

CARMINA NORRŒNA.

VOL. I.

CARMINA NORRŒNA.

EX RELIQUIIS

VETUSTIORIS NORRŒNÆ POËSIS

SELECTA, RECOGNITA,

COMMENTARIIS ET GLOSSARIO INSTRUCTA

EDIDIT

THEODORUS WISÉN,

PROFESSOR LUNDENSIS.

VOL. I.

CONTEXTUM CARMINUM, COMMENTARIOS,

CONSPECTUM METRORUM CONTINENS.

LUNDÆ.

FORMIS DESCRIPSIT HAQV. OHLSSON.

MDCCCLXXXVI.

**Varðar mest, at allra orða
undirstaðan sé réttlig fundin.**

Lilja, **str. 97.**

Præfatio.

Quæ est in vita populorum inter fabulosam vetustatem et tempora lumine historiæ illustrata diversitas, eandem inter illa literarum monumenta invenimus, quibus commentitiæ de diis heroibusque fabulæ continentur, illaque, quibus memoria rerum gestarum prodita est. Hujus autem discriminis a re ipsa profecti multæ causæ afferri possunt. Et primum quidem, ut apud ceteras, ita apud Scandicas gentes populare quoddam exortum est poësis genus, simplex illud quidem atque inconditum, idem vero grave ac magnificum, quod e fabulis deorum et heroum materiem tractandam sumeret. Hoc carminum genere populus quasi inscius indolem animique cultum simpliciter exprimebat. Atque ut non potest dubitari, quin hæc carmina popularia a singulis quibusdam hominibus primis temporibus nescio quibus locis composita sint, ita hi homines, neque ut sibimet ipsis gloriam ac famam pararent neque ut suos ipsorum sensus exprimerent, carmina illa confecerunt; poëta ad carmen suum nihil fere pertinet; qui vero multi carmina illa posteritati prodiderunt, ab iis adeo mutata sunt, vix ut quisquam dicere possit, cuinam potissimum originem debeant. Atque frustra quæsiveris, quæ fuerint nomina illorum carminum auctoribus; illi scilicet non ea, quæ ipsi meminerant sentiebantve, sed quæ in omnium ore vigebant, carminibus suis descripserunt; eorum quasi ore populus locutus est; ipsorum ne nomen quidem ad posteros pervenit.

At postquam vetustæ illæ de diis heroibusque fabulæ ad summam perfectionem redactæ sunt, jam magis magisque temporum heroicorum finis atque exitus appropinquare cœpit. Atque quo primo tempore gentes Scandicæ vera religione imbutæ sunt, fabulæ illæ a majoribus hereditate acceptæ memoria tenebantur

et posteritati commendabantur illæ quidem, sed ut non omnino fictæ ac commentitiæ existimabantur, ita non certissima iis fides habebatur. Jam in dies magis exarescere cœperunt illi fontes, unde hæ fabulæ petebantur; jam aliæ res carminibus celebrabantur, jam poëtæ in virtutibus æqualium enarrandis incorruptis rerum gestarum monumentis nitebantur. Atque quum poëtis in id potissimum incumbendum esset, ut ea, quæ in rerum veritate posita essent, recte perciperent, percepta pulchre exponerent, factum est, ut magis quam ante in carminum scriptore cernerentur ingenii facultas et artis peritia. Jam, ut recte animadversum est, non solum res, sed etiam scribendi genus delectationem movet; jam non modo gravitatem sententiarum sed etiam scriptoris artem vulgo admirantur reprehenduntve; jam carmina non solum ipsa propter se posteritati produntur, sed etiam nomina poëtarum immortalitati commendant.

Sed quo magis poësis ad artis præcepta revocari cœpta est, eo magis necesse fuit, ut carminum scriptores non solum heroicas illas fabulas, unde etiam in rebus æqualium enarrandis verborum copiam fere sumebant, cognitas ac perceptas haberent, sed etiam ut ad majorem artis poëticæ perfectionem pervenirent, quam quæ in popularibus illis carminibus cernebatur. Præclare igitur in eo libro, quo veterum ars poëtica continetur, in Edda Snorreana scriptum est, omnis poësis generis duas res maxime proprias esse, dicendi genus et metrum.

Ac si dicendi genus respicimus, omnis antiquorum carminum Scandicorum generis proprium est, quod permulta adhibentur vocabula, quæ a solutæ orationis scriptoribus remota ad poëticum sermonem tota fere pertinent, atque *ókend heiti* (appellationes non circumscriptæ) vocantur. Illud vero antiquæ poësis etiam magis proprium est, quod frequenter usurpantur verborum quædam circumlocutiones, quæ *kenningar* vocantur. Et quidem major pars harum, quas diximus, circumlocutionum ex eo genere est, ad quod explicandum ad antiquas illas de diis heroibusque fabulas confugere necesse sit. Ut quum Oden *Míms vinr* vel *Friggjar faðmbyggvir* appellatur, ad has circumlocutiones intelligendas opus est cognovisse, quænam Odini cum Mimero vel Frigga intercesserit ratio; unde vero fieri potuerit, vel ut poësis *Kvásis dreyri* et *Óðins mjǫðr* vocaretur, vel ut auro nomen esset *sævar*

bál, vel ut scutum appellaretur *þrúðar þjófs ilja blað,* nemo intelligere poterit, nisi qui fabulas illas de origine poësis, de convivio Ægeri, de Rungneri gigantis cum Thore certamine cognitas habebit. Etiam quod nomina cujusvis generis arborum, quæ masculina sunt, partes circumlocutionis nominis, quod est vir, efficere possunt (velut *álmr skjalda* ulmus scutorum ɔ: vir scutigerulus), quæ autem arborum nomina feminini generis sunt, ea ad notionem feminae circumscribendam usurpari possunt (ut *menja þǫll* pinus torquium ɔ: femina torquata), e fabula illa de prima hominum ex duobus arborum generibus origine *(Askr* et *Embla)* repetendum videtur [1]). Sunt autem etiam aliæ circumlocutiones, quarum explicationes, utpote in ipsa rerum natura positæ, non e mythologia petantur, ut quum prœlium *odda skúr* vel *sverða þrima* vocatur, aut quum navis imagine haudquaquam obscura *hjǫrtr siglu* vel *elgr úra* appellatur; velut hodie quoque nauta de navicula quasi de animante loquitur.

Ceterum vocabulum principale cujusvis circumlocutionis, illud dico vocabulum, ad quod determinandum vel adduntur genitivi vel junguntur aliæ voces vicibus genitivi fungentes, multas et varias potest habere significationes. Velut in notione viri circumscribenda vocabulum principale aut ex appellativo quodam, quod dicunt, substantivo virum significante effici potest, ut *bauga meiðir, fleins valdr,* aut e nomine arboris cujusdam, quod masculini generis est, ut *álms askr, atgeirs þǫllr,* aut etiam e nomine dei cujusdam, ut *sverða Freyr, auðar Njǫrðr,* cet. Genitivus autem, a quo nomen principale determinatur, ut ex antecedentibus exemplis satis elucet, efficitur ex aliqua synonymarum, ut ajunt, vocum, quibus aurum, certamen, arma, naves, aliæ res significantur. Videmus hac ex re proficisci magnam copiam hujusmodi circumlocutionum, quæ frequentissimæ sunt in notionibus viri, feminæ, pugnæ, ornatus, feræ, simil. circumscribendis. Præterea non semper uno tantummodo genitivo nomen principale determinatur sed sæpe pluribus, quorum alter ab altero pendet vel, id quod idem est, una quædam circumlocutio partem determinantem alterius cujusdam circumlocutionis efficere potest, ita ut singulæ

[1]) Aliter tamen hæc res explicatur in Edda Snorreana, Ed. Arna-Magn. I 334.

notiones non solum binis, sed ternis, quaternis atque adeo pluribus vocabulis exprimantur. Ceterum quamvis variæ et contortæ sint hæ circumlocutiones, e campo satis angusto fere petuntur, ita ut, quisquis antiquas illas fabulas Scandicas probe cognoverit[1]), hunc dicendi usum facillime percipiat.

Illud quoque antiquæ poësis proprium fuit, quod, si duo vocabula e diverso fonte profecta eodem vocis sono efferebantur, etiam ea vocabula, quæ idem, quod duo illa, significant, alterum pro altero usurpari poterant. Velut unum est vocabulum *hæll,* quod calcis, alterum, quod viduae habet significationem; unde factum est, ut Egillus Skallagrimi filius loco quodam calces suas viduas appellet. Perspicuum quidem est hunc verborum quasi lusum obscuram efficere sententiam, et peropportune fit, ut hanc verborum commutationem perraro reperiamus.

Magis, quam in popularibus carminibus fieri videmus, et vocabula poëtici sermonis propria *(ókend heiti)* et circumlocutiones illæ *(kenningar)* in artificioso carminum genere adhibentur; sed in hoc ipso genere magna et gravis est dissimilitudo, quæ etiam ad varia metrorum genera quadam ex parte pertinet. Velut carmina metris, quæ sunt *kviðuháttr* et *hrynhenda,* composita his locutionibus non tam abundant, quam quæ metris *dróttkvætt* et *toglag* confecta sunt. Qua in re etiam alium esse aliorum poëtarum usum non est quod miremur; et quidem apud vetustissimos poëtas, quorum ad nos carmina pervenerunt, sæpe obscuriores reperiuntur circumlocutiones, quam in recentioribus carminibus. Præterea in hoc artificioso carminum genere quædam usurpantur metra a populari genere abhorrentia.

Illud tamen probe tenendum est et artificiosum et populare genus poësis Scandicæ, quum ex ejusdem populi ingenio animique cultu profectum sit utrumque, multa habere communia. Quam ob rem neque certis terminis separari possunt hæc duo carminum genera et sunt carmina, quæ inter utrumque genus quasi medium quendam locum tenere videantur. Quid? quum primis temporibus eædem fere res utroque poësis genere commemoratæ sint, inter antiquissima carmina artificio perfecta quædam

---

[1]) Hæ autem optime cognoscuntur vel ex Edda Snorreana vel ex libro *Joh. Olafsenii,* qui inscribitur 'Nordens gamle Digtekonst' (Hauniæ 1786).

inveniuntur, quæ in fabulis deorum heroumque versentur, quo in numero sunt *Ragnarsdrápa, Haustlǫng,* alia. Atque in iis metris eoque dicendi genere, quæ artificiosæ poësis propria sunt, eadem illa, quæ in popularibus carminibus inchoata ac rudia invenimus, politiora ac perfectiora cernuntur. Quod autem poëtæ illi, qui ad artis præcepta carmina condebant, fabulas illas de diis atque heroibus semper fere spectabant et sequebantur, vel maxime testimonio est, has fabulas etiam tunc mentibus omnium infixas fuisse. Scilicet ex his ipsis fabulis poësis Scandica quasi vitalem vim sumebat; in his tam altis radicibus tenebatur, ut inde evelli non posset, nisi eam, quæ ejus propria erat, naturam atque indolem amitteret. Ne nova quidem religione recepta hæc vincula solvebantur, et quum populus, in doctrinam Christi addictus, neque se poësi, quam antiquitus summo studio diligebat, privari, neque pristinum ingenium poësis totum mutari pateretur, sine ulla intermissione, quum jam diu vera religione vulgo imbuti essent, per sæcula propagabantur omnes hæ circumlocutiones et vocabula poëtica, quæ a temporibus remotioribus originem ducebant, atque ea quoque carmina, quibus laudes Christi et novæ religionis celebrabantur, circumlocutionibus abundant, quarum explicatio ex antiquis deorum fabulis petenda sit.

Jam vero ineunte ea ætate, cujus memoria ad nos pervenit, in sæculis octavo et nono, unde profecta sunt vetustissima hujusmodi carmina, quæ ad nostra tempora permanserunt, hoc artificiosum poësis genus ad tantam perfectionem redactum erat, ad quam nisi longo spatio confecto vix pervenire potuisse videatur. Ac fieri quidem potuit, ut antiquissimis temporibus simile carminum genus apud omnes gentes Scandicas reperiretur, sed quæ nostræ ætati prodita sunt ejusmodi carmina, omnia vel ad Norvegiam vel ad Islandiam pertinent. Antiquissimi poëtæ, quorum quidem nomina cognoverimus, Norvegi fuerunt; at posterioribus temporibus uni fere homines Islandi nobilissimæ arti operam dabant, quæ ars in illa insula ad certa quædam præcepta in dies magis revocabatur. Vel illa ætate, quam e memoria rerum antiquissimam cognovimus, nulla fere domus regia poëtis *(hirðskáld)* carebat et regibus summo erat honori corona poëtarum clarorum et nobilium stipatos esse. Præterea poëtæ ceteros homines doctrina longe superabant; iis, ne in arte sua exercenda

operam perderent, magna opus fuit scientiæ copia, et ante omnia cognoscendæ iis fuerunt vel deorum fabulæ vel egregia et heroum et æqualium facinora. Iidem summa auctoritate florebant, intima familiaritate regum ac principum utebantur, consilio apud eos multum valebant; ac fuerunt sane principes, qui carminibus scribendis gloriam sibi peterent. Si autem argumenta carminum respicimus, una quædam res in dies magis poëtis proposita videtur. Quamquam enim nonnumquam factum est, ut vel pulchro artificis opere aliave re commoti egregium quoddam factum dei aut herois cujusdam canerent vel varios animi motus sensusque, dolorem gaudium, amorem odium, exprimerent, tamen ii poëtæ, quorum nomina ad nostram ætatem permanserunt, longe sæpissime encomia scribebant, quibus principum quorundam laudes celebrarent, eaque haud raro præsente eo, cujus in laudem scripta erant carmina, ipsi recitabant. Ita poëtæ Islandi relicta patria insula ad reges proceresque terrarum Scandicarum proficiscebantur, egregia eorum facinora versibus laudabant, tum vel ad alios principes se conferebant vel domum redibant gloria abundantes et donis locupletati eorum hominum, quorum laudes cecinerant. Et ob eam ipsam rem, quod Islandia libera erat civitas, reges et principes hominis Islandi carminibus multo magis delectabantur, quam si ab aliquo eorum, qui ipsis parebant, scripta essent. Neque vero hi poëtæ humiles et abjecti assentatores fuerunt; nam neque hæc ætas illi vitio obnoxia erat et ipsi poëtæ liberiores ac magnificentiores erant, quam ut ad blanditias adulationemque procumberent; immo vero nonnumquam fiebat, ut poëtæ illi nobilissimos viros, apud quos versabantur, summa cum libertate et severitate reprehenderent eosque acerbissime objurgarent ac perstringerent. Itaque hæc carmina quum longissime absint ab assentatione atque ad veritatem proxime accedant, non solum ad animos delectandos multum valent sed etiam ad mores illius ætatis cognoscendos plurimum habent adjumenti. Ceterum apparet hos poëtas non ad cujusvis principis, sed ad eorum tantum societatem se applicavisse, qui re vera fortes, magnifici, liberales essent; scilicet hominibus Scandicis fortitudo, magnificentia, liberalitas si non solæ, at tamen præstantissimæ virtutes esse videbantur.

Sæpe hac ætate veteres poëtæ Scandici in eo reprehenduntur, quod, quamvis verbis magnificis et ex arte contextis usi sint,

tamen carmina eorum adeo sint jejuna atque exilia, ut non admodum magni pretii sint. Qua reprehensione quid potest esse iniquius? Nam memoria tenendum est illa ætate non tam magnificas et illustres res, quas celebrarent, poëtis propositas esse quam temporibus illis heroicis; ex ipsa rerum veritate ante oculos posita iis sumenda erat materies, magico illo splendore orbata, quo remotissimæ cujusque ætatis præclara facta maxime illustrantur. Neque enim eas res, quas tractabant, mutare aut novare iis licebat, utpote quibus nihil esset antiquius, quam ut fides historiæ conservaretur. Illud quoque tenendum est poëtis, quum in laude ac gloria ipsarum illarum virtutum, quas supra commemoravimus, celebranda versarentur, re vera satis magnas et præclaras res ad tractandum propositas fuisse. Itaque non est quod miremur, si poëta, quum in rebus inveniendis omnis licentia cavenda et cohibenda esset, tanto magis ingenium et operam collocavit in versuum forma atque orationis genere, in metris artificiosis, in audacibus translationibus atque imaginibus. Quæ quum ita sint, tamen hæc carmina poëtarum Scandicorum nostra quoque ætate ad animos legentium commovendos maximam habent vim semperque in numero eorum monumentorum ducentur, quæ maxime mirabilia effecerit ingenium humanum. Ceterum poësis Scandica ut longissime abest a placida illa et candida carminum Græcorum pulchritudine, ita est animi audacis, ferocis, constantis, gravissimis motibus affecti, acerrime percipientis ac judicantis; hæc autem audacia, hæc summa gravitas in sermone poëtico tamquam in speculo clarissime cernitur. Posteritati semper mirandum videbitur poëtas quamvis excellentes et ingeniosos has tam contortas circumlocutiones, hæc metra tanto artificio perfecta cum summa libertate ac facilitate usurpare potuisse.

Ex his autem carminibus tantum pauca quædam integra ad nostram ætatem permanserunt; at contra multa fuerunt, quorum partes majores minoresve restant. Atque plerumque singulæ strophæ horum carminum dispersæ sunt et antiquis historiis *(sǫgur)* insertæ, ubi haud raro versus poëtæ cujusdam ad fidem eorum, quæ tradita sunt, probandam afferuntur. Quam ob causam quum hæc carmina non sine magna difficultate parari possent, speravi me iis, qui his poëmatis cognoscendis operam dare vellent, aliquam utilitatem allaturum, si in unum libellum

hujus generis carmina tam multa collegissem, ut inde clare perspici posset, qualis hæc poësis fuisset, atque ut vel maxime iis, qui in hujus poësis Norrœnæ studiis versarentur, satis adjumenti præberetur. Quare in carminibus eligendis id maxime spectavi, ut omnium hujus poësis generum exempla ex optimis auctoribus sumpta afferrentur. Itaque in hac collectione reperiuntur carmina collatata (ɔ: drápur), vel quibus laudes deorum heroumque canuntur (ut *þórsdrápa, Haustlǫng,* alia) vel quæ homines, quorum exstat memoria, eorumque egregia facta celebrant (ut *Glymdrápa, Krákumál,* multa alia); inveniuntur etiam encomia, in quibus familiæ a stirpe enumerantur *(Ynglingatal, Háleygjatal);* carmina, vel quæ dolor effecit (ut *Sunatorrek*), vel quibus princeps ab amico benevole monetur *(Bersǫglisvísur),* vel quæ aliis a causis profecta sunt (ut *Hǫfuðlausn*). Unum carmen *(Málsháttakvæði)* popularem sapientiam in magna proverbiorum copia continet; alterum *(Skíðaríma)* adhibitum est, quo appareret etiam ad sales atque facetias aptam fuisse poësin Norrœnam. Ex carminibus autem, quibus religio Christiana celebratur, duo præstantissima, *Geisli* et *Lilja,* adhibita sunt. Collectio ad ordinem temporum descripta incipit a *Bjarkamál,* quod carmen mythicum ad populare illud genus proxime accedit, et a *Braga enn gamli,* qui poëta an numquam fuerit, dubitatur; desinit autem in antiquæ poësis transitum ad illud carminum genus, quæ nomine *rímur* in Islandia usque ad nostram ætatem permanserunt.

In contextu verborum constituendo vel optimas, quæ parari potuerunt, editiones, e quibus sumpta sunt hæc carmina, vel libros manuscriptos consului. Atque carminis, quod est *Lilja,* contextus, quem mihi benevole adhibendum tradidit *D:r G. Cederschiöld*, ex ipso Codice Bergiano sumptus est, quo libro in contextu carminis *Rekstefja* recensendo ipse usus sum. Etiam carminis, quod est *Skíðaríma,* contextus originem ducit a recensione librorum manuscriptorum, quæ a *Cederschiöldio* summa cura ac diligentia facta est. In ipsis vocabulorum formis a codicibus et editionibus antea impressis ita recessi, ut in antiquioribus carminibus eum potissimum scribendi usum sequerer, quem commendavit *Wimmer* (in 'Oldnordisk Læsebog', edit. II, pagg. XII sqq.); a quo ita tantum discessi, ut libertate ea, quæ *bragarmál* vocatur, constantius usus sim. Ac satis scio fieri potuisse, fortasse etiam opor-

tuisse, ut in vetustis verborum formis restituendis longius progrederer, sed in libro ad usum studiosæ juventutis accommodato ab ea, quæ vulgo usurpatur, verborum scribendorum consuetudine quam minime recedere tutius visum est. Omnium autem, quas suscepi, contextus mutationum rationem reddidi in commentario, quo in scribendo illud quoque spectavi, ut, quæ ad cognitionem poëtarum atque carminum pertinerent aut quæ ad contextum verborum recte intelligendum opus essent, breviter illustrarem. Præterea in contextu examinando metricis quoque rebus satisfacere atque addito conspectu metrorum legentibus satis adjumenti in his rebus afferre conatus sum. Denique in glossario scribendo id mihi propositum erat, ut omnia, quæ in his carminibus inveniuntur, vocabula et vocabulorum formas plane interpretarer, omnes autem, quæ usurpantur, circumlocutiones explicarem. His additis adjumentis sperare audeo hunc libellum non solum scholis academicis sed etiam, si qui ipsi nullo præceptore in his literis versari volent, iis aliquam utilitatem allaturum.

Reliquum est, ut gratias agam *D:ri G. Cederschiöld* et *D:ri S. J. Cavallin,* qui in mendis typographicis corrigendis benignam operam mihi præstiterunt; hic etiam quasdam libri partes in linguam Latinam convertit, qua lingua eam ob causam usus sum, quo facilius liber meus etiam extra patriam usurpari posset. Ceterum ut hunc librum edere possem, ea re effectum est, quod munificentia publica quadam ex parte imprimendi sumptus suppeditati sunt.

Scribebam Lundæ Cal. Sept. a. MDCCCLXXXVI.

Theodorus Wisén.

Summarium.

Corrigenda et Addenda:

Ragnarsdr. str. 8^{1} *legendum* Auk of *Ibm* 11^{8} ráđálfs *Ibm* 14^{2} vaztrǫdd *Ynglingatal str.* 1^{6} svigđis *Ibm* 4^{5} trollkund *Ibm* 35^{5} ljósum *Ibm* 41^{2} *aut* viđjar telgju *aut* viđju telgju *legendum* *Haustl. str.* 1^{1-2} *interpungendum* gjalla gjǫldum, gunnveggjar, brú *cet.* *Ibm* 5^{5} enn *Ibm* 12^{1} svá đat *Ibm* 13^{1-2} *interpungendum* skófu, skǫpt (*l.* skǫf), ginnregin, brinna; *Haraldskv. str.* 17^{2} vitu *Ibm* 24^{5} und linda drepit *Eiríksm. str.* 1^{12} hǫlda of vánir *Ibm* 3^{1} heimska mælia *Hákonarm. str.* 2^{1} *pro* fundu þær *legendum est* sáu *Ibm* 5^{4} of *delendum est* *Ibm* 6^{1} Tǫrgur of trǫddusk *Ibm* 6^{5} varđ róma í eyju *Ibm* 7^{7} ok fell *Ibm* 8^{5} oddláar *Ibm* 8^{7} hné of margt manna *Ibm* 9^{1} þá *delendum* *Ibm* 12^{3} *legendum* vǫrum þó *cet.* *Háleygjatal str.* 9^{6} í odda gný *Sunat. str.* 6^{6} *vocabula* mér sær *transponenda sunt* *Vellekla str.* 19^{8} *legendum* blakkriđi) ok Frakka *Þórsdr. str.* 14^{3} viđ tróđi *Ibm* 14^{4} sólar *Erfidr. Ol. str.* 13^{2} sun Tryggva *Ibm* 15^{2} -hólms *Ibm* 15^{3} vind- *Ibm* 24^{4} somr *Ibm* 26^{6} skálmald *Sigtryggsdr. str.* 2^{4} Kvárans *Víkingarv. str.* 3^{7} Bálagarđs *Ibm* 6^{8} Súđvirki *Knútsdr. str.* 4^{5} gnóđ *Bersǫgl. str.* 5^{3} af đvít *Ibm* 7^{6} hug, đvít *Ibm* 8^{8} hézt *Ibm* 15^{5} erumk vér, Magnus, *cet.* *Oláfsdr. S.: post str. 5 addenda est semistropha, quæ pag. 141 legitur* *Rekst. str.* 5^{3} *legendum* hjǫrr *Ibm* 6^{3} kjóla *Ibm str. 21 vitioso numero (12) notata est.* *Ibm* 28^{3} *legendum* ráđvandr ræsir hendi *Eiríksdr. str.* 8^{2} *vocabula* hepti gramr *transponenda sunt* *Ibm* 17^{3} *legendum* knáttu þá hlífar *cet.* *Ibm* 18^{2} stengr *Ibm* 27^{4} tungu *Ibm* 30^{6} *vocabula* gefit vas *transponenda sunt* *Ibm* 30^{8} *legendum* máttar *Ibm* 31^{4} þat es fregit *Geisli str.* 3^{1} Siđar heilags brá *cet.* *Krák. str.* 29^{2} dísir *Búadr. str.* 4^{1-2}: *post* merki *semicolon ponendum, post* serki

tollendum est *Ibm 11*[5] *legendum* kom bens þára *Jómsvík.-dr. str. 7*[6] járna *Ibm 17*[2] flota *Ibm 31*[2] bólginn *Ibm 35*[3] út *Ibm 40*[2] *post* ganga *commate interpungendum* *Málshkv. str. 4*[3] *legendum* gagarr es *Ibm 15*[5] ofsin *Ibm 17*[2] gæfumaðr brýtr *Ibm 28*[2] sá betr er *Hátt. str. 70*[8] skjǫldunga ungr. *Ibm 77*[8] mœta reip. *Islend.-dr. str. 18*[5] kváðu þul þjóðir *Hrynh. Sturlu str. 16*[7] stýrðud *Hrafnsm. str. 5*[5] hæstum hrein lýstisk *Ibm 10*[5] hjǫrkleyfðu *Ibm 10*[8] fleygr *Ibm 18*[3] várir *Ibm 19*[4] hersar *Lilja str. 7*[3] í náttúruskærleik *Ibm 7*[3] skapaðr vas góðr, *Ibm 7*[6] fengit *Ibm 10*[5] hvassa, *Ibm 14*[3] *vocabula* fram blíðr *transponenda sunt* *Ibm 17*[1] *legendum* léttliga fann, sem ljósin vátta *Ibm 21*[1] hvat er til ráða? *Ibm 34*[7] himnadýrðin *Ibm 45*[7] *commate post* flærðarfullu *interpungendum* *Ibm 62*[4] Ágæt *legendum* *Skíðar. str. 3*[1] *vocabula* koma nǫkkur *transponenda sunt* *Ibm 19*[1] *vocabb.* segist drengrinn *transponenda* *Ibm 29*[4] *legendum* kemur hann niðr *Ibm 30*[1], *comma post* hét *ponendum* *Ibm 46*[4] *signum* " *post* sendi *tollendum.* *Ibm 58*[2] skírnarnafni *legendum* *Ibm 62*[2] skapstyggr *Ibm 80*[1] Sigurður *Ibm 95*[3] eru þar margir *Ibm 106*[2] Loki þar eptir *Ibm 112*[4] jafnvel *Ibm 134*[3] þá *inter* hann *et* aptr *inserendum* *Ibm 136*[4] krátins *Ibm 152*[4] hvórir *Ibm 187*[1] Gnóðar-Ásmundr.

In commentariis, pag. 120[25], *legendum:* valda *R W et Raskius.*

Contextus Carminum.

Bjarkamál en fornu.

(Brot).

1. Dagr es upp kominn;
dynja hana fjađrar.
Mál es víkingum
at vinna erfiđi.
Vaki ok vaki
æ vina hǫfuđ,
allir enir œztu
Ađils of sinnar.

2. Hár enn harđgreipi!
Hrólfr enn skjótandi!
Menn ættumgóđir,
þeirs ekki flýja!
Vekka ydr at víni
né at vífs rúnum,
heldr vek yđr hǫrđum
Hildar at leiki.

3. Gramr enn gjǫflasti
gœddi hirđ sína
Fenju forverki,
Fáfnis miđgarđi,
Glasis glóbarri,
Grána fagrbyrđi,
Draupnis dýrsveita,
dúni grafvitnis.

4. Ýtti ǫrr hilmir
(aldir viđ tóku)
Sifjar svarđfestum,
svelli dalnauđar,
tregum otrs gjǫldum,
tárum Mardallar,
eldi Órunar,
Iđja glysmálum.

5. Gladdi gunnveitir
(gengum fagrbúnir)
Þjassa þingskilum
þjóđir hermargar,
Rínar rauđmálmi,
rógi Niflunga.
Vísa enn vígdjarfa
varđi Baldr þeygi.

6. Svá skalk hann kyrkja,
sem enn kámleita
véli viđbjarnar
veggja aldinna.

7. Hniginn's í hadd jarđar
Hrólfr enn stórláti.

Ragnarsdrápa.

(Brot).

Bragi enn gamli orti.

1. Vilið, Hrafnketill, heyra
hvé hreingróit steini
Þrúðar skalk ok þengil
þjófs ilja blað leyfa.

---

2. Nemą svát góð ens gjalla
gjǫld baugnafaðs vildi
meyjar hjóls enn mæri
mǫgr Sigurðar Hǫgna.

---

3. Knátti eðr við illan
Jǫrmunrekr at vakna
með dreyrfáar dróttir
draum í sverða flaumi.
Rósta varð í ranni
Randvés hǫfuðniðja,
þás hrafnbláir hefndu
harma Erps of barmar.

4. (Flaut of set) við sveita
sóknar álfs (á gólfi
hræva dǫgg) of hǫggnar
hendr sem fœtr of kendu.
Fell í blóði brunninn
brunn-ǫlskakki (runną
þaz á Leifa landa
laufi fátt) at hǫfði.

5. Þar, svát gørðu gyrðan
gólfhǫlkvis sá, fylkis
segls naglfara-siglur
saums andvanar standa.
Urðu snemst ok Sǫrli
samráða þeir Hamðir
hǫrðum herðimýlum
Hergauts vinu barðir.

6. Mjǫk lét stála støkkvir
styðja Gjúka niðja,
flaums þás fjǫrvi námu
fólks Hildar mun, vildu
ok, blåserkjan, birkis
bǫllfǫgr gǫtu allir
ennihǫgg ok eggjar
Jónakrs sonum launa.

7. Þat sék fall á fǫgrum
flotna randar botni
(Ræs gafumk reiðar mána
Ragnarr) ok fjǫlð sagna.

---

8. Ok of þerris æða
ósk-Rán, at þat sínum
til fárhuga fœri
feðr veðr boga, hugði;
þás hristi-Sif hringa
háls en bǫls of fylda
bar til byrjar drǫsla
baug ørlygis draugi.

9. Bauða sú til bleyði
bœti-Þrúðr at móti
málma mætum hilmi
men dreyrugra benja;
svá lét æ, þótt etti,
sem orrostu letti,

jǫfrum úlfs at sinna
með algífris lifru.

10. Lætrat lýða stillir,
landa vanr, á sandi
(þá svall heipt í Hǫgna)
hǫð, glamma at mun, stǫðva,
es þrym regin þremja
þróttig Heðins sóttu
heldr en Hildar svika
hringa þeir of fingu.

11. Ok fyr hǫnd í hólmi
hveðru brynju Viðris,
fengeyðandi fljóða,
fordæða nam ráða.
Allr gekk herr und hurðir
Hjarranda fram kyrrar
reiðr at Reifnis skeiði
raðálfs af mar bráðum.

12. Þá má sókn á Svǫlnis
salpenningi kenna
(Ræs gafumk reiðar mána
Ragnarr) ok fjǫld sagna.

---

13. Eld of þák af jǫfri
ǫlna bekks við drykkju;
þat gaf Fjǫlnis fjalla
við fylli mér stillir.

14. Þann áttak vin verstan
vast-rǫdd, en mér baztan,
Ála undirkúlu
óniðraðan þriðja.

Ynglingatal.

(Brot).

Þjóðólfr enn Hvinverski orti.

1 . Varð framgengt,
þars Fróði bjó,
feigðar orð,
es at Fjǫlni kom;
ok sikling
Svegðis geira
vágr vindlauss
of viða skyldi.

2. En dagskjarr
Durnis niðja
salvǫrðuðr
Svegði vélti,
þás í stein
enn stórgeði
Dulsa konr
ept dvergi hljóp;

3. ok salr bjartr
Sǫkkvamímis
jǫtunbygðr
við jǫfri gein.

4. En á vit
Vilja bróður
vitta véttr
Vanlanda kom,
þás trǫllkund

of troða skyldi
liðs Grímhildr
ljóna bága;

5. ok sá brann
á beði Skútu
menglǫtuðr
es mara kvalði.

6. Ok Vísburs
vilja byrði
sævar niðr
svelgja knátti,
þás meinþjóf
markar ǫttu
setrverjendr
á sinn fǫður;

7. ok allvald
í arinkjóli
glóða garmr
glymjandi beit.

8. Hitt vas fyrr,
at fold ruðu
sverðberendr
sínum dróttni,
ok landherr
á lífvænan
dreyrug vápn
Dómalda bar;

9. þás árgjǫrn
Jóta dólgi
Svía kind
of sóa skyldi.

10. Ok þess opt
of Yngva hrør
fróða menn
of fregit hafðak,
hvar Dómarr
á dynjanda
bana Hálfs
of borinn væri.

11. Nú þat veitk,
at verkbitinn
Fjǫlnis niðr
við Fýri brann.

12. Kveðkak dul,
nema Dyggva hrør
Glitnis gná
at gamni hefr;
þvít jódís
Úlfs ok Narfa
konungmann
kjósa skyldi;

13. ok allvald
Yngva þjóðar
Loka mær
of leikinn hefr.

14. Frák at Dagr
dauða orði
frægðar fúss
of fara skyldi,
þás valteins
til Vǫrva kom
spakfrǫmuðr
spǫrs at hefna.

15. Ok þat orð
á Austrvega
vísa ferð
frá vígi bar,
at þann gram
of geta skyldi

slønguþref
Sleipnis verðar.

16. Þat telk undr,
ef Agna her
Skjálfar ráð
at skǫpum þóttu,
þás gœðing
með gullmeni
Loga dís
at lopti hóf,

17. hinn's við Taur
temja skyldi
svalan hest
Signýjar vers.

18. Fell Alrekr,
þars Eiríki
bróður vápn
at bana urðu,
ok hnakkmars
með hǫfuðfetlum
Dags fríendr
of drepask kváðu.

19. Frát maðr áðr
eykja gørvi
Freys afspring
í fólk hafa.

20. Ok varð hinn,
es Álfr of vá,
vǫrðr véstalls
of veginn liggja,
es dǫglingr
dreyrgan mæki
ǫfundgjarn
á Yngva rauð.

21. Vasa bært,
at Bera skyldi
valsœfendr
vígs of hvetja,
þás brœðr tveir
at bǫnum urðusk
óþurfendr
of afbrýði.

22. Varð Jǫrundr,
hinn's endr of dó,
lífs of lattr
í Limafirði,
þás hábrjóstr
hǫrva Sleipnir
bana Goðlaugs
of bera skyldi;

23. ok Hagbarðs
hersa valdi
hǫðnu leif
at hálsi gekk.

24. Knátti endr
at Uppsǫlum
Ánasótt
Aun of standa;
ok þrálífr
þiggja skyldi
jóðs aðal
ǫðru sinni.

25. Ok sveiðuðs
at sér hverfði
mækis hlut
enn mjóvara,
es okhreins
áttunga rjóðr

lǫgðis odd
liggjandi drakk.

26. Máttit hárr
mæki hjarðar
austrkonungr
upp of halda.

27. Ok lofsæll
ór landi fló
Týs áttungr
Tunna ríki.
En flæmingr
farra trjónu
jǫtuns eykr
á Agli rauð,

28. sás austmǫrk
áðr of hafði
brúna hǫrg
of borinn lengi,
en skíðlauss
skilfinga nið
hœfis hjǫrr
til hjarta stóð.

29. Fell Óttarr
und ara greipar
dugandligr
fyr Dana vápnum.
Þann hergammr
hrægum fóti
viti borinn
á Vendli sparn.

30. Þau frák verk
Vǫtts ok Fasta
Sœnskri þjóð
at sǫgum verða,
at eylands
jarlar Fróða
vígfrǫmuð
of veginn hǫfðu.

31. Þat frák enn,
at Aðils fjǫrvi
vitta véttr
of viða skyldi,
ok dáðgjarn
af drasils bógum
Freys áttungr
falla skyldi.

32. Ok við aur
Ægir hjarna
bragnings burs
of blandinn varð;
ok dáðsæll
deyja skyldi
Ála dólgr
at Uppsǫlum.

33. Veitk Eysteins
enda fólginn
lokins lífs
á Lofundi;
ok sikling
með Svíum kváðu
Józka menn
inni brenna.

34. Ok bitsótt
í brandnói
hlíðar þangs
á hilmi rann
þás timbrfastr
tóptar nǫkkvi
flotna fullr
of fylki brann.

35. Þat stǫkk upp,
at Yngvari
Sýslu kind
of sóat hafði,
ok ljós-um
við lagar hjarta
herr Eistneskr
at hilmi vá,

36. ok austmarr
jǫfri Sœnskum
Gýmis ljóð
at gamni kveðr.

37. Varð Ǫnundr
Jónakrs bura
harmi heptr
und Himinfjǫllum,
ok óvæg
Eistra dólgi
heipt hrísungs
at hendi kom;

38. ok frǫmuðr
foldar beinum
Hǫgna hrørs
of horfinn vas.

39. Ok Ingjald
ífjǫrvan trað
reyks rǫsuðr
á Ræningi,
þás húsþjófr
hyrjar leistum
goðkonung
í gegnum steig.

40. Ok sjá urðr
allri þjóðu
sjaldgætust
með Svíum þótti,
es hann sjálfr
sínu fjǫrvi
frœknu fyrstr
of fara vildi.

41. Ok við vág
viðar telgju
hræ Óláfs
hofgylðir svalg,
ok glóðfjálgr
gørvar leysti
sunr Fornjóts
af Svía jǫfri.

42. Sá áttkonr
frá Uppsǫlum
Lofða kyns
fyr lǫngu hvarf.

43. Þat frá hverr,
at Hálfdanar
sǫkmiðlendr
sakna skyldu,
ok hallvarps
hlífinauma
þjóðkonung
á Þótni tók.

44. Ok Skæreið
í Skíringssal
of brynjálfs
beinum drúpir.

45. En Eysteinn
fyr ási fór
til Byleists
bróður meyjar.

Ok nú liggr
und lagar beinum
rekks lǫðuðr
á raðar broddi,

46. þars élkaldr
hjá jǫfur Gauzkum
Vǫðlu straumr
at vági kømr.

47. Ok til þings
Þriðja jǫfri
hveðrungs mær
ór heimi bauð,
þás Hálfdan,
es á Holti bjó,
norna dóms
of notit hafði.

48. Ok buðlung
á Borrói
sigrhafendr
síðan fálu.

49. Varð Goðrǫðr
enn gǫfugláti
lómi beittr,
sás lǫngu vas,
ok umbráð
at ǫlum stilli
hǫfuð heiptrækt
at hilmi dró.

50. Ok launsigr
enn lómgeði
Ásu árr
af jǫfri bar,

ok buðlungr
á beði fornum
Stíflusunds
of stunginn vas.

51. Ok niðkvísl
í Nóregi
þróttar Þrós
of þróask náði.
Réð Óláfr
Ofsa forðum
víðri grund
of Vestmari,

52. unz fótverkr
við foldar þrǫm
vígmiðlung
of viða skyldi.
Liggr gunndjarfr
á Geirstǫðum
herkonungr
haugi ausinn.

53. Þat veitk bazt
und blám himni
kenninafn,
svát konungr eigi,
es Rǫgnvaldr
reiðar stjóri
heiðum-hár
of heitinn es.

---

54. Hǫfuðbaðm
þars heiðsæi
á Fjǫrnis
fjǫllum drýgði.

Haustlǫng.

(Brot).

Þjóðólfr enn Hvinverski ort.

1. Hvé skal gjalla gjǫldum
gunnveggjar brú leggja
raums, þás rekka sœmi,
raddsveif at Þorleifi?
Týframra sék tíva
trigglaust of far þriggja
á hreingǫru hlýri
Hildar fats ok Þjaza.

2. Seggjǫndum fló sagna
snótar úlfr at móti
í gemlis-ham gǫmlum
glamma ó- fyr -skammu.
Settisk ǫrn, þars Æsir,
ár-Gefnar! mat báru
(vasa byrgi-Týr bjarga
bleyðivandr) á seyði.

3. Tormiðluðr vas tívum
-tálhreinn meðal- beina.
"Hvat (kvað hapta snytrir
hjálmfaldinn) mun valda?"
Málspakr of nam mæla
már valkastar báru
(vasa Hœnis vinr hánum
hollr) af fornum þolli.

4. Fjallgylðir bað fullan
feðr Meila sér deila
(hlaut) af helgum skutli
(hrafnásar vin blása).
Ving-Rǫgnir lét vagna
vígfrekr ofan sígask,
þars vélsparir váru
varnendr goða farnir.

5. Fljótt bað foldar dróttinn
Fárbauta mǫg Várar
þekkiligr með þegnum
þrymseilar hval deila.
En af breiðum bjóði
bragðvíss at þat lagði
ósvífrandi Ása
upp þjórhluti fjóra.

6. Ok slíðrliga síðan
svangr, vas þat fyr langu,
át af eikirótu
okbjǫrn faðir Mǫrna,
áðr djúphugaðr dræpi
dólg ballastan vallar
hirði-Týr meðal herða
herfangs ofan stangu.

7. Þá varð fastr við fóstra
farmr Sigynjar arma,
sás ǫll regin œgja,
ǫndurgoðs í hǫndum;
loddi rá við ramman
reimuð Jǫtunheima,
en holls vinar Hœnis
hendr við stangar enda.

8. Fló með fróðgum tíva
fangsæll of veg langan
sveita nagr, svát slitna

sundr Ulfs faðir mundi.
Þá varð Þórs ofrúni
(þungr vas Loptr) of sprunginn;
málunautr hvats mátti
mildings friðar biðja.

9. Sér bað sagna hrœri
sorgœra mey fœra,
þás ellilyf Ása,
áttrunnr Hýmis, kunni.
Brunnakrs of kom bekkjar
Brísings goða dísi
girðiþjófr í garða
grjót-Níðaðar síðan.

10. Urðut brattra borða
byggvendr at þat hryggvir;
þá vas Ið- með jǫtnum
-unn nýkomin sunnan.
Gørðusk allar áttir
Ingifreys (at þingi
váru heldr) ok hárar
(hamljót regin) gamlar.

11. Unz hrunsæva hræva
hund, ǫl-Gefnar, fundu,
leiðiþír, ok læva
lund ǫl-Gefnar bundu.
„Þú skalt véltr, nema vélum
(Veiðr mælti svá) leiðir
munstœrandi mæra
mey aptr, Loki, deyja.“

12. Heyrðak svá þat (síðan
sveik opt Ása leikum)
hugreynandi Hœnis
hauks flaug bjálfa aukinn;
ok lómhugaðr lagði,
leikblaðs Reginn fjaðrar
ern, at ǫglis barni
arnsúg faðir Marnar.

13. Hófu skjótt, en skófu
skǫpt, ginnregin brinna;
en sunr biðils sviðnar
(sveipr varð í fǫr) Greipar.
Þat 's of fát á fjalla
Finns ilja brú minni.
Baugs þák bifum fáða
bifkleif at Þorleifi.

14. Enn of sér, es jǫtna
ótti lét of sóttan
hellis bǫr á hyrjar
haug Grjótúna baugi.
Ók at ísarnleiki
Jarðar sunr, en dunði
(móðr svall Meila bróður)
Mána vegr und hánum.

15. Knáttu ǫll, en Ullar
endilág fyr mági
grund vas grápi hrundin,
ginnungavé brinna;
þás hofregin hafrar
hógreiðar fram drógu
(seðr gekk Svǫlnis ekkja
sundr) at Hrungnis fundi.

16. Þyrmðit Baldrs of barmi
(berg) sólgnum þar dólgi
(hristusk bjǫrg ok brustu,
brann upphiminn) manna.
Mjǫk frák móti hrøkkva
myrk- hreins -baka reinar,
þás vígligan, vagna
vátt, sinn bana þátti.

17. Brátt fló bjarga gæti
[band ollu því] rauda
(ímun-) fǫlr und iljar
íss (vildu svá -dísir).
Varðat hǫggs frá hǫrðum
hraundrengr þaðan lengi
trjónu trǫlls ofrúna
tíðr fjǫrlama at bíða.

18. Fjǫrspillir lét falla
fjálfrs ólágra gjálfra
bǫlverðungar Belja
bólm á randar hólmi.
Þar hné grundar gilja
gramr fyr skǫrpum hamri,
en bergdana bagði
brjótr við jǫrmunþrjóti.

19. Ok harðbrotin herju
heimþingaðar Vingnis
hvein í hjarna mœni
hein at Grundar sveini.
Þar svá eðr í Óðins
ólauss burar hausi
stála víkr of stokkinn
stóð Eindriða blóði,

20. áðr ór hneigiblíðum
hárs ǫl-Gefjon sára
reiði-Týs et rauða
ryðs hœlibǫl gœli.
Gǫrla lítk á Geitis
garði þær of farðir.
Baugs þák bifum fáða
bifkleif at Þorleifi.

Haraldskvædi.

(Brot).

Þorbjǫrn Hornklofi orti (?).

1. Hlýði hringberendr,
meðan frá Haraldi
segik odda íþróttir
enum afarauðga.
Frá málum munk segja,
þeims ek mey heyrða
hvíta, haddbjarta,
es við hrafn rœddi.

2. Víg vas Valkyrja
(værar né váru),
þekk's þó en fránleita,
es fuglsrǫdd kunni.
Kvaddi en glæhvarma
ok en kverkhvíta
Hýmis hausreyta,
es sat á horni bjarga:

3. "Hvat es yðr, hrafnar?
Hvaðan eruð komnir
með dreyrgu nefi
at degi ǫndverðum?
Hold loðir í klóum,
en hræs þefr ór munni.
Nær í nótt bjogguð
þvís vissuð nái liggja."

4. Hreyfðisk hǫsfjaðri
ok of hyrnu þerði
arnar eiðbróðir,
ok at andsvǫrum hugði.
"Haraldi vér fylgðum,
syni Hálfdanar,
ungum ǫðlingi,
síz ór eggi kómum."

5. "Kunna mant konung,
þanns býr á Kvinnum;
dróttinn Norðmanna
djúpum ræðr kjǫlum,
gollroðnum rǫndum
ok rauðum skjǫldum,
tjǫrguðum árum
ok tjǫldum drifnum."

6. "Úti vill jól drekka,
ef skal einn ráða,
fylkir framlyndi,
ok Freys leik heyja.
Ungr leiddisk eldvell
ok inni at sitja,
vǫttu dúnsfulla
eðr varma dyngju."

---

7. "Heyrðir í Hafrsfirði,
hvé hraustla barðisk
konungr enn kynstóri
við Kjǫtva enn auðga?
Kómu kapps austan
knerrir of lystir
með gínǫndum hǫfðum
ok grǫfnum tinglum.

8. Hlaðnir vǫru hǫlða
ok hvítra skjalda,
vigra vestrœnna
ok Valskra sverða.
Grenjuðu berserkir,
Guðr vas á sinnum,
emjuðu úlfheðnar
ok ísarn glumðu.

9. Freistuðu ens framráða,
es þeim flýja kendi,
allvalds austmanna,
es býr á Útsteini;
stǫðum brá stillir,
es vas styrjar væni;
hlam vas á hlífum,
áðr Haklangr felli.

10. Leiddisk fyr Lúfu
landi at halda
hilmi enum hálsdigra;
hólm lézk at skildi.
Slógusk und sessa,
es sárir váru,
létu upp stjǫlu stúpa,
stungu í kjǫl hǫfðum.

11. Á baki létu blíkja
(barðir vǫru grjóti)
Svafnis salnæfrar
seggir hyggjandi.
Œstusk auðkylfur
ok of Jaðar hljópu
heim ór Hafrsfirði
ok hugðu á mjǫðdrykkju."

12. "Valr lá á sandi
vítt enum eineygja
Friggjar faðmbyggvi,
fǫgnuðum dáð slíkri."

---

13. "Annat skulu eiga
ambáttir Danskar,
dísir dramblátar,
at drykkjumálum,
en séð hergaupur,
es Haraldr hafi
sveltar valdreyra,
en verar þeira bræði."

14. "Hafnaði Hólmrygja
ok Hǫrða meyjum,
hverri Heinversku
ok Hǫlga ættar
konungr kynstóri,
es tók konu Dǫnsku."]

Valkyrja:

15. Hversu es fégjǫfull
þeim, es fold verja,
ítra ógnflýtir
við inndrótt sína?

Hrafn:

16. Mjǫk eru reifðir
þeir rógbirtingar,
es í Haralds túni
húnum of verpa;
fé 'ru þeir gœddir
ok fǫgrum mækum,
málmi Húnlenzkum
ok mani austrœnu.

17. Þá 'ru þeir reifir,
es vita rómu væni,
ǫrvir at upp hlaupa
ok árar at sveigja,
hǫmlur at slíta
en hái at brjóta,
ríkt vǫrru þeysa
at vísa ráði.

Valkyrja:

18. Á skálda reiðu
þú þykkisk skil vita,
es greppa ferðir
munt gǫrla kunna,
es með Haraldi hafask.

Hrafn:

19. Á gerðum sér þeira
ok á gollbaugum
at þeir 'ru i kunnleik við konung;
ok á feldum rauðum
vel fagrrenduðum,
sverðum silfrvǫfðum,
serkjum hringofnum,
gyltum andfetlum
ok grǫfnum hjálmum,
hringum handbærum,
es þeim Haraldr valði.

Valkyrja:

20. Enn seg af berserkjum,
bergir hræsævar!
hversu ér fagnið
þeims í fólk vaða,
vígdjǫrfum verum?

Hrafn:

21. Úlfheðnar heita
þeirs í orrostum
blóðgar randir bera,
vigrar rjóða,
es til vígs koma;

þeim's þar sýst saman.
Hugdjǫrfum einum
þar hœfir at standa,
þás skatnar skilvísir
í skjǫld of hǫggva.

Valkyrja:

22. At leikurum ok trúðum
hefk þik lítt fregit:
hverr es ørgáti
þeira Andaðar
at húsum Haralds?

Hrafn:

23. At hundi elskar Andaðr
ok heimsku drýgir,
at eyrnalausum
ok jǫfur hlœgir.

24. Hinir 'ru ok aðrir,
es of eld skulu
brennuspán bera;
logǫndum húfum
hafask und linda
hældræpir halir.

Glymdrápa.

(Brot).

Þorbjǫrn Hornklofi orti.

1. Hrjóðr lét hæstrar tíðar
harðráðr skipa barðum
bárufáks ens bleika
barnungr á lǫg þrungit.

2. Hilmir réð á heiði
hjaldrskíðs þrumu galdra
óðr við œskimeiða
ey vébrautar heyja,
áðr gnapsalar Grímnis
gnýstœrandi fœri
rausnarsamr til rimmu
ríðviggs lagar skíðum.

3. Gørði glamma ferðar
gný-Þróttr jǫru dróttar,
helkannandi hlenna
hlymræks, of trǫð glymja,
áðr út á mar mœtir
mannskœðr lagar tanna
ræsinaðr ok rausnar
rak vébrautar nakkva.

4. Þar svát barsk at borði,
borðhǫlkvi rak norðan
hlífar valdr til Hildar
hreggs dǫglinga tveggja,
ok orðnœfrir jǫfrar
orðalaust at morði
(endisk rauðra randa
rǫdd) dynskotum kvǫddusk.

5. Háði gramr, þars gnúðu,
geira hregg við seggi,
(rauð fnýstu ben blóði)
bryngǫgl í dyn Skǫglar;
þás á rausn fyr ræsi
[réð egglituðr] seggir

(æfr gall hjǫrr við hlífar)
hnigu fjǫrvanir [sigri].

6. Grennir þrǫng at gunni
gunnmás fyr haf sunnan
(sá vas gramr) ok gumnum
(geðvǫrðr) und sik jǫrðu.
Ok hjálmtamiðr hilmir
hólmreyðar lét ólman
lindihjǫrt fyr landi
lundprúðr við stik bundinn.

7. Ríks þreifsk reiddra oxa
rymr (knáttu spjǫr glymja;
svartskygð bitu seggi
sverð) þjóðkonungs ferðar;
þás hugfyldra hǫlða,
hlaut andskoti Gauta,
hár vas sǫngr um svírum,
sigr, flugbeiddra vigra.

8. Menfergir bar margar
margspakr (Niðar varga
lundr vann sókn á sandi)
sandmens í bý randir;
áðr fyr eljunfróðum
allr herr Skota þverri
lǫgðis seiðs af láði
lýbrautar varð flýja.

9. Komrat yðr né œðri
annarr konungmanna,
gjafli rœmðr, und gamlan
gnapstól. Haraldr! sólar.

Eiríksmál.

(Brot).

Óðinn:

1. Hvat es þat drauma?
Fyr dag hugðumk rísa
Valhǫll at ryðja
fyr vegnu fólki;
vekðak einherja,
bæðak upp rísa,
bekki at breiða,
borðker at leyðra,
Valkyrjur byrla,
sem vísi kœmi. —
erumk ór heimi
hǫlða vánir
gǫfugra einna;
svá erumk glatt hjarta!

2. Hvat þrymr þar, Bragi,
sem þúsund bifisk
eðr mengi til mikit?

Bragi:

Braka ǫll bekkþili,
sem muni Baldr koma
aptr í Óðins sali.

Óðinn:

3. Heimsku mæla skalattu,
enn horski Bragi,
þvít þú vel hvat vitir;
fyr Eiríki glymr,

es hér mun inn koma
jǫfurr í Óðins sali.

4. Sigmundr ok Sinfjǫtli!
rísið snarliga
ok gangið í gegn grami!
Inn þú bjóð,
ef Eiríkr sé,
hans erumk nú ván vituð!

Sigmundr:

5. Hví's þér ván Eiríks
heldr en annarra?

Óðinn:

Þvít mǫrgu landi
hann hefr mæki roðit
ok blóðugt sverð borit.

Sigmundr:

6. Hví namt hann sigri,
þás þótti snjallr vesa?

Óðinn:

Því at ó-víst
es at vita;
sér Úlfr enn hǫsvi á sjǫt goða

Sigmundr:

7. Heill þú nú, Eiríkr!
vel skaltu hér kominn
ok gakk í hǫll, horskr!
hins vildak þik fregna,
hvat fylgr þér
jǫfra frá eggþrimu?

Eiríkr:

8. Konungar 'ru fimm,
kennik þér nafn allra;
emk enn sétti sjálfr
— — — — — — —
— — — — — — —
— — — — — — —

Hákonarmál.

Eyvindr skáldaspillir orti.

1. Gǫndul ok Skǫgul
sendi Gautatýr
at kjósa of konunga,
hverr Yngva ættar
skyldi með Óðni fara
ok í Valhǫllu vesa.

2. Bróður fundu þær Bjarnar
í brynju fara,
konung enn kostsama
kominn und gunnfana;
drúpðu dólgárar,
en darraðr hristisk,
upp vas þá hildr of hafið.

3. Hét á Háleygi
sem á Hólmrygi
jarla einbani,
fór til orrostu.
Gótt hafði enn gjǫfli

gengi Norđmanna
œgir Eydana,
stóđ und árhjálmi.

4. Hrauzk ór hervádum,
hratt á vǫll brynju
vísi verđungar,
áđr til vígs tœki;
lék viđ ljóđmǫgu,
skyldi land verja
gramr enn glađværi,
stóđ und gollhjálmi.

5. Svá beit þá sverđ
ór siklings hendi
váđir Váfađar,
sem í vatn of brygđi.
Brǫkuđu broddar,
brotnuđu skildir,
glumruđu glymhringar
í gotna hausum.

6. Trǫddusk tǫrgur
fyr Týs ok bauga
hjalta harđfótum
hausar Norđmanna;
róma varđ í eyju,
ruđu konungar
skírar skjaldborgir
í skatna blóđi.

7. Brunnu beneldar
í blóđgum undum,
lutu langbarđar
at lýđa fjǫrvi,
svarrađi sárgýmir
á sverđa nesi,
fell flóđ fleina
í fjǫru Storđar.

8. Blendusk viđ rođnar
randar und himni;
Skǫglar veđr léku
viđ skýs of bauga;
umđu oddlár
í Óđins veđri,
hné margt manna
fyr mækis straumi.

9. Sátu þá dǫglingar
međ sverđ of togin,
međ skarđa skjǫldu
ok skornar brynjur;
vasa sá herr
í hugum, es átti
til Valhallar vega.

10. Gǫndul þat mælti
(studdisk geirskapti):
"vex nú gengi gođa,
es Hákoni hafa
međ her mikinn
heim bǫnd of bođit."

11. Vísi þat heyrđi,
hvat valkyrjur mæltu
mærar af mars baki;
hyggiliga létu
ok hjálmađar sátu
ok hǫfđusk hlífar fyrir.

Hákon:

12. "Hví þú svá gunni
skiptir, Geir-Skǫgul?
várum þó verđir gagns frá
gođum."

Skǫgul:

“Vér því vǫldum,
es þú velli helzt,
en þínir fjandr flugu.“

13. “Ríđa vit skulum
(kvađ en ríkja Skǫgul)
grœnna heima gođa
Óđni at segja,
at nú mun allvaldr koma
á hann sjálfan at sjá.“

14. “Hermóđr ok Bragi!
(kvađ Hropta-Týr)
gangiđ í gegn grami,
alls konungr ferr,
sás kappi þykkir,
til hallar hinig.“

15. Ræsir þat mælti
(vas frá rómu kominn,
stóđ allr í dreyra drifinn):
“illúđigr oss
þykkir Óđinn vesa,
sjám vér hans of hugi.“

16. “Einherja griđ
þú skalt allra hafa,
þigg þú at Ásum ǫl;
jarla bági!
þú átt inni hér
átta brœđr,“ kvađ Bragi.

17. “Gerđar várar
(kvađ enn góđi konungr)
viljum vér sjálfir hafa,
hjálm ok brynju
skal hirđa vel,
gótt es til gǫrs at taka.“

18. Þá þat kyndisk,
hvé sá konungr hafđi
vel of þyrmt véum,
es Hákon báđu
heilan koma
ráđ ǫll ok regin.

19. Góđu dœgri
verđr sá gramr of borinn,
es sér getr slíkan sefa;
hans aldar
æ mun vesa
at góđu getit.

20. Mun óbundinn
á ýta sjǫt
Fenrisúlfr of fara,
áđr jafngóđr
á auđa trǫđ
konungmađr komi.

21. Deyr fé,
deyja frændr,
eyđisk land ok láđ;
síz Hákon fór
međ heiđin gođ,
mǫrg es þjóđ of þjáđ.

Háleygjatal.

(Brot).

Eyvindr Skáldaspillir orti.

1. Viljak hljóð
at Hás liði,
meðan Gillings
gjǫldum yppik,
þvít hans ætt
í hverlegi
gálga farms
til goða teljum.

2. Hinn es Surts
ór sǫkkdǫlum
farmǫgnuðr
fljúgandi bar.

3. Þann, skáldblótr!
skattfœri gat
Ása niðr
við járnviðju,
þás þau meir
í Manheimum
skatna vinr
ok Skaði bygðu;

4. sævar beins
ok sunu marga
ǫndurdís
við Óðni gat.

5. Þás útrǫst
jarla bági
Belja dólgs
byggva vildi.

6. En Goðlaugr
grimman tamði
við ofrkapp
austrkonunga
Sigars jó,
es synir Yngva
menglǫtuð
við meið reiddu.

7. Ok náreiðr
á nesi drúpir
Vinga meiðr,
þars víkr deilir.
Þar 's fjǫlkunt
of fylkis hrør
steini merkt
Straumeyjarnes.

8. Ok sjá halr
at Hás veðri
hǫsvan serk
hrísgrimnis bar.

9. Varð Hákon
Hǫgna meyjar
viðr vápnberr,
es vega skyldi,
ok sínn aldr
i odda gný
Freys áttungr
á Fjǫlum lagði.

10. Ok þar varð,
es vinir fellu

magar Hallgarđs,
manna blóđi
Stafaness
viđ stóran gný
vinar Lóđurs
vágr of blandinn.

---

11. Ok Sigurđ,
þanns svǫnum veitti
hróka bjór
Haddingja vals
farma-Týs,
fjǫrvi næmđu
jarđráđendr
á Ǫglói.

12. Ok ǫđlingr
ǫlna jarđar
alnar orms
ófælinn varđ
lífs of lattr,
þars landrekar
Týs áttung
í trygđ sviku.

---

13. Þar varđ minstr
meinvinnǫndum
Yngvifreys
ǫndverđan dag
fagnafundr,
es flota þeystu
jarđráđendr
at eyđǫndum;

14. þás sverđálfr
sunnan knúđi
lagar stóđ
at liđi þeira.

---

15. Þeims alt austr
til Egđa býs
brúđr val-Týs
und bœgi liggr.

---

16. Jólna sumbl;
en vér gátum
stillis lof
sem steina brú.

Hǫfudlausn.

Egill Skalla-Grímsson orti.

1. Vestr fórk of ver,
en ek Viđris ber
munstrandar mar;
svás mitt of far.
Drók eik á flot
viđ ísabrot;
hlóđk mærđar hlut
hugknarrar skut.

2. Buđumk hilmir lǫđ,
ák hróđrar kvǫđ.
Berk Óđins mjǫđ

á Engla bjǫð.
Lof at vísa vann,
víst mærik þann;
hljóðs biðjum hann,
þvít hróðr of fann.

3. Hygg vísir at
(vel sómir þat)
hvé 'k þylja fat,
ef ek þǫgn of gat.
Flestr maðr of frá,
hvat fylkir vá;
en Viðrir sá,
hvar valr of lá.

4. Óx hjǫrva hlam
við hlífar þram.
Guðr óx umb gram,
gramr sótti fram.
Þar heyrðisk þá
(þaut mækis á)
málmhríðar spá,
sús mest of lá.

5. Vasa villr staðar
vefr darraðar
of grams glaðar
geirvangsraðar,
þars í blóði
brimils af móði
vǫllr of þrumði,
und of glumði.

6. Hné firða fit
við fleina hnit.
Orðstír of gat
Eiríkr at þat.

7. Fremr munk segja,
ef firar þegja;
frágum fleira
til frama þeira.
Œxtusk undir
við jǫfurs fundir;
brustu brandar
við blár randar.

8. Hlamm heinsǫðull
við hjálmrǫðul;
beit bengrefill,
þat v's blóðrefill.
Frák, at felli
fyr fetils svelli
Óðins eiki
í járnleiki.

9. Þá v's odda at
ok eggja gnat.
Orðstír of gat
Eiríkr at þat.

10. Rauð hilmir hjǫr,
þar v's hrafna gjǫr,
fleinn hitti fjǫr,
flugu dreyrug spjǫr.
Ól flagðs gota
fárbjóðr Skota;
trað nipt Nara
náttverð ara.

11. Flugu hjaldrtranar
of hræs lanar,
vǫrut blóðs vanar
benmás granar.
Sleit und freki,
en oddbreki
gnúði hrafni
á hǫfuðstafni.

12. Kom gríðar glæ
á Gjálpar skæ.
Bauð úlfum hræ
Eiríkr of sæ.

13. Beit fleinn floginn,
þá v's friðr loginn;
vas álmr dreginn,
því v's úlfr feginn.
Brustu broddar,
en bitu oddar.
Báru hǫrvar
af bogum ǫrvar.

14. Verpr broddfleti
með baugseti
hjǫrleiks hvati,
hann 's blóðskati.
Þróask hér sem hvar
(hugat mælik þar);
frétt 's austr of mar
Eiríks of far.

15. Jǫfurr sveigði ý,
flugu unda bý.
Bauð úlfum hræ
Eiríkr of sæ.

16. En munk vilja
frá verum skilja,
skapleik skata
(skal mærð hvata).
Lætr snót saka
sverð-Frey vaka,
en skæs Haka
skíðgarð braka.

17. Brýtr bógvita
bjóðr hrammþvita,
Muna hodd-dofa
hringbrjótr lofa.
Glaðar flotna fjǫl
við Fróða mjǫl.
Mjǫk 's hilmi fǫl
haukstrandar mǫl.

18. Stóðsk fólk þeygi
fyr fjǫrleygi.
Gall ýbogi
at eggtogi.
Verpr æ brǫndum,
en jǫfurr lǫndum
heldr hornklofi;
hann 's næstr lofi.

19. Jǫfurr hyggi at,
hvé 'k yrkja fat.
Gótt þóttumk þat,
es þǫgn of gat.
Hrœrðak munni
af munar grunni
Óðins ægi
á jǫru fægi.

20. Bark þengils lof
á þagnar rof.
Kannk mála mjǫt
of manna sjǫt.
Ór hlátra ham
hróðr bark fyr gram.
Svá fór þat fram,
at flestr of nam.

21. [Njótið bauga
sem Brúnn auga,
vagna váru
eðr viti táru].

Sunatorrek.

Egill Skalla-Grímsson orti.

1. Mjǫk erumk tregt
tungu at hrœra
eđr loptvág
ljóđpundara.
Esa vænligt
Viđris þýfi,
né hógdrœgt
ór hugar fylgsni.

2. Esa auđþeystr
(þvít ekki veldr
hǫfugligr)
ór hyggju stađ
þagnafundr
Þriggja niđja,
árborinn
ór Jǫtunheimum,

3. listalauss
es lifnađi
á Náins
nǫkkva Bragi.
Jǫtuns háls
undir þjóta
náungs niđr
fyr naustdurum.

4. Þvít ætt mín
á enda stendr,
sem lágir
lamđar marka.
Esa karskr mađr,
sás kǫggla berr
frænda hrørs
af fletjum niđr.

5. Þó munk mitt
ok móđur hrør
fǫđurfall
fyrst of telja.
Þat berk út
ór orđhofi
mærđar timbr,
máli laufgat.

6. Grimt erumk hliđ,
þaz hrǫnn of braut
fǫđur míns
á frændgarđi.
Veitk ófullt
ok opit standa
sunar skarđ,
es mér sær vann.

7. Mjǫk hefr Rán
nú ryskt of mik;
emk of snauđr
at ástvinum.
Sleit marr bǫnd
mínnar ættar,
snaran þátt
af sjálfum mér.

8. Veizt, ef of sǫk
sverđi of rækak,
vas ǫlsmiđ
allra tíma.
Hrođa vágs brœđr
ef vega mættak,
fórk andvígr
Ægis mani.

9. En ekki
eiga þóttumk
sakar afl
við súðsbana,
þvít alþjóð
fyr augum verðr
gamals þegns
gengileysi.

10. Mik hefr marr
miklu ræntan
(grimt es fall
frænda at telja),
síðans mínn
á munvega
ættar skjǫldr
af lífi hvarf.

11. Veitk þat sjálfr,
í syni mínum
vasa ills þegns
efni vaxit,
ef randviðr
rǫskvask næði,
unz her-Gauts
hendr of tœki.

12. Æ lét flest,
þaz faðir mælti,
þótt ǫll þjóð
annat segði;
mér upp helt
of herbergi,
ok mítt afl
mest of studdi.

13. Opt kømr mér
málu Þjaza
í byrvind
brœðraleysi.
Hyggjumk umb,
es Hildr þróask,
nýsumk hins
ok hygg at því;

14. hvar mér hugðr
á hlið standi
annarr þegn
við óðræði;
þarfk þess opt
við þrágjǫrnum.
Verð varfleygr,
es vinir þverra.

15. Mjǫk 's torfyndr,
sás trúa knegum
of alþjóð
elgjar gálga,
þvít niflgóðr
niðja steypir
bróður hrør
við baugum selr.

16. Þat 's ok mælt,
at engi getr
sunar iðgjǫld,
nema sjálfr ali,
né þann nið,
es ǫðrum sé
borinn maðr
í bróður stað.

17. Erumka þekkt
þjóða sinni,
þótt sérhverr
sáttum haldi.

Burr 's býskips
í bœ kominn,
kvánar sun,
kynnis leita.

18. En mér fens
í fǫstum þokk
hrosta vǫrðr
á hendi stendr;
mákak upp
óró grímu
rýnis reið
réttri halda;

19. sízt sun minn
sóttar brimi
heiptugligr
ór heimi nam,
þanns ek veit
at varnaði
vamma varr
við námæli.

20. Þat mank enn,
es upp of hóf
í goðheim
Gauta spjalli
ættar ask,
þanns óx af mér,
ok kynvið
kvánar minnar.

21. Áttak gótt
við geirdróttin;
gørðumk tryggr
at trúa hánum,
áðr vinað
vagna runni,
sigrhǫfundr,
of sleit við mik.

22. Blótkak því
bróður Vilis,
goðjaðar,
at ek gjarn sjá;
þó 'fr Mímsvinr
mér of fengnar
bǫlva bœtr,
es et betra telk.

23. Gafumk íþrótt
úlfs of bági
vígi vanr
vammi firða,
ok þat geð,
es gørðak mér
vísa fjandr
af vélǫndum.

24. Erumk torvelt;
Tveggja bága
njǫrvanipt
á nesi stendr.
Skalk þó glaðr
góðum vilja
ok óhryggr
Heljar bíða.

Sigurdardrápa.

(Brot).

Kormakr Ǫgmundarson orti.

1. (Heyri sunr á) Sýrar
(sannreynis) fentanna
(ǫrr) greppa lætk uppi
jast-Rín (Haralds) mína.

2. Meiđr es mǫrgum œđri
morđteins í dyn fleina
(hjǫrr fær) hildibǫrrum
(hjarl Sigurđi jarli).

3. Hróđr gørik of mǫg mæran
meir Hákonar fleira;
haptsœnis geld hánum
heiđ. Sitr Þórr í reiđu.

4. Svall, þás gekk međ gjallan
Gauts eld hinn, 's styr beldi,
glađfœđandi Gríđar,
gunnr. Kǫmsk Urđr at
brunni.

5. Hafit mađr ask né eski-
afspring međ sér þingat
fésæranda at fœra
-faz. Véltu gođ Þjaza.

6. Hver muni vés viđ valdi
vægja kind of bægjask,
þvít fúr-Rǫgnir fagnar
fens? Vá gramr til menja.

Vellekla.

(Brot).

Einarr Skálaglam orti.

1. Auk oddneytir úti
eiđvandr flota breiđan
(glađr í Gǫndlar veđrum
gramr svafđi bil) hafđi;
ok rauđmána reynir
rógsegl Heđins bóga
upp hóf jǫfra kappi
etjulund at setja.

2. Vasat ofbyrjar ǫrva
oddavífs né drífu
sverđa sverrifjarđar
svanglýjađi at frýja;
brak-Rǫgnir skók bogna
(barg óþyrmir varga)
hagl ór Hlakkar seglum
(hjǫrs rakkliga fjǫrvi).

3. Margt varđ él áđr Ála
austrland at mun banda
randarlauks af ríki
rœkilundr of tœki;
berk fyr hefnd, þás hrafna,
hljóms lof, (toginn skjóma
þat nam) vǫrđr (at vinna)
vann síns fǫđur hranna.

4. Rigndi hjǫrs á hersa
hríðremmis fjǫr víða
(þrimlundr of jók Þundi
þegns gnótt) meïlregni;
ok hjald-Viðurr hǫlða
haffaxa lét vaxa
laufa veðr at lífum
lífkǫld Hávars drífu.

5. Hjálmfaldinn vann hilmir
harðr (Lopts vinar) barða
(því kom vǫxtr í Vínu
vínheims) fiandr sína;
at forsnjallir fellu
fúrs í Þróttar skúrum,
þat fær þjóðar snytri,
þrír jarlssynir, tírar.

6. Hvarfat aptr áðr erfðan
óðstafr fǫður hafði
(herforðaðr réð Hǫrða)
hjǫrveðrs (konungs fjǫrvi);
varðat Freyr, sás fœri
fólkskíðs, né mun síðan,
(því bregðr ǫld við aðra)
jarls ríki fram slíku.

———

7. Sjau fylkjum kom silkis
(snúnaðr vas þat) brúna
geymir grundar síma
grandvarr und sik (landi).

8. Ǫll lét senn enn svinni
sǫnn Einriða mǫnnum
herjum kunnr of herjuð
hofs land ok vé banda.
At veg jǫtna vitni
valfalls of sæ allan
(þeim stýra goð) geira
garðs Hlórriði farði.

9. Auk herþarfir hverfa
Hlakkar móts til blóta;
rauðbríkar fremsk rœkir
ríkr ásmagni slíku.
Nú grœr jǫrð sem áðan;
aptr geirbrúar hapta
auðrýrir lætr áru
óhryggva vé byggva.

10. Nú liggr alt und jarli
(ímunborðs) fyr norðan
(veðrgœðis stendr víða)
Vík (Hákonar ríki);
engi varð á jǫrðu
ættum góðr nema Fróði
gæti-Njǫrðr, sás gørði,
geirbríkar, frið slíkan.

11. Enn reið ǫðru sinni
jarl borðmǫrum norðan;
sóknherðir lét sverða
sótt Ragnfreði at móti.
Hóf und hyrjar kneyfi
(hraut unda fjǫld) Þundar
[þat sleit víg á vági]
vandar dýr at landi.

12. Né fjǫlsnerrinn fyrri
fémildr konungr vildi
(vægðit jarl fyr jǫfri
Yggs niðr) friðar biðja;
búinn lézk valdr, ef vildi
valmey konungr heyja,
hǫlða morðs at halda
(herr fell of gram) velli.

13. Hitt vas meir at Mœra
morđfíkinn lét norđan
fólkverjandi fyrđa
fǫr til Sogns of gǫrva.
Ýtti Freyr af fjórum
fólklandum (sá branda
Ullr stođ af því) allri
yrþjóđ Heđins byrjar.

14. Ok til móts á Meita
mjúkhurđum fram þurđu
međ spǫrgœli svarfa
sjau landrekar randa.
Glumđi allr, þás Ullar
eggþings Heđins veggjar,
(gnótt flaut nás fyr nesjum)
Nóregr, saman fóru.

15. Varđ fyr Vinda myrđi,
víđfrægt en, gramr, síđan
gørđisk mest at morđi
mannfall, viđ styr annan.
Hlym-Narfi bađ hverfa
hlífar flagđs, ok lagđi
-Jálks viđ ǫndurt fylki
andur- þǫrf, at landi.

16. Strǫng varđ gunnr áđr gunnar
gammi nás und hramma
þrøngvimeiđr of þryngvi
þrimr hundruđum lunda.
Knátti hafs at hǫfđum
(hagnađr vas þat) bragna
fólkeflandi fylkir
fangsæll þađan ganga.

---

17. Hitt vas auk, at eykir
aurborđs á vit norđan
und sigrrunni svinnum
sunnr Danmarkar runnu,
auk hólmfjǫturs hjálmi
Hǫrđa valdr of faldinn
Dofra Danskra jǫfra
dróttinn fund of sótti.

18. Ok viđ *frost at freista
fémildr konungr vildi
myrk- hlóđynjar -markar
morđ* álfs þess 's kom norđan
þás valserkja virki
veđrhirđir bađ stirđan
fyr hlym-Njǫrđum hurđa
Hagbarđa gram varđa.

19. Vasat í gegn, þótt gørđi
garđ-Rǫgnir styr harđan,
gengiligt at ganga,
geirrásar, her þeira,
þás međ fylki Frísa
fór gunn-Viđurr sunnan
(kvaddi vígs) ok Vinda
(vágs blakkriđi) Frakka.

20. Þrymr varđ logs es lǫgđu
leikmiđjungar Þriđja
(arngreddir varđ) odda
(andvígr) saman randir.
Sundfaxa kom Sǫxum
sœki-Þróttr á flótta;
þar 's svát gramr međ gumnur
garđ yrþjóđum varđi.

---

21. Flótta gekk til fréttar
felli-Njǫrđr á velli,
draugr gat dólga Ságu
dagráđ Heđins váđa;

auk haldboði hildar
hrægamma sá ramma;
Týr vildi sá týna
teinhlautar fjǫr Gauta.

22. Háði jarl, þars áðan
engi mannr und ranni,
hyrjar þing, at herja,
hjǫrlautar, kom Sǫrla.
Bara maðr lyngs enn lengra
loptvarðaðar barða
(alt vann gramr of gengit
Gautland) frá sæ randir.

23. Valfǫllum hlóð vǫllu
(varð ragna konr gagni)
hríðar áss (at hrósa)
[hlaut Óðinn val] Fróða.
Hver sé if, nema jǫfra
ættrýri goð stýra?
Rammaukin kveðk ríki
ragn Hákonar magna.

- - - - - -

24. Hvar viti ǫld und einum
jarðbyggvi svá liggja
(þat skyli herr of hugsa)
hjarl ok sextán jarla?
Þess ríðr fúrs með fjórum
fólkleikr Heðins reikar
logskundaðar lindar
lofkendr himins endum.

Húsdrápa.

(Brot).

Úlfr Uggason orti.

1. Hoddmildum ték hildar
hugreifum Óleifi
(hann vilk) at gjǫf Grímnis
geðjarðar lá (kveðja).

- - - - - -

2. Ráðgegninn bregðr ragna
rein- at Singasteini
frægr við firna slœgjan
Fárbauta mǫg -vári;
móðǫflugr ræðr mœðra
mǫgr hafnýra fǫgru
(kynnik) áðr ok einnar
átta (mærðar þáttum).

---

3. Innmáni skein ennis
andóttr vinar banda;
áss skaut œgigeislum
orðsæll á men storðar;
en stirðþinull starði
storðar leggs fyr borði
fróns á fólka reyni
fránleitr ok blés eitri.

4. Fullǫflugr lét fellir
fjall-Gauts hnefa skjalla
(ramt mein vas þat) reyni
reyrar leggs við eyra;
Viðgymnir laust Vimrar
vaðs af fránum naðri

hlusta grunn við hrǫnnum.
Hlaut innan svá minnum.

---

5. Ríðr á bǫrg til borgar
bǫðfróðr sunar Óðins
Freyr ok fólkum stýrir
fyrstr enum golli byrsta.

6. Kostigr ríðr at kesti
kynfróðs, þeims goð hlóðu,
hrafnfreistaðar hesti
Heimdallr at mǫg fallinn.

7. Ríðr at vilgi víðu
víðfrægr, en mér líða,
Hropta-Týr, of hvapta
hróðrmál, sunar báli.
Þar sigrrunni svinnum
sylgs valkyrjur fylgja
heilags tafns ok hrafna.
Hlaut innan svá minnum.

8. Fullǫflug lét fjalla
fram haf-Sleipni þramma
Hildr, en Hropts of gilðar
hjálmelda mar feldu.

---

9. Þar kømr á, en æri
endr bark mærð af hendi,
(ofrak svá) til sævar,
sverðregns (lofi þegna).

Þórsdrápa.

(Brot).

Eilífr Guðrúnarson orti.

1. Flugstalla réð felli
fjǫrnets goða at hvetja
(drjúgr vas Loptr at ljúga)
lǫgseims faðir heiman;
geðreynir kvað grœnar
Gauts herþrumu brautir
vilgi tryggr til veggjar
viggs Geirrǫðar liggja.

2. Geðstrangrar lét gǫngu
Gammleið Þóarr skammu
(fýstusk þeir at þrýsta
þorns niðjum) sik biðja;
þás gjarðvenjuðr gørðisk,
Gandvíkr skǫtum ríkri,
endr til ýmsa kindar,
Iðja setrs, frá Þriðja.

3. Gǫrr varð í fǫr fyrri
farmr meinsvarans arma,
sóknar, hapts, með svipti
sagna, galdrs, en Ragnir.
Þylk granstrauma Grímnis;
gall- manntælir halla
-opnis ilja gaupnum
Endils á mó spendi.

4. Ok -gangs vanir gengu
gunn- vargs (himintargu)
fríðar (vers til fljóða

frumseyris kom dreyra),
þás bǫlkveitir brjóta
bragđmildr Loka vildi
bræđivændr á brúđi
bág sefgrímnis mága.

5. Ok vegþverrir vǫrru
vann fetrunnar Nannu
hjalts af hagli oltnar
hlaupár of ver gaupu.
Mjǫk leiđ ór stađ stokkvir,
stikleiđar veg breiđan,
urđar þrjóts, þars eitri
œstar þjóđár fnœstu.

6. Þars í -mǫrk fyr (markar)
málhvettan byr- settu
(né hvelvǫlur hálar)
hóf skotnađra (sófu),
knátti hreggi hǫggvin
hlymþél viđ mǫl glymja,
en fellihryn fjalla
Feđju þaut međ steđja.

7. Harđvaxnar sér herđir
hallands of sér falla
(gatat) mar njótr (enn neytri)
Njarđ- (ráđ fyr sér) -gjarđar.
Þverrir lætr, nema þyrri,
þorns barna sér, marnar
snæriblóđ, til svíra
salþaks megin vaxa.

8. Óđu fast (en) fríđar
(flaut) eiđsvara Gauta
setrs, víkingar snotrir,
(svarđ-) runnar (-fen) gunnar!
Þurđi hrǫnn at herđi
hauđrs runn, (kykva nauđar)
jarđar skafls af afli
(áss!) hretviđri blásin.

9. Unz međ ýta sinni
(aflraun vas þat) skaunar
á seil himinsjóla
sjálflopta kom Þjálfi.
Háđu stáli stríđan
straum hrekk-Mímis ekkjur;
stop-hnísu fór steypir
stríđlundr međ vǫl Gríđar.

10. Né djúp- akarn drápu
dólgs vamms firum glamma
stríđkveđjǫndum stǫđvar
stall viđ -rastar falli.
Ógndjarfan hlaut arfi
eiđ- Jarđar -ljúg meiđa.
Skalfa Þórs né Þjálfa
þróttarsteinn viđ ótta.

11. Ok síđuna síđan
sverđs, liđhatar, gerđu,
hlífar, borđs viđ Hǫrđa
harđ-Gleipnis dyn barđi;
áđr hylhríđar hæđi
hrjóđendr fjǫru þjóđar
viđ skyld-Breta skytju,
skáleik! Heđins reikar.

12. Dreif međ dróttar kneyfi
(dólg- Svíþjóđar kólgu
sótti -ferđ á flótta)
flesdrótt Ívu nesja.
Þás funhristis fasta,
flóđrifs Danir, stóđu,
knáttu Jólnis, ættir,
útvés fyrir lúta.

13. Þars íþróttar hersa
þornranns hugum bornir,
hlymr varð hellis Kumra,
hringbálkar fram gingu.
Laust of fœrðr í fasta
(friðsein vas þar) hreini
gnípu hlǫðr á greypum
grán hǫtt Fenris kvánar.

14. Auk hám loga himni
hall- fylvingum -vallar
tráðusk þar við troði
tungls brá solar þungu.
Húfstjóri braut hváru
hreggs vafreyða tveggja
hlátr-elliða hellis
hundfornan kjǫl sprundi.

15. Fátíða nam frœði
fjarðeplis kván jarðar;
mœrar leggs né mǫgðu
menn ǫlteiti kenna.
Álmtaugar, laust, Ægir!
angrþjóf sega tangu
Óðins afli soðnum
áttruðr í gin Suðra.

16. Svát (hraðskyndir) handa
hrapmunnum svalg (gunnar!)
lyptisylg á lopti
langvinr síu Þrangvar;
þás ørþrásis eisu
áss hrímnis fló drósar
til þrámóðnis Þrúðar
þjóst- af Greipar -brjósti.

17. Bifðisk hǫll, þás hǫfði
heiðrekr of kom breiðu
und fletbjarnar fornan
fótlegg, þurnis, veggjar.
Ítr gulli laust Ullar
jótrs vegtaugar þrjóti
meina niðr í miðjan
mest bifgyrðil nestu.

18. Glaums niðjum fór gǫrva
gramr með dreyrgum hamri,
of salvanið- Synjar
sigr hlaut arin- -brauti.
Kom at tvíviðar Tývi
tollr, -karms sá es harmi,
brautar liðs, of beitti
bekk- falljǫtuns rekka.

19. Herblótinn vá hneitir
hógbrotningi skógar
undirjálfrs at álfi
Álfheims bliku kálfa;
né liðfǫstum Lista
látr- valrugar máttu
aldrminkanda -eldar
Ellu steins of bella.

---

20. Vreiðr stóð Vrǫsku bróðir,
vá gagn faðir Magna.
Skalfa Þórs né Þjálfa
þróttarsteinn við ótta.

---

21. Þrøngvir gein við þungum
þangs rauðbita tangar
kveldrunninna kvenna
kunleggs alinmunni.

Hákonardrápa.

(Brot).

Hallfreðr Vandræðaskáld orti.

1. Askþollum stendr Ullar
austr at miklu trausti
rœkilundr enn ríki
randfárs brumaðr hári.

2. Grams rúni lætr glymja
gunnríkr, hinn 's hvǫt líkar,
Hǫgna hamri slegnar
heiptbráðr umb sik váðir.

3. Sannyrðum spenr sverða
snarr þiggjandi viggjar
barrhaddaða byrjar
biðkván und sik Þriðja.

4. Breiðleita gat brúði
Báleygs at sér teygja
stefnir stǫðvar hrafna
stála ríkismálum.

5. Ráð lukusk, at sá síðan
snjallráðr konungs spjalli
átti eingadóttur
Ónars viði gróna.

6. Hykk fleygjanda frakkna
(ferr jǫrð und menþverri)
ítra eina at láta
Auðs systur mjǫk trauðan.

7. Ok geirrótu gǫtvar
gagls við strengjar hagli
hungreyðǫndum hanga
hlýðut járni sýðar.

8. Ólítit brestr úti
unndýrs frǫmum runnum
hart á Hamðis skyrtum
hryngráp Egils vápna.
Þaðan verða fǫt fyrða,
fregnk gǫrla þat, Sǫrla
rjóðask bjǫrt í blóði.
Benfúr meïlskúrum.

Óláfsdrápa.

(Brot).

Hallfreðr Vandræðaskáld orti.

1. Tólf vas elds at aldri
ýsetrs hati vetra,
hraustr þás herskip glæsti
Hǫrðavinr ór Gǫrðum;
hlóðu Hamðis klæðum
hjǫrva gnýs ok skýjum
hilmis menn sem hjálmum
hlýrvigg, en mól stýri.

2. Hilmir lét at Hólmi
hræskóđ rođin blóđi
(hvat of dylđi þess hǫlđar?)
hǫrđ ok austr í Gǫrđum.

3. Svá frák hitt at háva
hǫrgbrjótr í stađ mǫrgum
(opt kom hrafn at heipta)
hlóđ valkǫstu (blóđi).

4. Endr lét Jamta kindir
allvaldr í styr falla
(vanđisk hann) ok Vinda
végrimmr (á þat snimma).
Hættr vas hersa dróttinn
hjǫrdjarfr Gota fjǫrvi;
gollskerđi frák gørđu
geirþey á Skáneyju.

5. Bǫđserkjar hjó birki
barklaust í Danmarku
hleypimeiđr fyr Heiđa-
hlunnviggja -bœ sunnan.

6. Tíđhǫggvit lét tyggi
Tryggva sunr fyr styggvan
leiknar hest á lesti
ljótvaxinn hræ Saxa;
vinhróđigr gaf víđa
vísi margra Frísa
blǫkku brúnt at drekka
blóđ kveldriđu stóđi.

7. Rógs brá rekka lægir
ríkr valkera líki;
herstefnir lét hrǫfnum
hold Flæmingja goldit.

8. Gørđisk ungr viđ Engla
óvægr konungr bægja;
naddskúrar réđ nœrir
Norđimbra því morđi.
Eyddi úlfa greddir
ógnbliđr Skotum víđa
(gørđi seims) međ sverđi
(sverđleik í Mǫn skerđir).

9. Ýdrauga lét Ægir
eyverskan her deyja
(Týr vas tjǫrva dýrra
tírar gjarn) ok Íra.
Barđi Brezkrar jarđar
byggvendr ok hjó tyggi
(gráđr þvarr geira hríđar
gjóđi) Kumbrskar þjóđir.

Erfidrápa Óláfs Tryggvasonar.

(Brot).

Hallfređr Vandræđaskáld orti.

1. Flugþverrir nam fyrri
frægr aldrigi vægja,
heldr kvađ hauka skyldir
hugrekki sér þekkja.

2. Geta skal máls, es mæla
menn at vápna sennu
dólga fangs viđ drengi
dáđǫflgan gram kváđu.

Hratt tortrygðar hyggju
hnekkir sínna rekka
(þess lifa þjóðar sessa
þróttar orð) á flótta.

3. Hykk víst til mjǫk mistu
(mǫrg kom drótt á flótta)
gram, ðanns gunni framði,
gengis Þrœnzkra drengja.
Nœfr vá einn við jǫfra
allvaldr tváa snjalla
(frægr 's til slíks at segja
siðr) ok jarl enn þriðja.

4. Hept vas lítt (á lopti
liðu ǫrvar fram gǫrva)
brodda flaug, áðr bauga
brjótendr skyti spjótum.
Orð vas hitt at harðast
hvarkunnr fyr lǫg sunnan
mest í málma gnaustan
minn dróttinn fram sótti.

5. Sótti herr, þars hætti,
hundmargr drasil sunda,
en hjálmsprotum hilmir
harðfengr Dǫnum varði;
fellu þar með þolli
þeim skævaðar geima
(mein hlautk af því) mínir
meir hollvinir fleiri.

6. Herskerðir klauf harðan
(hann gekk reiðr of skeiðar)
svarðar stofn með sverði
sunnr eldviðum kunnum.
Kunni gramr at gunni
(gunnþings á hjǫr þunnum
margr lá heggr of hǫggvinn)
hold barkaðra sarka.

7. Varð of Vinda myrði
vígskýs (enn þat lýsik)
rammr und randa himni
rymr [knáttu spjǫr glymja].
Hirðir stóðsk við harðan
hnitvegg með fjǫld seggja
víðis veltireiðar
varghollr þrimu marga.

8. Upp sǫgðu lǫg (lagðisk
líf skjótt firum) hlífa
gnóg til gumna feigðar
gálkn við randar bálku.

9. Leitt hykk Leifa brautar
lognárungum váru
geirs við gumna stjóra
geigurþing at eiga,
þás fákhlaðendr frœknir
farligs at vin jarla
húfs með hamri þœfðar
hringskyrtur fram gingu.

10. Sukku niðr af Naðri
naddfárs í bǫð sárir
baugs (gørðut við vægjask)
verkendr meginserkjar;
vanr mun Ormr, þótt Ormi
alldýrr konungr stýri,
hvars skríðr með lið lyða,
lengi slíkra drengja.

11. Eigi látask ýtar
enn, þeirs víða nenna,
fremra mann of finna
fólkreifum Óleifi.

12. Firđisk vætr, sás varđi
viđ lǫnd, Breta stríđir
bleyđifirđr viđ bráđan
bekkdóm Heđins rekka.
Hann lét of sǫk sanna
(sverđjálmr óx þar) verđa
[skilit frák] (fyr skylja)
skóđ mær rođin blóđi.

13. Hverr vas hræddr viđ ǫrvan
hugdyggvan son Tryggva
(óđusk málmþings meiđar)
mađr und sólar jađri.

14. Mundit lung et langa
læsíks und gram ríkjum
(blóđ kom á þrǫm þíđan)
þjóđ varliga hrjóđa,
međan ítrs vinir áttu
innan borđs at morđi
(sú gørđisk vel) varđa
(verđung) jǫfurs sverđum.

15. Harđgervum lét hjǫrvi
hólms verđa Týr sverđa
vind á víđu sundi
vígþey Heđins meyjar.
Áđr en Ormi næđi
Eiríkr eđr hlut meira,
mǫrg óđ bitr í blóđi
benkneif fyr Óleifi.

16. Ítrfermđum réđ Ormi
orđsæll jǫfurr norđan
(snǫrp varđ at þat sverđa
snót) Eiríki á móti,
en húfjǫfnum hefnir
hlýrs þeim gota stýrđi
(áđr óx umb gram góđan
gunnr) Hákonar sunnan.

17. Gótt es gǫrva at frétta
(gunnr óx fyr haf sunnan,
sverđ bitu feigra firđa
fjǫrrǫnn) at því mǫnnum,
hvern rakkligast rekka
randláđs viđir kváđu
(Surts ættar vinnk sléttan
sylg) Óláfi fylgja.

18. Ógrœđir sá auđa
armgrjóts Trǫnu fljóta
(hann rauđ geir at gunni
glađr) ok báđa Nađra;
áđr hjaldrþorinn heldi
hugframr í bǫđ ramri
snotr af snœris vitni
sunds Þorketill undan.

19. Veitkat hitt hvárt Heita
hungrdeyfi skalk leyfa
dynsæđinga dauđan
dýrbliks eđr þó kvikvan;
alls sannliga segja
(sárr mun gramr at hváru;
hætt 's til hans at frétta)
hvárttveggja mér seggir.

20. Sagđr vas mér, en meira
munuma stríđ of bíđa,
lýđum firđr ok láđi
landvǫrđr fyr sæ handan;
væri oss, þótt ærir
elds þeim svikum beldi,
heila líkn, ef, hauka
háklifs, jǫfurr lifđi.

21. Norđr eru ǫll of orđin
auđ lǫnd at gram dauđan.
Allr glepsk friđr af falli
flugstyggs sunar Tryggva.

22. Samr vas árr of ævi
oddbragđs hinn 's þat sagđi,
at lofđa gramr lifđi,
læstyggs sunar Tryggva.
Vesa kveđr ǫld ór éli
Áláf kominn stála;
menn geta máli sǫnnu
mjǫk (es verr en svá) ferri.

23. Mundut þess, alls þegnar
þróttharđan gram sóttu,
frák, međ liđi lýđa,
landher đar skǫp verđa,
at mundjǫkuls myndi
margdýrr koma stýrir
(geta þykkjat mér gotnar
glíkligs) ór styr slíkum.

24. Enn segir auđar kenni
austr í málma gnaustan
seggr frá sárum tyggja
sumr eđr brott of komnum.
Nú 's sannfregit sunnan
siklings ór styr miklum
(kannkak margt viđ manna)
morđ (veifanar orđi).

25. Norđmanna hykk nenninn
(nú 's þengill framgenginn,
dýrr hné dróttar stjóri)
dróttin und lok sóttan.
Grams dauđi brá gleđi
góđs ófárar þjóđar.
Allr glepsk friđr af falli
flugstyggs sunar Tryggva.

26. Ilt vas, þaz úlfs sultar,
opt, þverri stóđk ferri,
mest þars málmar gnustu,
mein. þótt smátt sé und einum.
Skiliđr emk viđ skylja;
skálmǫld hefr því valdit;
vættik virđa dróttins;
vil 's mest ok dul flestum.

27. Hefk þanns hverjum jǫfri
heiptfíknum varđ ríkri
und niđbyrđi Norđra
norđr gođfǫđur orđinn;
bíđa munk þess, 's breiđan
barđmána vann skarđan,
margaukanda mækis
mót aldrigi bóta.

28. Fyrr mun heimr ok himnar,
hugreifum Óleifi,
(hann vas menskra manna
mest gótt) í tvau bresta,
áđr en glíkr at góđu
gœđingr muni fœđask.
Kœns hafi Kristr enn hreini
konungs ǫnd ofar lǫndum.

Sigtryggsdrápa Silkiskeggs.

(Brot).

Gunnlaugr Ormstunga Illugason orti.

1. Elr sváru skæ
Sigtryggr við hræ.
. . . . . .

2. Kannk máls of skil,
hvern mæra vil
konungmanna kon:
hann 's Kvarans son.

3. Muna gramr við mik
(venr gjǫfli sik,
þess m'n grepp vara)
gollhring spara.
Segi hildingr mér,
ef heyrði sér
dýrligra brag;
þat 's drápulag.

Víkingarvísur.

Sighvatr Þórðarson orti.

1. Langt bar út enn unga
jǫfra kund at sundi
(þjóð ugði sér síðan)
sæmeiðr (konungs reiði).
(Kannk til margs) en manna
(minni) fyrsta sinni
hann rauð œstr fyr austan
úlfs fót við sker Sóta.

2. Þat vas enn at ǫnnur
Áláfr, né svik fálusk,
odda þing í eyddri
Eysýslu gekk heyja.
Sitt áttu fjǫr fótum
(fár beið ór stað sára)
en, þeirs undan runnu,
allvaldr! búendr gjalda.

3. Hríð varð stáls í stríðri
strǫng Herdala gǫngu
Finnlendinga at fundi
fylkis niðs en þriðja.
En austr við lá leysti
leið víkinga skeiðar.
Balagarðs at borði
brimskíðum lá síða.

4. Enn kváðu gram Gunnar
galdrs upphǫfum valda
(dýrð frák þeims vel varðisk
vinnask) fjórða sinni;
þás ólítill úti
jǫfra liðs á miðli
friðr gekk sundr í sliðri
Suðrvík Dǫnum kuðri.

5. Víg vant, hlenna hneigir!
hjálmum grimt et fimta;
þolđu hlýr fyr hári
hríđ Kinnlima síđu,
þás viđ rausn at ræsis
reiđ herr ofan skeiđum,
en í gegn at gunni
gekk hilmis liđ rekkum.

6. Rétt 's atsókn en sétta
(snarr þengill bauđ Englum
at) þars Óláfr sótti
(Yggs) Lundúna bryggjur.
Sverđ bitu Vǫlsk, en vǫrđu
víkingar þar diki;
átti sumt í sléttu
Suđvirki liđ búđir.

7. Enn lét sjaunda sinni
sverđþing háit verđa
endr á Úlfkels landi
Áláfr, sem ferk máli.
Stóđ Hringmaraheiđi
(herfall vas þar) alla
Ellu kind, en olli
arfvǫrđr Haralds starfi.

8. Veitk at víga mœtir
Vindum háttr enn átta
(styrkr gekk vǫrđr at virki
verđungar) styr gerđi.
Sínn máttut bœ banna
borg Kantara (sorgar
mart fekk prúđum Pǫrtum)
portgreifar Óleifi.

9. Vann ungr konungr Englum
ótrauđr skarar rauđar;
endr kom brúnt á branda
blóđ í Nýjamóđu.
Nú hef orrostur, austan
ógnvaldr! níu talđar;
herr fell Danskr þars dǫrrum
dreif mest at Óleifi.

10. Tegr vas fullr í fǫgrum
fólkveggs drífar hreggi
(helt sem hilmir mælti)
Hringsfirđi (liđ þingat).
Ból lét hann á Hœli
hátt, 's víkingar áttu,
(þeir báđut sér síđan
slíks skotnađar) brotna.

11. Óláfr! vant þars jǫfrar
ellifta styr fellu;
ungr komt af því þingi
þollr í Gríslupollum.
Þat frák víg at vítti
Vilhjálms fyr bœ hjálma
(tala minst es þat telja)
tryggs jarls háit snarla.

12. Tǫnn rauđ tólfta sinni
tírfylgjandi ylgjar.
Varđ í Fetlafirđi
fjǫrbann lagit mannum.

13. Þrettánda vann Þrœnda
(þat v's flótta bǫl) dróttinn
snjallr í Seljupollum
sunnarla styr kunnan.
Upp lét gramr í gamla
Gunnvaldsborg of morgin
(Geirfiđr hét sá) gǫrva
gengit (jarl of fenginn).

14. Málms vann, Mœra hilmir,
munnrjóðr es kom sunnan
gang, þars gamlir sprungu
geirar, upp at Leiru.
Varð fyr víga Njǫrðum
Varrandi (sæ fjarri)
brendr á bygðu landi
(bœr heitir svá) Peitu.

15. Ríkr kvað sér at sœkja
Sauðungs konungr nauðir
fremðar gjarn í fornu
fund Hákonar sundi.
Strangr hitti þar þengill
þann jarl, es varð annarr
œztr ok ætt gat bezta,
ungr, á Danska tungu.

Knútsdrápa.

(Brot).

Sighvatr Þórðarson orti.

1. Ok senn sunu
sló hvern ok þó
Aðalráðs eða
út flæmði Knútr.

---

2. Knútr 's und himnum.
Hykk ætt at frétt
Haralds í her
hug vel duga.
Lét lýrgǫtu
lið suðr ór Nið
Óláfr jǫfurr
ársæll fara.

3. Þurðu norðan
(namsk þat) með gram
til sléttс svalir
Silunds kilir.
En með ǫnnan
Ǫnundr Dǫnum
á hendr at há
her Sœnskan ferr.

4. Lét lǫnd lokit
liðs gramr saman
marbeðjum með
mǫrg nefbjǫrgum.
Gnúði fyr gnoð
grá hjálmunlá;
þreifsk brims þrima
Þundar umb ǫndr.

5. Máttut dróttnar
Danmǫrk spanit
und sik sǫkum
snarir herfarar.
Þá lét skjótla
Skáney Dana
hlǫðr herjaða.
Hǫfuð- fremstr -jǫfurr.

6. Knútr 's und himnum.
Hér austan ferr
fríðr fylkis niðr
fráneygr Dana.

Skreið vestan viðr,
var glæstr sás bar
út andskota
Aðalráðs þaðan.

7. Ok báru í byr
blá segl við rá
(dýr v's dǫglings fǫr)
drekar landreka.
En þeirs kómu
kilir vestan til
um -leið liðu
Limafjarðar brim-.

---

8. Léta af jǫfurr
(ætt manna fannsk)
Jótlands etask
ílendr (at því).
Vildi foldar
fæst rán Dana
hlífskjǫldr hafa.
Hǫfuð- fremstr -jǫfurr.

---

9. Kómu fylki
farlystir, 's bar
hervíg í hug,
hafanda staf.
Rauf ræsir af
Rúmsveg suman
kærr keisara
Klúspetrúsi.

10. Svá m'n fár feril
fetum suðr metinn
hringdrífr hafa.
Hǫfuð- fremstr -jǫfurr.

---

11. Ok Ellu bak
at lét hinn 's sat
Ívarr ara
Jórvík skorit.

Bersǫglisvísur.

Sighvatr Þórðarson orti.

1. Vask með gram, þeims gumnum
goll bauð dróttinhollum;
nafn fekk hann en hrǫfnum
hræ þess konungs ævi.
Fullkerska sák falla
(fráneygjum sunr gránum
gaf margan val vargi)
verðung (konungs sverðum).

2. Fylgðak þeim es fylgju
fémildum, gramr! vildi
(nú þegnar frið fagna)
feðr þínum vel mína;
vasat á hæl með hjǫrvi
hlið þars stóðk í miðjum,
(hræsinn skal með hrísi)
hers flokki (við þjokkva).

3. Gekk við móð enn mikla,
Magnús! alt í gagnum
ferð, þars flokkar bǫrðusk,
faðir þinn liði sínu.
Varði hart, en hjǫrtu
hugfull við þat skullu,
(Óláfr réð svá) jǫfra
erfðir (fram at hverfa).

4. Hét, sás fell á Fitjum,
fjǫlgegn ok réð hegna
heiptar rán, en hánum,
Hákun, firár unnu.
Þjóð helt fast á fóstra
fjǫlblíðs lǫgum síðan
(enn eru af því minni)
Aðalsteins (búendr seinir).

5. Rétt hykk kjósa knáttu
karlfólk ok svá jarla,
af þvít eignum lofða
Óláfar frið gáfu.
Haralds arfi lét haldask
hvardyggr ok sunr Tryggva
lǫg, þaus lýðar þágu
laukjǫfn af þeim nǫfnum.

6. Ungr vask með þér, þengill!
þat haust es komt austan;
einn, stillir! mátt alla
jǫrð hegna (svá fregnisk).
Himin þóttisk þá heiman
hafa, es landa krafðir,
lofðungs burr! ok lifðir,
landfólk tekit handum.

7. Fǫður Magnúss létk fregna,
fólgin jǫfurs dólga
orð, þaus eyru heyrðu
ór, á svik hvé fóru;
mál bark hvert af heilum
hug, því́t eigi brugðumk,
(ek vissa þó) ossum
(ótta) lánardróttni.

8. Skalat ráðgjǫfum reiðask
(ryðr þat, konungr!) yðrum,
(dróttins orð til dýrðar)
dǫglingr! við bersǫgli.
Hafa kveðask lǫg, nema ljúgi
landherr, búendr verri
endr í Úlfasundum
ǫnnur, en hézk mǫnnum.

9. Fregnk at suðr með Sygnum;
Sighvatr hefr gram lattan
fólkorrostu at freista;
ferk ef þó skulum berjask.
Fǫrum í vápn ok verjum
vel (tyst) konung lystir
(hvé lengi skal) hringum
(hans grund?) til þess fundar!

10. Hverr eggjar þik, harri
heiptar strangr! at ganga
(opt reynir þú) þínum
(þunn stál) á bak málum?
Fastorðr skyli fyrða
fengsæll vesa þengill;
hœfir heit at rjúfa,
hjaldrmǫgnuðr! þér aldri.

11. Hverr eggjar þik hǫggva,
hjaldrgegnir! bú þegna?
Ofrausn es þat jǫfri
innan lands at vinna.

Engr hafđi svá ungum
áđr bragningi ráđit;
rán hygg rekkum þínum,
(reiđr 's herr) konungr! leiđask.

12. Gjalt varhuga, veltir,
viđr þeims nú ferr hiđra,
þjófs! (skal hǫnd í hófi)
hǫlđa kytt (of stytta).
Vinr 's sás, varmra benja,
vǫrnuđ býđr, en hlýđiđ,
tármútaris teitir!
til hvat búmenn vilja.

13. Hætt 's þaz allir ætla
(áđr skalt viđ því ráđa)
hárir menn, es heyrik,
hót skjǫldungi at móti.
Greypt 's þaz hǫfđum hnepta
heldr ok niđr í feldi
(slegit hefr þǫgn á þegna)
þingmenn nǫsum stinga.

14. Eitt es mál, þaz mæla,
minn dróttinn leggr sína
eign á óđul þegna,
ǫfgast, búendr gǫfgir.
Rán mun seggr, es sína
selr út, í því telja,
flaums at fellidómi
fǫđurleifđ konungs greifum.

15. Syni Óláfs biđk snúđar
(síđ kveđa aptans bíđa
óframs sǫk; međal okkar
alt 's háligt) svá mála.
Erumk, Magnús, vægnir;
vildak međ þér mildum
(Haralds varđar þú hjǫrvi
haukey) lifa ok deyja.

16. Óláfr létumk jǫfra
órýrr framast dýrđa;
urđu drjúg ens digra
dróttins þing međ hringum.
Goll bark jafnt of allan
aldr ok herverk sjaldan
hrygg á hvárritveggja
hendi flotna sendis.

17. Sighvats hugir, 's hittik,
Harđa Knúts í garđi,
mildr nema mjǫk vel skáldi
Magnús konungr fagni.
Fórk međ feđrum þeira
(fekk mér ungum tunga
golls; vask enn međ ǫllu
óskeggjađr þá) beggja.

Óláfsdrápa Sœnska.

(Brot).

Óttarr Svarti orti.

1. Jǫfurr heyri upphaf,
ofrask mun konungs lof,
háttu nemi hann rétt
hróđrs míns, bragar síns.

2. Þengill vas þegar ungr
þreksgǫrr ok vígǫrr;
haldask biðk hans aldr,
hann telk yfirmann.

3. Ǫrn of etr undarn,
ylgr fær at hræm sylg,
opt of rýðr úlfr kjapt,
ari getr verð þar.

4. Braut, en breki þaut,
borð, óx viðar morð,
meðr fengu mikit veðr,
mjó fyr ofan sjó.

5. Vísi tekr víg-Freys
víst austr munarlaust
(aldar hefr allvaldr)
Óska víf (gótt líf).

Hrynhenda.

(Brot).

Arnórr Jarlaskáld orti.

1. Magnús! hlýð til máttigs óðar!
Manngi veit ek fremra annan;
yppa ráðumk yðru kappi,
Jóta gramr! í kvæði fljótu.
Haukr réttr est þú, Hǫrða dróttinn!
Hverr gramr es þér stórum verri;
meiri verði þinn en þeira
þrifnuðr, allr unz himinn rifnar.

---

2. Herskip vant af harða stinnum
hlunni geyst í salt et eystra.
Skjǫldungr! stétt á skǫrum hveldan
skeiðarhúf með Gerzku reiði.
Vafðir lítt, en vendir bifðusk,
varta hrǫkk, en niðr nam søkkva
(geystisk hlýr en hristisk bára)
hrími stokkin búin gríma.

3. Rauðar báruð randir síðan,
rimmu-Yggr! of Sœnskar bygðir;
eigi gaztu liðskost lágan,
landsfólk sótti þér til handa.
Austan þurðu, úlfa ferðar
ǫldum kunnr, með hvíta skjǫldu,
tungu rjóðr! til tírar þinga
teknir menn ok dǫrr en reknu.

4. Austan komt með allra hæstum,
Yggjar más, í Þrœnda bygðir,
fiðrirjóðr! en fjandmenn yðra
fálma kváðu, œgishjálmi.
Breiðask vissu, blágamms fœðir
benja kólgu! yðrir dólgar
(hræddir urðu fjǫrvi at forða
fjandmenn þínir) vesǫld sína.

5. Ungan frák þik, eyðir, þrøngva,
úlfa gráðar! þeira ráði;
skjǫldungr stǫkk með skœðan þokka
skeiðarbrands fyr þér ór landi.
Eignask namtu, óðal þegna,
allan Nóreg, gotna spjalli!

manngi ryðr sér mildingr annarr
Mœra gramr! til landa œri.

6. Síðan vas þaz suðr með láði
siklingr ýtti flota miklum;
skíði vas þá skriðar auðit
skorðu; rendi Vísundr norðan.
Samnask bað til hverrar hǫmlu
(hræðask menn við ættar klæði
Gjúka; þótti gǫfugt eiki
Gerzkum málmi) Peitu hjálma.

7. Ótti, kunnuð elgjum hætta
œðiveðrs á skelfðan grœði,
fengins golls! eðr fœðið ella
flestan aldr und drifnu tjaldi.
Glíkan berr þik hvǫssum hauki,
hollvinr minn! í lypting innan
(aldri skríðr und fylki fríðra
farligt eiki) Vísundr snarla.

8. Eigi létuð, jǫfra bági!
yðru nafni mannkyn hafna;
hvártki flýr þú, hlenna rýrir!
hyr né málm í broddi styrjar;
hlunna es, sem rǫðull renni,
reiðar búningr, upp í heiði
(hrósak því es herskip glæsir
hlenna dólgr) eðr vitar brenni.

9. Mǫnnum lízk, es mildingr rennir
Meita hlíðir sævar skíði,
unnar jafnt sem ásamt renni
engla fylki himnaþengils.
Eyðendr frák at elska þjóðir
(inndrótt þín es hǫfð at minnum)
grœði lostins goði et næsta
geima vals í þessum heimi.

---

10. Ljótu varp á lypting útan
lauðri, bifðisk goll et rauða,
fastligr hneigði fúru glæstri
fýris garmr, of skeiðar stýri.
Stirðum helt umb Stafangr norðan
stálum, bifðusk fyrir álar,
uppi glóðu élmars typpi
eldi glík, í Danaveldi.

---

11. Heyra skalt, hvé herskjǫld báruð,
hilmis kundr! til Venda grundar,
(heppin drótt af hlunni sléttum
hélug bǫrð) í stefjaméli.
Aldri frák enn (vísi! valdið
Venda sorg), at dǫglingr spendi
(flaustum vas þá flóð of ristit)
fleiri skip til óðals þeira.

12. Skjǫldungr, fórt of óþjóð eldi;
auðit vas þá flotnum dauða;
hæstan kynduð, hlenna þrýstir!
hyrjar ljóma suðr á Jómi.
Hvergi þorði hallir varða
heiðit fólk í virki breiðu;
buðlungr! unnuð borgar mǫnnum
bjǫrtum eldi stalldræp hjǫrtu.

---

13. Skjǫldungr! lézt við skíra valdit
Skotborgar á Venda sorgum.
Yngvi! vas sá frægr, es fenguð,
fǫrnuðr þinn, við helming minna.
Verja lá þar valkǫstr hærri,
(vas þér sigr skaptr grams ens digra)
virðum kunn en víða runnin
varga ætt of klífa mætti.

---

14. Keppinn vant, þaz æ mun uppi,
Yggjar veðr, meðan heimrinn
byggvisk;
valgammr skók í vápnarimmu
viðr Helganes blóðugt fiðri.
Yngvi, fekktu ǫll með hringum
(jarl vissi sik foldar missa)
þjóðum kunnr! en þú tókt síðan,
þeira flaust, við sigri meira.

15. Hefnir, fenguð yrkisefni,
Áláfs! gørik slíkt at málum;
Hlakkar lætr þú hrælǫg drekka
hauka; nú mun kvæðit aukask.
Fjórar hefr þú, randa rýrir
reyrar setrs! á einum vetri
(allvaldr! est þú óvægr kall-
aðr)
ǫrva hríðir frœkn of gǫrvar.

Rekstefja.

Hallar-Steinn Herdísarson orti.

1. Hers gnótt hǫlða sléttum
hljóðs kveðk mér at óði;
randhvels rennu-Þundi
rekstefju tekk hefja.
Skýrunn, skjaldar linna,
skalk fríðum lof smíða,
þing-Baldr! Þróttar mildum,
þeim es fremstr varð beima.

2. Vegmildr víðrar foldar
vǫrðr þá fóstr í Gǫrðum;
vellbjóðr vísar dáðir
vann, sás hæst gekk manna.
Blikruðr brigða miklum
brátt réð hann þeims átti
allprútt éla Þróttar
Óláfr skipa stóli.

3. Óláfr allra jǫfra
óttlaust, ok nam brjóta,
varghollr, Vinda borgir,
vestr hernað rak mestan.
Hrælinns hverju sinni
hljómváttandi knátti
sóknbráðr sigri ráða
Svǫlnis dóms í rómu.

4. Senn ǫll síðan runnu
snekkjubǫrð ór Gǫrðum
hermǫrg, hála tjǫrguð,
hildings und gram mildum.
Vestrlǫnd, virða kindir,
verfákum lét herjat
alldyggr arfi Tryggva
Áláfr, ok klauf stálum.

5. Fullsnart frœknu hjarta
fríðr þengill lét síðan
(hjǫr gall, hǫlðar fellu)
hefnd síns fǫður efnda.
Blóðugr bragnings þjóðar
brandr gall á Englandi;
ótrautt Enskrar dróttar
aldrspelli frák valda.

6. Ugglaust Íra bygðir
ókvíðinn lét síðan
él-Freyr Ullar kjǫla
endr fíkula brendar.
Skotland skǫrpum brandi
skjaldfryðr of nam ryðja;
oddr beit (úlfar sǫddusk)
ódeigr Skota feiga.

7. Frónbands fœriǫndrum
fríðr til Nóregs síðan
sker-Baldr Skǫglar elda
skjaldbúnum lét haldit.
Heiðinn heiman flýði
hildingr, né þar vildi,
áðr, enn Óláfs bíða
jarl, af sínu hjarli.

8. Haukjóðs harða víða
(hótt) Norrœnar dróttir
Þund-regns (þeim of vandak)
þengils á bý gengu.
Óráð illri þjóðu
Áláfr of galt dála;
vígrunnr velja kunni
víkingum hlut slíkan.

9. Fémildr fylkir vildi
firna mǫrg ok hǫrga
blóthús brenna láta;
bað hann heiðin goð meiða.
Siðvandr síðan kendi
sannfróðr trúu góða
herlundr hǫlða kindum.
Hann 's ríkstr konung-
manna.

10. Þjóð lǫnd þremja skyndir
þrenn kristnaði ok tvenna:
hildings hǫppum valda
hans ríki frák slíkum.
Mærings mǫnnum skýrisk
merki fremðar verka
eggmóts eigi lítil.
Óláfr und veg- sólar.

11. Ísland éla skyndir,
ítr lista, vann kristnat
gollmildr Grœnaveldi,
Gǫndlar þeys, ok Eyjar.
Handvíst Hjalta grundar
hann sem Nóregs manna
háttu hilmir bœtti.
Hǫll ok -fremstr at ǫllu.

12. Hafglóð hilmir sáði
hjaldrríkr ok gaf skjaldu,
(stétthrings stǫfnum veitti
stikka) vápn ok skikkjur.
Stórráðr steinda knǫrru
stillir fekk ok ekki
hildings hœfði mildi.
Hann 's ríkstr konung-
manna.

13. Húns nótt hverja knáttu
hirðmenn konungs spenna
gyld horn; grœðis meldrar
glaðr vísi drakk þaðra.
Víðfrægr velja tœði
vín húskǫrlum sínum
allvaldr einkar mildum.
Óláfr und veg- sólar.

14. Morðlinns mǫrgu sinni
móðþrútinn bjó úti
(húfr svall, hrannir fellu)
hvessimeiðr á skeiðum.

Gylt hlýr (gnǫpðu skoltar)
gunnfíkinn lét blíkja
herruðr hǫfnum fjarri.
Hǫll ok -fremstr at ǫllu.

15. Ǫrbjóðr átta skeiðum
efsta sinn ok þrinnum
(byrr varð) beita þorði
(brynn) ór Þrándheims mynni.
Ormr skreið (árar knýði)
ǫlna vang enn langi
(hirð prúð), hilmir stýrði.
Hann 's ríkstr konung-
manna.

16. Raunskjótt ræsir hitti,
rít (vasa friðr at líta)
sól rauð Svǫlnis éla,
senn dǫglinga þrenna.
Fimtán fjǫrnis mána
fleygjendr at gram rendu
Ekkils ýtiblǫkkum.
Óláfr und veg- sólar.

17. Grár reif, gørðu drífu
(gall brandr við slǫg) randa,
trolls marr trýni sollinn,
tveir nafnar, hræ jafnan.
Sœnskr herr sigri þorrinn,
sverð beit, en fló þeita,
hríð óx, hǫlðar flýðu.
Hǫll ok -fremstr at ǫllu.

18. Ǫrbragðs ærir lǫgðu
annat sinn at linna
(grimt varð Gǫndlar borða
gnaust) sex tegum flausta.
Danskr herr dýran harra,
drótt hné mǫrg, þars sótti;
hirð fell, hrafnar gullu.
Hann 's ríkstr konung-
manna.

19. Strǫng (varð) stálin sungu
(sterkligt jǫfurs merki);
gramr skaut; gørðisk rimmu
gangr umb Orm enn langa,
nýtr herr Nóregs gætis
nær vasa trauðr at særa
orðprúðs Jóta ferðir.
Óláfr und veg- sólar.

20. Myrkt hregg mækis eggja
meinilla gekk Sveini;
drótt hné dreyra þrútin,
Danir skunduðu undan.
Tandr beit, tyggi rendi
tveim dǫglingum, Skǫglar;
hans vǫrn hefðisk firnum.
Hǫll ok -fremstr at ǫllu.

12. Ítr jarl einkar snarla
endr fimm skipum rendi
þrekmanns þriðja sinni
þremja storms at Ormi.
Ben lét (bǫrðusk ýtar)
brynskíðs viðum svíða
Hyrningr heiptar gjǫrnum.
Hann 's ríkstr konung-
manna.

22. Ránsíks remmilauka
rógsvellir bað fella
(styrr þreifsk) stœriaska
strangr á Orm enn langa.
Ættstórr ella mátti
Eiríkr í dyn geira

oflinn aldri vinna.
Óláfr und veg- sólar.

23. Hvast skaut (hlífar brustu)
hildingr ór lyptingu,
síðan sýnt nam eyðask,
sóknstrangr, Ormr enn langi.
Unnelds yppirunnum
engi kann svá lengi
hegju hilmis segja.
Hǫll ok -fremstr at ǫllu.

24. Hjǫrflóðs hnykkimeiðum
hér 's of slœm at dœma
hnigreyrs harða stóran;
hefk þar lokit stefjum.
Iðvandr aðrar dáðir
ek fýsumk nú lýsa
gnýbjóðs geysit:ðar
geira hóti fleira.

25. Tvær senn (tyggja vinnur
telk), þærs ek veit fæformer
gnýlinns Gǫndlar runna,
gramr íþróttir framði.
Hyr-Baldr hvítra skjalda
handsǫxum lék vandla,
fleinrjóðr flestra dáða
frárr, ok gekk at árum.

26. Valstafns vætki rofna
viti menn at frák tvenna
hans manns hringi ljósum
hirðmeðr konungs veðja;
(hermart) hjǫrva snyrtir
hvárr lézk grams í hamri
(styrremðr stillir framði
stœrra) ǫðrum fœrri.

27. Annarr ǫðlings manna
ókvíðinn réð síðan
(stígr varð stála sveigi
strangr) í bjarg at ganga.
Hátt fjall hvártki mátti
(hans líf v's þrotit) klífa
eldruðr ǫlna foldar
upp eðr niðr frá miðju.

28. Hilding hvast frák ganga
(hann réð prútt ept manni;
ráðvandr hilmir rendi
ríp) í bratta gnípu.
Þrekleyfðr þengill hafði
[þat vas endr] und hendi
(sigrþoll svá barg stillir)
sínn dreng ok gekk lengra.

29. Dáðstyrk dýrðar merki
dólgminnigs skalk inna
skýbjóðs skelfihríðar
Skǫglar borðs en fjorðu.
Harðleygs hrinda frágum
hvatlyndum Þorkatli
styrlund stirðra branda
storms fyr borð af Ormi.

30. Spell vann (sparðit stillir)
spjótrunns (skaða bótir)
meingarðr margra jarða
mikit dýrligri skikkju.
Goðvefr gǫrðusk jǫfri
grán ok skinn á hánum
senn á svipstund einni
síðan jǫfn eðr fríðri.

31. Ǫrrjóðr allra dáða
jarteignir vann bjartar

(dvergs regn dreyra megnum
dimt) í sinn et fimta.
Sigrgjarn sólu vænni
sénn vas skrýddr með prýddum
dǫglingr dróttins englum
dýrðar fúss í húsi.

32. Hringskóðs herðimeiðar
hvar vitu þann, es anni,
ellvelds annan stilli,
óðríkr frama slíkum,
gunnelds geymirunnum
(gǫndlar fýst) sem lýstak
(hirð vas hans at morði
hrygg) arfþegi Tryggva.

33. Þengill þróttar strǫngum
þeim bauð Kristr af heimi
byrtjalls beztu heilli
(bragningi goð fagni!).
Ygglaust alla þiggi
eljunfimr á himnum
Óláfr œzta sælu
ítrbóls með gram sólar!

34. Hermart hvikkvæði ortu
hugdyggs of sun Tryggva
handbáls hnykkilundar
hreins ok flokka eina.
Hallfreðr Hǫrða stilli
hríðǫflgum vann smíðat
hjǫrgráps hugða drápu,
hróðrargjarn ok Bjarni.

35. Eigi einkar lága
ek fæ ena þriðju,
hyr-Njǫrðr, hróðri stœrða,
hóps, tvískelfða drópu.
Slíkr háttr (svá munk vátta)
sjaldstundum verðr fundinn.
Herr prúðr hǫrvi kvæða
hafi gagn! En ek þagna.

Eiríksdrápa.

(Brot).

Markús Skeggjason orti.

1. Harra kveðk at hróðrgørð dýrri
hauklundaðan Danagrundar.

. . . .

2. Eiríks lof verðr ǫld at heyra;
engi maðr veit fremra þengil.
Yngvi helt við orðstír langan
jǫfra sess í verǫld þessi.

. . . .

3. Fjarri hefr at fœðisk dýrri
flotna vǫrðr á élkers botni
(háva leyfir hverr maðr ævi
hringvarpaðar) gjálfri kringðum

. . . .

4. Fœðir sótti fremðar ráða
foldar vǫrðu austr í Gǫrðum;
auði gœddu allvald prúðan

ítrir menn, es hnoggvi slita.
Stillir varđ of Austrveg allan
einkar tíđr enn mærđar blíđi;
hinn vas engr, es hans nafn
kunnit,
heiđar manns, i lofi reiđa.

5. Vár ǫndvert bjó Vinda rýrir
vegligt flaustr ór Gǫrđum austan;
hlýrum skaut á hola báru
helmings oddr í sumars broddi.
Hlýđu studdi borđviđ breiđan
bróđir Knúts í veđri óđu;
síđan knátti svikfólks eyđir
snilli kendr viđ Danmǫrk lenda.

---

6. Ræsir lét af rođnum hausi
Rínar sól á marfjǫll skína.

---

7. Drengir þágu auđ af yngva,
ǫrr fylkir gaf sverđ ok knǫrru;
Eiríkr veitti opt ok stórum
armleggjar rǫf dýrum seggjum.
Hringum eyddi harra sløngvir
hildar rammr, en stillir framđi
firđa kyn at flestir urđu
Fróđa stóls af hánum góđir.

8. ,Vǫrgum eyddi Vinda fergir,
víkingum hepti gramr fikjum,
þjófa hendr lét þengill stýfa,
þegnum kunni ósíđ hegna.
Aldri fráttu, at Eiríkr vildi
allréttligum dómi halla;
hála kunni sér til sælu
sigrs valdari gođs lǫg halda.

9. Hróđigr átti brynþings beiđir
bjartan auđ ok frœknligt hjarta,
minni gnógt ok mannvit annat
mest; fylgđu því hvergi lestir.
Alla hafđi ǫđlingr snilli,
ungr of nam hann margar tungur;
Eiríkr vas, sás mátti meira,
mestr ofrhugi, jǫfri flestum.

10. Lýst skal hitt, es lofđungr fýstisk
langan veg til Róms at ganga
(fylkir sá þar friđland bálkat
Feneyjar) liđ dýrđ at venja.

11. Bróđir gekk i Bár út síđan,
bragningr vildi gođdóm magna,
(hylli gođs mun hlífa stilli)
hǫfuđskjǫldunga fimm (at
gjǫldum).

12. Stóra sótti Haralds hlýri
helga dóma út frá Rómi,
hringum varđi áttkonr Yngva
auđig skrín međ golli rauđu.
Mildingr fór of munkaveldi
móđum fœti sál at bœta;
sveitir kendu allvalds útan;
Eiríkr vas til Róms í þeiri.

13. Eiríkr náđi útan fœra
erkistól umb Saxa merki;
hljótum vér þaz hag várn bœtir
hingat norđr at skjǫldungs
orđum.

14. Eyđisk hitt, at jafnstórt ráđi
annarr gramr til þurftar
mǫnnum.
Leyfđi alt, sem konungr krafđi,
Krists unnandi pávi sunnan.

15. Veldi þorðut Vindr at halda,
(villan gørðisk þeim at illu,
sunnan kom þá svikdóms manna
sátta rof) þaz buðlungr átti.

16. Yngvi helt í óðastrǫngum
ǫldugangi skipum þangat;
hlýðan skalf, en hristi grœðir
hélug bǫrð fyr Vinda gǫrðum.

17. Rǫndu lauk umb rekka kindir
risnumaðr, svát hver tók aðra;
hamalt (knáttu hlífar glymja)
hildingr fylkði liði miklu.

18. Styrjǫld óx umb stilli ǫrvan,
strengr báru fram vísis drengir,
mildingr gekk at miklum hjaldri
málmi skrýddr ok faldinn hjálmi.

19. Hǫrga varðisk herr í borgum,
hjaldrganga vas snǫruð þangat,
harðir kníðusk menn at morði,
merki blés umb hilmi sterkan.
Eiríkr vakði odda skúrir,
eggjar týndu lífi seggja;
sungu járn, en sœfðusk drengir,
sveiti fell á valkǫst heitan.

20. Blóði dreif á randgarð rauðan,
rógs hegnir drap ótal þegna;
framði sik, þars fólkvápn glumðu,
fylkir ungr, en brynjur sprungu.

21. Heiðinn vildi herr of síðir
hǫmlu vígs ór porti gǫmlu;
urðu þeir, es virkit vǫrðu
vangi næst, á hǫnd at ganga.

22. Heiðin váru hjǫrtu lýða
hrygðafull í Vinda bygðum,
eldrinn sveif umb ótal hǫlða,
Eiríkr brendi sali þeira.
Eisur kyndusk hátt í húsum,
hallir náðu vítt at falla;
óttu leið, en uppi þótti
elris grand í himni standa.

23. Eiríkr vas með uppreist hári,
undan flýðu Vindr af stundu,
gjǫld festu þá grimmir hǫlðar,
gumnar váru sigri numnir.
Yngvi talði erfðir þangat,
alþýða varð stilli at hlýða,
veldi réð því ástvinr aldar
einart, lá þat fyrr und Sveini.

24. Flaustum lukði fólka treystir
foldar síðu brimi kníða.
Ǫrr vísi bað oddum læsa
úrga strǫnd ok svalri rǫndu.
Hlífum keyrði hersa reifir
harðla nýtr of landit ýtra;
hilmir lauk við hernað ólman
hauðr Eydana skjaldborg rauðri.

25. Víða setti vísdóms grœðir
virki skrýddar hǫfuðkirkjur,
gørva lét þar hollr of hérud
hrein musteri fimm af steini.
Váru þau með trygðar tíri
tíða flaustr, es gramr lét smíða
bǫðvar snjallr ok beztr at ǫllu
borði merkð, fyr Saxa norðan.

26. Blíðan gœddi bjǫrtum auði
Bjarnar hlýra Frakklands stýrir,
stórar lét sér randgarðs rýrir
ríks keisara gjafar líka.
Hánum lét til hervígs búna

harra spjalli laðmenn snjalla
alla leið, áðr ǫðlingr náði
Jóta grundar Cesars fundi.

27. Dróttum lét í Danmǫrk settan
dǫglingr grundar skamt frá Lundi
erkistól, þanns ǫll þjóð dýrkar,
eljunþungr, á Danska tunga.
Hildingr framði heilagt veldi;
hvargegnan má Ǫzur fregna
(hánum vísar hǫlða reynir
himna stíg) til biskups vígðan.

28. Lýst skal hitt, es læknask fýstisk
liðhraustr konungr sár en iðri;
norðan fór með helming harðan
hersa mœðir sál at grœða.
Harri bjósk til heims ens dýrra;
hann gørði fǫr út at kanna
(buðlungr vildi bjart líf ǫðlask)
bygð Jórsala friði trygða.

29. Báru menn ór borgum stórum
bleyðiskjars á móti harra
(sungit vas þá herr tók hringja)
hnossum gǫfguð skrín ok krossa.
Aldri fær í annars veldi
jǫfra ríkir metnað slíkan;
eitt vas sér, þaz jafnask mátti
engi maðr við Dana þengil.

30. Hildingr þá við hæst lof aldar
hǫfgan auð í golli rauðu,
hálfa lest, af harra sjálfum
harðla ríkr í Miklagarði.
Áðan tók við allvalds skrúði
Eiríkr, þótt gefit vas fleira;
reynir veitti herskip hánum
hersa máttir sex ok átta.

31. Andar krafði út í lǫndum
alls stýrandi konung snjallan;
elli beiðat óvægr stillir,
aldrstríð þat fregit es víða.
Síðan harma siklings dauða
snjallir menn of heimsbygð alla;
drúpir herr at dólga steypi
dyggvan; þat tér verǫld hryggva.

32. Hvergi stóðusk hjǫrva borgar
hristimeiðar konungs reiði;
raunar varðat rǫnd við hánum
reist; gørðut þess jǫfrar freista.
Ógnin stóð af jarla meiði;
engi þorði kapp at strengja
(flestir ugðu foldvǫrð hraustan)
fylkir snarr við Dana harra.

Geisli.

Einarr Skúlason orti.

1. Eins má (óð ok bœnir
allsvaldanda ens snjalla,
mjǫk 's fróðr, sás getr greiða)
goðs þrenning mér kenna.
Gǫfugt ljós boðar geisli
gunnǫflugr miskunnar

(ágætan býđk ítrum
Óláfi brag) sólar;

2. Þeirars heims. í heimi,
heims myrkrum brá, þeima,
ok ljós, međan vas vísi
veđrs, kallađisk, hallar.
Sá lét bjartr frá bjartri
berask mannr und skýranni
(frægr stóđ af því) flœđar
(fǫrnuđr) rǫđull stjǫrnu.

3. Síz, heilags, brá sólar
setr, vas þat fyr betra
auđfinnǫndum annars
ómjós rǫđuls, ljósi.
Œztr þrifnuđr nam efnask
oss, þás líf á krossi
jarđar allra fyrđa
ónauđigr tók dauđa.

4. Upp rann (engla skepnu
iđvandr) of dag þriđja
(Kristr ræđr krapti hæstum)
kunn réttlætis sunna.
Veitk, at mildr frá moldu
meginfjǫlđi reis hǫlđa
(iflaust má þat efla
ossa ván) međ hánum.

5. Sunr sté upp međ ynđi
auđarmildr frá hauđri,
jǫfra baztr, til œztrar
allsráđanda hallar.
Lofađr sitr ǫllum øfri
(ǫđlinga hnígr þingat
dǫglings hirđ) á dýrđar
dagbóls konungr stóli.

6. Veitti dýrđardróttinn
dáđvandr gjafar anda
(mál sanna þau) mǫnnum
máttigs (framir váttar).
Þađan reis upp, sús einum,
alþýđ, gođi hlýđir;
hæstr skjǫldungr býđr hǫlđum
himinsvistar til kristni.

7. Nú skulum gǫfgan geisla
gođs hallar vér allir,
ítr þanns Óláfr heitir,
allstyrkan vel dyrka.
Þjóđ veit hann und heiđa
hríđblásnum sal víđa
(menn nemi mál, sem innik,
mín) jarteignum skína.

8. Heyrđu til, afreks, orđa,
Eysteinn konungr, beinna!
Sigurđr, hygg at því, snøggjum,
sóknsterkr, hvék fer verka!
Drengr berr óđ fyr Inga;
yđvarrar biđk styđja
mærđ, þaz miklu varđar,
máttigt hǫfuđ áttar.

9. Yfirmanni býđk (unnin
upp 's mærđ komin) lærđrar,
Jóan kallak, allrar
alþýđu brag hlýđa.
Hófum hróđr, enn leyfa
hygg vin rǫđuls tyggja
(stóls vex hæđ, þars hvílir
heilagr konungr) fagran.

10. Oss samir enn at þessu
(orđgnóttar biđk dróttin
aldar) Óláfs gilda

ítrgeđs lofi kveđja.
Fannk aldri val vildra
vallrjóđanda allra
(raun dugir rétt) í einu
ranni fremđarmanna.

11. Þreklynds skulu Þrœndir
þegnprýđis brag hlýđa
(Krists lifir hann í hæstri
hall) ok Norđmenn allir.
Dýrđ es ágæt orđin
eljunhress í þessu
þjóđ-, né þengill fœđisk
þvílíkr, -konungs ríki.

12. Sighvatr, frák, at segđi
sóknbráđs jǫfurs dáđir;
spurt hefr ǫld, at orti
Óttarr of gram dróttar.
Þeir hafa þengils Mœra,
[því 's sýst] frama lýstan,
(helgum lýtk) es hétu
hǫfuđskáld (fira jǫfri).

13. Réđ ok tólf, sás trúđi,
tírbráđr, á guđ, láđi
(þjóđ muna) þengill (bíđa)
þrjá vetr (konungs betra),
áđr fullhugađr felli
fólkvaldr í dyn skjalda
(hann speni oss) fyr innan
Ǫlvishaug (frá bǫlvi!).

14. Móđs vann margar dáđir
munnrjóđr Hugins kunnar
(satt vas, at siklingr bœtti
sín mein) gođi einum.
Leyndi lofđungr Þrœnda
liđgegn snara þegna
(fæstr gramr hefir fremri
fœzk) háleitri gœzku.

15. Fregit hefk satt, at segđi
snjallri ferđ, áđr berđisk,
(drótt nýtr dǫglings máttar)
draum sínn konungr Rauma.
Stiga kvađ standa fagran
styrjarfimr til himna
(rausn dugir hans at hrósa)
Hǫrđa gramr af jǫrđu.

16. Auk hagliga hugđisk
hrøkkvibaugs ens døkkva
lyngs í lopt upp ganga
látrstríđandi síđan.
Lét, sás landfólks gætir,
líknsamr himinríki
umbgeypnandi opna
alls heims fyr gram snjallum.

17. Vakit frák víg á Stikla-,
víđlendr, -stǫđum síđan,
Innþrœndum lét undir
álmreyrs lituđr dreyra.
Heims þessa frák hvassan,
hvatir feldu gram skatnar,
(þeir drýgđu bǫl) brigđu
baugdríf numinn lífi.

18. Fúss emk, þvít vann vísi
(vas hann mestr konungr) flestar,
(drótt nemi mærđ!) ef mættak,
manndýrđir, stef vanda.
Greitt má gumnum létta
gođs ríđari stríđum;
hraustr þiggr alt, sem æstir,
Óláfr af gram sólar.

19. Náđit bjartr, þás beiđir
baugskjaldar lauk aldri,
(sýndi salvǫrđr grundar
sín tákn) rǫđull skína.
Fyrr vas hitt, es harri
hauđrtjalda brá, aldri,
(hept nýtask mér mætti
máltól) skini sólar.

20. Gørđusk brátt, þars barđisk
broddrjóđr viđ kyn þjóđar,
(gramr vanđit sá synđum
sik) jarteignir miklar.
Ljós brann líki ræsis
lǫgskíđs yfir síđan,
þvít ǫnd međ sér (sýndisk
samdœgris) gođ framđi.

21. Dýrđ lætr dǫgling Hǫrđa
(dyljat međr þess) gleđja
ítr (munat ǫđlingr betri)
alls grœđari (fœđask).
Greitt má gumnum létta
gođs ríđari stríđum;
hraustr þiggr alt, sem æstir,
Óláfr af gram sólar.

22. Drótt þó dýran sveita
dǫglings ríks af líki
(ván gleđr hug) međ hreinu
hás (batnađar) vatni.
Satt 's, at Sygna dróttin
særendr gođi kæran
hrings (skulu heyra drengir
hans brǫgđ) í grǫf lǫgđu.

23. Þar kom blindr (enn byrjak
blíđ verk) muni síđar
auđarnjótr, es ýtar
jǫfurs bein þvegit hǫfđu.
Sjónbrautir strauk sínar,
seggjum kunns, í brunni
árr, þeims Óláfs dreyra,
orms landa, vas blandinn.

24. Sjón fekk seggr af hreinu,
(sú dyrđ muna fyrđum)
fǫrnuđr vas þat (fyrnask)
fjǫlgóđr, konungs blóđi.
Greitt má gumnum létta
gođs ríđari stríđum;
hraustr þiggr alt, sem æst
Óláfr af gram sólar.

25. Tólf mánuđr vas týnir
tandrauđs huliđr sandi
fremđarlystr ok fasta
fimm nætr vala strætis,
áđr enn upp ór víđu
úlfnistanda kistu
dýrr lét dróttinn harra
dáđmilds koma láđi.

26. Mál fekk mađr, es hvílir
margfríđr jǫfurr, síđan,
áđr sás orđa hlýđu
afskýfđr farit hafđi.
Frægđ vinnr fylkis Egđa
fólksterks af því verki;
jǫfurs snilli þreifsk alla
ungs á Danska tungu.

27. Fǫđur skulu fulltings biđja
(fremđarþjóđ) enn góđa
(mœđir mart á láđi)
Magnúss hvatir bragnar.

Greitt má gumnum létta
goďs ríďari stríďum;
hraustr þiggr alt, sem æstir,
Óláfr af gram sólar.

28. Gekk sínum bur søkkvir
sólar straums í drauma,
valdr kvazk fylgja foldar
framlyndum gram myndu,
áďr á Hlýrskógsheiďi
harďfengr jǫfurr barďisk
(góďs elďis fekk gylďir
gnótt) viď heiďnar dróttir.

). Lét (jarplitaďs) átu
(arnar jóďs) enn góďi
(munn rauď mildingr innan)
Magnús Hugin fagna.
Hrætt varď fólk á flótta
(frán beit egg) at leggja,
sorg hlutu víf (en vargar)
Vindversk (of hræ gindu).

'. Raun 's, at sigr gaf sínum
snjallr lausnara spjalli
(hrósak verkum visa
vígdjarfs) frǫmum arfa.
Greitt má gumnum létta
goďs ríďari stríďum;
hraustr þiggr alt, sem æstir,
Óláfr af gram sólar.

. Reyndi Goďormr grundar
(gat rétt) viď þrǫm sléttan
(áďr), hvat Óláfs téďu
allkœns viď goď bœnir.
Dag lét sínn meď sigri
sóknþýďr jǫfurr prýďask,
þás í Ǫngulseyjar-
undreyr bitu -sundi.

32. Víst hafďi liď lestir
linns þrimr hlutum minna
heiptarmildr at hjaldri
(harďr fundr vas sjá) grundar;
þó réď hann at hváru,
(hǫnum tjóďi vel móďur
hár) fekksk af því (hlýri)
hagnaďr ór styr, gagni.

33. Ǫld hefr opt enn mildi
unnar bliks frá miklum
(Krists mærik lim) leysta
lætrauďr konungr nauďum.
Greitt má gumnum létta
goďs ríďari stríďum;
hraustr þiggr alt, sem æstir,
Óláfr af gram sólar.

34. Satt 's, at silfri skreytta
seggjum holls ok golli
hér lét Goďormr gørva
(grams hróďr es þat) róďu.
Slíkt hafa menn at minnum
meir jarteigna þeira,
mark stendr Krists í kirkju
(konungs niďr gaf þat) miďri.

35. Menn hafa sagt, at svanni
sunnr, Skáneyjum kunnir,
oss, at Óláfs messu
ómildr baka vildi.
En þás brúďr at brauďi
brennheitu tók leita,
þat varď grjón at gránu
grjóti Danskrar snótar.

36. Mildings hefir haldin
hátíđ verit síđan
(sannspurt es þat sunnan)
snjalls of Danmǫrk alla.
Greitt má gumnum létta
gođs ríđari stríđum;
hraustr þiggr alt, sem æstir,
Óláfr af gram sólar.

37. Gǫfug lét Hǫrn ór hǫfđi
hvítings of sǫk lítla
auđar aumum beiđi
ungs manns skera tungu.
Þann sám vér, þás várum,
válaust numinn máli
hoddabrjót, þars heitir
Hlíđ, fám vikum síđar.

38. Frétt hefk, at sá sótti
síđan málmastríđir
heim, þanns hjálp gefr aumum,
harmskerđanda, ferđum.
Hér fekk hann (en byrja
hátt kvæđi skalk) bæđi
(snáka vangs of sløngvi
slungins) mál ok tungu.

39. Dýrđ es ágæt orđin
ǫđlings ríks af slíku
(mærđ nemi mildings Hǫrđa!)
mest of heimsbygđ flesta.
Greitt má gumnum létta
gođs ríđari stríđum;
hraustr þiggr alt, sem æstir,
Óláfr af gram sólar.

40. Veitk, at Vindr fyr skauti
(verđr bragr af því) skerđi
gjálfrs Niđbranda grundar
(greiddr) sárliga meiddu;
auk endr frá trú týndir
tírarsterks ór kverkum
auđskýfanda óđar
ár grimmliga skáru.

41. Sótti skrín et skreytta
skíđrennandi síđan
(orđ finnask mér) unnar
Óláfs dreka bóli;
ok đeim, es vel vakđi
(veitk sǫnn) Hugins teiti,
máls fekk hilmir heilsu
heilagr (á því deili).

42. Hás lætr helgan ræsi
heims dómari sóma,
fyllir framlyndr stillir
ferđ himneska, verđan.
Greitt má gumnum létta
gođs ríđari stríđum;
hraustr þiggr alt, sem æstir
Óláfr af gram sólar.

43. Hneitir, frák, at héti,
hjaldrs af vápna galdri,
ǫđlings hjǫrr, þess's orra
ilbleikum gaf steikar.
Þeim klauf þengill Rauma
(þunnvaxin) ský Gunnar
(rekin bitu stál) á Stikla-
-stǫđum valbastar rǫđli.

44. Tók, þás fell enn frœkni
fylkis kundr til grundar,
sverđ, hinn's sœkja þorđi,
Sœnskr mađr af gram Þrœnzkum

Sá vas hjǫrr ens háva
harmstríðanda síðan
golli merkðr í Girkja
gunndjarfs liði fundinn.

45. Nú fremr, þanns gaf gumnum,
gǫfug dyrð konung fyrða,
(slǫng Einriði ungi)
armglœðr (í brag rœðu).
Greitt má gumnum létta
goðs ríðari stríðum;
hraustr þiggr alt, sem æstir,
Óláfr af gram sólar.

46. Mér 's (en mærð skal stœra
mildings, þess's gaf hringa,
styrjarsnjalls) of stilli
styrkjan vant at yrkja;
þvít tákn, þess's lið læknir,
lofðungs vinar tungla
(ljós verðr raun of ræsi)
ranns ferr hvert á annat.

47. Gyrðisk hála herðum
heldr náliga at kveldi
glaumvekjandi grímu
glaðr vettrimar naðri.
Drengr nam dýrr á vangi
(dagr rofnaðisk) sofna
ítrs landreka undir
ógnfimr berum himni.

48. Misti maðr, es lýsti,
(morginn vas þá) borgar
styrks mundriða steindrar
styrsnjallr roðins galla.
Þátti sínn á sléttri
seimþiggjandi liggja
grundu gylðis kindar
gómsparra sér fjarri.

49. Þrjár grímur vann þeima
þjóðnýtr Haralds bróðir
raukustefnanda Reifnis
ríkr bendingar slíkar,
áðr þrekhvǫssum þessar
(þingdjarfs) firar inga
(bjǫrt eru bauga snyrtis
brǫgð) jarteignir sǫgðu.

50. Más frák jarðar eisu
allsvald fyr hjǫr gjalda,
(sléttik óð) þanns átti
Óláfr (bragar tólum).
Yfirskjǫldungr lét jǫfra
oddhríðar þar síðan
garðs á golli vǫrðu
grand altari standa.

51. Tákn gørir bjǫrt, þaus birta
brandél á Girklandi,
(mærð finnsk of þat mǫnnum)
mannþarfr Haralds arfi.
Fregn ek alt; né ógnar
innendr megu finna
(dýrð Óláfs ríðr dála
dagræfrs) konung hæfra.

52. Háðisk hildr á víðum
(hungr sløkði vel þungan
gunnar már í geira
gǫll) Peizínavǫllum,
þar svát þjóð fyr hjǫrvi
þúsundum laut; undan
(hríð óx Hamðis klæða
hjálmskœð) Girkir flœðu.

53. Myndi mest und fjǫndum
Miklagarðs ok jarðar
hryggs (dugðit lið) liggja
lagar eldbrota veldi,
nema rǫnd í byr branda
(barðraukns) fáir harða
(rǫðuls bliku vápn í veðri)
Væringjar fram bæri.

54. Hétu hart á ítran
hraustir menn af trausti,
(stríð svall ógn) þás óðusk,
Áláf, í gný stála,
þars of einn í ǫrva
(undbáru) flug váru
roðin klofnuðu Reifnis
rann) sex tegir manna.

55. Vas sem reyk (af ríki
regn dreif stáls) í gegnum
hjálmnjǫrðungar harðan
heiðingja lið gingi.
Hálft fimta vann heimtan
hundrað, brimis sunda,
nýztan tír, þaz nœra,
Norðmanna, val þorði.

56. Eyddu gumnar gladdir
(gǫfugr þengill barg drengjum)
vagnaborg, þars vargar
vápnsundruð hræ fundu.
Nennir ǫll at inna
øngr brimloga sløngvir
dǫglings verk, þess's dýrkar,
dáðsnjalls, verǫld alla.

57. Nú 's oss, þaus vann vísi,
verk fyr þjóð at merkja
nauðr í nýjum óði,
næst (ríðra þat smæstum).
Krapt skulum goðs, en giptu
geðstyrks lofi dyrka,
lér hjaldrfrǫmum hárar
heims læknir gram þeima.

58. Augrfyldrar varð aldar
(illr gørisk hugr af villu)
mildings þjónn fyr (manna
margfaldr) ǫfund kaldri.
Lygi hefr bragna brugðit
(brýtr stundum frið) nýtra
(hermðarkraptr) til heipta
(hjaldrstríðr) skapi blíðu.

59. Lustu sundr á sandi
seggs marglitendr eggja
(hǫrð grœr fjón af fyrða)
fót (aldrtrega rótum);
auk prest, þeirs lǫg lestu
líknarkrǫfð, ór hǫfði
(hætt mál vas þat) heila
himintungl þegar stungu.

60. Tunga vas með tangar
tírkunn numin munni
(vasa sem vænst) ok tysvar
(viðrlíf) skorin knífi.
Ǫrskiptir lá eptir
(ǫnd lætr maðr) á strǫndu
(margr of minni sorgir)
meinsamliga hamlaðr.

61. Leyfðr 's, sás lét ok stýfðrar
lamiðs fótar, gramr, njóta
ungan þegn sem augna
útstunginna tungu.

Hǫnd Óláfs vann heilan
hreins grimmligra meina
(gǫr munu gjǫld, þeims byrja)
goðs þræl (ǫfugmæli).

62. Biðr allskonar œðri
(øruggt mælik þat) sælu
dýrðarváttr með dróttni
dyggr, en þjóð of hyggi,
ef lausnara lýsir
(liðsvaldr) numinn aldri
vinr (firði sik synðum)
slík verk á jarðríki.

63. Heðan vas ungr frá angri
(alls mest vini flesta
goð reynir svá sína)
siklingr numinn miklu.
Nú lifir hraustr í hæstri
himnavalds, þars aldri,
fárskerðandi fyrða
friðarsýn, gleði týnisk.

64. Hver 's svá horsk, at byrjar
hás vegs megi segja
ljóss í lífi þessu
lofðungs gjafar, tunga?
þær es, heims ok himna
heitfastr jǫfurr! veitir
(skreytt 's of skatna dróttin
skrín) dýrðarvin þínum.

65. Heims hykk hingat kvámu
hǫfuðsmenn í stað þenna
(snarr tyggi bergr seggjum
sólar) erkistóli.
Hér 's af himnagørvis
heilagr viðr (sem biðjum,
yfirskjǫldungr bjarg aldar
oss!) píningarkrossi.

66. Ǫld nýtr Óláfs mildi
(jǫfurs dýrð hǫfum skýrða
þróttarhvass) at þessum
þreksnjǫll frama ǫllum.
Lúti landfólk ítrum
lim salkonungs himna;
sæll es hverr, es hollan
hann gørir sér, manna.

67. Talðak fátt ór fjǫlða
friðgegns af jartegnum
(ber koma orð frá órum)
Óláfs (bragarstóli).
Bóls taki seggr hverr's sólar
siklings, þess's goð miklar,
hilmis ást ens hæsta
heiðbjartrar lof greiðir.

68. Svát lausnara leysi
langvinr frá kvǫl strangri
nýta þjóð ok nauðum
naglskadds við trú stadda,
vígaskýs þars vísa
veljendr glaðir telja
ǫflugs Krists af ástum
allnennins brag þenna.

69. Bragr myndi nú brǫndum
baugness vesa þessi
(mank rausnarskap ræsis)
raundýrliga launaðr,
ef lofða gramr lifði
leikmildr Sigurðr Hildar
(þess hrósak veg vísa
vellum grimms) enn ellri.

70. Óláfs hǫfum jǫfra
(orðhags) kyni sagðar
(fylgði hugr) ens helga
happsdáðir (því ráði).
Laun fæk holl, ef hreinum
hræsiks þrimu líkar,
gǫfugs óðar létt, gœði,
goðs blessun liðs þessa.

71. Bœn hefk, þengill, þína,
þrekrammr! stoðat framla;
iflaust hǫfum jǫfri
unnit mærð, sem kunnum.
Ágætr, segið, ítran,
Eysteinn! hvé brag leystak!
Hás elskið veg vísa
vagnræfrs! En ek þagna.

Krákumál.

1. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hitt vasa fyr lǫngu,
es á Gautlandi gengum
at grafvitnis morði.
Þá fengum vér Þóru,
þaðan hétu mik fyrðar,
þás lyngál of lagðak,
Loðbrók, at því vígi.
Stakk á storðar lykkju
stáli bjartra mála.

2. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Heldr vask ungr, þás skífðum
austr í Eyrasundi
undorn frekum vargi,
ok fótgúlum fugli
fengum vér, þars sungu
við háseymða hjálma
hǫrð járn, mikils verðar.
Allr vas ægir sollinn,
óð hrafn í valblóði.

3. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hátt bárum þá geira,
es tvítugir tǫlðumk
ok tjǫr ruðum víða.
Unnum átta jarla
austr fyr Dýnu mynni;
gera fengum þá gnóga
gisting at því vígi;
sveiti fell í sollinn
sæ; týndi lið ævi.

4. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Heðins kvánar varð auðit,
þás Helsingja heimtum
til heimsala Óðins.
Lǫgðum upp í Ífu,
oddr náði þá bíta,
ǫll vas unda gjálfri
á sú roðin heitu;
grenjaði brandr við brynjur,
bensíldr klufu skjǫldu.

5. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hykk engan þá flýðu,
áðr á hefils hestum
Herrauðr í styr felli.

Klýfrat Egils ǫndrum
annarr jarl enn frægri
lunda vǫll til lægis
á langskipum síđan;
sá bar siklingr víđa
snart fram í styr hjarta.

6. Hjoggum vér međ hjǫrvi.
Herr kastađi skjǫldum,
þás rægagarr rendi
ræstr at gumna brjóstum.
Beit í Skarpaskerjum
skœrubíldr at hjaldri;
rođinn vas randar máni,
áđr Rafn konungr felli;
dreif ór hǫlđa hausum
heitr á brimi sveiti.

7. Hjoggum vér međ hjǫrvi.
Hátt grenjuđu hrottar,
áđr á Ullarakri
Eysteinn konungr felli.
Gengu gulli fáđar
grundar vals at brǫndum;
rækyndill smaug rauđar
rítr at hjálma móti;
svíra vín ór sárum
sveif of hjarna kleifar.

8. Hjoggum vér međ hjorvi.
Hafa gátu þá hrafnar
fyrir Einderiseyjum
œrna bráđ at slíta.
Fengum fálu hestum
fullan verđ at sinni;
ilt vas eins at gæta;
međr uppruna sólar
strenghumlur sák stinga,
stakk málmr á skǫr hjálmi.

9. Hjoggum vér međ hjǫrvi.
Háđum rendr í dreyra,
þás benþvara bendum
fyr Borgundarhólmi.
Hreggský slitu hringa,
hratt álmr af sér málmi;
Vulnir fell at vígi,
vasat einn konungr meiri;
val rak vítt of strandir,
vargr fagnađi tafni.

10. Hjoggum vér međ hjǫrvi.
Hildr vas sýnt í vexti,
áđr Freyr konungr felli
í Flæmingja veldi.
Náđi blár at bíta
blóđi smeltr í gyltan
Hǫgna kufl at hjaldri
harđr bengrefill forđum;
mær grét morginskœru
mǫrg, þás tafn fekksk vǫrgum.

11. Hjoggum vér međ hjǫrvi.
Hundruđum frák liggja
á Eynefis ǫndrum,
þars Englanes heitir.
Sigldum vér til snerru
sex dœgr, áđr liđ felli;
áttum odda messu
viđr uppruna sólar;
varđ fyr várum sverđum
Valþjófr í styr hníga.

12. Hjoggum vér međ hjǫrvi
(hrunđi dǫgg af sverđum
brún í Barđafirđi)
bleikan ná fyr hauka.
Umđi álmr, þás oddar

allhratt slitu skyrtur
at slíđrloga sennu
Svǫlnis hamri þœfđar;
rendi ormr til unda
eitrhvass drifinn sveita.

13. Hjoggum vér međ hjǫrvi.
Heldum Hlakkar tjǫldum
hátt at Hildar leiki
fyr Hjađninga vági.
Sjá knáttu þá seggir,
es sundruđum skjǫldu,
at hræsílda hjaldri
hjálm slitnađan gotna;
vasat sem bjarta brúđi
í bing hjá sér leggja.

14. Hjoggum vér međ hjǫrvi.
Hǫrđ kom hríđ á skjǫldu;
nár fell niđr til jarđar
á Norđimbralandi.
Vasat of eina óttu
ǫldum þǫrf at frýja
Hildar leiks, þars hvassir
hjálmstofn bitu skjómar.
Bǫđmána sák bresta,
brá því fira lífi.

15. Hjoggum vér međ hjǫrvi.
Herþjófi varđ auđit
í Suđreyjum sjálfum
sigrs á várum mǫnnum.
Varđ at randar regni
Rǫgnvaldr fyrri hníga;
sá kom hæstr of hǫlđa
harmr at sverđa gusti;
hvast kastađi hristir
hjálms strengflaugar pálmi.

16. Hjoggum vér međ hjǫrvi.
Hverr lá þverr of annan;
glađr varđ gera bróđir
getu viđ sóknar læti.
Léta ǫrn né ylgi,
sás Írlandi stýrđi,
(mót varđ málms ok rítar)
Marstan konungr fasta;
varđ í Veđrafirđi
valtafn gefit hrafni.

17. Hjoggum vér međ hjǫrvi.
Hundmarga sák falla
morginstund fyr mæki
menn at odda sennu.
Syni mínum hneit snimma
slíđra þorn viđ hjarta;
Egill lét Agnar ræntan
óblauđan hal lífi;
glumđi geirr viđ Hamđis
gránserk; bliku merki.

18. Hjoggum vér međ hjǫrvi.
Haldorđa sák brytja
ekki smátt fyr úlfa
Endils niđja brǫndum.
Vasat á Vikaskerđi
sem vín konur bæri;
rođinn vas Ægis asni
ófár í dyn geira;
skorin vas Skǫglar kápa
at skjǫldunga hjaldri.

19. Hjoggum vér međ hjǫrvi.
Háđum suđr at morni
leik fyr Lindiseyri
viđ lofđunga þrenna.
Fár átti því fagna

(fell margr í gin úlfi;
haukr sleit hold með vargi),
at heill þaðan kœmi;
Íra blóð í ægi
œrit fell of skœru.

20. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hárfagran sák hrǫkkva
meyjar dreng at morni
ok málvini ekkju.
Vasat sem varmar laugar
vínkers Njórun bæri
oss í Álasundi,
áðr Ǫrn konungr felli.
Vasat sem unga ekkju
í ǫndugi kyssa.

21. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Há sverð bitu skjǫldu,
þars gollhroðinn glumði
geirr við Hildar næfri.
Sjá mun í Ǫngulseyju
umb aldr mega síðan,
hversu at lǫgðis leiki
lofðungar fram gengu;
roðinn vas út fyr eyri
ár flugdreki sára.

22. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hví sé drengr at feigri,
at hann í odda éli
ǫndurðr látinn verði?
Opt of sýtir ævi
sá es úlfgi nistir;
ilt kveða argan eggja
ǫrum at sverða leiki;
hugblauðum kømr hvergi
hjarta sítt at gagni.

23. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hitt telk jafnt at gangi
at samtogi sverða
sveinn í móti sveini.
Hrøkkvit þegn fyr þegni!
Þat 's drengs aðal lengi;
æ skal ástvinr meyja
einharðr í dyn sverða.

24. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hitt sýnisk mér raunar,
at forlǫgum fylgjum;
fár gengr of skǫp norna.
Eigi hugðak Ellu
aldrlagi at mínu,
þás blóðvali bræddak
ok borð á lǫg keyrðak;
vítt fengum þá vargi
verð í Skotlands fjǫrðum.

25. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hitt hlœgir mik jafnan,
at Baldrs fǫður bekki
búna veitk at sumblum.
Drekkum bjór at bragði
ór bjúgviðum hausa;
sýtira drengr við dauða
dýrs at Fjǫlnis húsum;
eigi kømk með æðru
orð til Viðris hallar.

26. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hér vildu nú allir
burir Áslaugar brǫndum
bitrum Hildi vekja,
ef vandliga vissi
of viðfarar ossar,
hvé ófáir ormar
eitrfullir mik slíta;

móðernis fekk mínum
mǫgum, svát hjǫrtu dugðu.

27. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Harðla líðr at ævi;
grimt stendr grand af naðri,
Góinn byggvir sal hjarta.
Væntum hins at Viðris
vǫndr í Ellu standi;
sunum mínum man svella
sínn fǫður ráðinn verða;
ei munu snarpir sveinar
sítt kyrt vesa láta.

28. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hefk fimm tegum sinna
fólkorrostur framðar,
fleinþings boði! ok eina.
Minst of hugðak manna,
at mér vesa skyldi
(ungr namk odd at rjóða)
annarr konungr fremri.
Oss munu æsir bjóða.
Esat sýtandi dauði.

29. Fýsumk hins at hætta!
Heim bjóða mér disir,
sem frá Herjans hǫllu
hefr Óðinn mér sendar.
Glaðr skalk ǫl með Ásum
í ǫndvegi drekka.
Lífs eru liðnar stundir,
læjandi skalk deyja!

Búadrápa.

(Brot).

Þorkell Gíslason orti.

1. Báru á vali víka
(vel frák þeim líka
seggjum snarræði)
sverð ok herklæði.

2. Knúði hvast harða
(hljópu marir barða)
hregg á hefils vǫllum
(á humra fjǫllum).
Blá þó hrǫnn hlýrum,
hraut of brimdýrum
(kili skaut œst alda)
uðr en sviðkalda.

3. Báru raukn rasta
rekka geðfasta
(þrǫng at rym randa)
til ræsis landa.
Við nam víðr mǫrgum
(vápn eru grimm tǫrgum;
nýtt gafsk nest hrǫfnum)
Nóregr skipstǫfnum.

4. Herr bar hátt merki
á Hamðis serki;
grimt kom él eggja,
at gekk lið seggja.

Meiddu fjǫr flotna
(flest varð hlíf brotna;
glumðu gráir oddar)
grjót ok skotbroddar.

5. Hrutu fyr borð bæði
(brustu herklæði)
hǫfuð ok hendr manna;
hræ nam vargr kanna.

6. Neytti herr handa,
hríð vas snǫrp branda,
fúst vas fár randa
til fjǫrnis landa.
Fellu fleinbǫrvar,
flugu af streng ǫrvar,
sungu hátt hjǫrvar
við hlífar gǫrvar.

7. Gullu hræs haukar,
hvassir benlaukar
stýfðu liðs leggi;
lamði grjót seggi.
Gnustu gráir málmar,
gengu í sundr hjálmar
(hauks vasat friðr fjǫllum)
í fjǫrnis stǫllum.

8. Búa frák greitt ganga
(gladdisk svanr hanga,
vǫkð vas gǫll geira)
gegnum lið þeira.

9. Hagl vá hvert eyri;
hraut á lǫg dreyri
(blóð þó bens árum)
ór bragna sárum.
Þar fell valr víða,
vé sá gyld ríða;
barðisk sveit snarla
á snekkjum jarla.

10. Ǫrum réð sér snǫrpum
(slíkt es raun gǫrpum)
flagð et forljóta
af fingrum skjóta.
Gørðisk grimt fíkjum
at gumnum ríkjum
(gnýr vas hár hlífa)
hregg ok loptdrífa.

11. Steig fyr húf hesti
hrófs enn þrekmesti
gœðir gunnskára;
gladdisk nagr sára.
Niðr kom byrs bára;
Búi nam sér hvára
(ferð hykk friðar mistu)
frœkn í hǫnd kistu.

12. Feldi Vagn virða.
Valði nái stirða
hrafn enn hvassleiti;
hrunði á borð sveiti.
Þá réð þess dála
(þrymr vas hár stála)
eyðis unnglóða
Eiríkr skip hrjóða.

Jómsvíkingadrápa.

(Brot).

Bjarni biskup Kolbeinsson orti.

1. Øngvan kveðk at óði
órum málma rýri
(þó gatk hróðr of hugðan)
hljóðs (at ferðar prýði).
Fram mun ek fyr ǫldum
Yggjar bjór of fœra,
þótt einigir ýtar
ættgóðir mér hlýði.

2. Vaskak fróðr und forsum,
fórk aldrigi at gǫldrum
— — — — — — —
— — — — — — —
ǫllungis namk eigi
Yggjar feng und hanga
— — — — — — —
— — — — — — —

3. Hendir enn sem aðra
óteitan mik sútar;
mér hefr harm á hendi
handfǫgr kona bundit;
þó emk óð at auka
œrit gjarn at hváru;
mjǫk emk at mér orðinn
ógæfr of fǫr vífa.

4. Dreng vas dátt of svarra
(dorgar vangs) fyr lǫngu
(því hefr oss of unga
eldreið skapi haldit);
þó hefk ort of ítra
allfátt mjaðar þellu;
vel samir enn of eina
ǫlselju mér þylja.

5. — — — — — — —
— — — — — — —
annat þarf at yrkja
allstórum mun fleira;
— — — — — — —
orti greppr of snertu
(þat berum upp fyr ýta)
óhljóð (sǫgukvæði).

6. Suðr frágum vér sitja
(seima Guðr) at Jómi
(fǫgr rænir mik flaumi)
fimm hǫfðingja snemma.
Vel samir víst at telja
vinnur hreystimanna;
þar 's of málmþings meiða
merkiliga at yrkja.

7. Hvervitna frák heyja
Harald bardaga stóra;
þeir ruðu bitra branda
bǫðgjarnastir niðjar.
Sjá knáttu þar síðan
siðfornir glym jarna;
þótti þeim at efla
þǫrf Véseta arfa.

8. Geta skal hins, hverr hvatra
hǫfðingi vas drengja;
sá gat sigri at hrósa
snjallastr at gǫrvǫllu.
Hverr vas hóti minni
hreystimaðr at flestu
heldr í herðiraunum
hauklyndum syni Aka.

9. Sigvaldi hét seggja
snarfengra hǫfðingi
ok réð þar fyr þegna
Þorketill liði snjǫllu.
Búi vas at hverjum hjaldri
harðráðr með Sigurði;
frágum Vagn at væri
víst ofrhugi enn mesti.

10. Heldu dreyrgra darra
Danmarkar til sterkir
(þeim gafsk rausn ok ríki)
rjóðendr skipum síðan;
auk auðbrotar erfi
ógnrakkastir drukku
(þeim frák ýmsum aukask
annir) feðra sínna.

11. Enn vildu þá einkum
ǫldurmenn at skyldu
(slíkt eru yrkisefni)
ágæta sér leita,
ok haukligar hefja
heitstrengingar gátu;
segik eigi, at ýta
ǫlteiti vas lítil.

12. Heitstrenging frák hefja
heiptmildan Sigvalda;
Búi vas ǫrr at efla
órœkinn þrek slíkan.
Hétusk þeir af hauðri
Hákon reka fíkjum
(grimm vas frægra fyrða
fjón) eða lífi ræna.

13. Búi lézk barr at fylgja
bǫðmildum Sigvalda
til hjǫrþrymu harðrar
hugprúðr vesa síðan.
Hafa kvazk Hávarð vilja
hrannabrjótr at gunni;
sér kvað hann eigi illa
Áslák í fǫr líka.

14. Vagn kvað hitt enn hrausti:
Hamðis gunnar tǫmðum
sá lézk frœkn at fylgja
faldruðr Búa skyldu;
þá réð heit til hvítrar
hringa meiðr at strengja
(mér kømr harmr at hendi
hættr) Þorketils dóttur.

15. Ein drepr fyr mér allri,
ótrauðr á lǫg skeiðum
ǫrr þengill bað ýta,
ítrmanns konan teiti;
góð ætt of kømr grimmu,
gekk herr á skip, darra
hinn's kunni gný gørva,
gœðings at mér stríði.

16. Sagt vas, at sunnan heldu
snyrtimenn of hrannir
(kaldr dreif marr á meiða
morðbáls) skipa stóli;
lǫmðu héldir húfar
(hríð kannaði lýði,
gnúði svalr á sýju
sær) ísugar bárur.

17. Sagt vas, at rauðra randa
reynendr flóta sínum
jólanótt at Jaðri
Jómsvíkingar kvámu;

váru heldr á harđan
hernuđ firar gjarnir;
rjóđendr buđu ríki
randorma Geirmundi.

18. Þá buđu þeir á móti
þeim, es sunnan kvámu,
til geirhríđar greppum
gǫrla Nóregs jarlar;
þar vas mestr á mæli
(morđremmandi) skǫmmu
(margr vas at laufa leiki)
landherr saman fundinn.

19. Ein drepr fyr mér allri,
eldr gnauđađi víđa
elri skœđr of eyjar,
ítrmanns konan teiti;
góđ ætt of kømr grimmu,
gaus upp logi ór húsum,
griđum rænti sá gumna,
gœđings at mér stríđi.

20. Ok hǫfđingjar hraustir
heyra menn at væri
(þat hefr þjóđ at minnum)
þrír međ flokki hvárum,
þars hreggviđir hittusk
hjálmaskóđs á víđum
(fundr þótti sá fyrđum
frægr) Hjǫrungavági.

21. Hauđr frák Hákon verja
hart, svát eigi skorti;
Eiríkr hefir eggjar
ótrauđr verit rjóđa;
ok sǫgđu þar ýtar
Armóđ vesa síđan
(sá vas greppr viđ gumna
glađr) hǫfđingja enn þriđja.

22. Lǫgđu heiptar hvattir
herđimenn, þars bǫrđusk,
(herr vas hauđr at verja
hundmargr) saman randir;
ok víkingum váru
(varđ raun at því) einum
[þat kveđa eigi aukit]
ýtar fimm at móti.

23. Ein drepr fyr mér allri,
atróđr mikinn greiđa
— — — — — — —
ítrmanns konan teiti;
góđ ætt of kømr grimmu,
glygg magnađisk eggja
— — — — — — —
gœđings at mér stríđi.

24. Sigvaldi bađ sína
sóknstranga vel ganga
(hann vasat samr á sáttir)
sveit Hákoni á móti;
Haralds arfi klauf hjálma
hildar ǫrr ok skjǫldu;
fram gekk hann fyr hlífar
hart nakkvara snertu.

25. Þar gekk fram í fólki
fránlyndr Búi sínu
(þess kveđa virđa vissu
vánir) hart međ sveina;
ok geirviđir gørđu
grimma hǫggum rammir
(gengu þeir at gunni
geysta) vápna brestu.

26. Klauf með Yggjar eldi
ólmr Gullbúi hjálma,
niðr lét hann í herðar
hringserkja bǫl ganga;
hart nam hǫgg at stœra
Hávarðr liði fyrða,
við hefr ilt at eiga
Áslák verit fíkjum.

27. Ein drepr fyr mér allri,
él gnúði mjǫk stála,
álmr sparn af sér odda,
ítrmanns konan teiti;
góð ætt of kømr grimmu,
gripu þeir í bug snœrum
gunnrakkastir gumnar,
gœðings at mér stríði.

28. Þar frák vápnum verjask
(Vagn feldi lið) þegna,
hann klauf breiðra brúna
borg hundruðum mǫrgum;
grimmr vas snarpra sverða
sǫngr, burgusk vel drengir,
vann arfþegi Áka
ǫs, fell blóð á kesjur.

29. Vagn hefr orðit ýtum
ørfengr at bǫð strangri;
með fullhuga frœknum
fram gingu vel drengir;
þars í Yggjar éli,
Áka sunr enn ríki,
brátt frák hann at hlœði
hugprúðum Ármóði.

30. Hvervitna frák hǫlda
(herr œxti gný darra)
fyr hreggviðum hjǫrva
hrøkkva gunnar rǫkkum;
áðr í ǫrva drífu
ýtum grimmr at blóta
(fram kom heipt en harða)
Hákon syni tœki.

31. Ein drepr fyr mér allri,
ylgr gekk á ná bólgin,
þar stóð úlfr í átu,
ítrmanns konan teiti;
góð ætt of kømr grimmu,
gein vargr of sal mergjar,
gráðr þvarr gyldis jóða,
gœðings at mér stríði.

32. Þá frák él et illa
œða Hǫlgabrúði,
glumði hagl á hlífum
harða grimt ór norðri;
þars í ormfrán augu
ýtum skýja grjóti
(því knátti ben blása)
barði hreggi keyrðu.

33. Þá vas þǫrfum meiri
þrekfǫrluðum jarli
(braut hykk hann at heldi)
hugraun (flota sínum);
snara bað segl við húna
Sigvaldi í byr kǫldum,
gnúði hǫrð á hlýrum
hríð, fell byrr í váðir.

34. Þar lét Vigfúss verða
vegrœkinn Ásláki
(þann esa þǫrf at segja
þátt) helfarar veittar.

Þorleifr of vann þjokkva
þrekstœrðum Hávarði
(hart vá hann með kylfu)
hǫggrammr brotit leggi.

35. Ein drepr fyr mér allri,
andat fólk at sundi
straumr dró ut of eyjar,
ítrmanns konan teiti;
góð ætt of kømr grimmu,
gífrs hesta brá fǫstu
gný miklandi geira,
gœðings at mér stríði.

36. Bað fyr borð at skyldi
bǫðsvellandi allir
(þá frák vápnum verjask
Vagns lið) Búa þegnar;
áðr hreggboði hjǫrva
hraustr med þungar kistur
(sá vas illr af aurum)
ótrauðr á kaf réði.

37. Nam eldbroti Yggjar
ýgr fyr borð at stíga;
út bar hann af húfum,
hraustr Gullbúi, kistur;
auk optliga eptir
óblauðir þar síðan
lýðir knegu líta
langan orm á hringum.

38. Skeið frák víst at verði
Vagn með sína þegna,
ǫll váru þá þeira
þunn skip hroðin ǫnnur;
upp náðu þar eigi
ǫðlings menn at ganga,
ofan réðu þeir ǫfga
Eiríks vini keyra.

39. Upp stóðu þar eptir
ungra snyrtidrengja
(sveit fylgði vel Vagni
væn) þrír tegir einir,
(alls øngva frák aðra
jafnmarga svá burgusk)
áðr létti dyn darra
drengmenn hugum strangir.

40. Réð með Danska dólga
drengr á land at ganga
(roðin frák dǫrr í dreyra)
dauðr lá herr á skeiðum;
Vagn kvað eigi ýtum
undan ráð at skynda;
saman gørðu þeir sitja
sáttir á einni nóttu.

41. Þar lét Eiríkr ǫndu
átján þegar týna
(heldr frágum þá þverra)
þegna (lið fyr Vagni);
mæltu hraustar hetjur
(haukligt vas þat fíkjum)
[þau hafa þjóðir uppi]
þróttar orð með fyrðum.

42. Ok með fjǫrnis fálu
fór Þorketill leira,
þás menbroti mælti
mansǫng of Gná hringa;
gørðisk hann at hǫggva
hauklyndan sun Áka;
Vagn gat heldr at hánum
heiptǫrr vegit fyrri.

43. "Vilt," kvađ hringa hreytir
hyggju gegn at Vagni,
"élsvellandi yđvart
Yggjar líf of þiggja?" —
"Eigi munk, nema efna
(ungr) þaz heit nam strengja,
(svá kvađ Ullr at jarli
egghríđar) fjǫr þiggja".

44. Griđ lét ǫrr ok aura
Eiríkr gefit stórum
(mjǫk leyfa þat þjóđir)
þegnum tólf međ Vagni.

45. Þá gekk Ullr at eiga
ǫrlyndr þrymu randa
(menn fýstu þess) mæta
(margir) Ingibjǫrgu.

Málsháttakvæđi.

(Brot).

1. — — — — — — þegir;
dylja má þess's einnhverr segir.
— — — — — — — —
— — eitt bregđsk hóti síđr.
Fœra ætlum forn orđ saman.
flestir henda at nøkkvi gaman;
gleđi minnar veit geipun sjá,
griplur er sem hendi þá.

2. Ekki hefk með flimtun farit,
fullvel ættak til þess varit,
yrkja kann ek vánu verr,
vita þykkisk þat mađrinn hverr.
Stolit væri mér ekki ór ætt,
jafnan þótt ek kvæđa slætt;
róa verđr fyrst á et næsta nes,
nǫkkut ættak kyn til þess.

3. Þjóđ spyrr alt þaz þrír menn vitu,
þeir hafa verr er trygđum slitu,
ekki er því til eins manns skotit,
ýmsir hafa þau dœmi hlotit.
Hermđar orđ munu hittask í;
heimult ák at glaupsa of því
(nǫkkut varđ hón sýsla of sik),
svinneyg drós hvé fór viđ mik.

4. Ró skyldu menn reiđi gefa,
raunlitit kømsk opt á þrefa,
gagarr's skaptr þvít geyja skal,
gørva ætlak mér létt of tal.
Verit hafđi mér verra í hug,
var þat nær sem kveisuflug;
jafnan fagnar kvikr mađr kú,
kennir hins at gleđjumk nú.

5. Allítit er ungs manns gaman,
einum þykkir daufligt saman,
annars barn 's sem úlf at frjá,
óđfúss mundi blindr at sjá.
Dýrt láta menn dróttins orđ,
drekarnir rísa opt á sporđ,
ǫđlingr skyldi einkar rǫskr,
œpa kann í mǫrum frǫskr.

6. Fylki skal til frægđar hafa,
fregna eigum langt til gafa,

oddar gørva jarli megin,
útsker verđa af bárum þvegin.
Ýmsir bjóđa ǫđrum fár,
ormar skríđa ór hamsi á vár,
vel hefr sás þat líđa lætr,
langar eiga bersar nætr.

7. Bjarki átti hugar korn hart,
herliđ feldi Stǫrkuđr mart
(ekki var hann í hvíldum hœgr),
Hrómundr þótti garpr ok slœgr.
Ókat þeim né einn á bug.
Eljarnir var trúr at hug,
fílinn gat hann í fylking sótt,
fullstrǫng hefr sú mannraun þótt.

8. Bana þóttusk þeir bíđa vel,
Brandingi svaf loks í hel,
Mardallar var glysligr grátr,
gleđr sá mađr er opt er kátr.
Ásmundr tamđi Gnođ viđ gjálfr,
gulli mældi Þjazi sjálfr,
Niđjungr skóf af haugi horn,
helzti eru nú minni forn.

9. Friggjar þótti svipr at syni,
sá var talđr ór miklu kyni,
Hermóđr vildi auka aldr,
Eljuđnir vann sólginn Baldr.
Ǫll grétu þau eptir hann,
aukit var þeim hlátrar bann,
heyrinkunn 's frá hánum saga,
hvat þarf ek of slíkt at jaga?

10. Sitt mein þykkir sárast hveim,
sáttar gørđ er ætluđ tveim,
oddamađr fæsk opt enn þriđi,
jafntrúr skal sá hvárra liđi.
Engi of dœmir sjálfan sik
(slíkt ætlak nú henda mik),
ýta liđ þótt alt fari byrst,
engi læzk því valda fyrst.

11. Stefjum verđr at stæla brag,
stuttligt hefk á kvæđi lag,
ella mun þat þykkja þula,
þannig nær sem hendak mula.
Ekki varđat forđum farald,
Finnan gat þó œrđan Harald,
hánum þótti sólbjǫrt sú,
slíks dœmi verđr mǫrgum nú.

12. Skips láta menn skammar rár,
skatna þykkir hugrinn grár,
tungan leikr viđ tanna sár,
trauđla 's gengt á ís of vár.
Mjǫk fár er sér œrinn einn,
eyvit týr þótt skyndi seinn,
gǫfgask mætti af gengi hverr,
gǫrva þekkik sút hvé ferr.

13. Afli of deilir sízt viđ sjá,
Sǫrli sprakk af gildri þrá,
stundum þýtr í logni lá,
lítlu verr at ráđak fá.
Mǫrgum þykkir fullgott fé,
frænuskammr 's enn deigi lé,
kvæđit skal međ kynjum alt,
konungs morgunn er langr ávalt.

14. Bráđgett láta bragnar opt,
bregđr at þeim er heldr á lopt,
allmargr er til seinn at sefask,
svá kǫllum vér ráđ sem gefask.
Ekki varđat forđum farald,

Finnan gat þó œrđan Harald,
hánum þótti sólbjǫrt sú,
slíks dœmi verđr mǫrgum nú.

15. Auđigr þykkir einn sér hvar,
annars rœđir margr of far,
ǫrgranns erum vér lengst á leit,
lundvær þykkir bezta sveit.
Skammæ þykkja ofin ǫll,
ekki margt er verra en trǫll,
eigi spillir hyggins hjali,
hefkat spurt at bersa kali.

16. Engi þarf at hræđask hót,
heldr kømr opt viđ sáran fót,
— — — — — — — —
hlutgjarn ferr međ annars sǫk,
nøkkvi ríkstr er heima hverr,
— — — — — — — —
— — — ta ek um at síđr,
orđit ferr þás of munn líđr.

17. Varla sýnisk alt sem er,
eigi brýtr gæfumađr gler,
eigi at eins í fǫgru 's fengr,
fundit mun þaz reynt er lengr.
Ekki varđat forđum farald,
Finnan gat þó œrđan Harald,
hánum þótti sólbjǫrt sú,
slíks dœmi verđr mǫrgum nú.

18. Efnum þykkir bezt at búa,
brǫgđótt reyndisk gemlu fúa;
margar kunni slœgđir sér,
svá nǫkkut gafsk Rannveig mér.
Illa hefr sás annan sýkr,
eigi veit áđr hefndum lýkr,
bráđfengr þykkir brullaups frami,
brigđalengi er hverr enn sami.

19. Lýtin þykkja skammæ skarar,
skrautligt kǫllum nafnit farar,
trautt kallak þann valda 's varar,
verđa menn þeirs uppi fjarar.
Ógipt verđr í umbúđ skjót,
élin þykkja mǫrgum ljót,
engi of sér viđ ǫllum rokum,
jafnan spyrja menn at lokum.

20. Ástblindir 'ru seggir svá,
sumir at þykkja mjǫk fás gá
(þannig verđr of mansǫng mælt)
marga hefr þat hyggna tælt.
Ekki varđat forđum farald,
Finnan gat þó œrđan Harald,
hánum þótti sólbjǫrt sú,
slíks dœmi verđr mǫrgum nú.

21. Ynđit láta øngvir falt,
allopt verđr í hreggi svalt,
andađs drjúpa minjar mest,
magran skyldi kaupa mest.
Œrit þykkir viđkvæm vá,
vinfengin eru misjǫfn þá,
fasthaldr varđ á Feuri lagđr,
fíkjum var mér ramligr sagđr.

22. Grandvarr skyldi enn góđi mađr,
Gizurr varđ at rógi sađr,
etja vildi jǫfrum saman,
ekki er mér at stúru gaman.

Kunna vildak sjá við snǫrum,
sjaldan hykk at gyggvi vǫrum,
vel hefr hinn er sitr of sitt,
svartflekkótt er kvæði mitt.

23. Jafnan segir enn ríkri ráð,
rǫskvir menn gefa ǫrnum bráð,
upp at eins er ungum vegar,
engi maðr er roskinn þegar.
Falls er ván at fornu tré,
fleira þykkir gott en sé,
auðsénna er annars vamm,
engi kømsk of skapadœgr fram.

24. Engi knettir of annars mein,
(aldri lætk at munni sein)
heimi heyrik sagt at snúi,
sumir einir hykk at mér trúi.
Erfitt verðr þeim 's illa kann,
engan þarf at hjúfra mann,
(þannig hefr mér lagzk í lund)
langviðrum skal eyða grund.

25. Sjaldan hittisk feigs vǫk frørin,
fljóðin verða at ǫldrum kørin
(lengi hefr þat lýst fyr mér),
lítinn kost á margr und sér.
Sagt er frá hvé neflauss narir,
nú verðr sumt þaz manngi varir,
(væri betr at þegðak þokks)
þat hefr hverr er verðr er loks.

26. Þrýtra þann er verr hefr valt,
verða kann á ýmsa halt,
misjafnir 'ru blinds manns bitar,
bǫl kǫllum vér ilt til litar.
Eik hefr þaz af ǫðrum skefr,
ekki margt er slœgra en refr,
jafnan verðr at árflóð stakar,
auðfengnar 'ru gelti sakar.

27. Gullormr á sér brennheitt ból,
bjartast skínn í heiði sól,
undrum þykkir gagnsætt gler,
glymjandi fellr hrǫnn of sker.
Allar girnask ár í sjá,
ekki er manni verra en þrá,
fýsa munk ens fyrra vara,
flestr mun sik til nǫkkurs spara.

28. Geta má þess er gengit hefr,
gørir sá setr er annan svefr,
veitkak víst hvat verða kann,
villa 's dælst of heimskan mann.
Fláráðum má trautt of trúa,
til sín skyldi enu betra snúa,
hugga skal þanns harm hefr beðit,
helzti mjǫk 's at flestu kveðit.

29. Orða er leitat mér í munn,
mælgin verðr oss heyrinkunn;
Yggjar bjór hverr eiga myni,
ósýnt þykkir lýða kyni.
Eyvit mun sjá atfrétt stoða,
allmjǫk er mér lund til hroða,
þeygi var sjá aflausn ill,
eiga skal nú hverr er vill.

30. Stjórnlausu hefk slungit saman,
svá vildak — — — — —

Háttatal.

(Vv. 68–79.)

Snorri Sturluson orti.

68. Fremstr varð Skúli;
skala lof dvala,
semk mildum gram
mærð fjǫlsnœrða.
Meir skalk stœri
styrs hróðr fyrir
(kærr vask harra)
hers gnótt bera.

69. Kunn bjók kvæði
konungs bróður þjóð
(þann veitk þengil)
þrenn (fjǫlmennan).
Fram skal en fjórða
fólkglaðs vaða
ljóselds lagar
lofun friðrofa.

70. Mitt 's of mæti
mart lag bragar
áðr ókveðit
oddbraks spakan;
hlýtr grams geta
greppr óhneppra
skýrr skrautfara
skjǫldunga ungra.

71. Slóð kann sneiðir
seima geima
hnigfák Haka
hleypa greypa,
hinn's af hlunni
hesta festa
lætr leyfðr skati
langa ganga.

72. Gull kná (greppar)
glóa (róa),
váss eru seggir
samir framir;
eik má und jǫfri
una bruna,
þá nýtr vísi
viðar skriðar.

73. Ræsir glæsir
Røkkva døkkva
hvítum rítum
hreina reina;
skreytir hreytir
skafna stafna
hringa stinga
hjǫrtum svǫrtum.

74. Hafrǫst hristir
hlunnvigg tiggja,
borðgrund bendir
brimdýrs stýri;
blá veit brjóta
byrskíð víði
bǫðharðr bǫrðum
buðlungr þungan.

75. Hrinda lætr hniggrund
hafbekks snekkjur,
þás falla, fleinþollr

frár, mál, stálum;
hlummi litr hergramr
hirđmenn spenna,
en rœđi raungóđ,
rógálfr, skjálfa.

76. Hrannir strjúka hlađin borđ,
haflauđr skeflir,
kasta náir kjalar stig
kalt hlýr sǫltum;
svǫrtum hleypir svana fjǫll
snjallmæltr stillir
hlunna fram of Haka veg
hríđfeld skíđum.

77. Snyđja lætr í sólrođ
snekkjur á Manar hlekk,
árla sér, ungr jarl,
allvaldr breka fall;
lypta kná lýđr opt
lauki of kjalar raukn,
greiđa náir glygg vađ,
greipum mœta dragreip.

78. Hrǫnn skerr, hvatt ferr,
húfr kaldr, allvaldr;
lá brýtr, lǫg skýtr,
limgarmr, rangbarmr;
brátt skekr, byrr rekr,
blán vegg, ráskegg;
jarl lætr almætr
ósvipt húnskript.

79. Læsir leyfđr vísi
landa útstrandir
blíđr ok bláskiđum
barđa ranngarđi;
ern kná jarl þyrna
oddum valbrodda
jǫrđ međ élsnœrđum
jađri hrænađra.

Íslendingadrápa.

(Brot).

Haukr Valdísarson orti.

1. Bera skal líđ fyr lýđa
Lóđurs vinar, glóđa
hrafna víns nema hafni
hneigendr Dvalins veigum.
Reyndir biđk at randar
runnar hlustar munnum
hausa harđa ljósan
haslrekka mjǫđ drekki.

2. Hvals munk hvassa telja
húđlendinga búđar,
hamra vífs þás hǫfđu,
hoddlógendr, byr gnógan,
međan til þess, en þessum
þǫgn veiti hlyn peitu
garđa grundar Nirđir,
geđ deilisk mér, seilar.

3. Hverr gekk hræddr við ǫrvan
Hundings á snægrundu
ár til odda skúrar
elgreynir Brodd-Helga,
áðr grunnungi Gunnar
Geitir réð at beita
(askr fell álms enn rǫskvi)
ǫrlyndr fǫður Sǫrla.

4. En fák, þess 's vá víka
vagnskreytir, lét fagna
gríðar Geitis blóði
gjarn hjálmþrimu Bjarni;
ok fjall-Gestils flesta
fólkmeiða vá beiðir
úlfum hollr, þás ollu,
orðs, hans fǫður morði.

5. Vasat hreggvana hyggnum
hraun-Atla Þorkatli
(reyndr varð rimmu skyndir
rakklyndr at því) sprakka,
þótt síns fǫður (sónar
saddr varð í gný nadda
ofnir) eigi hefna
ættgóðr skǫrungr mætti.

6. Opt vann aldri svipta
elgs fenviðu Helgi,
barðisk hann við harða
herðendr þrimu sverða.
Frák báru hlut hæra,
heiðinn unz varð meiðir
dauðr, en drengi aðra
Droplaugar sun, bauga.

7. Helgi rauð (en hríðar
hykk meir geta þeira)
fenris teðr í fóðri
fleingaldrvǫlu (skjaldar),
þás Ásbjarnar (ǫrnu)
erfingi hræ fingin
(frák nýta sér sveita)
síns nafna lét hrafni.

8. Hefndi Grímr, þás geymir
gekk inn at Frey linna
foldar Fjǫlnis elda,
fróðr vaskliga bróður.
Njǫrðr lagði sá sverði
snáka stígs (af vígi
Týr varð ágætr ára
elgs) í gegnum Helga.

9. Vǫrðu hauðr, þás háðu,
hlýrar tveir, með dýrum
foldar verði ok fyrða
fleinglygg Aðalsteini;
þollr varð allr enn ellri
atgeirs í fǫr þeiri,
hrings fell á því þingi
Þórólfr enn hugstóri.

10. Egill fekk unda gagli
(úlfs kom hrafn at tafni;
hykk burgusk vel varga)
verð með brugðnu sverði.
Sunr rauð síðar brynjur
(sverða Freyr) í dreyra
(mildr klauf skatna skjǫldu)
Skalla-Gríms enn snjalli.

11. Ár frák arfvǫrð Geira
(ylgr saddisk) vel fylgja
[menn vá Glúmr at gunni]
Gunnhildar bǫr kunnu.

Njǫrðr klauf Herjans hurðir
harða vitr á Fitjum,
hinn es mál af manni,
metins auðar, fekk dauðum.

12. Hitt vas satt at sótti
(seggr dǫglinga tveggja
austr fekk haldit hæsta)
Hallfreðr konung snjallan.
Hvardyggva lét hǫggva
hann armviðu fannar
(sverðs frák él at yrði
allhǫrð) í gras bǫrðum.

13. Œsti ungr með fóstra
Aðalsteins dunu fleina,
þá rauð þegn í dreyra,
Þórálfr, Hnikars bjálfa.
Skólms frák hart með hilmi
hvatum Norrœnna skatna
Yggjar báls í éli
erfingja fram gingu.

14. Rauð Finnbogi fríða
Fjǫlnis glóð í blóði,
hinn es hjálms við runna
hart gekk fram, enn rammi;
ok háraddar hræddir
hrings ófáir gingu
fyr þrymsvelli þollar
þeim sárjǫkuls geima.

15. Jarls mǫnnum bauð unnar
einvígis til hreina
œsi-Þróttr ok átta
Ormr Stórólfs sun fjórum.
Ítr bað Eiríkr' leitask
eggdjarfr fyrir seggi,
angrs þás ás at drengjum
eldmeiðir tók reiða.

16. Frýðut fylgimeiðar
flausta einkar hraustum
(sá vas vápnrjóðr Viðris
veðrgjarn) hugar Bjarna,
þás Hákonar hæfis
haus- enn vægðarlausi
á jarls nasar ása
ǫlbeinir laust -fleini.

17. Satt 's at sið mun Gretti
sverðs rǫskvari verða
(hraustr vas lofða lestir)
leik-Þundr á Snægrundu;
sá réð sins'of hlýra
sóknefnandi at hefna;
Þrós hné þar til drósar
Þorbjǫrn í gný fjǫrnis.

18. Þorði Þorleifr herða
þing allsnarpra hringa,
óð sás jarli heiðnum
ófriðan réð smíða;
vega kváðu því þjóðir
þann ok Óláf annan
(brœðr váru þar báðir)
berserk (at því verki).

19. Snjallr frák opt at olli
Ormr Skógarnef rógi,
ǫrr vas sá til snerru
snarr hljómboði darra;
ok geirraddar gladdi
Gaukr Trandils sun hauka,
geig vann heldr at hjaldri
hann ófáum manni.

20. Varðisk Gǫndlar garða
Gunnarr snǫrum runnum
greitt, en Gizurr sótti
garp ákafa snarpan.
Njǫrðr lét sextán særða
snarr hljómviðu darra
(sárt lék halr við hǫlða)
hjǫrregns en tvá vegna.

21. Hvast frák hjálms at œsti
hregg Miðfjarðar-Skeggi,
drengr rauð opt enn ungi
úlfs munn fyr haf sunnan;
gekk í haug at hnykki
hrækluugrs ept skǫfnungi
hriðgørvandi hjǫrva
hildfrœkn Kraka ens milda.

22. Helt til fulls sás fylla
fúrrunna lǫg kunni
(sén raun vas þess) sónar
Síðu-Hallr við alla;
átti élbjóðr hrotta
ágætr sunu mæta,
dýrr skóp himna harri
hǫfuðsmanna veg sannan.

23. Halls arfa frák hollan,
hyr-, gǫllungum styrjar
þanns óðligast, unnar,
illmælis rak, -tælir!
Valdr lét fimm of felda
fleins á morgni einum
(þá vá Þorsteinn hávan
Þórhadd) viðu nadda.

24. Kunnr vas mǫrgum manni
margþróttr (leizk sá dróttum
vægðartrauðr at vígum
vers) Hólmgǫngu-Bersi,
hinn's of Hlakkar runna
harðglóðar sté Móði
bliks með bruma ekka
borðs hálfan teg fjorða.

25. Kendi Kormakr stundum
kynstórr viðum brynju
(opt brá hann við heiptir
hrafns sút) í gras lúta;
ok álmr, sás hlaut hilmis
hald, blóðugra skjalda
(hǫld frák hræðask aldri)
hugprúðr á sik trúði.

26. Feldi horska hǫlða
hjaldrǫrr ok vann sjaldan
(málmr beit hlíf) á hólmi
happ Þórarinn kappi;
né þrym-Nirðir þorðu
þeim í gegn, en seima
lundr hjó stórt, at standa
Steinars syni fleina.

27. Víst seimfarra snerru
snarr Hólmgǫngu-Starri
— — — — — — —

Hrynhenda.

(Brot).

Sturla Þórðarson orti.

1. Frægjan réð þik Vilhjálmr vígja,
varrbáls hǫtuðr! kardináli;
engi valðisk jafngóðr þangat
aldar gramr af páfa valdi.
Kórónu lét kristni stýrir,
kynprýddr jǫfurr! yðr of skrýdda;
ramri grund hafið, ríkisvandar
reiðivaldr! með frægðum haldit.

2. Austan sendi gulli glæsta
Gauta stýrir megindýrum,
seima þollr! með sœmðum ǫllum
sína dóttur arfa þínum;
vǫldugr, tóktu af mestri mildi,
málma skerðir! Svía ferðar
(aldir dýrka yðvart veldi
eirarsamt) við brúðfǫr þeiri.

3. Ǫldum segik hvé ófrið gulduð,
unnviggs skipuðr! Dǫnum sunnan;
víða settu þínar þjóðir
þunnar skeiðr af nýjum hlunnum.
Stórir hǫfðu útboð œrin
yðrir þegnar rán at hegna
(ýtum þóttit leiðangr lítill)
langa stund fyr viðri grundu.

4. Framla dreif til hverrar hǫmlu
hilmis þjóð ens mærðar fróða;
síðan helduð suðr með láði,
seima stiklir! flota miklum.
Hræddar urðu Hallands ferðir,
hringa Baldr! af þínu valdi;
engi maðr var Jóta þengils
óttalauss við Nóregs dróttin.

5. Eigi sátuð, jǫfra hneitir
ættumgóðr! at rofnar sættir
(stirðan bjuggu hirðmenn harðir
herskips streng) í kyrðum lengi.
Mætum helt fyr Elfi útan
(auðit lézt þú flotnum dauða,
nauða vissu nýjar súðir)
Norðmanna gramr þannig borðum.

6. Sneiða létu þínar þjóðir
þunnar skeiðr með búnu reiði
(Gautar spurðu leiðangr) ljótan
lunda vǫll at Mostrarsundi.
Síðan leit, er seglum hlóðu,
snarfengr konungr! yðrir drengir,
(lýsa tók af herskips hausum)
hrygðar fólk í Dana bygðum.

7. Allvaldr! rétt því's ýtar heldu
ógnarbráðs at fylkis láði;
prúðar réðu sveitir síðan
sóknarstrangs á land at ganga.
Stórir létu Halland herjat

hirðmenn þínir (frelsi sínu
víða týndu virða kindir)
vægðarlaust fyr Geitkjǫrr
austan.

8. Syngja létu snarpir drengir
sókna gífr í fleina drífu,
brandar hleyptu ǫrt ór undum
œrnu blóði Danskrar þjóðar.
Víða fellu vegnir þollar
vígadrótt í reknum flótta
(faldin gekk þar ferð at hildi)
frægra málma (œgishjálmi).

9. Styrkir gengu menn und merkjum
málma lunds á víðri grundu
(valgammr sleit at vápna móti
varma bráð) af þínu ráði.
Sjálfri skipti ǫrn við úlfa
ógnarbáru hǫfuðsára
(gylðir stóð of grimra hǫlda)
greyprar þjóðar (meginblóði).

10. Hæstan kyndu hirðmenn traustir
heitan eld í Danaveldi;
skæriligr gekk húsum hæri
hallar gandr á sviðnu landi.
Víða fór um búkarls búðir
birkisótt, en hræddar dróttir
(bragnar margir báli slegnir)
brunnit land til skógar runnu.

11. Gneistum hratt fyr Elfi austan
elrisgarmr í ráfit varma;
síðan fellu hávar hallir;
hrygðar stund í Dana bygðum.
Innin tóku ǫll at brenna,
ógnar stríðr á Hallands síðu
ýta rann of stórlig stræti
storðar úlfr fyr Glymstein
norðan.

---

12. Hrinda lét út herskips brǫndum
hilmir frægr á saltan ægi;
eldi hrauð fyr œsikǫldum
unnar meið ór dregnum hlunni.
Almenningr varð út at sinna,
ógnar lundr! á þinni grundu;
mildir útboð hǫfðu hǫldar
harða sveld af Nóregs veldi.

13. Norðan heldu alt of ǫldur,
auðar lundr! við þik til fundar
(húfar treystu drifnar dúfur)
dygðar menn ór Finna bygðum.
Svífa léztu ór hverju hrófi
hlaðnar skeiðr á vatn et breiða;
sandi jós of stál en steindu
storðar gandr fyr Elfi norðan.

14. Dígla eldr var sénn í segli,
sviptilundr! á dýrðar skriptum
(rísa tóku roðnir hausar)
Rínar logs, of dreka þínum.
Unnar (þóttu eisur brenna
Ullar"fars af slegnu gulli)
fasti rauð of flota glæstum
flesta rǫnd (á skeiða brǫndum).

15. Œrin var sem elding fœri,
(innan borðs) á lægi norðan
(ǫldum varp) er húfum helduð,
hilmis kundr! til jǫrmungrundar.
Vinda þurðu vísa ferðir
veglig flaust und búnu segli;

geiga létuð gyltar sýjur,
grundar vǫrðr! at Eyrarsundi.

16. Renna þótti upp, á unnum,
alla leið af flota breiðum,
hilmis frægs þars herskip lágu,
himna eldr, í Danaveldi.
Þengill kom þar annarr engi
innan lands, svát dœmi finnisk,
(ræsir, styrðuð rétt til jarðar,
ríkilátr!) með afla slíkan.

17. Ǫllum þótti, Egða stillir!
œgiligt, enn víða frægi,
Gunnar logs fyr grœði sunnan
geigurþing við yðr at eiga.
Sætta báðu, Sygna dróttinn!
snjallráðan þik Danir allir
fyrða gram, þvít fegnir urðu
fjandmenn þínir lífi sínu.

---

18. Errinn sendi ungan svarra
út í lǫnd á geima þrútinn;
aldri fréttuð jǫfra dróttins
œðri ferð af heimangerðum.
Allir tóku yppiþollar
unnartams fyr lægi sunnan
árablakks, sem allvaldr væri
innanlands, við dóttur þinni.

19. Ríða frák ór borgum breiðum
bragna fjǫlð (af þínu magni
víða glǫddusk Valskar þjóðir
varrar eldi) móti svarra;
síðan kaus of sœmðar fúsa
snildar brúðr, þanns eiga vildi,
ǫðlings brœðr, af yðru ráði
œztra manna, gǫfugr svanni.

---

20. Norðr líkar þér alt at auka
yðvart vald um heiminn kalda,
(gegnir munu því fyrðar fagna)
fjǫrnis álfr! und leiðarstjǫrnu.
Þengill hefr þar annarr engi,
allvaldr! en þú ríki haldit;
lengra reiða þjóðir þangat
þína dýrð, en rǫðull skíni.

21. Allvaldr! dýrkask út með Serkjum
innanlands af mildi þinni
(þjóðum líka þínir haukar
þaðra) alt með Blálands jaðri;
víða hrjóta veglig mæti
vægðarlaust af yðrum frægðum;
hollar prýða heiminn allan
hnossir þínar, mærðar tínir!

Hrafnsmál.

Sturla Þórðarson orti.

1. Sóttu sóknhvattar
sveitir háleitan
geira glymstœri
glyggs ór Finnbygðum;

alt brá jarðbeltis
austan sigrflaustum
gjálfr af Gautelfi
gætis hásæta.

2. Øngr sá ormvengis
ótti vígdróttir
fleiri flugstœris
fleins í stað einum;
lukði lómblekkir
landa útstrandir
hríða herskíðum
harðr ok randgarði.

3. Glumði á gjálfrtǫmðum
Gestils skeiðhestum
eldr of allvaldi
Ægis nafnfrægjum;
skein af skautvǫnum
skeiðum brynreiðar
sól of sigdeili
snotran óþrotlig.

4. Laust af liðfǫstum
ljósum valdrósar
brims á bjarthimna
blómum vegljóma;
ferð var friðskerðis
flokka áþokkuð
heims um hafstrauma
hringa eldingum.

5. Leysti langrastar
landa stýrandi
héldum háfaldar
húfum bládúfur;
lýstisk hrein hæstum
hǫfn af skipstǫfnum
eldi álfoldar
auðar glóðrauðum.

6. Fyrst tók fjǫrleystum
fróðr af Nes-þjóðum
gjǫld enn griðmildi
gætir norðsætra;
ǫll var ógnfallinn
ǫld á stórvǫldum
hrædd við herklæddan
herði bǫðgerðar.

7. Helt enn hraðmælti
Hringa víðþingaðr
leiðir lofskeiðum
leygs í Suðreyjum;
upp gaf allkeppnum
Engus herfengna
Il fyr ítrbóla
eyði dalreyðar.

8. Stóð af stórráðum
stýri gindýra
ógn of úrþvegnar
jarðir vestrgarða;
fœrðu hjálmhirða
hausa friðlausir
jǫfrar ósvífrum
ótta rándróttar.

9. Gengu geðstrangir
gætis vegmæta
sárs um Satíri
sunnan logrunnar;
sǫddu svartklædda
snóka dynflóka
bragnar byrgegnir
brands á Skotlandi.

10. Ferđ vann friđskerđis
fræg ok óvægin
Bót af baugnjótum
breiđa guđleiđum;
hreyfđisk hjǫr kleyfđan
hrafn of valtafni
(fellu fjandr stillis)
fleygs í Suđreyjum.

11. Brunnu búmanna
bygđir ódygđar,
heitr var hafsætra
hallar lífgalli;
fellu fleinþollar
feigir svanteigar
suđr af sæskíđum
sóttir herdróttum.

12. Bauđ enn bǫđfróđi
bragna sigrmagnađr
austan orrostu
optar spjótskoptum;
þorđut þrekstœrđan
þegnar ófegnir
bjórs viđ blikrýri
berjask útverja.

13. Drógu dynsveigis
darra flugskjarrir
báta baugnjótar
breiđar strandleiđir;
eyddu óhræddir
eyjar geirþeyjum
vegs í víđbygđu
vatni herskatnar.

14. Herđu herferđir
hryggs í stórbygđir
víđa vargfœđis
virđar geđstirđir;
fekk enn fólkrakki
felli gunnspelli
ǫldum ókaldan
Aleinn lífdvalar.

15. Mœtti margfréttinn
miklum framstiklir
auđar óþjóđa
Inga gerningum;
leysti lábrostinn
lǫgr en skautfǫgru
flaust ór frónlæstum
festum bauglestis.

16. Blés of bǫđfúsa
bragna fjǫlmagnat
hregg á herbygđum
hríđar brimskíđum;
upp rak allkeppna
ǫld međ herskjǫldu
grundar gjálfrundit
grand at Skotlandi.

17. Sendi snarlynda
sverđa blikskerđir
sveit enn sigrmæti
síđ til brynhríđar;
drap ena dulgreypu
drengja lof þengils
drótt sás dalgauta
dœmđi herr sœmđa.

18. Hlóđu hugprúđir
hrings at brynþingi
varir vegstórum
virđar baug-Nirđi;

fyldusk fjǫrseldum
frammi valgammar
(hverr man hringþverris
hefna?) auðstefni.

19. Kvǫddu kappstudda
kæris Nordmœra
hǫlða hervaldir
hersa gunnversum;
gekk en gunnrakka
gætis hásæta
hirð at hjǫrstœrðum
hjaldri járnfaldin.

20. Beit at brynmóti
brún í rauðtúnum
egg of ódyggvar
aldar gunntjalda,
áðr en egghríðar
undan víglundum
skyndu ský-Þundar
Skozkir allþroskins.

Lilja.

Eysteinn Ásgrímsson orti.

1. Almáttigr guð, allrar stéttar
yfirbjóðandinn engla ok þjóða,
ei þurfandi staða né stunda,
staði haldandi í kyrrleiks valdi,
senn verandi úti ok inni,
uppi ok niðri ok þar í miðju, —
lof sé þér um aldr ok ævi,
eining sǫnn í þrennum greinum!

2. Æskik þína mikla miskunn,
mér veitist, ef ek eptir leita
klǫkkum hug, þvít innist ekki
annat gott enn af þér, drottinn!
Hreinsað brjóst! ok leið með listum
líflig orð í stuðla skorðum,
steflig gǫrð at vísan verði,
vunnin yðr af þessum munni!

3. Beiði ek þik, mær ok móðir!
mínum at fyr umsjá þína
renni mál af raddartólum
réttferðugast í vísum sléttum;
skýr ok sæt af vǫrrum várum
vorðin, svá at mætti orðin
laugast ǫll í glóanda gulli;
guði værik þau skyldr at færa.

4. Fyrri menn, er fræðin kunnu
forn ok klók á heiðnum bókum,
slungin mjúkt af sínum kóngum
sungu lof með Danskri tungu;
af þvílíku móðurmáli
meir skyldumst enn nǫkkurr þeirra
hrærðan dikt með ástarorðum
allsvaldanda kóngi at gjalda.

5. Skapan ok fæðing, skírn ok prýði,
skynsemd full, at betri er gulli,
dreyrinn Krists af síðusári,

syndalíkn ok dagligt yndi,
háleit ván á himnasælu,
hrygðin jarðar neðstu bygðar
bjóða mér í frásǫgn færa
fǫgr stórmerkin dróttins verka.

6. Herra guð, sá 'r hverjum er
dýrri,
himin ok jǫrð í fyrstu gǫrði,
prýddi hann með þrysvar
þrennum
(þat er rétt trúa mín) engla-
stéttum;
áðr var hann þó jafnt ok síðan
ærinn sér, enn skepnan væri;
gǫrði heim ok teygði tíma
tvá jafnaldra í sínu valdi.

7. Mektarfullr, er af bar ǫllum
í náttúru skærleik sínum,
skapaðr góðr, ok skein í prýði,
skapara næstr í vegsemd hæstri,
eigi lét sér alla nægjast
engill mekt, þá 'r hafði féngit,
meðr ofbeldi ǫðlast vildi
æðra sess ok virðing bæði.

8. Fýstist hann með ofsa æstum
at viðrlíkjast yfrit ríkum
guðs eingetnum syni enn síðan
sér nægjandist engum vægja.
Fúll metnaðrinn er með ǫllu:
óvarliga, sem ritning prófar,
ætlar sér við dýran dróttin
deila megn; enn hversu vegnar?

9. Svá 'r greinanda, á sǫmu stundu,
sem engillinn tók at spillast,
sǫktist hann með sínum grǫnnum
sem blývarða í djúpleik jarðar,
blindan þar sem feðr sinn
fjandann
feikt ofbeldit kvelr í eldi.
Fáviss er sá, 'ð feðgin þessi
faðma vill enn siðunum spilla.

10. Dægrin sex at vísu vuxu
veltilig um sjóvarbelti,
áðr enn féngi alla prýði
jǫrð ok lopt, þat er dróttinn
gǫrði,
pressat vatn í himininn hvassan,
hjǫrn ok eld sem merkistjǫrnur,
hagl ok dýr sem fiska ok fugla,
fagran plóg sem aldinskóga.

11. Breytti guð, ok brá til hætti,
blóð ok hold af vatni ok moldu,
léttan blástr af lopti næsta,
lífs heitleik af sólar reitum,
ǫnd ok þar til síðan sendi
(svá 'r skiljanda dróttins vilja)
leiðkunnandi um líkams æðar,
lífskínandi af helgum anda.

12. Sjá 'r líðandi maðr af móður
moldu, þó 'r með skæru holdi,
Adám nefndr, eð alls í heimi
átti ráð með frelsi ok náðum.
Hǫfginn rann svá hægr á þenna
heimsstýranda, fékk hann skýra
andagipt ok síðan sýndi
svá vorðinna spádómsorða.

13. Útleiðandi af Adáms síðu
Evam brátt, sem Moises váttar,
vist ok æru, vald ok ástir
vísu gaf þeim paradísar,

þangat til er þau með englum
(þat er blíðan mest) lifði síðan
viðr afspringit alt, þat er féngi,
ævinliga ok þakkir gæfi.

14. En at verðleikrinn víss á jǫrðu
vyrði sǫk til himnadyrðar,
boðorðit eitt lét fram blíðr
dróttinn,
býðr þeim í skyldu at hlýða:
"Eplit eitt ek banna at bíta
báðum ykkr, enn þit munuð ráða;
deyja skuluð, ef efnið eigi
einfalt boð með dyggleik
hreinum."

15. Þrútnar, svellr ok unir við illa
engill bann, þat er hafði fengit,
fyrðasveitin fædd á jǫrðu
fái þar vist, er sjálfr hann misti.
Ok bruggandi dauðans dreggjar
duldist hann fyr augsjón manna
fjǫlkunnigr; í einum innan
ormi tók hann mál at forma.

16. Sem prófandi segir, at "Eva!
svara mér skjótt, enn hví hefr
dróttinn
sætast ykkur blóm at bíta
bannat, lofat enn flest alt annat?"
Svá fór þat, er svaraði Eva,
sem margbrugðinn fjandinn
hugði:
"Að ei fari vit lífs af leiðum
léttliga hrǫpum í dauðans
stéttir."

17. Léttliga fann ljósan, sem vætti,
léttleikann í svaranna reikan,
því treystist hann framt at freista,
flærðum settr, ok talar með
prettum:
"Eigi munu þit Adám deyja,
annlitshvít! þótt eplit bítið;
heldr munuð með heiðri ok
valdi
horsk ok rík við guðdóm líkjast."

18. Auðgint mjǫk, því́t Eva trúði,
át hon blóm, enn tapaði sóma,
og ðar með sér Aðám teygði:
át hann nú þat, er vissi bannat;
ugði hann, at Eva stygðist,
ef neitaði bæn at veita.
Fjandinn gat svá fyrstu blindat
feðgin vár með nógu dári.

19. Refsar þeim at réttum dómi
ríkr herra fyr ódygð slíka,
rak þau braut af sæmdarsæti
snauð ok nǫkt í myrkr ok dauða.
Veltust aum í veslum heimi
víða lands, þar er nær ǫll síðan
lýða kind með sárum syndum
sendist fram af Adáms lendum.

20. Remman brast af rót í kvistu;
rann þá glæpr af hverjum til
annars.
Leið svá heimr um langan tíma
lífs andvani enn fullr af grandi;
léttir hvárki ugg né ótta;
eitt er mest, er þó 'r at lesti:
opit helvíti, búit með bǫlvi,
bauð sik fram við hvers manns
dauða.

21. Heimr er dauđr, enn hvat er
ráđa?
Hvar getr þann, er sér megi
bjarga?
Hvergi, þvít í synda saurgan
sannliga hverr at þyngir annan.
Eitt er til, þat er ek skal vátta:
ák grátandi frammi at standa,
attu sjálfr, hinn dýri dróttinn!
dugi nú ferđ, svát lífguđ verđi!

22. Tendrast ǫll ok tala međ snilli,
tunga mín! af herra þinum!
Um stórmerkin áttu at yrkja
yfirspennanda heima þrennra.
Bjúg ok sár í bandi værir,
bandi rétt hins neđsta fjanda,
nema hjálpræđi guđs hit góđa
gefit á jǫrđ mik leystan hefđi.

23. Veitt er líf, þat er varđ ok mátti!
Veitt er líf, þat er Adám neitti!
Sú miskunn á settum tíma
sendist fram af guđdóms hendi,
ljós í heim at lifanda kæmi,
lifanda víst, ok kvaldar andir
tæki í braut ór djǫfla díki;
dýrđ englanna slíku stýrđi.

24. Nær ok firr međ skygnleik
skýrum
skapandi alt međ syni ok anda,
feđrpersónan engli einum
erendi býđr, enn þessi hlýđir:
"Fljúg ok seg þat Márju meyju
mætri, þeirri 'r ek skal gæta:
minn einka son holdi hennar
hlýđinnar vill bjǫrtu skrýđast."

25. Móđir oss er Márja þessi,
mektar blóm enn full af sóma,
glæsilig sem rođnuđ rósa
runnin upp viđ lifandi brunna,
rót ilmandi lítillætis,
logandi ǫll međ skírleiks anda,
guđi unnandi ok góđum
mǫnnum,
guđi líkjandi í dygđum slíkum.

26. Engi sék at jarđlig tunga,
enn háleiti stjǫrnureitar
dróttinn! þér, sem verđugt væri,
vandat fái nú stef til handa.
Sé đér dýrđ međ sannri
prýđi,
sunginn heiđr af ǫllum
tungum
eilífliga međ sigri ok sælu!
sæmd ok vald þitt minkist
aldri!

27. Leiđ, sigrandi páfugls prýđi,
pentat innan firmamentum,
Gabriel sem geisli sólar
gleđiligur í lopt hin neđri.
Sendibođi kom sjaufalds anda
(svá 'r greinanda) at húsi einu;
sannr meydómrinn sat þar inni,
sjálft hreinlífit, gimsteinn vífa.

28. Ok svá veik at meyju mjúkri:
"Márja! hlýđ nú orđum várum!
frægast víf! þér færik ave,
full miskunnar sætleiks brunna!
Samangeypnandi sína skepnu,
sannr hǫfđinginn engla ok
manna

byggvir þér fyr brjósti skæru,
blessuð mær! þú ert sprundum
hærri."

29. Heyrði ok trúði enn undrast
orðin
jungfrú kyrr, þvít vissi fyrri
aldri kvaddan mann á moldu
meðr þvílíkri tígnarkveðju.
Fyrbjóðandi henni at hræðast
hǫfuðengillinn talaði lengra:
"Guð himnanna fram mun
fæðast,
frúin skínandi! af holdi þínu."

30. Fréttir nú, með hverjum hætti
henni bæri til fǫgnuð þenna,
borgarmúrr svát brysti hvergi
bygð geymandi hreinleiks dygða.
Engill segir, at ei mun synngast
jungfrú blíð, þá 'r sveinn er
smíðaðr,
haglig myndan heilags anda,
'hold ok bein af líkam hreinum.

31. Loptin ǫll af ljósi fyllast,
legir á grundu stóðu ok undrast,
kúguð sjálf af nærri nógu
náttúran sér ekki mátti.
Giptist ǫndin guðdóms krapti
góðu ok huldist Márju blóði;
glaðrar dvelst í jungfrú iðrum
ein persóna þrennrar greinar.

32. Hjǫrtun játi, falli ok fljóti
fagnaðarlaug af hvers manns
augum,
æ þakkandi miskunn mjúka,
minn dróttinn! i holdgan þinni!
Sé þér dýrð með sannri
prýði,
sunginn heiðr af ǫllum
tungum
eilífliga með sigri ok sælu!
sæmd ok vald þitt minkist
aldri!

33. Fimm mánuðum ok fjórum síðar
fæðist sveinn af meyju hreinni,
skygnast sem þá 'r glerit í
gegnum
geislinn brár fyr augum várum:
glóar þar sól af glerinu heilu,
gleðiligt jóðit skínn af móður
at innsigli hǫldnu hennar
hreinferðugastra meydóms-
greina.

34. Engi heyrðust, engi vurðu
jǫfn tíðendin fyrr né síðar,
bæði senn þvít mey ok móður,
mann ok guð bauð trúan at
sanna.
Loptin sungu komnum kóngi
kunnigt lof, þar er hirðar runnu.
Himna dýrðin hneig á jǫrðu,
hér samtengðust menn ok englar.

35. Þó var ei svá rík, at reifa,
ríkust móðir, ætti góða;
því var kóngrinn hǫrðu heyvi
huldr, at mætti firrast kulda.
Umsniðningar Jesú prýði
átti dagr af fæðing váttar;
æsist blóð á líkam ljósan,
lagast minnilig tár af kinnum.

36. Á þrettánda dag til dróttins
dýrðarmenn, er ríkjum stýrðu
austr í heim, með offri kómu
ungan mann at prísa á þann veg.
Umrennandi sex at sinnum
sex daga grein ok fjórum einum
offrast kaus fyr oss at vísu
Jesús sjálfr í musteris hválfi.

37. Vígðist oss, þá 'r vatni dǫgðist,
valdr himnanna á þrítugs aldri;
í Jórðán með æðar hreinar
Jón baptista dróttni þjónar.
Þessi ástvinrinn Jesú Kristí
er nú váttr, er þann dag mátti
sjá skínandi á grænni grundu
guðs þrenning með lýðum
kennast.

38. Finn ek, alt at mannvit manna
mæðist, þegar er um skal ræða
máttinn þinn, hinn mikli dróttinn!
meiri er hann enn gǫrvalt annat.
Sé ðér dýrð med sannri
prýði,
sunginn heiðr af ǫllum
tungum
eilífliga með sigri ok sælu!
sæmd ok vald þitt minkist
aldri!

39. Undrast tók hinn forni fjandi
fæddan mann, er skilja var
bannat;
og ðvílíkt sem andinn segði
orðin slík af tungu forðum:
"Þykki mér, sem nýjung nǫkkur
nálgist heim ok ættir beima;
eitthvat klókt mun dróttinn
dikta;
duldr em ek, þvít ferr af huldu."

40. "Jesúm tígna engla rásir
upp ok niðr af himni þriðja,
stjǫrnuljós ok færðar fórnir,
friðar samband á hverju landi.
Slík afla mér sóttarauka
sǫnn stórmerkin veitt hjá
mǫnnum;
kvíðik, at hans remming ráða
ríði mér at báðum síðum."

41. "Feðrætt hans trúik fá munu
hitta,
finnst móðernit hér með þjóðum;
þó 'r atferðin Jesú burðar
undarlig, svát skil ek þat varla.
Ekki er mér á þessum þokki,
þanninn ferr þeim unga manni:
aldri var sá fyrr á foldu
fæddr maðr, er ek næsta hræddumst."

42. "Þystir hann ok er fǫlr af fǫstum,
firrist hlátr, enn kann at gráta,
mæðist hann ok er móður sinnar
mjólku fæddr enn reifum
klæddist.
Finn ek þó, at í slíku sannan
sjálf náttúran manndóm váttar;
fýsir mik því fram at æsa
flein ódygðar honum at meini."

43. "Mér virðist, sem miklu hærra,
mætr guði, hann Adám sæti,
áðr ek sveik þau Evam bæði

ærusnauð í myrkr ok dauða.
Satt er, at fæstir sjá við prettum;
svá mun enn um Jesúm þenna;
því treystumst ek framt at freista;
forðum hefr ek slægvitr orðit."

44. Sonr Máríu! Sonr hinn dýri!
Son menniligr guðs ok hennar!
Kenndu mér at forðast fjandann
fjǫlkunnigan enn þér at unna!
Sé ðér dýrð með sannri
prýði,
sunginn heiðr af ǫllum
tungum
eilífliga með sigri ok sælu!
sæmd ok vald þitt minkist
aldri!

45. Frétt hefr ek, at freistar dróttins
fǫstumóðs á ýmsum lǫstum
púkans slægð, er hveru mann
hugðist
hrekkjum vǫn í synd at blekkja.
Vélakrings á vǫfðum strengjum
vundin opt enn snerust á lopti
skeytin ǫll hin flærðarfullu
fjandans brjóst í gegnum standa.

46. Þessu næst hins kæra Kristí
kenning tók um bygð at renna,
lífþjónandi lærisveina
leitar, finnr ok þar með veitir
blindum, hrjúfum, dumbum,
daufum,
dauðum, krǫmdum, ærum,
lǫmdum,
augu, græðing, orð, at hlýða,
andir, heilsu, vizku, at standa.

47. Þetta sér hann fjandi, at fættist
fólkit hans, ok lízt þat vansi,
dæmin góð at vaxa víða,
verri brǫgð ok lýtin þverra.
Púkinn kvaldr ok þeygi þoldi
þenna leik, er hafðan kennir,
því flýtandi sínum sveitum
syndabrjót at drepa sem skjótast.

48. Leiðan dreng at ljótum ráðum
lokkar hann svá Jesú manna,
yfirmorðinginn, innan hirðar —
Júðas nefndr, er óvænt stefndi;
mildan guð því silfri seldi
sveitum þeim, er Júðar heita,
fullum upp af grimdar galli;
grenjaði þjóstr í þeirra brjóstum.

49. Fúsir hlupu ok fundu Jesúm,
fundinn hrǫktu, lǫmdu ok bundu,
bundinn leiddu, heiðnir hæddu,
hæddan, rægðan, slógu af-
klæddan.
Fjandans bǫrnin þrǫngum þyrni
þessi spenna um blessat ennit;
þessir negldu Krist á krossinn,
keyra járn, svát stǫkk um
dreyrinn.

50. Ættim vér á Jesúm dróttin
ífunarlaust með fullu trausti
út af hjartans innstum rótum
allir senn með gráti at kalla.
Sé ðér dýrð með sannri
prýði,
sunginn heiðr af ǫllum
tungum

eilífliga með sigri ok sælu!
sæmd ok vald þitt minkist
aldri!

51. Yfirmeistarinn allra lista!
Jesús góðr, er lífgar þjóðir!
veittu mér at stilla ok stýra!
steflig orð megi tungan efla.
Æfinliga með lyptum lófum
lofræðandi á kné sín bæði
skepnan ǫll er skyld at
falla,
skapari minn! fyr ásjó
þinni.

52. Eru æ minnilig eptirdæmi
yfirvaldanda himins ok landa:
hneigði nú sinn háls ok beygði
hverjum þræl, er lysti at berja,
fátalaðr með lítillæti,
lágraustaðr með ásjón fagri,
svá bjóðandi í sáran dauða
sína ǫnd fyr nauðsyn mína.

53. Hrækjandi mjǫk hǫfuðin skóku
heiðingjar sem Júðar leiðir;
flestir allir flýðu Kristí
fylgðarmenn við storminn þenna.
Minnast verð ek, mák ei annat:
móðir guðs í tárum flóði;
mætti verða, at minna sótta
minnast vildi eitthvert sinni.

54. Hǫfuðdróttningin harmi þrung-
in,
hneigð ok lút, er skalf af sútum,
færðist nær, þá'r féll ór sárum
fossum blóðit niðr á krossinn.
Þrútnar brjóst, enn hjartat
hristist,
hold er klǫkt, enn andinn snǫktir,
augun tóku at drukna drjúgum
dǫpr ok móð í tára flóði.

55. Rǫdd engilsins kvennmann
kvaddi;
kvadda af engli dróttinn gladdi;
gladdist mær, þá'r frelsarann
fæddi,
fæddan sveininn reifum klæddi,
klæddan með sér lǫngum leiddi,
leiddr af móður faðminn
breiddi,
breiddr á krossinn gumna
græddi,
græddi oss, er helstríð mæddi.

56. Þó grét hon nú, sárra súta
sverði nist í bringu ok herðar:
sitt einbernit; sjálfan dróttin
sá hanganda á nǫglum stangast;
armar svíddu á brýndum
broddum,
brjóst er mætt af þessum hætti;
særðist bæði sonr ok móðir
sannheilug fyr græðing manna.

57. Fyr Máríu faðminn dýra,
fyr Máríu grát hinn sára
lát mik þinnar lausnar njóta
lifandi guð með feðr ok anda!
Æfinliga með lyptum lófum
lofræðandi á kné sín bæði
skepnan ǫll er skyld at
falla,
skapari minn! fyr ásjó
þinni!

58. Syni Máríu svartir færa
seggir blandit gall með dreggjum,
fulla smán ok flestar pínur
fundu þeir, enn heimrinn stundi.
Fǫlnar skinn ok fellr at enni,
fættust orð, enn þurru mættir;
andinn leið af Jesú píndum,
yfirvaldanda himins ok landa.

59. Ek segi rétt, at engi mætti
ógrátandi vǫrrum láta,
Jesú minn! ef letrit læsi,
linhjartaðr, af píslum þínum;
þvít náttúran æpti af ótta
ǫll skjálfandi, enn himnar sjálfir
týndu ljósi, er berr vart bundinn;
bifaðist hauðr í þínum dauða.

60. En í andláti Jesú sæta
oss var flutt, at gægzt á krossinn
fjandinn hafi ok frétt at syndum
færaglǫggr, ef nǫkkur væri.
Hlægir mik, at hér mun teygjast
hans forvitni honum til vansa:
eigi mun nú ormr hinn bjúgi
agnsvelgjandi á króki fagna.

61. Ǫll helvítis járnhlið skjálfa;
undrast myrkr, er ljós er styrkra;
hlaupa fjandr ok ætla undan,
ódæmin þeir sǫgðu at kæmi;
hræzlan flaug um heljar bygðir;
helga menn, er fjǫtrar spenna,
hlaut óvinrinn laust at láta,
lamdr ok meiddr, er valdit beiddi.

62. Hvat er tíðenda? Hraktr er fjandinn.
Hverr vann sigrinn? Skapari manna.
Hvat er tíðenda? Helgir leiðast.
Hvert? Ágætt í tígnarsæti.
Hvat er tíðenda? Hjálpast lýðir.
Hví nú? Því lét Jesús pínast.
Hvat er tíðenda? Himnar bjóðast.
Hverjum? Oss! vér prísum krossinn.

63. Signat ljós! Hinn sæti Jesú!
Sannr lífgari dauðra manna!
Dragðu mik frá djǫfla bygðum,
dróttinn blíðr! ok halt mér síðan!
Æfinliga með lyftum lófum
lofræðandi á kné sín bæði
skepnan ǫll er skyld at falla,
skapari minn! fyr ásjó þinni.

64. Sék ei þann, er út megi inna,
orðasnild þótt prófa vildi,
alla gleði, þá'r fékk at fullu
forn Adám í Jesú kvámu:
sjálfr hann einn þvít batt með bǫlvi
bǫrn sín ǫll í dauðans pínu,
enn nú leysti oss ǫll ór banni
eitt hans barn, er miskunn veitti.

65. Hví stundaðir, hinn forni fjandi!
fremdarsnauðr á Jesú dauða?
Eða þóttist þú meiri at mætti,

máttrinn hans er guđdóm váttar?
Eđa hugđir þú líkams lygđir?
Líkam tók hann meyjar ríkrar;
óverđugan hann flengđu fyrđar,
flekklausastan, vann til ekki.

66\. Þú fyrdæmdir auma Evam,
Eva mann fyr epli bannat,
mađr bannsettur allar ættir,
ættir Krist, er spjótit nisti,
Kristur þik, er fannt í fystu
fyrstan prett ok manndráp
settir:
svá ódygđarbrandrinn bjúgi
beygđist aptr í þína kjapta.

67\. Síđan reis međ sigri af dauđa
sunnudag ok gǫrđi kunnan
sinn ódauđleik mǫrgum manni
mildin sjálf, þótt deyja vildi.
Tvennar géngu tvisvar sinnum
tíu dægranna rásir hægar,
áđr enn upp yfir himna hæđir
hæfi blóđ, þat er tók af móđur.

68\. Umrennandi svá at sinni
sex daga grein ok fjórum einum
hingat sendi helgan anda,
hreinferđugastan, lærisveinum.
Vegsamligr til handar hægri
hann er guđs međ virđing
sannri,
sinn bjóđandi fađminn fríđa
fyrđa lađar til himna dyrđar.

69\. Márju son! fyr miskunn dýra,
manns náttúru ok líkam sannan,
kennstu viđ, svát mín þú minnist,
mín, dróttinn! í ríki þínu!

Æfinliga međ lyptum lófum
lofræđandi á kné sín bæđi
skepnan ǫll er skyld at
falla,
skapari minn! fyr ásjó
þinni.

70\. Enn mun koma í ǫđru sinni
allsvaldandi kóngr at gjalda
seggjum verđ fyr sínar gǫrđir
sóma-ǫrr á efsta dómi.
Svá geisar þá eldr ok eisa
jǫrđ ok fjǫll, at í heimi ǫllum
eigi finnst hér upp ór skýjum
óbrunnit ok niđr at grunnum.

71\. Upp rísǫndum allra landa
íbyggurum viđ dóminn hryggva
Jesú munu þá sárin sýnast
súthrærandi ok píslarfæri.
Orđ ok hugsan, allar gǫrđir
eru kannađar hvers sem annars,
bjóđast hvárki blót né eiđar,
byrgjast úti gjafir ok mútur.

72\. Engi finnst á þessu þingi
þrætugjarn međ klókar varnir
orđahreimr, er á dróttins dómi
dreifast menn í flokka tvenna:
ađra sveit međ hæstum heiđri
hefr hann langt yfir spheras efri,
steypir þá međ eymd ok ópi
ǫđrum niđr í fjandann miđjan.

73\. Reknir brott í dauđans druknan
drepnir menn, er þar skulu
brenna,
gnísta tennr í fýlu ok frosti;
fjandr í kringum búka standa.

Brigzli ok hróp er at gǫrvum
glæpum,
grimmlig sótt í myrkri ok ótta,
engi er ván á ǫðru enn pínu,
eilíf nauð, enn kvikr er dauðinn.

74. Þessu í gegn mun finna fagnað
fyrða hverr, 'r til sinnar dyrðar
herrann bauð með hæstri prýði
heimleiðar; þvít verða beimar
ungir, glaðir, frjálsir, fríðir,
færir, máttkir, vitrir, skærir;
hátíð gild um allar aldir
alda er þeim með virðing haldin.

75. Tárum rigni, enn tungan þagni,
taki af mál, enn þurftug sálin
berist um fast, svát búkinn
hristi;
bið ek óttandi: hjálp mér,
dróttinn!
Æfinliga með lyptum lófum
lofrædandi á kné sín bæði
skepnan ǫll er skyld at
falla,
skapari minn! fyr ásjó
þinni.

76. Tvá hræðumst ek dóm ok
dauða;
deyr sá margr, er engi bjargar;
mitt eitt veit ek líf hit ljóta
leiða mik í dróttins reiði.
Af margfaldri synda saurgan
svíður brjóst ok hefndum kvíðir,
fyrir afbrigðin flestra dygða
fátt er þat, er siðuna váttar.

77. Vindi fult hefr veslan anda
várn ofbeldit lǫngum feldan,
blár ok ljótr í ǫfundar eitri
jafnan hefr ek næsta kafnat.
Reiðigall með sárum sullum
sviðrar mér um blásin iðrin,
brygðin slítr af hjarta rótum
harðan styrk í súta myrkri.

78. Festist ok með fjúki lasta
frost ágirni mér í brjosti,
grædgi drep með glæpum
auðgum
grefst hér inn með krókum
stinnum;
hræðiliga með blindri blíðu
blekkist hold af dauðans
flekkun;
hreldr af slíku ættik aldri
ugglauss vera, þótt miskunn
huggi.

79. Fyrlátið mér, faðir hinn sæti!
fyrlátið mér! Ek vil gráta
orð ok hugsan, allar gǫrðir,
auðmjúkligast ok firrast dauða.
Því lýt ek nú þér at fótum,
þrǫngdr ok kvaldr af mæðing
taldri;
klǫkkr ok hræddr ek þurfa
þykkjumst
þína vægð í nauðum mínum.

80. Svá fýsumst, enn sæti Jesú!
synda líkn, at þeirra myndir
lítast mér, sem liggi þrútit
linna eitr um hjartat innan.
Send hingat mér sjaufalds anda

sanna gipt, er leysi ór banni
mína ǫnd, svát mættak þjóna,
Márju blómi! fyr yđvarn sóma!

81. Laust aldrigi þú lát mik, Kriste!
lasta vinds í bylja kasti!
Typta mitt ok tem sem optast
tendrat brjóst međ líknar vendi,
svát grátandi fúss at fótum,
fađir skínandi! krjúpak þínum
hvert þat sinn, er ek kulda kenni
kostalausu í glæpa frosti!

82. Beiđik nú fyr Márju móđur
mjúka bæn ok fagran tænađ,
á treystandi, Jesú Kriste!
yđra vægđ, er týndum nægđist:
pín mik, áđr enn detti á dauđ-
inn,
dróttinn minn! í kvǫlum ok
sóttum,
at því miđur sék þá síđan
slitinn af fjandans króki bitrum!

83. Lífit sjálft! at luktri ævi
leys mitt bann fyr iđran sanna!
Oleu smurđur veittu at ek verđa
viđrkennandi mjúkleik þenna!
Hreinast gef þú hjarta mínu
hold ok blóđ, þat er tókt af
móđur,
lystiligu at leiđar nesti,
leysir er ǫnd af holdsins bǫndum!

84. Hræđumst ek, at sárt muni
svíđa
samvizkunnar bygđ af grunnum,
sundruđ ǫll, þá'r syndir kalla
sína eign á hjarta mínu.
Dǫkkvir munu þá fjandans
flokkar
færast at međ ópi ok kæru,
búnir mik at brenna ok skeina,
bíta, kremja, rífa ok slíta.

85. Muntu þetta, enn dýri dróttinn!
djǫfla sveitum nǫkkut veita,
mína ǫnd at meiđa ok skeina,
Márju barn! ok hjálpar varna?
Heitu ok rauđu hjartans blóđi
hana leystir, ok því mák treysta,
Jesú! þinni ást, er mǫnnum
ǫllum bauđ til lífs frá dauđa.

86. Heyrđu mik nú, himins ok
jarđar
háleit bygđin allra dygđa!
megindróttningin manna ok
engla!
móđir guđs ok lækning þjóđa!
Þá'r mæđumst í nógum nauđum,
nálæg vertu minni sálu!
Vef þú ágætu verndar skauti,
ván mín sǫnn! til hjálpar
mǫnnum!

87. Márja! kreistu mjólk ór
brjóstum,
mín dróttning! fyr barni þínu!
dreyrug feđrnum sýn þú sárin,
son Máríu, er naglar skáru!
Ek vænumst, at ykkrum þjóni
engi kvǫl megi dróttna lengi,
miskunnar þá'r mjúkust renna
merkin slík um himnaríki.

88. Frammi stattu, er fæddir
dróttin,
fyr skínanda barni þínu!
Miskunn, bið þú, at mjúka finni
maðrinn hverr, enn glæpir
þverri!
Ber þá enn fram með blíðum
vǫrrum
bæna mál fyr kristnum sálum!
Márja, Jesú móðir dýrust!
mundu, at eigi skiljumst undan!

89. Þú ert hreinlífis dygðar dúfa,
dóttir guðs ok lækning sótta,
giptu vegr ok geisli lopta,
gimsteinn brúða ok dróttning
himna,
guðs herbergi ok gleyming
sorga,
gleðinnar past ok eyðing lasta,
líknar æðr ok lífgan þjóða,
loflig mær! þú ert englum hærri.

90. Þú ert elskandi ein af sprundum,
ágætust fyr lítillæti,
umbætandi bragna syndir,
blessuð mær! þú ert dróttni
kærust.
Þú ert hitnandi heilags anda
hǫll ok prýdd með dáðum
ǫllum,
ei kennandi kvitt af syndum,
krapta þrǫng né lǫstinn ǫngvan.

91. Márja! ertu móðir skærust;
Márja! lifðu sæmd í hárri!
Márja! ertu af miskunn kærust;
Márja! léttu syndafári!
Márja! lýtin mǫrg þvít vóru,
Márja! litta klǫkk á tárin!
Márja! græð þú mein hin stóru!
Márja! ber þú smyrsl í sárin!

92. Tungusætr ef einn hverr ýta
orðum hyggst í kvæði at skorða
mjúkan dikt at makligleikum,
mín dróttning! af heiðri þínum:
því 'r líkast, sem rasi ok reiki
ráðlauss seggr at ýmsum
veggjum,
fældr ok byrgðr, ok feti þó
hvergi
fúss í braut ór vǫlundarhúsi.

93. Hrærð af list þótt hvers manns
yrði
hold ok bein at tungum einum,
vindur, leiptur, grænar grundir,
grǫs ilmandi, dupt ok sandar,
hagl ok drif sem fjaðrir fugla,
fiskar, dýr sem holt ok mýrar,
hár ok korn sem heiðar stjǫrnur,
hreistr ok ull sem dropar ok
gneistar,

94. viðr ok grjót sem steinar ok
stræti,
strengir, himnar, lopt ok
englar,
orma sveit ok akrar hvítir,
jurtir, málmr sem laufgir
pálmar:
augabragð þótt aldri þegði,
allar þær af fyrnsku væri
máðar, fyrr enn Márju prýði
mætti skýra fullum hætti.

95. Márja! vertu mér í hjarta!
mildin sjálf! þvít gjarna vildak,
blessuð! þér, ef mættak meira,
margfaldaðan lofsǫng gjalda.
Líflig orð í ljóðagǫrðum
listuligrar móður Kristi
ǫngum tjóar at auka lengra:
'einn er dróttinn Márju hreinni.'

96. Enn krossfesti! kraptr enn hæsti!
Kristr, er fjórir broddar nistu!
þér býð ek ok þinni móður
þetta verk, er í einn stað settik.
Þá látið mik þessa njóta
þrǫngskorðaðra kvæðisorða,
er ðit sjáið mik ǫllu varða,
ǫndin mín at forðist pínu!

97. Veri kátar nú virða sveitir!
Vættik þess í kvæðis hætti,
varkunnigr at verka þenna
vandak miðr, enn þætti standa.
Varðar mest, at allra orða
undirstaðan sé réttlig fundin,
eigi glǫgg þótt Eddu regla
undan hljóti at víkja stundum.

98. Sá 'r óðinn skal vandan velja.
velr svá mǫrg í kvæði at selja
hulin fornyrðin, at trautt má telja;
tel ek þenna svá skilning dvelja.
Vel þvít hér má skýr orð skilja,
skili þjóðir minn ljósan vilja,
tal óbreytiligt. veitt at vilja;
vil ek, at drápan heiti **Lilja**.

99. Sannri ǭst af sætu brjósti
sinni rétt fyr hjálp ok minni
segi Máríu hverr, er heyrir,
hennar vess, á diktan þessa;
vera kann því at mærin minnist
mín, þá 'r ligg ek kvaldr í pínum;
berr mik þar til ván, á vǫrrum
víst ef léki: 'Dominus tecum.'

100. Almáttigr guð, allrar stéttar
yfirbjóðandinn engla ok þjóða,
ei þurfandi staða né stunda,
staði haldandi í kyrrleiks valdi,
senn verandi úti ok inni,
uppi ok niðri ok þar í miðju, —
lof sé þér um aldr ok ævi,
eining sǫnn í þrennum greinum!

Skídaríma.

Einarr fóstri orti (?).

1. Mér er ekki um mansǫng greitt,
minstan tel ek þat greiða;
því mér þykkir ǫllum eitt
af því gamni leiða.

2. Yngismenn vilja ungar frúr
í aldingarðinn tæla;
feta þar ekki fræðin úr,
flest er gǫrt til væla.

3. Ef koma nǫkkur kvæðin þá
hjá kátum silkihrundum,
kalla þær sé kveðit sik á
af kærleiks elskufundum.

4. Ekki sómir amors vess
ǫllum bauga skorðum;
gengur mǫrgum gaman til þess
at gylla þær í orðum.

5. Látum heldur leika tenn
á litlum ævintýrum,
þá munu geta vór góðir menn
hjá gullhlaðs skorðum dýrum.

6. Fjǫlnis átti ek fornan bát,
sem flaut í óðar ranni;
þar var skrifuð á skemtun kát
af Skíða gǫngumanni.

7. Hann ólst upp í Hítardal,
hár á ungum aldri:
þat var hvórki skrum né skjal
skrát af menja Baldri.

8. Manna hæstur, mjór sem þvengr,
miklar hendr ok síðar,
þó var upp úr kryppu kengr
ok krummur harðla víðar.

9. Skeggit þunt ok skakkar tenn,
skotit út kinnarbeinum,
djarfmæltur við dándismenn,
drengrinn hvass í greinum.

10. Skreppu átti hann Skíði sér
ok skónál harðla prúða,
þar með enn, sem int er mér,
allan skreppuskrúða.

11. Hér með á hann stóran staf
ok stæltan brodd með hólki.
Maðrinn kunni máttar skraf
misjafnt þekkur fólki.

12. Húsgang réð um allan aldr
ævi sinnar þreyta;
enga menn fann auðar Baldr
í orðum sínum neyta.

13. Hirzlu átti halrinn sér
heldur innan feita;
úr máta stór ok mikil er,
má því Smjǫrsvín heita.

14. Er hun gǫr sem annat svín,
innan hol sem kista;
Greland dvergr úr garði sín
gaf honum þá til vista.

15. Hleypr á millum horna lands
halrinn búinn til pretta;
getit er Skíða gǫngumanns
um gǫrvalt landit þetta.

16. Nú hefr kempan kappi hǫrð
kannat vestursveitir,
aptur kominn yfir um fjǫrð
ok þar Saurbær heitir.

17. Stóð þar bær, er Staðarhóll hét,
stefnir þangat Skíði;
þenna frá ek at þekkjast lét
Þorgils bóndinn fríði.

18. Oddason til afreks vendr
ýtum stýrði fínum;
þar var Skíði af skǫtnum kendr
ok skemti af ferðum sínum.

19. Segist drengrinn sótt hafa heim
seggi vestr um fjǫrðu;
“brenni allr á baki þeim
beininn, sem mér gǫrðu.“

20. Þorgils tekr úr seggnum sult,
(sá kann drengjum hjúka)
matsvín hans var meir enn fult,
at morni vill hann strjúka.

21. Árla dags er uppi sá,
sem á fyr morgu at hugsa;
seggir fóru at slátra þá
ok slóu Stagleyjar uxa.

22. Þorgils talaði þýðr ok glaðr
þá við drenginn fína:
"Hvat vill Skíði húsgangsmaðr
hafa fyr skemtan sína?"

23. Á skæðum kvað sér skjótast
þǫrf,
því skólaust gengi lǫngum;
margur hefr sá meiri svǫrf,
er minna treystir gǫngum.

24. Skæðin vóru úr skarpri húð
skorin með hvǫssum knífi;
þau vóru ekki þynnri enn súð:
þá var gaman at lífi.

25. "Renna mundi rausn af þér
fyr rekka harðla. fróða,
ef þú gæfir ǫnnur mér
af uxanum þínum góða."

26. "Sker þú sjálfur, Skíði minn!
skæðin svó þér líki!"
"Ofrligt er um ǫrleik þinn,
ǫrva lundrinn ríki!"

27. Ristir ófan af mǫlunum mitt
mikla lengju ok síða;
hafði hann á því hvers manns
kvitt,
at hann mundi aldri ríða.

28. Alt var senn í einum klið,
upp vatt trúss meðal herða,
seggi biðr hann sitja í frið,
svó er hann búinn til ferða.

29. Ásólfs gǫtu ok austr um Skǫrð
ætla ek drengrinn þrammi,
þar til kempan kappi hǫrð
kemur niðr at Hvammi.

30. Sturli hét sá stýrði þar
staðnum þeim hinum fríða,
sæmd ok heiðr af seggjum bar;
sjálfboðit lét hann Skíða.

31. "Hefr þú kannat heruðin vestr?"
hátt réð Sturli at mæla,
"hverr 'r þar skatna skǫrungr
mestr?
skylt er því at hæla."

32. "Þorgils er þar bóndinn bestr,
baugum kann at gæða,
var ek hans í gærkveld gestr,
hann gaf mér tvenn pǫr skæða."

33. Sturli gaf honum stæltan kníf,
stóra skreppu ok mjúka;
sjálfan guð bað signa hans líf,
ok svó er hann búinn at strjúka.

34. Drattar hann á Svínbjúg suðr,
ok svó með Hítarvatni;
í honum gǫrdist illur kuðr,
aldri trúi ek hann batni.

35. Beiskjaldi í Belgjadal
byrðum trúi ek at safni.
þenna þegninn þýða skal
Þorleif ǫðru nafni.

36. Honum var ekki hjúkat þar,
heldur tók at nátta,

fram í stofunni frá ek hann var,
þá fólkit skyldi hátta.

37. Hann vilja ekki hǫldar sjá
hvórki at mat né drykkju;
hann Leifi kvað ei liggja á
um lítilmennis þykkju.

38. Hann skefr þá ofan af skæðum sín
ok skóna gǫrði fjóra,
(þat kom rétt í reikning mín)
hann rekr í þvengi stóra.

39. Býr um skó á belti sér,
enn bindr upp á sik aðra;
þat hafa seggir sagt fyr mér,
at slíkt eru brǫgðin þaðra.

40. Setr hann fyr sik svínit frítt
ok síðan bregður kreppu;
fiskastykkit fagrt ok hvítt
frá ek hann hefði í skreppu.

41. Seggrinn tæmdi svínit hálft
ok sjau grunnunga barða,
viðbit hlýtr at synja sjálft,
setr nú at honum kvarða.

42. Kastar sér í krókpall niðr
kænn til húsgangs ferða;
svínit bindr hann síðu viðr
enn setr upp trúss meðal herða.

43. Drengrinnn frá ek í lopt upp lá,
lítit varð af sǫngum;
fátækt fólkit hvíldi hjá
ok hræddist strákinn lǫngum.

44. Ekki frá ek hann signdi sik
(seint tók gleðin at rakna)
ok mun brátt, þat uggir mik,
af illum draumi vakna.

45. Síðan fór at sofna brátt,
segginn engi geymdi;
ferlig undrin fram á nátt
frá ek hann Skíða dreymdi.

46. Inn kom maðr í stofuna stórr
með stæltan hamar í hendi:
þat var enn illi Ása-Þórr,
er Óðinn kóngur sendi.“

47. Orðum hagaði þanninn Þórr
þegar hann finnur Skíða:
“Óðinn kóngur, yfirmann vórr,
yðr bað til sín ríða.“

48. “Frétt hefr hann, at fremdin þín
ferr um heiminn víða;
hann vill alla hafa til sín,
sem heimsins lystir fríða.“

49. “Lánuð er þér list ok vit,
lukkan hefr þik fangat:
því hefr sjóli sent þér rit
at sækja austur þangat.“

50. “Kom þar til með kóngum tveim
í kveld, þeir skyldu hátta;
Óðinn gefr þér auð ok seim,
ef þú gǫrir þá sátta.“

51. Réttast gǫrði raumrinn stirðr
ok réð þá fyrst at hrækja:
“Ei skal milding minna virðr,
mun ek á fund hans sækja.“

52. Skíði frá ek at skauzt á fætr
ok skundar út með Þóri;
ekki frá ek at lítit lætr
laufa viðrinn stóri.

53. Arka þeir á jǫkla austr
Ása-Þórr ok Skíði,

leiðsǫgumaðrinn lukku traustr
lastar ei þó bíði.

54. Austr af Horni ok út á haf
álpuðu þeir frá landi,
Nóreg frá ek þeir næði af
nærri Þrándheims sandi.

55. Þó bylgjur rísi á brǫttum sjó,
bragna gǫrir þat káta;
aldri tók þeim upp yfir skó,
ok ei frá ek þá váta.

56. Fundu þeir í fjǫrunni mann,
frá ek hann Ǫlmóð heita,
útisetuna eftir hann
ok ætlar spádóms leita.

57. Ǫlmóðr heilsar þegar á Þór:
"Þú munt kunna at skýra:
hverr 'r sá maðr, er með þér fór?
eðr mun hann lukku stýra?"

58. "Skíða Norðmann skulum vér hann
at skírarnafni kalla;
hefr í brjósti hreystimann
heims náttúruna alla."

59. "Mér lízt ekki meiri kraptr
mens yfir þessum lundi;
hitt mik uggir, hann komi ei aptr
heill af ykkrum fundi."

60. "Spáðu mér engra, herjans hǫttr!
hrakferða!" kvað Skíði,
"ellegar skal ek, hinn digri drǫttr!
dubba þik, svó svíði."

61. "Hvórki er þat hól né skrum,
hafi þik Æsir fangat;
þér mun kostr at káklast um,
komist þú austur þangat."

62. Fljótliga leiddist Skíða skraf,
skapillr trúi ek hann þykki,
laust til Ǫlmóðs lǫngum staf,
litt kom við eðr ekki.

63. Skíði datt, þá skyldi hann
skjótt á þaranum ganga;
hólkinn misti húsgangsmann
af harkinu því hinu langa.

64. Virðum gengur varla í hag
víst, ef fleiru týna;
Ǫlmóðr hafði annan dag
járnit þetta at sýna.

65. Austr af Nóreg ýtar tveir
áttu fyrst at ganga,
drukklanga stund dratta þeir
fyr Danmǫrk endilanga.

66. Svó var brautin breið fyr þeim,
sem borgarstræti væri;
ýtar kómu í Asiaheim
Óðins hǫllu nærri.

67. Þá voru skórnir Skíða í sundr,
skipti hann um þá síðan,
enn hina fornu laufa lundr
lagði í klassekk víðan.

68. Borgarturnar glóa sem gull,
glymr í hverju stræti,
heimsins er þar hegðan full
ok hæversk ǫnnur læti.

69. "Hverr á þessi húsin stór?"
hátt réð Skíði mæla.
"Þetta er hun Valhǫll vór,
sem víss er í auðr ok sæla."

70. Skíði spurði at þessu Þór:
"Þú munt kunna at skýra,
hvar kempur sitja ok kóngur
vórr
ok kappasveitin dýra."

71. "Óðinn sitr þar inst í hǫll
ok Æsir tólf á stóli;
glóar hun ǫll af greiparmjǫll
ok grettis rauðu bóli."

72. "Horfðu beint á Hilditǫnn
ok Hálfdan kóng enn milda;
þér mun virðast saga mín sǫnn,
slíkt tel ek rekka gilda."

73. "Ívarr sitr þar inst í hǫll
ok Álfur kóngr hinn sterki,
Hrólfur kraki ok hirð hans ǫll,
hraðr at snildar verki."

74. "Haka lita ok Hagbarð má
hjá honum Starkað gamla;
Arngríms synir þar utar ífrá
ekki lítit bramla."

75. "Blót-Haraldur býr þar næst
bęint ok Þráinn í haugi;
við þá líkar fyrðum fæst,
flagðs er litr á draugi."

76. "Vǫlsungur með vísis þjóð
ok Viðólfr mittumstangi,
Eddgeirr risi ok Aventróð,
alt er á reiðigangi."

77. "Hér er Geirmundr heljarskinn
ok hjá honum kappinn Víkarr,
Sǫrli hinn sterki sezt þar inn;
slíkt eru kempur ríkar."

78. "Ásmundr sitr þar yzt við gátt,
er sá mesti kappi;
garprinn sá, sem Gnoð hefr átt,
gǫrir sér flest at happi."

79. "Enn Víðfaðmi Ívarr sitr
instr á pallinn langa;
hundrað kónga, herrann vitr!
hvern dag með honum ganga."

80. "Sigurðr hringur sitr þar hjá
ok sonr hans kóngrinn Ragnarr,
Áli hinn frækni utar ífrá;
eru þat rǫskvir bragnar."

81. "Ragnars synir reiknast þá
rétt hjá Andra jalli,
Ísungs synir utar ífrá
ekki smáir á palli."

82. Regin ok Fofni rekkrinn sá
rétt fyr norðri miðju, —
átján dvergar utar ífrá,
allir hagir í smiðju.

83. "Hér næst sér þú hǫlda tólf
heldr í vexti gilda;
garprinn! þekktu Gǫngu-Hrólf
ok Gautreks arfa hins milda!"

84. "Þóri járnskjǫld þekkja má
þar með Hǫgna ok Gunnar, —
Ubbi hinn Fríski utar ífrá;
ei mun betra sunnar."

85. "Yzt við gátt er Sigurðr sveinn
settr af gǫrpum snjǫllum;
fyrrum vann hann Fofni einn,
frægstr af kóngum ǫllum."

86. "Heldr hann ǫllum hræddum
hér,
hirðir orma setra;
Óðinn setr hann ei hjá sér,
autt rúm þykkir betra."

87. "Þar er á stóli Freyja ok Frigg,
ok fara með hvíta glófa;
enn er hin þriðja þorna vigg,
þat er hun Hildr hin mjóva."

88. "Heðinn vill gjarna Hildi fá,
enn Hǫgni stendr á móti;
fyr þat magnast málma þrá,
múgrinn kastar grjóti."

89. "Hér felst undir auðnan þín,
ef þú gǫrir þá sátta;
ellegar verðr þat ýta pín
innan þriggja nátta."

90. Því næst gékk í Háva hǫll
halrinn kampasíði;
hirðin tók at hlæja ǫll:
"Hvat mun vilja hann Skíði?"

91. Skíði heilsar Fjǫlni fyst,
ok féll þat ekki úr minni;
hann sá alla heimsins lyst
í húsi þessu inni.

92. Herra Óðinn hreyfði sér:
"Heill ok sæll, minn Skíði!
Sjálfboðinn skaltu í sess hjá mér,
seima lundrinn fríði!"

93. "Hér er sá maðr mik hefr lyst
marga stund at finna.
Þú skalt segja mér fréttir fyst
ok farlengd þína inna."

94. "Fréttalaust er í ferðum mín,
fátt er kyrru betra;
nálgast hef ek á náðir þín,
nú er ek sextigi vetra."

95. Óðinn spurði aptur nú,
er þat minni vandi:
"Eru margir meiri enn þú
menn á Ísalandi?"

96. "Á Ísalandi eru margir menn
misjafnt nǫkkut ríkir:
þó eru ekki allir enn
oss at mentum líkir."

97. "Þorgils er þar bóndinn bestr
á bygðum vestursveita;
sá kemr engi gǫngugestr,
at greiða vili neita."

98. "Ei er ek vanur," aulinn kvað,
"í orðum menn at gylla;
þó vil ek sýna þér svínit það,
er seggrinn réð at fylla."

99. "Annat er þar ágætt líf,
ætla ek hann heiti Stulli,
mér gaf þenna mæta kníf
maðrinn sæmdarfulli."

100. "Fyr þá neyð, þú fékkt af mér,
at fórtu úr landi þínu,
kǫrgrip skaltu kjósa þér,
karl! úr ríki mínu."

101. "Herra! gef mér hólk á staf!
hann vil ek gjarna þiggja;
trúa mín veit, ek týndi honum af;
tel ek við Nóreg liggjá."

102. Rǫgnir kallar Regin til sín:
"Rammliga skaltu smíða
stinnan hólk úr stáli mín
á staf míns herra Skíða."

103. Hann kvaðst mundu hraðr at því
ok hefr sik út í smiðju,
hálfan fjórðung hafði í,
hæst var rǫnd í miðju.

104. "Góđi herra! gef mér smjǫr
greitt í hirzlu mína!"
Bænin sú féll beint í kǫr,
biđr hann Freyju sína.

105. "Vistafátt mun verđa þér
víst, ef játar flestu;
sá kostnađrinn sezt at mér,
smjǫrlaus er ek at mestu."

106. "Lafđi mín skal láta í.
enn Loki eptir hlaupa."
"Mér sýnist engi sæmd at því,
ef smjǫr þarf út at kaupa."

107. Fárbauti réđ fylla svín
ok færa þat til hallar.
"Farđu ok geym þat, Freyja mín!
ok fá honum, þegar hann kallar!"

108. Þar kom innar áfengt ǫl,
Óđinn drakk til Skíđa:
"Þú skalt hafa hjá mér dvǫl
ok hvergi í kveldi ríđa."

109. Halrinn þakkar herra vín:
"Hafi þér guđslaun, Óđinn!"
Enn hann greip fyr eyrun sín,
sem at honum færi vóđinn.

110. "Hann skaltu ekki í húsum mín
hirđa þrátt at nefna;
ellegar tapast auđnan þín,
sem áđur hef ek þér gefna."

111. "Kvónfang skaltu kjósa þér,
kann ek fleira at greina,
fljóđin læt ek fǫl hjá mér
nema Freyju mína eina."

112. "Þýđa kýs ek þorna brú,
þat er hun Hildr hin mjóva;
mér lízt engi ǫnnur sú,
jafn vel kunni hófa."

113. "Hǫgni ræđr hverr hana á,
því hun er hans einka dóttir;
ei mun Heđni hugnast þá,
ef hér eru menn til sóttir."

114. Skíđi veik at Hǫgna hér
ok hóf svó ræđu sína:
"Hvat skal ek leggja í lófann þér,
þú leifir mér mey svó fína?"

115. Hǫgni segir, at hilmir má
Hildi sjálfur gipta:
"Hvergi kýs ek hærra á,
því hér er viđ dreng at skipta."

116. "Alt í heimi ynni ek til,
at þit Hǫgni sættust."
"Þeygi gengur þetta í vil,
þó vit Hildur ættumst."

117. "Mágur þinn ek verđa vil,"
veik svó Skíđi at Hǫgna;
"veriđ kátir ok vikiđ til
víst viđ kónginn rǫgna!"

118. Hǫgni segir, at mágr hans má
mikit um þetta ráđa.
"Séu þit kvittir ok sættizt þá!
signi guđ ykkr báđa!"

119. "Illa er talat," kvađ Ása-Þórr,
"afreksmađrinn fríđi!
fyr þat tapast vináttan vór;
vendu þik af því, Skíđi!"

120. Óđinn spurđi unga frú,
orđ þarf sízt at teiga:
"Er þér viljugt, vella brú!
vaskan dreng at eiga?"

121. “Heđni hef ek heitit því,
hans ek skyldi bíđa;
en ef hann fađir minn fæst þar í,
forsmái ek ekki hann Skíđa.“

122. “Hilditǫnn skal hafa fyr vátt
ok Hálfdan kóng hinn snjalla;
vér skulum drekka brúđkaup brátt
viđ bragna þessa alla.“

123. Skíđi rétti skitna hǫnd,
skyldi hann fastna Hildi.
Óđinn gaf honum Asialǫnd
ok alt, þat hann kjósa vildi.

124. Kappinn þar međ kóngsnafn hlaut
kænn ok ǫrr í stríđi;
stungu sumir at stála gaut:
“strákligr lízt mér Skíđi.“

125. Skíđi gǫrđi skyndikross
skjótt međ sinni loppu,
sú hefr fregnin flogit at oss,
fékk hann hǫgg á snoppu.

126. Heimdallr gaf honum hǫggit það
horns međ stúti sínum.
“Hví búi þér,“ hann Hǫgni kvađ,
“svó hart at mági mínum?“

127. “Hann hefr fært þau fyrn at oss,
fleina lundrinn stælti!
gǫrđi hann fyr sér gamlan kross
ok gǫrvǫll orđin mælti.“

128. Skíđi gǫrđi at skylmast þá
skjótt á litlum tíma,
Heimdall sló svó hǫfuđit á,
hann lá þegar í svíma.

129. Hilditǫnn réđ hlaupa upp þá
ok hristi á sér bjálfann:
“Hverr veit, nema hrottinn sá
hǫggvi kónginn sjálfan.“

130. Hjó til Skíđa hǫggin þrjú,
hér var yss á fólki,
skrǫkva ek ekki, at skræfan sú
lét skella í stæltum hólki.

131. Hljóp upp Geirmundr heljarskinn
ok hefr upp øxi breiđa:
“Lemdu hann ekki landa minn!
lítinn tel ek þat greiđa.“

132. Remmigýgi rekr hann þá
rétt at Haraldi miđjum;
grimmliga lætr garprinn sá,
sem geysist leon í viđjum.

133. Mikit var um þá Haraldr hné,
heita mátti ynki;
rétt sem stykki af stofni tré,
stóra heyrđi dynki.

134. Ubbi hinn Fríski atgeir rak
ótt at Heljarskinni;
ǫfugr féll hann aptr á bak,
ei varđ dynkrinn minni.

135. Hálfur kóngur hljóp upp þá
ok hreyfđi brandi sínum:
“Þann skal líftjón leggja á,
sem lemr á frænda mínum.“

136. Ubbi fékk af Álfi slag
utan á kinnar vánga;
þat má kalla keppa sag,
er kratins synir danga.

137. Óvit beiđ þá Ubbi á sér;
Ívarr réđ svó mæla:
“Mađr mun fást í móti þér;
minst er oss um þræla.“

138. Starkaðr gamli stǫkk á fætr,
sterkliga tók at emja:
"Ekki hirði ek, hvat Ívarr lætr,
ei skal hann Skíða lemja."

139. Ívarr fékk í augat slag
af Starkaði gamla;
ógurligt var eggja sag,
engi mátti hamla.

140. Hálfi kóngi var haldit þá,
svó hann mátti ekki stríða;
alla lét hann eitthvat fá,
sem ýfa vildu Skíða.

141. Hrókr hinn svarti ok Útsteinn
jarl
at Ubba sóttu báðir;
skýzt í leikinn Skeljakarl,
skǫtnum gefr ei náðir.

142. Ubbi feldi átján menn,
afbragðskempur stórar,
Skíða sló á skoltinn enn,
svó skruppu úr tennur fjórar.

143. Áli hinn frækni á þat spjót,
sem ýta kann at dubba,
rennur fram at randa brjót
ok rekr í gegnum Ubba.

144. Ubbi féll þá út um dyrr
með átján hundruð sára;
lét hann ekki lífit fyrr,
enn lungun féllu um nára.

145. Sverði brá þá seima viðr,
sá var nefndur Agnarr;
hann klauf Ála í herðar niðr,
hann sezt niðr ok þagnar.

146. Eddgeirr risi til Agnars hjó,
ofan kom mitt í skalla;
seggrinn engu svaraði ok hló,
síðan gǫrði at falla.

147. Arngríms synir í ǫrva. seim
ætla þegar at stríða,
enn Vǫlsungar vǫrðu þeim
ok veita þóttust Skíða.

148. Víkarr kóngur varðist þá
vakrt á hallar gólfi;
Sǫrli hinn sterki sverði brá
ok sótti at Gǫngu-Hrólfi.

149. Mittumstangi manaði Hrólf,
mættust þeir ok Bjarki,
at honum sóttu ýtar tólf,
ei var lítill harki.

150. Varð þat loks at Víðólfr féll,
veittist sigrinn Hrólfi;
hundrað rasta heyrði smell,
þá halrinn datt at gólfi.

151. At Skíða sótti mengit mest,
margur varð at falla,
heyrði þangat hávan brest,
í hólkinum lét hann gjalla.

152. Fyrðum þótti ferlig undr
fljúga um heiminn þaðra;
hverr klauf annan hǫlda í sundr,
hverir drepa þar aðra.

153. Ógurlig var odda skúr,
undur mátti kalla;
engi gǫrðist ǫðrum trúr,
ymsir réðu falla.

154. Sló til Gunnars Sigurðr hringr,
sá var arfi Gjúka,
augnabrúnin á honum springr,
ei mun góðu lúka.

155. Svó hjó hann til Sigurðar hrings,
at sverð stóð fast í tǫnnum;
hér hefr næsta komit til kings
með kǫrskum frægðarmǫnnum.

156. Sveitin gǫrðist sár ok móð,
sumir af mæði sprungu,
upp tók þar í ǫkla blóð,
øxir ok kesjur sungu.

157. Eddgeirr risi ok Aventróð
æða fram at Skíða;
Blót-Haraldur berst af móð,
búinn við Þráin at stríða.

158. Þórir járnskjǫldr þreif upp stein,
þat má undur kalla,
keyrði á Haralds kinnarbein,
svó kappinn varð at falla.

159. Þráinn er sterkur, þat er ei undr,
því hann er trǫll at mætti,
risana báða reif í sundr
ok rak þá út um gætti.

160. Berserkr einn, er Brúni hét,
barði Þráin til heljar,
enn í því hann lifit lét,
ljótliga í honum beljar.

161. Ormrinn Fofnir eitri spjó
ok æðir fram at Skíða;
hrǫkk hann utar at hurðu þó,
hvergi var fritt at bíða.

162. Skíði rak sinn fastan flein
í Fofnis trjónu ljóta;
trǫllslig var sú tǫnnin ein,
er tók úr honum at hrjóta.

163. Starkaðr gamli stóð þá upp
ok stytti næsta hinn brúna;
ormrinn rak upp bǫlvat bupp,
þá ball honum hǫggit núna.

164. Skíði lét í skreppu sín
skákmanns efnit detta;
lǫng var sú hin ljóta pín,
lifir hann enn við þetta.

165. Fofnir í sitt forna hið
fór nú heim at sinni;
Starkaðr gǫrði stála hríð,
um stund er lǫgð í minni.

166. Ása-Þórr at ýtum gengr
ok innir til við Skíða:
"Muntu ei ætla at lemja oss lengr,
fyr lǫngu er mál at ríða."

167. "Ei er vón," kvað Ása-Þórr,
"at Óðinn muni þér lúta;
heldur mun fyr hǫggin stór
þinn hrottinn verða at stúta."

168. "Ef þú vilt, ek ei þik slá
ofan í pǫnnu þína,
leggstu niðr ok lút mér þá!
Lítt skulu hǫggin dvína."

169. Mjǫlni spenti hinn máttki Þórr,
af megni sló til Skíða;
hér kom á móti hólkrinn stórr,
heyrði bresti víða.

170. Starkaðr hjó til Þóris þá,
þat kom framan í enni;
allan kviðinn ofan ífrá
ætla ek sverðit renni.

171. Berserkr einn, er Brúsi hét,
bregður kylfu sinni,
Starkað gamla stúta lét;
styrr varð ekki at minni.

172. Ragnarr kóngr ok rekkar hans
réðu at Gautrek milda;

Ketill ok Hrólfr í kappa dans
kómu með drengi gilda.

173. Heyrði til, þar hetjan fór,
hǫggr hann jǫtuninn Brúsa,
féll hann dauðr á fætur Þór;
flestir urðu at dúsa.

174. Þá varð Álfr í þessu lauss
ok þrífr upp kappann Víkar,
færði ofan í Fjǫlnis haus
svó fjandliga Óðni líkar.

175. Þat sá hun Freyja, Fjǫlnis víf,
at fast tók Óðni at svíða;
stǫkk hun upp með stæltan kníf
ok stakk í nefit á Skíða.

176. Hǫgni þreif upp Hálfdan jall,
hann var frægstur gotna,
rak hann niðr svó rammligt fall,
at rifin gǫrvǫll brotna.

177. Allir réðu Æsir þá
einni rǫddu at kalla:
"Hrekið hann Skíða, hverr sem
má!
Hann mun drepa oss alla."

178. Flestir urðu fúsir þess,
fékk hann hǫgg við vanga,
þá var mikit þausnar vess,
þrjátigi at honum ganga.

179. Hann barði í hel þá Baldr ok
Njǫrð,
bæði Loka ok Hæni,
fimmtán lét hann falla á jǫrð,
enn fleygði tólf í mæni.

180. Til orða tók þá Sigurðr sveinn,
er sá hann brynju ristna:
"Mér lízt nú, sé margr um einn
manninn þann inn kristna."

181. "Greyliga tókst þér gangan, Þórr!
þú gintir hingat Skíða;
sýndr er honum siðrinn vórr,
sá mun spyrjast víða."

182. Sigurðr tók þá sverðit Gram
ok sveiflar til með afli;
allir þeir, sem oddrinn nam,
innar hrukku at gafli.

183. Hnykti hann Skíða um hallar-
dyrr
enn hljóp þar sjálfr í milli;
lúinn ok móður lá hann þar kyrr,
litit varð af snilli.

184. Heyrði hann inn í Háva hǫll
hark ok styrjǫld bæði;
borgin var sem bifaðist ǫll
beint ok léki á þræði.

185. Skjótliga kallar Skíði inn,
þar skatnar lágu hneptir:
"Sæll ok ljúfur Sigurðr minn!
svínit lást mér eptir."

186. "Nefna mundi ek nafnit þitt,
nistill silkitreyju!
ef þú, Sigurðr! svínit mitt
sæktir inn til Freyju."

187. Gnoðar-Ásmundr gǫrði þá
gilda atsókn ok stríða;
svínit tekr hann seggjum frá,
ok sendir út til Skíða.

188. Þat kom fram í fræða sal,
frá ek, at aulinn vakni;
nú er hann heima í Hítardal,
Hildar trúi ek hann sakni.

189. Yzt við gátt at aulinn lá,
ekki er trútt at hnjósi;

þeir stǫktu vatni strákinn á
ok stumruðu yfir með ljósi.

190. Þorleifr talar við þegninn brátt:
"Þú hinn vóndi slangi!
ærst hefr þú í alla nátt
ok einart verit á gangi."

191. "Fátækt hefr hér fólkit mart
fengit sárar nauðir;
ymsa hefr þú byst ok bart,
svó bragnar fimm eru dauðir."

192. Á stafnum sáu þeir stóran hólk,
stóð hann merkur átta;
hér hefr meizlin fátækt fólk
fengit af stórum hrotta.

193. Troðnir í sundur tvennir skór,
tel ek þat ei með listum,
ǫrkumlaðr var aulinn stórr,
upp voru hinir á ristum.

194. Fjórar tennur framan úr haus
fallnar vóru á Skíða,
enn hin fimta er orðin laus,
í hana kvað sér svíða.

195. Bráðliga segir hann brǫgnum
frá,
hvat bar fyr hann í svefni;
margur setr í mikla skrá
minna yrkis efni.

196. Skatnar hugðu at Skíða brátt
ok skoðuðu hann uppi ok niðri;
hans var víða holdit blátt
enn hárit líkast fiðri.

197. Hirzla hans af hagleik gǫr
hun var tóm at kveldi,
þar var komit í þrífornt smjǫr,
þat var úr Asiaveldi.

198. Hǫldar gáfu hundum smjǫr
úr hirzlutǫtri Skíða,
þeir létu sitt hit leiða fjǫr
ok lágu dauðir víða.

199. Fundu þeir í trússi hans tǫnn
tuttugu marka þunga;
nú má heyra, sagan er sǫnn,
seima þollsins unga.

200. Þeir grófu hana með fagran flúr
af fremstu meistara tólum,
bragnar gǫrðu bagalinn úr,
sem bestr er norðr á Hólum.

201. Lengi vetrar lá hann sjúkr,
lítit batnar Skíða,
flagnaði hans hinn fúli búkr,
féllu á sárin víða.

202. Aldri trúi ek ǫrmum þrjót
mun illra meina batna,
fyrr enn lofar at leggja af blót
ok laugar nætr at vatna.

203. Ei hef ek heyrt hver ævilok
urðu Norðmanns Skíða. —
Hér skal Suðra sjávarrok
sunnudagsins bíða.

Commentarii.

Bjarkamál en fornu.

Quatuor fragmenta hujus carminis etiamnunc exstant, quorum primum, str. 1—2, in Heimskringlæ *editione Arna-Magnæana, II 347—348, ejusdemque operis editione Ungeriana (= Hkr), p. 477, ac præterea in* Fornmannasǫgur *(= Fms) V 59—60 et* Flateyjarbók *(=Flb) II 343 invenitur; fragmentum secundum, str. 3—5, habet* Snorra Edda, *ed. Arna-Magnæana (= SnE,AM) I 400—402 (literis R, W, U codd. Regius, Wormianus, Upsaliensis Eddæ recentioris insigniti sunt); fragm. tertium et quartum, str. 6—7, ex codice Laufasino in editionem Egilssonianam ejusdem operis, pagg. 233—234, recepta sunt. Omnes denique reliquias carminis in* Fornaldarsǫgur Norðrlanda *(= Fas) I 110—112 Rafnius collegit.*

Carmen Bjarkamál, *quod octavo fere sæculo compositum putant, ex Bjarkio fortissimo milite, qui sermonis partem sumens inductus est, nomen traxit. Strophæ 1—2 tribuendæ sunt Hjaltio, Bjarkium ceterosque milites Rolfii, regis Danorum, e somno excitanti et cohortanti, ut se contra impetum nocturnum hostium defenderent. De ipsa fabula ceteroquin conferenda est Historia Danica (lib. II) Saxonis Grammatici et liber, qui* Saga Hrólfs konungs Kraka *(Fas I) inscribitur. Str. 3—5 aut Hjaltius aut ipse poëta munificentiam regis laudat, funestum pugnæ eventum postremo commiserans. Str. 6 continet verba Bjarkii, maledictis Odinem insectantis; in ultima denique stropha mors commemoratur Rolfii regis.*

De varietate lectionum hæc annotanda nobis visa sunt: 1[3] víkingum *Flb;* vílmǫgum *Hkr Fms,* vilmágum *Fas* 1[4] at vinna *Hkr,* at vekja *Fas Fms,* at vaka ok vinna *Flb* 1[5] vaki ok æ vaki *Fms Hkr; in Fas* æ *omittitur* 1[6] æ *ex versu antecedente huc transtuli* 1[8] of sinna *Fas,* ok Svía *Flb* 2[2] enn *propter metrum addidi* 2[3] *verba transposui;* ættumgóðir menn *Hkr;* ættgóðir menn *Fas Flb,* ætt góðir munu *Fms* 2[5] vek ek yðr *Flb* 2[7–8] at hǫrðum Hildar leiki *libri; verba, ut metro satisfieret, transposui* 3[1] enn gǫfgasti *unus codex (H β) habet* 3[2] gladdi *U* 3[5] *nescio an* Glásis *scribendum sit* 3[6] Grána *scripsi,* Grana *libri; de hac voce vide quæ in "Germania"*

XVI 263 a me allata sunt 4[1] veitti *R* 5[7–8] *de conjectura mutavi;* vísi enn vígdjarfi *codd. et edd.;* varđi hann Baldr þǫgli *R*, vakti hann Baldr þeygi *WU*, vakti hann Baldr þægi *Fas*, varđi mannbaldr *conjecit Raskius*, vakđi baldr *(i. e. dominus, princeps)* þeygi *Bugge (Studier over de nord. Gudesagns Oprind. p. 65). Etsi codd. W et U meliorem scripturam plerumque habent, hoc tamen loco lectio* vakti . . . þeygi *eo est minus probanda, quod testatur Saxo Bjarkium, ad quem hæc verba spectare videntur, a Hjaltio re vera expergefactum esse.*

Ragnarsdrápa.

Bragius, qui 'enn gamli' *appellatus est, filius Boddii, e poëtis Norvegorum nomine nobis cognitis antiquissimus fere annos 770—850 p. Chr. vixisse traditur. De vita ejus et carminibus cfr SnE,AM III 307 sqq; Rosenberg, Nordb. Aandsliv I 416.*

Carmine Ragnarsdrápa *clipeum, a rege Ragnare Lodbrokio per Hrafnketillum quendam sibi dono missum, in quo multa et præclara facinora heroum antiquissimorum depicta fuerunt, poëta descripsit. Reliquiæ carminis variis locis Eddæ recentioris asservatæ reperiuntur. Str. 1—2, ad initium carminis pertinentes, in SnE,AM I 426 leguntur; in str. 3—7, l. l. I 370—374, de exitio Sorlii Hamderisque agitur; str. 8—12, l. l. I 436—438, cædem Hjadningorum poëta verbis expingit. Str. quoque 13 et 14 (SnE,AM I 338, 350) huic carmini tribuendæ videntur* [1]*; in utraque nihil nisi munificentia regis celebratur. Etiam alia fragmenta poësis Bragianæ, res gestas Thoris dei canentia, in Edda recentiore dispersa (AM I 242—504, II 305—601) inveniuntur; quas reliquias etsi nonnulli ad Ragnarsdrápam referunt, potius tamen ad carmen quoddam in gloriam Thoris compositum pertinere Sigurdssonium sequentes (SnE,AM III 311) censemus. Neque enim verisimile videtur in clipeo illo facinora et deorum et heroum depicta fuisse; immo credendum est eorum tantummodo heroum res gestas effictas esse, qui cum Ragnare ejusque conjuge cognati esse credebantur (cfr SnE,AM II 210). Quam multis vero modis fabula Hjadningensis cum illa Volsungiana coaluerit, satis notum est; itaque omnes, quorum mentionem fecit poëta, nexu quodam cum Ragnare et Asloga, filia Fafnericidæ, conjuncti fuerunt.*

---

[1]) *De priore semistropha aliter judicat Thorlakssonius, suadente Gislasonio (cfr* Udsigt over de Norsk-Isl. Skjalde, *pag. 12).*

Siglis supra explicatis utentes, uno tantum signo CPB (= Vigfussonii Corpus Poëticum Boreale) addito, discrepantiam scripturæ afferimus: 1^3 ok *omittunt W et U* 1^3 þengils *U* 2^1 ens gegna *U* 2^2 (baug)nafaðs *ex cod. leß recepi;* baugnavar *W,* nafagðrs *R,* baugnaðrs *U* 2^3 meyja *W* 2^4 mǫg *WU* 2^4 Sigrunar *U* 3^1 knátti ǫrr *AM II 208,* knátti áðr *cod. leß* 3^2 Ermenrekr *AM II 208, 576* 3^3 dreyrfáar *Gislasonius (Njála II 311),* dreyrfár *libri* 4^1 set *cod. leß (AM II 576),* sett *ceteri* 4^2 í gólfi *F. Jonssonius (Krit. Studier, p. 11)* 4^3 dǫgg þar es hǫggnar *cod. leß* 4^4 kenduz *cod. leß* 4^5 í blóði blandin *cod. leß* 4^6 ǫlskáli *cod. leß* 4^{5-6} blandinn brunn ǫlskála *Bugge (Ztschr. f. deutsche Phil. VII 384),* blandinn brunn ǫlskálir *CPB* 5^1 gœrðan *(sic pro* gurðan!) *CPB* 5^2 gólfhǫlkvi *edd. Jonss. et Egilss.* 5^2 fylkir *R* 5^7 hálum herðimýlum *bene leß* 6^3 námu *Raskius,* náma *R,* næma *leß* 6^4 fólks Hildar *scripsi;* fólghildar *R,* foglhildar *leß* 6^5 bláserkjar *leß* 6^6 bǫllfagr *edd.,* ballfǫgr? *Probatis lectionibus codicis leß str. 6 fortasse expeditior erit. Tum si vocem illam* mun *v.* 6^4 *in* mann *mutaverimus, tota stropha ita enodabitur:* stekkvir stála flaums *(qui pugnam ciet ɔ: Ermericus)* lét mjǫk styðja niðja Gjúka, þás vildu fjǫrvi næma fogl-Hildar (ɔ: Svanhildar) mann *(maritum Svanhildæ ɔ: Ermericum)* ok allir bláserkjar *(antiquior forma nom. pl.* = bláserkir *ɔ: viri loricati, satellitium Ermerici)* launa Jónakrs sonum ballfǫgr ennihǫgg ok gǫtu eggjar birkis. *Aliam explicationem videas apud F. Jonssonium, l. l. pag. 12.* 7^3 gafumk *pro* gáfumk *scripsi, ut monuit Sieversius (apud Paul-Braune, Beitr. VI 333)* 7^4 *F. Jonssonius, l. l. pag. 13, construit:* gafumk Ræs reiðar mána ok fjǫl(ð) sagna, *sed dubito, num illud* gefa ehm fjǫlð sagna (*ɔ:* 'give nogen mange fortællinger') *ad Norroeni sermonis morem accommodatum sit* 8^4 boga *W,* boða *ceteri* 9^6 orrostu *W,* orrosta *R* 9^{5-6} *Edzardius (apud Paul-Braune, Beitr. V 577) ita scribendum censuit:* svá lét sem orrostu | letti æ þótt etti, *sed hæc scriptura in legibus metricis peccat* 9^{7-8} vúlfs — valgífris *perverse et legibus metri neglectis dedit CPB* 10^1 *pro codicum* letrat *scripsi* lætrat; lattit *F. Jonssonius, l. l. p. 14, qui, nescio qua ratione, negat præsens tempus h. l. cum imperfecto alternare posse; eadem tamen alternatio str. 5* (standa — urðu) *et fortasse str. 6* (lét styðja — launa) *invenitur* 10^4 at *addidi; verba illa* glamma at mun *ad totam sententiam* lætrat . . . hǫð stǫðva *spectant* 10^4 man *R* 10^5 þrymreginn *RW* 10^7 *aut* svíra *cum W legendum, aut vocabula* Hildar svika *transponenda sunt;* Hildar svika *contra metrum ceteri. F. Jonssonius l. l. pag. 16 hanc semistropham ita scribere vult:* es þrymreginn *(i. e. Hognius)* þremja | þróttigr Heðin sótti | heldr en Hildar svíra | hringa þar of fengi. 11^8 raðálfs *AM,* raðálfr *RW;* ráðálfs *legendum est* 11^{7-8} *F. Jonssonius l. l. hoc modo mutavit:* reiðr af Reifnis skeiði | raðarálfs mari bráðum; *quum vero lectio vulgata bonam efficiat sententiam, nulla opus est muta-*

tione verborum 13⁴ við fylli *scripsi,* með fylli *libri* 13³⁻⁴ *G. Pauli legere voluit* fjǫrnis fylli = *caput* 14¹ vin vísarstan *R* 14³ vatz rǫðla *R* 14⁴ oniðraðan *W,* oniðjaðan *melius fortasse RU.*

Ynglingatal.

Thjodolfus Hvinensis per annos certe 870—925 floruit atque inter aulicos poëtas Ragnvaldi, regis Vestfoldensis, et Haraldi Pulchrecomati numeratus fuit. Ad illum celebrandum hoc carmen genealogicum sub finem sæc. IX composuit. Cfr SnE,AM III pag. 396 sqq.

Str. 1—53 in Ynglinga Saga *asservatæ sunt; in contextu carminis imprimendo exemplum Heimskringlæ Ungerianæ (= Hkr) maxime secuti sumus; str. 54 in SnE,AM II 162 legitur. Præterea conferenda sunt: Codex Frisianus (= Fris), ed. Christianiæ 1871, et Corpus Poëticum Boreale (= CPB), ed. Oxoniæ 1883. Siglis Kr et Jöfr præstantissimos illos codices Kringlam et Jöfraskinnam notavimus.*

1⁵ ok *delendum et* siklingi *pro* sikling *restituendum censet F. Jonssonius (Krit. Stud. pag. 25)* 3¹ sal bjartr *Hkr,* salbjartr *Fris,* salr brattr *CPB* 3² Sǫkkvamímis *pro re metrica substitui;* þeirra Sǫkkmímis *codd. et edd.* 4⁵ þá *libri* 6² vilja byrgi *Jöfr, melius fortasse* 8⁶ af lífs vǫnum *Jöfr,* á lífs vǫnum *Fris,* á lífsvanan *Kr Hkr* 13⁴ at leikum hefr *Jöfr* 15⁷ slønguþrefs *mendose Fris* 18⁷ fríendr *metri causa scripsi;* frændr *libri* 19² eykja greiði *Jöfr,* eykja gerði *mendose Fris,* eykja gervi *ceteri* 20³ vétjalds *Fris* 21¹ vara þat bært *Kr, Hkr;* vara þat bert *Jöfr,* vara þat beitt *Fris; etsi propter metrum vox illa* þat *retineri potest, tamen, quum omni accentu careat, h. l. delenda est* 21⁴ of víkja *Fris* 22² enn jǫrmunfróði *conjecit CPB* 22⁵ hábjóstr *Fris* 22⁶ hǫrpu *Fris* 24⁷ alað *lectionem, vulgatā* aðal *fortasse meliorem, habet Jöfr* 25¹ sveiðurs *Jöfr Fris* 25⁶ áttunga rjóðr *codd. et edd.,* hrjóðr *Gislasonius (Aarb. for Nord. Oldk. og Hist. 1881, pag. 229)* 27⁵ *scribendum erat, ut puto,* flœmingr; flæmingr *Jöfr,* flæming *Kr Fris. Gislasonius, l. l. pag. 230, ita scribendum atque explicandum esse censet:* jǫtuns eykr rauð flæming farra trjónu = *gigantis jumentum (taurus) cruentavit ensem taurinæ frontis (i. e. cornu). Si* flæming (= *gladium) legimus, haud scio an ita emendandus sit hic locus:* farri jǫtuns eykr rauð flæming drjóna = *taurus erro (*farri = *erro) cruentavit ensem bovis (cornu) cet.* 28¹⁻² sás austmǫrk | áðr um hafði *Sieversius (Beitr. VI 294); nunc puto* sás of austr | áðan hafði *ex Kr rectius recipi;* sá er of austmǫrk | áðan hafði *Jöfr,* sá er of haust | áðan hafði *Fris; cfr annot. Gislasonii l. l. pag. 231.* 28⁴ borinn *codd.,* borit *Hkr* 29⁷ viti borinn *Fris Hkr;* vítz (= víðs?) borinn *Kr Jöfr;* vita *(corvo)*

borinn? 30^{8} vegit *Fris* 31^{5-8} *om. Fris* 33^{8} lokins *Kr Fris*; lokinn *Jöfr Hkr* 35^{4} sóit *Jöfr (cod. AM 37, fol.)*; sóat *Kr Fris* 35^{5} ok ljósum *restitui*; ok *(quod delendum censet Sieversius l. l.)* ljóshǫmum *Hkr*; *scripturam codicis Frisiani* ljóshofum *ex mendosa iteratione literarum* lios *ortam puto* 36^{2} efri fjǫllum *Fris* 37^{5} óvæg *scripsi*; ofvægr *Fris*, ofvæg *ceteri* 38^{1} ok sá frǫmuðr *libri*; sá *l. l. delevit Sieversius* 39^{7} goðkynning *(virum diis oriundum) Jöfr, Gislasonio l. l. probatum* 39^{8} í gegnum stóð *Fris* 40^{1-3} sjá urðr . . . sjaldgætust *(cfr Cleasby-Vigfussonii Icel. Engl. Dict. s. v.* urðr) *scripsi*; sá urðr . . . sjallgætastr *Kr*, sá urðr sanngeyrvastr *Jöfr*, sá urðr sanngeraztr *Fris*; *sed nihil est, cur vox* urðr *h. l. genus mutet, neque ullo alio loco masculinum genus hujus vocabuli certo indicatur* 41^{2} hinn er viðiar *Kr Jöfr*, viðar *Fris*; viðar telgju *Egilssonius (lex. s. v.* viðjar) *emendavit* 41^{4} hólgyldir *Fris* 41^{5-7} glaðfjalgr geyrr var á lesti sonar Fornjóts *Fris* 42^{2} at Uppsǫlum *Fris* 43^{1} hyrr *Fris* 43^{5} ok hallvarps *Kr Hkr*; hallvarþs *Jöfr fortasse rectius* 45^{7} reiks *Fris* 47^{6} sá er a Holti bjó *Kr*, sá er Holtum bjó *Jöfr*, sá er í Holti bjó *Fris*; *metri causa* es á Holti bjó *scripsi*; *Gislasonius l. l.* sás Holtum bjó *conjecit* 50^{2} hinn er lóm gerði *Fris* 51^{3} þróttar þurs *Fris* 51^{8} ok Vestmari *Fris* 52^{3} vígniðjung *Fris*, vígmiðlung *ceteri* 52^{5} nú liggr gunndjarfr *codd. et edd.*; *Sieversius l. l. emendavit* 53^{7} heiðum hæri *Fris*, heiðum-hárr *(pulchre comatus?) opinatur CPB* 53^{8} *post hæc addit Fris:* ok mildgeðr | markar dróttinn.

Haustlǫng.

Clipeum splendidum a Thorleifo quodam, qui Haraldo Pulchrecomato æqualis fuit, sibi dono datum hoc carmine, cujus reliquiæ in Edda recentiore nobis traditæ sunt, poëta descripsit. Str. 1—13 (SnE,AM I 306—314) raptum Idunæ Thjodolfus cecinit, str. 14—20 (AM I 278—284) certamen Thoris dei cum Hrungnere gigante celebravit; hæ enim fabulæ inter alias in clipeo depictæ fuerunt. Codex Upsaliensis Eddæ Snorreanæ hoc carmen omittit. Cfr SnE,AM III 401 sqq.

1^{1} gjalla *dedi*; galla *codd. et edd.* 1^{2-4} *verba* brú leggja . . . at Þorleifi *in R legi non possunt* 1^{3} *a W omissum ex ed. Raskiana recepimus ea solum mutatione, ut* þás *pro* þá er *scriberemus* 1^{4} raddkleif *W* 1^{1-4} *valde obscura est tota hæc sententia. AM verba hoc modo construit et vertit:* hvé skal raddsveif leggja gjǫldum galla raums brú, er (ek) þá at Þorleifi, sæmi gunnveggjar rekka *i. e.*

"quomodo remuneretur sermonis gubernatrix resonantem gigantis pontem, quem (dono) accepi a Thorleifo, virorum ornamento?" In qua interpretatione id maxime offendit, quod illud þá *pro imperfecto ind. verbi* þiggja *habitum est. Mihi quidem hæc semistropha ita explicanda videtur:* 'hvé skal at Þorleifi raddsveif gjǫldum leggja brú gjalla raums, þás sœmi (= sœmik) rekka gunnveggjar' = *"quomodo coram Thorleifo lingua (mea) remunerationibus dignis sternat (remuneretur) pontem resonantem gigantis (i. e. clipeum), quum concelebro (concelebraturus sum) viros clipei (i. e. viros in clipeo depictos eorumque præclare facta)". Aliam interpretationem videre licet apud F. Jonssonium, l. l. pagg. 37—38.* 1^6 trigglaust *Gislasonius (Aarb. f. Nord. Oldk. 1876, p. 329),* trygglaust *libri* 1^8 Hildar vez *libri; Gisl. l. l. emend.* 2^{1-4} *cfr AM II 354, 457, 544, 598.* 2^1 segjǫndum *nonnulli codd.; de hac re disseruit Gislasonius (Njála II 354 sqq.)* 2^4 glamma a (?) fyrir skǫmmu *AM* 2^6 árgnæfar *R,* árgefnar *W* 2^8 bleyđivǫndr *R et AM,* bleyđivendr *W. Hæc semistropha apud F. Jonssonium l. l. pag. 42 ita scribitur:* 'settisk ǫrn, þás æsir, | ár, [gefnar] mat báru | [vasa byrgitýr bjarga | bleyđi vændr] á seyđi;' *habet igitur* ár *pro adverbio et jungit vocabula* byrgitýr gefnar bjarga *(= gigas), mutato* þars *in* þás; *qua quidem lenissima emendatione et quæ vix mutatio dici possit et* háttlausa *v.* 2^5 *tollitur et vocativus ille suspectus* árgefnar *amovetur* 3^1 tormiđlađr *W et edd.,* tormiđlađar *R* 3^2 beina *R,* beini *edd. AM et Raskiana,* leina *W* 3^3 kvađ *Raskius* kváđu *RW* 3^3 haptsnyrtir *W* 3^4 hjálmfaldinn því valda *codd.,* hjálmfaldinn mun því valda *RM et Raskius* 3^{3-4} hvat (= eitthvat) kvađ hapta snytrir | hjalmfaldinn því valda *F. Jonssonius l. l. pag. 43 sq.* 3^5 málspakr *conjecit Gislasonius (Njála II 243),* margspakr *libri* 4^1 fullan *R,* fyllar *W; ad* fullan *vox* hlut *(acc. sg. subst.* hlutr) *audienda est* 4^2 feđr Meila *ex emendatione Thorlacii recepi;* Fetmela *R,* Fetmeila *W* 4^3 hlaut *W,* hlut *mendose R et edd.* 4^3 helgu *RW* 4^4 hrafnása um (*l.* vin) lása *W* 5^2 Várar *scripsi pro* Vara *W,* Vǫru *R,* var-a *ed. Rask., quæ omnia contra metrum sunt* 5^5 breiđu *codd. et edd.* 5^7 ósvífrandi *R,* ósviptandi *W,* ofsviptandi *conjecit Raskius* 6^2 lǫngu *codd.* 6^3 lét af *W* 6^4 fađir marnar *F. Jonssonius l. l. pag. 46.* 6^6 ballađan *W* 6^8 stǫngu *libri* 7^3 sás ǫll regin eygja *(i. e. quem omnes dii conspiciunt) codd., Gislasonio (Aarb. f. Nord. Oldk. 1876, pag. 313) et F. Jonssonio, l. l. pag. 46, probatum; in AM scriptura codicum retinetur, sed prave vertitur* 7^4 í bǫndum *mendose R; lectio codicis W* í hǫndum *cum iis, quæ AM I 210 leguntur:* 'þá var fǫst stǫngin viđ kropp arnarins, ok hendr Loka viđ annan enda' *optime convenit; necdum Lokius catenis vinctus fuit. Si vero scripturam Wormianam probaverimus, necesse erit versu præcedente* œgja *pro* eygja *scribere, ne quid insulse dictum attribuatur poëtæ* 7^5 lumđi *dubitanter conjecit F. Jonssonius, qua emendatione* háttlausa *evitaretur* 8^1 tífi *R* 8^4 fǫđur *prave R* 8^5 of

runni *prave R* 8^{6} þungr *Raskius*, þųngrs *R*, þungs *W* 8^{7} mátti *eodem modo, quo* knátti *et simil., periphrastice usurpatum* (mátti biđja = *petivit)* 8^{5-8} *F. Jonssonius l. l. pag. 50 ita scribendum censet:* þá varđ Þonors rúni | (þungr vas Loptr of sprunginn) | málunaut, hvat's mátti *(i. e. quantum potuit)*, | miđjungs friđar biđja. 9^{2} sorgeyra *codd. et edd.*; sorgœra *dedi, pro qua scriptura F. Jonssonius l. l.* sorgœran *eleganter restituit* 10^{1} bjartra *R* 10^{1} barđa *opinatur F. Jonssonius;* bratt borđ *tamen rupes et juga sine dubio appellari possunt* 10^{3} þvít vas *propter concentum syllabarum legere vult F. Jonssonius* 10^{4} -unn *metri causa scripsi;* -uđr *libri* 10^{5} hittusk allar ættir *Gislasonius (Njála II 568);* gættusk allar ættir *F. Jonssonius (l. l. pag. 52)* 10^{6} *vocabula* at þingi *cum* gættusk *conjungenda censet F. Jonssonius* 11^{1-4} *mira similitudo, quæ est versui 11^{2} cum 11^{4}, valde offendit et suspicionem mendorum movet; textum vulgatum, qualiscunque est, retinuimus* 11^{2} hrund *R* 11^{4} lævi *R* 11^{6} Veiđr *AM,* reiđr *RW* 11^{6} leiđir *scripsi;* leiđar *codd. et edd.* 11^{8} deyja *addidit Thorlacius, omittunt codd.* 11^{5-8} *F. Jonssonius sic interpungit et scribit:* 'þú skalt véltr, nema, vélum | — veiđr mælti svá — leiđir | munstœrandi mæra | mey aptr, Loki, hapta'. 12^{4} hauks *Raskius;* hauđs *R,* haug *W* 12^{4} flug *codd.* 12^{8} fađir Njǫrnar *RW,* mornar *alii* 13^{2} brinna = brenna, *vb. intrans. (verbum trans.* brenna *tali formæ varietate caret)* 13^{3} sviđna *(inf.) legendum putat F. Jonssonius, quæ tamen mutatio minus necessaria videtur* 14^{1} eđr *libri; quum vero illud* eđr *non significet* 'porro', 'præterea', *in* enn *mutandum esse arbitror* 14^{1} eđr þat sér es jǫtna *F. Jonssonius l. l. pag. 55* 14^{2} sóttum *R* 14^{3} brǫr *R,* bǫrva *W,* bǫr á *cod. Sparfvenf.* 14^{4} haugs *W* 15^{5} hafrir *R,* hǫfđu *mendose W* 16^{2} sakdólgi *W* 16^{5} mœti *W* 16^{6} myrkbeins Haka *W, F. Jonssonio probatum, qui* vátt Haka vagna reinar myrkbeins *[custodem piratæ curruum (ɔ: navium) limitis (l. agri; ɔ: maris) ossium (ɔ: saxorum) tenebricosorum] pro appellatione gigantis accipit.* 16^{8} *codicem W secutus sum;* varr sínn bana þarri *perperam R et edd.* 17^{2} bǫnd *libri* 17^{5} hǫrđu *libri; Thorlacius emendavit* 17^{8} fjǫllama *l.* fjǫll lama *codd.; ab Egilssonio (lex. s. v.* fjǫllami) *in* fjǫrlama *mutatum, immo restitutum. F. Jonssonius, l. l. pag. 56, legendum censet* tíđs fjǫllama, *sine causa, ut puto, neque ei adsentiri possum neganti* fjǫrlami *l.* fjǫllami *esse substantivum masc. generis; hæc vox similiter formata est ac vocabula* þinglami, leþungslami *in legibus antiquis Svecorum* 18^{2} fjálbrs — gjálbra *codd.* 18^{7} bagđi *mendum scripturæ pro* bægđi *F. Jonssonius putat, qui* en *quoque in* es *mutare vult* 18^{8} þrjóti *om. R* 19^{2} heimþinguđar *R* 19^{3} hjarna *Thorlacius restituit;* hina *W,* hinka *R* 19^{7} stála virtr *R* 19^{7} stǫkkvi *W* 20^{4} heylibǫl *R,* heilibǫl *W* 20^{6} þeir *codd.,* þær *Thorl. Jonssonius;* gerđi þær of ferđir (gerđi Geitis = garđr Geitis) *F. Jonssonius.*

Haraldskvæði.

Fragm. I (str. 1—6) exstat in Fagrskinna *(= Fgsk), pagg. 3—4; str. 6 præterea invenitur in* Heimskringla, *ed. Ungeri (= Hkr), pag. 60, et in Codice Frisiano (= Fris), pag. 47. — Fragmenti II str. 7—11 leguntur in Fgsk pagg. 8—9, Hkr pag. 62, Fris pagg. 48—49,* Fornmanna Sǫgur *(= Fms) X 190—191,* Flateyjarbók *(= Flb) I 574; str. 12 asservata est in SnE,AM I 236. — Fragm. III str. 13 est in Fms X 194, Flb I 576; str. 14 in Fms X 195, Hkr pag. 63, Fris p. 49, Flb I 42, 576, Fms I 7. — Fragm. IV, str. 15—24, legitur in Fgsk p. 4—6 (str. 21 etiam in Fms X 179, Flb I 568). — Literis A et B codices Fagrskinnæ significavimus; M-U notat contextum hujus carminis, quem in* Oldnordisk Læsebog *Munchius et Ungerus ediderunt.*

Primas sex strophas Fagrskinna tribuit Thorbjorno Hornklofio, poëtæ inter aulicos Haraldi regis vitam degenti; eidem auctori Heimskringla sextam stropham attribuit. — De str. 7—11 inter se discrepant veteres; Flb, Fms, Fgsk Thjodolfum Hvinensem, Hkr vero et Fris Hornklofium auctorem harum stropharum nuncupant. Stropha 12 a SnE,AM addicitur Thjodolfo, cui 13 quoque stropham veteres tribuunt. Strophæ 14 auctorem Hornklofium habent Hkr, Fms I, Fris, Flb I 42; Thjodolfum vero Flb I 576, Fms X. Testante Fagrskinna Hornklofius strophas 15—24 scripsit; Flb I 568 stropham 23 Auduno perperam attribuit. De ea quoque re dissentiunt viri docti, utrum hæc fragmenta ad unum an ad plura carmina pertineant, neque de nomine carminis est consensus. Carmen, cui nomen Haraldsmál *Mæbius dedit, eo* Haraldskvæði *inscripsi, quod regem nusquam poëta induxit loquentem sed vitam et res gestas ejus tantummodo narravit. Cfr SnE,AM III 409 sqq.*

1^4 enum hárfagra *B* 1^8 dœmði *B* 2^1 vitr þóttisk valkyrja *A* 2^2 *scriptura codicum h. l. corrupta est;* þekkir finnu enni framleitu *A,* þekkir suamo enni framsótto *B; textum receptum præbent M-U;* þó *omittere vult Sieversius (Beitr. VI 295), sed retineri potest* 2^5 glæhvarma *ex var. lect. (vid. Egilss. lex. s. v.* glæghvarma*) recepi pro* glǫgghvarma, *quod habent edd.* 2^{5-6} en kverkhvíta | ok en glǫgghvarma *AB; M-U transposuerunt* 2^8 á horni bjarga *M-U;* á hormum (hǫmrum?) bjarga *A;* á horni vinbjarga *B, quod quoque ex peccato aut legentis aut scribentis pro* hǫmrum bjarga *ortum videtur* 3^5 loðir yðr í klóm *libri;* yðr *l. l. omisit Sieversius* 3^6 *mutavi;* hræs þefr gengr yðr ór munni *libri* 3^7 nær hygg ek í nótt *codd.;* hygg ek *delendum merito censuit Sieversius* 3^8 nár *codd.; emendd. M-U* 4^1 hǫsfjaðri *Gislasonius (Aarb. 1866, p. 269);* hausfjaðri *libri* 4^8 síz *M-U,* síðan *AB* 5^1 kunna hugðak þik konung myndu *AB; Sieversius l. l. correxit* 5^2 þanns á Kvinnum býr *B et edd.; ordinem*

verborum mutavi 5^{3} dróttin Norðmanna; *edd. Pro* dróttin *legi* dróttinn *et aliam interpungendi rationem secutus sum* 5^{5} roðnum rǫndum *codd. et edd.* 5^{7} tjǫrgum árum *B* 5^{8} ok drifnum skjǫldum *A* 6^{5} eldvísi *Fris*, eldvelli *ceteri*; eldvell *metri causa scripsi* 6^{7-8} *verba transposui pro librorum* varma dyngju eða vǫttu dúnsfulla 7^{1} heyrði *Fms Flb*; heyrðu *AB*, heyðir þú *Hkr Fris* 7^{2} hvé hizug *AB Hkr Fris*; hraustliga *Fms Flb* 7^{4} við Kjǫtva 'nn auðlagða *AB Fms Flb* 7^{5-6} *verba transposui*; knerrir kómu austan | kapps um lystir *libri* 8^{2} hvítum skjǫldum *Fms Flb* 8^{6} var þeim á *AB*; guðr es þeim hlífði *Fms Flb* 8^{8} ísarn glumðu *Hkr*; ísarn bitu *Fms Flb*; ísarn gullu *Fris*; í sár járn (járn *om. B*) dúðu *AB* 9^{2} fylgja kendi *Fris* 9^{5} stǫðum nǫkkva brá *AB Hkr Fris*; stóðu nǫkkvar steindir *Fms Flb* 9^{6} er honum var *AB Hkr Fris*; er stillir átti enn styrjar nenni *Fms Flb* 9^{7} hlǫmmun var *codd. et edd.*; *propter metrum mutavi* 10^{1} þá fyr *libri* 10^{5} und sessþiljur *AB Hkr Fris*; sess um þiljur *Fms Flb*; *omnia metro adversante* 10^{7} stjǫlu standa *Fms Flb* 11^{2} vǫru *pro* váru *scripsi* 11^{5} austkylfur *AB*; æstust austr *Fms Flb* 11^{6} um Jaðarbygðir *Fms Flb* 12^{2} *codicem Regium Sn. Eddæ secutus sum*; vitinn enum *cod. Worm. SnE.* 13^{1} skulu þeir *Fms*, skulu þær *Flb* 13^{7} valdreyrar *Fms*, valdreyrgar *Flb*, valdreyra *Fms XII 226* 14^{1} hafnaði hann *libri*; 14^{1} Hólmrygja *M-U*, Hólmrygjum *Fms Fris Flb I 576 Hkr*, hunnmǫrgum *Flb I 42* 14^{4} hǫlða *Fms Flb I 576* 14^{2-4} Haraldr meyjum | hverri hinn(i) hæversku | hilmir norrœni *Flb I 42* 15^{1} fégjafall *Fgsk* 15^{4} *emendavi*; við íþróttar menn *codd. et edd.* 16^{2} þeir *addidi* 16^{3} þeirs í *Fgsk* 16^{4} of *addidi* 16^{5} *M-U emendaverunt*; ufe ero þeir gœddir *A*; í fé eru þess beðnir *B* 17^{3} at upp *pro* upp at *dedi* 17^{5-6} *vocabula* brjóta *et* slíta *transposui* 17^{7} *ut fert metri ratio, mutavi*; ríkuliga hygg ek þá vǫrru þeysa *Fgsk* 18^{1} *emendavi*; at skálda reiðu (rœðu *B*) vil ek þik spyrja *Fgsk* 18^{2} alls þú *Fgsk*; alls *omittendum est* 18^{3} es *ex sequenti versu transtuli* 18^{3} greppa far *B* 18^{4} er mant *AB* 18^{5} þeirra er *Fgsk* 19^{3} í kunnleikum *libri* 19^{4} *rescripsi*; feldum ráða þeir rauðum *B et edd.*, ok skjǫldum ráða þeir rauðum *A* 19^{5} ok vel *A*, váðum rǫndum *B* 20^{1} *rescripsi*; at berserkja reiðu vil ek (þik) spyrja *Fgsk* 20^{3} ér fagnið *M-U*, er fengit *A*, þér fenguð *B* 21^{2} í orrustu *B*, *Fms X 179 Flb* 21^{5} þá er til *Fgsk* 21^{7} *emendavi*; áræðismǫnnum einum *libri* 21^{8} *mutavi*; hygg ek þar undir felask *AB*, hygg ek þar hœfa at standa *Fms Flb* 21^{9} *ex Fms et Flb recepi*; skyli sá hinn skilvísi *AB* 20^{10} í skjǫld hǫggva *Fms Flb*; þeim er í skjǫld hǫggva *AB*; of *addidi* 22^{3} ørgáti *codd., ab edd. prave lectum et in* orgari *l.* ǫrgun (!) *distortum* 23^{3} at *addidi* 24^{3} brennanda spán *libri.*

Glymdrápa.

In reliquiis hujus carminis poëta res Haraldi regis ante prælium Hafursfjordense (a. 872) gestas celebravit. Fragmenta encomii his locis more solito notatis invenire licet: str. 1 = Fgsk p. 9; Flb I 572, Fms X 186, SnE,AM I 440, II 331, 442; str. 2 et 3 = Hkr p. 54, Fris p. 42; str. 3^{5-8} *= SnE I 494, II 449, 598; str. 4 = Hkr 54, Fris 42, Fgsk 9, Flb I 572, Fms X 186—7; str. 5 = Hkr 56, Fris 44, Fgsk 9, Flb I 572, Fms X 187, Sn E I 418, II 326, 437, 586; str. 6 et 7 = Hkr 60, Fris 47; str. 8 = Hkr 64, Fris 50, Fms I 194; str. 9 = Flb I 572, Fms X 187. — Cfr Sn E III 408 sq.*

1^{2} borðum *l.* bǫrðum *libri* 2^{2} hjaldrseiðs þrimo at gjalda *Fris* 2^{4} vegbrotar *Fris* 3^{1} gǫrðiz *Fris* 3^{2} í orrostu *ceteri codd. Heimskringlæ* 3^{2-3} gný drótt jǫru þróttar | helkannanda hlenna *F. Jonssonius l. l. pag. 71; quæ mutatio minus necessaria videtur* 3^{5} þá er út *SnE* 3^{5} á mar Meita *codd. Reg. et 1eβ* 3^{6} laðar ranna *R,* laðar tanna *cod. 1eβ* 3^{7} til rausnar *codd. Sn. Eddæ;* ok rausnar *codd. Heimskringlæ* 3^{8} nǫkkva *libri* 3^{5-8} *de hac semistropha perobscura cfr annott. F. Jonssonii l. l.* 4^{1} barðs *Fms,* barðz *Flb Fris,* barsk *Fgsk* 4^{2} borðhǫlkvis *Fris,* borðhrǫkkvir *Fms Flb* 4^{3} fyr Hildar *prave Fgsk Fms Flb* 4^{4} hregg *Fgsk Fms Flb, Jonssonio probatum, qui ita legendum et interpungendum censet:* hregg rak bórdhǫlkvi norðan, svát hlífar valdr barsk þar at borði til hildar tveggja dǫglinga. 4^{5} allsnœfrir *Hkr Fris,* ofnæfrir *Fms Flb;* orðnœfrir *recte Fgsk* 5^{3} rauð *cum* bryngǫgl *conjunctum vult F. Jonssonius* 5^{3} fnýsti *cod. W* 5^{4} bryngǫgl *Fgsk,* bengǫgl *reliqui* 5^{4} ara skǫglar *Fms Flb;* at dyn Skǫglar *SnE* 5^{6} egghróðr leggja *Fms Flb* 6^{1} *vocabula* at gunni *ad parenthesin relata voluit F. Jonssonius* 6^{4} goðvarðr *Kringla, Jöfrask.; probatum Thorkelssonio (Bemærkn. til nogle Steder i Vers. i Hkr, pag. 6; Hauniæ 1884);* geðhardr *legendum censet F. Jonssonius; utrumcunque elegeris,* jǫrðu *in* jarðu *restituendum est* 7^{1-4} *ita scribere vult Jonssonius:* ríks (þreifsk reiddra øxa | rymr; knáttu spjǫr glymja) | svartskygð bitu séggi | sverð þjóðkonungs ferðar. 8^{5} eljunprúðum *Fms* 8^{8} láðbrautar varð flœja *Fms,* læbrautar varð flœja *Hkr;* lœbrautar varð flœja *scribendum putat Gislasonius (Njála II 387); usitatiore orthographia usus* lýbrautar varð flýja *dedi; de tota hac stropha disseruerunt Gislasonius et F. Jonssonius locis laudatis; meam rationem interpretandi in glossario videre licet* 9^{2} konunga *codd.,* konungmanna *emendavit F. Magnusenius* 9^{3} gjafli rendr *Fms,* gjǫfli remdr *Flb.*

Eiríksmál.

Hoc carmine, quod jussu Gunnhildæ reginæ post obitum Erici († 954) conjugis compositum fertur, poëta nobis ignotus, quam comiter in societatem Valhallensem rex receptus sit, eleganter celebravit. Fragmenta carminis in Fgsk pagg. 16—17 leguntur; str. 1^{1-10} etiam in SnE,AM I 240 exstant.

1^{1} þat dœma *(exemplorum, rerum insolitarum) Cod. SnE 757; vocabula* kvađ Óđinn *post* drauma *addunt codd. nonnulli* 1^{2} ek (er *757;* er ek *cod. Ups.*) hugđumk fyr dag rísa *codd.; propter metrum mutavi* 1^{3} at *omittunt nonnulli* 1^{5} vakta *W, 756, 757 (codd. SnE.)* 1^{6} bađ ek *W* 1^{7} breiđa *scripsi pro* strá *codicum* 1^{8} *codicem U secutus sum;* bjórker leyđra *ceteri* 1^{9} byrla *dedi pro codicum* vín bera, *quod metro repugnat* 1^{10} komi *Fgsk* 1^{12} of *ante* vánir *inserendum est, ut metro satisfiat* 1^{13} einna *scripsi;* nǫkkurra *Fgsk* 2^{6} aptr *pro* eptir *emendd. Munchius et Unger* 3^{1} skalt þú *Fgsk;* skalattu *Munchius et Unger (Oldn. Læsebog 1847, pag. VIII)* 3^{3} þóat þú *Fgsk,* þvít þú *Munchius et Unger l. l.* 4^{6} erumk *scripsi;* er mér *Fgsk* 5^{1} Eiríks ván *codd. et edd.* 5^{2} annarra konunga *libri* 6^{1} namtu *libri* 6^{2} þá er þér þótti hann *libri* 7^{4} vildak *dedi;* vil ek *libri* 8^{3} em ek *libri.*

Hákonarmál.

Integrum nobis reliquerunt tempora hoc carmen, quod in memoriam Haquini Boni († 961), regis Norvegorum, cui erat cognomen Adalsteinsfóstri, *composuit Eyvindus* Skáldaspillir. *De vita ejus et carminibus cfr SnE,AM III 449 sqq. — Poëma elegantissimum nobis adservavit Heimskringla; cfr editionem Ungeri (= Hkr) pagg. 104—109; Cod. Fris. (= Fris) pagg. 81—85. Strophæ 1—7, 16^{4-6}, 19—21 etiam in Fagrskinna (= Fgsk) leguntur.*

2^{1} *scriptura codicum metro repugnat, quare* bróđur sáu Bjarnar *(⏑́ — ⏑̀ — | ⏑́ – –) legendum esse puto* 2^{5} dólgar *Hkr Fgsk;* dolgrar *Fris,* dólgárar *Jöfr* 3^{8} gullhjálmi *Fris* 3^{4} *et* 3^{8} *sine causa omisit Vigfussonius (CPB I 263)* 4^{4} *et* 4^{6} *omittens atque* 4^{5} *post* 4^{8} *collocans totam quartam stropham vitiavit CPB* 5^{1} svá of beit þá sverđ *legendum est;* of *omittunt codd. et edd.* 5^{4} of *omittendum est, neque in omnibus codd. invenitur* 5^{7} glumđu *cum Fgsk legere oportet* 5^{7} gylfringar *Fgsk* 6^{1} tǫrgur of trǫddusk *legendum puto* 6^{5} *transponendum est* varđ róma í eyju *et* róma‿í *cum elisione*

legendum 6^{7} ruðu firar margir *Fris, quod metro bene congruit* 7^{7} ok fell *pro metro scribendum est* 8^{7} of margt *scribendum est* 9^{1} þá *delendum est* 9^{6} í hugum ok átti *Jöfr Fris* 10^{4} Hákon *Fris* 10^{6} bœndr *(sic) Fris* 11^{3} á mars baki *Jöfr* 11^{5} stóðu *Kr Fris* 12^{2} í geir Skǫgul *l.* í gær Skǫgul *Jöfr, quod fortasse præferendum est* 12^{6} fjandmenn *Fris* 15^{4} illúðigr mjǫk *Hkr* 15^{5} þykkir oss Óðinn *Hkr* 15^{6} sjá *Fris,* sjámsk *Wimmer (Læsebog)* 17^{3} *fortasse transponendum est* vér sjálfir viljum hafa; *Vigfussonius (CPB I 264)* vér hálfir *legendum esse opinatur* 17^{6} til gers *Kr,* til geyrs *Fris,* til geirs *Hkr* 21^{4-5} siti Hákon með heiðin goð *Fris.*

Háleygjatal.

Stemma nobilissimæ stirpis Halogensis, quod hoc carmine continetur, in honorem Haquini dynastæ poëta circa annum 994 composuit. Cfr SnE,AM III 456 sqq. — Fragmenta carminis in multos locos dispersa sunt; str. 1 invenitur in SnE I 248; str. 2 in SnE I 242; str. 3—4 in Hkr pag. 10, Fris pag. 7; str. 5 in SnE I 262; str. 6 et 7 in Hkr pag. 20 et Fris pag. 16; str. 8 in SnE I 418; str. 9—10 in Hkr pag. 57, Fris pag. 45, Fgsk pag. 7; str. 11—12 in Hkr pag. 115, Fris pag. 89, Fgsk pag. 30, Flb I 64 (str. 11 etiam in SnE I 232, 452); str. 13—14 in Hkr pag. 157, Fris pag. 122; str. 15 in Fgsk pag. 41; str. 16 in SnE I 470. Siglis usitatis discrepantiam codicum annotavimus.

1^{1} vilka *mendose W,* vilra *U* 1^{1} hlið *perperam R* 1^{2} Hárs *W U;* hans *R* 1^{5} þvíat *W,* meðan *R U* 1^{6} ór hverlegi *757* 1^{7} gálga grams *U* 2^{3} farmagnuðr *SnE,AM,* framǫgnuðr *mendose 757* 3^{1} skáldblœtr *Hkr Fris;* skjaldblœtr *l.* skjaldblótir *alii codd.; scribendum puto* skáldblótr *ex analogia vocis* hrafnblótr 5^{1} útræstr *W,* ofræstr *U* 5^{2} bagi *SnE,AM* 5^{4} byggja *libri* 6^{6} enn synir *Fris* 6^{8} riðu *Fris* 7^{5} fjǫlkunnr *Kr Fris* 7^{7} merktr *Kr Fris* 8^{1} sá halr *SnE,AM* 8^{2} Hárs *SnE,AM* 8^{4} Hrísgrisnis *R,* Hrisnis *W,* Hrungnis *U,* hergrimmis *1e3,* hrimgrimnis *748.* 10^{3} magar Hallgarðs *Fris,* mágar Hallgarðs *Hkr,* margir Haralds *Fgsk* 10^{6} blásinn *Fris* 11^{2} þanns *Fgsk,* hinns *ceteri* 11^{3} hauka bjór *Flb* 11^{4} val *Flb* 12^{2} ǫlunjarðar *l.* ǫlnajarðar *scribendum est pro* í ǫlun jarðar *Hkr Fgsk,* jólum jarðar *Flb* 13^{8} at eyrindum *Fris,* at ey-Dǫnum *Heimskr. ed. Haun. VI 52, Thorkelssonio (Bemærkn. til Vers. i Hkr, pag. 19) probatum* 16^{1} þolnar at *U* 16^{2} vær *AM.*

Hǫfuðlausn.

Egillus filius Skallagrimi, poëta insignis, a claris majoribus Norvegis oriundus, in Islandia natus est ibique nonagesimum fere annum agens diem supremum c. a. 994 obiit. De vita ejus, quæ in Egils Saga *copiose est descripta, vide, si placet, SnE,AM III 417 sqq. In manus Erici regis, cui erat cognomen* Blóðyx, *inimici acerbissimi, fortuito deductus hoc epinicio caput vitamque redemit. Siglis, quæ in varietate scripturæ afferenda usurpavit Egils-Saga, ed. Arna-Magnæana, pagg. 427—456, nos quoque usi sumus; ceteroquin cfr Corpus Poët. Bor. (= CPB) I 267 sqq. Str.* 1^{1-4}, 2^{1-4}, 11^{5-8} *etiam in SnE,AM I 496, 246, 476 leguntur.*

1^{1} fer ek *R 748* 1^{3} munstrindar *ed. Worm.* 1^{5} eyk *perperam nonnulli* 1^{8} mínn knarrar *Jör,* míns knarrar *Guelf;* minnisknarrar *editores,* munknarrar *F. Jonssonius (Krit. Stud. p. 174); sed perspicuum est, vocem ab* **h** *incipientem hoc loco desiderari, quam ob rem* hugknarrar *scripsi* 2^{2} þat á ek *l.* þar á ek *l.* nú á ek *codd. Eddæ et Eiglæ; W* þat *l.* þar *omisit* 2^{2} hróðrs of kvǫð *SnE,AM* 2^{3} bar ek *SnE* 2^{6} jǫfur mærik *Jör;* víst *ceteri* 2^{7} æstik *Jör* 2^{8} es ek hróðr of nam *Jör* 3^{1} víst hyggjum at *Jör* 4^{1-2} *restitui* hlam — þram *pro* hlǫm — þrǫm, *quod habent edd. et codd. nonnulli;* glaum — þrǫm *mendose Jör.* 4^{8} sú var mest *Jör; totam 4 stropham omittit Guelf* 5^{3-4} fyr grams glǫðum geirvangs rǫðum *Guelf* 5^{6} en brimils móði *Jör,* í brimils móði *ceteri;* brimils af móði *scripsi* (af njóði *vehementer, si credimus esse subst.* njóðr, *m., = ags.* neoð, *ant. sax.* niud *etc.?)* 5^{6} brimla *(pro* brimils*) nonnulli* 5^{7} flaustr of þrumði *Guelf* 5^{8} und véum glumði *Jör* 6^{1} hné fólk á fit *Jör* 6^{2} undz fleina *Guelf* 7^{2} firar *Jör Guelf;* firðar *contra metrum alii* 7^{4} til fara *Jör* 7^{5} óxu undir *Jör* 7^{6} fundir *restitui;* fundi *libri* 7^{5-6} *post* 7^{7-8} *locum tenet in Jör* 7^{8} randar *restitui;* randir *libri* 8^{1} hlam *(i. e.* hlamm*) restituit ed. AM pro* hlǫnn *l.* hlymr *l.* hlaut, *ut est in codd.* 8^{1} heinsǫðull *Jör Guelf;* hrynsǫðul *alii mendose* 8^{6} sverði *prave Guelf* 9^{1} þar vas *Jör Guelf* 9^{1-2} eggja at ok odda gnat *Guelf* 9^{1-4} *sequenti strophæ postponit Guelf* 10^{2} þat vas *Guelf* 10^{3} fleinn sótti *Jör* 10^{5} ǫlferð gota *prave Guelf* 11^{1} flaug hjaldrtrana *Jör,* flugu hjaldrs vanir *Guelf; emend. ed. AM* 11^{2} á *pro* of *Jör;* hjǫrs lanar *Worm.* 11^{3} óru *Guelf* 11^{5-6} *Jör secutus sum;* þá er oddbreki, sleit und freki *ed. Worm, codd. R et W Sn. Eddæ; 748 habet:* sleit und freki, þat var oddbreki; *in Guelf* sveit sárs freka svalg und dreka *legitur* 11^{8} hǫfuðtafni *Wchart;* skeiðarstafni *prave codd. 748, 751 SnE* 12^{1} *emendavi;* kom gnauðar læ *Jör,* kom gríðar læ *Guelf,* kom griðar skæ *Worm.,* kom gráðar læ *Gislasonius (Njála II 386)* 12^{2} af gjálpar skæ *Guelf,* af Gjalpar læ *Worm* 13^{1-4} *horum*

versuum loco v.v. 16^{5-8} *habet Guelf* 13^{3-4} varđ úlfr feginn en álmr dreginn *Jör, quæ lectio retineri potest* *Str. 14 post str. 17 transposuit Guelf, in hunc locum v.v.* 13^{1-4} *receptis* 14^{1} bregđr broddfleti *Jör* 14^{2} af baugseti *Guelf Jör,* međ baugseti *Worm* 14^{4} blóđskati *Worm,* þjóđskati *Jör,* baugskati *Guelf* 14^{5-6} þróask hjaldr sem hvar af hilmi þar *Jör* 14^{7} kunnt es *Guelf* 15^{2} hrutu *Guelf* *Str. 16 in Jör omissa est* 16^{2} verum *Worm;* verjum, *quod habent nonnulli, contra metrum est* 16^{5-8} *pro hoc hemistichio v.v.* 18^{5-8} *substituit Guelf* 16^{6} um súđ frí *mendose Jör* 17^{1} bóghvíta *Guelf* 17^{2} hrammþvita *Worm,* hrafnslíta *Jör,* hrammslíta *Guelf* 17^{3} hringdofa *Jör* 17^{4} hodda Freyr *Jör* 17^{5} glađar *codd. SnE.,* gladdisk *alii contra metrum,* huggask *prave Guelf* 17^{7} es honum fǫl *Guelf* 17^{8} mjǫl *Guelf* 17^{5-6} et 17^{7-8} *inter se locum permutant in cod. Guelf* 18^{1-4} *omittit Guelf* 18^{1} fólkhagi *Jör,* fólk eigi *Wormius et alii;* fólk þeygi *emend. Gislasonius (Njála II 178)* 18^{2} fjǫllagi *Jör* 18^{5} æ brandi *Jör,* af brǫndum *Guelf* 18^{6} landi *Jör* 19^{1-8} *omittit Guelf* 19^{2} þylja fat *Worm, omissa alliteratione, quam dicunt* 19^{3} þykkjumk *Jör* 19^{6} mærđar *Jör* 19^{8} af jǫtuns fægi *Jör,* á Jóru-fægi *alii;* á Jofor-fægi (= York!) *CPB* 20^{1} ber ek *Jör* 20^{3} manna mjǫt *Jör* 20^{4} mála sjǫt *Jör* 20^{6} ber ek *codd. et edd.* 20^{5-8} óđ fœrik fram of ítran gram ór hlátra ham, svát hann of nam *Jör* 21^{1} njótiđ *Jör;* njóti *ceteri* 21^{2} Brúnn *scripsi, ut sensus requirit; neque Bragii, sed Odinis nomen desideratur;* Bragi *libri* 21^{3} váru *legi;* vára *Guelf* 21 viti táru *scribendum opinor pro* vili tára, *quod est in libris.*

Sunatorrek.

In hoc epicedio Egillus poëta filio summæ spei, qui undis submersus erat, orbatus dolorem acerbissimum effudit. De iis, quæ huic calamitati adjuncta fuerunt, satis copiose in cap. 81 Eiglæ narratum est. Hoc poëma in solis codicibus Jörundinis (= Jör) integrum exstat; stropham 1 $^{1-4}$ *habet cod. AM. 132 fol.; str.* 22^{1}*—*23^{4} *etiam in SnE,AM I 238 leguntur. Cfr SnE,AM III 430 sqq.*

1^{1} erum *libri* 1^{3} ór loptætt *cod. AM 132;* eđr loptvægi *ceteri, quod propter metrum in* loptvág *emendandum est* 1^{5} esa nú vænligt *Jör et edd.* 1^{6} um Viđris þýfi *libri;* um *est delendum* 1^{8} fylgsnum *ed. Hrappseyensis* 2^{1} andþeyst *Jör,* auđþeyst *correxit G. Pauli,* auđþeystr *Thorkelssonius (in ed. Reykjav.)* 2^{5} fagnafundr *conjecit G. Pauli, quod re vera in codd. legi ait CPB I 277* 2^{6} Friggjar *substituit G. Pauli, fortasse melius* 3^{1} lastalauss *Jör,*

listalauss *ex ed. Hrapps. recepi* 3^{3} *pro codicum* á nǫkkvers *substitui* á Náins; án nakkvars *ed. AM* 3^{6} flota *codd.*, þjóta *edd. Hrapps., AM, Reykv.* 3^{7} náungs *scripsi;* náins *libri* 4^{3-4} *codd. textum præbent valde corruptum:* sem hræbarnar hlinnar marka; *in loco sanando tantummodo sententiam, non ipsa verba poëtæ exprimere conatus sum* 4^{6} þǫgla *codd.; G. Pauli emendavit* 6^{1} varumk (várumk) *codd. et edd.* 6^{8} of vann *libri;* of *delevi; Sieversius (Beitr. VI 293)* mér *omittendum censet* 7^{2} nú *auctore Sieversio l. l. addidi* 8^{1} veiztu *codd.*, ef *omitt. codd., addidit G. Pauli;* þá sǫk *codd.*, þá *omisit Sievers. l. l.* 8^{3-4} við ǫlsmið allra tíva *CPB,* illrar tíðar *legit Gunnarus Pauli; sed locutio codicum, quam recepimus, plane incorrupta est et verborum seriei prorsus consentiens. De ipsa structura verborum fatendum quidem est, genetivum istum in tali conjunctione paulo insolentiorem esse; hic vero genetivus est partitivus, non descriptivus, ut putant alii (vide: Lund, Ordföin. Lære § 60, adn. 5; ed. Reykv. Eiglæ pag. 260—61). Genetivus partitivus vicibus subjecti fungi potest, v. c.* draums er þér *somnium est tibi, somnias;* svefns er þér *et simil.; genetivum pluralis quoque numeri sequi verbum singulare, ex hoc loco satis apparet:* vas ǫlsmið allra tíma. *Eadem verborum jungendorum ratio apud Vulfilam usurpatur, e. gr. Luc. 2, 7* ni vas im rumis; *Luc. 1, 7* ni vas im barne *(gen. plur.)* 8^{5} roða *codd. et edd.* 8^{6} ef *in libris omissum add. Gunnarus Pauli* 8^{6} um vega *codd.* 8^{7} fœra ek andvígr *codd.; Sieversius l. l.* fœra andvígr *cum elisione legendum censet; indicativus tamen in hac apodosi, ut in priore, usurpari potest* 9^{1} en ek ekki *libri* 9^{2} eigna *Jör,* eiga *restituit G. Pauli* 9^{4} við súðsbana *scribendum est, ut* súðsbana *pro nomine composito habeatur. Ubi prius membrum compositionis est nomen feminini generis, munere genetivi fungens, id nonnumquam in* -s *pro* -ar *desinit, quamobrem minus necessarium est hoc loco cum F. Jonssonio (l. l. pag. 105) et CPB I 546* við sunar bana *legere* 10^{7} aldar skjǫldr *codd.*, ættar skjǫldr *ed. Hrapps.* 11^{2} at í syni *libri* 11^{3} vasa *(l.* varat*)* ills *Gunnarus Pauli,* vas ills *codd.* 11^{5} ef sá randviðr *libri* 12^{1} á *pro* æ, *libri;* leit *prave ed. Reykv.* 12^{5} ok mér *libri* 12^{6} *pro codicum* verbergi *vox* herbergi *substituenda est;* Valbergi *CPB I 278* 13^{2} *in codd.* mª Bjarnar *vel* mº Bjarnar *compendiose scriptum, quod fortasse explicari potest* málu Bjarnar (mana Bjarnar *edd.); quum tamen* Bjǫrn *Thoris, non vero gigantis cujusdam, nomen esse videatur, hæc vox mutetur necesse est; conjeci igitur* Þjaza *legendum esse* 13^{2-4} *ita legit CPB I 279:* Arinbjarnar í brývind brœðrahleyti 14^{1} hvar *ed. Hrapps.*, hverr *ceteri;* hverr hugoðr *Sievers. l. l.;* hugðr *pro codicum* hugaðr *scribendum* 14^{4} við þjóðræði *CPB l. l.* 14^{6} *ut potui, emendavi; in libris legitur* of her giorum, *verba inania et corrupta* 15^{8} *hoc loco in textum codices inserunt verba* finn ek. þat opt, er fjár beiðir, *quæ interpolatori cuidam tribuenda sunt* 16^{2} mangi *G. Pauli* 16^{4} ali, *ed. AM,*

pro vitiosa codicum lectione alitume 16[5] né áttnið *propter allitera-tionem, quæ dicitur, legendum fuisse nunc censeo* 17[1] þekkt *scripsi;* þokkt *codd.* 18[1] fens *restitui pro errato librariorum* fanz; fast *G. Pauli;* Finns *Gudm. Magnæus;* fáns *ed. Reykv.*, forns *CPB; sed apertum est vocabulum quoddam, laticem significans, hic desiderari, quum sola vox* hrosti *hanc significationem non habeat* 18[3] hrosta hilmir *libri, quod contra metrum est* 18[1-4] *ita vitiavit CPB I 544:* 'erumk Farmagoðs af frosti þiokkt hrosta brim í hjarta strǫndu', *qua quidem conjectura nihil perturbatius* 18[6] í áróar grímu *codd.; restitui* óro grímu = *noctem inquietam;* í úróar grímu *Egilssonius in ed. Reykv.* 18[8] rétti *libri; Gunnarus Pauli emendavit* 18[6-8] í óðar grunni rýniss rœði rétto halda *inscite CPB I 544* 19[3] heiptúðigr *CPB l. l.* 19[5] þann ek veit *libri* 21[2] við geira dróttinn *libri* 21[5] vinan *conjecit F. Jonssonius (Krit. Stud. pag. 105)*, vinskap *CPB I 547* 22[1] blótka ek því *Jör;* blót (blóta *U*) ek ei af því *SnE,AM,* af *om. Sievers. l. l.* 22[3] goðs jaðar *Jör et edd.*, guð jarðar *SnE,* goðjaðar *Thorkelssonius in ed. Reykv. conjecit* 22[5] þó hefr Míms (*l.* Mímis) vinr *edd.* 22[6] fengit *SnE* 22[8] teldi *Jör* 23[2] of *U,* ok *ceteri* 23[8] at *codd., emendavit G. Magnæus* 24[1] nú er mér torvelt *libri; Sieversius l. l. emendavit* 24[2] boga *Jör,* bága *alii;* 24[1-2] *variis modis vitiatum in CPB I 280, 548* 24[4] nesin *Jör* 24[6] góðum *scripsi pro* með góðan, *quod habent codd. et edd.*

Sigurðardrápa.

Kormaker, filius Agmundi, poëta Islandus, c. 937—967 vixit. In Norvegiam profectus apud Sigurdum dynastam Hladensem aliquamdiu commoratus est atque in ejus honorem hoc carmen c. a. 958 composuit. Semistrophæ 1—4 in SnE,AM I 460, 414, 466, 428 asservatæ sunt; str. 5—6 in Hkr Ungeri pag. 93 (Hák. Góð. S. c. 16), *Cod. Fris. pag. 72 leguntur. Præterea duæ semistrophæ in SnE I 242, 236 (470) inveniuntur, quas cum hoc carmine conjungendas esse nonnulli putant, alii vero eas ad carmen de Haraldo Grafeldio confectum referunt. Cfr SnE,AM III 465 sqq.*

1[3] ǫr *codd. et edd.* 1[3] lætr *R,* aurgreipa lét ek *U* 2[2] morðreins *codd., F. Magnusenius emendavit* 2[3] hildibǫrrum *W,* hildum bǫrrum *R,* hildar bǫrrum *le,3; Gislasonius (Njála II 517) aliam habet interpungendi rationem* 3[2] Hákonar *cod. AM. 748,* Sigrǫðar *R,* Sigraðar *le,3,* Sigurðr *U* 3[3] geld *U,* galt ek *R,* vel (= *deligo) 748* 3[4] reiðum *R* 4[1] *pro* þás *habet* sá er *U* 4[2] eld með styr *U*

4^3 glaðbreðandi *U* 4^4 uðr *R*; ór brunni *R*, *U* 5^1 eskis *Fris* 5^3 fesœrandi *Fris* 5^4 fæz vellto *Fris*, fetz veizlo *Jöfr*, fáz veizlu goð, þjaza *Hkr*; faz; veittu goð þjaza *SnE,AM III 467*; *Gislasonius (Aarb. 1876, pag. 329) emendavit* 6^1 muni *Fris*, mani *alii* 6^1 við varði *SnE,AM III 467* 6^3 fúrrǫgni *Fris*.

Vellekla.

Einarus, filius Helgii, in Islandia occidentali natus, et apud Haquinum († 995), dynastam Norvegicum, et apud Ericum († 1023) ejus filium aliquamdiu vixisse fertur. Poëta, quum apud Haquinum in minore quam antea honore se haberi crederet, ante ipsum prœlium Jomense a dynasta ad Sigvaldium hostem ejus se transiturum minatus est. Haquinus, ut poëta placaretur, duas lances (skálir) *pretiosas cum ponderibus sortiferis dono ei dedit, ex qua re Einarus cognomen* Skálaglam *(quasi 'lancicrepax') sortitus est. De vita Einari quædam in* Jomsvíkingasaga *(= Fms XI) atque Eiglæ cap. 82 aliisque locis narrata sunt. Carmen, quod de rebus gestis Haquini cecinit,* Vellekla *(auri penuria) appellatum est, ac profecto æris nimis prodigus a re nummaria sæpe laboravit. Alii Velleklam c. a. 976, alii vero post annum 994 demum compositam credunt; cfr G. Thorlakssonii 'Udsigt over Norsk-Islandske Skjalde', pag. 57. Fragmenta carminis hoc modo dispersa sunt: str. 1—4, 7—10^{1-4}, 13—24 in Ungeriana editione Heimskringlæ (= Hkr), pagg. 115—163, asservatæ sunt; str. 1—5, 7—10^{1-4}, 13—24 in cod. Frisiano (= Fris), pagg. 89—126, inveniuntur; str. 1—5, 7—8, 10^{1-4}, 13—22, 24^{1-4} in* Fornmannasǫgur *(= Fms) I, pagg. 56—187 leguntur; Fagrskinna (= Fgsk) denique, pagg. 36—41, strophas 6, 8^{1-4}, 9—14^{1-4}, 16, 20—23^{1-4} habet. Præterea str. 7, 13, 24^{1-4} in* Flateyjarbók *(Flb) I 86, 87, 216 insertæ sunt.*

1^1 auk *scripsi*; ok *libri* 1^8 etjulundr *Fms* 2^1 veit of *Fms* 2^2 vífs í drífu *Fms* 2^4 svalglýjaðri *Fris* 2^5 bragreynir *Fris* 2^5 boga *contra metrum Fms* 2^7 segli *Fms* 3^2 austrlǫnd *codd. et edd.* 3^5 frá hefnd *Fms*, hefnd enn hrafna *Fris* 4^3 þverlyndr *Fris*, ok jók *Fms* 4^4 gnótt meelregni *Fms*, *quod prope ad meam scribendi rationem accedit*; gnótt mélregni *Hkr*, þegn gnótt ok men regni *Fris*; þegna gnótt meilregni *Sieversius (Beitr. V 517)*; *cfr quæ attulit Gislasonius (Njála II 321)* 4^5 haldviðurr *Hkr*, *Fris* 4^8 Hávars drífu *scripsi pro* Hárs drífu *Hkr*, *Fris*, *quod in metro peccat*; Hárs í drífu *ceteri conjecerunt*; *cfr annott. Gislasonii (Njála II 277 sqq.)* 5^1 hjálmgrápi *Hkr*, *Fris*; hjálmfaldinn *Fms* 5^2 harð *Fms* 5^3 sýnisk vǫxtr *ut fiat concentus syllabarum, scribere vult*

Thorkelssonius (Bemærkn. til Vers. i Heimskringla, pag. 10) 5[4] fíandr *Gislasonius (Njála II 235)* 5[6] í Þundar skúrum *Fms* 5[7] þróttar snytri *Fms* 6[1] áðr en *Fgsk; en delendum est* 6[2] óðstafr *scripserunt Munchius et Ungerus (Oldn. Læsebog) pro* óstafr *l.* oddastafr, *quod præbent codd.* 6[3] herða *codd., emendd. Munchius et Ungerus* 7[2] svarr maðr var þat barma *Flb* 7[3] geymir grundar *Fms* 8[3] hverjum kunn *Fms, Fgsk* 8[4] lǫnd *alii* 8[5] áðr úrjǫtna *Fms XII 34;* áðr vé jǫtna *Fms I* 8[8] varði *Fms* 9[1] ok *libri* 9[4] ásmegi *l.* ásmegni *l.* ásmegir *codd. et edd.* 9[5] fríð (*l.* þíð) grœr jǫrð *Thorkelssonius l. l. pag. 11* 10[1] hjarl liggr alt *Thorkelssonius ibm p. 12* 10[3] fremsk víða *Fgsk* 10[4] Hákoni *sine causa legit Thorkelssonius l. l.* 13[3] fjǫrva *Fgsk, Flb;* fyrva *Hkr, Fris* 13[4] veit ek at Freyr *Flb* 13[6] brǫndum *Flb* 14[3] svǫrgœli sǫrva *Hkr, Fms;* saurgœli sǫrva *Fris,* spǫrgœli svarfa *Fgsk* 15[1] víga myrði *Fms* 15[8] ǫndur vǫrp *mendose Fms* 16[1] gumnar *Fms, Fris* 16[4] háf at *prave Fris* 16[7] fólkeflanda *Fris* 16[8] fengsæll þaðan gengi *Fris* 17[1] auk *Fris,* ok *ceteri* 17[4] funnu *Fms* 17[5] ok *codd.* 17[6] hǫlða *Fms* 18[2] fémildum *Fris* 18[3] hlóðynjar *Fms;* foldynjar *ceteri, quod nihil est* 18[5] valserkjar *Fms* 18[6] veðrhirði *Fms* 18[7] Hǫrða *Fris,* hurða *Hkr,* hurðar *Fms* 18[8] gramr *Fms, Fris* 19[1] varðat í gegn *Thorkelssonius l. l.* 19[4] lið þeira *Fms* 19[5] Frísa fylki *libri, quæ verba, ut concentus syllabarum assonantium oriatur, transponenda sunt (cfr Njála II 216)* 19[7] vida *Fris,* Vinda *reliqui; ut* háttlausa *evitetur,* kendi vígs *legit Thorkelssonius (l. l. 15)* 19[8] blakkriði‿ok Frakka *nunc scribendum puto* 20[1] við logs *Fms,* var loks *Fris;* þars lǫgðu *Hkr Fris* 20[3] oddum *Fms* 20[7] gumna *Fgsk* 20[8] óþjóðum *Fms* 21[5] ok *libri* 21[7] þá týna *Fris,* sá tíra *Fgsk* 22[2] ǫngr maðr und skýranni *Fms* 22[3] þings *Fris* 22[4] sǫrva *Fms* 22[7] langt vann gramr *Thorkelssonius (l. l. pag. 15)* 23[2] *et* 23[8] ragna, ragn *pro* rǫgna, rǫgn *scripsi; eandem scribendi rationem probavit Thorkelssonius (l. l. pag. 15)* 23[3] hirðar *Fris* 24[2] jarðbryggvis *mendose Fris* 24[3] herr of heyra *conjecit Thorkelssonius (l. l. pag. 23)* 24[4] ok *excidit in Fris* 24[7] lungs unnaðar linna *Fris.*

In SnE,AM I 240, 418, 420, 422, 488 alia fragmenta poësis Einarianæ leguntur, quæ num ad Velleklam pertineant, valde incertum mihi quidem videtur.

Húsdrápa.

Ulfius Uggii filius, poëta Islandus, sub finem sæc. X:mi vixit. Is de lacunaribus summò artificio perfectis, quibus ædes Olavi Pavonis Hjardarholtensis adornatæ erant, carmen hocce, quod Húsdrápa *appellatur,*

confecit. Poëma elegantissime concinnatum, ex quo apparet in illis lacunaribus multas fuisse imagines deorum dearumque, in convivio (c. a. 986) apud Olavum recitavit, qui donis eum large remuneratus est. Fragmenta carminis hoc modo in SnE,AM dispersa inveniuntur: str. 1 = I 250, II 301; str. 2 = I 268; str. 3^{1-4} *= II 499; str.* 3^{5-8} *= I 412, 474; str. 4 = I 258; str. 5 = I 264; str. 6 = I 240; str.* 7^{1-4} *= I 234; str.* 7^{5-8} *= I 238; str. 8 = I 428; str. 9 = I 468. Cfr quæ de his rebus in* Laxdœla Saga, *ed. Arna-Magnæanæ pagg. 386 sqq., disputata sunt.*

1^1 tek *restitui pro* tér *RW, quod ex* téc (= ték) *ortum esse suspicor* 1^1 hjaldrgegnis tel ek *U* 1^2 herreifum *U* 1^4 *pro* geđ Njarđar *R,* geđfjarđar *WU, legendum esse* geđjarđar *puto, aliam quoque rationem hujus strophæ interpungendæ et explicandæ ac priores interpretes secutus* 2^3 slægjum *R,* slœgjan *W* 2^4 Fárbauta . . . vári *W,* Farbauta . . . vari *contra metrum R* 2^7 ok *emend. Raskius;* at *W,* en *R* 3^2 andóttr *scribendum est;* ǫndoz *U* 4^3 þat *WU, om. R* 4^4 reyrar leggs *U,* reyrar logs *W,* reyr ǫz leggs *mendose R* 4^6 af frǫmum *U* 4^8 *SnE,AM III 7: "verba et sensus hujus versus omnino incerta sunt, quod cum uno vel pluribus versibus, nobis adhuc ignotis, cohærent" (SnE,AM III 7); Edzardius (Germania XXIII 428) hunc nodum expedire frustra conatus est* 5^4 *U secutus sum;* fyrst ok gulli byrstum *RW* 6^2 kyngóđr *U* 7^1 víđu *U,* blíđu *reliqui* 7^5 þar, hykk, tigrrunni *libri, at* hykk *delendum* 8^1 fullǫflugr *U* 8^1 falla *U* 8^3 Hoptz *U,* Hofz *W* 8^4 hjálmelda *ed. AM,* hjálms eld þá *U,* hjálmǫldum *RW* 9^1 öri *prave AM;* æri *U, 748;* aari *1e?* 9^2 á hendi *U.*

SnE,AM I 258 semistropha (þjokkvǫxnum kvađ þykkja *cet.*) *invenitur, quæ a R et W Bragio, ab U vero Ulfio Uggii filio tribuitur.*

Þórsdrápa.

De auctore carminis perpauca nobis ab antiquis tradita sunt, et ne id quidem pro certo scimus, utrum natione Islandus an Norvegus fuerit. Credibile est, eum sub finem sæc. X:mi vixisse atque in posteriore parte ætatis ad cultum Christi traductum esse. Fragmenta hujus encomii, quo iter Thoris ad Geirrodum gigantem celebratur, in SnE,AM I 290—302, 254, 256—258 exstant. Ex hac editione discrepantiam lectionum solito more annotavimus. Cfr SnE,AM III 24 sqq.

1^1 felli *libri et editores* 1^2 fiornatz *W,* Fornjóts *R;* fjǫrnets *Thorl. Jonssonius in ed. SnE* 1^6 Gauts *om. W* 1^7 veggja *W*

1^{8} Geirraðar *W* 2^{2} Þóarr *scripsi;* Þórr *libri; cfr ann. Gislasonii (Njála II 322) et F. Jonssonii (Krit. Stud. pag. 50)* 2^{3} skǫmmu *R,* skǫmmum *W* 2^{5} þau gjarðvendi *W* 2^{7} til ymsa landa *W* 3^{4} Rǫgnir *W,* taugnir *mendose R (nisi est error legentis)* 3^{5} granstrauma *W,* grunnstrauma *R* 3^{6} manntælendr *Thorl. Jonssonius l. l.* 3^{6} hallar *W* 3^{8} spendi *restitui, quum* manntælir *sit in sing.;* spendu *libri* 4^{1} gagns *R* 4^{2} himintǫrgu *codd. et edd.* 4^{3} fríðar *metrum postulat;* friðar *edd., cfr str. 8^{1}.* 4^{8} sefgrisnis *W* 5^{2} Nǫnnu *libri* 5^{3} af hjalti *AM;* af hagli *W, lectio codicis R incerta est* 5^{8} œstar *Gislasonius (Njála II 79),* œstr *libri* 6^{1} þar *libri* 6^{3} hallar *W* 6^{4} háf . . . sváfu *libri; Thorl. Jonssonius correxit* 7^{1} lét *pro* sér *habet W* 7^{3} maðr *RW; correxit S. Thorlacius* 7^{3} enn neyti *W* 7^{5} lét *W* 7^{6} þors *W,* þons *R* 7^{6} mǫrnar *libri* 8^{1} friðar *edd.* 8^{2} víkinga *W* 8^{4} sverð *codd. et edd.* 8^{4} runnið *W* 9^{4} áðu *codd.* 10^{2} váms *RW,* vamms *cod. Sparfvenfeldianus* 10^{3} stríðkviðjǫndum *codd. et edd.* 10^{6} *emendare conatus sum;* eiðs firðar (fjarðar *W*) hug meira *codd. et edd., quod et metro et sententiæ repugnat* 11^{1} sifuna *libri;* siðuna *emend. Gislasonius (Njála II 179)* 11^{2} liðhatar *pro codicum* liðhattar *scripsi* 11^{4} kyn *W* 11^{5} hæði *dedi;* heiði *codd.* 11^{6} hrjóðruðr *ex* hróðruðr *emendatum W* 12^{2} kólga *mendose R* 13^{1} þeirs *codd;* þars *conjecit S. Thorlacius* 13^{4} hrinbálkar *RW,* hringbálkar *cod. Sparfv.* 13^{5} laust of fœrðr *scripsi pro* listi ferðr *(l.* feðr *W), ut est in codd.* 13^{7} hlæðr *W* 13^{7} greypum *Sparfv.,* greypan *RW* 13^{8} grán hǫtt Fenris kvánar *legendum puto pro codicum atque interpretum* granhǫtt res kvánar *quod et in metro et in sententia verborum peccat* 14^{1} ok *libri* 14^{3} tróði *scribendum;* troði *libri* 14^{4} sólir þrungu *W* 14^{8} horn fornan *mendose R* 15^{2} fjarðeplis kván jarðar *perspicuitatis causa scripsi;* kon *i. e.* kón = kván *RW,* kvon *Sparfv., quod pro* konr *perverse acceperunt interpretes* 15^{3} mugðu *libri;* mǫgðu *scripsi, F. Jonssonio (Krit. Stud. pag. 62) probatum* 15^{6} segu *R,* sege *W,* sega *Egilssonius (SnE, AM III 35)* 15^{6} tǫngu *codd.* 15^{7} Óðnis *edd.* 16^{2} hrapmunnar *W* 16^{4} þrungvar *R,* Þrǫngvar *W* 16^{5} ǫrþrásis *Raskius* ǫrþrásir *W,* ǫrþursis *R* 17^{2} heiðrekr *AM,* heiðreks *RW* 17^{3} fornar *R* 17^{4} þrásis *W* 17^{6} jótr *W* 17^{8} bígyrðil *codicum in* bifgyrðil *mutavi* 17^{8} mest . . . nestu *in codd.* mez . . . nezu *scriptum est* 18^{3} synja *W* 18^{4} bauti *W* 18^{5} kom at *disjungendo scripsi;* komat *ceteri* 18^{7} beiti *ceteri* 19^{1} herblótinn *dedi;* helblótinn *libri* 19^{3} at *W,* af *R* 19^{7} aldar *W* 20^{1} vreiðr . . . Vrǫsku *restitui ex* reiðr . . . Rǫsku, *codd.* 20^{3} skelfra *RW,* skalf eigi *U; congruenter 10^{7-8} scribendum est* 21^{1-4} *hanc semistropham ad carmen* Húsdrápa *referendam esse Edzardius (Germania XXIII 426) non recte censuit.*

Hákonardrápa.

Hallfredus, Ottaris filius, cui erat cognomen Vandræðaskáld, *vir inter præstantissimos poëtas antiquitatis numerandus, anno fere 968 in Islandia natus est. Vicesimo fere anno ætatis in Norvegiam primum pervenit ibique apud Haquinum dynastam Hladensem aliquamdiu versatus est. Ad eum celebrandum carmen hocce laudatorium, cujus fragmenta ex Edda Snorriana collecta retulimus, circa annum 988 composuit. Cfr SnE,AM I 414, 460, 236, 322, 460, 322, 432, 422;* Fornsǫgur, *edd. Vigfussonius et Mœbius (Lips. 1860), pag. 205; SnE,AM III 476 sqq., ubi semistrophas primam et secundam potius ad carmen in honorem Ragnvaldi comitis compositum referendas esse Sigurdsonius censuit.*

1¹ gengr *le?* 1³ reykilundr *AM,* rækilundr *U* 3² viggjan *U* 3⁴ biðkván *U,* bifkván *mendose ceteri* 4² teygða *W* 4⁴ ríks at málum *757* 5² snjallráðr *U,* snjallmæltr *R (AM pag. 460)* 5⁴ vini gróna *R* 6¹ því hykk (hygg *R)* fleygjanda frægjan *codd. et edd.; S. Söderbergius* hykk fleygjanda frakkna *scribendo locum sanavit (in dissertatione, quam de hoc carmine scripsit in seminario philologorum Lundensi)* 6³ ítran *WU* 6³ einn *W* 6³ at *om. W* 6⁴ systur *om. WR* 7¹ hlýðut . . . sýðar *scripsi;* hloðut *l.* hlæðut *(i. e.* hloeðut) . . . seðar *l.* sǫðar *l.* sæðar *(i. e.* soeðar) *codd. et edd.* 8¹ ólitinn *U* 8² undfurs *U* 8² frǫmum *cod. 748,* sumum *reliqui* 8³ skyrtur *U* 8⁷ bjǫrk *mendose R* 8⁸ meïlskúrum *punctis diæresis scribendum; cfr quod dixit Gislasonius in Njála II 321.*

Ólafsdrapá.

Hoc carmine, hieme 996—997 composito, ea, quæ Olavus Tryggvides antequam Norvegiam imperio rexit præclare ac fortiter gesserat, Hallfredus poëta celebravit. Fragmenta poëmatis ita dispersa sunt: str. 1 = Heimskr., ed. Ung. (Hkr), pag. 140; Cod. Fris. pag. 109; str. 2 = Hkr pag. 142, Fris pag. 110; Flateyjarbók (Flb) I 91; Fornmannasǫgur (Fms) I 101; str. 3 = Fagrskinna (Fgsk) pag. 55; str. 4 = Hkr pag. 143, Fris pag. 111, Fms I 125, Flb I 110; str. 5—8 = Hkr pag. 146—147, Fris pag. 114, Fms I 130—144, Flb I 114—120; str. 9 = Hkr pag. 147, Fris pag. 114, Fms I 144; in Fagrskinna (Fgsk) pag. 55—56 omnes denique strophæ ordine commutato exstant. Primam stropham Hallar-Steinio auctor Heimskringlæ immerito tribuit.

2[1] vann at Hólmi *Fgsk* 2[2] hjálmskóð *Fgsk*, herskóð *Flb* 2[3] hǫlda *Fms Flb* 3[1] hávan *codd., Munchius et Unger emendd.* 3[3] hepta *cod. A*, hafna *cod. B Fagrskinnæ*, heipta *Mœbius (in* Fornsǫgur*)* 4[2] allvandliga falla *Flb* 4[5] Hǫrða dróttinn *Fgsk* 6[4] ljótvaxinn *Hkr Fris*, ljótvaxin *ceteri* 6[1-4] *valde mendose Flb* 7[2] valskerjar ríki *Flb*, Valkera líki *Thorkelssonius (Bem. t. vers. i Hkr pag. 18), qui interpretatur* brá Valkera líki = *laniavit corpora Gualachriorum* 8[2] óvægr *dedi pro librorum* ofvægr 9[3] tjǫrvar *Fgsk* 9[7] gráðr hjó geira *Fms* 9[8] gjóði Valskar þjóðir *Fms*.

Erfidrápa Óláfs.

Hallfredus, quum nuntium de obitu Olavi Tryggvidæ (a. 1000) accepisset, ea re vehementer commotus elegantissimo hoc carmine funebri, in quo fortitudo et magnanimitas regis magnis laudibus extollitur, dolorem acerbum effudit. Singulæ strophæ hoc modo dispersæ sunt: str. 1 = Fms II 305; str. 2—3 = Hkr 210—211, Fgsk pag. 62—63, Fms II 306—307; str. 4—9 = Fms II 311—316, Flb I 482—484; str. 10 = Hkr pag. 213, Fgsk pag. 65, Olafss. Oddii monachi (ed. Munch) pag. 58, 67; Fms II 319, Flb I 486; str. 11—17 = Fms II 321—323, III 3—12, Flb I 487—493; str. 18—19 = Hkr p. 216, Fgsk p. 66, Fms III 3—5, Flb I 494, Olafss. Oddii pag. 60—68; str. 20 = Fms III 6, Flb I 495, Olafss. Oddii p. 68—69; str. 21 = Olafss. Oddii pag. 61; str. 22—24 = Hkr p. 216—217, Fgsk p. 67, Fms III 7—8, Flb I 495; str. 25 = Fgsk pag. 67; str. 26—27 = Fms III 9—10; str. 28 = Fms III 10, Flb I 496.

Ex variis lectionibus has afferamus: 1[3] lét hauka *Fms* 1[4] þekka *Fms* 2[1] þess es *libri, quorum verba si retinere volumus,* þess 's *scribere oportet* 2[4] bur *pro* gram *habet Fgsk* 2[5-6] *emendavi locum in libris valde et variis modis corruptum, velut* baða hertrygðar hyggja hnekkir sína rekka *Fms II 306, cod. B Fgsk;* baða herdyggvir hyggja hnekkir sína rekka *Fris;* bað hertryggvir hyggja hnekkir sína rekka *Cod. A Fgsk;* baða hertygðar *cet. Kringla;* baðat her tryggvan *cet. Fms X 349;* hratt ygðar hyggja *cet. Cod. AM 54 fol. Omnia ista* hertrygðar, hertygðar, herdyggvir, hertryggvir *sunt vocabula commenticia, inscitiæ librariorum attribuenda et ex prava interpretatione vocis* tortrygðar *manifesto oriunda. Prima hæc corruptela ceteros errores creavit; hoc modo* hratt, *quod intactum reliquit solus codex AM 54, in* baða *(*baðat *cet.) mutatum est, qua vitiatione facta, ut* hyggja sína rekka *pro* hyggju sinna rekka *scriberetur necesse fuit* 3[1] þar hykk *omnes libri præter Fgsk;* þar

propter metrum omittendum est 3^{3} gram đanns (*pro* þanns) *scripsi, ut voci* framđi *assonaret* 3^{6} allvalda *Fris; pro* tvá *dedi* tváa; *rectius fortasse* tvenna *scribendum erat, ut monuit Geringius (Ztschr. f. deutsche Phil. XIV 234)* 3^{8} siđar *Fgsk* 5^{3} hjálmspjótum *mendose Fms,* hjálmsprotum *Flb et cod. C in Fms* 5^{7} hlutu af því *Flb* 6^{5-8} *cfr SnE,AM III 174—5* 7^{2} vígstyrs *Fms,* vígskýrs *Flb* 7^{5} hirđar *Fms Flb;* hirđir *Vigfussonius et Mœbius* (Fornsǫgur *208*^{25}) 7^{6} hinn vegg en *mendose Fms* 7^{7} veltimeiđar *Flb* 8^{1} lǫgđiss *Fms,* lǫgđar *Flb;* lagđisk *dedi ex conjectura Egilssonii* 9^{1} leitt *restituit Egilssonius (Scr. Hist. Island. II 306),* lét it *Fms,* lett *Flb* 9^{5} frekhlađendr *Flb* 9^{7} hefđar *prave Flb* 10^{4} meginserkjar *Hkr;* Heđins serkjar *Fms Flb Fgsk* 11^{1} láta *Flb* 11^{2} víđast renna *Flb* 12^{1} veđr *pro* vætr *vitiose Flb* 12^{4} brekkdóms *prave Flb* 12^{6} sverđgust háinn verđa *Flb* 14^{5} vina átu *Fms,* vina átti *Flb,* vinir áttu *Vigfussonius et Mœbius* (Fornsǫgur *209*^{1}) 14^{7} varđi *codd.,* varđa *emendd. Vigf. et Mœbius l. l.* 15^{1} harđgǫrvan lét hjǫrinn *Fms,* harđgervan lét hjǫrvi *Vigf. et Mœb.,* harđgervum *conjecit Egilssonius (Scr. Hist. Island. III 11)* 15^{2-3} *Egilssonio assentior, verba* á víđu vindhólms (*tmesi divisum*) sundi *ita jungenti, ut* vindhólmr *sit* = Svǫldr 16^{5} húfjǫfnum *suadente Egilssonio scripsi;* hýjǫfnum *l.* hverjǫfnum *codd.* 17^{7} satt mun ítr um sléttan *Flb, ubi hæc stropha valde mutilata et corrupta est* 18^{7} af snœris *Hkr,* á snœris *Fgsk,* á snœriotri *Flb* 20^{1-2} né meira muni mađr stríđ *Flb,* né meira munum aldrstríđ *Oddius monachus* 21^{3} glepsk *Saga Oddii mon., ubi hæc semistropha strophæ 20 proximum locum tenet;* lemsk *Vigf. et Mœbius* (Fornsǫgur *112*^{9}) 22^{1} sumr *conjecit Thorkelssonius (Bem. til vers. i Hkr pag. 27)* 22^{2} oddflagđs *Fms Fgsk,* oddbragđs *Hkr* 23^{1} *pro* þegnar *legendum esse* Þrœnda *censet Thorkelssonius l. l., qui etiam* landherđar *in 23*^{4} *pro nom. plur. vocis* landherđir = landhirđir *accipere vult* 23^{6} rýrir *Fms* 23^{8} ór her slíkum *Fgsk* 24^{4} *aut* sumr . . . kumnum *aut* somr . . . komnum *legendum putat Thorkelssonius l. l.;* sumr at braut hafi komizk *Flb* 25^{5} gleđi *Vigf. et Mœbius* (Fornsǫgur *210*^{13}) *pro* geđi, *quod habet Fgsk; quum vero utrumque metro repugnet,* gœđi *legendum puto* 26^{1} úlfa *libri* 28^{4} mestr fljótt prave *Flb* 28^{7} kœnn *Flb.*

Sigtryggsdrápa Silkiskeggs.

Gunnlaugius, cui ex verborum acerbitate Ormstunga *cognomen inditum est, in Islandia occidentali circa annum 983 natus pugna singulari cum Hrafnio poëta in tesquis inter Sueciam et Norvegiam*

jacentibus decertans a. 1008 occubuit. Vita ejus in libello notissimo, qui Gunnlaugs Saga *inscribitur, copiose enarrata est. Peregre profectus Sigtryggium, regem Hiberniæ, a. 1002 invisit et laudes ejus carmine, cujus fragmenta ex libro illo repetivimus, celebravit.*

2^{1} hvern ek mæra vil *libri* 3^{2} venr hann gjǫfli sik *libri* 3^{3} þann man *alii;* m'n *pro* man *l.* mun *scripsi, ut monuit Sieversius (Beitr. VI 320)* 3^{4} siklingr *codd.,* hildingr *Wimmer (Oldn. Læseb.² 88)* 3^{6} heyrđi ger *nonnulli.*

Víkingarvísur.

Sighvatus poëta, Thordi filius, in Islandia australi circa annum 995 natus est. Anno 1014 peregre profectus Sanctum Olavum, regem Norvegiæ, visitavit atque in satellitium ejus receptus est. Sighvatus, qui fide et prudentia excellens in summam regis familiaritatem et pervenit et qui perveniret, sane dignus erat, multa carmina de Olavo ejusque rebus gestis composuit. Ex hoc carmine, ubi septemdecim prælia regis usque ad annum 1014 commissa enumerantur, strophæ integræ quatuordecim et dimidia supersunt hoc quidem modo dispersæ: Hkr pag. 220—236; Olafs Saga helga *(= OHS), ed. Christianiæ 1853 pagg. 17—29; Fms IV 41—73; Flb II 16—33. Str. 6, 8¹⁻⁴, 9⁵⁻⁸ etiam in Fgsk p. 70—71 et* Olafs Saga helga *(= Ohs), ed. Christ. 1849, pagg. 8—10, inveniuntur. Carmini nomen* Víkingarvísur *ipsi indidimus.*

1^{1} langr *Hkr OHS* 1^{6} minna *Fms* 1^{7} herr rauđ *Flb* 2^{1} enn er unnuđ *Fms* 2^{2} Óláfr *libri* 2^{8} allvaldi fé gjalda *Flb* 3^{7} borđi *Hkr,* barđi *ceteri* 3^{8} síđan *Fms Flb* 4^{5} ólítit *Fms,* ólitlum *Flb* 5^{2} hǫlđum grimt *Fms* 5^{3} þolđut *Fms* 5^{6} reiđ ferđ ofan skeiđu *Flb* 6^{3} átt þars *Fms* 6^{6} víkinga liđ díki *Fms* 6^{8} Súđvirki *fortasse scribendum est, ut* ađalhending *fiat* 7^{4} Ólafr *libri* 8^{2} virđum *Fms* 8^{2} hátt *Ohs Fgsk* 8^{3} helt vǫrđr *Ohs, Fgsk* 8^{7} fekkst *Fms Flb* 9^{6} ógndjarfr *OHS, quod concentui syllabarum repugnat* 10^{5} blóđ . . . á hlóđe *prave Flb* 10^{7} báđu *prave Flb* 11^{5} vítti *scribendum est;* víttu *Hkr, OHS, Fms;* veittu *Flb* 11^{8} trygđ í háit at bygđum *Fms* 12^{4} manna *Hkr Fms* 13^{1} vant *Fms* 13^{2} þat v's (= þat vas) *scripsi; cfr ann. Sieversii (Beitr. V 494)* 13^{2} flótta dvǫl *Flb* 13^{4} styr fullan *prave Fms* 14^{3} gagn *OHS Flb* 14^{5} víga morđi *Fms* 15^{3} frægđar gjarn *Fms Flb*

Knútsdrápa.

Post mortem Canuti Magni († 1036), regis Daniæ, hoc encomium, ex quo octo strophæ integræ tresque semistrophæ nobis reliquæ sunt, Sighvatus composuit. Fragmenta carminis his locis, more solito insignitis, inveniuntur: str. 1 = Hkr 233, Fms XI 200; str. 2—3 = Hkr 415, Fms IV 351, Fgsk 80—81, OHS 160, Ohs 49, Flb II 276; str. 4 = Fgsk 81, Ohs 49; str. 5 = Hkr 420, Fms IV 358, Fgsk 81, OHS 163, Ohs 49, Flb II 279; str. 6—7 = Hkr 417, Fms IV 354—55, Fgsk 80, OHS 161, Ohs 49, Flb II 277; str. 8 = Hkr 420, Fms IV 359, Fgsk 81, OHS 164, Ohs 50, Flb II 280; str. 9—10 = Fgsk 93 (str. 10 etiam in Fms XI 202); str. 11 = Fornald. S. Norðrl. I 354.

2¹ Knútr er und himnum *Fgsk,* var *l.* varð und himnum *alii* 2² ⁴ hugg ek æztr atfæstr | harraláðs ok hét | fullvel duga *valde corrupte Fms* 3⁴ Sælunds *Fgsk Fms* 3⁵ en á annan veg *Ohs* 3⁷ á hendr honum *Flb,* á hendr heyja *Ohs* 4¹ lét um lǫnd *libri* 4² lið gramr *Fgsk* 4⁵⁻⁸ *ut potui, rescripsi; in libris hi versus valde sunt corrupti velut* þar er gradr fyr gnóð | grám hjálmum lá, | þornheims þrimu | Þundr! of fundr *Fgsk.* — Þar er gráð fyrir gnóð | grám hǫmlum lá | þorn heims þrymo | þyrn drǫf eyndri *habet Heimskr. ed. Haun., ubi tamen ab editore annotatum est, ultimos duos versus ita conformandos esse:* Þorr hums þrymo þyrni drǫfn ǫndri. *In Ohs legitur:* þar er garðr firir gnoð | grane hjálmum lá | þorn heims þrimu | þyrn drof ryndri. *Ex his omnibus satis apparet, hunc locum a librariis valde vitiatum esse* 5¹ gátut *Hkr Fms* 5³ áðr svik sviku *Ohs* 5⁵ þá lét skarpla *Hkr,* hafði skarpla *Ohs,* hafði snarpla *Fgsk,* þá hét skarpla *Fms, ubi pro* skarpla *etiam varia lectio* skjóta *exstat, qua concentus syllabarum asservatur;* skjóta *tamen in* skjótla *mutandum est* 6² hér *Hkr,* herr *Fms Fgsk Flb* 6³ fríð fylkis nið *Fms* (lið *Flb)* 6²⁻³ hinn er austan frá frið fylkis lið *Fgsk* 6⁵ skriðu vestan ver *Fgsk* 6⁶ varr *(cum* viðr *conjungendum* = varrviðr*) conjecit Gislasonius (Njála II 402)* 7⁵ ok þar kómu *Ohs* 7⁸ Limafjarðar til *prave Ohs* 8³ Jótland er lauk *(l.* laut*) Ohs* 8⁴ af því *Ohs Fms Flb* 9² farlystir *emendd. Munchius et Unger pro* farlaust þeim, *quod habet Cod. A. Fgsk* 10¹ m'n *pro* man *scripsi* 10⁴ *Huic semistrophæ alteram addit Fgsk:* 'bar kappsamr Knútr hinn ríki bjartan seim und búendr, *qui tamen versus alii carmini haud dubie tribuendi sunt.*

Bersǫglisvísur.

Magnus, rex Norvegiæ, quum eos, qui contra Sanctum Olavum patrem ejus rebellaverant, nimia severitate punivisset, animos civium valde offendit. Sighvatus poëta querelas indignantium hoc carmine aperte enuntians et clara clementiæ ac modestiæ exempla a majoribus prodita commemorans animum regis in meliora convertit. Rex postea summa clementia et justitia in imperio usus non modo animos offensos placavit, sed etiam tantum amorem civium, ut Bonus appellatus sit, sibi conciliavit. Carminis anno 1038 compositi maxima pars etiamnunc exstat; strophæ 9, 4, 5, 8, 10—14 in Hkr p. 527, OHS 239, Fms V 128—131 asservatæ sunt; str. 1—8, 10—17 in Fms VI 38—44 et Flb III 267—269 inveniuntur; Fgsk 98 habet str. 8^{5-8}, *10—11,* 12^{1-4}, *13; str. 13 etiam in Fms X 402, str.* 15^{7-8} *in Fms X 341 legitur; str.* 13^{1-4} *exhibet SnE,AM II 176; in Fris p. 177 sola str. 15 inest. Jam vero ad ea omnia, quæ in editionem meam recepi, hæc quoque semistropha ex SnE,AM I 514 addenda est:*

Lát auman nú njóta,
Nóregs, ok gef stórum,
mál halt, svá sem sælan,
sinnjor, laga þinna!

1^{3} vápn fekk hann *Fms* 1^{4} fullkerskum *libri;* fullkerska *Fms XII 128* 2^{3} *restitui;* nú eru þegnar frið (friðar *Flb*) fegnir *codd.* 2^{5} á hal *Fms* 2^{7} þresin *prave Flb* 2^{8} hers folki við þokka *Flb* 2^{5-8} *Gislasonius (Njála II 605) legendum censet:* vasat á her með hjǫrvi . . . hans flokki (við þjokkva); *qua quidem scribendi ratione et* háttlausa *in* 2^{5} *tollitur et melior fit verborum explicatio* 3^{2} í gegnum *libri* 3^{3} flotnar *Flb* 4^{7} þegna *Fms V* 4^{4} Hákon *codd. et edd.;* firar ráku *Fms V* 4^{2} af því er minni *OHS* 5^{5} halda *Fms, OHS* 5^{6} hǫggdyggr ok svá Tryggva *Fms V* 6^{5} þóttisk þá heiman *ut* háttlausa *evitaretur meliorque sensus fieret, scripsi;* þóttust þá heiðar *Flb,* þóttumst þá heiðan *ceteri* 8^{1} skalat *dedi pro* skulu *Fms V, Flb;* skulut *ceteri* 8^{1} rádgjafar *Fms Flb OHS* 8^{2} yðrir *Fms VI, Flb OHS* 9^{6} tyst *pro librorum* tvist *dedi* 10^{3} opt rýðr þegnum þýðum (þinna *Fms V,* þínum *Flb*) *Fms VI, Flb* 10^{4} ok bak *Flb* 11^{2} hjaldrgegna *Fms V, Flb* 11^{3} es þat ræsi *Flb* 12^{2} hiðra *pro codicum* heðra *scripsi; eadem scribendi ratio Gislasonio (Njála II 604) et Thorkelssonio (Bem. t. vers. i Hkr. p. 38) probata est* 12^{4} kytt *dedi pro* kvitt, *codd.* 13^{1} allir heitask *Hkr;* ætlast *OHS, Heimskr. ed. AM;* ætla *ceteri; lectionem* ætlask *ceteris præferendam esse putat Thorkelssonius l. l.* 13^{2} skalt *Fms VI, Flb;* skal *reliqui* 13^{6} felda *Fms V, OHS* 14^{2} lét sína *Fms VI, Flb* 14^{6} dvelja *prave Fms VI, Flb* 14^{7} *pro* flaums *scriptum est* fráns in *Fms VI,* fárs *Flb* 14^{8} fulleið konungs reiði *Fms VI* 15^{1} bið ek segja *Fms V, Flb* 15^{4} hagligt *Fms VI, Flb* 15^{5} erumk *vi reciproca*

scribendum puto; erum *libri* 15^5 vegnir *libri* 15^7 Hár *Fms X 341* 15^8 heyk ei lifa at deyja *Fms*, heyk eilífa at deyja *Flb*; *textum receptum habent Fris et Fms X 341* 17^6 ungan *libri*; ungum *conjecit Egilssonius (Scr. Hist. Isl. VI 40).*

Óláfsdrápa Sœnska.

Ottar poëta, nepos Sighvati ex sorore, in Islandia australi natus, ut mos tum erat popularibus ejus, florenti ætate peregre profectus est. Anno fere 1017 apud Olavum Skötkonung, *regem Suecorum, vixisse traditur, ad cujus nomen celebrandum hoc carmen concinnavit. Post obitum Olavi Norvegiam primum invisit, tum ad Canutum regem Daniæ c. a. 1027 se contulit, ubi videtur mortem oppetisse. Ex* Óláfsdrápa *sex semistrophæ exstant, quas SnE,AM I 520, 518, 490, 504, 512, 472 nobis servavit. Sextæ semistrophæ in contextu carminis oblivione prætermissæ hæc verba sunt:*

6. Fold of verr folk-Baldr, | ǫrn reifir Óleifr,
fár má konungr svá, | er framr Svía gramr.

1^4 hróðr *R* 2^2 ok *addidi* 3^1 of etr *metri causa scripsi*; drekkr *libri* 3^3 of *addidi* 5^1 rekr *Wchart.* 5^2 munlaust *libri* 5^4 óskvíf *libri* 5^4 frægt líf *cod. 757* 6^1 of *addidi* 6^3 ǫrnu *R*, ǫrn *Wchart*, ærnu *1eβ*.

Hrynhenda Arnórs.

Arnor, Thordi filius, inter vates antiquitatis ingeniosissimos numerandus, in Islandia circa annum 1011 natus est. Eum apud Thorfinnum et Ragnvaldum, dynastas Orcadenses, per aliquot annos (c. a. 1042—46) versantem horum laudes celebrasse eamque ob rem cognomine jarlaskáld *appellatum esse, satis constat. Circa annum 1046 ad Magnum Bonum atque Haraldum Severum, reges Norvegiæ, profectus in honorem eorum carmina effudit, quorum alterum Magno regi dedicatum maxima ex parte usque ad nostra tempora asservatum est. De posterioribus fatis Arnoris nihil certi scimus, nisi quod demum post annum 1073 ex vita decessit. Carminis Magno dicati, quod propter metrum* Hrynhenda *vocatum est, fragmenta in hos locos dispersa sunt: str.* $1—4^{1-4}$, *5—10, 13—15 in Fms VI 196, 23, 24,*

26, 47, 196, 197, 47, 68, 85, 91 inveniuntur; Fms V 119 habet str. 4^{1-4}, 5^{1-4}; *str. 1,* 5^{5-8}*—10, 13, 14 in Flb III 322, 264, 271, 281, 284 exstant; Morkinskinna (= Mork; ed. Ungeri, Christianiæ 1867), pagg. 31—32, habet strophas 1, 7—9; Hkr p. 517, 529, 532, 544 strophas 3, 4, 10—12, 15 asservavit; Fris 169, 181, 191 habet str. 3, 4, 11, 12, 15; in SnE,AM II 498 denique str.* 4^{1-4} *et* 7^{1-4} *leguntur, in eodem libro I 514 str.* 12^{1-4} *insunt. In Fms VI codices illi* Hulda *et* Hrokkinskinna *(= Hrokk) ad contextum constituendum adhibiti sunt.*

1^6 stóru *Mork, Flb* 1^8 þrifnuðr áðr heimr rifnar *mendose Flb* 2^4 *pro* reiði *codices habent* skrúði; *Gislasonius (Om Helrim 54) emendavit* 2^6 varta *scripsi;* verða *cod.* 2^7 hristi *legendum putat Gislasonius (Njála II 159)* 2^8 stokkinn *Fms;* búin gríma *restitui;* búnar grímur *codd. et ed.* 3^2 í Svænskar *Fms,* um Sœnskar *Hkr Fris* 3^4 landherr *Fms,* landsfólk *Hkr Fris* 3^5 þorðut *Fms,* þorðu *Egilssonius (ShI VI 19);* þurðut *Hkr Fris* 4^2 í Þrœnzkar bygðir *Fms Fris,* í Þrœnda bygðir *Hkr* 4^{4-8} *omitt. Fms* 5^1 ungr frák þik, eyðir, þrengva *Fms V, ubi tamen* ungan *inter varias lectiones enumeratur;* ungr frá ek ǫðlingr þrengva *prave Fms VI* 5^2 gráðr af þeirra *Fms V,* gráðr þeira *Fms VI; ex apparatu critico in Fms V apparet, complures codices habere* gráðar þeira 5^7 *pro codicum* þér *dedi* sér, *auctore Egilssonio (ShI VI 21)* 5^8 *emendationem Gislasonii (Om Helrim pag. 47) recepi;* mæra gramr til landa æru *Fms,* mæta gram til landamæri *Flb* 6^1 vann þá suðr *Flb* 7^5 líkan *libri* 7^7 und fylki frægra *mendose Mork et Flb* 7^8 fagrligt eikiu sund snarla *Flb* 8^3 hlenna þreytir *libri; Gislasonius (Om Helrim p. 56) emendavit* 9^5 fregn ek *Mork Flb* 10^1 ljótu dreif *Hkr* 10^3 fastliga *Flb;* geystri *Fms Flb* 10^4 fýris angr ok *Fms Flb* 11^1 hvar *pro* hvé *Fris* 11^2 Vindlands *Fris* 12^1 mildingr fór *SnE,AM* 12^4 at Jómi *Fris SnE,AM* 12^{1-4} *Marco Skeggii filio immerito tribuit SnE,AM I 514* 13^1 valdi *Flb* 13^5 *metro et sensu postulante* verja *scripsi;* vare *Fms,* vǫrru *Flb,* vaxi *Hrokk* 14^3 vargr skók *prave Flb* 14^7 þjóðum kyrr *Flb* 15^6 setr *Fms* 15^7 ofvægr (ofvegr) *libri.*

In SnE,AM II 126, 137 hæ reliquiæ inveniuntur:

Seinkun verðr, þás hlébarðs hanka
hníkar ár en ljóta bára;

kljúfa létk í kaupfǫr dúfu
knarra minn við borð en stinnu

Quæ fragmenta fortasse ad encomium de Magno rege referenda sunt. Cfr B. M. Olsenii librum, qui inscribitur: Den tredje og fjærde Grammatiske Afhandling i Snorres Edda (Hauniæ 1884) pagg. 192, 201, ubi alia prioris loci interpretandi ratio atque Egilssoniana proposita est.

Rekstefja.

Steinius, Herdisæ filius, ex Islandia oriundus, sæculo undecimo vixit idemque fuisse videtur, qui alio nomine Hallar-Steinn *vel* Hallar-Steinarr *apud antiquos appellatus est. De vita ejus perpauca nobis tradita sunt; id solum pro certo scimus, eum apud Haraldum Severum et Olavum Tranquillum, reges Norvegiæ, diutius (c. a. 1060—85) commoratum esse. Carmen ejus notissimum, quod metri causa* Rekstefja *nominatum est, ad laudes Olavi Tryggvidæ celebrandas compositum, nobis integrum servavit codex ille Bergianus (*Bergsbók = *cod. Holm. 1 fol.), quem in carmine edendo ipse adii. Majorem stropharum numerum Fms et Flb receperunt: str. 3, 4, 5^{5-8}, 6, 9, 12—23, 25—31 et in Fms I 105, 143, 283, II 258, 274—82, 299, 312—30 et in Flb I 94, 119, 120, 285, 456—491 exstant; secunda quoque stropha in Fms I 100 invenitur. Flb Marcum Skeggii filium auctorem hujus encomii immerito fecit. De hoc carmine copiose ac docte in Script. Hist. Islandorum (= ShI) III 224—276 disseruit Egilssonius, ad quem legentes delegamus. In varietate scripturæ annotanda codicem Bergianum litera B insignivimus.*

1^{1} hǫlđa *l.* hrunda *conjecit Egilssonius (ShI III 244),* haunda *B,* n *suprascripta lineola indicatum;* Hǫrđa? 1^{3} remmiþundi *sine causa mutavit ShI* 1^{5} skýrunn *dedi pro codicis* skurumzt, *quod et sensui et metro repugnat;* skýrunns *aut* skýranns *legendum opinatur Egilssonius (ShI III 271)* 1^{7} þigbaldr *B* 2^{2} vǫrđ *B,* vǫrđr *Fms* 2^{3} vísa *Fms* 2^{5} blikrauđr *Fms* 2^{6} *inter* þeims *et* átti *inserit* þet *(sic!) cod. B* 2^{7} allpruttr *B* 3^{1-8} *in B locum inter str. 5 et 6 tenet* 3^{2} allfljótt ok réđ brjóta *Fms Flb* 3^{5} hrænađrs *Flb* 3^{7} sannfróđr sigri *Fms Flb* 4^{3} torgut *Fms* 4^{4} *quod ShI III 246 dicitur, pro* mildum *in B* miklum *scriptum esse, id a veritate alienum est* 4^{6} réđ herjat *Fms Flb* 4^{8} Ólafr *libri* 5^{3} hioʀ gall *(i. e.* hjǫrr gall*) B* 5^{4} fǫđur *(minime* fǫđurs, *ut est in ShI) B* 5^{6} á Írlandí *B* 5^{7} Einskrar *B;* oddrjóđ enskra lýđa *Fms,* ođ međal enskra lýđa *Flb* 6^{2} réđ víđa *Fms* 6^{3} Ulfar *mendose B* 6^{5} skǫfnum brandi *Fms,* skǫmmum brandi *Flb* 6^{5} Skotlands *prave B* 6^{6} ok *pro* of *Fms; etiam B habet* skjaldfryđr *(minime* skjaldprúđr*);* skjótfróđr nam rjóđa *Flb; Gislasonius (Njála II 55) conjecit* skjald-rjóđr of nam hrjóđa, *sed lectio, quæ est in B et Fms, tuenda est* 7^{1} fœriǫndrum *perspicue B, etsi literæ* drum *paululum collitæ sunt* 8^{2} hott *perspicua est lectio codicis B* 8^{3} vandagek *B* 8^{6} ok gatt dála *B; emend. Egilssonius* 9^{1} fémildr *etiam B habet* 9^{5} sigrbanz *B;* siđvandr *Fms Flb* 9^{6} sannhróđigr *B,* sannfróđum *Fms,* sann-fróđr *Flb;* trú *omnes codd.; scripsi* trúu *suadente Gislasonio (Njála II 263)* 9^{7} yrlundr *mendose B; vocem* kindum *om. B* 9^{8} hann var *B,* hann er *ceteri* 10^{1} þrennia *B; emend. Egilssonius* 10^{8} salar

mendose B 11^{8} hollr ok *B* 12^{2} skjaldir *Fms,* skjoldu *B Flb* 12^{7} harre millde *Flb* 13^{6} hirðmǫnnum *Fms Flb* 14^{1} morðbands *B* 14^{5} skalptar *B* 14^{6} gunnfílinn lét blikra *prave B* 15^{1} ǫrrjóðr *Fms Flb* 15^{4} at Svǫldrar mynni *Fms Flb* 15^{5} kníðo *B,* knúði *Fms Flb* 15^{6} otna vagns *mendose B* 16^{1} rann skjótt ræsir mátti *Fms* 16^{4} tvenna *Fms,* þrennra *Flb; in B primum* tvenna *scriptum est, quod librarius ipse in* þrenna *mutavit* 17^{1} grá *Fms,* giá *B,* grár *Flb* 17^{1} gǫrði *B,* gerðisk drífa *Flb* 17^{3} trolls matr *perperam B* 17^{4} þar *pro* hræ *habent Fms et B* 17^{5} herr var sigri *Fms* 17^{6} blá feita *Fms,* fló peita *B Flb* 18^{1} œrit *B Fms;* ærir *Flb* 18^{3} grjót varð *Flb* 18^{4} *pro* sex tegum *præbet* lǫmðusk þar *Flb* 19^{1} stǫng reið *Flb* 19^{3} gerðisk snemma *Flb* 20^{3} *lectionem codicis B recepi;* sár frák drengjum dreyra *Fms Flb* 20^{5} tanðr beit *B,* tandr flaug *Fms Flb* 20^{7} hans vegr hófsk með sigri *Fms Flb* 21^{3} þess manns *B Fms;* þrekmanns *Flb* 21^{4} þrenna *B,* þremja *ceteri* 21^{6} brynskíðis *B* 22^{1} rann harri reins lauka *B* 22^{7} ǫflinn *Fms,* olinn *B,* ítran *Flb,* oflinn *restituit Egilssonius* 23^{3} seint mun *B* 23^{6} kann enn svá *B;* enn *omittendum est* 23^{6} lengra *legendum censet Sigurdssonius (Ann. f. nord. Oldk. 1849, p. 45),* lengri *Egilssonius (lex. s. v.* heggja*)* 23^{7} heggju hilmis seggja *B (in ceteris codd. hæc semistropha deest); Sigurdssonius l. l. emendavit; cfr Njála II 352* 24^{3} staran *mendose B* 24^{5} fleiri *B* 25^{2} smæri *B* 25^{3} gunnelds geymirunna *Fms Flb* 25^{5} hnigbaldr *Fms Flb* 25^{7} flestar dáðir *B* 26^{1} vask jafns *Fms,* vask jafn *Flb* 26^{1} rofnat *Fms,* rofnaðr *Flb* 26^{2} ek sá tvenne *B* 26^{7} styr reð *mendose B* 27^{4} í bjarg *B,* í berg *ceteri* 27^{6} *verba transposui;* hans var líf þrotit *codd.* 28^{1} hart frák *Fms,* hvort frá ek *Flb* 28^{2} reð framt ept *Flb* 28^{3} ráðvandr ræsir hendi *B, cujus scriptura retinenda erat, quum lectiones ex Fms et Flb receptæ in legibus metricis peccent* 28^{4} rípr *B* 28^{7} svá bar *Flb,* bar svá *Fms* 29^{1} dreyrserks *B,* dádstyrk *reliqui* 29^{2} dáðminnigs *B* 29^{2} fet ek inna *Fms Flb* 29^{5} hart skyndir nam hrinda *Fms,* hoddskyndi frá hrinda *Flb* 29^{6} hvatlyndr *Flb* 29^{7} styrlund *Egilssonius (ShI III 264);* styrlundr *B;* stórlyndr *Fms Flb* 30^{2} *Fms secutus sum;* spjótruðs skaða bóta *B,* spjótrunn skaðabótar *Flb* 30^{4} mikill *Fms Flb* 30^{4} dýrligrar *B* 30^{5} gǫrðusk *pro* gǫrðisk *codicum scripsi* 30^{6} und hánum *Fms Flb* 30^{7} sjónfagr svipstund eina *Fms Flb* 31^{1} ótrjóðr *B* 31^{2} gat bjartar *Fms,* gaf bjartar *Flb* 31^{3} dvergs regn *ex emend. Egilssonii;* dvergregns *B Fms;* dyggregns *Flb* 31^{3} dýrðar magnat *Fms,* dýrðar mǫgnut *Flb* 31^{5} sólu fegri *Fms Flb* 31^{6} prýddr með skrýddum *Fms Flb* 31^{8} dygðar *Fms,* dýrðar *B Flb* 32^{1} hringskóðs herðimeiðar *ex emend. Egilssonii;* þingskóðs herðimeiða *prave B* 32^{3} ellvellz *B* 32^{3} óðr ríkr *B; emend. Egilssonius* 32^{6} gǫndlar fýst *scripsi pro* gǫndla fýstr *B* 33^{3} byrtjallz beztu heilli *re vera est in B; duo igitur menda hujus*

versus in codicem B immerito contulit Egilssonius (ShI III 266); byrstalls *etsi dubitanter conjecit Gislasonius (Om Helrim 23)* 33^{5} þiggi *B*, þiggr *mendose ShI III 266* 33^{7} Ólafi *prave B* 34^{1} *emendavi*; hermargt hví kvedum ortu (*haudquaquam* orti, *ut est in ShI l. l.*) *habet B*; *illud* hví kveđum *omni sensu caret*; hvikkvæđi‿ortu *cum elisione legendum* 34^{3} hnykkilundar *scripsi, pro* hnykkilunda *B et ShI* 34^{8} Bjarni *ipse cod. B* 35^{4} hófs *B*; *emend. Egilssonius* 35^{4} drápu *B*, drópu *Gislasonius (Om Helrim 41)* 35^{6} hatr (*i. e.* háttr) *B* 35^{8} þagna *manifesto B*.

Eiríksdrápa.

Marcus, Skeggii filius, qui per quatuor et viginti annos (1084—1108) munere legislatoris in Islandia functus est, inter alia carmina hoc epicedium, in honorem Erici († 1103) regis Daniæ compositum, ad Nicolaum fratrem ejus et successorem misit. Ex fragmentis hujus carminis SnE,AM I 520, 528, 318, 518 strophas 1, 2, 3, 6 nobis servavit; omnes reliquæ in Fms XI 295—317 exstant. De vita Marci et carminibus vide SnE,AM III 348 sqq. Siglis in SnE,AM et Fms XI adhibitis usi sumus.

3^{1} finnisk dýrri *cod. AM 757, 4:o* 4^{4} hneyki *Fms*; hnøggvi *F, K* 4^{7} honum varđ engi er hans nafn kunnigt *B* 5^{7} knáđi *Fms*, knátti *F* 6^{2} marfold *cod. le*ʒ 7^{1} at Yngva *S, V* 7^{4} dyrđar seggjum *F* 7^{7} kyn svá at *F, K* 8^{2} gramr *pro codicum* konungr *dedi* 9^{1} byrđings beiđir *mendose B* 9^{6} of *propter metrum addidi* 9^{8} í ófriđ *pro* jǫfri *S, V* 10^{4} liđ *F*; hliđ *Fms, quod cum* bálkat *jungendum esset* 10^{4} venja *F, K*; nema *Fms contra metrum* 12^{3} varđi *S, V*, vandi *B*, eyddi *F* 12^{4} ok gulli *aut* í gulli *alii* 12^{7} kníđi allvaldr *F*, kendu allvalds *B* 14^{1-2} jafnan storræđi annan gram *prave B* 15^{1} þorđu *S, V* 16^{2} skíđum *S, V* 19^{3} harđir tíndust *S, V*; harđar kindr *B* 20^{1} blóđi *ShI XI 278*, blóđit *Fms* 22^{1} hjǫrtun *libri* 22^{8} í himnum *B* 23^{3} gjǫld feldu *K* 24^{4} snjallri rǫndu *B* 25^{3} *lectionem a Fms acceptam retinui*; lét þar hollr vinr heruđ *B*, lét hann helzt um héruđ *S, V*; hollvinr herjar *ShI XI 284* 25^{4} af hreinum ok musteri steini *l.* ok musteri fimm af steini hreinum *var. lectiones, æque mendosæ* 25^{8} Saxland *H, K* 26^{1} blíđum *B* 26^{3} randgards reyrir *S, V*; randgriđs rýrir *H* 26^{6} leiđmenn *V* 26^{7} næđi *G* 27^{1} dróttinn *G, K* 27^{2} dǫglings *G, K*; dǫgling *Fms* 28^{2} liđharđr *S* 28^{2} konungr fór sá norđan *B* 28^{3} hǫrđum enn međ hilmir vǫrđu *S, V*; en međ helming hǫrđum vǫrđu *B*, *utrumque sine sensu* 28^{8} fríđi *G*, í fríđi *ceteri* 29^{6} ríkir *G, K*; ríkr *ceteri*,

deficiente justo syllabarum numero 30^{2} ok gullit rauða *S, V* 31^{3} ofvægr *libri;* stilli *S, V* 31^{4} aldrei stríð *prave S, V* 31^{8} *codicem K secutus sum;* þótti verǫld hryggva *ceteri* 32^{5} jarla heyni *M, quod ShI XI 291 in* jarla hegni *commutatum est;* jarla meiði *B* 32^{7} hugðu foldna hraustann *mendose S, V.*

Geisli.

Einarus, Skulii filius, inter poëtas Islandos sæculi 12:mi longe celeberrimus, anno fere 1095 natus est. In ipso flore ætatis sacerdos inauguratus ad Sigurdum "Jórsalafara", *regem Norvegiæ, a. 1114 se contulit. Post mortem regis (1130) in Islandiam reversus ibique diu moratus anno fere 1145 Norvegiam revisit et in tantum favorem Eysteinii regis, ut regni mareschallus designaretur, brevi venit. Quo anno e vita decesserit, haud certo scimus; post annum 1160 eum in Islandiam denuo revertisse ibique postremam vitæ partem degisse verisimile est. Carmen inclitissimum hujus poëtæ illud est, quod in honorem Sancti Olavi compositum nomine ex verbis primæ strophæ carminis deducto* Geisli, *i. e. Radius, vulgo appellatur. In æde sacra Nidarosiensi hoc carmen coram Eysteinio, Sigurdio Ingioque, tribus Norvegiæ regibus, atque Joanne archiepiscopo ipse poëta magna audientium corona stipatus c. a. 1152 recitavit. Codex Holmiensis, cui nomen* Bergsbók *(= B) inditum est, solus integrum hoc carmen continet; alium textum carminis, str. 31—33 omissis, invenitur in Flb I 1—7 (cfr Fms V 349—370). Cfr SnE,AM III 351 sqq., atque editionem Bergiani exemplaris Cederschiœldianam (= C), Lundæ 1874 editam, quam, nisi diversa sententia est pronuntiata, ubique secuti sumus.*

1^{1} orð *Flb* 1^{2} alls ráðanda *Flb* 1^{3} getr góða *Flb* 1$^{1-4}$ *nunc magis placet ita interpungere:* 'eins má óð ok bœnir allsvaldanda ens snjalla (mjǫk 's fróðr, sás getr greiða) goðs þrenning mér kenna' 2^{1} heims *B Flb;* húms *editores* 2^{4} veðrs *Gislasonius (Om Helrim 31);* veðr *B Flb* 2^{5} bert frá bjartri *Flb* 2^{6} maðr und skýjaðri *Flb* 3^{1} síz *pro* síðar *librorum propter metrum antea scripsi; nunc vero, suadente Gislasonio (Njála II 612), puto rectius* siðar *scribi et hoc verbum cum* heilags *conjungendum esse;* sól heilags siðar *est appellatio Christi salvatoris* 3^{2} setrs *Flb* 3^{5} réð efnask *Flb* 4^{1} rann allrar skepnu *Flb* 4^{3} Kristr með krapti *Flb* 4^{4} kunnr rettlætis sunnu *Flb* 5^{5} sitr englum efri *Flb* 6^{3} mál kynnask þau *Flb* 6^{4} vátta *Flb* 6^{5} þá reis *Flb* 6$^{6-8}$ *verba sic ShI V 325 construuntur:* þaðan reis upp alþýð kristni (= *catholica*

ecclesia Christiana), sús *etc.*; *C vero* alþýð *pro substantivo habet et vocem* kristni *cum* skjǫldungr *conjungit* 8[6] yðvara *B*, yðvarrar *C*; yðvart bið ek magnit styrkva *Flb* 9[2] mærð borin lærðra *Flb* 9[3] kǫllum svá *Flb* 9[5] hefjum hendr *Flb* 10[1] ǫld samir Óláfs gilda *Flb* 10[3] oss at óðgerð þessi *Flb* 10[7] rann samir *Flb* 10[1–8] *de hac stropha vide Njálam II 434* 11[2] þegns prýðibrag hlýða *Flb* 11[8] konung *B*, í konungs *Flb*, konungs *C* 12[2] sóknbráðr konungs *Flb* 12[5] þengil *Flb* 13[1–8] *post str. 14 habet Flb* 13[1] réð um tólf *Flb* 13[3] bíða *C*, biðja *B*, þegnar fœða *Flb* 13[4] *codicum* konung *emendavit C* 14[1] móðr *Flb* 14[2] kunnan *B*, gunna *Flb*; *emend. C* 14[7] fár gramr hefir frægri *Flb* 15[5] sá standa *Flb* 15[6] stjórnarfimr *Flb* 16[1] auk hverlofaðr *Flb* 16[2] hrokkinseiðs *Flb* 16[5–6] leit sás landsfólk gætir líknframr *Flb* 16[7] opnaz *Flb* 17[4] álmreyr *Flb* 17[8] branddríf *Flb* 18[1] þaz vann *Flb* 18[2] flestra *Flb* 18[7] rǫskr . . . œskir *Flb* 19[1] náðiz *Flb* 19[2] baugskjaldar *C*; baugs skjaldar *B*, baugskjalda *Flb* 19[5] es harri *C*, es harra *B*, at harra *Flb* 19[6] bar dauða *Flb* 19[7] happ *Flb* 20[1] gørðusk *C*, gerðisk *codd.* 20[3] vandit *C*; vandisk *Flb*, firði *B* 20[7] þá er ǫnd með sér sendisk *Flb* 20[8] samdœgris *emend. C*; samdœgrs *codd.* 21[1] dróttin Hǫrða *Flb* 21[2] *emendavi*; dylezt menn við þat gleðja *B*, dragisk mærð þannig hrærða *Flb*, dyljask meðr við þat *C* 22[4] hans batnaðar *Flb* 23[5] þó sínar *Flb* 24[3] mun þat *Flb* 25[2] tandrauðr *Flb* 26[1] þar er hvílisk *Flb* 26[3] hlýru *Flb* 26[4] afskurðr *Flb*; farizk *B Flb*, farit *Fms C* 26[5] frægð ríðr *Flb* 26[7] snilli fremsk *Flb* 27[1] skulum *Flb* 27[2] ens góða *Flb* 28[1] sekir *B*, sueckuir *Flb*, søkkvir *C* 28[6] harðgengr konungr *Flb* 29[1] jarplitaðs *Gíslasonius (Njála II 295)*, jarplitan *B*, jarpliðr *Flb* 29[3] rauð málmþings kennir *Flb* 29[7] biðu víf *Flb* 31—33 *omittit Flb* 31[2] gat hann rétt *B*; hann *delendum est* 32[6] móðir *B*, móður *C* 33[2] aunnar . . . miklu *B* 33[3] lín *B*, lim *C* 33[4] litrauðs *B*, lætrauðr *Vigfussonius (cfr C, pag. 18)* 34[2] holls ok *scripsi*; holls af *B*, hollr ok *Flb* 34[8] konungs viðr *Flb* 35[2] Skánungum *Flb* 35[4] almilds *Flb* 35[7] gránu *Flb*, grænu *B* 36[1] hildings *Flb* 37[1] gǫfug lét *Flb et Hkr (ed. Ungeri) pag. 696, ubi haec stropha exstat*; gǫfug skar *B* 37[4] *Flb et Hkr secutus sum*; ungr maðr vas sá tungu *B*; *de hoc loco disseruit Gíslasonius (Njála II 238 sqq.)* 37[7] hoddanjót *Flb* 38[4] hár skerðandi *Flb* 38[7] of *Flb*, ok *B* 38[8] slungin *Flb* 39[3] mærð ríðr mildings *Flb* 40[2] enn þeir skerðu *Flb* 41[8] deilir *B* 42[2] dómara *Flb* 42[4] verðan *Flb* 43[3] Óláfs hjǫrr *Flb* 43[6] þunnvaxins *B* 44[3] sverð es sókn vas orðin *Flb* 44[6] hringstríðandi *Flb* 45[1] nú finnr sás *Flb* 45[2] konung *C*, konungr *B*, jǫfur *Flb* 46[1] skal skýra *Flb* 46[6] himintungla *Flb* 47[1] gerðisk *Flb* 47[2] síðalla á kveldi *Flb* 47[3] glaumvekjandi *C*, glaumvekjandr *B*, glaumkennandi gunnar *Flb* 47[8] ormfimr *Flb* 48[3–4] steindra styrsbráðr regins váða *Flb*

48[5] nýtr gat séđ á *Flb* 49[5] áđr þrifhvassir þessir *Flb* 49[6] yngva *B* 50[1] meiđs lét *Flb* 50[2] allvaldr *Flb* 51[1] tákn eru bjǫrt þaus birtazk *Flb* 51[3] mál finnsk *Flb* 51[4] margþarfr *Flb* 51[5] aungir *Flb* 51[6] megut *B C Flb* 52[1] hjaldr *Flb* 53[2] Miklagarđr ok jarđir *Flb* 53[6] barraugn *Flb* 54[3] stríđ stall ógnar eyđis *Flb* 54[5] einum *Flb* 54[7] rofin klofnađi *Flb* 55[1–3] þá ǫs rauk . . . stál á þegna hjálmnjǫrđungum harđa *Flb* 55[6 8] brimils . . . þars nærri . . . þorđu *Flb* 56[1] ruddu *Flb* 56[5] ǫld *Flb* 56[6] ungr brimloga slungins *Flb*, engr . . . slengvir *Gislasonius* (*Njála II 184*) 56[7] þaus dýrka *Flb* 57[1] oss *omittit Flb* 57[5] guđs þess er giftu *Flb* 57[6] gunnstyrks *Flb* 57[8] læknis *Flb* 59[2] marglituđr *Flb* 59[3] greri fjón međ *Flb* 59[5 6] þeir er lim leystu feyfđar (*sic*) krǫfđ *Flb*, þeir er lǫg lestu leyfđar krǫf *SnE,AM II 499* 59[8] firar stungu *Flb SnE* 60[2] tírkunns lokin *Flb* 60[3] þrysvar *Flb* 60[5] auđskiptir *Flb* 61[1] ok *B*, of *Flb*; stýfđar *codd.*, stýfđrar *C* 61[3] ítran þegn til augna *Flb* 61[4] ok tungu *Flb* 61[6] gǫrvallra meina *Flb* 62[4] dyggri *Flb* 62[5] þvít lausnara leysi *Flb* 62[7] langvinr *Flb* 63[2] vinir flestir *Flb* 64[1] horsk *Vigfussonius* (*C pag. 24*), hoskr *codd.* 64[2] hans veg *Flb* 64[4] tungna *B* 64[5] þars hreggsalar hyggjum *Flb* 64[6] jǫfra *Flb* 64[7] skreytt megu skatnar líta *Flb* 64[8] sínum *Flb* 65[2] hǫfuđmanns *Flb* 65[4] erkistólar *Flb* 66[3] þrotnar hás frá þessum *Flb*; at *C*, af *B* 66[4] þingsnjalls verǫld alla *Flb* 66[5] loti *B* 66[6] limsalms konungi himna *Flb* 66[7] hyllan *B* 67[5] báls fái *Flb*; hverr sólar *B* 67[6] siklings hefir mikla *Flb* 67[7] hilmir *B* 67[8] heiđbjartr er *Flb* 68[3] þjóđ er nauđum *Flb* 68[4] naglskadds *C*, naglkvaddr *B*; nafnkuđr viđ trú jafnan *Flb* 68[5] þeirs *Flb* 68[6] veljendr *C*, velivdr *B*, velendr framan telja *Flb* 69[1–8] *post str. 70 in Flb collocantur* 69[1] mundi bragr *Flb*; nú brǫndum *C emend.*, nú grǫndum *mendose B*; ens brenda *Flb* 69[2] baughvers *Flb*; nera *pro* vesa *perperam B* 69[3] kannk *Flb* 69[4] launat *B* 69[7] þess lýsik *Flb* 69[8] grimmr *Flb* 70[3] fylgir *Flb* 70[4] happsdáđa *B* 70[5] laun fám holl af hánum *Flb* 70[7] óđar hjálp *Flb*; gœđi *C*, gœđum *B Flb* 70[8] blessun lof þessa *Flb* 71[5] segir ýtum *Flb* 71[6] œztan hvé *Flb* 71[7] elskig *Flb*.

Krákumál,

i. e. mele Aslaugæ reginæ, cui cognomentum Kráka *fuit, apud veteres editores etiam* Bjarkamál *aut* Lođbrókarkviđa *inscribuntur. Hoc carmen, in quo Ragnar rex ab hoste in foveam vipeream dejectus et jam moribundus præclara sua facinora enumerans inducitur, aut ab ipso*

rege aut a conjuge ejus compositum esse multi olim fabulati sunt. Satis vero certis argumentis docti viri nostræ ætatis comprobaverunt, poëma hoc laudatissimum, ut quidem nunc in manibus est, sæculo demum duodecimo l. decimo tertio p. Chr. n. exstitisse. Cfr quæ de hac re disseruerunt G. Stormius (Bidr. til Vikingetidens Historie, pag. 196), Vigfussonius (CPB II 340), alii. Editionem carminis Rafnianam (1826) cum exemplari in Fas I 300 sqq. expresso comparatam consuluimus. In varietate lectionum annotanda solam membranam (Cod. Reg. Havn. n:o 1824), quæ Krákumál *nobis servavit, lit. A significavimus; apographa chartacea distincte insignire non opus fuit.*

1[2] vasa *scripsi pro* var ei *codicum* 1[4] grávitnis *A*, grafvitnis *alii* 2[2] þás fenguin *nonnulli* 2[10] ramn *(i. e.* hrafn*) A*, hrafn *ceteri*, Rán *Fas* 3[4] tjǫr *scripsi*; tir *l.* tyr *codd.* 4[5] í móðu *A aliique* 4[6] fjǫðr náði *A et nonnulli alii* 4[9] grenjar *A* 4[10] benshildr klufust skildir *perperam A* 5[2] frýðu *A et complures*; flýði *nonnulli* 5[7] lyndar vǫll *A* 6[3] hrægagarr *A aliique* 6[10] á breymi *A*, á brynjur *Fas* 7[3] áðr enn á *A* 7[6] bryndum *A*, brǫndum *nonnulli* 7[7] sneið rauðar *nonnulli* 8[8] með uppruna *A aliique, quod retineri potest*; í uppruna *nonnulli* 8[9] strenghumlur *(crabrones e nervo emissi, i. e. sagittæ) legendum opinor*; strenghǫmlur *A eodem sensu*; strengvǫlur *Rafnius in Fas I 303 conjecit*; stíga *A*, stinga *alii* 9[2] í blóði *alii* 9[3] benstara *A et complures*, benþvara *alii*; brendum *A*, bræddum *exemplar Wormianum*; bendum *ceteri* 9[5] slitu randir *nonnulli* 9[9] út of *A*, vítt of *reliqui* 10[9] morginskarru *A* 11[8] við *A aliique*, fyrir *nonnulli* 12[3] brýn *libri* 12[8] hamre *ex Fas recepi*; hanpe, hanye, hatti *codd.* 13[7] hræsílna *A* 13[8] slitnaðar *A* 14[7] leiks *Pfeifferum (Altn. Lesebuch, pag. 125) secutus scribendum puto*; leik *codd. et edd.* 14[9] benmána *A* 15[6] fyrr *A*, fyrir *ceteri*; fyrri *Gislasonius (Njála II 324)* 15[10] álmr strenglaugar *A*, hjálms strenglaugar *alii*; *emendationem Egilssonii (in ed. carminis Rafniana 1826, pag. 127) recepi* 16[4] gaukr at sverðaleiki *nonnulli* 17[2] hundmargan *A*, hermargan *alii*; hundmarga *Fas* 17[3] fyr meiði *A* 18[4] niða *A*, *Fas* 19[4] þrenna *deest in A* 19[8] at hann heill *libri* 22[5] *hic membrana desinit* 22[5-6] opt sýtir sá ævi | es aldrigi nistir *codd. chart.*; *conjecturam Egilssonii,* úlfgi *pro* aldrigi *(in lex. s. v.* nista*) legentis, recipiens locum emendavi* 23[5] hrøkkvat *nonnulli* 23[6] þat var drengs *libri* 24[6] at aldrlagi *libri, quod quidem retineri potest* 25[10] til Viðris borða *nonnulli* 26[4] bjǫrtum *quidam* 26[10] dugðu *metri causa scribendum est*; duga *libri* 27[2] at ævi *Egilssonius (lex. s. v.* arfr*)*; at arfi *libri* 27[6] í Ellu blóði *cod. Worm.* 28[5] of *addidi* 28[8] konungr frægri *nonnulli.*

Búadrápa.

Encomium hocce ad Buium, socium fortissimum bellatorum Jomensium, celebrandum poëta quidam, cui nomen erat Thorketillus, filius Gislii, concinnavit. De auctore carminis nihil fere nisi nomen cognovimus; sæculo duodecimo eum vixisse verisimile est. Fragmenta poëmatis in Fms I 164—179 exstant; in discrepantia scripturæ afferenda codicem Arna-Magn. 61 fol. litera A, codicem vero AM. 54 fol. lit. B insignivimus.

1^3 snerreiði *l.* snarreiði *codd.; Egilssonius (ShI I 186) emend.* 2^3 spjǫllum *A* 2^6 af *codd.* 2^8 sjókalda *B* 3^5 víði *A,* víðr *B* 3^7 nýtr gaf næst *A* 3^8 skeiðarstǫfnum *B* 4^3 grjót kom *B* 4^4 gekkst *B* 6^4 Fjǫlnis *A* 7^1 hregg haukar *B* 7^3 skýfðu *codd.* 8^2 gladdi *codd.,* gladdisk *conj. Fms* 11^4 naðr *codd.;* nagr *Egilssonius (ShI I 206)* 11^5 bens bára *ut vult Egilssonius (l. l.) legendum erat;* byrs bára *A,* ben sára *B* 12^2 valði of nái *codd.;* of *omittendum est* 12^5 þó *B.*

Jómsvíkingadrápa.

Magnam fortitudinem, qua bellatores Jomenses in pugna Hjarungavagensi (995) excellebant, hoc carmine Bjarnius filius Kolbeinii, episcopus Orcadensis († 1223), summis extulit laudibus. Vir ille et genere nobilis et alto dignitatis gradu potentissimus inter poëtas sæculi duodecimi locum haud ultimum tenuit atque amicitiæ necessitudine cum honestissimis familiis Islandiæ conjunctus fuit. Carminis Jomensis, sæculo 12:mo exeunte sine dubio compositi, maxima pars in codice regio Eddæ Snorrianæ, quem lit. A insignivimus, nobis servata est. Nonnullæ strophæ etiam in codicibus historiam copiosiorem Olavi Tryggvidæ continentibus exstant; quorum unum eundemque præstantissimum, Arna-Magnæanum illum n:o 61 fol., litera B notavimus. Cfr quæ de his rebus in libro, qui Jomsvíkinga Saga, samt Jomsvíkingadrápa *(Lundæ 1879) inscribitur, disseruit Carolus af Petersens (l. l. pagg. 120 sqq.), cujus editionem codicis A maxime secuti sumus.*

1^1 ǫngan *libri* 1^4 prýði *Egilssonius (lex. s. v.* prýði*); in A hæc vox exstincta fere est;* fnúði *mendose B Str. 2 in codd. post str. 4 locum tenet* 2^1 fróðr *ex conj. Vigfussonii recepi; in A vox est detrita* 2^{3-4} *et* $^{7-8}$ *in cod. legi non possunt* 3^4 handfǫgr *Egilssonius (ShI XI 152); in A vix legi potest* 5^{1-2} *et* 5^5 *has lacunas mutilatio membranæ reliquit* 5^6 orti *Petersens; in A hoc vocabulum deest* 6^1 suðr frágum vér *Vigfussonius; in A verba sunt*

detrita 9^{3} þegnum *A*, þegna *Petersens* 10^{4} sínum *A*, síđan *ceteri* 10^{5} ok *libri* 10^{6} ógnrakkastir *A*, ógnrakkir *ceteri* 10^{7} ýmsar *nonnulli* 11^{4} ágætis *alii* 11^{5} haukliga *l.* haukligast *alii* 11^{6} tóku *A*, gátu *reliqui* 11^{7} eigi segik at *A*, *quod retineri potest;* frá ek æđri *B*, frá ek at *alii* 12^{3} at auka *ceteri* 12^{4} styr slíkan *B* 12^{7} gram *B* 12^{7} frœkna *l.* frœknra *alii* 17^{1} sagt vas at *A*, segja *ceteri* 17^{2} reyfendr *contra metrum nonnulli* 17^{4} kvæmi *præter A omnes* 18^{8} saman *om. A* 18^{8} bundinn *nonnulli* 20^{2} heyri . . . váru *nonnulli* 20^{5} hreggundir *mendose alii* 22^{4} hundmargr *Egilssonius (lex. s. v.* hundmargr*); in A literæ* margr *sunt detritæ* 23^{2} gníđu *A; greiđa Gislasonius (Om Helrim pag. 35)* 23^{3} *et* 23^{7} *in cod. A avulsa sunt* 24^{4} á moti *in A detrita sunt* 26^{2} álmr gall Búi *nonnulli* 26^{7} illr *nonnulli* 26^{8} Áslákr *alii* 29^{4} gengu *A;* gingu *Petersens* 30^{2} æsti *nonnulli* 30^{8} þegar *A*, syni *reliqui* 32^{2} Hǫlgabrúđar *B*, Hǫlđabrúđar *nonnulli* 32^{3} á hjálmum *præter A ceteri* 32^{7} þí *A*, þá *nonnulli* 32^{7} náđi ben *nonnulli* 33^{1} þar var *A* 33^{2} þreklunduđum *(l.* þreklundum*) alii* 33^{4} sínum *deest in A* 33^{7-8} glumđi hrǫnn á húfum | hríđ fell í bug váđa *præter A ceteri* 34^{3} at inna *contra metrum A*, at segja *reliqui* 34^{7} hart lét hann *A*, hart vá hann *ceteri* 36^{3} áđr frák *libri*, þá frák *Petersens* 36^{5} ok hreggbođi *codd.;* áđr hreggbođi *Petersens* 37^{5} ok *libri* 37^{7} knegu lýđir *libri; quæ verba metri causa transposui* 38^{1} valt *A*, víst *reliqui* 38^{5} eigi *A*, þeygi *ceteri* 38^{6} ǫđlings *A*, þengils *ceteri;* at renna *contra metrum nonnulli* 38^{7} þeir ýgja *alii* 39^{8} stranga *Petersens; vox in cod. haud perspicua* 40^{7-8} sitja *et quæ sequuntur ex Fms XI 174 recepi; in cod. A nunc legi non possunt; sequentes strophas A omittit* 41^{4} þegna liđ *B*, ógnar liđ *ceteri* 42^{8} vegit þeirri *nonnulli* 43^{8} egghríđ *B*, egghríđar *alius* 44^{4} tólf *B*, tíu *ceteri* 45^{2} landa *nonnulli.*

Málsháttakvæđi,

i. e. Carmen Proverbiale, in uno tantum codice exstat, regium illum dico Eddæ Snorrianæ, ubi encomium Jomense Bjarnii episcopi proxime sequitur. Quum vero hæc carmina et multa similia habeant et ordine continuo in eodem codice sint asservata, valde verisimile est, hanc quoque copiam proverbiorum a Bjarnio numeris astrictam esse. Editionem carminis præstantissimam, quam anno 1873 Theodorus Mæbius divulgavit, semper fere secuti sumus; in varietate verborum annotanda codex regius eodem modo, quo supra proxime, lit. A. insignitus est.

1^{1}, 1^{3}, 1^{4} *plurima vocabula nunc legi nequeunt* 1^{6} flestir henda *restituit J. Sigurdssonius;* fl . . . . da *A* 1^{8} griplur *Fritzner*

(lex. s. v. gripla*),* griplut *mendose A* 2^{7} róa *Egilssonius (lex. s. v.* róa*);* má *A* 3^{8} hve hon fór *A* 6^{8} *mutavi;* eiga þeir bersi *A* 9^{1-2} at sveini, | sá var tældr af Mistelteini *in re metrica peccans Corp. Poët. Bor. II 365* 11^{5-8} *etiam in Flb I 583 (Fms X 208) exstant, ubi* var þat *l.* var þá *pro* varðat *perperam scribitur* 11^{5} ekki verða fróðum farald *inscite mutavit CPB II 365* 12^{8} surt *A* 13^{7} kynjum *an* kunigum *incertum A* 14^{1} braðsett *A; Mœbius emendavit* 15^{1} sér einn *A; Mœbius transposuit* 15^{4} lundver *(i. e. aucupium alcarum arcticarum)* þykkir bezt í sveit *J. Thorkelssonius (in diurnis Islandicis, quæ* Víkverji *vocantur, 1873, n:ro 37)* 15^{5} skammr *A,* skammæ *Mœbius* 15^{5} opin *A; Thorkelssonius l. l. emend.* 15^{8} bersa kali *conjectura Sigurdssonii; in cod. verba sunt detrita* 16^{2} við sáran *ita Sigurdssonius lacunam explevit; ex codice literæ eodem modo, quo* $16^{3,\,6,\,7}$, *evanuerunt* 16^{8} *emendavi;* orðin fara þegar munninn líðr *A* 17^{2} *codex habet* ýtum þeim er bægir drer, *in quibus verbis nulla inest sententia, quare proverbium illud Islandorum* 'eigi brýtr gæfumaðr gler' *in hunc locum inserui* 17^{3} eins er í fǫgru fengr *A* 18^{3} kunni hon slœgðir *A* 19^{2} kǫllum vér *A* 19^{4} verða menn þars uppi fjarar *conj. l. l. Thorkelssonius* 21^{6} vinfegin *A, Mœbius emend.* 21^{8} var hann *A* 23^{8} yfir skapadœgr *A* 26^{4} bǫlit kǫllum vær *A* 26^{7} áflóð *A* 27^{2} bjalltað skínn *A; emend. Sigurdssonius* 28^{5} má sízt of trúa *A; emend. Sigurdssonius* 29^{3} bjórs *A;* bjór *Thorkelssonius (l. l.)* 29^{6} *emendavi;* erum vær lynd *A* 29^{7} aflaustn *A* 30^{1} sama *A,* saman *Mœbius.*

Háttatal.

In hoc encomio, quod ad Haqvinum regem Norvegiæ et Skulium dynastam celebrandos Snorrius Sturlides hieme 1221—22 composuit, recensus metrorum in poësi vetustiore obvenientium nobis traditus est. Pars carminis secunda, quæ strophis 68—79 continetur, metra minora (smærri hættir), *quæ dicuntur, illustrat. Textum ex Edda recentiore A.-M., cum editione carminis Mœbiana (1879—81) comparata, transscribentes discrepantiam scripturæ siglis solitis annotavimus.*

69^{6} fjǫlglaðs *W* 70^{8} ungr *R, W;* ungra *ex conjectura scripsit SnE,AM, quam si sequimur,* skjǫldunga‿ungra *cum elisione legere oportet. Nunc vero, suadente Mœbio, scripturam codicum retinendam fuisse arbitror; is enim satis probabili ratione monstravit, versus* 68^{1} *et* 70^{8} *ita inter se cohærere, ut vinculum illud connectens, quod* klofastef *dicitur, efficiant* 71^{1} sneiðir *R,* sneiða *W,* snœðir *AM* 72^{5} eik kná und *W* 72^{7} þar *W* 73^{2} dǫkkva *W,* stǫkkva *R* 73^{6} hrafna stafna *W* 73^{7} stringa *AM* 74^{1} há rǫst *W* 75^{4} frár, mál

Mœbius; frór mál *R*, fjǫrmál *W* 75^5 lætr *W* 75^5 herfram *R* 75^7 rauð goð *R* 76^1 strykkva *R*, strýkja *W* 76^1 hlaðinn bekk *R* 76^7 fram of *Raskius*, of *RW* 76^8 hraðfeld *conjecit Mœbius (ed. I 73)* 76^8 stóðum *Gislasonius (Om Helrim pag. 38)* 77^5 lyptaz kná af liði opt *W* 77^6 við kjalar *W* 79^2 í útstrandir *W* 79^3 um bláskíðu *R*, ok bláskíðum *W*.

Íslendingadrápa.

Haukius quidam, de quo nihil fere nisi nomen nobis cognitum est, hoc encomio permultos viros Islandos, fama et nobilitate claros, enumeravit. Carmen, quod in sola membrana AM n:o 748, 4:o (= A) exstat, Theod. Mœbius edidit et explicavit (Chilonii 1874). Ex iis, quæ præstantissimus ille editor in libro suo attulit, concludi potest, carmen medio fere sæculo decimo tertio compositum esse.

2^1 hals *A*, hvals *Gislasonius (44 Pröver, pag. 554)* 2^6 þaun *A*; *Gislasonius l. l. emend.* 4^1 þann *A*, þess *Gislasonius l. l.* 4^8 orð *A*, orðs *Egilssonius (lex. s. v.* fjallgestill*)* 7^2 getu *A*, geta *Mœbius* 7^4 fleingaldrsvǫlu *Corp. Poët. Bor. II 420* 7^6 fengi *A*, fingin *Gislasonius l. l.* 8^7 aura *A*, ára *Egilssonius (lex. s. v.* elgr) 9^3 verði *scripsi*; vǫrð *A et edd.*; verði ok *cum elisione legendum* 9^5 aldr *A*, allr *Egilssonius (lex. s. v.* allr*)* 11^1 afvǫrð *A*; *Gislasonius emend.* 12^5 hvardoggvar *A*; hvardyggva *Sigurdssonius (apud Mœbium)* 12^5 hogga *A*, hǫggva *Mœbius* 13^6 hvǫtum *A*, hvatum *Mœbius* 14^7 firir *A* 16^1 frýðu *A*, frýðut *Sigurdssonius (in ed. Mœb.)* 18^6 Ólafs *A*; *Mœbius emend.* 23^3 óligaz *A*, óðligast *Mœbius* 24^6 steinóði *A*, sté Móði *Egilssonius (lex. s. v.* harðglóð*)* 27^1 víst *Sigurdssonius*; vitz *A*.

Hrynhenda Sturlu.

Sturla filius Thordi, fratris Snorronis Sturlidæ, ante diem IV. Kal. August. 1214 in Islandia natus fuit. Apud patruum celeberrimum diu multumque moratus est, qua quidem re summo studio earum artium, quæ in literis versantur, eum accensum fuisse credere licet. Munus legislatoris anno 1251 primum accepit, quo unum tantummodo annum functus est. Anno 1263 ab inimicis patria

expulsus et Norvegiam petere coactus, quum adversarii eum apud Magnum regem criminati essent, magna cum offensione ab hoc primum exceptus est; ubi vero carmina in honorem regis ejusque patris composita recitandi occasionem nactus est, gratiam regis ita, ut etiam in consilia clandestina susciperetur, sibi conciliavit. Patriam reversus munus legislatoris per annos 1272—82 iterum gessit; quo relicto in otium regressus a. d. III. Kal. Aug. 1284 mortem obiit. — Carmen, quod Hrynhenda *ex metro appellatum est, c. a. 1263 eo consilio, ut Haquinum regem Norvegiæ his laudibus placidum sibi redderet, poëta concinnavit; omnia regis præclare facta, quæ a. 1247—62 gesta erant, hoc encomio celebrata fuerunt. Fragmenta carminis in Fms X 19—116, Cod. Fris 531—568, Flb III 171—216 inveniuntur. De vita et scriptis Sturlæ cfr SnE,AM III 384.*

1^{3} hingat *Flb* 1^{6} jǫfurr *om. Fris* 2^{6} ferđir *Fris Flb* 2^{7} dyrki *Flb* 3^{1} hvé *om. Flb* 3^{2} unnviggjar skipuđu *Flb* 3^{4} af nýjum hlunnum *Flb,* af fyrihlunnum *ceteri* 3^{5} ærit *Flb* 3^{6} rána hegnir *Flb (et Eyrspennill)* 4^{3} heldu *Flb* 4^{7} varđ *Flb; omitt. ceteri* 5^{3} stirđar *Flb* 5^{4} stengr *Flb Eyrsp.* 5^{7} nauđir *Flb* 5^{8} borđum þannig *Fris, quæ verba transponenda sunt;* þar fyrir borđum *Flb* 6^{2} und búnu *Flb* 6^{5} síđan lætr *Fris,* síđan lét *Flb* 6^{8} bygđir *Flb* 7^{3} prúđar náđu *Flb* 7^{5} stórir *cod. Skalholt. (AM 81, A, 4:o),* stórar *ceteri* 7^{5} Hallands herjar *Fris* 8^{2} sóknar gǫgl í fleina kofi *Flb* 8^{7} fast at hildi 9^{5} sjálfr *Flb* 9^{7-8} greypra hǫlđa grimrar þjóđar *Flb* 10^{7} bragnar eyddu báli slegnu *Flb* 11^{2} í ræfrit *Flb* 12^{1} hrinda réđtu *Flb* 12^{7} útbođ *Fris,* herbođ *Flb* 13^{1} heldut *Flb* 14^{7} yfir flota *libri* 15^{4} til danskrar grundar *Flb* 15^{5} víđa snuddu *Flb* 16^{3} hilmis þar sem herskip *Flb* 16^{7} stýrđi *Flb* 17^{6} snjallráđinn *Flb* 17^{7} gramr *Flb* 18^{3} frettisk *Flb* 19^{8} æztan mann sjá gǫfugr *Flb* 20^{7} lengra telja *Flb* 21^{2} af mildi sinni *Flb* 21^{3} þengill líka *Flb* 21^{7} þrýđi *Flb*

Ad hoc carmen hi quoque versus, qui in SnE,AM II 628 exstant, fortasse referendi sunt:

rísa tóku langir laukar
lindar álfs viđ gými sjálfan.

Hrafnsmál.

Expeditionem, quam anno 1263 in Scotiam suscepit Haquinus rex Norvegorum, hoc carmine haud multo post composito poëta celebravit. Ut nomen Hrafnsmál *huic poëmati cum altero quodam,*

quod in Eyrbyggja *asservatur, commune est, sic etiam metrum; strophæ carminis integri, ut videtur, in historiam Haquini regis insertæ Fms X 121—141, Fris 571—78, Flb III 218—226 inveniuntur. Cfr SnE,AM III 392.*

1^5 brá *Egilssonius (ShI X 112) emendavit;* bar *Fms Flb;* frá *Fris* 2^2 vígdróttar *Flb* 2^5 lómhlekki *Flb* 2^8 at rángarði *Flb* 3^1 gjálfrtǫnnum *Flb* 3^5 skautvænum *Flb* 3^7 of *Egilssonius l. l.,* af *Fris,* um *Flb* 3^8 snotrum *Fris* 4^3 af bjarthimni *Flb* 4^4 vígljóma *Flb* 5^1 laugrastar *Flb* 5^3 heldu um haf aldir *Fris* 5^5 hestum *libri* 6^1 fjǫrlestir *Flb* 6^4 gætir vegs sætra *Flb* 6^6 af *Flb* 6^6 stórveldum *Fris* 7^2 Hringa virðingu *Flb* 7^3 langskeiðum *Flb* 7^4 Suðreyjar *Flb* 8^2 brimdýra *Flb* 8^{3-5} ógnir ofr þvegnar ¦ jarðar vestrgarði; ¦ meiðir hjálmhríða *mendose Flb* 8^7 optaz ásviptum *Flb* 9^2 Geitis veg meita *Flb* 9^6 sóknar *Fris* 9^6 dýnbróka *Fris,* dýnkróka *Flb,* dýnflóka *Fms ex fragm. quodam membran.* 9^7 býregnis 10^3 brjót *Flb* 10^5 hreyfðu *Flb* 10^6 af *Fris,* á *Flb* 10^8 flygr (fleygr) *Flb; nunc magis placet cum Egilssonio (lex. s. v.* fleygr*) ita legere:* hreyfðisk hjǫrkleyfðu . . . fleygr í Suðreyjum. 11^3 heitr var hafsætra *Fms ex fragm. nuper laudato;* heitr í hafsætrum *Fris,* heitr í hjálmsetrum *Flb* 11^4 lífgalla *Fris* 11^7 á sæskíðum *Fris* 11^8 herdrótta *Flb* 12^1 bókfróði *Flb* 12^4 optaz *Flb* 12^5 þrekstirðan *Flb* 12^7 blikstýri *Flb* 13^7 víðbygðum *codd.,* víðbygðu *Fms* 14^6 fellu *Flb* 14^7 ósjaldan *Flb* 15^2 framstikla *Flb* 15^3 æði *Flb* 15^6 skautfǫgrum *Flb* 15^7 af farnestum *Flb* 15^8 flestum *Fris Flb;* festum *Fms ex fragm. membr.* 16^3 herdyggva *Flb* 16^7 gjálfsundi *Flb* 17^5 drap hina dulmiklu *Fris,* drápi dulgreipa *Flb,* drap ena dulgreypu *Fms* 17^8 hersæmða *Fris Fms,* herr sœmða *Egilssonius (ShI X 129)* 18^4 baugnirðir *Fris* 18^5 fjǫlseldum *Fris* 19^3 herfaldir *Flb* 19^5 enn geðrakki *Flb* 19^7 af *Fris* 20^4 aldir *Flb* 20^6 unda *Fris.*

Lilja.

Eysteinus, filius Asgrimi, ordini monachorum Augustini adscriptus, hoc carmine elegantissimo laudes Christi salvatoris ita, ut simul gloriam Beatæ Virginis exornaret, magna cum devotione ac summo quidem artificio recensuit. Quantam admirationem poëma apud veteres moverit, indicio est vox illa notissima 'ǫll skáld vildu Lilju kveðit hafa', *ac sane posteros quoque pius ille monachus præclaro ingenii opere valde delectavit. Eysteinus, natione Islandus, multis casibus jactatus anno 1360, quum Norvegiam peteret, nau-*

fragium fecit, ex quo ægre evadens amissis omnibus bonis ibidem a. 1361 mortem obiit; quo anno natus fuerit, haud scimus. De vita ejus vide quæ scripserunt F. Johannæus in Hist. Eccl. Isl. I 586 sqq. et Ericus Magnussonius in editione (pag. vij) carminis, quam Londini 1870 divulgavit. Textum poëmatis ex codice Bergiano (cod. membr. Holm. n:o 1 in fol.) accurate collato, qui lit. B insignitus est, petivimus; variæ lectiones ex cod. membr. n:o 4892, in additamentis Musei Britannici asservato (lit. A insign.), et ex codd. membr. Arna-Magnæanis n:o 99 A in 8:vo (= C), n:o 622 in 4:to (= D), n:o 713 in 4:to (= E) allatæ sunt. Præter editionem Magnussonii supra laudatam textum quoque (= F-J), qui in Historia Ecclesiastica Islandiæ II 398—477 (Hauniæ 1774) Finni Johannæi legitur, diligenter contulimus.

1[1] allra stétta *CD* 1[2] yfirbjóandinn *mendose B* 1[3] staða *C*, staði *B*, stað *D* 2[1] þín hin mikla *C*, þinnar enu miklu *perperam D* 2[2] veitist *BCF-J*, veitandist *D*, veitir *conjecit Magnussonius* 2[3] af klǫkkum *CD* 2[4] af þér *F-J*, af þér til *BCD* 2[5] hreinsa *CF-J* 2[6] loflig *CD* 2[7] verði *CD*, vyrði *B* 2[8] *ab* af þessum *incipit cod. A* 3[2] mínum at *ABC*, í mínum hug *D* 3[8] þau *ACD*, þo *B* 4[2] á heiðnum *CE*, af heiðnum *A*, á sínum *B*, af sínum *D* 4[6] *post* skyldumst *inserunt* ek *ACE* 6[4] englastéttum *ACD*, eingla stettar *B* 6[5] jafnt *F-J*, jafn *ABCD* 6[7] gǫrði hann heim *codices* 7[2] náttúru ok skærleik *ACD* 7[5] alla *BC*, allvel *AD* 7[5] nægja *AC* 8[4] nægjandist *F-J*, nægjandi enn *ABCD* 9[5] þar sem *B*, fann þar *ACD* 9[6] feikna *A*, er feikn *C*, feikit *D* 10[1] dagarnir sex *ACDE* 10[2] veltiligir *omnes codd.* 10[4] þat *om. ADE* 10[6] eld *ACDE*, eldr *B* 10[7] haglig dýr *C* 10[8] sem *B*, ok *ACD* 11[3] leittan (liettan?) *B*, liet hann *A* 11[3] næsta *AB*, hæsta *CD* 11[6] sú er skiljandi *AC* 12[2] þó 'r *B*, þó *A*, ok þó *CD* 12[6] hann *AD*, *om. B* 12[7] ok *B*, þá er *ACD* 13[4] at vísu *ACD* 13[4] gaf *AB*, gaf hann *CD* 13[7] viðr afspringin *B*, meðan afspreingrinn *A*, með afspringi *CD* 14[3] eitt *om. B* 14[3] lét fram blíðr *B*, enn blíði *ACD* 15[3] at firða sveit er *C*, firðasveit ef *F-J* 15[4] fái þar *AB*, ok fékk þá *C*, fær þá *F-J* 15[6] augun || sjón *B* 15[8] hann *B*, svá *AF-J* 16[1] segir at Eva *B*, segir til Evu *A*, hann segir til Eva *C*, seg mér Eva *D* 16[8] í *B*, á *ACD* 17[1] fann ljósan, sem vætti *legendum putavi*; þar svá ljósin váttar *B*, svá ljósan váttan *A*, fann sem ljósin vátta *CF-J*; þat sem ljósin vátta *D* 17[2] léttleikann *ACF-J*; léttleika *B* 17[2] reikan *B*, reiki *ACD* 17[7] heiðri *A*, heiðr *BCD* 18[4] át hann *B*, vann *AC*, vann hann *D* 18[5] Eva *ACD*, Evam *B* 18[7] í fyrstu *ACD* 19[3] sæmdarsiæti *mendose B* 19[4] í myrkr *B*, í písl *ACD*; *cfr 43*[4] 19[7] með sárum syndum *ACD*, af sárum *B* 20[5] 'leitter' *B* 20[6] eitt er *ACD*, eptir *B* 20[6] er þó *Cederschiældius*, enn þó *BD*, sem þó *A*, þat þó *C* 21[1] til ráða *CD* 21[4] sannliga *ACD*, sannar þat *B*

21^{8} dugir *ACD* *Str. 22 post str. 23 in ACD locum tenet* 22^{1} tala *BC*, talar *AD* 22^{2} sínum *ACD* 22^{3} stomerkin *mendose B* 22^{3} áttu *B*, á ek *AD*, á hun *C* 22^{5} bjúg *BC*, bjúgr *AD* 22^{5} banni *AF-J* 22^{5} væri *ACD* 22^{6} bandi *BD*, ok bandi *AC* 23^{1} ok *AC*, er *B* 24^{2} skipandi *DF-J* 24^{3} feđrpersónan *C*, feđrpersónar *B*, -sóna *AD* 25^{3} rođnuđ *B*, rjóđust *A*, rođnuđst *D* 26^{7} eilífliga *ACD*, ævinliga *B* 26^{8} þitt minkist *ACD*, þat minkast *B* 28^{4} miskunn af sætum brunni *AD*, miskunnar sætum brunni *C* 28^{8} sprundum *CD*, espundum *mendose B*, englum *A* 29^{2} vissi hon *codices* 29^{3} aldri *in B bis scriptum* 30^{4} hrenleiks *mendose B* 30^{6} þá 'r sveinn er smíđađr *B*, þótt sveininn smíđi *AD*, því (at) sveininn smíđar *C* 31^{3} af *B*, svá *AC*, enn *D* 31^{6} góđu ok *Cederschiældius*, góđ ok *B*, góđu *CD* 32^{2} fagnađađar laug *mendose B* 32^{3} *pro* þakkandi *primum* myclu *scripsit librarius cod. B.* 32^{3} mjúka *BD*, mikla *C* 32^{4} í *ACD*, fyrir *B* 33^{1} ok *ACD*, *om. B* 33^{3} þá 'r *AC*, þar *B*, þat *D* 33^{5} af *B*, á *AD*, at *CF-J* 33^{8} hreinferđugra *AC* 34^{3} þvít *A*, því *B*, at *C*, var *D* 34^{3} mey ok móđur *Cederschiældius*, mær ok móđir *ABD*, mey ok móđir *C* 34^{7} dýrđin *B*, dýrđ er *ACD* 34^{7} hneig *scribendum puto pro* hneigđ *codicum* 34^{7} á *B*, at *C* 35^{3} va (*pro* var) *B* 35^{4} mætti hann *AF-J*; hann mætti *BCD* 35^{6} af *Cederschiældius*, er *B*, at *AD*, frá *CF-J* 36^{3} í *CD*, *om. B* 36^{4} prísa á *B*, heiđra *ACD* 36^{6} fjórum *F-J*, þar til *BCD* 37^{3} í Jórdán međ *B*, Jórdánar viđ *C*, viđ Jórdánar *A*, á Jórdánar *D* 37^{6} er *B*, at *CD* 37^{7} samskínandi *ACD* 38^{3} máttinn *C*, máttrinn *BD* 38^{4} enn *CD*, *om. B* 39^{6} ok *AC*, eđa *B*, um *D* 39^{8} þvít *B*, þess þat *DF-J*; þat *AC* 40^{2} uppi ok niđri *ACD* 40^{2} af himni *B*, í heimi *AC*, af heimi *D* 41^{1} fá *B*, fáir *ACD* 41^{3} þó *B*, því *CF-J* 41^{6} þannveg *ACD* 41^{6} þeim unga *ACD*, þat junga *B* 42^{1} þyrstr er hann ok *ACD* 42^{1} fǫstu *AF-J* 42^{5} sannan *F-J*, sannar *BCD*, (í slíku at) sannast *A* 43^{1} sem *CF-J*; hann *B* 43^{1} hærra *AC*, hærri *D*, æđri *B* 43^{2} hann *C*, enn *AD*, ef hann *B* 43^{4} *pro* myrkr *primum scripsit librarius* písl *in cod. B, sed ipse mutavit; cfr 19^{4}*; myrkr *CD*, písl *A* 43^{8} forđum *iteravit B* 44^{2} menniligr *CF-J*; minniligr *B*, ynniligr *A*, eingetinn *D* 45^{2} á *B*, af *C*, međ *DF-J* 45^{7} hins *DF-J* 47^{4} ok *ACD*, enn *B* 47^{6} hafđan *B*, harđan *F-J* 47^{7} sínum sveitum *CD*, sínar sveitir *B* 48^{2} svá *B*, sá er *CF-J* 48^{4} nefndan *legit Er. Magnussonius* 48^{5} þvít *B*, viđ *ACD* 49^{3} heiđnir *E. Magnussonius*, enn heiđnir *CF-J*; hæđnir *BD*, heimskir *A* 49^{4} afklæddan *CF-J*; klæddan *B*, ok klæddu *D*, (hæddan slógu ok) afklæddu *A* 49^{6} þessi *Cederschiældius*, þessir *BD*, þessum *C* 49^{8} um *B*, út *ACD* 51^{3} veittu *B*, kenndu *AC* 51^{6} hné *B*, kné *ceteri* 52^{1} eru æ *Cederschiældius*, er æ *B*, eru *ACD* 52^{2} yfirbjóđanda engla ok þjóđa *CD* (*cfr 1^{2}, 58^{8}*) 52^{3} beygđi *B*, vægđi *CD* 52^{7} í *om. B* 53^{1} mjǫk *B*, þeir *CD*,

þá *AF-J* 53^{6} móðir guðs *ACD*, móður guðs er *B* 53^{8} vildi *D*, vildi hon *BC* 54^{2} er *B*, hon *CD* 54^{4} á *B*, um *CD* 55^{3} frelsarann *A et Er. Magnussonius*; fǫðurinn *BCD* 55^{6} af móður *ACD*, á krossinn *B* 55^{8} græddi hann *codd.* 55^{8} er *A*, enn B, þá er *C*, af (sóttum mœdda) *D* 56^{4} sá hon *codices* 56^{6} af *B*, í *C*, með *DF-J* 58^{5} ok *CD*, enn *B* 59^{7} ljósi er *Cederschiœldius*, ljós þá er *BD*, ljósi þá *C* 59^{7} vart *C*, var *ABD* 60^{2} gægzt hafi *B*, gægzt *ceteri* 62^{1-8} *ordo versuum hic est: 5, 6, 1, 2, 3, 4, 7, 8 in ACD* 62^{4} ágætt *A*, ágætir *B*; *in ceteris versus est corruptus* 62^{7} er *om B*. 62^{8} vér *B*, er *ACD* 63^{2} sanna *A* 63^{2} lífgarinn *D*, lífgjafari *CF-J*; lífgjǫf *A* 64^{1} er *om. B* 64^{2} þótt prófa *ACD*, þó gjarna *B* 64^{4} í *B*, við *AC*, af *D* 64^{7} oss *om. ACD* 64^{8} er *B*, ok *ACD* 65^{4} er *B*, þó *CF-J* 65^{7} hann *B*, at *CD*, er *F-J*, *om. A* 65^{8} flekklausastan er *Cederschiœldius*, flekklaustan *B*, flekklausastr hann *CD*, flekklausastr *A* 66^{2} Eva mann *B*, ok Evu mann *ACD* 66^{3} bannsettur *E. Magnussonius*; bannsettr um *codices* 66^{4} ættir *Cederschiœldius*, ættin *AB*, ættina *C* 66^{4} Krists *ACD* 66^{4} er spjótit *A*, á spjóti *BCD* 66^{4} nisti *AB*, nistir *C*, nistu *D* 66^{5} fyrsta *B*, fy(r)stu *ceteri* 66^{6} klerk *post* fyrstan *scriptum sed oblitum habet B* 66^{7} svá *B*, sá *ACD* 66^{8} beygðist *ACD*, beygist *B* 67^{8} hæfi hann *B*, hóf hann *CD* 68^{1} svá at sinni *A*, sex at sinnum *BC*, sjau at sinnum *F-J* 68^{2} sex *BC*, sjau *ADF-J* 68^{2} fjórum einum *B*, þar til einum *C*, þar til eina *D*; *cfr* 36^{5-6} 68^{3} sendi hann *libri* 68^{4} hreinferðugastan *BC*, hreinferðugustum *DF-J*; hreinferðugastr *A* 69^{3} mín þú minnist *B*, mildur minnstu *C*, mildur minnist *F-J*, mætti minnast *A* 70^{3} seggjum verð fyr *AF-J*; seggja fyrðum (ferðum *C*) *BCD* 70^{5} eisa *BD*, æsir *AF-J*; æstist *C* 70^{7} eigi *AC*, ekki *D*, hvergi *B* 70^{7} hér *B*, þá *ACD* 70^{7} ór *B*, at *CF-J* 70^{8} grunni *ACD* 71^{2} íbyggurum *AF-J*; íbyggvir *BCD* 71^{3} Jesus mun þá sárin sýna *ACD* 71^{6} kannaðaðar *mendose B* 72^{2} með klókar varnir *B*, né klókrar varnar *ACD* 72^{6} 'f. speras' *B* 73^{1} drugknan *B* 74^{1} mun *AF-J*; munu *BCD* 74^{2} fyrða hverr 'r *AC* (*sine* 'r), fyrðum heim *B*, firðar hverr *D* 74^{3} bauð *BD*, býðr *AC* 74^{4} heimleiddir *CD* 74^{7} um *ABD*, er um *CF-J* 74^{8} er *omittunt codices, addidit Cederschiœldius* 74^{8} þeim með *F-J*, þar er *A*, þeim er *BD*, þeim sem *C* 74^{8} haldin *ABD*, halda *C* 75^{3} svát *B*, enn *A*, ok *C*, þá *D* 76^{5} af *B*, í *CF-J*; ok í *AD* 76^{6} svíður *CF-J*; svíðir *B* 76^{8} þat *BD*, gott þat *C*, gott *A* 76^{8} váttar *ACD*, vátti *B* 77^{2} várn *B*, várt *ACD*, vondt *F-J* 77^{7} af *B*, ór *CF-J* 78^{1} ok *B*, opt *ACD* 78^{1} með *B*, í *AD* 78^{3} drepr *ACD* 78^{4} með *B*, á *CD* 78^{6} af *B*, í *ACD* 78^{6} flekkū *B*, flekkum *A* 78^{7} hreldr *CF-J*; heldr *B* 79^{3} allar *BD*, illar *AC* (*cfr* 71^{5}) 79^{4} auðmjúkliga *ACD* 79^{5} lýt *B*, sýti *CF-J*; sýt *D* 79^{7} ok *ACD*, *om. B* 80^{1} fýsumst ek *libri* 80^{2} líkn *B*, lausn *CD*

80[2] at þeirra myndir *CF-J*; því þeirra minþer *A*, á þessar myndir *D*, at þverra myndi *B* 80[3] lítast mér *BC*, líkjast má *D* 80[8] yđvarn *B*, ykkrum *DF-J*; ykkar *C* 81[1] þú *om. ACD* 81[1] mik *CD*, mér *B* 81[8] kostalausu í *Cederschiœldius*, í kostalausu *BC*, af kostalausu *A*, kostalaus af *D* 82[1-8] *post str. 83 D habet* 82[5] dettr *ACD* 82[7] miđur *scripsi pro* minnr *codicis B*; miđr *F-J* 82[8] af *codices*, á *F-J* 83[3] veittu *ACD*, at ek vænti *B* 83[4] mjúkleik *B*, mildleik *CD*, fǫgnuđ *A* 83[7] lystiligu at *scripsi pro* listiliga at *B*, listiligasta *D*, hit listiligasta *C*, listugasta *A*, lystiligasta *F-J* 83[8] leysir er *scripsi pro* leysist *codicis B*; lokkist *D*, þá lokkast *CF-J* 84[1] muni *AD*, munn *B*, mun *C* 84[6] at *B*, nær *CD* (*cfr 54*[3]) 84[7] skeina *BD*, pína *AC* (*cfr 85*[3]) 84[8] krema *mendose B* 85[2] nǫkkut *codices*, nǫktum *E. Magnussonius* 85[3] skeina *B*, pína *ACD* (*cfr 84*[7]) 85[4] hjálpar *AF-J*; hjalpir *B* 85[6] en því ok því *B* 85[7] er *E. Magnussonius*, ok *B*, á *CD* 85[8] bauđ *ACD*, bauđz *B* 86[3] megindróttningin *BCD*, meyja dróttningin *A et E. Magnussonius* 86[4] lækning *B*, blessan *CD* 86[8] til *B*, þú *AC*, er *DF-J* 87[2] *post* barni þínu *scriba codicis B addidit verba* miskun biđ þú at mjúka finnir *sed ipse oblevit* (*cfr 88*[3]) 88[3] finnir *B*, finni *ceteri* 88[5] enn *B*, *om. CD* 88[5] međ *B*, af *AC* 88[6] bæna *BD*, bænar *AC* 88[6] mál *ACD*, *om. B* 88[8] skiljumst ek *codd. Str. 89 post str. 90 habent D et F-J* 89[1] dygđug *ACD* 89[8] englum hærri *B*, sprundum hærri *D*, dróttni kærust *C* (*cfr 28*[8], *90*[4]) 90[1-4] *post* 90[5-8] *ponunt A et E. Magnussonius* 90[1] elskandi *ACD*, elskan *B* 90[4] dróttni kærust *BD*, englum hærri *AC* (*cfr 89*[8]) 90[6] hǫll ok *scripsi pro* hǫld ok *codicis B*; hǫllin *AC* 90[8] né *E. Magnussonius*; enn *codices* 91[1] skærust *AD*, dýrust *BC* 91[2] lifđu *B*, lifir þú *C et F-J*, ertu *D* 91[2] hárri *BC*, ári *ADF-J* 91[4] leittu *B* 91[5] lýtin *B*, lít þú *A et F-J*, lyt þú *C*, líttu *D* 91[5] mǫrg þvít *B*, mein þau *C et F-J*, mein þau at *D* 91[8] ber þú *AB*, dreif nú *C*, dreyp þú *D*, dreif þú *F-J* 92[1] ef *B*, þó *CF-J* 92[2] hyggst *B*, hygđi *DF-J*, hyggist *C* 92[5] ok *B*, eđa *ACD* 92[6] ráđs lauss *B* 92[7] fældr *B*, feldr *CF-J*, faldr *D* 92[7] ok feti *B*, enn feti *ACD* 93[1] yrđi *ACD*, verđi *B* 93[3] leiptur *scripsi*; leptir *B*, leiptr ok *ACD* 93[8] ok ull *ACD*, ull *B* 94[1] viđr *B*, víđir *ACD* 94[1] steinar *B*, stađir *ACD* 94[2] strengir, himnar *CDF-J*, strengr himnanna *B*, strengir himna *A* 94[4] málmr *B*, málmar *CF-J* 94[4] sem *B*, ok *CD* 94[7] máđar *BCD*, móđar *A et E. Magnussonius* 95[2] vilda *B*, vildag *ceteri* 95[4] margfaldađastan *CD* 95[5] líflig *B*, loflig *CD* (*cfr 2*[6]) 95[6] af listiligri *C*, af lystiligri *F-J* 95[7] tjóar *B*, tjáir *CD* 95[7] lengra *B*, lengur *AD* 96[2] broddar *ACD*, *om. B* 96[7] er *ACD*, at *B* 96[7] mik *BD*, međ *CF-J* 97[2] vætti *B*, vætti ek *ceteri* 97[3] várkynniđ mér verknađ *A*, þér várkynniđ þótt verknađ *C*, vera kann hitt at verknađ *D* 97[5] at *B*, til *ACD*

97[8] hljóti *F-J*, hlýtr *C*, verði *AB* 98[1] vandan *B*, vanda ok *AC* 98[2] selja *F-J et C*, fela *AB* 98[3] at *D F-J*, *om. B* 98[4] þenna svá *B*, þau megi *A*, þat má *C*, þenna *D*, at þat má *F-J* 98[7] óbreytiligt *B*, óbreytt ok *CF-J*, óbreytt er *A* 98[7] at *B*, af *ACD* 98[8] et *mendose pro* at *B* 98[8] drápan *ADF-J*, kvæðit *C*, *om. B* 99[1] af *B*, ok *C* 99[2] reitt (*pro* riett) *B* 99[4] *a vocabulo* þessa *desinit cod. A* 99[5] því *B*, þat *D*, þá *F-J* 99[5] minnzt *B*, minnist *reliqui* 99[6] þá 'r *BD*, þó(tt) *CF-J* 99[6] ek *om. B* 99[6] pínu *CDF-J* 100[1—8] *tantummodo vv. 1 et 2 exscriptos habet B.*

Skíða-Ríma.

Skíða-Ríma *inter antiquissima poëmata, quæ* Rímur *appellantur, numeranda haud dubie sub finem sæculi 14:ti vel initio sæculi 15:ti composita est. A forma usitatiore poëmatum illorum nostrum carmen aliquantum deflectit, neque enim ab elegis illis flebilibus, quibus est nomen* mansǫngr, *poëta exordiri voluit, neque res inventæ in plura, ut mos erat, carmina dispertitæ sunt sed perpetua narratione exponuntur. Carmen hocce satis jocosum et dicacitatis plenum etiam nostra ætate risus legentium movebit et ejus hilaritatis, cujus multa in scriptis veterum vestigia insunt, documentum insigne semper erit. A mendico quodam Skidio, homine nequissimo, carmen nomen habet, quem finxit poëta a Thore deo in Valhallam jussu Odinis, ut litem inter potentissimos reges Hedinem atque Hognium exortam componeret, per quietem abductum fuisse. Skidius scilicet somniavit, se ab Odine totoque cætu Valhallensi comiter exceptum cum Hilda filia Hognii conjugium contraxisse et signo crucis christianæ imprudenter adhibito omnem turbam deorum heroumque, ut gladiis ac pugnis certarent, excitasse, ipsum vero denique a Sigurdo Fafnericida e convivio ejectum esse. In his omnibus narrandis poëta sane, cui fabulares historiæ antiquitatis bene cognitæ fuerunt, mores et vitam Valhallensem quam maxime ridicule imitatus est.*

Quis denique fuerit auctor carminis, ambigunt viri docti; alii enim Einarem quendam, cui cognomentum erat Fóstri, *alii vero Sigurdum quendam, eodem cognomine ornatum, auctorem nuncupant. Sententia illorum probabilior nobis quidem videtur, sed ne de Einare quidem consentiunt veteres; tradunt enim alii eum apud Bjornium Hierosolymipetam* (Jórsalafari), *nobilem virum Islandum († 1415), vixisse, alii eum matronæ illi Olavæ Potenti, quæ c. a. 1460 floruit, comitatum esse narrant. Bjornius Skardsaensis († 1656) ut primus est, qui de hoc carmine et poëta aliquid posteritati tradidit, ita etiam fide dignissimus, quamobrem satis erit hæc verba, quæ ex itinerario*

Bjornii Jórsalafara *(cfr Grönlands Hist. Mindesmærker I 112) exscripsit, attulisse:* Með honum (ɔ: Birni Jórsalafara) var í fǫr Einarr fóstri, skáld hans ok skemtunarmaðr, er skemta skyldi hvern sunnudag, þriðjudag ok fimtudag, nær þeim þóttu skemtunartímar vera. Fróðir menn segja, at sá Einarr fóstri hafi kveðit Skíðarímu til skemtunar einn tíma, sem honum bar at skemta; þar er ok svá at orði komizt í endingu kveðlingsins:

'hér skal Suðra sjávarrok
sunnudagsins bíða'.

Hoc carmen primus edidit vir doctissimus Conradus Maurer (Monachii 1869), qui in præfatione libri sui de multis rebus huc pertinentibus copiose ac subtiliter disseruit. Ad nostram editionem comparandam his codicibus usi sumus: 1) Cod. chart. Arna-Magn. additam. 61, 4:to, quem lit. A insignivimus; 2) Cod. chart. collectionis novæ Reg. Bibl. Hauniensis 1908, 4:to, sign. lit. B; 3) Cod. chart. ejusdem collectionis 1907, 4:to, sign. lit. C. Literis Av *variæ lectiones in margine codicis* A *adscriptæ, literis* Ae *emendationes in eodem codice supra lineam vel in margine additæ notatæ sunt. Nisi aliter indicatum est, scripturam codicis* A, *proximo sæculo exarati, semper secuti sumus. Discrepantia scripturæ præcipue ex* Ae Av B *annotata est; magnam præterea varietatem lectionum, quas ex codice quodam chartaceo exscriptas F. Jonssonius divulgavit (Arkiv for Nordisk Filologi II 136 sqq.), lit. F notatam attulimus.*

1^3 þykkir *A,* sýnist *Ae F* 2^3 fræðin *A,* fljóðin *Av Ae F* 3^1 komi upp nǫkkur kvæðin fín *Ae F* 3^1 *pro* þá *habent* smá *Av B* 3^2 af kátum *F* 3^3 þær þat kveðit *Ae,* þær þat sé kveðit *F* 3^3 sik á *A,* til sín *Ae F. Post str. 4 has duas strophas, haud dubie recentiore tempore additas, inseruit F:*

'Komi eg svo nokkuð konunum nær
um kviðinn þeirra strjúki,
þá er sem eldurinn ǫsli um þær
í ǫllum þeirra búki.

Fínlega gefa mjer fljóðin mat
svo fullvel má eg af leifa,
en um þeirra undirfat
aldrei fæ eg að þreifa'.

5^1 tenn *Av Ae;* enn *AB* 5^2 á *Ae,* at *AB* 5^{1-4} *in F ita scribuntur:*

'Látum heldur leika taum
af litlum efnum fróðum,
þó kunnáttan sje næsta naum
hjá nýtum gullhlaðs tróðum'.

6^2 á óđar renni *F* 7^1 óx upp *Av* 7^1 Hítárdal *A* 7^2 hrađr á unga aldri *F* 7^3 er *Ae*, var *AB* 7^4 skrifađ *F*, skrát *ceteri* 8^3 ór *Av*, af *AB* 9^1 skegg er svart enn skǫkk var tenn *Av* 9^2 út *Ae*, var út *A* 9^2 kinna beinum *F* 9^3 dándismenn *scripsi; dánumenn libri* 9^4 drengrinn *A*, drjúgum *Av B* 10^1 hann *omittit Av* 10^3 og í henni innt skal mjer *F* 10^4 skreppuskrúđa *Ae*, hennar skrúđa *AB* 11^1 átti hann *F*, á hann *reliqui* 11^2 brodd *AB*, staf *Maurer* 11^3 máttar *AB* (*"maattar rectius" in margine A*), matar *Ae F Maurer* 11^4 þekkur *AB*, kendr af *Av* 12^3 menn rjeđ auđar *F* 12^4 sínum reita *F* 13^2 harla innan *F* 13^4 má hun *Ae* 14^1 svín *codd.*; skrín *legendum putat Maurer* 14^3 Greland *Ae*, Grelandt *AB* 16^1 herđ *F* 16^3 þá er hann kominn úr þeirri ferđ *F* 16^4 þar sem *F*, ok þar *ceteri* *Str. 19 ante str. 18 locum habet in AB; Ae vero transposuit* 18^3 af *Ae*, *omittunt AB* 19^2 seggi um vesturfjǫrđu *F* 19^4 sem mér *Ae*, mér sem *AB* 20^1 tekr *AB*, rekr *AeF* 20^1 seggnum *Ae*, þegnum *AB* 20^2 drengjum *AB*, drengum *Ae* 20^4 morni þá vill *F* *Inter str. 20 et str. 21 Arnas Magnæus (in Av) hanc interposuit stropham:*

'Garprinn opnar góma sal,
gǫmlum kjǫptum skeldi;
hann kveđst suđr í Hítardal
hátta skyldi at kveldi'.

21^2 sem *om. Av* 21^2 mǫrgu at *Ae*, mǫrgum *AB* 21^4 ok *om. Av* 22^2 þegar *Av*, þá *ceteri* 23^2 skólaus *F* 23^3 svǫrf *Vigfussonius (CPB II 399)*, þǫrf *AB*, stǫrf *Av* 23^4 treystir á *B* 23^{3-4} þess hefir margur mikla þǫrf er minna hefir í gǫngum *F* 24^1 af skarpri *Ae*, af skorpinni *F* 24^4 á lífi *F* 25^2 fyr *Av*, viđ *AB* 25^4 uxa *Av* 25^4 þínum *AB*, þeim hinum *Maurer* 26^3 ógurligt *Ae*, ofrligt *reliqui* 26^4 þundrinn *AeF* 27^1 risti hann ofan af mǫlum mitt *F* 27^2 víđa *AeF*, síđa *ceteri* 27^3 halda menn það hreint og kvitt 27^4 ekki *F*, aldri *reliqui* 28^1 í einum riđ *Ae*, í einum rykk *F* 28^2 međal *Ae*, til *AB* 28^3 sitja međ skikk *F* 28^4 er jeg búinn *F* 29^1 Ásólfs *Ae*, Áholts *AB* 29^3 kempan kappi *Ae*, rausnar reisan *AB* 29^3 herđ *pro* hǫrđ *legendum opinatur F. Jonssonius (Arkiv f. nord. Fil. II 138)* 29^4 kemur *Ae*, réđist *AB* 30^1 sá *AB*, er *Ae* 30^3 af *AB*, at *Maurer* 30^4 sjálfbođinn *F* 30^4 hann *Ae*, *om. AB* 32^2 baugum *Av*, brǫgnum *AB* 32^2 gæđa *AB*, hlæđa *Av*, slæđa (*= negligenter projicere*) *F* 33^2 stóra skreppu *AB*, stinna keppu *Ae* 33^2 og stórum gerđi hjúka *F habet, Jonssonio probatum* 34^1 suđr drattar hann . . . hrađr *F* 34^1 Svínbjúg *Ae*, Svínbak *AB* (*'Svinbiugo' in versione Latina scripsit Vidalinus*) 34^3 aulinn gerđist ekki glađr *F* 35^1 Beiskjaldi *Ae*, Bleikskjaldi *AB*, Beiskaldo *Vidalinus* 35^2 byrđum *AB*, birgđum *conjecit Maurer* 36^1 hjúkat *Ae*, hjúkrat *AB* 37^2 mat

A, mál *B* 37[3] kvađ mjer lízt ei á *F* 37[4] um *Ae*, *om. ABF* 37[4] þykkju *F* 38[1] þá *AB*, nú *Av* 38[3] rjett er þađ komiđ *F* 39[3] seggir hafa þat sett í kver *Av* 39[4] slík *Av* 40[2] kreppu *Ae*, skreppu *AB* 40[3] hvítt *Av*, vítt *AB*, nýtt *Ae* 41[4] setti þat honum *F* 42[1] í *Ae*, á *AB* 42[1] kastađi hann sjer *F* 43[3] hvíldist *F* 44[1] frá ek *AB*, trúi eg *F* 44[3] ok *AB*, ei *Av* 44[3] þat *AB*, at *Av* 45[1] sofa *F* 45[3] ferlig undr *F* 46[3] enn illi *AB*, međ ǫllu *AvF* 47[1] þanninn *AB*, þannig *Maurer Str.* *48—50 hoc ordine in AB leguntur: 50, 48, 49; Ae ordinem mutavit* 48[1] fréttir hann *B*, frjettum vjer *F* 48[4] sem *A*, þá *Ae* 48[4] fríđa *Vigfussonius (CPB II 401)*, prýđa *AB*; *F. Jonssonius* listir *(artes) pro* lystir *(voluptates) legere mavult* 49[1] lánuđ *Av*, lánat *AB* 49[4] þú sækir *F* 50[1] kom upp þras *(i. e. rixa orta est) F*, *quæ lectio fortasse melior est* 50[2] þeir skyldu *A*, vér skyldum *Av*, þá skyldum *F* 50[3] auđ ok seim *AB*, ærinn seim *AeF* 51[1] rumrinn *F* 51[2] ok *omittit F* 51[2] þá *AB*; þó *F rectius* 51[3] skal *AB*, er *Ae* 52[1] at *om. Ae* 52[3] ekki núna lítit *F* 52[4] laukaviđrinn *B* 53[1] arka þeir á jǫkla *B*, þeir á jǫkla arka *AF*, þeir á jǫkla orka *Maurer* 53[4] lastar *Ae*, læst þar *AB* 53[3] [4] *in F ita scribuntur:* leiđsǫgn hafđi liđuga hraustr ' listir ei þó prýđi 54[1] á Horn *F* 54[4] sandi *A*, vandi *B* 55[1] á brimla kró *F* 55[4] enginn sá þá *F* 56[3] eftir hann *A*, iđkar hann *F* 57[3] [4] hvort sá mađr er međ þjer fór ' mundi lukku stýra *F* 58[4] náttúru *Maurer* 59[1] meiri kraptr *AB*, mikill kraptr *F* 59[2] mens *BAe*, megns *A* 59[2] yfir *A*, í *F* 59[4] ykkrum *Ae*, ykkar *AB*, þessum *F* 60[3] ek hinn *Ae Av*[1], ek þinn *Av*[2], minn *AB* 60[4] dubba *AB*, dusta *F* 61[1] er *A*, mun *Ae* *Pro* 61[1] [4] *F hos habet versus:*

'Orđaskvaldur Ølmóđur
aptur senda náđi,
gerast þorđi grimmlegur
garpurinn þar á láđi'.

61[1] fljótt nam leiđast *F* 62[2] þykki *Ae*, þekki *A*; þikki *sine causa, ut mihi videtur, scribendum censet Jonssonius (Arkiv II 141)* 62[4] eđr *A*, yđur *B* 63[1] datt þá *AB*, rann er *F* 63[4] harkinu *A*, harki *F*, harđsli (?) *Ae* 63[4] langa *A*, stranga *F* 64[3] Ǫlmóđr kunni *F* 64[4] eptir þetta *F* 65[1] tveir *Ae*, þeir *A* 67[4] klassekk *A in margine*; klattsekk *Ae*, klakksekk *F*, hlassekk *B in marg.*, sekkinn *AB Maurer* 71[4] rauđu bóli *Ae*, rauđabóli *AB* 72[1] horfđu *A*; horfir *Ae*. *Vidalinus in versione Latina codici A adscripta hanc stropham ita reddidit:*

'At pater adversos reges pro more tuetur Haldanum largitorem atque immitis Haraldi sanguineam aspectu faciem' etc.

72[3] sǫgn *F*, saga *reliqui* 72[4] rekka *AB*, kappa *Maurer* 73[2] Hálfur *Ae* 73[3] hirðin ǫll *F* 73[4] hrǫð *F* 73[4] at *AeF*, á *A*, *Maurer* 74[1] Áka *B*, Agbarð *B* 74[2] hjá honum *A*, einninn *B* 74[3] synir *Ae*, syni *AB* 74[3-4] og Arngríms synir utar í frá, sem ekki *cet.* *F* 76[1] Vǫlsungur með *Ae*, víst er þetta *AB* 76[1] þjóð *Ae*, fljóð *AB* 76[2] Viðólf *Ae*, Viðólfs *AB* 76[2] mittisstangi *B* 76[3] Oddgeirr *B* 76[3] Avontróð *B* 77[1] Geirmundr *AB*, Geirmund *AeF* 77[4] og sextán *F* 78[1] Ásmund *AB* 78[3] Gnoð *Ae*, gott *AB* 79[1] Víðfaðmi *Ae*, Víðfarne *AB* 79[2] inst við *B* 79[3] kónga *AB*, kóngar *Ae* 80[1] hringur *A*, kóngur *B* 80[3] Áki *B* 81[1] Ragnar *(sic)* son er rekkrinn þá *B* 81[3] Ísungs *A*, Ásmunds *B* 82[1] Fofnir *AB*, Fofnin *Maurer* 82[2] norðan *F* 82[3] utar *A*, út *Maurer* 83[3] þekktu *Ae*, þekkti *ABF* 83[3] garpinn *legendum putat Jonssonius* 83[4] arfa hins milda *Av*, arfann milda *AB* 84[1] Þórir *AB* 84[3] hinn frækni er þar hjá *BF* 85[2] gǫrpum *AB*, kóngum *F* 85[2] snjǫllum *A*, ǫllum *B* 86[3] setr hann ei hjá *Av*, telr hann ekki *ABF* 86[4] þœttist *F* 87[2] með hvíta *AB*, með gylta *F* 87[3] þorna ygg *F* 88[3] fyr þat *AB*, af því *F* 89[1] auðnan *Ae*, auðna *AB* 89[3] ella verðr 89[4] þriggja *A*, fárra *AeF* 90[1] þar næst 90[1] í háa hǫll *F*, *probatum Jonssonio* 90[4] hann vilja *F* 91[1] heilsar fylki *F* 91[4] húsinu *F* 93[1] mik *AB*, sem *F*; *Jonssonius* sem mik *scribere vult* 93[4] þína inna *Ae*, ævi þinnar *A* 94[2] er *A*, mun *Ae* 94[3] hef ek *AB*, tek ek *F* 94[3] á *om.* *B* 95[1] aptur *A*, eptir *AeF* 95[2] minni *A*, mikill *B* 96[1] Íslandi *F* 98[4] réð at *AB*, náði *F* 99[3] gaf hann þenna *F* 99[4] sæmdarfulli *BAe*, sæmdafulli *AF* 100[2] at *AB*, þá *F* 101[1] gef *A*, gefðu *BF* 101[3] trúa *A*, trú *Ae* 101[4] í Nóreg *F* 102[1] Rǫgnir *AB*, ræsir *F* 102[1] Reigin *AB*, Regni *Maurer*. *Inter str. 103 et 104 Arnas Magnæus in Av hanc addidit stropham, quæ etiam in F exstat:*

> 'Þú skalt, Brokkur! blása í dag
> bezt fyr smiðum (smíðum *F*) vǫndum;
> bresti þik (ef þig brestr *F*) á belgjum (belgnum *F*) lag,
> bani (bana *F*) er (áttu *F*) fyr hǫndum'.

104[3] bónin *F* 104[3] beint *AB*, bezt *F* 105[3] kostnaðrinn *Ae*, kostnaðr *A* 106[1] lafði mín *legere oportet;* Lávarðr *A*, Laufey *CPB II 403*, Laufeyjar verr *Maurer* 106[1] Loðinn skal fara at láta í *F* 106[2] Loki má eptir *F* 106[3] at því *AB*, í því *F* 107[1] réð *Ae*, lét *A* 107[2] þat *A*, þat heim *F* 107[3] geym *A* gǫrðu *B* 107[4] fáðu *A*, fá þú *F* 108[4] kveldi *A*, kveldit *BAe* 109[1] herra sín *F* 109[3] eyrun *Ae*, eyru *AB* 110[3] tapast *A*, týnist *AeF* 110[3] auðnan *Ae*, auðna *AB* 112[3] ǫnnur en sú *F* 112[4] kunna *F* 112[4] er svó kunni hófa *B in marg.* 114[2] ok hefur upp ræðu *F* 114[3] lófann á þér *A*, lófa á þjer *F* 114[4] leyfir *F*

115^{1} *pro* hilmir *codicum* Heđinn *legere vult CPB* 115^{3-4} *verba sunt Hognii* 116^{1-2} *Odinis, credo, sunt verba* 116^{3-4} *Skidius loquitur; Jonssonius pro* Hǫgni *v. 2* Heđinn, *pro* vit Hildur ættumst *v. 4* þit Hildur ættust *legendum censet et versus 1 et 2 Skidio, Hognio vero vv. 3 et 4 tribuit. CPB II 403—4 Skidio str.* 115^{3-4} *et* 116^{1-2} *tribuit; str.* 116^{3-4} *et* 117^{1} *Hedinem loqui putat, quæ partium distributio nobis quidem perversa esse videtur* 117^{3} víkiđ *AB*, vekiđ *F* 118^{3-4} *Skidius loquitur* 118^{3} séu þit *Ae*, séuđ *AB* 118^{3} sættizt *AB*, sættir *Ae*, sáttir *Maurer F* 119^{3} tapast *A*, týnist *Ae* 120^{2} teigja *(i. e.* teygja) *AB; pro* teigja *scribendum est* teiga; *si* teiga = teigja (teygja) *putamus, eadem varietas formarum est ut in* steika = steikja, svelga = svelgja, víka *(cfr Isl. Homilier* 24^{29}*)* = víkja, glíka *(ibm* 105^{28}*)* = glíkja, seiga *(l.* sega, Konráđs Rímur *VIII* 9^{2}*)* = segja, *cet. Potius tamen hæc vox ad verbum, quod est* teiga, -ađa, *vorare, referenda est;* at teiga orđ = *voces opprimere; non libere quid quis sentiat eloqui* 122^{2} hinn milda *F* 122^{3} drekka *Ae*, byrja *A*, halda *F* 122^{4} viđ *A*, međ *Av* 122^{4} þessa gilda *F* 123^{2} Hildi *A*, hana Hildi *B* 123^{3} Indíalǫnd *F* 123^{4} hann *Ae, om. B* 125^{4} at fengi hann *F* 126^{1} Heimdall *AB* 127^{2} fleinalundrinn stælti *pro epexegesi vocabuli præcedentis* hann *habent Maurer et F. Jonssonius* 128^{3} svó *Ae* 128^{3} hendi sló á hǫfuđiđ þá *F* 129^{2} bjálfann *A*, kálfann *B* 130^{3} skræfan *Ae*, skræđan *AB* 130^{4} skella ljet á hólki *F* 131^{1} hljóp *AB*, hrǫkk *F* 131^{3} lemdu *A*, lemiđ *Ae;* lemjiđ ekki hann *F* 132^{1} remmigýgi *Maurer*, remigiu *AB* 132^{1} rekr hann *A*, hann rekr *Ae* 132^{4} geysist leon *A*, geisast ætli *B* 133^{2} heita *BAv*, heyra *A* 133^{2} stynki *F* 134^{1} hinn friski *A*, hinn frækni *B* 134^{4} ei *A*, ekki *B* 135^{1} Hálfur *A*, Hálfdan *B* 135^{3} leggja skal eg þar líftjón á *F* 136^{4} kratins *Ae²*, kraattuns *A*, krattuns *B*, kraattins *Ae¹*, kratans *F* 136^{4} synir *Ae*, synirnir *A* 136^{4} danga *Ae*, ganga *AB* 138^{1} stǫkk *A*, stóđ *Ae* 138^{2} sterkliga *BAe*, ok sterkliga *A*, stórlega *F* 138^{3} ekki *B*, ei *A* 138^{4} hann *A*, *om. B* 139^{3} ógnarlegt *F* 139^{3} slag *F*, sag *ceteri* 139^{4} þorđi *F*, mátti *ceteri* 140^{1} Hálfi *A*, Halfdáni *(sic) B* 140^{2} hann má *F*, svó hann mátti *reliqui* 141^{1} Hrókr *AB*, Álfr *F* 141^{3} skauzt *F* 141^{4} gefr *AB*, býđr *F* 142^{2} afrekskempur *F* 142^{3} á skoltinn *AB*, međ skyndi *F* 143^{1} Áli *A*, Álfr *B* 143^{4} rekr þađ gegnum *F* *Post str. 144 inserunt strophas 150—152 AB. In F hic est ordo stropharum: 144, 150—162, 164—167, 169—170, 172—175, 145—146, 171, 147—149, 177, 176; str. 163 et 168 desunt* 145^{2} nefndur *A*, kendur *AvF* 145^{3} Ála *A*, Álf *B* 147^{1} í ǫrva sveim *(in sagittarum multitudine) F* 148^{3} sverđi brá *AB*, í sverđa þrá *F* 148^{4} ok *om. F* 149^{1} manađi *AB*, mæddi *F* 150^{4} at *A*, á *Av* 151^{3} heyra mátti harđan *F* 152^{1} þóttu *F* 152^{2} fljúga *AB*, fara *Maurer* 152^{3} hǫlda *A*, halr *Av*, hal *F* 152^{4} drepa þar *AB*,

drápu *F* 153^2 má þat *F,* mátti *ceteri* 153^4 hlutu að *F,* réðu *ceteri* 154^1 sló *Ae,* hjó *AB* 154^2 Gjúka *A,* hins sjúka *B* 154^3 augabrúnin *FAv* 154^4 ei mun *AB,* ætlaði *F* 155^4 fyrir kǫrskum *F* 156^3 þar *AB,* þeim *F* 156^4 axir *F; aut* axir *aut* ǫxar *legendum censet Jonssonius (Arkiv II 144)* 157^1 Oddgeirr *B* 158^3 kinnarbein *AB,* kinnabein *Maurer* 158^4 varð *AB,* hlaut *F* 159^3 rífr *F,* reif *ceteri* 159^4 rak *AB,* rekr *F* 160^1 einn er *A,* sá sem *Ae,* sem *F* 160^1 Brúni *ABAe²F,* Brúsi *Ae¹ et Maurer* 160^4 í honum beljar *AvF,* tók at belja *A et Maurer* 161^2 ok *A, om. Av* 161^3 út *F,* utar *reliqui* 162^2 í *AB,* á *F* 162^4 hrjóta *AB,* brjóta *F et Maurer* 163^2 stytti *Ae¹,* stitti *AB,* stutti *Ae²,* stillti *Maurer* 163^2 næsta *AB,* ræðst fyrir *Ae²* 163^2 hinn *addidi, om. AB* 163^4 þá *A,* þar *Av* 163^{1-4} *om. F* 164^3 lamast tók hið ljóta trýn *F* 164^4 ei *F,* enn *ceteri* 165^3 gerði þá stála *F* 166^3 ekki þarftu at *F* 167^1 ei er vón *AB,* ætlarðu ei *F;* ætlaðú ei *conjecit Jonssonius l. l.* 167^3 mun *A,* munt *Ae* 168^1 ek ei *Ae,* at ek *A* *Pro* 168^{1-4} *F hos habet versus:*

'Ása-Þórr með æði þá
orðin senda kunni,
hugði Skíða hart að slá
hrǫkk að baugarunni'.

169^1 hinn *A,* hann *Maurer* 169^1 máttigr *F,* máttki *ceteri* 169^3 hólkur *F* 171^{1-4} *om. ABC, est in Av* 172^4 koma *F* 173^4 þar flestir *F* 174^2 kappann *AB,* kónginn *AvF* 174^3 færði hann ofan *F* 174^4 Óðni *AB,* hinum *F* 175^2 svíða *F,* at svíða *reliqui* 175^4 nef *F* 176^3 *deest in F* 176^4 at rifin *AB,* svó rif hans *F* 177^1 réðu *AB,* tóku *F* 177^3 hrekið hann *Ae¹,* hrekið *AB,* hǫggvið *Ae²* 177^4 því hann oss drepur alla *F* 178^2 á *F,* við *ceteri* 178^3 þausnar *B,* þusnar *A, 'forte* þundar' *Ae,* þausnir *Av,* þusur *F* 178^3 vess *AB,* hers *Av,* hess (= hers) *F;* 'þusur hers' *vehementes exercitus motus, ut interpretatur Jonssonius l. l.* 179^1 hann *deest in F* 179^2 Hæni *Ae,* Hænir *AB* 179^4 tólf *AB,* sjau *F* 179^4 mæni *Ae,* mænir *AB* 180^2 *AB secuti sumus;* sér hann á brynju ristna *Ae,* sá kann brynju rista *Maurer* 180^3 sé *Ae,* svó *A;* um *Ae, om. A* 180^4 manninn *Ae,* um manninn *A* 180^{3-4} margur einn | um manninn *Maurer, F* 181^1 tókst þér gangan *A,* fór þér gǫngu *Av* 181^3 siðrinn *Ae,* sigrinn *A;* sýndur var honum sigur stór *F* *Str. 182 post str. 183 posuit Maurer; eundem ordinem, atque editio nostra, servaverunt ABC* 182^2 sveiflar *A,* sveipar *Av* 183^1 hrakti *F,* hnykti *ceteri* 183^1 hann *om. Av* 183^2 enn *A,* ok *F, om. Av* 184^1 háa *F; cfr ann. ad* 90^1 184^2 hark *A,* hǫgg *Av* 185^1 skjótur *F* 185^4 lást *A,* lá *CAv* 185^4 svín mitt liggur eptir 186^2 nistill *A,* fyr nýtri nistils *Av*

187[2] gilda sókn *F* 187[3] tekr . . . frá *A*, tók . . . hjá *F* 187[4] sendir *A*, sendi þat *Av* 188[3] nú er hann heima *A*, heima var hann *FAv* 188[3] 'Hytaardal' *A* 189[1] yzt við gátt *A*, utar við dyr *Av* 189[1] at *A*, er *F* 189[2] trútt *A*, traust *F* 189[2] at hnjósi *A*, hann hnjósi *Av*[1], hann frjósi *Av*[2], at frjósi *F* 189[4] stumruðu *A*, styrmdu *Ae* 190[1] hjalar *F*, talar *ceteri* 190[2] þú *A*, þinn *Av* 190[3] ærst hefr þú *A*, ærst hefr hér *Ae*, þú hefr ærst *AvF* 190[3] á allan hátt *F*, í alla nátt *reliqui* 191[1] fátækt . . . fólkit *A*, fólkit . . . fátækt *F* 191[2] sárar *A*, af þér *AvF* 191[4] svó *Ae, om. A et Av*, en *F* 192[3] hér *A*, því *Av* 192[4] af stórum *A*, stór af *AvC* 192[1–4] *om. F; Jonssonius (Arkiv II 145) hanc stropham recentiore ætate additam esse credit* 193[1] í *A*, *om. Av* 193[3] ǫrkumslaður *ABC* 193[4] upp á hǫfuð frá ristum *F*, *quæ lectio Jonssonio l. l. videtur esse probanda* 194[2] vóru *Ae*, eru *A* 194[2] á *CAv*, úr *A* 195[3] í meiri skrá *F*, í mikla skrá *ceteri* 196[4] líkast *A*, rétt sem *C*, reitt sem *Av* 197[1] af *A*, með *Av* 197[3] þrífornt *ABC*, því fornt *Maurer* 197[4] þó *F*, þat var *ceteri* 197[4] Ásaveldi *F* 198[4] ljetu þeir sitt líf og fjǫr *F* 199[3] heyra *A*, vita hvárt *Av*, vita að *F* 199[4] seima þollsins unga *A*, af seggnum þeim hinum unga *Av*[1], af seima þolli unga *Av*[2]; seima þǫllin unga *(i. e. virgo, quæ carmen attente audit) F* 199[4] júnga *scripserunt Maurer et CPB* 200[1] grófu *ABC*, gáfu *Maurer mendose* 200[1] fagran *A*, fagurt *Av* 200[2] og *F*, af *ceteri* 201[3] flagnaði hans hinn fúli búkr *Av*, fǫlr var hans hinn fúni búkr *AB*, fǫlnaði hans hinn fúli búkr *C* 201[4] féllu *A*, ok féllu *Av* *Str. 202 omittit C* 202[1] trúi *A*, frá *Ae* 202[1] ǫrmum *AB*, þeim arma *Ae*, mun aumum *Maurer* 202[2] illra *A*, allra *Av* 202[3] lofar at *A*, hann lofaði *A* 203[1] heyrt *A*, frétt *AvF*.

Jam ex magno numero eorum, quorum mentionem fecit poëta, facile apparet, permultas fabulas et mythicas et heroicas ei cognitas fuisse. Præsertim e fonte Eddæ Snorreanæ copiam rerum mythicarum haud dubie repetivit. Omnia enim, quæ de diis et deabus finxit poëta, inde petita sunt; id tantummodo a narratione Snorreana discedit, quod Freya, non Frigga, uxor Odinis esse dicitur, quæ rerum et personarum confusio levis et quidem excusabilis e narratiuncula libro Flateyensi (Flb I 275) intertexta, quæ Sǫrla Þáttr *inscribitur, fortasse sumpta est. Nanorum quoque nomina* Suðri *et* Brokkr *in SnE inveniuntur, et hoc quidem nomen apud antiquiores nusquam nisi in ea occurrit, quod clare demonstrat, auctorem carminis Edda recentiore usum esse. Plurima denique nomina heroum ad cœtum illum Volsungianum pertinentia ex eodem, ut videtur, fonte collecta*

sunt; fieri tamen potest, ut præter Eddam etiam libri, qui Vǫlsunga Saga *et* Norna Gests Saga *appellantur, adhibiti sint. Multas alias fabulas præterea consultas esse, nobis constat, e quibus has enumerasse satis erit:* Bragða Mágus Saga, *ubi* Skeljakarl, Hálfr, Hrólfr Kraki, Gunnar, Útsteinn, Hrókr Svarti, Eddgeir, Aventród, Víðólfr mittumstangi, *alii nominantur (multa tamen nomina* Bragða Mágus Saga *cum* Hálfs saga, Hrólfs saga kraka, Þiðriks saga, *aliis, communia habet);* Sǫgubrot af nokkorum fornkonungum *complura nomina heroum, velut* Ubbi hinn fríski, Starkaðr hinn gamli, Haraldr hilditǫnn, Sigurðr hringr, *alia, auctori carminis præstitit; ex* Gǫngu Hrólfs saga *nomina* Sǫrli hinn sterki, Brúsi berserkr, *al., sumpta sunt; ex* Hrólfs saga Gautrekssonar *notitiam heroum* Þórir járnskjǫldr, Ketill Gautreksson, *aliorum, nactus est poëta; a* Hrómundar saga Greipssonar *nomen* Gnoðar Ásmundr, *a* Samsonar saga ens fagra *nomina* Blót-Haraldr *et* Greland *mutuatus est. — Præterea* Landnáma, Sturlunga, Njála, Ynglinga Saga, Andra rímur *vel potius historia, e qua hæ* rímur *profectæ sunt, alia veterum scripta, ut ex nominibus concludere licet, poëtæ haud incognita fuerunt. Cfr quæ de his rebus Maurer in editione sua pagg. 18—34 docte et diligenter disquisivit.*

Conspectus Metrorum.

Conspectus Metrorum.

Annotationes ad universum genus poësis Norrœnæ pertinentes.

§ 1.

In poësi Norrœna metrica systemata vel strophæ usurpantur, quæ vel ex octonis vel ex senis vel ex quaternis versibus constant. Strophæ nomen est vísa *vel* eyrindi. *semistrophæ* vísuhelmingr; *versuum pari* vísufjórđungr, *singulis versibus* orđ *vel* vísuorđ.

§ 2.

Metra poësis Norrœnæ ad leges quantitatis potissimum referuntur; quare unicuique metro certo syllabarum numero (2--8 syllabis) opus est ad versum efficiendum. Syllaba vel naturā (si longam vocalem aut diphthongum habet) vel positione longa esse potest. Breves ex syllabæ sunt, quæ aut in brevem vocalem aut in brevem vocalem sequente una consona exeunt.

§ 3.

Minimum quod in arte rhythmica Norrœna temporis spatium respicitur, illud est, quod ad brevem syllabam pronuntiandam opus est. Longa syllaba quum duplo majus tempus requirat, fit, ut pro una longa duæ breves usurpari possint vel ut longa in duas breves solvatur. Sed propter quasdam accentuum leges linguæ Norrœnæ proprias major in hac lingua quam in Latina et Græca est libertas; quum enim posterior earum syllabarum, quæ solutione exstiterunt, minus acuatur quam prior, hæc posterior syllaba hanc ipsam ob causam longa esse potest, quippe quum syllaba accentu carens longa an brevis sit, minoris sit momenti. Ita fit, ut pro longa brevis et anceps [◡×][1]*) usurpari possint. Eadem est causa, cur in carminibus*

[1]) Signo × syllaba anceps indicatur,

Norrœnis pro spondeo ubique liceat trochæum adhibere. At contra nonnumquam fit, ut brevis syllaba, quum ictum habeat, producatur; qua quidem ex re profecta est illa accentus in quantitatem dominatio, quæ in recentibus linguis Scandicis omnibus ex partibus perfecta est.

§ 4.

Etiam in poësi Norrœna lex est, ut vocalis ante vocalem corripiatur, velut náungr (⏑ –), sá enn góði (⏑ — — ⏑), *cet.*

§ 5.

Ad hiatum evitandum vocalis, in quam exit vocabulum, eliditur, velut: vekka‿yðr; odda‿íþróttir, *cet.; tamen hoc non semper fit. Etiam ante syllabas a litera* h *incipientes vocalis, in quam exit antecedens vox, elidi potest, velut:* es Hákoni‿hafa; dynja‿hana fjaðrar *etc.*

Sæpe fit, ut vox monosyllaba, abjecta vocali, unde incipit, antecedenti vocabulo affigatur, velut: emk *pro* em ek; sás *pro* sá es; svát *pro* svá at; þvít *pro* því at. *Hæc enclisis sermoni poëtarum propria* bragarmál *appellatur. Etiam voces a litera* h *sequente vocali incipientes cum vocabulo antecedente hac ratione connectuntur, ut* þó 'fr *pro* þó hefr. *Monosyllabæ formæ verborum auxiliarium a consona incipientes omissa vocali cum antecedentibus copulantur, velut:* dýr v's *pro* dýr vas; svá m'n *pro* svá mun, *cet. Formæ, quæ sunt* erum, eru, *post literam* r *in fine vocis antecedentis positam per aphæresin in* 'rum, 'ru *vel potius in* 'rúm, 'rú *imminui possunt, velut* konungar 'rú fimm, *cet. — Metri causa etiam quædam voces accentu carentes vocalem stirpis, quæ longa esse solet, corripere possunt, ut* vǫrum, gafumk *(l.* gǫfumk*),* hǫnum *pro* várum, gáfumk, hánum.

§ 6.

Anacrusis in quibusdam metris sæpissime, in aliis, ut in dróttkvætt *(et* hrynhent*), numquam reperitur. Si rei metricæ ratio respicitur, apparet anacrusin ad rhythmum omnino nihil pertinere existimandam esse. Anacrusis plerumque voce proclitica velut* at, en, es, þás, svát, nema, *similibus, rarius ex verbo auxiliari accentu carente, ut* mun, skyldi, *sim., vel ex aliis atonis efficitur.*

§ 7.

Alliteratio (hoc nomine vocum ab eodem sono initium significare liceat) ea vocatur sonorum similitudo, quæ exsistit, quum in pari versuum (aut in longo versu metri Ljóðsháttr*) duæ vel tres voces aut ab eadem consona aut a vocalibus, quæ tamen potissimum diversæ debent esse, incipiunt. — Semivocales* j *et* v *vocalium ritu, consonæ,*

quæ sunt sk, sp, st, *conjunctæ alliterationem efficiunt. Quæ literæ in priore versu sunt, literæ servæ (suet.* bistafwar; *isl.* studill, *pl.* studlar, *vel* hljódfyllandi) *vocantur; alia metra (ut* kviduháttr, málaháttr) *vel singulas vel binas servas habere possunt; in aliis (ut* dróttkvætt, hrynhent, *al.) binæ sint, necesse est. Litera princeps (isl.* höfudstafr) *ea est, quæ in secundo versu locum tenet, et fere initio versus posita est.*

Exempla et vocalium et consonarum alliterationem efficientium invenimus Yngl. 27:

En *f*læmingr
*f*arra trjónu
*j*ǫtuns *ey*kr
á *A*gli raud.

Cfr Hǫfudl. 5[7 8]:

*v*ǫllr of þrumdi.
*u*nd of glumdi.

Alliteratio ad omnia metra poësis Norrænæ pertinet.

§ 8.

Syllabas assonantes (suet. stafwelserim, *isl.* hendingar) *eam vocamus sonorum similitudinem, quæ exoritur, quum in duabus unius versus syllabis aut diversas vocales eædem consonæ excipiunt aut easdem vocales eædem consonæ sequuntur. Illius generis syllabas, quæ fere in imparibus versibus metrorum* dróttkvætt *et* hrynhent *inveniuntur, semiplenas* (skothendingar) *appellamus, hujus generis syllabas, quæ ad pares illorum metrorum versus pertinent, plenas* (adalhendingar); *fit tamen, quamquam perraro, ut etiam in imparibus versibus plenæ reperiantur syllabæ assonantes.*

Exempla syllabarum semiplenarum sunt:

var*d* fyr Vinda myr*di* . . . . (Vellekla 15[1])
he*pt* vas lítt á lo*pti* . . . . . (Erfidr. Ol. 4[1])
en hjá*lm*sprotum hi*lm*ir . . . (Erfidr. Ol. 5[3]).

Syllabas plenas invenimus his in versibus:

hu*nd*margr drasil su*nd*a . . . (Erfidr. Ol. 5[2])
naddf*ár*s í bǫd s*ár*ir . . . . . (ibm 10[2])
ver*k*endr meginser*k*jar . . . . (ibm 10[4])
alld*ýr*r konungr st*ýr*i . . . . (ibm 10[6])
hr*æ* þess konungs *æ*vi . . . . (Bersǫgl. 1[4]).

Quatuor extrema exempla indicio sunt literas, quæ sunt j, r, s, v, *aliæ, in fine unius tantum, non alterius syllabarum assonantium nonnunquam occurrere.*

§ 9.

Nonnumquam fit, ut sonus, in quem exit antecedens vox, una cum eo sono, unde incipit sequens, assonantem syllabam efficiat, velut:

þ*á* rau*đ* þegn í dr*eyra* . . . . . . (Islend. dr. 13³)
þ*á* v*á* Þorsteinn h*ávan* . . . . . . (Islend. dr. 23⁷)
eig*i* g*l*ǫgg þótt Eddu r*egla* . . . . (Lilja 97⁷)
sv*á f*ór þat, er svaradi *Eva* . . . (Lilja 16⁵)
þ*ú f*yrdæmdir auma *Evam* . . . . (Lilja 66¹).

In extremis duobus exemplis apparet, ut syllabæ assonantes exsistant, svá fór, *ut si scriptum sit* svávór, þú fyrdœmdir *ut* þúvyrdœmdir *legendum esse. Eodem modo litera* þ *initio vocis posita in* đ *transit, ut:*

landh*er đ*ar skǫp v*erđa* . . . . (Erfidr. Ol. 23⁴)
O*k đ*eim, es vel v*akđ*i . . . . (Geisli 41⁵)
s*é đ*ér dyrđ međ sannri pr*ýđ*i . . . (Lilja 26⁵, 32⁵, cet.)
o*g đ*vílíkt sem andinn s*egđ*i . . . . (Lilja 39³ cet.)

§ 10.

Prior versus syllaba assonans frumhending *appellatur, quæ si primam versus syllabam continet,* oddhending *vocatur, si minus,* hluthending. *Altera syllaba assonans* viđrhending *vocatur; hæc in metris* dróttkvætt *et* hrynhent *penultimam versus syllabam necesse est efficiat.*

§ 11.

Quæ metra syllabis assonantibus carent, in iis háttlausa *esse dicitur. In aliis metris, ut* kviđuháttr, ljóđaháttr, *cet., syllabæ assonantes aut nullis omnino aut quibusdam tantum locis et iis quidem fortuito inveniuntur; alia autem metra, ut* dróttkvætt *et* hrynhent, *his syllabis nullo modo carere possunt.*

§ 12.

Complurium metrorum poësis Norrœnæ proprium est, quod stropharum versus, ut in recentiorum poësi, similem habent exitum vel bini versus eundem clausulæ sonum referunt. Quod si singulæ syllabæ similiter desinunt, clausulam monosyllabam, sin binæ, disyllabam vocamus.

Stropha, cujus versus similiter exeunt, runhenda *vocatur, ut:*

Muna hodd-do*fa*
hringbrjótr lo*fa*.
Glađar flotna fj*ǫl*
viđ Fróđa mj*ǫl*. (Hǫfuđl. 17).

§ 13.

Quæ in poësi Norræna invenimus carmina laudes fortium virorum celebrantia, eorum duo sunt genera: drápa *(carmen collatatum) et* flokkr *(carmen non collatatum). Carmen collatatum versibus quibusdam intercalaribus vel carmine intercalari (isl.* stef*) ornatum est, quo caret alterum genus, prætereaque. ut majus atque amplius erat, ita potius quam alterum existimabatur.*

§ 14.

Carmen intercalare e versibus vel binis vel ternis vel quaternis constat, quæ partem certarum stropharum efficiunt atque post certa intervalla in media poëmatis parte repetuntur. Illi versus, quibus continetur carmen intercalare, aut in fine stropharum quarundam perpetui sequuntur, aut ita dispersi sunt, ut in singulos eorum desinant plures et quidem continuæ strophæ (rekstef), *aut denique ita positi sunt, ut initium et exitum vel plurium stropharum quasi in unum comprehensarum vel singularum stropharum vel semistropharum faciant* (klofastef).

Perpetuum carmen intercalare vel ex binis versibus efficitur, ut in Ragnarsdrápa, Haustlǫng, Egils Hǫfuðlausn, Þórsdrápa. Erfidrápa Óláfs Tryggvasonar, Sigtryggsdrápa Silkiskeggs, *vel ex quaternis, ut in* Geisli, Málsháttakvæði, Lilja.

Separatum carmen intercalare (et rekstef *et* klofastef*) vel ex binis constat versibus ut in Sighvati* Knútsdrápa, *vel ex ternis ut in* Rekstefja, *vel ex quaternis ut in* Jómsvíkingadrápa. *Poëmatum, quæ* Húsdrápa *et* Hákonardrápa *inscribuntur, carmina intercalaria utrum 2 an 3 an 4 versus habuerint, non constat.*

Carmen intercalare, sive ejus partes perpetuæ sequuntur sive interpositis versibus separatæ sunt, tamen unam quandam enuntiationem efficit, qua animadversiones ea, quæ toto carmine exponuntur, spectantes et illustrantes continentur.

§ 15.

Non raro fit, ut unum poëma plura habeat carmina intercalaria, velut Egilli Hǫfuðlausn *et* Lilja *bina habent; atque adeo commemoratur poëma vel sex carminibus intercalaribus instructum* (sexstefja).

§ 16.

Ex his carminibus intercalaribus distinguendum est illud versuum repetitorum genus, quod suet. omqwäde, *isl.* viðkvæði *vocatur. Hi versus omnibus strophis poëmatis communes sunt; cujus iterationis exemplum habes in* Krákumál.

§ 17.

Carmen intercalare id spectat, ut poëma in concinnas partes distribuatur. Quod quum in media tantum poëmatis parte inveniatur,

quæ hoc ipso ab exordio et fine distinguitur et quasi dissæpta est, unumquodque hujus generis poëma tres habet partes:

I. *Exordium* (inngangr *l.* upphaf).

II. *Pars carmine intercalari instructa* (stefjabálkr).

III. *Exitus* (slœmr *l.* niđrlag *l.* ályktan).

§ 18.

Media poëmatis pars, cujus prima et ultima strophæ versus intercalares habent, his ipsis in minores dividitur particulas, quæ stefjamel *vel* stefjamél *vel* stefjamál *vocantur. Ut poëmatis* Geisli *media pars strr. 18—45 continet, quæ in 10 particulas dividuntur; prima earum unā str. 18:ma, ceteræ novem ternis strophis efficiuntur.*

§ 19.

Perpauca hujusmodi carmina ad nostram ætatem integra permanserunt. Quo in numero sunt Hǫfuđlausn, Rekstefja, Geisli, Lilja. *E ceteris fragmenta tantum afferre licuit, nec mirum, si sæpe amissum est carmen intercalare.*

Bjarkamál.

Hoc poëma metro málaháttr *compositum est, cujus metri strophae ex octonis versibus vel quaternis versuum paribus constant. Vel singulæ vel binæ literæ servæ esse possunt; prior litera serva et litera princeps semper in ictu positæ sunt; posterior litera serva etiam minorem quendam ictum (*germ. nebenictus, suet. biton*) habere potest. Litera princeps nonnunquam, etsi rarius, in secunda versus mensura (*suet. taft*) invenitur. Syllabæ assonantes non reperiuntur nisi fortuito. Singuli versus quinis syllabis constanter fere efficiuntur in binas diversi temporis spatii mensuras divisi, quarum una binas, altera ternas habet syllabas. Hæ mensuræ vel numeri ita exsistunt, ut syllaba accentu carens formis principalibus versuum quadrisyllaborum addantur. Sunt autem hæ quinque formæ principales:*

a. –́ × | –́ × ‖ d. –́ | –́ × ×

b. × –́ | × –́ ‖ e. –́ × × | –́

c. × –́ | ⏕́ × ‖

Syllaba, quæ ad metrum málaháttr *efficiendum additur, in formis* a, b, c, *initio versus ponitur; in formis* d, e, *in fine numeri monosyllabi (= post eam syllabam, quæ una numerum alterum efficit). Itaque hoc quoque metrum quinque habet formas principales:*

A 1.	× –́ × ¦ –́ ×	D.	–́ × ¦ –́ × ×
B 1.	× × –́ ¦ × –́	E.	–́ × × ¦ –́ ×
C 1.	× × –́ ¦ ⏑́ ×		

Illi pedes trisyllabi, quorum primæ syllabæ ictum habent, minorem quendam ictum (×̀) uni ex sequentibus syllabis apponunt. Inde formarum D *et* E *hæc variatio exsistit:*

D 1.	–́ × ¦ –́ –̀ ×	E 1.	–́ ×̀ × ¦ –́ ×
D 2.	–́ × ¦ –́ ⏑̀ ×	E 2.	–́ × –̀ ¦ –́ ×
	vel		
D 3.	–́ × ¦ –́ × ×̀		

Nonnunquam in forma D *syllaba illa, quæ additur, non post sed ante ictum prioris pedis ponitur, unde hæc variatio exsistit:*

D 4. × –́ ¦ –́ × ×

Præterea hæ formæ ita mutari possunt, ut longa syllaba, id quod ante dictum est, in ⏑́ × *solvatur. Excipiuntur tamen posterior ictus formæ* C *et posteriores arses* [1]) *formarum* A, C, D, E, *quæ nullam patiuntur solutionem.*

Thesis [1]) *plerumque in longam syllabam cadit, quamquam etiam in brevem cadere potest, præsertim si hæc nulla interposita syllaba ictum sequitur aut longam syllabam in arsi positam excipit; ita etiam invenimus hanc variationem:*

D 5. –́ × ¦ ⏑́ ×̀ ×

Si prior ictus formarum a, c, d, *vel posterior formarum* b, e, *in* ⏑́ × *solvitur, vel hac re, nulla nova syllaba addita,* málaháttr *exsistit. Tunc vero exoriuntur hæ variationes:*

A 2.	⏑́ × ×̀ ¦ ⏑́ ×	D 6.	⏑́ × ¦ –́ × ×	*vel*
B 2.	× –́ ¦ × ⏑́ ×	D 7.	⏑́ × ¦ ⏑́ ×̀ ×	(*cfr* D 5)
C 2.	× ⏑́ × ¦ ⏑́ ×	E 3.	–́ × –̀ ¦ ⏑́ ×	

---

[1]) *Thesis* = höjning, stark taktdel; *arsis* = sänkning, svag taktdel.

Unicuique hujus metri versui anacrusis loco addi possunt particula proclitica vel aliud vocabulum accentu carens.

His præmissis jam enumeramus diversas illas formas metricas, quæ in singulis strophis hujus carminis occurrunt:

Str. 1. E 3, E 1, D 1, D 2, A 2, C 2, E 2, A 2.

Anm. 1^2 *cum elisione legendum:* dynja‿hana fjađrar. — 1^4 at *anacrusis est.* — $1^{5\ 6}$ *contextus incertus est (cfr pag. 115); fortasse* 1^6 *scribendum* haufuđ. — *In* 1^7 *ictus minor solutus est in* ◡̀ ◡ (enir). —

Str. 2. D 1, D 1, A 1, A 1, E 1, C 1, E 1, E 2. — 2^5 *eliditur:* vekka‿yđr at víni.

Str. 3. D 1, E 2, D 1, D 1, D 6, D 1, D 1, D 1.

Str. 4. E 2, E 2, D 1, D 1, A 2, D 1, D 2, D 1.

Str. 5. D 1, D 1, D 2, D 1, D 1, D 1, D 1, E 2. — *In* 5^7 *eliditur:* vísa‿enn vígdjarfa.

Str. 6. A 1, D 6, D 1, D 1. — *In* 6^2 *litera princeps in secundo pede posita est.*

Str. 7. E 2, D 1. — *In* 7^1 *ictus solutus est in* ◡́ × (hnig-inn); *altera litera serva in syllaba, quæ ictum minorem habet* (hadd), *invenitur.*

Ragnarsdrápa.

Metrum, quo compositum est hoc carmen, ut multis, ita non omnibus ex partibus cum illis congruit metris, quæ describit Snorreus in Háttatal *str. 54—58 et quibus dicit vetustissimos poëtas usos esse. Nobis quidem hoc metrum, quod inter* háttlausa *(vide annott. ad* Krákumál*) et* dróttkvætt *(metrum collatatum) quasi medium locum tenet,* fornskáldaháttr *apte vocandum videtur.*

Strophæ octonis versibus constant. Singuli versus plerumque senas habent syllabas. Hi versus ex principalibus illis formis a, b, c, d, e, *addito pede, qui ex longa et ancipiti syllaba constat* (´ ×), *exstitisse putandi sunt. In* Ragnarsdr. *strr. 1—2 has habes formas:*

Str. 1. ⏑×́ –́ ⁞ ⏑́ – ‖ –́ × c
× –́ ⁞ ⏑́ – ‖ –́ × c
–́ × | –́ × ‖ –́ × . . . . . . a
–́ ⁞ –́ × –̀ ⁞ –́ × . . . . . . d
} *addito* –́ ×

Str. 2. ⏑́× – ⁞ –́ – ‖ –́ × . . . . . . a
–́ ⁞ –́ ⏑́ × ‖ –́ × . . . . . . d
–́ × | –́ × ‖ –́ × . . . . . . a
–́ | ⏑́ ×̀ × ‖ – × . . . . . . d
} *addito* –́ × (*cfr* D 5 *in* Málaháttr).

Ceterarum stropharum formas non opus est afferre.

Longa syllaba in primo numero sæpe, in secundo raro, in tertio numquam omnino solvitur.

Literæ servæ binæ sunt. Litera princeps plurimis locis initio versus posita est; nonnumquam tamen antecedit syllaba, velut his locis in Ragnarsháttr (*cfr* Sn. Hátt. 54):

hvé *h*reingróit steini . . . *str.* *1*[2]
sem *o*rrostu letti . . . . . *str.* *9*[6]
með *a*lgífris lifru . . . . . *str.* *9*[8]
við *f*ylli mér stillir . . . . *str.* *13*[4].

Non tam certus et definitus est usus syllabarum assonantium, quam in metro, quod dróttkvæðr háttr *vocatur. Ex 44* i m p a r i b u s *versibus 23 vv. syllabis ejusmodi omnino carent; 17 impares versus syllabas assonantes — 15 semiplenas, 2 plenas — iisdem locis, quibus in* dróttkvætt, *positas habent. — Uno loco syllabæ assonantes nulla interposita syllaba separantur* (náhent):

svá lét æ, þó*tt* e*tt*i . . . . . *str.* *9*[5].

His autem locis syllabæ assonantes initio versus positæ sunt ut in metro, quod est Fleinsháttr (Sn. Hátt. 57):

hǫ*rð*um her*ð*imýlum . . . . *str.* *5*[7]
ba*r* til byrjar drǫsla . . . *str.* *8*[7]
he*ld*r en Hi*ld*ar svíra . . . *str.* *10*[7].

Ex p a r i b u s *versibus 17 sunt, qui syllabas assonantes semiplenas, 23 autem, qui plenas habeant. In str. 9*[6] *nullæ sunt syllabæ assonantes. Nulla interposita est syllaba inter assonantes his duobus locis:*

Randvés hǫfuðniðja . . . . *str.* 3^6
feðr veðr boga hugði . . . *str.* 8^4

Eundem locum, quem in metro Fleinsháttr, *syllabæ assonantes tenent hoc in versu:*

há*ls* en bǫ*ls* of fylda . . . . *str.* 8^6

Vel ex ipso nomine apparet hoc poëma carmen collatatum (drápa) *esse. Quod str. 7, 12 invenimus carmen intercalare*

ræs gafumk reiðar mána
Ragnarr ok fjǫlð sagna,

contra atque fieri solet, in duabus semistrophis (e vv. 4 constantibus) positum est, id quod etiam in Egilli Hǫfuðlausn *factum esse invenimus. Ceterum quot strophas habuerit hoc poëma aut quomodo instructum fuerit, parum constat.*

Ynglingatal.

Metrum, quo confectum est hoc poëma, kviðuháttr [1]) *vocatur; singulis strophis 8 versus sunt. Impares versus ternas, pares quaternas syllabas continent; singuli versus binos numeros (pedes) habent. — Syllabæ assonantes desunt; literæ servæ vel singulæ vel binæ esse possunt; litera princeps in versu secundo primum locum sæpe habet, quanquam etiam una vox plerumque monosyllaba antecedere potest.*

Versus trisyllabus has habet variationes:

1. ⏓́ ⏓ ¦ ⏓́ (*ut:* Dulsa konr, *vel:* Loga dís)
2. ⏓ ⏓́ ¦ ⏓́ (*ut:* ok salr bjartr, *vel:* ok sjá urðr)
3. ⏓́ | ⏓́ ⏓ (*ut:* vágr vindlauss, *vel:* jóðs aðal *vel:* hræ Óláfs).

In versu trisyllabo utrum antecedat monosyllabus an disyllabus numerus nihil interest [2]). *Solutiones in hoc versu rarissimæ sunt; in* Ynglingatal *has tantum, omnes in prima syllaba invenimus:*

---

[1]) *Alii non satis recte* fornyrðislag *vel* Starkaðarlag *appellant.*
[2]) *Falso igitur metrici docent necesse esse, numerum disyllabum semper priorem locum tenere.*

bana Goðlaugs (⏖́ | –́ –) . . . . *str. 22*[7]
viti borinn (⏖́ | ⏑́ –) . . . . *str. 29*[7]
hǫfuð heiptrækt (⏖́ | –́ –) . . . . *str. 49*[7]

Versus quadrisyllabus quadam utitur illarum formarum, quas supra commemoravimus:

a.	–́ × ⁞ –́ ×	d.	–́ | –́ × ×
b.	× –́ | × –́	e.	–́ × × | –́
c.	× –́ | ⏖́ ×		

Prior thesis (syllaba ictu metrico prædita) in iis tantum formis solvitur, quæ a *et* c *significavimus. Neque tamen ullum* Ynglingatal *habet exemplum, ubi in forma* a *solutio fiat* [1]*); contra in forma* c *prior thesis admodum sæpe solvitur (in* Ynglingatal *44 locis) ac fere frequentiores sunt ictus soluti quam non soluti.*

Arsis (syllaba ictu metrico carens) in Ynglingatal *non solvitur nisi prioris pedis formæ* b, *ut:*

nema Dyggva hrǫr . . . . *str. 12*[2]
es á Holti bjó . . . . *str. 47*[6]

Paucis quibusdam locis libri manuscripti, qui carmina hoc metro composita continent, versus habent ad formam a *confectos, quorum priores pedes non, ut oportuit, ex longa et ancipiti* (–́ ×) *sed ex brevi et ancipiti* (⏑́ ×) *efficiantur. Sunt autem hi loci: Egilli* Sunatorrek *4*[4] hlimar marka, *ibm 13*[2] mana Bjarnar, *quorum uterque quum pravum contextum contineret in antecedentibus commentariis emendatus est; præterea ejusdem poëtæ* Arinbjarnarkviða *24*[2] sona hvinna *et 25*[4] friði spjǫllum, *quibus locis F. Jonssonius (Kritiske Studier 111—112) legendum censet* of sona hvinna *et* of friðar spjǫllum. *In stropha quadam carminis, quod est* Hákonarkviða, *Fms IX 502, pro duobus illis versibus:* fylkis til | frama greiddu *scribendum est:* fylkis menn | til frama greiddu. *Hinc apparet* viðar telgju *non recte legi* Ynglingatal *41*[1], *ut vulgo fit in recentioribus editionibus; haud scio an legi oporteat:* viðju telgju *(*viðja = *caudex arborum, truncus; vide Jonssonii lexicon, s. v.* viðja*).*

Sieversius enumerat (Beitr. VI 293) locos quosdam carminum Egilli, ubi anacrusin esse censet. Qui ex his ad Sunatorrek *pertinent*

---

[1]) *Omnino hoc perraro fit, atque haud scio, an in omnibus carminibus hoc metro compositis nulla inveniantur hujus solutionis exempla præter hæc:* konungrinn | œzti *Glælognskviða 3*[8] *(Hkr 509*[26]*);* Haralds hins | grænska *Nór. konungatal 32*[6] *et præterea in eodem carmine str. 39*[8], *41*[8], *55*[4], *56*[4], *76*[2].

(str. 1[6], 16[2], 21[2], 24[6]) omnes in nostra editione emendati sunt. E quatuor autem illis, quos habet Arinbjarnarkviđa, *F. Jonssonius l. l. duos correxit. Ceterum in hoc carminum genere anacrusis non invenitur nisi in duobus versibus, qui in Grettla (ed. Haun. pag. 144) leguntur.*

Si signis 1, 2, 3, versus trisyllabos, signis autem, a, b, c, d, e, *quadrisyllabos versus indicamus, hæc erit stropharum I—IV metrica ratio:*

Str. I: 3, b, 1, b; 2, a, 3, c. — *Str. II:* 2, a, 3, a; 1, c, 1, b. — *Str. III:* 2, a, 1, b. — *Str. IV:* 1, a, 1, e; 2, c, 3, a.

Ceteras strophas non opus est afferre.

Haustlǫng.

Hoc poëma carmen collatatum (drápa) *est, cujus versus intercalares (cfr str. 13, 20):*

'baugs þák bifum fáđa
bifkleif at Þorleifi'

continui sequentes extremam quartam partem stropharum quarundam efficiunt. Quomodo ceteris in rebus instructum fuerit hoc carmen, ex fragmentis servatis dijudicari non potest.

Metrum dróttkvæđr háttr *vel* dróttkvætt *est. Strophæ eodem prorsus modo, quo in metro* fornskáldaháttr *(vide* Ragnarsdrápa*) compositæ sunt; id tantum differt, quod non licuit in hoc metro* **pares** *versus ex formis illis* b *et* c *addito pede illo disyllabo conficere, propterea quod litera princeps, quæ in ictu poni debet, primum versus locum teneat necesse est.*

Literæ servæ in metro, quod est dróttkvætt, *semper 2 sunt.*

Constat huic carminum generi, quod quidem omnibus ex partibus ad certam normam constitutum sit, proprium esse, quod in versibus imparibus syllabas assonantes semiplenas, in versibus autem paribus plenas habeat. Et poëma, quod est Haustlǫng, *quamquam ad hunc syllabarum assonantium usum proxime accedit, tamen impares quidam versus syllabis assonantibus carent. Omnes autem pares versus syllabas assonantes plenas habent, neque dubium est, quin ex imparibus, qui syllabis semiplenis carent, nonnulli incuria librariorum corrupti sint, ita ut facili emendatione syllabæ assonantes restitui possint; sunt tamen alii versus qui, quamquam illis syllabis carent, satis bonum contextum continere videantur, atque ante omnia commemorandum est priorem versum intercalarem hoc in numero esse, unde apparere*

videtur, Thjodolfum in syllabis semiplenis adhibendis leges hujus metri non tam constanter, quam posteriores poëtas, servasse [1]).

Hi versus impares in nostro contextu syllabis assonantibus semiplenis carent: 2^5, 3^1, 7^5, 8^5, 10^3, 10^5, 11^3, 13^5, 13^7, 14^1, 18^5, 18^7, 20^7. *E quibus* 2^5, 7^5, 8^5, 10^3, 10^5, 14^1 *ad leges metricas revocari poterunt acceptis emendationibus, quæ a Jonssonio et Gislasonio propositæ in antecedentibus commentariis a nobis allatæ sunt. Contra id quod Jonssonius (Krit. Stud. pag. 42) legendum censet* 2^5:

sættisk ǫrn, þás æsir

animadverti potest syllabas assonantes nimis propinquas esse. — Str. 18^5, *ut syllabæ assonent, Jonssonius (l. l. pag. 57) legendum statuit:*

þar fell grundar gilja.

Restant hi versus, syllabis assonantibus carentes: 3^1, 11^3, 13^5, 13^7, (20^7), 18^7. *Versum* 11^3 *corruptum esse verisimillimum videtur; ceteris locis non est quod contextum nobis traditum perditum esse suspicemur.*

Impares quidam versus: 5^1, 6^1, 9^3, 11^1, 13^1, 13^3, 14^7, 15^3, 15^7 *pro syllabis semiplenis plenas habent syllabas assonantes.*

Dignæ, quæ commemorentur, hæ sunt syllabæ semiplenæ:

hvé skal gja*ll*a gj*ǫld*um . . . *str.* 1^1
t*ý*framra sék t*í*va . . . . . . *str.* 1^5
se*gg*jǫndum fló sa*g*na . . . . *str.* 2^1
heyr*đ*ak sv*á* *þ*at s*íđ*an . . . . *str.* 12^1,

ubi scribendum fuit '**svá đat**'. *Apparet syllabæ semiplenæ statuantur oportere* 8^1: **fló međ fróđgum tíva.**

Si, ut solemus, literis a, b, c, d, e, *quadrisyllabas formas indicamus, hujus carminis hæc erit metrica ratio:*

Str. 1. –́ × | –́ × ‖ –́ × . . . . . . a
–́ –̀ × | –́ ‖ –́ × . . . . . . e
–́ × | –́ × ‖ –́ × . . . . . . a
–́ –̀ × | –́ ‖ –́ × . . . . . . e
–́ –̀ × | –́ ‖ –́ × . . . . . . e
–́ –̀ × | –́ ‖ –́ × . . . . . . e
× –́ | ◡́ × ‖ –́ × c
–́ × | –́ × ‖ –́ × . . . . . . a

} *addito* –́ ×

[1]) *Aliter judicat F. Jonssonius (Krit. Stud. pag. 59) statuens Thjodolfum leges hujus metri summa constantia servasse atque omnes versus carminum ejus, qui syllabis assonantibus careant, corruptos esse.*

Str. 2.

´ ` × | ´ || ´ × . . . . . e
´ × | ´ × || ´ × . . . . . a
× ´ | × ´ | ´ × . . . . . b
´ × | ´ × || ´ × . . . . . a
´ × | ´ × || ´ × . . . . . a — *addito* ´ ×
´ ` × | ´ || ´ × . . . . . e
⏒ ´ | ⏑ ´ || ´ × . . . . . b
´ × | ´ × || ´ × . . . . . a

Ceteras strophas non opus est afferre.

Formæ a *etiam invenitur variatio, quæ est* ´ × | ⏑́ × || ´ × *plerumque in versibus paribus, ut* 3^2, 4^6, 4^8, *aliis locis. V.* 5^5 *hanc habet variationem* ⏑́ × | ´ × || ´ × , *ubi in ictu posita est vox* en; *fortasse tamen legendum est* enn.

Haraldskvæði.

Strophæ 1—17 metro, quod est málaháttr, *compositæ sunt. Si illis, quæ ad* Bjárkamál *explicavimus, signis utimur, hæc erit stroph. 1—17 metrica ratio:*

Str. 1: D 2, D 5, D 4, C 2, E 2, C 1, D 1, C 1. *In* 1^2 *primus ictus* (meðan) *solutus est in* ⏑́ × . *In* 1^3 *et* 1^4 *prior arsis (syllaba ictu carens) eodem modo solvitur* (segik; enum). *In* 1^3 *elisio fit* odda‿íþróttir. *In* 1^5 frá *anacrusis est.*

Str. 2: D 1, E 2, D 1 *(*þó‿en *elisionem habet)* A 1, D 1 *(*kvaddi‿en *eliditur),* D 6 *(aut* C 1?*),* D 1, A 1. — *In* 2^8 es *anacrusin efficit et prima arsis* sat á *soluta est in* ⏑ × .

Str. 3: A 2, E 1 *(primus ictus* hvaðan *solutus est),* B 2, D 6 *(*at *anacrusin efficit),* E 1 *(prior arsis soluta est:* loðir*),* E 1 *(*en *anacrusis),* D 1, C 1. — *In* 3^8 þvís *anacrusis est; prior thesis* (nái) *soluta est in* ⏑́ ⏑ .

Str. 4: D 1, A 1 *(prima arsi soluta:* ok of*),* D 1, E 1 *(disyllaba anacrusis* ok at*),* E 2 *(soluta prima thesi),* D 6, D 1, A 1 *(*síz *anacrusis).*

Str. 5: E 3, A 1, D 1, E 3, E 1, A 1, E 1, A 1. *In* 5[2] *lectio codicis B* þanns á Kvinnum býr *retineri potest.*

Str. 6: E 2 *(soluta priore arsi);* C 1, D 1, A 1, E 1, A 1 *(*inni‿at *elisionem habet),* D 1, A 1.

Str. 7: D 1 *(soluta priore arsi:* heyrđir í, ⏑́⏑ ⏑–*),* A 1, D 1 *(soluta prima thesi:* konungr –×*),* A 1 *(*Kjǫtva‿enn *elisio),* E 2, E 2, E 1 *(*međ *anacrusis),* A 1.

Str. 8: E 2 *(soluto ictu minore* vǫru*)* A 1, D 1, A 1, D 1 *(soluta priore arsi),* E 1, D 1 *(soluta priore arsi),* A 1.

Str. 9: D 1 *(soluta priore arsi;* freistuđu‿ens *elisio),* A 1 *(*es *anacrusis),* D 1, D 1 *(*es *anacrusis),* A 2, A 1 *(*es *anacrusis),* E 1, A 1.

Str. 10: E 2, E 2, D 1 *(*hilmi‿enum *soluta arsi),* E 1, E 2, A 1, C 1 *(*létu‿upp, *elisio; thesis* stjǫlu *soluta);* E 2 *(*stungu‿í *elisio).*

Str. 11: E 1 *(*á *anacrusis; ictus* baki *solutus),* E 2 *(ictus minor* vǫru *solutus),* D 1, D 1, D 1, C 1 *(ictus* Jađar *solutus),* D 1, D 1 *(*ok *anacrusis,* hugđu‿á *elisio).*

Str. 12: E 1, D 1 *(arsi priore soluta),* D 1, E 1 *(arsi priore soluta).*

Str. 13: E 2 *(ictus minor solutus est),* E 1, D 1, A 1, D 4, C 2, D 1, E 1 *(*en *anacrusis;* verar *prima thesis soluta).*

Str. 14: D 1 *(priore arsi soluta),* A 1, D 1, A 1, D 6, C 1 *(primo ictu soluto).*

Str. 15: D 2 *(*hversu‿es, *elisio),* C 1, D 1, A 1.

Str. 16: A 2, D 4, C 1 *(primo ictu soluto),* E 2, E 2, A 1, D 1, D 6 *(*ok *anacrusis).*

Str. 17: E 2, A 1 *(*es *anacrusis;* vitu *solutum est),* E 2 *(priore arsi soluta),* E 2 *(*ok *anacrusis),* E 2, E 2 *(*en *anacrusis),* A 1, A 1.

Str. 18[1] [2] *metro, quod est* Málaháttr, *utuntur:* A 1, C1 *(*þú *anacrusis). In Fagrskinna 18*[1] [3] *ita scribuntur:*

at skálda reiđu (rœđu B)
vil ek þik spyrja
alls þú þykkisk skil vita,

quam lectionem mutavi, propterea quod, si metrum Ljóđsháttr *esse statuimus, et priores duo versus alliteratione carent neque, quæ in* þú *et* þykkisk *inest alliteratio, accipi potest. Neque vero, ut editori Fagrskinnæ placuit, hi 3 versus in duos versus dividi possunt.*

Str. 18^{3-5}, 19^{1-3}, 20^{3-5}, 21^{1-6}, 22^{3-5}, 24^{1-6}, *metro, quod est* Ljóðsháttr, *compositæ sunt. Hujus metri strophæ ex 6 constant versibus, ita ut singulæ semistrophæ* (helmingr) *3 habeant versus. Priores 2 versus alliteratione conjuncti sunt; tertius autem versus, quem versum* longum *appellare solent, ipse per se alliterationem efficit. Literæ servæ vel 1 vel 2 esse possunt; litera princeps non semper primum tenet versus locum. Ex brevioribus illis versibus antecedens 2—6, subsequens 3—6 habet syllabas; longi illi versus* (tertius *et* sextus) *constant ex versibus 2—6 syllabarum (quos versus principales appellare licet) addita syllaba, quæ solvi possit et extremum contineat versus ictum. Unde sequitur, ut longus ille versus in* ⏑́ *vel (id quod sæpius fit) in* ⏑́ × *desinat* [1]. *Et longus versus et breviores anacrusin habere possunt.*

Metra, quæ sunt Málaháttr *et* Ljóðsháttr, *prope cognata sunt atque nonnunquam ita confunduntur, ut ejusdem strophæ prior semistropha uno, altero posterior semistropha composita sit; id quod et in carmine* Haraldskvæði *et in carminibus, quæ sunt* Eiriksmál *et* Hákonarmál, *videmus. Quæ metra quam prope cognata sint, ex eo quoque apparet, quod versuum illæ formæ metri* Málaháttr *propriæ (quas supra signis* A, B, C, *cet., indicavimus) et in brevioribus et in longis metri* Ljóðsháttr *versibus persæpe usurpantur, quod metrum, si formæ illæ adhibentur, tantum alliterationis diversitate, non ipso versuum genere a metro, quod est* Málaháttr, *discernitur. Tamen in metro, quod est* Ljóðsháttr, *præter formas, quæ sunt* A, B, C, D, E, *ut ex iis, quæ supra commemoravimus, apparet, etiam quadrisyllaborum versuum formæ* (a, b, c, d, e) *usurpantur ac præterea versus trisyllabi signo* F *et disyllabi signo* G *notati.*

Stropharum 18—24 ex metris Málaháttr *et* Ljóðsháttr *mixtarum hæc igitur est metrica ratio:*

Málaháttr.	Ljóðsháttr.
Str. 18^{1-2}: A 1, C 1.	*Str.* 18^{3-5}: A 1, A 1, D 5 *cum* ⏑́ ×.
Str. 19^{4-11}: A 1 (ok *anacrusis*), D 4, D 1, D1, D 1, A 1, D 1, C 1 *(priore thesi soluta).*	*Str.* 19^{1-3}: E 2 *(anacrusis),* D 6 (C 1?), D 1 *cum* ⏑́ × *(*19^{3} at *anacr.,* þeir 'ru‿í *elisio).*
Str. 20^{1-2}: D 1 *(priore arsi soluta),* D1.	*Str.* 20^{3-5}: E 2, C 1, F *cum* ⏑́ ⏑
Str. 21^{7-10}: E 1, E 1 *(anacrusis),* D 1 *(anacrusis),* A 1.	*Str.* 21^{1-3}: E 1, D 1, a *cum* ⏑́ ⏑
	Str. 21^{4-6}: a, C 1, F *cum* ⏑́ ⏑

[1]) *Perraro fit, ut ultimum ictum habeat tertia a fine syllaba, quibus locis pænultima versus syllaba brevis an longa sit, nihil interest; velut: Hákonarmál* 1^{3} at kjósa‿of konunga ((—) ⁄ — | ⏑́ — ⏑).

Málaháttr.

Str. 22^{1-2}: *(anacr.)* E 2 *(soluta priore arsi)*, C 1.

Str. 23: *(anacr.)* E 1 (hundi‿elskar *elisio)*, A 1, A 1, C 2.

Ljóđsháttr.

Str. 22^{3-5}: D 1, D 2, F *cum* ⏑́ ×.

Str. 24^{1-3}: E 2 *(prima thesi soluta)*, C 1. F *cum* ⏑́ ⏑.

Str. 24^{4-5}: A 2, A 2 *cum* ⏑́ ⏑, F *addito* ⏑́ ⏑.

Str. 24^5 *legitur in Fgrsk.*: **hafa sér und linda drepit**; *pro* **hafa sér** *scribendum est* **hafask.**

Locis quibusdam syllabæ assonantes inveniuntur, et quidem plenæ 10^6, *semiplenæ autem* 2^2, 4^6, 4^7, 7^1, 9^1, 15^3, 16^8, *aliis locis.*

Glymdrápa.

Metrum **dróttkvætt** *est, cujus leges alliteratio et syllabæ assonantes plurimis locis sequuntur; major tamen solito libertas in his syllabis semiplenis cernitur:*

þar svát barsk at borđi	*str.* 4^1
sá vas gramr ok gumnum . . .	*str.* 6^3
svartskygđ bitu seggi	*str.* 7^3 *(cfr Njála II 359)*
gjafli ræmđr und gamlan . . .	*str.* 9^3.

Unus versus, str. 2^5, *syllabis assonantibus caret:*

áđr gnapsalar Grímnis,

qui fortasse ita mutandus est, ut legatur:

áđr Grímnis gnapleiđar.

Metrica ratio hujus carminis hæc est:

Str. 1.
⏑́ × | ⏑́ × || ⏑́ × . . . . . a
⏑́ × | ⏑́ × || ⏑́ × . . . . a¹)
⏑́ × | ⏑́ × || ⏑́ × . . . . . a
⏑́ × × | ⏑́ || ⏑́ × . . . . . e
} *addito* ⏑́ ×

Cetera non opus est afferre.

---

¹) *Signo* **a 2** *hæc variatio notari potest.*

Eiríksmál.

Hoc carmen metris, quæ sunt Málaháttr *et* Ljóđsháttr, *inter se mixtis compositum est. In rebus metricis afferendis eadem, quibus supra ad* Haraldskvæđi *usi sumus, signa adhibemus:*

Málaháttr:

Str. 1: A 2, *(anacr.)* E 1, E 1, A 1, D 1, C 1, E 2, E 2, E 1, A 1, A 2, E 2, A 2, C 1 *(*svá‿erumk *elis.).*

Str. 5^{1-2}: E 2, D 1.

Str. 6^{1-2}: A 1, C 1 *(*þás *anacrusis).*

Ljóđsháttr:

Str. 2^{1-3}: B 2, B 2, b + ⏑́ ⏑

Str. 2^{4-6}: D 2 *(priore ictu soluto),* C 1 *(priore arsi soluta),* a + ⏑́ ⏑

Str. 3^{1-3}: *sexsyllabus versus (soluta tertia thesi),* B 2, a + ⏑́ ⏑

Str. 3^{4-6}: *(anacrusis)* e, *(anacr.)* C 1, A 2 + ⏑́ ⏑

Str. 4^{1-3}: *sexsyllabus versus,* D 2, *(anacr.)* e + ⏑́ ⏑

Str. 4^{4-6}: F, b, e *(*erumk *solut.)* + ⏑́ ⏑

Str. 5^{3-5}: A 1, *(anacr.)* B 2, b + ⏑́ ⏑

Str. 6^{3-5}: F *(*því‿at *elis.),* F *(priore thesi soluta), versus sexsyllabus (*hǫsvi‿á *elis.)* + ⏑́ ⏑

Str. 7^{1-3}: E 2, *(anacr.)* C 1, b + ´

Str. 7^{4-6}: *(anacr.)* E 2, F, e + ⏑́ ⏑

Str. 8^{1-3}: A 2, *versus sexsyllabus,* a + ´

Ut in commentariis monui, metricis causis adductus 1^{2}, 1^{7}, 1^{9}, 1^{12}, 1^{13} *mutavi.* — 3^{1} *nunc censeo legendum:* heimsku mælia, *qua lectione exsistit forma illa metri* Málaháttr D 2. — 3^{4} *credibile est verba transponenda esse, ita ut legatur:* glymr fyr Eiríki (= D 1). — *Str.* 4^{1} *potius legendum est* Sinfjǫtli‿ok Sigmundr (= E 1). — 6^{3} *litera* v *verbi* óvist *cum* vita *in* 6^{4} *alliterationem efficit.* — 6^{5} *haud scio an delenda sint vocabula* enn hǫsvi. — 7^{2} *legi potest* skalt *pro* skaltu, *qua lectione accepta non opus est anacrusin statuere.* — 7^{5} *fortasse legere oportet* hvat fylgr þér gengi, *quo fit, ut hic quoque versus leges metri* Málaháttr *sequatur.* — *Str.* 8^{1} *legendum est* konungar 'rú fimm *(cfr editionem nostram libri, qui inscribitur* Homiliubók, *pag. XIV).* — 8^{2} *ita mutari potest, ut legatur* kenni nafn allra (= E 2).

Hákonarmál.

Ut proxime antecedentis, ita hujus carminis aliæ partes (str. 1, 2^{5-7}, 9^{5-7}, 10—21) metro Ljóđsháttr, *aliæ (str. 2^{1-4}, 3—8, 9^{1-4}) metro* Málaháttr *compositæ sunt. Signis solitis usurpatis* [1]) *hæc erit hujus carminis metrica ratio:*

Ljóđsháttr.

Str. 1: E 3, B 1, *(*at *anacr.)* D 5 *(*kjósa‿of *elis.);* A 1, (skyldi *dissyllaba anacrusis)* B 2, D 6 + ⏑́ ⏑.

Str. 2^{5-7}*:* D 1, A 1, E 2 + ⏑́ ⏑.

Str. 9^{5-7}*:* B 1, A 1 *(thesi* hugum *soluta),* d + ⏑́ ⏑. *Str.* 9^{5} *legendum est:* vasa þá sá herr.

Str. 10: E 2, D 1, a + ⏑́ ⏑; B 2, c, F + ⏑́ ⏑. *Str.* 10^{4} *elisa vocali* i *ante* h *legendum est* es Hákoni‿hafa.

Str. 11: E 2, *(*hvat *anacr.)* E 1, e 2 + ⏑́ ⏑; E 2 *(ictu minore soluto), (*ok *anacr.)* E 1, A 1 + ⏑́ ⏑.

Str. 12: E 2, D 2, *versus sexsyllabus (soluta prima thesi)* + ⏑́ ⏑; a, B 1, *(*en *anacr.)* F + ⏑́ ⏑. *Str.* 12^{3} *legendum est* vǫrum (⏑ ×) *pro* várum.

Str. 13: E 3, B 2 *(priore arsi soluta:* kvađ en), a + ⏑́ ⏑; a *(*Óđni‿at *elis.), (*at nú *dissyllaba anacr.)* B 2, D 4 + ′.

Str. 14: E 3, b, e 2 + ⏑́ ⏑; F *(priore ictu soluto),* A 1, F + ⏑́ ⏑.

Str. 15: E 2, *(*vas *anacr.)* B 2, A 1 + ⏑́ ⏑; e 1, *(anacr.)* B 2, a + ⏑́ ⏑. *Str.* 15^{3} *haud scio an legendum sit aut* þykki‿Óđinn vesa *aut* mun Óđinn vesa.

Str. 16: e 1, *(*þú *anacr.)* B 2, E 1 + ⏑́; a, B 1, a + ⏑́ ⏑.

Str. 17: a, B 2 *(priore arsi* kvađ enn *soluta),* D 1 + ⏑́ ⏑; a, b, E 1 + ⏑́ ⏑.

Str. 18: a, C 1 *(priore thesi* konungr *soluta),* F + ⏑́ ⏑; A 1, F *(posteriore ictu soluto),* F + ⏑́ ⏑.

Str. 19: a, *(*verđr *anacr.)* B 2, A 1 + ⏑́ ⏑; F, F *(posteriore ictu soluto),* F + ⏑́ ⏑.

Str. 20: c, b, a + ⏑́ ⏑; F, b, F + ⏑́ ⏑.

Str. 21: G, F, a + –́; b, b, a + ′.

---

[1]) *Formarum* d *et* e *binæ sunt varietates:* d 1 (–́ | –́ –̀ ×) *et* d 2 (–́ | –́ ⏑̀ ×), e 1 (–́ –̀ × | ⏑̲́) *et* e 2 (–́ × –̀ | ⏑̲́).

Málaháttr.

Str. 2^{1-4}*:* E 2 *(ictu minore soluto),* B 2, D 2 *(prima thesi* konung *soluta),* D 2 *(prima thesi* kominn *soluta). Str.* 2^{1} *legendum est* sáu (⏑́ ×) *pro* fundu þær, *ut in commentariis monui.*

Str. 3: D 1, D 6, D 2, D 1, E 1 (hafði‿enn *elis.),* D 1, D 2, D 1.

Str. 4: D 1, E 2, D 1, C 1, D 2, C 1, D 1, D 1.

Str. 5: B 1, A 1, D 2, C 1, A 2, E 1, D 1, A 1. — 5^{1} *legendum est* svá of beit þá sverð. — 5^{4} of *delendum.* — 5^{7} *legendum* glumðu.

Str. 6: E 2, A 1, D 1, D 1, A 1, D 7, D 1, A 1. — 6^{1} *lege:* tǫrgur of trǫddusk. — 6^{5} *rectius legitur:* varð róma‿í eyju. — *Fortasse* 6^{6} *legendum est* ruðu þá konungar (= D 5, *soluta prima thesi).*

Str. 7: D 5, A 1, D 6, A 1, D 1 *(priore arsi soluta),* B 2, A 1, C 2. — 7^{7} *legendum est:* ok féll flóð fleina.

Str. 8: E 2, E 2, E 2, A 1, D 2, A 1, C 1, A 1. — 8^{5} *legendum est* oddláar. — 8^{7} *legendum:* hné of margt manna.

Str. 9^{1-4}*:* D 1, B 2, A 1, A 1. — 9^{1} þá *delendum est.*

Háleygjatal.

Metrum kviðuháttr *est (vide* Ynglingatal*). — Si ut solemus variationes versuum trisyllaborum signis* 1, 2, 3, *quadrisyllaborum autem formas signis* a, b, c, d, e, *notamus, hæc erit hujus carminis metrica ratio:*

Str. 1: 1, c, 3 *(soluta prima syllaba),* a, 2, c, 1, c *(soluta priore thesi).*

Str. 2: 1, c, 3, e 1.

Str. 3: 3, e 1, 1, c, 1, c, 1, c *(ictu soluto).*

Str. 4: 1, c *(ictu soluto),* 1, b.

Sts. 5: 3, a, 1, a.

Str. 6: 3, a, 2, a, 1, c *(soluto ictu),* 3, c.

Str. 12: 3, a, 1, e 1, 1, d 1, 3, c.

Cetera afferre non opus est.

Hǫfuðlausn.

Hoc carmen, quod drápa *est 20 stropharum, integrum ad nostram ætatem pervenit. Stropha autem 21 pro epodio habenda est, quod num ad hoc carmen pertineat, valde dubium est. — Exordium* (inngangr) *str. 1—5 continet; pars principalis* (stefjabálkr), *ad quam pertinent carmina intercalaria, strophis 6—15, exitus* (slœmr) *strr. 16—20 efficitur. Carmina intercalaria duo sunt:*

I (in str. 6 et 9):	Orðstír of gat Eiríkr at þat.
II (in str. 12 et 15):	Bauð úlfum hræ Eiríkr of sæ.

Hi versus intercalares in exitu semistropharum positi sunt, insertis inter illas semistrophas binis strophis 8 versuum. Metrum est runhenda *quadrisyllaba. Singuli versus binis pedibus vel numeris efficiuntur* [1]. *Literæ servæ 1 vel 2 sunt, litera princeps non semper initio versus posita est. Similes illi versuum exitus vel monosyllabi vel dissyllabi esse possunt; versus autem vel bini vel quaterni similiter exeunt. — Quadrisyllaborum versuum hæ formæ usurpantur:*

a 1.	–́ × | –́ ×	c.	× –́ | ◡̲́ ×
a 2.	–́ –̀ | ◡́ ×	d 2.	–́ | –́ ◡̀ ×
b.	× –́ ¦ × –́	e 1.	–́ –̀ × ¦ ◡̲́

Inde hæc metrica ratio efficitur:

A. *Strophæ, quarum similis versuum exitus monosyllabus est:*

Str. 1: e 1, b, e 1, b; b, b, e 1, e 1. — *Str. 2:* b, b, b, b; b, e 1, e 1, b. — *Str. 3:* b, e 1, b, b; e 1, b, b, b. — *Str. 4:* b, b, e 1, e 1; e 1, e 1, e 1, b. — *Str. 6 et 9:* b, b, e 1, e 1. — *Str.* 10^{1-4}: b, b, e 1, e 1. — *Str. 12:* b, b, b, e 1. — *Str.* 14^{5-8}: b, e 1, b, e 1. — *Str. 15:* e 1, b, b, e 1. — *Str.* 17^{5-8}: b, b, b, e 1. — *Str.* 19^{1-4}: e 1, b, b, b. — *Str. 20:* b, b, b, b; b, e 1, b, b.

B. *Strophæ, quarum similis versuum exitus dissyllabus est:*

Str. 5: c, d 2, c, a 2; a 1, a 1, a 1, a 1. — *Str. 7:* a 1, c, a 1, c; a 1, c, a 1, c. — *Str. 8:* d 2, d 2, d 2, d 2; a 1, c, a 1, c. —

[1]) *Non recte Mœbius et Bratius statuunt illos versus, quorum exitus similes monosyllabi sint, ternis numeris effici.*

Str. 10^{5-8}: c, a 2, c, a 2. — *Str. 11:* c, c, c, a 2; c, c, a 1, c. — *Str. 13:* c, c, c, c; a 1, c, a 1, c. — *Str. 14^{1-4}:* d 2, d 2, a 2, d 2. — *Str. 16:* a 1, c, a 2, a 2; a 2, a 2, c, a 2. — *Str. 17^{1-4}:* d 2, d 2, c, a 2. — *Str. 18:* c, c, c, c; c, c, d 2, a 2. — *Str. 19^{5-8}:* a 1, c, a 1, c. — *Str. 21:* a 1, c, a 1, c.

Solvuntur priores theses formæ a 1 *in 5^{6}; formæ* c *in 7^{2}, 7^{4}, 7^{6}, 8^{6}, 11^{8}, 13^{6}, 13^{8}, 16^{2}, 18^{6}, 19^{6}, 19^{8}, 21^{4}; formæ* e 1 *in 10^{4}, 14^{6}, 15^{1}, 19^{1}; contra theses formarum* b *et* d 2 *nullam habent solutionem. — Syllaba in arsi posita in hoc carmine non solvitur, nisi primum versus locum tenet, i. e. in formis* b *et* c. *Formæ* b *igitur prior arsis soluta est 1^{2}, 2^{1}, 2^{5}, 3^{4}, 14^{5}, 15^{2} (nisi præstat elisa vocali legere:* flugu‿unda bý), *17^{5}; formæ* c *in 5^{1}, 11^{1}, 11^{3}, 17^{3}.*
Quorum versuum similis exitus monosyllabus est, eos apparet nullas alias formas habere posse, nisi eas, quarum posterior ictus in ultima syllaba positus sit, formas dico b *et* e 1, *e quibus longe usitatior est forma* b; *formam autem, quæ est* e 1, *non oportet usurpatam esse statuere, nisi illis locis ubi alliterationis causa necessaria sit ea forma. Varietas illa, quam nota* e 2 *significavimus, huic metro non apta est. In iis versibus, quorum disyllabi sunt similes exitus, formæ quæ sunt* a 1, a 2, c, d 2 *commixtæ adhibentur; contra forma* d 1 (–́ ¦ –́ –̀ ×) *non usurpatur.*

Sunatorrek.

Metrum kviðuháttr *est (cfr* Ynglingatal *et* Háleygjatal*) Solitis signis usurpatis hæc erit metrica ratio:*

Str. 1: 1, a, 2, d, 2, a, 2, c. — *Str. 2:* 2, b, 1, b, 1, a, 3, c. — *Str. 3:* 1, c, 3, a 2, 1, a, 1, c. — *Str. 4:* 2, b, 3, a, 2, b, 1, b. — *Str. 5:* 2, b, 1, a, 2, c, 1, a, *et cet.*

Loco legitimæ formæ a (–́ × | –́ ×) *3^{4} et 8^{8} formam invenimus, quæ, quamquam antecedens arsis non habet ictum minorem, secundum ictum corripit, ut:*

3^{4} nǫkkva Bragi
8^{8} Ægis mani } *i. e.* –́ × | ⏑́ ×

Dubitari potest, an his locis contextus corruptus sit. Atque hoc loco legi poterat: Ægis málu, *ille autem locus ceteris quoque in rebus corruptus qua ratione emendari possit, nescio.*
Solvuntur versus trisyllabi 1^{1}, 1^{5}, 2^{1}, 4^{5}, 6^{1}, 8^{1}, 8^{5}, 11^{3}, 16^{3}, 17^{1}, 23^{1}, 24^{1}; quibus ex versibus alii primam, secundam alii syllabam habent solutam.

Prior thesis versuum quadrisyllaborum formæ, quæ est c, *ut fieri solet, ita hoc in carmine persæpe soluta est, ut: 1^8, 2^8, 6^6, 8^6, 11^2, 12^2, 14^8, 15^2.*

Versu 6^8 res metrica monet, ut verba ita transponamus: es sær mér vann, *ut litera princeps legitimum locum teneat.*

Veterem lectionem mana Bjarnar *13^2 etiam propter metricas rationes respuendam esse apparet ex iis, quæ supra pag. 181 ad* Ynglingatal *41^2 allata sunt.*

Sigurðardrápa.

Metrum est dróttkvætt. — *Si syllabas assonantes respicimus, plenas invenimus in versibus imparibus 2^3 et 4^1. Versus 6^1 quum syllabis assonantibus careat, contextum verborum corruptum esse verisimile videtur. Sin autem* bægjask ehu *pro* bægjask við ehu *usurpari potest, legi forsitan possit:*

hver skyldi vés valdi.

Hujus carminis metrica ratio hæc est:

Str. 1. −́ × | −́ × ‖ −́ × a1
−́ −̀ × | −́ ‖ −́ × . . . . e
−́ | −́ × −̀ ‖ −́ × . . . . d
−́ −̀ | ◡́ × ‖ −́ × a2
(*addito* −́ ×)

Ad str. 1^2 (sannreynis fentanna) *animadvertendum est pares tantummodo versus in voces trisyllabas desinere (cfr Sieversium in Beitr. X 528—529).*

Hujus carminis vel maxime proprium est, quod est, ut dicunt metrici antiqui, hjástælt. *Quo nomine quid significetur, apparet ex Sn. E. I 618—619, ubi, allata stropha tali modo composita, hæc adduntur:* þetta kǫllum vér hjástælt: hér er it fyrsta vísuorð ok annat ok þriðja sér um mál, ok hefir þó þat mál eina samstǫfun með fullu orði af hínu fjórða vísuorði, en þær fimm samstǫfur er eptir fara lúka heili málu, ok skal orðtak vera forn minni, *i. e. 'Hanc parembolen vocamus: hujus strophæ versus primus, secundus et tertius suas enuntiationes absolvunt, ita tamen, ut integram vocem monosyllabam ex quarto versu adsumant; reliquæ vero quinque syllabæ integram enuntiationem efficiunt, cujus argumentum ex veteribus memo-*

riis desumendum est'. — In str. 3, 4, 5, 6 ejusmodi orðtak *invenimus, quibus quum careant strophæ 1 et 2, apparere videtur non omnes hujus carminis strophas eodem modo instructas fuisse.*

In iis hujus carminis fragmentis, quæ ad nos pervenerunt, nullum est carmen intercalare atque haud scio an hæc, quæ orðtak *vocantur, pro carmine illo intercalari quodam modo usurpata sint; quod si ita est, media tantum pars carminis ad illud genus, quod Edda l. l. commemorat, referenda est.*

Vellekla.

Metrum est dróttkvætt. *In imparibus versibus non constanter adhibentur syllabæ assonantes semiplenæ, quippe quibus careant hi versus: 3⁷, 5³, 6⁷, 9³, 10¹, 12³, 19¹, 19⁷, 24¹, 24³. Fieri potest, id quod non incredibile videtur, ut omnibus his locis contextui corrupto hoc vitium debeatur. — Ut jam in commentariis allatum est, Thorkelsonius sex locos 5³, 9³, 10¹, 19¹, 19⁷, 24³ ita emendavit, ut restitutæ sint syllabæ assonantes. Restant igitur quatuor loci 3⁷, 6⁷, 12³, 24¹, quos ego non sine omni dubitatione ita emendandos statuo:*

Str. 3⁷: hann nam vǫrðr at vinna.
Str. 6⁷: því bregðr ǫld við aldir.
Str. 12³⁻⁴: (vægðit jarl fyr Yggjar
ættnið) friðar biðja;

vel potius, ut evitentur tres syllabæ assonantes:

(vægðit jarl fyr Yggjar
ættrunn) friðar bidja.
Str. 24¹: hvar mun ǫld und einum,

quo loco voces ita conjungendæ sunt: hvar mun ǫld ok hjarl sextán jarla (gen. pl.).

Ad syllabam assonantem in hoc carmine sæpe refertur prima tantum ex iis consonis, quæ vocalem sequuntur, velut 5⁷, 6¹, 6⁵, 11⁴, 13³, 14³, 16⁵, 20⁷. Plenæ existimantur assonantes syllabæ 24²: jarðbyggvi svá liggja, *propter similem sonum vocalium* i *et* y. — *Versus impares 4³, 8³, 11³, 16¹ plenas pro semiplenis syllabas habent.*

Perraro syllabæ solvuntur; in thesi prioris pedis 12⁵, 22⁵, in arsi prioris pedis 24¹; in arsi secundi pedis 10⁶ (nema).

Solitis signis usurpatis hanc habemus in hoc carmine rationem metricam:

Str. 1.	× –́ | –́ × || –́ × c	
	–́ –̀ | ⏑́ × || –́ × . . . . a 2	
	–́ × | –́ × || –́ × . . . . a 1	
	–́ ×̀ × | –́ || –́ × . . . . e	*addito* –́ ×
	× –́ | –́ × || –́ × c	
	–́ –̀ | ⏑́ × || –́ × . . . . a 2	
	–́ × | –́ × || –́ × . . . . a 1	
	–́ × | –́ × || –́ × . . . . a 1	

Forma c *addito* –́ × (*i. e.* × –́ \| –́ × \|\| –́ ×) *propter alliterationem in versibus imparibus tantum adhibetur. Præter* 1^{1} *hanc formam habent etiam* 1^{5}, 4^{5}, 5^{5}, 8^{5}, 12^{1}, 17^{3}, 17^{5}, 18^{7}, 21^{5}. *Carmen intercalare amissum est.*

Húsdrápa.

Metrum dróttkvætt *est. Syllabis assonantibus caret* 1^{3}, *ubi forsitan legi possit:*

(framan vilk) at gjǫf Grímnis.

Versus impares 7^{1}, 8^{3} *plenas habent syllabas assonantes.*

E carmine intercalari, quod rekstef *fuisse videtur, nihil restat præter verba illa* 'hlaut innan svá minnum', *quæ verba intelligi non possunt amissis ceteris ejusdem sententiæ vocabulis.*

Þórsdrápa.

Metrum est dróttkvætt. *Plenas syllabas assonantes habent versus impares* 1^{3}, 2^{3}, 8^{7}, 10^{5}, 12^{3}, 14^{7}, 19^{3}. — *Tres syllabas assonantes in eodem versu invenimus* 6^{3}, 7^{3}, 7^{6}, 11^{5}, 16^{5}. *Syllabæ assonantes nulla interposita syllaba separantur str.* 18^{1}.

Soluta est arsis secundi pedis 7^{5} (nema).

Carmen intercalare est:

Skalfa Þórs né Þjálfa
þróttarsteinn við ótta.

Hákonardrápa.

Metrum dróttkvætt. *Literæ servæ præter morem in propinquis syllabis inveniuntur* 5^1, 8^5. *Carminis intercalaris ex eo genere, quod* rekstef *appellatur, reliquum est* 8^8, *qui versus nunc intelligi non potest.*

Óláfsdrápa.

Metrum dróttkvætt. *Plenas syllabas assonantes habent versus impares* 5^3, 6^3, 9^5. *Carmen intercalare amissum est.*

Erfidrápa Óláfs.

Metrum dróttkvætt. *Syllabas plenas assonantes invenimus in versibus imparibus* 2^7, 3^3, 6^5, 10^5, 15^7, 19^1, 20^5, 21^1, 21^3, 24^1, 24^7, 25^7, 28^3. — *Ternæ syllabæ assonantes in versibus* 8^1, 10^7 *inveniuntur.* — *Ad bina vocabula pertinent syllabæ assonantes* 3^3 (gram đanns), 13^1 (hverr vas), 23^4 (landher đar). — *Restitutæ sunt syllabæ assonantes* 23^1 *a Thorkelssonio; restituuntur* 22^1, *si pro* samr vas *legimus* svá vas *vel* þá vas. — *Syllabæ plenæ assonantes exoriuntur* 24^4, *si legimus* somr *pro* sumr, *et* 26^6 *si* skálmald *pro* skalmǫld *legitur.* — *Carmen intercalare invenitur in str. 21 et 25, et fieri potest ut, quemadmodum in* Ragnarsdrápa *et* Hǫfuđlausn, *ita in hoc carmine finem fecerit semistrophæ.*

Sigtryggsdrápa Silkiskeggs.

Metrum runhent *est, constans ex quadrisyllabis versibus (cfr. ann. ad* Hǫfuđlausn*). Carmen intercalare servatum est:* Elr sváru skæ | Sigtryggr viđ hræ. *Versuum, qui restant, similes exitus semper monosyllabi sunt, exceptis vv. str.* 3^{3-4}, *quorum exitus disyllabi sunt. Hæc erit metrica ratio:*

Str. 1: b, e 1. — *Str. 2:* b, b, e 1, b. — *Str. 3:* b, b, a 2, a 2, b, b, e 1, b.

Soluta est prior thesis 2^3; *priores arses* 3^1, 3^5 — *Propter metricas rationes legendum est* 2^4 Kvárans.

Víkingarvísur.

Metrum est dróttkvætt. *Plenas syllabas assonantes invenias* 1^{5}, 3^{1}, 6^{1}. *Dignæ, quæ commemorentur, hæ sunt syllabæ assonantes:* áttu . . . fót *(2^{5})*, at . . . sótti *(6^{3})*, þat . . . vítti *(11^{5})*. — *Ternas syllabas assonantes habent versus* 2^{5}, 5^{5}. — *Solutæ syllabæ inveniuntur* 6^{5}, 9^{5}, 11^{7}. — *Metricas ob causas legendum est* 3^{7} **Bálagards** *et* 6^{8} **Súđvirki.**

Knútsdrápa.

Metrum est toglag, *cujus strophæ ex octonis versibus quadrisyllabis constant. In omnibus fere versibus syllabæ assonantes sunt, neque vero refert, ubi usurpentur plenæ, ubi semiplenæ syllabæ; primi tantum versus stropharum quarundam his syllabis carent (ut* 2^{1}, 4^{1}, 6^{1}, 9^{1}*). Literæ servæ quum plerumque binæ sint, tamen e versibus primis et quintis nonnulli sunt, qui singulas tantum servas habeant, velut* 2^{1}, 3^{1}, 5^{1}, 5^{5}, 6^{1}, 7^{5}, 8^{5}, 9^{1}, 11^{1} *(nam* ok *alliterationem non efficit). — Fortuito factum est, ut tres servæ sint* 4^{1}. — *Carmen intercalare ex eo genere, quod* klofastef *vocatur, e duobus versibus efficitur, qui primus et extremus sunt versus particulæ e quatuor strophis constantis* (stefjamél). — *Una tantummodo ejusmodi particula (str. 2—5) ad nostram ætatem integra permansit. His autem versibus efficitur carmen intercalare:*

Knútr ’s und himnum
hǫfuđ- fremstr -jǫfurr.

Versuum quadrisyllaborum has formas habemus:

a 1.	–́ × | –́ ×	‖	d 1.	–́ | –́ ⏑̀ ×
a 2.	-́ –̀ | ⏑́ ×	‖	d 2.	-́ | –́ × –̀
a 3.	⏑́ –̀ | ⏑́ ×	‖	e 1.	-́ ⏑̀ × | –́
b.	× -́ | × -́	‖	e 2.	-́ × ⏑̀ | ́
c.	× -́ | ⏑́ ×	‖	e 3.	⏑́ –̀ × | -́

Formæ a 3 *et* e 3 *hujus metri* (toglag) *propriæ sunt neque in metris, quæ sunt* kviđuháttr *et* fornyrđislag, *adhibentur. — Hæc autem erit metrica ratio hujus carminis:*

Str. 1: c, e 1, a 2, e 1. — *Str. 2:* a 1, e 1, e 3, a 2; d 1, e 1, a 2, a 2. — *Str. 3:* a 1, e 1, c, a 3; a 1, a 3, b, e 1. — *Str. 4:* c, a 2, e 1, d 1; e 2, d 2, a 2, e 2. — *Str. 5:* a 1, a 2, c, d 1; a 1, a 2, d 1, a 2. — *Str. 6:* a 1, e 1, d 2, a 2; b, a 1, d 1, a 2. — *Str. 7;* b, e 1, d 2, d 1; c, d 2, c, e 1. — *Str. 8:* a 2, e 1, a 2, e 1; a 1, a 2, a 2, a 2. — *Str. 9:* a 1, e 1, e 1, e 3; d 2, a 2, d 1, a 1. — *Str. 10:* c, a 2, a 2, a 2. — *Str. 11:* b, e 1, a 2, a 2.

Soluti sunt ictus 1^3, 5^4, 5^8 (8^8, 10^4), 6^8, 7^4, 7^6, 7^8, 10^2; *soluta arsis* 8^1. — *Elisio invenitur* 7^1: ok báru‿í býr.

Háttatal *Snorrii (str. 68—70) tria metri* toglag *genera affert, quorum tamen nullum cum eo, quod in hoc carmine usurpatur, omnibus ex partibus congruit.*

Bersǫglisvísur.

Metrum est dróttkvætt. — *Syllabæ plenæ assonantes in versibus imparibus inveniuntur:* 1^7, 2^1, 4^3, 5^5. — *Solutæ sunt et thesis et arsis primæ mensuræ* 8^5; *secundæ mensuræ arsis solvitur* (nema, međal) 8^5, 15^3. *Propter syllabas assonantes scribendum fuit:*

af đvít eignum lofđa . . . . . *str.* 5^3
hug, đvít eigi brugđumk . . . *str.* 7^6.

Óláfsdrápa Sœnska.

Metrum est hálfhnept, *quo in metro constanter fere singuli versus e quinis syllabis efficiuntur, ut in metro* málaháttr *in binas mensuras divisis, quarum altera disyllaba, altera trisyllaba est. Ut in metro, quod est* dróttkvætt, *ita in hoc metro versus pares plenas, impares autem semiplenas habent syllabas assonantes; sed ab illo metro ea re hoc discrepat, quod altera syllaba assonans* (viđrhending) *postremam versus syllabam semper efficit.* — *Prior syllaba assonans* (frumhending) *vel primum* (oddhending) *vel posteriorem* (hluthending) *quendam versus locum tenet (cfr § 10)* [1]. — *Literæ*

[1] *Quod dicit Mœbius (ed. Háttatal, I 57), in hoc metro priorem syllabam assonantem semper prima syllaba versus effici, id tantum pertinet ad eam stropham quæ exempli causa affertur in Háttatal (str. 77).*

servæ binæ semper sunt, princeps autem litera initio versus semper posita est. — Ceterum hujus metri versus, id quod in metro dróttkvætt *numquam fit, in vocabula monosyllaba exire possunt.*

Iisdem signis, quæ in metro málaháttr *adhibuimus (vide* Bjarkamál*), usurpatis hæc erit hujus carminis ratio metrica:*

Str. 1: E 1, E 2, E 2, D 5. — *1[1] prior ictus solvitur; 1[2] alter ictus solvitur. 1[3] ea arsis pars, quæ ictum minorem habet, soluta est.*

Str. 2: E 2, E 1, E 2, D 5. — *2[1] secundus ictus* (þegar) *solvitur.*

Str. 3: E 2, E 1, E 2, A 2.

Str. 4: D 5, D 5, E 1, D 5. — *4[3] secundus ictus solutus est.*

Str. 5: E 2, D 5, E 2, E 2.

Str. 6: E 2, D 5, E 1, D 5.

Ceteri metrici non recte versus hujus metri in ternas mensuras dividunt. Velut Mœbius (Háttatal I 69) has mensuras statuit:

´– ⏓ | ´⏓ ⏓ | ´–

quæ omnino abhorrent ab accentu vocabulorum. Neque vero nomen quod est hálfhnept *omnibus ex partibus aptum est, si quidem vanam opinionem præbet, e metro* dróttkvætt *abjecta arsi ultimæ mensuræ hoc metrum* (hálfhnept) *exortum esse.*

Hrynhenda Arnórs.

Metrum hrynhent *est. — Strophæ singulæ constant ex octonis versibus vel quaternis versuum paribus; singula autem versuum paria more solito alliteratione conjunguntur. Literæ servæ, quæ semper binæ sunt, plurimis in versibus in prima et quinta versus syllaba, nonnumquam in quinta et septima positæ sunt. Versus impares semiplenas, pares autem plenas habent syllabas assonantes (cfr § 8, pag. 173). Prior syllaba assonans* (frumhending) *semper una est ex primis tribus versus syllabis.*

In hoc metro singuli versus ad normam metricam facti ex octonis constant syllabis, quæ in quatuor aut spondeos aut trochæos dividuntur:

´– × | ´– × || ´– × | ´– ×.

In priore dimidia versus parte, quæ omnino fere congruit cum quadrisyllabo illo versu, quem signo a 1 *supra indicavimus, etiam hæ variationes usurpari possunt:*

–́ –̀ ¦ ⏑́ × . . . . a 2 *(non apud Arnorem)*

–́ | –́ × × . . . . d *(ut str. 1^5, 14^4, 14^6)*

–́ × × | –́ . . . . e *(ut str. 13^2).*

Præterea a norma metrica versus nonnumquam ita abhorret, ut tertia mensura non ex –́ ×, *sed ex* ⏑́ × *effici possit. In secunda quoque versus mensura numerum* ⏑́ × *pro* –́ × *usurpant posteriores poëtæ, neque vero Arnor; quam ob rem str. 15^2 legendum est:* **Áláfs gørvik slíkt at málum** [1]).

Plenas literas assonantes habent hi versus impares 1^7, 5^7, 7^7, 8^3, 11^5, 15^1, 15^7. — Ternas autem syllabas assonantes invenimus his locis: 4^3, 6^1, 6^3, 11^1, 11^2, 13^5.

Str. 2^7 a re metrica laborat, utpote quum non suum locum teneant literæ servæ. Quare fortasse legendum est: **hlýrin geystusk, hristisk bára.**

Non potest dubitari, quin **drápa** *fuerit hoc carmen, quamquam amissum est carmen intercalare.*

Rekstefja.

Metrum est **dróttkvætt** *singularis illius generis, quod* **skjálfhent** *vel* **tvískelft** *vocatur, quare in ultima stropha hoc carmen a poëta* **drápa tvískelfđ** *appellatur. Cujus metri illud proprium est, quod priores syllabæ assonantes* (**frumhendingar**) *imparium versuum inter binas servas positæ sunt, quæ adeo finitimæ sunt, ut illæ syllabæ, in quibus sunt, singulis tantum syllabis discernantur. (Unde sequitur, id quod jam in commentariis allatum est, legendum esse str. 28^3:* **ráđvandr ræsir hendi**).

Prior litera serva semper initio versus posita est, itaque imparis versus prior syllaba assonans aut prima aut secunda versus syllaba est; contra paris versus prior syllaba assonans una ex tribus primis esse potest. Plenæ syllabæ assonantes inveniuntur in his imparibus versibus: 5^5, 23^5, 27^1, 27^5, 31^3, 32^5, 34^7, 35^5. Ut vv. 15^4 et 29^4 plene assonent, **brýnn** *et* **fjórđu** *in* **brynn** *et* **fjorđu** *corripiuntur.*

---

[1]) *Cfr Sieversium, Beitr. X 533.*

Minus sæpe syllabæ solvuntur, ut 9^{4}, 19^{6}, 20^{4}, 26^{2}, 35^{8}; *elisio fit* 34^{1}.

Ternas syllabas assonantes habent strr. 21^{6}, 24^{5}. *Animadvertendæ sunt syllabæ assonantes* 22^{3} (styrr þreifsk stœriaska), *unde apparet literas* fsk *eodem modo, quo* 'sk, *pronuntiatas esse; præterea syllabæ assonantes* 31^{5} *indicio sunt literas* rn *et* nn *eodem modo pronuntiatas esse.*

Snorreus Sturlides hoc metrum (Háttatal str. 28) descripsit.

Rekstefja *in numero est paucorum illorum hujusmodi carminum, quæ integra ad nos pervenerunt. Exordium* (upphaf) *constat ex strr. 1—8; pars carmine intercalari instructa* (stefjabálkr) *15 strophas (strr. 9—23) continet, in 5 particulas divisa; exitus* (slœmr) *12 strophis (strr. 24—35) efficitur. Carmen intercalare, ut ex nomine hujus poëmatis apparet, ejus generis est, quod* rekstef *vocatur; tribus autem efficitur versibus ita positis, ut finem faciant trium continuarum stropharum. Versus intercalares hi sunt:*

Hann's ríkstr konungsmanna
Óláfr und veg- sólar
hǫll ok -fremstr at ǫllu.

Eiríksdrápa.

Metrum hrynhent *est (vide ann. ad* Hrynhenda Arnors*). Numerus* ◡́ × *apud Marcum non solum persæpe tertiam, ut apud Arnorem, sed etiam secundam mensuram nonnumquam efficit, velut* 7^{7}, 9^{6}, 28^{2}, 31^{4}. *In priore dimidia versus parte, cujus legitima forma est* ´ . × | ´ ×, *variationem quæ est* d (´ | ´ × ×) *sæpe invenimus, ut str.* 1^{2}, 3^{4}, 5^{1}, 7^{2}, 8^{6}, 8^{8}, $9^{4,8}$, 11^{4}, 14^{4}, 17^{3}, 18^{2}, 20^{2}, 23^{3}, 24^{3}, 24^{8}, 25^{4}, 26^{4}, $28^{6,7}$, 31^{2}, 32^{4}; *locis quibusdam etiam variatio* e (´ × × | ´) *usurpata est, velut:* 7^{4}, 8^{2}, 10^{4}, 19^{2}, 23^{6}, 27^{6}. — *Solutas syllabas invenimus* 11^{4} *et* 17^{3}.

Ut rei metricæ satisfiat, his locis vocabula ita transponenda sunt:

víkingum gramr hepti fíkjum . . . *str.* 8^{2}
Eiríkr, þótt vas gefit fleira . . . . *str.* 30^{6}
aldrstríð þat es fregit víða . . . . *str.* 31^{4}.

Geisli.

Metrum dróttkvætt. *Plenas syllabas assonantes habent hi impares versus:* 2^5, 6^7, 9^3, 15^1, 44^5, 59^5, 67^5. — *Ad plenas syllabas efficiendas vocalis ceteroquin longa nonnumquam corripitur, ut factum est in vocabulis* dyrka 7^4 *et* 57^6, dyrđ 24^2 *et* 45^2, gindu 29^8. — *Prior syllaba assonans* (frumhending) *binis vocabulis efficitur his locis:*

nú skulum gǫfgan geisla . . . *str.* 7^1
þó *réđ* hann at hv*áru* . . . . *str.* 32^5
ok *đ*eim es vel v*akđ*i . . . . *str.* 41^5
s*á* vas hjǫrr ens h*áva* . . . . *str.* 44^5.

In nonnullis versibus bina paria syllabarum assonantium inveniuntur decussatim posita (vel ita posita, ut syllaba tertia primæ, quarta secundæ respondeat) ut 7^4, 26^7, 28^4, 61^2, 63^8, 64^4, 65^2, 66^2, 70^8, 71^5; *nonnulli versus ternas habent syllabas assonantes, ut* 6^6, 8^6, 42^2, 57^8, 58^5.

Hoc carmen, quod drápa *est, integrum ad nos pervenit. Strr. 1—17 exordium* (inngangr) *efficiunt; pars principalis* (stefjabálkr) *e strophis 18—45 et exitus* (slœmr) *e strr. 46—71 consistit. Carmen intercalare, quod habent str. 18 et postea tertia quæque stropha earum, quæ ad mediam poëmatis partem pertinent, quattuor ex versibus constat, qui continui sequuntur atque posteriorem semistropham efficiunt earum stropharum, quas ante indicavimus. Carmen intercalare in nostro contextu formis latius dispositis, ut assolet, descriptum est.*

Krákumál.

Metrum háttlausa *est.* — *Strophæ constant ex octonis versibus sex-syllabis, in tres mensuras divisis eodem, quo in* fornskáldaháttr, *modo (cfr ann. ad* Ragnarsdrápa*). Literæ servæ binæ sunt; litera princeps non semper, ut in* dróttkvætt, *in prima versus syllaba posita est. Forma versus quadrisyllabi quæ est* c (× ´ ¦ ⏑́ ×) *in versibus paribus persæpe (26 locis) usurpatur; uno tantum loco formam* b (× ´ ¦ × ´) *invenimus; his omnibus locis litera princeps ad secundam versus syllabam pertinet* [1]). *Uno loco str.* 22^6 *litera princeps*

[1]) *Quod dicit Brateus (Fornnord. Metrik, pag. 35) literam principem initio versus semper positam esse, falsum est.*

in tertia ab initio syllaba posita est; annotandum tamen est locum illum ad fidem certum non esse. Ex illo hujus metri exemplo, quod Háttatal *str. 67 allatum est, forsitan quispiam conjecerit literam principem semper in secunda versus syllaba inveniri debere; quod tamen minime fit in hoc carmine.*

Hoc metrum, ut vel ex ipso nomine apparet, syllabis assonantibus caret. Tamen in versibus nono et decimo uniuscujusque strophæ (exceptis strr. 23 et 29) syllabæ assonantes vel plenæ vel semiplenæ sæpissime inveniuntur, id quod vel maxime documento est binos illos versus, qui numerum legitimum versuum superant, posterius additos esse. Ceterum ex illis quoque versibus complures sunt, qui syllabis assonantibus careant, velut $13^{9,10}$, 14^{9}, 18^{9}, $20^{9,10}$, 21^{9}, $22^{9,10}$, 24^{9}, 25^{9}, $28^{9,10}$. *Prior syllaba assonans duobus vocabulis efficitur* 14^{10}.

Hujus carminis proprium est, quod omnes strophæ, ultima excepta, a repetitis illis verbis: **hjǫggum vér með hjǫrvi** *incipiunt.*

Syllabæ solutæ et in thesi et in arsi persæpe inveniuntur.

1[2] *potius legendum est:* **hitt vas ei fyr lǫngu.**

Exempli causa formas metricas versuum primæ strophæ afferemus:

–́ × | –́ × ‖ ´ × . . . . . . a	*addita mensura* –́ ×
–́ × | –́ × ‖ –́ × . . . . . . a	
⏑– –́ | –́ × ‖ ´ × c	
× –́ | –́ × ‖ –́ × c	
–́ | –́ × × ‖ –́ × . . . . . . d	
⏑́⏑ | –́ × × ‖ ´ × . . . . . . d	
× –́ | –́ × ‖ –́ × c	
–́ × × | –́ ‖ –́ × . . . . . . e	
–́ × | –́ × ‖ –́ × . . . . . . a	
–́ × | –́ × ‖ –́ × . . . . . . a	

Búadrápa.

Metrum runhenda *est, cujus versus e quinis constant syllabis. Similes versuum exitus omnes disyllabi sunt. Strophæ ex quaternis versuum paribus efficiuntur; literæ servæ binæ sunt, princeps autem litera aut in prima aut in secunda versus syllaba posita est. Versus binas continent mensuras, unam trisyllabam, alteram disyllabam* [1]. *Iisdem signis, quæ ad* málaháttr *usurpavimus, varias versuum formas hoc loco indicare licet. Usurpantur igitur hæ formæ:*

A 1. × –́ × | –́ × ‖ D. –́ × | –́ ⏑̀ ×

C 1. × × –́ | –́ × ‖ E. ´ × ⏑̀ | –́ ×

Forma quæ est B 1 (× × –́ | × ´) *non potest adhiberi, propterea quod similes versuum exitus semper disyllabi sunt.*

Exempli causa formæ metricæ versuum primæ strophæ afferuntur:

× × ⏑́ – | ´ × . . . . C 1

–́ × × | –́ × . . . . E

–́ × | –́ × × . . . . D

–́ × | –́ × × . . . . D

Carmen intercalare amissum est.

Jómsvíkingadrápa.

Metrum hujus carminis, quod munnvǫrp *vocatur, in* Háttatal *Snorrei (str. 66) commemoratur. A metro, quod est* dróttkvætt, *nulla alia re discrepat, nisi quod versus impares nullas, pares versus semiplenas habent syllabas assonantes.*

Carmen intercalare ejus generis, quod klofastef *vocatur, ex 4 versibus constat ita divisis ut primum, quartum, quintum, octavum versus efficiant primum quidem strophæ 15:tæ, tum quartæ cujusque strophæ partis hujus carminis principalis, quæ 21 strophas (strr. 15—35) continet.*

Carmen intercalare solito more typis latius dispositis impressum est.

[1]) *Non recte quidam metrici versus in ternas mensuras dividunt.*

Málsháttakvæði.

Metrum runhent *est, cujus versus vel 7 vel 8 habent syllabas; hæ autem sunt versuum metricæ formæ:*

–́ × ¦ –́ × ‖ –́ × ¦ ⏑́ *et*

–́ × ¦ –́ × ‖ –́ × ¦ ⏑́ ⏑

Qui versus 8 habent syllabas, eo differunt ab altero genere, quod ultimus ictus solutus est; hæc autem duo genera nullis certis legibus vicissim se excipiunt. Snorreus (Háttatal *str. 90—91) versus qui 8 syllabas habent ad metrum quod est* minni runhenda *refert, e quibus versus 7 syllabarum per apocopen formatos censet. Quum tamen versus 8 syllabarum semper brevi pænultima utantur, apparet hoc genus versuum ex illo soluta ultima syllaba exortum esse.*

In priore dimidia versus parte pro legitima forma a (–́ × ¦ ´ ×) *usurpari potest vel forma* d (´ –́ × ×), *ut* 1^7, 2^4, 2^5, 4^1, 4^4, 4^5 *cet., vel forma* e (´ × × ´), *ut* 4^2, 7^6, 8^3, 9^4 *cet.*

Literæ servæ semper 2 sunt, in syllabis vel prima et quinta, vel quinta et septima positæ. Litera princeps semper initio versus posita est.

Solutiones et elisiones in hoc carmine frequentes sunt.

Carmen intercalare e. quatuor perpetuis versibus constat, qui primum in stropha undecima tum in tertia quaque stropha ad str. 20 leguntur. Pars principalis igitur decem continet strophas.

Quum syllabæ ⏑́ × *(brevis et anceps) tertiam mensuram non possint efficere, mutandum est vocabulum* ofin *str.* 15^5. *Equidem legendum censeo* ofsin *(pl. vocis* ofs, *n.* = ofsi, *m.; cfr lexicon Bjœrnii Haldorsenii).*

Metricas propter rationes 17^2 *verba ita transponenda sunt, ut legamus:*

eigi gæfu maðr brýtr gler.

Háttatal.

Str. 68: Metrum togdrápulag *(productum). Stropha constat ex 4 versuum paribus, quorum singula communi alliteratione utuntur. Singulæ tantum adhibentur literæ servæ; litera princeps initio versus*

posita est. Syllabæ assonantes eodem modo, quo in metro collatato (dróttkvætt), *usurpantur; primus tantum versus, qui priorem partem carminis intercalaris (ejus generis quod* klofastef *vocatur) efficit, illis syllabis caret. Versus quadrisyllabi sunt, et solitis signis usurpatis hæ sunt eorum formæ metricæ:* a 1, a 2, b, d; a 1, a 2, a 1, a 2.

Str. 69: Metrum toglag *est. Antecedenti metro simile est, a quo iis rebus differt, quod literæ servæ semper binæ sunt et quod impares versus syllabis assonantibus carent. Formæ metricæ versuum hæ sunt:* a 1, d, a 1, d; a 1, a 2, a 2, d.

Str. 70: Metrum est hagmælt *(facile fluens). Proxime antecedenti simile est; discrepat, quod impares versus syllabas assonantes semiplenas habent. Ultimus versus posteriorem partem efficit illius carminis intercalaris, a cujus priore parte incipit str. 68. Formæ metricæ versuum sunt:* a 1, a 2, d, a 2; a 2, d, d, e.

Str. 71: Metrum Grœnlenzki háttr *(Grœnlandicum) vocatur. A metro proxime antecedente nulla re discrepat, nisi quod syllabas plenas assonantes eædem vocales excipiunt. Formæ metricæ sunt:* a 1, a 1, a 2, a 1; a 1, a 1, a 2, a 1.

Str. 72: Metrum skammi háttr *(breve) vocatur. Proximo simile est, a quo iis rebus discrepat, quod impares versus syllabis assonantibus carent, et quod pares versus ad formam* a 3 (◡́ × ¦ ◡́ ◡) *facti sunt. Literæ servæ vel singulæ vel binæ sunt. Formæ metricæ sunt:* a 1, a 3, a 1, a 3; a 1, a 3, a 1, a 3.

Str. 73: Metrum nýi háttr *(novum) vocatur. Omnes versus plenas habent syllabas assonantes, quas, ut fit in versibus paribus strophæ 71, eædem vocales (l. syllabæ) excipiunt. Singulæ tantum literæ servæ usurpantur. Omnes versus ad formam* a 1 *compositi sunt.*

Str. 74: Metrum est náhent *(contiguum). Stropha constat ex versibus quadrisyllabis ad formam* a 1 *factis. Literæ alliterantes et syllabæ assonantes eodem modo, quo in metro collatato* (dróttkvætt), *usurpantur; præterquam quod syllabæ assonantes nulla interposita syllaba separantur.*

Str. 75: Metrum est stúfhent *(apocopatum). Stropha constat e quatuor versuum paribus; quarum singula communem habent alliterationem; literæ servæ binæ sunt, princeps autem litera initio versus posita est. Syllabæ assonantes leges metri collatati* (dróttkvætt) *ceteris in rebus sequuntur, sed ea, quæ in versibus paribus prior est, ultimam vocis cujusdam syllabam* (stúfr) *efficere neque ulla interposita syllaba ab altera syllaba assonante separari debet. Versus impares quinas, pares autem quaternas habent syllabas. Adhibitis illis signis, quibus versus metri* málaháttr *et versus illos quadrisyllabos indicavimus, hæc erit strophæ metrica ratio:* E, a 1, A 1, a 1; E, a 1, A 1, a 1.

Str. 76: Metrum est hnugghent *(succussans). Stropha efficitur quatuor versuum paribus, quorum singula eadem alliteratione utuntur. Versuum paria has mensuras exhibent:*

´ × ¦ ⏑̲́ ⏑ ¦ ⏑́ ⏑ ⏑́

–́ × | –́ × .

Literæ servæ, quæ semper binæ sunt, in prima et quinta syllabis positæ sunt; litera princeps primum versus locum tenet. Impares versus syllabis assonantibus carent; pares semiplenis utuntur; prior syllaba assonans primam versus syllabam efficere debet, ut oddhending *fiat.*

Str. 77: Metrum est hálfhnept *(semiapocopatum); cfr ann. ad* Óláfsdrápa Sœnska. — *Formæ metricæ sunt:* E 1 *(priore arsi soluta),* E 2 *(secundo ictu soluto),* E 2, D 5, E 2, D 5, E 2 *(secunda syllaba earum, quæ in arsi sunt, soluta),* D 3.

Propter metricas causas 77[8] *ita restituendus est*

greipum mœta reip.;

etiam 77[1] *ita mutandus videtur:*

lætr snyðja‿í sólroð (= A 1).

Str. 78: Metrum est alhnept *(totum apocopatum). Stropha constat ex quatuor versuum paribus; bini versus communi alliteratione utuntur; literæ servæ semper binæ sunt, princeps initio versus posita est. Versus quadrisyllabi sunt, ad formam* a 1 *facti; omnes versus plenas habent syllabas assonantes, quæ* hneptar *esse i. e. ultimam vocis cujusdam syllabam efficere debent.*

Str. 79: Metrum est Haðarlag. *Alliteratio et syllabæ assonantes eodem modo, quo in metro collatato, usurpantur. Versus quinas syllabas habent omnesque vel ad formam* D 1 *vel ad formam* E 2 *compositi sunt.*

Íslendinga-drápa.

Hoc carmen non recte drápa *vocatur, quum carmen intercalare neque eæ, quæ ad nos pervenerunt, strophæ habeant neque strophas amissas habuisse verisimile sit.*

Metrum est dróttkvætt. *Pro semiplenis plenas syllabas assonantes habent hi versus impares:* 1^{3}, 2^{5}, 3^{5}, $4^{5.7}$, 6^{3}, 17^{7}, 19^{5}, 20^{1}. — *Ut syllabæ plene assonent, legendum est* 24^{8} fjorđa (*pro* fjórđa). — *Prior syllaba assonans binis vocibus efficitur* 13^{3} (*þá rauđ* . . . dr*eyr*a), 17^{5} (*sá réđ* . . . hl*ý*ra), 23^{7} (*þá vá* . . . h*á*van).

Hrynhenda Sturlu.

Metrum est hrynhent (*cfr* Hrynhenda Arnórs *et* Eiríksdrápa). *Secunda mensura constat ex* ⏑́ × $1^{2.6}$, 3^{2}, 6^{6}; *tertia quoque mensura ex* ⏑́ × *sæpe efficitur. In priore dimidia versus parte pro legitima forma variatio* d *usurpatur* 20^{1}, *variatio* e *autem* 1^{5}, 5^{8}, 10^{3}, 12^{5}, 20^{6}. *Solutiones secundæ mensuræ inveniuntur* 1^{7}, 3^{1}.

Carmen intercalare hujus carminis, quod sine dubio drápa *fuit, amissum est.*

Hrafnsmál.

Metrum est Hađarlag. *Vide ann. ad* Háttatal, *str. 79.* — *Plurimi versus quinas habent syllabas et ad formam* D (–́ × | ´ × ×) *facti sunt; ad formam* E *pertinent* 2^{4}, 5^{5}, $10^{5,7}$, $17^{6,8}$. *Propter metricas causas* 5^{5} *verba ita transponenda sunt:* hæstum hrein lýstisk. *Præterea* 17^{5} *et* 17^{8} *ceteris lectionibus præferendæ sunt eæ, quas habet liber Flatøensis:* drápi dulgreipa *et* dœmđi herr sœmđi.

Non recte plurimi metrici hujus carminis versus in ternas mensuras diviserunt.

Lilja.

Metrum hrynhent *est, cui metro ab hoc carmine nomen* Liljulag *inditum est* (*cfr ann. ad* Hrynhenda Sturlu). *In priore versus dimidia parte præter legitimam formam* a (´ × | –́ ×) *sæpe usur-*

pantur variationes d ⏊́ | ⏊́ × ×[1]) *et* e ⏊́ × × | ⏊́; *contra variatio* ⏊́ × | ⏑́ × *non adhibetur nisi paucis quibusdam locis, ut* 40^{7}, 60^{5}, 82^{7}, 84^{7}. *Hujus carminis proprium est, quod tertiam mensuram semper efficit* ⏊́ × (*vel* ⏑́× ×). *Nomina ex aliis linguis sumpta, qualia sunt* Adam, Eva, Jesus, *alia, priore syllaba longa utuntur. Literæ servæ, ut in aliis carminibus hoc metro compositis, ita in hoc carmine aut in syllabis prima et quinta aut in quinta et septima sæpissime quidem positæ sunt; tamen quum in priore dimidia versus parte variatio* d (⏊́ | ⏊́ × ×) *usurpatur, nonnumquam fit, id quod hujus carminis proprium est, ut servæ in syllabis secunda et quinta inveniantur; ut:*

en at *v*erđleikrinn *v*íss á jǫrdu (⏑́× | ⏊́ × × ‖ ⏊́ × | ⏊́ ⏑) . . . 14^{1}
þó'r *a*tferđin *J*esú burđar . . . . 41^{3}
þú ert *e*lskandi *e*in af sprundum . . . . 90^{1}
um-*b*ætandi *b*ragna syndir . . . . 90^{3}
þú ert *h*itnandi *h*eilags anda . . . . 90^{5}
ei *k*ennandi *k*vitt af syndum . . . . 90^{7}
enn *k*rossfesti *k*raptr enn hæsti . . . . 96^{1}

Litera princeps, quæ semper primum versus locum tenet, in particulis non admodum acutis nonnumquam posita est, quales sunt í 7^{2}, at 8^{2}, ef 18^{6}, fyr 88^{2}.

Priores syllabæ assonantes e binis vocabulis efficiuntur 16^{5}, $1\ ^{3}$, 26^{5}, 39^{3}, 66^{1}, 96^{7}, 97^{7}.

Solutiones et elisiones frequentissimæ sunt.

Vox guđ *pro longa syllaba usurpatur* 11^{1}, 29^{7}.

Hoc carmen est carmen collatatum (drápa), *quod integrum ad nos pervenit. Exordium* (inngangr) *strr. 1—25, exitus* (slœmr) *strr. 76—100 efficitur. Media igitur pars* (stefjabálkr) *50 habet strophas. Duo autem sunt carmina intercalaria, quorum unum in str. 26 primum invenitur, tum in sexta quaque stropha, postremum in str. 50 repetitur; alterum in str. 51 primum occurrit, tum in sexta quaque stropha, extremum str. 75 iteratur.*

Propter metricas causas hi versus ita mutandi sunt:

skapađr vas góđr ok skein í prýdi . . . . . 7^{3}
bođorđit eitt lét blíđr fram dróttinn . . . . . 14^{3}
léttliga fann, sem ljósin vátta [2]) . . . . 17^{1}
heimr er dauđr, enn hvat er til ráđa . . . . 21^{1}.

---

[1]) 1^{5} *et* 100^{5} *usurpatur variatio* ⏊́ | ⏑́ × ×, *ita ut brevis, non longa syllaba ictum habeat.* [2]) *Scriptura codicis C retinenda erat.*

Skíðaríma.

Hoc metrum ferskeytt *vocatur. Strophæ ex quaternis versibus constant, quorum primus et tertius e quaternis disyllabis mensuris (ictu in priore syllaba posito) efficiuntur et similibus clausulis monosyllabis utuntur; contra versus secundus et quartus similibus clausulis disyllabis instructi ternas habent mensuras. Versuum primi et tertii ultima mensura catalectica est. Primus et secundus versus communi alliteratione conjunguntur, itemque versus tertius et quartus; literæ servæ semper binæ sunt, princeps autem non semper initio versus posita est eamque sæpe antecedit anacrusis. Solvuntur solito more omnes mensuræ præter extremam omnesque versus anacrusin habere possunt. Hæc vero est legitima hujus metri ratio:*

–́ × ¦ –́ × ¦ –́ × ¦ ⏓́
–́ × ¦ –́ × ¦ –́ ×
–́ × ¦ –́ × ¦ –́ × ¦ ⏓́
–́ × ¦ –́ × ¦ –́ ×

Secundam mensuram etiam ⏑́ × *efficit, ut* 16^{3}, 26^{3}, 31^{4}, 33^{1}, $81^{1,3}$, 108^{3}, 110^{3}, 121^{1}, 129^{3}, 136^{4}, 156^{3}, 158^{3}, 163^{3}, 178^{3}, 186^{3}.

In tertia quoque mensura ⏑́ × *usurpatur; ut* 13^{3}, 19^{3}, 31^{3}, 85^{1}, 133^{1}, 154^{1}, 180^{1}, 185^{3}, *sed tantum in versibus imparibus.*

Etiam prima mensura in contextu nobis relicto ex ⏑́ × *efficitur his locis, quos tamen locos verisimile est corruptos esse atque ita esse emendandos:*

ef nǫkkur koma kvæðin þá . . . . . . *str.* 3^{1}
drengrinn segist sótt hafa heim . . . . *str.* 19^{1}
kemur hann niðr at Hvammi . . . . . *str.* 29^{4}
skapstyggr trúi ek hann þykki . . . . *str.* 62^{2}
eru þar margir meiri enn þú . . . . . *str.* 95^{3}
enn Loki þar eptir hlaupa . . . . . . *str.* 106^{2}
ǫfugr féll hann þá aptr á bak . . . . *str.* 134^{3}
at rifin hans gǫrvǫll brotna . . . . . . *str.* 176^{4}
tók þá Sigurðr sverðit Gram . . . . . *str.* 182^{1}.

Loco formæ –́ × ¦ –́ × *in prioribus duabus mensuris adhiberi potest variatio* –́ ¦ –́ × ×, *velut* 74^{1}, 79^{1}, 105^{3}, 117^{3}, 139^{2}, 147^{3}, *vel, id quod perraro fit,* –́ ¦ ⏑́ × ×, *ut* 75^{1}, 157^{3}. *Etiam*

adhibetur variatio $\acute{-} \times \times \mid -$, *ut 9*[3]*, 35*[1]*, 60*[2]*, 65*[3] *(ubi F. Jonssonius cod* F. *secutus contra metrum legendum censet* stundu*), 76*[1]*, 107*[1]*, 132*[3]*, 193*[3]*.*

Una cum antecedenti consona litera h *nonnullis locis positionem efficit, ut 57*[4] (mun hann), *69*[3] (er hun Val-hǫll), *176*[3] (rak hann), *quibus omnibus locis spondæi sunt.*

Ut in Lilja 11[1]*, 29*[7]*, ita in hoc carmine str. 118*[4] guđ *producitur.*

Litera princeps nonnumquam in particulis invenitur velut 139[2]*, 194*[4]*. — Disyllaba anacrusis est 111*[4] (nema). — *Clausula* ættumst *minus bene antecedenti* sættust *respondet, 116*[2. 4]*.*

93[1] *legendum est:*

hér er mađr sá er mik hefr lyst.

In Háttatal *str. 88 et 91 versus inveniuntur, qui ipso genere versibus in hoc carmine usurpatis similes sunt, quamquam non eodem modo conjuncti stropham efficiunt.*

Lundæ 1886. Formis descripsit Haqv. Ohlsson.

CARMINA NORRŒNA.

VOL. II.

CARMINA NORRŒNA.

EX RELIQUIIS

VETUSTIORIS NORRŒNÆ POËSIS

SELECTA, RECOGNITA,

COMMENTARIIS ET GLOSSARIO INSTRUCTA

EDIDIT

THEODORUS WISÉN,
PROFESSOR LUNDENSIS.

VOL. II.

GLOSSARIUM CONTINENS.

LUNDÆ.
FORMIS DESCRIPSIT HAQV. OHLSSON.
MDCCCLXXXIX.

Varđar mest, at allra orđa
undirstađan sé réttlig fundin.

Lilja, str. 97.

Præfatio.

Quod jam editur glossarium eorum poëmatum, quæ, Carmina Norrœna inscripta, abhinc tres annos publici juris facta sunt, id longe antea me emissurum speraveram. Ut autem nunc demum hoc volumen emitti posset, hæ causæ effecerunt, vel quod his proximis annis in aliis libris edendis, qui nullam dilationem paterentur, versatus sum, vel quod per longiora temporis spatia assiduis negotiis academicis atque interdum etiam morbo impeditus sum, ne hoc opus absolverem.

Permulti loci difficiliores eorum contextuum, qui Vol. I continentur, proximis annis a viris doctissimis tractati sunt, atque ubicunque nova interpretatio verisimilis visa erat, vel in ipso glossario eam attuli vel in iis additamentis et emendationibus, quas huic volumini adjunxi. Ceterum multos locos restare, qui nondum ad liquidum perducti sint, nemo me clarius videt. Attamen si hic liber poësis Norrœnæ studiosis aliquid adjumenti afferre poterit, laboris haud exigui in hoc libro edendo positi haudquaquam me poenitebit.

Scribebam Lundæ Cal. Sept. a. MDCCCLXXXIX.

THEODORUS WISÉN.

Series Alphabetica,

quæ in hoc glossario observanda est:

a. á. b. c. d. đ. e. é. f. g. h. i. í. j. k. l. m. n. o. ó. p. r. s. t. þ. u. ú. v. y. ý. æ. œ. ǫ. ø.

Explicatio Siglorum.

Bj. = Bjarkamál. — Rdr. = Ragnarsdrápa. — Yt. = Ynglingatal. — Hlg. = Haustlǫng. — Hkv. = Haraldskvæđi. — Gldr. = Glymdrápa. — Em. = Eiríksmál. — Hkm. = Hákonarmál. — Hlt. = Háleygjatal. — Hfl. = Hǫfuđlausn. — Snt. = Sunatorrek. — Sgdr. = Sigurđardrápa. — Vkl. = Vellekla. — Hdr. = Húsdrápa. — Þdr. = Þórsdrápa. — Hkdr. = Hákonardrápa. — Ódr. = Óláfsdrápa. — Efdr. = Erfidrápa Óláfs Tryggvasonar. — S. S. = Sigtryggsdrápa Silkiskeggs. — Vkv. = Víkingarvísur. — Kdr. = Knútsdrápa. — Bgl. = Bersǫglisvísur. — Ó. S. = Óláfsdrápa Sœnska. — Hr. A. = Hrynhenda Arnórs. — R. = Rekstefja. — Edr. = Eiríksdrápa. — G. = Geisli. — Kkm. = Krákumál. — Bdr. = Búadrápa. — Jdr. = Jómsvíkingadrápa. — Mhk. = Málsháttakvæđi. — Hátt. = Háttatal. — Isl. = Íslendingadrápa. — Hr. S. = Hrynhenda Sturlu. — Hrfm. = Hrafnsmál. — L. = Lilja. — Sk. = Skíđaríma.

Glossarium.

A.

-a, -at, -t, *particula negativa, formis verborum finitis, quæ dicuntur, suffixa. Formis 1:æ pers. sing. pronomen personale* -k (= ek) *una cum particula negativa ita suffigitur, ut illud priorem, hæc posteriorem locum teneat, e. gr.* vekka (i. e. vek-k-a) Bj. 2; veitkat Efdr. 19; hefkat Mhk. 15; *ubi in hac persona iteratio pronominis suffixi usurpatur, particula negativa inter duplicata pronomina interponitur, e. gr.* kveđkak (*i. e.* kveđ-k-a-k) Yt. 12; mákak Snt. 18; blótkak Snt. 22; vaskak Jdr. 2; veitkak Mhk. 28. *Formis 2:dæ pers. sing. pronomen et particula contrario ordine suffiguntur; e. gr.* skalattu Em. 3. *Cum formis 3 sg., in consonantem desinentibus,* -a *et* -at *promiscue conjunguntur, ex. gr.* vasa Yt. 21; Hlg. 2. 3; R. 16. 19; *cett.;* vasat Vkl. 2. 19; Bgl. 2; Kkm. 9. 13. 14; Bdr. 7; Jdr. 24; skala Hátt. 68; skalat Bgl. 8; esa Snt. 1. 2. 4; Jdr. 34; esat Kkm. 28; muna *l.* munat Hfl. 17; G. 21; *et sic passim. Formis 3 sg. et pl., in vocalem desinentibus,* -t *suffigitur, v. c.* frát Yt. 19; máttit Yt. 26; mundit Efdr. 14; sparđit R. 30; þykkjat Efdr. 23; dyljat G. 21; mundut Efdr. 23; hlýđut Hkdr. 7; *etc. Cum formis verborum monosyllabis particula* -a *vel* -at *sæpissime conjungitur; bisyllabis rarius adhæret. e. gr. 3 sg.* sýtira Kkm. 25; *1. pl.* munuma Efdr. 20. *Voci quoque* erumk (= er mér) *particula negativa adglutinatur, e. gr.* erumka Snt. 17.

Adám, *m. pr., auctor generis humani;* L. 12. 17. 18. 23. 43. 64; *gen.* Adáms L. 13. 19.

ađ, *pro* at; L. 16.

ađal, *n., natura, indoles;* drengs ađal Kkm. 23; jóđs ađal Yt. 24 (*ubi alii legunt* alađ, *q. v.*).

Ađalráđr, *m. pr., rex Britanniæ;* Knútr sló Ađalráđs sunu Kdr. 1; Kdr. 6.

Ađalsteinn, *m. pr., rex Britanniæ; dat.* Ađalsteini Isl. 9; Ađalsteins fóstri Bgl. 4; Isl. 13.

Ađils, *m. pr., rex Upsaliensis;* Ađils' fjǫr Yt. 31; Bj. 1.

af, *præp. c. dat., ab, ex, de; remotionem rei a re (proprie a superficie rei) sensu et proprio et translato significat; ut* or *ad* í, *sic est* af *ad* á. — 1) *Ad discessum a persona vel a re signi-*

ficandum hæc præpositio verba movendi, auferendi, eundi, proficiscendi, simil., sæpissime subsequitur, e. gr. álpa af Horni Sk. 54; bera ǫrvar af bogum Hfl. 13; Hrfm. 1; Jdr. 37; bera launsigr af ehm Yt. 50; Sk. 30; bera af ehm *victoriam auferre ab aliquo* L. 7; bjóða ehm af heimi R. 33; deila eht af ehu Hlg. 4; etask af = eta eht af sér Kdr. 8; falla af ehu Yt. 31; Hrfm. 11; L. 32; *cum* fara L. 16; fljúga Bdr. 6; flýja Gldr. 8; R. 7; ganga Rdr. 11; Hátt. 71; Sk. 65; seinir (ɔ: at ganga) af því minni Bgl. 4; geysa herskip af hlunni Hr. A. 2; hafa útboð af Noregs veldi Hr. S. 12; halda undan af ehu Efdr. 18; hrinda ehm af ehu R. 29; Kkm. 9; hrynja Kkm. 12; hrœra eht af ehu Hfl. 19; *cum* hverfa Snt. 10; koma Vkv. 11; Sk. 59; lagast L. 35; leggja eht af ehu Hlg. 5; leysa af bǫndum L. 83; leysa eht af ehm Yt. 41; leiða *(absterrere)* ehm af ehu Sk. 1; líða L. 12; ljósta eht af ehu Hdr. 4; reka af hauðri Jdr. 12; L. 19; *cum* renna Hr. S. 16; L. 3. 20; rísa L. 67; setja af hlunnum *deducere* Hr. S. 3; skafa eht af ehu Mhk. 8. 26; skjóta af fingrum sér Bdr. 10; slíta eht af ehu L. 77; sperna eht af ehu Jdr. 27; *cum* stǫkkva Sk. 133; søkkva Efdr. 10; taka eht af ehm Hrfm. 6; G. 44; þvá sveita af líki dǫglings G. 22; útleiða af ehu L. 13; venja ehn af ehu Sk. 119; vinna eht af ehm Hrfm. 10. — 2) *Hac particula locus quoque indicatur, ubi is est, qui agit, e. gr.* málspakr nam mæla af fornum þolli Hlg. 3; valkyrjur mælti af mars baki Hkm. 11; faðir Mǫrna át okbjǫrn af eikirótu Hlg. 6. — 3) *Ad ea significanda usurpatur, unde aliquid exit vel oritur, e. gr.* skína af ehu Hrfm: 3; Edr. 6; L. 33; lýsa af ehu Hr. S. 6; lýstisk eldi af skipstǫfnum Hrfm. 5; brenna af gulli Hr. S. 14; glóa af ehu L. 33; Sk. 71; ljósum laust *(splendor refulgebat)* af liðfǫstum blómum valdrósar Hrfm. 4; dreyrinn af síðusári L. 5; hljóta mein af ehu Efdr. 5; standa af ehu *oriri ex aliqua re* Edr. 32; G. 2; Hrfm. 8; Kkm. 27; gróa af rótum aldrtrega G. 59; vaxa af ehm Snt. 20; sá stoð af því *in (ex) hac re adjumentum vidit* Vkl. 13; lítit varð af sǫngum *de cantibus nihil fuit* Sk. 43; lítit varð af snilli *fortitudo ad nihil valuit* Sk. 183; *eodem modo in via indicanda, v. c.* af jǫrðu til himna G. 15; af rót í kvistu L. 20; upp ok niðr af himni þriðja L. 40; út af hjartans innstum rótum L. 50; ofan af mǫlunum Sk. 27. *Simili ratione hæc præpositio verba recipiendi et dandi sequitur, v. c.* þiggja eht af ehm *l.* af ehu Rdr. 13; Bgl. 5; Edr. 7. 30; G. 18. 21 *cett.*; fá eht af ehu G. 24; Isl. 11; Sk. 100. 136. 139. 192; taka eht af ehm L. 67. 83; gefa ehm eht af vápnagaldri *ex pugna* G 43. — 4) *Mutationem quoque indicat, e. gr.* vakna af draumi Sk. 44; fjandr af vélǫndum *ex insidiatoribus hostes aperti* Snt. 23. — 5) *De materia, unde aliquid fit, e. gr.* musteri af steini Edr. 25; blóð ok hold af vatni ok moldu L. 11; *cfr* L. 30; Sk. 25; G. 65; *ita quoque* fullr af ehu L. 20. 25. 48. —

6) af = *de; cum verbis dicendi, narrandi, simil., e. gr.* segja af ehu Hkv. 20; telja af ehu G. 67; tala af ehu L. 22; syngva lof af ehm L. 4; *cfr* L. 59. 92; Sk. 3. 6. 7. 18. 25. 90. — 7) af = með, *instrumentum indicat, e. gr.* vísan, vunnin af þessum munni L. 2; sunginn af tungum L. 26. 32 *cett.;* segja af tungu L. 39; grafa af tólum Sk. 200; af þvílíku móðurmáli *hac ipsa lingua patria* L. 4. — 8) *Ad verba passiva, intransitiva, simil., is qui agit hac structura significatur, e. gr.* sendast af ehm L. 23; innast af ehm L. 2; valdisk af páva veldi Hr. S. 1; *cfr* Mhk. 6; L. 29. 31. 33. 55. 56. 78. 79. 82; Sk. 18. 85; lífskínandi af helgum anda L. 11; góðir af hánum *ab eo ditati* Edr. 7. — 9) *Causam, modum, rationem, respectum rei significat, e. gr.* af falli Tryggva sunar *propter mortem Tryggvæi* Efdr. 21. 25; af aurum *præ divitiis* Jdr. 36; af því verki *ex hac re* G. 26; af því *id.* G. 40; af því at *eam ob caussam, quod* Bgl. 5; af harkinu *propter tumultum (in tumultu)* Sk. 63; af yðrum frægðum *ob res a vobis præclare gestas* Hr. S. 21; af ástum Krists *propter Christi amorem* G. 68; ferð æðri af heimangerðum *agmen magnificentiore apparatu instructum* Hr. S. 18; gørisk illr af villu G. 58; ágætr af ehu Isl. 8; G. 39; hræddr af ehu Hr. S. 4; fǫlr af fǫstum L. 42; gǫfgask af gengi Mhk. 12; skjálfa af sútúm L. 54; svíða af ehu L. 76; æpa af ótta L. 59; springa af mæði Sk. 156; Mhk. 13; af miskunn *ob misericordiam* L. 91; af fyrnsku *vetustate* L. 94; af magni Hr. S. 19; af megni Sk. 169; af mildi Hr. S. 2. 21; af þjóstbrjósti *vehementi animo* Þdr. 16; af sætu brjósti *ex sincero pectore* L. 99; af heilum hug Bgl. 7; af þínu ráði Hr. S. 9. 19; af trausti *confidenter* G. 54; af ríki *vehementer* G. 55; af huldu *occulte* L. 39; af list *artificiose* L. 93; af grunnum *funditus* L. 84; af hagleik *sollerter* Sk. 197. — 10) af = *inter;* frægstr af ǫllum Sk. 85; ein af sprundum L. 90. — 11) *De tempore;* af því *postea* G. 32. — 12) *Absolute l. adverbialiter:* leggja af *deponere* Sk. 202; týna af (= týna) *amittere* Sk. 101; ná af (= ná) *contingere* Sk. 55; taka af *deficere* L. 75.

afarauðigr, *adj., prædives;* frá Haraldi enum afarauðga Hkv. 1.

afbragðskempa, *f., fortis bellator;* afbragðskempur stórar Sk. 142.

afbrigði, *n., conversio; transgressio; violatio;* fyrir afbrigðin flestra dygða L. 76.

afbrýði, *n., zelotypia;* of afbrýði Yt. 21.

afklæða (dd), *v., veste exuere;* slógu Jesúm afklæddan L. 49.

afl, *m., ustrina;* afli soðinn *in ustrina coctus i. e. candens* Þdr. 15.

afl, *n., vis, robur;* mitt afl Snt. 12; sakar afl Snt. 9; afli *vi* Mhk. 13; af afli *id.* Þdr. 8; með afli *id.* Sk. 182.

afla (að), *v., comparare; c. gen. rei et dat. pers.* slík stórmerkin afla mér sóttarauka L. 40.

aflausn, *f., absolutio;* þeygi var sjá aflausn ill Mhk. 29.

afli, *m., potentia, potestas; copiæ militares;* með afla slíkan *cum tanto exercitu* Hr. S. 16.
aflraun, *f., fortiter factum;* þat vas aflraun Þdr. 9.
afrek, *n. virtus, fortitudo; præclare factum;* afreks konungr *rex rebus gestis celeber* G. 8; til afreks vendr Sk. 18.
afreksmaðr, *m., vir fortis;* afreksmaðrinn fríði Sk. 119.
afskýfa (fð), *v., expellere; detrudere;* afskýfðr orða hlýðu *linguam præcisus* G. 26.
afspringi, *n., progenies;* viðr afspringit alt L. 13.
afspringr, *m.,* 1) *progenies;* frát maðr Freys afspring hafa eykja gœrvi Yt. 19; — 2) *proventus anni, cibaria;* eskifaz afspringr *alimenta vasculis condita* Sgdr. 5.
Agnarr, *m. pr., filius Ragnaris 'hirsuto-braccati' et Thoræ;* Kkm. 17.
Agni, *m. pr., rex Upsaliensis;* Skjálfar ráð þóttu Agna her at skǫpum Yt. 16.
agnsvelgjandi, *part. comp., qui escam vorat;* ormr agnsvelgjandi L. 60.
aka (ók, ekinn), *v.,* 1) *trans. c. dat., loco movere;* aka ehm á bųg *aliquem gradu demovere, incurvare:* ókat þeim ne einn á bug Mhk. 7. — 2) *intrans., curru vehi;* ók at ísarnleiki Hlg. 14.
akarn (*pl.* akarn *pro* akurn *l.* ǫkurn), *n., glans;* dólgs akarn *glandes (i. e. sedes) iræ, i. e. corda* Þdr. 10.
akr (*pl.* -ar), *m., ager;* akrar hvítir *agri albicantes* L. 94.
ala (ól, alinn), *v.,* 1) *gignere, procreare;* engi getr sunar iðgjǫld nema sjálfr ali Snt. 16. — 2) *alere, nutrire;* Sigtryggr elr sváru skæ við hræ S. S. 1; ól flagðs gota Hfl. 10; ala upp *educare:* hann ólst upp Sk. 7.
alað, *n., alimentum;* jóðs alað *i. e. lac; vide* aðal!
alda, *f., unda, fluctus;* œst alda Bdr. 2; of ǫldur Hr. S. 13; ǫldum varp *fluctus irruebant* Hr. S. 15.
aldingarðr, *m., hortus, pomarium;* í aldingarðinn Sk. 2.
aldinskógr, *m., silva arborum frugiferarum; acc. pl.* aldinskóga L. 10.
aldinn, *adj., annosus, vetustus;* viðbjǫrn veggja aldinna Bj. 6.
aldr, *m., ætas, vita,* of allan aldr *per totam ætatem* Bgl. 16; um aldr ok ævi L. 1; um allan aldr ævi sinnar Sk. 12; umb aldr Kkm. 21; lagði sinn aldr *vitam posuit* Hlt. 9; fœða flestan aldr und drifnu tjaldi Hr. A. 7; auka aldr Mhk. 9; biðk hans aldr haldask *oro, ut vita ejus servetur* O. S. 2; svipta aldri Isl. 6; lauk aldri G. 19; numinn aldri G. 62; á ungum aldri Sk. 7; á þrítugs aldri L. 37.
aldri, *adv.* (= aldrigi), *numquam;* Bgl. 10; Hr. A. 7. 11; R. 22; Edr. 8. 29; G. 10. 19. 63; Mhk. 24; Isl. 25; Hr. S. 18; L. 26. 32 *cett.* 29. 41. 78. 94. Sk. 27. 34. 55. 202.
aldrigi, *adv., numquam;* Efdr. 1. 27; Jdr. 2; L. 81.

aldrlag, *n., depositio vitæ i. e. mors;* at aldrlagi mínu Kkm. 24.
aldrminkandi, *part. comp., qui vitam abrumpit;* bella liđfǫstum aldrminkanda Þdr. 19.
aldrspell, *n., jactura vitæ, mors;* valda aldrspelli R. 5.
aldrstríđ, *m., mæror capitalis, i. e. mors;* þat aldrstríđ es fregit víđa Edr. 31.
aldrtregi, *m., dolor mortifer;* af rótum aldrtrega *ex intimo dolore* G. 59.
aldyggr, *adj., fidelissimus;* aldyggr arfi Tryggva R. 4.
algífri, *n., res quam maxime noxia;* algífris lifra úlfs *soror lupi (Fenreri) quam maxime noxia, i. e. Hela* Rdr. 9.
alinmunnr, *m., os brachii, i. e. manus;* gein alinmunni *hiavit ore brachii i. e. pugno aperto prehendit* Þdr. 19.
alkeppinn, *adj., rem summo studio urgens;* fyr alkeppnum eyđi dalreyđar ítrbóla Hrfm. 7.
alldýrr, *adj., perquam carus;* alldýrr konungr Efdr. 10.
allfár, *adj., perpaucus;* hefk ort allfátt *perpauca carmina feci* Jdr. 4.
allharđr, *adj., peracer;* sverđs él allhǫrđ Isl. 12.
allhratt, *adv., valde cito;* Kkm. 12.
allítill, *adj., perparvus;* allítit er ungs manns gaman Mhk. 5.
allkeppinn, *adj., rem magno studio urgens;* rak allkeppna ǫld at Skotlandi Hrfm. 16.
allkœnn, *adj., persapiens;* allkœns Óláfs bœnir G. 31.
allmargr, *adj., permultus;* allmargr er *permulti sunt* Mhk. 14.
allmjǫk, *adv., permultum;* Mhk. 29.
allnenninn, *adj., valde strenuus;* bragr allnennins vísa G. 68.
allopt, *adv., persæpe;* Mhk. 21.
allprútt, *adv., admodum splendide, gloriose;* R. 2.
allr, *adj.,* 1) *omnis, quisque;* allr friđr Efdr. 21. 25; allr beininn Sk. 19; alt liggr und jarli Vkl. 10; Mhk. 17; Bgl. 15; of allan aldr Bgl. 16; Sk. 10. 12; hafđi alla snilli Edr. 9; L. 10; R. 33; L. 64; Sk. 58. 91; leyfđi alt Edr. 14; þiggr alt G. 18. 21 *cett.* 51; Mhk. 3; Sk. 116. 123; viđr afspringit alt L. 13; at ǫllum þessum frama G. 66; drepr allri teiti Jdr. 15. 19 *cett.*; međ ǫllu *omnino* Bgl. 17; L. 8; at ǫllu Edr. 25. R. 11 *cett.*; ǫllu varđa L. 96; yfirbjóđandinn allrar stéttar L. 1; G. 9; alls grœđari G. 21; ráđ alls í heimi L. 12; allir menn Bgl. 13; Kkm. 26; Jdr. 36; Hr. S. 17. 18; Sk. 82. 96. 182; vér allir G. 7; allar áttir Hlg. 10; allar ár Mhk. 27; L. 71; allar þær (ɔ: tungur) L. 94; ǫll regin Hlg. 7; ǫll ginnungavé Hlg. 15; Efdr. 21; Jdr. 38; Mhk. 9. 15; Hr. S. 11; L. 3. 45. 61; viđ alla þessa bragna Sk. 122; Isl. 22; Sk. 48. 140; um allar aldir L. 74; L. 66. 79; hann batt bǫrn sín ǫll, enn nú leysti eitt hans barn oss ǫll L. 64; Vkl. 8; Hr. A. 14; G. 56; ǫllum øfri G. 5; hann heldr ǫllum hræddum hér Sk. 86; Mhk. 19; Hr. S. 2. 17; L. 7. 26. 32 *cett.* 85. 90;

Sk. 1. 4. 85; allra einherja grið Hkm. 16; jarteignir allra dáða R. 31; undirstaðan allra orða L. 97; R. 3; G. 3. 10; L. 51. 71. 86. — 2) *totus;* stóð allr í dreyra drifinn Hkm. 15; allr Nóregr Vkl. 14; Hr. A. 1; Kkm. 2; ǫll sú á Kkm. 4; L. 22; logandi ǫll (Márja) L. 25; L. 84; Sk. 71. 184; kvæðit skal með kynjum alt Mhk. 13; alt mannvit L. 38; eignask allan Nóreg Hr. A. 5; Edr. 4; Hr. S. 21; allan kviðinn *per totum ventrem* Sk. 170; Vkl. 8; á alla Danska tungu G. 26; G. 36; Vkv. 7; Edr. 26. 31; G. 56; Sk. 190; í heimi ǫllum L. 70; ǫll bekkþili Em. 2. — 3) *universus;* ǫll þjóð Snt. 12; Edr. 27; Hrfm. 6; L. 19; alt ýta lið Mhk. 10; einn mátt hegna alla jǫrð Bgl. 6; skapandi alt L. 24; ýtti allri yrþjóð Vkl. 13; Yt. 40; umbgeypnandi alls heims G. 16; alls stýrandi Edr. 31; loptin ǫll L. 31. — 4) *cunctus;* allr herr R. 11; Gldr. 8; skepnan ǫll L. 51. 57 *cett.;* L. 59; hirð ǫll Sk. 73. 90; alt var senn Sk. 28; alt er á reiðigangi Sk. 76; lét sér eigi alla mekt nægjast L. 7; vér allir senn L. 50; allir Aðils sinnar Bj. 1; Rdr. 6; G. 11; Sk. 177; ǫll snekkjuborð R. 4. — 5) *consumptus, peractus;* varð allr *periit* Isl. 9; vas ǫlsmið allra tíma *fortunæ cerevisiario consumptæ essent, de ejus fortunis actum esset* Snt. 8. — *Neutr.* alt *adverbii locum tenet: omnino, plene, perfecte; usque;* alt í gagnum Bgl. 3; alt of ǫldur Hr. S. 13; alt austr Hlt. 15; alt norðr Hr. S. 20; alt af Gautelfi Hrfm. 1; alt með Blálands jaðri Hr. S. 21. — *Gen. neutr. sg.* alls *adverbialiter:* alls engr *nullus omnino* Jdr. 39; *ceterum vide s. v.* alls. — *Gen. et sing.* alls *et pl.* allra *vim superlativi gradus auget, e. gr.* alls mest G. 63; með allra hæstum œgishjálmi Hr. A. 4.

allréttligr, *adj., justissimus;* halla allréttligum dómi Edr. 8.

alls, *conj., siquidem, quum, quandoquidem; c. ind.* alls konungr ferr Hkm. 14; alls sannliga segja hvárttveggja Efdr. 19; Efdr. 23.

allskonar, *adv. (proprie* alls konar; *konr, *m., genus) omnis generis;* bíðr allskonar œðri sælu G. 62.

allsnarpr, *adj., peracer;* þing allsnarpra hringa Isl. 18.

allsráðandi, *part. comp., omnipotens; deus;* til hallar allsráðanda *ad cœlum* G. 5.

allstórr, *adj., prægrandis;* allstórum mun fleira Jdr. 5.

allstyrkr, *adj., pervalidus;* dyrka allstyrkan geisla G. 7.

allsvaldandi, *part. comp., omnipotens; deus;* allsvaldandi kóngr *deus* L. 70; L. 4; bœnir allsvaldanda ens snjalla G. 1.

allsvaldr, *m., rex, imperator;* frák allsvald gjalda eisu más jarðar G. 50.

allvaldr, *m., rex, dominator; princeps;* végrimmr allvaldr Odr. 4; nœfr allvaldr Efdr. 3; allvaldr aldar *dominus populi* O. S. 5; R. 13; Hátt. 77. 78; Hr. S. 18; allvaldr! Vkv. 2; Hr. A. 15; Hr. S. 7. 20. 21; garmr beit allvald Yt. 7; Yt. 13; Edr. 4; of allvaldi nafnfrægjum Hrfm. 3; tók við allvalds skrúði Edr. 30; freistuðu allvalds Hkv. 9; Edr. 12.

almáttigr, *adj., omnipotens;* almáttigr guð L. 1.
almenningr, *m.,* 1) *ager compascuus.* — 2) *classis comparata, classiarii conscripti;* almenningr varð út at sinna Hr. S. 12.
almætr, *adj., ab omnibus magni æstimatus, præstantissimus;* jarl almætr Hátt. 78.
Alrekr, *m. pr., rex Upsaliensis;* Yt. 18.
altari, *n., altare;* standa á altari G. 50.
alþjóð, *f.,* 1) *universus populus;* verða fyr augum alþjóð *(dat.)* Snt. 9; 2) *terra habitata;* of alþjóð elgjar gálga *per terram glacialem, i. e. per totam Islandiam* Snt. 15.
alþýð, *f., universus populus; congregatio universalis;* alþýð sús einum goði hlýðir *i. e. ecclesia christiana catholica* G. 6.
alþýða, *f., universus populus, multitudo:* alþýða varð stilli at hlýða Edr. 23; lærð alþýða *ordo sacerdotalis,* yfirmaðr lærðrar alþýðu *episcopus* G. 9.
ambátt, *f., ancilla, serva; amica;* ambáttir Danskar Hkv. 13.
amor, *m., amor;* amors vess *carmen amatorium* Sk. 4.
Andaðr, *m. pr., nomen histrionis;* Andaðr elskar at hundi Hkv. 23; orgáti þeira Andaðar Hkv. 22.
andagipt, *f., donum spirituale, ingenium;* (Adám) fékk skýra andagipt L. 12.
andask (að), *v., animam efflare;* andaðr *mortuus;* andat fólk Jdr. 35; minjar andaðs Mhk. 21.
andfetill, *m., balteus; lorum a quo ensis dependet;* (á) gyltum andfetlum Hkv. 19.
andi, *m., spiritus; anima;* andinn leið af Jesú L. 58; ofbeldit hefr veslan anda feldan L. 77; með skírleiks anda L. 25; gipt sjaufalds anda L. 80; L. 27. 54; G. 6; *de Spiritu Sancto:* L. 11. 24. 30. 57. 68. 90; *de diabolo:* sem andinn segði L. 39.
andlát, *n., obitus;* í andláti Jesú L. 60.
andóttr *(pro* ǫndóttr), *adj., atrox, terribilis;* innmáni ennis andóttr Hdr. 3.
andri, *m., solea lignea, qua per nives curritur;* á Eynefis ǫndrum Kkm. 11; *quæ tamen forma referri potest etiam ad nom.* ǫndr *l.* ǫndurr, *q. v.*
andskoti, *m., hostis;* andskoti Gauta Gldr. 7; bar út andskota Aðalráðs Kdr. 6.
andsvar, *n., responsum;* hugði at andsvǫrum Hkv. 4.
andur-Jálkr *(pro* ǫndur-Jálkr), *m., deus (Oden) solearum lignearum, i. e. Uller;* þǫrf andur-Jálks *res Ullero utilis, i. e. navis* Vkl. 15.
andvani, *adj., expers, inops;* heimr lífs andvani L. 20; andvanar fylkis *rege orbati* Rdr. 5.
andvígr, *adj., adversarius; c. dat.* andvígr Ægis mani Snt. 8; arngreddir varð andvígr Vkl. 20.

angr, *m., sinus;* angrs eldr *ignis sinûs, i. e. aurum;* angrs eldmeiðir *vir liberalis* Isl. 15.
angr, *n., dolor, molestia, mæstitia;* frá miklu angri G. 63.
angrfyldr, *adj., noxâ plenus, noxius;* ǫfund angrfyldrar aldar G. 58.
angrþjófr, *m., fur doloris, levator ægritudinis;* angrþjófr Óðins *i. e. Thor;* í gin angrþjóf Óðins Þdr. 15.
anna (að), *v., perficere; c. dat.* hvar vitu þann, es anni frama slíkum? R. 32.
annarr, *adj. pron. et num.,* 1) *alius, (alter);* annarr þegn Snt. 14; Edr. 14; Kkm. 5. 28; engi annarr Hr. S. 16. 20; Hr. A. 5; *c. gen.* annarr konungmanna Gldr. 9; engi ǫnnur (ɔ: þorna brú) Sk. 112; annat svín Sk. 14; annat líf Sk. 99; sás annan sýkr *qui proximum decipit* Mhk. 18; við styr annan Vkl. 15; Kdr. 3; Hr. A. 1; R. 32; annat fleira Jdr. 5; flest alt annat *omnia fere reliqua* L. 16; L. 53; ǫðrum borinn maðr í bróður stað Snt. 16; ǫdru nafni Sk. 35; í annars veldi Edr. 29; G. 3; *gen.* annars, *alterius, proximi,* Mhk. 5. 15. 16. 23. 24; eru ok aðrir *alii quoque sunt* Hkv. 24; aðrar dáðir R. 24; ǫll ǫnnur skip Jdr. 38; Sk. 68; hendir mik sem aðra Jdr. 3; Jdr. 39; Sk. 39; ǫnnur (ɔ: skæðin) Sk. 25; engi gǫrðist ǫðrum trúr Sk. 153; Mhk. 6. 26; ván Eiríks heldr en annarra Em. 5; *sæpe sequitur* en (*l.* enn): annat en *aliud quam* Hkv. 13; L. 2; ǫnnur lǫg, en hézt Bgl. 8; engi er ván á ǫðru enn þinu *nulla est spes nisi cruciatuum* L. 73; Isl. 6; L. 38. Annarr ... annarr = *alius ... alius, e. gr.* hefr aðra sveit langt yfir spheras, steypir ǫðrum niðr L. 72; *priore loco vox* annarr *abesse potest, e. gr.* því bregðr (ɔ: ǫnnur) ǫld við aðra Vkl. 6. *Eodem sensu* hverr annarr *sæpissime usurpantur, e. gr.* hverr lá þverr of annan Kkm. 16; L. 21; Sk. 152; hver (rǫnd) tók aðra Edr. 17; tákn ferr hvert á annat G. 46; rann glæpr af hverjum til annars L. 20; gǫrðir hvers sem annars L. 71; hverir drepa aðra Sk. 152. — 2) *alter, secundus;* heyja ǫnnur odda þing Vkv. 2; fœrri ǫðrum *altero expeditior* R. 26; annan dag *proximo die* Sk. 64; ǫðru sinni *iterum* Yt. 24; Vkl. 11; í ǫðru sinni L. 70; annat sinn R. 18. *Cum superlativo* annarr *conjungitur, v. c.* annarr œztr *alter præstantissimus i. e. præstantissimo proximus* Vkv. 15. — 3) *Interdum* annarr *optime redditur "ceterum", e. gr.* minni gnógt ok mannvit annat mest Edr. 9.
annlitshvítr, *adj., candidâ l. pulchrâ facie;* annlitshvít! L. 17.
aptann, *m., vespera;* bíða aptans síð *vesperam (sero i. e.) seram exspectare; ad seram vesperam differri* Bgl. 15.
aptr, *adv., retro; iterum; re-;* hann féll aptr á bak *resupinus cecidit* Sk. 134; beygðist aptr *retorquebatur* L. 66; leiða aptr *reducere* Hlg. 11; koma aptr *reverti* Em. 2; Sk. 16. 59; hvarfat aptr *domum non revertit* Vkl. 6; aptr byggva *reædificare* Vkl. 9.
aptur = aptr; spurði aptur *vicissim quæsivit* Sk. 95.

arfi, *m., hæres, filius;* arfi Jarðar Þdr. 10; Bgl. 5; Jdr. 24; G. 51; R. 4; Sk. 154; efla Véseta arfa Jdr. 7; Isl. 23; Sk. 83; gaf sigr sínum arfa G. 30; Hr. S. 2.

arfþegi, *m., hæres, filius;* arfþegi Áka Jdr. 28.

arfþegir, *m.,* = arfþegi; sem lýstak arfþegi *(acc.)* Tryggva (ɔ: annat hafa) R. 32.

arfvǫrðr *(ab* arfr, *m., hæreditas), m., custos hæreditatis; hæres;* Haralds arfvǫrðr Vkv. 7; *acc.* arfvǫrð Isl. 11.

argr, *adj., mollis, effeminatus; ignavus;* ilt kveða argan eggja Kkm. 22.

ari, *m.,* 1) *aquila;* ari getr verð O. S. 3; náttverðr ara *i. e. homines cæsi* Hfl. 10; Yt. 29. — 2) *imago aquilæ tergis hostium incisa, genus quoddam supplicii;* •bak Ellu ara skorit *tergum Ellæ aquilâ incisum* Kdr. 11 *(cfr* rísta ǫrn á baki ehm*).*

arinkjóll, *m., navigium foci, i. e. domus;* í arinkjóli *in ædibus* Yt. 7.

arin-Syn, *f., dea (foci, i. e.) saxi; gigas femina;* salvaniðbrauti arin-Synjar Þdr. 18 *(ubi voces tmesi sunt divisæ).*

arka (að), *v., iter facere, proficisci;* arka þeir á jǫkla austr Sk. 53.

armglóð, *f., pruna brachii, i. e. aurum, annulus;* gaf gumnum armglœðr G. 45.

armgrjót, *n., saxum brachii, i. e. aurum gemmatum;* ógrœðir armgrjóts *auri prodigus, vir liberalis* Efdr. 18.

armleggr, *m., brachium;* armleggjar rǫf *glæsum brachii, i. e. aurum* Edr. 7.

armr, *m., brachium;* armar svíddu *lacerti urebantur* L. 56; farmr arma Hlg. 7; Þdr. 3.

armr, *adj., miser, infelix;* aldri mun ǫrmum þrjót batna illra meina Sk. 202.

armviðr, *m., arbor brachii;* fannar armviðr *permutatum pro* arms fannviðr; fǫnn arms *nix brachii i. e. argentum;* arms fannar viðr *l.* fannar armviðr *arbor argenti, i. e. vir liberalis;* hann lét armviðu fannar hǫggva bǫrðum í gras Isl. 12.

arngreddir, *m., qui aquilam satiat; bellator;* arngreddir varð andvígr Vkl. 20. *Cfr* greddir!

Arngrímr, *m. pr.;* Arngríms synir Sk. 74.

arnsúgr, *m., fremor volatûs aquilini;* lagði arnsúg at ehu *exuviis aquilæ indutus persecutus est* Hlg. 12.

Asiaheimr, *m., Asia; Asgardia;* ýtar kómu í Asiaheim Sk. 66.

askr, *m., fraxinus;* ættar askr *fraxinus i. e. surculus familiæ, filius* Snt. 20; askr álms *arbor arcûs i. e. bellator, vir* Isl. 3.

askr, *m., capsula, arcula;* hafit maðr ask Sgdr. 5.

askþollr, *m., arbor navis* (askr = *navis*); askr Ullar *navis Ulleri, quæ* Skjǫldr *nominata est; est igitur* askr Ullar = *clipeus, et* askþollar Ullar *arbores clipeatæ, i. e. bellatores;* stendr at trausti askþollum Ullar *præsidio est militantibus* Hkdr. 1.

asni, *m., asinus;* asni Ægis *i. e. navis* Kkm. 18.

at, *præp. c. dat. l. acc.; in, ad, apud, prope, versus; secundum; per; ab; ob; post; et quæ aliæ sunt significationes, quæ ex sequentibus patebunt.* — A) *Cum dativo conjuncta hæc præpositio significat:* 1) *locum, ubi (proprie: in cujus proxima vicinia) aliquid est l. fit, e. gr.* at Uppsǫlum Yt. 24. 32; at Jómi Jdr. 6; at Hvammi Sk. 29; Hdr. 2; Odr. 2; Hkv. 22; Kkm. 25; upp at Leiru *secundum Ligerim* Vkv. 14; at borđi Vkv. 3; Gldr. 4; at báđum síđum L. 40; ganga at árum R. 25. *Eadem vi, ut ita dicam, locali* at *construitur cum vocibus, homines l. corporum partes significantibus, e. gr.* at Þorleifi *apud Th., coram Th.* Hlg. 1; ganga at hǫfđum *capita calcare* Vkl. 16; at hálsi Yt. 23; at enni L. 58. — 2) *tempus l. occasionem, ubi aliquid est l. fit, e. gr.* at morni Kkm. 19. 20; Sk. 20; at degi ǫndverđum Hkv. 3; at kveldi G. 47; Sk. 197; at því *hac in re* Jdr. 22; Isl. 5; Kdr. 8; Sk. 106; at því verki Isl. 18; at hváru, þó at hváru *nihilo minus* Efdr. 19; G. 32; Jdr. 3; at lesti *ad extremum* L. 20; at sinni Kkm. 8; L. 68; Sk. 165; sex at sinnum L. 36; at bragđi *brevi* Kkm. 25; at þingi Hlg. 10; at þessu lofi G. 10; hvórki at mat né drykkju Sk. 37; at Óláfs messu G. 35; at fundi Vkv. 3; at vígi Kkm. 1. 3. 9; at morđi Gldr. 4; Vkl. 15; R. 32; at gunni Gldr. 6; Efdr. 6. 18; Jdr. 13; Isl. 11; at Hás veđri Hlt. 8; at vápna sennu Efdr. 2; Kkm. 12. 17; at samtogi sverđa Kkm. 23; at sverđa gusti Kkm. 15; at randar regni Kkm. 15; at bǫđ strangri Jdr. 29; at brynmóti Hrfm. 20; at hjálma móti Kkm. 7; at laufa leiki Jdr. 18; Kkm. 13. 21. 22; at hjaldri G. 32; Jdr. 9; Kkm. 6. 10. 13; Isl. 19. — 3) *Verba movendi, transferendi, eundi, veniendi, proficiscendi, irruendi, simil.,* at *præpositio cum dat. sequitur, locum l. hominem, in quem cursus dirigitur, monstrans; et sic quidem usurpatur cum verbis:* aka Hlg. 14; bera út Vkv. 1; bregđa Mhk. 14; búa Sk. 126; detta Sk. 150; draga Jdr. 35; Yt. 49; drífa Vkv. 9; falla at hǫfđi *in caput volvi* Rdr. 4; fara Kdr. 3; Sk. 109; *eodem modo* fara at gǫldrum *incantamenta exercere* Jdr. 2; fljúga Sk. 125; fœra Sk. 127; ganga Rdr. 11; Vkv. 5. 8; Efdr. 9; Edr. 18; Kkm. 1; Jdr. 25; Isl. 8. 21; Hr. S. 8; Hrfm. 19; Sk. 166. 178; *eadem ratione* ganga at ehu *aliquid arripere* Kkm. 7; geiga Hr. S. 15; gerask Bdr. 10; halda Hr. S. 7; hefja Yt. 16; Vkl. 11; hverfa Yt. 25; Vkl. 15; hvína Hlg. 19; hrǫkkva Sk. 161; knýja lagar stóđ at ehu Hlt. 14; Edr. 19; koma *(trans.)* Jdr. 15. 19. *cett.;* Kkm. 22; koma *(intrans.) l.* komask Yt. 1. 46; Sgdr. 4; Odr. 3; Jdr. 17; Isl. 10; L. 27; krjúpa L. 81; láta vaxa Vkl. 4; leggja R. 18; Hlg. 12; lúta Hkm. 7; L. 79; rása ok reika L. 92; ráđa at ehm Sk. 172; reiđa Isl. 15; reka Hrfm. 16; Sk. 132. 134; renna R. 16. 21; Kkm. 6; Sk. 143; ríđa Hdr. 6. 7; Vkv. 5; setja at ehm *premere aliquem* Sk. 41; sneiđa Hr. S. 6; stinga Sk. 124;

sœkja Sk. 141. 148. 149. 151; teygja Hkdr. 4; þeysa Hlt. 13; þyrja Þdr. 8; vega Yt. 35; Þdr. 19; Jdr. 42; æða Sk. 157. 161; *sine verbo movendi similis structura invenitur:* upp ór skýjum ok niðr at grunnum L. 70. — 4) *Usu liberiore hæc structura ad alia quoque verba usurpatur ad id, quo quis' agendo spectat, exprimendum; e. gr.* elska at ehu Hkv. 23; fregna *l.* frétta at ehu Hkv. 22; Efdr. 17; L. 60; geta hróðr at ferðar prýði Jdr. 1; hyggja at ehu Hkv. 4; Snt. 13; G. 8; Sk. 196; kveða at ehm Jdr. 43; kveðja ehn at óði Jdr. 1; Edr. 1; leita at ehu G. 35; setjast at ehm Sk. 105; spyrja at ehu Mhk. 19; Sk. 70; vilja hljóð at Hás liði Hlt. 1; vinna lof at ehm Hfl. 2; víkja at ehm *aliquem compellare* L. 28; Sk. 114. 117. *Hæc significatio finalis, quæ dicitur, etiam magis perspicua est in his locutionibus:* búa at sumblum Kkm. 25; eiga eht at drykkjumálum Hkv. 13; gefa at leiðar nesti L. 83; gøra eht at ehu Hr. A. 15; Sk. 78; gørask at illu Edr. 15; hafa eht at gamni Yt. 12; hafa eht at minnum *memoria tenere* Hr. A. 9; G. 34; Jdr. 20; kveða at gamni Yt. 36; lokka at ljótum ráðum L. 48; standa at trausti *auxilio esse* Hkdr. 1; vekja ehn at ehu Bj. 2; (vera) at skildi Hkv. 10, at aldrlagi Kkm. 24; verða at bana Yt. 18. 21; verða at sǫgum Yt. 30; *eodem modo* at meini L. 42; at gjǫldum Edr. 11; *similiter commutatio rei indicatur, e. gr.* verða at tungum *in linguas converti* L. 93; verða at grjóti G. 35. — 5) *Consequentiam, causam, rationem alicujus rei* at *indicat; est igitur = secundum, ex, cum, cett., e. gr.* at veg *cum gloria* Vkl. 8; at frétt *secundum famam* Kdr. 2; at flaums fellidómi *ex condemnatione temeraria* Bgl. 14; at skjǫldungs orðum *rege auctore* Edr. 13; at vilja *ex voto* L. 98; at skyldu *ut decuit* Jdr. 11; at glamma mun Rdr. 10; at skǫpum Yt. 16; at vísa ráði Hkv. 17; at mun banda Vkl. 3; at réttum dómi L. 19; at vísu L. 10. 36; at fullu L. 64; at makligleikum L. 92; at skírnarnafni Sk. 58. — 6) At *c. dat. adhibetur ad rem accuratius describendam = ratione habita; quod attinet ad; e. gr.* at mér *quod ad me attinet* Jdr. 3; at ǫllu R. 11. *cett.;* Edr. 25; at gǫrvǫllu Jdr. 8; at flestu Jdr. 8; Mhk. 28; at mestu Sk. 105 (*huc etiam referenda sunt verba* at eins Mhk. 17. 23, *si* eins *pro* einastu *accipimus); snauðr at ástvinum Snt. 7; tólf vetra (ɔ: gamall) at aldri Odr. 1; glíkr at góðu Efdr. 28; saðr at rógi Mhk. 22; trúr at hug Mhk. 7; meiri at mætti *validior* L. 65; hraðr at ehu Sk. 73. 103; líkr at ehu Sk. 96; trǫll at mætti Sk. 159; svipr at syni Mhk. 9; sein at munni Mhk. 24; líðr at ævi *i. e. vergit ætas* Kkm. 27. — 7) *Cum verbis accipiendi* at *pro* af, *sequente dativo, conjungitur, v. c.* þiggja at ehm Hlg. 13. 20; Hkm. 16; fá sylg at hræm *ex cadaveribus* O. S. 3; nýta at þessum frama G. 66; *eadem fere ratione* gaman at lífi Sk. 24; henda gaman at nøkkvi Mhk. 1; gaman at stúru Mhk. 22; falls er ván at fornu tré Mhk. 23. —

8) At *cum dat. participii (l. adjectivi) et substantivi vicibus ablativorum consequentiæ Latinorum fungitur, e. gr.* at innsigli hǫldnu L. 33; at luktri ævi L. 83; at gǫrvum glæpum L. 73; at ǫlum stilli *rege inebriato* Yt. 49. — B) *Cum accusativo vim tantummodo temporalem habet, præpositioni Latinorum, quæ est* 'post', *accuratissime respondens; e. gr.* at þat *postea, deinde,* Hlg. 5. 10; Hfl. 6. 9; Efdr. 16; at dólga steypi *post debellatorem hostium (i. e. post obitum debellatoris hostium)* Edr. 31. *Ut apud Latinos, sic etiam in lingua norræna accusativo substantivi accusativus partic. l. adj. adjungitur, e. gr.* at gram dauðan *post regem mortuum* Efdr. 21; at mǫg fallinn Hdr. 6; at rofnar sættir Hr. S. 5. — C) *Absolute l. adverbialiter* at, *graviore ictu semper enuntiatum (qua re a præp.* at, *quæ semper proclitica est, facile discernitur), sæpe usurpatur, e. gr.* ganga at *impetu ferri* Bdr. 4; hyggja at *animum advertere* Hfl. 3; at berask *accidere* Gldr. 4; þyngja at *opprimere* L. 21; færast at *appropinquare* L. 84.

at, *adv., vid. supra!*

at, *nota infinitivi usitatissima, præpositioni consonæ maxime cognata, finalem quandam vim habens, passim occurrit; hæc structura sæpissime usurpatur:* 1) *post verba agendi, e. gr.* koma at hefna Yt. 14; Hkm. 13; Vkl. 22; rísa Valhǫll at ryðja, bekki at breiða, borðker at leyðra Em. 1; ríða at segja Óðni Hkm. 13; senda at kjósa Hkm. 1; eggja at ganga Bgl. 10; *simil.* — 2) *post verba voluntatis et affectuum, e. gr.* vildi at freista Vkl. 18; nennir at inna G. 56; leiddisk at halda Hkv. 10; þorðut at halda Edr. 15; Edr. 32; réð at hvetja Þdr. 1; R. 27; fýstusk at þrysta Þdr. 2; Edr. 10; *etiam cum verbis impersonalibus, v. c.* líkar at auka Hr. S. 20; hœfir at standa Hkv. 21; dugir at hrósa G. 15; *simil.* — 3) *post verbum* vera, *e. gr.* vasat at frýja Vkl. 2; hér 's at dœma R. 24; þar 's at yrkja Jdr. 6; Mhk. 5. — 4) *post verbum* verða, *quæ structura necessitatem significat, e. gr.* varð at hrósa gagni Vkl. 23; verðr at heyra Edr. 2; urðu at ganga á hǫnd Edr. 21; G. 29; Hr. S. 12; Mhk. 11; *cett.* — 5) *post alia quoque verba, præcipue in locutionibus periphrasticis, e. gr.* knátti at vakna Rdr. 3; nam at vinna Vkl. 3; Jdr. 26. 37; náði at bíta Kkm. 10; Jdr. 38; gat at hrósa Jdr. 8; *cett.* — 6) *cum substantivis, ad rem accuratius describendam, e. gr.* blóð at drekka Odr. 6; nauðir at sœkja fund Vkv. 15; G. 57; ofrausn at vinna þat Bgl. 11; fríðr at líta R. 16; fǫr út at kanna Edr. 28; bráð at slíta Kkm. 8; þǫrf at frýja Kkm. 14; Jdr. 34; herr at verja hauðr Jdr. 22; *simil.* — 7) *cum pronomine, e. gr.* til þess at gylla Sk. 4. — 8) *cum adjectivis (l. partic.), eadem ratione, v. c.* ǫrvir at upp hlaupa Hkv. 17; Jdr. 12; óvist at vita Em. 6; gótt at taka Hkm. 17; Efdr. 17; tregt at hrœra Snt. 1; grimt at telja Snt. 10; tryggr at trúa Snt. 21; búinn at halda Vkl. 12; trauðr at láta Hkdr. 6; R. 19;

leitt at eiga Efdr. 9; hefr gram lattan at freista Bgl. 9; gjarn at auka óđ Jdr. 3; barr at fylgja Jdr. 13; ilt at eiga Jdr. 26; óđfúss at sjá Mhk. 5; seinn at sefast Mhk. 14; œgiligt at eiga Hr. S. 17; *simil.* — *Nonnunquam in hujusmodi locutionibus* at *particula omittitur, e. gr.* fúss emk vanda stef G. 18; ilt kveđa argan eggja Kkm. 22.

at, *part. demonstr. vel relat.*; 1) *eo, tanto; cum compar., e. gr.* styrr varđ ekki at minni *neque eo minor pugna exorsa est* Sk. 171; hví sé drengr at feigri, at hann í odda éli ǫndurđr látinn verđi *cur morti eo magis obnoxius sit, quod primorem aciem teneat?* Kkm. 22. — 2) *ubi; e. gr.* yzt viđ gatt at aulinn lá Sk. 189. — 3) *vicibus pron. rel. fungitur, e. gr.* skynsemd, at betri er gulli L. 5; engi gǫngugestr, at (= *dat. pron. rel.*) greiđa vili neita Sk. 97.

at, *conj., quod; acc. c. inf.; ut.* — *Hæc particula usurpatur:* A) *in enuntiationibus epexegeticis* 1) *cum modo indicativo sæpissime, et quidem ita, ut sententia secundaria, vocabulo* at *introducta, ad pronomen* hinn, sá *simil., vel ad aliam vocem sententiæ primariæ spectet; e. gr.* hitt . . . at ruđu Yt. 8; hitt at lét Vkl. 13; Vkl. 17; orđ vas hitt, at . . . Efdr. 4; Kkm. 24; hitt var satt, at Isl. 12; kennir hins, at Mhk. 4; þat, at . . . Vkv. 2; þat varđ. at Sk. 150; Yt. 35; Hfl. 20; Vkl. 5; sagđi þat, at lifđi Efdr. 22; Sk. 39; þat orđ, at Yt. 15; fyr þá neyđ, at Sk. 100; kvittr á því. at Sk. 27; skǫp þess, at Efdr. 23; þau verk, at Yt. 30; *pronomen demonstrativum tamen sæpe audiendum est, e. gr.* satt vas, at G. 14; 22. 34; L. 43; Isl. 17; raun 's, at G. 30; es svát (= svá, at) Vkl. 20; vasa bært. at Yt. 21; ráđ, at . . . Hkdr. 5; verđr, at Mhk. 26; hlægir mik, at L 60; fjarri hefr, at *procul abest, ut* Edr. 3. *Hoc modo præcipue enuntiationes objectivæ, quæ dicuntur, ab* at, *sequente indicativo, incipiunt post verba sentiendi l. declarandi, e. gr. post:* biđja Jdr. 36; finna L. 38. 42; fregna Yt. 14. 43; Odr. 3; Hr. A. 9. 11; Edr. 8; G. 38; Isl. 19. 21; L. 45; Sk. 17. 48. 52; segja Hkm. 13; G. 35; Jdr. 11. 16. 17; L. 30; Sk. 115; sjá Hkv. 19; L. 47; Sk. 175; skrǫkva Sk. 130; spyrja G. 12; vita Yt. 11; Vkv. 8; R. 26; G. 4. 40; vætta L. 97. — 2) *cum modo conjunctivo, ubi opiniones, rumores, spes, metus. simil., enuntiantur; e. gr.* hitt, at gangi Kkm. 23; sú miskunn, at L. 23; oss var flutt, at L. 60; varđar mest, at . . . sé L. 97; L. 96; litlu verr, at Mhk. 13; væri betr, at Mhk. 25; vera kann þvi at L. 99; mætti verđa, at L. 53; ei er von, at Sk. 167; ekki er trútt. at Sk. 189; eyđisk hitt, at *id non accidet, ut* Edr. 14; *sic quoque post verba sentiendi, declarandi, voluntatis, affectuum, sim., e. gr. post* beiđa L. 3; biđja Isl. 1; L. 88; fregna G. 12. 15. 43; Jdr. 9. 29. 38; Isl. 12; Sk. 188; heyra Jdr. 20; hræđast L. 84; hyggja (*semper c. conj.*) Rdr. 8; Jdr. 33; Mhk. 22. 24; kvíđa L. 40; muna L. 88; segja L. 59. 61; Mhk. 24; sjá L. 26; trúa Sk. 35; ugga L. 18; veita L. 83; vilja L. 98; vænast

L. 87; vænta Kkm. 27. — 3) *cum imperativo modo (ut apud Græcos ὅτι cum imper.), e. gr.* segir, at svara mér skjótt L. 16; *cfr* L. 21. — B) *in enuntiationibus consecutivis*; 1) *cum ind., e. gr.* svá geisar eldr, at eigi finnst L. 70; svá at þykkja Mhk. 20; L. 80. 98; Sk. 155. 176; *omisso* svá, Edr. 7. — 2) *cum conj., v. c.* svá horsk, at G. 64; L. 3. 35; svá *omittitur* L. 2. 82. — C) *in enuntiatis finalibus; cum conj. e. gr.* var huldr, at mætti firrast kulda L. 35; L. 14. 23. 96; að ei (= *ne*) fari vit L. 16; Sk. 116. — *Conjunctio* at *interdum ab initio enuntiationis remota est, e. gr.* L. 23. 38. 61; *nonnumquam omittitur, e. gr.* æskik þína miskunn, (ɔ: at) veitist mér L. 2. 15; Sk. 168. 170. 188. 199.

-at, *part. negativa, verbis suffixa; vid.* -a, -át, -t!

at, *n., incitatio;* odda at *incitatio cuspidum, pugna* Hfl. 9; at Yggs *i. e. prælium* Vkv. 6; fregnk at *rebellionem fando accepi* Bgl. 9.

atferð, *ratio, modus;* atferðin Jesú burðar er undarlig L. 41.

atfrétt, *f., percontatio;* eyvit mun sjá atfrétt stoða Mhk. 29.

atgeirr, *m., lancea;* raka atgeir at ehm Sk. 134; þollr atgeirs *i. e. bellator, vir* Isl. 9.

atróðr, *m., remigatio;* greiða atróðr mikinn *magnam remigationem instituere, strenue adremigare* Jdr. 23.

atsókn, *f., impugnatio; impetus; prælium;* atsókn en sétta Vkv. 6; gǫrði gilda atsókn ok stríða Sk. 187.

attu = at þú; L. 21.

auð-, *particula inseparabilis; conjuncta cum adj. et partic. facilitatem quandam denotat; vim ideo habet amplificativam, prorsus eodem modo, quo vox Latinorum* 'facile', *e. gr.* 'facile princeps', 'facile miserrimus', *simil.*

auðarmildr, *adj., largus, benignus;* auðarmildr sunr *(de Christo)* G. 5.

auðarnjótr, *m., possessor auri, vir;* blindr auðarnjótr G. 23.

auðbroti, *m. fractor i. e. largitor divitiarum; vir;* auðbrotar ógnrakkastir Jdr. 10.

auðfenginn, *part. compos., facile parabilis;* auðfengnar eru gelti sakar Mhk. 26.

auðfinnendr, *m. pl., qui divitias pariunt; viri;* audfinnǫndum G. 3.

auðgintr, *part. comp. (a* ginna, *decipere), qui facile decipi potest; credulus;* mjǫk auðgint *valde credula* L. 18.

auðigr, *adj.,* 1) *dives, opulentus;* auðigr þykkir einn sér hvar Mhk. 15; við Kjǫtva enn auðga Hkv. 7. — 2) *ornatus, splendidus;* auðig skrín Edr. 12. — 3) *multiplex, multus;* með glæpum auðgum *plurimis sceleribus* L. 78.

auðit, *n. part. præt. defect., fortunâ concessum, fato destinatum; c. dat. pers. et gen. rei, e. gr.* audit vas flotnum dauða Hr. A. 12; skíði skorðu vas skriðar auðit *navi facultas currendi data est* Hr. A. 6; Heðins kvánar varð audit *pugnæ copia facta est* Kkm. 4; Kkm. 15; Hr. S. 5.

audkylfa, *f.*, *clava lignea* (ɔ: *arbor*) *divitiarum, i. e. vir liberalis*; audkylfur œstusk Hkv. 11.

audmjúkligast, *adv. superl.*, *humillime*; gráta audmjúkligast *humillime deplorare* L. 79.

audna, *f.*, *sors; prosperitas*; audnan þín Sk. 89. 110.

Audr, *m. pr.*, *filius Noctis*; systir Auds *i. e. Tellus, terra* Hkdr. 6.

audr, *m.* (*sing. tantum*), *divitiæ, opes; aurum*; víss audr Sk. 69; drengir þágu aud Edr. 7; Edr. 9. 30; Sk. 50; audi gœda ehn *divitiis aliquem beare* Edr. 4; Edr. 26; audar Njǫrdr *i. e. vir* Isl. 11; audar Baldr *id.*, Sk. 12; audar beidir, lundr, framstiklir *id.* G. 37; Hr. S. 13; Hrfm. 15; *gen.* audar *pro adv.*, *valde, admodum*; audar hæstr *longe ornatissimus* Hrfm. 5.

audr, *adj.*, *vacuus; vastatus*; autt rúm Sk. 86; á auda trǫd Hkm. 20; Efdr. 18; lǫnd eru ordin aud Efdr. 21.

audrýrir, *m.*, *qui facile delet, consumit*; geirbrúar audrýrir *eversor clipei, bellator* Vkl. 9.

audsénn, *part. compos.*, *manifestus, perspicuus*; audsénna (*manifestius*) er annars vamm Mhk. 23.

audskýfandi, *m. part. compos.*, *aurum dispergens; vir liberalis*; ór kverkum audskýfanda G. 40.

audstefnir, *m. divitias erogans, vir liberalis*; valgammar fyldusk fjǫrseldum audstefni Hrfm. 18.

audþeystr, *part. compos.*, *qui facile expromitur, movetur*; esa audþeystr þagnafundr Snt. 2.

auga, *n. oculus; visus*; fékk slag í augat Sk. 139; njótid bauga sem Brúnn auga Hfl. 21; augun dǫpr ok móđ L. 54; veitir blindum augu *cæcis visum reddit* L. 46; í ormfrán augu Jdr. 32; verdr fyr augum alþjód *in conspectum populi venire* Snt. 9; L. 32. 33; njóta augna ústunginna G. 61.

augabragd, *n.*, *momentum temporis*; þótt aldri þegdi augabragd *etsi ne momentum quidem temporis tacuissent* L. 94.

augnabrún, *f. supercilium*; augnabrúnin á honum springr Sk. 154.

augsjón, *f. aspectus*; hann duldist fyr augsjón manna L. 15.

auk, *conj.*; *et, etiam, quoque; in initio versûs* Vkl. 1. 9. 21; Þdr. 14; G. 16. 40. 59; Jdr. 10. 37; *cett.*; *in medio versu* Vkl. 17.

auka (jók, aukinn), *v.*, *augere, amplificare*; auka ód *carmen condere* Jdr. 3; auka vald Hr. S. 20; auka aldr Mhk. 9; L. 95; kvædit mun aukask *carmen deducendum est* Hr. A. 15; frák annir aukask Jdr. 10; aukinn hauks bjálfa *exuviis accipitris indutus* Hlg. 12; þat kveda eigi aukit *negant hæc verbis aucta esse* Jdr. 22; Mhk. 9; jók þegns gnótt *augebat numerum civium* Vkl. 4.

auli, *m. baro, homo futilis, bliteus*; aulinn kvad Sk. 98; Sk. 188. 189. 193.

aumr, *adj., miser, infelix;* þú fyrdæmdir auma Evam L. 66; ór hǫfði aumum auðar beiði G. 37; (þau, Adám ok Eva) veltust aum L. 19; gefr hjálp aumum ferðum G. 38.
Aunn, *m. pr., rex Upsaliensis;* Ánasótt knátti Aun of standa Yt. 24.
aurar, *pl. m., vid.* eyrir!
aurborð, *n., tabula (quasi arenaria); ordo tabularum navis a carina secundus;* aurborðs eykir *jumenta tabularum, i. e. naves* Vkl. 17.
aurr, *m., glarea;* blandinn við aur Yt. 32.
ausa (jós, ausinn), *v. haurire; conspergere; c. dat.* jós sandi of stál Hr. S. 13; haugi ausinn *tumulo compositus* Yt. 52.
austan, *adv., ab oriente;* kómu austan Hkv. 7; Bgl. 6; Kdr. 6; Hr. A. 3. 4; austan ór Gǫrðum Edr. 5; fyr austan *in oriente* Vkv. 1; fyr Geitkjǫrr austan Hr. S. 7; fyr Elfi austan Hr. S. 11; *fere pro adj., e. gr.* austan ógnvaldr *bellator ex oriente profectus* Vkv. 9; bragnar austan *i. e. Norvegi* Hrfm. 12.
austmaðr, *m., (pl.* austmenn); *vir ab oriente veniens; de Norvegis, e. gr.* allvaldr austmanna Hkv. 9.
austmarr, *m., mare Balticum;* austmarr kveðr Gýmis ljóð Yt. 36.
austmǫrk, *f., silva orientalis; acc.* austmǫrk *per silvam orientalem* Yt. 28; *cfr tamen adnot. ad h. l.*
austr *l.* **austur**, *adv., ad orientem; in oriente;* austr of mar Hfl. 14; Hkdr. 1; Efdr. 24; Vkv. 3; O. S. 5; Isl. 12; L. 36; Sk. 53; austr í Gǫrðum Ódr. 2; Edr. 4; Kkm. 2. 3; austr til Egða býs Hlt. 15; austr um Skǫrð Sk. 29; austr af Nóreg Sk. 65; Sk. 54; austur þangat Sk. 49. 61; of austr Yt. 28 *(ex recensione Kringlæ).*
austrkonungr, *m., rex regionis orientalis; rex Upsaliensis;* hárr austrkonungr Yt. 26; við ofrkapp austrkonunga Hlt. 6.
austrland, *n., terra orientalis; pl.* austrland *pro* austrlǫnd Vkl. 3.
austrvegr, *m., regio orientalis; pl.* austrvegar *regiones Baltico mari adjacentes;* of allan austrveg Edr. 4; á Austrvega *(de Suecia)* Yt. 15.
austrœnn, *adj., ab oriente veniens; orientalis;* gœddir mani austrœnu Hkv. 16.
ave, *n., formula latina salutantis;* þér (ɔ: *Mariæ virgini*) færik ave L. 28.

Á.

á, *præp. cum dat. et accus.; in, prope, juxta, cett.* — A) *Cum dativo conjuncta significat:* 1) *locum, ubi (proprie in cujus superficie) aliquid est vel fit; ex. gr.* á Vendli Yt. 29; á Lofundi Yt. 33; á Kvinnum Hkv. 5, *et sic sæpissime cum nom. locorum et propriis et appellativis, v. c.* á jǫrðu Vkl. 10; L. 14. 15. 34; á jǫrð *(pro* jǫrðu) L. 22; á foldu L. 41; á moldu L. 29; á grundu Hr. S. 9. 12; L. 31. 37; á landi Vkv. 7. 14; Hr. S. 10; L. 40; á jarðríki G. 62; á snægrundu Isl. 3; á hólmi Isl. 26; á Endils mó Þdr. 3; á sandi

Rdr. 10; Gldr. 8; G. 59; á þaranum Sk. 63; á sundi Efdr. 15; á Fjǫrnis fjǫllum Yt. 54; á lægi Hr. S. 15; á unnum Hr. S. 16; á sjó Sk. 55; á rausn Gldr. 5; á nǫkkva Snt. 3; á sýju Jdr. 16; á brimskíðum Hrfm. 16; á randar botni Rdr. 7; á Geitis garði Hlg. 20; á gólfi Rdr. 4; Sk. 148; á stóli G. 5; Sk. 71. 87; á krossi G. 3; á altari G. 50; á staf Sk. 101. 102; á stafnum Sk. 192; á belti Sk. 39; á vǫrrum L. 99; á hvárritveggju hendi Bgl. 16; á hjarta mínu L. 84; á snoppu Sk. 125; á kinnar vanga Sk. 136; á ristum Sk. 193; líta orm á hringum *videre serpentem annulis incubantem* Jdr. 37; *et sic passim. Cum hominum quoque nominibus conjungitur, e. gr.* í nefit á Skíða Sk. 175; úr haus á Skíða Sk. 194; augnabrúnin á honum Sk. 154; á sér Sk. 129. 137; á hreini gnípu Þdr. 13; litr á draugi Sk. 75; lemja á ehm (= lemja ehn) Sk. 135; *sæpe* á *usurpatur, ubi pro nostra loquendi consuetudine* í *expectandum erat, v. c.* yss á fólki *in populo, inter homines* Sk. 130; á heiðnum bókum L. 4; á himnum R. 33; á lopti Þdr. 16; Efdr. 4; L. 45; hlið á frændgarði Snt. 6; *eodem modo* lag á kvæði (= kvæðislag) Mhk. 11. — 2) *instrumentum vel adjumentum, quo quid efficitur, e. gr.* rjóða eht á ehm Yt. 20. 27; stangast á nǫglum L. 56; ríða á bǫrg *verre vehi* Hdr. 5; borinn á Hálfs bana Yt. 10; brestr á Hamðis skyrtum Hkdr. 8; hlam vas á hlífum Hkv. 9; glumdi á hlífum Jdr. 32; vundin á strengjum L. 45; armar svíddu á broddum L. 56; fagna á króki L. 60; leika á þræði Sk. 184. — 3) *rem, cujus ratione habita aliquid fit; ejusmodi locutiones cum substantivis et verbis sentiendi, cognoscendi, desiderandi, sperandi, tentandi, simil. sæpissime conjunguntur, e. gr.* ván á himnasælu L. 5; ván á ǫðru enn þínu L. 73; deili á því G. 41; kvittr á því Sk. 27; þokki á þessum L. 41; þǫrf á skæðum Sk. 23; vita skil á skálda reiðu Hkv. 18; sér á gerðum þeira, at ... Hkv. 19; freista á ýmsum lǫstum L. 45; leika á litlum ævintýrum Sk. 5. — 4) *rem l. personam quam quis agendo spectat, aut statum, in quo quis est, e. gr.* brjóta bág á ehm *resistere alicui, contendere cum aliquo* Þdr. 4; halda fast á lǫgum Bgl. 4; varð auðit sigrs á várum mǫnnum Kkm. 15; standa á enda *subverti* Snt. 4; vera á sinnum *comitari* Hkv. 8; vera á hæl *gradum referre* Bgl. 2; vera á leit *quærere* Mhk. 15; vera á reiðigangi *concuti, contremiscere* Sk. 76; vera á gangi *id.* Sk. 190. — 5) *certum temporis momentum, e. gr.* á morgni einum Isl. 23; á einni nóttu Jdr. 40; á einum vetri Hr. A. 15; á svipstund einni R. 30; á skǫmmu mæli *brevi temporis spatio* Jdr. 18; á þrítugs aldri L. 37; á ungum aldri Sk. 7; á efsta dómi L. 70; á því þingi Isl. 9; *cfr* L. 9. 23. 72; Sk. 128. — B) *Cum accusativo constructa præpositio motum ad rem (l. superficiem rei) vel ad personam significat, et ita quidem sæpissime subsequitur:* 1) *verba movendi, eundi, veniendi, simil.; ex. gr.* aka ehm á bug Mhk. 7; arka á jǫkla Sk. 53; álpa á haf Sk. 54; bera orð

á Austrvega Yt. 15; mjǫð á Engla þjǫð Hfl. 2; sverð á vali vík- Bdr. 1; vápn á ehn Yt. 8; mat á seyði Hlg. 2; binda upp (skó- á sik Sk. 39; breiða á krossinn L. 55; draga á flot Hfl. 1; dratt- á eht Sk. 34; drífa *(trans. et intrans.)* á eht Edr. 20; Jdr. 16; etja ehm á ehn Yt. 6; falla á jǫrð Sk. 179; á fætur Sk. 173; á kné sín bæði L. 51 *cett.*; blóð fell á kesjur Jdr. 28; Edr. 19; L. 54; Sk. 134; fara á ýta sjǫt Hkm. 20; fara á svik *fraudem concipere* Bgl. 7; fella eht á ehn R. 22; ganga á eht Jdr. 15. 31. 40; Hr. S. 7; ganga á hǫnd Edr. 21; ganga á haukjóðs bý R. 8; es gengt á ís Mhk. 12; halda á lopt *sursum eniti* Mhk. 14; hrinda Hkm. 4; Hr. S. 12; hrjóta Bdr. 9; hrynja Bdr. 12; hrœra Hfl. 19; hverfa Snt. 10; hætta Hr. A. 7; keyra Kkm. 24; Sk. 158; koma *trans.* Hfl. 12; Vkl. 20; *intrans.* Hkm. 20; Efdr. 14; Vkv. 9; Kkm. 14; komask á þrefa *in disceptationem venire* Mhk. 4; láta skína Edr. 6; leggja Mhk. 21; Sk. 135; leggja eign á óðul *in publicum redigere* Bgl. 14; leggja á flótta *fugere* G. 29; nálgast Sk. 94; negla á krossin L. 49; ráða á kaf *in mare se præcipitare* Jdr. 36; reka Gldr. 3; renna Yt. 34; L. 12; rigna Vkl. 4; rísa á sporð Mhk. 5; róa Mhk. 2; senda Hr. S. 18; skjóta Edr. 5; Hdr. 3; Sk. 52; snyðja Hátt. 77; stíga Hr. A. 2; stinga Kkm. 8; stǫkkva Sk. 138. 189; svífa Hr. S. 13; sœkja á flótta *fugere* Þdr. 12; þryngva Gldr. 1; verpa Hr. A. 10; ýta Jdr. 15; æsast L. 35; *cum verbis quoque* sitja *et* standa *hæc constructio usurpatur* Sk 79; Snt. 14. — 2) *Translata significatione eadem structura occurrit cum verbis videndi, audiendi, sentiendi, hortandi, invocandi, sperandi, simil., v. c. cum* gægjast L. 60; heita Hkm. 3; G. 54; heyra L. 99; horfa Sk. 72; hyggja Hkv. 11; kalla L. 50; kjósa Sk. 115; kveða Sk. 3; líta L. 91; sjá Em. 6; stara Hdr. 3; stunda L. 65; treysta L. 82; trúa G. 13; Isl. 25; venjask á þat Odr. 4; *eadem ratione* á *cum acc. sequitur adjectiva* gjarn *et* samr, Jdr. 17. 24. — 3) *Modum aut rem negotio vel conditioni alicui adjunctam hæc structura verborum sæpe significat, e. gr.* á þann veg L. 36; á ymsa (ɔ: vega) Mhk. 26; á Danska tungu ɔ: *inter gentes danice loquentes* Vkv. 15; G. 26; Edr. 27. — 4) *Apud poëtas posteriores* á *cum acc. ad tempus quoque indicandum usurpatur, v. c.* á vár Mhk. 6; fram á nátt Sk. 45; á þrettánda dag L. 36. — C) *Absolute vel loco adverbii usurpata hæc particula nonnumquam invenitur, e. gr.* heyra á Sgdr. 1; detta á L. 82; falla á Sk. 201; liggja á *interesse, referre* Sk. 37; þar á *in ea re* Sk. 6. — *Cum substantivis quibusdam particula* á *præpositiones, ut ita dicam, compositas fingit, e. gr.* á miðli Vkv. 4; á vit Vilja bróður *ad visendum Odinem* Yt. 4; á hendi ehm *adversus aliquem* Snt. 18; á hendr ehm *id.* Kdr. 3; á baki þeim Sk. 19; á bak málum ganga *a fide recedere* Bgl. 10. — *Substantivo suo* á *postponitur* Sk. 3. 115. 128.

á, *adv., vide supra!*

á, *f.*, *amnis:* á rođin unda gjálfri Kkm. 4; mækis á *fluvius gladii, i. e. sanguis* Hfl. 4; viđ skíra Skotborgar á Hr. A. 13.

áđan, *adv.*, *antea, prius;* nú grœr jǫrđ sem áđan Vkl. 9; Vkl. 22; Edr. 30; *ita quoque rectius scribitur* Yt. 28; *vide ann. ad h. l.*

áđr, 1) *adv.*, *antea, olim;* Yt. 19. 28; Gldr. 8; Bgl. 11. 13; Hdr. 2; Efdr. 16; R. 7; G. 26. 31; Hátt. 70. — 2) *conj.*, *priusquam, antequam; c. ind.* Gldr. 3; Snt. 21; Vkl. 6; Edr. 26; G. 28. 49; Mhk. 18; Isl. 3; L. 43; *c. conj.* Hlg. 6. 20; Hkv. 9; Gldr. 2; Hkm. 4. 20; Vkl. 3. 16; Þdr. 11; Efdr. 4. 18; G. 13. 15; Kkm. 5. 6. 7. 10. 11. 20; Jdr. 30. 36. 39. *Pro* áđr *nonnunquam* áđr en (*l.* enn) *usurpatur et c. ind., e. gr.* G. 25; Hrfm. 20; *et c. conj., e. gr.* Efdr. 15; L. 6. 10. 67. 82; *supervacaneo modo conjunguntur* fyrr . . . áđr en . . . Efdr. 28.

áđur, *adv.* = áđr; Sk. 110.

áfengr, *adj.*, *inebrians;* áfengt ǫl Sk. 108.

ágirni, *f.* *cupiditas; avaritia;* frost ágirni *gelu avaritiæ* L. 78.

ágæti, *n.*, *celebritas famæ, claritas;* leita sér ágæta Jdr. 11.

ágætr, *adj.*, *clarus, celeber; eximius;* ágætr Eysteinn G. 71; Isl. 8. 22; býđk brag ágætan G. 1; dýrđ es ágæt orđin G. 11. 39; ágætt líf Sk. 99; L. 62; vef ágætu verndar skauti L. 86; þú ert ágætust L. 90.

ákafa, *adv.*, *vehementer;* ákafa snarpr *vehementer acer* Isl. 20.

Áki, *m. pr.*, *filius Palnatokii;* minni syni Áka *inferior filio Akii (i. e. Vagne)* Jdr. 8; arfþegi Áka Jdr. 28; Jdr. 29. 42.

Álasund, *n. pr.*, *fretum quoddam;* í Álasundi Kkm. 20.

Áláfr, *m. pr.*, = Óláfr; Vkv. 2. 7; R. 4; *acc.* Áláf Efdr. 22; G. 54; *gen.* Áláfs Hr. A. 15.

Áleinn, *m. pr.*, *dynasta Scotus;* Hrfm. 14.

Álfheimr, *m. pr.*, *regio geniis (saxatilibus) habitata* (= Jǫtunheimr); Álfheims kálfar Þdr. 19.

álfold, *f.*, *campus anguillæ i. e. mare;* álfoldar eldr *i. e. aurum* Hrfm. 5.

álfr, *m. genius; dæmon; in appellationibus virorum:* sóknar álfr Rdr. 4; fjǫrnis álfr Hr. S. 20; *deus tutelaris:* álfr Álfheims kálfa *numen montium Alfheimensium i. e. gigas Geirrodius* Þdr. 19; freista álfs myrkmarkar hlóđynjar *contendere cum præfecto Norvegiæ* Vkl. 18.

Álfr, *m. pr.*, *rex Upsaliensis;* Yt. 20.

Álfur, *m. pr.* (= Álfr), *rex quidam:* Álfur kóngr hinn sterki Sk. 73.

Áli, *m. pr.*, *pirata quidam;* Álá dólgr Yt; Ála él *procella piratæ i. e. pugna* Vkl. 3: Áli vaztar undirkúlu *pirata saxorum i. e. gigas* Rdr. 14.

áll, *m.*, *gurges;* álar bifđusk fyrir *gurgites quassati sunt ante* (ɔ: *proram*) Hr. A. 10.

álmr, *m.*, 1) *ulmus;* álmr skjalda *ulmus clipeorum i. e. vir* Isl. 25. —

2) *arcus;* álmr vas dreginn Hfl. 13; álmr umði Kkm. 12; *cfr* Kkm. 9; Jdr. 27; askr álms *fraxinus arcûs i. e. vir arcitenens* Isl. 3.
álmreyr, *n., arundo arcûs, sagitta;* álmreyrs lituðr G. 17.
álmtaug, *f. funis arcûs; nervus;* Ægir álmtaugar *numen arcitenens, vir* Þdr. 15.
álpa (að), *v., more vitulorum incedere; currere; abire;* þeir álpuðu frá landi Sk. 54.
Ánasótt, *f. morbus Anii i. e. languor senilis;* Ánasótt knátti Aun of standa Yt. 24.
ár, *adv., olim; mane;* flugdreki vas ár roðinn Kkm. 21; (Hlg. 2; *cfr ann. ad h. l.*).
ár, *f., remus;* óðar ár *remus carminis, i. e. lingua;* skáru óðar ár G. 40; hirð knýði árar R. 15; Hkv. 17; gekk at árum *per remos incedebat* R. 25; Hkv. 5; ár bens *remus vulneris, i. e. gladius:* blóð þó bens árum *cruor lavabat gladios* Bdr. 9.
árablakkr, *m., equus remivagus i. e. navis;* yppiþollar unnartams árablakks Hr. S. 18.
árborinn, *part. comp., olim asportatus;* árborinn þagnafundr Snt. 2.
árflóð, *n., effusio fluminis; accessus æstuum;* árflóð stakar Mhk. 26.
ár-Gefn *(ab* ár, *n., annona), f., dea cibariorum, i. e. femina;* ár-Gefnar *feminæ!* Hlg. 2; *cfr tamen ann. ad h. l.!*
árgjarn, *adj., cupidus bonæ annonæ;* árgjǫrn kind Yt. 9.
árhjálmr (ár, *n.* = eir, *æs*), *m., cassis;* und árhjálmi Hkm. 3.
árla, *adv., mane, matutino tempore;* árla dags Sk. 21; Hátt. 77.
Ármóðr, *m. pr., dux Norvegus; acc.* Ármóð Jdr. 21; *dat.* Ármóði Jdr. 29.
árr (*pl. nom.* ærir, *acc.* áru), *m., famulus, minister; nuntius;* Ásu árr Yt. 50; árr orms landa *auri partitor; vir liberalis* G. 23; *eodem modo* ærir hauka háklifs elds *viri* Efdr. 20; árr oddbragðs *bellator* Efdr. 22; bark mærð æri sverðregns Hdr. 9; ærir ǫrbragðs *sagittarii* R. 18; lætr áru byggva vé Vkl. 9.
ársæll (ár, *n., annona*), *adj., felix vilitate annonæ;* Kdr. 2.
Ása, *f. pr., mulier quædam;* Ásu árr Yt. 50.
ásamt, *adv., simul, una;* renna ásamt Hr. A. 9.
Ása-Þórr, *m. pr., Thor deus;* Sk. 46. 53.
Ásbjǫrn, *m. pr.; vir Islandus; gen.* Ásbjarnar Isl. 7.
ásjá, *f., facies, adspectus;* fyr ásjó (*pro* ásjá) þinni *coram facie tua* L. 51; *cett.*
ásjón, *f., facies;* með ásjón fagri *facie pulchra* L. 52.
Áslaug, *f. pr., conjux Ragnaris Lodbrokii;* burir Áslaugar Kkm. 26.
Áslákr, *m. pr., cognomine* holmskalli; *servus Buii* Jdr. 13. 26. 34.
ásmegin, *n., robur divinum;* fremsk ásmagni slíku Vkl. 9.
Ásmundr, *m. pr., cognomine* berserkjabani, *pirata celebratus;* Mhk. 8.
Ásólfr, *m. pr.; vir Isl.,* Ásólfs gǫtu ætla ek drengrinn þrammi Sk. 29.
áss, *m., deus ex genere Ansium;* áss orðsæll Hdr. 3; Æsir tólf *Anses duodecim* Sk. 71; Hlg. 2; Kkm. 28; Sk. 61. 177; þigg þú

at Ásum ǫl Hkm. 16; Kkm. 29; Ása niđr Hlt. 3; Hlg. 5. 9; Isl. 16; áss hríđar Fróđa *numen pugnæ, bellator* Vkl. 23; áss kykva nauđar *vir arcipotens* Þdr. 8.

áss, *m., trabs; vectis; pertica veli;* eisu áss *contus (ferri) ignitus* Þdr. 16; reiđa ás at drengjum Isl. 15; fyr ási Yt. 45.

ást, *f. amor; favor; benevolentia;* seggr hverr taki ást G. 67; sannri ást *vero amore* L. 99; L. 85; ástir paradísar L. 13; af ástum Krists G. 68.

ástarorđ, *n., dictum dulce; amice dictum;* međ ástarorđum L. 4.

ástblindr, *adj., amore cæcus;* seggir eru ástblindir Mhk. 20.

ástvinr, *m., amicus intima familiaritate conjunctus;* ástvinr aldar Edr. 23; Kkm. 23; L. 37; snauđr at ástvinum Snt. 7.

áta, *f., esca, cibus;* úlfr stóđ í átu *lupus stetit prædam devorans* Jdr. 31; G. 29.

átján, *num. card., duodeviginti;* átján hundruđ Sk. 144; Jdr. 41; Sk. 82. 142.

átt, *f., familia; progenies; genus;* hǫfuđ áttar ydvarrar G. 8; allar áttir Ingifreys Hlg. 10.

átta, *num. card., octo;* mǫgr átta ok einnar mœđra Hdr. 2; Hkm. 16; R. 15; Kkm. 3; Edr. 30; Isl. 15; Sk. 192.

átti, *num. ord., octavus;* átti dagr L. 35; gerđi enn átta styr Vkv. 8.

áttkonr, *m., cognatus;* áttkonr Yngva Edr. 12; Yt. 42.

áttruđr *l.* áttrunnr, *m., cognatus; gentilis;* áttruđr Suđra *Geirrodius gigas* Þdr. 15; áttrunnr Hýmis *Thjassius gigas* Hlg. 9.

áttungr, *m., cognatus; progenies;* Freys áttungr Yt. 31; Hlt. 9; Týs áttungr Yt. 27; Hlt. 12; áttunga rjóđr *interfector filiorum* Yt. 25.

áþokkađr, *adj., similis; c. dat.* ferđ var áþokkuđ eldingum Hrfm. 4.

ávalt (*pro* á valt *circulatim; continue; alii putant pro* of alt), *adv., semper;* konungs morgunn er langr ávalt Mhk. 13.

B.

baga (gđ, bagat), *v., adversari;* bagđi viđ ehm Hlg. 18.

bagall, *m., pedum episcopi;* gǫrđu bagalinn Sk. 200.

bak, *n., dorsum; tergum;* Ellu bak Kdr. 11; falla aptr á bak Sk. 134; af mars baki Hkm. 11; á baki þeim Sk. 19; Hkv. 11; ganga á bak málum *i. e. a fide recedere* Bgl. 10.

baka (ađ), *v., pinsere;* svanni vildi baka G. 35.

Baldr, *m. pr., deus, filius Odinis;* Eljuđnir vann sólginn Baldr Mhk. 9; Em. 2; bekkir Baldrs fǫđur *sedilia patris Balderi, i. e. Odinis* Kkm. 25; Baldrs of barmi *i. e. Thor* Hlg. 16; *in appell. virorum:* hringa Baldr *deus annulorum, vir liberalis* Hr. S. 4; auđar Baldr. *id.* Sk. 12; af menja Baldri Sk. 7.

baldr, *m., vir eximius, strenuus (cfr anglos.* bealdor – *princeps)*; baldr varði þeygi vísa Bj. 5.

ballr, *adj., validus, strenuus*; drepa ballastan dólg Hlg. 6.

band, *n., vinculum*; í bandi L. 22; af holdsins bǫndum L. 83; bǫnd ættar *vincula propinquitatis* Snt. 7; *plur.* bǫnd *numina, dii, e. gr.* band (*pro* bǫnd) ollu því Hlg. 17; Hkm. 10; banda vinr *i. e. Thor* Hdr. 3; vé banda Vkl. 8; at mun banda Vkl. 3.

bani, *m.,* 1) *mors*; bíða bana Mhk. 8. — 2) *interfector*; at bǫnum urðusk Yt. 21; Yt. 18; bera bana Goðlaugs Yt. 22; Hlg. 16; á Hálfs bana *i. e. igne* Yt. 10.

bann, *n., interdictum; condemnatio*; leys mitt bann L. 83; L. 15: leysa ór banni *resacrare* L. 64. 80; hlátrar bann *risûs impedimentum i. e. lacrimæ* Mhk. 9.

banna (að), *v., prohibere, interdicere; c. dat. pers. et acc. rei,* máttut banna Óleifi sinn bœ *Olavum ab oppido suo prohibere non potuerunt* Vkv. 8; ek banna báðum ykkr at bíta eplit L. 14; hann át þat, er vissi bannat L. 18; L. 16. 39. 66.

bannsetja (tt), *v., exsecrari*; maðr bannsettur *vir exsecratus* L. 66.

baptista, *m. (vox Græca), qui baptizat*; Jón baptista L. 37.

barð, *n., res quæque prominens*; 1) *continuatio carinæ l. trabs proræ, quæ laterum compagines committit; pars proræ superior ab utroque latere; prora*; hélug bǫrð Hr. A. 11; Edr. 16; marir barða *i. e. naves* Bdr. 2; barða bláskíð *id.*, Hátt. 79: lét þrungit skipa barðum (ɔ: bǫrðum) Gldr. 1. — 2) *terra editior, mons*; við barði Þdr. 11. — 3) *barba*; hǫggva bǫrðum í gras *gramen barbis ferire, i. e. prosterni* Isl. 12.

Barðafjǫrðr, *m. pr., sinus quidam*; í Barðafirði Kkm. 12.

bardagi, *m., pugna*; heyja bardaga stóra Jdr. 7.

barði, *m., ceti genus*; lyngs barði *cetus ericæ, i. e. serpens*; *gen.* barða Vkl. 22.

barðmáni, *m., luna proræ, i. e. clipeus*; vann barðmána skarðan Efdr. 27.

barðraukn, *n., jumentum proræ, i. e. navis*; rǫðull barðraukns *i. e. clipeus* G. 53.

barka (að), *v., cutem induere (?)*; barkaðr *convestitus,* ɔ: *loricatus*; hold barkaðra Efdr. 6.

barklauss, *adj., decorticatus*; hjó birki barklaust Odr. 5.

barmi, *m., frater*; barmi Baldrs Hlg. 16; Erps barmar Rdr. 3.

barn, *n., infans; proles*; eitt barn L. 64; Márju barn! *fili Mariæ!* L. 85; Mhk. 5; fyr barni þínu L. 87. 88; bǫrn ǫll L. 64; þessi bǫrnin L. 49; þverrir barna þorns Þdr. 7.

barnungr, *adj., tenera ætate; nom.* barnungr Gldr. 1.

barr, *adj., promptus, paratus*; barr at fylgja Sigvalda Jdr. 13.

barrhǫdduð, *adj. f. (a* barr, *n., spina pinorum, pinus, et* haddr). *pineto comata; acc.* barrhaddaða Hkdr. 3.

batna (að), *v., meliorem fieri;* aldri trúi ek hann batni Sk. 34; *c. dat. pers. et gen. rei,* ǫrmum þrjót mun aldri batna illra meina Sk. 202; lítit batnar Skíða Sk. 201.

batnaðr. *m., melior sors;* ván batnadar gleðr hug G. 22.

baugdrífr, *m., spargens annulos; vir liberalis; acc.* baugdríf *(de S:to Olavo)* G. 17.

bauglestir, *m., vitiator annulorum, i. e. vir liberalis; gen.* bauglestis Hrfm. 15.

baugnafaðr, *adj., circulo instar modioli rotæ* (nǫf, *f., suethice* naf) *ornatus;* baugnafat hjól Hǫgna meyjar baugskjǫldr *(vid. infra!); gen.* baugnafaðs Rdr. 2.

baugnes, *n. promontorium* (ɔ: *terra*) *annuli, i. e. manus;* brandir *(ignes)* baugness *i. e. aurum* G. 69.

baugnjótr, *m., possessor annulorum; vir;* flugskjarrir baugnjótar Hrfm. 13; af baugnjótum Hrfm. 10.

baug-Njǫrðr, *m., deus (Njordius) annuli; vir; dat.* baug-Nirði Hrfm. 18.

baugr, *m.,* 1) *annulus; torques; armilla;* bera háls' baug Rdr. 8; gæða baugum Sk. 32; selja við baugum Snt. 15; njótið bauga Hfl. 21; *in appell. virorum:* bauga Týr *vir liberalis* Hkm. 6; bauga snyrtir *id.* G. 49; bauga brjótendr *id.* Efdr. 4; *in appell. feminæ:* bauga skorða *femina annulis ornata* Sk. 4. — 2) *circulus;* á hyrjar baugi *circulo igneo, rota ardente, i. e. visio fulminante Thoris* Hlg. 14; *præcipue circulus in clipeo pictus e. gr.* baugs bifkleif Hlg. 13. 20; of bauga *supra clipeos (per synecdochen)* Hkm. 8. — 3) *hamus loricæ;* baugs meginserkr Efdr. 10.

baugset, *n., sedes annuli, i. e. manus;* með baugseti Hfl. 14.

baugskjǫldr, *m., clipeus circulo picto l. aurato ornatus;* beiðir baugskjaldar *bellator* G. 19.

baztr = beztr; *vid.* betri!

báðir, báðar, bæði. *adj. num., ambo, uterque;* báðir brœðr Isl. 18; Sk. 141; sá báða Naðra Efdr. 18; Sk. 118. 159; falla á kné sín bæði L. 51 *cet.;* trúan bauð at sanna bæði senn *(utrumque eodem tempore):* mey ok móður, mann ok guð L. 34; L. 43; at báðum síðum L. 40; L. 41; med feðrum beggja Bgl. 17; bæði . . . ok = *et . . . et* G. 38; Bdr. 5; L. 7. 56; Sk. 179. 184.

bági, *m., adversarius;* Hkm. 16; Hlt. 5; Hr. A. 8; úlfs of bági *lupi (i. e. Fenreri) adversarius, i. e. Oden* Snt. 23; troða ljóna liðs bága Yt. 4; Tveggja bága njǫrvanipt *i. e. Hela* Snt. 24.

bágr, *m., repugnantia; controversia;* brjóta bág á ehm *cum aliquo contendere* Þdr. 4.

bál, *n., rogus; flamma, ignis;* at sunar báli Hdr. 7; bragnar báli slegnir Hr. S. 10; Yggjar bál *ignis Odinis, i. e. gladius;* Yggjar báls él *pugna* Isl. 13.

Bálagarðr, *m. pr., pars oræ Fennicæ;* Bálagarðs síða Vkv. 3.

Báleygr, *m. pr., Oden;* brúđr Báleygs, *i. e.* Jǫrđ *terra* Hkdr. 4.
bálkađr, *adj., circumsæptus;* friđland Feneyjar bálkat *libera urbs Venetorum, palis circummunita* Edr. 10.
bálkr, *m., trabs; dissæptum; medium spatium inter duas trabes;* viđ randar bálku *(allisi) ad sæpimenta circuli i. e. ad clipeos* Efdr. 8.
Bár, *n. (?) pr., oppidum Apuliæ, ubi humatus est S. Nicolaus;* gekk út í Bár Edr. 11.
bára, *f., unda;* bára hristisk Hr. A. 2; bens bára *i. e. cruor* Bdr. 11; á hola báru Edr. 5; már valkastar báru *i. e. aquila* Hlg. 3; ísugar bárur Jdr. 16.
bárufákr, *m., equus undæ, i. e. navis;* hrjóđr bárufáks Gldr. 1.
bátr, *m., scapha, lembus;* átti ek Fjǫlnis bát *(de poësi)* Sk. 6; draga báta Hrfm. 13.
beđr, *m.,* 1) *lectus; pulvinar.* — 2) *ripa; litus;* á beđi Skútu Yt. 5; Yt. 50.
beiđa (dd), *v., petere, rogare;* beiđi ek þik, at . . . renni L. 3; L. 82; er valdit beiddi *vi superiore imperante* L. 61.
beiđir, *m., qui poscit;* brynþings beiđir *i. e. pugnator* Edr. 9; beiđir baugskjaldar *id.* G. 19; beiđir fjall-Gestils orđs *flagitator auri, i. e. vir* Isl. 4; *dat.* auđar beiđi *id.* G. 37.
beimar, *m. pl., viri, homines;* beimar verđa ungir L. 74; fremstr beima R. 1; ættir beima L. 39.
bein, *n., os;* hold ok bein L. 30. 93; G. 23; of brynjálfs beinum Yt. 44; bein foldar *ossa campi, i. e. lapides* Yt. 38; bein lagar *l.* sævar *ossa maris, lapides* Yt. 45, Hlt. 4.
beini, *m., officium hospitalitatis;* allr beininn Sk. 19; tormiđluđr beina Hlg. 3.
beinn, *adj., rectus; directus;* beint *directe* Sk. 72; *prorsus* Sk. 104. 184; beint þar næst *proximo loco* Sk. 75; heyrđu til orđa beinna *exaudi verba simplicia* G. 8.
beiskjaldi, *m., cognomen viri* Þorleifr; Sk. 35.
beita (tt), *v., petere; incitare;* beita ehm ehu *petere aliquem aliqua re* Isl. 3; beitti rekka harmi *viros dolore affecit* Þdr. 18; lómi beittr *dolo circumventus* Yt. 49; *c. dat.* beita skeiđum *cursum navium regere, ita ut vela in ventum obliquentur (sueth.* kryssa) R. 15.
bekkdómr, *m., contentio; altercatio;* viđ bráđan bekkdóm Efdr. 12.
bekk-karmr, *m., receptaculum scamnorum, i. e. domus;* bekk-karms rekkar *viri domestici, socii* Þdr. 18; *(vox tmesi divisa).*
bekkr, *m. (gen.* bekks *et* bekkjar); *scamnum; sedile;* at breiđa bekki Em. 1; veitk bekki búna Kkm. 25; bekkjar dís gođa *i. e. nympha deorum conviva* Hlg. 9; eldr ǫlna bekks *ignis sedis piscium, i. e. ignis maris, aurum* Rdr. 13.
bekkþili, *n., assis scamnorum;* braka ǫll bekkþili Em. 2.
Belgjadalr, *m. pr.,* = Hítardalr; í Belgjadal Sk. 35.
Beli, *m. pr., gigas quidam;* Belja dólgr *i. e. Freyus* Hlt. 5; Hlg. 18.

belja (að), *v., mugire; fremere;* í honum beljar Sk. 160.
bella (ball), *v., tangere; ferire; c. dat.* hǫggit ball honum Sk. 163.
bella (ld), *v., agere; exercere; contendere; opprimere; c. dat.* styr beldi *pugnam commisit* Sgdr. 4; þótt svikum beldi *etsi dolos agitarent* Efdr. 20; bella aldrminkanda *percussorem devincere* Þdr. 19.
belti, *n., zona;* á belti sér *in cingulo suo* Sk. 39.
ben, *f., vulnus;* ben knátti blása Jdr. 32; lét ben svíða R. 21; benja kólga *unda vulnerum, i. e. cruor* Hr. A. 4; Bgl. 12; Rdr. 9.
ben, *n.,* = ben, *f.;* bens ár Bdr. 9; ben fnýstu blóði Gldr. 5.
benda (nd), *v., inflectere;* bendum benþvara *hastam torsimus* Kkm. 9.
bending, *f., nutus monentis;* vinna bendingar G. 49.
beneldr, *m., ignis vulnerans, i. e. gladius;* brunnu beneldar Hkm. 7.
benfúrr, *m., ignis vulnerans, gladius; acc.* benfúr Hkdr. 8.
bengrefill, *m., cælum (instrumentum cælatoris) vulnificum, i. e. gladius;* beit bengrefill Hfl. 8; Kkm. 10.
benkneif, *f., hamus vulnerans, i. e. telum;* benkneif óð í blóði Efdr. 15.
benlaukr, *m., allium (i. e. herba, arbor, lignum) vulnificum, i. e. ensis;* hvassir benlaukar Bdr. 7.
benmár, *m., mergus vulneris, i. e. corvus;* benmás granar Hfl. 11.
bensíld, *f., halec vulnerans, i. e. sagitta l. hasta;* bensíldr klufu skjǫldu Kkm. 4.
benþvari, *m., rudicula vulnifica; hasta;* benþvara bendum Kkm. 9.
Bera, *f. pr., conjux Alfii, regis Upsaliensis* Yt. 21.
bera (bar, borinn), *v.;* A) *verb. person.* — 1) *ferre, portare, gestare; passim sensu proprio, e. gr.* Vísundr berr þik Hr. A. 7; Yt. 10. 22; bar háls baug Rdr. 8; bark goll á hendi ok sjaldan herverk *aurum gestavi et raro operam rei militari dedi* Bgl. 16; báru skrín ok krossa ór ehu Edr. 29; Hlt. 2; bera ehn til landa Bdr. 3; drekar báru blá segl Kdr. 7; bera mat á seyði Hlg. 2; *sæpissime de armis et telis, e. gr.* bera vápn á ehn *arma intentare alicui* Yt. 8; bara maðr randir frá sæ Vkl. 22; Hkv. 21; Hr. A. 3; Gldr. 8; G. 53; hann hefr borit sverð Em. 5; Bdr. 1; Hlt. 8; hátt bárum geira Kkm. 3; báruð herskjǫld til ehs Hr. A. 11; báru fram stengr *signa inferebant* Edr. 18; Bdr. 4; *paulo liberius de iis quoque, quæ in animo sunt, e. gr.* bera hervíg í hug Kdr. 9; bera snart hjarta fram í styr Kkm. 5; bera orð frá ehu *famam alicujus rei deportare* Yt. 15. *Notandæ sunt hæ locutiones:* bera ǫrvar af bogum *sagittas ex arcubus emittere* Hfl. 13; bera ehn niðr af fletjum *(mortuum) e domo efferre* Snt. 4; bera sæmd ok heiðr af seggjum Sk. 30; frák sun báru *(inf. præt.)* hlut hæra en aðra *audivi filium ceteris superiorem discessisse* Isl. 6; bera launsigr af ehm *victoriam fraudulentam ab aliquo reportare* Yt. 50; *eodem modo absolute:* bera af ehm *aliquem superare* L. 7; — bera út eht *in mare projicere* Jdr. 37; bar ut *trans mare vexit* Kdr. 6; bar út at sundi *in altum provexit* Vkv. 1. — 2) *promere, præbere; e. gr.*

vasat sem konur vín bæri Kkm. 18; Kkm. 20; ber þú smyrsl í sárin L. 91. — 3) *proferre, recitare;* berk Óðins mjǫð Hfl. 2; Hfl. 1. 20; Vkl. 3; Isl. 1; drengr berr óð G. 8; bera mál ehm Bgl. 7; berum upp sǫgukvæði Jdr. 5; bera út eht ór orðhofi Snt. 5; ber fram bæna mál L. 88; bark mærð af hendi *carmen protuli* Hdr. 9. — 4) *gignere;* lét berask mannr G. 2; borinn í bróður stað Snt. 16; góðu dœgri borinn *fausto die natus* Hkm. 19; bornir hugum íþróttar hersa *animo bellicoso præditi* Þdr. 13; viti borinn *ingeniosus* Yt. 29; (*cfr s. v.* vit). — B) *verb. impers.* — 1) *trans. c. acc. obj., e. gr.* berr mik þar til ván *eo me spes adducit* L. 99; bera til = *concedere, largiri, c. acc. rei et dat. pers., e. gr.* með hverjum hætti henni bæri til fǫgnuð þenna *quo modo hæc lætitia sibi concederetur?* L. 30. — 2) *intrans. e. gr.* bar fyr hann í svefni *in somnis ei oblatum est* Sk. 195. *Eadem ratione:* at berask *accidere, e. gr.* svát (= svá at) barsk *ita accidit* Gldr. 4.

berg, *n., mons, rupes;* berg hristusk Hlg. 16.

bergdanir, *m. pl., monticolæ; gigantes;* brjótr bergdana Hlg. 18.

bergir, *m., qui gustat; potor;* bergir hræsævar *i. e. corvus* Hkv. 20.

berja (barða), *v.,* 1) *cædere; ferire;* hann barði í hel þá Sk. 179; berja ehn til heljar Sk. 160; Odr. 9; lysti at berja L. 52; hefr þú byst ok bart ymsa Sk. 191; barðir grjóti Hkv. 11; Rdr. 5; vann fíandr barða Vkl. 5; tæmdi grunnunga barða *comedit gados tundendo mollitos* Sk. 41; berjask = *pugnare;* Bgl. 9; Haraldur berst af móð Sk. 157; sveit barðisk Bdr. 9; G. 20; áðr berðisk G. 15; ýtar bǫrðusk R. 21; Bgl. 3; Jdr. 22; berjask við ehn Hrfm. 12; G. 28; Isl. 6. — 2) *illidere; impers. c. dat.,* barði skýja grjóti í augu *grando oculis illisa est* Jdr. 32. — 3) berjast um = *torqueri;* sálin berist um fast *anima vehementer torqueatur* L. 75.

berr, *adj.,* 1) *nudus;* berr vart bundinn L. 59. — 2) *apertus, perspicuus;* ber orð G. 67; undir berum himni *sub dio* G. 47.

berserkr, *m., athleta furiosus (pelle ursina indutus);* berserkr einn Sk. 160. 171; vega berserk Isl. 18; berserkir grenjuðu Hkv. 8; af berserkjum Hkv. 20.

bersi, *m., ursus;* langar eiga bersar nætr Mhk. 6; hefkat spurt, at bersa kali Mhk. 15.

bersǫgli, *f., libertas sermonis;* reiðask við bersǫgli Bgl. 8.

bersǫglisvísur, *f. pl., carmina aperte loquentia;* Bgl. *in tit.*

betr, *adv. compar.* (*posit.* vel), *melius;* Mhk. 25. 28.

betri, *adj. compar., et* baztr *l.* beztr *l.* bestr *superl.* (*posit.* góðr), *melior; optimus;* betri ǫðlingr G. 21; skynsemd, at betri er gulli L. 5; bíða betra konungs G. 13; G. 3; fátt er kyrru betra Sk. 94; Sk. 84. 86; et betra *res meliores, i. e. beneficia* Snt. 22; áttak vin mér baztan Rdr. 14; bazt kenninafn Yt. 53; beztr at ǫllu Edr. 25; gat bezta ætt Vkv. 15; beztu heilli R. 33; bóndinn bestr Sk. 32. 97; Sk. 200.

beygja (gð), *v.*, *flectere;* beygði háls L. 52; beygðist aptr *retorquebatur* L. 66.

biðill, *m.*, *procus;* biðill Greipar *i. e. gigas; gen.* biðils Hlg. 13.

biðja (bað, beðinn), *v.*, *petere, rogare; c. acc. pers., gen. rei, e. gr.* biðk dróttin orðgnóttar G. 10; Sk. 104; Hfl. 2; báðu þik sætta Hr. S. 17; biðja friðar Hlg. 8; Vkl. 12; Þdr. 2; G. 27; *sæpissime c. inf. l. acc. et inf., v. c.* bæðak upp rísa Em. 1; hann biðr seggi sitja Sk. 28; bað gram varða virki Vkl. 18; Hlg. 4. 5; Hkm. 18; Hr. A. 6; O. S. 2; R. 9. 22; Edr. 24; G. 8; Jdr. 15. 24. 33; Isl. 15; Sk. 33. 47; *nonnumquam sequitur* at *c. conj., e. gr.* bið þú, at . . . L. 88; Jdr. 36; Isl. 1; biðja ehm ehs = *imprecari alicui aliquid e. gr.* þeir báðut sér slíks skotnaðar Vkv. 10; Bgl. 15. *Absolute* bið ek L. 75; sem biðjum G. 65.

biðkván, *f.*, *femina, quam quis sibi poscit uxorem;* biðkván Þriðja *i. e. Tellus* Hkdr. 3.

bif, *n?*, *color, coruscamen;* bifum fáðr Hlg. 13. 20.

bifask (fð *et* að), *v.*, 1) *moveri; concuti; contremere;* sem þúsund bifisk Em. 2; hǫll bifðisk Þdr. 17; álar bifðusk fyrir Hr. A. 10; Hr. A. 2; hauðr bifaðisk L. 59; borgin bifaðist Sk. 184. — 2) *micare;* bifðisk goll Hr. A. 10.

bifgyrðill, *m.*, *cingulum mobile;* bifgyrðill jótrs *cingulum mobile dentis maxillaris, i. e. maxilla; acc.* bifgyrðil Þdr. 17.

bifkleif, *f.*, *clivus micans;* baugs bifkleif *clivulus micans circuli, i. e. clipeus coruscans et circulo picto ornatus* Hlg. 13. 20.

bil, *mora;* svefja bil Vkl. 1.

binda (batt, bundinn), *v.*, *vincire; religare;* bindr upp á sik Sk. 39. 42; hann batt sín bǫrn í dauðans pínu L. 64; Jesúm bundu, bundinn leiddu L. 49; Hlg. 11; Gldr. 6; L. 59; kona hefr bundit harm á hendi mér *femina me dolore implicavit* Jdr. 3.

bingr, *m.*, 1) *cumera, arca.* — 2) *lectus;* í bing Kkm. 13.

birki, *n.*, *silva betularum;* birki bǫðserkjar *betulæ loricatæ, i. e. pugnatores* Odr. 5; birki eggjar *betulæ aciei, i. e. gladii, et* gata eggjar birkis *semita (vestigia) gladiorum, i. e. vulnera* Rdr. 6.

birkisótt, *f.*, *morbus betularum, i. e. ignis;* Hr. S. 10.

birta (rt), *v.*, *clarum reddere; manifestare;* tákn, þaus birta brandél G. 51.

biskup, *m.*, *episcopus;* vígðr til biskups Edr. 27.

biti, *m.*, *buccea;* misjafnir bitar Mhk. 26.

bitr, *adj.*, *acutus; acer;* bitr benkneif Efdr. 15; af króki bitrum L. 82; ruðu bitra branda Jdr. 7; Kkm. 26.

bitsótt, *f.*, *morbus acutus (qs. mordens);* bitsótt hlíðar þangs *i. e. ignis* Yt. 34.

bíða (beið, beðinn), *v.*, 1) *exspectare, opperiri; c. gen.,* bíða hǫggs Hlg. 17; bíða Heljar Snt. 24; Efdr. 27; Bgl. 15; R. 7; G. 13; Sk. 121. 161. 203; beið sára ór stað Vkv. 2. — 2) *consequi, nan-*

cisci; frui; c. acc., (Óláfr) bíðr œðri sælu en . . . hyggi G. 62; lastar ei þó bíði lukku Sk. 53; beiðat elli Edr. 31; beið óvit á sér Sk. 137; bíða bana Mhk. 8; hefr beðit harm Mhk. 28.

bíta (beit, bitinn), *v.,* 1) *mordere; mandere, vesci;* bíta sætast blóm L. 16; L. 14; þótt eplit bítið L. 17. — 2) *secare; sæpissime de armis ac telis, e. gr.* sverð, fleinn, egg beit Hkm. 5; Hfl. 13; G. 29; *cfr* Yt. 7; Hfl. 8; R. 6. 17. 20; Kkm. 6; Isl. 26; Hrfm. 20; oddar bitu Hfl. 13; Gldr. 7; Efdr. 17; Vkv. 6; G. 31. 43; Kkm. 14. 21; oddr náði bíta Kkm. 4. 10; L. 84.

bjarg, *n., rupes; mons;* ganga í bjarg R. 27; bjǫrg brustu Hlg. 16; á horni bjarga Hkv. 2; Hlg. 2. 17.

bjarga (barg, borginn), *v., incolumem servare; auxiliari; c. dat., e. gr.* tyggi bergr seggjum G. 65; bjarg oss! G. 65; hvar getr þann, er sér megi bjarga? L. 21; barg varga fjǫrvi Vkl. 2; R. 28; G. 56; bjargask = *se tueri, vitam sustentare;* drengir burgusk vel *sese tuebantur* Jdr. 28; *præt. inf.* burgusk Jdr. 39; hykk burgusk vel varga *puto lupos largam cibi copiam nactos esse* Isl. 10.

bjarga (að), *v.,* = bjarga (barg, borginn); sá er engi bjargar L. 76.

Bjarki, *m. pr., cognomen Bodvaris, inclitissimi satellitis Hrolfii regis;* Mhk. 7.

Bjarni, *m. pr.,* 1) *filius Broddhelgii* Isl. 4. — 2) *poëta quidam;* R. 34; Isl. 16.

bjarthiminn, *m., cælum sudum;* á bjarthimna Hrfm. 4.

bjartr, *adj., lucidus; clarus; candidus;* bjartr rǫðull G. 2. 19; Yt. 3; bjart líf Edr. 28; átti bjartan auð Edr. 9; leggja bjarta brúði í bing Kkm. 13; bjǫrtum eldi Hr. A. 12; Edr. 26; frá bjartri stjǫrnu G. 2; bjǫrtu holdi L. 24; bjartar jarteignir R. 31; bjǫrt brǫgð G. 49; Hkdr. 8; G. 51; stál bjartra mála Kkm. 1. — **bjartast,** *adv., splendidissime* Mhk. 27.

bjálfi, *m., pellis; mastruca;* hristi á sér bjálfann Sk. 129; hauks bjálfi *exuviæ accipitris* Hlg. 12; bjálfi Hnikars *i. e. lorica* Isl. 13.

bjóða (bauð, boðinn), *v.,* 1) *offerre; præbere; c. dat. et acc., e. gr.* ýmsir bjóða ǫðrum fár Mhk. 6; bauð úlfum hræ Hfl. 12. 15; Vkv. 6; Bgl. 1; G. 1; Hrfm. 12; bauða men hilmi Rdr. 9; buðumk (bauð mér) lǫð Hfl. 2; buðu ríki Geirmundi *vim ei intulerunt* Jdr. 17; bauð sik fram *se offerebat* L. 20; himnar bjóðast *cæli offeruntur* L. 62; L. 71; bjóðandi sína ǫnd L. 52; L. 68. — 2) *invitare; c. dat.* býðr hǫldum til himinsvistar G. 6; *sequ. inf.* býðk yfirmanni hlýða brag G. 9; inn þú bjóð Em. 4; Kristr bauð þeim af heimi R. 33; Yt. 47; Jdr. 18; Isl. 15; L. 74. 85; hafa boðit heim Hákoni Hkm. 10; heim bjóða mér dísir Kkm. 29; Kkm. 28. — 3) *jubere;* býðr vǫrnuð *cautionem jubet* Bgl. 12; býðr engli erendi L. 24; bjóða *(3 pl.)* mér færa stórmerkin í frásǫgn L. 5; L. 14. 34.

bjóðr, *m.,* 1) *præbitor;* b. hrammþvita *dator annulorum; vir* Hfl. 17. — 2) *mensa;* af breiðum bjóði Hlg. 5.

bjórr, *m.,* 1) *cerevisia;* drekkum bjór Kkm. 25; Yggjar bjórr *i. e. carmen* Jdr. 1; Mhk. 29; bjórr Haddingja vals hróka *cerevisia corvorum i. e. sanguis* Hlt. 11. — 2) *latex, liquor;* bjórs blik *fulgor aquæ i. e. aurum* Hrfm. 12; *vid.* blikrýrir!

bjúgr, *adj., curvus;* ormr hinn bjúgi L. 60; L. 66; (tunga) bjúg *lingua debilitata* L. 22.

bjúgviðr, *m., arbor curva;* ór bjúgviðum hausa *ex ramis inflexis calvariarum, i. e. ex cornibus (potatoriis) curvis* Kkm. 25.

Bjǫrn, *m. pr.;* 1) *frater regis Haquini* Hkm. 2. — 2) *frater Erici, regis Daniæ;* hlýri Bjarnar Edr. 26.

bjǫð, *f., terra;* á Engla bjǫð Hfl. 2.

blað, *n., folium;* ilja blað *folium plantis pedum subjectum, i. e. clipeus (Rungneri)* Rdr. 1. *Cfr SnE, AM I 274.*

blakkr, *adj., fuscus; niger;* gaf blóð blǫkku stóði Odr. 6.

blakkriði, *m., qui equo* (blakkr, *m., equus*) *vehitur;* vágs blakkr *equus sinûs, i. e. navis;* vágs blakkriði *navigator* Vkl. 19.

blanda (blett, blandinn), *v., commiscere;* blandinn við aur Yt. 32; blóði blandinn Hlt. 10; G. 23; gall blandit með dreggjum L. 58; randar blendusk við *clipei conserebantur* Hkm. 8.

bládúfa, *f., unda cærulea;* bládúfur háfaldar Hrfm. 5.

blágammr, *m., vultur niger;* blágammr benja kólgu *vultur sanguinis, i. e. corvus;* blágamms fœðir Hr. A. 4.

Bláland, *n. pr., Mauritania; Africa;* með Blálands jaðri Hr. S. 21.

blár, *adj., cæruleus; lividus;* blár bengrefill Kkm. 10; L. 77; blá hrǫnn Bdr. 2; holdit var blátt Sk. 196; skekr blán vegg Hátt. 78; und blám himni Yt. 53; blár randar Hfl. 7; blá segl Kdr. 7; Hátt. 74.

blása (blés, blásinn), *v., flare; spirare;* hregg blés Hrfm. 16; Edr. 19; ben knátti blása *vulnus stridorem edebat* Jdr. 32; blása *ignem sufflare* Hlg. 4; *c. dat.* blés eitri *virus efflavit* Hdr. 3; hrǫnn hretviðri blásin *unda tempestate perflata* Þdr. 8; um blásin iðrin *per inflammata viscera* L. 77.

bláserkr, *adj., livida tunica, i. e. lorica, indutus; loricatus; acc. sg.* bláserkjan mun Rdr. 6; *nisi h. l. potius legendum est* bláserkjar (= bláserkir), *a* bláserkr, *m., vir loricatus (vide ann. ad h. l.).*

bláskíð, *n., cærulea solea lignea;* bláskíðum barða *i. e. navibus* Hátt. 79.

blástr (*dat.* blæstri), *m.,* 1) *flatus.* — 2) *halitus oris;* guð breytti léttan blástr af lopti næsta L. 11.

bleikr, *adj., pallidus;* hjoggum vér bleikan ná Kkm. 12; hrjóðr bárufáks ens bleika *vastator navis dealbatæ* Gldr. 1.

blekkja (kt), *v., decipere, fallere;* at blekkja í synd *illicere in peccatum* L. 45; hold blekkist L. 78.

blessa (að), *v., benedicere;* blessuð mær! L. 28. 90. 95; um blessat ennit L. 49.

blessun, *f.*, *benedictio*; *acc.* blessun (*favorem, gratiam*) þessa G. 70.
bleyði, *f.*, *ignavia*; til bleyði Rdr. 9.
bleyðifirðr, *adj.*, *ab ignavia remotus*; *intrepidus* Efdr. 12.
bleyðiskjarr, *adj.*, *qui ignaviam timet*; *intrepidus*; á móti harra bleyðiskjars Edr. 29.
bleyðivandr, *part. compos.*, *timiditati adsuetus, timidus* Hlg. 2.
blik, *n.*, *splendor, fulgor*; enn unnar bliks (*i. e. auri*) mildi G. 33; borðs blik *i. e. clipeus* Isl. 24; bjórs blik *aurum* Hrfm. 12; sverða blik *aurum (ensibus incrustatum)* Hrfm. 17.
blika, *f.*, *fulgor*; hneitir undirjálfrs bliku Þdr. 19.
blikruðr, *m.*, *arbor splendoris*; Þróttar éla blik *splendor præliorum i. e. gladius*; blikruðr (= blikrunnr) Þróttar éla *arbor gladii, i. e. bellator* R. 2.
blikrýrir, *m.*, *consumptor fulgoris*; bjórs blikrýrir *auri distributor*; *vir liberalis* Hrfm. 12.
blikskerðir, *m.*, *scissor splendoris*; sverða blikskerðir *auri dispersor, vir* Hrfm. 17.
blinda (að), *v.*, *cæcare*; fjandinn gat blindat feðgin vár L. 18.
blindr, *adj.*, *cæcus*; óðfúss mundi blindr at sjá Mhk. 5; ofbeldit kvelr blindan feðr sinn, fjandann L. 9; með blindri blíðu L. 78; blinds manns bitar Mhk. 26; veitir blindum augu L. 46.
blíða, *f.*, *comitas*; *gratia*; þat er blíðan mest L. 13; með blíðu L. 78.
blíðr, *adj.*, *blandus*; *comis*; *clemens*; blíðr dróttinn L. 14. 63; Hátt. 79; *c. gen.* enn mærðar blíði *suaviloquens* Edr. 4; jungfrú blíð L. 30; gœddi blíðan hlýra Bjarnar Edr. 26; blíðu skapi bragna G. 58; með blíðum vǫrrum L. 88.
blíkja (bleik, blikinn), *v.*, *splendere*; bliku vápn G. 53; Kkm. 17; lét blíkja R. 14; Hkv. 11.
blóð, *n.*, *sanguis*; *cruor*; brúnt blóð Ódr. 6; Vkv. 9; hold ok blóð L. 83; blóðit féll ór sárum L. 54; Efdr. 14; Kkm. 19; Bdr. 9; Jdr. 28; L. 11. 35. 67; heitu ok rauðu blóði L. 85; Rdr. 4; Hlg. 19; Gldr. 5; Hkm. 6; Hlt. 10; Hfl. 5; Hkdr. 8; Odr. 2. 3; Efdr. 12. 15; Edr. 20; G. 24; Kkm. 10; Isl. 4. 14; Hr. S. 8; L. 31; blóðs vanr Hfl. 11.
blóðrefill, *m.*, *mucro cruentus*; Hfl. 8.
blóðskati, *m.*, *vir cruoris prodigus*; *bellator*; Hfl. 14.
blóðugr, *adj.*, *cruentus*; blóðugr brandr R. 5; blóðugt fiðri Hr. A. 14; Em. 5; blóðgar randir Hkv. 21; í blóðgum undum Hkm. 7; álmr blóðugra skjalda Isl. 25.
blóðvalr, *m.*, *falco sanguinolentus*; bræddak blóðvali Kkm. 24.
blóm, *n.*, *fructus*; *flos*; *ornamentum*; bíta blóm L. 16; eta blóm L. 18; mektar blóm L. 25; af blómum valdrósar *ex ornamentis bellonæ, i. e. ex clipeis* Hrfm. 4.
blómi, *m.*, *fructus*; Márju blómi! *Christe!* L. 80.

blót, *n., cultus deorum (ethnicorum); res sacræ; sacrificium;* at leggja af blót Sk. 202; bjóđast hvárki blót né eiđar L. 71; hverfa til blóta Vkl. 9.
blóta (blét, blótinn), *v.,* 1) *colere; c. acc.* blótkak (*pro* blœtkak) bróđur Vilis Snt. 22. — 2) *immolare; c. dat.,* blóta syni Jdr. 30.
blóthús, *n., delubrum; fanum;* mǫrg blóthús R. 9.
blývarđa, *f., bolis; libra plumbea;* L. 9.
bođ, *n., jussum;* einfalt bođ L. 14.
bođa (ađ), *v., annuntiare;* geisli bođar ljós G. 1.
bođi, *m., qui offert;* fleinþings bođi *pugnator* Kkm. 28.
bođorđ, *n., jussum; præceptum;* bođorđit eitt L. 14.
bogi, *m., arcus;* veđr boga *tempestas arcûs, pugna* Rdr. 8; af bogum Hfl. 13.
bognir, *m., clipeus;* bogna hagl *i. e. sagittæ* Vkl. 2.
borđ, *n.,* 1) *tabula; asser;* borđ Skǫglar *l.* Gǫndlar, *i. e. clipeus;* skelfihríđ Skǫglar borđs *i. e. pugna* R. 29; gnaust Gǫndlar borđa *id.* R. 18; harđ-Gleipnis borđ *asser vinculi, i. e. Fenrer lupus* Þdr. 11; bratt borđ = *rupes, ideoque* brattra borđa byggvendr *gigantes* Hlg. 10. — 2) *margo; latus tabulatum navium; pl.* borđ = *navis;* hrinda fyr borđ *de nave ejicere* R. 29; hrutu fyr borđ *e navibus excussa sunt* Bdr. 5; Jdr. 36. 37; hlađin borđ *navis onusta* Hátt. 76; sveiti hrundi á borđ Bdr. 12; keyrđak borđ á lǫg Kkm. 24; borđ mjó *(acc. pl.)* O. S. 4; fyr borđi *ad latus navis* Hdr. 3; svá at barsk at borđi *ita accidit intra tabulata* Gldr. 4; Vkv. 3; tíđa flaustr borđi merkđ *i. e. templa contabulata* Edr. 25; innan borđs Efdr. 14; borđs blik *fulgor lateris navigii, i. e. clipeus* Isl. 24. — 3) *mensa.*
borđgrund, *f., terra navis, i. e. mare;* Hátt. 74.
borđhǫlkvir, *m., equus tabulatorum, i. e. navis; acc.* borđhǫlkvi Gldr. 4.
borđker, *n., vasculum mensale;* Em. 1.
borđmarr, *m.,* = borđhǫlkvir; ríđa borđmǫrum Vkl. 11.
borđviđr, *m., tignum lateris navigii;* studdi borđviđ breiđan *latas navium tabulas munivit* Edr. 5.
borg, *f., arx;* borg Kantara Vkv. 8; borgin ǫll Sk. 184; borg brúna *arx superciliorum, i. e. caput* Jdr. 28; hjǫrva borg *i. e. clipeus* Edr. 32; mundriđa borg *clipeus* G. 48; borgar menn *præsidium* Hr. A. 12; til borgar Óđins sunar *ad arcem, i. e. ad rogum, Balderi* Hdr. 5; Vinda borgir R. 3; í borgum Edr. 19; Edr. 29; Hr. S. 19.
borgarmúrr, *m., murus arcis; munimentum (de utero)* L. 30.
borgarstræti, *n., platea urbica;* Sk. 66.
borgarturn, *m., turris arcis;* borgarturnar glóa sem gull Sk. 68.
Borgundarhólmr, *m. pr., Bornholmia, insula Danica;* fyr Borgundarhólmi Kkm. 9.

Borró, *n.* (?) *pr., locus quidam Norvegiæ;* á Borrói Yt. 48.
botn, *m., fundus; solum;* á randar botni Rdr. 7; á élkers botni *in fundo aëris, i. e. in terra* Edr. 3.
bógr, *m., armus; lacertus; brachium;* þeims brúðr val-Týs und bœgi liggr *sub cujus lacerto (i. e. potestate) terra jacet* Hlt. 15; af drasils bógum Yt. 31; Heðins bóga rauðmáni Vkl. 1.
bógviti, *m., ignis brachii, armilla aurea;* brýtr bógvita *armillas dissecat (et distribuit)* Hfl. 17.
bók, *f., liber;* á heiðnum bókum *in scriptis ethnicis* L. 4.
ból, *n., habitaculum; prædium;* hátt ból *alta sedes, arx* Vkv. 10; Mhk. 27; dreka bóli *i. e. auro* G. 41; grettis bóli *id.* Sk. 71; hilmir sólar bóls *i. e. rex cœli, deus* G. 67.
bólginn, *part. præt. (verbi* *belgja), *tumidus;* ylgr gekk á bólgin ná Jdr. 31.
bólmr, *m., ursus;* fjálfrs bólmr *i. e. Rungner; acc.* bólm Hlg. 18.
bóndi, *m., ruricola;* bóndinn fríði S. 17; Sk. 32. 97.
Bót, *f. pr., una ex insulis Hebridibus* Hrfm. 10.
bót, *f., satisfactio; pl. nom. et acc.* bœtr *l.* bótir; bǫlva bœtr Snt. 22; skaða bótir *compensatio damni* R. 30; bíða bóta Efdr. 27.
bragarstóll, *m., sella carminis, i. e. os poëtæ carmen recitantis;* frá bragarstóli G. 67.
bragð, *n.,* 1) *motus celer, ideoque momentum temporis;* at bragði *brevi* Kkm. 25. — 2) *consilium callidum.* — 3) *res gestæ; facinus;* bjǫrt brǫgð *miracula* G. 49; G. 22; verri brǫgð *scelera* L. 47. — 4) *pl.* brǫgð = *consuetudines et rationes;* slíkt eru brǫgðin þaðra Sk. 39.
bragðmildr, *adj., celer; acer;* Þdr. 4.
bragðvíss, *adj., astutus;* Hlg. 5.
Bragi, *m. pr., deus e genere Ansium, protector poëtarum;* Em. 2. 3; Hkm. 14. 16; *pro voce poësis usurpatur* Snt. 3.
bragnar, *m. pl., viri; milites;* hvatir bragnar G. 27; Mhk. 14; Hr. S. 10; Hrfm. 9; Sk. 80. 191. 200; við bragna þessa alla *cum his omnibus viris* Sk. 122; Hrfm. 16; Sk. 55; hann segir brǫgnum frá Sk. 195; bragna syndir L. 90; Vkl. 16; G. 58; Bdr. 9; Hr. S. 19; Hrfm. 12.
bragningr, *m., rex;* Edr. 11; ráða ungum bragningi Bgl. 11; R. 33; bragnings þjóð R. 5; Yt. 32.
bragr, *m., carmen; poësis;* bragr verðr greiddr G. 40; G. 69; telja þenna brag G. 68; S. S. 3; G. 1. 45. 71; Mhk. 11; hlýða brag G. 9. 11; upphaf bragar O. S. 1; bragar tól *instrumenta poëtica, ars poëtica* G. 50; mart lag bragar *multa genera versuum* Hátt. 70.
braka (að), *v., fragorem edere;* braka ǫll bekkþili Em. 2; brǫkuðu broddar Hkm. 5; lætr skíðgarð braka Hfl. 16.
brak-Rǫgnir, *m., Oden, i. e. numen, fremitûs armorum; pugnator;* Vkl. 2.

bramla (að), *v., tumultuari;* ekki lítit bramla Sk. 74.

Brandingi, *m. pr., vir quidam;* Mhk. 8.

brandnór, *m., navis postium, i. e. domus;* í brandnói Yt. 34.

brandr, *m.* 1) *postis; vid.* brandnór! — 2) *lamina ensis; ensis, gladius;* brandr gall við slǫg R. 17; R. 5; Kkm. 4; skǫrpum brandi R. 6; Sk. 135; brandar brustu Hfl. 7; Hr. S. 8; blóð kom á branda Vkv. 9; bitrum brǫndum Kkm. 26; Hfl. 18; Kkm. 7. 18; Ullr branda *i. e. bellator* Vkl. 13; stormr branda *pugna* R. 29; byrr branda *id.* G. 53. — 3) *torris; ignis;* launaðr brǫndum baugness *igne manuum i. e. auro remuneratus* G. 69. — 4) *rostrum navis;* á skeiða brǫndum Hr. S. 14.

brattr, *adj., præceps; acclivis; arduus;* í bratta gnípu R. 28; á brǫttum sjó Sk. 55; brattra borða byggvendr Hlg. 10.

brauð, *n., panis;* at brauði brennheitu G. 35.

braut, *f., via; semita;* brautin var breið Sk. 66; Leifa braut *i. e. mare* Efdr. 9; lið brautar *auxilium viæ (conficiendæ), i. e. baculus (de conto ferreo)* Þdr. 18; grœnar brautir Þdr. 1; í braut *e medio, foras, procul, e. gr.* feta í braut *dare se in viam* L. 92; taka í braut *subducere, eripere* L. 23. — *Acc.* braut *adverbialiter eodem sensu usurpatur, v. c.* halda braut flota *classem abducere* Jdr. 33; reka braut *depellere* L. 19; *pro* braut *etiam scribitur* brott, *q. v.*

brá, *f., cilium; palpebræ;* brá (*pro* bráa) tungl *luna ciliorum, oculus* Þdr. 14.

brá (áð), *v., micare;* geislinn brár L. 33.

bráð, *f., præda venatorum; feræ l. aves captæ;* gefa ǫrnum bráð Mhk. 23; Kkm. 8; Hr. S. 9.

bráðfengr, *adj., subito paratus;* Mhk. 18.

bráðgett, *adv., præfestine;* Mhk. 14.

bráðliga, *adv., cito, celeriter;* Sk. 195.

bráðr, *adj., citus; celer;* við bráðan bekkdóm Efdr. 12; af mar bráðum Rdr. 11; brátt *pro adv., cito, mox; celeriter; mature;* Hlg. 17; R. 2; G. 20; Jdr. 29; Hátt. 78; L. 13; Sk. 44. 45. 122. 190. 196.

bregða (brá, brugðinn), *v., celeriter commovere; mutare; c. dat., e. gr.* brá stǫðum *stationes navium mutavit, i. e. signa movit* Hkv. 9; brá gœði *vitæ commoda mutavit, i. e. ademit* Efdr. 25; brá fǫstu *inediam diremit* Jdr. 35; brá sút hrafns *morbum corvi mutavit, i. e. depulit* Isl. 25; brá myrkrum *tenebras dispulit* G. 2; brá skini sólar *solem obscuravit* G. 19; setr sólar heilags siðar brá ljósi *(domicilium Christi i. e.) cælum lumen amisit, cælum tenebris obductum est* G. 3; gjálfr jarðbeltis brá sigrflaustum *undæ vexerunt victrices carinas* Hrfm. 1; sem í vatn (sverði) brygði *quasi gladium in aquam demersisses* Hkm. 5; brá valkera líki *vaginam detraxit, i. e. ferrum destrinxit* Ódr. 7; brá sverði *gladium (e vagina) eduxit* Sk. 145. 148; með brugðnu sverði Isl. 10; bregður kylfu sinni *clavam vibrat* Sk. 171; bregður kreppu Sk. 40; lygi hefr brugðit blíðu skapi

bragna til heipta G. 58; *impers. c. dat., e. gr.* brá því fira lífi *idcirco vita hominum exstincta est* Kkm. 14. — bregða við ehn *contendere cum aliquo* Hdr. 2; bregða ehu við ehn *concelebrare, e. gr.* því bregðr ǫld við aðra Vkl. 6; bregða til *(adv.)* ehu *renovare, e. gr.* brá til hætti *novum iniit modum* L. 11. — bregðask *labare;* eigi brugðumk *non vacillavi* Bgl. 7.

breiða (dd), *v.,* 1) *expandere;* breiddi faðminn L. 55; breiddr á krossinn L. 55; breiðask *augeri* Hr. A. 4. — 2) *sternere;* bekki at breiða *triclinia sternere* Em. 1.

breiðleitr, *adj., lata facie præditus;* teygja at sér breiðleita brúði Hkdr. 4.

breiðr, *adj., latus; amplus;* brautin var breið Sk. 66; hafði flota breiðan úti *eduxit classem ingentem* Vkl. 1; Þdr. 5; Efdr. 27; Edr. 5; hefr upp øxi breiða Sk. 131; Hrfm. 10; á vatn et breiða Hr. S. 13; af breiðum bjóði Hlg. 5; Hr. S. 16; í virki breiðu Hr. A. 12; Þdr. 17; breiðar strandleiðir Hrfm. 13; ór borgum breiðum Hr. S. 19; breiðra brúna borg Jdr. 28.

breki, *m., unda irruens,* breki þaut O. S. 4; breka fall Hátt. 77.

brenna (brann, brunninn), *v., ardere; flagrare;* brenni allr beininn Sk. 19; sem vitar brenni Hr. A. 8; ljós brann G. 20; Yt. 5. 11. 34; Hlg. 16; brunnu beneldar Hkm. 7; Hrfm. 11; *inf.* brenna Hr. S. 11. 14; L. 73; brunninn Rdr. 4; brunnit land Hr. S. 10.

brenna (nd), *v., comburere; cremare;* Eiríkr brendi sali Edr. 22; brenna inni sikling Yt. 33; R. 9; L. 84; Varrandi varð brendr Vkv. 14; bygðir brendar R. 6.

brennheitr, *adj., fervidus;* brennheitt ból Mhk. 27; at brauði brennheitu G. 35.

brennuspánn, *m., assula ignescens;* bera brennuspán Hkv. 24.

bresta (brast, brostinn), *v., cum fragore rumpi; dissilire; crepitare;* hryngráp brestr á Hamðis skyrtum *grando (sagittarum) loricis crepitat* Hkdr. 8; remman brast af rót í kvistu L. 20; svát hvergi borgarmúrr brysti L. 30; brustu brandar Hfl. 7; Hlg. 16; Hfl. 13; R. 23; Bdr. 5; bǫðmána sák bresta Kkm. 14; bresta í tvau Efdr. 28.

brestr, *m., fragor; crepitus;* heyrði hávan brest Sk. 151; *acc. pl.* brestu Jdr. 25; *sed* bresti Sk. 169.

Bretar, *m. pl., Britanni;* Breta stríðir Efdr. 12.

breyta (tt), *v., mutare; transformare;* guð breytti blóð ok hold af vatni ok moldu L. 11.

Brezkr, *adj., Britannicus;* Brezkrar jarðar byggvendr Odr. 9.

brigða, *adv. (propr. gen. pl. vocis* brigð, *n. pl., commutatio; mobilitas), perquam, valde;* brigða mikill *permagnus* R. 2.

brigðalengi, *adv., perdiu;* Mhk. 18.

brigðr, *adj., mutabilis; inconstans;* numinn brigðu lífi þessa heims G. 17.

brigzli, *n., exprobratio;* brigzli ok hróp L. 73.

brim, *n., æstus maris; mare;* vegljómi brims *fulgor maris, i. e. aurum* Hrfm. 4; umb brims ǫndr *i. e. circa navem* Kdr. 4; brimi kníðr Edr. 24.
brimdýr, *n., animal pelagi, navis;* brimdýrs stýri Hátt. 74; of brimdýrum Bdr. 2.
brimill, *m., phoca major;* af brimils móði Hfl. 5.
brimleið, *f., via æstuosa, i. e. mare;* Kdr. 7 *(tmesi divisum).*
brimlogi, *m., flamma maris, i. e. aurum;* brimloga slǫngvir *vir* G. 56.
brimskíð, *n., asser maris, i. e. navis;* at borði brimskíðum Vkv. 3.
bringa, *f., pectus;* í bringu L. 56.
brinna = brenna *ardere;* Hlg. 13. 15.
brími, *m., ignis;* sóttar brími *ardor morbi* Snt. 19.
brímir, *m., gladius;* á brími *in gladium* Kkm. 6; brímis sund *cruor* G. 55.
Brísingr, *m. pr., torques Freyæ;* Brísings girðiþjófr *Lokius* Hlg. 9.
brjóst, *n., pectus;* brjóst þrútnar L. 54; L. 2. 45. 56. 76. 81; í brjósti Sk. 58; L. 28. 78. 99; at gumna brjóstum Kkm. 6; L. 48; ór brjóstum *ex mammis* L. 87.
brjóta (braut, brotinn), *v., frangere; rumpere; dissolvere;* limgarmr brýtr lá Hátt. 78; G. 58; Mhk. 17; hrǫnn braut hlið Snt. 6; Þdr. 14; vann brotit (= braut) leggi Jdr. 34; *impers. c. acc. obj.* braut borð *latera navis fracta sunt* O. S. 4; bauga brjótendr *i. e. viri liberales* Efdr. 4; brjóta borgir R. 3; Hkv. 17; Hátt. 74; brjóta bág *ad resistendum conniti* Þdr. 4.
brjótr, *m., qui frangit; oppressor;* bergdana brjótr *Thor* Hlg. 18; at randa brjót *i. e. in bellatorem* Sk. 143.
broddflet, *n., sedes telorum, clipeus;* verpr broddfleti Hfl. 14.
Brodd-Helgi, *m. pr., vir Islandus;* Isl. 3.
broddr, *m.,* 1) *cuspis;* brǫkuðu broddar Hkm. 5; Hfl. 13; brodda flaug Efdr. 4. — 2) *clavus;* á brýndum broddum L. 56; L. 96. — 3) *stimulus scipioni suffixus;* hann á stæltan brodd Sk. 11. — 4) *prima aut extrema pars alicujus rei;* í broddi styrjar *in fronte aciei* Hr. A. 8; í sumars broddi *prima æstate* Edr. 5; á raðar broddi *in extremo litore* Yt. 45.
broddrjóðr, *m., cuspidem rubefaciens; bellator;* G. 20.
brotna (að), *v., frangi;* rifin brotna Sk. 176; brotnuðu skildir Hkm. 5; flest hlíf varð brotna *plerique clipei diffringebantur* Bdr. 4; Vkv. 10.
brott = braut; koma brott *elabi* Efdr. 24; L. 73.
bróðir, *m., frater; nom. sg.* Þdr. 20; Edr. 5. 11; G. 49; Kkm. 16; *acc. sg.* bróður Hkm. 2; Snt. 22; brœðr Snt. 8; *dat. sg.* bróður Hátt. 69; *gen. sg.* bróður Yt. 4. 18. 45; Snt. 16; Isl. 8; *nom. pl.* brœðr Yt. 21; Isl. 18; *acc. pl.* Hr. S. 19.
brugga (að), *v., coquere cerevisiam; machinari; (diabolus)* bruggandi dauðans dreggjar L. 15.

brullaup, *n., nuptiæ;* brullaups frami Mhk. 18.
brum, *n., gemma arborum;* bruma ekki *noxa gemmarum, i. e. securis* Isl. 24.
brumaðr, *adj., frondens;* brumaðr hári *comatus* Hkdr. 1.
bruna (að), *v., celeriter ferri; ruere;* bruna und jǫfri Hátt. 72.
Brunnakr, *m. pr., palatium Idunæ;* Brunnakrs dís goða bekkjar *dea Brunnakrensis, diis conviva* Hlg. 9.
brunnr, *m., puteus; fons;* at brunni Sgdr. 4; G. 23; við lifandi brunna *ad latices vivos* L. 25; full miskunnar sætleiks brunna L. 28.
brunnǫlskakki *(pro* ǫlbrunnskakki; ǫls brunnr *fons cerevisiæ; crater;* skakki *concussor), m., haustor vasis cerevisiarii (cfr dial. norveg.* skaka *haurire)* Rdr. 4.
brú, *f., pons;* steina brú Hlt. 16; þorna brú *i. e. femina* Sk. 112; vella brú *id.* Sk. 120; raums brú *i. e. clipeus* Hlg. 1; á minni brú fjalla Finns ilja *in clipeo meo* Hlg. 13.
brúðfǫr, *f., pompa nuptialis;* við brúdfǫr þeiri Hr. S. 2.
brúðkaup, *n., nuptiæ;* drekka brúðkaup *nuptiarum sollennia celebrare* Sk. 122.
brúðr, *f., sponsa; nova nupta; uxor; femina;* brúðr val-Týs *uxor Odinis, terra* Hlt. 15; G. 35; leggja bjarta brúði hjá sér Kkm. 13; Hkdr. 4; brjóta bág á brúði sefgrímnis mága *contendere cum puella gigantum* Þdr. 4; gimsteinn brúða L. 89.
brún, *f., supercilium;* hǫrgr brúna *i. e. caput* Yt. 28; brúna grund *id.* Vkl. 7; brúna borg *id.* Jdr. 28.
Brúnn, *m. pr., Odinis nomen;* Hfl. 21.
brúnn, *adj., fuscus; ater;* brún dǫgg *i. e. cruor* Kkm. 12; brún egg *acies gladii fusca, i. e. sanguine imbuta* Hrfm. 20; brúnt blóð Odr. 6; Vkv. 9; stytti næsta hinn brúna (*i. e.* Fofni) Sk. 163.
bryggja, *f., pons:* Lundúna bryggjur Vkv. 6.
bryngagl, *n., anserculus loricæ involans, i. e. sagitta;* bryngǫgl gnúðu Gldr. 5.
brynhríð, *f., procella loricæ, pugna;* til brynhríðar Hrfm. 17.
brynja, *f., lorica;* í brynju fara Hkm. 2; hratt brynju Hkm. 4; Rdr. 11; Hkm. 17; Sk. 180; brynjur sprungu Edr. 20; Kkm. 4.
brynjálfr, *m., genius loricatus, bellator;* of brynjálfs beinum Yt. 44.
brynn, *vide* brýnn!
brynreið, *f., fulmen in loricam invectum, i. e. gladius;* brynreiðar sól *sol gladii (manubrii), i. e. aurum* Hrfm. 3.
brynskíð, *n., lignum loricæ injectum; ensis;* brynskíðs viðr *bellator* R. 21.
brynþing, *n., conventus loricarum, i. e. pugna;* at brynþingi Hrfm. 18; brynþings beiðir *bellator* Edr. 9.
brytja (að), *v., minutatim consecare;* brytja ekki smátt Kkm. 18.
brýna (nd), *v., acuere;* á brýndum broddum L. 56.
brýnn, *adj., manifestus;* brynn (*pro* brýnn) byrr *ventus secundus* R. 15.

bræða (dd), *v., prædam dare; saturare;* (hergaupur, es . . .) verar þeira bræði Hkv. 13; blóðvali bræddak Kkm. 24.
bræðivændr (bræði, *f., ira*), *adj., iræ assuetus; iracundus;* Þdr. 4.
brœðraleysi, *n., orbitas fratrum;* Snt. 13.
brǫgðóttr, *adj., astutus;* brǫgðótt reyndisk fúa Mhk. 18.
buðlungr, *m., rex;* Yt. 50; Hr. A. 12; Edr. 15. 28; Hátt. 74; sigrhafendr fálu buðlung Yt. 48.
bugr, *m., flexus; curvamen; spira;* þeir gripu í bug snœrum *digitos inseruerunt spiris amentorum (græce διηγκυλοῦντο)* Jdr. 27; aka ehm á bug (*cfr suec.* få bugt på någon) *aliquem devincere* Mhk. 7.
bupp, *n., singultus morientium;* bǫlvat bupp Sk. 163.
burðr, *m. generatio;* atferðin Jesú burðar L. 41.
burr, *m., filius;* Snt. 17; Bgl. 6; gekk sínum bur í drauma G. 28; *gen. sg.* burs Yt. 32 *et* burar Hlg. 19; allir burir Áslaugar Kkm. 26; *gen. pl.* bura Yt. 37.
bú, *n.,* 1) *prædium.* — 2) *res domestica.* — 3) *pecora;* hǫggva bú þegna *pecora civium mactare* Bgl. 11.
búa (bjó, búinn), *v.,* 1) *parare; instruere; ornare;* bjók kvæði *carmina contexui* Hátt. 69; bjó flaustr *navem instruxit* Edr. 5; bjuggu stirðan streng Hr. S. 5; *sic sæpissime part.* **búinn**; *e. gr.* búinn til pretta Sk. 15; Vkl. 12; Sk. 28. 33. 157; búin gríma *ornata imago* Hr. A. 2; helvíti búit með bǫlvi *i. e. orcus miseriam minans* L. 20; með búnu reiði Hr. S. 6; Hr. S. 15; búnir at brenna mik L. 84; veitk bekki búna at sumblum Kkm. 25; Edr. 26; *reflex.* **búask** *iter parare; e. gr.* harri bjósk Edr. 28. *Similiter a)* **búa** um eht = *aliquid disponere, ordinare; e. gr.* býr um skó á belti sér *ad balteum calceum alligat* Sk. 39; *b)* **búa** at ehm = *tractare aliquem;* hví búi þér svó hart at mági mínum? Sk. 126. — 2) *habitare; sedere; versari; e. gr.* býr á Kvinnum Hkv. 5; Hkv. 9; Blót-Haraldur býr þar næst Sk. 75; Fróði bjó þar Yt. 1; Yt. 47; bjó úti á skeiðum R. 14; bjogguð nær þvís vissuð nái liggja Hkv. 3. — 3) *se gerere; agere;* at búa efnum *i. e. pro facultatibus sumptus facere* Mhk. 18.
búandi, *m.* (*propr. part. verbi* búa); *colonus rusticus; villicus;* búendr gǫfgir Bgl. 14; Vkv. 2; Bgl. 4. 8.
búð, *f., taberna; domus;* hvals búð *domus ceti, i. e. mare;* hvals búðar húð *cutis maris i. e. glacies* Isl. 2; búkarls búðir Hr. S. 10; lið átti búðir *copiæ mansiones habebant* Vkv. 6.
Búi, *m. pr., Vesetii filius, cognomine* enn digri; frœkn Búi Bdr. 11; Búa þegnar Jdr. 36; Bdr. 8; Jdr. 9. 12. 13. 14. 25.
búkarl, *m., rusticus; colonus;* búkarls búðir Hr. S. 10.
búkr, *m., venter; corpus; cadaver;* hinn fúli búkr Sk. 201; svát bukinn hristi *ut corpus concutiat* L. 75; í kringum búka *circa cadavera* L. 73.
búmaðr, *m., agricola, colonus; pl.* búmenn Bgl. 12; búmanna bygðir Hrfm. 11.

búningr, *m., apparatus;* búningr hlunna reiðar *instrumentum navale* Hr. A. 8.

bygð, *f., territorium; tractus habitatus; habitaculum;* Jórsala bygð Edr. 28; at renna um bygð L. 46; bygð hreinleiks dygða L. 30; bygðin allra dygða L. 86; L. 84; hrygðin jarðar neðstu bygðar (= helvítis) L. 5; íra bygðir R. 6; Hr. A. 3. 4; Hrfm. 11; L. 61; í Vinda bygðum Edr. 22; Hr. S. 6. 11. 13; Sk. 97.

byggva (gð), *v., habitare, incolere;* Góinn byggvir sal hjarta Kkm. 27; L. 28; þau bygðu í Manheimum Hlt. 3; byggva útrǫst Hlt. 5; meðan heimrinn byggvisk Hr. A. 14; byggvendr Brezkrar jarðar Odr. 9; Hlg. 10; á bygðu landi Peitu Vkv. 14.

Byleistr, *m. pr., frater Lokii;* mær Byleists bróður *i. e. Hela* Yt. 45.

bylgja, *f., unda;* þó bylgjur risi Sk. 55.

bylr, *m., procella;* í bylja kasti L. 81.

byrðr, *f.,* 1) *onus;* svelgja byrði Visburs vilja Yt. 6; (*vide tamen v.* byrgi!) — 2) *penus;* safna byrðum Sk. 35.

byrgegn, *adj., in tempestate sollers;* brands byrgegnir *in tempestatem ensis* (ɔ: *pugnam*) *intenti* Hrfm. 9.

byrgi, *n., arx, munimentum;* byrgi vilja *arx voluntatis, i. e. pectus;* Yt. 6 (*ex scriptura Jǫfraskinnæ*).

byrgi-Týr, *m., numen muniens;* byrgi-Týr bjarga *gigas* Hlg. 2.

byrgja (gð), *v., claudere;* byrgjast úti *excluduntur* L. 71; byrgðr *obmutescens* L. 92.

byrja (að), *v.,* 1) *incipere;* byrja hátt kvæði G. 38; byrja ǫfugmæli *auctorem esse calumniæ* G. 61. — 2) *exponere;* byrjak blíð verk G. 23.

byrla (að), *v., poculum infundere;* valkyrjur byrla Em. 1.

byrmǫrk, *f., campus vento agitatus, i. e. amnis;* í byrmǫrk (*tmesi divisum*) *in fluvium* Þdr. 6.

byrr, *m., ventus (secundus);* byrr fell í váðir Jdr. 33; Hátt. 78; R. 15; hafa hamra vífs byr *spiritum mulieris montivagæ (i. e. alacritatem giganteam) habere* Ísl. 2; í byr branda *i. e. ad pugnam* G. 53; í byr kǫldum *spirante vento frigido* Jdr. 33; Kdr. 7; drǫsull *l.* viggr byrjar *i. e. navis* Rdr. 8; Hkdr. 3; Heðins byrjar Freyr *bellator* Vkl. 13; byrjar vegr *i. e. cælum* G. 64.

byrskíð, *n., asser, vento provectus, i. e. navis;* blá byrskíð Hátt. 74.

byrstr, *adj., setosus; horridus;* ríðr á bǫrg enum golli byrsta *verre setis aureis ornato vehitur* Hdr. 5; fara byrst *horrendo modo se gerere; sævire;* Mhk. 10.

byrtjald, *n., tentorium venti; cælum;* þengill byrtjalls (*pro* byrtjalds) R. 33.

byrvindr, *m., ventus secundus;* kemr mér í byrvind málu Þjaza *i. e. mihi in mentem venit* Snt. 13.

bysta *l.* **byrsta** (st), *v., peniculo tergere; setis fricare; male tractare;* þú hefr byst ok bart ymsa Sk. 191.

bý, *n., apis;* unda bý *apes vulnificæ, sagittæ;* Hfl. 15.

býr (= bœr), *m., villa; pagus; oppidum;* í sandmens bý Gldr. 8; ganga á bý haukjóđs = ganga á hǫnd R. 8; til Egđa býs Hlt. 15.
býskip, *n., navis apium, aër, cœlum;* býskips bœr *domicilium cœleste, i. e. Valhalla;* Snt. 17.
bæđi, *conj.; vid.* báđir!
bægja (gđ), *v., resistere, obniti;* bægja viđ ehn Odr. 8; bægjask viđ valdi ehs *imperium alicujus detrectare* Sgdr. 6.
bæn, bær, *vide* bœn, bœr!
bærr, *adj., ferendus; tolerabilis;* vasa bært Yt. 21.
bœn (*et* bæn, L.), *f., petitio; preces;* stođa bœn G. 71; at veita bæn L. 18; L. 82; Sk. 104; óđr ok bœnir G. 1; G. 31; bæna mál L. 88.
bœr *l.* bær (= býr), *m., villa; pagus; oppidum;* Vkv. 14; Sk. 17; fyr jarls bœ Vkv. 11; Snt. 17; Vkv. 8.
bœta (tt), *v.,* 1) *meliorem reddere;* þaz hag várn bœtir Edr. 13; hann bœtti háttu manna R. 11. — 2) *consulere;* sál at bœta *animæ consulere* Edr. 12. — 3) *expiare;* siklingr bœtti sín mein G. 14.
bœti-Þrúđr, *f., dea (Thruda) sanans;* b. benja *i. e. Hilda* Rdr. 9.
bǫđ, *f., pugna;* í bǫđ ramri Efdr. 18; Efdr. 10; Jdr. 29; bǫđvar snjallr Edr. 25.
bǫđfróđr, *adj., pugnæ peritus;* Hdr. 5; enn bǫđfróđi Hrfm. 12.
bǫđfúss, *adj., pugnandi cupidus;* of bǫđfúsa bragna Hrfm. 16.
bǫđgerđ, *f., cingulum militare; balteum;* herđir bǫđgerđar *pugnator* Hrfm. 6.
bǫđgjarn, *adj., pugnæ cupidus;* bǫđgjarnastir niđjar Jdr. 7.
bǫđharđr, *adj., bellicosus;* Hátt. 74.
bǫđmáni, *m., luna pugnæ, clipeus;* sák bǫđmána bresta Kkm. 14.
bǫđmildr, *adj., bellicosus;* fylgja bǫđmildum Sigvalda Jdr. 13.
bǫđserkr, *m., subucula bellatoria; lorica;* bǫđserkjar birki *milites* Ódr. 5.
bǫđsvellandi, *part. comp., pugnam ciens;* Jdr. 36.
bǫl, *n., malum; damnum; noxa; periculum;* flótta bǫl Vkv. 13; G. 17; hringserkja bǫl *i. e. gladius* Jdr. 26; međ bǫlvi *calamitose* L. 64; L. 20; G. 13; en bǫls of fylda Rdr. 8; bǫlva bœtr Snt. 22.
bǫlkveitir, *m., oppressor malorum;* bǫlkveitir Loka *Thor, qui periculum a Lokio avertit* Þdr. 4.
bǫllfagr, *adj., tuberibus pulcher;* bǫllfǫgr ennihǫgg *ictus fronti inflicti, rubra et nitentia tubera relinquentes* Rdr. 6.
bǫlva (ađ), *v., exsecrari;* bǫlvat bupp Sk. 163.
bǫlverđung, *f., noxium satellitium;* b. Belja *gigantes;* fjǫrspillir bǫlverđungar Belja *Thor* Hlg. 18.
bǫrgr, *m., verres;* ríđr á bǫrg enum byrsta Hdr. 5.
bǫrr, *m., arbor;* hellis bǫrr *i. e. gigas;* lét hellis bǫr sóttan Hlg. 14.

C.

Cesarr, *m., Cæsar; imperator;* ǫđlingr náđi Cesars fundi Edr. 26.

D.

dagból, *n., sedes diei, cœlum;* dagbóls konungr *deus* G. 5.
dagligr, *adj., quotidianus;* dagligt yndi L. 5.
Dagr, *m. pr., rex Upsaliensis;* Yt. 14; Dags fríendr Yt. 18.
dagr, *m., dies*; dagr es upp kominn Bj. 1; G. 47; L. 35; annan dag *proximo die* Sk. 64; Em. 1; Hlt. 13; G. 4. 31; L. 36. 37; Sk. 79; at degi ǫndverđum Hkv. 3; árla dags Sk. 21; sex daga grein L. 36. 68.
dagráđ, *n., tempus opportunum;* Vkl. 21.
dagræfr, *n., tectum diei, cœlum;* dagræfrs dýrđ *gloria cœlestis* G. 51.
dagskjarr, *adj., lucem fugiens;* Yt. 2.
dalgautr, *m., numen (Óden) arcitenens, i. e. bellator;* dalgauta drótt Hrfm. 17.
dalnauđr, *f., tormentum arcûs, i. e. manus;* svell dalnauđar *i. e. argentum l. aurum* Bj. 4.
dalreyđr, *f., salmo vallis, i. e. serpens;* dalreyđar ítrból *i. e. aurum* Hrfm. 7.
Danagrund, *f. pr.* = Danmǫrk; harri Danagrundar Edr. 1.
Danaveldi, *n. pr.* = Danmǫrk; í Danaveldi Hr. A. 10; Hr. S. 10. 16.
danga (ađ?), *v., pulsare, verberare* = dengja; krátins synir danga Sk. 136.
Danir, *m. pl., Dani;* R. 20; Hr. S. 17; flóđrifs Danir *i. e. gigantes* Þdr. 12; Dǫnum á hendr Kdr. 3; Efdr. 5; Vkv. 4; Hr. S. 3; í Dana bygđum Hr. S. 6. 11; Kdr. 5. 8; Edr. 29. 32.
Danmǫrk, *f. pr., Dania;* of alla Danmǫrk G. 36; Kdr. 5; Edr. 5; Sk. 65; í Danmǫrk Edr. 27; í Danmarku (*pro* Danmǫrku) Odr. 5; til Danmarkar Jdr. 10; Vkl. 17.
dans, *m., chorea; saltatio;* kappa dans *pugna* Sk. 172.
Danskr, *adj., Danicus;* herr Danskr Vkv. 9; R. 18; á Danska tungu Vkv. 15; Edr. 27; G. 26; tók konu Dǫnsku Hkv. 14; međ Danskri tungu L. 4; blóđ Danskrar þjóđar Hr. S. 8; G. 35; ambáttir Danskar Hkv. 13; međ Danska dólga Jdr. 40; fundr Danskra jǫfra Vkl. 17.
dapr, *adj., tristis;* dǫpr augun ok móđ L. 54.
darr, *n., hasta;* dǫrr en reknu Hr. A. 3; Jdr. 40; dǫrrum dreif *hastæ volabant* Vkv. 9; darra dynsveigir *bellator* Hrfm. 13; rjóđendr dreyrgra darra *id.* Jdr. 10; darra hljómbođi *id.*, Isl. 19; hljómviđr darra *id.*, Isl. 20; gnýr darra *pugna* Jdr. 15. 30; dynr darra *id.* Jdr. 39.
darrađr, *m., jaculum; hasta;* Hkm. 2; vefr darrađar *textum hastæ, clipeus* Hfl. 5.

dauði, *m.*, *mors:* esat sýtandi dauði Kkm. 28; kvikr er dauðinn L. 73; L. 82; í sáran dauða L. 52; Edr. 31; G. 3; L. 19. 43. 65. 76; til lífs frá dauða L. 85; Kkm. 25; L. 20. 59. 67. 79: auðit vas flotnum dauða Hr. A. 12; Hr. S. 5; í dauðans þínu L. 64; L. 15. 16. 73. 78.
dauðr, *adj.*, *mortuus;* hann féll dauðr Sk. 173; Isl. 6; L. 21; af manni dauðum Isl. 11; bragnar eru dauðir Sk. 191; Sk. 198; veitir dauðum andir L. 46; lífgari dauðra manna L. 63.
daufligr, *adj.*, *tristis;* einum þykkir daufligt saman Mhk. 5.
daufr, *adj.*, *surdus;* veitir daufum at hlýða L. 46.
dáð, *f.*, *facinus; res (præclare) gesta;* fǫgnuðum dáð slíkri Hkv. 12; vísar dáðir *nota facinora* R. 2; R. 24; G. 12. 14; með dáðum ǫllum L. 90; allra dáða jarteignir R. 31; R. 25.
dáðgjarn, *adj.*, *facinora committere cupiens;* Yt. 31.
dáðmildr, *adj.*, *virtutem liberaliter exhibens;* dáðmilds úlfnistanda kista G. 25.
dáðsnjallr, *adj.*, *fortis;* dáðsnjalls dǫglings verk G. 56.
dáðstyrkr, *adj.*, *præpotens; gloriosus;* dáðstyrk dyrðar merki R. 29.
dáðsæll, *adj.*, *rebus gestis clarus l. beatus;* Yt. 32.
dáðvandr, *adj.*, *rerum præclare gestarum peritus; gloriosus;* G. 6.
dáðǫflugr, *adj.*, *rebus gestis potens;* mæla dáðǫflgan gram kváðu Efdr. 2.
dála, *adv.*, *omnino; prorsus;* dála *mirandum in modum* G. 51; dála hrjóða *graviter vastare* Bdr. 12; galt dála *severe punivit* R. 8.
dándismaðr, *m.*, *vir probus et honestus;* við dándismenn Sk. 9.
dár, *adj.*, *animum vehementer movens, aut jucunde aut injucunde;* vera ehm dátt of eht *delectari aliqua re; e. gr.* dreng vas dátt of svarra *juvenis amore mulieris captus est* Jdr. 4.
dár, *n.*, *illusio; ludibrium;* með nógu dári *multum infatuando* L. 18.
deigr, *adj.*, *hebes, obtusus;* enn deigi lé Mhk. 13.
deila (ld), *v.*, 1) *partiri;* deila hval Hlg. 5; *impers. c. acc. obj. e. gr.* víkr deilir *sinus scinduntur* Hlt. 7. — 2) *tribuere;* deila sér fullan Hlg. 4; geð deilisk mér Isl. 2. — 3) deila við ehn = *certare cum aliquo;* afli deilir sízt við sjá Mhk. 13; deila megn við dróttin *viribus cum deo certare* L. 8.
deili, *n. pl.*, *nota; indicium;* sǫnn deili á því *certa argumenta ejus rei* G. 41.
detta (datt, dottinn), *v.*, *delabi; procidere;* Sk. 164; Skíði datt Sk. 63; Sk. 150; detta á *(adv.)* = *irruere;* áðr enn dauðinn detti á L. 82.
deyja (dó, dáinn), *v.*, *mori;* lifa ok deyja Bgl. 15; Yt. 32; Hlg. 11; Ódr. 9; Kkm. 29; L. 14. 17. 67; deyr fé Hkm. 21; L. 76; deyja frændr Hkm. 21.
digr, *adj.*, *crassus; quadratus; robustus;* hinn digri drǫttr Sk. 60; sigr grams ens digra Hr. A. 13; Bgl. 16.
dikta (að), *v.*, *excogitare;* dikta eitthvat klókt L. 39.
diktan, *f.*, *carmen;* heyra á diktan þessa L. 99.
diktr, *m.*, 1) *argumentum; res proposita;* at skorða mjúkan dikt í

kvæði *lepidam rem versibus includere* L. 92. — 2) *carmen*; gjalda ehm hrærðan dikt *carmen cæptum alicui dicare* L. 4.
dimmr, *adj.*, *obscurus*; dimt regn *imber densus* R. 31.
dígull, *m.*, *catinus*; dígla eldr *ignis (i. e. massa candescens) catinorum, aurum* Hr. S. 14.
díki, *n.*, *fossa (obsidionalis)*; *fovea*; verja díki Vkv. 6; ór djǫfla díki L. 23.
dís, *f.*, 1) *dea*; heim bjóða mér dísir (= valkyrjur) Kkm. 29; Brunnakrs dís *i. e. Iduna* Hlg. 9. — 2) *femina*; *soror*; dís Loga *soror Logii, Skjalva* Yt. 16; dísir dramblátar *feminæ superbæ* Hkv. 13.
djarfmælt(u)r, *adj.*, *audacter loquens*; djarfmæltur við ehn Sk. 9.
djúphugaðr, *adj.*, *altius aliquid indagans*; *de Lokio* Hlg. 6.
djúpleikr, *m.*, *profundum*; sǫktisk í djúpleik jarðar L. 9.
djúpr, *adj.*, *altus, profundus*; ráða djúpum kjǫlum Hkv. 5.
djúprǫst, *f.*, *unda alta*; *gurges*; við djúprastar *(tmesi divisum)* falli *ob propulsum verticis* Þdr. 10.
djǫfull, *m.*, *diabolus*; frá djǫfla bygðum L. 63; L. 23. 85.
Dofrar, *f. pl. pr.*, *regio Norvegica*; Dofra dróttinn Vkl. 17.
dorg, *f.*, *funiculus hamulo piscario instructus*; dorgar vangr *campus ejusmodi funiculi, i. e. mare*; Jdr. 4.
dólg, *n.*, *hostilitas*; *pugna*; dólgs akarn *corda* Þdr. 10; dólga Sága *dea pugnarum, Bellona* Vkl. 21.
dólgár, *f.*, *remus pugnæ, i. e. gladius*; drúpðu dólgárar Hkm. 2.
dólgferð, *f.*, *hostilis multitudo*; Þdr. 12 *(tmesi divisum)*.
dólgminnigr, *adj.*, *memor pugnæ*; *pugnax*; *gen.* dólgminnigs R. 29.
dólgr, *m.*, *hostis*; hlenna dólgr Hr. A. 8; Yt. 32; drepa dólg vallar *(i. e. Thjassium gigantem)* Hlg. 6; þyrma dólgi manna Hlg. 16; Yt. 9. 37; útrǫst dólgs Belja Hlt. 5; dólgar yðrir Hr. A. 4; með Danska dólga Jdr. 40; dólga fang *luctatio cum hostibus, pugna* Efdr. 2; Bgl. 7; Edr. 31.
Dómaldi, *m. pr.*, *rex Upsaliensis*; bera vápn á Dómalda Yt. 8.
dómari, *m.*, *judex*; heims dómari *deus* G. 42.
Dómarr, *m. pr.*, *rex Upsaliensis*; Yt. 10.
dómr, *m.*, 1) *judicium*; hræðumst ek dóm ok dauða L. 76; við dóminn hryggva L. 71; á efsta dómi L. 70; Edr. 8; L. 19. 72; Svǫlnis dómr *i. e. pugna, e. gr.* í rómu Svǫlnis dóms R. 3; njóta norna dóms *judicio parcarum frui, i. e. fato perfrui l. vitæ cursum a parcis datum conficere* Yt. 47. — 2) heilagr dómr = *sacræ reliquiæ*; sótti helga dóma Edr. 12.
dóttir, *f.*, *filia*; dóttir guðs L. 89; Sk. 113; senda sína dóttur Hr. S. 2; við dóttur þinni Hr. S. 18; til dóttur Þorketils Jdr. 14.
draga (dró, dreginn), *v.*, *trahere*; *ducere*; drók eik á flot Hfl. 1; drótt *deduxisti* Hr. A. 11; straumr dró út andat fólk Jdr. 35; dró umbráð at hilmi *dolum regi intendit* Yt. 49; baugnjótar drógu báta Hrfm. 13; dragðu mik! *eripe me!* L. 63; vas álmr dreginn *arcus intentus est* Hfl. 13.

dragreip, *n., funis ductarius;* dragreip mœta greipum *funes ductarii obviam eunt manibus, i. e. manibus prensantur* Hátt. 77 *(cfr. ann. ad h. l. I 207!).*
dramblátr, *adj., superbus;* dísir dramblátar Hkv. 13.
drasill, *m., equus;* sótti drasil sunda *equum fretorum, i. e. navem, aggressus est* Efdr. 5; af drasils bógum Yt. 31.
dratta (að), *v., lente et duriter incedere;* hann drattar Sk. 34; þeir dratta Sk. 65.
draugr, *m.,* 1) *larva; umbra mortui;* flagðs er litr á draugi Sk. 75. — 2) *truncus; in appellationibus virorum usurpatur, e. gr.* Heðins váða draugr *bellator* Vkl. 21; bera eht ǫrlygis draugi *aliquid bellatori afferre* Rdr. 8.
draumr, *m., somnium;* við illan draum Rdr. 3; G. 15; vakna af illum draumi Sk. 44; ganga ehm í drauma G. 28; hvat es þat drauma? Em. 1.
Draupnir, *m. pr., annulus Odinis;* Draupnis dýrsveiti *i. e. aurum* Bj. 3.
dráp, *n., nex;* dœma drápi *neci damnare, i. e. interficere* Hrfm. 17 *(ex scriptura libri Flat.).*
drápa, *f., carmen (laudativum) intercalare;* vil ek, at drápan heiti Lilja L. 98; ek fæ drópu (*pro* drápu) hróðri stœrða *ego carmen laudativum elaboravi* R. 35.
drápulag, *n., metrum carminis intercalaris;* S. S. 3.
dregg, *f., fæx; acc. pl.* dreggjar L. 15; með dreggjum L. 58.
dreifa (fð), *v., spargere;* menn dreifast í flokka tvenna *homines in duas classes dividuntur* L. 72.
dreki, *m.,* 1) *draco; serpens;* dreka ból *i. e. aurum* G. 41; drekarnir rísa á sporð Mhk. 5. — 2) *navis bellica;* of dreka þínum Hr. S. 14; drekar landreka Kdr. 7.
drekka (drakk, drukkinn), *v., bibere, potare;* drekkum bjór Kkm. 25; bið ek at runnar drekki mjǫð Isl. 1; gaf blóð at drekka Odr. 6; Hr. A. 15; Kkm. 29; vísi drakk þaðra R. 13; Yt. 25; drakk til Skíða *Skidio propinavit* Sk. 108; drekka jól *festum brumale bibendo celebrare* Hkv. 6; drekka brúðkaup *nuptias celebrare* Sk. 122.
drengmaðr; *homo strenuus;* drengmenn hugum strangir Jdr. 39.
drengr, *m.,* 1) *vir strenuus et honestus;* sýtira drengr við dauða Kkm. 25; G. 8; Kkm. 22; Jdr. 40; drengrinn Sk. 9. 19. 29. 43; hér er við dreng at skipta Sk. 115; eiga vaskan dreng Sk. 120; við drenginn fína Sk. 22; þat 's drengs aðal Kkm. 23; drengir sœfðusk Edr. 19; G. 22; Jdr. 28. 29; Hr. S. 8; með drengi gilda Sk. 172; Isl. 6; reiða ás at drengjum Isl. 15; Sk. 20; vanr slíkra drengja Efdr. 10. — 2) *vir juvenis;* drengr enn ungi Isl. 21; sák hárfagran dreng *(amatorem)* meyjar Kkm. 20; dreng vas dátt of svarra Jdr. 4. — 3) *miles, regi l. duci subditus;* drengr landreka G. 47; þengill hafði sinn dreng und hendi R. 28; drengir þágu auð af yngva Edr. 7; Edr. 18; Hr. S. 6; kveða við drengi Efdr. 2;

þengill barg drengjum G. 56; hǫfðingi hvatra drengja Jdr. 8; Efdr. 3; Hrfm. 17. — 4) *vir;* lokka leiðan dreng L. 48.

drep, *n., mortificatio:* drep græðgi L. 78.

drepa (drap, drepinn), *v.,* 1) *ferire, verberare; e. gr.* áðr dræpi dólg stangu *priusquam hostem pertica inflixisset* Hlg. 6; né dólgs akarn drápu stall *corda sedem non pulsabant, i. e. non trepidatione palpitabant* Þdr. 10; drepnir menn L. 73. — 2) *caedere, interficere;* hvórir drepa aðra Sk. 152; *inf.* drepa L. 47; Sk. 177; *vi reciproca* drepask Yt. 18; drap ótal þegna Edr. 20; Hrfm. 17 *(cfr. ann. ad h. l. I 208).* — 3) *rumpere, demoliri, cum dat., e. gr.* drepr allri teiti fyr mér *mihi omnem lætitiam perimit* Jdr. 15. 19. *cet.*

dreyma (md), *v., somniare; impers. c. acc. pers., e. gr.* ferlig undrin frá ek hann Skíða dreymdi Sk. 45.

dreyra (rð). *v., manare;* lét undir dreyra Innþrœndum G. 17.

dreyri, *m., cruor;* dreyri hraut ór sárum Bdr. 9; dreyrinn Krists L. 5; L. 49; í dreyra drifinn Hkm. 15; Kkm. 9; Jdr. 40; Isl. 10. 13; G. 23; dreyra vers Þdr. 4; R. 31.

dreyfár, *adj., cruentus;* dreyrfáar dróttir Rdr. 3.

dreyrugr. *adj., cruentus;* rjóða mæki dreyrgan Yt. 20; með dreyrgum hamri Þdr. 18; með dreyrgu nefi Hkv. 3; dreyrug vápn Yt. 8; L. 87; Hfl. 10; bœti-Þrúðr dreyrugra benja Rdr. 9; dreyrgra darra rjóðendr Jdr. 10.

drif, *n., nix vento coacervata;* hagl ok drif L. 93.

dríf, *f., nimbus nive gravidus;* drífar hregg *procella nivifera;* fólkveggs drífar hregg *pugna* Vkv. 10.

drífa (dreif, drifinn), *v.,* 1) *transit., spargere; impers. c. dat., e. gr.* dǫrrum dreif *hastæ ferebantur* Vkv. 9; blóði dreif Edr. 20; í dreyra drifinn *cruore conspersus* Hkm. 15; Kkm. 12; und drifnu tjaldi Hr. A. 7; drifnar dúfur *undæ spumantes* Hr. S. 13; ræðr drifnum tjǫldum Hkv. 5. — 2) *intrans., spargi; ferri; festinare;* flesdrótt dreif Þdr. 12; Hr. S. 4; G. 55; Kkm. 6; Jdr. 16.

drífa, *f., tempestas nivosa; nives;* gerðu drífu randa *i. e. pugnam ciebant* R. 17; Hávars drífa *pugna* Vkl. 4; ǫrva drífa *id.* Vkl. 2; Jdr. 30; fleina drífa *id.* Hr. S. 8.

drjóni, *m., taurus, bos;* flæmingr drjóna *ensis tauri, i. e. cornu; cfr annot. ad* Yt. 27.

drjúgr, *adj., copiosus; suppeditans;* drjúgr at ljúga *in mentiendo ingeniosus* Þdr. 1; dróttins þing urðu drjúg Bgl. 16; *dat. pl.* drjúgum *pro adv., vehementer,* L. 54.

drjúpa (draup, dropinn), *v., stillare;* andaðs drjúpa minjar *recordatio hominis mortui guttatim evanescit* Mhk. 21.

dropi, *m., gutta;* dropar ok gneistar L. 93.

Droplaug, *f. pr.; mater Helgii;* Droplaugar sun Isl. 6.

drós, *f., femina;* drós svinneyg Mhk. 3; til drósar Þrós hné *in feminam (uxorem) Odinis, i. e. in terram collapsus est* Isl. 17; Þdr. 16.

drótt, *f., cohors; satellitium; homines;* mǫrg drótt hné R. 18. 20; Hr. A. 11; G. 15. 18. 22; Hrfm. 17; jǫru drótt *caterva prœliaris* Gldr. 3; aldrspell Enskrar dróttar R. 5; gramr dróttar G. 12; Þdr. 12; Efdr. 25; Norrœnar dróttir R. 8; Rdr. 3; G. 28; *dat. comm.* dróttum, *in gratiam hominum,* Edr. 27; Isl. 24.

dróttinhollr, *adj., regi fidelis;* gumnum dróttinhollum Bgl. 1.

dróttinn, *m.,* 1) *rex; dominus;* foldar dróttinn *Oden* Hlg. 5; dróttinn Norđmanna Hkv. 5; Vkl. 17; Odr. 4; Efdr. 4; Vkv. 13; Bgl. 14; G. 25; Hr. A. 1; Hr. S. 17; viđ Nóregs dróttin Hr. S. 4; Efdr. 25; G. 10. 22. 64; rjóđa fold sínum dróttni Yt. 8; vættik dróttins Efdr. 26; Bgl. 8. 16; Mhk. 5; jǫfra dróttins *(ducis præfectorum, i. e. regis)* ferđ Hr. S. 18; *nom. pl.* dróttnar Kdr. 5. — 2) *summus dominus, deus;* dróttinn blíđr L. 63; L. 10. 14. 16. 21. 26. 32. 38. 39. 55. 69. 75. 82. 85. 95; drottinn (*pro* dróttinn) L. 2; viđ dýran dróttin L. 8; L. 50. 56. 88; međ dróttni G. 62; L. 37. 90; međ dróttins englum R. 31; L. 5. 11. 36. 45. 72. 76.

dróttna (ađ), *v., dominari; c. dat.,* dróttna ehm L. 87.

dróttning, *f., regina;* L. 87. 92. 89.

drukna (ađ). *v., undis submergi;* drukna í tára flóđi L. 54.

druknan, *f., submersio;* í dauđans druknan L. 73.

drúpa (pđ). *v.,* 1) *superpendere; e. gr.* drúpir á nesi Hlt. 7; Yt. 44. — 2) *se inclinare; vergere;* drúpđu dólgárar Hkm. 2. — 3) *demisso capite esse; lugere;* herr drúpir Edr. 31.

drykkja, *f.,* 1) *symposium;* viđ drykkju Rdr. 13. — 2) *potus;* hvórki at mat né drykkju Sk. 37.

drykkjumál, *n. pl., sermones convivales;* at drykkjumálum Hkv. 13.

drykklangr, *adj.; acc.* drykklanga stund *id temporis spatium, quod viatores conficere solent, priusquam ad hospitem aut cauponem potandi causa devertunt* Sk. 65.

drýgja (gđ), *v., facere ut quid sufficiat; rem gerere; efficere;* heimsku drýgir *stultitiæ indulget* Hkv. 23; heiđsæi drýgđi Yt. 54; drýgđu bǫl G. 17.

drǫsull, *m., equus;* til byrjar drǫsla *ad naves* Rdr. 8.

drǫttr, *m., vir segnis et nequam;* Sk. 60.

dubba (ađ), *v., affligere; verberare;* dubba ehn Sk. 60. 143.

duga (gđ, dugat), *v.,* 1) *utilem esse; valere; sufficere;* raun dugir rétt G. 10; liđ dugđit G. 53; hjǫrtu dugđu Kkm. 26; hykk hug vel duga Kdr. 2. — 2) *opem et auxilium ferre; c. dat., e. gr.* attu sjálfr dugi *(imperat.)* nú ferđ L. 21. — 3) *impers. = decet, oportet;* dugir at hrósa hans rausn G. 15.

dugandligr, *adj., strenuus;* Yt. 29.

dul, *f.,* 1) *dissimulatio;* kveđkak dul, nema . . . *haud dissimulans loquor* Yt. 12. — 2) *error; stultitia; arrogantia;* vil ok dul Efdr. 26.

dulgreypr, *adj., arroganter ferox;* dœmdi dulgreypa drótt drápi Hrfm. 17 *(cfr. I 208).*

Dulsi, *m. pr.*; Dulsa konr *i. e. Svegder* Yt. 2.
dumbr, *adj.*, *mutus*; veita . . . dumbum . . . orđ L. 46.
duna, *f.*, *strepitus*; vesa fleina dunu *pugnam excitare* Isl. 13.
dupt, *n.*, *pulvis*; dupt ok sandar L. 93.
Durnir, *m. pr.*, *nanus quidam*; Durnis niđjar *cognati Durneri, i. e. nani*; Durnis niđja salr = *aula nanorum i. e. saxum*; Durnis niđja salvǫrđuđr *nanus saxicola* Yt. 2.
dúfa, *f.*, *columba*; hreinlífis dygđar dúfa L. 89.
dúfa, *f.*, *unda*; dúfur drifnar Hr. S. 13.
dúnn, *m.*, *pluma mollis*; *culcita*; dúni grafvitnis *culcitâ serpentis i. e. auro (Fafner enim serpens divitiis aureis incubuit)* Bj. 3.
dúnsfullr, *adj.*, *plumis refertus*; leiđask vǫttu dúnsfulla Hkv. 6.
dúsa (ađ), *v.*, *cubare*; *cernuare*; Sk. 173.
dvala (ađ), *v.*, *differre*; skala lof dvala *laus non est differenda* Hátt. 68.
Dvalinn, *m. pr.*, *nanus quidam*; Dvalins veigar *potiones nani i. e. carmen, poësis*; Isl. 1.
dvelja (dvalda), *v.*, *morari*; dvelja skilning *intellectum morari* L. 98; dveljask = *(se) commorari*; *e. gr. (deus)* dvelst í jungfrú iđrum L. 31.
dvergr, *m.*, *nanus*; Greland dvergr Sk. 14; ept dvergi Yt. 2; dvergs dreyri *cruor nani, i. e. poësis* R. 31; átján dvergar Sk. 82.
dvína (ađ), *v.*, *cessare*; lítt skulu hǫggin dvína Sk. 168.
dvǫl, *f.*, *mora*; hafa dvǫl *commorari* Sk. 108.
dygđ, *f.*, *virtus*; *probitas*; dygđar menn *homines fidi* Hr. S. 13; L. 89; í dygđum slíkum L. 25; bygđin allra dygđa L. 86; L. 30. 76.
dyggleikr, *m.*, *fidelitas*; *religio*; međ dyggleik hreinum L. 14.
Dyggvi, *m. pr.*, *rex Upsaliensis*; Dyggva hror Yt. 12.
dyggr, *adj.*, *bonus*; *præstans*; *pius*; G. 62; at dyggvan steypi dólga Edr. 31.
dylja (dulđi), *v.*, 1) *celare*; *dissimulare*; *c. gen.*, *e. gr.* dyljat međr þess G. 21; hvat of dylđi þess hǫlđar? Ódr. 2; duldr em ek *celor de ea re* L. 39; dveljask = *se abscondere, e. gr. (diabolus)* duldist fyr augsjón manna L. 15. — 2) *(jurejurando) negare*; *c. gen.*, *e. gr.* dylja má þess 's einnhverr segir Mhk. 1.
dyngja, *f.*, *gynæceum*; leiđask varma dyngju Hkv. 6.
dynja (dunđa), *v.*, *strepere*; dynja hana fjađrar Bj. 1; á dynjanda bana Hálfs Yt. 10: mána vegr dunđi Hlg. 14.
dynkr, *m.*, *fragor*; *crepitus*; ei varđ dynkrinn minni Sk. 134; heyrđi stóra dynki Sk. 133.
dynr, *m.*, *strepitus*; gerđu dyn vid barđi *terræ obstrepebant, terram ingressu quatiebant* Þdr. 11; í dyn Skǫglar *in pugna* Gldr. 5; dynr fleina *pugna* Sgdr. 2; d. geira *id.* R. 22; Kkm. 18; d. skjalda *id.* G. 13; d. sverđa *id.* Kkm. 23; d. darra *id.* Jdr. 39.
dynskot, *n.*, *ictus alte sonans*; kveđjask dynskotum Gldr. 4.
dynsveigir, *m.*, *qui cum strepitu vibrat*; *gen.* dynsveigis Hrfm. 13.
dynsæđingr, *m.*, *larus strepitûs*; Heita dýrbliks dynr *strepitus clipei*,

pugna; Heita dýrbliks dynsæđingr *larus pugnæ, i. e. corvus; gen. pl.* dynsæđinga Efdr. 19.

dyrđ, *vide* dýrđ!

dyrka, *vide* dýrka!

dyrr, *f. pl., fores;* falla út um dyrr Sk. 144.

dýnflóki, *m., floccus plumeus;* snókr dýnflóka *i. e. corvus* Hrfm. 9.

dýr, *n., animal; quadrupes;* L. 10. 93; vandar dýr *animal mali, i. e. navis* Vkl. 11.

dýrblik, *n., ea quæ animal splendidum faciunt;* Heita dýrblik *i. e. clipeus; gen.* dýrbliks Efdr. 19.

dýrđ (*scribitur* dyrđ G. 24. 45; L. 68. 74), *f., laus: gloria; magnificentia;* dýrđ ǫđlings G. 39: dyrđ fremr konung G. 45; Vkv. 4; G. 11. 21. 51. 66; Hr. S. 20; L. 26. 32 *cet.;* dýrđ englanna = *Christus* L. 23; dyrđ *res gloriosa, miraculum* G. 24; venja liđ dýrđ *(dat.) adsuefacere viros suos ad splendidum cultum ecclesiæ Romanæ* Edr. 10; til himna dyrđar L. 68; L. 74; dýrđar fúss R. 31; dýrđar merki *gloriæ monumenta* R. 29; dýrđar stóll *thronus* G. 5; á dýrđar skriptum *in splendidis picturis* Hr. S. 14; órýrr jǫfra dýrđa *regiarum laudum haud inops* Bgl. 16.

dýrđardróttinn, *m., rex gloriosus; deus;* G. 6.

dýrđarmađr, *m., vir egregius; pl.* dýrđarmenn L. 36.

dýrđarváttr, *m., martyr gloriosus;* G. 62.

dýrđarvinr, *m., amicus gloriosus; dat.* dýrđarvin G. 64.

dýrka (ađ), *v., splendidum reddere; laudare; venerari;* þanns ǫll þjóđ dýrkar Edr. 27; G. 56; Hr. S. 2; *scribitur* dyrka G. 7. 57; dýrkask *celebraris* Hr. S. 21.

dýrligr, *adj., pretiosus; præstans;* vann spell dýrligri skikkjú R. 30; ef heyrđi dýrligra brag S. S. 3.

dýrr, *adj., pretiosus; præstans; splendidus; magnificus;* dýrr dróttinn harra *deus* G. 25; Efdr. 25; G. 47; Isl. 22; hinn dýri L. 21. 44. 85; dýr v's dǫglings fǫr Kdr. 7; kappasveitin dýra Sk. 70; viđ dýran dróttin L. 8; R. 18; G. 22; fyr fađminn dýra L. 57; fyr miskunn dýra L. 69; láta dýrt dróttins orđ Mhk. 5; međ Ađalsteini dýrum Isl. 9; at hróđrgǫrđ dýrri Edr. 1; at húsum dýrs Fjǫlnis Kkm. 25; veita eht dýrum seggjum Edr. 7; Sk. 5; Týr dýrra hjǫrva Odr. 9; *comp.* dýrri vǫrđr Edr. 3; L. 6; til heims ens dýrra Edr. 28; *superl.* móđir dýrust L. 88.

dýrsveiti, *m., sudor pretiosus;* dýrsveita Draupnis Bj. 3.

dœgr (dægr L.), *n., spatium unius diei l. noctis* (12 *horæ*); *dies; dies et nox;* góđu dœgri borinn Hkm. 19; sex dœgr Kkm. 11; sex dægrin L. 10; dægranna rásir *cursus dierum* L. 67.

dœma (mđ), *v., judicare; existimare;* engi of dæmir sjálfan sik *nemo de se ipso judicat l. se ipsum condemnat* Mhk. 10; dœma of slœm harđa stóran R. 24; dœmđi drótt drápi *neci cohortem damnavit, i. e. interfecit* Hrfm. 17.

dœmi (dæmi L.), *n., exemplum; experientia, peritia;* slíks dœmi Mhk. 11. 14 *cet.;* svát dœmi finnisk Hr. S. 16; Mhk. 3; dæmin góð L. 47.
dǫgg (*gen.* dǫggvar), *f., ros;* brún dǫgg *i. e. cruor* Kkm. 12; hræva dǫgg *id.* Rdr. 4.
dǫggvast (gð), *v., conspergi;* vatni dǫgðist L 37.
dǫglingr, *m., rex;* dǫglingr rauð mæki Yt. 20; Bgl. 8; Hr. A. 11; R. 31; Edr. 27; gleðja dǫgling G. 21; fyr dǫglings Kdr. 7; G. 5. 15. 22. 56; dǫglingar sátu Hkm. 9; ræsir hitti dǫglinga þrenna R. 16; tveim dǫglingum R. 20; haldit dǫglinga tveggja Isl. 12; Gldr. 4.
døkkr (dǫkkr L.), *adj., niger; fuscus; obscurus;* látr ens døkkva hrøkkvibaugs lyngs (ɔ: *serpentis*) G. 16; ræsir glæsir døkkva hreina Hátt. 73; dǫkkvir fjandans flokkar L. 84.

Ð.

'ð, *vide* eð!
ðanns *pro* þanns, þann es; Efdr. 3.
ðar *pro* þar; Efdr. 23; L. 18.
ðat *pro* þat; Hlg. 12 (*cfr I 183*).
ðeim *pro* þeim G. 41.
ðér *pro* þér L. 26. 32 *cet.*
ðit *pro* þit L. 96.
ðvílíkt *pro* þvílíkt L. 39.
ðvít *pro* þvít Bgl. 5. 7 (*cfr I 198*).

E.

Edda, *f. pr., liber Sturlæi de arte poëtica;* Eddu regla *præceptum ex arte poëtica sumptum* L. 97.
eð, *part. relat.*, = **er** (es); sá 'ð L. 9; Adám nefndr, eð . . . átti L. 12.
eða, *conj., aut, vel, sive;* eða ok þó Kdr. 1; Jdr. 12; *hac voce transitus ad enuntiationes interrogativas significatur, e. gr.* eða þóttist þú . . .? eða hugðir þú . . .? L. 65.
eðr = eða; Hkv. 6; Em. 2; Hfl. 21; Snt. 1; Efdr. 15. 24; Hr. A. 8; R. 27. 30; eðr þó Efdr. 19; eðr ella *aut alias* Hr. A. 7; *tanquam formula quædam transitus usurpatur* Sk. 57.
eðr = endr, *adv.; olim;* Rdr. 3; Hlg. 19.
ef, *conj.* — 1) *si; in enunt. hypothet. sæpissime c. ind., e. gr.* Yt. 16; Hkv. 6; Hfl. 3. 7; Vkl. 12; Bgl. 9; G. 62. 69. 70; L. 14. 18. 92; Sk. 3. 50. 64. 89. 105. 106. 113. 121. 168; *nonnunquam c. conj., e. gr.* Em. 4; Snt. 8. 11; Efdr. 20; G. 18; Kkm. 26; L. 59. 95. 99;

Sk. 25. 186. — 2) *an, num; in enunt. interrog., e. gr.* segi mér, ef . . . S. S. 3; hafi frétt, ef . . . L. 60.

efla (ld), *v., viribus augere; confirmare; auxilio sublevare; c. acc.* efla ván G. 4; efla Véseta arfa *heredibus Vesetii opem ferre* Jdr. 7; efla þrek *edere specimen virtutis* Jdr. 12; efla orđ *verba concinnare* L. 51; eflir útisetuna *abnoctat* Sk. 56.

efna (nd), *v., præstare; perficere;* nema efna heit Jdr. 43; ef efniđ eigi bođ *si præcepta non observaveritis* L. 14; lét efnda hefnd *pœnas expetivit* R. 5; efnask = *contingere* G. 3.

efni, *n.,* 1) *materia;* skákmanns efnit Sk. 164; minna yrkis efni Sk. 195. — 2) *indoles;* efni ills þegns Snt. 11. — 3) *facultates, copiæ;* efnum = *pro facultatibus, pro re nata* Mhk. 18.

efri, efstr, *adj. comp. et superl., superior; supremus, postremus;* yfir spheras efri L. 72; á efsta dómi *in judicio extremo* L. 70; efsta sinn *ultima vice* R. 15.

Egđir, *m. pl., incolæ provinciæ Agdensis;* fylkir Egđa *i. e. rex Norvegiæ* G. 26; stillir Egđa *id.* Hr. S. 17; Egđa býr *territorium Agdense* Hlt. 15.

egg, *n., ovum;* ór eggi Hkv. 4.

egg, *f., acies ferri, teli;* frán egg G. 29; brún egg Hrfm. 20; eggjar birki Rdr. 6; eggjar týndu lífi seggja Edr. 19; Jdr. 21; eggja gnat Hfl. 9; R. 20; Bdr. 4; Jdr. 23; Sk. 139; G. 59.

eggdjarfr, *adj., in acie armorum adhibenda, i. e. in pugnando strenuus;* Isl. 15.

egghríđ, *f., procella aciei i. e. pugna;* egghríđar Ullr Jdr. 43; Hrfm. 20.

eggja (ađ), *v., incitare; hortari;* hverr eggjar þik? Bgl. 10. 11; eggja argan Kkm. 22.

egglituđr, *m., aciem gladii (sanguine) tingens;* Gldr. 5.

eggmót, *n., congressus mucronum, pugna;* eggmóts menn *bellatores* R. 10.

eggtog, *n., vibratio mucronum;* at eggtogi *in pugna* Hfl. 18.

eggþing, *n., conventus mucronum, pugna;* fóru eggþings (= til eggþings) Vkl. 14.

eggþrima, *f., tonitru mucronum;* frá eggþrimu *e prælio* Em. 7.

Egill, *m. pr.,* 1) *rex Upsaliensis;* á Agli Yt. 27. — 2) *sagittarius celebratus;* Egils vápn *i. e. arcus* Hkdr. 8. — 3) *pirata quidam;* Egils ǫndrum *i. e. navibus* Kkm. 5; Kkm. 17. — 4) *poëta Islandus, filius Skallagrimi;* Isl. 10.

ei, *adv.* (= eigi), *non;* Kkm. 27; L. 1. 16. 30 *cet.;* Sk. 37. 51. 53 *et passim.*

eiđbróđir, *m., frater juratus;* arnar eiđbróđir *i. e. corvus* Hkv. 4.

eiđljúgr, *m., violator jurisjurandi, i. e. Geirrodius gigas* (= meinsvarans hapt); hlaut meiđa óngdjarfan eiđljúg Þdr. 10 *(ubi vocabulum a me restitutum per tmesin dividitur).*

eiđr, *m., jusjurandum;* bjóđast hvárki blót né eiđar L. 71.

eiðsvara, *adj., jurato fœdere conjunctus;* eiðsvara fríðar Þdr. 8.
eiðvandr, *adj., jusjurandum servans;* Vkl. 1.
eiga (á, átta, átt), *v.*, 1) *habere; possidere; uti; e. gr.* ek á heimult *licitum habeo, mihi licitum est* Mhk. 3; ák hróðrar kvǫð *carminis debitum habeo, i. e. carmen debeo* Hfl. 2; þú átt brœðr átta Hkm. 16; margr á lítinn kost und sér *multi possident parvas facultates* Mhk. 25; á ból *sedem habet* Mhk. 27; Vkv. 10; hverr á húsin? Sk. 69; hann á stóran staf Sk. 11; Sk. 143; svát konungr eigi (ɔ: kenninafn) Yt. 53; (þeir) eiga langar nætr Mhk. 6; þann áttak vin *(cum duobus accus.) illum habui amicum* Rdr. 14; átti sunu mæta Isl. 22; átti (ɔ: veldi) Edr. 15; átti (ɔ: skipa stól) *classem habebat* R. 2; átti búðir Vkv. 6; átti bjartan auð ok frœknligt hjarta Edr. 9; G. 50; Sk. 10. 13; átti ráð alls *omnium rerum potestatem habebat* L. 12; Mhk. 7; áttum odda messu *sacrum hastarum celebravimus, i. e. prœlium commisimus* Kkm. 11; nǫkkut ættak kyn til þess *ad hæc indolem aliquam haberem* Mhk. 2; móðir var ei svá rík, at ætti góða reifa L. 35; eiga sakar afl *viribus pugnando idoneis uti* Snt. 9; eiga Yggjar bjór *carmen possidere, i. e. auctorem esse carminis* Mhk. 29; *eodem modo* átti ek Fjǫlnis bát Sk. 6; sá, sem Gnóð hefr átt Sk. 78; eiga eht **at** ehu = *uti aliqua re ad aliquam rem; e. gr.* eiga annat at drykkjumálum *aliud proponere, de quo sit inter pocula sermo* Hkv. 13; eiga eht **við** ehn = *aliquid commune cum aliquo habere, e. gr.* áttak gótt við geirdróttin *mihi cum Odine gratia fuit* Snt. 21; eiga geigurþing við ehn *pugnam cum aliquo habere* Efdr. 9; Hr. S. 17; *etiam absolute, e. gr.* eiga við Áslák *cum Aslakio dimicare* Jdr. 26. — 2) *in matrimonio habere; nubere; e. gr.* hverr hana á Sk. 113; átti Ónars eingadóttur *terram uxorem duxit (i. e. in suam potestatem redegit)* Hkdr. 5; eiga Ingibjǫrgu Jdr. 45; eiga *maritum habere* Hr. S. 19; at eiga vaskan dreng *forti viro nubere* Sk. 120; **eigast** = *nuptiis jungi, e. gr.* þó vit Hildur ættumst (= ættimst) Sk. 116. — 3) *sequente infinitivo cujusdam verbi notionem officii l. cohortationis habet (= debere), e. gr.* ák at standa frammi L. 21; áttu (= þú átt) at yrkja um L. 22; sá sem á at hugsa fyr mǫrgu Sk. 21; (herr es) átti vega *exercitus, cui dimicandum erat* Hkm. 9; ættik aldri ugglauss vera L. 78; vér ættim at kalla á Jesúm L. 50; langt eigum *(1. pl. imperat.)* fregna til gafa *e longinquo tantummodo cognoscamus viros improbos* Mhk. 6. — 4) *periphrastice cum infin. usurpatur, e. gr.* fár átti því fagna *nemo ea re gavisus est* Kkm. 19; áttu at ganga *iverunt* Sk. 65; *etiam pro verbo auxiliari adhibetur, e. gr.* fullvel ættak varit til þess *facile in eam rem sumptum impendissem* (ɔ: *si voluissem*) Mhk. 2.
eigi, *adv., non; haud; haudquaquam;* eigi látask *non dicunt, i. e. negant* Efdr. 11; Bgl. 7; Hr. A. 3. 8; eigi lítil merki R. 10;

Kkm. 24. 25; Jdr. 11. 13. 21. 22. 38. 40. 43; Mhk. 15. 18; Isl. 5; L. 7. 14. 17. 60. 70. 88. 97; eigi einkar *non nimis, haud admodum* R. 35; eigi at eins *non solum* Mhk. 17.

eign, *f.*, 1) *possessio;* gáfu frið eignum lofða Bgl. 5. — 2) *vindiciæ; jus possessionis;* leggja eign á óðul *in possessionem prædiorum involare* Bgl. 14; syndir kalla sína eign á hjarta mínu L. 84.

eigna (að), *v.*, *tribuere, adscribere;* eignask *sibi adscribere, potiri;* eignask óðal þegna Hr. A. 5.

eik, *f.*, 1) *quercus;* eik hefr þaz af ǫðrum skefr Mhk. 26. — 2) *navis querna;* drók eik á flot Hfl. 1; Hátt. 72.

eiki, *n.*, 1) *quercetum;* Óðins eiki *quercetum Odinis, milites* Hfl. 8. — 2) *navis querna;* eiki gǫfugt *l.* farligt Hr. A. 6. 7.

eikirót, *f.*, *radix quercus; truncus quercus cum radice;* af eikirótu *e trunco quercus, i. e. trunco quercus insidens* Hlg. 6.

eilífliga, *adv.*, *in æternum;* eilífliga sunginn heiðr L. 26 *cet.*

eilífr, *adj.*, *æternus;* eilíf nauð L. 73.

einarðr, *adj.*, 1) *sincerus, integer.* — 2) *stabilis, firmus;* einart *firmiter, audacter* Sk. 190. — 3) *perpetuus, continuus;* einart *perpetuo, semper* Edr. 23.

einbani, *m.*, *necator unicus l. præcipuus;* jarla einbani Hkm. 3.

einberni, *n.*, *proles unica;* sá sitt einbernit hanganda L. 56.

Einderiseyjar, *f. pl.*, *insulæ quædam (Orcades, sec. Rafnium);* fyrir Einderiseyjum Kkm. 8.

Eindriði, *m. pr.*, *Thor deus;* stokkinn Eindriða blóði Hlg. 19.

eineygr, *adj.*, *unoculus;* valr lá enum eineygja Friggjar faðmbyggvi Hkv. 12.

einfaldr, *adj.*, *simplex;* einfalt boð *apertum jussum; simplex mandatum* L. 14.

eingadóttir, *f.*, *filia unica;* átti eingadóttur Ónars Hkdr. 5.

eingetinn, *adj.*, *unigenitus;* at viðrlíkjast eingetnum syni guðs L. 8.

einharðr = einarðr; *stabilis, firmus;* einharðr í dyn sverða Kkm. 23.

einherjar, *m. pl.*, *viri cæsi, in Valhallam recepti;* vekðak einherja Em. 1; einherja grið Hkm. 16.

eining, *f.*, *unitas;* eining sǫnn í þrennum greinum L. 1.

einka, *adj.* (*proprie gen. pl. subst.* * eink), *unicus;* minn einka son L. 24; hans einka dóttir Sk. 113.

einkar, *adv.* (*proprie gen. sg. subst.* * eink), *præcipue; admodum, valde;* einkar mildr R. 13; einkar tíðr Edr. 4; einkar rǫskr Mhk. 5; Isl. 16; einkar snarla R. 21; eigi einkar *haud admodum* R. 35.

einkum, *adv.* (*proprie dat. pl. subst.* * eink), *imprimis;* vildu þá einkum ǫldurmenn at . . . Jdr. 11.

einn, ein, eitt, *adj. num.;* 1) *unus; e. gr.* einn vá við tváa Efdr. 3; ein persóna L. 31; eitt bregðsk Mhk. 1; boðorðit eitt L. 14; L. 20; margr um einn *multi contra unum* Sk. 180; G. 54; hefk framðar fólkorrostur fimm tegum sinna ok eina (ɔ: fólkorrostu

framða) Kkm. 28; und einum jarðbyggvi Vkl. 24; þótt smátt sé und einum *etsi parum in uno viro momenti sit* Efdr. 26; Hr. A. 15; G. 6; Isl. 23; Hrfm. 2; Sk. 28; á einni nóttu Jdr. 40; R. 30; í einu ranni G. 10; ekki, er því til eins manns skotit Mhk. 3; G. 1; mǫgr átta ok einnar mœðra Hdr. 2; ilt vas eins at gæta Kkm. 8; *sæpe verti potest = unus et idem, e. gr.* þér ok þinni móður, er í einn stað settik L. 96; mér þykkir ǫllum eitt leiða af því gamni Sk. 1; allir réðu at kalla einni rǫddu Sk. 177. — 2) *unicus, singularis; e. gr.* ein af sprundum *unica mulierum* L. 90; eitt es mál ǫfgast *dictum singulare est et quidem acerbissimum* Bgl. 14; eitt vas sér, þaz *res erat singularis, quod* . . . Edr. 29. 3) *solus; e. gr.* ef skal einn ráða Hkv. 6; einn mátt hegna alla jǫrð *solus potes totum regnum defendere* Bgl. 6; Mhk. 12. 15; sjálfr hann einn *ipse solus* L. 64; L. 95; Sk. 85; eitt hans barn L. 64; mitt eitt líf hit ljóta L. 76; láta konu eina *uxorem solam relinquere i. e. repudiare; ita* láta Auðs systur eina *divortium facere cum Terra, a terra discedere* Hkdr. 6; *nonnumquam* einn *cum* saman *conjungitur, e. gr.* einum þykkir daufligt saman *qui solus est, tædio afficitur* Mhk. 5. *In hoc usu vox* einn *et substantivis et adjectivis sæpe postponitur et verti potest: tantum, solum, tantummodo, non-nisi, v. c.* hugdjǫrfum einum þar hœfir at standa Hkv. 21; gǫfugra einna vánir Em. 1; ortu flokka eina *tantummodo carmina breviora composuerunt* R. 34; dáðir kunnar goði einum G. 14; víkingum einum at móti Jdr. 22; þrír tegir einir Jdr. 39; eplit eitt L. 14; umrennandi sex daga grein ok fjórum einum L. 36. 68; þótt yrði at tungum einum L. 93; nema Freyju eina Sk. 111. — 4) *aliquis; quidam; apud recentiores vicibus articuli indefiniti fungitur; e. gr.* einn konungr Kkm. 9; berserkr einn Sk. 160. 171; né einn *nullus, nemo* Mhk. 7; ein ítrmanns konan Jdr. 15 *cet.;* sú tǫnnin ein Sk. 162; of eina óttu Kkm. 14; þylja of eina ǫlselju Jdr. 4; innan í einum ormi L. 15; býðr engli einum L. 24; at húsi einu L. 27; sumir einir *pauci quidam* Mhk. 24.

einnhverr *l.* einn hverr, *pron. indef.*, 1) *unus aliquis;* dylja má þess 's einnhverr segir Mhk. 1. — 2) *unusquisque;* einn hverr ýta L. 92. — 3) *aliquis;* eitthvert sinni L. 53.

Einriði, *m. pr.;* Einriði ungi *vir Norvegus* (?) G. 45. *Cfr* Eindriði.

eins, *adv., tantum, tantummodo; cum* at *conjungitur, e. gr.* at eins Mhk. 23; eigi at eins Mhk. 17. Eins *pro* einastu *(superl. dat. n.) abbreviatum videtur.*

einvígi, *n., pugna singularis;* bjóða ehm til einvígis *provocare aliquem* Isl. 15.

eirarsamr, *adj., clemens, mitis;* eirarsamt veldi Hr. S. 2.

Eiríkr, *m. pr.*, 1) *rex Upsaliensis; dat.* Eiríki Yt. 18. — 2) *rex Norvegiæ; gen.* Eiríks Em. 5; Em. 3. 4. 7; Hfl. 6. 9. 12. 14. 15. — 3) *dynasta Norvagensis;* Efdr. 15. 16; R. 22; Bdr. 12; Jdr. 21.

38. 41. 44; Isl. 15. — 4) *rex Daniæ;* Edr. 2. 7. 8. 9. 12. 13. 22. 23. 30.

eisa, *f., ignis; prunæ;* eldr ok eisa L. 70; más jarðar eisu *i. e. auro* G. 50; eisu' áss *contus ignitus* Þdr. 16; eisur kyndusk hátt *flammæ sublimes ardebant* Edr. 22; Hr. S. 14.

Eistneskr, *adj., Estlandicus;* herr Eistneskr Yt. 35.

Eistr, *m. pl., Estones;* Eistra dólgr = Qnundr Yt. 37.

eitr, *n., virus, venenum;* linna eitr þrútit L. 80; ormrinn spjó eitri Sk. 161; Hdr. 3; Þdr. 5; í qfundar eitri L. 77.

eitrfullr, *adj., venenosus;* ormar eitrfullir Kkm. 26.

eitrhvass, *adj., peracutus;* ormr eitrhvass Kkm. 12.

eitthvat, *n. pron. indef., aliquid;* eitthvat klókt L. 39; Sk. 140.

ek, *pron. 1. pers.. — Nomin. sing.* ek *syllabam rhythmicam in antiquioribus carminibus rarius, in recentioribus sæpius explet, e. gr.* þeims ek mey heyrða Hkv. 1; Hr. A. 1; en ek þagna R. 35; G. 71; G. 51; L. 2. 3. 14 *cet.;* Sk. 1. 6. 29 *cet.; nonnumquam in numeris, quos solutos metrici appellant,* ek *locum tenet, e. gr.* mér veitist ef ek eptir leita L. 2; smjqrlaus er ek at mestu Sk. 105; Sk. 203; *cet. Ubi vox* ek *accentum habet, alliterationem quam dicunt sustinere potest, velut in L. 59*[1] *priorem literam servam, in R. 35*[2] *literam principem continet. Sæpissime nom.* ek *cum 1. sing. verborum ita connectitur, ut amissa vocali reliquum illud* -k *formæ verbali suffigatur; quam rem antiqui* bragarmál *appellant. Formis verborum monosyllabis, sive in longam vocalem sive in consonam desinunt, hoc pronomen suffigitur, e. gr.* ák, bjók, drók, frák, mák, sák, sék, ték, þák; bark, berk, biðk, býðk, emk, ferk, fórk, fregnk, gatk, hefk, hykk (= hygg ek), tekk (= tek ek), *alia. Pariter formis verborum disyllabis adjungitur, e. gr.* áttak, bræddak, bæðak, gerðak *cet.;* færik, gerik, heyrik, hittik, *alia. Ubi et* ek *pronomen et particula negativa* -a, -at, *formis verborum simul suffiguntur, pronomen priorem locum habet, e. gr.* veitkat Efdr. 19; *plerumque tamen iteratione quadam* -k *illud et ante et post particulam negativam ponitur, v. c.* kveðkak Yt. 12; mákak Snt. 18; blótkak Snt. 22. *Etiam post alia vocabula pron.* ek *aphæresin patitur, e. gr.* hvé 'k Hfl. 3. 19. — *Accus. sing.* mik Jdr. 3; L. 22, *cet. — Dat. sg.* mér; at mér *quod ad me attinet* Jdr. 3; Bgl. 17; G. 1. 19; *cet. — Gen. sg.* mín L. 69. 99, *cet. — Nom. dual.* vit Hkm. 13; Sk. 116. — *Gen. dual.* okkar Bgl. 15. — *Nom. plur.* vér Hkv. 4; Hkm. 15; Edr. 13; *cet. — Dat. pl.* oss Hkm. 15; Kkm. 20; *cet. Nonnumquam* ek *et* vér *pronomina prorsus omittuntur, e. gr.* hófum hróðr, enn hygg leyfa vin rqðuls tyggja G. 9; hljóðs biðjum hann, þvít hróðr of fann Hfl. 2.

ekki, *adv. (proprie n. adj.* engi), *non, haudquaquam. Apud recentiores pro* eigi *usurpatur, velut* Kkm. 18; Mhk. 2. 3. 7. 15. 26;

L. 41; Sk. 1. 2. 4. 24. 36. 37. 44. 52. 59. 74. 81. 91. 96. 110. 121. 130. 131. 138. 140. 144. 171. 189.

ekki, *m., dolor; ægritudo animi;* hǫfugligr ekki Snt. 2; með bruma ekka *cum dolore (= noxa) gemmarum l. germinum, i. e. cum securi* Isl. 24; ekki varðat forðum farald Mhk. 11 *cet.*

Ekkill, *m. pr., regulus quidam maritimus;* Ekkils ýtiblakkr *equus piratæ, i. e. navis* R. 16.

ekkja, *f.,* 1) *vidua.* — 2) *femina quævis;* ekkja Svǫlnis *i. e. Tellus, terra;* málvinir ekkju, kyssa unga ekkju Kkm. 20; hrekk-Mímis ekkjur *feminæ gigantes* Þdr. 9.

eldbroti, *m., fractor ignis;* eldr Yggjar *ignis Odinis, i. e. gladius, unde* eldbroti Yggjar *fractor gladii, bellator* Jdr. 37; eldr lagar *ignis maris, i. e. aurum, unde* lagar eldbroti *auri fractor, vir liberalis;* veldi lagar eldbrota *(de imperatore Græciæ)* G. 53.

elding, *f., fulmen;* Hr. S. 15; ferð áþokkuð heims eldingum Hrfm. 4.

eldmeiðir, *m., lædens ignem;* angrs eldmeiðir *qui aurum lædit, comminuit, distribuit, i. e. vir* Isl. 15.

eldr, *m., ignis;* eldr geisar L. 70; Jdr. 19; himna eldr *ignis cœlestis* Hr. S. 16; of eld *supra ignem* Hkv. 24; Hr. S. 10; L. 10; fara eldi, bjǫrtum eldi Hr. A. 12; Hr. A. 10; Hr. S. 12; L. 9. *Sæpe in circumlocutionibus, quibus aurum et gladius exprimuntur, vox* eldr *usurpatur; est igitur ignis amnis l. maris l. manûs = aurum, ignis Odinis l. Bellonæ = gladius; e. gr.* ýta eldi Órunar Bj. 4; þiggja eld ǫlna bekks Rdr. 13; varrar eldi *auro* Hr. S. 19; eldr Ægis *aurum, i. e. signa aurata* Hrfm. 3; eldi álfoldar Hrfm. 5; hati ýsetrs elds Ódr. 1; ærir elds hauka háklifs Efdr. 20; með Gauts eld *cum gladio* Sgdr. 4; med Yggjar eldi *id.* Jdr. 26; sker-Baldr Skǫglar elda R. 7; geymir Fjǫlnis elda *custos ignium Odinis i. e. gladiorum, bellator* Isl. 8.

eldreið, *f., gestatrix ignis;* eldr dorgar vangs *ignis maris i. e. aurum;* eldreið dorgar vangs *gestatrix auri, i. e. femina* Jdr. 4.

eldruðr, *m., arbor ignis;* eldruðr ǫlna foldar *arbor ignis marini (auri), vir* R. 27.

eldvellr, *m., qui coquit ignem, vomitor ignis; caminus;* ungr leiddisk eldvell Hkv. 6 *(ubi alii legunt* eldvelli, *n., æstus ignis).*

eldviðr, *m., arbor gladii* (eldr = *gladius*), *i. e. pugnator; dat. pl.* eldviðum Efdr. 6.

elði, *n., alimentum;* gnótt góðs elðis G. 28.

Elfr, *f. pr.,* = Gautelfr; *fluvius Gotorum;* fyr Elfi útan Hr. S. 5; Hr. S. 11. 13.

elgr, *m., alces;* elgjar gálgi *patibulum (exitium) alcis, i. e. glacies (quod alces, ubi semel in glaciem deciderit, resurgere nequeat); itaque* alþjóð elgjar gálgá *tota Islandia* Snt. 15; elgr fens *alces maris, i. e. navis, unde* elgs fenviðr = elgs fens viðr *arbor navis, i. e. navigator, vir* Isl. 6; Týr ára elgs *deus alcis remorum, i. e.*

vir Isl. 8; hætta elgjum œđiveđrs *periculo objicere alces procellæ i. e. naves* Hr. A. 7.

elgreynir, *m., existimator alcis peritus;* Hundings elgreynir *qui alcem Hundingii, i. e. navem, temptat; vir* Isl. 3.

eljunfimr, *adj.* (eljun, *f., constantia, fortitudo*), *constans, firmus* R. 33.

eljunfróđr, *adj., strenuus;* eljunfróđr lǫgđis seiđs *qui tumultum gladiorum bene novit; strenue pugnandi peritus; dat. sg.* eljunfróđum Gldr. 8.

eljunhress, *adj., qui constanti animo labores perfert;* dýrđ eljunhress þjóđkonungs G. 11.

eljunþungr, *adj., strenuus, fortis* Edr. 27.

Ella, *m. pr.;* 1) *rex quidam;* Ella steins Lista *rex montanorum, i. e. gigas, et ita* aldrminkandi Ellu steins Lista *Thor* Þdr. 19. — 2) *rex Northumbriæ; acc.* Ellu Kkm. 24; í Ellu Kkm. 27; Ellu kind *Angli* Vkv. 7; Kdr. 11.

ella, *adv., alias, alioquin;* R. 22; Mhk. 11; eđr ella Hr. A. 7.

ellegar, *adv., alioquin; quod si non fit;* Sk. 60. 89. 110.

elli, *f., senectus;* stillir beiđat elli *(gen.)* Edr. 31.

ellifti, *num. ord., undecimus;* vann ellifta styr Vkv. 11.

ellilyf, *n. pl., remedia senectutis;* ellilyf Ása *i. e. poma Idunæ* Hlg. 9.

ellri (*i. e.* eldri), *comp. adj.* gamall, *q. v.*

ellveldr, *part. præt. comp.* (*pro* eldveldr; vella = *coquere*), *igne coctus, igne procusus;* herđimeiđar ellvelds hríngskóđs *qui ensem igne procusum torquent, bellatores* R. 32.

elri, *n., alnus;* eldr elri skœđr Jdr. 19; elris grand *noxa alni i. e. ignis* Edr. 22.

elrisgarmr, *m., canis alni, vastator alni, i. e. ignis* Hr. S. 11.

elska (ađ), *v., amare;* þjóđir elska eyđendr geima vals Hr. A. 9; elskar at hundi *canem ludificatur, cane delectatur* Hkv. 23; elskiđ vęg vísa vagnræfrs G. 71; þú ert elskandi *amanda es* L. 90.

elskufundr, *m., conventus amantium;* af kærleiks elskufundum Sk. 3.

emja (ađ), *v., ululare, misere ejulare;* emjuđu úlfheđnar Hkv. 8; tók at emja Sk. 138.

en *l.* enn, *conj. compar., quam; usurpatur præcedente vel adjectivo vel adverbio gradus comparativi, e. gr.* fyrri en Þdr. 3; meiri en Hr. A. 1; Sk. 95; G. 62; L. 38; Isl. 6; þynnri enn súđ Sk. 24; verra en trǫll Mhk. 15; Mhk. 26. 27; hęldr en Rdr. 10; Em. 5; meir enn L. 4; Sk. 20; fyrr enn Sk. 144. 202; *itidem post* annarr *vocabulum, e. gr.* engi annarr en þú Hr. S. 20; Bgl. 8; L. 2. 73; *eodem modo post* áđr, *sequente conjunctivo, v. c.* áđr en Eiríkr næđi Ormi Efdr. 15; L. 6. 10. 67. 82; *sequ. indic.* G. 25. *Ubi* en = en at, *conjunctivus sequitur, e. gr.* valkǫstr lá hærri en varga ætt klífa mætti Hr. A. 13; Hkv. 13; Mhk. 23; Hr. S. 20; L. 94. 97.

en *l.* enn, *conj. advers., sed, autem, vero, at; sæpissime tantummodo est formula transeundi eandemque fere vim atque* ok *habet; e. gr.*

Rdr. 14; Yt. 2. 4. 27. 28. 45; Hlg. 5 (*ubi* enn *legendum*). 7. 13. 14. 15. 18; Hkv. 3. 13. 17; Hkm. 2. 12; Hlt. 6. 16; Hfl. 1. 3. 11. *cet.*; Snt. 9. 18; Vkl. 15; Hdr. 3. 7. 8. 9; Þdr. 6. 8; Ódr. 1; Efdr. 5. 16. 20; Vkv. 1. 2. *cet.*; Kdr. 3. 7; Bgl. 1. 3. 4. 12; Ó. S. 4; Hr. A. 2. 4. 14; R. 17. 35; Edr. 7. 16. *cet.*; G. 9. 29. 35. 57. 71; Hátt. 75; Isl. 2. 4. 7. 20. 26; Hr. S. 10; L. 8. 9. 14. 16. *cet.*; Sk. 39. 42. 67. *cet.* *Ab* en *l.* enn *interrogationes et interclusiones sæpe incipiunt, e. gr.* enn hversu vegnar? L. 8; L. 16. 21; enn byrjak blíđ verk G. 23; G. 38. 46.

enda (nd), *v., finire; reflex.* endask, *sufficere;* rǫdd randa endisk *vox clipeorum (pugna) suffecit* Gldr. 4.

endi, *m.* (= endir), 1) *pars extrema alicujus rei;* viđ stangar enda Hlg. 7; međ fjórum endum himins Vkl. 24; stendr á enda *subvertitur* Snt. 4. — 2) *finis;* veitk lífs enda Eysteins Yt. 33.

endilangr, *adj., ab intima ad extremam partem porrectus; continuus;* fyr Danmǫrk endilanga *secundum cunctam Daniam* Sk. 65.

endilágr, *adj., sub cælo per totam longitudinem extensus;* grund endilág Hlg. 15.

Endill, *m. pr.,* 1) *gigas quidam;* Endils mór *saltus Endilis; regio montana* Þdr. 3. — 2) *pirata quidam;* Endils niđjar *bellatores maritimi* Kkm. 18.

endr, *adv.,* 1) *olim;* Yt. 22. 24; Hdr. 9; Þdr. 2; Ódr. 4; Vkv. 7. 9; Bgl. 8; R. 6. 21; þat vas endr *id olim fuit* R. 28. — 2) *iterum;* endr týndir frá tru *qui a vera religione defecerunt; apostatæ* G. 40.

engi, engi, ekki, *pron. indefin. adj., nullus; nemo; substantivi quoque vicibus fungitur. Nom. sg. m.* engi (*subst.*) Snt. 16; R. 23; Mhk. 10. 16. 19. 23. 24; L. 59. 76; Sk. 45. 139. 153; engi (*adj.*) Vkl. 22; Edr. 2. 29. 32; Mhk. 23; Hr. S. 1. 4. 16. 20; L. 72; Sk. 97; engr (*subst.*) Bgl. 11; Edr. 4. — *Acc. sg. m.* engan Kkm. 5; Mhk. 24; engvan Jdr. 1. — *Dat. sg. m.* engum L. 8. — *Nom. pl. m.* engvir Mhk. 21; einigir Jdr. 1. — *Acc. pl. m.* engva Jdr. 39; enga Sk. 12. — *Nom. sg. f.* engi L. 26. 73. 87; Sk. 106. 112. — *Gen. pl. f.* engra Sk. 60. — *Nom. sg. n.* ekki, *nihil; nullum;* Bj. 2; R. 12; Mhk. 2. 27; L. 2. 65; Sk. 62. — *Dat. sg. n.* engu Sk. 146. — *Nom. pl. n.* engi L. 34. — *Cfr voc.* ekki!

engill, *m., angelus* (*gr.* ἄγγελος); engill L. 7. 15; engillinn L. 9; engli einum (*de Gabriele*) L. 24; af engli L. 55; rǫdd engilsins L. 55; menn ok englar L. 34; L. 94; međ dróttins englum R. 31; L. 13. 89; engla fylki Hr. A. 9; G. 4; L. 1. 28. 40. 86; dýrđ englanna *i. e. deus* L. 23.

England, *n. pr., Britannia;* á Englandi R. 5.

Englanes, *n. pr., promontorium quoddam;* Kkm. 11.

Englar, *m. pl., Britanni;* bægja viđ Engla Ódr. 8; bauđ Englum Yggs at Vkv. 6; Vkv. 9.

englastétt, *f., ordo angelorum; (deus)* prýddi hann (ɔ: *cælum*) međ englastéttum L. 6.

Engus, *m. pr., præfectus quidam Canteriæ peninsulæ* Hrfm. 7.

enn, en, et, *artic. præpos.* — 1) *Conjungitur cum omnibus adjectivorum gradibus; cum gr. posit. nom. sg. m.* enn harđgreipi Bj. 2; Rdr. 2; Yt. 49; Hkv. 7; Em. 3. 6; Efdr. 28; R. 23; Edr. 4; G. 29. 33. 44; Bdr. 11. 12; Jdr. 14. 29; Mhk. 13. 18. 22; Isl. 3. 9. 10. 14. 16. 21; Hr. S. 17; Hrfm. 6. 7. 12. 14. 17; Sk. 46; *etiam in vocat. e. gr.* enn dýri dróttinn L. 85; L. 26. 80. 96; *acc. sg. m.* enn Bj. 6; Hkv. 7; R. 19. 22; G. 27; Sk. 72; *dat. sg. m.* enum Hkv. 1. 10; Hdr. 5; *gen. sg. m.* ens Rdr. 2; Hkv. 9; Bgl. 16; Hr. A. 13; Edr. 28; G. 1. 16. 44. 67. 70; Isl. 21; Hr. S. 4; *nom. pl. m.* enir Bj. 1; *nom. sg. f.* en Hkv. 2; Hkm. 13; Bdr. 2; Jdr. 30; Hrfm. 19; (*acc. sg. f.* ena Hrfm. 17); *nom. et acc. sg. n.* et Hlg. 20; Efdr. 14; Hr. A. 9. 10; Bdr. 10; Jdr. 32; Hr. S. 13; *dat. sg. n.* enu Mhk. 28; *nom. et acc. pl. n.* en *e. gr.* Bjarkamál en fornu Bj. *in tit.*; Hr. A. 3; Hrfm. 15; *cum gr. compar.* Yt. 25; Snt. 22; Edr. 28; G. 69; Mhk. 23. 27. 28; Isl. 9; *cum gr. superl.* Bj. 3; Jdr. 9; Mhk. 2; L. 96. — 2) *Eodem modo conjungitur cum participiis, e. gr.* enn skjótandi Bj. 2; en bǫls of fylda Rdr. 8; et skreytta skrín G. 41; Hr. S. 13. — 3) *Pariter cum numeral. ordinal., v. c.* enn sétti Em. 8; en sétta Vkv. 6; et fimta R. 31; Vkv. 5. 8; R. 29. 35; Jdr. 21; Mhk. 10; Hátt. 69.

enn, *adv., præterea; insuper; porro; etiam, etiamnunc;* þat mank enn Snt. 20; þar međ enn Sk. 10; Yt. 31; Hlg. 14; Hkv. 20; Vkl. 11; Efdr. 7. 24; Vkv. 2. 4. 7; Bgl. 4. 17; Hr. A. 11; R. 7; G. 10; Jdr. 3. 4. 11; L. 43. 70. 88; Sk. 87. 96. 142. 164; *cum comparativis, e. gr.* enn lengra Vkl. 22; Efdr. 11; Kkm. 5.

enni, *n., frons;* at enni L. 58; í enni Sk. 170; um ennit L. 49; ennis innmáni *luna frontis i. e. oculus* Hdr. 3.

ennihǫgg, *n., ictus fronti inflictus;* bǫllfǫgr ennihǫgg Rdr. 6.

Enskr, *adj., Britannicus;* aldrspell Enskrar dróttar R. 5.

epli, *n., pomum;* fyr epli bannat L. 66; bíta eplit L. 14. 17.

ept, *præp., post; c. dat.* ept dvergi hljóp Yt. 2; hann réđ ept manni *virum secutus est* R. 28; gekk ept skǫfnungi Isl. 21.

eptir, *præp., post; cum acc. (vi temporali);* grétu eptir hann *post eum* (ɔ: *mortuum*) Mhk. 9.

eptir, *adv., postea; deinceps; re- (in compositis);* þar eptir *deinceps* Jdr. 39; Jdr. 37; lá eptir *remansit* G. 60; lást eptir *relictum est* Sk. 185; eptir leita *expetere, affectare* L. 2; eptir hlaupa *i. e. pretio parare, suppeditare* Sk. 106.

eptirdæmi, *n., exemplum;* minnilig eptirdæmi L. 52.

er, *part. relationis, a qua et enuntiationes relativæ et aliæ sententiæ secundariæ incipiunt.* — 1) *Sæpissime vicibus pronominis relativi fungitur, sive præcedit pronomen demonstrativum* sá *l.* hinn *sive omissum est; e. gr.* sá er *is qui* Mhk. 8. 28; L. 76; Sk. 23. 57; hinn er Mhk. 22; er *qui* L. 7. 37. 48. 51. 66; Sk. 17. 160. 171;

þann er *eum qui* Mhk. 26; L. 21. 64 *(cum conj.)*; þeim er *ei qui* Mhk. 14; hverr er *quicunque* Mhk. 29; L. 74. 99; er *quem* L. 47. 52. 66. 87. 96; Sk. 46; er *cui* L. 39; þeir er *ii qui* Mhk. 3; er *qui (pl.)* L. 4. 36. 73; er *quos* L. 61; er *quæ (f. sg.)* L. 45. 54. 80 *(cum conj.)*. 82. 85. 88; Sk. 162; þá 'r *quam* L. 64; þess er *ejus quod* Mhk. 28; þat er *id quod* L. 18. 20. 67. 76; Sk. 98; *formula* þat er *plures res antea enumeratas in unum complectitur, e. gr.* jǫrð ok lopt, þat er dróttinn gørði L. 10; hold ok blóð, þat er tókt af móður L. 83. — 2) *Vim aut localem, quæ dicitur, aut temporalem, aut denique causalem his locis particula habet;* þar . . . er *ibi, ubi* L. 15; er *quum, ubi* Hr. S. 6. 15; L. 55. 59. 61. 96 (þá . . . er). 99; Sk. 136. 180; undrast myrkr er *(quod)* ljós er styrkra L. 61; hvert þat sinn er *ubicunque* L. 81. — *Aphæresin patitur, e. gr.* þá 'r L. 64; hverr 'r L. 74; þá 'r L. 99. *Plerumque* er *particula in initio enuntiationis locum habet; nonnumquam tamen ab eo paullulum remota est, e. gr.* leiðar nest, leysir er ǫnd af holdsins bǫndum L. 83; L. 65. *Apud recentiores* er *interdum omittitur, e. gr.* Sk. 30. 32. 50. 93. 112. 123. *Cfr formam antiquiorem* es!

er = es, *3 sg. præs. verbi* vesa, *q. v.*

erendi, *n., negotium;* bjóða ehm erendi *mandare alicui negotium* L. 24.

erfa (fð), *v.,* 1) *hereditatis jure aliquid accipere.* — 2) *ultionem cædis alicujus hereditate accipere; ulcisci, e. gr.* hafði fǫður erfðan *patrem (cædem patris) ultus est* Vkl. 6.

erfð, *f., hereditas;* telja erfðir þangat Edr. 23; varði erfðir *heredia defendit* Bgl. 3.

erfi, *n., epulum funebre;* drekka erfi *parentalia celebrare* Jdr. 10.

erfiðr, *adj., molestus; laboriosus;* erfitt verðr þeim 's illa kann *imperitis molestum erit* Mhk. 24.

erfingi, *m., heres; filius;* erfingi Ásbjarnar Isl. 7; frák erfingja Skólms hart fram gingu Isl. 13.

erkistóll, *m., sella archiepiscopi; archiepiscopatus;* dǫglingr lét erkistól settan skamt frá Lundi Edr. 27; kvámu erkistóli hingat G. 65.

ern, *adj., strenuus;* Hlg. 12; *c. gen.* ern valbrodda *in telis tractandis strenuus* Hått. 79.

Erpr, *m. pr., filius Jonakeri et Gudrunæ;* Erps of barmar *i. e.* Hamðir ok Sǫrli Rdr. 3.

errinn, *adj., strenuus;* Hr. S. 18.

erumk = 1) er mér *est mihi;* erumk glatt hjarta Em. 1; Em. 4; Snt. 1. 6. 24. — 2) eru mér *sunt mihi; e. gr.* erumk vánir Em. 1.

erumka = er mér eigi *non est mihi* Snt. 17.

es, *particula relationis, a qua incipiunt secundariæ quælibet fere sententiæ.* — 1) *Pro relativo pronomine usurpatur, sive præcedit pronomen demonstrativum sive omissum est, e. gr.* hinn 's *is qui (sg.)* Yt. 17; sá es Hkm. 19; Kkm. 22; es *qui* Hkv. 9. 14; Em. 3;

Hlt. 9; Vkv. 14; G. 41; hverr es *quicunque* G. 66; þeim es *ei qui* Mhk. 24; þann es *eum qui (c. conj.)* Snt. 16; sá es *is quem* Yt. 5; þeir es *ii qui* Edr. 21; G. 12; hinir es Hkv. 24; es Hkv. 18; þeim es *iis qui* Jdr. 18; es *quos* Hkv. 19; es *quæ (f. sg.)* Hkv. 2 *(bis)*; þær es *quas* G. 64; es *quod* Snt. 6; Vkv. 10; Efdr. 2; es *quocum* Snt. 23; þau es *ea quæ* Edr. 25. — 2) *Ab* es *particula incipiunt enuntiationes declarativæ, quæ vicibus subjecti aut objecti funguntur; e. gr.* hitt . . . es Edr. 10. 28; G. 19; Yt. 53; es Hlg. 14; þat es Hfl. 19; því es Hkm. 12; Hr. A. 8; Hr. S. 7. — 3) *Vim localem, quæ dicitur, habet; e. gr.* es *(ubi)* hvílir jǫfurr G. 26. — 4) *Enuntiationum temporalium facit initium, e. gr.* Rdr. 10; Yt. 20. 25. 40; Hkv. 1. 9. 17. 21; Hkm. 18; Hlt. 6. 13; Snt. 13. 14. 20. 22; Vkl. 20; Bgl. 6. 13; Hr. A. 9; G. 48; Kkm. 1. 3. 13. — 5) *Causalem vim habet, e. gr.* Hkv. 18; Hkm. 10. — 6) *Post vocabula gradus comparativi* es *est = quam; v. c.* muni síðar es *(paulo posterius quam)* þvegit hǫfðu G. 23. — *Aphæresin e vocalis patitur, e. gr.* ból hátt 's víkingar áttu Vkv. 10; *persæpe particula per crasin illam, quam* bragarmál *vocant, cum formis pronominis l. adverbii demonstrativi in unum confunditur, velut* sás, þás, þars *q. v.* — *Pro* es *recentiores habent formam* er, *q. v.*

eskifat, *n., vas fraxineum;* eskifaz (*i. e.* eskifats) afspringr Sgdr. 5.

eta (át, etinn), *v.;* 1) *comedere;* ǫrn of etr undarn *aquila cibum comedit* O. S. 3; át okbjǫrn *taurum comedit* Hlg. 6; L. 18. — 2) *consumere; absumere, spoliare;* léta etask af (= léta eta af sér) *se spoliari bonis non passus est* Kdr. 8.

etja (atta), *v., incitare; c. dat.* etja jǫfrum saman Mhk. 22; ǫttu markar meinþjóf á sinn fǫður Yt. 6; þótt etti jǫfrum Rdr. 9.

etjulund, *f., ingenium calidum; fervor animi;* setja jǫfra etjulund Vkl. 1.

Eva, *f. pr., mater gentis humanæ;* L. 16. 18. 66; *voc.* L. 16; *acc.* Evam L. 13. 43. 66.

ey, *adv., semper, perpetuo;* ey óðr *semper ferox* Gldr. 2.

ey, *f., insula;* í eyju Hkm. 6; víða of eyjar Jdr. 19; Jdr. 35; Hrfm. 13.

Eydanir, *m. pl., Dani insulares;* œgir Eydana Hkm. 3; Edr. 24.

eyða (dd), *v., vastare; vacuefacere; delere, ad internecionem occidere;* eyða grund langviðrum Mhk. 24; eyddu eyjar Hrfm. 13; G. 56; *c. dat.* eyddi Skotum Odr. 8; eyddi hringum Edr. 7; eyddi vǫrgum *proscriptos exstirpavit* Edr. 8; eyðendr geima vals *vastantes navem, bellatores* Hr. A. 9; at eyðǫndum Hlt. 13 (*ubi fortasse melius scribitur* Eydǫnum); í eyddri Eysýslu Vkv. 2; Ormr enn langi nam eyðask R. 23; eyðisk land ok láð Hkm. 21; eyðask = *longe abesse, e. gr.* hitt eyðisk, at *longe abest, ut* Edr. 14.

eyðing, *f., desolatio;* eyðing lasta L. 89.

eyðir, *m., vastator; oppressor;* eyðir svikfólks Edr. 5; eyðir úlfa gráðar *bellator* Hr. A. 5; fyr eyði dalreyðar ítrbóla *perditori*

auri, i. e. viro liberali Hrfm. 7; skip eyđis unnglóđa *navigia vastatoris auri, i. e. viri navigia* Bdr. 12.

Eyjar, *f. pl., Orcades et Færoæ insulæ;* vann kristnat Ísland, Grœnaveldi ok Eyjar R. 11.

eykr, *m., jumentum; equus;* jǫtuns eykr *i. e. taurus* Yt. 27; eykir aurborđs *naves* Vkl. 17; eykja gørvi *ornamenta equorum i. e. frena* Yt. 19.

eyland, *n., terra insularis;* eylands jarlar Yt. 30.

eymd, *f. miseria;* međ eymd ok ópi L. 72.

Eynefir, *m. pr., regulus quidam maritimus;* á Eynefis ǫndrum *in soleis ligneis Eynefiris, in navibus* Kkm. 11.

eyra, *n., auris;* lét hnefa skjalla viđ eyra Hdr. 4; eyru ór *aures nostræ* Bgl. 7; hann greip fyr eyrun sín Sk. 109.

Eyrasund *l.* **Eyrarsund**, *n. pr., Danicum fretum;* í Eyrasundi Kkm. 2; at Eyrarsundi Hr. S. 15.

eyrir, *m., octava pars libræ;* hagl hvert vá eyri Bdr. 9; *pl.* aurar = *divitiæ, e. gr.* gefa aura Jdr. 44; af aurum *præ divitiis* Jdr. 36.

eyrnalauss, *adj., auribus privatus;* at eyrnalausum (hundi) Hkv. 23.

eyrr, *f., acta arenosa; lingula arenosa;* út fyr eyri Kkm. 21.

Eysteinn, *m. pr.;* 1) *rex Upsaliensis;* Eysteinns líf Yt. 33. — 2) *rex Norvagensis, filius Halfdani;* Yt. 45. — 3) *rex quidam Ullarakrensis* Kkm. 7. — 4) *rex Norvegorum, filius Haraldi Gilli;* G. 8. 71.

eystri, *adj., orientalis;* salt et eystra *mare Balticum* Hr. A. 2.

Eysýsla, *f. pr., Osilia, insula maris Baltici;* í eyddri Eysýslu Vkv. 2.

eyverskr, *adj., insulanus;* lét eyverskan her deyja Ódr. 9.

eyvit, *f., nihil;* eyvit týr *nihil prodest* Mhk. 12; Mhk. 29.

É.

él, *n., turbo; procella;* œđa él *turbinem movere* Jdr. 32; élin þykkja mǫrgum ljót *vertices venti omnibus asperi videntur* Mhk. 19. *Sæpissime vox* él *in appellationibus pugnæ usurpatur, e. gr.* él sverđs *procella gladii, i. e. pugna* Isl. 12; él eggja *procella telorum, i. e. pugna* Bdr. 4; él stála *pugna* Jdr. 27; Efdr. 22; Ála él *turbo piratæ, pugna* Vkl. 3; í odda éli *in pugna* Kkm. 22; í Yggjar éli Jdr. 29; í éli Yggjar báls Isl. 13; Þróttar éla *(procellarum Odinis, i. e. præliorum)* blikruđr R. 2; Svǫlnis éla *(præliorum)* sól R. 16; él Gǫndlar þeys *impetus pugnæ, atque ita* éla skyndir Gǫndlar þeys *bellator* R. 11.

élbjóđr, *m., qui procellam offert;* él hrotta *procella gladii, pugna; itaque* élbjóđr hrotta *qui pugnam offert, bellator* Isl. 22.

él-Freyr, *m., deus (Freyer) procellæ;* él-Freyr Ullar kjóla *deus procellæ clipeorum, deus pugnæ, bellator* R. 6.

élkaldr, *adj., procellæ instar frigidus;* élkaldr Vǫđlu straumr Yt. 46.

élker, *n., vas procellarum, i. e. aër;* í élkers botni Edr. 3.
élmarr, *m., equus procellæ, i. e. navis;* élmars typpi Hr. A. 10.
élsvellandi, *part. compos., qui procellam tumefacit;* élsvellandi Yggjar *procellam Odinis tumefaciens, bellator* Jdr. 43.
ér, *pron. pers. 2 pl., vos; nom.* ér Hkv. 20; *acc. et dat.* yđr Bj. 2; L. 2; Sk. 47.

F.

fađir, *m., pater;* fađir hinn sæti! L. 79; Hlg. 6. 8. 12; Snt. 12; lǫgseims fađir *Lokius* Þdr. 1; fađir Magna *Thor* Þdr. 20; Bgl. 3; L. 81; Sk. 121; *acc. sg.* fǫđur Yt. 6; Bgl. 7; G. 27; Kkm. 27; Isl. 3; feđr Hlg. 4; L. 9; *dat. sg.* feđr Rdr. 8; Bgl. 2; L. 57; feđrnum L. 87; *gen. sg.* fǫđur Vkl. 3; R. 5; Kkm. 25; Isl. 4. 5; *dat. pl.* feđrum Bgl. 17; *gen. pl.* feđra Jdr. 10.
fađma (ađ), *v., amplecti;* fađma feđgin þessi L. 9.
fađmbyggvir, *m., qui in sinu alicujus habitat; maritus;* einum eineygja Friggjar fađmbyggvi *i. e. Odini* Hkv. 12.
fađmr, *m., sinus, amplexus;* breiddi fađminn *amplexum dedit* L. 55; L. 57. 68.
fagna (ađ), *v.;* 1) *lætari, gaudere; c. dat.* fagna átu G. 29; Isl. 4; Kkm. 19; Hr. S. 20; jafnan fagnar kvikr mađr kú Mhk. 4; þegnar fagna friđ Bgl. 2; vargr fagnađi tafni Kkm. 9; fǫgnuđum dáđ slíkri Hkv. 12; því vas úlfr feginn Hfl. 13; *absol.* eigi mun ormr fagna L. 60. — 2) *bene excipere; cum dat., e. gr.* ér fagniđ verum Hkv. 20; gođ fagni bragningi R. 33; Bgl. 17. — 3) *convivium apparare;* fens fúr-Rǫgnir fagnar Sgdr. 6.
fagnađarlaug, *m., lavatio gaudio excitata;* fagnađarlaug af augum *i. e. lacrimæ gaudio prolectatæ* L. 32.
fagnađr, *m., gaudium;* finna fagnađ *gaudia reportare* L. 74.
fagnafundr, *m., lætus congressus;* Hlt. 13.
fagr (*f.* fǫgr, *n.* fagrt), *adj., pulcher, splendidus, venustus;* kvađ standa stiga fagran G. 15; G. 9; L. 10. 82; Sk. 200; á fǫgrum botni Rdr. 7; Vkv. 10; gœddir fǫgrum mækum Hkv. 16; fǫgr seima Guđr Jdr. 6; fiskastykkit fagrt ok hvítt Sk. 40; í fǫgru *in re pulchra* Mhk. 17; Hdr. 2.
fagrbúinn, *part. compos., pulchre vestitus;* gengum fagrbúnir Bj. 5.
fagrbyrđr, *f., onus splendidum;* gœđa ehn fagrbyrđi Bj. 3.
fagrrendađr, *part. compos.* (* renda = *striare*), *pulchre striatus;* á feldum vel fagrrenduđum Hkv. 19.
falda (felt, faldinn), *v., caput apice redimire;* hjálmi faldinn *galeatus* Vkv. 17; Edr. 18; ferđ faldin œgishjálmi Hr. S. 8.
faldruđr, *m., arbor apice induta;* faldr Hamđis *apex Hamderi, i. e. galea, unde* Hamđis faldruđr = *arbor galeæ, i. e. pugnator, vir* Jdr. 14.

fall, *n.*, 1) *lapsus; ruina;* breka fall *æstuatio fluctuum* Hátt. 77; við falli djúprastar Þdr. 10; falls er ván at fornu tré Mhk. 23. — 2) *casus; cædes, e. gr.* rak hann niðr rammligt fall *magno impetu eum projiciebat* Sk. 176; flotna fall Rdr. 7; Snt. 10; af falli Tryggva sunar Efdr. 21. 25.

falla (fell *l.* féll, fallinn), *v.*; 1) *cadere; labi; proprio sensu usurpatur de animantibus, e. gr.* falla af drasils bógum Yt. 31; falla á kné sín bæði *in utrumque genu procidere* L. 51 *cet.*; fell at hǫfði Rdr. 4; fell und ara greipar Yt. 29; hann féll ǫfugr á bak Sk. 134; *eodem modo de rebus inanimis, v. c.* sér mar falla of herðir Þdr. 7; hallir náðu at falla *ædes collapsæ sunt* Edr. 22; hrǫnn fellr of sker Mhk. 27; skinn fellr at enni *cutis corrugatur in fronte* L. 58; falli fagnaðarlaug af augum L. 32; sveiti fell á valkǫst Edr. 19; Kkm. 3; Jdr. 28; L. 54; Hkm. 7; fell byrr í váðir *ventus vela implevit* Jdr. 33; hrannir fellu *fluctus ruebant* R. 14; Hr. S. 11; lungun féllu um nára Sk. 144; sárin féllu á (ɔ: búkinn) *vulnera inciderunt in alvum, i. e. erant in alvo* Sk. 201; tennur fallnar úr haus Sk. 194. — 2) *occidere (in prælio);* falla Hlg. 18; Ódr. 4; Bgl. 1; falla fyr mæki Kkm. 17; Sk. 146. 151. 153. 158. 179; fell Yt. 18; Vkl. 12; Vkv. 9; Bgl. 4; R. 18; G. 44; Kkm. 9. 14. 19; Bdr. 9; Isl. 3. 9; féll Sk. 144. 150. 173; fellu Hlt. 10; Vkl. 5; Efdr. 5; Vkv. 11; R. 5; Bdr. 6; Hr. S. 8; Hrfm. 10. 11; felli Hkv. 9; Hfl. 8; G. 13; Kkm. 5. 6. 7. 10. 11. 20; at mǫg fallinn Hdr. 6. — 3) *Sensu translato usurpatur, e. gr.* þás mál falla *tempore incidente opportuno* Hátt. 75; féll þat ekki úr minni Sk. 91; féll beint í kǫr *prorsus ex sententia processit* Sk. 104.

falljǫtunn, *m.*, *gigas prostratus;* falljǫtuns rekkar bekk-karms Þdr. 18.

falr, *adj.*, *venalis;* haukstrandar mǫl es hilmi fǫl *rex aurum venumdat, largitur* Hfl. 17; fljóðin læt ek fǫl *feminas habeo venales* Sk. 111.

fang, *n.*, *certamen, luctatio;* dólga fang *pugna, atque ita* dólga fangs menn *milites* Efdr. 2.

fanga (að), *v.*, *capere; decipere;* lukkan hefr þik fangat Sk. 49; Sk. 61.

fangsæll, *adj.*, *in præda facienda prosper;* fylkir fangsæll Vkl. 16; Hlg. 8.

far, *n.*; 1) *iter;* tíva of far *iter deorum* Hlg. 1. — 2) *ratio agendi;* svás mitt of far Hfl. 1; Eiríks of far Hfl. 14; annars rœðr margr of far Mhk. 15. — 3) *navis* = farkostr; far Ullar *navis Ulleri, i. e. clipeus;* af gulli Ullar fars Hr. S. 14.

fara (fór, farinn), *v.*; 1) *ire; venire; ferri; proficisci, cet.; de personis, e. gr.* fara með Óðni Hkm. 1; fara dauða orði *i. e. decedere, mori* Yt. 14; fara í brynju *loricam sibi induere* Hkm. 2; Hkm. 20; ferk *venio* Bgl. 9; hvatt ferr *cito cursu fertur* Hátt. 78; ferr til hallar Hkm. 14; Ǫnundr ferr á hendr Dǫnum Kdr. 3; að ei fari vit hrǫpum *ne præcipites eamus* L. 16; farðu *propera!* Sk. 107; fǫrum í vápn Bgl. 9; fórk of ver Hfl. 1; Bgl. 17; fórt of óþjóð

eldi *cum incendiis terram improborum peragrabas, i. e. barbaros incendiis vastabas* Hr. A. 12; fórtu ór landi þínu Sk. 100; fór til orrostu Hkm. 3; Yt. 45; Hkm. 21; Vkl. 19; Þdr. 9; Edr. 12. 28; Jdr. 42; fór heim *domum reversus est* Sk. 165; Sk. 57. 173; fór at sofna *dormitum ivit* Sk. 45; fóru at slátra Sk. 21; fóru saman *congressi sunt* Vkl. 14; váru farnir *in via erant* Hlg. 4; *cum accus. viæ, v. c.* fara lýrgǫtu *per mare proficisci* Kdr. 2; *eodem modo de iis, quæ anima carent, v. c.* jǫrd ferr und menþverri *terra in potestatem viri venit* Hkdr. 6; ferr (ɔ: kyttr) *fama divulgatur* Bgl. 12; fremdin þín ferr um heiminn víða Sk. 48; tákn ferr hvert á annat *miracula se invicem excipiunt* G. 46; orðin fara *voces sparguntur* Mhk. 16; birkisótt fór um búkarls búðir Hr. S. 10; orđ fóru á svik *verba fraudem spectabant* Bgl. 7; var sem elding fœri Hr. S. 15; sem at honum færi vóðinn Sk. 109. — 2) *esse, fore, fieri; versari; se gerere, etc., e. gr.* sem ferk máli *ut carmine persequor* Vkv. 7; hvék fer verka G. 8; ferr *(impers.)* af huldu *ex occulto res agitur* L. 39; þanninn ferr *(impers.)* þeim unga manni *ita se gerit hic juvenis* L. 41; hlutgjarn ferr međ annars sǫk *importunus alienis rebus implicatur* Mhk. 16; fara međ hvíta glófa *digitalibus albis indutæ sunt* Sk. 87; þótt alt fari byrst *etsi omnes horrendo modo se gerebant* Mhk. 10; fórk andvígr *adversarius fierem* Snt. 8; fórk aldrigi at gǫldrum *numquam incantamenta exercui* Jdr. 2; hvé hon fór víđ mik *quibus moribus in me usa sit* Mhk. 3; fór *(impers.)* svá fram *ita evenit* Hfl. 20; svá fór þat *ita evenit* L. 16; hugđi at boga veđr fœri til fárhuga *putabat prœlium periculosum fore* Rdr. 8; varđat sás fœri fram slíku jarls ríki *non exstitit, qui tanta prætoria potestate prodiret, i. e. tantum potestate valeret* Vkl. 6; ekki hefk međ flimtun farit *ludibriis non usus sum* Mhk. 2; sás hafđi farit afskýfđr orđa hlýđu *cui lingua excisa erat* G. 26. — 3) fara *transitivum* = fyrirfara; *perdere, delere, exstirpare; c. dat. obj., e. gr.* fór glaums niđjum Þdr. 18; fara fjǫrvi sínu Yt. 40.

farald, *n., late vagans morbus;* ekki varđat forđum farald *ægritudo (amantium) olim non fiebat vulgaris, raro accidebat* Mhk. 11 *cet.*

farđir, *f. pl.* = ferđir; *eventa, res gestæ;* þær of farđir Hlg. 20.

farlengđ, *f., longinquitas itineris;* þú skalt farlengđ þína inna Sk. 93.

farligr (*pro* fagrligr), *adj.; pulcher;* farligt eiki Hr. A. 7; fákhlađendr farligs húfs Efdr. 9; *(cfr tamen Gislason, Om Helrim 57).*

farlyst, *f., cupido proficiscendi;* farlystir kómu fylki Kdr. 9.

farma-Týr, *m., deus (Tyr) onerum, i. e. Oden;* svanir farma-Týs *i. e. corvi* Hlt. 11.

farmr, *m., onus;* farmr Sigynjar arma *onus brachiorum Sigynæ i. e. Lokius* Hlg. 7; farmr arma hapts meinsvarans *i. e.* Gjálp, *femina gigas* Þdr. 3; í gálga farms *(i. e. Odinis)* hverlegi *in carmine* Hlt. 1.

farmǫgnuđr, *m., itinera suscipiens; de Odine* Hlt. 2.

farri, *m., taurus,* Yt. 27, *ut plerique vertunt. Potius tamen accipiendum est* farri = *erro;* farri jǫtuns eykr *taurus erro; cfr annot. ad h. l.*

fasta, *adv., firmiter;* stóðu fasta *firmo gradu steterunt* Þdr. 12.

fasta (að), *v., cibo abstinere;* léta ǫrn né ylgi fasta Kkm. 16.

fasta, *f., jejunium, inedia;* brá fǫstu gífrs hesta Jdr. 35; fǫlr af fǫstum L. 42.

fasthaldr, *m., vinculum, compes;* fasthaldr varð á Fenri lagðr Mhk. 21.

Fasti, *m. pr., dux quidam militum; gen.* Fasta Yt. 30.

fasti, *m., firmitas, robur;* fœrðr í fasta *in firmitudinem illatus, i. e. robore indutus* (*cfr* fœrask í asmegin) Þdr. 13.

fasti, *m., ignis;* fasti unnar *i. e. aurum* Hr. S. 14; týnir fasta vala strætis *qui dispergit ignem manûs, i. e. auri prodigus* G. 25.

fastligr, *adj., validus;* fastligr garmr fýris *ventus vehemens* Hr. A. 10.

fastna (að), *v., despondere;* fastna Hildi *sibi Hildam despondere* Sk. 123.

fastorðr, *adj., verax;* fastorðr skyli þengill vesa Bgl. 10.

fastr, *adj.,* 1) *firmus, durus;* rak sinn fastan flein Sk. 162; í fǫstum þokk *duro animo* Snt. 18; óðu fast *firmo gradu processerunt* Þdr. 8; *neutr.* fast *pro adverbio* = *vehementer, e. gr.* sálin berist um fast L. 75; tók at svíða fast Sk. 175. — 2) *fixus;* varð fastr *adhæsit* Hlg. 7; halda fast á lǫgum *leges tueri* Bgl. 4; sverð stóð fast í tǫnnum *ensis dentibus obhæsit* Sk. 155.

fat, *n., vestis;* Hildar fat *i. e. clipeus;* á hlýri Hildar fats Hlg. 1; fǫt Sǫrla *vestes Sorlii, i. e. loricæ* Hkdr. 8.

fá (fekk *l.* fékk, fengum *l.* fingum, fenginn), *v.;* 1) *capere, accipere; obtinere; usurpatur de personis aliisque animantibus, e. gr.* fá eitthvat Sk. 140; létt fæk holl laun óðar G. 70; ylgr fær sylg O. S. 3; Edr. 29; [at] fyrðasveitin fái vist L. 15; fekktu ǫll þeira flaust Hr. A. 14; nafn fekk hann Bgl. 1; R. 12; G. 24. 26. 28. 38; Isl. 11. 12; þú fékkt (ɔ: neyð) Sk. 100; fékk L. 12. 64; Sk. 125. 136. 139. 178; sá fǫrnuðr, es fenguð Hr. A. 13; þeir fingu hringa Rdr. 10; meðr fengu mikit veðr O. S. 4; áðr enn jǫrð féngi alla prýði L. 10; viðr afspringit, þat er [þau] féngi L. 13; hefr fengit Sk. 191. 192; hafði fengit L. 7. 15; fenginn *captus, captivus* Vkv. 13. — 2) *uxorem ducere, in matrimonium ducere aliquam, e. gr.* vér fengum Þóru Kkm. 1; Heðinn vill gjarna Hildi fá Sk. 88. — 3) *dare; conciliare, comparare; e. gr.* hjǫrr fær hjarl Sigurði Sgdr. 2; at jarðlig tunga fái þér stef til handa L. 26; fá honum *da ei!* Sk. 107; fekk mart sorgar Pǫrtum Vkv. 8; Isl. 10; Hrfm. 14; fengum gera gisting Kkm. 3; Kkm. 8. 24; fenguð yrkisefni Hr. A. 15; ótti fengins golls *terror auri comparati* Hr. A. 7; Míms vinr hefr fengnar *(datas habet i. e. dedit)* mér bǫlva bœtr Snt. 22; lét hræ fingin hrafni *cadavera corvo tradita esse sivit* (= *tradidit*) Isl. 7; *etiam cum dat. pers. et genit. rei, v. c.* þat fær þjóðar snytri tírar

Vkl. 5; tunga fekk mér golls Bgl. 17; G. 41; Kkm. 26; fengum vér fótgúlum fugli mikils verðar Kkm. 2; *pass.* fásk, *e. gr.* oddamaðr fæsk *(i. e. creatur, eligitur)* enn þriði Mhk. 10; hagnaðr fekksk ór styr *lucrum e pugna perceptum est* G. 32; tafn fekksk vǫrgum Kkm. 10; *reflex.* fást í = *se dare alicui rei, negotio aliquo implicari, e. gr.* ef fæst þar í *si huic rei assentitur* Sk. 121; fást í móti þér *te adoriri, te aggredi* Sk. 137. — 4) *Periphrastice usurpatur, e. gr.* ek fæ drópu stœrða hróðri *carmen laudibus auctum (i. e. impletum) habeo; carmen laudativum elaboravi* R. 35.

fá (fáða), *v., pingere; part. præt.* fáðr (*n.* fát *l.* fátt) *pictus, obductus, illitus;* þaz á Leifa landa laufi fátt *ea in clipeo depicta sunt* Rdr. 4; þat 's of fát Hlg. 13; þák bifkleif bifum·fáða Hlg. 13. 20; grundar vals gulli fáðar *manus auro (annulis) ornatæ* Kkm. 7.

Fáfnir, *m. pr., filius Reidmaris in serpentem conversus;* Fáfnis miðgarðr *terra Fafneri (cui incubuit), i. e. aurum* Bj. 3.

fákhlaðandi, *part. compos., equum onerans;* húfs fákr *equus marginis navigii, i. e. navis, atque ita* húfs fákhlaðendr *navem onerantes, i. e. viri* Efdr. 9.

fákr, *m., equus; canterius;* fákr gríðar *equus gigantis feminæ, i. e. lupus;* lét gríðar fák fagna blóði Isl. 4.

fála, *f., gigas femina; lamia;* fálu hestr *equus lamiæ, i. e. lupus* Kkm. 8; með fjǫrnis fálu *cum lamia (= noxia bestia, noxa) galeæ, i. e. cum securi* Jdr. 42.

fálma (að), *v., prætemptantem ire; trepidare;* kváðu fjandmenn yðra fálma Hr. A. 4.

fár (fá, fátt), *adj., paucus; sæpissime* fár *est = nullus, nemo (per litotem quandam); e. gr.* fár beið ór stað sára *nemo loco manens vulnera exspectavit* Vkv. 2; fár hringdrífr Kdr. 10; fár konungr O. S. 6 *(vid. I 141);* Kkm. 19. 24; mjǫk fár *admodum pauci* Mhk. 12; fátt ór fjǫlða af jartegnum G. 67; fátt er þat, er siðuna váttar L. 76; fátt *(nihil)* er kyrru betra Sk. 94; ráða fá (= fáu) *parvas facultates habere* Mhk. 13; mjǫk fás gá *admodum pauca (nihil fere) curare* Mhk. 20; Væringjar harða fáir G. 53; trúik fá *(paucos = neminem)* munu hitta hans feðrætt L. 41; fám vikum síðar G. 37; ek veit færi (*acc. pl. compar.;* ɔ: fremja) þær (íþróttir) R. 25; fæstr gramr *nullus omnino rex* G. 14; fæstir sjá við prettum L. 43; fæst foldar rán Kdr. 8; fæst, *adv., minime* Sk. 75.

fár, *n., noxa, pernicies;* bjóða ǫðrum fár *aliis afferre perniciem* Mhk. 6; fár randa *noxa clipeorum, i. e. gladius* Bdr. 6.

Fárbauti, *m. pr., pater · Lokii;* Fárbauta mǫgr *Lokius* Hlg. 5; Hdr. 2.

fárbjóðr, *m., qui cladem affert;* fárbjóðr Skota *Scotos prosternens* Hfl. 10.

fárhugi, *m., periculum;* fara til fárhuga *cum periculo esse, periculosum esse* Rdr. 8.

fárskerðandi, *part. compos., perniciem avertens;* fárskerðandi fyrða *averruncus malorum humanorum* G. 63.
fátalaðr, *part. compos., pauca loquens* L. 52.
fátíðr, *adj., ingratus, invisus;* nam fátíða frœði *molestam accepit notitiam* Þdr. 15.
fátœkr, *adj., pauper;* fatækt (*i. e.* fátœkt) fólkit Sk. 43. 191. 192.
fávíss, *adj., stultus;* L. 9.
feðgin, *n. pl.* — 1) *pater et filia l. filiæ;* feðgin þessi (= faðir *et* ofbeldit, *quod ab eo procreatum est; vox* feðgin *h. l. usurpatur, quia vocabula* faðir *et* ofbeldit *diversi sunt generis*) L. 9. — 2) *pater et mater, parentes;* fyrstu feðgin vár *parentes universi generis humani* L. 18.
Feðja, *f. pr.* (= Fenja), *ancilla Frodii;* Feðju steði *incus Fenjæ, lapis (molaris), saxum;* Þdr. 6.
feðrpersóna, *f., prima persona Sanctæ Trinitatis;* L. 24.
feðrætt, *f., paternum genus; accus.* feðrætt L. 41.
feginn, *adj., lætus;* fegnir lífi *salute gaudentes* Hr. S. 17.
feigð, *f., mors brevi instans;* til gumna feigðar Efdr. 8; feigðar orð *præsens fatum* Yt. 1.
feigr, *adj., cui mors præsens imminet; e. gr.* sjaldan hittisk feigs vǫk frørin Mhk. 25; feigir fleinþollar Hrfm. 11; oddr beit Skota feiga R. 6; feigra firða fjǫrrǫnn Efdr. 17; *comp.* feigri Kkm. 22.
feikr, *adj., immanis, immensus;* feikt ofbeldit L. 9.
feitr, *adj., pinguis;* átti hirzlu innan feita Sk. 13.
fela (fal, fólginn), *v., condere; celare;* fálu *(sepeliverunt)* buðlung Yt. 48; veitk enda fólginn *finem scio occultum* Yt. 33; fólgin orð Bgl. 7; auðnan felst hér undir Sk. 89.
feldr, *m., pallium, toga;* stinga nǫsum niðr í feldi Bgl. 13; á feldum rauðum Hkv. 19.
fella (ld), *v.,* 1) *sternere; dejicere;* gilðar feldu mar Hdr. 8; bað ránsíks stœriaska fella remmilauka á Orm enn langa *jussit viros in Serpentem longum tigna valida demittere* R. 22; ofbeldit hefr várn anda feldan L. 77. — 2) *occidere, trucidare;* Vagn feldi virða Bdr. 12; Jdr. 28; Mhk. 7; Isl. 26; Sk. 142; skatnar feldu gram G. 17; lét fimm of felda Isl. 23.
fellidómr, *m., condemnatio;* at flaums fellidómi *ex condemnatione præcipiti l. temeraria* Bgl. 14.
fellihryn, *f., ruina proturbans;* fellihryn fjalla *i. e. torrens stridulus* Þdr. 6.
felli-Njǫrðr, *m., deus (Njardius) profligans;* flótta felli-Njǫrðr *fugientes prosternens* Vkl. 21.
fellir, *m., prostrator;* fellir fjall-Gauts *i. e. Thor* Hdr. 4; fellir goða fjǫrnets flugstalla *i. e. Thor* Þdr. 1 (*acc.* felli); fellir lífdvalar *i. e. mors* Hrfm. 14 (*acc.* felli).

fen, *n., palus; mare; liquor;* hrosta fen *cerevisia; mulsum poëticum (cfr SE,AM I 216 sqq.), poësis;* hrosta fens vǫrðr *i. e. Oden* Snt. 18; fens fúrr *ignis maris, i. e. aurum (SnE,AM I 336);* fens fúr-Rǫgnir *vir liberalis* Sgdr. 6.
Feney, *f. pr., Venetia;* Feneyjar friðland Edr. 10.
fengeyðandi, *part. compos., prædam consumens;* fengeyðandi fljóða *res muliebres i. e. ornamenta erogans; femina liberalis* Rdr. 11.
fengr, *m., præda; res pretiosa;* eigi at eins í fǫgru 's fengr Mhk. 17; namk Yggjar feng *prædam Odinis, i. e. poësin (carmen) didici* Jdr. 2.
fengsæll, *adj., magnas prædas faciens;* Bgl. 10.
Fenja, *f. pr., ancilla Frodii regis, quæ aurum ei moluit;* Fenju forverk *i. e. aurum* Bj. 3.
Fenrir, *m. pr., Fenrer lupus, filius Lokii;* fasthaldr varð á Fenri lagðr Mhk. 21; Fenris kván *i. e. femina gigas* Þdr. 13; **fenrir** *nomen appellativum est = lupus; e. gr.* í fóðri fenris *in pabulo lupi, i. e. in sanguine* Isl. 7.
Fenrisúlfr, *m. pr., Fenrer lupus;* Hkm. 20.
fentǫnn, *f., dens maris, i. e. lapis, mons;* fentanna Sýr Sgdr. 1.
fenviðr, *m., arbor maris;* fenviðr elgs = viðr fens elgs *arbor alcis maris, i. e. arbor navis (navem possidens, gubernans) i. e. vir;* Helgi vann elgs fenviðu svipta aldri Isl. 6.
ferð, *f.* — 1) *iter;* ferð áþokkuð eldingum Hrfm. 4; Hr. S. 18; í ferðum mín Sk. 94; Sk. 18; búinn til ferða Sk. 28. — 2) *agmen, milites; homines; e. gr.* vísa ferð Yt. 15; Hr. S. 8; Hrfm. 10; hykk ferð friðar mistu Bdr. 11: gekk í gagnum ferð *per aciem (hostium) pervasit* Bgl. 3; ferð himneska *(angelos)* G. 42; snjallri ferð G. 15; duga ferð L. 21; at ferðar prýði *in laudem virorum* Jdr. 1; brúðfǫr Svía ferðar Hr. S. 2; Gldr. 3. 7; Jóta ferðir R. 19; Hr. S. 4. 15; gefr hjálp aumum ferðum G. 38; úlfa ferða tungu rjódr Hr. A. 3. — 3) *conditio, status* (= atferð); *e. gr.* greppa ferðir Hkv. 18; kænn til húsgangs ferða Sk. 42.
fergir, *m., consumptor;* Vinda fergir *oppressor Vendorum* Edr. 8.
ferill, *m., via, semita;* hafa feril metinn fetum Kdr. 10.
ferja (farði), *v., transportare, vehere;* farði of sæ *per mare deduxit* Vkl. 8.
ferligr, *adj., immanis, monstruosus;* ferlig undrin Sk 45. 152.
ferri, *adv.* (= fjarri), *procul; c. dat.* mjǫk ferri máli sǫnnu *admodum procul a veritate* Efdr. 22; Efdr. 26.
festa (st), *v.* — 1) *figere; firmare;* festist mér í brjósti *meo pectori infigitur* L. 78. — 2) *promittere, spondere;* festu gjǫld *spoponderunt se tributa collaturos esse* Edr. 23.
festr, *f., retinaculum; rudens;* leysti flaust ór festum Hrfm. 15: hestr festa *i. e. navis* Hátt. 71.
fet, *n., passus;* fetum metinn Kdr. 10.

feta (fat; *part. præt. deest*), *v.* — 1) *viam invenire; exitum invenire;* sem seggr feti hvergi ór vǫlundarhúsi L. 92; feta þar ekki fræðin úr *carmina his rebus non se expediunt* Sk. 2. — 2) *in conj. periphrast., e. gr.* ek fat þylja = ek þulda Hfl. 3; ek fat yrkja = ek orta Hfl. 19.
fetill, *m., balteus;* fyr fetils svelli Hfl. 8.
Fetlafjǫrðr, *m. pr., sinus quidam in Gallia situs* (?); í Fetlafirði Vkv. 12.
fetrunninn, *part. compos., passibus transmeatus;* vann fetrunnar hlaupár *amnes rapidos pedibus transiit* Þdr. 5.
fé, *n., pecus; pecunia; opes;* deyr fé Hkm. 21; mǫrgum þykkir fullgott fé *multis opes videntur summum bonum* Mhk. 13; fé *(dat.)* gœddir Hkv. 16.
fégjǫfull, *adj., liberalis, munificus;* Hkv. 15.
fémildr, *adj., liberalis, munificus;* fémildr konungr Vkl. 12. 18; R. 9; fylgðak þínum fémildum feðr Bgl. 2.
fésærandi, *part. compos., opes sauciens, i. e. vir liberalis;* at fœra fésæranda *(dat.)* Sgdr. 5.
fiðri, *n., plumatile; vestimentum plumeum;* blóðugt fiðri Hr. A. 14; hárit líkast fiðri Sk. 196.
fiðrirjóðr, *m., plumas rubefaciens;* Yggjar más fiðrirjóðr *qui plumas corvi rubefacit, i. e. bellator* Hr. A. 4.
fimm, *num. card., quinque;* Em. 8; R. 21; Edr. 11. 25; G. 25; fimm tegum sinna *quinquagies* Kkm. 28; Jdr. 6. 22; Isl. 23; L. 33; Sk. 191.
fimtán *l.* **fimmtán**, *num. card., quindecim;* R. 16; Sk. 179.
fimti, *num. ord.; quintus;* hin fimta (ɔ: tǫnn) Sk. 194; víg et fimta Vkv. 5; R. 31; hálft fimta hundrað G. 55.
fingr, *m., digitus;* skjóta ǫrum af fingrum sér Bdr. 10.
finna (fann, fundinn), *v.* — 1) *reperire; invenire; e. gr.* fannk aldri vildra val G. 10; vargar fundu hræ G. 56; þeir fundu tǫnn Sk. 199; *sæpissime de personis = incidere in aliquem, e. gr.* (Kristi kenning) finnr (lærisveina) L. 46; hann finnur Skíða Sk. 47; fann enga menn Sk. 12; fundu Jesúm, fundinn hrǫktu L. 49; L. 58; fundu þeir mann Sk. 56; Hlg. 11; né megu finna hæfra konung G. 51; Efdr. 11; Sk. 93; *reflex. l. pass.* finnask = *inveniri, esse, exsistere; e. gr.* móðernit finnst hér L. 41; G. 51; L. 70. 72; orð finnask mér *verba mihi suppeditant* G. 41; svát dœmi finnisk Hr. S. 16; hjǫrr vas fundinn *(repertus est)* G. 44; vas mestr landherr saman fundinn *maximæ copiæ terrestres congregatæ sunt* Jdr. 18; fundit mun þaz reynt er lengr *inventum erit, quod diutius experiendo investigatum erit* Mhk. 17. — 2) *excogitare, invenire; v. c.* hróðr (ek) of fann Hfl. 2; fannt fyrstan prett *primi doli auctor eras* L. 66; slíkr háttr verðr sjaldstundum fundinn R. 35. — 3) *intelligere, perspicere; v. c.* finn ek, at alt mannvit mæðist L. 38; L. 42; fann léttliga léttleikann L. 17. — 4) *capere, percipere;*

finna fagnađ L. 74; biđ, at hverr finni miskunn L. 88; at undirstađan sé fundin L. 97. — *Reflex.* finnsk *(impers.)* ehm at ehu = *aliquid percipitur ab aliquo ex aliqua re, i. e. aliquis aliqua re commovetur; v. c.* ætt *(dat.)* manna fannsk at því *ea re commoti sunt viri* Kdr. 8.

Finna, *f., mulier Finnica, nomine* Snjófríđ, *amata Haraldi pulchre comati;* Finnan gat œrđan Harald Mhk. 11 *cet.*

Finnbygđir, *f. pl., Finnorum territoria;* ór Finnbygđum Hrfm. 1.

Finnir, *m. pl., Finni;* ór Finna bygđum Hr. S. 13.

Finnlendingar, *m. pl., incolæ Finnlandiæ;* at fundi Finnlendinga Vkv. 3.

Finnr, *m. pr., nanus, genius quidam;* fjalla Finnr *genius montium, i. e. gigas;* á fjalla Finns ilja brú Hlg. 13.

firar, *m. pl., viri, homines;* firar unnu hánum Bgl. 4; Hfl. 7; G. 49; Jdr. 17; lagđisk líf firum Efdr. 8; Þdr. 10; lýtk fira jǫfri G. 12; Kkm. 14.

firđar, *m. pl., viri, homines;* firđa kyn Edr. 7; Hfl. 6; Efdr 17.

firmamentum, *n., cælum quod imminet orbi;* firmamentum *(acc.)* innan pentat *per firmamentum intus variatum* L. 27.

firn, *n. pl., nefaria; gen.* firna *vice adverbii fungitur ad vim vocis cujusdam amplificandam, e. gr.* viđ firna slœgjan mǫg *adversus filium (Farbautii) admodum astutum* Hdr. 2; firna mǫrg blóthús R. 9; *eodem modo dat.* firnum *valde, mirifice* R. 20.

firra (rđ), *v., removere; c. dat.* liđsvaldr firđi sik syndum G. 62; firrast kulda, dauđa L. 35. 79; *c. acc.* firrist hlátr *risum aversatur* L. 42; firđisk vætr viđ bekkdóm Heđins rekka *e pugna se non subduxit* Efdr. 12; firđr lýđum ok láđi Efdr. 20; vammi firđ íþrótt Snt. 23.

fiskastykki, *n., frustum piscis;* fiskastykkit fagrt ok hvítt Sk 40.

fiskr, *m., piscis; nom. pl.* fiskar L. 93; *acc. pl.* fiska L. 10.

fit, *f., planta pedis;* hné firđa fit *viri supplantati sunt* Hfl. 6.

Fitjar, *f. pl. pr., prædium regium in Storda, insula Norvegiæ;* á Fitjum Bgl. 4; Isl. 11.

fíkr, *adj., avidus, vehemens; dat. pl.* fíkjum *pro adv.* = *vehementer; e. gr.* hregg fíkjum grimt Bdr. 10; Edr. 8; Jdr. 12. 26. 41; Mhk. 21.

fíkula, *adv. vehementer;* bygđir fíkula brendar R. 6.

fíll, *m., elephas;* hann gat sótt fílinn Mhk. 7.

fínn, *adj., subtilis; elegans;* viđ drenginn fína Sk. 22; þú leifir mér mey svó fína Sk. 114; ýtum stýrđi fínum Sk. 18.

Fjalir, *m. pl., provincia Norvegiæ;* á Fjǫlum Hlt. 9.

fjall, *n., mons altus; rupes;* hátt fjall R. 27; jǫrđ ok fjǫll *per terram et montes* L. 70; svana fjǫll *montes cygnorum, i. e. maria* Hátt. 76; hauks fjǫll *montes accipitris, i. e. manus (in manu enim venatoris falco l. accipiter venaticus sedere solebat)* Bdr. 7; á fjǫllum humra *in montibus cammarorum, i. e. in undis* Bdr. 2; Yt. 54; fellihryn fjalla *torrens de montibus decurrens* Þdr. 6; Hildr fjalla *dea montium, gigas femina* Hdr. 8; Hlg. 13; Rdr. 13.

fjall-Gautr, *m., deus (Oden) montium, i. e. gigas*; fellir fjall-Gauts Hdr. 4.

fjall-Gestill, *m.* (Gestill, *regulus maritimus*), *regulus montium, i. e. gigas*; fjall-Gestils orđ *verba gigantis, i. e. aurum (cfr SnE,AM I 214)* Isl. 4.

fjallgylđir, *m., lupus montium; gigas Thjassius* Hlg. 4.

fjandi, *m.* — 1) *hostis*; þínir fjandr flugu Hkm. 12: Hrfm. 10; gørđak vísa fjandr af vélǫndum Snt. 23; *acc. pl.* fíandr Vkl. 5; und fjǫndum G. 53. — 2) *diabolus; orcus*; hinn forni fjandi L. 65; L. 39. 47; fjandinn L. 16. 18. 60. 62; kvelr í eld feđr sinn fjandann L. 9; L. 44; niđr í fjandann miđjan *in medium orcum (sedem inferorum)* L. 72; hins neđsta fjanda L. 22; fjandans flokkar L. 84; L. 45. 49. 82; fjandr hlaupa L. 61; L. 73.

fjandliga, *adv., hostiliter*; Sk. 174.

fjandmađr, *m., hostis*; *nom. pl.* fjandmenn Hr. S. 17; Hr. A. 4; *acc.* Hr. A. 4.

fjara, *f., æstuarium; pars litoris, accessui et recessui maris obnoxia*: í fjǫru Storđar Hkm. 7; í fjǫrunni Sk. 56; fjǫru þjóđ *gens litorea, i. e. gigantes litus scopulosum Jotunheimi incolentes* Þdr. 11.

fjara (ađ), *v., mare refluum facere; in æstuarium ejicere*; fjara ehn uppi *aliquem derelinquere, ad desperationem redigere; v. c.* verđa menn þeirs uppi fjarar *(impers.) sunt viri* ɔ: *multi sunt, quos difficultates circumsistunt* Mhk. 19.

fjarđepli, *n., pomum sinus maritimi, i. e. saxum*; fjarđeplis jǫrđ *terra saxosa, ergo* fjarđeplis jarđar kván *femina gigas (Gjalpia)* Þdr. 15.

fjarri, *adv., procul; c. dat.*; fjarri sæ *procul a mari* Vkv. 14; R. 14; G. 48; fjarri hefr at *longe abest ut* . . . Edr. 3; *compar.* firr, *e. gr.* nær ok firr *sive propius sive remotius est* L. 24.

fjálfr, *n., mons*; fjálfr ólágra gjálfra *mons fremituum altisonorum, mons alte resonans* Hlg. 18.

fjón, *f., odium, ira*; hǫrđ fjón G. 59; grimm fjón Jdr. 12.

fjórđi, *num. ord., quartus*; en fjórđa lofun Hátt. 69; fjórđa sinni Vkv. 4; en fjórđu merki dýrđar *quarta indicia gloriæ* R. 29; of hálfan fjorđa *(sic propter concentum syllabarum scribere oportet)* teg Isl. 24.

fjórđungr, *m., pondus decem librarum*; hálfan fjórđung hafđi í Sk. 103.

fjórir, **fjórar**, **fjǫgur**, *num. card., quatuor*; fjórir broddar L. 96; tennur fjórar Sk. 142. 194; Hr. A. 15; skóna gǫrđi fjóra Sk. 38; Hlg 5; fjórum einum (ɔ: dǫgum umrennandum) *præterlapsis quatuor diebus* L. 36. 68; L. 33; Vkl. 13. 24; Isl. 15.

fjúk, *n., nivosa procella*; međ fjúka lasta *cum nimbo vitiorum* L. 78.

fjǫđr, *f., penna; pluma; gen. sg.* fjađrar Hlg. 12; *nom. pl.* fjađrar Bj. 1; fjađrir L. 93.

fjǫl, *n. (cfr got.* filu), *multitudo, caterva*; flotna fjǫl Hfl. 17.

fjǫlblíðr, *adj., perquam comis, affabilis; gen.* fjǫlblíðs Bgl. 4.
fjǫlð, *f., multitudo;* fjǫlð sagna Rdr. 7. 12; Vkl. 11; Hr. S. 19; með fjǫlð seggja Efdr. 7.
fjǫlði, *m., multitudo;* fátt ór fjǫlða *pauca ex multis* G. 67.
fjǫlgegn, *adj., valde justus, æquus;* Bgl. 4.
fjǫlgóðr, *adj., perbonus;* G. 24.
fjǫlkunnigr, *adj., artium magicarum peritus;* fjǫlkunnigr L. 15; at forðast fjandann fjǫlkunnigan L. 44.
fjǫlkunnr, *adj., perquam notus; neutr.* fjǫlkunt Hlt. 7.
fjǫlmagnaðr, *part. compos., artibus magicis corroboratus;* fjǫlmagnat hregg *tempestas incantamentis effecta* Hrfm. 16.
fjǫlmennr, *adj., magna caterva stipatus;* veitk þengil fjǫlmennan Hátt. 69.
Fjǫlnir, *m. pr.* — 1) *Oden deus;* at dýrs Fjǫlnis húsum Kkm. 25; Fjǫlnis eldar *gladii* Isl. 8; Fjǫlnis glóð *gladius* Isl. 14; Fjǫlnis bátr *lembus Odinis, i. e. carmen, poësis (cfr SnE,AM II 428), e. gr.* Fjǫlnis átti ek fornan bát Sk. 6; Fjǫlnir fjalla *deus montium, i. e. gigas, quare* fyllr Fjǫlnis fjalla = *poculum gigantis, i. e. mulsum poëticum, poësis, carmen (cfr SnE,AM I 244)* Rdr. 13. — 2) *rex Sveciæ;* at Fjǫlni Yt. 1; Fjǫlnis niðr Yt. 11.
fjǫlsnerrinn, *adj., valde bellicosus;* Vkl. 12.
fjǫlsnœrðr, *part. compos., valde ligatus; varie connexus;* semk mærð fjǫlsnœrða Hátt. 68.
fjǫr, *n., vita;* þiggja fjǫr Jdr. 43; létu sitt fjǫr Sk. 198; Vkl. 4. 21; Vkv. 2; Bdr. 4; fleinn hitti fjǫr *telum vitalia percussit* Hfl. 10; *dat.* fjǫrvi Rdr. 6; Yt. 31. 40; Hkm. 7; Hlt. 11; Vkl. 2. 6; Ódr. 4; Hr. A. 4.
fjǫrbann, *n., impedimentum vitæ; mors;* Vkv. 12.
fjǫrðr, *m., sinus;* yfir um fjǫrð Sk. 16; vestr um fjǫrðu Sk. 19; í Skotlands fjǫrðum Kkm. 24.
fjǫrlami, *m., læsio vitæ; cædes;* tíðr fjǫrlama Hlg. 17.
fjǫrleygr, *m., ignis vitæ = qui consumit vitam, i. e. gladius;* stóðsk fólk þeygi fyr fjǫrleygi *acies gladio (regis) resistere non potuit* Hfl. 18 *(ubi tamen potius fortasse legendum est* stóðsk fjǫr þeygi fyr fólkleygi; leygr fólks *ignis aciei, ignis pugnæ = gladius).*
fjǫrleystr, *adj., qui vitam pretio redemit;* af Nes-þjóðum fjǫrleystum Hrfm. 6.
fjǫrnet, *n., rete mundum circumplicans, i. e. cælum* (fjǫr = *got.* faihrvus *mundus*); fjǫrnets flugstallr Þdr. 1.
fjǫrnir, *m., galea, cassis;* fjǫrnis máni *splendor (luna) galeæ, i. e. gladius* R. 16; fjǫrnis land *l.* stallr, *i. e. caput* Bdr. 6. 7; fjǫrnis fála *securis* Jdr. 42; í gný fjǫrnis *in fremitu galeæ, in pugna* Isl. 17; fjǫrnis álfr *bellator* Hr. S. 20.
Fjǫrnir, *m. pr., pirata quidam;* Fjǫrnis fjǫll *montes piratæ, i. e. mare* Yt. 54.

fjǫrrann, *n., domus vitæ, pectus;* sverð bitu fjǫrrǫnn Efdr. 17.
fjǫrseldr, *part. compos., qui vitam amisit, cæsus; dat. sg.* fjǫrseldum Hrfm. 18.
fjǫrspillir, *m., necator;* fjǫrspillir Belja bǫlverðungar *i. e. Thor* Hlg. 18.
fjǫrvanr, *adj., vita privatus;* seggir hnigu fjǫrvanir Gldr. 5.
fjǫturr, *m., compes;* láta laust menn, er fjǫtrar spenna L. 61.
flagð, *n., femina gigantea;* flagð et forljóta Bdr. 10; flagðs litr Sk. 75; flagðs goti *equus feminæ giganteæ, i. e. lupus* Hfl. 10; hlífar flagð *gigas (femina) clipei, i. e. securis; itaque* hlym-Narfi hlífar flagðs *bellator* Vkl. 15.
flagna (að), *v., fatiscere; desquamari;* búkr flagnaði Sk. 201.
flaug, *f., volatus;* brodda flaug Efdr. 4.
flaumr, *m.* — 1) *inundatio vehemens.* — 2) *significatione translata = impetus, præcipitatio, e. gr.* í sverða flaumi *in impetu gladiorum, in pugna* Rdr. 3; støkkvir stála flaums *qui undam irruentem gladiorum dispergit, i. e. bellator* Rdr. 6; flaums fellidómr *condemnatio præceps, temeraria* Bgl. 14; flaumr *est quoque = exsultans lætitia, v. c.* seima Guðr rænir mik flaumi Jdr. 6.
flaust *l.* flaustr, *n., navis;* vegligt flaustr Edr. 5; tíða flaustr *(pl.) i. e. templa* Edr. 25; ǫll flaust Hr. A. 14; Hr. S. 15; Hrfm. 15; flaustum Hr. A. 11; Edr. 24; sex tegum flausta R. 18; fylgimeiðar flausta *comitatus navium, i. e. viri (navigantes)* Isl. 16.
fláráðr, *m., perfidus, fraudulentus;* fláráðum má trautt of trúa Mhk. 28.
fleinbǫrr, *m., arbor teli, pugnator;* fleinbǫrvar fellu Bdr. 6.
fleinglygg, *n., procella telorum, pugna;* heyja fleinglygg *prælium committere* Isl. 9.
fleinn, *m., spiculum, telum;* fleinn hitti fjǫr Hfl. 10; Hfl. 13; rak sinn flein Sk. 162; at æsa fram flein ódygðar *(spiculum scelerum)* L. 42; laust hæfis hausfleini á nasar Hákonar *telum calvariæ bovinæ in nares Haquini conjecit, i. e. os adversum Haquini cornu potorio verberavit* Isl. 16; fleins valdr *bellator* Isl. 23; fleins flugstœrir *bellator* Hrfm. 2; flóð fleina *cruor* Hkm. 7; í fleina drífu, í dyn fleina, við fleina hnit *in pugna* Hr. S. 8; Sgdr. 2; Hfl. 6; fleina duna *pugna* Isl. 13; fleina lundrinn *vir* Sk. 127; fleina þrym-Nirðir *viri* Isl. 26.
fleingaldrvǫlr, *m., gladius;* fleingaldr = *cantus telorum, pugna, itaque* fleingaldrvǫlr *baculus pugnæ, i. e. gladius;* Helgi rauð fleingaldrvǫlu Isl. 7.
fleinrjóðr, *m., qui telum rubefacit; bellator* R. 25.
fleinþing, *n., conventus telorum, pugna;* fleinþings boði Kkm. 28.
fleinþollr, *m., arbor teligera, i. e. bellator;* Hátt. 75; fleinþollar Hrfm. 11.
fleiri, *adj. comp., plures; e. gr.* meir fleira hróðr gerik *etiam majorem laudem facio* Sgdr. 3; fleiri vígdróttir Hrfm 2; meir

fleiri hollvinir *etiam plures amici* Efdr. 5; frágum fleira *plura audivimus* Hfl. 7; þótt fleira vas gefit Edr. 30; annat allstórum mun fleira *alia multo plura* Jdr. 5; fleira þykkir gott en sé Mhk. 23. *Adverbii locum tenet* fleira = *plus, v. c.* hóti fleira *paulo copiosius* R. 24. *Cfr adj. posit.* margr, *superl.* flestr.

flekklauss, *adj., labe carens;* flengðu hann flekklausastan L. 65.

flekkun, *f., contaminatio;* af dauðans flekkun L. 78.

flengja (gð), *v. flagellare;* fyrðar flengðu hann L. 65.

flesdrótt, *f., incolæ scopulorum* (fles, *f., scopulus planus in mare procurrens*); flesdrótt Ívu nesja *gigantes scopulos Ivianos incolentes* Þdr. 12.

flestr, *adj. superl., plurimi, plerique;* flestr maðr Hfl. 3; flestr of nam Hfl. 20; flestr mun sik til nǫkkurs spara Mhk. 27; fœða flestan aldr Hr. A. 7; mátti meira jǫfri flestum Edr. 9; flest hlíf varð brotna Bdr. 4; at flestu *in plerisque rebus, plerumque* Jdr. 8; Mhk. 28; flestr *sæpe est* = allr, *e. gr.* rauð flesta rǫnd Hr. S. 14; æ lét flest (ɔ: alt) Snt. 12; flestir henda at nǫkkvi gaman Mhk. 1; Edr. 7. 32; vá fólkmeiða flesta Isl. 4; mest flestum *omnibus fere* Efdr. 26; frár flestra dáða R. 25. *Nonnumquam cum* allr *vox* flestr *conjungitur, ubi est* = *permultus, e. gr.* flest alt annat *omnia reliqua, quæ permulta sunt* L. 16; flestir allir *omnes iique permulti* L. 53 (*apud alios scriptores voces* flestr allr, flestir allir *nonnumquam verti debent: 'omnes fere'*).

flet, *n., domus, domicilium; scamnum, sedes;* bera niðr af fletjum *efferre (mortuum) a sede, e domo* Snt. 4.

fletbjǫrn, *m., ursus scamnorum (qui scamna habet, gestat), i. e. domus; gen.* fletbjarnar Þdr. 17.

fleygja (gð), *v., conjicere; mittere;* fleygði tólf í mæni Sk. 179; fleygjandi frakkna *missor hastarum, pugnator* Hkdr. 6; fleygjendr fjǫrnis mána *pugnatores* R. 16.

fleygr, *adj., alatus;* Hrfm. 10 (*ubi* fleygr *legendum*).

flimtun, *f., probrum; contumelia verborum;* fara með flimtun *probrosum carmen condere* Mhk. 2.

fljóð, *n., femina; puella;* fljóðin læt ek fǫl hjá mér Sk. 111; fljóðin verða at ǫldrum kerin Mhk. 25; til fljóða Þdr. 4; Rdr. 11.

fljóta (flaut), *v.* — 1) *innatare;* sá Trǫnu fljóta auða Efdr. 18; átti ek bát, sem flaut Sk. 6; gnótt nás flaut fyr nesjum Vkl. 14. — 2) *manare;* fljóti fagnaðarlaug af hvers manns augum L. 32; svarðfen flaut Þdr. 8; Rdr. 4.

fljótliga, *adv., celeriter;* Sk. 62.

fljótr, *adj., celer, citus;* í kvæði fljótu *versibus facile currentibus* Hr. A. 1; fljótt *cito* Hlg. 5.

fljuga (flaug *l.* fló), *v.* — 1) *volare;* fljúga um heiminn Sk. 152; fljúg ok seg L. 24; bar fljúgandi Hlt. 2; þeita fló R. 17; Hlg. 2. 8. 17; Þdr. 16; hræzlan flaug um heljar bygðir L. 61; Hlg. 12; flugu dreyrug spjǫr Hfl. 10. 11. 15; Bdr. 6; fleinn floginn Hfl. 13;

fregnin hefr flogit at oss Sk. 125. — 2) *fugere;* fló ór landi Yt. 27; þínir fjandr flugu Hkm. 12.

flokkr, *m.* — 1) *caterva, cohors;* í miðjum flokki Bgl. 2; Jdr. 20; fjandans flokkar L. 84; Bgl. 3; dreifast í flokka tvenna L. 72; ferð flokka Hrfm. 4. — 2) *carmen laudativum brevius et non intercalatum;* ortu flokka eina *sola carmina breviora composuerunt* R. 34.

flot, *n., altum (cui innatat navis);* drók eik á flot *navem in altum deduxi* Hfl. 1.

floti, *m., classis;* hafði flota breiðan Vkl. 1; siklingr ýtti flota miklum Hr. A. 6; Hlt. 13; Jdr. 17. 33; Hr. S. 4. 14. 16.

flotnar, *m. pl., classiarii; milites; viri;* flotnum vas auðit dauða Hr. A. 12; Hr. S. 5; flotna sendir *missor militum, dux, rex* Bgl. 16; flotna fjǫl Hfl. 17; Rdr. 7; Yt. 34; Edr. 3; Bdr. 4.

flóa (óð), *v., inundari;* móðir guðs í tárum flóði *in lacrimas effusa est* L. 53.

flóð, *n., flumen; mare;* flóð fleina *flumen telorum, i. e. cruor* Hkm. 7; flaustum vas flóð ristit *navibus pelagus sulcatum est* Hr. A. 11; drukna í tára flóði L. 54.

flóðrif, *n., costa maris, i. e. saxum;* flóðrifs Danir *gens montana, gigantes* Þdr. 12.

flótti, *m.* — 1) *fuga;* kom Sǫxum á flótta Vkl. 20; Efdr. 3; hyggja á flótta Efdr. 2; leggja á flótta G. 29. — 2) *fugientium turba;* í reknum flótta Hr. S. 8; sœkja á flótta Þdr. 12; flótta felli-Njǫrðr Vkl. 21; flótta bǫl Vkv. 13.

flugbeiddr, *part. compos., ad volandum incitatus;* sǫngr flugbeiddra vigra Gldr. 7.

flugdreki, *m., draco volans;* flugdreki sára *i. e. hasta* Kkm. 21.

flugr, *m., volatus;* í ǫrva flug *in pugna* G. 54.

flugskjarr, *adj., fugam detestans;* flugskjarrir baugnjotar Hrfm. 13.

flugstallr, *m., alta sedes;* fjǫrnets flugstallar *altæ sedes cœli, i. e. montes altissimi;* fjǫrnets fjǫrstalla goð *dii montium, gigantes* Þdr. 1.

flugstyggr, *adj., fugam detestans, intrepidus;* af falli flugstyggs sunar Tryggva Efdr. 21. 25.

flugstœrir, *m., volatum augens;* fleins flugstœrir *qui impetum teli auget, bellator;* vígdróttir fleins flugstœris Hrfm. 2.

flugþverrir, *m., fugam prohibens; dux* Efdr. 1.

flúrr, *m., signa florum exsculpta;* með fagran flúr grófu þeir hana Sk. 200.

flytja (flutta), *v., vehere, deportare; carmen recitare;* oss var flutt *nobis traditum est* L. 60.

flýja (ýð), *v., fugere, aufugere; præs. inf.* flýja Bj. 2; Hkv. 9; varð flýja *fugere coactus est* Gldr. 8; *inf. præt.* flýðu Kkm. 5; hvártki flýr þú hyr né málm Hr. A. 8; hildingr flýði heiman R. 7; hǫldar flýðu R. 17; Edr. 23; L. 53.

flýta (tt), *v., properare; incitare; c. dat.* flýtandi sínum sveitum at drepa (Jesúm) L. 47.
flæma (mð), *v., pellere;* Knútr flæmði út hvern Kdr. 1.
Flæmingjar, *m. pl., incolæ Flandriæ;* hold Flæmingja Ódr. 7; í Flæmingja veldi Kkm. 10.
flæmingr, *m., ensis;* rauð flæming Yt. 27; *ubi plerique legunt et vertunt* flæmingr = *vir sæpius expulsus vel in fugam conjectus. Cfr annot. ad h. l.*
flærð, *f., fallacia, dolus;* flærðum settr *fraudibus imbutus* L. 17.
flærðarfullr, *adj., astutiarum plenus;* skeytin ǫll hin flærðarfullu L. 45.
flœðr, *f., flumen; accessus maris; mare;* flœðar stjarna *stella maris; sic appellata est S:ta Maria;* G. 2.
flœja (œð), *v.,* = flýja; Girkir flœðu undan G. 52.
fnýsa (st), *v., naso proflare; profundere; c. dat.* ben fnýstu blóði Gldr. 5.
fnœsa (st), *v.,* = fnýsa; fnœstu eitri Þdr. 5.
fogl-Hildr, *f. pr.* = Svanhildr; fjǫrvi næma fogl-Hildar mann *maritum Svanhildæ, i. e. Ermenricum, vita privare; cfr. ann. ad Rdr. 6.*
fold, *f., planities, campus; terra, regnum;* fold of verr fólk-Baldr O. S. 6 (*vid.* I 141); Hkv. 15; fold ruðu *campum cruentarunt* Yt. 8; á foldu L. 41; foldar þrǫmr *l.* síða *i. e. ora, litus* Yt. 52; Edr. 24; foldar rán *jactura regni* Kdr. 8; missa foldar Hr. A. 14; foldar dróttinn *dominus terræ, Oden* Hlg. 5; foldar valdr *l.* vǫrðr *rex* G. 28; Edr. 4; R. 2; Isl. 9; foldar bein *ossa campi, i. e. lapides* Yt. 38; linna fold *campus serpentis (cui incubat), i. e. aurum, unde* linna foldar Freyr *vir liberalis* Isl. 8; ǫlna fold *campus piscium, i. e. mare, atque ita* eldruðr ǫlna foldar *vir* R. 27.
foldvǫrðr, *m., custos terræ, rex;* flestir ugðu foldvǫrð Edr. 32.
forða (að), *v., amovere, removere; c. dat.* fjǫrvi forða *vitam ex periculo eripere, vitam servare* Hr. A. 4. *Reflex.* forðast = *fugere, vitare; c. acc.* at forðast fjandann L. 44; varða, at ǫndin forðist pínu L. 96.
forðum, *adv., olim;* Kkm. 10; Mhk. 11 *cet.;* L. 39. 43.
fordæða, *f., malefica, venefica; de Hilda cæsos resuscitante* Rdr. 11.
forljótr, *adj., valde turpis, deformis;* flagð et forljóta *monstrum horrendum* Bdr. 10.
forlǫg, *n. pl., fata;* fylgjum forlǫgum *fata sequimur* Kkm. 24.
forma (að), *v., formare, fingere;* forma mál *verba facere* L. 15.
forn, *adj., priscus; vetus; e. gr.* forn Adám L. 64; hinn forni fjandi L. 39. 65; átti ek fornan bát Sk. 6; und fornan fótlegg Þdr. 17; af fornum þolli Hlg. 3; á beði fornum Stiflusunds Yt. 50; lagði hina fornu (ɔ: skóna) í klassekk Sk. 67; í sitt forna híð Sk. 165; falls er ván at fornu tré Mhk. 23; Vkv. 15; Bjarkamál en fornu Bj. *in tit.;* forn ok klók fræðin L. 4; forn orð *vetera proverbia* Mhk. 1; forn minni *res priscæ memoria servatæ* Mhk. 8.

Fornjótr, *m. pr., gigas quidam;* sunr Fornjóts, *i. e.* Logi = *ignis* Yt. 41.
fornyrđi, *n., vetus proverbium;* hulin fornyrđin *dicta obsoleta et obscura* L. 98.
fors *l.* **foss**, *m., torrens; cataracta;* und forsum *sub cataractis (ad magiam exercendam)* Jdr. 2; blóđit féll fossum *cruor tamquam fluminis vi effundebatur* L. 54.
forsmá (áđ?), *v., contemnere;* forsmái ek ekki hann Sk. 121.
forsnjallr, *adj., valde fortis;* forsnjallir jarlssynir Vkl. 5.
forverk, *n., opus;* gœđa ehn Fenju forverki *i. e. ornare aliquem auro* Bj. 3.
forvitni, *f., curiositas;* hans forvitni mun teygjast til vansa L. 60.
fóđr, *n., pabulum;* í fóđri fenris Isl. 7.
fólk, *n.* — 1) *acies militum; agmen;* stóđsk fólk þeygi Hfl. 18; hrætt fólk varđ at leggja á flótta G. 29; andat fólk *agmen necatum* Jdr. 35; fyr vegnu fólki Em. 1; yss á fólki Sk. 130; fólkum stýrir Hdr. 5; fólka treystir Edr. 24. — 2) *pugna;* í fólk hafa *ferre in pugnam, in pugna uti* Yt. 19; vađa í fólk Hkv. 20; gekk hart fram í fólki Jdr. 25. — 3) *populus; cives;* fólk Hildar flaums *populus Hildæ tumultûs, i. e. milites* Rdr. 6 (*vide tamen ann. ad h. l.*); heiđit fólk Hr. A. 12; L. 47; Hr. S. 6; misjafnt þekkur fólki Sk. 11; fróns fólk *populus montuosæ regionis, gigantes, itaque* fróns fólka reynir *Thor* Hdr. 3. — 4) *familia; domestici;* fólkit skyldi hátta Sk. 36; Sk. 43. 191. 192.
fólk-Baldr, *m., deus (Balder) aciei, dux;* O. S. 6. (*vid.* I 141).
fólkeflandi, *part. compos., pugnam augens;* Vkl. 16.
fólkglađr, *adj., in acie hilaris;* lofun fólkglađs friđrofa Hátt. 69.
fólkland, *n., provincia;* af fjórum fólklandum (*pro* fólklǫndum) Vkl. 13.
fólkleikr, *m., ludus acie instructa commissus;* fólkleikr Heđins reikar fúrs *ludus galeæ acie instructa commissus i. e. prœlium justum* Vkl. 24.
fólkmeiđr, *m., arbor pugnæ (l. gladii), i. e. vir;* vá fólkmeiđa Isl. 4.
fólkorrosta, *f., prœlium acie instructa commissum;* at freista fólkorrostu Bgl. 9; hefk fólkorrostur framđar Kkm. 28.
fólkrakkr, *adj., in acie strenuus;* enn fólkrakki Hrfm. 14.
fólkreifr, *adj., in pugnando hilaris; dat. sg.* fólkreifum Efdr. 11.
fólkskíđ, *n., lamina (lignea) prœlii, i. e. gladius;* fólkskíđs Freyr *deus gladii i. e. vir* Vkl. 6.
fólksterkr, *adj., in pugnando fortis; gen.* fólksterks G. 26.
fólkvaldr, *m., dux agminis; rex;* G. 13.
fólkvápn, *n., arma bellica;* fólkvápn glumđu Edr. 20.
fólkveggr, *m., paries pugnæ, i. e. clipeus; gen.* fólkveggs Vkv. 10.
fólkverjandi, *part. compos., populum defendens;* Mœra fólkverjandi Vkl. 13.
fórn, *f., munus oblatum; sacrificium;* Jesúm tígna fœrđar fórnir L. 40.

fóstr, *n.*, *educatio;* þá fóstr *educatione fruitus est, educatus est* R. 2.
fóstri, *m.* — 1) *nutricius;* fastr við fóstra ǫndurgoðs *cum nutricio Skadeæ i. e. cum Thjassio connexus* Hlg. 7. — 2) *alumnus;* með fóstra Aðalsteins *i. e. cum Haquino Bono, rege Norvegiæ* Isl. 13; Bgl. 4.
fótgúlr, *adj.*, *flavis pedibus;* fótgúlum fugli *i. e. aquilæ* Kkm. 2.
fótleggr, *m.*, *crus;* fótleggr veggjar fletbjarnar *crus parietis domus, crus laterale, i. e. columna* (súla); *acc.* fótlegg Þdr. 17.
fótr, *m.*, *pes;* lustu sundr fót seggs G. 59; Vkv. 1; Mhk. 16; móðum fœti Edr. 12; hrægum fóti Yt. 29; njóta lamiðs fótar G. 61; hendr sem fœtr Rdr. 4; á fætr Sk. 52. 138. 173. 173 (fætur); at fótum þér L. 79; Vkv. 2; L. 81.
fótverkr, *m.*, *ægritudo pedum;* Yt. 52.
'fr = hefr; Snt. 22.
frakka, *f.*, *hasta;* fleygjandi frakkna Hkdr. 6.
Frakkar, *m. pl.*, *Franci;* með fylki Frakka Vkl. 19.
Frakkland, *n. pr.*, *Francogallia;* Frakklands stýrir Edr. 26.
fram, *adv.*, *prorsum, protenus; pro- l. ex-; sæpissime conjungitur cum verbis ferendi, eundi, simil., e. gr.* bera fram *proferre* Edr. 18; G. 53; Kkm. 5; L. 88; bjóða sik fram *se offerre* L. 20; draga fram *provehere* Hlg. 15; fara fram *evenire* Hfl. 20; fara fram ehu *cum aliqua re prodire, aliqua re valere* Vkl. 6; fœðast fram *partu edi, nasci* L. 29; ganga fram *procedere* Rdr. 11; Þdr. 13; Efdr. 9; Kkm. 21; Jdr. 24. 25. 29; Isl. 13. 14; hverfa fram *procedere* Bgl. 3; koma fram *aperiri, revelari* Jdr. 30; Sk. 188; láta fram *edere* L. 14; líða fram *provolare* Efdr. 4; renna fram *prosilire* Sk. 143; sendast fram *emitti, egredi* L. 19. 23; þramma fram *procedere* Hdr. 8; þyrja fram *proruere* Vkl. 14; vaða fram *procedere* Hátt. 69; æða fram *proruere* Sk. 157. 161; æsa fram *cum impetu projicere* L. 42; *etiam cum præpositionibus conjungitur, v. c.* fram á nótt *multa jam nocte* Sk. 45; fram í stofunni *in parte interiore atrii* Sk. 36; fram of Haka veg *super mare* Hátt. 76; fram of (*A* yfir) skapadœgr *ultra diem vitæ supremum* Mhk. 23. — *Compar.* fremr *porro, amplius;* fremr munk segja Hfl. 7. — *Superl.* framast *in primo loco;* létumk framast *me principem locum tenere passus est* Bgl. 16.
framan, *adv.*, *in adversa parte;* framan í enni *in adversa fronte* Sk. 170; framan úr haus Sk. 194.
framgenginn, *part. compos.*, *vita defunctus;* Efdr. 25.
framgengr, *adj.*, *ad finem perductus;* varð framgengt Yt. 1.
frami, *m.*, *virtus, præstantia; honor;* brullaups frami *nuptiarum sollennia* Mhk. 18; þeir hafa lýstan frama þengils G. 12; at þessum frama G. 66; anna frama slíkum R. 32; frágum til frama Hfl. 7.
framla, *adv.*, *strenue; studiose;* Hr. S. 4; G. 71.
framlyndr, *adj.*, *promptus animi;* framlyndr stillir G. 42; (enn) framlyndi Hkv. 6; framlyndum gram G. 28.

frammi, *adv., in parte anteriore, adversa;* fjǫrseldr frammi *in prima acie prostratus* Hrfm. 18; frammi stattu *procede!* L. 88; frammi at standa *i. e. suppliciter prodire* L. 21.

framr, *adj., primum locum tenens; excellens; fortis;* Svía gramr er framr O. S. 6 (*vid.* I 141); sínum frǫmum arfa (= *Magno Bono*) G. 30; *neutr.* framt *pro adv.* = *audacter* L. 17. 43; seggir framir Hátt. 72; G. 6; unndýrs frǫmum runnum Hkdr. 8. — *Compar.* fremri, *e. gr.* fæstr fremri gramr G. 14; Kkm. 28; finna enn fremra mann Efdr. 11; Hr. A. 1; Edr. 2. — *Superl.* fremstr; *e. gr.* fremstr hǫfuđjǫfurr Kdr. 5. 8. 10; R. 1; af fremstu meistara tólum Sk. 200.

framráđr, *adj., ad res gerendas promptus;* freistudu ens framráđa Hkv. 9.

framstiklir, *m., distributor;* framstiklir auđar *vir liberalis* Hrfm. 15.

frá, *præp.* — 1) *ex; usurpatur cum verbis eundi, veniendi, trahendi, auferendi, petendi, mittendi, simil., ad locum, unde aliquis l. -quid amovetur, significandum, e. gr.* álpa frá landi Sk. 54; draga ehn frá ehu L. 63; hverfa frá Uppsǫlum Yt. 42; klífa frá miđju (fjalli) R. 27; koma frá bragarstóli G. 67; rísa frá moldu G. 4; senda frá Herjans hǫllu Kkm. 29; skilja eht frá verum vilja *aliquid e pectore expromere, narrare* Hfl. 16; stíga frá hauđri G. 5; *similiter, ubi agitur de statu quodam l. actione l. opinione quadam, unde aliquis removetur, v. c.* bera eht frá vígi Yt. 15; fylgja ehm frá eggþrimu Em. 7; koma frá rómu Hkm. 15; bjóđa ehm (ɔ: at koma) til lífs frá dauđa L. 85; leysa ehn frá nauđum G. 33. 68; nemask frá angri miklu G. 63; spenja ehn frá bǫlvi G. 13; týnask frá trú *alienari a doctrina Christiana* G. 40. *Eodem modo* frá *adhibetur cum adverbiis loci ad situm quendam determinandum, v. c.* enn lengra frá sæ Vkl. 22; út frá Rómi Edr. 12; skamt frá Lundi Edr. 27. *Hac præpositione etiam indicari potest, aliquem ab aliquo discedere, v. c.* gerđisk frá Þriđja Þdr. 2; *itemque hoc modo origo indicatur, e. gr.* (Kristr) lét berask frá flœđar stjǫrnu G. 2. — 2) *ab, ex; conjuncta cum verbis exspectandi, accipiendi, merendi, simil., præpositio* frá *ad eum, ex quo aliquid exspectatur cet., significandum adhibetur, e. gr.* bíđa hǫggs frá ehm Hlg. 17; vera verđr ehs frá ehm Hkm. 12; taka eht frá ehm Sk. 187. — 3) *de; cum verbis narrandi, e. gr.* segja frá Haraldi, frá málum Hkv. 1; Efdr. 24; saga frá honum Mhk. 9. *Etiam adverbium est, v. c.* sagt er frá *narratum est* Mhk. 25; segja frá *narrare* Sk. 195.

fráneygr, *adj., acri oculorum acie præditus; lynceus;* fráneygr fylkis niđr Kdr. 6; gaf val fráneygjum vargi Bgl. 1.

fránleitr, *adj., acriter inspiciens;* Hdr. 3; en fránleita Hkv. 2.

fránlyndr, *adj., animo acer;* Jdr. 25.

fránn, *adj.* — 1) *coruscus;* af fránum nađri Hdr. 4. — 2) *acer, acutus;* frán egg G. 29.

frár, *adj.*, *celer, promptus; c. gen.* frár flestra dáða *artium plurimarum peritus* R. 25; Hátt. 75.
frásǫgn, *f.*, *narratio;* færa í frásǫgn *referre* L. 5.
fregn, *f.*, *rumor, fama;* sú fregnin hefr flogit at oss Sk. 125.
fregna (frá, freginn), *v.* — A) *audire; fama accipere.* — *Verbum hac significatione usurpatum sequitur* 1) *accus. obj., e. gr.* fregn ek (*in præt. sign. eodem modo quo Græcorum ἀκούω*) alt G. 51; fregnk at (*accus.*) Bgl. 9; skilit frák Efdr. 12; *etiam duo accus., v. c.* fregna Ǫzur vígðan Edr. 27; frák víg vakit G. 17; frák baugdríf numinn lífi G. 17; roðin frák dǫrr Jdr. 40; ei frá ek þá váta Sk. 55; *in construct. passiva* þat aldrstríð es víða fregit Edr. 31; svá fregnisk Bgl. 6. — 2) *præpos.* til *cum genit., e. gr.* fregna til gafa Mhk. 6; frágum til frama þeira Hfl. 7. — 3) *accus. cum infin., e. gr.* frák þau verk verða at sǫgum Yt. 30; Hlg. 16; Odr. 4; Vkv. 4; Hr. A. 5; R. 5. 10. 26; G. 50; frák (ɔ: menn) liggja hundruðum *audivi prostratos esse catervatim* Kkm. 11; Bdr. 1. 8; Jdr. 7. 10. 12. 21. 28. 30. 32. 36. 39; Isl. 6. 7. 11. 13. 23. 25; Hr. S. 19; Sk. 56; frát maðr *nemo audivit* . . . Yt. 19; frágum styrlund hrinda . . . R. 29; Jdr. 6. 41. — 4) *enuntiatio ab* at *l.* hvé *l.* hvat *incipiens, sequente indicativo; e. gr.* frák at skyldi Yt. 14. 31. 43; frák hitt, at . . . Ódr. 3; Vkv. 11; Hr. A. 9; Isl. 19. 21; Sk. 17. 52; fráttu at . . . Edr. 8; frá, hvat . . . Hfl. 3; fregna hvé . . . Bgl. 7; *apud recentiores* at *nonnumquam omittitur, v. c.* Sk. 36. 43. 44. 45. — 5) *enuntiatio cum* at *et conj., e. gr.* frák at felli Hfl. 8; G. 12. 43; Jdr. 29. 38; Isl. 12; frágum at væri Jdr. 9; fregit hefk satt at segði G. 15; at *omissum est* Sk. 40. 54. — *Vox* frák *in interclusione posita est* Efdr. 23; Sk. 188. — B) *percontari; c. acc. pers., e. gr.* hafðak fregit menn, hvar væri . . . Yt. 10; hefk fregit þik at ehu Hkv. 22; *c. gen. rei, v. c.* hins vildak þik fregna, hvat fylgr Em. 7.
freista (að), *v.*, *experiri, tentare; c. gen.* freista fólkorrostu Bgl. 9; Vkl. 18; Edr. 32; púkans slægð freistar dróttins L. 45; freistuðu ens framráða Hkv. 9; *absol.* L. 17. 43.
freki, *m.*, *lupus* (Freki *canis Odinis*); Hfl. 11.
frekr, *adj.*, *vorax, rapax;* frekum vargi Kkm. 2.
frelsari, *m.*, *Salvator;* fæddi frelsarann L. 55.
frelsi, *n.*, *libertas;* týndu frelsi sínu Hr. S. 7; með frelsi ok náðum *libera et tranquilla potestate* L. 12.
fremð *l.* **fremd**, *f.*, *honor, gloria;* fremdin þín Sk. 48; fremðar gjarn *gloriæ cupidus* Vkv. 15; fremðar verk *præclara facinora* R. 10.
fremðarlystr, *adj.*, *cupidus honoris* G. 25.
fremðarmaðr, *m.*, *vir eximius;* allra fremðarmanna G. 10.
fremðarsnauðr, *adj.*, *infamis, honoris expers* L. 65.
fremðarþjóð, *f.*, *homines probi, pii* G. 27.

fremja (framđi), *v.* — 1) *perficere;* gramr framđi íþróttir R. 25; Efdr. 3; framđi stœrra *majora perpetravit* R. 26; hefk fólkorrostur framđar *magna prœlia commisi* Kkm. 28. — 2) *honore afficere, celebrare;* dyrđ fremr konung G. 45; fremsk ásmagni slíku Vkl. 9; framđi sik *gloriam sibi comparavit* Edr. 20; Edr. 7. 27; G. 20.

Freyr, *m. pr.* — 1) *Freyer deus, filius Njordii;* Freyr ríđr á bǫrg Hdr. 5; Freys afspringr *progenies Freyeri, reges Upsalienses* Yt. 19; áttungr Freys Yt. 31; Hlt. 9; *in circumlocutionibus, e. gr.* Freyr fólkskíđs, Freyr Heđins byrjar, Freyr sverđa *bellator* Vkl. 6. 13; Isl. 10; gekk inn at Frey linna foldar *introivit ad Freyerum auri i. e. ad virum* Isl. 8; Freys leikr *ludus Freyeri, pugna* Hkv. 6. — 2) *rex quidam Flandriœ* Kkm. 10.

frétt, *f.* — 1) *consultatio oraculi;* gekk til fréttar Vkl. 21. — 2) *fama; nova res;* at frétt *ut fama fert* Kdr. 2; þú skalt segja mér fréttir Sk. 93.

frétta (tt), *v.* — 1) *audire, cognoscere;* at frétta at því Efdr. 17; frétta til hans Efdr. 19; fréttuđ ferđ Hr. S. 18; frétt hefk, at ... G. 38; L. 45. 60; frétt es Eiríks far Hfl. 14. — 2) *interrogare, percontari;* (María) fréttir nú, međ hverjum hætti henni bæri L. 30.

fréttalaust, *n. adj., quod nihil memorabile habet;* fréttalaust er í ferđum mín *nihil memorabile in meis itineribus accidit* Sk. 94.

friđarsýn, *f., adspectus jucundus;* í hæstri friđarsýn himnavalds *in jucundissimo aspectu Dei* G. 63.

friđgegn, *adj., pacis amans;* af jartegnum friđgengs Óláfs G. 67.

friđland, *n., terra, ubi quis tuto vivere potest; regio pacata* Edr. 10.

friđlauss, *adj., securitatis expers;* friđlausir jǫfrar Hrfm. 8.

friđr, *m., pax; lætitia;* friđr vas loginn Hfl. 13; allr friđr glepsk Edr. 21. 25; friđr gekk sundr Vkv. 4; vasat friđr hauks fjǫllum *quies non data est manibus* Bdr. 7; R. 16; gáfu friđ eignum lofđa Bgl. 5; Vkl. 10; brjóta friđ G. 58; kanna bygđ friđi trygđa Edr. 28; sitja í friđ Sk. 28; biđja friđar Hlg. 8; Vkl. 12; Bdr. 11; friđar samband *vinculum pacis* L. 40.

friđrofi, *m., violator pacis;* friđrofi ljóselds lagar *qui auro non dat quietem; vir liberalis;* lofun friđrofa Hátt. 69.

friđsein, *f., mora pacis; pugna* Þdr. 13.

friđskerđir, *m., ruptor pacis; bellator;* ferđ friđskerđis Hrfm. 10; friđskerđir hringa *qui annulis (aureis) quietem non concedit, eos liberaliter distribuit; vir munificus* Hrfm. 4.

Frigg, *f. pr., Frigga dea, uxor Odinis;* Friggjar fađmbyggvir *Oden* Hkv. 12; Friggjar sunr *i. e. Balder* Mhk. 9.

fritt, *adj. n., pacatum;* hvergi var fritt at bíđa *nusquam pacatas res exspectare licuit* Sk. 161.

fríđa (dd), *v., delectare;* hann vill hafa alla, sem heimsins lystir fríđa Sk. 48.

fríđar, *m. pl., qui aliquem ornant, spectabilem faciunt;* fríđar Gauta setrs *ornatores Asgardi* Þdr. 8; fríđar vargs *qui lupos fovent, lupis cibum parant, i. e. bellatores* Þdr. 4.

fríđr, *adj., pulcher, ornatus; eximius, præclarus;* fríđr þengill R. 5. 7; Kdr. 6; bóndinn fríđi Sk. 17; Sk. 92. 119; bjóđandi fađminn fríđa L. 68; smíđa lof fríđum, mildum skýrunn Þróttar R. 1; stađnum þeim hinum fríđa Sk. 30; beimar verđa fríđir L. 74; rauđ fríđa Fjǫlnis glóđ *pulchrum gladium rubefecit* Isl. 14; svínit frítt Sk. 40. *Compar.* fríđri; und fylki fríđra *sub principe præclariore* Hr. A. 7; skínn gerđusk jǫfn eđr fríđri R. 30.

Frísir, *m. pl., Frisones;* međ fylki Frísa Vkl. 19; Ódr. 6.

frjá (áđ), *v., amare;* annars barn's sem úlf at frjá Mhk. 5. *Cfr* frændi!

frjáls, *adj.,* (*cfr got.* freihals), *liber;* frjálsir beimar L. 74.

frjósa (fraus *l.* frera, frerinn *l.* frosinn), *v., congelari;* sjaldan hittisk feigs vǫk frerin *numquam congelata invenitur rima glacialis ejus qui ad mortem destinatus est* Mhk. 25.

frost, *n., gelu;* frost ágirni L. 78; í fýlu ok frosti L. 73; í glæpa frosti L. 81.

Fróđi, *m. pr.,* 1) *rex Daniæ;* Yt. 1. 30; Vkl. 10; Edr. 7; Fróđa mjǫl *farina Frodii, i. e. aurum* Hfl. 17. — 2) *regulus maritimus;* Fróđa hríđ *procella Frodii, i. e. pugna (maritima)* Vkl. 23.

fróđr, *adj., prudens; doctus, eruditus;* vaskak fróđr Jdr. 2; G. 1; Isl. 8; Hrfm. 6; þjóđ hilmis ens mærđar fróđa (*c. gen.* mærđar fróđr *eloquens*) Hr. S. 4; fyr rekka harđla fróđa Sk. 25; Yt. 10.

fróđugr, *adj., callidus;* međ fróđgum tíva Hlg. 8.

frón, *n., terra montuosa;* fróns fólk Hdr. 3.

frónband, *n., vinculum terræ, i. e. mare;* frónbands fœriǫndr *navis* R. 7.

frónlæstr, *adj., terræ infixus;* ór frónlæstum festum Hrfm. 15.

frumseyrir, *m., qui præcipue urget;* frumseyrir himintargu *insectator solis, i. e. gigas;* til fljóđa frumseyris himintargu Þdr. 4.

frú, *f., domina; matrona l. virgo nobilis;* frúin skínandi! *i. e. S. Maria* L. 29; Óđinn spurđi unga frú Sk. 120; ungar frúr Sk. 2.

frýja (ýđ *l.* úđ), *v., abjudicare; c. dat. pers. et gen. rei* frýja ehm ehs *abjudicare aliquid alicui; dicere aliquem alicui rei deesse;* vasat at frýja sverđa sverrifjarđar svanglýjađi ofbyrjar ǫrva *non dicendum erat bellatorem prœlio deesse* Vkl. 2; at frýja ǫldum Hildar leiks Kkm. 14; frýđut Bjarna einkar hraustum hugar *Bjarnium, virum fortissimum, laude virtutis non fraudaverunt* Isl. 16.

frægđ, *f., gloria; celebritas;* frægđ fylkis vinnr af því G. 26; frægđar fúss Yt. 14; til frægđar *gloriæ (bellicæ) causa* Mhk. 6; af yđrum frægđum *ob laudes tuas bellicas, i. e. ob res a te præclare gestas* Hr. S. 21; međ frægđum Hr. S. 1.

frægđarmađr, *m., vir gloriosus;* međ kǫrskum frægđarmǫnnum Sk. 155.

frægr, *adj., clarus, insignis, inclitus;* frægr reinvári Hdr. 2; frægr fǫrnuðr G. 2; Hr. A. 13; Efdr. 1. 3; Jdr. 20; Hr. S. 12; fræg ferð Hrfm. 10; Vilhjálmr réð vígja þik frægjan Hr. S. 1; herskip hilmis frægs Hr. S. 16; frægra fyrða fjón Jdr. 12; Hr. S. 8; *compar.:* annarr jarl enn frægri Kkm. 5; *superl.* frægstr, frægastr, *e. gr.* frægstr af ǫllum kóngum Sk. 85; frægstur gotna Sk. 176; frægast víf L. 28.

frændgarðr, *m., sæpimentum gentilicium;* brjóta hlið á frændgarði *sæpem familiæ aperire, i. e. orbitatem alicui inferre* Snt. 6.

frændi *(proprie part. præs. verbi* frjá, *q. v.), m., cognatus; propinquus;* lemr á frænda mínum Sk. 135; frænda *(i. e. filii)* fall Snt. 10; Snt. 4; *plur.* frændr, *e. gr.* deyja frændr Hkm. 21; *antiquiorem formam* fríendr *metri causa restitui* Yt. 18.

frænuskammr, *adj., cujus acumen* (frænа, *f., acumen, a* fránn *acutus) non diu permanet; qui brevi hebescit;* frænuskammr 's enn deigi lé Mhk. 13.

frœði, *f., scientia; rerum cognitio;* nam fátíða frœði *acerbam scientiam cognovit, acerbam rem experta est* (ɔ: *gigas femina)* Þdr. 15.

frœði *(l.* **fræði**), *n. pl., carmen;* forn ok klók fræðin á heiðnum bókum *(cfr Guðm. Dr. II 79)* L. 4; fræðin feta þar ekki úr Sk. 2; fræða salr *i. e. caput* Sk. 188.

frœkn *(l.* **frækn**), *adj., fortis, generosus;* frœkn Búi Bdr. 11; Hr. A. 15; Jdr. 14; enn frœkni G. 44; með fullhuga frœknum Jdr. 29; fara fjǫrvi frœknu Yt. 40; R. 5; fákhlaðendr fræknir Efdr. 9.

frœknligr, *adj., fortis, animosus;* frœknligt hjarta Edr. 9.

frǫmuðr, *m., qui protendit;* frǫmuðr Hǫgna hrærs *qui gladium protendit, bellator* Yt. 38.

frǫskr, *m., rana* Mhk. 5.

fugl, *m., avis;* fótgulum fugli Kkm. 2; *acc. pl.* fugla L. 10; fjaðrir fugla L. 93.

fuglsrǫdd, *f., sermo avium;* kunna fuglsrǫdd Hkv. 2.

fullgóðr, *adj., admodum bonus;* fullgott fé Mhk. 13.

fullhugaðr, *adj., perquam animosus;* G. 13.

fullhugi, *m., vir ingentis animi;* með fullhuga frœknum Jdr. 29.

fullkerskr, *adj., valde strenuus;* sák fullkerska verðung falla Bgl. 1.

fullr, *adj., plenus; c. gen.* flotna fullr Yt. 34; tegr vas fullr *decuria completa est* Vkv. 10; fullr af grandi L. 20; bað deila sér fullan (ɔ: hlut) *rogavit, ut plenam portionem sibi tribueret* Hlg. 4; Kkm. 8; fullum hætti *perfecte* L. 94; Márja full af sóma L. 25; L. 5. 28; hegðan full heimsins Sk. 68; fundu fulla smán L. 58; *c. dat., e. gr.* ofbeldit vindi fult (?) L. 77; matsvín fult Sk. 20; með fullu trausti L. 50; at fullu *plene* L. 64; til fulls *satis, plane* Isl. 22; sveitum . . . fullum upp af grimdar galli L. 48.

fullsnart, *adv., perquam strenue* R. 5.

fullstrangr, *adj., gravissimus, durissimus;* fullstrǫng mannraun Mhk. 7.

fullting, *n., auxilium;* biðja fǫður fulltings G. 27.
fullvel, *adv., perbene;* Mhk. 2.
fullǫflugr, *adj., admodum validus;* fullǫflugr fellir Hdr. 4; fullǫflug fjalla Hildr Hdr. 8.
fund, *f.,* = fundr, *m.* (*cfr Suec. antiq.* fynd, *f.*); við jǫfurs fundir Hfl. 7.
fundr, *m.,* 1) *conventus;* áðr ǫðlingr náði Cesars fundi Edr. 26; af ykkrum fundi Sk. 59; halda til fundar við ehn Hr. S. 13; á fund *est quasi præpositio composita, c. gen., v. c.* sækja á fund hans *eum visere* Sk. 51. — 2) *conventus hostilis; pugna, certamen; e. gr.* harðr fundr G. 32; Jdr. 20; sœkja fund ehs Vkl. 17; Vkv. 15; at fundi ehs Hlg. 15; Vkv. 3; fara til fundar Bgl. 9.
funhristir, *m., ignem excutiens, i. e. Thor;* ættir funhristis *i. e. dii Anses* Þdr. 12.
fúa, *f., vulpes;* Mhk. 18.
fúll, *adj., fœtidus; turpis;* fúll metnaðrinn L. 8; hinn fúli búkr Sk. 201.
fúrr, *m., ignis;* í skúrum Þróttar fúrs *in præliis* Vkl. 5; fúrr = *res splendens, quare* Heðins reikar fúrr *quod in capite Hedinis splendet, i. e. galea, et* fólkleikr Heðins reikar fúrs *prælium* Vkl. 24.
fúrrunnr, *m., arbor ignis;* fylla fúrr *ignis marium, i. e. aurum, ergo* fylla fúrrunnar *arbores auri, i. e. viri liberales;* við fylla fúrrunna Isl. 22.
fúss, *adj., cupidus; c. gen.* frægðar fúss Yt. 14; R. 31; L. 81. 92; fúss (at) vanda stef G. 18; fúsir þess Sk. 178; L. 49; of sœmðar fúsa ǫðlings brœðr Hr. S. 19; *c. præp.* til, *e. gr.* fár randa vas fúst til fjǫrnis landa *noxa clipeorum (gladius) avide appetebat terras galeæ (capita)* Bdr. 6.
fylgðarmaðr, *m., assecla; comes;* Kristi fylgðarmenn L. 53.
fylgimeiðr, *m., socius;* fylgimeiðar flausta Isl. 16.
fylgja (gð), *v., comitari; sequi; c. dat.* fylgja framlyndum gram G. 28; Hdr. 7; Efdr. 17; Jdr. 13. 14; Isl. 11; hvat jǫfra fylgr þér? Em. 7; fylgjum forlǫgum Kkm. 24; fylgðak feðr þínum Bgl. 2; sveit fylgði Vagni Jdr. 39; G. 70; Haraldi vér fylgðum Hkv. 4; fylgðu því hvergi lestir Edr. 9.
fylgja, *f., comitatus* (= fylgð); vildi mína fylgju Bgl. 2.
fylgsni, *n., latebra; conditivum;* hugar fylgsni *latebra animi, pectus* Snt. 1.
fylki, *n.,* 1) *acies instructa; cohors;* með fylki Frísa Vkl. 19; engla fylki Hr. A. 9. — 2) *provincia; præfectura;* við ǫndurt fylki Vkl. 15; kom sjau fylkjum und sik Vkl. 7.
fylking, *f., acies instructa;* í fylking Mhk. 7.
fylkir, *m., princeps; imperator; rex;* fylkir framlyndi Hkv. 6; Hfl. 3; Vkl. 16; R. 9; Edr. 7. 10. 20. 32; fylki skal til frægðar hafa Mhk. 6; Yt. 34; Hr. A. 7; kómu fylki farlystir Kdr. 9; fylkis niðr Kdr. 6; Rdr. 5; Hlt. 7; Vkv. 3; G. 26. 44.

fylkja (kđ), *v., aciem instruere; c. dat.* hildingr fylkđi liđi miklu Edr. 17.

fylla (ld), *v., implere;* fylla svín Sk. 107; Sk. 98; stillir fyllir himneska ferđ *cœtum cœlicolarum implet* G. 42; fyllask *c. dat., e. gr.* fyldusk valgammar fjǫrseldum auđstefni Hrfm. 18; loptin ǫll af ljósi fyllast L. 31; *c. gen.* bǫls of fylda Rdr. 8.

fyllr, *f.,* 1) *haustus; poculum;* viđ fylli Fjǫlnis fjalla Rdr. 13. — 2) *mare;* fylla fúrrunnar *i. e. viri* Isl. 22.

fylvingr, *m., piscis quidam (cetus?);* hallvallar fylvingum *gigantibus* Þdr. 14.

fyr, *præp. c. dat. et accus.* — I) *Cum dativo:* 1) *ante; ad; exadversum; ubi de loco agitur, e. gr.* fyr landi Gldr. 6; fyr naustdurum Snt. 3; fyr nesjum Vkl. 14; fyr borđi *ad latus navis* Hdr. 3; Vkv. 5. 11; fyr gnóđ Kdr. 4; Edr. 16; G. 40; Kkm. 3. 9. 13. 19. 21; Hr. S. 3; fyr brjósti byggva *ante pectus, i. e. in gremio incolere* L. 28; fyr norđri miđju Sk. 82. — 2) *coram; præ; in; e. gr.* fyr gram *coram rege* Hfl. 20; fyr skylja Efdr. 12; G. 8: fyr þjóđ *coram populo* G. 57; Jdr. 1; fyr barni þínu *coram filio tuo* L. 87. 88; fyr sér *præ se* Sk. 127; fyr þeim *præ iis* Sk. 66; fyr augum várum *ante oculos nostros* L. 33; fyr ásjó þinni L. 51 *cet.;* verđa fyr augum ehm *in conspectum alicujus venire* Snt. 9; *eodem modo* verđa fyr ǫfund *in invidiam venire* G. 58; verđa fyr ehm *in aliquem incidere* Vkl. 15; dyljast fyr augsjón manna *se occultare (in, i. e.) e conspectu hominum* L. 15. — 3) *adversus; e. gr.* halda landi fyr ehm *regnum adversus aliquem tueri* Hkv. 10; varđa eht fyr ehm Vkl. 18; *simili ratione* standask fyr fjǫrleygi Hfl. 18. — 4) *ad tempus definiendum, e. gr.* fyr lǫngu *jam pridem, longum abhinc tempus* Yt. 42; Kkm. 1; Jdr. 4; Sk. 166; fyr langu Hlg. 6; fyr óskammu Hlg. 2. — 5) *cum verbis intransitivis præpositio* fyr, *dativo adjuncta, ad res l. personas, quarum opera aliquid efficitur, indicandas usurpatur; e. gr.* falla fyr vápnum Yt. 29; Hfl. 8; Kkm. 17; fara fyr ási *i. e. pertica percussus* Yt. 45; flýja fyr Skota þverri Gldr. 8; ganga hræddr fyr ehm Isl. 14; gefa upp eht fyr ehm Hrfm. 7; hníga fyr ehm *l.* ehu Hlg. 18; Gldr. 5; Hkm. 8; Kkm. 11; hrøkkva fyr ehm Kkm. 23; Jdr. 30; lúta fyr hjǫrvi G. 52; støkkva fyr ehm ór landi Hr. A. 5; vađa í blóđi fyr Óleifi Efdr. 15; vægja fyr ehm Vkl. 12; *ad verba passiva* fyr *sæpe est* = af; *e. gr.* trǫddusk fyr (= af) harđfótum Hkm. 6; verđa brendr fyr (= af) ehm Vkv. 14; vesa grápi hrundin fyr (= af) ehm Hlg. 15. — 6) *pro; in utilitatem alicujus; e. gr.* fyr vegnu fólki Em. 1; offrast fyr oss L. 36; bæna mál fyr kristnum sálum L. 88; L. 99; hugsa fyr mǫrgu Sk. 21. — 7) fyr *usurpatur in locutionibus, ubi de prodigiis prænuntiis agitur, e. gr.* fyr Eiríki glymr Em. 3; þat vas fyr ljósi G. 3. — 8) fyr *cum dativo objectum indirectum, quod dicitur, significat, e. gr.* ráđa fyr liđi Jdr. 9; geta

ráð fyr sér Þdr. 7; Mhk. 25; segja eht fyr ehm Sk. 39; *itemque dativis commodi l. incommodi respondet, v. c.* G. 16; Jdr. 15. 19 cet. 41. — II) *Cum accusativo:* 1) *ante; præ; v. c.* grípa fyr eyrun sín *auribus prætendere manus* Sk. 109; fyr unnar meið *ante navem* Hr. S. 12; fyr Danmǫrk endilanga *secundum Daniam* Sk. 65. *Sæpissime cum adverbiis in* -an *desinentibus ad situm quendam accuratius describendum conjungitur; e. gr.* fyr haf sunnan *a regione maris in meridiem versa* Gldr. 6; Efdr. 17; Isl. 21; fyr lǫg sunnan Efdr. 4; Hr. S. 17. 18; sunnan fyr Heiðabœ Ódr. 5; fyr norðan Vík *a septentrionali Vikiæ parte* Vkl. 10; Edr. 25; Hr. S. 11; fyr Geitkjǫrr austan Hr. S. 7; fyr sæ handan Efdr. 20; fyr ofan sjó Ó. S. 4; fyr innan Ǫlvishaug G. 13; fyr Elfi útan Hr. S. 5. 11. 13; *etiam cum aliis adverbiis, v. c.* fram fyr hlífar *ante vexilla* (?) Jdr. 24. — 2) *coram, præ (apud recentiores); e. gr.* fyr ýta *coram hominibus* Jdr. 5; fyr ýðvarn sóma *coram vestra majestate* L. 80; fyr rekka Sk. 25; fyr sik *præ se* Sk. 40; bar fyr hann *ei apparuit* Sk. 195. — 3) *desuper; de;* hrjóta fyr borð *de navibus excuti* Bdr. 5; stíga fyr húf hesti hrófs *de nave se projicere* Bdr. 11; fyr borð Jdr. 36. 37. — 4) *ante; de tempore, e. gr.* fyr dag Em. 1. — 5) *propter; ob; præ; in; per;* fyr hefnd *propter vindictam* Vkl. 3; fyr leiknar hest *in gratiam lupi* Ódr. 6; fyr úlfa Kkm. 18; fyr hauka Kkm. 12; fyr umsjá þína L. 3; fyr ódygð slíka L. 19; fyr nauðsyn mína *meæ necessitatis sublevandæ causa* L. 52; fyr græðing manna *in sanationem hominum* L. 56; fyr Máríu faðminn, fyr Máríu grát L. 57; fyr miskunn dýra *per misericordiam tuam summam* L. 69; L. 82. 83; fyrdœma fyr epli bannat *condemnare de pomo vetito* L. 66; fyr lítillæti *ob humilitatem* L. 90; fyr þat Sk. 88. 119; Sk. 100. 167. — 6) *pro; loco alicujus; v. c.* gjalda eisu más jarðar fyr hjǫr *solvere aurum pro ense* G. 50; gjalda verð fyr gǫrðir L. 70; hvat vill Skíði hafa fyr skemtan sína? Sk. 22; hafa Hilditǫnn fyr vátt Sk. 122. — *Composita præpositio* fyr hǫnd *cum genitivo conjungitur;* fyr hǫnd ehs *pro aliquo* Rdr. 11. — Fyr *etiam adverbium est, e. gr.* fyr austan við sker Sóta Vkv. 1; settu fyr *prætenderunt* Þdr. 6.

fyrbjóða (-bauð), *v., vetare; c. dat.* fyrbjóðandi henni at hræðast L. 29.

fyrdœma (md), *v., condemnare;* þú fyrdæmdir auma Evam L. 66.

fyrðar, *m. pl., viri, homines;* fyrðar hétu mik Loðbrók Kkm. 1; Hr. S. 20; L. 65; laðar fyrða til himna dyrðar L. 68; með fyrðum Jdr. 41; G. 24; Jdr. 26; Sk. 75. 152; fjón fyrða G. 59; Vkl. 13; fyrða fǫt Sǫrla *loricæ virorum* Hkdr. 8; Bgl. 10; G. 3. 45. 63; Jdr. 12. 20; Isl. 9; Hr. S. 17; L. 74.

fyrðasveit, *f., genus humanum;* fyrðasveitin L. 15.

fyrir, *adv. et præp., ante, præ. Adv.* hǫfðusk hlífar fyrir *obtenderunt ante se clipeos* Hkm. 11; lúta fyrir *succumbere, cedere* Þdr. 12; bifðusk fyrir Hr. A. 10; leitask fyrir *providere, salutem circum-*

spicere Isl. 15. — *Præp.* fyrir *nonnumquam apud recentiores reperitur, e. gr.* fyrir Einderiseyjum Kkm. 8; fyrir hers gnótt *coram multitudine virorum* Hátt. 68; fyrir afbrigđin dygđa *ob violationem virtutis* L. 76.

fyrláta (-lét), *v., ignoscere; c. dat.* fyrlátiđ mér L. 79.

fyrn, *n. pl., præstigiæ;* hann hefr fært þau fyrn at oss Sk. 127. *Cfr* firn!

fyrnask (nd), *v., e memoria excidere; c. dat.* sú dyrđ muna fyrnask fyrđum G. 24.

fyrnska, *f., vetustas;* af fyrnsku L. 94.

fyrr *l.* fyrri, *adv. comp., prius, antea; olim;* lá þat fyrr und Sveini Edr. 23; hitt vas fyrr, at . . . Yt. 8; *sæpe usurpatur cum vocabulo quodam negante, e. gr.* vissi aldri fyrri mann kvaddan L. 29; engi . . . fyrr né síđar L. 34; aldri fyrr var sá . . . L. 41; fyrr enn *c. conj.* L. 94, *c. ind.* Sk. 144. 202; fyrr, *sequente* áđr en, Efdr. 28.

fyrri, fyrstr, *comp. et superl., prior, primus;* varđ fyrri hníga Kkm. 15; Vkl. 12; Þdr. 3; Efdr. 1; Jdr. 42; fýsa munk ens fyrra vara Mhk. 27; fyrri menn *vetustiores* L. 4; fyrrum, *dat. pl. pro adv., olim* Sk. 85; Freyr ríđr fyrstr Hdr. 5; Yt. 40; fannt fyrstan prett L. 66; fyrsta sinni Vkv. 1; fyrstu feđgin vár L. 18; fyrst *adverbialiter, primum,* Snt. 5; Hrfm. 6; Sk. 51. 65; *scribitur* fyst Sk. 91. 93.

fyrsta, *f., principium;* í fyrstu L. 6; *scribitur* í fystu L. 66.

fýla, *f., fœtor;* í fýlu ok frosti L. 73.

Fýri, *n. pr., amnis Sveciæ;* viđ Fýri Yt. 11.

fýri, *n., pinetum;* fýris garmr *canis pineti, i. e. ventus* Hr. A. 10.

fýsa (st), *v., hortari, incitare; c. gen.* fýsa ehs Mhk. 27; margir menn fýstu þess *multi viri id suadebant* Jdr. 45; hirđ gǫndlar fýst *satellitium pugnæ avidum* R. 32; *impers.* mik fýsir at æsa L. 42. — *Reflex.* fýsask, *cupere, e. gr.* fýsumk hins at hætta Kkm. 29; R. 24; fýsumst synda líkn L. 80; fýstisk at ganga Edr. 10; fýstisk sár en iđri læknask Edr. 28; fýstist hann at viđrlíkjast L. 8; fýstusk at þrýsta Þdr. 2.

fægir, *m., qui polit, splendidum facit* (*cfr* fá, fáđa); jǫru fægir *cultor certaminis, vir bellicosus* Hfl. 19.

fæla (ld), *v., terrere;* fældr *perterritus* L. 92.

fættast (tt), *v., deminui; pauciores fieri;* fættist fólkit L. 47; fættust orđ L. 58.

fœđa (*l.* fæđa, dd) *v., gignere; alere, nutrire;* frammi stattu, er fæddir dróttin L. 88; fæddi frelsarann L. 55; fœđiđ flestan aldr *plurimum temporis degere* Hr. A. 7. — *Reflex.* fœđask, *nasci; nutriri; e. gr.* betri munat fœđask G. 21; Efdr. 28; fæđast fram L. 29; flotna vǫrđr fœđisk Edr. 3; G. 11; sveinn fæđist L. 33; fæstr hefir fremri fœzk G. 14; mađr fæddr L. 41; fæddr mjólku *lacte nutritus* L. 42; undrast fæddan mann L. 39; L. 55; fyrđasveitin fædd á jǫrđu L. 15.

fœđing (fæđing), *f.*, *ortus;* skapan ok fæđing L. 5; átti dagr af fæđing L. 35.

fœđir, *m.*, *nutritor;* blágamms benja kólgu fœđir *nutritor corvi, bellator* Hr. A. 4; fœđir ráđa *auctor consiliorum* Edr. 4.

fœra (*l.* færa, rđ), *v.*, *ferre, afferre, apportare, offerre;* fœra ehm eht Hlg. 9; Sgdr. 5; L. 3. 58; Sk. 107; fœra erkistól utan umb Saxa merki *cathedram archiepiscopalem ultra fines Saxonum transferre* Edr. 13; fœra fram Yggjar bjór fyr ǫldum *hominibus apponere cerevisiam Odinis* Jdr. 1; færa í frásǫgn *referre* L. 5; fœra saman *congerere* Mhk. 1; þér færik ave L. 28; *c. dat.* áđr fœri lagar skíđum til rimmu Gldr. 2; færđi ofan *dejecit* Sk. 174; jǫfrar fœrđu hjálmhirđa hausa Hrfm. 8; hann hefr fært fyrn at oss Sk. 127; fœrđr í fasta Þdr. 13; færđar fórnir L. 40; færast at *appropinquare* L. 84; færđist nær *appropinquavit* L. 54.

fœraglǫggr (færaglǫggr), *adj.*, *occasioni callidissime inserviens;* L. 60.

fœriǫndr, *m.*, *solea lignea, qua per nives curritur;* frónbands fœriǫndrum lét haldit *æquoris trabes cursorias (i. e. naves) direxit* R. 7.

fœrr, *adj.*, *qui ire potest; agilis;* beimar verđa færir L. 74; lézk fœrri ǫđrum í hamri *se altero peritiorem scandendæ rupis contendebat* R. 26.

fǫđurfall, *n.*, *mors patris;* Snt. 5.

fǫđurleifđ, *f.*, *patrimonium; res paternæ;* selja út fǫđurleifđ Bgl. 14.

fǫgnuđr, *m.*, *gaudium; acc.* fǫgnuđ L. 30.

fǫlna (ađ), *v.*, *pallescere;* fǫlnar skinn L. 58.

fǫlr, *adj.*, *pallidus;* fǫlr íss randa Hlg. 17; fǫlr af fǫstum L. 42.

fǫnn, *f.*, *nix;* fannar armviđr Isl. 12.

fǫr, *f.*, 1) *iter; expeditio;* fǫr til Sogns Vkl. 13; Kdr. 7; hann gerđi fǫr út *peregre profectus est* Edr. 28; í fǫr þeiri Isl. 9; Hlg. 13; þdr. 3; Jdr. 13. — 2) = far, *consuetudo;* of fǫr vífa *in consuetudine cum mulieribus, in re amatoria* Jdr. 3. — 3) = far, *navigium;* nafnit farar *nomen navigii* Mhk. 19. *(Mœbius aliter).*

fǫrnuđr, *m.*, *prosperitas; fortuna; salus;* Hr. A. 13; G. 2. 24.

fǫstumóđr, *adj.*, *jejunio afflictus; gen.* fǫstumóđs L. 45.

G.

Gabriel, *m. pr.*, *archiangelus;* L. 27.

gafi, *m.*, *vir improbus;* fregna til gafa *(gen. pl.)* Mhk. 6.

gafl, *m.* *paries transverse domum terminans;* hrukku innar at gafli Sk. 182.

gagarr, *m.*, *canis;* gagarr es skaptr þvít geyja skal Mhk. 4.

gagl, *n.*, *anserculus;* fá verđ unda gagli *cibum parare anseri vulnerum i. e. corvo* Isl. 10; hungreyđandi hanga gagls *qui famen anserculi cadaverum (i. e. corvi) depellit, i. e. bellator* Hkdr. 7.

gagn, *n.*, 1) *utilitas, commodum;* herr hafi gagn kvæða *cœtus utilitatem ex carminibus percipiat!* R. 35; koma at gagni *usui esse* Kkm. 22. — 2) *victoria;* vá gagn *victoriam pugnando adeptus est* Þdr. 20; hrósa gagni Vkl. 23; ráða gagni G. 32; verðir gagns *victoria digni* Hkm. 12.

gagnsær, *adj.*, *pellucidus;* gagnsætt gler Mhk. 27.

gala (gól, galinn), *v.*, *canere; incantare;* áðr ryðs hœlibǫl gœli *priusquam cotem incantamentis elicuisset* Hlg. 20.

galdr, *m.*, 1) *incantamentum; carmen;* gǫrr galdrs *magiæ peritus* Þdr. 3; fórk aldrigi at gǫldrum Jdr. 2. — 2) *sonitus quilibet; præcipue in circumlocutionibus pugnæ hæc vox usurpatur, velut* vápna galdr, Gunnar galdr, hjaldrskíðs vébrautar *(clipei)* galdr = *pugna; e. gr.* valda Gunnar galdrs upphǫfum Vkv. 4; af vápna galdri G. 43; œskimeiðr galdra hjaldrskíðs vébrautar *qui ad pugnam lacessit, bellator* Gldr. 2.

gall, *n.*, *bilis; virus acerbitatis;* gall blandit með dreggjum L. 58; fullr af grimdar galli L. 48.

galli, *m.*, *noxa;* maðr misti roðins galla mundriða borgar *(noxæ clipei, i. e. gladii)* G. 48.

gallopnir, *m.* *aquila;* gallopnis hǫll *palatium aquilæ, i. e. rupes* Þdr. 3.

gamall, *adj.*, *antiquus; vetustus; priscus;* und gamlan gnapstól Gldr. 9; Sk. 127; líta má Starkað gamla Sk. 74; í gǫmlum gemlis-ham Hlg. 2; gamals þegns gengileysi Snt. 9; lét gengit í gamla Gunnvaldsborg Vkv. 13; gamlar áttir Hlg. 10; ór porti gǫmlu Edr. 21. — *Compar.* ellri; G. 69; Isl. 9.

gaman, *n.*, *jocus, oblectamentum;* gaman gengur mǫrgum til þess at . . . Sk. 4; gaman at ehu Mhk. 1. 22; Sk. 24; hafa eht at gamni *aliqua re delectari* Yt. 12; Yt. 36; leiða ehm af gamni Sk. 1.

gammleið, *f.*, *via vulturis, i. e. aër; ex ambiguo dicitur* gammleið *pro* lopt *(aër), quod æque sonat ac* Lopt, *accus. nom. pr.* Loptr = Loki; Þdr. 2.

gammr, *m.*, *vultur;* gammr nás *vultur cadaveris, i. e. corvus;* und hramma gammi nás Vkl. 16.

gandr, *m.*, *lupus;* hallar gandr *lupus i. e. vastator ædium, ignis* Hr. S. 10; storðar gandr *i. e. ventus* Hr. S. 13.

Gandvík, *f. pr.*, *Mare Album, sinus Oceani Glacialis;* skatar Gandvíkr *viri Gandvikiæ i. e. gigantes* Þdr. 2.

ganga, *f.*, *ambulatio; iter; expeditio;* gangan tókst þér greyliga Sk. 181; í stríðri Herdala gǫngu Vkv. 3; biðja sik geðstrangrar gǫngu Þdr. 2; er minna treystir gǫngum Sk. 23.

ganga (gekk, gengum *l.* gingum, genginn; *præt. inf.* gingu Isl. 13), *v.;* 1) *ire, incedere; nonnumquam verti potest = esse; e. gr.* sás hæst gekk manna *qui altissime incedebat i. e. excellentissimus erat hominum* R. 2; gekk húsum hæri Hr. S. 10; því skólaust gengi lǫngum Sk. 23; gengum fagrbúnir Bj. 5; fríðar gengu Þdr. 4; Hrfm. 9;

gingu hræddir *perterriti erant* Isl. 14. — 2) *præterire, labi;* þess es gengit hefr *eorum quæ præterita sunt* Mhk. 28; rásir dægranna géngu *dies lapsi sunt* L. 67. — *Verbum* ganga *sæpissime sequitur particula quædam (præpositio cum casu substantivi vel adverbium), velut:* ganga af hlunni *e phalanga deduci* Hátt. 71; ganga austr af Nóreg Sk. 65; Rdr. 11. — ganga á *cum acc. pers.* = *invadere in aliquem, e. gr.* ylgr gekk á ná bólgin Jdr. 31; *cum acc. rei,* ganga á land *in terram egredi* Jdr. 38; Hr. S. 7; gekk herr á skip *navem conscendit* Jdr. 15; *cum dat.* ganga á þaranum *algas calcare* Sk. 63; ganga á Gautlandi Kkm. 1. — ganga at *(præpos.); cum dat. pers.* ganga at ehm *alicui obviam ire* Sk. 166. 178; Efdr. 9; ganga inn at ehm *introire ad aliquem* Isl. 8; *c. dat. rei,* 1) ganga at gunni *in pugnam procedere* Vkv. 5; at hjaldri Edr. 18; Kkm. 1. 21; Jdr. 25; Hr. S. 8; Hrfm. 19; 2) ganga at hǫfðum bragna *inculcare capitibus virorum* Vkl. 16; gekk at árum *remis inculcavit* R. 25; 3) gekk at hálsi *ad collum accommodatus fuit* Yt. 23; grundar vals gengu at brǫndum *manus ad enses accommodatæ sunt, i. e. gladios arripuerunt* Kkm. 7; 4) gekk at virki *in munimentum invasit* Vkv. 8. — ganga at *(adv.)* = *impetu ferri* Bdr. 4. — ganga fram = *procedere;* ganga fram af ehu at ehu Rdr. 11; ganga hart fram við ehn Isl. 14; frá ek Skólms erfingja gingu *(præt. inf.)* hart fram Isl. 13; fram gingu *(3 pl. præt. ind.)* at ehm Efdr. 9; Þdr. 13; Kkm. 21; Jdr. 24. 25; *eodem modo* gekk lengra *longius processit* R. 28. — ganga í *cum acc.; e. gr.* gakk í hǫll Em. 7; Sk. 90; gekk í haug Isl. 21; gekk út í Bár Edr. 11; Vkv. 13; at ganga í bjarg *ascendere montem* R. 27; ganga í bratta gnípu R. 28; ganga upp í lopt *in aërem scandere* G. 16; ganga niðr í herðar Jdr. 26; ganga í drauma ehm *alicui in somnis apparere* G. 28; *translate eodem modo, velut* virðum gengur varla í hag *viris vix placet* Sk. 64; þetta gengur í vil *hæc ex sententia procedunt* Sk. 116. — ganga með; *c. dat. e. gr.* hundrað kónga ganga *(plur. pro sing.)* með honum Sk. 79; *c. acc.* gekk með Gauts eld *gladio armatus processit* Sgdr. 4. — ganga meinilla *infeliciter cedere* R. 20. — ganga niðr í herðar *adigi in humeros* Jdr. 26. — ganga of *cum acc.* 1) *perlustrare, percurrere, e. gr.* gekk of skeiðar Efdr. 6; 2) *præterire, i. e. evadere, v. c.* fár gengr of skǫp norna Kkm. 24. — ganga sundr *frangi, dissilire, e. gr.* Svǫlnis ekkja gekk sundr *terra fatiscebatur* Hlg. 15; friðr gekk sundr *pax dissoluta est* Vkv. 4; Bdr. 7. — ganga til ehs 1) *ad l. in aliquid venire, e. gr.* gekk til fréttar Vkl. 21; Isl. 3; *c. acc. viæ,* ganga langan veg til Róms Edr. 10; 2) *causam esse alicujus rei, v. c.* mǫrgum gengur gaman til þess at . . . Sk. 4. — ganga um = *præterire, e. gr.* ganga sunnan um Satíri Hrfm. 9. — ganga und merkjum *ad signa aggregari* Hr. S. 9. — ganga upp = *escendere, e. gr.* at ganga þar upp Jdr. 38; Vkv. 13; G. 16. — *Cum præpositionibus compositis, quæ dicuntur,*

vox ganga *sæpe conjungitur, e. gr.:* ganga á bak málum *a promissis recedere* Bgl. 10. — ganga á hǫnd *se dedere* Edr. 21, *quare* gengu á þengils bý haukjóðs = gengu á hǫnd þengils *in partes principis transierunt* R. 8. — ganga í gegn ehm = *obviam ire alicui, e. gr.* gangið í gegn grami Em. 4; Hkm. 14; gekk í gegn rekkum at gunni Vkv. 5; at ganga í gegn her þeira Vkl. 19. — ganga í gegnum (*l.* í gagnum *l.* gegnum) eht *perrumpere l. pervadere aliquid, e. gr.* ganga gegnum lið þeira Bdr. 8; gekk í gagnum ferð Bgl. 3; sem gingi í gegnum harðan reyk *quasi fumum densum permeavissent* G. 55. — ganga í (*l.* á) móti ehm *obviam ire alicui;* hitt telk jafnt, at sveinn gangi í móti sveini Kkm. 23; Jdr. 24. — *Infinitivo verbi cujuslibet vox* ganga *ad consilium indicandum adjungitur, v. c.* gekk heyja odda þing Vkv. 2; gekk at eiga Ingibjǫrgu Jdr. 45.

gangr, *m., impetus; grassatio;* rimmu gangr gerðisk *pugna grassata est* R. 19; vann gang upp at Leiru Vkv. 14; þú hefr verit einart í gangi Sk. 190.

Garðar, *m. pl.* = Garðaríki; *Russia;* ór Gǫrðum Ódr. 1; R. 4; Edr. 5; í Gǫrðum Ódr. 2; R. 2; Edr. 4.

garð-Rǫgnir, *m., deus (Oden) aggeris; garðr* geirrásar *agger volantibus hastis objectus, i. e. clipeus;* geirrásar garð-Rǫgnir *numen clipei i. e. bellator* Vkl. 19.

garðr, *m., agger, sæpes; domicilium l. territorium sæpto munitum;* verja garð með gumnum Vkl. 20; í garði Harða Knúts Bgl. 17; úr garði sín Sk. 14; geira garðr *agger hastarum, clipeus, et* Hlórriði geira garðs *bellator* Vkl. 8; oddhríðar garðs (= *clipei*) grand (= *gladius*) G. 50; í garða grjót-Níðaðar Hlg. 9; fyr Vinda gǫrðum Edr. 16; grundar seilar garðar *domicilia serpentis, i. e. aurum, quare* Nirðir garða grundar seilar *numina auri, viri liberales* Isl. 2; garðr Gǫndlar *agger Bellonæ i. e. clipeus, atque ita* runnar garða Gǫndlar *arbores clipeorum (clipeatæ), i. e. bellatores, viri* Isl. 20; á garði Geitis *i. e. in clipeo* Hlg. 20.

garmr, *m., canis;* glóða garmr *canis prunarum, i. e. ignis* Yt. 7; fýris garmr *i. e. procella* Hr. A. 10.

garpr, *m., bellator, vir fortis;* Hrómundr þótti garpr Mhk. 7; garprinn! Sk. 83; Sk. 78. 132; sœkja garp Isl. 20; slíkt es raun gǫrpum Bdr. 10; Sk. 85.

gata, *f. via, semita;* þramma Ásólfs gǫtu Sk. 29; launa gǫtu eggjar birkis (*semitam, i. e.*) *vestigia gladii referre, i. e. vulnera ulcisci* Rdr. 6.

Gaukr Trandils sun, *m. pr., vir Islandus* Isl. 19.

gaupa, *f., lynx;* of gaupu ver *i. e. per terram* Þdr. 5.

gaupn, *f., cava manus; vola;* spendi ilja gaupnum á mó Þdr. 3.

Gautar, *m. pl., Goti;* Gautar spurðu leiðangr Hr. S. 6; andskoti Gauta Gldr. 7; Vkl. 21; Gauta stýrir *Birger dynasta* Hr. S. 2. —

Gautar *nonnumquam pro appellativo nomine est habendum = viri, homines;* Gauta spjalli *i. e. Oden* Snt. 20.
Gautatýr, *m., deus (Tyr) Gotorum, i. e. Oden* Hkm. 1.
Gautelfr, *f. pr., Albis (flumen) Gotorum;* austan af Gautelfi Hrfm. 1.
Gauti, *m. pr.,* = Gautr; Gauta setr *sedes Odinis, i. e. Asgardia* Þdr. 8.
Gautland, *n. pr., terra Gotorum;* á Gautlandi Kkm. 1.
Gautr, *m. pr., Oden deus;* Gauts eldr *gladius* Sgdr. 4; *pro appellativo sæpe habendum, e. gr.* herþrumu Gautr *deus tonitrus bellici, i. e. Thor* Þdr. 1; stála gautr *deus armorum, bellator, vir;* stukku at stála gaut Sk. 124.
Gauzkr, *adj., Goticus;* hjá jǫfur Gauzkum Yt. 46.
gá (áð), *v., animum intendere in aliquid; aliquid curare; c. gen.* mjǫk fás gá *nihil fere curant* Mhk. 20.
gálgi, *m., patibulum;* gálga farmr *onus patibuli, i. e. Oden (cfr* Hávamál, *str. 138 sqq.);* alþjóð elgjar gálga *Islandia* Snt. 15.
gálkn, *n., monstrum horrendum; bestia monstruosa;* hlífa gálkn *feræ clipeorum i. e. gladii* Efdr. 8.
gátt, *f., antepagmentum ostii; janua, ostium;* yzt við gátt Sk. 78. 85. 189.
geð, *n.,* 1) *animi indoles; ingenium;* þat geð Snt. 23. — 2) *animi attentio;* meðan geð deilisk mér til þess Isl. 2.
geðfastr, *adj., animo constans, stabilis;* raukn rasta báru rekka geðfasta Bdr. 3.
geðjǫrð, *f., terra animi, i. e. pectus;* lá geðjarðar Grímnis Hdr. 1.
geðreynir, *m., tentator animi; sodalis;* geðreynir herþrumu Gauts *Lokius amicus Thoris* Þdr. 1.
geðstirðr, *adj., animo asper; pugnax;* virðar geðstirðir Hrfm. 14.
geðstrangr, *adj., animo molestus; gravis; laboriosus;* lét biðja sik geðstrangrar gǫngu Þdr. 2; geðstrangir logrunnar Hrfm. 9.
geðstyrkr, *adj., animo constans; firmus;* krapt geðstyrks goðs G. 57.
geðvǫrðr, *m., animi custos; vir animosus* (?) Gldr. 6; *sed h. l. melius est vel* goðvarðr *vel* geðharðr *legere; cfr annott. ad h. l.*
gefa (gaf, gefinn), *v.,* 1) *dare; donare; concedere, largiri alicui aliquid;* gefa ehm eht, *e. gr.* ró skyldu menn reiði gefa Mhk. 4; Óðinn gefr þér auð ok seim Sk. 50; G. 38; Sk. 141; rǫskvir menn gefa ǫrnum bráð Mhk. 23; gef þú hold ok blóð hjarta mínu L. 83; Sk. 101. 104; stillir gaf mér þat við fylli Fjǫlnis fjalla *(pro carmine)* Rdr. 13; gaf stóði blóð at drekka Ódr. 6; Bgl. 1; R. 12; Edr. 7; G. 30. 34. 43. 45. 46; gaf upp *in potestatem tradidit* Hrfm. 7. L. 13; Sk. 14. 32. 33. 99. 123. 126; gafumk = gaf mér Rdr. 7. 12; Snt. 23; gáfu frið eignum lofða Bgl. 5; gáfu hundum smjǫr Sk. 198; ef þú gæfir ǫnnur (ɔ: skæðin) mér Sk. 25; þangat til er þau (ɔ: Adám ok Eva) gæfi þakkir L. 13; lét gefit *dedit* Jdr. 44; auðnan, sem ek hef þér gefna *prosperitas, quam tibi largitus sum* Sk. 110; guðs hjálpræði, gefit á jǫrð L. 22; valtafn varð gefit

hrafni Kkm. 16; nest gafsk hrǫfnum Bdr. 3; þeim gafsk rausn ok ríki *hi potentia et magnificentia valebant* Jdr. 10. — 2) *offerre* (= *græc.* διδόναι); þótt fleira vas gefit *etsi plura oblata erant* Edr. 30. — 3) *reflex.* gefask = *se gerere;* svá nǫkkut gafsk Rannveig mér *ita fere erga me Rannveiga se gessit* Mhk. 18. — 4) *reflex.* gefask = *evenire; eventum habere;* svá kǫllum vér ráđ sem gefask Mhk. 14.

Gefn, *f. pr., cognomen Freyæ;* bjarga Gefn *dea montium, i. e. gigas femina; vide ann. ad* Hlg. 2.

gegn *l.* **gǫgn**, *n. pl., id quod est alicui rei contrarium vel oppositum. Hæ voces non usurpantur nisi ad præpositiones compositas* í gegn *et* í gegnum *formandas.* — I) **í gegn** *cum dat.* = *obviam; contra; e. gr.* ganga í gegn ehm Em. 4; Hkm. 14; Vkl. 19; Vkv. 5; þessu í gegn *e contrario* L. 74. — II) **í gegnum** *l.* **í gǫgnum** *cum acc.* = *trans; per; e. gr.* stíga í gegnum ehn *aliquem proculcare* Yt. 39; ganga (í) gegnum liđ þeira *aciem eorum perrumpere* Bdr. 8; gekk alt í gagnum (*pro* gǫgnum) ferđ Bgl. 3; ganga í gegnum reyk *fumum permeare* G. 55; geislin brár í gegnum glerit *radius per vitrum pellucet* L. 33; standa í gegnum brjóst *pectus transfodere* L. 45; reka í gegnum ehn *transadigere ferrum per aliquem* Sk. 143.

gegn, *adj.* 1) *aptus, conveniens, commodus; c. gen.* hyggju gegn *prudentiâ insignis* Jdr. 43. — 2) *strenuus; fortis;* gegnir fyrđar Hr. S. 20.

geiga (**ađ**), *v., cursum mutare;* geiga at Eyrarsundi Hr. S. 15.

geigr, *m., malum; damnum;* vinna geig ehm Isl. 19.

geigurþing, *n., conventus perniciosus;* geirs geigurþing *l.* geigurþing Gunnar logs = *pugna;* Efdr. 9; Hr. S. 17.

geimi, *m., mare;* á geima þrútinn Hr. S. 18; slóđ geima *via maris* Hátt. 71; geima skævađr *equus maris, i. e. navis* Efdr. 5; geima valr *falco maris; navis* Hr. A. 9; geimi sára *mare vulnerum, i. e. cruor, unde* geima sárjǫkull (= geima sára jǫkull) *gladius* Isl. 14.

geipun, *f., sermo otiosus; nugæ;* sjá geipun veit gleđi minnar *hæ nugæ lætitiam meam indicant* Mhk. 1.

geirbrík, *f., tabula hastarum i. e. clipeus;* geirbríkar gæti-Njǫrđr Vkl. 10.

geirbrú, *f., pons hastarum, i. e. clipeus;* geirbrúar auđrýrir Vkl. 9.

geirdróttinn, *m., dominus hastarum, Oden;* viđ geirdróttin Snt. 21.

Geirfiđr, *m. pr., dynasta quidam;* Vkv. 13.

geirhríđ, *f., procella hastarum, pugna;* til geirhríđar Jdr. 18.

Geiri, *m. pr., vir Islandus;* arfvǫrđr Geira, *i. e.* Glúmr; Isl. 11.

Geirmundr, *m. pr., colonus Norvegus;* buđu Geirmundi ríki Jdr. 17.

geirr, *m., hasta;* geirr glumđi Kkm. 17; hann rauđ geir at gunni Efdr. 18; hátt bárum geira Kkm. 3; *sæpe in appellationibus pugnæ, e. gr.* dynr geira R. 22; Kkm. 18; glygg geira Hrfm. 1; gnýr geira Jdr. 35; gǫll geira G. 52; Bdr. 8; hregg geira Gldr. 5; hríđ geira

Ódr. 9; geira gnýbjóðr *bellator* R. 24; geira garðr *clipeus* Vkl. 8. — Geirr svigðis *hasta bovis i. e. cornu;* vágr svigðis geira *unda cornuum potoriorum, i. e. cerevisia, mulsum* Yt. 1.

geirrás, *f., volatus hastæ;* geirrásar garð-Rǫgnir Vkl. 19.

geirróta, *f., procella hastæ; pugna;* geirrótu gǫtvar Hkdr. 7.

geirrǫdd, *f., vox (sonitus) hastarum; pugna;* geirraddar haukr *accipiter pugnæ, i. e. corvus* Isl. 19.

Geirrǫðr, *m. pr., gigas quidam;* til Geirrǫðar veggjar viggs Þdr. 1.

geirskapt, *n., manubrium hastæ;* studdisk geirskapti Hkm. 10.

Geir-Skǫgul, *f. pr., Skagula hastata (cfr* Skǫgul) Hkm. 12.

geirþeyr, *m., tepor (imber tepidus) hastarum; pugna;* gǫrðu geirþey Ódr. 4; *dat. pl.* geirþeyjum Hrfm. 13.

geirvangsrǫð, *f., agmen clipeatum;* of glaðar geirvangsraðar *supra ordines militum clipeis splendentes (Egilssonius s. v.* geirvangr: *super naves clipeis splendentes).*

geirviðr, *m., arbor hastata, i. e. pugnator;* geirviðir hǫggum rammir Jdr. 25.

geisa (að), *v., impetu ferri;* eldr geisar jǫrð *ignis per terram furit* L. 70.

geisli, *m., radius;* geisli sólar L. 27; geisli lopta L. 89; geislinn brár L. 33. Geisli gunnǫflugr miskunnar sólar *radius bello validus e Christo emissus i. e. Olavus Sanctus* G. 1; dyrka geisla goðs hallar *i. e. venerari S:tum Olavum* G. 7; *ex his circumlocutionibus nomen* Geisli *carmini Einaris inditum est.*

Geitir, *m. pr.,* 1) *regulus maritimus;* á Geitis garði *in aggere Geitiri, in clipeo* Hlg. 20. — 2) *vir Islandus;* Isl. 3. 4.

Geitkjǫrr, *m. pr., paludes in Hallandia, Sueciæ regione, sitæ;* fyr Geitkjǫrr austan Hr. S. 7.

gemla, *f., ovis femina effeta;* brǫgðótt reyndisk gemlu fúa Mhk. 18.

gemlis-hamr, *m., exuviæ aquilinæ* (gemlir, *m., aquila*); í gemlis-ham gǫmlum Hlg. 2.

gengi, *n., comitatus;* gengi Norðmanna Hkm. 3; gengi goða Hkm. 10; gǫfgask mætti af gengi hverr *quisque honestatur pro comitatu, pro numero comitum* Mhk. 12; hykk gram mistu gengis Efdr. 3.

gengileysi, *n., penuria comitum* Snt. 9.

gengiligr, *adj., meabilis;* vasat gengiligt at ganga í gegn her þeira *haud facile fuit obviam ire copiis eorum* Vkl. 19.

gengr, *adj., meabilis;* trauðla 's gengt á ís of vár Mhk. 12.

gera (rð), *v.* (= gørva); *facere;* gerði styr Vkv. 8; gerðu dyn Þdr. 11.

gerð, *f., confectio; pl.* gerðar *ornatus; armatura;* gerðar várar Hkm. 17; á gerðum þeira Hkv. 19.

geri, *m., lupus;* gera fengum gisting Kkm. 3; gera bróðir *frater lupi, i. e. lupus* Kkm. 16.

gerningar, *f. pl., artes magicæ;* mœtti gerningum *objecit se incantamentis* Hrfm. 15.

Gerzkr, *adj.*, *Russicus;* eiki gǫfugt Gerzkum málmi Hr. A. 6; með Gerzku reiði Hr. A. 2.

Gestill, *m. pr.*, *pirata quidam;* Gestils skeiðhestr *celes. Gestilli, i. e. navis* Hrfm. 3.

gestr, *m.*, *hospes;* Sk. 32.

geta (gat, getinn), *v.*, 1) *nancisci; adipisci; c. acc.* ari getr verð O. S. 3; engi getr iðgjǫld Snt. 16; Hkm. 19; ef ek þǫgn of gat Hfl. 3. 19; eigi gaztu liðskost lágan Hr. A. 3; orðstír of gat Hfl. 6. 9; gat dagráð dólga Ságu Vkl. 21; *assequi, consequi, v. c.* gatat ráð fyr sér *nullam consilii copiam assecutus est* Þdr. 7; gatk hróðr of hugðan *sinceram laudem consecutus sum* Jdr. 1; vér gátum stillis lof Hlt. 16; gat bezta ætt *genus nobilissimum habuit, i. e. optimo genere natus est* Vkv. 15; hvar getr *(impers.)* þann *ubi eum invenimus* L. 21; geta þann gram *icere, ferire hunc regem (de furca fenaria)* Yt. 15. *Hac significatione sæpe periphrastice usurpatur verbum* geta *cum infinitivo vel part. præt. verbi cujusdam conjunctum, e. gr.* sás getr greiða *(explicare potest* ɔ: *explicat)* G. 1; gat teygja at sér Hkdr. 4; gat at hrósa sigri Jdr. 8; hrafnar gátu hafa bráð Kkm. 8; Jdr. 11. 42; fílinn gat hann í fylking sótt Mhk. 7; Finnan gat þó œrðan Harald Mhk. 11 *cet.;* fjandinn gat svá blindat feðgin vár L. 18. — 2) *procreare;* þann gat Ása niðr við járnviðju Hlt. 3; gat sunu við Óðni Hlt. 4. — 3) *commemorare; mentionem facere alicujus rei; c. gen.* hans aldar mun vesa getit Hkm. 19; geta máls Efdr. 2; geta glíkligs Efdr. 23; Jdr. 8; Mhk. 28; geta grams skrautfara Hátt. 70; Isl. 7; geta vór Sk. 5; getit er Skíða gǫngumanns Sk. 15. — *Absolute* gat rétt áðr *antea recte commemoraverat l. judicaverat,* ɔ: *de vi miraculosa S:ti Olavi* G. 31; geta mjǫk ferri máli sǫnnu Efdr. 22.

geta, *f.*, *captura; esca, cibus;* glaðr getu Kkm. 16.

geyja (gó), *v.*, *latrare;* Mhk. 4.

geyma (md), *v.*, 1) *custodire, tueri;* borgarmúrr geymandi bygð *cet.* L. 30. — 2) *curare;* segginn engi geymdi Sk. 45; geym þat Sk. 107.

geymir, *m.*, *custos, servator;* geymir silkis síma brúna grundar *custos vittæ bombycinæ, i. e. vir princeps* Vkl. 7; geymir Fjǫlnis elda *servator gladiorum, vir* Isl. 8.

geymirunnr, *m.*, *arbor custodiens, i. e. vir qui custodit;* gunnelds geymirunnr *custos gladii, bellator; dat. pl.* geymirunnum R. 32.

geysa (st), *v.*, *extrudere;* vant herskip geyst af hlunni *naves ex cylindro ligneo extrusisti* Hr. A. 2. — *Refl.* **geysask** = *impetu ferri;* geystisk hlýr *prora concutiebatur* Hr. A. 2; leon geysist *leo grassatur* Sk. 132.

geysitíðr, *adj.*, *sæpe tractatus;* geysitíðar dáðir R. 24.

geysta, *adv.*, *vehementer, ferociter;* Jdr. 25.

-gi, *particula negativa, quæ nominibus, pronominibus indefinitis, ad-*

verbiis suffigitur, e. gr. úlfgi (= úlf eigi) Kkm. 22; *cfr* aldrigi, eigi, engi, hvárgi, hvergi, *cet.* — *Cfr* -ki!

gil, *n., fauces jugi;* gilja grund *terra faucium, jugum* Hlg. 18.

gildir, *m., sodalis* (?); kveđja Óláfs gilda G. 10.

gildr, *adj., insignis; illustris, præclarus;* slíkt tel ek rekka gilda Sk. 72; Sk. 83. 172; hátíđ gild *festum sollenne* L. 74; gǫrđi gilda atsókn Sk. 187; sprakk af gildri þrá *desiderio flagranti consumptus est* Mhk. 13.

gilđir, *m., lupus;* gilđar hjálmelda *lupi ensium, i. e. bellatores;* Hropts gilđar hjálmelda = berserkir Óđins; Hdr. 8.

Gil'lingr, *m. pr., pater Suttungi gigantis;* Gillings gjǫld *mulcta pro cæde Gillingi (SnE, AM I 216 sqq.), i. e. mulsum poëticum; carmen;* Hlt. 1.

gimsteinn, *m., gemma;* gimsteinn vífa, brúđa *i. e. Sancta Maria;* L. 27. 89.

gin, *n., fauces;* laust í gin angrþjóf Óđins *in fauces Thoris conjecit* Þdr. 15; fell í gin úlfi *in fauces lupi incurrit* Kkm. 19.

gindýr, *n., animal hiscens, i. e. navis draconaria;* gindýra stýrir Hrfm. 8.

ginna (nt), *v., allicere; seducere;* þú gintir hingat Skíđa Sk. 181.

ginnregin, *n. pl., numina excelsa;* Hlg. 13.

ginnungavé, *n. pl., vasta domicilia, diis sacra, in cælo sita; cælum* Hlg. 15.

gipt, *f., donum;* send mér sjaufalds anda sanna gipt L. 80.

gipta (pt), *v., maritare, nuptui dare;* gipta Hildi Sk. 115; ǫndin giptist guđdóms krapti *anima virtuti divinæ connubio juncta est* L. 31.

gipta, *f., fortuna;* giptu vegr *via fortunæ* L. 89; *(deus)* lér gram þeima hárar giptu G. 57.

girđiþjófr, *m., fur torquem subripiens* Hlg. 9.

Girkir, *m. pl., Græci;* Girkir flœđu G. 52; í Girkja liđi G. 44.

Girkland, *n. pr., Græcia;* á Girklandi G. 51.

girnask (nd), *v., desiderio teneri alicujus rei;* allar girnask ár í sjá Mhk. 27.

gisting, *f., hospitium; cibus, dapes;* gera fengum gnóga gisting Kkm. 3.

Gizurr, *m. pr.* 1) *educator Heidrekii regis (cfr Fornald. S. I 490 sqq.).* — 2) Gízurr hvíti *vir Islandus;* Isl. 20.

gífr, *n., gigas femina; furia;* gífrs hestr *equus furiæ, i. e. lupus* Jdr. 35.

gína (gein *l.* ginda, ginit), *v., hiare;* salr Sǫkkvamímis gein viđ jǫfri Yt. 3; vargr gein of sal mergjar *lupus inhiavit ossibus* Jdr. 31; gein alinmunni *ore brachii hiavit, i. e. manum protendit* Þdr. 21; vargar gindu of hræ G. 29.

gjafli, *f., munificentia, liberalitas;* gjafli rœmdr Gldr. 9.

gjald, *n., sæpissime in plur.* gjǫld, *tributum, præmium; remuneratio; mulcta cædis;* góđ gjǫld ehs Rdr. 2; gǫr munu gjǫld G. 61;

hǫldar festu gjǫld Edr. 23; Hrfm. 6; gjǫldum leggja brú *remunerationibus sternere (= carmine digno remunerari) pontem* Hlg. 1; at gjǫldum *pro mercede, præmii loco* Edr. 11; otrs gjǫldum *mulctâ pro cæde lutræ, i. e. auro* Bj. 4; yppa Gillings gjǫldum *i. e. proferre carmen* Hlt. 1.

gjalda (galt, goldinn), *v., solvere, persolvere; remunerari;* gjalda ehm eht L. 4. 70; gjalda lofsǫng L. 95; gjalda eht fyr eht G. 50; gjalda fótum fjǫr *vitam pedibus debere* Vkv. 2; geld hánum heiđ Sgdr. 3; gjalt varhuga viđr kytt *cautionem adhibe contra rumorem* Bgl. 12; Áláfr galt óráđ illri þjóđu R. 8; segik hvé ófriđ gulduđ Hr. S. 3; lét hold goldit hrǫfnum Ódr. 7.

gjalla (gall, gollinn), *v., resonare; clangere;* í hólkinum lét hann gjalla Sk. 151; hjǫrr gall viđ hlífar Gldr. 5; Hfl. 18; R. 5 *(bis)*. 17; hrafnar gullu R. 18; gullu hræs haukar Bdr. 7.

gjallr, *adj., sonorus, tinnulus;* međ gjallan Gauts eld Sgdr. 4; leggja brú gjalla raums Hlg. 1; gjǫld ens gjalla Hǫgna meyjar hjóls *præmium pro clangenti clipeo* Rdr. 2.

gjarđvenjuđr, *m., cingulo adsuetus; cinguli usurpator i. e. Thor* Þdr. 2.

gjarn, *adj., cupidus; alicui studens, favens; c. gen.* tírar gjarn Ódr. 9; Vkv. 15; Isl. 4; œrit gjarn at auka óđ Jdr. 3; gjarnir á hernuđ Jdr. 17; ben svíđa heiptar gjǫrnum viđum brynskíđs R. 21; því at ek gjarn sják *quasi (ei) faverem* Snt. 22.

gjarna, *adv., libenter;* L. 95; Sk. 88.

gjálfr, *n.,* 1) *fremitus;* gjálfr jarđbeltis *fremitus maris, i. e. mare fremens* Hrfm. 1; gjálfrs grund *i. e. mare* G. 40; fjálfr ólágra gjálfra Hlg. 18. — 2) *mare fremens;* Ásmundr tamdi Gnođ viđ gjálfr Mhk. 8; gjálfri kringđr *mari sonoro circumdatus* Edr. 3; á rođin unda gjálfri heitu *amnis cruore tepido rubefactus* Kkm. 4.

gjálfrtamiđr, *part. compos., mari adsuetus;* á gjálfrtǫmdum Gestils skeiđhestum Hrfm. 3.

gjálfr-undinn, *part. compos., cum fremitu contextus;* gjálfrundit grundar grand Hrfm. 16.

Gjálp, *f., gigas femina;* Gjálpar skær *i. e. lupus* Hfl. 12.

gjóđr, *m., haliaëtus;* gráđr þvarr geira hríđar gjóđi *voracitas cessavit haliaëto pugnæ, i. e. corvo* Ódr. 9.

gjósa (gaus, gosinn), *v., prorumpere;* logi gaus upp *flamma emicuit* Jdr. 19.

Gjúki, *m. pr., heros quidam;* Gjúka niđjar Rdr. 6; Gjúka ættar klæđi *amictus Gjukiæ gentis i. e. arma* Hr. A. 6.

gjǫf, *f. (pl.* gjafar *l.* gjafir), *donum;* ték at gjǫf Grímnis geđjarđar lá *carmen dono do* Hdr. 1; stórar gjafar Edr. 26; G. 6. 64; gjafir ok mútur L. 71.

gjǫfli, *f., munificentia;* venr sik gjǫfli *(dat.)* S. S. 3.

gjǫfull, *adj., largus; munificus;* enn gjǫfli Hkm. 3; enn gjǫflasti Bj. 3.

gjǫr, *n., multitudo;* gjǫr hrafna *grex corvorum* Hfl. 10.
glađa (ađ), *v.,* = gleđja; glađar flotna fjǫl viđ Fróđa mjǫl *multos auro delectat* Hfl. 17.
glađfœđandi, *part. compos., equum* (glađr, *m., equus*) *saginans;* glađfœđandi Gríđar *Gridæ (furiæ) equum (i. e. lupum) pabulo reficiens; bellator* Sgdr. 4.
glađr, *adj.,* 1) *splendidus;* glađar geirvangsrađar Hfl. 5; í iđrum glađrar jungfrú *(de S:ta Maria)* L. 31. — 2) *lætus, hilaris;* skalk glađr Heljar bíđa Snt. 24; Vkl. 1; Efdr. 18; G. 47; Kkm. 29; *c. gen.* glađr grœđis meldrar *lætus æquoreâ farinâ* R. 13; glađr getu *lætus prædâ* Kkm. 16; glatt hjarta Em. 1; glađir beimar L. 74; G. 68. — 3) *comis; blandus;* glađr viđ gumna Jdr. 21; þýđr ok glađr Sk. 22.
glađværr, *adj., alacer, hilaris;* enn glađværi Hkm. 4.
glamm, *n., strepitus;* glamma gemlishamr *exuviæ aquilinæ strepituum i. e. alæ stridulæ aquilinæ* Hlg. 2.
glammi, *m., lupus;* at glamma mun *ex voluntate luporum* Rdr. 10; glamma ferđ *agmen luporum* Gldr. 3; glamma stǫđ *statio luporum, montana* Þdr. 10.
Glasir (*l.* Glásir?), *m. pr., lucus ante fores Valhallæ situs;* Glasis glóbarr *frons splendida Glaseri, i. e. aurum* Bj. 3.
glaumr, *m., gigas;* glaums niđjar *progenies gigantea; gigantes* Þdr. 18.
glaumvekjandi, *part. compos., strepitum* (glaumr, *m., strepitus*) *excitans;* glaumvekjandi grímu *galeæ strepitum (pugnam) excitans, bellator* G. 47.
glaupsa (ađ?), *v., liberius de aliqua re loqui;* at glaupsa of ehu Mhk. 3.
gleđi, *f., gaudium;* gleđi týnisk G. 63; seint tók gleđin at rakna Sk. 44; inna út alla gleđi L. 64; brá gleđi *(dat.) lætitiam ademit* Efdr. 25; gleđi minnar veit geipun sjá Mhk. 1; gleđinnar past L. 89.
gleđiligr, *adj., gaudium afferens;* gleđiligur geisli sólar L. 27; gleđiligt jóđit *proles exoptata* L. 33.
gleđja (gladda), *v., exhilarare; delectare;* gleđja dǫgling G. 21; ván batnađar gleđr hug G. 22; gleđr sá mađr er opt er kátr Mhk. 8; gladdi hauka *i. e. bellavit* Isl. 19; gladdi ehn ehu Bj. 5; L. 55; nú gleđjumk Mhk. 4; gladdisk svanr hanga Bdr. 8; Bdr. 11; mær gladdist L. 55; glǫddusk varrar eldi Hr. S. 19; gladdir gumnar G. 56.
glepja (glapta), *v., corrumpere; vitiare;* friđr glepsk Efdr. 21. 25.
gler, *n., vitrum;* brjóta gler Mhk. 17; í gegnum glerit, af glerinu heilu L. 33.
gleyming, *f., oblivio;* gleyming sorga L. 89.
Glitnir, *m. pr., ædes cælestes Forseti; cælum;* Glitnis gná Yt. 12.
glíkligr, *adj.. verisimilis;* geta glíkligs Efdr. 23.
glíkr, *adj., similis; par; c. dat.* glíkr Óleifi at góđu Efdr. 28; Visundr berr þik glíkan hauki Hr. A. 7; typpi eldi glík Hr. A. 10.

glóa (óð), *v., fulgere, coruscare;* gull kná glóa Hátt. 72; (hǫll) glóar af greiparmjǫll Sk. 71; L. 33; borgarturnar glóa sem gull Sk. 68; í glóanda gulli L. 3; glóðu élmars typpi Hr. A. 10.

glóbarr, *n., frons splendida; dat.* glóbarri Bj. 3.

glóð, *f., pruna;* glóða garmr *i. e. ignis* Yt. 7; hrafna víns glœðr *prunæ cruoris, i. e. gladii, et* hrafna víns glóða hneigendr *qui gladios vibrant; viri* Isl. 1; Fjǫlnis glóð fríða rauð *rubefecit pulchrum gladium* Isl. 14.

glóðfjálgr, *adj., prunis inclusus;* Yt. 41.

glóðrauðr, *adj., candescens; rubescens prunarum instar;* lýstisk glóðrauðum eldi álfoldar Hrfm. 5.

glófi, *m., digitale;* fara með hvíta glófa Sk. 87.

glumra (að), *v., crepare;* glumruðu Hkm. 5, *ubi tamen* glumðu *potius est legendum.*

Glúmr, *m. pr., poëta Islandus;* Isl. 11.

glygg, *n., ventus; procella;* glygg náir greiða váð Hátt. 77; glygg eggja *procella mucronum, i. e. pugna* Jdr. 23; geira glyggs *(i. e. pugnæ)* glymstœrir Hrfm. 1.

glymhringr, *m., gladius tinnulus;* glumðu glymhringar Hkm. 5.

glymja (glumða), *v., clangere; strepere; resonare;* glymja við mǫl Þdr. 6; Gldr. 3; Hkdr. 2; knáttu glymja Gldr. 7; Efdr. 7; Edr. 17; glymjandi fellr hrǫnn of sker Mhk. 27; Yt. 7; fyr Eiríki glymr Em. 3; Sk. 68; und of glumði Hfl. 5; Vkl. 14; Kkm. 17. 21; Jdr. 32; Hrfm. 3; ísarn glumðu Hkv. 8; Edr. 20.

glymr, *m., clangor;* sjá glym járna Jdr. 7.

Glymsteinn, *m. pr., locus in regione Hallandiæ situs;* fyr Glymstein norðan Hr. S. 11.

glymstœrir, *m., qui strepitum auget;* sveitir sóttu glymstœri geira glyggs *(eum, qui strepitum pugnæ auget, i. e. bellatorem)* Hrfm. 1.

glysligr, *adj., splendidus;* Mhk. 8.

glysmál, *n. pl., sermones splendidi;* Iðja glysmálum *i. e. auro (SnE, AM I 214)* Bj. 4.

glæhvarmr, *adj., palpebris splendide candentibus instructus;* en glæhvarma Hkv. 2.

glær, *m., mare;* gríðar glær *mare l. liquor securis, i. e. sanguis;* kom *(impers.)* gríðar glæ *(dat.)* á skæ Gjálpar *cruor lupo inspersus est* Hfl. 12.

glæsa (st), *v., splendidum facere; ornare;* herskip glæsir Hr. A. 8; Hátt. 73; herskip glæsti ór Gǫrðum *navem ornavit (et eduxit) e Russia* Ódr. 1; (viðr) var glæstr Kdr. 6; of flota glæstum Hr. S. 14; sendi dóttur gulli glæsta Hr. S. 2; hneigði fúru glæstri Hr A. 10.

glæsiligr, *adj., splendidus aspectu;* Márja glæsilig sem roðnuð rósa L. 25.

glœpr (*l.* glæpr), *m., scelus;* rann þá glæpr af hverjum til annars

L. 20; glæpir þverri L. 88; at gǫrvum glæpum L. 73; L. 78; í glæpa frosti L. 81.

glǫggr, *adj., perspicuus; dilucidus;* eigi glǫgg Eddu regla L. 97.

gnapsalr, *m., atrium maris, i. e. mare altum* (gnap, *n., mare*); ríðvigg gnapsalar Gldr. 2.

gnapstóll, *m., sella excelsa* (gnapa, *v., eminere*); und gnapstól sólar *sub sella excelsa solis, i. e. sub cælo* Gldr. 9.

gnat, *n., collisio;* eggja gnat *collisio mucronum, pugna* Hfl. 9.

gnauða (að), *v., stridere; crepare;* eldr gnauðaði Jdr. 19.

gnaust, *n., conflictio;* gnaust Gǫndlar borða *collisio clipeorum, pugna* R. 18.

gnaustan, *f., crepitus;* í málma gnaustan *in pugna* Efdr. 4. 24.

Gná, *f. pr., dea quædam ex genere Ansium;* Glitnis gná *dea cœli, i. e. Sol* Yt. 12; Gná hringa *dea annulorum, i. e. femina* Jdr. 42;

gneisti, *m., scintilla;* dropar ok gneistar L. 93; elrisgarmr hratt gneistum Hr. S. 11.

gnesta (gnast), *v., crepare;* málmar gnustu Efdr. 26; Bdr. 7.

gnípa, *f., præcipitium;* í bratta gnípu R. 28.

gnísta (st), *v., frendere;* gnísta tennr *dentibus frendent* L. 73.

Gnoð (*l.* Gnóð?), *f.,* 1) *navis Asmundi;* Ásmundr tamði Gnoð við gjálfr Mhk. 8. — 2) *navis quælibet;* gnúði fyr gnóð *in (ante) navem æstuavit* Kdr. 4.

Gnóðar-Ásmundr, *m. pr., possessor navigii, cui erat nomen* Gnoð; Sk. 187.

gnógr, *adj., sufficiens;* hafa byr gnógan Isl. 2; gera fengum gnóga gisting Kkm. 3; minni gnógt *memoria acris* Edr. 9; gnóg hlífa gálkn *gladii satis magni* Efdr. 8.

gnótt, *f., copia; numerus; cum gen. sg., e. gr.* þegns gnótt *multitudo civium* Vkl. 4; hers gnótt hǫlða *numerosa turba civium* R. 1; fyrir hers gnótt *coram multitudine virorum* Hátt. 68; gnótt nás Vkl. 14; G. 28.

gnýbjóðr, *m., strepitum offerens;* geira gnýbjóðr *strepitum hastarum offerens, bellator;* gnýbjóðs dáðir R. 24.

gnýja (gnúða), *v., stridere; fremere;* hjálmunlá gnúði Kdr. 4; svalr sær gnúði á sýju Jdr. 16; Hfl. 11; Jdr. 27. 33; bryngǫgl gnúðu Gldr. 5.

gnýlinnr, *m., serpens strepens;* gnýlinnr Gǫndlar *gladius;* runnr gnýlinns Gǫndlar *bellator* R. 25.

gnýr, *m., strepitus; sæpissime in circumlocutionibus pugnæ, velut* gnýr vas hár hlífa Bdr. 10; við stóran gný vinar Lóðurs Hlt. 10; kunni darra gný Jdr. 15; Jdr. 30; miklandi gný geira Jdr. 35; í odda gný Hlt. 9; í gný stála G. 54; í gný nadda Isl. 5; í gný fjǫrnis Isl. 17; hjǫrva gnýs ský *i. e. clipeus* Ódr. 1.

gnýstœrandi, *part. compos., strepitum augens;* Grimnis gnýstœrandi *augens strepitum Odinis, i. e. pugnam; bellator;* Gldr. 2.

gný-Þróttr, *m., deus (Oden) strepitûs; dux;* gný-Þróttr jǫru dróttar *dux militum* Gldr. 3.

goð *l.* **guð**, *n., deus; apud antiquiores (ethnicos) pluralis numerus plerumque usurpatur, v. c.* goð véltu Þjaza Sgdr. 5; Vkl. 8. 23; Hdr. 6; heiðin goð Hkm. 21; R. 9; fjǫrnets flugstalla goð *i. e. gigantes* Þdr. 1; frá goðum Hkm. 12; goða varnendr Hlg. 4; Hlg. 9; Hkm. 10. 13; Hlt. 1. — *Sing.* goð *l.* guð, *m., de Deo Christianorum, v. c.* goð fagni bragningi! R. 33; G. 20. 63. 67; guð L. 1. 6. 11. 29. 57. 100; Sk. 118; trúa á goð G. 13; G. 31; *acc.* guð L. 34. 48; bað sjálfan guð signa hans líf Sk. 33; goði et næsta Hr. A. 9; G. 6. 14. 22; guði L. 3. 25. 43; goðs lǫg Edr. 8; Edr. 11; G. 1. 7. 18. 21 *cet.* 57. 61. 70; guðs L. 8. 22. 37. 44. 53. 68. 86. 89.

goðdómr, *m., divinitas; numen divinum;* magna goðdóm *insignem reddere Dei gloriam* Edr. 11.

goðfaðir, *m., sponsor baptizati; pater spiritualis;* hefk goðfǫður Efdr. 27.

goðheimr, *m., regio deorum;* upp í goðheim Snt. 20.

goðjaðarr, *m., princeps deorum;* blóta goðjaðar Snt. 22.

Goðlaugr, *m. pr.,* 1) *regulus quidam;* Goðlaugs bani Yt. 22. — 2) *rex Norvegus;* Hlt. 6.

Goðormr, *m. pr., nepos Olavi Sancti;* G. 31. 34.

Goðrǫðr, *m. pr., rex Scaniæ* Yt. 49.

goðvefr, *m., pannus pretiosus; vestis purpurea;* R. 30.

goll *l.* **gull**, *n., aurum;* báuð goll gumnum Bgl. 1; Bgl. 16; Hr. A. 10; glóa sem gull Sk. 68; með golli rauðu Edr. 12. 30; Hdr. 5; G. 34. 44. 50; ótti fengins golls Hr. A. 7; Bgl. 17; gull Hátt. 72; gulli Kkm. 7; Mhk. 8; Hr. S. 2. 14; L. 3. 5.

gollbaugr, *m., annulus aureus;* á gollbaugum Hkv. 19.

gollhjálmr, *m., galea inaurata;* und gollhjálmi Hkm. 4.

gollhringr, *m., annulus aureus;* spara gollhring S. S. 3.

gollhroðinn *l.* **gollroðinn**, *p. compos., inauratus;* gollhroðinn geirr Kkm. 21; gollroðnum rǫndum Hkv. 5.

gollmildr, *adj., auri largus;* R. 11.

gollskerðir, *m., aurum distribuens; vir liberalis; acc.* gollskerði Ódr. 4.

Gotar, *m. pl., Goti;* Gota fjǫrvi hættr Ódr. 4.

goti, *m., equus;* ól flagðs gota Hfl. 10; stýrði gota hlýrs *navem gubernavit* Efdr. 16.

gotnar, *m. pl., viri, homines;* gotnar þykkjat geta glíkligs Efdr. 23; gotna spjalli Hr. A. 5; Hkm. 5; Kkm. 13; Sk. 176.

góðr, *adj., bonus; præstans;* ættum góðr *genere illustris* Vkl. 10; L. 7. 51; enn góði konungr Hkm. 17; G. 29; Mhk. 22; Sk. 104; umb gram góðan Efdr. 16; enn góða fǫður Magnúss *(de Olavo Sancto)* G. 27; góðum vilja Snt. 24; af uxanum þínum góða Sk. 25; góðs grams dauði Efdr. 25; G. 28; urðu góðir af hánum *ab eo*

divites reddebantur, divitiis beati sunt Edr. 7; Sk. 5; eiga góða reifa L. 35; unnandi góðum mǫnnum L. 25; góð ætt Jdr. 15 *cet.*; kendi trúu góða R. 9; gótt gengi Hkm. 3; Hkm. 17; Hfl. 19; áttak gótt við geirdróttin *i. e. amicitiam cum Odine colui* Snt. 21; Efdr. 17. 28. Ó. S. 5; ekki annat gott L. 2; Mhk. 23; hjálpræði hit góða L. 22; borinn góðu dœgri Hkm. 19; góðu blóði L. 31; at góðu *l.* góðu *benigne, feliciter* Hkm. 19; Sk. 154; glíkr at góðu Efdr. 28; góð gjǫld Rdr. 2; L. 47.

Góinn, *m. pr., serpens radices Yggdrasilis arrodens; serpens quivis;* Kkm. 27.

gólf, *n., pavimentum;* á gólfi Rdr. 4; Sk. 148; halrinn datt at gólfi Sk. 150.

gólfhǫlkvir, *m., equus pavimenti, i. e. cubiculum dormitorium; gen.* gólfhǫlkvis Rdr. 5.

gómsparri, *m., tigillum palato injectum; tendicula rostri (cfr SnE, AM I 112); (vir)* þátti sinn gylðis kindar *(i. e. Fenreris)* gómsparra *(i. e. gladium)* G. 48.

grafa (gróf, grafinn), *v., fodere; scalpere;* grefst hér inn *huc infoditur* L. 78; þeir grófu hana með fagran flúr Sk. 200. *Part.* grafinn *exsculptus;* (með) grǫfnum tinglum Hkv. 7; (á) grǫfnum hjálmum Hkv. 19.

grafvitnir, *m., serpens;* at grafvitnis morði Kkm. 1; dúni grafvitnis *i. e. auro* Bj. 3.

gramr, *m., rex; dux satellitum; nom.* gramr Bj. 3; Gldr. 5. 6; Hkm. 4. 19; Sgdr. 6; Vkl. 1. 15; Efdr. 6. 19. 22; S. S. 3; Vkv. 13; Kdr. 4; O. S. 6 *(comment. p. 141);* R. 25; Edr. 8. 14. 25; G. 14. 15. 20. 61. 69; gilja grundar gramr *i. e. gigas* Hlg. 18; *vocat.* gramr! Bgl. 2; Hr. A. 1. 5; *acc.* gram Yt. 15; Hfl. 4. 20; Vkl. 12. 18; Efdr. 2. 3. 16. 21. 23; Vkv. 4; Kdr. 3; Bgl. 9; G. 12. 17; *dat.* grami Em. 4; Hkm. 14; *sed* gram Efdr. 14; Bgl. 1; R. 4. 16. 33; G. 16. 21 *cett.* 28. 44. 57; *gen.* grams Hfl. 5; Hkdr. 2; Efdr. 25; Hr. A. 13; R. 26; G. 34.

granar, *pl., vid.* grǫn!

grand, *n., noxa; damnum;* grimt grand *noxa crudelis* Kkm. 27; fullr af grandi *malorum plenus* L. 20; elris grand *i. e. ignis* Edr. 22; oddhríðar garðs (= *clipei*) grand *i. e. gladius* G. 50; grundar grand *noxa terræ, tempestas* Hrfm. 16.

grandvarr, *adj., a vitiis abstinens; probus;* grandvarr geymir Vkl. 7; Mhk. 22.

Grani, *vid.* Gráni!

granni, *m., vicinus;* með sínum grǫnnum L. 9.

granstraumr, *m., flumen labiorum;* þylk granstrauma Grímnis *recito flumina labiorum Odinis, i. e. flumina mulsi poëtici, carmina* Þdr. 3.

gras, *n., gramen; herba;* hǫggva bǫrðum í gras *i. e. cadere* Isl. 12; lúta í gras *id.* Isl. 25; grǫs ilmandi *herbæ fragrantes* L. 93.

grádr, *m., aviditas; fames;* grádr þvarr Odr. 9; Jdr. 31; eydir úlfa grádar *luporum aviditatem sedans, i. e. bellator* Hr. A. 5.
Gráni (*alii* Grani), *m. pr., equus Sigurdi Fafnericidæ;* fagrbyrdr Grána *i. e. aurum* Bj. 3.
gránn, *adj.*, 1) *gracilis, agilis;* gaf val gránum vargi Bgl. 1. — 2) *subtilis;* vard at gránu grjóti *in glaream subtilem convertebatur* G. 35. — 3) *lenis, mollis;* grán skinn *pelles lenes, alutæ;* R. 30. — *Alii hanc vocem vertunt* = *canus, griseus, cinereus; cfr annales, qui inscribuntur* Germania *XVI 263.*
gránserkr, *m., tunica corpori bene accommodata;* Hamdis gránserkr, *i. e. lorica* Kkm. 17, *ubi tamen verisimile est rectius legi* gráserkr = *tunica leucophæa, atque ita* gráserkr Hamdis = *lorica.*
gráp, *n., procella;* grund grápi hrundin Hlg. 15.
grár, *adj.*, 1) *canus, griseus, cinereus;* grár trolls marr R. 17; laust grán hǫtt Þdr. 13; grá hjálmunlá *mare spumosum* Kdr. 4; gráir oddar, málmar Bdr. 4. 7. — 2) *inimicus, infestus;* skatna þykkir hugrinn grár Mhk. 12.
gráta (grét), *v., flere, lacrimare; deplorare;* ák grátandi frammi at standa L. 21; L. 81; hann kann at gráta L. 42; ek vil gráta ord *deplorabo verba* L. 79; hon grét L. 56; mær grét morginskœru Kkm. 10; ǫll grétu þau eptir hann (ɔ: Baldr) Mhk. 9.
grátr, *m., fletus, lacrimæ;* Mardallar var glysligr grátr Mhk. 8; fyr Máriu grát hinn sára L. 57; med gráti *i. e. lacrimantes* L. 50.
greddir, *m., saturator;* úlfa greddir *qui lupos satiat, i. e. bellator* Odr. 8. (*Ab aliis vertitur* greddir = *qui aviditatem excitat* [*quasi a* grádr]; *cfr quæ de origine vocis disseruit* **Bugge** *in* Arkiv for Nordisk Filologi II 238 *sqq.*).
greida (dd), *v.*, 1) *explicare;* greida vád *carbasa explicare* Hátt. 77. — 2) *promere, proferre; fundere;* hverr seggr, es greidir lof siklings G. 67; greida ód ok bœnir G. 1; verdr bragr greiddr af því G. 40; greida atródr *remigationem instituere* Jdr. 23.
greidi, *m.*, 1) *auxilium, adjumentum;* minstan tel ek þat greida Sk. 1; lítinn tel ek þat greida Sk. 131. — 2) *hospitalitas, officiositas;* neita greida Sk. 97.
greidi, *n., armamenta equi; frenum;* eykja greidi Yt. 19 (*ex cod.* Jǫfraskinna).
greidr, *adj., expeditus, facilis;* mér er ekki greitt um mansǫng *mihi haud in promptu est carmen amatorium concinnare* Sk. 1. — *Neutr.* greitt *pro adv.* = *facile;* G. 21. 24 *cett.;* Bdr. 8; greitt *prompte* Sk. 104.
greifi, *m., præfectus provinciæ;* selja út fǫdurleifd konungs greifum Bgl. 14.
grein, *f.*, 1) *ramus.* — 2) *discrimen; distinctio; species;* ein persóna þrennrar greinar L. 31; eining sǫnn í þrennum greinum L. 1. — 3) *spatium;* umrennandi sex daga grein (*dat.*) *sex dierum spatio*

præterlapso L. 36. 68. — 4) *pl.* greinir *jurgia;* hvass í greinum Sk. 9.

greina (nd), *v., discernere; disserere;* svá 'r greinanda *ita narratione exponendum est* L. 9. 27; fleira at greina Sk. 111.

Greip, *f. pr., gigas femina, filia Geirrodii;* ørþrásir Greipar *i. e. Geirrodius* Þdr. 16; sunr biðils Greipar *i. e. Thjassius* Hlg. 13.

greip, *f.,* 1) *manus ad aliquid prehendendum dispansa;* greipum mœta (drag)reip Hátt. 77. — 2) *unguis;* falla und ara greipar *in ungues aquilæ incidere* Yt. 29.

greiparmjǫll, *f., nix manûs, i. e. argentum;* glóar hun af greiparmjǫll Sk. 71.

Greland, *m. pr., nanus quidam;* Greland dvergr Sk. 14.

grenja (að), *v., ululare; fremere;* brandr grenjaði við brynjur Kkm. 4; þjóstr grenjaði L. 48; grenjuðu berserkir Hkv. 8; Kkm. 7.

grennir, *m., qui aliquem sibi vicinum* (granni) *facit, aliquem ad se allicit vel e latebris elicit;* grennir gunnmás *i. e. bellator* Gldr. 6. — (*Egilssonius vertit* grennir = greddir, *qui avidum facit; cfr quæ de hac re disseruerunt Gislasonius,* Aarb. 1884 *pag.* 144, *et Bugge,* Arkiv II 240).

greppr, *m.,* 1) *vir;* sá greppr vas glaðr við gumna Jdr. 21; greppar róa Hátt. 72; buðu greppum til geirhríðar Jdr. 18. — 2) *maritus;* greppar fentanna Sýrar *mariti feminæ gigantis, i. e. gigantes, unde* jast-Rín greppa fentanna Sýrar = *carmen* Sgdr. 1. — 3) *poëta;* orti greppr of óhljóð snertu Jdr. 5; Hátt. 70; þess m'u grepp vara S.S. 3.

Grettir, *m. pr.,* enn sterki *appellatus, vir Islandus, cujus vita in* Grettis Saga *narratur;* rǫskvari Gretti *Grettio fortior* Isl. 17.

grettir, *m., serpens rugosus;* grettis rauða ból *i. e. aurum* Sk. 71.

greyliga, *adv., fœde, improbe;* greyliga tókst þér gangan Sk. 181.

greypr, *adj., ferox, sævus, intractabilis;* heldr greypt es þat Bgl. 13; hleypa greypa slóð geima Hátt. 71; á greypum hreini gnípu Þdr. 13; ógnarbára greyprar þjóðar Hr. S. 9.

grið, *n. pl., pax, securitas;* einherja grið *securitas apud incolas Valhallæ* Hkm. 16; Jdr. 44; sá rænti gumna griðum Jdr. 19.

griðmildr, *adj., facilis in induciis concedendis;* enn griðmildi Hrfm. 6.

grimd, *f., crudelitas, sævitia;* af grimdar galli L. 48.

grimmliga, *adv., crudeliter; immaniter;* G. 40; Sk. 132.

grimmligr, *adj., dirus, immanis;* grimmlig sótt L. 73; heill grimmligra meina G. 61.

grimmr, *adj., sævus, crudelis, acerbus;* Hákon grimmr ýtum Jdr. 30; grimmr sverða sǫngr Jdr. 28; temja grimman Sigars jó Hlt. 6; vegr vísa vellum grimms G. 69; grimmir hǫlðar Edr. 23; gerðu grimma vápna brestu Jdr. 25; of grimra hǫlða meginblóði Hr. S. 9; grimm fjón Jdr. 12; grimt hagl Jdr. 32; Snt. 6. 10; víg hjálmum grimt Vkv. 5; R. 18; Kkm. 27; Bdr. 4. 10; kemr grimmu stríði at mér Jdr. 15. 19. *cet.;* vápn eru grimm tǫrgum Bdr. 3.

griplur, *f. pl., anagramma; griphus; lusus-verborum;* henda griplur *verbis ludere, per ambages significare aliquid* Mhk. 1.

Gríðr, *f. pr., gigas femina;* með vǫl Gríðar Þdr. 9; Gríðar glaðfœðandi Sgdr. 4. *Hoc vocabulum etiam vicibus appellativi, quod dicunt, nominis fungitur, e. gr.* fákr gríðar *i. e. lupus* Isl. 4.

gríðr, *f., securis;* gríðar glær *latex securi effusus, i. e. cruor* Hfl. 12.

gríma, *f.,* 1) *persona, larva.* — 2) *cassis; galea;* glaumvekjandi grímu G. 47. — 3) *imago sculpta et inaurata, rostro imposita;* búin gríma Hr. A. 2. — 4) *nox;* óró grímu Snt. 18; þrjár grímur *per tres noctes* G. 49.

Grímhildr, *f. pr., furia nocturna; incubo nocturnus* (= mara) Yt. 4.

Grímnir, *m. pr., Oden deus;* Grímnis gnýstœrandi Gldr. 2; Grímnis geðjarðar lá *latex Grimneri (Odinis) pectoris, i. e. mulsum poëticum, carmen* Hdr. 1; granstraumar Grímnis *carmina* Þdr. 3.

Grímr, *m. pr., filius Droplaugæ, vir Islandus;* fróðr Grímr Isl. 8.

grípa (greip, gripinn), *v., prehendere;* þeir gripu í bug snœrum Jdr. 27; hann greip (ɔ: hǫndum) fyr eyrun *auribus manus admovit* Sk. 109.

Gríslupollar, *m. pl. pr., locus quidam in Vallandia situs;* í Gríslupollum Vkv. 11.

grjón, *n., ptisana; farina;* grjón varð at grjóti G. 35.

grjót, *n. (collect.), lapides, saxa; glarea;* viðr ok grjót L. 94; Bdr. 4. 7; barði skýja grjóti *saxa nubium (i. e. grando) illisa sunt* Jdr. 32; G. 35; Sk. 88.

grjót-Niðaðr, *m.* (Niðaðr, *rex quidam*), *rex montium, i. e. Thjassius gigas;* í garða grjót-Niðaðar Hlg. 9.

Grjótún, *n. pl. pr., l.* **Grjótúnir**, *f. pl. pr.* (*pro* Grjót-tún *l.* Grjót-túnir), *domicilium Rungneri gigantis;* Grjótúna haugr *collis, ubi id erat domicilium* Hlg. 14.

gróa (grera *l.* grøra, gróinn), *v., germinare; virescere;* jǫrð grœr Vkl. 9; fjón grœr af aldrtrega rótum G. 59; átti Ónars eingadóttur viði gróna *habuit (uxorem) terram arboribus virescentem* Hkdr. 5.

grund, *f., terra; territorium;* grund endilág Hlg. 15; Bgl. 9; langviðrum skal eyða grund Mhk. 24; *dat.* grund Yt. 51; Hr. S. 1; *sed* grundu G. 48; Hr. S. 3. 9; L. 31. 37; grundar gilja gramr Hlg. 18; brúna grundar *(i. e. capitis)* sími *i. e. vitta* Vkl. 7; Hr. A. 11; R. 11; Edr. 26. 27; grundar salr *camera terræ, i. e. cælum* G. 19; G. 31. 32. 44; fyr gjálfrs grundar *(maris)* skauti G. 40; Isl. 2; Hr. S. 15; grand grundar *i. e. tempestas* Hrfm. 16; *pl. nom.* grundar vals *territoria falconis, i. e. manus* Kkm. 7; grundir L. 93.

Grund (= grund), *f., Tellus dea;* Grundar sveinn *i. e. Thor* Hlg. 19.

grunn, *n., et* **grunnr**, *m., fundus; imum;* laust hlusta grunn *percussit fundum aurium i. e. caput* Hdr. 4; af munar grunni Hfl. 19; niðr at grunnum L. 70; af grunnum *funditus* L. 84.

grunnungr, *m., gadus; asellus (piscis);* grunnungi Gunnar beita ehn *gado pugnæ i. e. gladio aliquem appetere* Isl. 3; (tæmdi) sjau grunnunga barða *septem asellos tundendo mollitos comedit* Sk. 41.
græða = grœða, *q. v.!*
grædgi, *f., voracitas;* grædgi *(gen.)* drep *mortificatio avaritiæ* L. 78.
græðing (*i. e.* grœðing), *f., sanatio;* veita hrjúfum græðing L. 46; fyr græðing manna *in sanationem hominum* L. 56.
grænn = grœnn, *q. v.!*
grœða (dd), *v., mederi; sanare;* sál at grœða *animæ medendi gratia* Edr. 28; græð þú mein hin stóru L. 91; græddi gumna, græddi oss L. 55.
grœðari, *m., sanator;* alls grœðari *omnium sanator, i. e. deus,* G. 21.
grœðir, *m., qui auget; qui colit;* vísdóms grœðir *cultor sapientiæ* Edr. 25.
grœðir, *m., mare;* grœðir hristi hélug bǫrð Edr. 16; á skelfðan grœði Hr. A. 7; Hr. S. 17; geima valr grœði lostinn Hr. A. 9; grœðis meldr *i. e. aurum* R. 13.
Grœnaveldi, *n., Grœnlandia;* vann kristnat Grœnaveldi R. 11.
grœnn (*apud recentiores* grænn), *adj., viridis;* á grænni grundu L. 37; grœnar brautir Þdr. 1; L. 93; ríða grœnna heima goða Hkm. 13.
grǫf, *f., sepulchrum; scrobs;* leggja ehn í grǫf G. 22.
grǫn, *f., mystax; labium;* benmás granar *labia i. e. rostrum corvi* Hfl. 11.
guð, *vide* goð!
guðdómr, *m., divinitas; natura divina;* líkjast við guðdóm L. 17; L. 65; af guðdóms hendi L. 23; L. 31.
guðleiðr, *adj., diis invisus;* af baugnjótum guðleiðum Hrfm. 10.
Guðr, guðr, *vide* Gunnr, gunnr!
guðslaun, *n. pl., retributio dei;* hafi þér guðslaun *Deus vobis retribuat* Sk. 109.
Gullbúi, *m. pr., Buius aurosus;* ólmr, hraustr Gullbúi Jdr. 26. 37.
gullhlað, *n., fascia aurea;* hjá gullhlaðs skorðum Sk. 5.
gulli, *m., assentator;* gulli Ullar *qui Ullero blanditur, i. e. Thor, utpote vitricus Ulleri* Þdr. 17.
gullmen, *n., aurea torques;* með gullmeni Yt. 16.
gullormr, *m., serpens auro incubans;* Mhk. 27.
gumnar, *m. pl., viri; milites;* gunnrakkastir gumnar Jdr. 27; Edr. 23; G. 56; glaðr við gumna Jdr. 21; Jdr. 19; L. 55; með gumnum Vkl. 20; Gldr. 6; Bgl. 1; G. 18. 21 *cett.* 45; Bdr. 10; til gumna feigðar Efdr. 8; Efdr. 9; Kkm. 6.
Gunnarr, *m. pr.* — 1) *filius Hamundi, vir Islandus, in historia, quæ* Njála *inscribitur, maxime celebratus;* Isl. 20. — 2) *Gjukii filius;* Sk. 84. 154.
gunndjarfr, *adj., in prælio audax;* gunndjarfr herkonungr Yt. 52; hjǫrr gunndjarfs harmstríðanda G. 44.

gunneldr, *m., ignis Bellonæ, i. e. gladius;* gunnelds geymirunnar *bellatores* R. 32.
gunnfani, *m., vexillum militare;* koma und gunnfana Hkm. 2.
gunnfíkinn, *adj., pugnæ avidus;* R. 14.
gunngangr, *m., impetus prœliaris;* gunngangs vanir *impugnare assueti* Þdr. 4 *(ubi* gunngangs *tmesi dividitur).*
Gunnhildr, *f. pr., regina Norvegorum;* bǫrr Gunnhildar *filius Gunnhildæ, i. e.* Haraldr gráfeldr, *rex Norvegiæ;* Isl. 11.
gunnmár, *m., larus pugnæ, i. e. corvus;* gunnmás grennir *prœliator* Gldr. 6.
Gunnr *l.* **Guðr**, *f. pr., Bellona;*. Guðr vas á sinnum Hkv. 8; seima Guðr *dea (Bellona) auro ornata, i. e. femina* Jdr. 6; galdr Gunnar *pugna* Vkv. 4; Gunnar ský *i. e. clipeus* G. 43; Gunnar grunnungr *gladius* Isl. 3; Gunnar log *lumen Bellonæ, gladius* Hr. S. 17.
gunnr *l.* **guðr**, *f.* (= Gunnr *l.* Guðr), *pugna, prœlium;* guðr óx umb gram Hfl. 4; gunnr óx Efdr. 16. 17; gunnr svall Sgdr. 4; strǫng gunnr Vkl. 16; at gunni *in prœlio* Gldr. 6; Efdr. 6. 18; Isl. 11; ganga at gunni Vkv. 5; Jdr. 25; fremja gunni Efdr. 3; skipta gunni Hkm. 12; hafa Hávarð at gunni *comitem pugnæ eligere Havardum* Jdr. 13; gunnar lundr *arbor prœlii, i. e. prœliator* Vkl. 16; gunnar runnr *id.* Þdr. 8; hraðskyndir gunnar Þdr. 16; gunnar már *corvus* G. 52; gunnar tamðr *pugnæ assuetus* Jdr. 14; gunnar rakkr Jdr. 30.
gunnrakkr, *adj., in pugna animosus;* en gunnrakka hirð Hrfm. 19; gunnrakkastir gumnar Jdr. 27.
gunnríkr, *adj., bellipotens;* rúni grams gunnríkr Hkdr. 2.
gunnskári, *m., mergus Bellonæ, i. e. corvus;* gœðir gunnskára *prœliator* Bdr. 11.
gunnspell, *n., noxa Bellonæ, pugna;* gunnspelli *bello exitioso* Hrfm. 14.
gunntjald, *n., tentorium Bellonæ, i. e. clipeus;* gunntjalda aldar *homines clipeorum i. e. milites clipeati* Hrfm. 20.
gunnþing, *n., concentus Bellonæ, i. e. pugna;* gunnþings heggr *prœliator* Efdr. 6.
Gunnvaldsborg, *f. pr., oppidum in Francogallia situm;* Vkv. 13.
gunnveggr, *m., paries Bellonæ, i. e. clipeus;* rekkar gunnveggjar *viri clipei, i. e. viri in clipeo depicti* Hlg. 1.
gunnveitir, *m., pugnam offerens; prœliator;* Bj. 5.
gunnvers, *n., carmen prœliare; clamor bellicus;* hersar kvǫddu hǫlða gunnversum Hrfm. 19.
gunn-Viðurr, *m., deus (Oden) pugnæ, i. e. prœliator* Vkl. 19.
gunnǫflugr, *adj., bellipotens;* gunnǫflugr geisli G. 1.
gustr, *m., ventus; flatus;* at sverða gusti *in vento ensium, in pugna* Kkm. 15.
gyggva (gð?), *v., male evenire; impers. c. dat. pers. e. gr.* sjaldan hykk at gyggvi vǫrum *numquam res, opinor, cautis male eveniunt* Mhk. 22.

gyldir, *m.*, *lupus;* gyldir stóð of meginblóði Hr. S. 9; G. 28; gyldis jóð *proles lupi i. e. lupus* Jdr. 31; gyldis kind *i. e. Fenrer lupus* G. 48.

gylla (ld *l.* lt), *v.*, *inaurare;* í gyltan Hǫgna kufl Kkm. 10; gylt hlýr R. 14; gyltar sýjur Hr. S. 15; gyld vé Bdr. 9; R. 13; (á) gyltum andfetlum Hkv. 19; at gylla ehn í orðum *verbis quasi aureis alicui blandiri* Sk. 4. 98.

gyrða (rð), *v.*, *cingere; cingulo circumdare;* gerðu gyrðan gólfhǫlkvis sá *lectum circumdederunt* Rdr. 5; gyrðisk vettrimar naðri *gladio cinctus est* G. 47.

Gýmir, *m. pr.*, *deus maris;* Gýmis ljóð *cantilena Gymeri, fremitus maris* Yt. 36.

gæða, *vid.* gœða!

gæfumaðr, *m.*, *qui fortuna prospera utitur;* Mhk. 17.

gægjast (gð), *v.*, *furtive et limis oculis aspicere;* oss var flutt, at fjandinn hafi gægzt á krossinn L. 60.

gærkveld, *n.*, *vesper hesternus;* í gærkveld *heri vesperi* Sk. 32.

gæta (tt), *v.*, *curare; observare, custodire; c. gen.* sás landfólks gætir *(de deo) qui hominum curam gerit* G. 16; seg meyju þeirri 'r ek skal gæta *dic virgini quæ mihi curæ erit* L. 24; ilt vas eins at gæta *difficile erat singula attendere* Kkm. 8.

gæti-Njǫrðr, *m.*, *deus (Njordius) custodiens;* gæti-Njǫrðr geirbríkar *custos clipei i. e. prœliator* Vkl. 10.

gætir, *m.*, *custos;* gætir norðsætra Hrfm. 6; und iljar bjarga gæti *sub vola custodis montium i. e. gigantis* Hlg. 17; sigrflaust, hirð gætis hásæta *(i. e. regis)* Hrfm. 1. 19; sárs logrunnar gætis vegmæta *(i. e. regis)* Hrfm. 9.

gætti, *n.*, 1) *antepagmentum.* — 2) *ostium; valvæ;* rak þá út um gætti *eos foras extrusit* Sk. 159.

gœða *l.* gæða (dd), *v.*, *bonum facere; ornare; donare; c. acc. pers. et dat. rei, e. gr.* gæða baugum *annulis ornare* Sk. 32; gramr gœddi hirð Fenju forverki Bj. 3; Edr. 26; auði allvald gœddu *divitiis regem beaverunt* Edr. 4; fé gœddir *opibus ditati* Hkv. 16.

gœði, *n.*, *opes, fortunæ;* grams dauði brá gœði *(dat. sg.)* ófárar þjóðar *mors regis opes multorum evertit* Efdr. 25, *ubi pro* gleði *vel* gœði *vel* gœðum *(dat. pl.) legendum puto.*

gœðingr, *m.*, *vir illustris; rex;* gœðingr glíkr at góðu Efdr. 28; hefja gœðing at lopti Yt. 16; góð ætt gœðings Jdr. 15. 19. *cet.*

gœðir, *m.*, *qui bonum facit; qui auget;* gœðir gunnskára *saturator corvi i. e. pugnator* Bdr. 11; ef líkar hræsíks þrimu gœði *si placet pugnæ incitatori i. e. prœliatori* G. 70.

gœzka, *f.*, *bonitas;* háleitri gœzku *de eximia sua bonitate* G. 14.

gǫfga (að), *v.*, *ornare, decorare;* skrín hnossum gǫfguð Edr. 29; gǫfgask *honestari* Mhk. 12.

gǫfuglátr, *adj.*, *magnificus;* enn gǫfugláti Yt. 49,

gǫfugr, *adj., generosus; præclarus; illustris;* gǫfugr þengill G. 56; gǫfugr svanni *generosa matrona* Hr. S. 19; gǫfug hvítings Hǫrn *(de matre Sigurdi Hierosolymipetæ)* G. 37; gǫfug dyrđ G. 45; eiki gǫfugt Gerzkum málmi *navis Russico ære ornata* Hr. A. 6; gǫfugt ljós G. 1; dyrka gǫfgan geisla gođs hallar G. 7; laun gǫfugs óđar G. 70; búendr gǫfgir Bgl. 14; vánir hǫlđa gǫfugra Em. 1.

gǫll, *f., sonitus;* gǫll geira *i. e. pugna* Bdr. 8; í geira gǫll G. 52.

gǫltr, *m., majalis; dat.* gelti Mhk. 26.

Gǫndul, *f. pr., Bellona; una ex Valkyriis; nom. et acc.* Gǫndul Hkm. 10. 1; veđr *(plur.)* Gǫndlar *i. e. pugna* Vkl. 1; þeyr Gǫndlar *ventus (tepidus) Bellonæ, i. e. prælium* R. 11; borđ Gǫndlar *i. e. clipeus* R. 18; gnýlinnr Gǫndlar *gladius* R. 25; *pro appellativo (= pugna) nonnumquam habendum est, velut* gǫndlar fýst hirđ *satellitium pugnæ cupidum* R. 32.

gǫngugestr, *m., i. q.* gǫngumađr; Sk. 97.

gǫngumađr, *m., mendicus vagabundus;* af Skíđa gǫngumanni Sk. 6; getit er Skíđa gǫngumanns Sk. 15.

gǫra, gǫrask, *vid.* gerva!

gǫrđ, *f.* — 1) *factum;* allar gǫrđir L. 71. 79; gjalda verđ fyr gǫrđir *retribuere factorum mercedem* L. 70. — 2) *opus;* steflig gǫrđ *opus intercalari carmine ornatum* L. 2.

gǫrla, *adv., accurate, perfecte;* Hlg. 20; gǫrla kunna Hkv. 18; buđu gǫrla til geirhríđar *ad pugnam aperte provocabant* Jdr. 18.

gǫrr, *adj.* — 1) *factus; pro part. præt. vb.* gerva, *e. gr.* er hun (hirzlan) gǫr sem annat svín Sk. 14; Sk. 197; hróp at gǫrvum glæpum *probra commissorum scelerum* L. 73; *periphrastice cum* hafa *l.* láta, *velut* lét fǫr of gǫrva Vkl. 13; þú hefr ǫrva hríđir gǫrvar Hr. A. 15. — 2) *bene et artificiose confectus;* hjǫrvar sungu viđ hlífar gǫrvar *gladii insonuerunt tegumentis solidis* Bdr. 6. — 3) *promptus, paratus;* gǫr munu gjǫld, þeims byrja ǫfugmæli G. 61; gótt es til gǫrs at taka *bonum est in promptu aliquid habere* Hkm. 17; *c. gen.* gǫrr galdrs *i. e. magiæ peritus* Þdr. 3; *c. præp.* til *et gen. e. gr.* flest er gǫrt til væla Sk. 2.

gǫrva, *adv., plene, perfecte; bene; prompte;* ǫrvar liđu fram gǫrva Efdr. 4; Þdr. 18; Efdr. 17; Vkv. 13; Jdr. 15; Mhk. 12.

gǫrvallr, *adj., omnis; cunctus;* um gǫrvalt landit þetta Sk. 15; L. 38; snjallastr at gǫrvǫllu Jdr. 8; gǫrvǫll orđin, rifin Sk. 127. 176.

gǫtvar, *f. pl., vestimenta;* geirrótu gǫtvar *indumenta bellica, i. e. loricæ,* Hkdr. 7.

gerva *l.* **gǫra** (gerđa *l.* gǫrđa; *præt. inf.* gerđu; *præt. part. deest*), *v.,* — 1) *facere, conficere; fabricari;* gerva musteri fimm af steini Edr. 25; gerva róđu G. 34; gerik hróđr Sgdr. 3; skóna gǫrđi fjóra Sk. 38; bragnar gǫrđu bagalinn Sk. 200. — 2) *creare;* guđ gǫrđi himin ok jǫrđ, gǫrđi heim L. 6; L. 10. — 3) *facere, efficere; perficere; instituere;* gerir bjǫrt tákn G. 51; hann gerđi fǫr út

Edr. 28; gǫrđi skyndikross, gamlan kross *crucis signum manu fecit* Sk. 125. 127; gerđi friđ slíkan Vkl. 10; *sæpissime de prælio committendo, e. gr.* gerđi jǫru glymja *effecit, ut pugna sonaret* Gldr. 3; gerđi sverđleik Ódr. 8; Sk. 165. 187; þótt gerđi *(præt. conj.)* styr harđan Vkl. 19; gerđu *(3 pl.)* drífu randa R. 17; Jdr. 25; frák gollskerđi gerđu *(præt. inf.)* geirþey Ódr. 4. — 4) *uti aliqua re ad aliquid;* gerik slíkt at málum *talibus rebus ad carmen conficiendum utor* Hr. A. 15; gǫrir sér flest at happi *i. e. lucrum sibi facit ex quavis re* Sk. 78. — 5) *agere;* gerir sá betr *melius is agit* Mhk. 28. — 6) *præstare, parare alicui aliquid, v. c.* gerva sér létt of tal *facilitatem l. libertatem loquendi habere l. sibi parare, i. e. libere et ingenue loqui* Mhk. 4; oddar gerva jarli megin *arma bellatori vim parant* Mhk. 6; gerđak mér vísa fjandr af vélǫndum *hostes apertos pro (ex) insidiatoribus mihi paravi* Snt. 23; beininn, sem mér gǫrđu Sk. 19. — 7) *reddere; cum duobus accus., v. c.* bragna gǫrir þat káta Sk. 55; G. 66; L. 67; Sk. 50. 89. — 8) *periphrastice cum infin., e. gr.* gǫrđi réttast Sk. 51; Sk. 128. 146; gerđu sitja *sedebant* Jdr. 40; gerđut viđ vægjask *non cedebant* Efdr. 10; gerđut freista Edr. 32. — *Forma reflex.* gervask *l.* gǫrask *has habet significationes:* 1) *fieri;* hugr gerisk illr G. 58; gerđumk tryggr Snt. 21; sveitin gǫrđist sár ok móđ Sk. 156; Sk. 153; áttir gerđusk gamlar ok hárar Hlg. 10; R. 30. — 2) *oriri, exstare;* gerđisk rimmu gangr R. 19; Vkl. 15; G. 20. — 3) *succedere;* villan gerđisk þeim at illu *defectio illis male succedebat* Edr. 15. — 4) *se gerere;* verđung gerđisk vel Efdr. 14. — 5) *se ad aliquid parare; procedere;* gerđisk *(profectus est)* frá Þriđja til ýmsa kindar Þdr. 2; grimt hregg gerđisk at gumnum *vehemens procella impendit in viros* Bdr. 10; í honum gǫrdist *(abiit, discessit)* illur kuđr Sk. 34; *itidem modo fere periphrastico, v. c.* gerđisk at hǫggva *se ad feriendum paravit, ictum intendit* Jdr. 42; gerđisk bægja Ódr. 8.

gervar, *f. pl., ornatus, vestitus;* leysti gervar af jǫfri Yt. 41.

gervi, *f., ornatus; apparatus;* eykja gervi *i. e. frena* Yt. 19, *ubi tamen magis placet* eykja greiđi *cum cod.* Jǫfraskinna *legere.*

H.

haddbjǫrt, *adj. f., capillis candidis prædita;* heyra mey haddbjarta Hkv. 1.

Haddingi, *m. pr., Haddingus Grami filius;* Haddingja val *delectus Haddingi, i. e. milites* Hlt. 11.

haddr, *m., coma muliebris;* haddr jarđar *coma telluris, i. e. gramen, atque ita* hníga í hadd jarđar *humi cadere* Bj. 7.

hađna, *f., capra;* hǫđnu leif *reliquiæ capræ, funis ex corio capellæ factus* Yt. 23.

haf, *n., mare;* fyr haf sunnan Gldr. 6; Efdr. 17; Isl. 21; hafs bragnar *classiarii* Vkl. 16; Sk. 54.

hafa (*1 sg. præs. ind.* hef *l. hefi, apud recentiores* hefr; *2 et 3 sg.* hefr *l.* hefir, *per aphæresin* 'fr Snt. 22; *præt.* hafða), *v.* — *A] Verbum transit.* — 1) *habere, possidere; uti, frui aliqua re; e. gr.* hafa gerðar Hkm. 17; hafa einherja grið Hkm. 16; hafa lǫg Bgl. 8; hafa dvǫl *commorari* Sk. 108; hefk goðfǫður Efdr. 27; hefr gótt líf O. S. 5; hafi gagn *utilitatem percipiat* R. 35; hafði lið minna G. 32; hafði gótt gengi Hkm. 3; hafði alla snilli Edr. 9; hǫfðu hamra vífs byr Isl. 2; kómu farlystir fylki, hafanda staf Kdr. 9. — 2) *accipere, ad se recipere; nancisci; tenere, retinere; e. gr.* hvat vill Skíði hafa? Sk. 22; þat hefr hverr er verðr er loks Mhk. 25; eik hefr þaz af ǫðrum skefr Mhk. 26; Kristr hafi konungs ǫnd Efdr. 28; hafi (*2 pl. conj.*) þér guðslaun Sk. 109. — 3) *adhibere aliquem l. aliquid ad aliquam rem l. in aliqua re conficienda, e. gr.* hafa eykja greiði (Jöfr.) í fólk Yt. 19; hafa Hávarð at gunni *Havardum habere comitem pugnæ* Jdr. 13; skal hafa fylki til frægðar Mhk. 6; þenna leik, er hafðan kennir *hunc lusum, quem peractum sentit* L. 47. — 4) *parare, comparare;* hǫfðu útboð *delectum copiarum fecerunt* Hr. S. 3. 12. — 5) *perferre;* hafa foldar rán Kdr. 8; hefr meiri svǫrf Sk. 23. — 6) *gestare;* hafði sínn dreng und hendi R. 28; frá ek hann hefði í skreppu Sk. 40; hefr í brjósti *in pectore gestat, in mente tenet* Sk. 58. — 7) *Cum adverbiis l. præposs. varias habet significationes, e. gr.:* a) hafa eht at ehu *uti aliqua re ad aliquid, habere aliquid pro aliqua re* (*cfr A 3*), *e. gr.* þat hefr þjóð at minnum *id homines memoria servant* Jdr. 20; slíkt hafa menn at minnum G. 34; inndrótt es hǫfð at minnum Hr. A. 9; Glitnis gná hefr Dyggva hrør at gamni Yt. 12; *eodem modo* hafa *cum* at *et inf., e. gr.* hafa bráð at slíta Kkm. 8; hafði at sýna Sk. 64. — b) hafa eht á eht *aptare aliquid ad aliquam rem, e. gr.* hefk lag á kvæði Mhk. 11. — c) *impers.*, fjarri hefr at *procul abest ut* Edr. 3. — d) hafa ehn fyr vátt *testem aliquem habere* Sk. 122. — e) hafa illa *infelicem esse; e. gr.* illa hefr *infelix est* Mhk. 18; þeir hafa verr *deterius se habent* Mhk. 3. — f) hafa eht í *impendere, absumere, v. c.* hálfan fjórðung hafði í Sk. 103. — g) hafa til sín *apud se congregare* Sk. 48. — h) hafa uppi *memoria tenent* Jdr. 41. — i) hafa sik út *exire* Sk. 103. — j) hafa úti *educere;* hafði flota úti *classem eduxit* Vkl. 1. — k) hafa vel *bene se habere;* vel hefr *felix est* Mhk. 6. 22. — *B] Verbum auxiliare.* — 1) *cum acc. sing. n. præt. part., e. gr.* Yt. 10. 47; hefk fregit Hkv. 22; G. 15; Em. 5; Hkm. 10. 18; Snt. 7; Bgl. 6. 11. 13; R. 24; G. 12. 14. 23. 26. 35. 36. 38. 58. 71; Jdr. 3. 4. 21. 26. 29; Mhk. 2. 3. 4. 7. 15. 20. 24. 25. 28; Hr. S. 1; L. 7. 15. 16. 60; hefr ek ordit L. 43; frétt hefr ek L. 45; L. 77; Sk. 16. 19. 31. 48. 49. 61. 78. 93. 94. 121. 127. 155. 190. 191. 192.

203. — 2) *cum præt. part. in forma cum subst. congruente, e. gr.* hefr allvald of leikinn *regem decepit* Yt. 13; Yt. 28; hǫfðu Fróða veginn Yt. 30; hergaupur es Haraldr hafi sveltar Hkv. 13; marr hefr mik miklu ræntan Snt. 10; þó 'fr (= hefr) bœtr fengnar Snt. 22; hafði erfðan fǫður Vkl. 6; hef orrostur níu talðar Vkv. 9; hafa feril metinn Kdr. 10; hefr gram lattan Bgl. 9; Hr. A. 15; hǫfum skýrða dýrð jǫfurs G. 66; G. 12. 33. 70; Kkm. 28. 29; L. 22. 77; Sk. 110. — *Verbum reflex.* hafask = *se gerere; versari;* með Haraldi hafask *apud H. versari* Hkv. 18. — *Nonnumquam* hafask *non vim reflexivam habet, sed est mera conglutinatio pro* hafa sér, *v. c.* hafask und linda drepit *pro* hafa und linda sér drepit Hkv. 24; hǫfðusk fyrir *pro* hǫfðu fyr sér *ante se obtenderunt (clipeos)* Hkm. 11.

hafbekkr, *m., scamnum maris, i. e. navis;* hniggrund hafbekks *terra mobilis navium, i. e. mare* Hátt. 75.

haffaxi, *m., equus maris, i. e. navis;* haffaxi Hávars drífu *i. e. navis bellica* Vkl. 4.

hafglóð, *f., pruna maris, i. e. aurum;* hilmir sáði hafglóð R. 12.

haflauðr, *n., spuma æquoris;* haflauðr skeflir Hátt. 76.

hafna (að), *v., repudiare; recusare; spernere; c. dat.* hafna nafni Hr. A. 8; nema hafni *(3 pl. conj.)* Dvalins veigum Isl. 1; hafnaði meyjum Hkv. 14.

hafnýra, *n., ren maris, i. e. lapis;* ræðr fǫgru hafnýra Hdr. 2, *ubi de monili Freyæ gemmis ornato usurpatur.*

hafr, *m., caper;* hafrar hógreiðar *capri rhedæ commodæ l. rhedam commodam trahentes* Hlg. 15.

Hafrsfjǫrðr, *m. pr., sinus maris Norvegici;* í *l.* ór Hafrsfirði Hkv. 7. 11.

hafrǫst, *f., vertex maris;* hafrǫst hristir hlunnvigg Hátt. 74.

haf-Sleipnir, *m., (Sleipnir, i.e.) equus maris, navis;* lét haf-Sleipni fram þramma Hdr. 8.

hafstraumr, *m., vertex maris;* um hafstrauma Hrfm. 4.

hafsætr, *n., locus maritimus;* hafsætra hǫll *ædes mari adjacentes* Hrfm. 11.

haga (að), *v., concinnare; ordinare; c. dat.* hagaði orðum Sk. 47.

Hagbarði, *m. pr., regulus maritimus;* Hagbarða hurð *tabula piratæ i. e. clipeus* Vkl. 18.

Hagbarðr, *m. pr., regulus, qui patibulatus est;* Haka líta ok Hagbarð má Sk. 74; leif hǫðnu Hagbarðs *funis Hagbardii, i. e. laqueus* Yt. 23.

hagl, *n., grando; granum grandinis;* hagl ok drif L. 93; hvert hagl vá eyri Bdr. 9; Jdr. 32; L. 10; bogna hagl *grando arcuum i. e. sagittæ* Vkl. 2; við strengjar hagli hlýðut *a grandine nervi (i. e. a sagittis) non defenderunt* Hkdr. 7; hlaupár oltnar af hagli *amnes tempestate grandinea turbati* Þdr. 5.

hagleikr, *m., sollertia manuum;* af hagleik *sollerter* Sk. 197.

hagliga, *adv., dextre, scite;* hagliga ganga upp í lopt G. 16.
hagligr, *adj., sollers, aptus;* sveinn, haglig myndan *(apta formatio)* heilags anda L. 30.
hagnaðr, *m., commodum, lucrum;* hagnaðr vas þat Vkl. 16; G. 32.
hagr, *m., utilitas; conditio; sors; vitæ ratio;* bœta hag várn Edr. 13; gengur varla í hag virðum *viros vix adjuvabit, viris minime placet* Sk. 64.
hagr, *adj., sollers; callidus; in fabricando artifex;* allir hagir í smiðju Sk. 82.
Haki, *m. pr., regulus maritimus;* Haka líta má Sk. 74; skær Haka *equus Hakii, i. e. navis* Hfl. 16; hnigfákr Haka *id.* Hátt. 71; vegr Haka *mare* Hátt. 76.
Haklangr, *m. pr., regulus Norvegus;* Hkv. 9.
hald, *n., tutela;* hljóta hald hilmis *præsidio regis tutum esse* Isl. 25; fekk haldit hæsta *præstantissimum præsidium habuit* Isl. 12.
halda (helt, haldinn), *v.* — I) *Cum dat.* 1) *tenere; detinere; sustinere; e. gr.* halda mæki hjarðar Yt. 26; rýnis reið réttri upp halda *caput erectum tenere* Snt. 18; hann heldr ǫllum hræddum *omnes terrore tenet, terrificat* Sk. 86; halt mér *retine me, defende me* L. 63; mér upp helt *me sustentavit* Snt. 12; heldum Hlakkar tjǫldum Kkm. 13; Hálfi kóngi var haldit þá *Halfius rex tum detentus est* Sk. 140. — 2) *servare; e. gr.* þótt sáttum haldi *etsi pacem servat* Snt. 17; hefr haldit því skapi oss *nobis hunc affectum aluit* Jdr. 4. — 3) *defendere; obtinere; v. c.* halda landi fyr ehm Hkv. 10; halda veldi Edr. 15; halda velli *i. e. impetum hostium sustinere* Vkl. 12; jǫfurr heldr lǫndum Hfl. 18; þú helzt velli Hkm. 12; hafið haldit ramri grund Hr. S. 1; Hr. S. 20. — 4) *cursum tenere; dirigere cursum (navis); se conferre; e. gr.* lið helt þingat Vkv. 10; Hr. A. 10; helt skipum þangat Edr. 16; Hr. S. 5; Hrfm. 7; helduð flota miklum Hr. S. 4; Hr. S. 15; heldu skipum til Danmarkar Jdr. 10; Jdr. 16; ýtar heldu at láði Hr. S. 7; Hr. S. 13; hykk at hann heldi braut flota Jdr. 33; áðr Þorketill heldi undan *(evaderet)* af snœris vitni Efdr. 18; lét haldit fœriǫndrum frónbands til Nóregs *naves in Norvegiam direxit* R. 7. *Etiam translata significatione, e. gr.* (þeim) er heldr á lopt *qui alte spectat* Mhk. 14. — II) *Cum accus.* 1) *obtinere, in possessione retinere; e. gr.* helt jǫfra sess *segem regiam tenuit* Edr. 2; staði haldandi *i. e. permanens* L. 1. — 2) *custodire; servare;* halda goðs lǫg *leges divinas observare* Edr. 8; lét lǫg haldask *leges servari jussit* Bgl. 5; biðk hans aldr haldask *preces fundo ut vita ejus incolumis servetur* O. S. 2; at hǫldnu innsigli *salvo sigillo* L. 33. — 3) *celebrare;* hátíð með virðing haldin L. 74; G. 36. — III) *Cum præpos. e. gr.* 1) halda fast á ehu *in proposita quadam re manere;* þjǫð helt fast á lǫgum *populus leges tuebatur* Bgl. 4. — 2) halda við ehn *dignitatem adversus alqm tueri;* Hallr helt við alla fúrrunna fylla Isl. 22.

haldboði, *m., qui aliquid geri jubet;* haldbodi hildar *prœliator* Vkl. 21.
haldorðr, *adj., verax; constans;* sák haldorða Endils niðja Kkm. 18.
hall *pro* hǫll(u), G. 11; *v.* hǫll!
halla (að), *v., in iniquo loco ponere; inclinare; c. dat.* halla allréttligum dómi *a justa sententia declinare* Edr. 8.
Halland, *n. pr., Hallandia, provincia Sueciœ;* láta Halland herjat Hr. S. 7; Hallands ferðir Hr. S. 4; Hr. S. 11.
halland, *n., terra saxosa; mons;* marr hallands *mare montis, i. e. amnis de monte decurrens* Þdr. 7.
hallardyrr, *f. pl., januœ atrii;* hann hnykti Skíða um hallardyrr Sk. 183.
Hallfreðr, *m. pr., poëta Islandus;* R. 34; Isl. 12.
Hallgarðr, *m. pr.,* (= Grjótgarðr); vinir magar Hallgarðs Hlt. 10.
hallr, *adj., inclinis; inclinatus;* verðr halt á ýmsa *i. e. nunc huic, nunc illi res male geritur* Mhk. 26.
Hallr, *m. pr., vir Islandus;* Sídu-Hallr Isl. 22; *gen.* Halls Isl. 23.
hallvarpr, *m., in prœceps vergens, i. e. senex* Yt. 43; *ubi* hallvarps hlífinauma *quidam vertunt "parum parcens senibus". Melior est lectio* hallvarþr *custos montis, i. e. gigas, atque ita* hallvarþs hlífinauma *femina prœsidium prœstans gigantï, femina gigas, i. e. Hela dea (ob giganteam originem).*
hallvǫllr, *m., campus lapidosus; montana;* fylvingar hallvallar *pisces montium i. e. gigantes* Þdr. 14.
halr, *m., vir;* sjá halr Hlt. 8; Isl. 20; halrinn Sk. 13. 15. 90. 109. 150; *acc.* hal Kkm. 17; *nom. pl.* halir Hkv. 24.
hamalt, *adv. (neutr. adj.* *hamall *cuneatus), cuneatim;* fylkja liði hamalt *aciem cuneatim instruere* Edr. 17.
hamarr, *m.* — 1) *rupes;* fœrri í hamri R. 26; hamra víf *mulier monticola i. e. gigas femina* Isl. 2. — 2) *malleus;* með stæltan hamar í hendi Sk. 46; hamri slegnar váðir Hkdr. 2; hringskyrtur hamri þœfðar Efdr. 9; Kkm. 12; fyr skǫrpum hamri *(de Mjolnere)* Hlg. 18; Þdr. 18.
Hamðir, *m. pr., filius Jonakeri;* Rdr. 5; Hamðis gránserkr *i. e. lorica* Kkm. 17; Bdr. 4; Hamðis skyrtur *l.* klæði *loricœ* Hkdr. 8; Ódr. 1; G. 52; Hamðis faldruðr *bellator* Jdr. 14.
hamla, *f.* — 1) *struppus l. stropha, qua remus ad scalmum alligabatur;* samnask til hǫmlu *ad struppum (remi) conferri, i e. in bellum navale exire* Hr. A. 6; dreif til hverrar hǫmlu Hr. S. 4; at slíta hǫmlur Hkv. 17. — 2) *tolleno; tigillum (cfr. dan.* Hammel); hamla vígs *tolleno cœdis, i. e. gladius;* herr hǫmlu vígs *multitudo gladiis instructa, i. e. milites* Edr. 21.
hamla (að), *v., mutilare, lœdere;* meinsamliga hamlaðr G. 60.
hamljótr, *adj., deformis;* regin heldr hamljót *numina valde deformia* Hlg. 10.

hamr, *m., forma, species; exuviæ, involucrum;* ór hlátra ham *ex involucro risuum i. e. e pectore* Hfl. 20.
hams, *m., exuviæ;* ormar skríða ór hamsi á vár Mhk. 6.
handan, *adv., ultra; ab ulteriore parte;* fyr sæ handan *trans mare* Efdr. 20.
handbál, *n., pyra i. e. ignis manûs, aurum;* hnykkilundar hreins handbáls R. 34.
handbærr, *adj., qui manu gestari potest;* hringum handbærum Hkv. 19.
handfagr, *adj., pulchris manibus præditus;* handfǫgr kona Jdr. 3.
handsax, *n., pugio, gladiolus;* lék handsǫxum vandla R. 25.
handvíst, *adv. (neutr. adj. = certa manu factum l. prehensum); certo, haud dubie* R. 11.
hanga (hekk, hanginn; *caret forma præs. temp.*) *v., pendere;* sá sjálfan dróttin hanganda L. 56.
hangi, *m., homo suspensus; cadaver;* und hanga Jdr. 2; hanga gagl *anserculus cadaveris, i. e. corvus* Hkdr. 7; svanr hanga *olor suspensorum, corvus* Bdr. 8.
hani, *m., gallus;* hana fjaðrar Bj. 1.
hann, **hón** (hon, hun), *pron. sing. tertiæ personæ; masc. nom. et acc.* hann Bj. 6; Yt. 40; Hfl. 18; S. S. 2; G. 7. 11. 13 *(ubi syllabam assonantem efficit);* G. 18. 32. 38. 66; Kkm. 22; Jdr. 13. 24. 26. 28. 29. 33. 34. 37. 42; Mhk. 7. 9; Isl. 6. 12. 19. 25; L. 6. 8. 9. 12. 15. 17. 18. 38. 42. 65. 68. 72; Sk. 7. 11. 20. 27. 28 *et permultis aliis locis; nom.* hann *apud antiquiores rarius invenitur, apud recentiores sæpissime. — Dat. masc.* hánum Hlg. 3. 14; Edr. 7. 26. 27; G. 4; Jdr. 42; Mhk. 9. 11; hǫnum G. 32; honum L. 42. 60; Sk. 14. 33. 34. 36 *cet. — Gen. masc.* hans Bgl. 9; Edr. 4; G. 15. 22; Isl. 4; L. 40. 41. 47. 60. 64. 65; Sk. 20. 32. 33 *cet. — Nom. fem.* hón Mhk. 3; hon L. 18. 56; hun Sk. 14. 69. 71. 87. 112. 113. 175. — *Acc. fem.* hana L. 85; Sk. 113. 194. 200. — *Dat. fem.* henni L. 29. 30. — *Gen. fem.* hennar L. 24. 33. 44. 99. *Hoc pronomen cum* sjálfr *conjungitur, e. gr.* sjálfr hann einn *ipse solus* L. 64; á hann sjálfan Hkm. 13. *Nonnumquam supervacaneum est, e. gr.* hann (hilmir) R. 11; hann (Adám) L. 43; hann (fjandi) L. 47; hann (yfirmorðinginn) L. 48; hann (Skíða) Sk. 45; hans (hildings) R. 10; hun (Valhǫll) Sk. 69.
happ, *n., res prospera; prosper successus;* vann sjaldan happ *secunda fortuna numquam usus est* Isl. 26; gerir sér flest at happi *omnia ad suam utilitatem convertit, i. e. omnia ei prospere cedunt* Sk. 78; valda hǫppum R. 10.
happsdáðir, *f. pl., res prospere gestæ;* happsdáðir Ólafs *miracula S:ti Olavi* G. 70.
hapt, *n.* — 1) *vinculum.* — 2) *numen;* meinsvarans hapt *deus (perjurii i. e.) perjurus;* farmr arma hapts meinsvarans Þdr. 3. *Hanc significationem sæpissime habet plur.* hǫpt, *v. c.* hapta snytrir Hlg. 3; hapta vé Vkl. 9.

haptsœni, *n., piamentum ad deos placandos; mulsum poëticum, poësis (nam initia et origo poësis a pace inter Anses Vanosque repetuntur; cfr SnE, AM I 216)*; haptsœnis heiđ *tributum poëticum, carmen laudativum* Sgdr. 3.

Haraldr, *m. pr.* — 1) *Haraldus "pulchre comatus", rex Norvegiæ; nom.* Haraldr Hkv. 13. 19; Gldr. 9; *acc.* Harald Mhk. 11. 14 *cet. dat.* Haraldi Hkv. 1. 4. 18; *gen.* Haralds Hkv. 16. 22. — 2) *Haraldus, cognom.* grenski, *pater Olavi Sancti;* Vkv. 7; Bgl. 5; G. 51. — 3) *Gormi filius, rex Daniæ;* Haralds haukey *i. e. Norvegia* Bgl. 15. — 4) *Frater Erici, regis Daniæ;* Edr. 12. — 5) *dynasta Selandiæ, vulgo* Strút-Haraldr *nominatus* Jdr. 7. 24. — 6) *Haraldus, cogn.* enn harđráđi, *frater Olavi S:ti* G. 49.

harđa, *adv., magnopere, valde; cum adj.* Hr. A. 2; R. 8. 24; G. 53; Bdr. 2; Jdr. 32; Isl. 1. 11; Hr. S. 12.

Harđa-Knútr, *m. pr., Canutus Hordensis (cognomen duxit ab* Hǫrđ, *parte quadam Jotlandiæ septemtrionalis)* Bgl. 17.

harđbrotinn, *part. compos., vi effractus;* hein harđbrotin Hlg. 19.

harđfengr, *adj., fortis, strenuus;* Efdr. 5; G. 28.

harđfótr, *m., pes durus;* hjalta hardfótr *pes durus capulorum (ensium), i. e. lamina gladii;* hjalta hardfótum *i. e. duris gladiis* Hkm. 6.

harđgerr, *adj., firmiter factus, firmus;* harđgervum hjǫrvi Efdr. 15.

harđgleipnir, *m. (Gleipner = compes, qua Fenrer vinctus est), vinculum astrictum;* harđgleipnis bord *i. e. Fenrer* Þdr. 11.

harđglóđ, *f., durus ignis;* harđglóđ borđs bliks *durus ignis clipei, i. e. durus ensis:* borđs bliks harđglóđar Móđi Isl. 24.

harđgreipr, *adj., manu fortis;* Hár enn harđgreipi Bj. 2.

harđla, *adv., valde, vehementer; sæpissime cum adj., ut in* Edr. 24. 30; Sk. 8. 10. 25; *etiam in alia structura, e. gr.* harđla líđr at ævi Kkm. 27.

harđleygr, *m., durus ignis;* harđleygr storms stirđra branda *durus ignis procellæ asperorum ensium (i. e. pugnæ), i. e. durus gladius;* styrlundr harđleygs stirđra branda storms R. 29.

harđr, *adj., durus; asper; sævus; strenuus;* harđr hilmir Vkl. 5; harđr bengrefill Kkm. 10; G. 32; Hrfm. 2; gerđi styr harđan Vkl. 19; klauf harđan svarđar stofn Efdr. 6; Efdr. 7; Edr. 28; G. 55; Jdr. 17; slítr harđan styrk *validum robur discerpit* L. 77; at hǫrđum leiki Hildar Bj. 2; frá hǫrđum ofrúna Hlg. 17; harđir menn Edr. 19; Hr. S. 5; viđ harđa herđendr Isl. 6; hǫrđum herđimýlum Rdr. 5; kempan kappi hǫrđ Sk. 16. 29; hǫrđ fjón G. 59; hǫrđ hríđ Kkm. 14; Jdr. 33; en harđa heipt Jdr. 30; til hjǫrþrymu harđrar Jdr. 13; hart hǫgg Jdr. 26; hugar korn hart Mhk. 7; huldr hǫrđu heyvi L. 35; hǫrđ járn Kkm. 2; hǫrđ hræskóđ Odr. 2. — *Neutr.* hart. *adv., vehementer, magna vi; e. gr.* Hkdr. 8; Bgl. 3; G. 54; Jdr. 21. 24. 25. 34; svò hart Sk. 126; *eodem modo* mest harđast *quam vehementissime* Efdr. 4.

harðráðr, *adj., strenuus;* harðráðr Búi Jdr. 9; Gldr. 1.

harðvaxinn, *part. compos., robustus;* of harðvaxnar herðir *super humeros compactos* Þdr. 7.

hark, *n.* — 1) *obtunsio; erosio;* af harkinu því hinu langa Sk. 63. — 2) *strepitus;* hann heyrði hark Sk. 184.

harki, *m., strepitus, tumultus;* lítill harki Sk. 149.

harma (að), *v., deplorare, lugere;* menn harma siklings dauða Edr. 31.

harmr, *m., dolor, mæror; noxa; res dolenda;* hættr harmr Jdr. 14; Kkm. 15; hugga skal þanns harm hefr beðit Mhk. 28; Jdr. 3; beita ehn harmi Þdr. 18; (hǫfuðdróttningin) harmi þrungin *luctu turgida* L. 54; harmi bura Jónakrs *noxâ Jonakeri filiorum, i. e. lapidibus* Yt. 37; hefndu harma Rdr. 3.

harmskerðandi, *part. compos., dolorem minuens, evertens; (vir)* sótti heim harmskerðanda *(de Olavo S:to)* G. 38.

harmstríðandi, *part. compos.; qui dolorem expellit;* hjǫrr ens háva, gunndjarfs harmstríðanda *(de Olavo S:to)* G. 44.

harri, *m., princeps, rex, dominus;* harri heiptar strangr! Bgl. 10; Edr. 28; harri hauðrtjalda *deus* G. 19; himna harri *deus* Isl. 22; herr sótti dýran harra R. 18; Edr. 1. 32; af harra sjálfum Edr. 30; Hátt. 68; á móti harra bleyðiskjars Edr. 29; harra spjalli *regum amicus* Edr. 26; slengvir harra *fugator regulorum* Edr. 7; dróttinn harra *deus* G. 25.

hasl-rekkar, *m. pl., viri coryleti;* hausa hasl *coryletum calvariarum, i. e.* hár *coma, capilli; hæc vox* hár *homonymum est voci* Hár = Óðinn, *ideoque per amphiboliam (de qua re cfr Præf. p. IV et SnE, AM II 130—132) quandam* hausa haslrekkar = rekkar Hás (Óðins), *i. e. Anses; ideoque* mjǫðr hausa haslrekka *mulsum Ansium, mulsum poëticum, carmen;* drekka hausa haslrekka mjǫð *i. e. aures præbere carmini* Isl. 1.

hati, *m., osor;* hati elds ýsetrs *osor annuli, i. e. vir liberalis, annulos distribuens* Ódr. 1.

hauðr, *n., terra;* bifaðisk hauðr L. 59; hilmir lauk hauðr skjaldborg rauðri Edr. 24; verja hauðr Jdr. 21. 22; Isl. 9; reka Hákon af hauðri Jdr. 12; G. 5; at herði hauðrs runn Þdr. 8.

hauðrtjald, *n., tentorium terræ, i. e. cælum;* harri hauðrtjalda *deus* G. 19.

haugr, *m.* — 1) *collis;* Grjótúna haugs *(sic cum cod. Worm. legendum!)* hellis bǫrr *i. e. gigas in antro montis Grjotunagardensis habitans* Hlg. 14. — 2) *tumulus (sepulcri);* gekk í haug Kraka Isl. 21; ausinn haugi Yt. 52; af haugi Mhk. 8. — Þráinn "í haugi", Sk. 75, *ubi* "í haugi" *pro cognomine est.*

haukey, *f., insula accipitrum l. falconum;* Haralds haukey *i. e. Norvegia, ob tributum Haraldo Gormi filio solutum, quod falconibus constabat* Bgl. 15.

haukjóð, *n., proles accipitris, i. e. accipiter;* haukjóðs býr *terri-*

torium accipitris, i. e. manus (ubi accipiter l. falco venaticus sedere solebat); ganga á þengils bý haukjóðs = ganga á hǫnd þengils *regis imperio se submittere* R. 8.

haukligr, *adj., accipitri similis; fortis, animosus*; þat vas haukligt Jdr. 41; haukligar heitstrengingar *vota audacia* Jdr. 11.

hauklundaðr, *adj., indole (accipitris i. e.) bellica præditus*; harra kveðk hauklundaðan Edr. 1.

hauklyndr, *adj.* = hauklundaðr; *acc.* hauklyndan Jdr. 42; *dat.* hauklyndum Jdr. 8.

haukr, *m.* — 1) *accipiter*; haukr sleit hold Kkm. 19; hauks bjálfi Hlg. 12; hauks fjǫllum *i. e. manibus (vid. SnE, AM II 429)* Bdr. 7; hræs haukar *i. e. corvi* Bdr. 7; gleðja geirraddar hauka *delectare accipitres pugnæ i. e. corvos* Isl. 19; Hlakkar hauka (ɔ: *corvos*) lætr þú drekka Hr. A. 15; Kkm. 12; hauka háklif *i. e. manus* Efdr. 20. — 2) *fortis prœliator*; haukr réttr Hr. A. 1; glíkr hvǫssum hauki Hr. A. 7; þínir haukar Hr. S. 21; hauka skyldir *dux militum* Efdr. 1.

haukstrǫnd, *f., litus l. terra accipitris i. e. manus (cfr SnE, AM II 429)*; haukstrandar mǫl Hfl. 17.

hausfleinn, *m., gladius calvariæ*; hæfis hausfleini *gladio calvariæ taurinæ i. e. cornu* Isl. 16, *ubi* hausfleini *tmesi divisum est.*

hausreyti, *m., calvæ sulcator*; Hýmis hausreyti *sulcator calvæ Hymeri i. e. cæli l. aëris, ales, volucris*; kvaddi Hýmis hausreyta *(de corvo)* Hkv. 2.

hauss, *m.* — 1) *calvaria*; færði ofan í Fjǫlnis haus Sk. 174; veðja haus manns hringi ljósum R. 26; í hausi Óðins burar Hlg. 19; framan úr haus Sk. 194; hausar Norðmanna Hkm. 6; fœrðu hjálmhirða hausa Hrfm. 8; í gotna hausum Hkm. 5; Kkm. 6; ór bjúgviðum hausa Kkm. 25; hausa haslrekkar *i. e. Anses* Isl. 1. — 2) *caput l. simulacrum navi præfixum*; af roðnum hausi Edr. 6; roðnir hausar Hr. S. 14; af herskips hausum Hr. S. 6.

haust, *n., auctumnus*; þat haust *(acc. temp.)* es komt austan Bgl. 6.

há, *f., pugna*; fara at há *in prœlium exire* Kdr. 3.

hábrjóstr, *adj., elato pectore*; hábrjóstr hǫrva Sleipnir *i. e. patibulum elatum* Yt. 22.

háfaldr, *adj., alto apice* (faldr) *caput velatus*; háfaldar bláðúfur *undæ elatæ apicibus altis* Hrfm. 5.

háklif, *n., alta rupes*; hauka háklif *rupes accipitrum i. e. manus*; eldr hauka háklifs *i. e. aurum* Efdr. 20.

Hákon *l.* Hákun, *m. pr.*; *nom. et acc.* Hákon Hkm. 18. 21, *dat.* Hákoni Hkm. 10 *(de Haqvino Bono)*; *idem nomen habent dynastæ nonnulli, e. gr.* Hlt. 9; Jdr. 12. 21. 30; *nom.* Hákun Bgl. 4; *dat.* Hákoni Jdr. 24; *gen.* Hákonar Sgdr. 3; Vkl. 10; Vkv. 15; Isl. 16.

hála, *adv., valde, magnopere; diligenter*; snekkjubǫrð hála tjǫrguð R. 4; hála halda goðs lǫg Edr. 8; G. 47.

háleitr, *adj., vultu erecto; excelsus; excellens;* enn háleiti dróttinn stjǫrnureitar L. 26; sveitir sóttu háleitan glymstœri Hrfm. 1; háleit bygðin dygða L. 86; L. 5; leyndi háleitri gœzku G. 14.
Háleygir, *m. pl., incolæ Halogalandiæ;* hét á Háleygi Hkm. 3.
Hálfdan, *m. pr. — Nonnulli reges et heroës ita nominati sunt; nom. acc.* Hálfdan Yt. 47; Sk. 72; *gen.* Hálfdanar Yt. 43; Hkv. 4.
Hálfr, *m. pr., rex Hordalandiæ;* Hálfs bani Yt. 10.
hálfr, *adj., dimidius;* hálfan fjórðung hafði í Sk. 103; hildingr þá hǫfgan auð, hálfa lest, Edr. 30; svínit hálft Sk. 41. — *Cum numeris ordinalibus* hálfr *conjungitur; e. gr.* hinn's sté of teg hálfan fjorða *qui tres decurias et dimidiam (= 35) vicit* Isl. 24; hálft fimta hundrað *quatuor centuriæ et dimidia* G. 55.
háligr, *adj., venerabilis; verecundus; honestus;* meðal okkar alt's háligt *inter nos omnia sunt honesta* Bgl. 15.
háll, *adj., lubricus;* hálar hvelvǫlur marka Þdr. 6.
háls, *m., collum; jugulum;* hneigði sinn háls L. 52; at hálsi Yt. 23; háls *(gen.)* baugr *torques* Rdr. 8; jǫtuns háls *(gen.)* undir Snt. 3.
hálsdigr, *adj., crasso collo præditus;* hilmi enum hálsdigra Hkv. 10.
hár, há, hátt, *adj.; compar.* hæri *l.* hærri, *superl.* hæstr. — 1) *altus, celsus; sublimis; arduus;* hár á ungum aldri Sk. 7; vá Þórhadd hávan Isl. 23; við hám loga himni Þdr. 14; hlóð háva valkǫstu Ódr. 3; fyr hári Kinnlima síðu Vkv. 5; hávar hallir Hr. S. 11; hátt ból Vkv. 10; hátt fjall R. 27; hátt *pro adv., sublime* Edr. 22; Kkm. 3. 13; Bdr. 4; há sverð *sublime vibrati enses* Kkm. 21; valkǫstr lá hæri en varga ætt klífa mætti Hr. A. 13; *(ignis)* gekk húsum hæri Hr. S. 10; miklu hærra *multo superius* L. 43; manna hæstur *omnium longissimus* Sk. 8; kynda hæstan eld Hr. S. 10; Hr. A. 12; hæst var rǫnd í miðju Sk. 103; í hæstri hall Krists G. 11; G. 63. — 2) *excellens, eximius; magnus; præstans;* hár hlýri móður *(i. e. Olavus S:tus)* G. 32; lík hás dǫglings G. 22; G. 64; vegr hás vísa vagnræfrs G. 71; verðr hás sóma G. 42; hjǫrr ens háva harmstríðanda G. 44; hverr leyfir háva ævi *laudat unusquisque eximiam vitam* Edr. 3; í hárri sæmd L. 91; Edr. 23; *(deus)* lér gram þeima hárar giptu G. 57; hátt kvæði G. 38; englum hærri L. 89; L. 28; bera hæra hlut en ehrr *i. e. superiorem discedere* Isl. 6; hvergi kýs ek hærra á Sk. 115; hæstr skjǫldungr G. 6; sá harmr kom hæstr Kkm. 15; kraptr enn hæsti L. 96; krapti hæstum *summa vi* G. 4; L. 72; með hæstum œgishjálmi Hr. A. 4; ást ens hæsta hilmis sólar bóls *(dei)* G. 67; í vegsemd hæstri L. 7; L. 74; hæstrar tíðar *faustissimo tempore* Gldr. 1; hæst lof aldar Edr. 30; haldit hæsta dǫglinga Isl. 12; ganga hæst *altissime incedere, e. gr.* gekk hæst manna *omnium excellentissimus fuit, omnes longe superavit* R. 2. — 3) *alte sonans; turbulentus;* hár sǫngr vigra Gldr. 7; hár gnýr hlífa Bdr. 10; Bdr. 12; hátt *alte, magna voce, e. gr.* hátt grenjuðu hrottar Kkm. 7; Bdr. 6; Sk. 31. 69.

hár, *m., scalmus;* brjóta hái *(acc. pl.)* Hkv. 17.

hár, *n., crinis; coma;* hár ok horn L. 93; hárit líkast fiđri Sk. 196; brumađr hári Hkdr. 1; hárs hneigihlíđ Hlg. 20.

Hár, *m. pr.* — 1) *Oden;* at Hás liđi *i. e. carmini* Hlt. 1; at Hás veđri *in pugna* Hlt. 8. — 2) *prœliator quidam;* Hár enn harđgreipi Bj. 2.

hárfagr, *adj., pulchre crinitus;* hárfagran dreng sák hrǫkkva Kkm. 20.

hárr, *adj., canus;* hárr austrkonungr Yt. 26; hárir menn Bgl. 13; áttir hárar Hlg. 10.

hárǫdd, *f., alta vox;* hárǫdd hrings *alta vox gladii, i. e. pugna;* þollar háraddar hrings *bellatores* Isl. 14.

háseymđr, *adj., magnis clavis ornatus;* viđ háseymđa hjálma Kkm. 2.

hásæti, *n., princeps sedes; solium;* hásæta gætir *custos soliorum, rex* Hrfm. 1. 19.

hátíđ, *f., festum; sollenne;* gild hátíđ er þeim haldin L. 74; G. 36.

hátta (ađ), *v., cubitum ire;* fólkit skyldi hátta Sk. 36. 50.

háttr, *m.* — 1) *modus; res, ratio;* brá hætti til *novum iniit modum* L. 11; međ hverjum hætti *quomodo* L. 80; af þessum hætti *ex his rebus* L. 56; fullum hætti *plene, perfecte* L. 94. — 2) *mos; ratio vivendi;* bœtti háttu Nóregs manna *mores Norvegorum emendavit* R. 11. — 3) *metri genus; carminum genus; e. gr.* slíkr háttr verđr fundinn sjaldstundum R. 35; hótt (*pro* hátt) þeim of vandak *carmen ei elaboro* R. 8; í kvæđis hætti L. 97; nemi hann háttu hróđrs *modos carminis laudatorii auscultet* O. S. 1.

háttr (*pro* hættr), *adj., periculosus;* Vindum háttr Vkv. 8.

Hávarđr, *m. pr.; comes Buii; sæpe appellatus* Hávarđr hǫggvandi; *nom.* Hávarđr Jdr. 26; *acc.* Hávarđ Jdr. 13; *dat.* Hávarđi Jdr. 34.

Hávarr, *m. pr., nomen Odinis;* Hávars drífa *i. e. pugna* Vkl. 4.

Hávi (= *sublimis; ab adj.* hár) *m. pr., nomen Odinis;* í Háva hǫll Sk. 90. 184.

heđan, *adv., hinc, ex hoc loco;* vas numinn heđan *de vita excessit* G. 63.

Heđinn, *m. pr., filius Hjarrandii, regulus maritimus; cujus nomen in circumlocutionibus rerum bellicarum sæpe usurpatur, e. gr.* Heđins bóga rauđmáni *clipeus* Vkl. 1; Heđins byrr *pugna* Vkl. 13; Heđins veggr *scutum* Vkl. 14; Heđins váđir *lorica* Vkl. 21; Heđins reikar fúrr *ignis capitis Hedinis, res in capite Hedinis fulgens, i. e. galea* Vkl. 24; hylhríđar Heđins reikar *prœlia* Þdr. 11; bekkdómr Heđins rekka *pugna* Efdr. 12; Heđins meyjar (= Hildar *Bellonæ*) vindr *pugna* Efdr. 15; Heđins kván (Hildr) *pugna* Kkm. 4. — *Dat.* Heđni Sk. 113.

hefđa (ađ), *v., suo jure vindicare; tenere, servare;* hans vǫrn hefđisk firnum *defensio ejus valde celebretur* R. 20.

hefill, *m., tolleno; funis velo attollendo;* hestr hefils *i. e. navis* Kkm. 5; hefils vǫllr *campus funium, i. e. velum* Bdr. 2.

hefja (hóf, hafinn), *v.* — 1) *tollere; suscipere; efferre;* hann hefr sveit yfir spheras efri L. 72; hefr upp øxi *securim vibrat* Sk. 131; hóf upp rógsegl *clipeum subduxit* Vkl. 1; hóf at lopti *in sublime sustulit* Yt. 16; hóf ættar ask upp í goðheim *filium in sedem deorum suscepit* Snt. 20; áðr en hæfi *priusquam elevavit* L. 67; *impers. c. acc. obj.*, hóf vandar dýr at landi *i. e. naves ad terram appulsæ sunt* Vkl. 11. — 2) *suscipere; recipere;* hefja heitstrengingar Jdr. 11. 12. — 3) *incipere, ordiri;* rekstefju tekk hefja *Rekstefjam ordiri incipio* R. 1; hóf ræðu sína Sk. 114; hófum hróðr G. 9; skǫpt (*vel potius* skǫf) hófu brinna *ramenta ardere cœperunt* Hlg. 13; upp vas hildr of hafið *pugna cœpta est* Hkm. 2.

hefna (nd), *v.*, *ulcisci, vindicare; c. gen., e. gr.* hefna hringþverris Hrfm. 18; spǫrs at hefna Yt. 14; Isl. 5. 17; hefndi bróður Isl. 8; hefndu harma Rdr. 3.

hefnd, *f.*, *ultio; vindicta;* fyr hefnd síns fǫður Vkl. 3; R. 5; eigi veit áðr hefndum lýkr Mhk. 18; kvíðir hefndum L. 76.

hefnir, *m.*, *ultor;* hefnir Hákonar *i. e. Ericus dynasta* Efdr. 16; hefnir Áláfs *i. e. filius Olavi* Hr. A. 15.

hegðan, *f.*, *gestus; mores; conditio;* heimsins hegðan Sk. 68.

heggr, *m.*, *prunus padus;* heggr gunnþings *prunus pugnæ i. e. prœliator* Efdr. 6.

hegja, *f.*, *fatum, eventus;* segja hilmis hegju R. 23.

hegna (nd), *v.* — 1) *sœpire; tutari;* hegna alla jǫrð Bgl. 6. — 2) *punire, castigare;* hegna heiptar rán Bgl. 4; Hr. S. 3; *cum acc. rei, dat. pers.* hegna þegnum ósíð Edr. 8.

hegnir, *m.*, *coërcitor, repressor;* rógs hegnir Edr. 20.

heið, *n.*, *serenitas; sudum cœlum;* upp í heiði *in cœlo sudo* Hr. A. 8; sól skínn í heiði Mhk. 27.

heið, *n.*, *stipendium;* heið haptsœnis *stipendium ex mulso poëtico constans, i. e. carmen laudativum* Sgdr. 3.

Heiðabœr, *m. pr.*, *oppidum prope Slesvigiam;* sunnan fyr Heiðabœ Ódr. 5 (*ubi vox tmesi divisum est*).

heiðbjartr, *adj.*, *serenus;* ból heiðbjartrar sólar *i. e. cœlum* G. 67.

heiðingi, *m.*, *paganus;* heidingjar skóku hǫfuðin L. 53; lið heidingja G. 55.

heiðinn, *adj. paganus; ethnicus;* heiðinn hildingr R. 7; Edr. 21; Isl. 6; smíða óð jarli heiðnum Isl. 18; heidit fólk Hr. A. 12; heiðnir hæddu L. 49; við heiðnar dróttir G. 28; á heiðnum bókum L. 4; heiðin goð Hkm. 21; R. 9; heiðin hjǫrtu Edr. 22.

heiðr, *m.*, — 1) *honor, gloria;* bar sæmd ok heiðr af seggjum Sk. 30; með hæstum heiðri L. 72; L. 17. 92; heiðar (*pro* heiðrar?) maðr *vir magnæ dignitatis, princeps* Edr. 4. — 2) *encomium;* sé ðér . . . sunginn heiðr L. 26. 32. *cet.*

heiðr, *f.*, *tesqua; saltus; montana;* á heiði Gldr. 2; und heiða sal *sub cœlo* G. 7.

heiðr, *adj., serenus;* heiðar stjǫrnur L. 93.
heiðrekr, *m., præfectus montanorum (montana obiens), i. e. gigas;* Þdr. 17.
heiðsæi, *f., timor; metus;* drýgja heiðsæi *timorem facere l. injicere* Yt. 54.
heiðumhár, *adj., instar montium altus; celsissimus;* Yt. 53.
heilagr, *adj., sanctus; diis sacer;* heilagr konungr G. 9; G. 41; heilagr viðr G. 65; sendi helgan anda L. 68; G. 42; af helgum anda L. 11; af helgum skutli Hlg. 4; G. 12; myndan heilags anda L. 30; L. 90; setr heilags siðar sólar *(domicilium Christi i. e. cælum)* brá ljósi G. 3; Ólafs ens helga G. 70; heilagt veldi Edr. 27; helgir leiðast L. 62; láta laust helga menn L. 61; sótti helga dóma *reliquias sanctorum visitavit* Edr. 12.
heili, *m., cerebrum;* himintungl heila *astra (cerebri, i. e.) capitis, i. e. oculi* G. 59; heila líkn *medela cerebri, i. e. solatium* Efdr. 20.
heill, *adj., sanus; salvus, integer;* hann komi ei aptr heill Sk. 59; Kkm. 19; báðu Hákon heilan koma Hkm. 18; *c. genit. e. gr.* hǫnd Óláfs vann þræl goðs heilan grimmligra meina G. 61; af heilum hug Bgl. 7; glóar sól af glerinu heilu *sol vitro integro splendet* L. 33. — *In formula salutandi usurpatur, e. gr.* heill þú *salve* Em. 7; heill ok sæll, minn Skíði Sk. 92.
heill, *n., omen; auspicium;* beztu heilli *faustissimo omine* R. 33.
heilsa, *f., sanitas; e. gr. (Christus)* veitir krǫmðum heilsu L. 46; fekk máls heilsu *loquendi facultatem restituit* G. 41.
heilsa (að), *v., salutare;* Ǫlmóðr heilsar á Þór Sk. 57; Skíði heilsar Fjǫlni Sk. 91.
heim, *adv., domum;* hljópu heim Hkv. 11; fór heim Sk. 165; bjóða ehm heim Hkm. 10; Kkm. 29; sœkja heim *visere, visitare* G. 38; Sk. 19.
heima, *adv., domi;* Mhk. 16; Sk. 188.
heiman, *adv., domo;* at hvetja ehn heiman *aliquem perducere, ut domo proficiscatur* Þdr. 1; hildingr flýði heiman R. 7; taka himin heiman *cælum e (domo i. e. e) loco suo arripere, i. e. fortunâ prosperrimâ uti* Bgl. 6. *(Hoc loco* heiman *verti potest = ex aëre, nam* heimr *aëris quoque significationem habet).*
heimangerð, *f., apparatus itineris;* ferð œðri af heimangerðum *iter apparatu magnificentius* Hr. S. 18.
Heimdallr, *m. pr., deus ex genere Ansium;* kostigr Heimdallr Hdr. 6; Sk. 126; *acc.* Heimdall Sk. 128.
heimleið, *f., reditus; deductio; prosecutio;* með hæstri prýði heimleiðar *cum summo honore deductionis* L. 74.
heimr, *m.* — 1) *mundus;* heimrinn stundi L. 58; guð gǫrði heim L. 6; í heimi ǫllum L. 70; Sk. 116; heims myrkr G. 2; heims ljós G. 2; umbgeypnandi alls heims G. 16; heims læknir *deus* G. 57; G. 42; yfirspennandi heima þrennra *(deus)* L. 22. — 2) *terra;*

terrarum orbis; heimr ok himnar Efdr. 28; L. 20. 21; koma í heim L. 23; austr í heim L. 36; L. 39; prýða heiminn allan Hr. S. 21; Sk. 48; snúa heimi Mhk. 24; ór heimi Yt. 47; Em. 1; Snt. 19; í heimi Hr. A. 9; G. 2; L. 12. 19; af heimi R. 33; heims ok himna jǫfurr G. 64; G. 65; Sk. 58. — 3) *regio; plaga;* um heiminn kalda Hr. S. 20; ríđa grœnna heima gođa *perequitare per virentes (amœnas) regiones a diis habitatas* Hkm. 13; til heims ens dýrra *ad plagam cœli præstantiorem* Edr. 28. — 4) *res terrestres, vanæ; e. gr.* líf þessa heims G. 17; heimsins lystir Sk. 48. 91; Sk. 68. — 5) *aër;* fljúga um heiminn þađra Sk. 152; áþokkuđ heims eldingum *similis aëriis fulminibus* Hrfm. 4.

heimsalr, *m., domicilium; ædes;* til heimsala Óđins *i. e. ad Valhallam* Kkm. 4.

heimsbygđ, *f., orbis terrarum habitatus;* of alla heimsbygđ Edr. 31; G. 39.

heimska, *f., stultitia;* heimsku drýgja *stultitiæ indulgere* Hkv. 23; heimsku mæla Em. 3.

heimskr, *adj., stultus; stolidus;* villa 's dælst of heimskan mann Mhk. 28.

heimsstýrandi, *part. compos., rector mundi;* hǫfginn rann á þenna heimsstýranda *(de Adamo)* L. 12.

heimta (mt), *v.* — 1) *citare, arcessere, e. gr.* heimtum Helsingja til Óđins heimsala *ad ædes Odinis Helsingos citabamus, i. e. Helsingos letó dabamus* Kkm. 4. — 2) *adipisci;* hálft fimta hundrađ Norđmanna vann heimtan nýztan tír G. 55.

heimþinguđr, *m., visitator;* heimþinguđr herju Vingnis *qui lamiam visitat, i. e. gigas (Rungner);* hein heimþingađar herju Vingnis *i. e. cos a gigante Rungnere pro telo usurpata* Hlg. 19.

heimull, *adj., jure concessus;* heimult á ek *in mea potestate est* Mhk. 3.

hein, *f., cos (ad falcem exacuendam);* Hlg. 19.

heinsǫđull, *m., sella (equestris) cotis, i. e. gladius;* hlamm heinsǫđull Hfl. 8.

Heinverskr, *adj., ex Heinmarkia* (Heinmǫrk *prædium quoddam Norvegiæ) oriundus;* hafnađi hverri Heinversku Hkv. 14.

heipt, *f.* — 1) *ira inveterata; odium atrox; hostilitas;* heipt svall í Hǫgna Rdr. 10; heipt en harđa Jdr. 30; heiptar rán *rapinæ hostiles* Bgl. 4; heiptar strangr Bgl. 10; heiptar gjarn *vindictæ cupidus* R. 21; Jdr. 22; vịđ heiptir *iracunde* Isl. 25; bregđa skapi til heipta G. 58; heipta blóđ *sanguis per hostilia effusus* Odr. 3. — 2) *noxa, damnum;* heipt hrísungs *noxa a notho illata, i. e. ruina montis (cfr Annal. f. nord. Oldkynd. 1850, pag. 305)* Yt. 37; *sed fortasse legendum est* heipt hrísrunns *noxa virgulti, i. e. saxa ruentia.*

heiptarmildr, *adj., bellicosus;* G. 32.

heiptbráðr, *adj., in iram præceps;* Hkdr. 2.
heiptfíkinn, *adj., ultionis avidus; hostilis;* ríkri hverjum heiptfíknum jǫfri Efdr. 27.
heiptmildr, *adj., ulciscendi cupidus; bellicosus;* frák þeiptmildan Sigvalda hefja heitstrenging Jdr. 12.
heiptrækr, *adj., cupidus vindictæ;* hǫfuð heiptrækt Yt. 49.
heiptugligr, *adj., vehemens;* heiptugligr sóttar brimi Snt. 19.
heiptǫrr, *adj., infestus;* Jdr. 42.
heit, *n., promissum;* rjúfa heit Bgl. 10; strengja heit Jdr. 14; efna heit Jdr. 43.
heita (hét, heitinn), *v.* — 1) *compellare; advocare; auxilium alicujus implorare;* hét á *(cohortatus est)* Háleygi Hkm. 3; hétu hart á ítran Óláf G. 54. — 2) *nominare; appellare;* heita mátti ynki Sk. 133; þeir es *(quos)* hétu hǫfuðskáld G. 12; Kkm. 1; es heitinn heiðum-hár Yt. 53. — 3) *nominari; appellari (in qua signif. præs. ind. sg. est* heiti, heitir); *e. gr.* þanns heitir ítr Óláfr G. 7; þars heitir Hlíð G. 37; Kkm. 11; Sk. 16; heita úlfheðnar Hkv. 21; L. 48; vil ek at drápan heiti Lilja L. 98; frá ek hann Ǫlmóð heita Sk. 56; Sk. 13; Hákun hét fjǫlgegn Bgl. 4; Sigvaldi hét hǫfðingi Jdr. 9; Vkv. 13; Sk. 17. 30. 160. 171; frák at hjǫrr héti Hneitir G. 43; Sk. 99. — 4) *promittere; c. dat. pers. et rei, e. gr.* Heðni hef ek heitit því Sk. 121; hafa ǫnnur lǫg en hézt mǫnnum Bgl. 8; hétusk (hétu sik) reka Jdr. 12.
heitfastr, *adj., promissa firmiter servans;* G. 64.
Heiti, *m. pr., regulus maritimus;* Heita dýr *animal piratæ i. e. navis;* Heita dýrblik *splendor navis i. e. clipeus* Efdr. 19.
heitleikr, *m., calor;* guð breytti heitleik lífs *(calorem vitalem)* af sólar reitum L. 11.
heitr, *adj., calidus; fervidus;* sveiti heitr Kkm. 6; Hrfm. 11; á valkǫst heitan Edr. 19; kyndu eld heitan Hr. S. 10; heitu ok rauðu hjartans blóði L. 85; Kkm. 4.
heitstrenging, *f., votum; voti nuncupatio;* hefja heitstrenging Jdr. 12; hefja haukligar heitstrengingar Jdr. 11.
Hel, *f. pr., dea mortis;* bíða Heljar *i. e. mortem exspectare* Snt. 24. — *Sæpe pro subst. appellativo, quod dicunt, habenda est vox* hel, *f.* — 1) *orcus;* um heljar bygðir L. 61. — 2) *mors;* í hel *usque ad mortem* Mhk. 8; Sk. 179; berja ehn til heljar Sk. 160.
heldr (heldur), *adv. compar. et conj.* — 1) *potius; magis;* Efdr. 1; Jdr. 42; Mhk. 16; Sk. 5; heldr en *potius quam* Rdr. 10; Em. 5. — 2) *valde, magnopere, admodum; c. adj.* heldr ungr Kkm. 2; heldr hamljót Hlg. 10; Bgl. 13; Jdr. 17; Sk. 13. 83; *c. adv.* heldr náliga at kveldi G. 47; *c. verbo* heldr þverra *valde deminui* Jdr. 41; Isl. 19. — 3) *immo;* heldr hóti minni *immo multo inferior* Jdr. 8. — 4) *conj. sed (post enuntiationem negativam), e. gr.* eigi munu þit . . . heldr munuð L. 17; Bj. 2; Sk. 36. 167.

helfǫr, *f., descensio ad orcum; nex;* lét helfarar verða veittar Ásláki *i. e. plagas letiferas Aslakio inflixit* Jdr. 34.

Helganes, *n. pr., promontorium in Jotlandia septemtrionali situm;* viðr Helganes Hr. A. 14.

Helgi, *m. pr.* — 1) *filius Asbjarnii* Isl. 7. 8. — 2) *filius Droplaugæ* Isl. 6. — 3) *filius Thorgilsii* Isl. 3; *vid.* Brodd-Helgi!

Heljarskinn, *n. pr., cognomen Geirmundi;* at Heljarskinni Sk. 134.

helkannandi, *part. compos., qui orco aliquem tradit;* helkannandi hlenna *latrones exstirpans* Gldr. 3.

hellir, *m., spelunca, antrum;* hellis bǫrr *arbor speluncæ (in antro habitans) i. e. gigas* Hlg. 14; hellis Kumrar *i. e. gigantes* Þdr. 13; hellis sprund *femina gigas, lamia* Þdr. 14.

helmingr, *m., (propr. dimidia pars alicujus rei) pars quævis exercitus, copiæ; e. gr.* við minna helming Hr. A. 13; með helming harðan Edr. 28; helmings oddr Edr. 5.

Helsingjar, *m. pl., incolæ Helsingiæ;* Helsingja heimtum til heimsala Óðins Kkm. 4.

helstríð, *n., afflictatio extrema* L. 55.

helvíti, *n., sedes impiorum; Tartarus;* opit helvíti bauð sik fram L. 20; helvítis járnhlið skjálfa L. 61.

helzti, *adv., nimium quantum; valde; c. adj. l. adv.* Mhk. 8. 28.

henda (nd), *v.* — 1) *manu prehendere; capere; occupare;* óteitan hendir mik *tristitia me cepit* Jdr. 3; nær sem hendak *(1 sg. præs. conj.)* mula Mhk. 11; sem hendi *(3 sg. præs. conj.)* griplur Mhk. 1; henda gaman at ehu *jucunditatem aliqua ex re percipiunt* Mhk. 1. — 2) *accidere alicui; c. acc.* slíkt ætlak nú henda mik Mhk. 10.

heppinn, *adj., felix, fortunatus;* heppinn drótt bǫrð *felix deduxisti naves* Hr. A. 11.

hepta (pt), *v.* — 1) *pedicâ vincire; impedire;* heptr *oppressus* Yt. 37; brodda flaug vas lítt hept *volatus telorum minime impeditus est* Efdr. 4; hept máltól *lingua impedita* G. 19. — 2) *opprimere, exstirpare; c. dat. e. gr.* gramr hepti víkingum Edr. 8.

herað, *n., territorium; regio;* hefr þú kannat heruðin vestr? Sk. 31. *Cfr* hérað!

herbergi, *n., domus; deversorium;* of herbergi *per ædes, domi* Snt. 12; guðs herbergi L. 89.

herblótinn, *part. compos., a populo cultus; de Thore* Þdr. 19.

herbygðr, *part. compos., militibus impletus;* á herbygðum brimskíðum *in navibus armatis* Hrfm. 16.

Herdalar, *m. pl. pr., convalles in Finlandia sitæ;* í Herdala gǫngu *in expeditione Herdalensi* Vkv. 3.

herdrótt, *f., cohors militaris;* sóttir herdróttum svanteigar *oppugnati a classiariis* Hrfm. 11.

herða (rð), *v., indurare; intendere;* herða hringa þing *pugnam ciere* Isl. 18; herðendr sverða þrimu *i. e. pugnatores* Isl. 6; herðu her-

ferđir *iter intenderunt* Hrfm. 14; hála herđum vettrímar nađri *gladio egregie indurato* G. 47.

herđimađr, *m., vir strenuus;* herđimenn heiptar hvattir Jdr. 22.

herđimeiđr, *m., arbor incitans; is qui incitat, auget;* herđimeiđar hringskóđs *tela vibrantes; pugnatores* R. 32.

herđimýll, *m., durus globulus;* herđimýlum Hergauts vinu *duris globulis Telluris i. e. lapidibus* Rdr. 5.

herđir, *m., qui constringit;* herđir bǫđgerđar *qui balteum militare sibi astringit; bellator;* viđ herđi bǫđgerđar Hrfm. 6.

herđiraun, *f., res aspera, gravis;* í herđiraunum Jdr. 8.

herđr, *f., humerus; scapula;* hrǫnn þurđi at herđi Þdr. 8; *plur.* herđar *l.* herđir *plerumque usurpatur e. gr.* of harđvaxnar herđir Þdr. 7; ganga niđr í herđar Jdr. 26; Sk. 145; L. 56; međal herđa Hlg. 6; Sk. 28. 42.

herfall, *n., strages; cædes militum;* Vkv. 7.

herfang, *n., præda;* herfangs hirđi-Týr Hlg. 6.

herfenginn, *part. compos., bello captus;* gaf upp herfengna Il Hrfm. 7.

herferđ, *f., iter militum; expeditio;* herđu herferđir *accelerato gradu invaserunt* Hrfm. 14.

herforđađr, *m., militum saluti consulens; dux;* Vkl. 6.

herfǫr, *f., expeditio bellica;* sǫkum herfarar Kdr. 5.

hergammr, *m., vultur prœliaris, i. e. aquila* Yt. 29.

hergaupa, *f., lynx prœliaris, i. e. lupus;* hergaupur Hkv. 13.

Hergautr (hergautr), *m.* — 1) *nomen Odinis;* Hergauts vina *amica Odinis i. e. Tellus* Rdr. 5. — 2) *deus (Oden) prœliaris, i. e. prœliator;* her-Gauts hendr *manus prœliatoris, vires prœliatore dignæ* Snt. 11.

hergramr, *adj., hominibus infestus;* hergramr rógálfr Hátt. 75.

herja, *f., Bellona;* Vingnis herja *dea prœliaris gigantis Vingneri, i. e. gigas femina; gen.* herju Hlg. 19.

herja (ađ), *v., vastare;* at herja und Sǫrla ranni Vkl. 22; lét Skáney herjađa Kdr. 5; lét herjat vestrlǫnd R. 4; Hr. S. 7; herjuđ hofs land (ɔ: lǫnd) *devastata territoria, fano subjecta* Vkl. 8.

Herjan (herjan), *m., cognomen Odinis;* frá Herjans hǫllu *ex aula Odinis i. e. e Valhalla* Kkm. 29; Herjans hurđir *fores Odinis, i. e. clipei* Isl. 11. — *Apud scriptores Christianos* herjan *est cognomen diaboli;* herjans hǫttr *petasus diaboli (Odinis), i. e. galea = vir galeatus* Sk. 60, *ubi est ignominiosa appellatio = vir improbe!*

herklæddr, *part. compos., armatura indutus;* viđ herklæddan herđi bǫđgerđar Hrfm. 6.

herklæđi, *n. pl., armatura;* báru herklæđi á vali víka Bdr. 1; brustu herklæđi Bdr. 5.

herkonungr, *m., rex bellicosus;* Yt. 52.

herliđ, *n., exercitus;* Mhk. 7.

herlundr, *m., arbor aciei, i. e. bellator;* R. 9.

hermargr, *adj., permultus* (her- *intens.*); framđi hermart stœrra *permulta majora perpetravit* R. 26; hermart hvikkvæđi R. 34; þjóđir hermargar Bj. 5; hermǫrg snekkjubǫrđ R. 4.

hermđ, *f., ira, animus iratus;* hermđar orđ *acerbe dicta* Mhk. 3.

hermđarkraptr, *m., vis iræ;* hermđarkraptr brýtr frid G. 58.

Hermóđr, *m. pr., deus ex genere Ansium, filius Odinis;* Hkm. 14; Mhk. 9.

hernađr *l.* **hernuđr**, *m., bellica expeditio;* reka hernađ mestan *maximam facere expeditionem* R. 3; viđ hernađ ólman *in sævo bello* Edr. 24; gjarnir á harđan hernuđ Jdr. 17.

herr, *m.* — 1) *multitudo hominum; populus;* hundmargr herr Efdr. 5; Jdr. 22; Vkl. 24; Edr. 19. 21. 29. 31; reiđr 's herr *populus irascitur* Bgl. 11; herr prúđr hǫrvi *cœtus lino ornatus, i. e. feminæ* R. 35; međ her mikinn Hkm. 10; hers gnótt *(in acc.) copiam multitudinis, i. e. numerosam turbam* R. 1; fyrir hers gnótt *coram multitudine* Hátt. 68; herjum kunnr *hominibus notus* Vkl. 8. — 2) *exercitus; acies;* allr herr Rdr. 11; Gldr. 8; Yt. 35; Hkm. 9; Vkl. 12; Vkv. 5. 9; R. 17. 18. 19; Kkm. 6; Bdr. 4. 6; Jdr. 15. 30. 40; lét her deyja Odr. 9; međ her Sœnskan Kdr. 3; í gegn her þeira Vkl. 19; Yt. 16; í her *in acie, i. e. in bello* Kdr. 2; í miđjum hers flokki Bgl. 2; (*ubi alii legunt* í miđjum hans flokki; *cfr s. v.* hæll).

herra, *m., dominus;* herra guđ L. 6; L. 19; herra Óđinn Sk. 92; Sk. 101; góđi herra! Sk. 104; herrann vitr! Sk. 79; L. 74; af herra þínum L. 22; Sk. 109; á staf míns herra Skíđa Sk. 102.

Herrauđr, *m. pr., regulus maritimus;* Kkm. 5.

herruđr, *m., arbor aciei, i. e. bellator;* R. 14.

hersir, *m., præses provinciæ; dux;* hersar hervaldir Hrfm. 19; hersa íþrótt *ars ducum, ars militaris* Þdr. 13; hersa dróttinn Odr. 4; Yt. 23; Vkl. 4; Edr. 24. 28. 30.

herskatnar, *m. pl., milites;* Hrfm. 13.

herskerđir, *m., qui delet exercitum (hostium), victor hostium* Efdr. 6.

herskip, *n., navis bellica;* herskip geyst af hlunni Hr. A. 2; Odr. 1; Hr. A. 8; Edr. 30; Hr. S. 16; af herskips hausum Hr. S. 6; Hr. S. 5. 12.

herskíđ, *n., bellica solea lignea;* hríđa skíđ *solea ventis agitata = navis; itaque* hríđa herskíđ = *navis bellica; dat.* herskíđum Hrfm. 2.

herskjǫldr, *m., clipeus bellicus;* herskjǫld báruđ til Venda grundar *terram Vendorum infestis signis invasistis* Hr. A. 11; međ herskjǫldu Hrfm. 16.

herstefnir, *m., evocator militum; dux;* Odr. 7.

hervaldr, *part. compos., a populo electus;* hervaldir hersar Hrfm. 19.

hervá đ, *f., vestis bellica; armatura;* ór hervá đum Hkm. 4.

herverk, *n., militia;* bera hrygg herverk á hendi *aspera munia belli obire* Bgl. 16.

hervíg, *n., pugna, prœlium;* bar hervíg í hug Kdr. 9; lét laðmenn til hervígs búna Edr. 26.
herþarfr, *adj., valde utilis* (her- *intens.*); herþarfir Hlakkar móts *(viri) bello utiles* Vkl. 9.
Herþjófr, *m. pr., regulus maritimus; dat.* Herþjófi Kkm. 15.
herþruma, *f., tonitrus bellicus;* herþrumu Gautr *Thor* Þdr. 1.
hestr, *m., equus;* magran skyldi kaupa hest Mhk. 21; ríða hesti Hdr. 6. *Sæpe in circumlocutionibus hæc vox usurpatur, e. gr.* hestr hefils, festa, hrófs = *navis;* hestr gífrs, leiknar, fálu = *lupus;* hestr Signýjar vers = *patibulum;* lætr hesta festa ganga af hlunni Hátt. 71; á hefils hestum Kkm. 5; fyr húf hesti hrófs Bdr. 11; fyr styggvan leiknar hest Odr. 6; fasta gífrs hesta Jdr. 35; Kkm. 8; temja svalan hest Signýjar vers Yt. 17.
hetja *f., bellator;* hetjan fór Sk. 173; hraustar hetjur Jdr. 41.
hey, *n., fœnum;* hylja hǫrðu heyvi L. 35.
heyja (háða, háiðr), *v., efficere; commovere; e. gr.* háðu stríðan straum Þdr. 9; háðum rendr í dreyra *clipeos ad cruorem admovimus l. in cruorem immersimus* Kkm. 9. *Sæpissime hæc vox usurpatur, ubi de pugnando sermo est, e. gr.* Freys leik heyja *pugnam committere* Hkv. 6; heyja þrumu hjaldrskíðs við ehn Gldr. 2; heyja valmey Vkl. 12; heyja odda þing Vkv. 2; heyja barðaga stóra Jdr. 7; háði geira hregg Gldr. 5; háði hjǫrlautar hyrjar þing Vkl. 22; áðr hæði hylhríðar Heðins reikar Þdr. 11; háðum leik *(ludum, scil. gladii)* Kkm. 19; háðu fleinglygg Isl. 9; láta sverðþing verða háit Vkv. 7; víg snarla háit Vkv. 11; háðisk hildr G. 52.
heyra (rð), *v., audire, exaudire;* heyra hvé . . . Rdr. 1; Hr. A. 11; heyra Eiríks lof Edr. 2; G. 22; Sk. 199; heyra at *c. conj.* Jdr. 20; heyrik at *c. conj.* Mhk. 24; heyrik Bgl. 13; hverr er heyrir á diktan þessa L. 99; jǫfurr heyri upphaf O. S. 1; heyri á *animum attendat* Sgdr. 1; heyrðu *(audi)* mik L. 86; heyrðu til beinna orða G. 8; heyrðak svá ðat Hlg. 12; heyrða mey, es rœddi Hkv. 1; heyrðir hve . . . Hkv. 7; heyrði þat, hvat . . . Hkm. 11; heyrði brag S. S. 3; L. 29; Sk. 133. 150. 151. 169. 184; heyrði til, þar . . . Sk. 173; eyru heyrðu (orð) Bgl. 7; málmhríðar spá heyrðisk Hfl. 4; tíðendin heyrðust L. 34; ek hef heyrt hver. . . . Sk. 203.
heyrinkunnr, *adj., auditione acceptus;* heyrinkunn saga Mhk. 9; Mhk. 29.
héla (ld), *v., pruinâ tegi;* héldir húfar *gelida latera navium* Jdr. 16; héldum húfum Hrfm. 5.
hélugr, *adj., pruinosus; rorulentus;* hélug bǫrð Hr. A. 11; Edr. 16.
hér, *adv., hic, hoc loco;* Em. 3. 7; Kdr. 6; R. 24; G. 34. 38. 65; Kkm. 26; L. 34. 41. 60. 70. 78. 98; Sk. 77. 86. 93. 114. 115. 130. 155. 169. 191. 192. 203; inni hér Hkm. 16; hér sem hvar *hic ut ubique* Hfl. 14; hér með *simul* Sk. 11; hér næst *deinceps, proxime* Sk. 83; hér undir *sub hac re* Sk. 89; hér . . . til Sk. 113.

hérað, *n., territorium; regio;* of hérud *per territoria* Edr. 25; *cfr* herað!
hiðra, *adv.,* = heðra *hic, hoc loco* Bgl. 12.
hildfrœkn, *adj., strenuus, fortis;* Isl. 21.
hildibǫrr, *m., arbor pugnæ, i. e. prœliator;* mǫrgum hildibǫrrum œðri Sgdr. 2.
hildingr, *m., rex;* hildingr skaut R. 23; S. S. 3; R. 7; Edr. 17. 27. 30; frák hilding ganga R. 28; hildings mildi R. 12; R. 4. 10.
Hilditǫnn, *f. pr., cognomen regis Haraldi;* horfðu beint á Hildartǫnn Sk. 72; Sk. 122. 129.
Hildr, *f. pr., Bellona; filia Hognii;* Hildr hin mjóva Sk. 87. 112; Hildur Sk. 116; *acc.* Hildi Sk. 88. 115. 123; *gen.* Hildar Sk. 188; hringar Hildar Rdr. 10; fjalla Hildr *Hilda l. dea montium, i. e. femina gigas* Hdr. 8; *hæc vox sæpius in circumlocutionibus, quæ ad res militares spectant, usurpatur; e. gr.* Hildar leikr *ludus Bellonæ, i. e. prœlium* Bj. 2; Kkm. 13. 14; Hildar leikmildr *bellicosus* G. 69; Hildar flaumr *pugna* Rdr. 6 *(cfr tamen annot. ad h. l.);* Hildar hregg *id.* Gldr. 4; Hildar fat *vestis Hildæ, i. e. clipeus* Hlg. 1. — Hildr þróask Snt. 13; Hildr vas í vexti Kkm. 10; vekja Hildi Kkm. 26; *in quibus locutionibus vox* Hildr *etiam pro appellativo (= pugna) haberi potest. His quoque locis accipiendum est* hildr, *f., = pugna:* hildr vas of hafið Hkm. 2; háðisk hildr G. 52; gekk at hildi Hr. S. 8; haldboði hildar Vkl. 21; hildar hugreifr *in prœlio fortis* Hdr. 1; hildar rammr Edr. 7; hildar ǫrr Jdr. 24.
hilmir, *m., rex;* ǫrr hilmir Bj. 4; Gldr. 2. 6; Hfl. 2. 10; Vkl. 5; Odr. 2; Efdr. 5; Vkv. 10. 14; R. 11. 12. 15; Edr. 24; G. 41; Hr. S. 12; Sk. 115; umb hilmi sterkan Edr. 19; mætum hilmi Rdr. 9; Yt. 35. 49; Hkv. 10; Hfl. 17; Isl. 13; ást hilmis sólar bóls *(dei)* G. 67; Odr. 1; Vkv. 5; Hr. A. 11; R. 23; Isl. 25; Hr. S. 4. 15. 16.
himinn, *m., cælum;* allr himinn Hr. A. 1; guð gǫrði himin ok jǫrð L. 6; taka himin heiman handum *cælum ex aëre manibus arripere, i. e. summam felicitatem nancisci* Bgl. 6; í himininn hvassa L. 10; und blám himni Yt. 53; Hkm. 8; við hám loga himni *sub altum ignis (domestici) cælum, i. e. sub laquearia* Þdr. 14; und randar himni Efdr. 7; uppi í himni Edr. 22; undir berum himni *sub dio* G. 47; af himni þriðja L. 40; með himins fjórum endum Vkl. 24; yfirvaldandi himins ok landa L. 52. 58; L. 86; heimr ok himnar Efdr. 28; L. 59. 62. 94; und himnum Kdr. 2. 6; á himnum R. 33; himna eldr *ignis cælestis* Hr. S. 16; Edr. 27; af jǫrðu til himna G. 15; G. 64. 66; himna harri *deus* Isl. 22; L. 67. 68. 89; guð himnanna L. 29; L. 37.
Himinfjǫll, *n. pr. pl., mons quidam;* und Himinfjǫllum Yt. 37.
himinríki, *n., regnum cæleste;* opna himinríki fyr ehm G. 16.
himinsjóli, *m., rex cæli;* á seil skaunar himinsjóla *(i. e. Thoris)* Þdr. 9.

himinsvist, *f., mansio in cælo;* bjóða ehm til himinsvistar G. 6.
himintarga, *f., clipeus cæli, i. e. sol;* til fljóða himintargu frumseyris *ad feminas gigantis* Þdr. 4.
himintungl, *n., astrum cæli;* himintungl *(acc. pl.)* heila G. 59.
himnadýrð, *f., gloria cælestis;* himnadýrðin L. 34; til himnadýrðar L. 14.
himnagørvir, *m., creator cælorum;* af píningarkrossi himnagørvis G. 65.
himnaríki, *n., regnum cælorum;* um himnaríki L. 87.
himnasæla, *f., beatitudo cælestis;* ván á himnasælu L. 5.
himnaþengill, *m., rex cælorum; gen.* himnaþengils Hr. A. 9.
himnavaldr, *m., dominus cælorum; gen.* himnavalds G. 63.
himneskr, *adj., cælestis;* fylla ferð himneska G. 42.
hingat, *adv., huc, in hunc locum;* hingat norðr Edr. 13; hingat í stað þenna G. 65; L. 68. 80; Sk. 181.
hinig (= hinnig, hinn veg), *adv., huc;* hinig til hallar Hkm. 14.
hinn, hin, hitt, *pron. demonstr. et determ.* — 1) *ille;* hinir eru ok aðrir Hkv. 24; hinir *illi* Sk. 193. — 2) *hic; e. gr.* kvað hitt *hæc (quæ sequuntur) dixit* Jdr. 14. — 3) *pron. determ., is;* hinn *sequitur particula rel.* es *l.* er (*vid.* es *et* er!), *quæ structura pro pron. relativo usurpatur, e. gr.* hinn es *l.* hinn's *(is) qui* Yt. 20. 22; Sgdr. 4; Kdr. 11; Efdr. 22; G. 44; Jdr. 15; engr hinn es *nemo qui* Edr. 4; hinn er Mhk. 22; hinn es Isl. 11. 14. 24; hinn 's *eum qui* Yt. 17; Hlt. 2; hinn 's *is cui* Hkdr. 2. — *Neutr.* hitt *sæpe sequitur aut enuntiatio ab* at *l.* es *incipiens, aut interrogatio indirecta;* hitt at Yt. 8; Vkl. 13. 17; Ódr. 3; Efdr. 4; Edr. 14; Kkm. 23. 24. 25; Isl. 12; hitt es Edr. 10. 28; G. 19; Kkm. 1; *post* hitt *vox* at *omittitur* Sk. 59; hitt hvárt ... eðr Efdr. 19; *neutr. gen. sg.* hins at Kkm. 27; Mhk. 4; hins ... hvat Em. 7; hins ... hvar Snt. 13; hins ... hverr Jdr. 8; *explicatur* hins *sequente* at *cum infin. e. gr.* hins at hætta Kkm. 29.
hinn, hin, hit, *artic. præpositivus; apud recentiores pro* enn, en, *et usurpatus. Conjungitur:* 1) *cum adjectivis; e. gr.* hinn dýri dróttinn L. 21; L. 38. 39. 44. 60. 63. 65. 79; Sk. 60. 73. 169. 190. 201; hinn brúna Sk. 163; L. 57; hins neðsta fjanda L. 22; L. 46; Sk. 83; lagði hina fornu (ɔ: skóna) í klassekk Sk. 67; Hildr hin mjóva Sk. 87. 112; Sk. 164; líf hit ljóta L. 76; L. 22; Sk. 198; mein hin stóru L. 91; L. 27. 45. — 2) *cum numeris ordinalibus, e. gr.* hin þriðja Sk. 87; hin fimta Sk. 194. — *Pronomina* sá hinn *conjuncta eodem sensu interdum usurpantur, e. gr.* stýrði staðnum þeim hinum fríða Sk. 30; af harkinu því hinu langa Sk. 63.
hirð, *f., satellitium; aulici;* prúð hirð R. 15; hirð gǫndlar fýst R. 32; Bj. 3; R. 18; G. 5; Hrfm. 19; Sk. 73; hirðin ǫll Sk. 90; innan hirðar L. 48.
hirða (rð), *v.* — 1) *servare, custodire;* hirða vel hjálm ok brynju

Hkm. 17. — 2) *curare;* ekki hirđi ek, hvat Ívarr lætr Sk. 138; skaltu ekki hirđa at nefna hann *neglige eum nominare* Sk. 110.

hirđir, *m.* — 1) *custos;* hirđir víđis veltireiđar *custos navis, i. e. dux classis* Efdr. 7; hirđir orma setra *possessor auri, i. e. vir* Sk. 86. — 2) *pastor;* hirđar runnu L. 34.

hirđi-Týr, *m., deus (Tyr) custodiens;* herfangs hirđi-Týr *custos prædæ, i. e. Lokius* Hlg. 6.

hirđmađr, *m., satelles;* hirđmenn konungs R. 13; Hátt. 75; Hr. S. 5. 7. 10; frák tvenna hirđmeđr veđja R. 26.

hirzla, *f., scrinium; arcula; cista;* hirzla hans Sk. 197; í hirzlu Sk. 104; Sk. 13.

hirzlutǫturr, *m., pera lacerata;* úr hirzlutǫtri Skíđa Sk. 198.

hitna (ađ), *v., incalescere;* hitnandi hǫll L. 90.

hitta (tt), *v.* — 1) *invenire, reperire;* trúik fá munu hitta feđrætt hans L. 41; fleinn hitti fjǫr *telum vitalia offendit* Hfl. 10; hermđar orđ munu hittask í Mhk. 3; sjaldan hittisk feigs vǫk frørin Mhk. 25. — 2) *obviam fieri alicui; offendere aliquem;* þengill hitti jarl Vkv. 15; R. 16; hittusk *congressi sunt* Jdr. 20. — 3) *visere aliquem;* Knútr, es hittik *ad quem adeo* Bgl. 17.

híđ, *n., latibulum;* Fofnir fór í sitt forna híđ Sk. 165.

Hítardalr, *m. pr., nomen loci;* í Hítardal Sk. 7. 188 (*cfr* Belgjadalr! *Vid. Chr. Kaalundii Topogr. Isl. I 387).*

Hítarvatn, *n. pr., lacus Islandiæ;* međ Hítarvatni Sk. 34.

Hjađningar, *m. pl., milites Hedinis;* fyr Hjađninga vági *ad sinum Hjadningorum* Kkm. 13.

hjal, *n., loquela; sermo;* eigi spillir hyggins hjali Mhk. 15.

hjaldr, *m., strepitus; pugna, prælium;* mildingr gekk at miklum hjaldri Edr. 18; at hjaldri *in prœlio* Kkm. 6; Kkm. 13. 18; Jdr. 9; Isl. 19; Hrfm. 19; hjaldrs orri *corvus* G. 43.

hjaldrframr, *adj., in pugna fortis; bellicosus;* hjaldrfrǫmum gram *(de Olavo S:to)* G. 57.

hjaldrganga, *f., itio ad pugnam;* hjaldrganga vas snǫruđ þangat *eo celeriter ad pugnam itum est* Edr. 19.

hjaldrgegnir, *m., belli gerendi administrator;* Bgl. 11.

hjaldrmǫgnuđr, *m., pugnam augens;* Bgl. 10.

hjaldrríkr, *adj., bellipotens;* R. 12.

hjaldrskíđ, *n., asser prœliaris i. e. gladius;* hjaldrskíđs þruma *prœlium* Gldr. 2.

hjaldrstríđr, *adj., atrox;* hjaldrstríđr hermđarkraptr G. 58.

hjaldrtrani, *m., grus prœliaris i. e. corvus; pl.* hjaldrtranar Hfl. 11.

hjaldrþorinn, *adj., in pugna audax;* Efdr. 18.

hjaldrǫrr, *adj., in pugnando acer;* Isl. 26.

hjald-Viđurr, *m., deus (Oden) strepitûs;* hjaldr haffaxa Hávars drífu *tumultus navium bellicarum, pugna navalis;* hjald-Viđurr h. H. d. *deus pugnæ navalis, i. e. prœliator* Vkl. 4.

hjalt, *n., globulus ab utraque parte capuli; capulus;* hjalt vǫrru *globus maris i. e. saxum;* Nanna vǫrru hjalts *i. e. femina gigas* Þdr. 5; hjalta harðfœtr *duri pedes capulorum, i. e. gladii* Hkm. 6.

Hjaltar, *m. pl., incolæ insularum Shetlandicarum;* Hjalta grund = Hjaltland R. 11.

hjarl, *n., terra; regio;* hjǫrr fær hjarl jarli Sgdr. 2; Vkl. 24; flýja af hjarli R. 7.

hjarn, *n., nix congelata; acc. pl.* hjǫrn L. 10.

hjarna, *n., cerebrum; caput;* mœnir hjarna *fastigium cerebri l. capitis, i. e. vertex* Hlg. 19; Yt. 32; Kkm. 7.

Hjarrandi, *m. pr., nomen Odinis;* hurð Hjarranda *i. e. clipeus* Rdr. 11.

hjarta, *n., cor;* glatt hjarta Em. 1; frœknligt hjarta Edr. 9; Kkm. 5. 22; hjartat hristist L. 54; L. 80; við hjarta syni mínum Kkm. 17; lagar hjarta *cor pelagi i. e. lapis* (= steinn), *itaque* við lagar hjarta = *apud* Steinn *(nomen villæ)* Yt. 35; frœknu hjarta *forti animo* R. 5; L. 83. 84. 95; Góinn byggvir sal hjarta Kkm. 27; standa til hjarta Yt. 28; slítr af hjarta rótum *de præcordiis penitus discerpit* L. 77; rauðu hjartans blóði L. 85; L. 50; hugfull hjǫrtu Bgl. 3; stalldræp hjǫrtu Hr. A. 12; Edr. 22; Kkm. 26; hjǫrtun játi L. 32.

hjá, *præp. et adv., apud, juxta; coram.* — 1) *præp. c. dat.;* hjá jǫfur Gauzkum Yt. 46; hjá mér Sk. 92. 108. 111; Kkm. 13; L. 40; Sk. 3. 5. 74. 77. 81. 86. — 2) *adv.;* fátækt fólkit hvíldi hjá Sk. 43; þar hjá Sk. 80.

hjálmaðr, *adj., galeatus;* (valkyrjur) sátu hjalmaðar Hkm. 11.

hjálmaskóð, *n., noxa galearum, i. e. gladius;* hreggviðir hjálmaskóðs Jdr. 20.

hjálmeldr, *m., ignis galeæ, i. e. ensis;* gilðar hjálmelda Hdr. 8.

hjálmfaldinn, *part. compos., galeatus;* Hlg. 3; Vkl. 5.

hjálmhirðr, *part. compos., galeâ tectus;* fœrðu hjálmhirða hausa Hrfm. 8.

hjálmnjǫrðungar, *m. pl., viri galeati, pugnatores;* G. 55.

hjálmr, *m., galea;* skal hirða hjálm vel Hkm. 17; Kkm. 13; hjálmi faldinn Vkl. 17; Edr. 18; á skǫr hjálmi Kkm. 8; hjálms hristir *præliator* Kkm. 15; hjálms runnar *pugnatores* Isl. 14; hjálms hregg *procella galeæ, pugna* Isl. 21; kljúfa hjálma Jdr. 24. 26; Vkv. 11; Hr. A. 6; Kkm. 2; (á) grǫfnum hjálmum Hkv. 19; Ódr. 1; Vkv. 5; at hjálma móti *in pugna* Kkm. 7.

hjálmrǫðull, *m., sol (i. e. ignis) galeæ, i. e. gladius;* við hjálmrǫðul Hfl. 8.

hjálmskœðr, *adj., galeis infestus;* hjálmskœð hríð Hamðis klæða *pugna* G. 52.

hjálmsproti, *m., virga galeæ, i. e. gladius;* verja hjálmsprotum Efdr. 5.

hjálmstofn, *m., statumen galeæ, i. e. caput;* skjómar bitu hjálmstofn Kkm. 14.
hjálmtamiðr, *part. compos., galeæ assuetus;* hólmreyðar hjálmr *galea serpentis* = œgishjálmr, *galea terrifica, qua tectus Fafner serpens thesauro incubuit;* hólmreyðar hjálmtamiðr *assuetus galeæ terrificæ; qui terrorem aliis injicit* Gldr. 6.
hjálmþrima, *f., tonitru galeæ, i. e. pugna;* gjarn hjálmþrimu Isl. 4.
hjálmunlá, *f., æstuarium gubernaculi* (hjálmun = hjálm, *f., gubernaculum*), *terra gubernaculi, i. e. mare;* grá hjálmunlá gnúði Kdr. 4.
hjálp, *f., auxilium;* gefa hjálp ehm *opem alicui ferre* G. 38; fyr sinni hjálp ok minni *pro sua et mea salute* L. 99; til hjálpar mǫnnum L. 86; L. 85.
hjálpa (halp, holpinn), *v., opem ferre; juvare;* hjálp mér, dróttinn! L. 75; hjálpast lýðir *homines salvantur* L. 62.
hjálpræði, *n., auxilium; præsidium;* hjálpræði guðs L. 22.
hjól, *n., rota;* hjól Hǫgna meyjar *i. e. clipeus;* gjǫld hjóls meyjar Hǫgna Rdr. 2.
hjúfra (að), *v., flere; plorare;* engan þarf at hjúfra mann Mhk. 24.
hjúka (að), *v., curare; tueri; c. dat.* hjúka drengjum Sk. 20; honum var ekki hjúkat þar Sk. 36.
hjǫrdjarfr, *adj., in ense tractando audax;* Ódr. 4.
hjǫrð, *f., grex;* mækir hjarðar *gladius gregis i. e. cornu* Yt. 26.
hjǫrflóð, *n., flumen gladio effusum, i. e. cruor;* hnigreyr hjǫrflóðs R. 24.
hjǫrgráp, *n., procella gladii; pugna;* hríðǫflugr hjǫrgráps R. 34.
hjǫrkleyfðr, *part. compos., gladio dissectus;* of hjǫrkleyfðu valtafni Hrfm. 10.
hjǫrlaut, *f., pascuum gladii, i. e. clipeus;* hyrr hjǫrlautar *ignis clipei, i. e. ensis* Vkl. 22.
hjǫrleikr, *m., ludus gladii; pugna;* hjǫrleiks hvati Hfl. 14.
hjǫrr, *m., gladius;* hjǫrr gall R. 5; æfr hjǫrr Gldr. 5; Sgdr. 2; G. 43. 44; hœfis hjǫrr *cornu* Yt. 28; rjóða hjǫr Hfl. 10; G. 50; með hjǫrvi Kkm. 1 *cett.;* Bgl. 2; harðgervum hjǫrvi Efdr. 15; Bgl. 15; G. 52; á hjǫr þunnum Efdr. 6; óþyrmir hjǫrs Vkl. 2; hjǫrs hríðremmir Vkl. 4; hjǫrvar sungu hátt Bdr. 6; hreggboði hjǫrva *præliator* Jdr. 36; hjǫrva hríðgørvandi *id.* Isl. 21; hreggviðr hjǫrva *id.* Jdr. 30; hjǫrva hlam *pugna* Hfl. 4; hjǫrva gnýr *id.* Ódr. 1; hjǫrva borg *clipeus* Edr. 32.
hjǫrregn, *n., pluvia gladii, i. e. pugna;* Njǫrðr hjǫrregns Isl. 20.
hjǫrstœrðr, *part. compos., gladio auctus;* at hjǫrstœrðum hjaldri Hrfm. 19.
hjǫrtr, *m., cervus;* stinga hjǫrtr *cervus rostri, i. e. navis;* skreytir stafna hjǫrtum stinga *proras navium ornat* Hátt. 73.
hjǫrþryma, *f., sonitus gladii; pugna;* til hjǫrþrymu harðrar Jdr. 13.

Hjǫrungavágr, *m. pr., sinus maris Norvegici;* á víđum Hjǫrungavági Jdr. 20.

hjǫrveđr, *n., procella gladii; pugna;* hjǫrveđrs óđstafr Vkl. 6.

hlađa (hlóđ, hlađinn), *v.* — 1) *struere, exstruere;* hlóđ valkǫstu Ódr. 3; at kesti, þeims gođ hlóđu Hdr. 6. — 2) *onerare aliquid aliqua re;* hlađa eht ehu, *e. gr.* hlóđk mærđar hlut *(dat.)* hugknarrar skut *(acc.), oneravi carmine pectus, i. e. carmen memoriæ mandavi* Hfl. 1; hlóđ vǫllu valfǫllum Vkl. 23; hlóđu hlýrvigg Hamđis klæđum Ódr. 1; hlađnar skeiđr Hr. S. 13; hlađin borđ Hátt. 76; hlađinn *c. gen., e. gr.* (knerrir) vǫru hlađnir hǫlđa ok hvítra skjalda Hkv. 8. — 3) *prosternere; c. dat. e. gr.* virđar hlóđu vegstórum baug-Nirđi Hrfm. 18; hlóđu seglum *vela deduxerunt* Hr. S. 6; frák at hann hlœđi Ármóđi Jdr. 29.

hlam, *n., clangor, strepitus;* hlam vas á hlífum Hkv. 9; hjǫrva hlam Hfl. 4.

hlaupa (hljóp, hlaupinn), *v., currere;* halrinn hleypr Sk. 15; fjandr hlaupa L. 61; ept dvergi hljóp Yt. 2; hljóp þar í milli Sk. 183; hljópu of Jađar Hkv. 11; Bdr. 2; fúsir hlupu L. 49. — *Cum adv., e. gr.* hlaupa eptir *ire petitum, currere alicujus rei parandæ causa* Sk. 106; hlaupa upp *consurgere* Hkv. 17; Sk. 129. 131. 135.

hlaupá, *f., amnis rapidus; acc. pl.* hlaupár Þdr. 5.

hlátr, *m., risus;* (hann) firrist hlátr L. 42; hlátrar bann *lacrimæ* Mhk. 9; ór hlátra ham Hfl. 20.

hlátrelliđi, *m., navis cachinni, i. e. pectus;* kjǫlr hlátrelliđa *carina hujus navis i. e. spina dorsi* Þdr. 14.

hlekkr, *m., vinculum; catena;* á Manar hlekk *super vinculum Menaviæ, i. e. super mare* Hátt. 77.

hlenni, *m., prædo; latro;* helkannandi hlenna hlymræks Gldr. 3; hlenna hneigir Vkv. 5; hlenna rýrir, dólgr, þrýstir Hr. A. 8. 12.

hleypa (pt), *v., in cursum incitare; c. dat. instr. (obj.) et acc. viæ, e. gr.* hleypa hnigfák Haka slóđ geima *equum Hakii (i. e. navem) per undas regere* Hátt. 71; hleypir hlunna skíđum svana fjǫll Hátt. 76; brandar hleyptu blóđi *gladii cruorem emiserunt* Hr. S. 8.

hleypimeiđr, *m., (arbor) in cursum incitans;* hlunnviggja hleypimeiđr *incitator navium* Ódr. 5.

hliđ, *f.* — 1) *latus;* standa á hliđ mér *ad latus meum se applicare* Snt. 14. — 2) *cornu, latus exercitûs;* hliđ vasat á hæl *ala (exercitûs) pedem non retulit* Bgl. 2 *(cfr tamen ann. ad h. l.).*

hliđ, *n., apertura ostii;* hliđ á frændgarđi *lacuna sæpimenti gentilicii, damnum familiæ* Snt. 6. — *Huc fortasse* vasat (hliđ á hæl Bgl. 2 *referendum (cfr ann. ad h. l.).*

*hlimma (hlamm, *hlumminn), *v., sonare, clangere, strepere (cfr anglosax.* hlimman *l.* hlymman); hlamm heinsǫđull Hfl. 8.

hlíđ, *f., clivus;* hlíđar þang *i. e. silva* Yt. 34; hlíđir *(acc.)* Meita *i. e. undas* Hr. A. 9.

Hlíð, *f., locus quidam Norvegiæ;* þars heitir Hlíð G. 37.

hlíf, *f. clipeus;* flest hlíf vard brotna Bdr. 4; málmr beit hlíf Isl. 26; hlífar valdr *possessor clipei, prœliator,* Gldr. 4; við hlífar þram Hfl. 4; hlífar flagð *furia clipei; securis* Vkl. 15; Þdr. 11; hlífar brustu R. 23; Edr. 17; fram fyr hlífar *ante clipeos, i. e. ante vexilla* Jdr. 24; Gldr. 5; Hkm. 11; Bdr. 6; hlífum keyrði Edr. 24; á hlífum Hkv. 9; Jdr. 32; gnýr hlífa Bdr. 10; hlífa gálkn *gladii* Efdr. 8.

hlífa (fð), *v., tueri, protegere; c. dat.* hylli goðs mun hlífa stilli Edr. 11.

hlífinauma, *f., dea l. femina præsidium præstans;* hlífinauma hallvarþs *Hela* Yt. 43 (*cfr ann. ad h. l. et art.* hallvarpr).

hlífskjǫldr, *m., clipeus tegens; præsidium;* hlífskjǫldr Dana *tutor Danorum* Kdr. 8.

hljóð, *n., silentium; attentio aurium;* viljak hljóð Hlt. 1; hljóðs biðjum hann Hfl. 2; R. 1; Jdr. 1.

hljómboði, *m., qui crepitum movet;* hljómboði darra *crepitum ensium movens; bellator* Isl. 19.

hljómr, *m., sonus, clangor;* hljóms lof *(acc.) laudem sonoram* Vkl. 3.

hljómváttandi, *part. compos., qui crepitum contestatur;* hrælinns hljómváttandi *qui præsens in crepitu gladiorum (in pugna) interest; bellator* R. 3.

hljómviðr, *m., arbor crepitum movens;* darra hljómviðr *bellator; acc. pl.* hljómviðu Isl. 20.

hljóta (hlaut, hlotinn), *v.* — 1) *sortiri; nancisci; obtinere;* vér hljótum þat Edr. 13; hlautk mein af því Efdr. 5; Óðinn hlaut val Vkl. 23; hlaut sigr Gldr. 7; Hdr. 4. 7; Þdr. 18; Isl. 25; Sk. 124; sorg hlutu víf G. 29; hafa þau dœmi hlotit *hæc experti sunt* Mhk. 3. — 2) *cogi; debere; aliquid faciendum habere; c. infin. e. gr.* viðbit hlýtr at synja sjálft Sk. 41; þótt regla hljóti at víkja undan *quamvis regula exceptionem necessario patiatur* L. 97; hlaut at láta laust helga menn *viros sanctos dimittere cogebatur* L. 61; hlaut blása *(ignem) sufflare debebat* Hlg. 4. — 3) *periphrastice usurpatur c. inf., e. gr.* hlaut meiða = meiddi Þdr. 10.

hlóðyn, *f., tellus, terra;* álfr hlóðynjar myrkmarkar *i. e. præfectus Norvegiæ* Vkl. 18. (*Cfr* Hlóðyn, *f. pr. = dea Tellus).*

Hlórriði, *m. pr., Thor deus;* Hlórriði geira garðs *deus (Thor) procellam ensium movens, i. e. prœliator* Vkl. 8.

hlummr, *m., manubrium remi;* spenna hlummi *complecti manubria remorum* Hátt. 75.

hlunnr, *m., scutula; phalanga lignea navibus subducendis l. deducendis subjecta;* af stinnum hlunni Hr. A. 2; af hlunni sléttum Hr. A. 11; ganga af hlunni Hátt. 71; ór dregnum hlunni Hr. S. 12; af nýjum hlunnum Hr. S 3; hlunna reið *rheda phalangarum, i. e. navis* Hr. A. 8; hlunna skíð *navis* Hátt. 76.

hlunnvigg, *n., jumentum scutulæ i. e. navis;* hafrǫst hristir hlunnvigg Hátt. 74; hleypimeiðr hlunnviggja Ódr. 5.

hlust, *f., cochlea auris;* hlustar munnum *oribus l. ostiis auris, i. e. auribus* Isl. 1; hlusta grunnr *i. e. caput* Hdr. 4.

hlutgjarn, *adj., qui alienis negotiis libenter se immiscet;* Mhk. 16.

hlutr, *m.* — 1) *sors; fortuna; conditio;* velja hlut ehm R. 8; meiri *l.* hæri hlutr = *melior fortuna, victoria, quare* bera hæra hlut *victoriam reportare, superiorem discedere* Isl. 6; áðr næði Ormi eðr meira hlut *(dat.)* Efdr. 15. — 2) *pars;* hverfa at sér enn mjóvara hlut mækis Yt. 25; þrimr hlutum minna *triplo minorem exercitum* G. 32. — 3) *res; e. gr.* hlaða mærðar hlut *(dat.)* hugknarrar skut *onerare pectus l. animum rebus poëticis i. e. carmen memoriæ mandare* Hfl. 1.

hlym-Narfi, *m., Narvius (gigas) strepens;* hlym-Narfi hlífar flagðs *gigas strepens securifer i. e. prœliator* Vkl. 15.

hlym-Njǫrðr, *m., Njardius (deus) strepens;* hlym-Nirðir Hagbarða hurða *numina clipeis strepentia i. e. prœliatores; dat. pl.* hlym-Njǫrðum Vkl. 18.

hlymr, *m., strepitus;* hlymr varð hellis Kumra Þdr. 13.

hlymrækr, *adj., strepitum amans; turbulentus;* helkannandi hlenna hlymræks Gldr. 3 *(ubi F. Jonssonius legit* drótt Þróttar hlymræks *= turba bellatoris;* Þróttar hlymr = *strepitus Odinis, pugna;* þróttar hlymrækr = *prœliator).*

hlymþél, *f., lima sonora, i. e. baculus præferratus;* hlymþél hreggi hǫggvin Þdr. 6.

hlynr, *m., acer; platanus;* hlynr peitu *acer hastæ l. hastatum, i. e. vir; dat.* hlyn þessum Isl. 2.

hlýða, *f., pluteus utrilibet navis lateri affixus ad fluctus avertendos;* hlýðan skalf Edr. 16; studdi borðvið hlýðu *tabulas navium pluteo munivit* Edr. 5; orða hlýðu afskýfðr *pluteum verborum i. e. linguam præcisus* G. 26.

hlýða (dd), *v.* — 1) *aures præbere; c. dat.* hlýða brag *(carmini)* G. 9. 11; hlýð nú orðum várum L. 28; þótt einigir ýtar mér hlýði Jdr. 1; *alia structura est* hlýð til óðar Hr. A. 1; hlýðið til hvat búmenn vilja Bgl. 12; Hkv. 1; at hlýða *auribus percipere* L. 46. — 2) *obedire; c. dat.* hlýðir einum goði G. 6; L. 24; at hlýða stilli Edr. 23; L. 14.

hlýðinn, *adj., obediens;* hold hennar *(i. e. Mariæ)* hlýðinnar L. 24.

hlýja (hlýða *l.* hlúða), *v., tegere, defendere; c. dat.* gǫtvar hlýðut hungreyðǫndum við strengjar hagli Hkdr. 7.

hlýr, *n., una pars cujusvis rei bipartito distributæ aut eorum quæ bina sunt; e. gr.:* 1) *gena.* — 2) *latus clipei;* á hlýri Hildar fats *in latere l. in tabula laterali Hildæ vestis, in latere clipei* Hlg. 1. — 3) *prora;* gylt hlýr R. 14; kalt hlýr Hátt 76; Hr. A. 2; hlýrs goti *equus proræ, navis* Efdr. 16; hlýr þolðu hríð Vkv. 5; skaut hlýrum

proras deduxit Edr. 5; hrǫnn þó hlýrum *unda proras aspersit* Bdr. 2; Jdr. 33.

hlýri, *m., frater;* Haralds hlýri Edr. 12; G. 32; gœddi hlýra Bjarnar Edr. 26; at hefna síns hlýra Isl. 17; hlýrar tveir Isl. 9.

Hlýrskógsheiđr, *f. pr., tesqua in confinio Jotlandiæ septentrionalis et meridionalis sita;* á Hlýrskógsheiđi G. 28.

hlýrvigg, *n., jumentum proræ, i. e. navis;* hlađa hlýrvigg ehu Ódr. 1.

hlæja (hló, hleginn), *v., ridere;* hirđin tók at hlæja Sk. 90; seggrinn hló Sk. 146. — *Cfr* læja!

hlœgja *l.* **hlægja** (gđ), *v., oblectare, risum excitare;* hlœgir jǫfur *regem oblectat* Hkv. 23; hlœgir (hlægir) mik *me gaudet* Kkm. 25; L. 60.

hlǫđr, *m., prostrator;* hlǫđr Fenris kvánar *Thor* Þdr. 13; Dana hlǫđr *i. e. Olavus Sanctus* Kdr. 5.

Hlǫkk, *f. pr., una ex Bellonis (Valkyriis) antiquorum; hæc vox sæpe in circumlocutionibus usurpatur, e. gr.* runnar Hlakkar *i. e. præliatores, viri* Isl. 24; Hlakkar segl *clipei* Vkl. 2; Hlakkar tjǫld *id.* Kkm. 13; Hlakkar mót *pugna* Vkl. 9; Hlakkar haukar *i. e. corvi* Hr. A. 15.

hnakkmarr, *m., equus vector (a* hnakkr = *ephippium);* međ hnakkmars hǫfuđfetlum Yt. 18.

hnefi, *m., pugnus;* lét hnefa skjalla viđ eyra Hdr. 4.

hneiga *l.* **hneigja** (gđ), *v., inclinare, demittere;* hrafna víns glóđa hneigendr *qui gladios inclinant; vibratores gladiorum* Isl. 1; hneigđi háls *collum inflexit* L. 52; hneigđ *incurva* L. 54.

hneigihlíđ, *f., clivus submissus;* ór hárs hneigihlíđum *ex clivis comæ devexis, e calvaria* Hlg. 20.

hneigir, *m., repressor;* hlenna hneigir Vkv. 5.

hneitir, *m., qui repellit, concutit;* hneitir undirjálfrs bliku *fragoris fulmen concutiens i. e. Thor* Þdr. 19; jǫfra hneitir *oppressor regum* Hr. S. 5.

Hneitir, *m. pr., gladius Olavi Sancti* G. 43.

hnekkir, *m., qui repellit;* tortrygđar hnekkir *qui desperationem pellit* Efdr. 2.

hneppa (pt), *v., in augustum cogere; premere;* skatnar lágu hneptir Sk. 185.

hnepta (pt), *v., arcte conferre; c. dat.* hnepta hǫfđum *i. e. congregantur* Bgl. 13.

hnigfákr, *m., equus mobilis, (fluctibus) jactatus;* hnigfákr Haka *i. e. navis, quare* hleypa hnigfák *(dat.)* Haka *in nave equitare, navigare* Hátt. 71.

hniggrund, *f., terra fluctuans;* hniggrund hafbekks *i. e. mare;* hrinda hniggrund *(dat.)* hafbekks Hátt. 75.

hnigreyrr, *m., arundo vibrabilis;* hnigreyrr hjǫrflóđs *arundo cruorem effundens i. e. gladius; gen.* hnigreyrs R. 24.

Hnikarr, *m. pr., nomen Odinis;* bjálfi Hnikars *i. e. lorica* Isl. 13.
hnit, *n., conflictus; collisio;* við fleina hnit Hfl. 6.
hnitveggr, *m., agger conflictûs (pugnæ), i. e. clipeus;* við harðan hnitvegg Efdr. 7.
hníga (hné *l.* hneig, hniginn), *v.* — 1) *cadere;* hníga fyr sverðum Kkm. 11; Kkm. 15; Haraldr hné Sk. 133; hné fyr hamri Hlg. 18; Hkm. 8; Hfl. 6; Efdr. 25; R. 18. 20; hnigu fjǫrvanir Gldr. 5; hniginn 's *prostratus est* Bj. 7. — 2) *descendere;* himnadýrðin hneig á jǫrðu L. 34. — 3) *inclinato corpore venerari;* hirð hnígr þingat G. 5.
hníta (hneit, hnitinn), *v., allidi, infligi;* slíðra þorn hneit við hjarta Kkm. 17.
hnjósa (hnaus), *v., sternuere;* ekki er trútt at hnjósi Sk. 189.
hnoss, *f., res pretiosa; ornamentum;* hollar hnossir H. S. 21; skrín gǫfguð hnossum Edr. 29.
hnykkilundr, *m., arbor dispergens;* hnykkilundar hreins handbáls *qui aurum purum dispergunt, i. e. viri* R. 34.
hnykkimeiðr, *m., arbor vibrans = vir qui vibrat alqd;* hnykkimeiðum hjǫrflóðs hnigreyrs *gladium vibrantibus, i. e. viris* R. 24.
hnykkir, *m., qui quassat alqd;* at hrææklungrs hnykki *i. e. ad bellatorem, ad virum* Isl. 21.
hnykkja (kt), *v., arripere; eripere; c. dat.* hnykti hann Skíða um hallardyrr Sk. 183.
hnøggvi, *f., tenacitas;* hnøggvi slíta *tenacitatem dirumpere, i. e. a tenacitate abstinere* Edr. 4.
hoddabrjótr, *m., fractor auri;* (hodd, *thesaurus, divitiæ*), *i. e. vir liberalis; acc.* hoddabrjót G. 37.
hodd-dofi, *m., tenacitas, sordes (quasi torpor auri);* lofa hodd-dofa Hfl. 17.
hoddlógandi, *part. compos., aurum dissipans; acc. pl.* hoddlógendr *viros* Isl. 2.
hoddmildr, *adj., auri liberalis;* hoddmildum Óleifi Hdr. 1.
hof, *n., fanum, delubrum;* hofs land *fundus templi* Vkl. 8.
hofgylðir, *m., lupus fani, i. e. ignis* Yt. 41.
hofreginn, *m., genius fanorum; deus in fanis cultus; acc.* hofregin *de Thore* Hlg. 15.
hold, *n., caro;* hold loðir í klóum Hkv. 3; haukr sleit hold Kkm. 19; hold ok blóð L. 83; hold ok bein L. 93; holdit blátt Sk. 196; Ódr. 7; Efdr. 6; L. 11. 30. 54. 78; af holdi þínu L. 29; L. 12. 24; af holdsins bǫndum L. 83.
holdgan, *f., incarnatio;* í holdgan þinni L. 32.
hollr, *adj.* — 1) *benevolus; propitius; c. dat.* hollr hánum Hlg. 3; Edr. 25; Isl. 4; hverr es gørir hann hollan sér G. 66; Isl. 23; hendr holls vinar Hlg. 7; róða seggjum holls (*pro subst. = Christi*) G. 34. — 2) *gratus; acceptus;* hollar hnossir Hr. S. 21; holl laun G. 70.

hollvinr, *m., amicus favens;* hollvinr minn! Hr. A. 7; mínir hollvinir Efdr. 5.
holr, *adj., cavus;* (hirzla) innan hol sem kista Sk. 14; á hola báru *in undam cavam* Edr. 5.
holt, *n., clivus silvester;* holt ok mýrar L. 93.
Holt, *n. pr., prædium quoddam in regione Norvegiæ Vestfoldensi situm* Yt. 47.
horfa (fđ), *v., spectare; intueri;* horfđu *(specta tu)* á Hilditǫnn Sk. 72.
horn, *n.* — 1) *cornu;* skóf horn Mhk. 8. — 2) *cornu potorium;* međ stúti horns Sk. 126; gyld horn R. 13. — 3) *cacumen; promontorium;* á horni bjarga *in cacumine montium* Hkv. 2; á millum horna lands Sk. 15.
Horn, *n. pr., promontorium Islandiæ;* austr af Horni Sk. 54.
hornklof, *n., furca cornuum (bubulorum);* hornklofi halda ehu *aliquid cornibus tenere, in sua potestate habere* Hfl. 18.
horskr, *adj., prudens; elegans; sapiens;* horskr Em. 7; enn horski Bragi Em. 3; tunga es svá horsk, at G. 64; fella hǫlda horska Isl. 26; munuđ horsk ok rík viđ guđdóm líkjast L. 17.
hóf, *n., modus; temperantia;* í hófi *moderate* Bgl. 12.
hófa (ađ?), *v., convivium* (hóf, *n.* = *convivium, epulæ*) *celebrare;* sú, (er) jafnvel kunni hófa Sk. 112.
hófr, *m., ungula;* hófr skotnađra *ungula jaculorum, i. e. cuspis stimulorum;* fyr settu hóf skotnađra í byrmǫrk *cuspidem in fluvio sibi prætenderunt* Þdr. 6.
hógbrotningr, *m., ramus commodus;* hógbrotningi skógar *i. e. baculo Gridæ* Þdr. 19.
hógdrœgr, *adj., facilis protractu; promptus;* esa vænligt né hógdrœgt Snt. 1.
hógreiđ, *f., cisium commodum;* hafrar hógreiđar Hlg. 15.
hól, *n., jactantia;* hvórki er þat hól né skrum Sk. 61.
Hólar, *f. pl. pr., sedes episcopi Islandica;* á Hólum Sk. 200.
hólkr, *m., munimentum tubulatum, baculo præfixum;* hólkrinn stórr Sk. 169; gef mér hólk á staf Sk. 101; Sk. 102. 192; hólkinn misti húsgangsmann Sk. 63; í stæltum hólki Sk. 130; Sk. 11; í hólkinum Sk. 151.
hólmfjǫturr, *m., vinculum (cingulum) insulæ, i. e. mare;* Hǫrđa hólmfjǫturs valdr *dominus maris Hordensis (i. e. Norvegici), Haquinus dynasta* Vkl. 17.
Hólmgǫngu-Bersi, *m. pr., vir Islandus, pugnis singularibus* (hólmgǫngur) *sæpe implicatus* Isl. 24.
Hólmgǫngu-Starri, *m. pr., vir Islandus* Isl. 27.
hólmr, *m.* — 1) *propr. culmen; collis.* — 2) *locus sæptus, e. gr. ad pugnam singularem faciendam adaptatus;* vinna sjaldan happ á hólmi Isl. 26; *etiam locus ubi est refugium, e. gr.* hólm lézk at skildi *loco sæpto, l. refugio (alii: insulâ) pro clipeo usus est* Hkv. 10.

— 3) *parva insula;* í hólmi Rdr. 11; á randar hólmi *in insula clipei, in clipeo* Hlg. 18.

Hólmr, *m. pr.* = Borgundarhólmr, *Bornholmia insula;* at Hólmi Ódr. 2.

hólmreyðr, *f., salmo (alpinus) insulæ l. terræ, i. e. serpens;* hólmreyðar hjálmtamiðr Gldr. 6.

Hólmrygir, *m. pl., incolæ insularum Rogalandiæ;* hét á Hólmrygi Hkm. 3; hafnaði Hólmrygja meyjum Hkv. 14.

hóp, *n., mare;* hóps hyrr *ignis maris, i. e. aurum;* hóps hyr-Njǫrðr R. 35.

hót, *n., multum; aliquantum;* hóti fleira *aliquanto copiosius* R. 24; heldr hóti minni *sane aliquanto inferior* Jdr. 8; hóti síðr Mhk. 1.

hót, *n. pl., minæ;* ætla hót at móti ehm Bgl. 13; engi þarf at hræðask hót Mhk. 16.

hóttr, *vide* háttr!

hraðmæltr, *adj., eloquio citus; disertus;* enn hraðmælti Hrfm. 7.

hraðr, *adj., celer;* hraðr at snildar verki Sk. 73; Sk. 103.

hraðskyndir, *m., qui rem aliquam cito accelerat;* hraðskyndir gunnar Þdr. 16.

hrafn, *m., corvus;* hrafn enn hvassleiti Bdr. 12; Ódr. 3; Kkm. 2; Isl. 10; Hrfm. 10; rœða við hrafn Hkv. 1; *dat. sg.* hrafni Hfl. 11; Kkm. 16; Isl. 7; bregða sút hrafns *curas corvi dissipare, i. e. corvum præda delectare* Isl. 25; *nom. pl.* hrafnar R. 18; Kkm. 8; *voc.* Hkv. 3; *acc. pl.* hrafna Hdr. 7; *dat. pl.* hrǫfnum Ódr. 7; *gen. pl.* hrafna Hfl. 10; vǫrðr hrafna hranna *custos corvorum undarum i. e. navium* Vkl. 3; stefnir stǫðvar hrafna *cursum dirigens corvorum stationis navalis i. e. navium* Hkdr. 4; hrafna vín *i. e. cruor* Isl. 1.

hrafnáss, *m., deus ex genere Ansium, corvorum possessor, i. e. Oden;* vin hrafnásar *amicus Odinis i. e. Lokius* Hlg. 4.

hrafnblár, *adj., corvi instar lividus; niger;* hrafnbláir Erps of barmar Rdr. 3.

hrafnfreistaðr, *m., corvorum consultor, i. e. Oden;* mǫgr kynfróðs hrafnfreistaðar *i. e. Balder* Hdr. 6.

Hrafnketill, *m. pr., vir quidam a rege Ragnare ad Bragium poëtam missus* Rdr. 1.

hrakferð, *f., iter ignominiosum;* spáðu mér engra hrakferða Sk. 60.

hrammr, *m., manus expansis digitis; ungues;* und hramma gammi nás Vkl. 16.

hrammþviti, *m., lapis digitorum, i. e. annulus gemmatus;* bjóðr hrammþvita *præbitor annulorum, vir liberalis* Hfl. 17.

hrannabrjótr, *m., fractor undarum; vir navigandi peritus* Jdr. 13.

hrap, *n., præceps ruina, prolapsio;* fara hrǫpum *præcipitanter cadere* L. 16.

hrapmunnr, *m., os velox;* hrapmunnum handa svalg *oribus velocibus manuum glutivit i. e. digitis velocibus arripuit* Þdr. 16.

hraun-Atli, *m., Atlius i. e. gigas in aspretis* (hraun = *massa rigida saxorum igne subterraneo liquefactorum*) *habitans;* sprakki hraun-Atla *uxor gigantis* Isl. 5.

hraundrengr, *m., vir in aspretis habitans; gigas* Hlg. 17.

hraustla, *adv., fortiter;* Hkv. 7.

hraustr, *adj., fortis;* hraustr Óláfr G. 18. 21 *cet.;* Ódr. 1; G. 63; Jdr. 36. 37; Isl. 17; Vagn enn hrausti Jdr. 14; ugđu foldvǫrđ hraustan Edr. 32; *dat. sg. m.* hraustum Isl. 16; hraustir menn G. 54; Jdr. 20; hraustar hetjur Jdr. 41.

hregg, *n., procella;* hvast hregg Bdr. 2; grimt hregg Bdr. 10; hríđar hregg Hrfm. 16; í hreggi Mhk. 21; hlymþél hreggi hǫggvin Þdr. 6; skýja grjóti hreggi keyrđu *grandine vento incitatâ* Jdr. 32; húfstjóri vafreyđa hreggs Þdr. 14. *Sæpe in circumlocutionibus pugnæ usurpatur, e. gr.* geira hregg *pugna* Gldr. 5; mækis eggja hregg *id.* R. 20; hjálms hregg *id.* Isl. 21; fólkveggs drífar hreggi *pugnâ* Vkv. 10; til Hildar hreggs *ad pugnam* Gldr. 4.

hreggbođi, *m., procellam offerens;* hjǫrva hregg *pugna, et* hjǫrva hreggbođi *pugnator* Jdr. 36.

hreggský, *n., nubes turbida, procella* (ɔ: *telorum*); hreggský slitu hringa Kkm. 9.

hreggvana, *adj. indecl. neutr., procellæ egenum; impers. c. dat. pers. et gen. rei, e. gr.* Þorkatli varat hreggvana sprakka hraun-Atla Isl. 5; *ad verbum = Thorketillo non fuit egenum* (ɔ: *Thorketillus non fuit egenus*) *procellæ uxoris gigantis i. e. animositatis l. fortitudinis. Cfr SnE, AM I 540, ubi legitur:* huginn skal svá kenna, at kalla vind trǫllkvenna *i. e. animus sic denominandus est, ut appelletur ventus feminarum gigantearum; est itaque* hregg sprakka hraun-Atla = *animus.*

hreggviđr, *m., arbor procellæ;* hjálmaskóđs hregg *procella gladii, pugna; quare* hreggviđir hjálmaskóđs *arbores pugnæ, i. e. bellatores* Jdr. 20; *eodem modo* fyr hreggviđum hjǫrva Jdr. 30.

hreinferđugr, *adj., purus et castus;* sendi helgan anda hreinferđugastan *misit spiritum sanctum castissimum* L. 68; innsigli hreinferđugastra meydómsgreina L. 33.

hreingróinn, *part. compos.; pure, splendide obductus;* blađ hreingróit steini *folium pulchro colore obductum, pulchre pictum* Rdr. 1.

hreingǫrr, *adj., splendide elaboratus;* á hreingǫru hlýri Hlg. 1.

hreinleikr, *m., castitas;* borgarmúrr geymandi bygđ hreinleiks dygđa *(de virginitate S:tæ Mariæ)* L. 30.

hreinlífi, *n., castitas;* sjálft hreinlífit *(de S:ta Maria)* L. 27; hreinlífis dygđar dúfa L. 89.

hreinn, *adj., purus, mundus; serenus, clarus;* Kristr enn hreini Efdr. 28; hrein hǫfn Hrfm. 5; međ dyggleik hreinum L. 14; G. 70; L. 30; af meyju hreinni L. 33; međ hreinu vatni G. 22; G. 24; hǫnd hreins Óláfs G. 61; hnykkilundar hreins handbáls R. 34; međ æđar

hreinar L. 37; hrein musteri *templa splendida* Edr. 25; dróttinn einn er hreinni Márju L. 95; hreinast hold L. 83.

hreinn, *m., tarandus; rheno;* hreinn gnípu *tarandus rupis i. e. gigas;* á hreini gnípu Þdr. 13; rein hreins *ager tarandi, i. e. mons, rupes* Hlg. 16; ræsir glæsir hreina Rǫkkva reina *imperator splendidos reddit rhenones marium, i. e. naves* Hátt. 73; œsi-Þróttr hreina unnar *incitator rhenonum undis innatantium, i. e. navium* Isl. 15.

hreinsa (að), *v., purgare, mundare;* hreinsað brjóst L. 2.

hreistr, *n., squama;* hreistr ok ull L. 93.

hrekja (hrakta), *v., pellere;* hrekið hann Skíða Sk. 177; hraktr er fjandinn L. 62.

hrekk-Mímir, *m., gigas dolosus;* ekkjur hrekk-Mímis Þdr. 9.

hrekkr, *m., dolus, fraus; dat. pl.* hrekkjum L. 45.

hrella (ld), *v., tristitiâ afficere;* hreldr *contristatus* L. 78.

hretviðri, *n., procella;* hretviðri *(dat.)* jarðar skafls *tempestate e montibus veniente* Þdr. 8.

hreyfa (fð), *v., movere, commovere; c. dat.* hreyfði brandi sínum Sk. 135; Sk. 92; hreyfðisk *se movebat* Hkv. 4; Hrfm. 10.

hreystimaðr, *m., vir fortitudine præstans;* hverr hreystimadr Jdr. 8; *nom.* hreystimann Sk. 58; vinnur hreystimanna Jdr. 6.

hreytir, *m., qui dispergit;* hringa hreytir *annulorum distributor* Jdr. 43; Hátt. 73.

hrinda (hratt, hrundinn), *v., trudere, pellere, ejicere; c. dat., e. gr.* hrinda Þorkatli fyr borð af Ormi R. 29; hrinda hniggrund *repellere terram fluctuantem* Hátt. 75; Hr. S. 12; hratt brynju á vǫll *loricam in humum projecit* Hkm. 4; Kkm. 9; Hr. S. 11; hratt hyggju á flótta *consilium fugiendi pepulit, i. e. animum a fuga abduxit* Efdr. 2; grund grápi hrundin *terra tempestate adflicta* Hlg. 15.

Hringar, *m. pl., incolæ* Hringaríki, *provinciam Norvegicam, inhabitantes;* Hringa viðþingaðr Hrfm. 7.

hringbálkr, *m., trabs (i. e. arbor) ensifera* (hringr = *ensis*), *i. e. vir;* hringbálkar þornranns *i. e. gigantes* Þdr. 13.

hringberandi, *part. comp., annulos gestans, i. e. vir;* hlýði hringberendr Hkv. 1.

hringbrjótr, *m., fractor annulorum, i. e. vir liberalis* Hfl. 17.

hringdrífr, *m., annulos spargens, i. e. vir liberalis* Kdr. 10.

hringja (gð), *v., campanis sonare;* herr tók hringja Edr. 29.

Hringmaraheiðr, *f. pr., montana in regione, quæ* Ostangeln *appellatur, sita; acc.* Hringmaraheiði Vkv. 7.

hringofinn, *part. comp., hamis contextus;* (á) serkjum hringofnum *i. e. (in) loricis* Hkv. 19.

hringr, *m.* — 1) *orbis, circulus; dat. pl.* hringum *circumcirca; omnino; plene* Bgl. 9; Edr. 12; með hringum *id.* Bgl. 16; Hr. A. 14. — 2) *annulus;* veðja hringi ljósum R. 26; hrings særendr *i. e. viri*

liberales G. 22; hrings virđar *æstimatores annuli, viri* Hrfm. 18; þeir fingu Hildar svika (*alii:* svíra) hringa Rdr. 10; G. 46; á hringum Jdr. 37; (á) hringum handbærum Hkv. 19; Edr. 7; hringa meiđr *i. e. vir liberalis* Jdr. 14; hringa hreytir *id.* Jdr. 43; hringa Baldr *vir annulatus* Hr. S. 4; Gná hringa *i. e. femina annulos gestans* Jdr. 42; Rdr. 8. — 3) *hamus; annulus loricæ;* hreggský slitu hringa Kkm. 9. — 4) *gladius, ensis;* hrings hárǫdd *pugna* Isl. 14; hrings þing *id.* Isl. 9; hringa þing *id.* Isl. 18; *cfr* hringbálkr *et* stétthringr.

hringserkr, *m., subucula hamis contexta, i. e. lorica;* hringserkja bǫl *noxa loricarum, gladius* Jdr. 26.

Hringsfjǫrđr, *m. pr., sinus quidam Armoricæ* (Bretagne), *ut videtur;* í fǫgrum Hringsfirđi Vkv. 10.

hringskóđ, *n., noxa hami (loricæ), i. e. gladius, telum; gen.* hringskóđs R. 32.

hringskyrta, *f., subucula hamis contexta; lorica;* hringskyrtur hamri þœfđar Efdr. 9.

hringþverrir, *m., qui annulos diminuit, i. e. dispergit; gen.* hringþverris Hrfm. 18.

hringvarpađr, *m., qui annulos projicit; vir liberalis;* ævi hringvarpađar Edr. 3.

hrista (st), *v., concutere, commovere;* hafrǫst hristir hlunnvigg Hátt. 74; grœđir hristi hélug bǫrđ Edr. 16; *impers. c. acc.* svát búkinn hristi L. 75. — *Reflex. l. pass.* darrađr hristisk Hkm. 2; Hr. A. 2; hjartat hristist *cor contremit* L. 54; berg hristusk Hlg. 16.

hristimeiđr, *m., arbor concutiens, i. e. vir qui quassat;* hristimeiđar hjǫrva borgar *clipeum concutientes, bellatores* Edr. 32.

hristir, *m., concutiens;* hristir hjálms *qui galeam concutit, bellator* Kkm. 15.

hristi-Sif, *f., dea (Sifa) spargens;* hristi-Sif hringa *quæ annulos largitur, i. e. femina Hilda* Rdr. 8.

hríđ, *f., procella; tempestas; ventus nimbosus;* hǫrđ hríđ Jdr. 33; Kkm. 14; R. 17; Jdr. 16; hlýr þolđu hríđ Vkv. 5; hríđar hregg Hrfm. 16; hríđa herskíđ *navis bellica* Hrfm. 2. — *Sæpissime in circumlocutionibus pugnæ hæc vox cum vocabulo arma quædam l. bellatorem significante conjuncta usurpatur; e. gr.* branda hríđ Bdr. 6; stáls hríđ Vkv. 3; stála hríđ Sk. 165; Hamđis klæđa hríđ G. 52; Fróđa hríđar áss Vkl. 23; geira hríđar gjóđr Ódr. 9; geta skjaldar hríđar *prœlium commemorare* Isl. 7; ǫrva hríđir *i. e. prœlia* Hr. A. 15.

hríđblásinn, *part. comp., vento perflatus;* und heiđa hríđblásnum sal G. 7.

hríđfeldr, *part. comp., procellis agitatus;* hrídfeld svana fjǫll Hátt. 76.

hríđgervandi, *part. comp., procellam commovens;* hríđgervandi hjǫrva *procellam ensium* ɔ: *pugnam ciens, bellator* Isl. 21.

hríðremmir, *m., procellam augens;* hjǫrs hríðremmir *i. e. pugnam ciens, prœliator;* meïlregn hjǫrs hríðremmis Vkl. 4.
hríðǫflugr, *adj., in impetu faciendo strenuus;* hríðǫflugr hjǫrgráps *in impetu pugnæ strenuus; dat.* hríðǫflgum stilli R. 34.
hrím, *n., pruina; spuma maris;* gríma hrími stokkin Hr. A. 2.
hrímnir, *m., gigas;* hrímnis drós *femina gigantis* Þdr. 16.
hrís, *n., virgultum; frutex;* með hrísi skal þjokkva hrœsinn við Bgl. 2.
hrísgrimnir, *m., lupus;* serkr hrísgrimnis *pellis lupina* Hlt. 8.
hrísungr, *m., nothus;* heipt hrísungs Yt. 37; *ubi tamen* hrísrunns *legere malo; cfr. s. v.* heipt.
hrjóða (hrauð, hroðinn), *v.* — 1) *vacuefacere; vastare;* hrjóða lung Efdr. 14; hrjóða skip Bdr. 12; skip váru hroðin Jdr. 38; hrjóðendr fjǫru þjóðar *vastatores gigantum* Þdr. 11. — 2) *emittere; spargere; impers. c. dat.* eldi hrauð *ignis prorupit* Hr. S. 12; hrauzk ór herváðum *exuit se ex armatura* Hkm. 4.
hrjóðr, *m., vastator;* hrjóðr harðráðr bárufáks Gldr. 1. *Cfr* rjóðr Yt. 25.
hrjóta (hraut, hrotinn), *v.* — 1) *cum impetu et stridore ferri; dispergi;* (tǫnnin) tók úr honum at hrjóta Sk. 162; víða hrjóta *late feruntur* Hr. S. 21; dreyri hraut á lǫg ór sárum Bdr. 9; hǫfuð hrutu fyr borð *capita e navibus excussa sunt* Bdr. 5. — 2) *fremere; fervere;* hraut unda fjǫld *ferbuit multitudo vulnerum* Vkl. 11; uðr hraut of brimdýrum Bdr. 2.
hrjúfr, *adj., squalidus; (Christus)* veitir hrjúfum græding *leprosis sanationem confert* L. 46.
hroði, *m.* — 1) *turbo;* hroði vágs *qui mare turbulentat, i. e. Karius;* hroða vágs bróðir *frater Karii, i. e. Ægir* Snt. 8. — 2) *inhumanitas, asperitas;* er mér lund til hroða Mhk. 29.
Hropta-Týr, *m. pr., Oden deus;* Hkm. 14; Hdr. 7.
Hroptr, *m. pr., Oden deus;* Hropts gilðar hjálmelda Hdr. 8.
hrosti, *m. (cfr. Suec.* roſte), *substramen, per quod cerevisia ex hordeo cocta colatur;* fen hrosta *liquor ejusmodi strati, i. e. cerevisia* Snt. 18.
hrotti, *m., gladius, ensis;* hrotta élbjóðr Isl. 22; hátt grenjuðu hrottar Kkm. 7.
hrotti, *m., longurio; vir nequissimus;* hrottinn þinn mun verða at stúta Sk. 167; Sk. 129; af stórum hrotta Sk. 192.
hróðigr, *adj., gloriosus, celeber;* Edr. 9.
hróðr, *m.* — 1) *honor; laudes;* grams hróðr es þat G. 34; drápa stœrð hróðri *carmen laudibus impletum* R. 35. — 2) *carmen laudativum;* gatk hróðr of hugðan Jdr. 1; bera hróðr stœri styrs Hátt. 68; Hfl. 2. 20; Sgdr. 3; G. 9; hróðrar kvǫð Hfl. 2; nemi hann háttu hróðrs míns O. S. 1.
hróðrargjarn, *adj., qui poësin laudativam colit;* R. 34.
hróðrgǫrð, *f., concinnatio laudum; carmen laudativum;* kveðk harra at hróðrgjǫrð dýrri Edr. 1.

hróðrmál, *n. pl., carmen laudativum* Hdr. 7.
hróf, *n., navale;* ór hverju hrófi Hr. S. 13; hestr hrófs *i. e. navis* Bdr. 11.
Hrókr, *m. pr., satelles regis Halfii;* Hrókr hinn svarti Sk. 141.
hrókr, *m., corvus frugilegus (svethice* råf); Haddingja vals hrókr *corvus frugilegus militum, i. e. corvus corax; gen. pl.* hróka Hlt. 11.
Hrólfr, *m. pr.* — 1) *rex Daniæ;* Hrólfr enn storláti Bj. 7; Hrólfur kraki Sk. 73; Sk. 149. 150. — *Cfr* kraki! — 2) *athleta, cognomine* skjótandi (*l.* skjóthendi), *satelles Rolfii regis* Bj. 2. — 3) *rex quidam; filius Gautreki* Sk. 83. 172.
Hrómundr, *m. pr., vir fortis, de cujus vita in* Saga af Hrómundi Greipssyni *narratum est* Mhk. 7.
hróp, *n., calumnia; convicium;* brigzli ok hróp L. 73.
hrósa (að), *v., laudare, celebrare; c. dat.* hrósak verkum vísa G. 30; hrósak veg *(dat.)* þess vísa G. 69; Hr. A. 8; rausn *(dat.)* hans dugir at hrósa G. 15; hrósa gagni *victoriam laudibus extollere, victoria frui l. potiri* Vkl. 23; hrósa sigri Jdr. 8.
Hrungnir, *m. pr., gigas quidam;* at Hrungnis fundi Hlg. 15.
hrunsær, *m., mare obstrepens;* hrunsær hræva *mare fremens cæsorum, i. e. sanguis;* hundr hrunsæva hræva *i. e. fera sanguinem sitiens; de Lokio* Hlg. 11.
hrygð, *f., tristitia;* hrygðin slítr styrk af hjarta rótum L. 77; L. 5; hrygðar fólk *homines tristitia affecti* Hr. S. 6; hrygðar stund Hr. S. 11.
hrygðafullr, *adj., plenus sollicitudinis;* hjǫrtu hrygðafull Edr. 22.
hryggr, *adj., mæstus; tristis;* við dóminn hryggva L. 71; jarðar *(prædia, agri)* hryggs lagar eldbrota G. 53; stórbygðir hryggs vargfœðis Hrfm. 14; hirð vas hrygg R. 32; urðut hryggvir Hlg. 10; hrygg herverk *dura munia belli* Bgl. 16.
hryggva (gð), *v., contristare; dolore afficere;* þat tér verǫld hryggva Edr. 31.
hryngráp, *n., grando crepitans;* hryngráp Egils vápna *grando arcûs, i. e. sagittæ* Hkdr. 8.
hrynja (hrunda), *v., cum strepitu ruere;* brún dǫgg hrundi af sverðum *cruor de ensibus ferventer manavit* Kkm. 12; Bdr. 12.
hræ, *n., corpus mortuum; cadaver;* hofgylðir svalg hræ Óláfs Yt. 41; hræs þefr Hkv. 3; of hræs lanar Hfl. 11; Bdr. 7; vápnsundrúð hræ G. 56; bjóða úlfum hræ Hfl. 12. 15; Ódr. 6; S. S. 1; Bgl. 1; R. 17; G. 29; Bdr. 5; Isl. 7; ylgr fær at hræm (*pro* hræum) sylg Ó. S. 3; hræva dǫgg *i. e. cruor* Rdr. 4; hrunsær hræva *id.* Hlg. 11.
hræddr, *adj., v.* hræðask!
hræðask (dd) *vel* **hræðast** (L., Sk.), *v., timere; metuere; perterritum esse;* engi þarf at hræðask hót Mhk. 16; frák hǫld aldri hræðask Isl. 25; fyrbjóða ehm at hræðast L. 29; hræðumst ek dóm ok dauða L. 76; hræðumst ek, at . . . muni L. 84; hræðask við eht

metuunt alqd Hr. A. 6; ek hræddumst L. 41; hræddist strákinn Sk. 43. — *Part. præt.* hræddr, *sæpe pro adj. habendum est; e. gr.* klǫkkr ok hræddr L. 79; Isl. 3; hræddr við Tryggva sun Efdr. 13; ǫld hrædd Hrfm. 6; hrætt fólk G. 29; ófáir gingu hræddir Isl. 14; hræddir urðu at forða fjǫrvi *i. e. de salute solliciti sunt* Hr. A. 4; hræddar ferðir, dróttir Hr. S. 4. 10; hann heldr ǫllum hræddum hér Sk. 86.

hræðiliga, *adv., horrendum in modum;* hræðiliga blekkist hold L. 78.

hrægammr, *m., vultur cadavera vorans, i. e. corvus;* sá hrægamma ramma Vkl. 21.

hrækja (kt). *v., spuere* (hráki = *sputum*); réð at hrækja Sk. 51; hrækjandi skóku heiðingjar hǫfuðin L. 53.

hræklungr, *m., sentis cadaveris, i. e. gladius;* hnykkir hræklungrs Isl. 21.

hrælinnr, *m., serpens cadaveris, i. e. gladius l. hasta;* hrælinns hljómváttandi R. 3.

hrælǫgr, *m., liquor cadaverum, i. e. cruor;* drekka hrælǫg Hr. A. 15.

hrænaðr, *m., serpens cadaveris. i. e. hasta;* þyrna jǫrð oddum hrænaðra Hátt. 79.

hræra, *vid.* hrœra!

hræsíkr, *m., salmo lavaretus cadaverum, i. e. ensis (de splendore piscis hæc circumlocutio petita est);* hræsíks þrima *i. e. pugna* G. 70.

hræsíld, *f., haringus cadaverum, i. e. ensis (cfr.* hræsíkr); at hræsílda hjaldri *in pugna* Kkm. 13.

hræskóð, *n., noxa cadaverum, i. e. gladius;* hræskóð roðin blóði Odr. 2.

hræsær, *m., mare cadaverum, i. e. cruor;* bergir hræsævar Hkv. 20.

hræugr, *adj., cruore cadaveris sparsus, cruentus;* hrægum fóti Yt. 29.

hræzla, *f., metus; timor;* hræzlan flaug um heljar bygðir L. 61.

hrœra (rð; hræra L.), *v., sede movere; transferre; transvehere;* erumk tregt tungu at hrœra Snt. 1; hrœrðak Óðins ægi Hfl. 19; gjalda ehm hrærðan dikt *cœptum carmen dicare* L. 4; hrærð *(n. pl.)* af list *arte commotā* L. 93.

hrœrir, *m., qui movet, ducit;* sagna hrœrir *dux agminum, Lokius*; *acc.* hrœri Hlg. 9.

hrœsinn, *adj., gloriosus; elatus, excelsus:* hrœsinn viðr *arbores excelsæ; acc.* hrœsinn við Bgl. 2.

hrǫkkva, *vid.* hrøkkva!

hrǫnn, *f., unda; mare;* hrǫnn þurði Þdr. 8; hrǫnn þó hlýrum *fluctus lavit latera* Bdr. 2; Snt. 6; Mhk. 27; Hátt. 78; hrannir fellu R. 14; Hátt. 76; sunnan of hrannir Jdr. 16; við hrǫnnum *ad undas* Hdr. 4; hranna hrafnar Vkl. 3.

hrøkkva *l.* hrǫkkva (hrǫkk, hrokkinn), *v.* — 1) *contrahi; corrugari.* — 2) *recellere; ruere; fugere;* hrøkkva fyr ehm *fugere alqm;* Jdr. 30; móti hrøkkva *ad alqd recellere, obstupescere* Hlg. 16

hrǫkkva *cedere* Kkm. 20; hrøkkvit *ne cedat* Kkm. 23; hann hrǫkk utar *se foras abripuit* Sk. 161; varta hrǫkk *pluteus fatiscebat* Hr. A. 2; hrukku innar at gafli Sk. 182.

hrøkkva *l.* **hrǫkkva** (kt), *v., depellere;* fundu Jesúm, fundinn hrǫktu L. 49.

hrøkkvibaugr, *m., annulus in spiram retortus;* lyngs hrøkkvibaugr *i. e. serpens; gen.* hrøkkvibaugs G. 16.

hrør, *n.* — 1) *corpus mortuum; funus;* móðr hrør Snt. 5; kǫgglar frænda hrørs Snt. 4. — 2) *tumulus sepulcri;* of Yngva hrør Yt. 10; Yt. 12; Hlt. 7.

hrørr (= hreyrr *pro* reyrr), *m., arundo; calamus;* hrørr Hǫgna *arundo Hognii i. e. gladius; gen.* hrørs Yt. 38.

hugaðr *l.* **hugðr**, *vid.* hyggja!

hugblauðr, *adj., mollis, timidus;* hugblauðum kømr hvergi hjarta sitt at gagni Kkm. 22.

hugdjarfr, *adj., audax;* hugdjǫrfum einum þar hœfir at standa Hkv. 21.

hugdyggr, *adj., animosus, fortis;* við hugdyggvan sun Tryggva Efdr. 13; of sun hugdyggs Tryggva R. 34.

hugframr, *adj., audax animi;* Efdr. 18.

hugfullr, *adj., audaciæ plenus;* hugfull hjǫrtu Bgl. 3.

hugfyldr, *part. compos., audaciæ plenus;* um svírum hugfyldra hǫlða Gldr. 7.

hugga (að), *v., consolari;* hugga skal þanns harm hefr beðit Mhk. 28; þótt miskunn huggi L. 78.

Huginn, *m. pr., corvus humeris Odinis insidens; corvus quivis;* Magnús lét Hugin fagna átu G. 29; munnrjóðr Hugins *(de Olavo Sancto)* G. 14; vekja Hugins teiti G. 41.

hugknǫrr, *m., navis animi, i. e. pectus;* hugknarrar skutr Hfl. 1.

hugnast (að), *v., placere;* ei mun Heðni hugnast Sk. 113.

hugprúðr, *adj., generosus; magnanimus;* hugprúðr Búi Jdr. 13; hugprúðr skjalda álmr Isl. 25; hugprúðum Ármóði Jdr. 29; hugprúðir hrings virðar Hrfm. 18.

hugr, *m.* — 1) *mens, animus;* illr hugr G. 58; skatna þykkir hugrinn grár Mhk. 12; ván batnaðar gleðr hug G. 22; Kdr. 2; bar hervíg í hug *bellum in animo habuit, paravit* Kdr. 9; af heilum hug Bgl. 7; vera í hug Mhk. 4; trúr at hug Mhk. 7; klǫkkum hug L. 2; ór hugar fylgsni Snt. 1; hugar korn *animi granum, i. e. cor* Mhk. 7; bornir hugum hersa íþróttar *animis bellicosis præditi* Þdr. 13; hugum strangir Jdr. 39. — *Plur.* hugir = *cogitationes;* Sighvats hugir Bgl. 17; sjám vér hans hugi *cogitata ejus perspicimus* Hkm. 15. — 2) *fortis animus, e. gr.* frýja ehm hugar Isl. 16; *lætus animus, e. gr.* vasa í hugum *hilari animo non erat* Hkm. 9. — 3) *studium, cura rei;* hugr fylgði því ráði *i. e. in ea re diligentia adhibita est* G. 70.

hugraun, *f., tentamentum animi; specimen fortitudinis;* hugraun þǫrfum meiri Jdr. 33.
hugreifr, *adj., animo alacer;* glíkr hugreifum Óleifi Efdr. 28; Hdr. 1.
hugrekki, *f., animi fortitudo;* Efdr. 1.
hugreynandi, *part. compos., explorator animi, amicus;* hugreynandi Hœnis *i. e. Lokius* Hlg. 12.
hugsa, (að), *v., animo perpendere, cogitare;* hugsa fyr mǫrgu Sk. 21; Vkl. 24.
hugsan, *f. cogitatio;* orð ok hugsan L. 71. 79.
hugstórr, *adj., magnanimus;* Þórólfr hinn hugstóri Isl. 9.
humarr, *m., cammarus;* á fjǫllum humra Bdr. 2.
hundforn, *adj., pervetustus;* braut hundfornan kjǫl hlátr-elliða Þdr. 14.
Hundingr, *m. pr., regulus quidam maritimus;* elgreynir Isl. 3.
hundmargr, *adj., permultus;* hundmargr herr Efdr. 5; Jdr. 22; hundmarga menn sák falla Kkm. 17.
hundr, *m., canis;* fundu hund hrunsæva hræva *(de Lokio)* Hlg. 11; elska at hundi Hkv. 23; gefa hundum smjǫr Sk. 198.
hundrað, *n., numerus centenarius; centum;* hálft fimta hundrað Norðmanna G. 55; hundrað kónga Sk. 79; Sk. 150; með átján hundruð sára Sk. 144; þrimr hundruðum Vkl. 16; Jdr. 28; hundruðum frák liggja *centuriatim (catervatim) prostratos jacere audivi* Kkm. 11.
hungr, *m., fames;* slekkva þungan hungr G. 52.
hungrdeyfir, *m., qui famem sedat;* hungrdeyfir dynsæðinga Heita dýrbliks *famem corvorum exstinguens; prœliator; acc.* hungrdeyfi Efdr. 19.
hungreyðandi, *part. compos., famem exstinguens;* hungreyðǫndum hanga gagls *i. e. prœliatoribus* Hkdr. 7.
hurð, *f., janua;* hrǫkk utar at hurðu Sk. 161. — *In circumlocutionibus clipei hæc vox usurpatur, e. gr.* und hurðir Hjarranda Rdr. 11; Herjans hurðir Isl. 11; hlym-Nirðir hurða Hagbarða Vkl. 18.
húð, *f., cutis; corium;* úr skarpri húð Sk. 24.
húðlendingr, *m., qui terram corii incolit;* hvals búðar húð = íss *glacies; adeoque* hvals búðar húðlendingar = Íslendingar; *gen. pl.* húðlendinga Isl. 2.
húfa, *f., pileus;* drepa logǫndum húfum und linda Hkv. 24.
húfjafn, *adj., æquis lateribus præditus;* stýrði húfjǫfnum gota hlýrs Efdr. 16.
húfr, *m., latus navis; tertia l. quarta tabula lateris navis, numero a carina inito;* húfr svall R. 14; kaldr húfr Hátt. 78; steig fyr húf hesti hrófs Bdr. 11; farligs húfs fákhlaðendr Efdr. 9; héldir húfar Jdr. 16; Hr. S. 13; héldum húfum Hrfm. 5; Jdr. 37; Hr. S. 15.
húfstjóri, *m., rector navis (propr. lateris navis);* húfstjóri vafreyða hreggs *rector navigii fulmineæ procellæ, rector carri fulminantis, Thor* Þdr. 14.
húni *l.* húnn, *m., tessera; talus;* húnum of verpa Hkv. 16.

Húnlenzkr, *adj., Hunnicus;* gœddir málmi Húnlenzkum Hkv. 16.
húnn, *m., apex mali; carchesium;* snara segl við húna Jdr. 33.
húnn, *m., catulus ursæ;* húns nótt *nox ursi, i. e. hiems* R. 13.
húnskript, *f., tabula picta carchesio applicata, i. e. velum variegatum;* lætr húnskript (*dat.*) ósvipt *velum non demittit* Hátt. 78.
hús, *n., domus; ædes;* í húsi með dróttins englum *in ædibus cum angelis Dei* R. 31; L. 27; Sk. 91; þessi húsin stór Sk. 69; at húsum Haralds Hkv. 22; í húsum mín Sk. 110; Edr. 22; Kkm. 25; Jdr. 19; Hr. S. 10.
húsgangr, *m., mendicatio;* þreyta húsgang Sk. 12; kænn til húsgangs ferða Sk. 42.
húsgangsmaðr, *m., mendicus; erro;* Skíði húsgangsmaðr Sk. 22; *nom.* húsgangsmann Sk. 63.
húskarl, *m., famulus domesticus; satelles;* velja vín húskǫrlum sínum R. 13.
húsþjófr, *m., fur domûs, i. e. ignis* Yt. 39.
hvaðan, *adv. interrog., unde?* Hkv. 3.
hvalr, *m., cetus;* hvalr þrymseilar Várar *i. e. taurus ferus; acc.* hval Hlg. 5; búð hvals *mare* Isl. 2.
Hvammr, *m. pr., nomen prædii Islandici;* at Hvammi Sk. 29.
hvaptr, *m., bucca;* líða of hvapta *per ora labuntur; in buccam veniunt* Hdr. 7.
hvar, *adv.* — A) *sensu interrogativo = ubi? In interrogatione directa usurpatur et cum ind., e. gr.* hvar vitu herðimeiðar þann ...? R. 32; hvar getr þann, er ...? L. 21; *et cum conj. e. gr.* hvar viti ǫld ...? Vkl. 24; *in interrogatione indirecta c. ind. e. gr.* sá hvar valr lá Hfl. 3; skýra, hvar kempur sitja Sk. 70; *et cum conj. e. gr.* fregna hvar væri Yt. 10; Snt. 14. — B) *sensu indefinito = ubique;* hér sem hvar Hfl. 14; auðigr þykkir einn sér hvar Mhk. 15.
hvardyggr, *adj., semper fidus;* hvardyggr sunr Tryggva Bgl. 5; *acc. pl.* hvardyggva armviðu Isl. 12.
hvargegn, *adj., semper comis; omnium commodis inserviens; acc. sg.* hvargegnan Edr. 27.
hvarkunnr, *adj., ubique notus;* Efdr. 4.
hvars (= hvar es), *adv. relat., ubi;* Efdr. 10.
hvass, *adj.* — 1) *acer, asper; fortis;* hvass í greinum Sk. 9; *acc. sg.* hvassan baugdríf G. 17; með hvǫssum knífi Sk. 24; glíkr hvǫssum hauki Hr. A. 7; hvassir skjómar Kkm. 14; Bdr. 7; *acc. pl.* hvassa hoddlógendr Isl. 2. — 2) *ventosus; vento vehementer impulsus, afflictus;* í himininn hvassa *in aërem ventosum* L. 10; hvast hregg Isl. 21; Bdr. 2. — *Neutr.* hvast *pro adv. = acriter;* R. 23. 28; Kkm. 15.
hvassleitr, *adj., acri oculorum acie præditus;* hrafn enn hvassleiti Bdr. 12.
hvat, *n., pron. interr. et indefin.* — A) *interrogative, nom.* hvat = *quid?*

acc. hvat = *quid? cur?* — *Nom.* hvat *in interrogatione directa, e. gr.* hvat es þat drauma? Em. 1; hvat þrymr þar? Em. 2; Hlg. 3; Hkv. 3; enn hvat er til ráða L. 21; hvat er tíðenda? *quid novi?* L. 62 *(bis); eodem modo in interrogatione indirecta, e. gr.* fregna, hvat jǫfra fylgr þér Em. 7; Mhk. 28. *Similiter acc.* hvat *in interrogatione et recta et indirecta usurpatur, e. gr.* hvat mun vilja hann? Sk. 90; Sk. 22. 114; hvat þarf ek of slíkt at jaga? Mhk. 9; *cum conj.* hvat of dylði þess hǫldar? Ódr. 2; heyrði þat, hvat valkyrjur mæltu Hkm. 11; Hfl. 3; Bgl. 12; G. 31; Sk. 138. 195. *Dat.* hví = *cur?* hví nú? *cur nunc?* L. 62; hví *in interrog. directa, sequente indic.* Em. 6; Hkm. 12; L. 16. 65; Sk. 126; *sequ. conj.* Kkm. 22. — B) *indefinite,* hvat *quidvis, quodcunque;* vita vel hvat Em. 3.

hvata (að), *v., accelerare; celeriter absolvere;* skal mærð hvata Hfl. 16.

hvati, *m., concitator;* hjǫrleiks hvati *prœliator* Hfl. 14.

hvatlyndr, *adj., animo promptus; strenuus;* hrinda hvatlyndum Þorkatli fyr borð R. 29.

hvatr, *adj., acer; fortis; strenuus;* með hilmi hvatum (*pro* hvǫtum) Isl. 13; málunautr hvats mildings Hlg. 8; hvatir skatnar, bragnar G. 17. 27; hǫfðingi hvatra drengja Jdr. 8. — *Neutr.* hvatt, *adv., cito cursu* Hátt. 78.

hválf, *n., fornix; concameratio;* í musteris hválfi *sub concameratione templi* L. 36.

hvárr, hvár, hvárt, *pron. adj.* — A) *interrog., uter? Neut.* hvárt, *utrum, incipit interrogationem indirectam, e. gr.* veitkat hitt hvárt . . . eðr . . . Efdr. 19. — B) *indefinite, et quidem* 1) = *uterque;* hvárr hjǫrva snyrtir R. 26; í hvára hǫnd sér Bdr. 11; þrír með flokki hvárum Jdr. 20; jafntrúr hvárra liði Mhk. 10; 2) = *utercunque, utervis;* þó at hváru *utut est* G. 32; Jdr. 3; at hváru Efdr. 19; 3) = *alteruter;* hvórir (*pro* hvárir) drepa þar aðra Sk. 152.

hvárrgi, hvárgi, hvártki *l.* hvárki, *pron. indef., neuter.* — Hvártki *l.* hvárki = *neque;* hvártki upp eðr niðr *nec sursum nec deorsum* R. 27; Hr. A. 8; hvárki blót né eiðar L. 71; L. 20; hvórki (*pro* hvárki) skrum né skjal Sk. 7; Sk. 37. 61.

hvárrtveggja *l.* hvárrtveggi, *pron., uterque;* á hvárritveggja hendi Bgl. 16; hvárttveggja *utrumque* Efdr. 19; hváru tveggja *(tmesi divisum)* sprundi Þdr. 14.

hveðra, *f., femina gigas;* brynju hveðra *furia loricæ i. e. securis;* Viðrir brynju hveðru *i. e. prœliator* Rdr. 11.

hveðrungr, *m., gigas; de Lokio* Yt. 47, *ubi* hveðrungs mær *filia Lokii, i. e. Hela.*

hveim, *dat. sg. masc. pron. indefin.* *hva; hveim *cuique* Mhk. 10.

hveldr, *vid.* hvelfa!

hvelfa (fð), *v., arcuare, concavare;* stétt á skǫrum hveldan (*pro* hvelfdan *ut concentui syllabarum satisfieret*) skeiðarhúf *conscendisti latus navis coassationibus convexum* Hr. A. 2.

hvelvala, *f., vertebra rotunda;* hvelvǫlur markar *vertebræ campi, i. e. lapides* Þdr. 6.

hverfa (fđ), *v., vertere;* hverfđi at sér mækis hlut Yt. 25.

hverfa (hvarf, horfinn), *v., se convertere aliquo;* hverfa at landi Vkl. 15; hverfa til blóta Vkl. 9; hverfa fram *procedere (in prœlio)* Bgl. 3; hvarf af lífi á munvega *e vita subductus est ad sedes beatorum* Snt. 10; hvarf frá Uppsǫlum *ex Upsalia evanuit* Yt. 42; hvarfat aptr *domum non revertit* Vkl. 6; horfinn foldar beinum *i. e. lapidibus obrutus* Yt. 38.

hvergi, *adv., nusquam;* Hr. A. 12; Edr. 9. 32; Kkm. 22; L. 21. 30. 92; Sk. 108. 115. 161.

hverlǫgr, *m., liquor lebetis;* í hverlegi gálga farms *in liquore lebetis Odiniani, i. e. in carmine* Hlt. 1.

hverr, hver, hvert, *pron., et substantivi, sæpe quidem cum genitivo conjuncti, et adjectivi viribus fungitur.* — A) *interrogative; quis? quisnam?* 1) *in interrogatione directa;* hverr Hkv. 22; Bgl. 10. 11; Hrfm. 18; L. 62; Sk. 31. 57. 69. 129; hver *nom. f. sg.* Sgdr. 6; G. 64; hver *nom. pl. n.* Vkl. 23; hverjum *quibusnam* L. 62. — 2) *in interrog. indirecta;* hverr Hkm. 1; Jdr. 8; Mhk. 29; Sk. 113; hvern Efdr. 17; S. S. 2; hverjum *dat. sg.* L. 30; hver *n. pl. nom.* Sk. 203. — B) *indefinite; quisque; quilibet; quicunque; omnis; nom. sg. m.* hverr Yt. 43; Efdr. 13; Edr. 3; Hr. A. 1; G. 66; Jdr. 8; Mhk. 2. 12. 16. 18. 25; Isl. 3; L. 74. 88. 99; hverr 's *quicunque* G. 67; hverr er *id.* Mhk. 29; hverr sem *id.* Sk. 177; *acc. sg. m.* hvern Kdr. 1; L. 45; Sk. 79; *dat. sg. m.* hverjum Jdr. 9; L. 6. 20. 52; *gen. sg. m.* hvers L. 20. 32. 71. 93; Sk. 27; *nom. sg. f.* hver Edr. 17; *acc. sg. f.* hverja R. 13; *dat. sg. f.* hverri Hkv. 14; *gen. sg. f.* hverrar Hr. A. 6; Hr. S. 4; *nom. et acc. sg. n.* hvert Bgl. 7; G. 46; Bdr. 9; hvert sinn *quacunque vice* L. 81; *dat. sg. n.* hverju R. 3; Hr. S. 13; L. 40; Sk 68. — *Pron.* hverr *sæpe respondet vocabulo* annarr, *e. gr.* hverr lá þverr of annan Kkm. 16; L. 21; Sk. 152; Edr. 17; af hverjum til annars L. 20; gǫrđir hvers sem annars *facta omnium et singulorum* L. 71; G. 46. — *Neutr.* hvert, *adv., quorsum?* L. 62.

hversu, *adv., quomodo?* hversu vegnar *quomodo cedet?* L. 8; Hkv. 15. 20; Kkm. 21.

hvervitna, *adv., ubique;* Jdr. 7. 30.

hvessimeiđr, *m., arbor acuens;* hvessimeiđr morđlinns *qui ensem acuit, bellator* R. 14.

hvetja (hvatta, hvattr), *v., acuere; stimulare, impellere alqm ad alqd; c. acc. pers. et gen. rei, e. gr.* hvetja ehn vígs Yt. 21; at hvetja ehn heiman Þdr. 1; hvattir heiptar *ad iram incitati* Jdr. 22.

hvé, *adv., quomodo? In sententia primaria usurpatur, e. gr.* hvé skal leggja? Hlg. 1; Bgl. 9. — *Etiam in interrogatione secundaria, e. gr.* heyra, hvé . . . Rdr. 1; Hkv. 7; Hr. A. 11; *cfr* Hkm. 18;

Hfl. 3. 19; Bgl. 7; G. 8. 71; Hr. S. 3; ef vissi viðfarar ossar, hvé . . . Kkm. 26.

hvikkvæði, *n., carmen incertæ fidei;* ortu hermart hvikkvæði R. 34.

hvíla (ld), *v., quiescere;* es hvílir jǫfurr *ubi rex sepultus est* G. 26; G. 9; fólkit hvíldi hjá Sk. 43.

hvíld, *f., pax; otium;* í hvíldum *in pace, in summo otio* Mhk. 7.

hvína (hvein, hvininn), *v., stridere;* hein hvein Hlg. 19.

hvítingr, *m., poculum; cornu potorium;* hvítings Hǫrn *femina, regina* G. 37 (*cfr* hvítings bylgja *i. e. cerevisia,* Konráðs Rímur IV 38).

hvítr, *adj., albus, candidus;* ek heyrða mey hvíta Hkv. 1; strengja heit til hvítrar dóttur Þorketils Jdr. 14; fiskastykkit fagrt ok hvítt Sk. 40; akrar hvítir *agri albicantes* L. 94; með hvíta glófa Sk. 87; Hr. A. 3; hvítum rítum Hátt. 73; hyr-Baldr hvítra skjalda R. 25; Hkv. 8.

hvórir, *vid.* hvárr!

hvórki, *vid.* hvárrgi!

hvǫt, *f., incitatio; alacritas;* hinn 's hvǫt líkar *cui placet strenuitas* Hkdr. 2.

hyggiliga, *adv., prudenter; caute;* létu hyggiliga Hkm. 11.

hygginn, *adj., prudens;* Þorkatli hyggnum Isl. 5; hjal hyggins Mhk. 15; tæla marga hyggna Mhk. 20.

hyggja, *f.* — 1) *mens, animus; cogitatio;* hyggju staðr *sedes animi, pectus* Snt. 2; hratt hyggju á flótta Efdr. 2. — 2) *prudentia;* hyggju gegn Jdr. 43.

hyggja (hugða; *part.* hugðr, *neutr.* hugat), *v.* — 1) *opinari; putare;* hykk (= hygg ek) *c. acc. et inf.* Efdr. 3. 9. 25; Kdr. 2; Bgl. 5; Kkm. 5; Bdr. 11; Isl. 10; hykk fleygjanda frakkna mjǫk trauðan (ɔ: vesa) Hkdr. 6; eigi hugðak Ellu at aldrlagi mínu (ɔ: verða) *non credideram Ellam meæ vitæ finem impositurum* Kkm. 24; hykk, at *c. conj.* Jdr. 33; Mhk. 22. 24; hugðak, at skyldi Kkm. 28; hugði, at *c. conj.* Rdr. 8. — 2) *scire;* hykk hǫfuðsmenn hingat kvámu erkistóli G. 65; hygg rán leiðask rekkum þínum Bgl. 11. — 3) *cogitare; suspicari; reputare;* œðri, en þjóð of hyggi G. 62; sem fjandinn hugði L. 16; hugðir þú líkams lygðir? L. 65. — 4) *cogitare; velle; in animo habere;* (ek) hygg leyfa vin G. 9; hykk meir geta hríðar Isl. 7. — *Cum præpos. et adv. conjungitur* hyggja *e. gr.* hyggja á ehu = *de aliqua re cogitare;* hugðu á mjǫðdrykkju Hkv. 11; hyggja at ehu = *cogitare de aliqua re, conspicere alqd, e. gr.,* hugði at andsvǫrum Hkv. 4; hygg (ek) at því Snt. 13; Sigurðr, hygg at því G. 8; hugðu at Skíða *Skidium conspexerunt* Sk. 196; hyggja at *(adv.), animum advertere ad alqd;* hygg at, hvé Hfl. 3; hyggi at hvé Hfl. 19. — *Reflex.* hyggjask *sibi videri, putare se . . .;* ef einn hverr hyggst orðum skorða L. 92; hugðumk (= hugða mik) rísa Em. 1; hugðisk upp ganga í lopt

G. 16; púkans slægđ hugđist vǫn hrekkjum at blekkja L. 45; hyggjask umb = *considerare, meditari, e. gr.* hyggjumk umb Snt. 13. — *Part. præs.* hyggjandi *prudens, cautus;* seggir hyggjandi Hkv. 11. — *Part. præt.* hugđr, *neutr.* hugat; *animatus; animo affectus; sæpe est = bene animatus, benevolus, sincerus; e. gr.* annarr þegn mér hugđr Snt. 14; gatk hróđr hugđan at ferđar prýđi Jdr. 1; Hallfređr vann smíđat hugđa drápu R. 34; *neutr.* hugat *ex animo, sincere;* mæla hugat Hfl. 14.

hylhríđ, *f., procella tegminis;* hylja (*f.* = *tegmen*) reikar Heđins *tegmen capitis Hedinis, i. e. galea; itaque* hylhríđ Heđins reikar *procella galeæ i. e. pugna; pl.* hylhríđar Þdr. 11.

hylja (hulda), *v., tegere, condere, celare. Refl.* hyljast *indui, e. gr.* ǫndin huldist góđu blóđi Márju L. 31; *part.* huliđr *l.* huldr, *e. gr.* huliđr sandi *arena conditus* G. 25; huldr heyvi L. 35; af huldu *occulte* L. 39; hulin fornyrđin L. 98.

hylli, *f., favor, gratia;* hylli gođs *gratia divina* Edr. 11.

hyr-Baldr, *m., deus (Balder) ignis;* hyrr skjalda = *ignis clipeorum i. e. ensis;* hyr-Baldr skjalda *deus ensium, bellator* R. 25.

hyrna, *f.* — 1) *cornu (securis).* — 2) *rostrum (corvi);* of hyrnu þerđi Hkv. 4.

Hyrningr, *m. pr., affinis Olavi Tryggviadis* R. 21.

hyr-Njǫrđr, *m., deus (Njardius) ignis;* hóps hyr-Njǫrđr *vir auri prodigus* R. 35.

hyrr, *m., ignis;* hvártki flýr þú hyr né málm Hr. A. 8; hyrjar ljómi Hr. A. 12; hyrjar leistum *i. e. igneis soleis* Yt. 39; Þundar hyrr *ignis Odinis i. e. gladius;* kneyfir Þundar hyrjar *qui gladium vibrat, prœliator* Vkl. 11; þing hjǫrlautar hyrjar *conventus ensium* Vkl. 22; hyrjar baugr *i. e. cisium fulminans Thoris* Hlg. 14.

hyr-tælir, *m., qui ignem consumit;* unnar hyrtælir (*tmesi divisum*) *ignem undæ consumens i. e. auri prodigus* Isl. 23.

Hýmir, *m. pr., Hymer gigas;* áttrunnr Hýmis Hlg. 9; Hýmis = Ýmir Hkv. 2.

hæđ, *f.* — 1) *altitudo;* yfir himna hæđir *super excelsa cœlorum* L. 67. — 2) *dignitas;* hæđ stóls vex G. 9.

hæđa (dd), *v., deridere, contumeliâ violare;* heiđnir hæddu (Jesúm), hæddan slógu L. 49.

hæfr, *adj., præstans;* finna hæfra konung *invenire præstantiorem regem* G. 51.

hældræpr, *adj., calce feriendus (ignominiosum epitheton histrionum);* hældræpir halir Hkv. 24.

hæll, *m., calx pedis;* vesa á hæl = ganga á hæl *gradum referre;* vasat á hæl hliđ (= lid?) Bgl. 2; *si vera est lectio; cfr ann. ad. h. l.*

hæstr, *vide* hár!

hætta (tt), *v., cessare, desistere ab aliqua re;* fýsumk hins at hætta Kkm. 29.

hætta (tt), *v., periculo exponere; c. dat.* hætta elgjum veðrveðrs Hr. A. 7; *omisso dat.* hætti (= hætti sér) Efdr. 5.
hættr, *adj., periculosus; difficilis; c. dat.* hættr vas Gota fjǫrvi Ódr. 4; hættr harmr Jdr. 14; hætt es at frétta til hans Efdr. 19; Bgl. 13; G. 59.
hœfa (fð), *v.* — 1) *spectare ad aliquid.* — 2) *assequi, æquare;* ekki hœfði hildings mildi *liberalitatem regis nihil æquavit* R. 12. — 3) *convenire alicui, decere aliquem; c. dat. pers.* hugdjǫrfum hœfir Hkv. 21; þér hœfir Bgl. 10.
hœfir, *m., bos, taurus;* hjǫrr hœfis *cornu* Yt. 28; hœfis hausfleinn Isl. 16.
hœgr (hægr L.), *adj.* — 1) *placidus;* hǫfginn hægr L. 12. — 2) *facilis, affabilis;* ekki var hann hœgr Mhk. 7. — 3) *æquabilis;* hægar rásir dægranna *æquabiles cursus dierum* L. 67. — *Compar.* hœgri (hægri) *dexter;* til handar hægri L. 68.
hœla (ld) (hæla Sk.), *v., laudibus efferre; c. dat.* skylt er því at hæla Sk. 31.
Hœli, *n.* (?) *pr., arx in Normandia sita (hodie Mont S:t Michel);* á Hœli Vkv. 10.
hœlibǫl, *n., noxa gloriosa;* ryðs hœlibǫl *noxa ferruginis famosa, i. e. cos Rungneri* Hlg. 20.
Hœnir (Hænir Sk.), *m. pr., deus ex genere Ansium;* Hœnis vinr *i. e. Lokius* Hlg. 3. 7; hugreynandi Hœnis *id.* Hlg. 12; hann barði Hæni í hel Sk. 179.
hœverskr (hæverskr), *adj., urbanus; decorus;* hæversk læti Sk. 68.
hǫðr, *m., pugna; bellum;* stǫðva hǫð *sistere pugnam* Rdr. 10.
hǫfðingi, *m., dux; princeps; prætor;* hǫfðingi drengja Jdr. 8; Jdr. 9; hǫfðinginn engla ok manna *(deus)* L. 28; sǫgðu Ármóð vesa hǫfðingja Jdr. 21; hǫfðingjar hraustir Jdr. 20; frágum fimm hǫfðingja sitja at Jómi Jdr. 6.
hǫfgi, *m., sopor;* hǫfginn rann á þenna heimsstýranda L. 12.
hǫfn, *f., portus;* hrein hǫfn Hrfm. 5; hǫfnum fjarri *procul a portubus* R. 14.
hǫfuð, *n.* — 1) *caput;* sló hǫfuðit á Sk. 128; fell at hǫfði *præceps cecidit* Rdr. 4; ór hǫfði auðar beiði G. 37; ór hǫfði prest G. 59; kom breiðu hǫfði und . . . *latum caput condidit sub* . . . Þdr. 17; hǫfuð ok hendr manna Bdr. 5; heiðingjar skóku hǫfuðin L. 53; at hǫfðum bragna Vkl. 16; Hkv. 10; Bgl. 13. — 2) *homo;* hǫfuð heiptrækt *homo vindex* Yt. 49. — 3) *caput; princeps;* máttigt hǫfuð áttar yðvarrar *(de Olavo Sancto)* G. 8; hǫfuð vina *amicorum principes, amici præstantissimi* Bj. 1. — 4) *rostrum navis;* með gínǫndum hǫfðum Hkv. 7.
hǫfuðbaðmr, *m., progenies; acc.* hǫfuðbaðm Yt. 54.
hǫfuðdróttning, *f., princeps reginarum;* hǫfuðdróttningin L. 54.
hǫfuðengill, *m., archiangelus;* hǫfuðengillinn *(Gabriel)* L. 29.

hǫfuðfetill, *m., frenum;* með hǫfuðfetlum Yt. 18.
hǫfuðjǫfurr, *m., princeps regum* Kdr. 5. 8. 10 *(ubi vox per tmesin scripta est).*
hǫfuðkirkja, *f., templum cathedrale;* hǫfuðkirkjur virki skrýddar Edr. 25.
hǫfuðniði, *m., cognatus primarius; gen. sg.* hǫfuðniðja; Randvés hǫfuðniði *cognatus Randveri, i. e. pater Randveri, Ermanaricus;* rann Randvés hǫfuðniðja Rdr. 3.
hǫfuðsár, *n., vulnus capiti inflictum;* hǫfuðsára ógnarbára *i. e. cruor* Hr. S. 9.
hǫfuðskáld, *n., princeps poëtarum; acc. pl.* hǫfuðskáld G. 12.
hǫfuðskjǫldungr, *m., rex augustissimus; gen. pl.* hǫfuðskjǫldunga Edr. 11.
hǫfuðsmaðr, *m., vir illustris; acc. pl.* hǫfuðsmenn heims *(de papa et cardinalibus)* G. 65; vegr *(honor)* hǫfuðsmanna Isl. 22.
hǫfuðstafn, *m., cervix; calva;* á hǫfuðstafni hrafni *in capite (alii: in rostro) corvi* Hfl. 11.
hǫfugligr, *adj., gravis;* ekki hǫfugligr *gravis dolor* Snt. 2.
hǫfugr, *adj., gravis;* hildingr þá hǫfgan auð í golli rauðu *rex graves rubri auri divitias accepit* Edr. 30.
hǫgg, *n., verber; plaga;* hǫggit ball honum Sk. 163; hann fékk hǫgg Sk. 125. 178; hart hǫgg Jdr. 26; hǫggit það Sk. 126; bíða hǫggs Hlg. 17; hǫggin þrjú Sk. 130; Sk. 167. 168; geirviðir hǫggum rammir *pugnatores validos ictus inferentes* Jdr. 25.
hǫggrammr, *adj., validos ictus inferens;* Jdr. 34.
hǫggva (hjó, hǫggvinn), *v., cædere; percutere; ferire;* hǫggva bú þegna Bgl. 11; Jdr. 42; *c. dat.* hǫggva bǫrðum í gras Isl. 12; hann hǫggr jǫtuninn Sk. 173; skatnar hǫggva í skjǫld Hkv. 21; hverr veit, nema hǫggvi kónginn Sk. 129; hjó þjóðir Ódr. 9; hjó birki barklaust Ódr. 5; hjó stórt Isl. 26; hjó til Skíða hǫggin þrjú Sk. 130; Sk. 155. 170; hjoggum vér með hjǫrvi Kkm. 1 *sqq.;* heggr lá hǫggvinn Efdr. 6; hlymþél hreggi hǫggvin Þdr. 6; hǫggnar hendr Rdr. 4.
Hǫgni, *m. pr.* — 1) *regulus maritimus;* í Hǫgna Rdr. 10; Sk. 88. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 126. 176. *Ejus nomen in circumlocutionibus ad res bellicas spectantibus sæpe usurpatur, e. gr.* Hǫgna mær *i. e.* Hildr *Bellona, pugna; est itaque* hjól Hǫgna meyjar *clipens* Rdr. 2; Hǫgna meyjar viðr *arbor pugnæ i. e. bellator* Hlt. 9; Hǫgna hrørr *arundo Hognii, gladius* Yt. 38; Hǫgna váðir *lorica* Hkdr. 2; Hǫgna kufl *i. e. galea* Kkm. 10. — 2) *filius Gjukii;* Sk. 84.
hǫlðr *(apud recentiores* hǫldr), *m., colonus liber; proprii agri arator; civis; vir; acc. sg.* hǫlð Isl. 25; *nom. pl.* hǫlðar (*l.* hǫldar) Ódr. 2; R. 5. 17; Edr. 23; Hr. S. 12; Sk. 37. 198; *acc. pl.* of hǫlða *inter viros* Kkm. 15; Jdr. 30; Isl. 20. 26; Hrfm. 19; Sk. 83; *dat. pl.* hǫlðum G. 6; *gen. pl.* hǫlða Hkv. 8; Gldr. 7; Em. 1;

Vkl. 4. 12; Bgl. 12; R. 1. 9; Edr. 22. 27; G. 4; Kkm. 6; Hr. S. 9; Sk. 152.

Hǫlgabrúðr, *f., Holgii filia, Thorgerda;* frák Hǫlgabrúði œða él Jdr. 32.

Hǫlgi, *m. pr., Holgius, rex Halogalandiæ;* (mær) Hǫlga ættar *virgo ex Halogalandia oriunda* Hkv. 14.

hǫll, *f., ædes; aula;* hǫll bifðisk Þdr. 17; L. 90; gakk í hǫll Em. 7; Sk. 90; frá Herjans hǫllu Kkm. 29; Óðins hǫllu nærri Sk. 66; inst í hǫll *(dat.)* Sk. 71. 73; Sk. 184; í hæstri hall (*pro* hǫll) Krists *in cælo* G. 11; und hǫll sólar *sub æde solis, sub cælo* R. 10. 11 *cett.;* til hallar Hkm. 14; G. 5; Kkm. 25; Sk. 107; á hallar gólfi Sk. 148; veðrs hallar *(i. e. cæli)* vísi G. 2; geisli goðs hallar *radius aulæ divinæ i. e. Olavus Sanctus* G. 7; hallar gandr *l.* lífgalli *i. e. ignis* Hr. S. 10; Hrfm. 11; hávar hallir fellu Hr. S. 11; Edr. 22; varða hallir Hr. A. 12; gallopnis hallir *ædes aquilæ, rupes, unde* manntælir halla gallopnis *i. e. Thor* Þdr. 3.

hǫnd, *f.* — 1) *manus;* hǫnd Óláfs vann þræl goðs heilan, G. 61; stytta hǫnd Bgl. 12; í hvára hǫnd sér Bdr. 11; rétti skítna hǫnd Sk. 123; ór siklings hendi Hkm. 5; með hamar í hendi Sk. 46; á hvárritveggja hendi Bgl. 16; *nom. acc. pl.* hendr Hlg. 7; Bdr. 5; Rdr. 4; Edr. 8; í hǫndum Hlg. 7; handum (*pro* hǫndum) Bgl. 6; handa hrapmunnum *i. e. digitis velocibus* Þdr. 16. — 2) *lacertus, brachium;* hafði und hendi *sub ala portavit* R. 28; miklar hendr ok síðar Sk. 8. — 3) *vires; robur;* hergauts hendr *vires præliatoris* Snt. 11; herr neytti handa *exercitus vires intendit* Bdr. 6. — *E voce* hǫnd, *cum præpositione quadam conjuncta, novæ præpositiones, quas compositas appellamus, oriuntur; hæ vel cum dat. vel cum gen. conjungi solent; e. gr.* af guðdóms hendi *divinitus* L. 23; bera af hendi *proferre* Hdr. 9; koma at hendi ehm *invadere in aliquem* Yt. 37; Jdr. 14; ganga á hǫnd ehm *alicui se dedere* Edr. 21; fara á hendr Dǫnum *adversus Danos ferri* Kdr 3; standa á hendi mér *mihi instare* Snt. 18; binda harm á hendi ehm *aliquem dolore impedire* Jdr. 3; fyr hǫnd ehs *nomine alicujus, pro aliquo* Rdr. 11; til hægri handar guðs *ad dextram dei* L. 68; þér til handa *ad te, tibi* Hr. A. 3; L. 26.

Hǫrðar, *m. pl., incolæ Hordalandiæ; gen.* Hǫrða Hkv. 14; Vkl. 6. 17; Hr. A. 1; R. 34; G. 15. 21. 39. — Hǫrðar *viri universe* Þdr. 11 *dicuntur, ubi* Hǫrðar harð-Gleipnis borðs *viri a Fenrero oriundi, i. e. gigantes;* barð Hǫrða harðgleipnis borðs *terra gigantum* Þdr. 11.

Hǫrðavinr, *m., amicus Hordensium; de Olavo Tryggvii filio* Ódr. 1.

hǫrgbrjótr, *m., demolitor delubrorum* Ódr. 3.

hǫrgr, *m., delubrum (non tectum);* hafa brúna hǫrg *(i. e. caput)* borinn Yt. 28; brenna blóthus ok hǫrga R. 9; hǫrga herr *populus delubrorum, i. e. populus ethnicus, pagani* Edr. 19.

Hǫrn, *f. pr., nomen Freyæ deæ;* hvítings Hǫrn *dea pocula ministrans, i. e. femina (de matre Sigurdi Hierosolymipetæ)* G. 37.
hǫrr, *m.* — 1) *linum; linteum;* hǫrvi prúđr *linteo ornatus* R. 35. — 2) *nervus arcûs;* hǫrvar báru ǫrvar af bogum *nervi sagittas ex arcubus expulerunt* Hfl. 13. — 3) *laqueus lineus;* hǫrva Sleipnir *equus laqueorum, i. e. patibulum* Yt. 22.
hǫsfjađri, *adj., cæsiis plumis;* (enn) hǫsfjađri *cineraceus (volucris), i. e. corvus* Hkv. 4.
hǫss, *adj., cæsius; canus;* Úlfr enn hǫsvi Em. 6; bera hǫsvan serk hrísgrimnis Hlt. 8.
hǫttr, *m., petasus; pileus;* herjans hǫttr Sk. 60; grár hǫttr *petasus cineraceus i. e. galea;* laust grán hǫtt á greypum hreini gnípu Þdr. 13.
hǫtuđr, *m., osor;* varrbáls hǫtuđr *inimicus auri, vir liberalis* Hr. S. 1.

I.

iđgjǫld, *n. pl., remuneratio, pretium;* sunar iđgjǫld Snt. 16.
Iđi, *m. pr., gigas quidam, filius Olvaldi, frater Thjassii;* Iđja glysmál *splendida loquela Idii, i. e. aurum (cfr SnE, AM I 214)* Bj. 4; Iđja setr *vocatur Gandvikia* Þdr. 2.
iđr, *n. pl., exta; viscera;* um blásin iđrin L. 77; í iđrum glađrar jungfrú L. 31.
iđran, *f., pœnitentia;* fyr iđran sanna L. 83.
iđri, *compar.* (= innri), *interior;* sár en iđri *vulnera interna, i. e. peccata* Edr. 28.
Iđunn, *f. pr., Iduna dea;* Iđ-unn *tmesi divisum* Hlg. 10.
iđvandr, *adj.* — 1) *sedulus, gnavus* R. 24. — 2) *bonus, optimus;* iđvandr Kristr G. 4.
if, *n., dubium; plur.* hver sé if, nema . . . Vkl. 23.
iflaust, *adv., sine dubio, certo;* G. 4. 71.
ifunarlaust, *adv., sine dubio, indubitate* L. 50.
il (*gen. sg.* iljar, *n. pl.* iljar), *f., planta pedis;* fló und iljar Hlg. 17; ilja blađ Rdr. 1; ilja brú fjalla Finns *pons plantis gigantis subjectus, i. e. clipeus* Hlg. 13; ilja gaupn *vola plantarum* Þdr. 3.
Il, *f. pr., insula quædam Scotiæ ab occasu solis sita; acc.* Il Hrfm. 7.
ilbleikr, *adj., pede pallido, fulvo; dat. sg.* ilbleikum orra G. 43.
illa, *adv., male; vix, ægre;* illa er talat Sk. 119; Mhk. 18. 24; eigi líka sér illa *sibi minime displicere* Jdr. 13; unir viđ illa *ægre fert* L. 15.
illmæli, *n., contumelia verborum;* reka illmælis Isl. 23.
illr, *adj.* — 1) *malus;* hugr manna gørisk illr G. 58; illr af aurum *propter divitias malignus* Jdr. 36; illur gǫrđist kuđr Sk. 34: enn illi Ása-Þórr Sk. 46; ilt mein Efdr. 26; él et illa Jdr. 32; viđ illan

draum Rdr. 3; af illum draumi Sk. 44; gjalda óráđ illri þjóđu R. 8; gørask ehm at illu *malo esse alicui* Edr. 15; ills þegns efni Snt. 11; batna illra meina Sk. 202. — 2) *difficilis;* þeygi var sjá aflausn ill Mhk. 29; ilt vas eins at gæta Kkm. 8; Kkm. 22; Jdr. 26.

illúđigr, *adj., iniquus, malevolus; c. dat.* illúđigr oss Hkm. 15.

ilma (md), *v., fragrare;* grǫs ilmandi L. 93.

Ingi, *m. pr., rex, filius Haraldi Gilli;* fyr Inga G. 8. — *Etiam pro appellativo usurpatur* Ingi *l.* ingi = *rex; e. gr.* óþjóđir Inga *improbi populi regis (Scotiæ)* Hrfm. 15; *dat. sg.* þrekhvǫssum inga *(de rege Constantinopolitano)* G. 49.

Ingibjǫrg, *f. pr., filia Thorketilli* "Leira"; *acc.* Ingibjǫrgu Jdr. 45.

Ingifreyr, *m. pr., Freyer deus;* áttir Ingifreys *cognati Freyeri, i. e. dii Anses* Hlg. 10.

Ingjaldr, *m. pr., rex Upsaliensis; acc.* Ingjald Yt. 39.

-inn, -in, -it, *articulus substantivis suffixus, rarius apud veteriores, sæpius apud recentiores* (Lilja, Skíđaríma *cet.*) *invenitur. Etiam in vocativo formæ suffixo præditæ usurpantur, e. gr.* yfirbjóđandinn engla ok þjóđa L. 1. 100; mildin sjálf! L. 95; *cfr* ǫrva lundrinn ríki! Sk. 26; seima lundrinn fríđi! Sk. 92. *In ejusmodi locis* inn *potius tamen ad adj. referendum est.*

inn = hinn *(art. præpos.), e. gr.* Sk. 180.

inn, *adv., intro; intus, intra;* inn koma Em. 3; Sk. 46; ganga inn Isl. 8; inn í hǫll Sk. 184; *cfr* Em. 4; L. 78; Sk. 77. 185. 186. *Compar.* innar; hrukku innar *in interiores recessus atrii fugitarunt* Sk. 182; Sk. 108.

inna (nt), *v.* — 1) *palam pronuntiare, proferre; referre, narrare;* inna út alla gleđi *eloqui omne gaudium* L. 64; R. 29; G. 56; Sk. 93; mál, sem innik G. 7; innir til viđ Skíđa *Skidium alloquitur* Sk. 166; sem int er mér Sk. 10. — 2) *facere; præstare;* innist ekki annat. gott L. 2; ógnar innendr *i. e. bellatores, viri* G. 51.

innan, *adv. et præp.* — A) *adv., intus, intro;* (hirzla) innan hol sem kista Sk. 14; Hdr. 4. 7; G. 29; L. 27; Sk. 13; innan í lypting Hr. A. 7; innan í einum ormi L. 15; um hjartat innan *intus circa præcordia, i. e. circa intima præcordia* L. 80. *Cum præp.* fyr *conjungitur* innan (*vide* fyr); fyr innan *c. acc.* = *intra* G. 13. — B) *præp. c. gen., intra;* innan borđs *intra navis latera* Efdr. 14; Hr. S. 15; innan lands Bgl. 11; innan hirđar L. 48.

innanlands, *adv., in patria, in ipso regno* Hr. S. 18. 21.

inndrótt, *f., satellites aulici;* Hr. A. 9; viđ indrótt sína Hkv. 15.

inni, *adv., in ædibus, sub tecto;* hér inni Hkm. 16; úti ok inni L. 1; Yt. 33; Hkv. 6; L. 27; Sk. 91.

inni, *n., ædificium, habitaculum;* ǫll innin Hr. S. 11.

innmáni, *m., luna, quæ intus est in aliqua re;* ennis innmáni *luna fronti inclusa, i. e. oculus* Hdr. 3.

innsigli, *n., sigillum; signum;* at hǫldnu insigli *salvo signo* L. 33.
innstr *l.* instr, *adj. superl., intimus;* Ívarr sitr instr Sk. 79; af innstum rótum L. 50; inst í hǫll *in intima parte atrii* Sk. 71. 73.
Innþrœndir, *m. pl., incolæ Throndheimiæ interioris; dat.* Innþrœndum G. 17.

Í.

í, *præp. et adv., in; inter; ad; cum; etc.* — I) *Præp.* í = *in, c. dat. conjungitur, ubi de loco, quo aliquis l. aliquid est, de statu cujusvis rei l. personæ, de temporis momento, simil., sermo est.* — 1) *Usurpatur igitur* í *præpositio ad locum, ubi est l. fit aliquid, indicandum; sæpissime cum nom. propr. locorum, e. gr.* í Limafirði Yt. 22; í Nóregi Yt. 51; í Valhǫllu Hkm. 1; í Danmarku Odr. 5; Yt. 44; Hkv. 7; Hlt. 3; Vkv. 2. 4. *cet.;* Bgl. 8; Edr. 4. 30; G. 31. 34; Kkm. 2. 4. 6 *cet.;* Hr. S. 10; L. 27; Sk. 7. 35. 188; *eodem modo cum nomin. locorum appellativis, velut* í ranni Rdr. 3; G. 10; í heimi Hr. A. 9; G. 2; L. 12. 19. 36. 70; Sk. 116; *cfr* Rdr. 11; Yt. 7. 34; Hkv. 16; Gldr. 8; Hkm. 6; Odr. 4; Bgl. 17; Hr. A. 8. 12; R. 26. 31; Edr. 2. 19. 22. 29. 31; G. 11. 23; Kkm. 10. 20. 24. 29; Mhk. 5; Hr. S. 6. 11. 14. 16; Hrfm. 2. 13. 20; L. 1. 36. 69. 100; Sk. 36. 40. 56. 68. 71. 73. 75. 91. 110. 184. *Etiam cum nominibus animantium, in quibus aliquid inesse dicitur, vel cum appellationibus partium corporis l. animæ, quibus aliquid retentum vel quasi inclusum esse putamus, præpositio* í *usurpatur, v. c.* í Hǫgna Rdr. 10; í Ellu Kkm. 27; í syni mínum Snt. 11; í honum Sk. 34. 100; í hǫndum Hlg. 7; í hendi Sk. 46; í hausi Hlg. 19; Hkv. 5; í fjǫrnis stǫllum Bdr. 7; í tǫnnum Sk. 155; í brjóstum, brjósti L. 48. 78; Sk. 58; í hjarta L. 95; í klóum Hkv. 3; í hug Mhk. 4; í óðar ranni Sk. 6. *Pariter alia, quibus aliquis l. aliquid continetur, circumdatur, circumfunditur, per præp.* í *c. dat. indicantur, v. c.* í gemlisham Hlg. 2; í einum ormi L. 15; í reiðu Sgdr. 3; í dreyra Hkm. 15; Kkm. 9; Jdr. 40; Isl. 10. 13; *cfr* L. 9; Rdr. 4; Hkdr. 8; Efdr. 15; Isl. 14; Kkm. 2; Hkm. 7; Jdr. 31; Isl. 7; L. 2. 3. 22. 31. 53. 54; Sk. 132. 199. — 2) í = *inter;* í Suðreyjum *inter Hebudes* Hrfm. 10; í liði Girkja G. 44; í fólki Jdr. 26; í flokki Bgl. 2; í flótta Hr. S. 8. — 3) *Hac præpositione c. dat. etiam significatur, qua tempestate, (cfr infra mom. 8) aliquid factum sit, e. gr.* í byr *vento secundo* Kdr. 7; Jdr. 33; í veðri óðu Edr. 5; í ǫldugangi Edr. 16; í logni Mhk. 13; í hreggi Mhk. 21; í fýlu ok frosti, í myrkri L. 73; í bylja kasti L. 81. — 4) *Conditio, status, affectus, quo aliquis l. aliquid utitur, per præp.* í *c. dat. exponitur, v. c.* í kunnleik Hkv. 19; í bróður stað Snt. 16; í fǫstum þokk *duro animo* Snt. 18; í hæstri friðarsýn G. 63; vesa í vexti Kkm. 10; í hvíldum Mhk. 7;

í kyrđum Hr. S. 5; L. 1. 6. 21. 77. 79. 81. 82. 86. 91. 99. 100; Sk. 28. 128. 195. — 5) *Res l. ratio, qua aliquid efficitur, præp.* í *cum dat. significatur, e. gr.* lét skella í hólki Sk. 130. 151; í slíku *talibus rebus* L. 42; í hófi *moderate* Bgl. 12; í prýđi *pulchre* L. 7; í skyldu *ex debito* L. 14; í svaranna reikan *in vacillatione responsorum* L. 17. *Sæpe de variis modis loquendi et de concinnitate verborum, velut* í orđum (= međ orđum) Sk. 4. 12. 98; í kvæđi L. 92. 98; *cfr* Hr. A. 1. 11; Edr. 4; G. 57; L. 3. 95. 97. — 6) *Ad ea, ex quibus aliquid constat, significanda præp.* í *cum dat. usurpatur, v. c.* auđr í golli rauđu Edr. 30; eining í þrennum greinum L. 1. 100; miskunn í holdgan þinni L. 32. — 7) í *cum dat. = abl. respectûs apud Latinos, et sic quidem cum adjectivis conjungitur, e. gr.* hvass í greinum Sk. 9; hagr í smidju Sk. 82; Sk. 83. 124; minni í herđiraunum Jdr. 8; í skærleik, í vegsemd L. 7; L. 25. — 8) *Tempora, quibus accidit aliquid, per præp.* í *cum dat. indicantur, v. c.* í sumars broddi Edr. 5; í sólrođ *tempore matutino* Hátt. 77; í kveldi Sk. 108; í umbúđ Mhk. 19; í fǫr Hlg. 13; Isl. 9; Edr. 12; Sk. 94; í andláti Jesú L. 60; Bgl. 14; G. 64; L. 6. 59. 64. 66. 70; Sk. 160; í her *in bello* Kdr. 2; í bǫđ Efdr. 10. 18; *cfr* Hkv. 21; Ódr. 4; Kkm. 5. 11, *et sic sæpissime in pugnæ circumlocutionibus, velut* í sverđa flaumi Rdr. 3; í dyn Skǫglar Gldr. 5; *cfr* Hkm. 8; Hlt. 9; Hfl. 8; Sgdr. 2; Vkl. 1; Efdr. 4. 24; Hr. A. 8. 14; R. 22; G. 13. 52. 53. 54; Kkm. 18. 22. 23; Jdr. 29. 30; Isl. 5. 13. 17; Hr. S. 8; Sk. 147. — II) *Præp.* í = *in, ad, cum accus. conjuncta motum ad locum significat.* — 1) *Hæc igitur constructio sæpe sequitur verba l. locutiones, quibus notio aliqua motus inhæret, velut verba movendi, ferendi, jaciendi, mittendi, feriendi, eundi, proficiscendi, veniendi, cadendi, dissiliendi, simil.; velut c. verbis* bera L. 91; Hr. A. 7; berja Jdr. 32; Sk. 179; beygjast L. 66; binda L. 64; bíta Kkm. 10; bjóđa L. 64; sjálfbođinn í sess Sk. 92; blekkja L. 45; bregđa Hkm. 5; bresta í tvau Efdr. 28; bresta af rót í kvistu L. 20; detta Sk. 164; dreifast L. 72; falla Kkm. 3. 19; Jdr. 33; Sk. 104; fara Bgl. 9; Hkm. 2; L. 16; Sk. 165; fá slag í augat Sk. 139; feta L. 92; fleygja Sk. 179; færa L. 5; Sk. 174; ganga Vkv. 13; R. 27. 28; Edr. 11; G. 16; Jdr. 26; Isl. 21; Sk. 90; ganga ehm í drauma G. 28; ganga í hag, vil Sk. 64. 116; gefa Sk. 104; geysa Hr. A. 2; girnask Mhk. 27; grípa Jdr. 27; hafa, hafa út, Yt. 19; Sk. 103; halda Hr. A. 10; hefja upp Snt. 20; herđa herferđir Hrfm. 14; hlaupa Yt. 2; hníga Bj. 7; hvína Hlg. 19; hrinda Hr. S. 11; hǫggva Hkv. 21; Isl. 12; kasta Sk. 42; kljúfa Sk. 145; koma *(transit.)* Hlg. 9; G. 65; koma *(intrans.)* Em. 2. 3; Snt. 13. 17; Vkl. 5; Hr. A. 4; L. 23; Sk. 38. 46. 66. 146. 170. 172. 188; leggja G. 22; Kkm. 13; Sk. 67. 114. 165; leggjask Mhk. 24; leiđast L. 62; leita Mhk. 29; líđa L. 27; ljósta Þdr. 15. 17; lúta Isl. 25; nema Bdr. 11; pressa L. 10; reka L. 19. 73;

Sk. 162; senda Hr. S. 18; setja Edr. 27; L. 96; Sk. 195; skjótast Sk. 141; slá Sk. 168; slǫngva G. 45; sofa í hel Mhk. 8; steypa L. 72; stinga Hkv. 10; Sk. 175; svíkja L. 43; sœkja Mhk. 7; sǫkkvask L. 9; taka Sk. 156; tæla Sk. 2; vaða Hkv. 20. — 2) *Apud recentiores* í *cum acc. nonnumquam pro* í *cum dat. usurpatur, v. c.* í bringu ok herðar L. 56; í lopt Sk. 43; í hana Sk. 194. — 3) *Temporalem quoque vim habet præp.* í *cum acc., e. gr.* í sinn et fimta R. 31; í kveld Sk. 50; í gærkveld Sk. 32; í alla nótt Sk. 190. — III) *Cum adv.* sundr *præp.* í *conjungitur* Bdr. 7: Sk. 67. 152. 193 — IV) *Absolute l. adverbialiter* í *usurpatur* Mhk. 3; Sk. 38. 69. 103. 106; þar í Sk. 121. 197.

íbyggvari, *m., incola; dat. pl.* íbyggurum L. 71.

Ífa, *f. pr., fluvius quidam; acc.* Ífu Kkm. 4.

ífjǫrr, *adj., cui vita inest; vivus;* reyks rǫsuðr trað Ingjald ífjǫrvan Yt. 39.

ífrá, *præp.* = frá; *sæpissime cum adverbiis, v. c.* utar ífrá Sk. 74. 80. 81. 82. 84; ofan ífrá Sk. 170.

ílendr, *adj., in terram egressus; redux;* Kdr. 8.

ímunborð, *n., tabula pugnæ* (ímun, *f., pugna*), *clipeus;* ímunborðs veðrgœðir Vkl. 10.

ímundís, *f., dea pugnarum præses; nom. pl.* ímundísir (*tmesi divisum*) Hlg. 17.

Írar, *m. pl., Hiberni; gen. pl.* Íra Ódr. 9; R. 6; Kkm. 19.

Írland, *n. pr., Hibernia;* stýra Írlandi Kkm. 16.

ísabrot, *n., fractio l. dissolutio glaciei; tempus, quo glacies diffringitur, ver, æstas;* við ísabrot *æstate* Hfl. 1 (*alii vertunt:* ísabrot, *f.,* = ísa braut, *via, terra glacialis, i. e. Islandia*).

Ísaland, *n. pr., Islandia;* á Íslandi Sk. 95. 96.

ísarn, *n. pl., tela* (*ferrea*); ísarn glumðu Hkv. 8.

ísarnleikr, *m., ludus armorum; pugna;* at ísarnleiki Hlg. 14.

Ísland, *n. pr., Islandia;* R. 11.

íss, *m., glacies;* íss randa *glacies circulorum, i. e. clipeus* Hlg. 17; trauðla 's gengt á ís of vár Mhk. 12.

ísugr, *glacialis;* ísugar bárur Jdr. 16.

Ísungr, *m. pr., rex quidam;* Ísungs synir Sk. 81.

ítr, *adj., splendidus; eximius, præstans;* ítr Óláfr G. 7; Þdr. 17; R. 21; G. 21; Isl. 15; *c. gen.* ítr lista *artium peritus* R. 11; leysa ítran brag G. 71; G. 54; við ítra inndrótt Hkv. 15; Hkdr. 6; Jdr. 4; ítrum Óláfi G. 1; G. 66; vinir ítrs jǫfurs Efdr. 14; G. 47; ítrir menn Edr. 4.

ítrból, *n., sedes splendida; splendidum cubile;* ítrból sólar *i. e. cælum, et* gramr sólar ítrbóls *deus* R. 33; ítrból dalreyðar *aurum, quare* eyðir ítrbóla dalreyðar *vir liberalis* Hrfm. 7.

ítrfermdr, *part. compos.* (ferma = *onerare*), *splendide onustus;* réð ítrfermdum Ormi Efdr. 16.

ítrgeđr, *adj., generosus;* lof ítrgeđs Óláfs G. 10.
ítrmađr, *m., vir nobilis;* ítrmanns konan *femina generis nobilitate clara* Jdr. 15. 19. 23 *cet.*
íþrótt, *f., ars, virtus;* gafumk (= gaf mér) íþrótt Snt. 23; hersa íþrótt *ars ducum, ars militaris, et* hugr hersa íþróttar *animus bellicosus* Þdr. 13; *acc. pl.* íþróttir *fortia facta* Hkv. 1; R. 25.
Íva, *f. pr., fluvius Jotunheimiæ;* Ívu nes *promontoria prope Ivam* Þdr. 12.
Ívarr, *m. pr.* — 1) *rex, cognomine* enn Víđfamni; Sk. 73. 79. 137. 138. 139. — 2) beinlausi *appellatus, filius Ragnaris* lođbrókar Kdr. 11.

J.

Jađarr, *m. pr., regio Norvegiæ;* of Jađar Hkv. 11; at Jađri Jdr. 17.
jađarr, *m., extremitas; ora, margo; regio;* međ Blálands jađri Hr. S. 21; jǫrđ međ jađri élsnœrđum *terram cum ora procellis afflicta, i. e. totius regni fines* Hátt. 79; und sólar jađri *sub regione solis, sub cælo* Efdr. 13.
jafn (jǫfn, jafnt), *adj.* — 1) *æqualis; par bonitate;* skinn gørđusk jǫfn *pelles factæ sunt æque pulchræ* R. 30 — 2) *æquus;* hitt telk jafnt *id æquum censeo* Kkm. 23. — 3) *talis, tantus;* engi vurđu jǫfn tíđendin *nulla exstitere tanta nova* L. 34. — *Neutr.* jafnt *pro adv.* = *perpetuo; æque;* jafnt of allan aldr Bgl. 16; jafnt sem *perinde ac* Hr. A. 9; jafnt ok síđan *æque atque exinde* L. 6.
jafna (ađ), *v., æquare;* jafnask viđ ehn Edr. 29.
jafnaldra, *adj., æqualis; ejusdem spatii temporis* teygđi tvá jafnaldra tíma *extendit tempora bina et æqualia* L. 6.
jafnan, *adv., perpetuo; assidue; semper;* R. 17; Kkm. 25; Mhk. 2. 4. 19. 23. 26; L. 77.
jafngóđr, *adj., æque bonus;* Hkm. 20; Hr. S. 1.
jafnmargr, *adj., totidem; acc. pl. m.* jafnmarga Jdr. 39.
jafnstórr, *adj., æque magnus;* ráđa jafnstórt *similia efficere* Edr. 14.
jafntrúr, *adj., æquus; æque fidus;* Mhk. 10.
jafnvel, *adv., æque bene; tam bene;* Sk. 112.
jaga (ađ), *v.* — 1) *persequi; insectari; urgere.* — 2) *multis verbis disputare, contendere;* at jaga of slíkt Mhk. 9.
jall, *m.,* = jarl; Hálfdan jall Sk. 176; hjá Andra jalli Sk. 81.
Jamtr, *m. pl., incolæ Jamtlandiæ in Suecia;* Jamta kindir Ódr. 4.
jara, *f., pugna;* jǫru drótt Gldr. 3; Hfl. 19.
jarđbelti, *n., cingulum terræ, i. e. mare;* gjálfr jarđbeltis Hrfm. 1.
jarđbyggvir, *m., incola prædii, possessor fundi;* und einum jarđbyggvi Vkl. 24.
jarđligr, *adj., terrestris;* jarđlig tunga L. 26.
jarđráđandi, *part. comp., prædiator; pl.* jarđráđendr Hlt. 11. 13.

jarđríki, *n.*, *orbis terrarum;* á jarđríki *uspiam locorum* G. 62.

jarl, *m.*, *minister aulicus; princeps; dynasta; præfectus provinciæ; n. sg.* Vkl. 11. 12. 22; Vkv. 13; Hr. A. 14; R. 7. 21; Kkm. 5; Hátt. 77. 78. 79; *acc. sg.* jarl Efdr. 3; Vkv. 15; *d. sg.* jarli Sgdr. 2; Vkl. 10; Jdr. 33. 43; Mhk. 6; Isl. 18; *g. sg.* jarls Vkl. 6; Vkv. 11; Isl. 15. 16; *n. pl.* jarlar Yt. 30; Jdr. 18; *acc. pl.* jarla Vkl. 24; Bgl. 5; Kkm. 3; *g. pl.* jarla Hkm. 3. 16; Hlt. 5; Efdr. 9; Edr. 32; Bdr. 9.

jarlssunr, *m.*, *filius dynastæ;* þrír jarlssynir Vkl. 5.

jarplitadr, *part. comp.* (jarpr *fuscus;* lita *colorare*), *fuscus;* jóđ arnar jarplitađs G. 29.

jartegn, *f.* = jarteign; af jartegnum Óláfs G. 67.

jarteign, *f.* — 1) *indicium, documentum;* bjartar jarteignir allra dáđa R. 31. — 2) *miraculum;* miklar jarteignir G. 20; G. 49; skína jarteignum *inclarescere miraculis* G. 7; at minnum jarteigna G. 34.

jast-Rín, *f.*, *Rhenus (amnis) fermenti* (jastr, *m.*, *fermentum*), *i. e. cerevisia;* jast-Rín fentanna Sýrar greppa *cerevisia gigantum, i. e. mulsum poëticum, poësis, carmen; acc.* jast-Rín Sgdr. 1.

járn, *n.*, *ferrum;* þetta járnit Sk. 64; járni sýja Hkdr. 7. — *Pl.* járn = 1) *tela, gladii;* járn sungu *gladii, tela insonuere* Edr. 19; Kkm. 2; járna glymr *pugna* Jdr. 7. — 2) *clavi;* þessir keyra járn *hi clavos pangunt* L. 49.

járnfaldinn, *part. comp.*, *ferro caput velatus;* hirđ járnfaldin Hrfm. 19.

járnhliđ, *n.*, *porta ferrea;* ǫll helvítis járnhliđ skjálfa L. 61.

járnleikr, *m.*, *ludus telorum; pugna;* í járnleiki Hfl. 8.

járnviđja, *f.*, *femina gigas;* viđ járnviđju Hlt. 3.

játa (tt), *v.*, *annuere, confiteri;* hjǫrtun játi L. 32; *c. dat.* ef játar flestu Sk. 105.

Jesús, *m. pr.*, *Salvator hominum; nom.* L. 36. 62; *voc.* Jesús L. 51; Jesú L. 59. 63. 80. 82. 85; *acc.* Jesúm L. 40. 43. 49. 50; *gen.* Jesú L. 35. 37. 41. 48. 58. 60. 64. 65. 71. 88.

Jóan, *m. pr.*, *primus archiepiscopus Norvegorum;* G. 9.

jóđ, *n.* — 1) *proles;* munnr arnar jóđs G. 29; gráđr gylđis jóđa (*i. e. luporum*) þvarr Jdr. 31. — 2) *infans;* gleđiligt jóđit L. 33; jóđs ađal (*l.* alađ) Yt. 24.

jódís, *f.*, *soror;* Úlfs ok Narfa jódis *i. e. Hela* Yt. 12.

jól, *n. pl.*, *festum brumale;* drekka jól Hkv. 6.

jólanótt, *f.*, *nox brumalis; acc. sg.* Jdr. 17.

jólnar, *m. pl.*, *dii;* jólna sumbl Hlt. 16.

Jólnir, *m. pr.*, *Oden deus;* Jólnir útvés *deus (Oden) regionis extimæ, i. e. Geirrodius gigas;* flóđrifs Danir útvés Jólnis *gigantes, comites Geirrodii* Þdr. 12.

Jóm, *n. pr.*, *insula, in qua sita fuit* Jómsborg; *hodierna insula* Wollin; suđr á Jómi Hr. A. 12.

Jómsvíkingar, *m. pl., piratæ Jomenses;* Jdr. 17.
Jón, *m. pr., Ioannes baptista* L. 37.
Jónakr, *m. pr., rex, de quo narrant fabulæ antiquæ;* synir Jónakrs Rdr. 6; harmr Jónakrs bura *noxa filiorum Jonakeri, i. e. lapides (cfr SnE, AM I 370)* Yt. 37.
jór, *m., equus; acc. sg.* jó Hlt. 6.
Jórđán, *f. pr., Jordanes fluvius;* í Jórđán L. 37.
Jórsalir, *m. pl. pr., Hierosolyma;* Jórsala bygđ Edr. 28.
Jórvík, *f. pr., Eboracum;* sitja at Jórvík Kdr. 11.
Jótar, *m. pl., Cimbri; Dani;* Jóta grund *Jutlandia l. Dania* Edr. 26; Jóta dólgr *i. e. Domaldius* Yt. 9; Hr. A. 1; R. 19; Hr. S. 4.
Jótland, *n. pr., Jutlandia;* Jótlands jǫfurr Kdr. 8.
jótr, *m., dens maxillaris;* bifgyrđill jótrs Þdr. 17.
Józkr, *adj., Cimbricus; acc. pl. m.* Józka Yt. 33.
jungfrú, *f., virgo; nom.* L. 29. 30; *gen.* jungfrú L. 31.
jurt, *f., herba; n. pl.* jurtir L. 94.
Júđar, *m. pl., Judæi;* leiđir Júđar L. 53; L. 48.
Júđas, *m. pr., Judas Ischariotes;* L. 48.
jǫfurr, *m., rex, princeps; dux; præfectus; nom. l. voc. sg.* Em. 3; Hfl. 15. 18; Efdr. 16. 20; Kdr. 2. 8; O. S. 1; G. 26. 28. 31. 64; Hr. S. 1; *acc. sg.* jǫfur Hkv. 23; *dat. sg.* jǫfri Rdr. 13; Yt. 3. 36. 41. 47. 50; Vkl. 12; Efdr. 27; Bgl. 11; R. 30; Edr. 9; G. 12. 71; Hátt. 72; jǫfur Yt. 46; *gen. sg.* jǫfurs Hfl. 7; Efdr. 14; Bgl. 7; R. 19; G. 12. 23. 26. 66; *pl. n.* jǫfrar Gldr. 4; Vkv. 11; Edr. 32; Hrfm. 8; *acc. pl.* jǫfra Efdr. 3; *dat. pl.* jǫfrum Rdr. 9; Mhk. 22; *gen. pl.* jǫfra Em. 7; Vkl. 1. 17. 23; Vkv. 1. 4; Bgl. 3. 16; Hr. A. 8; R. 3; Edr. 2. 29; G. 5. 50. 70; Hr. S. 5; jǫfra dróttinn *dux præfectorum, i. e. rex* Hr. S. 18.
jǫkull, *m., mons glacialis;* arka á jǫkla austr Sk. 53.
jǫrđ, *f., tellus, terra; regio;* jǫrđ grœr Vkl. 9; Hkdr. 6; jǫrđ ok lopt L. 10; hegna alla jǫrđ Bgl. 6; jǫrđ ok fjǫll L. 70; Hátt. 79; á jǫrđu Vkl. 10; af jǫrđu til himna G. 15; Gldr. 6; falla til jarđar Kkm. 14; Bj. 7; Hlt. 12; Þdr. 8. 15; Ódr. 9; G. 3. 50; Hr. S. 16; L. 5. 9; *pl. n.* jarđar *prædia, territoria* G. 53; jarđir Hrfm. 8; meingarđr margra jarđa R. 30.
Jǫrđ, *f. pr., Tellus dea;* Jarđar sunr *Thor* Hlg. 14; arfi Jarđar *Thor* Þdr. 10.
jǫrmungrund, *f., terra vasta, immensa;* til jǫrmungrundar Hr. S. 15.
Jǫrmunrekr, *m. pr., rex quidam, de quo fabulæ veterum narrant* Rdr. 3.
jǫrmunþrjótr, *m., vir pertinax vasto corpore; dat.* jǫrmunþrjóti *(de Rungnero gigante)* Hlg. 18.
Jǫrundr, *m. pr., rex Upsaliensis;* Yt. 22.
jǫtunbygđr, *part. comp., a gigantibus habitatus* Yt. 3.

Jǫtunheimar, *m. pl. pr., regio gigantum;* ór Jǫtunheimum Snt. 2; reimuðr Jǫtunheima Hlg. 7.

jǫtunn, *m., gigas;* hann hǫggr jǫtuninn Sk. 173; jǫtuns *(i. e. Ymeri)* háls undir þjóta *vulnera juguli gigantis sonant, i. e. mare fremit* Snt. 3; Yt. 27; með jǫtnum Hlg. 10; jǫtna ótti *terror gigantum, i. e. Thor* Hlg. 14; valfall jǫtna *strages gigantum, i. e. mare (ortum ex sanguine Ymeri, quo gigantes submersi sunt; cfr SnE, AM I 48)* Vkl. 8.

K.

'k, *per aphæresin pro* ek, *quod vide!*

kaf, *n., altum; mare;* ráða á kaf *in mare desilire* Jdr. 36.

kafna (að), *v., suffocari;* hefr ek næsta kafnat L. 77.

kala (kól, kalinn), *v., frigerare; impers. c. acc. obj.* hefkat spurt at bersa kali *(3 sg. præs. conj.) numquam audivi, ursos frigore affici* Mhk. 15.

kaldr, *adj.* — 1) *frigidus;* kaldr marr *mare frigidum* Jdr. 16; Hátt. 78; kalt hlýr *frigidum proræ latus* Hátt. 76; um heiminn kalda Hr. S. 20; í byr kǫldum Jdr. 33. — 2) *malevolus, infensus;* verða fyr kaldri ǫfund G. 58.

kalla (að), *v.* — 1) *nominare; existimare; c. duobus acc.* kalla hann Skíða Sk. 58; þat má undur kalla Sk. 158; Sk. 136. 153; skrautligt kǫllum nafnit farar Mhk. 19; Mhk. 14. 26; *cfr* est þú óvægr kallaðr *immitis existimaris* Hr. A. 15. — 2) *dicere; intelligere;* Jóan kallak *Ioannem dico* G. 9; Mhk. 19; kalla sína eign á ehu *i. e. arrogare, ad se trahere alqd* L. 84; kalla *sequente conjunctivo et* at *omisso* Sk. 3. — 3) *acciere;* kallar til sín Sk. 102; Sk. 107. — 4) *clamare;* Skíði kallar Sk. 185; Sk. 177. — **kalla á** ehn *aliquem invocare* L. 50. — **kallask** *se vocare, se prædicare;* (sól) es kallaðisk ljós heims G. 2.

kampasíðr, *adj., prolixe barbatus* (kampr, *m., barba labri superioris*); halrinn kampasíði Sk. 90.

kanna (að), *v., lustrare; rimari; explorare;* kanna Jórsala bygð Edr. 28; hræ nam vargr kanna *cadavera lupus rimabatur* Bdr. 5; hríð kannaði lýði *procella tentavit, i. e. exercuit viros* Jdr. 16; hefr kannat vestursveitir Sk. 16; Sk. 31; allar gerðir eru kannaðar L. 71.

Kantara borg, *f. pr., Cantuaria (propr. arx Cantiorum)* Vkv. 8.

kapp, *n., contentio; certamen;* strengja kapp *contentionem urgere, contendere* Edr. 32; kappi *summa vi, contentione* Vkl. 1; yppa yðru kappi *virtutem vestram celebrare* Hr. A. 1; kempan kappi hǫrð Sk. 16. 29; kapps lystr Hkv. 7.

kappasveit, *f., comitatus bellatorum;* kappasveitin Sk. 70.

kappi, *m., heros; vir fortis;* er sá mesti kappi Sk. 78; Hkm. 14; kappinn Víkarr Sk. 77; Sk. 124. 158; þrífr upp kappann Víkar Sk. 174; kappa dans *pugna* Sk. 172; *pro cognomine* kappi *habendum est* Isl. 26.

kappstuddr, *part. comp., contentiosus;* kvǫddu kappstudda hǫlða *salutabant colonos pertinacia fidentes* Hrfm. 19.

kardináli, *m., episcopus cardinalis;* Hr. S. 1.

karl, *m., vir;* karl! Sk. 100.

karlfólk, *n., rustici; coloni;* Bgl. 5.

karskr, *adj., alacer; strenuus;* karskr maðr Snt. 4; með kǫrskum frægðarmǫnnum Sk. 155.

kast, *n., jactus;* í bylja kasti *in impetu turbinum* L. 81.

kasta (að), *v., jacere, abjicere; c. dat.* kasta sǫltum kjalar stíg *i. e. undas repellere* Hátt. 76; múgrinn kastar grjóti Sk. 88; Sk. 42; herr kastaði skjǫldum. Kkm. 6; Kkm. 15.

kaupa (keypta, keyptr), *v., emere;* kaupa smjǫr Sk. 106; Mhk. 21.

káklast (að), *v., verberari;* káklast um *in toto corpore vapulare* Sk. 61.

kálfi, *m., sura; crus;* kálfar Álfheims *crura (tibiæ, ossa) terræ Alfheimensis, i. e. montes;* álfr Álfheims kálfa *i. e. Geirrodius* Þdr. 19 *(aliter Egilssonius).*

kámleitr, *adj., sordidus* (kám, *n., sordes*); *acc. sg.* enn kámleita Bj. 6.

kápa, *f., amiculum;* Skǫglar kápa *lorica* Kkm. 18.

kátr, *adj., lætus, hilaris;* gleðr sá maðr er opt er kátr Mhk. 8; skemtun kát Sk. 6; verið kátir Sk. 117; veri kátar nú virða sveitir! *jam valeto audientium corona!* L. 97; bragna gerir þat káta Sk. 55; hjá kátum silkihrundum Sk. 3.

keisari, *m., imperator; dat.* keisara Kdr. 9; *gen.* Edr. 26.

kempa, *f., vir fortis; bellator;* kempan kappi hǫrð Sk. 16. 29; kempur ríkar Sk. 77; Sk. 70.

kengr, *m., gibba;* kengr upp úr kryppu Sk. 8.

kenna (nd), *v.* — 1) *novisse; animadvertere; videre; c. acc.* kenna sókn *pugnam conspicere* Rdr. 12; ei kennandi kvitt af syndum *ne famam quidem peccatorum sibi cognitam habens* L. 90; þola leik, er hafðan kennir L. 47; kendu hendr sem fœtr *viderunt (homines) pedes manusque* Rdr. 4. *Part. præt.* kendr *notus;* af skǫtnum kendr Sk. 18; snilli kendr *fortitudine insignis* Edr. 5. — 2) *docere; monstrare; c. dat. pers. et acc. rei, e. gr.* kennik þér nafn allra Em. 8; R. 9; *cum dat. pers. et inf., v. c.* es þeim flýja kendi *qui eos fugere docuit, eos fugavit* Hkv. 9; Isl. 25; kenndu mér at forðast fjandann L. 44; eins goðs þrenning má kenna mér (ɔ: at kveða) G. 1. — 3) *sentire; persentire; c. gen.* kenna ǫlteiti *frui lætitia convivali* Þdr. 15; ek kenni kulda L. 81; kennir *(3 sg. præs., impers.)* hins, at . . . Mhk. 4; sveitir kendu allvalds *homines (regem i. e.) mores regis persenserunt* Edr. 12. — *Reflex.* **kennast**

= *apparere, manifestum fieri;* kennast með lýðum L. 37. — kennast við *agnoscere;* kennstu við *agnosce* (ɔ: *me*) L. 69.
kenninafn, *n., cognomen;* Yt. 53.
kenning, *f.* — 1) *doctrina;* kenning Kristi L. 46. — 2) *circumlocutio.*
kennir, *m., qui novit;* auðar kennir *cognitor (i. e. possessor) divitiarum; vir; dat. sg.* kenni Efdr. 24.
keppinn, *adj., pugnax, strenuus;* Hr. A. 14.
keppr, *m., baculum: fustis;* keppa sag *i. e. pugna* Sk. 136.
kesja, *f., framea; gæsum;* exir ok kesjur sungu Sk. 156; Jdr. 28.
Ketill, *m. pr., frater regis Rolfii, filii Gautreki* Sk. 172.
keyra (rð), *v., propellere, agere; percutere, pangere;* keyra járn *clavos pangunt* L. 49; keyra ofan Eiríks vini *amicos Erici detrudere* Jdr. 38; keyrði (ɔ: stein) á Haralds kinnarbein Sk. 158; *c. dat.* hlífum keyrði *clipeos, i. e. agmen clipeatum, duxit* Edr. 24.
-ki, *suffixum negativum, post* s *l.* t *pro* -gi, *quod vide!*
kind, *f., proles; progenies; gens;* Svía kind Yt. 9; Yt. 35; Sgdr. 6; Ellu kind *i. e. Angli* Vkv. 7; lýða kind (= lýðir) L. 19; til ýmsa kindar *i. e. ad gigantes* Þdr. 2; G. 48; Jamta kindir *Jamti* Ódr. 4; virða kindir R. 4; Hr. S. 7; rekka kindir Edr. 17; kenna hǫlða kindum trúu góða R. 9.
kingr, *m., curvatura; inflexus;* hefr næsta komit til kings *ad inflexum, i. e. ad lapsum, ad ruinam pæne ventum est* Sk. 155.
kinn, *f. gena;* á kinnar vanga Sk. 136; tár af kinnum L. 35.
kinnarbein, *n., mala;* Sk. 158; skotit út kinnarbeinum *i. e. malæ prominebant* Sk. 9.
Kinnlimar, *f.* (?) *pr.;* Kinnlima síða *pars regionis maritimæ Frisiæ;* fyr hári Kinnlima síðu Vkv. 5.
kirkja, *f. ædes sacra;* í kirkju miðri G. 34.
kista, *f.* — 1) *arca, cista;* innan hol sem kista Sk. 14; Búi nam kistu í hvára hǫnd Bdr. 11; með þungar kistur Jdr. 36; Jdr. 37. — 2) *loculus, capulus; (deus)* lét kistu *(Olavi)* koma upp G. 25.
kjaptr, *m., rictus; fauces;* rjóða kjapt O. S. 3; í þína kjapta L. 66.
kjóll, *m., navis;* Ullar kjóll *navis Ulleri, i. e. clipeus* ("Ullr átti skip, þat er Skjǫldr hét; því er skjǫldr kallaðr skip Ullar". *SnE.*); él Ullar kjóla *procella clipeorum; pugna* R. 6.
kjósa (kaus; kosinn, kerinn), *v., eligere, optare;* kjósa of konunga, hverr . . . Hkm. 1; Yt. 12; Bgl. 5; Sk. 100. 123; kýs ek þorna brú Sk. 112; kaus of ǫðlings brœðr *ex regis fratribus elegit* Hr. S. 19; Jesús kaus offrast L. 36; fljóðin verða at ǫldrum kerin Mhk. 25. — kjosa sér = *optare;* hvergi kýs ek hærra á *i. e. nusquam opto mihi præstantiorem generum* Sk. 115.
kjǫlr, *m.* — 1) *carina;* braut kjǫl hlátr-ellíða *i. e. spinam dorsi diffregit* Þdr. 14; alda skaut kili *(dat. sg.) unda carinam propulit* Bdr. 2; kjalar stigr *semita carinæ, mare* Hátt. 76; kjalar raukn *jumenta carinæ, naves* Hátt. 77; svalir kilir Kdr. 3; Kdr. 7;

ráđa djúpum kjǫlum Hkv. 5. — 2) *sentina;* stinga hǫfđum í kjǫl Hkv. 10.

Kjǫtvi, *m. pr., regulus Norvegus; acc.* Kjǫtva Hkv. 7.

klassekkr, *m., mantica; pera;* lagđi í klassekk víđan Sk. 67.

kleif, *f., clivus;* of hjarna kleifar *in cerebri clivos, i. e. in capita* Kkm. 7.

kliđr, *m., garritus; susurrus;* í einum kliđ Sk. 28.

klífa (kleif, klifinn), *v., scandere; conscendere;* klífa hátt fjall R. 27; Hr. A. 13.

kljúfa (klauf, klofinn), *v., findere; dissecare;* annarr frægri jarl klýfrat lunda vǫll Egils ǫndrum Kkm. 5; klauf stálum virđa kindir *virorum subolem ferro concidit* R. 4; hann klauf Ála Sk. 145; Efdr. 6; G. 43; Jdr. 24. 26. 28; Isl. 10. 11; bensíldr klufu skjǫldu Kkm. 4.

klofna (ađ), *v., diffindi;* rann *(nom. pl.)* Reifnis klofnuđu G. 54.

kló, *f., unguis;* í klóum Hkv. 3.

klókr, *adj., prudens; consideratus;* dikta eht klókt *aliquid subtile excogitare* L. 39; kunna fræđin forn ok klók *doctrinas antiquas et sapientiæ plenas callere* L. 4; međ klókar varnir *cum captiosa defensione* L. 72.

Klúspetrúss, *m. pr., S. Petrus, jus clavium habens;* Klúspetrúsi *(dat. incomm.)* Kdr. 9 *(aliter Egilssonius).*

klæđa (dd), *v., vestire;* klæddi sveininn reifum *(puerum fasciis induit),* leiddi klæddan međ sér L. 55; reifum klæđđist L. 42.

klæđi, *n., sæpissime in pl., vestis;* klæđi Gjúka ættar *armatura* Hr. A. 6; Hamđis klæđum *i. e. loricis* Ódr. 1; hríđ Hamđis klæđa *pugna* G. 52.

klǫkkr, *adj.* — 1) *timidus; lamentabilis;* klǫkkr ok hræddr L. 79; klǫkkum hug L. 2; líttu á klǫkk tárin *aspice mæstas lacrimas* L. 91. — 2) *lentus, mollis;* hold er klǫkt *caro est emollita* L. 54.

knáttu (*præt. inf.; præs.* kná; *impf.* knátta); *v., posse; potestatem l. occasionem habere rei faciendæ; e. gr.* sás trúa knegum *is, cui confidere possimus* Snt. 15; lýđir knegu líta orm á hringum Jdr. 37; fylkir knátti ganga at hǫfđum bragna Vkl. 16. — *Sæpissime hoc verbum periphrastice cum inf. usurpatur, v. c.* kná glóa = glóar Hátt. 72; kná lypta Hátt. 77; kná þyrna Hátt. 79; knátti at vakna *experrectus est* Rdr. 3, *cfr* Yt. 6. 24; Þdr. 6; R. 3; Edr. 5; Jdr. 32; knáttu glymja *increpuerunt* Gldr. 7; Efdr. 7; Edr. 17; *cfr* Hlg. 15; Þdr. 12; R. 13; Kkm. 13; Jdr. 7; *eodem modo præt. inf.* knáttu Bgl. 5.

knetta (tt), *v., conqueri;* engi knettir of annars mein *nemo de casibus alienis conqueritur* Mhk. 24.

kneyfir, *m., qui versat; qui propellit;* međ dróttar kneyfi *cum duce agminis* Þdr. 12; Vkl. 11.

kné, *n. genu;* falla á kné sín bæđi L. 51. *cet.*

knífr, *m.*, *culter;* með stæltan kníf Sk. 175; Sk. 33. 99; með hvǫssum knífi Sk. 24; G. 60.

Knútr, *m. pr.*, *rex Daniæ et Angliæ;* Kdr. 1. 2. 6; *gen.* Knúts Edr. 5.

knýja (knúða *l.* knýða *l.* kníða), *v.*, *tundere, pulsare; propellere, protrudere;* knúði lagar stóð *classem propulit* Hlt. 14; hregg knúði á hefils vǫllum Bdr. 2; hirð prúð knýði árar R. 15; kníðusk at morði *(sese propulerunt, i. e.) ruebant ad cædem faciendam* Edr. 19; lukði foldar síðu brimi kníða *circumdedit latus terræ, æstu marino afflictum* Edr. 24.

knǫrr, *m.*, *navis; n. pl.* knerrir Hkv. 7; *acc. pl.* knǫrru R. 12; Edr. 7.

koma (kom, kominn), *v.* — I) *intrans., venire, advenire;* báðu Hákon koma heilan Hkm. 18; koma at sjá Hkm. 13; koma at gjalda L. 70; Yt. 14; engi gǫngugestr kemr Sk. 97; engi annarr þengill kom þar Hr. S. 16; G. 23; sá harmr kom *(evenit)* hæstr Kkm. 15; kómu fylki (*dat.*) farlystir *cupido proficiscendi regem incessit* Kdr. 9; sem vísi kœmi *quasi rex veniret* Em. 1; sǫgðu at ódæmin kœmi L. 61; syngva lof komnum kóngi L. 34. — *Sæpe cum adverb. et præpos. verbum* koma *conjungitur, v. c.:* koma af; komt af því þingi Vkv. 11. — koma aptr, *reverti* Em. 2; mik uggir, hann komi ei aptr Sk. 59; kominn aptr Sk. 16. — koma at ehm *l.* ehu *pervenire ad alqm; invenire, offendere alqm l. alqd;* kemr at vági Yt. 46; kemur at Hvammi Sk. 29; kom at Fjǫlni Yt. 1; Þdr. 18; L. 27; hrafn kom at blóði *corvus invenit sanguinem* Ódr. 3; Isl. 10; koma at gagni *usui esse* Kkm. 22; koma at hendi ehm *aliquem incessere* Yt. 37; Jdr. 14. — koma á *cum acc., e. gr.* áðr komi á trǫð Hkm. 20; kom á flótta Efdr. 3; blóð kom á þrǫm Efdr. 14; Þdr. 9; Vkv. 9; Kkm. 14; Bdr. 4. — koma á móti *excipere impetum* Sk. 169. — koma brott *elabi;* frá tyggja brott of komnum *de rege (ex pugna) elapso* Efdr. 24. — koma fram *ad effectum pervenire;* heipt kom fram Jdr. 30. — koma frá ehu Hkm. 15; G. 67. — koma hjá ehm Sk. 3. — koma inn *intrare;* Sk. 46. — koma innar *inferri* Sk. 108. — koma í *cum acc., e. gr.* kemr í byrvind Snt. 13; kom í fræða sal Sk. 188; Vkl. 5; Hr. A. 4; Sk. 146. 170; kom í reikning Sk. 38; kómu í kappa dans Sk. 172; Sk. 66; at ljós kœmi í heim L. 23; smjǫr var komit í Sk. 197; kominn í býskips bœ Snt. 17. — koma niðr *defluere;* bára kom niðr Bdr. 11. — koma ór; ór eggi kómum Hkv. 4; kominn ór éli stála Efdr. 22; Efdr. 23; G. 25. — koma til *c. gen.;* kemk til Viðris hallar Kkm. 25; á kemr til sævar Hdr. 9; her hefr komit til kings Sk. 155; Yt. 14; Hkv. 21; Þdr. 4; L. 36. — koma til *(adv.)* með ehm *controversari inter aliquos* Sk. 50. — koma und; kemrat und gnapstól sólar *sub cælum non venit* Gldr. 9; kominn und gunnfana Hkm. 2. — koma upp *emergere, patefieri, oriri; (deus)* lét kistu koma upp G. 25; dagr es upp kominn Bj. 1; mærð es

upp komin G. 9. — vel kominn *benigne exceptus*; vel skalt kominn (ɔ: vesa) *salve!* Em. 7. — koma við *tangere;* heldr opt komr *(impers.)* við sáran fót Mhk. 16; lítt kom við *(adv.)* eðr ekki Sk. 62. — *Cum advv. in -an desinentibus* koma *sæpe jungitur, e. gr.* hvaðan eruð komnir Hkv. 3; at heill þaðan kœmi Kkm. 19; komt austan Hr. A. 4; Bgl. 6; kómu austan Hkv. 7; kom norðan Vkl. 18; kom sunnan Vkv. 14; Edr. 15; kvámu sunnan Jdr. 18; kómu vestan Kdr. 7. — II) *transit., adducere; c. dat. obj., e. gr.* komr grimmu stríði at mér *acerbum dolorem mihi affert* Jdr. 15. 19 *cet.;* kom Vanlanda á vit Vilja bróður *Vanlandum ad Odinem misit* Yt. 4; kom dísi í garða Hlg. 9; kom *(impers.)* gríðar glæ á Gjálpar skæ *i. e. cruor lupo inspersus est* Hfl. 12; kom fylkjum und sik *provincias sibi subjecit* Vkl. 7; kom Sǫxum á flótta *Saxones in fugam convertit* Vkl. 20; Þdr. 17; hykk hǫfuðsmenn heims kvámu (*præt. inf.* = *transtulisse*) erkistóli G. 65. — komask, komast = koma sér *se conferre;* engi komsk of skapadœgr fram *nemo diem supremum transcendit* Mhk. 23; komist þú þangat Sk. 61; Urðr komsk at brunni Sgdr. 4. — komask = *proferri;* raunlítit komsk opt á þrefa *inania sæpe in sermonem (hominum) veniunt* Mhk. 4.

kona, *f.* (*gen. pl.* kvenna), *mulier; uxor;* handfǫgr kona Jdr. 3; ítrmanns konan Jdr. 15. 19 *cet.;* taka konu Dǫnsku Hkv. 14; vasat sem konur vín bæri Kkm. 18; kunleggr kvenna kveldrunninna Þdr. 21.

konr, *m., filius; cognatus;* ragna konr *diis oriundus* Vkl. 23; Yt. 2; kannk skil, hvern konungmanna kon vil mæra S. S. 2.

konungmaðr, *m., vir regia dignitate ornatus; rex;* jafngóðr konungmaðr Hkm. 20; kjósa konungmann Yt. 12; ríkstr konungmanna R. 9. 12 *cet.;* Gldr. 9; S. S. 2.

konungr, *m., rex; nom. sg.* Yt. 53; Hkv. 7. 14; Hkm. 14. 17. 18; Vkl. 12. 18; Ódr. 8; Efdr. 10; Vkv. 9. 15; Bgl. 8. 11. 17; O. S. 6 *(vide Comment. p. 141);* Edr. 14. 28; G. 5. 8. 9. 15. 18. 33; Kkm. 6. 7. 9. 10. 16. 20. 28; Hr. S. 6; *acc. sg.* konung Hkv. 5. 19; Hkm. 2; Bgl. 9; Edr. 31; G. 45. 51; Isl. 12; *gen. sg.* konungs Vkl. 6; Hkdr. 5; Efdr. 28; Vkv. 1; Bgl. 14; O. S. 1; R. 13. 26; Edr. 32; G. 13. 24. 34; Mhk. 13; Hátt. 69; *n. pl.* konungar Em. 8; Hkm. 6; *acc. pl.* konunga Hkm. 1.

Kormakr, *m. pr., vir Islandus;* Isl. 25.

korn, *n., granum;* L. 93; hugar korn *i. e. cor* Mhk. 7.

kostalauss, *adj., omnium bonorum expers;* í kostalausu glæpa frosti *in flagitioso scelerum gelu* L. 81.

kostigr, *adj., eximius; præstans;* kostigr Heimdallr Hdr. 6.

kostnaðr, *m., sumptus; impensa;* kostnaðrinn Sk. 105.

kostr, *m.* 1) *sors, conditio;* þér mun kostr *tua sors erit* Sk. 61. — 2) *bona; res familiaris;* lítinn kost á margr und sér *multi exigua bona habent* Mhk. 25.

kostsamr, *adj., multis virtutibus insignis; acc. sg.* enn kostsama Hkm. 2.

kólga, *f.* — 1) *unda (propr. unda frigida);* benja kólgu blágammr Hr. A. 4. — 2) *tempestas frigida;* kólgu Svíþjóð *Suecia frigida;* dólgferð Svíþjóðar kólgu *hostilis multitudo Sueciam frigidam (i. e. Jotunheimiam) habitans* Þdr. 12.

kóngr *l.* **kóngur** (*contr. ex* konungr), *m., rex; nom. sg.* kóngr L. 70; Sk. 73. 172; kóngur Sk. 46. 47. 70. 135. 148; kóngrinn L. 35; Sk. 80; *acc. sg.* kóng Sk. 72. 122; kónginn Sk. 117. 129; *dat. sg.* kóngi L. 4. 34; Sk. 140; *dat. pl.* kóngum L. 4; Sk. 50. 85; *gen. pl.* kónga Sk. 79.

kóngsnafn, *n., regium nomen;* kappinn hlaut kóngsnafn Sk. 124.

kóróna, *f., corona;* skrýddr kórónu (*dat.*) Hr. S. 1.

Kraki, *m., pusio; cognomen Rolfii, regis Danorum;* Hrólfur kraki Sk. 73; haugr Kraka ens milda Isl. 21.

kraptr, *m., vis; virtus;* kraptr enn hæsti (*de deo*) L. 96; meiri kraptr Sk. 59; dyrka krapt goðs G. 57; ǫndin giptist guðdóms krapti L. 31; G. 4; krapta þrǫng *virium defectus* L. 90.

krátinn (= kraden?), *m., malus genius; diabolus;* kratins synir Sk. 136.

krefja (krafða), *v., poscere; flagitare; c. gen. rei, e. gr.* krafðir landa Bgl. 6; *(deus)* krafði konung andar *a . rege animam depoposcit* Edr. 31; leyfði alt, sem konungr krafði Edr. 14.

kreista (st), *v., pressare;* kreistu *(exprime)* mjólk ór brjóstum L. 87.

kremja (kramda), *v., contundere;* búnir at kremja mik L. 84; *(Christus)* veitir krǫmdum heilsu L. 46.

kreppa, *f., angustiæ; difficultas;* bregður kreppu *i. e. se ex angustiis expedit* Sk. 40.

kringja (gð), *v., circumdare;* á botni élkers gjálfri kringðum *in terra mari circumdata* Edr. 3.

kringr, *m.* (*cfr* hringr), *circulus;* standa í kringum *circumstant* L. 73.

kristinn, *adj., christianus;* um manninn þann inn kristna Sk. 180; fyr kristnum sálum L. 88.

kristna (að), *v., ad cultum Christi traducere;* kristnaði þrenn lǫnd R. 10; vann kristnat Ísland, Grœnaveldi ok Eyjar R. 11.

kristni, *f.* 1) *doctrina Christi.* — 2) *gentes christianæ;* hæstr skjǫldungr (τῆς) kristni (= *deus*) G. 6; kristni stýrir *i. e. Papa* Hr. S. 1.

Kristr, *m. pr., Christus; nom.* Kristr Efdr. 28; G. 4; Kristur L. 66; *voc.* Kristr L. 96; Kriste L. 81. 82; *acc.* Krist L. 49. 66; *gen.* Krists Edr. 14; G. 11. 33. 34. 68; L. 5; Kristi L. 37. 46. 53. 95.

kristskirkja, *f., templum cathedrale; in tmesi:* Krists í kirkju G. 34.

krjúpa (kraup, kropinn), *v., repere;* svát krjúpak at fótum þínum *ut ad tuos pedes procumbam* L. 81.

kross, *m.* — 1) *crux, impr. crux Christi;* þessir negldu Krist á krossinn L. 49; L. 54. 55. 60. 62; á krossi G. 3; menn báru skrín

ok krossa Edr. 29. — 2) *signum crucis;* gǫrđi hann fyr sér gamlan kross Sk. 127.

krossfestr, *part. comp., crucifixus;* enn krossfesti L. 96.

krókpallr, *m., scabillum in angulo* (krókr, *angulus*) *cubiculi positum;* kastar sér í krókpall niđr Sk. 42.

krókr, *m., hamus (piscatorius);* af króki bitrum L. 82; L. 60; međ krókum stinnum L. 78.

krumma, *f., manus (ad prehendendum porrecta);* krummur harđla víđar Sk. 8.

kryppa, *f., tergum inflexum, incurvum;* upp úr kryppu Sk. 8.

kuđr, *adj.* (= kunnr), *notus;* illr kuđr *homo nequam et infamis* Sk. 34; í Suđrvík Dǫnum kuđri Vkv. 4. — *Forma* kuđr *non usurpatur nisi in nom. sg. m., dat. et gen. sg. f., gen. pl.*

kufl, *m., cucullus;* bíta í gyltan Hǫgna kufl *inauratam galeam corrodere* Kkm. 10.

kuldi, *m., frigus;* firrast kulda L. 35; kenna kulda L. 81.

Kumbrskr, *adj., Cumbricus;* Kumbrskar þjóđir Ódr. 9.

Kumrar, *m. pl., incolæ Cumbriæ in Britannia;* hellis Kumrar *Cumbri in antris habitantes i. e. gigantes; gen.* Kumra Þdr. 13.

kundr, *m., filius;* hilmis kundr Hr. A. 11; G. 44; Hr. S. 15; sæmeiđr bar út jǫfra kund Vkv. 1.

kunleggr (= kynleggr; ættleggr), *m., stirps; progenies;* rauđbiti kunleggs kveldrunninna kvenna *candens offa a progenie noctivagarum (i. e. a Geirrodio gigante) missa* Þdr. 21 (*cfr annott. Gislasonii in* Tidskr. f. Filol. og Pædag. VI 240).

kunna (*præs.* kann, *præt.* kunna; kunnat), *v.* — 1) *posse; sæpissime cum inf., v. c.* kunna sjá viđ snǫrum Mhk. 22; kunna at skýra Sk. 57. 70; engi kann segja R. 23; kann œpa Mhk. 5; kann verđa Mhk. 26. 28; kann vera L. 99; Sk. 20. 32. 111. 143; sem kunnum *i. e. pro viribus* G. 71; frák Geira arfvǫrđ kunnu (*præt. inf.*) vel fylgja Gunnhildar bǫr Isl. 11. — kunna viđ ehu = *ferre posse alqd (sueth.* kunna med något); kannkak viđ manna veifanar orđi *rumorem hominum vagum ferre non possum, parum probo* Efdr. 24. — *Nonnumquam fere periphrastice* kunna *usurpatur, e. gr.* kann at græta (= grætr) L. 42; velja kunni (valđi) R. 8; Efdr. 6; Edr. 8. — 2) *nosse; scire; cognitum habere; c. acc., v. c.* kunna konung *regem cognitum habere* Hkv. 5; kunna greppa ferđir Hkv. 18; kannk minni til margs *multarum rerum memoriam habeo, multas res memoriâ teneo* Vkv. 1; es kunni Ása ellilyf Hlg. 9; Hkv. 2; Jdr. 15; Isl. 22; menn er kunnu fræđin L. 4; *c. inf.* sigrs valdari kunni halda gođs lǫg Edr. 8; vas engr es kunnit reiđa í lofi *nemo fuit, qui nesciret laudare* Edr. 4; *callere, didicisse, c. inf. vel acc., e. gr.* kannk mála mjǫt Hfl. 20; yrkja kann ek Mhk. 2; es illa kann Mhk. 24; Hátt. 71; kunni slœgđir Mhk. 18; kunnuđ hætta elgjum œđiveđrs Hr. A. 7.

kunnigr, *adj.* — 1) *callidus, peritus.* — 2) *celeber;* kunnigt lof L. 34.
kunnleikr, *m., familiaritas;* vesa í kunnleik við konung *rege familiariter uti* Hkv. 19.
kunnr, *adj., notus; celeber; inclitus; c. dat.* kunnr manni mǫrgum Isl. 24; Vkl. 8; Hr. A. 3. 14; dróttinn vann styr kunnan Vkv. 13; L. 67; dreyri Óláfs seggjum kunns G. 23; menn Skáneyjum kunnir G. 35; eldviðum kunnum *viris notis* Efdr. 6; kunn réttlætis sunna *(de Christo)* G. 4; Hr. A. 13; dáðir kunnar goði G. 14; kvæði kunn þjóð *carmina populo nota* Hátt. 69.
kúga (að), *v., cogere; domare;* sjálf náttúran, kúgut af nærri nógu L. 31.
kvarði, *m.* — 1) *modulus cubitalis.* — 2) *limbus vestimenti cujusvis (sueth.* linning*), e. gr. indusii, manicæ, bracarum etc.; (cfr vocem* qward *l.* qwarde *in dialectis suethicis);* setr *(impers.)* at honum kvarða *(dat.) i. e. limbus bracarum ei valde adstringitur, eum premit (propter ventrem nimio cibo gravatum)* Sk. 41.
kváma, *f., adventus;* í Jesú kvámu L. 64.
kván, *f., uxor; femina;* kván fjarðeplis jarðar *femina gigas* Þdr. 15; Heðins kván *uxor Hedinis, i. e. Hilda = pugna;* Heðins kvánar varð auðit Kkm. 4; Snt. 17. 20; Þdr. 13.
Kváran, *m. pr., cognomen Olavi, regis Dublinensis;* Kvárans son S. S. 2.
kveða (kvað, kveðinn), *v.* — 1) *dicere; pronuntiare;* kvað *dixit* Hlg. 3; Hkm. 13. 14. 16. 17; Sk. 60. 98. 119. 126. 167; kveða at ehm *dicere alicui* Jdr. 43 *(bis);* helzti mjǫk 's at flestu kveðit Mhk. 28; *c. acc.* kveðkak dul Yt. 12; kvað hitt Jdr. 14; *c. inf.* kvað ei liggja á Sk. 37; kvað svíða Sk. 194; *c. acc. et inf., e. gr.* kveðk ragn magna Hákonar ríki Vkl. 23; ǫld kveðr Áláf vesa kominn Efdr. 22; kveða *(ajunt)* þat eigi aukit (ɔ: vesa) Jdr. 22; Bgl. 15; Kkm. 22; Jdr. 25; kvað brautir liggja Þdr. 1; kvað hugrekki sér þekkja (ɔ: vesa) Efdr. 1; kvað sér nauðir (ɔ: vesa) Vkv. 15; G. 15; Jdr. 13; kvað eigi ráð (ɔ: vesa) Jdr. 40; kvað sér þǫrf (ɔ: vesa) Sk. 23; kváðu Dags fríendr of drepask Yt. 18; kváðu Józka menn brenna inni sikling Yt. 33; Efdr. 17; Vkv. 4; Hr. A. 4; Isl. 18; (mál) es menn mæla gram kváðu *(præt. inf., dixisse)* við drengi Efdr. 2. — **kveðask** *l.* **kveðast** = *dicere, se c. inf., e. gr.* kveðask (= kveða sik) hafa Bgl. 8; kvazk (= kvað sik) G. 28; Jdr. 13; hann kvaðst mundu hraðr (ɔ: vera) at því Sk. 103. — 2) *recitare; cantare;* austmarr. kveðr Gýmis ljóð Yt. 36; kalla þær sé kvedit sik á *(feminæ) contendunt de se fabulam narrari* Sk. 3. — 3) *poëma componere;* þótt ek kvæða slætt Mhk. 2.
kveðja (kvadda), *v.* — 1) *compellare; salutare; c. acc.* hann vilk kveðja Hdr. 1; kveðja Óláfs gilda G. 10; kvaddi Hýmis hausreyta Hkv. 2; rǫdd engilsins kvennmann kvaddi; kvadda af engli dróttinn

gladdi L. 55; *(Maria)* vissi aldri mann kvaddan L. 29; kvǫddu hǫlda Hrfm. 19; kvǫddusk dynskotum *se invicem ictibus sonoris compellaverunt* Gldr. 4. — 2) *postulare; petere; c. acc. pers., gen. rei, e. gr.* kveđk hers gnótt hǫlđa mér hljóđs *a turba civium mihi posco silentium* R. 1; Jdr. 1; kvaddi vígs Vkl. 19. — 3) *invitare; c. acc. pers., sequente præp.* at *c. dat.*; 'kveđk harra at hróđrgerđ dýrri *invito regem ad audiendum præstans encomium* Edr. 1.

kveisuflug, *n., dolor vagus et pustulans* (kveisa *pustula*); Mhk. 4.

kveld, *n., vesper;* í kveld *vesperi* Sk. 50; í kveldi Sk. 108; at kveldi G. 47; Sk. 197.

kveldriđa, *f., femina (gigas) noctivaga;* kveldriđu stóđ *lupus* Ódr. 6.

kveldrunninn, *part. comp., noctivagus;* kunleggr kveldrunninna kvenna *progenies mulierum noctivagarum, i. e. feminarum gigantum* Þdr. 21.

kvelja (kvalđa), *v., cruciare;* ofbeldit kvelr fjandann í eldi L. 9; sá . . . es mara kvalđi Yt. 5; kvaldr í pínum L. 99; L. 47. 79; (at ljós) tæki kvaldar andir í braut L. 23.

kvennmađr, *m., femina;* rǫdd engilsins kvennmann kvaddi L. 55.

kverk, *f.* (*pl.* kverkr), *sinus sub mento; guttur; jugulum;* skáru ór kverkum G. 40.

kverkhvítr, *adj., collo candido; nom. sg. f.* en kverkhvíta Hkv. 2.

kviđr, *m., alvus; venter;* allan kviđinn ætla ek sverđit renni Sk. 170.

kvikr, *adj., vivus;* jafnan fagnar kvikr mađr kú Mhk. 4; L. 73; skalk leyfa dauđan eđr þó kvikvan Efdr. 19.

Kvinnar, *f.* (?) *pl., regio Norvegiæ;* á Kvinnum Hkv. 5.

kvistr, *m., ramus;* af rót í kvistu *(acc. pl.)* L. 20.

kvittr, *m., rumor;* ei kennandi kvitt af syndum *ne famâ quidem et auditione peccatorum experta* L. 90; hafđi kvitt á því, at . . . Sk. 27.

kvittr, *adj., reconciliatus;* séu þit kvittir Sk. 118.

kvíđa (dd), *v., metuere;* kvíđik, at . . . ríđi L. 40; *c. dat.* brjóst kvíđir hefndum L. 76.

kvónfang, *n., matrimonium;* kjósa kvónfang Sk. 111.

kvæđi, *n., carmen, poëma;* kvæđi mitt Mhk. 22; kvæđit mun aukask Hr. A. 15; Mhk. 13; byrja hátt kvæđi G. 38; skorđa dikt í kvæđi L. 92; L. 98; í fljótu kvæđi Hr. A. 1; Mhk. 11; í kvæđis hætti L. 97; þrenn kvæđi Hátt. 69; nǫkkur kvæđin Sk. 3; gagn kvæđa R. 35.

kvæđisorđ, *n., verbum poëticum;* njóta kvæđisorđa þrǫngskorđađra L. 96.

kvǫđ, *f., quod aliquis præstare debet; debitum;* ák hróđrar kvǫđ *carmen mihi recitandum est* Hfl. 2.

kvǫl, *f., cruciatus, tormentum;* engi kvǫl L. 87; leysa þjóð frá strangri kvǫl G. 68; í kvǫlum ok sóttum L. 82.
kykvi, *m.* — 1) *caro viva et sensum habens, quæ est sub unguibus hominum, circa ungulas equorum l. sub cornibus pecudum (sueth.* qwiðe). — 2) *musculus vivus; impr. musculus brachialis;* kykva *(gen. pl.)* nauðr *id, quod intendit musculos brachiales, i. e. arcus;* kykva nauðar áss Þdr. 8.
kylfa, *f., clava;* með kylfu Jdr. 34; Sk. 171.
kyn, *n., genus; proles, progenies;* firða kyn (= firðar) Edr. 7; Yt. 42; við kyn þjóðar (= við þjóð) G. 20; jǫfra kyni *regibus* G. 70; Mhk. 9. 29.
kyn, *n., peritia;* eiga kyn til ehs *peritum esse alicujus rei* Mhk. 2.
kyn, *n., res mira;* kvædit skal með kynjum alt *totum carmen mirum in modum accommodatum erit* Mhk. 13.
kynda (nd), *v., accendere;* kynduð hæstan hyrjar ljóma Hr. A. 12; hirðmenn kyndu eld Hr. S. 10; eisur kyndusk hátt Edr. 22.
kynfróðr, *adj., mirifice prudens; gen. sg.* kynfróðs Hdr. 6.
kynna (nd *l.* nt), *v., notum facere;* þat kyndisk, hvé . . . Hkm. 18.
kynni, *n.* — 1) *mos, consuetudo; indoles.* — 2) *familia; hospitium familiare;* kynnis leita *cognatos invisere* Snt. 17.
kynprýddr, *adj., genere conspicuus;* Hr. S. 1.
kynstórr, *adj., generosus;* Kormakr kynstórr Isl. 25; konungr enn kynstóri Hkv. 7; Hkv. 14.
kynviðr, *m., surculus generis;* kynviðr kvánar *progenies uxoris, i. e. filius; acc.* kynvið Snt. 20.
kyrð, *f., quies, otium;* sitja í kyrðum Hr. S. 5.
kyrkja (kt), *v., strangulare (cfr* kverk); kyrkja ehn Bj. 6.
kyrr, *adj., quietus; immotus;* hann lá kyrr Sk. 183; jungfrú kyrr L. 29; und hurðir Hjarranda kyrrar *sub clipeis immotis* Rdr. 11; láta sitt kyrt vesa *pati se quiescere* Kkm. 27; fátt er kyrru betra *nihil quiete melius* Sk. 94.
kyrrleikr, *m., tranquillitas;* í kyrrleiks valdi *in imperio tranquillo* L. 1. 100.
kyssa (st), *v., osculari;* kyssa unga ekkju Kkm. 20.
kyttr (*pro* kvittr), *m., rumor, fama; dat.* kytt Bgl. 12.
kýr, *f., vacca; dat.* kú Mhk. 4.
kæra, *f., accusatio;* með ópi ok kæru L. 84.
kærir, *m., curator;* kærir Norðmœra *i. e. rex Norvegiæ; gen.* kæris Hrfm. 19.
kærleikr, *m., amor;* af kærleiks elskufundum Sk. 3.
kærr, *adj., carus; c. dat.* ræsir kærr keisara Kdr. 9; Hátt. 68; goði kæran Sygna dróttin *(de Olavo S:to)* G. 22; kenning hins kæra Kristi L. 46; mær, dróttni kærust L. 90; L. 91.
kœnn (kænn), *adj., peritus; sollers;* kænn ok ǫrr Sk. 124; kænn til húsgangs ferða Sk. 42; kœns konungs ǫnd Efdr. 28.

k ǫ g g u l l, *m., condylus; artus;* kǫgglar frænda hrérs *artus mortui corporis cognati (filii), mortuum filii corpus; acc. pl.* kǫggla Snt. 4.
k ǫ r (= kjǫr, keyr), *n., optio; arbitrium; delectus;* féll beint í kǫr *prorsus ex sententia processit* Sk. 104.
k ǫ r g r i p r, *m., res eximia;* kjósa kǫrgrip Sk. 100.
k ǫ s t r, *m., strues (lignorum);* ríđr at kesti *ad rogum equitat* Hdr. 6.

L.

l a đ a (ađ), *v., invitare;* lađar fyrđa til ehs L. 68.
l a đ m a đ r, *m., qui invitat l. deducit alqm aliquo; comes;* lét hánum lađmenn snjalla Edr. 26.
l a f đ i (*cfr anglosax.* læfdige, *angl.* lady), *f., dispensatrix; peni proma et conda;* lafđi mín Sk. 106.
l a g, *n.* — 1) *stratum; ordo.* — 2) *status, dispositio.* — 3) *societas; conjunctio.* — 4) *metri genus;* stuttligt lag á kvæđi Mhk. 11; mart bragar lag *multa genera versuum* Hátt. 70. — *Cfr* lǫg!
l a g a s t (ađ), *v., manare (cfr* lǫgr); lagast tár af kinnum L. 35.
l a n d, *n., terra; regio; fundus; regnum; n. et acc. sg.* land Hkm. 4. 21; Jdr. 40; Hr. S. 7. 10; landit Edr. 24; Sk. 15; *dat. sg.* landi Yt. 27; Hkv. 10; Gldr. 6; Em. 5; Vkl. 7. 11. 15; Vkv. 7. 14; Hr. A. 5; Hr. S. 10; L. 40; Sk. 54. 100; *gen. sg.* lands Bgl. 11; Hr. S. 16; L. 19; Sk. 15; *n. et acc. pl.* lǫnd Efdr. 12. 21; Kdr. 4; R. 10; Hr. S. 18; *sed* land Vkl. 8; *dat. pl.* lǫndum Hfl. 18; Efdr. 28; Edr. 31; *gen. pl.* landa Rdr. 4. 10; Bgl. 6; Hr. A. 5; G. 23; Bdr. 3. 6; Hátt. 79; Hrfm. 2. 5; L. 52. 58. 71.
l a n d f ó l k, *n., populus; incolæ regni;* Bgl. 6; G. 66; *gen.* landfólks G. 16.
l a n d h e r r, *m., cives regni; populus;* Yt. 8; Bgl. 8; Jdr. 18; *dat.* landher Efdr. 23.
l a n d i, *m., popularis; acc. sg.* landa minn *popularem meum* Sk. 131.
l a n d r e k i, *m., rex; imperator;* drengr ítrs landreka *(de imperatore Græco)* G. 47; drekar landreka Kdr. 7; sjau landrekar Vkl. 14; Hlt. 12.
l a n d s f ó l k, *n.* = landfólk; Hr. A. 3.
l a n d v ǫ r đ r, *m., custos regni; rex;* Efdr. 20.
l a n g b a r đ r, *m., gladius; nom. pl.* langbarđar Hkm. 7.
l a n g r, *adj.* — 1) *longus;* Ormr enn langi R. 15. 23; líta langan orm Jdr. 37; langan veg Hlg. 8; Edr. 10; á pallinn langa Sk. 79; R. 19. 22; lǫngum staf Sk. 62; lætr langa hesta ganga Hátt. 71; lung et langa Efdr. 14. — *Neutr.* l a n g t *procul, longe* Vkv. 1; L. 72; *e longinquo* Mhk. 6; *comp.* lengra *ulterius* Vkl. 22; R. 28; *latius* Hr. S. 20; talađi lengra *amplius dixit* L. 29; auka lengra *ulterius amplificare* L. 95. — 2) *diutinus;* langr morgunn Mhk. 13;

um langan tíma L. 20; Edr. 2; lǫng pín Sk. 164; langa stund Hr. S. 3; langar nætr Mhk. 6; af harkinu því hinu langa Sk. 63. — *Dat. sg.* lǫngu *l.* fyr lǫngu = *olim, jam pridem, longum abhinc tempus;* lǫngu Yt. 49; fyr lǫngu Yt. 42; Kkm. 1; Jdr. 4; Sk. 166; fyr langu (= lǫngu) Hlg. 6. — *Dat. pl.* lǫngum *adverbialiter = sæpe, diu;* L. 55. 77; Sk. 23. 43.

langrǫst, *f., gurges vastus;* bládúfur langrastar Hrfm. 5.

langskip, *n., navis longa, bellica;* á langskipum Kkm. 5.

langviðri, *n., diuturna tempestas, hiems;* langviðrum skal eyða grund Mhk. 24.

langvinr, *adj., vetus amicus; longo usu familiaris;* langvinr Þrangvar *Thor* Þdr. 16; langvinr lausnara *Olavus Sanctus* G. 68.

lasta (að), *v., calumniari; diffamare;* leiðsǫgumaðrinn lastar ei þó bíði Sk. 53.

lauðr, *n., spuma maris;* verpa ljótu lauðri Hr. A. 10.

lauf, *n., frons, folium;* lauf Leifa landa runna *folium navium, i. e. clipeus (nam latera navium clipeis ornabantur); dat. sg.* laufi Rdr. 4.

laufgask (að), *v., frondescere;* mærðar timbr máli laufgat *materia poëtica sermone (carmine) frondens, i. e. exornata* Snt. 5.

laufi, *m., gladius;* laufa lundr *bellator* Sk. 67; laufa viðrinn *id.* Sk. 52; vas at laufa leiki *prælio interfuit* Jdr. 18; laufa veðr *procellæ gladiorum, i. e. prælia* Vkl. 4.

laufugr, *adj., frondosus;* laufgir pálmar L. 94.

laug, *f., lavatio; lavacrum;* laugar nátt *nox inter diem Saturni et diem dominicam* Sk. 202; varmar laugar *calida lavacra* Kkm. 20.

lauga (að), *v., tingere;* (svá at mætti orðin) laugast í glóanda gulli *rutilante auro tingi, i. e. splendidissime elaborari secundum artem poëticam* L. 3.

laukjafn, *adj., ab omni parte æqualis, instar allii;* lǫg laukjǫfn *leges æquissimæ* Bgl. 5.

laukr, *m.* — 1) *allium.* — 2) *arbor navis, i. e. malus;* lypta lauki *malum erigere* Hátt. 77.

laun, *n. pl., præmium; retributio;* laun gǫfugs óðar G. 70.

launa (að), *v., remunerari;* launa ehm eht Rdr. 6; bragr raundýrliga launaðr G. 69.

launsigr, *m., victoria fraudulenta;* bera launsigr af ehm Yt. 50.

lausn, *f., redemptio;* njóta lausnar L. 57.

lausnari, *m., redemptor, i. e. Christus;* lausnara spjalli, vinr, langvinr (*de Olavo Sancto*) G. 30. 62. 68.

lauss, *adj., solutus; avulsus; missus;* Álfr varð lauss Sk. 174; hin fimta (tǫnn) er orðin laus Sk. 194. — Láta laust = *demittere; c. acc.* láta laust helga menn L. 61; lát mik aldrigi laust *ne me umquam demittas* L. 81.

lá, *f.* — 1) *æstuarium;* austr við lá *i. e. ad oram maris Baltici, in mari Baltico* Vkv. 3. — 2) *unda; mare; latex;* stundum þýtr

í lǫgni lá Mhk. 13; Hdr. 1; limgarmr brýtr lá *ventus fluctum perrumpit* Hátt. 78.
lábrostinn, *part. comp., in æstuario diffractus;* lǫgr lábrostinn Hrfm. 15.
láđ, *n., terra; regnum;* land ok láđ Hkm. 21; suđr međ láđi Hr. A. 6; Hr. S. 4; flýja af láđi Gldr. 8; Efdr. 20; G. 13. 25. 27; Hr. S. 7.
lág, *f., truncus; arbor cæsa l. dejecta;* lágir marka Snt. 4.
lágr, *adj., humilis, submissus; exiguus;* eigi gaztu liđskost lágan Hr. A. 3; ek fæ eigi einkar lága drópu *carmen haud admodum humile elaboravi* R. 35.
lágraustađr, *adj., submisse loquens;* L. 52.
lána (ađ), *v., commodare; præstare;* lánuđ er þér list ok vit Sk. 49.
lánardróttinn, *m., dominus, herus;* bera mál lánardróttni Bgl. 7.
láta (lét, látinn), *v.* — 1) *ponere; disponere; collocare; dare, tradere, relinquere alicui alqd; e. gr.* aldri lætk sein at munni Mhk. 24; lét sjálfbođit Skíđa Sk. 30; æ lét flest *semper omnia intacta reliquit, i. e. omnia probavit* Snt. 12; lét hánum lađmenn *comites ei dedit* Edr. 26; verđa látinn *collocari* Kkm. 22; *c. duobus acc., e. gr.* láta Auđs systur eina Hkdr. 6; láta yndit falt Mhk. 21; læt ek fljóđin fǫl Sk. 111. *Sæpe cum adverbiis, v. c.* láta fram = *proponere, edicere, velut* dróttinn lét fram bođorđit eitt L. 14; láta í = *stipare, condere (alqd in arcam)* Sk. 106; láta laust = *dimittere, v. c.* lát aldrigi laust mik L. 81; láta laust helga menn L. 61; láta uppi = *palam proferre, v. c.* lætk uppi Sgdr. 1. — 2) *facere, ut . . .; sequente acc. et infin., e. gr.* þú lætr hauka drekka Hr. A. 15; lætr áru byggva vé Vkl. 9; Hfl. 16; Þdr. 7; Hkdr. 2; G. 21; Hátt. 71. 75. 77; létk fǫđur fregna Bgl. 7; léztu skeiđr svífa Hr. S. 13; lét hólm falla Hlg. 18; lét sígask (= sik síga) Hlg. 4; lét dag sinn prýđask međ sigri G. 31; lét helfarar verđa veittar *necem attulit* Jdr. 34; Vkl. 4; Hdr. 4. 8; Ódr. 4. 9; Efdr. 12. 15; Vkv. 7. 10; Kdr. 2; Bgl. 5; R. 14. 21; Edr. 6; G. 17. 29. 50. 61; Jdr. 26. 41; Isl. 4. 12; Hr. S. 12; Sk. 140. 164. 171; létuđ sýjur geiga Hr. S. 15; látu stjǫlu upp stúpa Hkv. 10; létu salnæfrar blíkja Hkv. 11; létu skeiđr sneiđa Hr. S. 6; *sequente inf., e. gr.* lét skella Sk. 130; lét gjalla Sk. 151. *In tali structura verborum inf.* vesa *l.* verđa *plerumque omittitur, v. c.* hólm lézk (= lét ser) at skildi (ɔ: vesa) *sibi insulam pro clipeo habuit, i. e. ad insulam profugit* Hkv. 10; lét vé banda sǫnn (ɔ: verđa) Vkl. 8. — 3) *pati; permittere; sinere; c. inf. l. cum acc. et inf., v. c.* sás eht líđa lætr *qui alqd se præterire patitur; qui æquo animo alqd perfert* Mhk. 6; lætrat *(non sinit)* stǫđva hǫđ Rdr. 10; lát mik njóta lausnar L. 57; látum tenn leika Sk. 5; látiđ mik þessa njóta L. 96; láta sitt kyrt vesa Kkm. 27; lét gjafar sér líka Edr. 26; Þdr. 2; L. 7; lét berask *se gigni passus est, voluit* G. 2; Jesús lét pínast L. 62; Sk. 17; léta ǫrn fasta *aquilam esurire non sivit* Kkm. 16; léta etask af

Kdr. 8; eigi létuđ mannkyn hafna yđru nafni Hr. A. 8. *Inf.* vesa *et* verđa *sæpe omittuntur, e. gr.* létumk (= lét mik) framast (ɔ: vesa) Bgl. 16. — 4) *jubere; sequente inf., v. c.* láta brenna blóthús R. 9; lét styđja Gjúka niđja Rdr. 6; lét stýfa þjófa hendr Edr. 8; Edr. 25 *(bis);* G. 16. 34. 37. — 5) *se gerere, præbere;* láta bráđgett *insane se gerere* Mhk. 14; garprinn lætr grimmliga Sk. 132; lét æ svá sem orrustu letti *sic se gessit, quasi pugnam vetaret; simulavit se pugnam vetare* Rdr. 9; létu hyggiliga Hkm. 11. — 6) *dicere; e. gr.* vǫrrum láta *labiis efferre, eloqui* L. 59; lætr lítit *modestam dixit sententiam* Sk. 52; Sk. 138; *c. duobus accus., e. gr.* lætr ræsi verđan sóma G. 42; menn láta dróttins orđ dýrt Mhk. 5; menn láta skips rár skammar Mhk. 12. — lætask = *dicere, se . . .;* engi læzk (= lætr sik) valda því Mhk. 10; ýtar látask eigi finna fremra mann Efdr. 11; búinn lézk, barr lézk *paratum se dixit* Vkl. 12; Jdr. 13; R. 26; Jdr. 14. — 7) *amittere, perdere;* mađr lætr ǫnd G. 60; hann lét lífit Sk. 144. 160; létu sitt fjǫr Sk. 198. — 8) *periphrastice vb.* láta *usurpatur, α) cum neutr. sg. part. præt., e. gr.* lætr ósvipt (= sviptir eigi) húnskript *velum non demittit* Hátt. 78; lézt valdit (= ollir) sorgum Hr. A. 13; Hr. S. 5; lét gefit (= gaf) griđ ok aura Jdr. 44; lét upp gengit *escendit* Vkv. 13; Gldr. 1; Vkl. 11; Odr. 6; Kdr. 4; R. 4. 7; létu herjat (= herjuđu) Halland Hr. S. 7. — *β) cum forma participii præt. congruente cum substantivo, v. c.* lét lindihjǫrt bundinn Gldr. 6; lét Agnar ræntan Kkm. 17; Hlg. 14; Edr. 27; lét hljómviđu særđa Isl. 20; Isl. 23; Hr. S. 1; lét fǫr of gǫrva Vkl. 13; Kdr. 5; R. 5; lét bygđir brendar R. 6; lét Ellu bak skorit Kdr. 11; Odr. 7; lét hræskóđ róđin Odr. 2; Isl. 7.

látreldr, *m., ignis cubilis;* látr *(n.)* valrugar *cubile telorum, i. e. clipeus;* látreldar valrugar *ignes clipeorum, i. e. gladii;* látr-eldar *in tmesi* Þdr. 19.

látrstríđandi, *part. comp., cubili inimicus;* látr lyngs hrøkkvibaugs *aurum (cfr SnE, AM I 360);* látrstríđandi lyngs hrøkkvibaugs *inimicus auri, vir liberalis* G. 16.

leggja (lagđa), *v.* — 1) *ponere;* leggja dróttin í grǫf G. 22; leggja brúđi í bing Kkm. 13; leggja í lófann þér *tibi in carpum, i. e. in manum, dare alqd* Sk. 114; lagđi hina fornu (ɔ: skóna) í klassekk Sk. 67; fasthaldr varđ á Fenri lagđr Mhk. 21; stála hríđ lǫgđ í minni *pugna in mentionem illata* Sk. 165. — *Sæpe cum præp. l. adv., e. gr.* leggja af = *deponere (consuetudinem), velut* leggja af *(adv.)* blót Sk. 202. — leggja at ehm = *aggredi alqm;* lǫgđu at linna sex tegum flausta *Serpentem Longum (navem) aggressi sunt sexaginta navibus* R. 18. — leggjast niđr = *prolabi (ad genua alicujus);* leggstu niđr Sk. 168. — leggja saman = *conserere;* lǫgđu saman randir Vkl. 20; Jdr. 22. — leggja upp *α) apponere (cibum alicui), v. c.* lagđi upp þjórhluti fjóra *quattuor*

portiones carnis bubulæ apposuit Hlg. 5; β) *appellere (navem), e. gr.* lǫgđum upp (ɔ: skip) í Ífu *in Ivam appulimus* Kkm. 4. — leggja eht við eht = *appellere alqd in alqd;* lagđi andur-Jálks þǫrf við ǫndurt fylki *navem appulit ad terram obversam* Vkl. 15. — 2) *ponere, i. e. amittere, perdere;* lagđi sinn aldr *vitam posuit* Hlt. 9; líf lagđisk skjótt firum Efdr. 8. — 3) *sternere;* leggja brú raums gjǫldum *pontem gigantis (i. e. clipeum) remunerationibus sternere (= remunerari)* Hlg. 1. — 4) *transfodere, transfigere;* of lagđak lyngál Kkm. 1; Isl. 8. — 5) *instituere; decernere; destinare;* leggja líftjón á ehn *pœnam capitis alicui proponere* Sk. 135; dróttinn leggr eign sína á óđul þegna *rex prædia civium ad se vindicat; privata publicat* Bgl. 14; lagđi arnsúg at ehm *volatum aquilinum in alqm instituit, volatu aquilino alqm persecutus est* Hlg. 12; þannig hefr mér lagzk í lund *ita mihi in animo institutum est* Mhk. 24; fjǫrbann varđ lagit mannum *mors viris destinata est* Vkv. 12. — 6) *intrans.* = *impelli;* leggja á flótta *in fugam se conjicere* G. 29.

leggr, *m., tibia pedis aut brachii; os; crus;* storđar leggr *os terræ, i. e. saxum, et* storđar leggs stirđþinull *serpens Midgardiæ* Hdr. 3, *ubi tamen* leggs *melius fortasse conjungitur cum* fróns (fróns leggr = *saxum*) fólka reyni, *præsertim quum* storđar stirđþinull *sine illo* leggs *eandem habet significationem;* reyrar leggr *os silvæ, i. e. saxum, et* reynir reyrar leggs *gigas* Hdr. 4; mœrar leggs menn *gigantes* Þdr. 15; stýfđu liđs leggi *crura militum succidebant* Bdr. 7; Þorleifr vann brotit þjokkva leggi Jdr. 34.

leiđ, *f.* — 1) *via, iter;* alla leiđ *per totum viæ spatium* Edr. 26; Hr. S. 16; leiđar nest *viaticum* L. 83; leygs leiđir *per vias maris* Hrfm. 7; af leiđum lífs *de tramitibus vitæ* L. 16. — 2) *iter maritimum; mare; expeditio maritima;* leiđ leysti skeiđar *mare (i. e. æstus maris) naves disjecit* Vkv. 3.

leiđa (dd), *v., ducere, deducere;* leiđa mik í dróttins reiđi L. 76; nema leiđir mey aptr *nisi feminam domum reducis* Hlg. 11; leiđ orđ í stuđla skorđum *deduc verba in pedes metricos* L. 2; helgir leidast *sancti deducuntur* L. 62; leiddi klæddan međ sér L. 55; (Júđar) leiddu (Jesúm) bundinn L. 49; leiddr af móđur L. 55.

leiđa (dd), *v., absterrere, avocare; c. dat. pers.* leiđa ǫllum af því gamni Sk. 1. — *Reflex.* leiđask *l.* leiđast, α) *detestari, c. acc. rei e. gr.* ungr leiddisk eldvell, vǫttu dúnsfulla Hkv. 6; β) *detestatum esse; c. dat. pers., e. gr.* leiddisk hilmi at halda landi Hkv. 10; leiddist Skíđa skraf *Skidium pertæsum est nugarum* Sk. 62; hygg rán leiđask rekkum Bgl. 11.

leiđangr, *m., expeditio maritima;* leiđangr þóttit ýtum lítill *expeditio viris parva non visa est* Hr. S. 3; Gautar spurđu leiđangr *Goti expeditionem cognoverunt* Hr. S. 6.

leiđarstjarna, *f., sidus arctoum;* und leiđarstjǫrnu Hr. S. 20.

leiðiþírr, *m., servus ducens;* leiðiþírr ǫl-Gefnar *servus deductor Idunæ, ignominiosa Lokii appellatio (alii* leiðiþírr = *servus invisus aut servus illiciens); acc.* leiðiþír Hlg. 11.

leiðkunnandi, *part. comp., viæ gnarus;* ǫnd, leiðkunnandi um líkams æðar L. 11.

leiðr, *adj., invisus, ingratus; improbus; acc.* leiðan dreng *(de Juda Ischariote)* L. 48: leiðir Júðar L. 53; létu hit leiða fjǫr Sk. 198; hykk leitt váru *(præt. inf.) credo ingratum fuisse* Efdr. 9.

leidsǫgumaðr, *m., dux itineris;* leiðsǫgumaðrinn Sk. 53.

leif, *f., quod aliquis relinquit; reliquiæ;* hǫðnu leif *i. e. restis* Yt. 23.

leifa (fð), *v., relinquere, tradere;* (at) þú leifir mér mey Sk. 114.

Leifi, *m. pr.* — 1) *regulus maritimus;* Leifa land *i. e. mare* Rdr. 4; Leifa braut *id.* Efdr. 9. — 2) *vir, alias* Þorleifr beiskjaldi *appellatus* Sk. 37.

leika (lék, leikinn), *v.* — 1) *ludere;* lék við ljóðmǫgu *cum popularibus lusit (lætum se præbuit)* Hkm. 4; lék handsǫxum vandla *dextre gladiolis lusit* R. 25. — 2) *ludificare;* hefr leikinn *decepit* Yt. 13. — 3) *ferri vago et incerto motu; volitare;* látum tenn leika á litlum ævintýrum *i. e. dentibus nudatis arrideamus fabellas* Sk. 5; ef léki á vǫrrum *si labiis titubatur, si balbo ore proloquor* L. 99; var sem léki á þræði *perinde erat ac si filo penderet* Sk. 184; leika við *alludere ad alqd, attingere alqd, v. c.* sár tungan leikr við tanna *sauciam linguam dentes offendunt* Mhk. 12; veðr Skǫglar skýs léku við *(adv.)* of bauga *procellæ nubis Skagulæ clipeos circumflaverunt* Hkm. 8; halr lék sárt við hǫlda *vir cives graviter lacessivit* Isl. 20.

leikari, *m., histrio, ludio; dat. pl.* leikurum Hkv. 22.

leikblað, *n., palma mobilis;* fjaðrar leikblað *palma pennæ mobilissima, i. e. ala velox; gen.* leikblaðs Hlg. 12.

leikmiðjungr, *m., gigas ludens;* Þriðja logs leikr *ludus gladii, i. e. pugna;* Þriðja logs leikmiðjungr *gigas ludum gladii ludens, præliator; nom. pl.* leikmiðjungar Vkl. 20.

leikmildr, *adj., ludum cupide exercens;* Hildar leikr *pugna;* Hildar leikmildr *bellicosus* G. 69.

leikn, *f., femina gigas;* leiknar hestr *i. e. lupus* Ódr. 6.

leikr, *m., ludus, certamen;* þoldi þeygi þenna leik L. 47; skýzt í leikinn *certamini implicatur* Sk. 141; leikum svíkja *ludendo decipere* Hlg. 12. — *Vox* leikr *in appellationibus pugnæ sæpe usurpatur, velut* leikr Hildar, Freys, sverða *cet., e. gr.* Freys leik heyja Hkv. 6; vekja ehn at hǫrðum Hildar leiki Bj. 2; Kkm. 13; vas at laufa leiki *pugnæ interfuit* Jdr. 18; at lǫgðis leiki Kkm. 21; at sverða leiki Kkm. 22; frýja ǫldum Hildar leiks Kkm. 14. — *Eodem modo* heyja leik við ehn *pugnam cum aliquo committere* Kkm. 19, *ubi gen.* Hildar *audiendus est.*

leik-Þundr, *m., deus (Oden) ludens;* sverđs leikr *pugna, quare* sverđs leik-Þundr = *deus pugnæ, i. e. prœliator* Isl. 17.
leiptr (leiptur L.), *f., fulgur;* L. 93.
Leira, *f. pr.* — 1) *Liger* (*hodie* Loire), *fluvius Galliæ;* upp at Leiru *secundum Ligerim* Vkv. 14. — 2) *cognomen Thorketilli, ducis Norvagensis;* Þorketill Leira Jdr. 42.
leistr, *m., solea; crepida;* stíga hyrjar leistum Yt. 39.
leit, *f., investigatio;* vesa á leit *(dat. sg.)* ehs Mhk. 15.
leita (ađ), *v., quærere; c. gen.* kynnis leita Snt. 17; leita sér ágæta Jdr. 11; Sk. 56; *(Christus)* leitar lífþjónandi lærisveina L. 46; orđa er leitat mér í munn Mhk. 29; *cum* at *l.* eptir, *v. c.* leita at brauđi G. 35; ef ek eptir leita L. 2. — leitask fyrir *providere, cavere* Isl. 15.
lemja (lamđa), *v., contundere, frangere, percutere;* lemja ehn Sk. 138. 166; lemdu *(imper.)* hann ekki Sk. 131; grjót lamđi seggi *lapides viros contundebant* Bdr. 7; húfar lǫmđu bárur Jdr. 16; L. 49; *etiam* lemja á ehm, *velut* þann sem *(eum, qui)* lemr á frænda mínum Sk. 135. — *Part. præt.* lamdr L. 61; njóta lamiđs fótar G. 61; *(Christus)* veitir lǫmdum *(claudis)* at standa L. 46; lamđar lágir Snt. 4.
lend, *f., lumbus;* af Adáms lendum L. 19.
lenda (nd), *v., appellere navem aliquo;* lenda viđ Danmǫrk *ad Daniam appelli* Edr. 5.
lengi, *adv. (propr. subst., f.), diu;* Yt. 28; Hlg. 17; Efdr. 10; Bgl. 9; Kkm. 23; Mhk. 25; Hr. S. 5; L. 87; svá lengi *etiamnunc* R. 23; *cum gen., velut* lengi vetrar Sk. 201. — *Comp.* lengr *diutius;* fundit mun þaz reynt er lengr Mhk. 17; Sk. 166. — *Superl.* lengst *diutissime* Mhk. 15.
lengja, *f., scheda pellicea oblonga;* ristir mikla lengju ok síđa Sk. 27.
leon, *m. l. n., leo;* geysist leon í viđjum Sk. 132.
lesa (las. lesinn), *v., legere;* ef letrit læsi *si scripturam legeret* L. 59.
lest, *f.* — 1) *onus navigii* = farmr. — 2) *amphora; duodecim pondo nautica (sec. P. Vidalinum);* hildingr þá hálfa lest *rex sex pondo (auri) accepit* Edr. 30.
lesta (st), *v., violare;* þeirs lestu lǫg G. 59
lesti, *vide* lǫstr!
lestir, *m., qui detrimentum affert alicui; violator;* lestir grundar linns *(i. e. auri)* = *vir liberalis* G. 32; lofđa lestir *prœliator* Isl. 17.
letja (latta), *v., dissuadere, dehortari; retardare; c. gen. rei, e. gr.* sem orrostu letti *quasi a prœlio retardaret* Rdr. 9; lífs of lattr *vita privatus* Yt. 22; Hlt. 12; Sighvatr hefr gram lattan Bgl. 9.
letr, *n., scriptura; narratio;* letrit af píslum þínum L. 59.
leyđra (ad?), *v. colluere;* at leyđra borđker Em. 1.
leyfa (fđ), *v.* — 1) *laudare;* leyfa ehn Rdr. 1; Efdr. 19; G. 9: hverr mađr leyfir háva ævi hringvarpađar Edr. 3; mjǫk leyfa þat þjóđir

Jdr. 44; leyfðr skati Hått. 71; G. 61; Hátt. 79. — 2) *promittere, concedere;* pávi leyfði alt, sem konungr krafði Edr. 14.

leygr, *m., mare;* leygs leiðir *per vias maris* Hrfm. 7.

leyna (nd), *v., celare; c. acc. pers. et dat. rei, e. gr.* lofðungr leyndi snara þegna háleitri gœzku G. 14.

leysa (st), *v.* — 1) *solvere, dissolvere; liberare;* er leysir *(impers.)* ǫnd af bǫndum holdsins L. 83; gipt, er leysi ór banni mína ǫnd *donum, quod a malo liberet animam meam* L. 80; G. 68; leys mitt bann L. 83; leystir hana blóði *sanguine illam redemisti* L. 85; leysti oss ór banni L. 64; leysti gervar af jǫfri *regi vestes exuit* Yt. 41; leysti bláðúfur *dissecuit undas* Hrfm. 5; lǫgr leysti flaust *mare naves disjecit* Hrfm. 15; Vkv. 3; nema guðs hjálpræði hefði leystan mik L. 22; konungr hefr leysta ǫld frá nauðum G. 33. — 2) *absolvere; perficere;* segið, hvé brag leystak G. 71.

létta (tt), *v., finem imponere rei; avertere; levare; c. acc.* léttir *(impers.)* hvárki ugg né ótta *nec timor nec metus cessant* L. 20; áðr drengmenn létti dyn darra *priusquam juvenes a prælio destiterunt* Jdr. 39; *cum dat. et rei et pers.,* létta gumnum stríðum *homines a mæroribus liberare* G. 18. 21 *cett.;* léttu syndafári *leva peccatorum pestem* L. 91.

léttleiki, *m., levitas; (diabolus)* fann ljósan léttleikann L. 17.

léttliga, *adv., facile;* L. 16. 17.

léttr, *adj., levis; facilis; expeditus;* breytti guð léttan blástr *(levem flatum)* af lopti L. 11; gerva ætlak mér létt of tal *i. e. ingenue loqui in animo habeo* Mhk. 4. — *Neutr.* létt = *facile;* G. 70.

lið, *n.* — 1) *exercitus, milites; homines; cætus;* hilmis lið Vkv. 5; ýta lið Mhk. 10; Vkv. 6. 10; G. 53. 55; Kkm. 3. 11; Bdr. 4; *acc.* lið Efdr. 10; Edr. 10; G. 32. 46; Bdr. 8; Jdr. 28. 36. 41; at liði þeira Hlt. 14; Efdr. 23; Bgl. 3; Edr. 17; G. 44; Jdr. 9. 26; Mhk. 10; liðs gramr Kdr. 4; Yt. 4; Vkv. 4; Bdr. 7. — 2) *auxilium;* brautar lið *i. e. baculus præferratus* (= Gríðar vǫlr) Þdr. 18.

lið, *n., navis;* láta lið fara lyrgǫtu *naves per mare ducere* Kdr. 2.

lið *l. (rectius fortasse)* líð, *n., cerevisia;* Hás lið *cerevisia Odinis, i. e. carmen;* at Hás liði Hlt. 1; lid Loðurs vinar *id.* Isl. 1.

liðfastr, *adj., operam l. auxilium strenue navans;* bella liðfǫstum aldrminkanda *(de Thore)* Þdr. 19.

liðfastr, *adj., navi affixus;* af liðfǫstum blómum valdrósar Hrfm. 4.

liðgegn, *adj., strenuus, fortis;* G. 14.

liðhati, *m., qui auxilium odit l. recusat;* hlífar liðhatar *tutelam clipei recusantes* Þdr. 11.

liðhraustr, *adj., qui operam fortiter navat; strenuus;* Edr. 28.

liðr, *m., artus; articulus; membrum;* blessun þessa goðs liðs *(de Olavo S:to)* G. 70.

liðskostr, *m., copia militum; copiæ;* eigi gaztu liðskost lágan Hr. A. 3.

liđsvaldr, *m., princeps populi l. exercitus;* G. 62.

lifa (fđ, lifat), *v., vivere; manere;* hann lifir enn Sk. 164; *(Olavus S:tus)* lifir G. 11. 63; þróttar orđ lifa *fortiter dicta manebunt* Efdr. 2; lifđu í sæmd hárri *vive tu in magna gloria* L. 91; lifandi guđ L. 57; lifanda ljós L. 23; runnin upp viđ lifandi brunna *ad latices vivos pullulans* L. 25; lifa ok deyja međ þér Bgl. 15; es landa krafđir ok lifđir Bgl. 6; ef jǫfurr lifđi Efdr. 20; Efdr. 22; G. 69; þangat til er þau lifđi *(3 pl. conj.)* L. 13.

lifna (ađ), *v., vivescere;* Bragi lifnađi Snt. 3.

lifra, *f., soror;* međ algífris lifru Rdr. 9.

liggja (lá, leginn), *v.* — 1) *jacēre;* liggja á sléttri grundu G. 48; liggja viđ Nóreg Sk. 101; sem eitr liggi um hjartat *ac si venenum circumjaceat præcordia* L. 80; hann lá kyrr Sk. 183; þars herskip lágu *ubi naves ad ancoras constiterunt* Hr. S. 16. — 2) *jacēre; situm esse;* Bálagarđs síđa lá at borđi brimskíđum Vkv. 3; kvađ brautir liggja til ehs *vias aliquo ducere dixit* Þdr. 1. — 3) *jacēre; prostratum esse;* ek ligg kvaldr L. 99; liggja veginn Yt. 20; frák liggja (ɔ: menn) Kkm. 11; herr lá dauđr Jdr. 40; hann lá í svíma Sk. 128; Hkv. 12; Hfl. 3; Efdr. 6; Hr. A. 13; Kkm. 16; skatnar lágu hneptir Sk. 185; lágu dauđir Sk. 198. — 4) *jacēre; sepultum esse;* herkonungr liggr haugi ausinn Yt. 52; liggr á rađar broddi Yt. 45. — 5) *cubare; inf.* liggja Hkv. 3; liggjandi drakk Yt. 25; hann lá sjúkr Sk. 201; lá upp í lopt *sub culmine cubuit* Sk. 43; Sk. 189. — *Cum præpp. et adv., e. gr.* liggja á *interesse, referre* Sk. 37; liggja *l.* liggjast eptir *relictum esse, e. gr. (vir)* lá eptir G. 60; svínit lást eptir *porcus relictus est* Sk. 185; liggja of *instrepere, e. gr.* mest of lá *maxime circumstrepuit* Hfl. 4; liggja und ehm *sub potestate alicujus esse, e. gr.* liggja und jarđbyggvi Vkl. 24; alt liggr und jarli Vkl. 10; þat lá fyrr und Sveini Edr. 23; *eadem significatione* liggja und bœgi ehs Hlt. 15.

Lilja, *f., lilium;* vil ek at drápan heiti Lilja L. 98.

Limafjǫrđr, *m. pr., sinus Cimbriæ;* í Limafirđi Yt. 22; til Limafjarđar Kdr. 7.

limgarmr, *m., canis ramorum, i. e. ventus;* limgarmr brýtr lá Hátt. 78.

limr, *m., membrum;* Krists mærik lim *(i. e. virum sanctum, Olavum regem)* G. 33; *dat.* ítrum lim himna salkonungs *(= regi Olavo)* G. 66.

lind, *f., tilia; clipeus (tiliaceus);* lindar logskundađr *ignem clipei projiciens, i. e. ferrum vibrans; præliator;* Vkl. 24.

lindi, *m., cingulum;* und linda *sub cingulo* Hkv. 24.

lindihjǫrtr, *m., cervus clipeis* (lindi, n. 1] *tilia,* 2] *clipeus) ornatus, i. e. navis; acc.* lindihjǫrt Gldr. 6. *Alii navem tiliaceam hac voce significari putant.*

Lindiseyrr, *f. pr., locus quidam;* suđr fyr Lindiseyrí Kkm. 19.

linhjartađr, *adj., misericors;* linhjartađr Jesú minn! L. 59.

linni, *m.* — 1) *serpens;* linna eitr L. 80; linna fold *terra serpentis, i. e. aurum* Isl. 8. — 2) *navis bellica, cui nomen erat Serpens Longus;* lǫgđu at linna R. 18.

linnr, *m., serpens;* linns grund *i. e. aurum* G. 32; skjaldar linnr *serpens clipei, i. e. gladius, unde* skjaldar linna þing-Baldr *deus conventum gladiorum, i. e. pugnam, ciens, bellator* R. 1.

list, *f., ars;* list ok vit Sk. 49; af list *arte* L. 93; međ listum *eleganter* L. 2; Sk. 193; ítr lista *artium peritus* R. 11; yfirmeistarinn allra lista L. 51.

listalauss, *adj., simplex; nondum perfectus; haud artificiosus;* listalauss Bragi Snt. 3.

Listi, *m., provincia Norvagensis, mari adjacens; de regione maritima universe usurpatur* Þdr. 19, *ubi* steins Listi *regio saxosa, et* Ella steins Lista = *gigas.*

listuligr, *adj., gratus, suavis;* í ljóđagǫrđum listuligrar móđur Kristi *in carminibus de matre Christi suavissima conficiendis* L. 95.

litr, *m., color (oris);* flagđs litr er á draugi Sk. 75; bǫl kǫllum vér ilt til litar *i. e. calamitatem putamus ora pallentia facere* Mhk. 26.

litudr, *m., qui colorat; qui (sanguine) tingit;* álmreyrs litudr *bellator* G. 17.

líđ, *n., cerevisia; vid.* liđ!

líđa (leiđ, liđinn), *v.* — 1) *labi, ferri;* leiđ mjǫk ór stad *gradu pæne depulsus est* Þdr. 5; leiđ um langan tíma *diu transfluxit* L. 20; *c. acc. viæ,* Gabriel leiđ firmamentum *G. per firmamentum ferebatur* L. 27; *impers. c. acc. obj.,* óttu leiđ *quarta vigilia præterlapsa est* Edr. 22; kilir liđu til Limafjarđar Kdr. 7; liđu fram *projiciebantur* Efdr. 4; líđr at ehu *aliquid vergit ad finem, e. gr.* liđr at ævi Kkm. 27; liđnar eru lífs stundir *elapsæ sunt vitæ horæ* Kkm. 29. — 2) *prodire; exire; transire;* láta eht líđa *sinere ut aliquid transeat, i. e. animo æquo perferre aliquid* Mhk. 6; líđandi af móđur moldu *prodiens de matris pulvere* L. 12; orđit þás of munn líđr *verbum ubi ore elabitur* Mhk. 16; hróđrmál líđa mér of hvapta Hdr. 7; andinn leiđ af Jesú píndum *abiit anima ex Jesu cruciato* L. 58.

líf, *n., vita; sors vitæ, fatum;* veitt er líf L. 23; líf allra fyrđa jarđar (= *Christus; quare sequitur adj. masc.* ónauđigr) G. 3; lífit sjálft *(de Christo)* L. 83; líf lagđisk firum Efdr. 8; O. S. 5; R. 27; bjart líf Edr. 28; Jdr. 43; L. 76; Sk. 33; hverfa af lífi *e vita evanescere; mori* Snt. 10; fegnir lífi sínu *salute sua gaudentes* Hr. S. 17; Edr. 19; G. 17. 64; Kkm. 14. 17; Jdr. 12; lífs of lattr Yt. 22; Hlt. 12; lífs stundir Kkm. 29; L. 11. 16. 20; at lífum hǫlđa *adversus vitas colonorum* Vkl. 4 *(ubi alii* lífum *pro* hlífum *accipiunt).*

lífdvǫl, *f., commoratio in vita; vita;* fellir lífdvalar *mors* Hrfm. 14.

lífga (ađ), *v., vivum reddere;* Jesús, er lífgar þjóđir *Jesu, qui hominibus vitam donas* L. 51; dugi ferđ, svát lífguđ væri *hominibus subveni, quo vivificentur* L. 21.

lífgalli, *m., noxa vitæ, i. e. mors;* hallar lífgalli *mors domûs, i. e. ignis* Hrfm. 11.
lífgan, *f., vivificatio;* lífgan þjóða L. 89.
lífgari, *m., vivificator;* lífgari dauðra manna L. 63.
lífkaldr, *adj., vitæ perniciosus;* lífkǫld laufa veðr Vkl. 4.
lífligr, *adj., vividus; alacer; celer;* líflig orð L. 2. 95.
lífskínandi, *part. compos., vitâ fulgens; vitam fulgidam habens* L. 11.
líftjón, *n., supplicium; cædes;* leggja líftjón á ehn Sk. 135.
lífþjónandi, *part. compos., vitæ ministrans; (Christus)* leitar lífþjónandi lærisveina L. 46.
lífvænn, *adj., cui spes est diu vivendi;* bera vápn á Domalda lífvænan Yt. 8.
lík, *n., corpus mortuum; cadaver;* yfir líki G. 20; af líki G. 22.
lík, *n., margo includens (speciatim in velis);* lík valkera *involucrum gladii, i. e. vagina, quare* brá valkera líki *ferrum destrinxit* Ódr. 7.
líka (að), *v., placere; c. dat.* lét sér líka stórar gjafar Edr. 26; Bdr. 1; líka sér eigi illa *sibi minime displicere* Jdr. 13; líkar Óðni fjandliga Sk. 174; Hkdr. 2; G. 70; Hr. S. 20; Sk. 75; þínir haukar líka þjóðum Hr. S. 21; svó þér líki *ut tibi placeat* Sk. 26.
líkamr (*pro* lík-hamr), *m., corpus;* hann tók meyjar líkam L. 65; L. 35. 69; af líkam hreinum L. 30; líkams lygðir *mendacia corporis, i. e. corpus mentitum, fictum, vanum* L. 65; L. 11.
líkja (kt), *v.* — 1) *similem facere.* — 2) *similem esse;* guði líkjandi í dygðum L. 25. — *Reflex.* **líkjast** *similem fieri;* (þit) munuð við guðdóm líkjast L. 17.
líkn, *f., levamen; medela; sanatio;* heila líkn Efdr. 20; synda líkn L. 80; líknar æðr L. 89; með líknar vendi L. 81.
líknarkrafðr, *part. compos., cujus auxilium invocatur;* líknarkrǫfð lǫg G. 59.
líknsamr, *adj., propitius; clemens;* G. 16.
líkr, *adj., similis;* oss at mentum líkir Sk. 96; *c. dat.* hárit líkast fiðri Sk. 196; því 'r líkast, sem . . . *persimile est ac si* . . . L. 92.
líta (leit, litinn), *v., videre; cernere;* lítk þær farðir á Geitis garði Hlg. 20; hergramr rógálfr lítr hirðmenn spenna hlummi Hátt. 75; líttu á tárin L. 91; vasa friðr at líta R. 16; Jdr. 37; Sk. 74; fólk leit, er drengir hlóðu seglum Hr. S. 6. — *Reflex.* lítask *videri; e. gr.* mǫnnum lízk jafnt sem *hominibus videtur perinde ac si* Hr. A. 9; mér lízt eht Sk. 59. 112. 124; *sequitur conj.*, at *omisso, e. gr.* mér lízt nú, sé margr um einn Sk. 180; þat lízt vansi *id magnum malum videtur* L. 47; myndir lítast mér L. 80; leizk *videbatur* Isl. 24.
lítill, *adj., parvus;* lítill harki Sk. 149; lítinn kost á margr und sér Mhk. 25; lítinn tel ek þat greiða Sk. 131; á litlum tíma Sk. 128; ǫlteiti vas lítil Jdr. 11; láta lítit *parva dicere, efferre* Sk. 52; eigi lítil merki fremðar verka R. 10; leika tenn á litlum

ævintýrum Sk. 5. *Neutr. sg.* lítit *sæpe est = nihil, e. gr.* lítit varð af sǫngum *nihil de cantibus fuit* Sk. 43; lítit varð af snilli *fortitudo ejus nulli rei utilis erat* Sk. 183; lítlu verr *parvi refert, nihil refert* Mhk. 13; *adverbialiter* lítit = *haud, e. gr.* lítit batnar Skíða Sk. 201; ekki lítit *haud paulum* Sk. 74. — *Compar.* minni, *superl.* minstr, *q. v.*

lítillæti, *n., humilitas;* með lítillæti L. 52; L. 90; rót ilmandi lítillætis *(de S:ta Maria)* L. 25.

lítilmenni, *n., homo tenuis;* um lítilmennis þykkju Sk. 37.

lítt, *contr. ex* lítit. — 1) *neutr. sg.; paululum;* lítt kom við eðr ekki Sk. 62. — 2) *adv., parum; haud;* hefk lítt fregit *non rogavi* Hkv. 22; lítt hept Efdr. 4; Hr. A. 2.

ljá (léða, lét), *v., tribuere; commodare; c. dat. pers. et gen. rei, e. gr. (deus)* lér gram þeima hárar giptu G. 57.

ljóð, *n., cantilena; carmen;* Gýmis ljóð Yt. 36.

ljóðagǫrð, *f., concinnatio carminum;* í ljóðagǫrðum *in carmine conficiendo* L. 95.

ljóðmǫgr, *m., popularis;* (ljóðr = lýðr *populus, germ.* Leute); *civis; acc. pl.* við ljóðmǫgu Hkm. 4.

ljóðpundari, *m., statera cantûs, i. e. trachea, arteria;* loptvág ljóðpundara Snt. 1.

ljómi, *m., splendor, fulgor;* kyndud hæstan hyrjar ljóma Hr. A. 12.

ljónar, *m. pl., viri, homines;* ljóna lið *cœtus hominum* Yt. 4.

ljós, *n.* — 1) *lux, lumen; nom. et acc. sg.* ljós G. 1. 2. 20; L. 23. 61. 63; *dat. sg.* ljósi G. 3; L. 31. 59; laust ljósum *splendor refulgebat* Hrfm. 4; *n. pl.* ljósin *lumina, i. e. Scripta Sacra* L. 17. — 2) *candela;* þeir stumruðu yfir með ljósi Sk. 189.

ljóseldr, *m., ignis lucidus;* lagar ljóseldr *ignis maris, i. e. aurum;* friðrofi ljóselds lagar Hátt. 69.

ljóss, *adj.* — 1) *lucidus, splendidus;* drekka ljósan mjǫð Isl. 1; hringi ljósum R. 26; ljós raun *clarum testimonium* G. 46. — 2) *colore candido; flavus;* á líkam ljósan L. 35; at hilmi ljósum Yt. 35. — 3) *perspicuus; manifestus;* skilja ljósan vilja L. 98.

ljósta (laust, lostinn), *v.* — 1) *percutere; ferire;* laust hlusta grunn af naðri *caput serpentis decussit* Hdr. 4; laust grán hǫtt Þdr. 13; laust til Ǫlmóðs lǫngum staf Sk. 62; lustu sundr *(fregerunt)* fót seggs G. 59; eyðendr geima vals grœði lostins *vastatores navis mari verberatæ* Hr. A. 9. — 2) *conjicere in alqm; jaculari; mittere; c. dat.* soðnum sega laust tangu *forcipe conjecit offam candentem* Þdr. 15; laust meina nestu í bifgyrðil Þdr. 17; laust hausfleini á nasar Isl. 16; *impers. c. dat.,* laust ljósum brims vegljóma *lumina (splendores) auri fundebantur (refulgebant)* Hrfm. 4.

ljótliga, *adv. immaniter, fœde;* Sk. 160.

ljótr, *adj., deformis, fœdus; turpis;* blár ok ljótr L. 77; sneiða ljótan lunda vǫll *horridum mare secare* Hr. S. 6; sú hin ljóta pín

Sk. 164; í Fofnis trjónu ljóta Sk. 162; líf hit ljóta L. 76; varp ljótu lauđri *spuma fœdans spargebatur* Hr. A. 10; élin þykkja mǫrgum ljót Mhk. 19; at ljótum ráđum L. 48.

ljótvaxinn, *part. comp., deformis;* fyr ljótvaxinn hest leiknar Ódr. 6.

ljúfr, *adj., carus; suavis;* sæll ok ljúfur Sigurđr minn Sk. 185.

ljúga (laug *l.* ló, loginn), *mentiri; fallere;* drjúgr at ljúga Þdr. 1; friđr loginn *pax violata* Hfl. 13.

lođa (dd, lođat) *v., adhærescere;* hold lođir í klóum Hkv. 3; rá loddi viđ ramman reimuđ Hlg. 7.

Lođbrók, *f. pr., "braccis hirsutis indutus"; cognomen Ragnaris regis;* fyrđar hétu mik Lođbrók Kkm. 1.

lof, *n.* — 1) *laus;* sé þér lof L. 1; skala lof dvala Hátt. 68; sœma lof ehs Hrfm. 17; viđ hæst lof aldar *summa hominum laude* Edr. 30; næstr lofi Hfl. 18; reiđa í lofi *laudibus efferre* Edr. 4. — 2) *carmen laudatorium; encomium;* vinna lof at ehm Hfl. 2; bera lof þengils Hfl. 20; hljóms lof *carmen altisonum* Vkl. 3; Hlt. 16; O. S. 1; R. 1; Edr. 2; G. 67; L. 34; ofra lofi þegna Hdr. 9; at þessu lofi G. 10; G. 57; sungu of sínum kóngum mjúkt slungin lof L. 4.

lofa (ađ), *v.* — 1) *laudare;* lofa hodd-dofa Hfl. 17; dagbóls lofađr konungr G. 5. — 2) *concedere;* hví hefr dróttinn lofat flest alt annat? L. 16. — 3) *promittere;* lofar at leggja af blót Sk. 202.

lofđar, *m. pl., viri; gen.* lofđa Efdr. 22; Bgl. 5; G. 69; Isl. 17.

Lofđi, *m. pr., rex quidam;* áttkonr Lofđa kyns Yt. 42 (*ubi alii malunt* lofđa kyns).

lofđungr, *m., rex;* lofđungr Þrœnda G. 14; Edr. 10; lofđungs burr Bgl. 6; G. 46. 64; lofđungar gengu fram Kkm. 21; viđ lofđunga þrenna Kkm. 19.

lofkendr, *adj., laude notus;* fólkleikr ríđr lofkendr Vkl. 24.

lofligr, *adj., celebrandus;* loflig mær L. 89.

lofræđandi (*i. e.* lofrœđandi), *part. comp., laudes celebrans* L. 51. 57 *cet.*

lofskeiđ, *f., navis splendida;* helt lofskeiđum Hrfm. 7.

lofsæll, *adj., gratiâ valens; ab omnibus laudatus;* Yt. 27.

lofsǫngr, *m., hymnus;* gjalda margfaldađan lofsǫng L. 95.

lofun, *f., carmen laudativum;* en fjórđa lofun Hátt. 69.

Lofund (*l.* Lófund), *n.? pr., insula in lacu* Mälaren; á Lofundi Yt. 33.

log, *n., lumen; ignis;* log Þriđja *l.* Gunnar *i. e. gladius;* Þriđja logs leikmiđjungr Vkl. 20; Gunnar logs geigurþing Hr. S. 17; Rínar log *i. e. aurum, ideoque* Rínar logs sviptilundr *vir* Hr. S. 14.

loga (ađ), *v., ardere, flagrare;* (Márja er) logandi ǫll međ skírleiks anda *tota flagrans in spiritu castitatis* L. 25; logǫndum húfum hafask und linda drepit Hkv. 24.

logi, *m., flamma; ignis;* logi gaus upp ór húsum Jdr. 19; loga himinn *cælum ignis, i. e. tectum* Þdr. 14.

Logi, *m. pr., frater Skjalfæ;* Loga dís Yt. 16.
logn, *n., malacia;* stundum þýtr í logni lá Mhk. 13.
lognárungar, *m. pl., viri flammam distribuentes;* Leifa brautar log *ignis maris i. e. aurum;* Leifa brautar lognárungar *aurum distribuentes, i. e. viri liberales; dat.* lognárungum Efdr. 9.
logrunnr, *m., arbor l. frutex flammæ;* sárs log *flamma vulnifica, i. e. gladius;* sárs logrunnar *arbores ensigeræ, i. e. pugnatores* Hrfm. 9.
logskundaðr, *m., incitator ignis;* lindar log *ferrum, et* lindar logskundaðr *præliator; ideoque* lindar logskundaðar fólkleikr Heðins reikar fúrs *bellatoris prælium, acie instructa commissum* Vkl. 24.
lok, *n., finis; exitus;* sóttr und lok *ad mortem lacessitus* Efdr. 25; jafnan spyrja menn at lokum Mhk. 19; *gen. sg.* loks *pro adv.* = *ad extremum* Mhk. 8. 25; Sk. 150.
Loki, *m. pr., filius Farbautii gigantis, diis Ansibus annumeratus;* Hlg. 11; Sk. 106; *acc.* Loka Sk. 179; *gen.* Loka Yt. 13; Þdr. 4.
lokka (að), *v., pellicere; (diabolus)* lokkar dreng at ljótum ráðum L. 48.
loppa, *f., manus frigore torpens;* með sinni loppu Sk. 125.
lopt, *n., cælum; aër; sublime;* jǫrð ok lopt L. 10; lopt ok englar L. 94; ganga upp í lopt G. 16; halda á lopt *alte spectare* Mhk. 14; guð breytti blástr af lopti næsta L. 11; hefja at lopti *tollere in sublime* Yt. 16; á lopti Þdr. 16; Efdr. 4; L. 45; *pl.* loptin L. 31. 34; í lopt hin neðri L. 27; geisli lopta *radius cælorum (de S:ta Maria)* L. 89.
lopt, *n., superius tabulatum domûs;* upp í lopt *sub culmine* Sk. 43.
loptdrífa, *f., nimbus aërius;* loptdrífa gǫrðisk at gumnum Bdr. 10.
Loptr, *m. pr., nomen Lokii;* drjúgr vas Loptr at ljúga Þdr. 1; Hlg. 8; Lopts vinr *Oden* Vkl. 5.
loptvarðaðr, *part. comp., tabulato munitus;* lyngs barða lopt *tabulatum serpentis, i. e. aurum; acc. pl.* randir loptvarðaðar lyngs barða *clipeos inauratos* Vkl. 22.
loptvág, *f., pondus aërium;* hrœra loptvág ljóðpundara *pondus aërium tracheæ movere, i. e. spiritum ducere* Snt. 1.
Lóðurr, *m. pr., deus ex genere Ansium;* vinr Lóðurs *Oden* Hlt. 10. Isl. 1.
lófi, *m., vola manûs; manus; carpus;* hvat skal ek leggja í lófann þér? Sk. 114; með lyptum lófum L. 51. 57 *cet.*
lómblekkir, *m., fraudum repressor;* Hrfm. 2.
lómgeðr, *adj., astutus; fraudulentus;* enn lómgeði Yt. 50.
lómhugaðr, *fraudulentus;* Hlg. 12.
lómr, *m., fraus, dolus;* lómi beittr Yt. 49.
lukka, *f., fortuna; felicitas;* lukkan hefr þik fangat Sk. 49; lukku traustr Sk. 53; lukku stýra Sk. 57.
lund, *f. animus; mens; inclinatio animi l. voluntatis;* leggjask í lund Mhk. 24; allmjǫk er mér lund til ehs *nimia mentis inclinatione*

feror ad alqd Mhk. 29 (*ubi alii legunt* allmjǫk erum lynd (*n. pl.*) — *nimis propitii sumus*).

lundi, *m., alca arctica;* lunda vǫllr *i. e. mare* Kkm. 5; Hr. S. 6.

lundprúðr, *adj., mente generosa præditus;* lundprúðr hilmir Gldr. 6.

lundr, *m.* — 1) *lucus; silva.* — 2) *arbor; sæpe in appellatione virorum, e. gr.* lundr Niðar varga *arbor navium, i. e. vir navigans* Gldr. 8; lundr gunnar, málma, ógnar, ǫrva, laufa, fleina = *præliator, e. gr.* gunnar lunda þrǫngvimeiðr *victor bellatorum* Vkl. 16; á grundu málma lunds Hr. S. 9; Hr. S. 12; ǫrva lundrinn Sk. 26; Sk. 67; fleina lundrinn Sk. 127; *eodem modo* lundr auðar, mens, seima = *vir liberalis, e. gr.* Hr. S. 13; yfir þessum mens lundi Sk. 59; Isl. 26; seima lundrinn fríði Sk. 92; læva lundr *i. e. vir subdolus, e. gr.* bundu læva lund Hlg. 11.

Lundr, *m. pr., Lunda, urbs Scaniæ;* skamt frá Lundi Edr. 27.

Lundúnir, *f. pl., Londinium, caput Britanniæ;* Lundúna bryggjur Vkv. 6.

lunðværr, *adj., facilis, commodus;* lundvær þykkir bezta sveit *facilis et commoda secta optima videtur* Mhk. 15 (*ubi tamen aliam lectionem et interpr. videre licet in I 152*).

lung, *n., navis;* lung et langa Efdr. 14.

lunga, *n., pulmo;* lungun féllu um nára Sk. 144.

Lúfa, *f., coma incompta; cognomen Haraldi regis, qui postea Pulchrecomatus* (enn hárfagri) *appellatus est;* fyr Lúfu Hkv. 10.

lúka (lauk, lokinn), *v.* — 1) *claudere; cingere;* lauk rǫndu umb rekka kindir *cohortes agminibus clipeatis circumsepsit* Edr. 17; lauk hauðr rauðri skjaldbǫrg Edr. 24; lét lǫnd lokit *terras cinxit* Kdr. 4. — 2) *conficere alqd; pacisci;* ráð lukusk *nuptiæ conciliatæ sunt* Hkdr. 5. — 3) *finire; finem imponere; c. dat., e. gr.* eigi veit áðr hefndum lýkr Mhk. 18; (*Olavus*) lauk aldri G. 19; hefk þar lokit stefjum R. 24; endi lífs lokins *finis vitæ peractæ* Yt. 33; góðu lúka *bonum exitum habere* Sk. 154.

lúta (laut, lotinn), *v.* — 1) *inclinari; proclinari;* lúta fyrir *succumbere* Þdr. 12; lúta í gras *in herbam labi, i. e. cadere* Isl. 25; þjóð laut (*cecidit*) fyr hjǫrvi G. 52; lutu at lýða fjǫrvi *inhiabant vitæ hominum* Hkm. 7. — 2) *inclinato corpore venerari alqm; c. dat.* lúta þér Sk. 167; lút mér Sk. 168; lýt ek þér at fótum L. 79; lýtk helgum jǫfri G. 12; lúti landfólk ítrum . . . G. 66.

lútr, *adj., inclinatus, pronus;* hneigð ok lút *incurva et demisso capite* L. 54.

lygð, *f., mendacium;* líkams lygðir *vanitates corporis, i. e. vana species corporis* L. 65.

lygi, *f., mendacium;* G. 58.

lykja (lukða), *v.* — 1) *claudere; circumcludere;* flaustum lukði foldar síðu *latus terræ navibus circumdedit* Edr. 24; Hrfm. 2. — 2) *finire;* at luktri ævi L. 83,

lykkja, *f., laqueus; spira;* storðar lykkja *spira humi repens, i. e. serpens;* á storðar lykkju Kkm. 1.
lyndr, *adj., animatus; animo affectus; vide ann. ad* lund, *f.!*
lyng, *n., erica;* lyngs barði *serpens* Vkl. 22; lyngs hrøkkvibaugr *id.* G. 16.
lyngáll, *m., anguilla ericæ, i. e. serpens;* lagðak lyngál Kkm. 1.
lypta (pt), *v., erigere, elevare; c. dat.* lypta lauki Hátt. 77.
lypting, *f., celsa puppis; tabulatum puppis;* innan í lypting Hr. A. 7; utan á lypting *supra puppim* Hr. A. 10; ór lyptingu R. 23.
lyptisylgr, *m., haustus librans;* lyptisylgr síu *haustus, qui scintillas emittit, i. e. ferrum candefactum; acc.* lyptisylg Þdr. 16.
lyst, *f., voluptas; libido;* heimsins lyst *l.* lystir Sk. 48. 91.
lysta (st), *v., lubere; impers. c. acc.* hefr lyst mik Sk. 93; beygði sinn háls hverjum þræl, er lysti at berja L. 52.
lystiligr, *adj., jucundus;* at lystiligu leiðar nesti L. 83.
lystr, *adj.* — 1) *avidus, cupidus; gen.* kapps lystir Hkv. 7. — 2) *promptus;* fǫrum lystir Bgl. 9.
lýbraut, *f., pl.* -ar (lýr *l.* lýrr, *m., gadus pollachius*), *via gadi pollachii, i. e. mare;* flýja lýbrautar *trans mare fugere* Gldr. 8.
lýðr, *m., populus;* lýðr Hátt. 77. — *Plur.* lýðar *l.* lýðir *viri, homines; nom. pl.* lýðar Bgl. 5; lýðir Jdr. 37; L. 62; *acc. pl.* lýða Isl. 1; lýði Jdr. 16; *dat. pl.* lýðum Efdr. 20; L. 37; *gen. pl.* lýða Rdr. 10; Hkm. 7; Efdr. 10. 23; Edr. 22; Mhk. 29; L. 19.
lýja (lúða, lúiðr *l.* lúðr *l.* lúinn), *v., pulsare; contundere;* lúinn ok móður lá hann Sk. 183.
lýrgata, *f.* (lýrr *gadus*), *semita gadi, i. e. mare;* fara lýrgǫtu Kdr. 2.
lýsa (st), *v.* — 1) *illuminare;* hǫfn lýstisk *portus illustrabatur* Hrfm. 5; *impers.* es lýsti *ubi illucescebat* G. 48. — 2) *refulgere; dilucere;* lýsa af herskips hausum Hr. S. 6.; lengi hefr þat lýst fyr mér *hæc res diu mihi diluxit* Mhk. 25. — 3) *declarare; notum facere; ostendere;* ek fýsumk lýsa aðrar dáðir R. 24; þat lýsik *id testor* Efdr. 7; *(Olavus)* lýsir slík verk G. 62; (slíkum frama) sem lýstak gunnelds geymirunnum arfþegi Tryggva (ɔ: annat hafa) *qualia perpetrasse Tryggviadem coram prœliatoribus memoravi* R. 32; þeir hafa lýstan frama þengils G. 12; lýst skal hitt *illud commemorabitur* Edr. 10. 28.
lýti, *n.* — 1) *mendum corporis;* lýtin þykkja skammæ skarar Mhk. 19. — 2) *vitium turpe; flagitium;* lýtin vóru mǫrg L. 91; L. 47.
læ, *n., fraus, dolus; noxa, malum;* læva lundr *arbor fraudulenta i. e. vir subdolus;* ǫl-Gefnar læva lundr *deæ raptor, Lokius* Hlg. 11.
lægi, *n., statio navium; portus;* til lægis Kkm. 5.
lægir, *m., qui humilem* (lágr) *reddit;* lægir rekka rógs *sedator rixarum hominum* Ódr. 7.
lægir, *m., mare;* á lægi Hr. S. 15; fyr lægi sunnan Hr. S. 18.
læja = hlæja *ridere;* læjandi skalk deyja Kkm. 29.

lækna (að), *v.*, *sanare, mederi;* þess 's læknir lið *ejus qui populo medetur (de Olavo S:to)* G. 46; sár læknask Edr. 28.

lækning, *f.*, *medicamen; solatium;* lækning þjóða *(de S:ta Maria)* L. 86; lækning sótta *id.* L. 89.

læknir, *m.*, *medicus;* læknir heims *deus* G. 57.

læra (rð), *v.*, *docere; præt.* lærðr *vir doctus, i. e. clericus;* yfirmaðr allrar lærðrar alþýðu *i. e. archiepiscopus* G. 9.

lærisveinn, *m.*, *discipulus;* sendi helgan anda lærisveinum L. 68; *gen. pl.* lærisveina L. 46.

læsa (st), *v.*, *claudere; obserare;* læsa strǫnd oddum ok svalri rǫndu *litus cuspidibus et algidis clipeis circumcludere* Edr. 24; læsir útstrandir barða bláskíðum *circumdat litora navibus* Hátt. 79.

læsíkr, *m.*, *piscis fulvidus (Coregonus lavaretus) noxius; i. e. res fulgida noxam afferens = gladius;* gramr ríkr læsíks *rex ensipotens* Efdr. 14.

læstyggr, *adj.*, *a fraude abhorrens; gen.* læstyggs Efdr. 22.

læti, *n.* — 1) *sonus; vox;* við sóknar læti *in fremitu pugnæ* Kkm. 16. — 2) *pl.* læti *gestus;* hæversk læti Sk. 68.

lætrauðr, *adj.*, *fraudis expers;* G. 33.

loð, *f.*, *invitatio; hospitalitas;* buðumk hilmir lǫð Hfl. 2.

lǫðuðr, *m.*, *invitator;* rekks loðuðr *qui homines ad convivia invitat* Yt. 45.

lǫg, *n. pl.* (*cfr* lag), *lex; leges;* halda goðs lǫg Edr. 8; laukjǫfn lǫg Bgl. 5; hafa verri lǫg Bgl. 8; segja upp lǫg *legem promulgare; ideoque* hlífa gálkn sǫgðu upp lǫg *gladii sententiam pronuntiaverunt, i. e. gladiis dijudicatum est* Efdr. 8; sá er kunni lǫg sónar *ille qui novit leges pacis, vir ille pacificus* Isl. 22.

lǫgðir, *m.*, *gladius;* lǫgðis seiðr *cantus gladii, i. e. pugna* Gldr. 8; at lǫgðis leiki *in pugna* Kkm. 21; okhreins lǫgðir *gladius bovis, i. e. cornu, et* oddr okhreins lǫgðis *mucro cornus* Yt. 25.

lǫgr, *m.*, *aqua; mare;* lábrostinn lǫgr Hrfm. 15; rangbarmr skýtr lǫg Hátt. 78; fyr lǫg sunnan Efdr. 4; þryngva skipa barðum á lǫg Gldr. 1; Kkm. 24; Bdr. 9; Jdr. 15; lagar hjarta *cor maris, i. e. lapis* = Steinn, *nomen villæ cujusdam* Yt. 35; und lagar beinum *sub ossibus maris, sub lapidibus* Yt. 45; lagar skíð *navis* Gldr. 2; lagar stóð *id.* Hlt. 14; lagar ljóseldr *aurum* Hátt. 69; lagar eldbroti *auri fractor* G. 53; legir á grundu stóðu ok undrast *aquæ in terra constiterunt et mirantur* L. 31. — Gldr. 3 *pro* lagar *potius* raddar *legendum est.*

lǫgseimr, *m.*, *serpens ponto submersus; serpens Midgardicus;* lǫgseims faðir *Lokius* Þdr. 1.

lǫgskíð, *n.*, *solea maris lignea, i. e. navis;* lǫgskíðs ræsir *vir* G. 20.

lǫn, *f.*, *longa series rerum coacervatarum;* of hræs lanar *supra ordines cæsorum* Hfl. 11.

lǫstr, *m.* — 1) *vitium; mendum; culpa;* né (kennandi) lǫstinn ǫngvan L. 90; fylgđu því hvergi lestir *nulla vitia cum hac re conjuncta erant* Edr. 9; eyđing lasta L. 89; L. 78. 81. — 2) *defectus; finis;* á lesti *in fine; ad ultimum, extremum* Ódr. 6; eitt er mest, er þó 'r at lesti *unum est maximi momenti, quod ultimum restat* L. 20. — *Alii voces* á lesti, at lesti *cum vet. sax.* alezten, *germ.* zuletzt *conferunt.*

M.

mađr *l.* mannr, *m.* — 1) *homo* = menskr mađr; *nom. sg.* mađr Sgdr. 5; Mhk. 4. 8. 22. 23; hverr mađr *omnes, unusquisque* Edr. 3; mađrinn hverr Mhk. 2; L. 88; flestr mađr *plerique (per litoten = omnes)* Hfl. 3; margr mađr *multi* G. 60; engi mađr *nemo* Edr. 2; Hr. S. 4; engi mannr Vkl. 22; lét berask mannr G. 2; *acc. sg.* mann Mhk. 24. 28; L. 29. 34. 45; *dat. sg.* manni Mhk. 27; *gen. sg.* manns Mhk. 3. 5. 26; L. 69; hvers manns L. 20. 32. 93; Sk. 27; *nom. et acc. pl.* menn Efdr. 22; R. 26; G. 7. 34. 35; Mhk. 3. 4. 5. 19; L. 4. 34. 72. 73; Sk. 12. 98; mеđr G. 21; *dat. pl.* mǫnnum Hr. A. 9; Edr. 14; G. 6. 51; L. 25. 40. 85. 86; *gen. pl.* manna Hlg. 16; Hfl. 20; Efdr. 24; Kdr. 8; R. 11; G. 58. 66; L. 15. 28. 38. 56. 62. 63. 86; Sk. 8; menskra manna Efdr. 28; minst manna *minime gentium* Kkm. 28. — 2) *vir;* mađr Snt. 4. 16; Efdr. 13; G. 26. 44. 48; L. 12. 41. 66; Sk. 46. 93. 137; mađrinn Sk. 11. 99; mann Efdr. 11; L. 36. 39; Sk. 57; manninn Sk. 180; manni R. 28; Isl. 11. 19. 24; L. 41. 67; manns R. 26; Edr. 4; G. 37; menn Bj. 2; Yt. 10. 33; Þdr. 15; Ódr. 1; Bgl. 13; Hr. A. 3. 6; Edr. 4. 19. 29; G. 54; Kkm. 17; Jdr. 38. 45; Mhk. 12. 23; Isl. 11; Hr. S. 9. 13; L. 61; Sk. 5. 95. 96. 113. 142; mеđr O. S. 4; mǫnnum Vkl. 8; Bgl. 8; Hr. A. 12; R. 10; Kkm. 15; Isl. 15; mannum Vkv. 12; manna Hkm. 8; Hlt. 10; Vkv. 1; R. 2. 27; Edr. 15; G. 54; Bdr. 5; Hr. S. 19; L. 48. — *Multis locis* mađr *est = vir in comitatu regis cujusdam, e. gr.* Bj. 2; Ódr. 1; Hr. A. 3; Isl. 15 *cet. cet.* — 3) *maritus; e. gr.* fjǫrvi næma fogl-Hildar mann Rdr. 6 *(secundum lectiones in I 117 allatas);* Eva (fyrdæmdi) mann fyr epli bannat L. 66. — 4) *Nonnumquam vox* mađr *l.* menn *vicibus pronominis indef. Suecorum* man *fungitur; e. gr.* frát mađr *inauditum est* Yt. 19; menn heyra at . . . Jdr. 20.

magn, *n., robur, vis, potentia;* af þínu magni *ex tua auctoritate* Hr. S. 19.

magna (ađ), *v., augere, confirmare;* magna ríki Hákonar Vkl. 23; magna gođdóm Edr. 11; *refl.* magnask *crescere, vires sumere, e. gr.* glygg eggja magnađisk *tempestas telorum increbuit* Jdr. 23; magnast málma þrá *prælium sævit* Sk. 88.

Magni, *m. pr.*, *filius Thoris;* faðir Magna Þdr. 20.
Magnús, *m. pr.*, *cogn. Bonus, rex Norvegiæ, filius Olavi S:ti;* Bgl. 3. 15. 17; Hr. A. 1; G. 29; *gen.* Magnúss Bgl. 7; G. 27.
magr, *adj.*, *macer;* magran skyldi kaupa hést Mhk. 21.
makligleikr, *m.*, *dignitas; meritum;* at makligleikum *pro meritis* L. 92.
mala (mól, malinn), *v.*, *molere; cum murmure circumferri;* stýri mól Ódr. 1.
malir, *f. pl.*, *coxa (boum et ovium);* ofan af mǫlunum mitt *desuper ex media coxa* Sk. 27.
man, *n.*, *mancipium; serva; femina; dat. sg.* mani Hkv. 16; Snt. 8.
mana (að), *v.*, *provocare; lacessere;* Mittumstangi manaði Hrólf Sk. 149.
Manheimar, *m. pl.*, *nomen Sueciæ* (?); í Manheimum Hlt. 3.
manndómr, *m.*, *humana natura;* sjálf náttúran váttar sannan manndóm L. 42.
manndráp, *n.*, *homicidium;* manndráp settir *homicidium fecisti* L. 66.
manndýrð, *f.*, *virtus;* vísi vann flestar manndýrðir G. 18.
manngi, *pron. m. sg.*; *nemo, nullus;* manngi annarr mildingr Hr. A. 5; verðr sumt þaz manngi varir Mhk. 25; manngi veit ek fremra annan Hr. A. 1.
mannkyn, *n.*, *genus humanum, homines; acc.* mannkyn Hr. A. 8.
mannr, *vide* maðr!
mannraun, *f.*, *virile facinus; virtutis specimen;* Mhk. 7.
mannskœðr, *adj.*, *hominibus infestus;* Gldr. 3.
manntælir, *m.*, *fraudator hominum;* gallopnis halla menn *gigantes, et* manntælir gallopnis halla *fraudator gigantum, Thor* Þdr. 3.
mannvit, *n.*, *prudentia; scientia rerum humanarum;* mannvit annat mest Edr. 9; alt manna mannvit mæðist L. 38.
mannþarfr, *adj.*, *hominibus utilis, opem afferens;* G. 51.
mansǫngr, *m.*, *carmen amatorium;* mæla mansǫng of eha Jdr. 42; Sk. 1; of mansǫng *in carmine amatorio l. per totum carmen amatorium* Mhk. 20.
mara, *f.*, *incubus nocturnus;* Yt. 5.
marbeðr, *m.*, *litus maris;* með marbeðjum *secundum litora* Kdr. 4.
Mardǫll, *f. pr.*, *nomen Freyæ;* tár Mardallar *lacrimæ Freyæ, i. e. aurum (cfr SnE, AM I 346)* Bj. 4; Mardallar grátr *id.* Mhk. 8.
marfjǫll, *n. pl.*, *montes maris; fluctus, undæ;* á marfjǫll Edr. 6.
margaukandi, *part. compos.*, *valde augens;* margaukandi mækis mót *pugnam magnopere ciens; assiduus prœliator;* bœtr margaukanda mækis mót *i. e. satisfactio pro rege occiso* Efdr. 27.
margbrugðinn, *part. comp.*; *valde astutus, vafer;* margbrugðinn fjandinn L. 16.
margdýrr, *adj.*, *præstantissimus;* Efdr. 23.

margfaldr, *adj., multiplex;* gerask margfaldr *crescere, augeri* G. 58; gjalda margfaldađan lofsǫng *absolutissimum hymnum persolvere* L. 95; af margfaldri synda saurgan L. 76.
margfréttinn, *adj., multa percontandi cupidus;* Hrfm. 15.
margfríđr, *adj., perpulcher; eximius; de Olavo S:to* G. 26.
marglitandi, *part. compos., sæpe tingens;* marglitendr eggja *qui mucrones assidue cruentant; pugnatores, viri;* G. 59.
margr, mǫrg, margt *l.* mart, *adj., multus; nom. sg. m.* margr Efdr. 6; G. 60; Jdr. 18; *acc. sg. m.* margan Bgl. 1; *dat. sg. m.* mǫrgum Ódr. 3; Isl. 24; L. 67; *nom. sg. f.* mǫrg Hkm. 21; Efdr. 3. 15; R. 18; Kkm. 10; *acc. sg. f.* marga Efdr. 7; Sk. 93; *neutr. sg.* margt Vkl. 3; mart Mhk. 7; Hátt. 70; Sk. 191; *dat. sg. n.* mǫrgu Em. 5; R. 14; *nom. pl. m.* margir Jdr. 45; Hr. S. 10; Sk. 95. 96; *acc. pl. m.* marga Hlt. 4; *nom. et acc. f. pl.* margar Gldr. 8; Edr. 9; G. 14; Mhk. 18; *nom. pl. n.* mǫrg Kdr. 4; R. 9; L. 91. 98; *dat. pl.* mǫrgum Sgdr. 2; Bdr. 3; Jdr. 28; *gen. pl.* margra Ódr. 6; R. 30. — *Absolute usurpatur* margr = *multi; e. gr. nom. sg.* margr Kkm. 19; Mhk. 15. 25; L. 76; Sk. 180; margur Sk. 23. 151. 195; *dat.* mǫrgum Mhk. 11 *cet.* 13. 19; Sk. 4; *acc.* marga Mhk. 20. *Eodem modo* margt *l.* mart = *multæ res, multa; v. c.* margt Efdr. 24; Mhk. 15. 26; mart G. 27; til margs Vkv. 1; mǫrgu Sk. 21; *c. gen.* margt manna Hkm. 8; mart sorgar Vkv. 8. — *Comparat.* fleiri *plures;* fleira *plus, plura, e. gr.* at greina fleira Sk. 111; ef fleiru (*pro* fleira *l.* fleirum?) týna Sk. 64. — *Superl.* flestr *plurimus (nonnumquam* flestr *est* = *omnes) v. c.* flestir urđu fúsir þess Sk, 178; Sk. 173; gođ reynir svá sina flesta vini G. 63; of flesta heimsbygđ G. 39; vísi vann flestar *(permultas)* manndýrđir G. 18; L. 58; afbrigđin flestra dygđa L. 76; flest er gǫrt til væla Sk. 2; gǫra sér flest at happi Sk. 78; játa flestu Sk. 105. *Plura exempla habes s. voc.* fleiri *et* flestr.
margspakr, *adj., multiscius;* Gldr. 8.
margþróttr, *adj., valde fortis;* Isl. 24.
mark, *n., signum; monumentum;* mark stendr í kirkju G. 34.
marr, *m., equus;* trolls marr *i. e. lupus* R. 17; gilđar feldu mar Hdr. 8; af ráđálfs mar bráđum *(i. e. e nave)* Rdr. 11; af mars baki Hkm. 11; marir barđa *naves* Bdr. 2.
marr, *m., mare;* kaldr marr Jdr. 16; Snt. 7. 10; austr of mar Hfl. 14; Hfl. 1; Þdr. 7.
Marstan, *m. pr., rex quidam Hiberniæ;* Kkm. 16.
matr, *m., cibus;* bera mat á seyđi Hlg. 2; hvórki at mat né drykkju Sk. 37.
matsvín, *n., cista escaria formâ porcinâ;* Sk. 20.
má (áđ), *v., deterere; conterere;* allar þær (ɔ: tungur) væri máđar L. 94.
mágr, *m., affinis; vitricus; gener;* mágr hans Sk. 118; mágur þinn Sk. 117; fyr mági Ullar *a vitrico Ulleri, i. e. a Thore* Hlg. 15;

at mági mínum Sk. 126; brúðr sefgrímnis mága *femina lupi affinium, i. e. femina gigantum* Þdr. 4.

mál, *n., cælatura, opus cælatum l. tessellatum;* stál bjartra mála *chalybs (gladius) nitide cælatus* Kkm. 1; mál *ensis cælatus* Isl. 11.

mál, *n., tempus; tempus opportunum; c. inf.* mál at vinna erfiði *tempus laboris perficiendi* Bj. 1; mál at ríða Sk. 166; þás mál falla Hátt. 75.

mál, *n.* — 1) *facultas loquendi;* maðr fekk mál G. 26; G. 38; L. 75; numinn máli G. 37; máls heilsa G. 41. — 2) *verbum; vox; sententia; colloquium;* mál hvert Bgl. 7; Bgl. 14; mærðar timbr máli laufgat Snt. 5; geta máls Efdr. 2; forma mál *verba facere* L. 15; sanna þau mál *(narrationes)* G. 6; bœna mál *preces* L. 88; frá málum *de colloquio* Hkv. 1; *n. pl.* mál = *promissa, ideoque* ganga á bak málum *promissa non facere* Bgl. 10; mála mjǫt Hfl. 20. — 3) *carmen;* fara máli *carmine persequi* Vkv. 7; menn nemi mál mín G. 7; L. 3; gørik slíkt at málum *talia versibus persequor* Hr. A. 15. — 4) *res, ratio; negotium;* hætt mál vas þat G. 59; ferri sǫnnu máli Efdr. 22; máls skil S. S. 2; snúðr mála Bgl. 15.

mála, *f., amica confabulans;* mála Þjaza *amica Thjazii gigantis, i. e. femina gigas;* málu Þjaza byrvindr *i. e. animus, mens (cfr SnE, AM I 540)* Snt. 13.

málhvettr, *adj., ad sonum edendum incitatus; sonorus;* fyr setja málhvettan hóf skotnaðra *(ungulam l. pedem, i. e.) cuspidem hastilium tinnientem prætendere* Þdr. 6.

málmastríðir, *m., inimicus auri; vir liberalis;* G. 38.

málmhríð, *f., procella gladii; pugna;* málmhríðar spá Hfl. 4.

málmr, *m.* — 1) *æs; metallum;* málmr sem laufgir pálmar L. 94; gœddir málmi Húnlenzkum Hkv. 16; eiki gǫfugt Gerzkum málmi Hr. A. 6. — 2) *telum; sagitta; ensis; gladius;* málmr beit hlíf Isl. 26; Kkm. 8; flýja hvártki hyr né málm Hr. A. 8; skrýddr málmi Edr. 18; álmr hratt málmi af sér Kkm. 9; mót málms ok rítar Kkm. 16; gráir málmar gnustu Bdr. 7; Efdr. 26; *sæpe in circumlocutionibus, e. gr.* málms munnrjóðr *prœliator* Vkv. 14; málma rýrir *id.* Jdr. 1; málma skerðir, þollr, lundr *id.* Hr. S. 2. 8. 9; málma gnaustan *pugna* Efdr. 4. 24; málma þrá *ensium mœror, ensium attritus, pugna* Sk. 88.

málmþing, *n., conventus ensium; pugna;* málmþings meiðr *pugnator* Efdr. 13; Jdr. 6.

málspakr, *adj., in disserendo prudens;* Hlg. 3.

máltól, *n. pl., partes corporis, ad voces reddendas aptæ;* G. 19.

málunautr, *m., consors consiliorum; amicus;* Hlg. 8.

málvinr, *m., collocutor; confabulans;* sák málvini ekkju hrøkkva Kkm. 20.

mánaðr, *m., mensis;* tólf mánuðr *(acc. pl.)* G. 25; fimm mánuðum ok fjórum síðar L. 33.

máni, *m., luna;* randar máni *luna circuli, i. e. clipeus* Kkm. 6; máni fjǫrnis *luna galeæ, res galeæ affulgens, i. e. gladius, ideoque* fleygjendr fjǫrnis mána *præliatores* R. 16; Ræs reiđar máni *luna navem ornans, i. e. clipeus; acc. sg.* mána Rdr. 7. 12.

Máni, *m. pr., deus lunaris;* Mána vegr *i. e. cælum* Hlg. 14.

már, *m., larus;* már valkastar báru *larus sanguinis, i. e. aquila (Thjazius)* Hlg. 3; gunnar már *corvus* G. 52; fiđrirjóđr Yggjar más *(corvi)* Hr. A. 4; más jǫrđ *mare* G. 50.

María *l.* **Márja**, *f. pr., Sancta Mater Salvatoris; nom. et voc.* Márja L. 25. 28. 87. 88. 91 *(octies).* 95; *dat. et gen.* Máríu L. 44. 57 *(bis).* 58. 87. 99; Márju L. 24. 31. 69. 80. 82. 85. 94.

máti, *m., modus;* úr máta *præter modum* Sk. 13.

máttigr, *adj., potens;* hinn máttki Þórr Sk. 169; gjafar máttigs anda G. 6; Hr. A. 1; beimar verđa máttkir L. 74; máttigt hǫfuđ áttar G. 8.

máttr, *m., vis, robur; potentia, potestas;* máttrinn hans L. 65; ræđa um máttinn þinn L. 38; meiri at mætti *validior* L. 65; trǫll at mætti Sk. 159; reynir hersa máttar *explorator potentiæ præfectorum, i. e. rex* Edr. 30. — *Gen.* máttar *vim augendi habet, e. gr.* máttar skraf *nugæ stultissimæ* Sk. 11 *(cfr* máttar hátt *Konr. rímur V 30 in libro, quem inscripsi Riddara Rímur).*

međ, *præp. c. dat. et acc.* — A) *Cum dativo has habet significationes:* 1) *cum, una cum; ubi sermo est de societate l. communione l. congressu animantium, velut deorum, hominum, gigantum, cet., e. gr.* fara međ Óđni Hkm. 1; Bgl. 17; Sk. 57; nagr fló međ tíva Hlg. 8; ganga međ fullhuga frœknum Jdr. 29; Isl. 13; meginfjǫlđi reis međ honum G. 4; teygja ehn međ sér L. 18; hafa međ sér *secum habere* Sgdr. 5; L. 55; siklingr međ Svíum Yt. 33; til móts međ ehm Vkl. 14; *cfr* Rdr. 9; Vkl. 20; Þdr. 3. 9. 12; Efdr. 5. 23; Jdr. 44; L. 9. 24. 57; Sk. 52. 79; haukr međ vargi Kkm. 19; *etiam de aliis rebus, quæ conjuncta dicuntur, e. gr.* jǫrđ međ jađri Hátt. 79; Þdr. 6; gall međ dreggjum L. 58; L. 77; dýrđ međ sannri prýđi, heiđr međ sigri ok sælu L. 26 *cet.* — 2) *instrumentum, quo aliquid efficitur, voce* međ *c. dat. significatur, e. gr.* međ gullmeni Yt. 16; međ hǫfuđfetlum Yt. 18; međ sverđi Ódr. 8; Efdr. 6; Isl. 10; međ bruma ekka *securi* Isl. 24; međ Danskri tungu L. 4; međ vǫrrum L. 88; *cfr* Hfl. 14; Þdr. 18; G. 22. 60; Kkm. 1 *cet.;* Jdr. 26. 34; L. 78. 81; Sk. 24. 125. 126. — 3) *inter;* međ Svíum *inter Suecos* Yt. 40; međ þegnum *inter viros* Hlg. 5; međ jǫtnum Hlg. 10; međ englum R. 31; L. 13; þrír hǫfđingjar međ flokki hvárum Jdr. 20; *cfr* Bgl. 9; Kkm. 29; Jdr. 41; Hr. S. 21; L. 37. 41; Sk. 50. 155. — 4) *ubi de vestitu, armis, forma et habitu, ornamentis aliisve rebus, quas aliquis secum habet l. quæ cum aliqua re connexa sunt, sermo est, eadem structura verborum usurpatur, e. gr.* (hrafnar) međ dreyrgu nefi Hkv. 3; knerrir međ

gínǫndum hǫfđum Hkv. 7; skeiđr međ búnu reiđi Hr. S. 6; Hr. A. 2; broddr međ hólki Sk. 11; mađr međ skæru holdi L. 12; L. 51 *cet.*; standa međ hjǫrvi Bgl. 2; fara međ fjǫrnis fálu Jdr. 42; koma međ œgishjálmi Hr. A. 4; koma međ offri L. 36; stumra međ ljósi Sk. 189. *Eodem modo de iis, quæ aliqua re continentur, e. gr.* skrín međ golli rauđu Edr. 12; dikt međ ástarorđum L. 4; helvíti búit međ bǫlvi L. 20. — 5) *apud; de commoratione alicujus apud aliquem; e. gr.* međ Haraldi Hkv. 18; međ gram Bgl. 1; R. 33; međ þér Bgl. 6. 15; *cfr* G. 20. 62; Jdr. 9; Isl. 9. 13. — 6) *secundum; vi locali, e. gr.* međ marbeđjum *secundum litora* Kdr. 4; međ Blálands jađri *secundum oram Africæ* Hr. S. 21; međ himins fjórum endum Vkl. 24; suđr međ láđi Hr. A. 6; Hr. S. 4; međ Hítarvatni Sk. 34. — 7) *hac structura etiam ratio et modus, quo aliquid efficitur, conditio et animi affectus ejus, qui aliquid gerit, omnia fere denique, quæ rei l. negotio alicui adjuncta sunt, exprimuntur, e. gr.* međ hringum *omnino, plene* Bgl. 16; međ ǫllu *id.* Bgl. 17; L. 8; međ kynjum *miro modo* Mhk. 13; međ listum *eleganter* L. 2; Sk. 193; međ prettum *dolose* L. 17; međ snilli *pompose* L. 22; međ bǫlvi *misere, calamitose* L. 64; međ hverjum hætti *quomodo* L. 30; vesa međ ehu *aliqua re uti* Edr. 23; L. 68; rísa međ sigri L. 67; prýđask međ sigri G. 31; prýdd međ dáđum L. 90; L. 6; međ frægđum Hr. S. 1; međ sœmđum ǫllum Hr. S. 2; međ afli Sk. 182; *cfr* G. 5; Kkm. 25; L. 8. 12. 14. 17. 18. 19. 24. 25. 50. 52. 72. 74. 78. 84. — B) *Cum accusativo:* 1) *cum; una cum; de personis, e. gr.* Jǫrmunrekr međ dreyrfáar dróttir Rdr. 3; (Hákon) međ her mikinn Hkm. 10; Vagn međ sína þegna Jdr. 38; Efdr. 7. 10; Kdr. 3; Sk. 76. 84. 144. 172; fara međ ehn Hkm. 21; Vkl. 19; Kdr. 3; Edr. 28; ganga međ ehn Jdr. 25. 40. — 2) *cum; de armis, vestibus, ornamentis aliisque rebus, quas aliquis secum habet; e. gr.* sitja međ sverđ togin Hkm. 9; (menn) međ hvíta skjǫldu Hr. A. 3; ǫld međ herskjǫldu Hrfm. 16; Jórdán međ æđar hreinar L. 37; stǫkkva upp međ stæltan kníf Sk. 175; ráđa á kaf međ þungar kistur Jdr. 36; ganga međ Gauts eld Sgdr. 4; Efdr. 9; koma međ afla slíkan Hr. S. 16; koma međ stæltan hamar Sk. 46; fara međ vǫl Þdr. 9; fara međ flimtun Mhk. 2; fara međ annars sǫk Mhk. 16; fara međ hvíta glófa Sk. 87. — 3) *vi modali ad ea, quæ alicui rei adjuncta sunt, significanda, e. gr.* stǫkkva ór landi međ skœđan þokka Hr. A. 5; L. 72; grafa (tǫnn) međ fagran flúr Sk. 200. — C) *cum adv. vox* međ *conjungitur, e. gr.* þar međ *simul, etiam* L. 46; Sk. 124; þar međ enn *præterea* Sk. 10; hér međ *simul* Sk. 11.

međal, *præp. c. gen., inter;* međal herđa Hlg. 6; Sk. 28. 42; međal okkar Bgl. 15.

međaltálhreinn, *adj., dolis mediocriter (parum) carens, i. e. dolosus;* međaltálhreinn *(tmesi divisum)* Hlg. 3.

meðan, *conj., dum; c. ind.* Hkv. 1; Hlt. 1; Efdr. 14; Hr. A. 14; G. 2; Isl. 2.

meðr = með; Kkm. 8; L. 7. 29.

mega (má, mátta), *v. præteritopræs.* — 1) *posse; valere; e. gr.* mák ei annat *aliud nequeo* L. 53; fár konungr má svá *(ubi svá vicibus objecti fungitur)* O. S. 6 *(vide comment.* p. 141); sás mátti meira Edr. 9; mátti sér *(dat. ethicus)* ekki *nihil valuit, viribus caruit* L. 31; *sæpissime sequente infinitivo, e. gr.* mák treysta L. 85; mákak *(nequeo)* halda Snt. 18; *2 sg. præs. ind.* mátt Bgl. 6; *3 sg. præs. ind.* má G. 1. 4. 18 *cet.*; Sk. 177; *3 pl. præs. ind.* megu G. 51; *3 sg. præs. conj.* megi G. 64; L. 21. 51. 64; *3 sg. præt. ind.* mátti R. 22; Edr. 29; L. 23. 37; Sk. 139. 140; máttit *nequivit* Yt. 26; *3 pl. præt. ind.* máttu Þdr. 19; máttut *nequiverunt* Vkv. 8; *1 sg. præt. conj.* mættak Snt. 8; G. 18; L. 80. 95; *3 sg. præt. conj.* mætti Hr. A. 13; Isl. 5; L. 35. 59; *3 pl. præt. conj.* mætti L. 3. 94. *Pro infinitivo etiam neutr. part. præt. usurpari potest, e. gr.* máttut spanit (= spenja) Danmǫrk und sik Kdr. 5. — 2) *licere; e. gr.* sjá mun mega *videre licebit* Kkm. 21; *sæpissime impers., velut* fregna má, heyra má *audire licet* Edr. 27; Sk. 199; *cfr* Rdr. 12; Mhk. 1. 28; L. 98; Sk. 74. 84. 136. 158; heita mátti ynki Sk. 133; undur mátti kalla Sk. 153. — 3) *periphrastice usurpatur* mega, *v. c.* má heita (= heitir) Sk. 13; má una (= unir) Hátt. 72. *Nonnumquam huic usui vis jussiva l. concessiva l. optativa conjungitur, e. gr.* fláráðum má trautt trúa *ne fallacibus credideris* Mhk. 28; hilmir má sjálfur gipta Hildi Sk. 115; at engi kvǫl megi dróttna (= dróttni) lengi L. 87; mætti máltól nýtask mér *utinam lingua mihi valeret* G. 19. *Ejusmodi structura etiam usurpatur, ubi aliquis aliquid modestius dictum vult (cfr verba auxil. Suecorum* lär, tör, torde) *e. gr.* má ráða Sk. 118; mætti gǫfgask Mhk. 12; mætti verða at *forsitan* L. 53.

megin, *n., vis, robur;* svíra megin Þdr. 7; Mhk. 6.

meginblóð, *n., magna copia sanguinis;* standa of meginblóði Hr. S. 9.

megindróttning, *f., regina celsissima;* megindróttningin *(de S:ta Maria)* L. 86.

megindýrr, *adj., perquam carus; excellentissimus;* sendi dóttur arfa þínum megindýrum Hr. S. 2.

meginfjǫldi, *m., magnus numerus;* meginfjǫldi hǫlða G. 4.

meginserkr, *m., firma subucula;* meginserkr baugs *firma subucula hamorum, i. e. lorica;* verkendr baugs meginserkjar *loricati, præliatores* Efdr. 10.

***megja** (*magða), *v., posse* (= mega); mǫgðu kenna ǫlteiti Þdr. 15.

megn, *n., potentia; vires;* deila megn við ehn L. 8; af megni *magna vi* Sk. 169.

megna (ad), *v., corroborare; augere;* megnum dimt regn dvergs dreyra *i. e. carmen augemus* R. 31.

meiða (dd), *v., mutilare; lædere;* meiða heiðin goð R. 9; Þdr. 10;

L. 85; Vindr meiddu Niðbranda skerði G. 40; Bdr. 4; lamdr ok meiddr L. 61.

meiðir, *m., qui mutilat, lædit;* meiðir jarla *oppressor dynastarum, i. e. rex* Edr. 32; bauga meiðir *i. e. vir liberalis* Isl. 6.

meiðr, *m., tignus, scapus, jugum; arbor;* reiddu við meið Hlt. 6; *sæpe hæc vox in circumlocutionibus invenitur, e. gr.* Vinga meiðr *patibulum* Hlt. 7; meiðr morðteins *tignus gladii, præliator* Sgdr. 2; hringa meiðr *vir liberalis* Jdr. 14; málmþings meiðar *pugnatores* Efdr. 13; at yrkja of málmþings meiða Jdr. 6; marr dreif á meiða morðbáls *præliatores mari aspersi sunt* Jdr. 16; unnar meiðr *arbor undæ, i. e. navis, velut* fyr œsikǫldum unnar meið *ante frigidam navem* Hr. S. 12.

Meili, *m. pr., filius Odinis;* bað Meila feðr *Odinem rogavit* Hlg. 4; Meila bróður *fratri Meilii, i. e. Thori deo* Hlg. 14.

meïlregn, *n., pluvia metallica, pluvia ferrea;* meïlregn hjǫrs hríðremmis *pluvia ferrea præliatoris; imber telorum l. sagittarum; dat.* meïlregni Vkl. 4.

meïlskúr, *f., imber metallicus l. ferreus, i. e. pugna; dat. pl.* meïlskúrum Hkdr. 8.

mein, *n.* — 1) *damnum, detrimentum; noxa; malum;* ilt mein Efdr. 26; Efdr. 5; Mhk. 10. 24; honum at meini L. 42; mein hin stóru L. 91; meina nesta *acus noxarum (i. e. noxiosa)* Þdr. 17. — 2) *vitium corporis;* hǫnd Óláfs vann goðs þræl *(Richardum)* heilan grimmligra meina G. 61; batna illra meina Sk. 202. — 3) *peccatum;* siklingr bœtti sín mein G. 14.

meingarðr, *m., sepimentum ad avertenda incommoda factum; translata significatione = vir, qui mala averruncat;* meingarðr margra jarða *præsidium multarum regionum (Olavus Tryggvides)* R. 30.

meinilla, *adv., valde infeliciter;* gekk Sveini meinilla R. 20.

meinsamliga, *adv., crudeliter; damnose;* meinsamliga hamlaðr G. 60.

meinsvaran, *n., perjurium;* hapt meinsvarans *deus perjurus, i. e. gigas* Þdr. 3.

meinþjófr, *m., fur nocivus;* meinþjófr markar *fur silvæ nocens, i. e. ignis; dat.* meinþjóf Yt. 6.

meinvinnandi, *part. compos., qui detrimentum affert;* mein Yngvifreys *res Freyo ingrata, i. e. pugna (cfr SnE, AM I 96:* á hann [ɔ: Frey] er gott at heita til árs ok friðar), *adeoque* meinvinnandi Yngvifreys *qui Freyo detrimentum affert, i. e. præliator; dat. pl.* meinvinnǫndum Hlt. 13.

meir, *adv. compar., vide* mjǫk! — meiri, *comp., vide* mikill!

meistari, *m., artifex;* af fremstu meistara tólum Sk. 200.

Meiti, *m. pr., regulus maritimus;* Meita hlíðir *clivi Meitii, i. e. undæ* Hr. A. 9; á Meita mjúkhurðum *in navibus* Vkl. 14.

meizl, *n., læsio; mutilatio;* fólk hefr fengit meizlin af hrotta Sk. 192.

mekt, *f., potestas; majestas;* engill lét sér eigi nægjast alla mekt L. 7; mektar blóm *flos majestatis (de S:ta Maria)* L. 25.
mektarfullr, *adj., potens;* L. 7.
meldr, *m., frumentum, quod molendum traditur; molitum; farina;* meldr grœðis *farina maris, i. e. (pro albitudine l. fulgore) splendor maris = aurum;* glaðr grœðis meldrar R. 13.
men, *n., monile; torques;* bjóða ehm men Rdr. 9; men storðar *circulus terræ, i. e. serpens Midgardicus* Hdr. 3; mens lundr *vir, bellator* Sk. 59; menja Baldr *id.* Sk. 7; gramr vá til menja Sgdr. 6.
menbroti, *m., fractor monilis; vir liberalis;* Jdr. 42.
menfergir, *m., monilia perdens; vir;* Gldr. 8.
mengi, *n., caterva;* mengi til mikit Em. 2; mengit mest Sk. 151.
menglǫtuðr, *m., perditor monilium; vir munificus;* Yt. 5; *acc.* menglǫtuð Hlt. 6.
menniligr, *adj., humana natura præditus;* son menniligr guðs ok hennar (ɔ: Máríu) L. 44.
menskr, *adj., humanus;* menskr maðr *homo;* mest gótt menskra manna Efdr. 28.
ment, *f., eruditio; cultus; humanitas;* oss at mentum líkir Sk. 96.
menþverrir, *m., monilia (pauciora reddens, i. e.) distribuens; vir liberalis; acc.* menþverri Hkdr. 6.
mergr, *m., medulla;* salr mergjar *i. e. os, quo medulla continetur;* Jdr. 31.
merki, *n.* — 1) *indicium; documentum;* en fjórðu dýrðar merki *quarta gloriæ indicia* R. 29; R. 10; mjúkust miskunnar merkin L. 87. — 2) *fines; terminus;* umb Saxa merki *ultra fines Saxonum* Edr. 13. — 3) *vexillum; signum;* merki blés umb hilmi Edr. 19; R. 19; bar hátt merki *alte signa extulit* Bdr. 4; merki bliku *signa fulserunt* Kkm. 17; gengu und merkjum Hr. S. 9.
merkiligr, *adj., memorabilis;* yrkja of málmþings meiða merkiliga Jdr. 6.
merkistjarna, *f., stella errans; acc. pl.* merkistjǫrnur L. 10.
merkja (kt), *v., notare, signare; insignem facere, celebrare;* at merkja verk fyr þjóð G. 57; golli merkðr hjǫrr *gladius inauratus* G. 44; hrer merkt steini Hlt. 7; tíða flaustr váru borði merkð *templa erant contabulata* Edr. 25.
messa, *f.* — 1) *missa; festum sacrum;* áttum odda messu *i. e. pugnam commisimus* Kkm. 11. — 2) = messudagr, *dies homini sancto sacratus;* at Óláfs messu *i. e. die XXIX Julii* G. 35.
mest, mestr, *vid.* mjǫk, mikill!
meta (mat, metinn), *v.* — 1) *metiri;* hafa feril metinn fetum *viam passibus mensam habere, i. e. pedibus iter facere* Kdr. 10. — 2) *magni æstimare;* Njǫrðr auðar metins *deus divitiarum pretiosarum, i. e. vir* Isl. 11.

metnaðr, *m.* — 1) *existimatio; honor;* fá metnað slíkan Edr. 29. — 2) *superbia; fastus;* fúll metnaðrinn L. 8.

meydómr, *m., virginitas;* sannr meydomrinn *(S:ta Maria)* L. 27.

meydomsgreinir, *f. pl., castitas virginea; virginitas;* innsigli hreinferðugastra meydómsgreina L. 33.

mér, *dat. sg. 1 pers. pron.; vide* ek!

miðil, *n., quod inter duo interstitum est;* á miðli, *præp. compos. c. gen., inter, e. gr.* jǫfra liðs á miðli Vkv. 4. — *Cfr* á milli, á millum!

Miðfjarðar-Skeggi, *m. pr., vir Islandus;* Isl. 21.

miðgarðr, *m., orbis terrarum; terra; dat.* miðgarði Bj. 3.

miðr, mið, mitt, *adj., medius;* niðr í miðjan bifgyrðil Þdr. 17; í fjandann miðjan L. 72; í miðjum flokki Bgl. 2; at Haraldi miðjum Sk. 132; í miðri kirkju G. 34; fyr norðri miðju Sk. 82; frá miðju (ɔ: fjalli) R. 27; í miðju *in medio* L. 1. 100; Sk. 103. — *Neutr.* mitt, *adv., v. c.* mitt af mǫlunum *ex media coxa* Sk. 27; mitt í skalla *in mediam calvariam, in medium caput* Sk. 146.

miðr (miður) = minnr, *comp. adv., minus;* miðr enn *minus quam* L. 97; því miður *eo minus* L. 82.

mikill, mikil, mikit, *adj., multus; magnus; egregius;* hinn mikli dróttinn! *domine maxime!* L. 38; *acc. sg. m.* mikinn Hkm. 10; Jdr. 23; enn mikla Bgl. 3; *dat. sg. m.* miklum Efdr. 24; Hr. A. 6; R. 2; Edr. 18; Hr. S. 4; *gen. sg. m.* mikils Kkm. 2; *nom. sg. f.* mikil Sk. 13; *acc. sg. f.* mikla L. 2; Sk. 27. 195; *nom. l. acc. sg. n.* mikit Em. 2; O. S. 4; R. 30; Sk. 178; *pro subst.* Sk. 133; mikit *adv.* Sk. 118; *dat. sg. n.* miklu Hkdr. 1; Edr. 17; G. 63; Mhk. 9; miklu *in vicibus subst.* Snt. 10; G. 8; miklu *c. compar., multo* L. 43; *nom. pl. f.* miklar G. 20; Sk. 8; *dat. pl.* miklum G. 33; Hrfm. 15. — *Compar. nom. sg. m.* meiri Hr. A. 1; Kkm. 9; L. 38. 65; Sk. 59; *acc. sg. m.* meira Efdr. 15; *dat. sg. m.* meira Hr. A. 14; *nom. sg. f.* meiri Jdr. 33; *acc. sg. n.* meira Efdr. 20; meira *loco subst.* Edr. 9; L. 95; *nom. pl. m.* meiri Sk. 95; *neutr.* Sk. 23. — *Superl. nom. sg. m.* mestr Edr. 9; Jdr. 18; G. 18; Sk. 31; enn mesti Jdr. 9; mesti Sk. 78; *acc. sg.* mestan R. 3; *nom. sg. f.* mest L. 13; *dat. sg. f.* mestri Hr. S. 2; *nom. et acc. sg. n.* mest Edr. 9; G. 53; L. 20; Sk. 151; mest gótt *maximum bonum (= optimus)* Efdr. 28; at mestu *plerumque* Sk. 105.

mikla (að), *v., magnum facere; augere;* siklings *(de Olavo S:to)* þess 's goð miklar G. 67; miklandi gný geira Jdr. 35.

Miklagarðr, *m. pr., Byzantium;* í Miklagarði Edr. 30; mest veldi Miklagarðs G. 53.

mildi, *f., clementia; liberalitas;* mildin sjálf *ipsa clementia, i. e. Christus* L. 67; *de S:ta Maria* L. 95; ekki hœfði hildings mildi R. 12; af mestri mildi Hr. S. 2; af mildi þinni Hr. S. 21; ǫld nýtr Óláfs mildi G. 66.

mildingr, *m., rex; nom.* mildingr Hr. A. 5. 9; Edr. 12. 18; *nom.* milding Sk. 51; *gen.* mildings G. 36. 39. 46. 58; málunautr hvats mildings *amicus strenui regis (i. e. Odinis), Lokius* Hlg. 8.
mildr, *adj.* — 1) *liberalis; munificus;* sverða Freyr mildr Isl. 10; Bgl. 17; enn unnar bliks mildi G. 33; á Hálfdan kóng enn milda Sk. 72; und gram mildum R. 4; Bgl. 15; R. 1; Hátt. 68; í haug Kraka ens milda Isl. 21; Sk. 83. — 2) *clemens, benignus;* (Júðas) seldi mildan guð L. 48. — 3) *lætus;* mildr meginfjǫlði hǫlða G. 4; mildir hǫlðar Hr. S. 12; velja vín mildum húskǫrlum R. 13.
milli, millum *pro* miðli, miðlum, *q. v.* — í milli *l.* á millum, *præp. c. gen., inter;* á millum horna lands Sk. 15; þar í milli Sk. 183.
minjar, *f. pl., memoria alicujus (hominis); id quod monumento est alicujus;* minjar andaðs Mhk. 21.
minkast (að), *v., minui; cessare;* sæmd ok vald þitt minkist aldri L. 26 *cet.*
minn, *vide* mínn!
minna (nt), *v., commonefacere;* svá minnum (?), Hdr. 4. 7. — *Reflex.* minnast *recordari, meminisse; c. gen., v. c.* minnast minna sótta L. 53; svát mín þú minnist L. 69; L. 99.
minni, *n., memoria;* kannk minni til margs Vkv. 1; Edr. 9; seinir af því minni Bgl. 4; falla úr minni Sk. 91; (stála hríð) er lǫgð í minni Sk. 165; forn minni Mhk. 8; inndrótt es hǫfð at minnum *satellites memoria coluntur* Hr. A. 9; G. 34; Jdr. 20.
minni, minstr, *compar. et superl. adj.* lítill *(q. v.), minor, minimus;* minni vandi Sk. 95; Jdr. 8; Sk. 134. 171; við minna helming *minoribus cum copiis* Hr. A. 13; of minni sorgir G. 60; minna yrkis efni Sk. 195; G. 32; minna *adv., minus* Sk. 23. 51; minstr fagnafundr Hlt. 13; minstan tel ek þat greiða Sk. 1; minst tala Vkv. 11; minst manna *minime gentium* Kkm. 28; minst er oss um þræla *servi nobis minime probantur* Sk. 137.
minniligr, *adj., memorabilis;* minnilig tár, eptirdæmi L. 35. 52.
misjafn, *adj., dispar, dissimilis; varius;* misjafnir bitar *buccellæ dispari magnitudine* Mhk. 26; vinfengin eru misjǫfn *familiaritates sunt diversæ* Mhk. 21. *Neutr.* misjafnt *varie, diverse, e. gr.* misjafnt ríkir Sk. 96; misjafnt þekkur fólki *omnibus haud æque acceptus* Sk. 11.
miskunn, *f., misericordia; gratia;* sú miskunn sendist fram L. 23; L. 78; veitti miskunn *misericordiam præstitit* L. 64; L. 2. 32. 69. 88; af miskunn L. 91; miskunnar sól *(deus)* G. 1; L. 28. 87.
missa (st), *v.* — 1) *amittere, perdere; c. acc., e. gr.* hólkinn misti húsgangsmann Sk. 63; L. 15; *c. gen., e. gr.* missa foldar Hr. A. 14; hykk gram mistu *(præt. inf.)* gengis Efdr. 3. — 2) *rem amissam desiderare;* maðr misti mundriða borgar galla G. 48.
Mittumstangi, *m., cognomen Vidolfii viri fortissimi, in antiquis fabulis commemorati;* Sk. 76. 149.

Mímsvinr, *m., amicus Mimeris, i. e. Oden* Snt. 22.

mínn (*apud recentiores* minn), mín, mitt, *pron. poss., meus.* — *Nom. sg. m.* mínn Efdr. 4; Bgl. 14; minn L. 24. 32. 51 *cet.* 59. 82; Sk. 26. 92. 121. 185; *acc. sg. m.* minn L. 98; Sk. 131; *dat. sg. m.* mínum Kkm. 17; Sk. 126. 135; *gen. sg. m.* míns Sk. 102; *nom. sg. f.* mín Snt. 4; L. 6. 22. 86. 87. 92. 96; Sk. 101. 106. 107; *acc. sg. f.* mína L. 52. 80. 85; Sk. 104. 111; *dat. sg. f.* minni Hlg. 13; L. 86. 99; *gen. sg. f.* minnar Mhk. 1; *nom. sg. n.* mitt Mhk. 22; Hátt. 70; L. 76. 81. 83; Sk. 186; *dat. sg. n.* mínu L. 83. 84; Sk. 100; *acc. pl. n.* mín; *dat. pl.* mínum Kkm. 27; L. 3. 79; *gen. pl.* minna L. 53. — *Apud recentiores hoc pronomen, ubi substantivo suo postponitur, terminatione nonnumquam caret, e. gr.* í reikning mín (= mína) Sk. 38; úr stáli mín (= mínu) Sk. 102; í ferđum mín (= mínum) Sk. 94; í húsum mín Sk. 110.

mjólk, *f., lac;* mjólk ór brjóstum L. 87; fæddr mjólku móđur sinnar L. 42.

mjór, *adj., gracilis, tenuis;* mjór sem þvengr Sk. 8; Hildr hin mjóva Sk. 87. 112; mjó borđ O. S. 4; hverfa at sér enn mjóvara hlut mækis sveiđuđs Yt. 25.

mjúkhurđ, *f., mollis tabula;* á Meita mjúkhurđum *in tabulis piratæ molliter labentibus, i. e. in navibus* Vkl. 14.

mjúkleikr, *m., clementia;* viđrkennandi mjúkleik þenna L. 83.

mjúkr, *adj., mollis; mansuetus, lenis, placidus; lepidus;* skorđa orđum mjúkan dikt L. 92; þakkandi miskunn mjúka L. 32; L. 88; fyr Márju mjúka bæn L. 82; gaf stóra skreppu ok mjúka Sk. 33; (Gabriel) veik svá at meyju mjúkri L. 28. *Neutr.* mjúkt *placide, molliter* L. 4.

mjǫđdrykkja, *f., potatio mulsi; compotatio;* hugđu á mjǫđdrykkju Hkv. 11.

mjǫđr, *m., mulsum;* mjǫđr Óđins *l.* hausa haslrekka *mulsum Odinis l. Ansium, i. e. carmen, poësis;* bera Óđins mjǫđ Hfl. 2; drekka hausa haslrekka mjǫđ Isl. 1; mjađar þella *pinus mulsi, i. e. femina (pocula ministrans)* Jdr. 4.

mjǫk, *adv.* — 1) *multum; valde; vehementer;* Rdr. 6; Hkv. 16; Hfl. 17; Snt. 1. 7. 15; Hkdr. 6; Efdr. 3. 22; Bgl. 17; G. 1; Jdr. 3. 27. 44; Mhk. 12. 20; L. 18. 53; helzti mjǫk *nimis valde* Mhk. 28. — 2) *pæne, fere;* Hlg. 16; Þdr. 5. — *Compar.* meir *v. c.* — 1) *plus, magis;* meir enn nǫkkurr þeirra *magis quam eorum quisquam* L. 4; meir enn fult Sk. 20. — 2) *porro;* Hátt. 68; Isl. 7. — 3) *deinde; postea;* Hlt. 3; Vkl. 13; Efdr. 5; G. 34. — 4) *etiam, sequ. compar.;* meir fleira hróđr gerik *etiam plures laudes celebro* Sgdr. 3. — *Superl.* mest, 1) *maxime;* Snt. 12; Vkl. 15; Efdr. 4. 26; Vkv. 9; Hfl. 4; G. 39; Mhk. 21; L. 97; alls mest *quam maxime* G. 63. — 2) *prope; fere;* mest niđr Þdr. 17; mest flestum *omnibus fere* Efdr. 26.

mjǫl, *n., farina;* Fróða mjǫl *i. e. aurum (SnE, AM I 348)* Hfl. 17.
Mjǫlnir, *m. pr., malleus Thoris;* Mjǫlni spenti hinn máttki Þórr Sk. 169.
mjǫt, *f., concinnatio;* mála mjǫt *verborum accommodatio* Hfl. 20.
Moises, *m. pr., qui Judæis leges scripsit;* L. 13.
mold, *f., humus; terra;* frá moldu G. 4; af moldu L. 11. 12; á moldu L. 29.
morð, *n., cædes, homicidium; pugna;* siklings morð Efdr. 24; morð viðar *noxa silvæ vel potius pernicies mali (arboris navis) = ventus;* O. S. 4; at morði *in prælio* Gldr. 4; Vkl. 15; Efdr. 14; at hans morði *eo cæso* R. 32; kníðusk at morði Edr. 19; Kkm. 1; ráða morði Ódr. 8; Isl. 4; valdr hǫlða morðs Vkl. 12.
morðbál, *n., (rogus i. e.) flamma cædis, gladius;* meiðr morðbáls *pugnator* Jdr. 16.
morðfíkinn, *adj., cædis avidus;* Vkl. 13.
morðfrost, *n., frigus cædis, i. e. pugna;* við morðfrost Vkl. 18 *(ubi vox est tmesi divisa).*
morðlinnr, *m., serpens pugnæ, i. e. gladius;* morðlinns hvessimeiðr R. 14.
morðremmandi, *part. comp., pugnam incitans;* Jdr. 18.
morðteinn, *m., ramulus præliaris, gladius;* meiðr morðteins Sgdr. 2.
morginn *l.* **morgunn**, *m., matutinum tempus; mane;* morginn vas þá G. 48; konungs morgunn er langr ávalt Mhk. 13; of morgin *mane* Vkv. 13; á morgni einum Isl. 23; at morni Kkm. 19; Sk. 20.
morginskœra, *f., pugna matutina;* mær grét morginskœru Kkm. 10.
morginstund, *f., hora matutina; acc.* morginstund *matutino tempore* Kkm. 17.
Mostrarsund, *n. pr., fretum Mostriense (in Norvegia situm);* at Mostrarsundi Hr. S. 6.
móðerni, *n., genus maternum;* móðernit finnst hér L. 41; móðernis fekk mínum mǫgum Kkm. 26.
Móði, *m. pr., filius Thoris;* borðs bliks harðglóðar Móði *pugnator* Isl. 24.
móðir, *f., mater; nom. sg.* L. 3. 25. 35. 53. 56. 86. 88. 91; *acc. sg.* móður L. 34; *dat. sg.* móður L. 33. 55. 67. 83. 96; *gen. sg.* móður Snt. 5; G. 32; L. 12. 42. 82. 95; *gen. pl.* mœðra Hdr. 2.
móðr, *m., motus animi vehemens; ira; vehementia;* móðr svall Hlg. 14; við móð enn mikla *magna cum audacia* Bgl. 3; af móði *vehementer* Hfl. 5 *(cfr tamen annot. ad h. l.);* af móð *(pro* móði) Sk. 157.
móðr, *adj., fessus;* lúinn ok móður (= móðr) Sk. 183; móðum fœti Edr. 12; munnrjóðr móðs *(cibo gravati)* Hugins G. 14; sveitin gǫrðist sár ok móð Sk. 156; augun dǫpr ok móð L. 54.
móðþrútinn, *adj., irâ turgens;* R. 14.
móðurmál, *n., lingua vernacula;* af þvílíku móðurmáli L. 4.
móðǫflugr, *adj., firmus animi;* Hdr. 2.

mór, *m., campus arenosus et sterilis;* á Endils mó Þdr. 3.

mót, *n., occursus; conventus; conflictus;* til móts Vkl. 14. *Sæpe hæc vox in circumlocutionibus pugnæ adhibetur, velut* mót mækis *pugna* Efdr. 27; *eodem modo* mót málms ok rítar Kkm. 16; at móti málma Rdr. 9; at hjálma móti Kkm. 7; at vápna móti Hr. S. 9; Hlakkar móts herþarfir Vkl. 9. — *Dat.* móti *usurpatur pro præp. c. dat. e. gr.* móti svarra *obviam virgini* Hr. S. 19; *etiam absol.* móti hrøkkva *recellere, obstupescere* Hlg. 16. — *Ex* á, at *l.* í, *dativo* móti *conjunctis, oriuntur compositæ præpositiones (l. adverbia):* 1) á móti, *obviam; c. dat.* réð á móti Eiríki Efdr. 16; Hákoni á móti Jdr. 24; *c. gen.* á móti harra bleyðiskjars Edr. 29; stendr á móti *resistit* Sk. 88; hér kom á móti Sk. 169; á móti *vicissim* Jdr. 18. — 2) at móti, *obviam; c. dat. pers. e. gr.* Ragnfreði at móti Vkl. 11; *cfr* Hlg. 2; Bgl. 13; Jdr. 22. — 3) í móti, *adversus, contra; c. dat.* gangi sveinn í móti sveini *vir viro occurrat* Kkm. 23; fást í móti þér Sk. 137.

muli (*l.* moli), *m., mica, frustulum; acc. pl.* mula Mhk. 11.

muna (man, munda, munat), *v. præt.-præs., recordari, meminisse;* mank rausnarskap ræsis G. 69; þat mank enn, es . . . Snt. 20; *imperat.* mundu *memento* L. 88.

munarlaust, *(adj. n. pro) adv., nullo habito discrimine;* O. S. 5.

mundjǫkull (mund, *f., manus*), *m., stiria manûs, i. e. argentum;* mundjǫkuls stýrir *possessor argenti, vir* Efdr. 23.

mundriði, *m., gladius;* styrkr mundriði *validus ensis;* mundriða borg = *clipeus;* mundriða borgar galli = *gladius; gen.* styrks mundriða G. 48.

munkaveldi, *n., regio monachorum; terra Romana; Italia;* of munkaveldi Edr. 12.

munnr, *m., os; rostrum; ostium;* drengr rauð úlfs munn Isl. 21; mildingr rauð innan munn arnar jóðs G. 29; Mhk. 16. 29; munni *ore* Hfl. 19; ór munni *ex ore* Hkv. 3; af munni L. 2; með tangar munni G. 60; Mhk. 24; hlustar munnum *ostiis meatuum aurium, i. e. auribus* Isl. 1.

munnrjóðr, *m., qui os l. rostrum (cruore) rubefacit;* munnrjóðr Hugins *qui rostrum corvi rubefacit, prœliator* G. 14; málms munnr *i. e. mucro, adeoque* málms munnrjóðr *bellator* Vkv. 14.

munr, *m., discrimen: differentia numeri; id quod est supra numerum alicujus rei;* munr fólks Hildar flaums *numerus superior militum, exercitus numero superior; acc.* mun Rdr. 6 *(cfr tamen ann. ad h. l.); dat.* mun *l.* muni *c. comp., e. gr.* muni síðar *aliquanto posterius* G. 23; allstórum mun fleira *multo plura* Jdr. 5.

munr, *m., animus; desiderium;* at glamma mun *ex desiderio luporum* Rdr. 10; at mun banda *ex voluntate deorum* Vkl. 3; af munar grunni *ex fundo animi, ex intimo animo* Hfl. 19.

munstrǫnd, *f., ora (i. e. regio) animi, i. e. pectus;* munstrandar

marr *mare pectorale, et* Viđris munstrandar marr *liquor, quem in pectore inclusum Oden ad Anses portavit (cfr SnE, AM I 216 sqq.), i. e. poësis, carmen;* Hfl. 1.

munstœrandi (munr, *m., gaudium, voluptas), part. compos., gaudium augens; acc. sg.* mey munstœrandi *(de Iduna)* Hlg. 11.

munu (mun *l.* man, munda *l.* mynda), *v. auxil., cum infinitivo verbi cujusvis conjunctum vim quandam futuri temporis habet, ita tamen, ut tantummodo loquentis opinio ea, quæ effata sunt, aut fieri posse aut saltem verisimilia esse hac structura verborum exprimatur. Cfr verba auxil. Suecorum* månde, tör, torde, lär, *Germ.* mögen; *nonnumquam etiam pro* skal, skulu (*Suec.* skall, skola, *Germ.* sollen) *modestius usurpatur.* — *1 sg. præs. ind.* munk Hkv. 1; Hfl. 16; Snt. 5; Efdr. 27; R. 35; Jdr. 43; Mhk. 27; Isl. 2; mun ek Jdr. 1; Sk. 51; *2 sg. præs. ind.* munt Hkv. 18; Sk. 57. 70; muntu = munt þú L. 85; kunna mant konung *regem, puto, novisti* Hkv. 5; *3 sg. præs. ind.* Hlg. 3; Hkm. 13. 19. 20; Bgl. 14; O. S. 1; Hr. A. 15; Edr. 11; Mhk. 11. 17. 27. 29; Isl. 17; L. 29. 30. 39. 60. 70. 74; Sk. 44. 57. 72. 90. 105. 113. 137. 154. 167. 177. 181. 202; mun-a Hfl. 17; S. S. 3; G. 13. 24; mun-at G. 21; m'n (= mun) Kdr. 10; man Hrfm. 18; *impers.* m'n (= mun) vara S. S. 3; mun mega sjá *videre licet* Kkm. 21; sunum mínum man svella Kkm. 27; *1 pl. præs. ind.* munum-a Efdr. 20; *2 pl. præs. ind.* munuđ L. 14. 17; munu þit L. 17; *3 pl. præs. ind.* munu Kkm. 27. 28; Mhk. 3; Hr. S. 20; L. 71. 84; Sk. 5; *3 sg. præs. conj.* muni Em. 2; Sgdr. 6; Efdr. 28; L. 84; Sk. 167; myni Mhk. 29; *1 sg. præt. ind.* mundi Sk. 186; *3 sg. præt. ind.* mundi Hlg. 8; Mhk. 5; Sk. 25. 27; myndi G. 53; *3 pl. præt. ind.* mundu-t Efdr. 23; *3 sg. conj.* myndi Efdr. 23; G. 69; *præs. inf.* munu L. 41; *præt. inf.* mundu Sk. 103; myndu G. 28. *In omnibus locis supra enumeratis vb.* munu *cum infinitivis aliorum verborum conjunctum est; nonnumquam tamen omittitur inf.* vera *l.* verđa, *e. gr.* né mun síđan (ɔ: verđa) Vkl. 6; mun (ɔ: vesa) Efdr. 10. 19; Hr. A. 14; munu (ɔ: verđa) G. 61; mun enn (ɔ: vera *l.* fara) L. 43; mun kostr (ɔ: vera) Sk. 61; ei mun betra (ɔ: vera) Sk. 84.

munvegr, *m., locus amœnus;* hvarf á munvega *abiit in sedem beatorum* Snt. 10.

musteri, *n., templum;* í musteris hválfi L. 36; fimm hrein musteri af steini Edr. 25.

múgr, *m., multitudo hominum; turba; caterva;* múgrinn kastar grjóti Sk. 88.

múta, *f., dona, pecunia; corruptela;* gjafir ok mútur L. 71.

mynd, *f., imago; figura, forma;* myndir þeirra (ɔ: synda) *imagines eorum (peccatorum)* L. 80.

myndan, *f., forma; imago;* haglig myndan heilags anda L. 30.

mynni, *n., ostium;* ór Þrándheims mynni R. 15.

myrðir, *m., interfector;* gramr varð fyr Vinda myrði Vkl. 15; Efdr. 7.
myrkbak, *n., dorsum opacum;* hreins reinar myrkbǫk *montis umbrosa terga, juga opaca;* vagnir (*vid.* vǫgn) hreins reinar myrkbaka *delphini montium opacorum, i. e. gigantes* Hlg. 16 (*ubi* myrkbaka *tmesi divisum est*).
myrkmǫrk, *f., silva opaca;* hlóðyn myrkmarkar *terra silvosa, i. e. Norvegia* Vkl. 18 (*ubi vox* myrkmarkar *tmesi dividitur*).
myrkr, *n., tenebræ;* undrast myrkr L. 61; í myrkr ok dauða L. 19. 43; í myrkri ok ótta L. 73; í súta myrkri L. 77; (sól) brá heims myrkrum G. 2.
myrkr, *adj., obscurus; tenebricosus;* myrkt hregg mækis eggja *obscura tempestas gladiorum, i. e. pugna* R. 20.
mýrr, *f., palus;* holt ok mýrar L. 93.
mækir, *m., gladius;* rjóða dreyrgan mæki Yt. 20; Em. 5; halda upp mæki hjarðar *cornu sustinere* Yt. 26; falla fyr mæki Kkm. 17; mækis mót *pugna* Efdr. 27; hregg mækis eggja R. 20; Yt. 25; mækis á *i. e. sanguis* Hfl. 4; mækis straumr *id.* Hkm. 8; gœddir fǫgrum mækum Hkv. 16.
mæla (lt), *v., loqui;* nam mæla Hlg. 3; réð at mæla hátt Sk. 31. 69; réð svó mæla Sk. 137; heimsku mæla Em. 3; hugat mælik Hfl. 14; øruggt mælik þat G. 62; mæla *loquuntur* Bgl. 14; Efdr. 2; mælti svá Hlg. 11; mælti þat Hkm. 10. 15; Snt. 12; Vkv. 10; Jdr. 42; mælti orðin Sk. 127; valkyrjur mæltu Hkm. 11; Jdr. 41; þat 's ok mælt Snt. 16; þannig verðr mælt Mhk. 20.
mæla (ld), *v., demetiri; c. dat.* Þjazi mældi gulli Mhk. 8.
mælgi, *f., loquacitas;* mælgin verðr oss heyrinkunn Mhk. 29.
mæli, *n., tempus;* á skǫmmu mæli *exiguo temporis momento* Jdr. 18.
mær, *f., virgo; femina; filia; nom. sg.* mær Yt. 13. 47; Kkm. 10; L. 3. 28. 55. 89. 90; mærin L. 99; *acc. sg.* mey Hlg. 9. 11; Hkv. 1; L. 34; Sk. 114; *dat. sg.* meyju L. 24. 28. 33; *gen. sg.* meyjar Rdr. 2; Yt. 45; Hlt. 9; Efdr. 15; Kkm. 20; L. 65; *dat. pl.* meyjum Hkv. 14; *gen. pl.* meyja Kkm. 23.
mæra (rð), *v., laudare; (carmine) celebrare;* mæra ehn S. S. 2; þann mærik Hfl. 2; mærik lim Krists G. 33.
mærð, *f., laus; carmen laudativum:* mærð es upp komin G. 9; G. 51; skal mærð hvata Hfl. 16; bera mærð af hendi Hdr. 9; semja mærð ehm Hátt. 68; G. 8. 18. 39. 46. 71; mærðar timbr Snt. 5; mærðar hlutr *i. e. res carmine fictæ* Hfl. 1; mærðar tínir Hr. S. 21; mærðar blíðr *svaviloquens* Edr. 4; mærðar fróðr *eloquens* Hr. S. 4.
mæringr, *m., vir excellens; princeps;* fremðar verk mærings R. 10.
mærr, *adj., præclarus; celeber; splendidus; pulcher;* enn mæri mǫgr Sigurðar Rdr. 2; of mǫg mæran Sgdr. 3; leiða aptr mæra mey Hlg. 11; valkyrjur mærar Hkm. 11; mær skóð *tela splendida* Efdr. 12.

mæti, *n. pl., res pretiosæ, magni æstimandæ;* veglig mæti *splendida κειμήλια* Hr. S. 21.
mætir, *m., æstimator;* of oddbraks mæti *de eo, qui (prælium magni facit, i. e.) prælio delectatur, de bellatore* Hátt. 70 *(ubi alii malunt* of oddbraks mœti = *de eo, qui pugnæ obviam it).*
mætr, *adj., magni æstimandus; eximius; præstans;* Adám, mætr guði *Deo æstimandus, i. e. Deo carus* L. 43; mér gaf þenna mæta kníf Sk. 99; mætum hilmi Rdr. 9; gekk at eiga mæta Ingibjǫrgu Jdr. 45; meyju mætri L. 24; élbjóðr átti sunu mæta Isl. 22; halda mætum borðum þannig Hr. S. 5.
mœða (dd; *l.* **mæða** L.), *v., fatigare, affligere;* mart mœðir fremðarþjóð á láði G. 27; helstríð mæddi L. 55. — *Refl.* **mæðast** *defatigari, deficere;* mæðumst í nógum nauðum L. 86; hann mæðist L. 42; L. 38; brjóst er mætt af þessum hætti L. 56.
mœði (mæði Sk.), *f., lassitudo, defatigatio;* sumir af mæði sprungu Sk. 156.
mœðing (mæðing), *f., molestia, afflictio;* kvaldr af mæðing taldri L. 79.
mœðir, *m., qui fatigat;* hersa mœðir *oppressor procerum, præfectorum; i. e. rex* Edr. 28.
mœnir (mænir Sk.), *m., culmen tecti; fastigium domus;* hein hvein í hjarna mœni *(in apicem cerebri, i. e. in verticem)* Hlg. 19; fleygði tólf í mæni Sk. 179.
Mœrir, *m. pl., Mœrienses, incolæ Mœriæ Norvegicæ;* Mœra fólkverjandi *defensor populi Mœriensis, i. e. Haquinus dynasta* Vkl. 13; Mœra hilmir, þengill *(de S:to Olavo, rege Norvegiæ)* Vkv. 14; G. 12; Mœra gramr *(de Magno Bono)* Hr. A. 5.
mœrr, *f., terra;* mœrar leggr *crus terræ, i. e. saxum;* mœrar leggs menn *homines monticolæ, i. e. gigantes* Þdr. 15.
mœta (tt), *v., occurrere, obviam venire; c. dat.* reip mœta greipum Hátt. 77; mœtti gerningum *i. e. incantationes expertus est* Hrfm. 15; þeir mættust *inter se obviam venerunt* Sk. 149.
mœtir, *m., qui obvius it alicui rei;* mœtir víga *pugnas obiens, i. e. præliator* Vkv. 8; mœtir raddar tanna vegbrautar *qui sonitui gladiorum* (ɔ: *pugnæ) obvius it; præliator* Gldr. 3 *(cfr annot. in add. et emend.).*
mǫgr, *m., filius;* mǫgr Sigurðar Rdr. 2; mǫgr átta ok einnar mœðra *i. e. Heimdallius* Hdr. 2; við Fárbauta mǫg Hdr. 2; Hlg. 5; at mǫg fallinn Hdr. 6; of mǫg Hákonar *de filio Haquini, i. e. de Sigurdio dynasta* Sgdr. 3; vinir magar Hallgarðs *amici filii Grjotgardii, i. e. amici Haquini dynastæ* Hlt. 10; móðernis fekk mínum mǫgum Kkm. 26.
mǫl, *f., glarea litoralis;* haukstrandar mǫl *glarea manûs, i. e. annulus aureus, aurum* Hfl. 17; glymja við mǫl Þdr. 6.
Mǫn, *f. pr., Menavia insula in mari Hibernico;* í Mǫn Ódr. 8; á Manar hlekk *per vinculum l. cingulum Menaviæ, i. e. per mare* Hátt. 77.

mǫrk, *f., silva; campus silvestris;* meinþjófr markar Yt. 6; Þdr. 6; lágir marka Snt. 4.
mǫrk, *f., libra:* stóð hann merkur (= merkr) átta Sk. 192; fundu tǫnn tuttugu marka þunga Sk. 199.
mǫrn, *f., amnis; fluvius;* snæriblóð marnar Þdr. 7.
Mǫrn, *f. pr., gigas femina quædam, filia Thjassii;* faðir Marnar *Thjassius* Hlg. 12.
mǫrr, *f., palus;* í mǫrum Mhk. 5.
mǫrun, *f., gigas femina; gen. pl.* mǫrna Hlg. 6.

N.

naddfár, *n., pernicies clavorum clipei, i. e. telum (?);* í bǫð naddfárs *in pugna telis peracta* Efdr. 10 *(aliter Egilsonius).*
naddr, *m.* — 1) *telum;* gnýr nadda *pugna* Isl. 5; nadda viðr *prœliator* Isl. 23. — 2) *clavus clipei.*
naddskúr, *f., pluvia telorum; pugna;* naddskúrar nœrir *prœliator* Ódr. 8.
naðr, *m., serpens;* af fránum naðri Hdr. 4; Kkm. 27; vettrimar naðri *i. e. gladio* G. 47. — Naðr, *m. pr., nomen navium bellicarum, quarum altera* Ormr enn langi, *altera* Ormr enn skammi *appellata est;* sá báða Naðra fljóta auða Efdr. 18; sukku niðr af Naðri (*i. e.* af Ormi enum langa) Efdr. 10.
nafn, *n.* — 1) *nomen;* nafn allra (ɔ: konunga) Em. 8; Edr. 4; nefna nafnit þitt Sk. 186; Mhk. 19; ǫðru nafni Sk. 35. — 2) *celebritas nominis;* hann fekk nafn þess konungs ævi *i. e. is celebre nomen suæ ætati (suo imperio) conciliavit* Bgl. 1; hafna yðru nafni Hr. A. 8.
nafnfrægr, *adj., celeber;* of nafnfrægjum allvaldi Hrfm. 3.
nafni, *m., cognominis;* hræ nafna síns Isl. 7; tveir nafnar R. 17; þágu lǫg af þeim nǫfnum *(i. e. ab Olavo Tryggvida et Olavo Sancto)* Bgl. 5.
naglfari, *m., navis;* saums segl naglfara *velum clavatum navis, i. e. clipeus, quo navis ornatur; est igitur* sigla saums segls naglfara *mâlus clipeum gerens, i. e. vir clipeatus, prœliator* Rdr. 5.
nagli, *m., clavus;* sá hanganda á nǫglum stangast *vidit pendentem clavis pungi* L. 56; sárin, er naglar skáru L. 87.
naglskaddr, *part. compos., clavis læsus;* langvinr lausnara naglskadds G. 68.
nagr, *m., avis quædam;* sveita nagr *avis sanguinaria, i. e. aquila (Thjassius)* Hlg. 8; nagr sára *corvus* Bdr. 11.
nakkvarr, nǫkkur, nakkvat, *pron. adj., aliquis, aliquantus;* gekk fram nakkvara snertu *aliquantum viæ progressus est* Jdr. 24. — *Cfr* nǫkkurr!
nakkvi, *m.* (*pro* nǫkkvi), *navis;* rak út ræsinaðr ok nakkva *(acc. pl.)* Gldr. 3.

Nanna, *f. pr., uxor Balderi dei:* Nanna vǫrru hjalts *dea rupis, i. e. gigas femina;* vegþverrir Nannu (*pro* Nǫnnu) vǫrru hjalts *i. e. Thor* Þdr. 5.
nara (rđ), *v., vitam miseram agere;* neflauss narir Mhk. 25.
Narfi, *m. pr., filius Lokii;* jódís Úlfs ok Narfa Yt. 12.
Nari, *m. pr., filius Lokii;* nipt Nara *soror Narii, i. e. Hela* Hfl. 10.
nauđr *l.* **nauđ**, *f.* — 1) *necessitas;* nú 's oss nauđr at . . . *necessitas nos cogit, ut* . . . G. 57; kvađ sér nauđir *dixit sibi necesse esse* Vkv. 15. — 2) *afflictio, vexatio; dolor, calamitas;* eilíf nauđ L. 73; kykva nauđar áss Þdr. 8; sárar nauđir Sk. 191; frá nauđum G. 33. 68; í nauđum L. 79. 86; nauđa vissu súđir *tabularum compages expertæ sunt afflictionem (vim pelagi)* Hr. S. 5.
nauđsyn, *f., necessitas;* fyr nauđsyn mína L. 52.
naustdyrr, *f. pl., fores tumuli sepulcralis;* niđr fyr naustdurum *infra fores tumuli* Snt. 3.
ná (áđ), *v.* — 1) *nancisci, potiri; c. dat.* áđr ǫđlingr náđi Cesars fundi Edr. 26; áđr en næđi Ormi eđr hlut meira Efdr. 15; *eodem modo* ná **af** = *contingere, e. gr.* Nóreg frá ek þeir næđi af Sk. 54. — 2) *facultatem habere rei faciendæ; posse; c. inf. e. gr.* rǫđull náđit skína *sol splendere nequiit* G. 19; náđu eigi at ganga upp *ascendere non potuerunt* Jdr. 38; ef rǫskvask næđi Snt. 11. — 3) *periphrastice usurpatur c. inf. e. gr.* náir kasta *repellit* Hátt. 76; náir greiđa Hátt. 77; of þróask náđi Yt. 51; náđi fœra Edr. 13; oddr náđi bíta Kkm. 4; Kkm. 10; hallir náđu at falla Edr. 22.
náđ, *f., pax, quies; gratia, indulgentia; clementia, misericordia;* nálgast hef ek á náđir þín *beneficium a te exspectans veni* Sk. 94; gefr ei skǫtnum náđir *salutem l. vitam non dat viris* Sk. 141; međ náđum *tranquille* L. 12.
Náinn, *m. pr., nanus quidam;* á Náins nǫkkva (*cfr fabulam de Fjalare et Galare*) Snt. 3.
nálgast (ađ), *v., appropinquare;* ek hef nálgazt á náđir þín Sk. 94; *c. acc.* þykki mér, sem nýjung nǫkkur nálgist heim ok ættir heima L. 39.
náliga, *adv., prope;* heldr náliga at kveldi G. 47.
nálægr, *adj., propinquus;* nálæg vertu minni sálu! *adsis animæ meæ!* L. 86.
námæli, *n., petulantia; verba importuna;* varnađi viđ námæli Snt. 19.
nár, *m., cadaver; corpus mortuum;* nár fell til jarđar Kkm. 14; hjoggum vér bleikan ná Kkm. 12; ylgr gekk á ná bólginn Jdr. 31; gnótt nás Vkl. 14; Vkl. 16; vissuđ nái liggja Hkv. 3; hrafn valđi nái stirđa Bdr. 12.
náreiđr, *m., qui mortuum corpus portat;* Hlt. 7.
nári, *m., inguen;* lungun féllu um nára Sk. 144.
nátt, *f., nox;* í alla nátt Sk. 190; fram á nátt *multa jam nocte* Sk. 45; langar eiga bersar nætr Mhk. 6; laugar nætr *noctes, quæ*

inter dies Saturni et dies dominicas incidunt Sk. 202. *Nonnumquam est* nátt = *spatium unius diei et noctis, sueth.* dygn, *e. gr.* tólf mánuðr ok fimm nætr G. 25; innan þriggja nátta Sk. 89.
nátta (að), *v., noctescere; vesperascere;* tók at nátta Sk. 36.
náttúra, *f., rerum natura; naturalis rerum ordo;* sjálf náttúran L. 31. 42; L. 59; fyr manns náttúru *per naturam humanam* L. 69; hefr heims náttúruna alla í brjósti Sk. 58.
náttúruskærleikr, *m., claritas naturæ; dat.* náttúruskærleik L. 7.
náttverðr, *m., cœna; acc.* náttverð Hfl. 10.
náungr, *propinquus; cognatus;* niðr fyr náungs naustdurum *infra fores tumuli propinqui l. patris* Snt. 3.
neðri, neðstr, *comp. et superl., inferior, infimus;* í lopt hin neðri *in aëra inferiorem* L. 27; brygðin jarðar neðstu bygðar *terror infimorum terræ locorum* L. 5; (í) bandi hins neðsta fjanda L. 22.
nef, *n.* — 1) *nasus;* (hun) stakk í nefit á Skíða Sk. 175. — 2) *rostrum;* með dreyrgu nefi Hkv. 3.
nefbjǫrg, *f., buccula cassidis, nasum tegens;* lét lǫnd lokit nefbjǫrgum *terras cassidibus (i. e. militibus galeatis) cinxit* Kdr. 4.
neflauss, *adj., orbus; cognatis et propinquis carens;* neflauss narir Mhk. 25 (*ubi alii vertunt* neflauss = *nasi expers).*
nefna (nd), *v., nominare; vocare;* nefna nafnit þitt Sk. 186; Sk. 110; Adám nefndr L. 12; L. 48; sá var nefndur Agnarr Sk. 145.
neita (að *l.* tt), *v., negare;* ef neitaði bæn at veita *si petitum renueret* L. 18; líf, þat er Adám neitti *vita, quam Adam denegavit* L. 23; *c. dat. l. gen. rei* neita greiða *hospitalitatem denegare* Sk. 97.
negla (ld), *v., clavo defigere;* þessir negldu Krist á krossinn L. 49.
nema, *conj.* — 1) *nisi; c. conj. e. gr.* nema sjálfr ali Snt. 16; nema snæriblóð marnar þyrri Þdr. 7; nema ljúgi landherr Bgl. 8; Bgl. 17; G. 53; Jdr. 43; Isl. 1; L. 22; *huc referendum videtur* nema svát Rdr. 2, *pro* nema svá sé at . . . — 2) *an; post formulam interrogandi; e. gr.* hverr veit, nema hrottinn hǫggvi kónginn Sk. 129. — 3) *num; post verba dubitandi; c. ind. e. gr.* hver sé if, nema goð stýra ættrýri jǫfra Vkl. 23. — 4) = at, *in enuntiatione objectiva; c. ind. e. gr.* kveðkak dul, nema gná hefr hrør at gamni Yt. 12. — 5) *præterquam; præter; nisi;* engi vard . . . nema Fróði Vkl. 10; fljóðin læt ek fǫl nema Freyju mína eina Sk. 111.
nema (nam, numinn), *v.* — 1) *capere; prehendere; agere; e. gr.* Búi nam kistu í hvára hǫnd sér Bdr. 11; allir þeir, sem oddrinn nam Sk. 182; tunga vas numin með tangar munni G. 60; *cum præpp. e. gr.* nam ór heimi *e mundo eripuit* Snt. 19; Nóregr nam við mǫrgum skipstǫfnum *Norvegia excepit puppes numerosas* Bdr. 3; vas numinn heðan ungr *rex in flore ætatis e vita evocatus est* G. 63. — 2) *privare, spoliare; c. acc. pers., dat. rei, e. gr.* hví namt hann sigri Em. 6; lausnara vinr numinn aldri G. 62; baugdríf numinn lífi G. 17; G. 37; gumnar váru sigri numnir Edr. 23;

huc referri potest Hildar flaums fólks mun bláserkjan fjǫrvi námu *exercitum loricatum numero superiorem vitā privaverunt* Rdr. 6; *ubi tamen meliorem lectionem habes in ann. ad h. l.* — 3) *discere; animo apprehendere;* namk Yggjar feng Jdr. 2; flestr of nam (ɔ: hróđr) Hfl. 20; kván nam fátíđa frœđi Þdr. 15; hann nam margar tungur Edr. 9; hann nemi rétt háttu hróđrs míns O. S. 1; drótt nemi mærđ G. 18; nemi *(imperat. 2 pl.)* mærđ mildings Hǫrđa G. 39; þat namsk *i. e. hoc innotuit* Kdr. 3. — 4) *periphrastice c. infin., e. gr.* nam ráđa = réđ Rdr. 11; nam mæla = mælti Hlg. 3; nam at vinna = vann Vkl. 3; Efdr. 1; Hr. A. 2; namtu eignask Hr. A. 5; R. 3. 6. 23; G. 3. 47; Kkm. 28; Bdr. 5; Jdr. 26. 37. 43.

nenna (nt), *v.* — 1) *operam dare; in animum inducere;* engr nennir at inna dǫglings verk G. 56. — 2) *aliquo contendere, proficisci;* víđa nenna *late perigrinari* Efdr. 11.

nenninn, *adj., strenuus; acc. m. sg.* nenninn Efdr. 25.

nes, *n., promontorium;* róa verđr fyrst á et næsta nes *primum in proximum promontorium est remigandum, i. e. proxima quæque primum petenda* Mhk. 2; á nesi Hlt. 7; Snt. 24; á sverđa nesi *i. e. in clipeo* Hkm. 7; fyr nesjum Vkl. 14; Ivu nesja flesdrótt Þdr. 12.

nest, *n., viaticum; esca;* nýtt nest gafsk hrǫfnum Bdr. 3; lystiligu at leiđar nesti L. 83.

nesta, *f., acus fibulæ;* meina nesta *acus noxiosa (de conto ferreo);* laust meina nestu niđr í bifgyrđil Þdr. 17.

Nesþjóđir, *f. pl., incolæ Cathenesiæ in Scotia;* tók gjǫld af Nesþjóđum Hrfm. 6.

neyđ, *f., incommodum;* fyr þá neyđ Sk. 100.

neyta (tt), *v., uti, adhibere; c. gen.* herr neytti handa *exercitus manu certavit* Bdr. 6.

neytr, *adj.* — 1) *bonus; benignus;* fann enga menn í orđum sínum neyta Sk. 12. — 2) *utilis;* enn neytri ráđ gatat fyr ser *utiliora sibi consilia non nactus est* Þdr. 7, *ubi cod. W habet* enn neyti = *strenuus;* enn neytri *etiam verti potest* = *valde strenuus (compar. pro posit.)*

né *(got.* ni), *adv.; non;* værar né váru Hkv. 2; Vkl. 12; né einn *nemo* Mhk. 7; né *etiam cum* -at *conjungitur ita ut hæ duæ negativæ particulæ fortius negent, e. gr.* né kemrat Gldr. 9.

né *(got.* nih), *conj., neque (et non).* — 1) *Hac particula conjunguntur sententiæ primariæ, quarum altera affirmativa, altera negativa est, e. gr.* dýrđ es orđin ágæt, né fœđisk þengill þvílíkr G. 11; Þdr. 6. 10. 15. 19; Vkv. 2; R. 7; G. 51; Isl. 26. — 2) *In sententiis disjunctivis (et quidem præcipue in membro secundo)* né *usurpatur, e. gr.: a)* -a (-at) — né *neque — neque* Bj. 2; Snt. 1; Sgdr. 5; Vkl. 2. 6; Kkm. 16. — *b)* hvártki (hvárki, hvórki) — né *neque — neque* Hr. A. 8; L. 20. 71; Sk. 7. 37. 61. — *c)* ei — né *non — neque* L. 1. 90; *eodem modo* engi — né L. 34.

Nið, *f. pr., amnis Norvegiæ, qui in sinum Throndheimicum influit;* Niðar vargr *i. e. navis* Gldr. 8.

Niðbrandr, *m., ignis Nidæ amnis, i. e. aurum;* skerðir Niðbranda *i. e. vir* G. 40.

niðbyrðr, *f., onus cognatorum;* niðbyrðr Norðra *onus cognatorum Nordrii (i. e. nanorum Sudrii, Austrii, Vestrii), i. e. cælum (cfr SnE, AM I 50);* und niðbyrði Norðra *sub cælo* Efdr. 27.

Niðjungr, *m. pr., vir nescio quis;* Mhk. 8.

niðkvísl, *f., prosapia;* Yt. 51.

niðr, *m., cognatus (parens, frater, filius cet.);* sævar niðr *frater maris (Ægeris), i. e. ignis* (Loge) Yt. 6; Fjǫlnis niðr Yt. 11; Ása niðr *auctor generis Ansium i. e. Oden* Hlt. 3; Yggs niðr Vkl. 12; konungs niðr *nepos regis* G. 34; *acc. sg.* nið Yt. 28; Snt. 16; *gen. sg.* niðs Vkv. 3; *nom. pl.* niðjar Jdr. 7; *acc. pl.* niðja Rdr. 6; Kkm. 18; *dat. pl.* niðjum Þdr. 2. 18; *gen. pl.* niðja Yt. 2; Snt. 2. 15.

niðr, *adv., deorsum, in locum inferiorem;* niðr fyr naustdurum *infra fores tumuli* Snt. 3; bera niðr *deducere* Snt. 4; ljósta ehu niðr í eht Þdr. 17; sǫkkva niðr *desidere, delabi* Efdr. 10; Hr. A. 2; stinga nǫsum niðr í feldi *nasos in pallia demittunt* Bgl. 13; hvártki upp eðr niðr *neque sursum neque deorsum* R. 27; L. 40; falla niðr *delabi* Kkm. 14; L. 54; niðr kom bára *unda defluxit* Bdr. 11; niðr í herðar Jdr. 26; Sk. 145; niðr at grunnum *in imo abysso* L. 70; steypa niðr *detrudere* L. 72; kemur niðr *pervenit* Sk. 29; kasta sér niðr *se prosternere* Sk. 42; setjast niðr *considere* Sk. 145; leggjast niðr *prolabi (ad genua alicujus)* Sk. 168; rak niðr *projiciebat* Sk. 176.

niðri, *adv., infra, inferne;* uppi ok niðri *superne et inferne* L. 1; Sk. 196.

niflgóðr, *adj., tenebris favens; maleficus;* Snt. 15.

nipt, *f., soror;* Hfl. 10.

nista (st), *v., cibare;* sá es úlfgi nistir Kkm. 22.

nista (st), *v., figere;* er spjótit nisti *quem hasta transfodit* L. 66; broddar nistu L. 96; nist sárra súta sverði *gladio gravium dolorum transfixa* L. 56.

nistill, *m., acus; perticula;* nistill silkitreyju *i. e. vir!* Sk. 186.

níu, *num. card., novem;* níu orrostur Vkv. 9.

Njarðgjǫrð, *f., cingulum firmum (cingulum Njordii?);* njótr Njarðgjarðar *i. e. Thor* Þdr. 7, *ubi* Njarðgjarðar *tmesi divisum est.*

Njórun, *f. pr., dea ex genere Ansium;* Njórun vínkers *dea pocula ministrans, i. e. femina* Kkm. 20 (*alii malunt* Njǫrun).

njóta (naut, notinn), *v., frui, uti; adipisci; e. gen. e. gr.* njóta lausnar L. 57; G. 61; L. 96; drótt nýtr máttar dǫglings G. 15; G. 66; vísi nýtr skriðar viðar Hátt. 72; njótið bauga Hfl. 21; hafði of notit norna dóms Yt. 47.

njótr, *m., qui utitur aliqua re;* njótr Njarðgjarðar Þdr. 7.

Njǫrðr, *m. pr., Njordius deus; acc.* Njǫrð Sk. 179; *nomen* Njǫrðr *sæpe in circumlocutionibus usurpatur, e. gr.* Njǫrðr auðar *i. e. vir liberalis* Isl. 11; Njǫrðr snáka stígs *id.* Isl. 8; Nirðir garða grundar seilar *viri liberales* Isl. 2; Njǫrðr hjǫrregns *bellator* Isl. 20; fyr víga·Njǫrðum *a præliatoribus* Vkv. 14.

njǫrvanipt, *f., 'soror angustiarum', i. e. soror angens (a* nipt *et* *njǫr, *f., angustia; cfr anglosax.* nearu, *f., angustia, artum);* njǫrvanipt Tveggja bága *soror anxifera Fenreri, i. e. Hela* Snt. 24.

norðan, *adv., e septentrione;* renna norðan sunnr Vkl. 17; fara norðan Edr. 28; Gldr. 4; Vkl. 11. 13. 18; Efdr. 16; Kdr. 3; Hr. A. 6. 10; Hr. S. 13. 15; fyr norðan = *a septentrionali parte, e. gr.* fyr norðan Vík *a septentrionali parte Vikiæ* Vkl. 10; fyr Saxa norðan *a regione Saxonum in boream versa* Edr. 25; Hr. S. 11. 13.

Norðimbraland, *n. pr., Northumbria;* á Norðimbralandi Kkm. 14.

Norðimbrar, *m. pl., incolæ Northumbriæ;* morð Norðimbra Ódr. 8.

Norðmaðr, *m., a septentrionali regione (Islandiæ) oriundus;* Skíða Norðmann skulum vér hann kalla Sk. 58; ævilok Norðmanns Skíða Sk. 203.

Norðmenn, *m. pl.* — 1) *Norvegi;* Norðmenn allir G. 11; *gen.* Norðmanna Hkv. 5; Hkm. 3. 6; Efdr. 25; Hr. S. 5. — 2) *Scandicarum regionum incolæ;* hálft fimta hundrað Norðmanna *(de Væringiis)* G. 55.

Norðmœrir, *m. pl., incolæ Mœriæ septentrionalis in Norvegia;* Nordmœra kærir *i. e. rex Norvegiæ* Hrfm. 19.

norðr, *n., septentrio; septentrionalis pars terrarum;* ór norðri *a septentrione* Jdr. 32; rétt fyr norðri miðju Sk. 82. — *Acc.* nordr *sæpissime pro adverbio usurpatur = in septentriones;* ǫll lǫnd norðr Efdr. 21; hingat nordr Edr. 13; Efdr. 27; Hr. S. 20; Sk. 200.

Norðri, *m. pr., nanus plagam cœli septentrionalem sustinens;* und niðbyrði Norðra Efdr. 27.

norðsætr, *n., sedes septentrionalis;* gætir norðsætra *i. e. rex Norvegiæ* Hrfm. 6.

norn, *f., parca;* norna dómr *decretum parcarum, i. e. fatum* Yt. 47; fár gengr of skǫp norna Kkm. 24.

Norrœnn, *adj., Norvagensis;* Norrœnar dróttir R. 8; *gen. pl.* Norrœnna Isl. 13.

nógr, *adj., sufficiens; magnus; copiosus;* með nógu dári L. 18; náttúran, kúguð af nærri nógu *natura nimiâ fere vi et potestate afflicta* L. 31; mæðast í nógum nauðum *maximis malis excruciari* L. 86.

Nóregr *(a* Norðvegr), *m. pr., Norvegia;* allr Nóregr Vkl. 14; Bdr. 3; *acc.* Nóreg Hr. A. 5; Sk. 101; *dat.* Nóregi Yt. 51; Nóreg Sk. 54. 65; *gen.* Nóregs R. 7. 11. 19; Jdr. 18; Hr. S. 4. 12.

nótt, *f., nox;* í nótt *proxima nocte;* húns nótt *quavis hieme* R. 13; á einni nóttn Jdr. 40.

nú, *adv., jam, nunc;* Yt. 11. 45; Em. 4. 7; Hkm. 10. 13; Snt. 7; Vkl. 9. 10; Efdr. 24. 25; Vkv. 9; Bgl. 2. 12; Hr. A. 15; R. 24; G. 7. 45. 57. 63. 69; Kkm. 26; Mhk. 4. 10. 11. 14. 17. 20. 25. 29; L. 18. 21. 26. 28. 30. 37. 52. 56. 60. 62. 64. 79. 82. 86. 97; Sk. 16. 41. 94. 95. 165. 180. 188. 199.

núna, *adv., hoc momento temporis;* Sk. 163.

Nýjamóða, *f. pr., locus quidam Britanniæ;* í Nýjamóðu Vkv. 9.

nýjung, *f., novatio; res nova;* nýjung nǫkkur L. 39.

nýkominn, *part. compos., qui nuper advenit;* Iðunn vas þá nýkomin með jǫtnum Hlg. 10.

nýr, ný, nýtt, *adj., novus;* í nýjum óði G. 57; nýtt nest *nova præda* Bdr. 3; af nýjum hlunnum Hr. S. 3; nýjar súðir Hr. S. 5.

nýsa (st), *v., explorare; refl.* nýsask *sibi explorare, speculari; c. gen.* nýsumk hins *illud speculor* Snt. 13.

nýta (tt), *v., uti, frui; c. acc.* frák ǫrnu nýta sér sveita Isl. 7. — *Refl.* nýtask *utilem esse, ad usum accommodatum esse; sufficere, valere;* mætti máltól nýtask mér G. 19.

nýtr, *adj.* — 1) *utilis.* — 2) *strenuus, fortis;* nýtr herr R. 19; Edr. 24; skap bragna nýtra G. 58. — 3) *bonus;* leysa nýta þjóð G. 68; vinna heimtan nýztan tír *(optimam i. e.) maximam gloriam adipisci* G. 55.

næfr, *n., cortex betulæ tectorius;* glumði við Hildar næfri *obstrepuit cortici Hildæ, i. e. clipeo* Kkm. 21. — *(Vox* næfr *apud alios est femin. generis).*

næma (mð), *v., spoliare, privare; c. acc. pers. et dat. rei, e. gr.* fjǫrvi næmðu Sigurð Hlt. 11; fjǫrvi næma fogl-Hildar mann Rdr. 6 *(vide ann. ad h. l.).*

nær, *adv.* — 1) *prope; c. dat., e. gr.* nær þvís *prope locum, ubi* Hkv. 3; nær ok firr *prope et procul* L. 24; færðist nær *appropinquavit* L. 54. — 2) *fere, pœne;* nær ǫll lýða kind *tota fere progenies humana* L. 19. — nær, *conj., quando;* gørðisk rimmu gangr, nær Nóregs herr vasa trauðr at særa ferðir Jóta R. 19.

nærri, *adv.* — 1) *prope; c. dat.* nærri Þrándheims sandi Sk. 54; Óðins hǫllu nærri Sk. 66. — 2) *fere;* þannig nær *eo fere modo* Mhk. 11; Mhk. 4; af nærri nógu L. 31.

næstr, *adj. superl., proximus; c. dat.* skapara næstr L. 7; lofi næstr *laude dignissimus* Hfl. 18; et næsta nes Mhk. 2; af lopti næsta *de proximo æthere* L. 11; verk, þaus vísi vann næst G. 57. — *Neutr.* næst *pro adv.;* vangi næst *proxime agrum* Edr. 21; þar næst *deinceps; proximo loco* Sk. 75; þessu næst *exinde* L. 46; hér næst Sk. 83; því næst Sk. 90. *Eodem modo et* næsta, 1) *proxime; c. dat.* goði et næsta Hr. A. 9. — 2) *pœne, fere;* hefr ek næsta kafnat L. 77; L. 41; Sk. 155. 163.

nœfr, *adj., promptus, expeditus; strenuus;* nœfr allvaldr Efdr. 3.

nœgjast (nægjast L.; að), *v., satis esse; sufficere;* engill lét sér eigi nægjast alla mekt L. 7; sér nægjandist *sibi ipsi sufficiens*

L. 8; vægđ, er týndum nægđist *indulgentia, quæ perditis suffecit* L. 82.

nœra (rđ), *v.*, *alere;* nœra val brímis sunda *corvum cibare* G. 55.

nœrir, *m.*, *nutritor;* naddskúrar nœrir Odr. 8.

nǫkkurr, *pron. indefin.*, *aliquis, quisquam; nom. m. sg.* nǫkkurr þeirra *eorum quisquam* L. 4; *nom. f. sg.* nǫkkur nýjung *novum quoddam* L. 39; L. 60; *nom. et acc. n. sg.* nǫkkut, *e. gr.* veita ehm þotta nǫkkut L. 85; *dat. n. sg.* nǫkkvi; at nǫkkvi *ex aliqua re* Mhk. 1; Mhk. 16; *gen. n. sg.* nǫkkurs Mhk. 27; *nom. neutr. pl.* nǫkkur Sk. 3. — *Neutr.* nǫkkut *pro adv.* = *aliquantum;* misjafnt nǫkkut ríkir *vi et potentiâ aliquantum dispares* Sk. 96; Mhk. 2. 3; svá nǫkkut *ita fere* Mhk. 18. — *Cfr* nakkvarr!

nǫktr, *adj.*, *nudus; (deus)* rak þau braut snauđ ok nǫkt L. 19.

nǫs, *f.*, *naris; pl.* nasar *l.* nasir *nares, nasus;* á nasar Hákonar jarls Isl. 16; stinga nǫsum niđr í feldi Bgl. 13.

O.

oddamađr, *m.*, *arbiter l. litis disceptator, a dissentientibus partibus assumptus;* Mhk. 10.

Oddason, *m.*, *filius Oddii;* (Þorgils) Oddason Sk. 18.

oddavíf, *m. femina cuspidem gerens; Bellona;* oddavífs drífa *pugna* Vkl. 2.

oddbragđ, *n.*, *vibratio cuspidum; pugna;* oddbragđs árr Efdr. 22.

oddbrak, *n.*, *cuspidum fragor.; prælium;* oddbraks mætir Hátt 70.

oddbreki, *m.*, *unda cuspide effusa, i. e. cruor;* oddbreki gnúđi Hfl. 11.

oddhríđ, *f.*, *procella cuspidis; pugna;* oddhríđar garđr G. 50.

oddlá, *f.*, *liquor mucronis, i. e. cruor;* umđu oddláar Hkm. 8.

oddneytir, *m.*, *qui cuspide utitur; bellator;* Vkl. 1.

oddr, *m.* — 1) *acumen;* oddr lǫgđis okhreins *i. e. pars acuminata cornûs potorii; acc.* odd Yt. 25. — 2) *mucro (gladii); cuspis; telum;* oddr ódeigr R. 6; Kkm. 4; oddrinn nam Sk. 182; namk odd at rjóđa Kkm. 28; gráir oddar Bdr. 4; oddar bitu Hfl. 13; Kkm. 12; Mhk. 6; læsa strǫnd oddum Edr. 24; Hátt. 79; odda íþróttir *i. e. bellicæ fortitudines* Hkv. 1. *Sæpissime hæc vox in circumlocutionibus pugnæ usurpatur; e. gr.* odda at *pugna* Hfl. 9; odda él *id.* Kkm. 22; odda gnýr *id.* Hlt. 9; odda messa *id.* Kkm. 11; odda senna *id.* Kkm. 17; odda skúr *id.* Edr. 19; Isl. 3; Sk. 153; odda þing *id.* Vkv. 2; odda þrymr *id.* Vkl. 20. — 3) *sagitta;* álmr sparn af sér odda Jdr. 27. — 4) *princeps;* helmings oddr *copiarum antesignanus* Edr. 5.

of, *præp. c. acc. et dat.* — A) *Cum acc.* — 1) *circa; super, supra; per, trans; in; e. gr.* of set *circa sedilia* Rdr. 4; of Vestmari Yt. 51; bera eht of eld Hkv. 24; of trǫđ *per viam, in via* Gldr. 3; of bauga

circa clipeos Hkm. 8; of hrør *circa tumulum* Hlt. 7; of ver *per mare* Hfl. 1; of geirvangsraðar Hfl. 5; of hræs lanar Hfl. 11; of sæ Hfl. 12. 15; Vkl. 8; of mar *trans mare* Hfl. 14; of gram *circa regem* Vkl. 12; of gaupu ver *per terram* Þdr. 5; of herðir sér *super humeros suos* Þdr. 7; gekk of skeiðar Efdr. 6; of Vinda myrði *circa occisorem Vendorum* Efdr. 7; of Sœnskar bygðir Hr. A. 3; Edr. 4. 12. 24. 25. 31; gindu of hræ G. 29; G. 36. 39; sex tegir manna of *(circa, i. e. adversus)* einn G. 54; of skatna dróttin G. 64; of hjarna kleifar Kkm. 7; of strandir Kkm. 9; hverr lá þverr of annan Kkm. 16; of hrannir Jdr. 16; víða of eyjar Jdr. 19; gína of sal mergjar Jdr. 31; of sker Mhk. 27; sitja of sitt *in suas res intentum esse* Mhk. 22; of Haka veg Hátt. 76; of kjalar raukn *super carinæ jumentis* Hátt. 77; stíga of ehn *aliquem supergredi, i. e. superare* Isl. 24; Hr. S. 11; of ǫldur *per undas* Hr. S. 13; jós sandi of *(circumfudit)* stál Hr. S. 13; of sigdeili snotran Hrfm. 3; of jarðir Hrfm. 8; of bǫðfúsa bragna Hrfm. 16; of ódyggvar aldar Hrfm. 20. — 2) *de;* fregna of Yngva hrør Yt. 10; hróðr of mǫg mæran Sgdr. 3; dœma of slœm R. 24; yrkja of sun Tryggva R. 34; G. 12. 46; Jdr. 4. 5. 6; kvæði of ehn G. 38; mærð of eht G. 51; þylja of eha Jdr. 4; mansǫngr of eha Jdr. 42; sýsla of sik Mhk. 3; jaga of slíkt Mhk. 9; Mhk. 10. 15; Hátt. 70. — 3) *ex, de; ob, propter;* of afbrýði *ex zelotypia* Yt. 21; of sǫk *propter injuriam* Snt. 8; of sanna sǫk *justa de causa* Efdr. 12; of minni sorgir G. 60; of sǫk litla G. 37; ógæfr of fǫr vífa *(ex i. e.) in re amatoria infortunatus* Jdr. 3; vesa dátt ehm of ehn Jdr. 4; knetta of annars mein Mhk. 24. — 4) *præter; ultra;* hljópu of Jaðar Hkv. 11; fár gengr of skǫp *nemo præterit, i. e. evadit fata* Kkm. 24; of eyjar *præter insulas* Jdr. 35; Mhk. 16; fram of skapadœgr Mhk. 23. — 5) *inter; in; apud;* kjósa of konunga *inter reges eligere* Hkm. 1; of manna sjǫt *in consessu virorum* Hfl. 20; of alþjóð Snt. 15; of óþjóð Hr. A. 12; of hǫlða Kkm. 15; of mansǫng *in cantilena amatoria* Mhk. 20; kaus of ǫðlings brœðr *(inter fratres i. e.) ex fratribus regis elegit* Hr. S. 19. — 6) *vi temporali; in, per;* of allan aldr *per totam vitam* Bgl. 16; of morgin *mane* Vkv. 13; of skœru *in pugna* Kkm. 19; of dag þriðja G. 4; Efdr. 22; Kkm. 14. *Huc referri potest vox adverbialis* of síðir *tandem, tandem aliquando* Edr. 21. — B) *Cum dat.* — 1) *circa; super, supra;* brann of fylki *supra regem arsit* Yt. 34; drúpir of beinum Yt. 44; of skeiðar stýri Hr. A. 10; of ræsi G. 46; of brimdýrum *circa naves* Bdr. 2; stóð of meginblóði *stabat super cruorem* Hr. S. 9; of dreka þínum *super navi tua* Hr. S. 14; of flota glæstum *supra splendidam classem* Hr. S. 14; of allvaldi Hrfm. 3; of valtafni Hrfm. 10. — 2) *de;* glaupsa of því Mhk. 3. — *Adv.* of *cum verbis conjungitur, e. gr.* ryskja of *(ubi* of *accentum habet) vellicare, depilare;* Rán hefr ryskt of mik Snt. 7.

of, *part. expletiva; hæc vox ponitur* 1) *sæpissime ante verba, e. gr.* of hǫggnar, of kendu Rdr. 4; of fylda Rdr. 8; Rdr. 10. 13; Yt. 1. 4. 9. 10. 13. 14. 15. 18. 20. 21. 22. 24. 26. 28. 30. 38. 40. 47. 50. 52. 53; Hlg. 3. 8. 9. 13. 14. 19; Hkv. 16. 21; Hkm. 2. 5. 8. 9. 10. 18. 19. 20. 21; Hlt. 10. 12; Hfl. 2. 3. 5 *(bis)*. 6. 9. 19. 20; Snt. 5. 6. 8. 12. 20. 22; Sgdr. 6; Vkl. 3. 4. 8. 13. 16. 17. 24; Þdr. 17. 18. 19; Ódr. 2; Efdr. 6. 11. 20. 21; S. S. 2; Vkv. 13; Bgl. 12; O. S. 3; Hr. A. 11. 13. 15; R. 6. 8; Edr. 9; G. 62; Kkm. 1. 22. 28; Jdr. 1. 15. 19 *cet.* 34. 43; Mhk. 13. 19. 28; Isl. 23; Hr. S. 1. — 2) *ante substantiva, e. gr.* of sinnar Bj. 1; of barmar Rdr. 3; Rdr. 8; Hlg. 1. 16. 20; Hkv. 4; Hkm. 15: Hfl. 1. 14; Snt. 23; Hdr. 8; Þdr. 18; Kkm. 26; Mhk. 4; Isl. 17. — 3) *ante adjectiva e. gr.* of lystir Hkv. 7; of snauðr Snt. 7; Jdr. 4; Mhk. 28.

ofan, *adv.* — 1) *desuper, deorsum; superne; ex alto;* ofan sígask Hlg. 4; Hlg. 6; keyra ofan *detrudere* Jdr. 38; ofan af mǫlunum Sk. 27; Sk. 38. 146. 168. 174; ofan ífrá Sk. 170. *Cum præp.* fyr, *e. gr.* fyr ofan sjó *supra mare* O. S. 4. — 2) *ex interiore parte terrarum; e. gr.* reið ofan *ex mediterraneis ad oram maris equitavit* Vkv. 5.

ofar, *adv. compar., in loco superiori;* ofar lǫnðum *in loco terris superiore, i. e. in cælis* Efdr. 28.

ofbeldi, *n., vis; superbia; arrogantia;* meðr ofbeldi *vi* L. 7; feikt ofbeldit *immensa violentia* L. 9; L. 77.

ofbyrr, *m., vehemens tempestas;* ǫrva ofbyrr *tempestas sagittarum, i. e. pugna; gen.* ofbyrjar Vkl. 2.

offr, *n., honor; donum deo l. diis oblatum;* dýrðarmenn kómu með offri L. 36.

offrast (að), *v., offerri;* Jesús kaus offrast fyr oss L. 36.

oflinnr, *m., serpens immanis, i. e.* Ormrinn langi *(navis bellica);* vinna oflinn R. 22.

ofnir, *m., serpens;* ofnir Sónar *serpens Sonæ vasis; animal quod Sonam implet, i. e. aquila* Isl. 5 *(nam Oden in aquilam conversus Sonam mulso poëtico implevit; cfr SnE, AM I 222).*

ofra (að), *v., tollere; efferre; c. dat.* ofrak lofi þegna *laudes virorum profero* Hdr. 9; *reflex.* ofrask *celebrari, e. gr.* ofrask mun konungs lof O. S. 1.

ofrausn, *f., nimia superbia;* Bgl. 11.

ofrhugi, *m., homo audax;* mestr ofrhugi *vir audacissimus* Edr. 9; Jdr. 9.

ofrkapp, *n., ferocia, superbia;* við ofrkapp Hlt. 6.

ofrligr, *adj., inusitatus; immodicus;* ofrligt er *mirum est* Sk. 26.

ofrúni, *m., familiaris; amicus;* Þórs ofrúni *i. e. Lokius* Hlg. 8; trjónu trǫlls ofrúni *familiaris Mjolneri, i. e. Thor* Hlg. 17, *ubi* ofrúna *in dat. est.*

ofs, *n., superbia;* ofsin ǫll þykkja skammæ *omnes spiritus feroces brevem vitam videntur habere* Mhk. 15.

Ofsi, *m. pr., pagus in Vestfoldia Norvegiæ situs;* Óláfr réd víðri grund Ofsa Yt. 51.

og, *conj. copul.* = ok; L. 18. 39, *propter concentum syllabarum.*

ok, *conj. copul.* — 1) *et, -que; hac particula et voces singulæ et enuntiationes copulantur, cujus rei passim habes exempla; e. gr.* Rdr. 5. 6. 7; Hlg. 10. 11. 12; Hkv. 2. 5. 6; *etc. etc. Nonnumquam strophæ ab* ok *incipiunt, e. gr.* Yt. 6. 10. 15. 20. 25. 27. 32. 34. (36. 38.) 39. 40. 41. 44. 47. 48. 50. 51; Hlg. 6. 19; Hlt. 7. 8. 10. 11. 12; Vkl. 14. 18; Þdr. 11; Hkdr. 7; Kdr. 1. 7. 11; *cet.* — *Part.* ok *interdum removetur a vocibus, quas conjungit, e. gr.* tǫrgur ... ok ... hausar Hkm. 6; *cfr* G. 61. — *Vocem* bæði *sequitur* ok *particula, e. gr.* bæði hǫfuð ok hendr Bdr. 5; G. 38; særðist bæði sonr ok móðir L. 56; Sk. 179; bæði *postponitur particulæ* ok L. 7; Sk. 184. — 2) *ac, atque; ubi vox illa* jafnt *antecedit, e. gr.* jafnt ok síðan *æque atque exinde* L. 6. — 3) *etiam; e. gr.* ok aðrir Hkv. 24; Snt. 16; eða ok þó *aut etiam saltem* Kdr. 1; Isl. 19; L. 78; *etc.*

okbjǫrn, *m., ursus jugum* (ok, *n., jugum*) *ferens, i. e. bos, taurus; acc.* okbjǫrn Hlg. 6.

okhreinn, *m., reno jugum ferens, i. e. bos;* lǫgðir okhreins *cornu* Yt. 25.

okkar, *gen. dual. pron.* vit; meðal okkar Bgl. 15.

opinn, *adj., apertus; patens;* opit skarð Snt. 6; opit helvíti L. 20.

opna (að), *v., aperire;* lét opna himinríki G. 16.

opt, *adv., sæpe;* Yt. 10; Hlg. 12; Snt. 13. 14; Ódr. 3; Efdr. 26; Bgl. 10; O. S. 3; Edr. 7; G. 33; Kkm. 22; Mhk. 4. 5. 10. 14. 16; Hátt. 77; Isl. 6. 19. 21. 25; L. 45. — *Compar.* optar *sæpius* Hrfm. 12. — *Superl.* optast *sæpissime;* sem optast *quam sæpissime* L. 81.

optliga, *adv., sæpe;* Jdr. 37.

orð, *n.* — 1) *verbum, sermo; fama;* bera þat orð *eam famam perferre* Yt. 15; Efdr. 4; Bgl. 8; þróttar orð *animose dictum* Efdr. 2; Jdr. 41; Mhk. 5; Sk. 120; orðit ferr Mhk. 16; kannkak við veifanar orði *rumorem incertum ferre non possum* Efdr. 24; fjall-Gestils orðs beiðir *auri flagitator* Isl. 4; fólgin orð Bgl. 7; G. 41; ber orð G. 67; forn orð Mhk. 1; hermðar orð *acerbe dicta* Mhk. 3; L. 2. 51. 58. 71. 79. 95. 98; orðin ǫll L. 3; L. 29. 39; Sk. 127; heyra til orða G. 8; orða hlýða *lingua* G. 26; Mhk. 29; L. 97; taka til orða Sk. 180; í orðum Sk. 4. 12. 98; at skjǫldungs orðum Edr. 13; L. 28. 92; Sk. 47. — 2) *vox; facultas loquendi; (Christus)* veitir dumbum orð L. 46. — 3) *periphrastice usurpatur* orð *cum genit., e. gr.* feigðar orð = feigð Yt. 1; dauða orð = dauði, *et* fara dauða orði *mori* Yt. 14; æðru orð = æðra Kkm. 25.

orðahreimr, *m., sonitus verborum; clamor; garrulitas;* þrætugjarn orðahreimr L. 72.

orðalaust, *adv., sine verbis;* Gldr. 4.

orðasnild, *f., concinnitas verborum;* prófa orðasnild *facere tentamen eloquentiæ* L. 64.
orðgnótt, *f., copia verborum!* orðgnóttar biðk dróttin G. 10.
orðhagr, *adj., disertus;* orðhags hugr G. 70.
orðhof, *n., delubrum verborum, i. e. os;* ór orðhofi *ex ore* Snt. 5.
orðnœfr, *adj., facundus;* orðnœfrir jǫfrar Gldr. 4.
orðprúðr, *adj., famâ inclitus;* herr orðprúðs gætis Nóregs R. 19.
orðstírr, *m., fama; laudes;* við orðstír langan *diuturna cum gloria* Edr. 2; Hfl. 6. 9.
orðsæll, *adj., famâ inclitus;* áss orðsæll *Thor* Hdr. 3; orðsæll jǫfurr Efdr. 16.
ormfránn, *adj., coruscus (modo colubrino);* í ormfrán augu ýtum Jdr. 32.
ormr. *m.* — 1) *serpens;* ormr hinn bjúgi *(diabolus)* L. 60; ormrinn Fofnir Sk. 161. 163; líta langan orm á hringum Jdr. 37; í einum ormi L. 15; alnar ormr *i. e. armilla, quare* ǫðlingr alnar orms *vir liberalis* Hlt. 12; orms lǫnd *i. e. aurum* G. 23; ormar eitrfullir Kkm. 26; ormar skríða ór hamsi á vár Mhk. 6; orma setr *sedes l. cubile serpentum, i. e. aurum* Sk. 86. — 2) *vermis;* orma sveit *vermium cohors* L. 94. — 3) *hasta;* ormr eitrhvass Kkm. 12.
Ormr, *m. pr.* — 1) *navis longa Olavi Tryggvidæ; nom.* Ormr Efdr. 10; Ormr enn langi R. 15. 23; umb Orm enn langa R. 19; R. 22; *dat.* Ormi Efdr. 10. 15. 16; R. 21. 29. — 2) *vir Islandus, cognomine* Skógarnef; Isl. 19. — 3) Ormr Stórólfsson, *vir Islandus;* Isl. 15.
ormvengi, *n., campus, ubi serpens jacet, i. e. aurum;* ormvengis ótti *vir liberalis* Hrfm. 2.
orri, *m., tetrao;* hjaldrs orri *i. e. corvus; dat. sg.* orra G. 43.
orrosta, *f., pugna; prælium;* bauð orrostu Hrfm. 12; letja orrostu Rdr. 9; til orrostu Hkm. 3; níu orrostur Vkv. 9; í orrostum Hkv. 21.
oss, ossa, ossar, *vide* ek *et* várr!
otr, *m., lutra;* otrs gjǫld *mulcta pro cæde lutræ, i. e. aurum* Bj. 4 *(cfr SnE, AM I 352 sqq.).*

Ó.

ó-, *part. negativa, in compositione vocabulorum usurpatur.*
óask (að *l.* ð), *v., timere, metuere;* óðusk (*pro* óuðusk) málmþings meiðar Efdr. 13; þás óðusk G. 54.
óblauðr, *adj., intrepidus;* lét óblauðan hal lífi ræntan Kkm. 17; óblauðir lýðir Jdr. 37.
óbreytiligr, *adj., haud insolens;* óbreytiligt tal *sermo haud insolens; verba haud nova* L. 98.
óbrunninn, *part. comp., non combustus;* eigi finnst óbrunnit L. 70.

óbundinn, *part. comp., haud ligatus; vinculis solutus;* Hkm. 20.
ódauðleikr, *m., immortalitas; acc. sg.* ódauðleik L. 67.
ódeigr, *adj., non retusus; acer;* oddr ódeigr R. 6.
ódygð, *f., infidelitas;* fyr ódygð slíka L. 19; ódygðar búmenn *coloni infidi* Hrfm. 11; fleinn ódygðar L. 42.
ódygðarbrandr, *m., gladius perfidus;* ódygðarbrandrinn bjúgi L. 66.
ódyggr, *adj., infidus, vitiosus;* of ódyggvar aldar Hrfm. 20.
ódœmi (ódæmi L.), *n. pl., res inauditæ;* þeir sǫgðu at ódæmin kæmi L. 61.
óðal, *n., fundus avitus, prædium avitum;* óðal þegna Hr. A. 5; til óðals þeira Hr. A. 11; leggja eign á óðul þegna Bgl. 14.
óðastrangr, *adj., vehementer rapidus;* í óðastrǫngum ǫldugangi *furentibus fluctuum assultibus* Edr. 16.
óðfúss, *adj., valde cupidus;* óðfúss mundi blindr at sjá Mhk. 5.
Óðinn, *m. pr., deus summus ex genere Ansium; nom.* Óðinn Hkm. 15; Vkl. 23; Kkm. 29; Sk. 50. 71. 86. 95. 108. 109. 120. 123. 167; Óðinn kóngur Sk. 46. 47; herra Óðinn Sk. 92; *dat.* Óðni Hkm. 1. 13; Hlt. 4; Sk. 174. 175; *gen.* Óðins, *e. gr.* í Óðin sali Em. 2. 3; Kkm. 4; Sk. 66; Óðins burr *Thor* Hlg. 19; Óðins veðr *pugna* Hkm. 8; Óðins mjǫðr *poësis, carmen* Hfl. 2; Óðins ægir *id.* Hfl. 19; Óðins eiki *milites* Hfl. 8; Óðins sunr *Balder* Hdr. 5; angrþjófr Óðins *Thor* Þdr. 15.
óðliga, *adv., vehementer; superl.* óðligast *vehementissime* Isl. 23.
óðr, *m.* — 1) *animus; mens; ratio;* í óðar ranni *in domicilio mentis, i. e. in pectore* Sk. 6. — 2) *poësis; carmen; metrum carminis;* greiða óð ok bœnir G. 1; G. 8. 50; at auka óð Jdr. 3; smíða óð ófríðan ehm Isl. 18; velja óðinn vandan *metrum difficile eligere* L. 98; at sléttum óði R. 1; í nýjum óði G. 57; Jdr. 1; hlýð til máttigs óðar *præbeas aures carmini magna sonaturo* Hr. A. 1; óðar ár *lingua* G. 40; G. 70.
óðr, óð, ótt, *adj., vehemens, acer; ferox;* óðr við ehn *in aliquem exasperatus* Gldr. 2; í veðri óðu Edr. 5; *neutr.* ótt *vehementer, e. gr.* rak atgeir ótt at Heljarskinni Sk. 134.
óðríkr, *adj., firmo animo; magnanimus; præpotens;* R. 32.
óðræði, *n., res tumultuosa; pugna;* við óðræði Snt. 14.
óðstafr, *m., scipio vehemens;* óðstafr hjǫrveðrs *scipio vehemens pugnæ, i. e. pugnator strenuus;* Vkl. 6.
óðusk, *vide* óask.
ófár, *adj., haud paucus;* ófár asni Ægis Kkm. 18; vinna geig ófáum manni Isl. 19; gœði ófárar þjóðar Efdr. 25; ófáir ormar eitrfullir Kkm. 26; Isl. 14.
ófeginn, *adj., haud lætus; mœstus, tristis;* þegnar ófegnir Hrfm. 12.
óframr, *adj., ignavus;* óframs sǫk *negotium hominis ignavi* Bgl. 15.
ófriðr, *m., bellum;* gjalda ófrið Hr. S. 3.
ófríðr, *adj., deformis;* smíða óð ófríðan *carmen maledicum pangere* Isl. 18.

ófullr, *adj.*, *inexpletus;* ófullt skarđ Snt. 6.

ófælinn, *adj.*, *impavidus; c. gen.* ófælinn ǫlna jarđar *maris interritus; mare non timens* Hlt. 12.

ógn, *f.* — 1) *terror;* stóđ ógn af stýri gindýra Hrfm. 8; ógnin stóđ af jarla meiđi Edr. 32. — 2) *pugna;* stríđ ógn svall G. 54; ógnar innendr *viri* G. 51; ógnar stríđr *pugnax* Hr. S. 11; ógnar lundr *arbor pugnæ, i. e. vir* Hr. S. 12.

ógnarbára, *f.*, *unda in pugnando effusa;* ógnarbára hǫfuđsára *i. e. cruor;* ǫrn skipti sjálfri ógnarbáru hǫfuđsára viđ úlfa Hr. S. 9.

ógnarbráđr, *adj.*, *in pugnam præceps; bellicosus;* at ógnarbráđs fylkis láđi Hr. S. 7.

ógnblíđr, *adj.*, *in pugna hilaris;* Ódr. 8.

ógndjarfr, *adj.*, *in pugnando audax; acc. sg. m.* ógndjarfan Þdr. 10.

ógnfallinn, *adj.*, *terribilis;* viđ ógnfallinn herđi bǫđgerđar Hrfm. 6.

ógnfimr, *adj.*, *in pugna dexter;* ógnfimr drengr G. 47.

ógnflýtir, *m.*, *pugnam ciens; præliator;* Hkv. 15.

ógnvaldr, *m.*, *auctor pugnæ; bellator;* Vkv. 9.

ógrátandi, *part. compos.*, *sine lacrimis;* engi mátti ógrátandi láta vǫrrum L. 59.

ógrœđir, *m.*, *qui non lucratur;* ógrœđir armgrjóts *aurum non fenerans (sed distribuens), vir liberalis;* Efdr. 18.

ógurligr, *adj.*, *horrendus;* ógurlig var odda skúr Sk. 153; ógurligt var eggja sag Sk. 139.

ógæfr, *adj.*, *infelix;* ógæfr of fǫr vífa *in re amatoria infortunatus* Jdr. 3.

óhljóđ, *n.*, *strepitus; tumultus;* of snertu óhljóđ Jdr. 5.

óhneppr, *adj.*, *haud exilis; haud parcus;* geta óhneppra skrautfara *mentionem facere magnificorum itinerum* Hátt. 70.

óhryggr, *adj.*, *non tristis; lætus, alacer;* Snt. 24; lætr áru óhryggvą byggva vé Vkl. 9.

óhræddr, *part. compos.*, *intrepidus; c. gen.* óhræddir vegs *viarum difficultates non timentes* Hrfm. 13.

ókaldr, *adj.*, *haud frigidus;* fekk ǫldum ókaldan felli lífdvalar *hominibus haud frigidum prostratorem vitæ paravit, i. e. eos incendio necavit* Hrfm. 14.

ókveđinn, *part. comp.*, *nondum dictus;* mart bragar lag es ókveđit Hátt. 70.

ókvíđinn, *adj.*, *intrepidus;* R. 6. 27.

ólauss, *adj.*, *non relaxatus; fixus;* standa ólauss *fixum hærere;* Hlg. 19.

Ólafr, *m. pr.* — 1) *rex Vermelandiæ, cognomine* Trételgja; *filius Ingjaldi regis; gen.* Ólafs Yt. 41. — 2) *vir,* Geirstađa-álfr *appellatus, filius Godrodii regis; nom.* Óláfr Yt. 51. — 3) *filius Tryggvii, rex Norvegiæ; nom.* Óláfr R. 2. 3. 10. 13. 16. 19. 22. 33; *dat.* Óláfi Efdr. 17; *gen.* Óláfs R. 7. — 4) *Olavus Sanctus, rex Norvegiæ,*

filius Haraldi; nom. l. voc. Óláfr Vkv. 6. 11; Kdr. 2; Bgl. 16; G. 7. 18. 21 *cet.* 50; *dat.* Óláfi G. 1; *gen.* Óláfs Bgl. 15; G. 10. 23. 31. 35. 41. 51. 61. 66. 67. 70. — 5) *vir Islandus, cognomine* vǫlubrjótr; *acc,* Óláf Isl. 18. — *Nom. pl.* Óláfar, *i. e. Olavus Tryggvides et Olavus Sanctus* Bgl. 5. — *Vide* Áláfr *et* Óleifr!

ólágr, *adj., non summissus; altus;* fjálfr ólágra gjálfra Hlg. 18.

ólea, *f., oleum;* óleu smurður L. 83.

Óleifr, *m. pr.* = Óláfr. — 1) *Olavus Pavo, vir Islandus; dat.* Óleifi Hdr. 1. — 2) *Olavus Tryggvides; dat.* Óleifi Efdr. 11. 15. 28. — 3) *Olavus Sanctus; dat.* Óleifi Vkv. 8. 9. — 4) *rex Suecorum,* Skötkonung *appellatus; nom.* Óleifr O. S. 6 *(cfr I 141).*

ólítill, *adj., haud parvus; magnus;* ólitill friðr Vkv. 4; ólítit hryngráp Hkdr. 8.

ólmr, *adj., trux, torvus;* ólmr Gullbúi Jdr. 26; hilmir lét ólman lindihjǫrt bundinn Gldr. 6; við hernað ólman Edr. 24.

ómildr, *adj., sævus, impius;* svanni ómildr G. 35.

ómjór, *adj., non tenuis;* fyr (ljósi) annars betra ómjós rǫðuls G. 3.

Ónarr, *m. pr., pater Telluris;* Ónars eingadóttir *unica filia Onaris, Tellus; terra;* Hkdr. 5.

ónauðigr, *adj., non coactus; volens;* líf (= *Christus*) tók ónauðigr dauða G. 3.

óniðraðr, *part. comp., inculpatus; honestus;* þann áttak þriðja óniðraðan vin *illum habui tertium amicum eximium* Rdr. 14 *(ubi alia lectio est* oniðjaðan = *non cognatum?)*

óp, *n., clamor; ejulatus;* með eymd ok ópi L. 72; með ópi ok kæru L. 84.

ór, *præp. c. dat., ex, de; usurpatur ad ea significanda, unde aliquis l. aliquid exit vel effertur. Conjungitur cum verbis auferendi, efferendi, emittendi, educendi, exprimendi, evellendi, accipiendi, eundi, proficiscendi, veniendi, fugiendi, currendi, erumpendi, enumerandi, simil., e. gr.* beita skeiðum ór Þrándheims mynni R. 15; bera eht ór ehu Hlt. 2; Hfl. 20; Edr. 29; bjóða ehm ór heimi Yt. 47; búa flaustr ór Gǫrðum Edr. 5; drekka eht ór ehu Kkm. 25; drífa ór ehu Kkm. 6; fara ór Nið Kdr. 2; fásk hagnaðr ór styr G. 32; feta í braut ór ehu L. 92; flýja ór landi Yt. 27; gala *(i. e. incantamentis elicere)* Hlg. 20; gjósa ór ehu Jdr. 19; glæsa eht ór ehu Ódr. 1; *eodem modo c. verbis* hlaupa Hkv. 11; hleypa Hr. S. 8; hrjóða Hr. S. 12; hrjóðask Hkm. 4; hrjóta Bdr. 9; koma Hkv. 4; Efdr. 22. 23; G. 25; kreista L. 87; leysa Hrfm. 15; L. 64. 80; líða Þdr. 5; renna R. 4; ríða Hr. S. 19; skaka Vkl. 2; skera G. 37. 40; skjóta R. 23; skríða Mhk. 6; stela Mhk. 2; stinga G. 59; stǫkkva Hr. A. 5; svífa Hr. S. 13; taka í braut L. 23; telja fátt ór fjǫlða G. 67; vesa taldr ór miklu kyni Mhk. 9; *similiter, ubi verbum* ganga *audiendum est, e. gr.* vildi (ɔ: ganga) ór porti Edr. 21. *Nonnumquam* ór *c. dat. usurpatur, ubi ex nostri sermonis usu* í *cum dat. potius exspectandum erat, e. gr.* sverð beit **ór** siklings hendi Hkm. 5; bíða ehs **ór** stað

e loco suo (i. e. in loco suo manentem) aliquid exspectare Vkv. 2. — *Eodem modo* ór *cum dat. substantivis et adjectivis adjungitur, e. gr.* þefr ór munni Hkv. 3; vánir hǫlda ór heimi Em. 1; hagl ór norðri Jdr. 32; menn ór Finna bygðum Hr. S. 13; sveitir ór Finnbygðum Ḫrfm. 1; hógdrægr ór hugar fylgsni Snt. 1; auðþeystr ór hyggju stað, árborinn ór Jǫtunheimum Snt. 2; sannfregit ór styr miklum Efdr. 24; *c. adv.* upp, *e. gr.* upp ór skýjum L. 70.

óráð, *n., male consultum;* Áláfr galt óráð illri þjóðu R. 8.

órór (óró, órótt), *adj., anxius, sollicitus;* óró (*pro* óróa) grímu *per inquietam noctem* Snt. 18.

órr, *pron. poss., noster;* frá bragarstóli órum G. 67. — *Cfr* várr!

Órun, *f., amnis quidam;* eldr Órunar *ignis fluvii, i. e. aurum* Bj. 4.

órýrr, *adj., haud parvus;* órýrr dýrða *haud inops regiæ laudis, gloriosus* Bgl. 16.

órækinn, *adj., pelli nescius;* órækinn Búi Jdr. 12.

ósiðr, *m., perversa consuetudo; vitium;* hegna þegnum ósið Edr. 8,

óskammr, *adj., haud brevis; longus;* fyr óskammu (*pro* óskǫmmu) = fyr lǫngu *olim* Hlg. 2 (*ubi* óskammu *tmesi divisum est).*

óskeggjaðr, *adj., imberbis;* Bgl. 17.

Óski, *m. pr., nomen Odinis;* Óska víf *i. e. Tellus, terra;* O. S. 5.

ósk-Rán, *f., (Rana, i. e.) dea optans* (ósk, *f., optatio, votum*); ósk-Rán þerris æða *dea cupiens siccationem venarum, i. e. mulier cæde gaudens (de Hilda)* Rdr. 8.

ósviptr, *part. comp., non demissus;* lætr ósvipt húnskript *(dat.)* = sviptir eigi húnskript Hátt. 78.

ósvífr, *adj., asper, severus; violentus;* jǫfrar fœrðu hausa ósvífrum ótta rándróttar Hrfm. 8.

ósvífrandi, *part. comp., inclemens;* ósvífrandi Ása *hostis Ansium* Hlg. 5.

ótal, *n., immensa multitudo;* ótal þegna Edr. 20; ótal hǫlða Edr. 22.

óteitan, *f., acerbitas;* óteitan sútar *acerbitas tristitiæ* Jdr. 3.

ótrauðr, *adj., non tardus; intrepidus; alacer;* ótrauðr konungr Vkv. 9; ótrauðr (at) rjóða eggjar Jdr. 21; Jdr. 15. 36. *Neutr.* ótrautt *prompte* R. 5.

ótta, *f., tempus antelucanum;* óttu leið Edr. 22; of eina óttu *tempore matutino* Kkm. 14.

ótta (að), *v.* — 1) *territare; formidinem injicere.* — 2) *intr., timere; part. præs.* óttandi *perculsus* L. 75.

óttalauss, *adj., intrepidus;* óttalauss við ehn Hr. S. 4.

Óttarr, *m. pr.* — 1) *rex Upsaliensis;* Yt. 29. — 2) *poëta Islandus,* svarti *appellatus;* G. 12.

ótti, *m., terror; formido;* ótti jǫtna *terror gigantum, i. e. Thor* Hlg. 14; ótti fengins golls *vir liberalis* Hr. A. 7; ótti ormvengis *vir liberalis* Hrfm. 2; ótti rándróttar *prædonum terror, i. e. rex* Hrfm. 8 (*ubi dat.* ótta); ek vissa ótta *periculum metuebam* Bgl. 7;

L. 20; við ótta *pavore* Þdr. 10. 20; æpti af ótta L. 59; L. 73.

óttlaust, *adv.*, *intrepide;* R. 3.

óþjóð, *f.*, *improbi homines;* fórt eldi of óþjóð Hr. A. 12; gerningar óþjóða Inga Hrfm. 15.

óþrotligr, *adj.*, *inexhaustus; immensus;* óþrotlig sól brynreiðar Hrfm. 3.

óþurfandi, *part. comp.*, *sine causa, temere faciens; plur. nom.* óþurfendr Yt. 21.

óþyrmir, *m.*, *qui non parcit;* óþyrmir hjǫrs *præliator* Vkl. 2.

óvarliga, *adv.*, *imprudenter;* L. 8.

óverðugr, *adj.*, *immeritus;* óverðugan hann fyrðar flengðu L. 65.

óvinr, *m.*, *hostis, inimicus;* ovinrinn *diabolus, Satanas;* L. 61.

óvit, *n.*, *infirmitas; imbecillitas virium;* Ubbi beið óvit á sér Sk. 137.

óvíss, *adj.*, *incertus;* óvíst es at vita Em. 6.

óvæginn, *adj.*, *cedere nescius; haud indulgens;* ferð friðskerðis óvægin Hrfm. 10.

óvægr, *adj.*, *immitis; difficilis; haud cedens; ferox;* óvægr konungr Ódr. 8; Hr. A. 15; Edr. 31; óvæg heipt Yt. 37.

óvænn, *adj.*, *desperatus;* stefna ovænt *desperata agere; mala meditari;* L. 48.

P.

pallr, *m.*, *scamnum; scabellum;* Ívarr sitr instr á pallinn langa Sk. 79; á palli Sk. 81.

panna, *f.*, *frons (gen. frontis);* ofan í pǫnnu Sk. 168.

par, *n.*, *par; bini;* tvenn pǫr skæða *duo paria calceorum* Sk. 32.

paradís, *f.*, *paradisus;* vist paradísar L. 13.

Partar, *m. pl.*, *populus quidam Britanniæ;* fekk Pǫrtum mart sorgar Vkv. 8.

past, *n.*, *pastus;* gleðinnar past *pastus (i. e. nutrix) gaudii (de S:a Maria)* L. 89.

páfi = pávi, *q. v.!*

páfugl, *m.*, *pavo;* sigrandi páfugls prýði L. 27.

pálmr, *m.*, *palma (arbor);* pálmr strengflaugar *i. e. sagitta, et* kastaði strengflaugar pálmi *sagittam emisit* Kkm. 15; laufgir pálmar *palmæ frondosæ* L. 94.

pávi (l. páfi), *m.*, *papa; pontifex maximus Romanus;* pávi leyfði alt, sem konungr krafði Edr. 14; af páfa valdi Hr. S. 1.

Peita, *f. pr.*, *ager Pictonicus* (Poitou); á bygðu landi Peitu Vkv. 14; Peitu hjálmar *galeæ Pictonicæ* Hr. A. 6.

peita, *f.*, *hasta Pictonica;* peita fló R. 17; peitu hlynr *præliator* Isl. 2.

Peizínavellir, *m. pl., campi ad ripas fluvii, qui hodie* Bizina *appellatur, in terra Vallachiæ siti;* á víðum Peizínavǫllum G. 52.
penta (að), *v., pingere;* pentat innan firmamentum *firmamentum intus variegatum* L. 2ɩ.
persóna, *f., persona;* ein persóna þrennrar greinar L. 31.
pín, *f., cruciatus;* sú hin ljóta pín Sk. 164; Sk. 89.
pína, *f., cruciatus;* í dauðans pínu L. 64; L. 73. 96; flestar pínur L. 58; kvaldr í pínum L. 99.
pína (nd), *v., cruciare;* pín mik *afflige me* L. 82; Jesús lét pínast L. 62; af Jesú píndum L. 58.
píningarkross, *m., crux Christi;* af píningarkrossi G. 65.
písl, *f., passio; cruciatus;* letrit af píslum þínum L. 59.
píslarfæri (*i. e.* píslarfœri), *n., tormentum; cruciamentum;* L. 71.
plógr, *m., fruges; frumenta; acc.* plóg L. 10.
port, *n., porta (castelli);* herr vildi ór porti gǫmlu Edr. 21.
portgreifi, *m., urbis sive portûs præfectus; nom. pl.* portgreifar Vkv. 8.
pressa, (að), *v., comprimere;* pressat vatn L. 10.
prestr, *m., sacerdos; dat. sg.* prest G. 59.
prettr, *m., dolus;* fannt fyrstan prett L. 66; með prettum *dolose* L. 17; L. 43; búinn til pretta Sk. 15.
prísa (að), *v., honorare;* at prísa ehn L. 36; vér prísum krossinn *crucem celebramus* L. 62.
prófa (að), *v.* — 1) *testari;* sem ritning prófar L. 8. — 2) *tentare;* prófa orðasnild *tentamen eloquentiæ facere* L. 64; prófandi segir *(diabolus)* L. 16.
prúðr (*cfr angl.* proud), *adj., superbus, magnanimus; fortis; eximius, pulcher;* herr prúðr hǫrvi *i. e. feminæ* R. 35; auði gœddu allvald prúðan Edr. 4; fekk mart sorgar prúðum Pǫrtum Vkv. 8; hirð prúð knýði árar R. 15; átti skónál harðla prúða Sk. 10; prúðar sveitir Hr. S. 7; prútt *fortiter* R. 28.
prýða (dd), *v., ornare;* hollar hnossir prýða allan heiminn Hr. S. 21; *(deus)* prýddi (himin) með englastéttum L. 6; lét sínn dag prýðask með sigri G. 31; með prýddum englum *cum splendidis angelis* R. 31; prýdd með dáðum L. 90.
prýði, *f.* — 1) *ornatus;* skírn ok prýði L. 5; sigrandi páfugls prýði L. 27; L. 7. 10. — 2) *decus, laus;* at ferðar prýði *in laudem virorum* Jdr. 1; dýrð með sannri prýði L. 26. 32 *cet.* — 3) *sollennitas; sollenne;* átti dagr váttar prýði umsniðningar Jesú L. 35; með hæstri prýði heimleiðar L. 74.
púki, *m., diabolus;* púkinn kvaldr L. 47; púkans slægð *astutia diaboli* L. 45.

R.

'r *per aphæresin scribitur pro* es, *particula relationis, q. v.! Cfr* L. 64. 74. 98. 99. — *Eodem modo* 'r *pro* er = *est; e. gr.* L. 92; Sk. 31. 57; *vid. verb.* vera!

raddartól, *n., instrumentum vocis; plur.* raddartól, *i. e. lingua, os;* af mínum raddartólum L. 3.

raddsveif, *f., clavus* (sveif, *f., clavus gubernaculi*) *sermonis, i. e. lingua;* Hlg. 1.

Rafn (*pro* Hrafn), *m. pr., rex quidam;* Kkm. 6.

ragn (*pro* rǫgn), *n. pl., dii, numina;* rammaukin ragn Vkl. 23.

Ragnarr, *m. pr., rex inclitus, cognomine* Lodbrók; Rdr. 7. 12; Sk. 80. 172; *gen.* Ragnars Sk. 81.

Ragnfreðr, *m. pr., filius Erici* 'blódyx'; *dat.* Ragnfreði Vkl. 11.

Ragnir (= Rǫgnir), *m. pr., Oden deus;* sóknar Ragnir *deus (Oden) impetum faciens, i. e. Thor;* Þdr. 3.

rakkliga, *adv., strenue, fortiter* Vkl. 2; *superl.* rakkligast *strenuissime* Efdr. 17.

rakklyndr, *adj., strenuus; animosus;* rimmu skyndir rakklyndr Isl. 5.

rakkr, *adj., strenuus; fortis; c. gen.* hrøkkva fyr hreggviðum hjǫrva gunnar rǫkkum *a bellatoribus, in prælio strenuis pulsari* Jdr. 30.

rakna (að), *v., resolvi; restringi, desinere;* seint tók gleðin at rakna *oblectamenta sero desierunt* Sk. 44.

ramligr (*i. q.* rammligr), *adj., firmus, validus;* ramligr (fasthaldr) Mhk. 21.

rammaukinn, *part. compos., prævalidus;* rammaukin ragn *præpotentia numina* Vkl. 23.

rammliga, *adv., firmiter;* smíða hólk rammliga Sk. 102.

rammligr, *adj., firmus; vehemens;* rammligt fall Sk. 176.

rammr, *adj., robustus, firmus; gravis, vehemens;* rammr rymr vígskýs Efdr. 7; hildar rammr *virtute insignis* Edr. 7; Finnbogi enn rammi Isl. 14; við ramman reimuð Hlg. 7; geirviðir hǫggum rammir Jdr. 25; sá hrægamma ramma Vkl. 21; í bǫð ramri Efdr. 18; Hr. S. 1.

randarlaukr, *m., allium clipei; tigillum clipei, i. e. gladius, ensis;* randarlauks rœkilundr Vkl. 3.

randfár, *n., noxa clipei, i. e. gladius;* randfárs rœkilundr Hkdr. 1.

randgarðr, *m., agger clipeorum; testudo clipeorum;* blóði dreif á randgarð rauðan Edr. 20; lukði útstrandir randgarði *extrema littora clipeis circumdedit* Hrfm. 2; randgarðs rýrir *bellator* Edr. 26.

randhvel, *n., rota circuli, i. e. clipeus;* randhvels rennu-Þundr R. 1.

randláð, *n., terra circuli, i. e. clipeus;* randláðs viðir *viri clipeati* Efdr. 17.

Randvér, *m. pr., filius Ermanarici;* Randvés hǫfuðniði Rdr. 3.

randviðr, *m., arbor clipei, i. e. vir scutatus; de juvene* Snt. 11.
rangbarmr, *m., curvus margo navis; prora obliqua;* rangbarmr skýtr lǫg *prora mare repellit* Hátt. 78.
rann, *n., ædes; domus;* í einu ranni G. 10; Rdr. 3. *In circumlocutionibus vox* rann *usurpatur, e. gr.* rann (*pro* rǫnn) Reifnis *tecta Reifnii, i. e. clipei* G. 54; und Sǫrla ranni *i. e. sub clipeo* Vkl. 22; í óðar ranni *in pectore* Sk. 6; tungla ranns (*i. e. cœli*) lofðungr *deus* G. 46.
ranngarðr (*pro* randgarðr), *m., agger clipeorum;* læsir ranngarði *consertis clipeis includit* Hátt. 79.
Rannveig, *f. pr., femina quædam;* Mhk. 18.
rasa (að), *v., titubare, cæco impetu ruere;* er líkast sem rasi ráðlauss seggr L. 92.
rauðbiti, *m., offa rubra;* rauðbiti tangar *offa candens forcipe prehensa, i. e. candens contus ferreus;* við þungum rauðbita tangar Þdr. 21.
rauðbrík, *f., clipeus ruber* (= herskjǫldr); rœkir rauðbríkar *custos clipei, prœliator* Vkl. 9.
rauðmálmr, *m., rubrum metallum;* Rínar rauðmálmi *i. e. auro* Bj. 5.
rauðmáni, *m., luna rubra;* Heðins bóga rauðmáni *i. e. clipeus* Vkl. 1.
rauðr, *adj., ruber;* blóði dreif á randgarð rauðan Edr. 20; rauðum skjǫldum Hkv. 5; Hkv. 19; hilmir lauk hauðr skjaldborg rauðri Edr. 24; skarar rauðar Vkv. 9; rauðar randir Hr. A. 3; Kkm. 7; rauðra randra rǫdd Gldr. 4; Jdr. 17; et rauða ryðs hœlibǫl *i. e. cos rubra Rungneri* Hlg. 20; goll et rauða Hr. A. 10; heitu ok rauðu hjartans blóði L. 85; af grettis rauðu bóli Sk. 71; Edr. 12. 30; rauð ben *vulnera cruenta* Gldr. 5.
rauðtún, *n., area rubra;* í raudtúnum *in campis rubris, i. e. cruore aspersis* Hrfm. 20.
raukn, *n. pl., jumenta;* raukn rasta *jumenta gurgitum, i. e. naves* Bdr. 3; of kjalar raukn *in (super) navibus* Hátt. 77.
rauknstefnandi, *part. compos., jumenta dirigens;* þeima Reifnis rauknstefnanda *illi navem dirigenti, illi viro* G. 49.
Raumar, *m. pl., incolæ provinciæ* Raumaríki *in Norvegia; gen.* Rauma G. 15. 43.
raumr, *m., gigas; longurio;* raums brú *clipeus* Hlg. 1 (*cfr SnE, AM I 420*); raumrinn stirdr Sk. 51.
raun, *f.* — 1) *experientia;* raun dugir rétt G. 10; raun 's, at . . . *constat* . . . G. 30. — 2) *testimonium;* ljós raun G. 46; sén raun vas þess Isl. 22. — 3) *res dura, molesta;* slíkt es raun gǫrpum *hoc molestum est viris* Bdr. 10; varð raun at því Jdr. 22. — *Genit.* raunar *pro adv. — re vera;* Edr. 32; Kkm. 24.
raundýrliga, *adv., perquam eximie, egregie;* G. 69.

raungóðr, *adj., usu probatus;* ræði raungóð skjálfa *remi usu probati contremiscunt* Hátt. 75.

raunlítill, *adj., perparvus;* raunlítit *res perexigua* Mhk. 4.

raunskjótt, *adv., valde cito;* R. 16.

rausn, *f., magnificentia; splendor; magnitudo animi;* rausn ok ríki Jdr. 10; G. 15; Sk. 25; við rausn *magno animo* Vkv. 5.

rausn, *f., stega l. constratum proræ navis;* á rausn Gldr. 5; rausnar ræsinaðr Gldr. 3.

rausnarsamr, *adj., excellens; munificus;* Gldr. 2.

rausnarskap, *n., magnitudo animi;* G. 69.

rá, *f.* — 1) *pertica;* rá loddi við ehn Hlg. 7. — 2) *antenna;* segl við rá Kdr. 7; skips láta menn skammar rár Mhk. 12.

ráð, *n.* — 1) *consilium; decretum, constitutum; consilii et auxilii copia; præsidium; auxilium;* gatat ráð fyr sér Þdr. 7; Jdr. 40; svá kǫllum vér ráð sem gefask Mhk. 14; jafnan segir enn ríkri ráð Mhk. 23; at ljótum ráðum L. 48; hvat er til ráða? L. 21; remming ráða *robur consiliorum* L. 40. — 2) *insidiæ;* Skjálfar ráð *doli Skjalfæ* Yt. 16. — 3) *potestas; arbitrium; voluntas;* ráð at ·skynda undan *occasio aufugiendi* Jdr. 40; Adám átti ráð alls í heimi L. 12; at vísa ráði *jussu regis* Hkv. 17; af þínu ráði Hr. S. 9; Hr. S. 19. — 4) *condicio; status; res;* þrøngva ráði þeira *condicionem eorum aggravare* Hr. A. 5; hugr fylgði því ráði *diligentia cum hac re connexa est* G. 70. — *Plur.* ráð: 1) *numina;* ráð ǫll ok regin Hkm. 18. — 2) *nuptiæ;* ráð lukusk *nuptiæ conciliatæ sunt* Hkdr. 5.

ráða (réð, ráðinn), *v.* — 1) *consilium dare; suadere; c. dat.* engr hafði áðr svá ráðit bragningi Bgl. 11. — 2) *decernere;* einn skal ráða Hkv. 6; þit munuð ráða L. 14; Hǫgni ræðr hverr hana á *Hognius decernit, quis eam in matrimonium ducat, l. eam in matrimonium collocet* Sk. 113; *similiter* ráða fyr hǫnd ehs *pro aliquo decernere* Rdr. 11; ráða um eht *de aliqua re decernere* Sk. 118; ráða við ehu *rationem alicujus rei expediendæ invenire* Bgl. 13. — 3) *perficere; agere;* hitt eyðisk, at annarr gramr ráði jafnstórt *longe abest, ut alius rex similia efficiat* Edr. 14. — 4) *imperare; gubernare; præesse; c. dat.* Kristr ræðr engla skepnu G. 4; réð Ofsa víðri grund *lato territorio Ofsii præfuit* Yt. 51; Edr. 23; G. 13; jǫfurr réð Ormi *rex gubernavit Serpentem (navem)* Efdr. 16; réð skipa stóli *classi præfuit* R. 2; *eodem modo* réð fyr liði = réð liði Jdr. 9. — 5) *potestatem alicujus rei habere; potiri aliqua re; possidere, nancisci aliquid;* djúpum ræðr kjǫlum Hkv. 5; ræðr fǫgru hafnýra Hdr. 2; litlu verr, at ek ráða *(1 sg. præs. conj.)* fá *parum interest, quod tenues fortunas possideo* Mhk. 13; réð sigri *victoria potitus est* Gldr. 5; R. 3; réð gagni G. 32; réð fjǫrvi konungs *jus vitæ necisque in regem habuit* Vkl. 6. — 6) *auctorem esse alicujus rei;* rétt því 's *tu auctor eras, ut* . . . Hr. S. 7; réð morði *cædis auctor fuit* Ódr. 8. — 7) *quadam via progredi; moveri;*

áðr á kaf réði *antequam se in mare præcipitavit* Jdr. 36; ráðumk *aggredior (alqd faciendum), incipio* Hr. A. 1; *simili modo* réðu at Gautrek *Gautrekium aggressi sunt* Sk. 172; hann réð ept manni *virum insecutus est* R. 28. — 8) *prodere*; ráðinn *dolo oppressus* Kkm. 27. — 9) *periphrastice c. inf., e. gr.* réð heyja (= háði) Gldr. 2; réð at hvetja (= hvatti) Þdr. 1; Bgl. 3. 4; R. 27; Bdr. 10. 12; Jdr. 14. 40; Isl. 3. 17. 18; Hr. S. 1; Sk. 12. 31. 51. 69. 98. 107. 129. 137; réðu keyra Jdr. 38; réðu at ganga Hr. S. 7; Sk. 153. 177.

ráðálfr (ráð = reið, *f., navis*), *m., genius navigii; præfectus classis*; af mar ráðálfs *i. e. e navi* Rdr. 11.

ráðgegninn, *adj., consilio promptus; consilii plenus*; Hdr. 2.

ráðgjafi, *m., consiliarius*; reiðask ráðgjǫfum Bgl. 8.

ráðlauss, *adj., consilii inops; hæsitans, trepidans*; L. 92.

ráðvandr, *adj., religiosus; probus; sincerus*; R. 28.

ráf, *n., contignatio; tectum*; í ráfit varma Hr. S. 11.

rán, *n., rapina*; hegna rán Bgl. 4; Hr. S. 3; Bgl. 11; telja rán í því *id pro rapina habere* Bgl. 14.

Rán, *f. pr.* — 1) *dea Rana, uxor Ægeris*; Snt. 7. — 2) *mare*.

rándrótt, *f., cohors prædonum*; rándróttar ótti *terror i. e. castigator prædonum* Hrfm. 8.

ránsíkr, *m., salmo lavaretus maris; i. e. (ob splendidam speciem) fulgor maris, i. e. aurum*; stœriaskar ránsíks R. 22 (Egilssonius *putat* síkr = *ignis*).

rás, *f., cursus*; rásir *(pl.)* dægranna *cursus dierum, dies currentes l. præterlabentes* L. 67. — *Plur.* rásir = *agmina, cohortes*; engla rásir L. 40.

ráskegg, *n., barba antennæ, i. e. velum*; byrr rekr ráskegg *ventus velum impellit* Hátt. 78.

refr, *m., vulpes*; ekki margt er slœgra en refr Mhk. 26.

refsa (að), *v., punire; c. dat.* ríkr herra refsar þeim L. 19.

regin, *n. pl., numina; dii*; ráð ǫll ok regin Hkm. 18; Hlg. 7. 10; regin þremja *i. e. pugnatores* Rdr. 10; ragna konr Vkl. 23; ragna reinvári Hdr. 2.

Reginn, *m. pr., nanus quidam; in circumlocutione usurpatur, v. c.* Reginn leikblaðs fjaðrar *genius* (Reginn) *alatus; i. e. Thjassius gigas* Hlg. 12.

regn, *n., pluvia; imber*; megnum dimt regn dvergs dreyra *augemus densum imbrem (nani sanguinis i. e.) poësis (de vena poëtica large fluente)* R. 31 *(cfr SnE, AM I 250)*; stáls regn *imber telorum, i. e. pugna* G. 55; *eodem modo* at randar regni *in pugna* Kkm. 15.

reið, *f.* — 1) *vehiculum ligneum, velut traha, navis, currus; cfr* eldreið dorgar vangs *(vehiculum i. e.) gestatrix auri, femina* Jdr. 4. — 2) *rheda; currus; cisium*; rýnis reið *currus sermocinationis, i. e. caput* Snt. 18; í reiðu *in cisio* Sgdr. 3; hlunna reiðar *(i. e.*

navigii) búningr Hr. A. 8; Ræs reið *currus piratæ, i. e. navis, et* máni Ræs reiðar *clipeus* Rdr. 7. 12. — 3) *navis;* reiðar stjóri *rector navis; dux;* Yt. 53.

reiða, *f., ornatus;* vita skil á skálda reiðu Hkv. 18.

reiða (dd), *v.* — 1) *vibrare;* reiða ás at drengjum Isl. 15; rymr reiddra øxa Gldr. 7. — 2) *suspendere;* reiddu menglǫtud við meið *virum infelici arbori reste suspenderunt* Hlt. 6. — 3) *tollere; efferre;* reiða nafn í lofi *nomen laudibus efferre* Edr. 4; reiða dýrð *gloriam efferre, celebrare* Hr. S. 20.

reiðask (dd), *v., irasci;* reiðask ráðgjǫfum við bersǫgli *consiliariis ob libertatem loquendi irasci* Bgl. 8.

reiði, *f., ira;* konungs reiði Vkv. 1; Edr. 32; leiða ehn í dróttins reiði L. 76; gefa ró reiði *(dat. sg.)* Mhk. 4.

reiði, *n., armamenta navis;* með Gerzku reiði Hr. A. 2; með búnu reiði Hr. S. 6.

reiðigall, *n., bilis iræ; magna iracundia;* L. 77.

reiðigangr, *m., iracundia; sæva perturbatio;* alt er á reiðigangi *omnes sunt irâ accensi* Sk. 76.

reiði-Tyr, *m., (Tyr i. e.) deus infligens;* sára reiði-Týr *deus vulnera infligens, vulneribus afficiens, i. e. Thor;* Hlg. 20.

reiðivaldr, *m., dominus, qui sublime gestat alqd;* reiðivaldr ríkis vandar *gestator sceptri, i. e. rex* Hr. S. 1.

reiðr, *adj., infensus; irâ concitatus;* reiðr herr Rdr. 11 *(in quo loco interpretando Lexicon Cleasby-Vigfussonii perperam vertit* reiðr = ready, clear); Bgl. 11; Efdr. 6.

reifa (fð), *v., lætum reddere; delectare;* Óleifr reifir ǫrn O. S. 6 *(vid. I 141);* rógbirtingar eru mjǫk reifðir Hkv. 16.

reifar, *m. pl., incunabula infantium; fasciæ, quibus infantes velantur;* móðir var ei svá rík, at ætti reifa góða L. 35; klæðast reifum L. 42; L. 55.

reifir, *m., qui exhilarat;* hersa reifir *rex* Edr. 24.

Reifnir, *m. pr., regulus quidam maritimus;* Reifnis skeið *curriculum l. spatium piratæ, i. e. arena litoralis;* ganga at Reifnis skeiði *in arenam escendere* Rdr. 11 *(ubi alii aliter vertunt);* Reifnis raukn *i. e. naves, in* rauknstefnandi Reifnis G. 49; Reifnis rann *(pro* rǫnn) *i. e. clipei* G. 54.

reifr, *adj., hilaris, lætus;* þeir 'ru reifir Hkv. 17.

reik, *f., linea capitis, secundum quam crines secernuntur; per synecdochen = caput;* Heðins reikar fúrr Vkl. 24; hylhríð Heðins reikar Þdr. 11.

reika (að), *v., errare; vagari;* sem ráðlauss seggr rasi ok reiki L. 92.

reikan, *f., vacillatio; instabilitas;* í svaranna reikan L. 17.

reikna (að), *v., enumerare;* Ragnars synir reiknast þá Sk. 81.

reikning, *f., enumeratio;* þat kom í reikning mín *(pro* mína) Sk. 38.

reimuđr, *m., lemur; larva;* loddi viđ reimuđ Jǫtunheima *in Thjassio adhæsit* Hlg. 7.
rein, *f., limes agri; ager, terra;* myrkbǫk reinar hreins Hlg. 16; Rǫkkva rein *ager piratæ, i. e. mare, et* hreinn Rǫkkva reina *navis* Hátt. 73.
reinvári, *m., custos limitis (agri);* rein ragna *(limes i. e.) via deorum, i. e. arcus pluvius, iris:* ragna reinvári *custos iridis, i. e. Heimdallius deus* Hdr. 2 *(ubi vox* reinvári *tmesi divisa est).*
reip, *n.* = dragreip. *q. v.!*
reisa (st), *v., tollere; erigere;* reisa rǫnd viđ ehm *alicui resistere;* varđat rǫnd viđ hánum reist Edr. 32.
reitr, *m., area; spatium; regio;* guđ breytti lífs heitleik af sólar reitum *(de regione solari, de fervore solis)* L. 11.
reka (rak, rekinn), *v.* — 1) *pellere, expellere; ejicere;* reka Hákon af hauđri Jdr. 12; rak ǫld upp at Skotlandi *homines in Scotiæ litora ejiciebat* Hrfm. 16; *(deus)* rak þau braut af sæmdarsæti L. 19; rak þá út um gætti Sk. 159; rak hann niđr svó rammligt fall *tam magno impetu eum prostravit* Sk. 176; *impers. c. acc. obj.* val rak vítt of strandir *cadavera in litora late ejiciebantur* Kkm. 9; í reknum flótta *in turba fugata* Hr. S. 8; reknir brott í dauđans druknan *in submersionem mortis depulsi* L. 73. — 2) *agere; protrudere; infligere; immittere;* byrr rekr ráskegg *ventus tendit vela* Hátt. 78; rekr í *(intrudit)* þvengi stóra Sk. 38; hann rekr remmigýgi at Haraldi Sk. 132; rekr í gegnum Ubba *Ubbium transfodit* Sk. 143; rak atgeir at Heljarskinni Sk. 134; rak sinn flein í Fofnis trjónu Sk. 162. — 3) *ducere, deducere;* rak ræsinađr út á mar *draconem (navem) in mare deduxit* Gldr. 3; rak borđhǫlkvi til Hildar hreggs Gldr. 4. — 4) *agere; gerere;* rak hernađ *bellum gessit* R. 3; rak upp bupp *singultum emisit* Sk. 163. — 5) *ulcisci;* ef of sǫk sverđi rækak *si (ob) injuriam ulciscerer* Snt. 8; *c. gen.* rak óđligast illmælis *injuriam vehementissime ultus est* Isl. 23.
rekinn, *adj. (propr. part. verbi* reka); *cælatus; tessellatus;* rekin stál bitu G. 43; dǫrr en reknu Hr. A. 3.
rekkr, *m., vir fortis; nom. sg.* rekkrinn Sk. 82; *gen. sg.* rekks Yt. 45; *nom. pl.* rekkar Sk. 172; *acc. pl.* rekka Hlg. 1; Þdr. 18; Bdr. 3; Sk. 25. 72; *dat. pl.* rekkum Vkv. 5; Bgl. 11; *gen. pl.* rekka Ódr. 7; Efdr. 2. 12. 17; Edr. 17.
rekstefja, *f., carmen laudativum, in quo talis est versuum intercalarium ratio, ut hi singuli singularum stropharum fini adjiciantur (de* rekstef *vid. I 175, § 14);* rekstefju tekk hefja R. 1.
remma, *f., amaritudo; acerbitas;* remman brast af rót í kvistu *acerbitas pullulavit a radice ad ramos* L. 20.
remmigýgr, *f., firma, gravis securis;* reka remmigýgi at ehm Sk. 132.
remmilaukr, *m. (propr. allium validum) tignum firmum;* bađ fella remmilauka á Orm enn langa R. 22.

r e m m i n g, *f., corroboramentum; confirmatio;* remming ráða *i. e. valida consilia* L. 40.

r e n n a, (rann, runninn), *v.* — 1) *currere; volitare; vagari; ferri;* rennur fram *prosilit* Sk. 143; miskunnar merkin renna um himnaríki *(circumferuntur per regnum cœleste)* L. 87; bitsótt rann á hilmi í brandnói Yt. 34; Hr. S. 11; aurborðs eykir runnu norðan Vkl. 17; R. 4; L. 34; *c. acc. loci, e. gr.* ætla ek sverðit renni allan kviðinn *gladium puto per totum ventrem permeare, i. e. totum ventrem perfodere* Sk. 170; sem engla fylki renni unnar *ac si angelorum cohortes undas percurrant* Hr. A. 9; varga ætt víða runnin *vagabunda gens (cohors) luporum* Hr. A. 13. — 2) *fugere;* runnu undan *aufugerunt* Vkv. 2; *c. acc.* runnu brunnit land *per combustos agros fugerunt* Hr. S. 10. — 3) *exoriri; profluere; emanare; pullulare;* at renni mál *(profluat)* af mínum raddartólum L. 3; hǫfginn rann á *(irrepsit in)* þenna L. 12; rann *(manabat)* glæpr af hverjum til annars L. 20; rósa runnin upp *(pullulans)* við lifandi brunna L. 25; Kristi kenning tók at renna *(emanare cœpit)* um bygð L. 46; renna mundi rausn af þér Sk. 25. — 4) *oriri (de sole et simil.);* renna upp Hr. S. 16; sem rǫðull renni Hr. A. 8; sunna rann upp G. 4.

r e n n a (nd), *v.* — 1) *in cursum impellere; c. dat.* tyggi rendi *(in fugam compulit)* tveim dǫglingum R. 20; jarl rendi fimm skipum R. 21; rendu Ekkils ýtiblǫkkum at gram *classe invecti sunt in regem* R. 16; *c. dat. obj. et acc. spatii,* mildingr rennir sævar skíði Meita hlíðir Hr. A. 9. — 2) *currere; ruere; volare;* Vísundr rendi norðan *Bison a septentrione lapsus est* H. A. 6; rægagarr rendi at gumna brjóstum Kkm. 6; Kkm. 12.

r e n n u - Þ u n d r, *m., (Oden i. e.) deus incitationis (a* renna, *f., incitatio;* renna randhvels *incitatio clipei, i. e. pugna);* rennu-Þundr randhvels *deus pugnam ciens, i. e. bellator; dat.* rennu-Þundi R. 1.

r e y k r, *m., fumus;* reyks rǫsuðr *fumum emittens, i. e. ignis* Yt. 39; í gegnum harðan reyk G. 55.

r e y n a (nd), *v., tentare; experiri; probare;* þú reynir þunn stál Bgl. 10; goð reynir svá vini sína G. 63; Goðormr reyndi, hvat . . . téðu G. 31; reynendr rauðra randa *qui rubros clipeos tentant, i. e. bellicosi* Jdr. 17; reyndr at því *ea re spectatus* Isl. 5; randar runnar reyndir *bellatores periti* Isl. 1; fundit mun þaz reynt er lengr Mhk. 17. — *Refl.* reynask *se præbere;* brǫgðótt reyndisk gemlu fúa Mhk. 18.

r e y n i r, *m., qui experitur, tentat;* reynir rauðmána Heðins bóga *prœliator* Vkl. 1; reynir hersa máttar *rex* Edr. 30; reynir fólka fróns leggs *i. e. Thor* Hdr. 3; reynir reyrar leggs *gigas* Hdr. 4; *acc.* reyni Hdr. 3; *dat.* reyni Hdr. 4.

r e y r r, *m.* — 1) *calamus, arundo;* randa reyrr *calamus clipeorum, i. e. gladius, et* setr randa reyrar *scutum, clipeus* Hr. A. 15. —

2) *arundinetum; silva;* reyrar leggr *saxum, et* reynir reyrar leggs *gigas monticola* Hdr. 4.

rétta (tt), *v.* — 1) *rectum facere.* — 2) *porrigere;* Skíði rétti hǫnd Sk. 123. — *Refl.* réttast *se erigere;* réttast gǫrði raumrinn Sk. 51.

réttferðugr, *adj., justus; rectus;* mál réttferðugast *sermo condignus* L. 3.

réttligr, *adj., rectus; verus;* réttlig undirstaðan L. 97.

réttlæti, *n., justitia;* réttlætis sunna *i. e. Christus* G. 4.

réttr, *adj.* — 1) *rectus, erectus;* halda réttri rýnis reið *caput erectum tenere* Snt. 18. — 2) *rectus; verus; justus;* haukr réttr est þú *verus es accipiter (bellator)* Hr. A. 1; rétt atsókn *justa pugna* Vkv. 6; þat es rétt trúa mín *hæc mea est recta fides* L. 6; *(deus)* refsar þeim at réttum dómi L. 19. — *Neutr.* rétt *pro adv.* — 1) *recte, vere;* duga rétt *vere valere* G. 10; kjósa rétt *recte eligere (regem)* Bgl. 5; nema rétt *recte percipere* O. S. 1; G. 31; L. 59; segi rétt *rite dicat* L. 99. — 2) *quidem;* í bandi værir, bandi rétt hins neðsta fjanda *(in vinculo quidem orci infimi)* L. 22. — 3) *æque, sequ.* sem; rétt sem *æque ac* Sk. 133. — 4) *recte; rectâ; directo;* Hr. S. 16; Sk. 38. 81. 82. 132.

rif, *n.* (*gen. pl.* rifja), *costa;* rifin gǫrvǫll brotna Sk. 176.

rifna (að), *v., fatisci; findi;* himinn rifnar Hr. A. 1.

rigna (nd), *v., pluere; c. dat.* tárum rigni *lacrimis pluat* L. 75; rigndi meïlregni Vkl. 4.

rimma, *f., pugna; rixa;* til rimmu gnapsalar ríðviggs *i. e. ad pugnam navalem* Gldr. 2; rimmu gangr *fremitus pugnæ* R. 19; skyndir rimmu *prœliator* Isl. 5.

rimmu-Yggr, *m., (Oden, i. e.) deus pugnæ; bellator;* Hr. A. 3

risnumaðr, *m., homo sumptuosus, magnificentiæ amans;* Edr. 17.

risi, *m., gigas;* Eddgeirr risi Sk. 76. 146. 157; reif báða risana í sundr Sk. 159.

rist, *f., dorsum pedis;* á ristum Sk. 193.

rista (st), *v., secare;* ristir lengju Sk. 27.

rit, *n., scriptum; epistola;* senda ehm rit Sk. 49.

ritning, *f., scripta sacra;* sem ritning prófar L. 8.

ríða (reið, riðinn), *v.* — 1) *ferri; vehi;* sá vé gyld ríða Bdr. 9; Sk. 47; herr reið at skeiðum ræsis Vkv. 5. — 2) *jumento vehi; equitare;* hann mundi aldri ríða Sk. 27; Hr. S. 19; Sk. 108; Heimdallr ríðr hesti Hdr. 6; Freyr ríðr á bǫrg Hdr. 5; Hdr. 7; jarl reið bordmǫrum Vkl. 11; *c. gen. loci,* ríða grœnna heima goða Hkm. 13. — 3) *divulgari;* Óláfs dýrð ríðr dála G. 51; Vkl. 24. — 4) *impers., referre, interesse;* ríðra þat smæstum *non minimum refert* G. 57.

ríða (reið, ridinn; *cfr vet. suec.* vriþa, vridha; *anglosax.* vriðan), *v.* — 1) *torquere; nectere.* — 2) *torquere; ferire; c. dat.* kvíðik, at hans remming ráða ríði mér at báðum síðum L. 40.

ríđari, *m., eques;* gođs ríđari *(i. e. S:tus Olavus)* G. 18. 21 *cet.*
ríđvigg, *n., vector equus;* ríđvigg gnapsalar *i. e. navis;* rimma ríđviggs gnapsalar *i. e. prælium navale* Gldr. 2.
rífa (reif, rifinn), *v., dilacerare; laniare;* búnir at rífa ok slíta mik L. 84; trolls marr reif hræ R. 17; Sk. 159.
ríki, *n.* — 1) *potentia; potestas, imperium;* Hákonar ríki stendr víđa *potestas Haquini late patet* Vkl. 10; Vkl. 6; Jdr. 10; Hr. S. 20. — 2) *vis; violenta potestas;* ríki *(dat.)* Tunna *ob violentam invasionem Tunnii* Yt. 27; R. 10; Jdr. 17; af ríki *vi, vehementer* Vkl. 3; G. 55. — 3) *regnum;* í þessu ríki G. 11; L. 69; dýrđarmenn, er stýrđu ríkjum austr í heim L. 36. — 4) *opes; divitiæ;* kǫrgrip skaltu kjósa úr ríki mínu Sk. 100.
ríkilátr, *adj., superbus; magnificus;* ræsir ríkilátr Hr. S. 16.
ríkir, *m., princeps;* jǫfra ríkir *princeps regum* Edr. 29.
ríkismál, *n. pl., sermones magnam vim habentes;* stála ríkismálum *ensium verbis ad persuadendum aptis, i. e. vi bellica* Hkdr. 4.
ríkisvǫndr, *m., virga imperatoria, i. e. sceptrum; gen. sg.* ríkisvandar Hr. S. 1.
ríkr, *adj., potens; excellens; nom. sg. m.* ríkr Vkl. 9; Ódr. 7; Vkv. 15; Edr. 30; G. 49; L. 19; enn ríki Hkdr. 1; Jdr. 29; Sk. 26; *dat. sg. m.* ríkjum Efdr. 14; ríkum L. 8; *gen. sg. m.* ríks Gldr. 7; Edr. 26; G. 22. 39; *nom. pl. m.* ríkir Sk. 96; *dat. pl. m.* ríkjum Bdr. 10; *nom. sg. f.* en ríkja Hkm. 13; *gen. sg. f.* ríkrar L. 65; *nom. pl. f.* ríkar Sk. 77; *nom. pl. n.* rík L. 17; *comp. nom. sg. m.* ríkri Þdr. 2; Efdr. 27; Mhk. 23; *superl. nom. sg. m.* ríkstr R. 9. 12 *cet.;* Mhk. 16. — *Neutr.* ríkt *pro adv., vehementer, magno cum impetu;* Hkv. 17.
Rín, *f., Rhenus flumen;* Rínar rauđmálmr, sól, log *i. e. aurum;* Bj. 5; Edr. 6; Hr. S. 14.
rípr, *m. rupes; acc. sg.* ríp R. 28.
rísa (reis, risinn), *v.* — 1) *surgere; resurgere;* hugđumk rísa Em. 1; upp rísa *ibm;* Hr. S. 14; mildin sjálf reis af dauđa L. 67; G. 4; upp rísǫndum íbyggurum L. 71. — 2) *se erigere;* drekarnir rísa opt á sporđ Mhk. 5; þó bylgjur risi á brǫttum sjó Sk. 55. — 3) *exsistere; exoriri;* þađan reis upp alþýđ G. 6.
rísta (reist, ristinn), *v. secare; scindere;* hann sá brynju ristna Sk. 180; flóđ flaustum ristit *mare navibus sulcatum* Hr. A. 11.
rít, *f., clipeus;* sól Svǫlnis éla rauđ rít R. 16; mót varđ málms ok rítar Kkm. 16; rauđar rítr Kkm. 7; hvítum rítum Hátt. 73.
rjóđa (rauđ, rođinn), *v.* — 1) *rubefacere; rutilare;* Unnar fasti rauđ flesta rǫnd Hr. S. 14. — 2) *rubefacere; cruentare;* odd at rjóđa Kkm. 28; Jdr. 21; úlfr rýđr kjapt O. S. 3; (þeir) rjóđa vigrar Hkv. 21; rjóđendr dreyrgra darra Jdr. 10; rauđ mæki á ehm Yt. 20; Yt. 27; Hfl. 10; Efdr. 18; hann rauđ úlfs fót Vkv. 1; Vkv. 12; R. 16; G. 29; Isl. 7. 10. 13. 14. 21; tjǫr ruđum víđa

Kkm. 3; ruðu fold dróttni *sanguine regis terram rubefecerunt* Yt. 8; Hkm. 6; Jdr. 7; hann hefr roðit mæki mǫrgu landi *multis terris gladium rubefecit, multis terris bellum intulit* Em. 5; roðinn vas randar máni Kkm. 6; Kkm. 18. 21; *gen.* roðins mundriða G. 48; á roðin unda gjálfri Kkm. 4; roðnar randar Hkm. 8; hræskóð roðin blóði Ódr. 2; Efdr. 12; G. 54; Jdr. 40; *reflex.* rjóðask í blóði Hkdr. 8.

rjóðr, *m.* — 1) *qui rubefacit;* úlfa ferðar tungu rjóðr Hr. A. 3. — 2) *vastator* (*pro* hrjóðr); áttunga rjóðr Yt. 25.

rjúfa (rauf. rofinn), *v., rumpere; dissolvere; frangere;* rjúfa heit *fidem frangere* Bgl. 10; rauf af suman Rúmsveg Klúspetrúsi *i. e. partem peregrinationis apud Romanos Petro clavigero* (ɔ: *Papa*) *invito diremit, peregrinationem Papa ægre ferente breviorem reddidit* Kdr. 9; at rofnar sættir *post pacem violatam* Hr. S. 5. — *Part.* rofinn *pro adj.* = *fractus, debilis, e. gr.* frák veðja hirðmeðr, valstafns vætki rofna R. 26.

roðinn, *adj.* (*pro* hroðinn, *præt. part. verbi* *hrjóða = *anglosax.* hreóðan *ornare; onerare*), *ornatus; deauratus;* af roðnum hausi Edr. 6; roðnir hausar Hr. S. 14.

roðna (að), *v., rubescere;* roðnuð rósa *rosa rubescens* L. 25.

rof, *n., diruptio;* þagnar rof *diruptio silentii, i. e. sermo;* bark þengils lof á þagnar rof *laudem regis palam elocutus sum* Hfl. 20; sátta rof *pacis violatio* Edr. 15.

rofna (að), *v., dirimi;* dagr rofnaðisk *dies desiit* G. 47.

roka, *f., turbo;* engi of sér við ǫllum rokum *nemo ab omni turbine cavet* Mhk. 19.

roskinn, *adj., adultus; maturus;* engi er roskinn þegar Mhk. 23.

ró, *f., quies;* gefa ró reiði *iram placare* Mhk. 4.

róa (rœ, rera *l.* røra, róinn), *v., remigare; inf.* róa Mhk. 2; róa *3 pl. ind.* Hátt. 72.

róða, *f., effigies cruci fixa; acc.* róðu G. 34.

róg, *n.* — 1) *calumnia; convicium; contumacia;* saðr at rógi Mhk. 22; rógs hegnir Edr. 20. — 2) *rixa; pugna;* valda rógi Isl. 19; rógs rekka lægir Ódr. 7. — 3) *causa dissidii;* rógi Niflunga *causâ contentionis inter Niflungos, i. e. auro* Bj. 5.

rógálfr, *m., genius pugnæ, i. e. bellator;* Hátt. 75.

rógbirtingr, *m., vir pugnando clarus; n. pl.* rógbirtingar Hkv. 16.

rógsegl, *n., velum pugnæ, i. e. clipeus;* hóf upp rógsegl *signum sustulit* Vkl. 1.

rógsvellir, *m., incitator prœlii;* R. 22.

Róm, *n. pr., Roma;* út frá Rómi *extra Romam* Edr. 12; vas til Róms *Romam venit* Edr. 12; Edr. 10.

róma, *f.* — 1) *strepitus;* í rómu Svǫlnis dóms *in strepitu pugnæ* R. 3. — 2) *pugna;* róma varð í eyju Hkm. 6; kominn frá rómu Hkm. 15; rómu væni Hkv. 17.

rósa, *f., rosa;* roðnuð rósa L. 25.
rósta, *f., impetus; pugna;* rósta varð í ranni Rdr. 3.
rót, *f.* — 1) *radix;* rót ilmandi lítillætis L. 25; remman brast af rót í kvistu L. 20. — 2) *id, quod intus l. intimum est;* fjón fyrða grœr af aldrtrega rótum *(oritur ex intimo dolore)* G. 59; hjartans innstum rótum *ex intimis cordis penetralibus* L. 50; af hjarta rótum L. 77.
'ru = eru; *vide* vesa!
runni, *m., qui in cursum incitat;* vagna runni *qui currus incitat, i. e. Oden (cfr* Grímn. 49) Snt. 21. — *Dubitandum est tamen, num* runni *eam significationem habeat; et potius cum J. Olafsenio (Nord. g. Digtekonst sid. 50) legendum censeo* rúni = *amicus; ideoque* vagna rúni = *Oden (cfr* ofrúni!).
runnr, *m.* — 1) *virgultum; fruticetum.* — 2) *arbor;* a) *in appellationibus virorum, e. gr.* gunnar runnar *arbores pugnæ, i. e. præliatores* Þdr. 8; randar runnar Isl. 1; ek veit færi runna gnýlinns Gǫndlar (ɔ: fremja þær íþróttir) R. 25; Isl. 14; runnum unndýrs *i. e. navigatoribus* Hkdr. 8; Gǫndlar garða runnum Isl. 20; of hálfan fjorða teg Hlakkar runna Isl. 24; *itemque absolute* runnr = *vir; filius; e. gr.* at herði hauðrs runn (*dat. pro* runni) *in humero filii Terræ, i. e. Thoris* Þdr. 8. — b) *in appell. navium, e. gr.* runnr Leifa landa *arbor marium, i. e. navis; g. pl.* runna Rdr. 4.
rúm, *n. locus;* autt rúm þykkir betra Sk. 86.
Rúmsvegr, *m., peregrinatio apud Romanos; acc.* Rúmsveg Kdr. 9.
rún, *f., plur.* rúnar *l.* rúnir. — 1) *literæ; literæ magicæ; mysteria.* — 2) *colloquium familiare;* at vífs rúnum Bj. 2.
rúni, *m., particeps colloquii; familiaris;* grams rúni Hkdr. 2.
ryð, *n., ferrugo;* ryðs hœlibǫl Hlg. 20.
ryðja (rudda), *v.* — 1) *vacuefacere;* at ryðja Valhǫll Em. 1. — 2) *devastare;* ryðja Skotland skǫrpum brandi R. 6. — 3) *viam facere;* þat orð ryðr til dýrðar Bgl. 8; mildingr ryðr sér til landa Hr. A. 5.
rymr, *m., strepitus;* vígskýs rymr *pugna* Efdr. 7; Gldr. 7; þrǫng at rym randa *prælium instabat* Bdr. 3.
ryskja (kt), *v., depilare; denudare; spoliare;* Rán hefr ryskt of *(adv.)* mik Snt. 7.
rýni, *n., sermocinatio;* rýnis reið *caput* Snt. 18.
rýrir, *m., qui imminuit; tritor; consumptor;* hlenna rýrir *prædonum oppressor, i. e. rex* Hr. A. 8; rýrir randa reyrar setrs *qui scutum atterit, i. e. bellator* Hr. A. 15; Edr. 5. 26; kveðk ęngvan málma rýri hljóðs Jdr. 1.
rægagarr, *m. (pro* hrægagarr), *canis cadaveris, i. e. hasta* Kkm. 6.
rækyndill, *m. (pro* hrækyndill), *fax cadaveris; i. e. hasta* Kkm. 7.
ræna (nt), *v., spoliare; privare; c. acc. pers. et dat. rei, e. gr.* ræna Hákon lífi Jdr. 12; fǫgr rænir mik flaumi Jdr. 6; sá rænti gumna griðum Jdr. 19; marr hefr mik miklu ræntan Snt. 10; Kkm. 17.

Ræningr (?), *m.* (?), *villa quædam in Sudermannia, provincia Sueciæ, sita;* á Ræningi Yt. 39.

Rær, *m. pr., regulus quidam maritimus;* máni reiðar Ræs Rdr. 7. 12.

ræsa (st), *v., in cursum* (rás) *incitare;* rægagarr ræstr *hasta emissa* Kkm. 6.

ræsinaðr, *m., navis regia, formâ draconis;* ræsinaðr rausnar *navis regia constrato proræ instructa; acc.* ræsinaðr Gldr. 3.

ræsir, *m.* — 1) *qui in cursum incitat;* ræsir lǫgskíðs *vir navem dirigens; gen.* ræsis G. 20. — 2) *rex;* ræsir þat mælti Hkm. 15; Kdr. 9; R. 16. 28; Edr. 6; Hátt. 73; Hr. S. 16; lætr helgan ræsi verðan sóma G. 42; Gldr. 5; G. 46; at ræsis skeiðum Vkv. 5; G. 69; Bdr. 3.

rœða (ræða Sk.), *f., sermo; narratio;* Einriði slǫng rœðu í brag G. 45; hóf ræðu sína Sk. 114.

rœða (dd; ræða L.), *v., sermocinari, colloqui;* ræða um eht L. 38; margr rœðir of annars far Mhk. 15; rœddi við hrafn Hkv. 1.

rœði, *n., remus;* rœði skjálfa *remi vibrantur* Hátt. 75.

rœgja (gð; rægja L.), *v., calumniari, conviciari;* (Jesúm) hæddan, rægðan slógu afklæddan L. 49.

rœkilundr, *m. (arbor, i. e.) vir, qui curat;* rœkilundr randarlauks *bellator* Vkl. 3; rœkilundr randfárs *id.* Hkdr. 1.

rœkir, *m., qui curat; custos;* rœkir randbríkar Vkl. 9.

rœma (mð), *v., verbis laudare;* gjafli rœmðr *munificentiâ clarus* Gldr. 9.

rǫdd, *f.* — 1) *vox;* rǫdd engilsins L. 55; at kalla einni rǫddu Sk. 177. — 2) *sonitus;* randa rǫdd *i. e. pugna* Gldr. 4; mœtir raddar tanna vegbrautar Gldr. 3 *(cfr annot. in add. et emend.).*

rǫð, *f., ora, margo;* á raðar broddi Yt. 45.

rǫðull, *m., sol;* sem rǫðull renni upp í heiði Hr. A. 8; G. 19; Hr. S. 20; bjartr rǫðull *(de Christo)* G. 2; þeim valbastar rǫðli *i. e. eo gladio* G. 43; rǫðuls tyggi *i. e. Deus* G. 9; G. 3; í veðri barðraukns rǫðuls *i. e. in pugna* G. 53.

rǫf, *f., glesum; electrum;* armleggjar rǫf *aurum* Edr. 7.

rǫgn, *n. pl.* (= regin), *dii;* víkið til við kónginn rǫgna Sk. 117.

Rǫgnvaldr, *m. pr.* — 1) *rex Vestfoldensis, cognomine* heiðum-hár; Yt. 53. — 2) *filius Ragnaris* loðbrókar; Kkm. 15.

Rǫkkvi, *m. pr., regulus maritimus;* Rǫkkva rein *mare* Hátt. 73.

rǫnd, *f.* — 1) *margo; ora; stria;* hæst var rǫnd í miðju Sk. 103. — 2) *circulus clipei;* við randar bálku Efdr. 8; randar máni Kkm. 6; íss randa *nitida glacies circulorum, i. e. clipeus* Hlg. 17; und randa himni *sub cœlo circulorum, i. e. sub clipeo* Efdr. 7. — 3) *clipeus; scutum; nom. et acc. sg.* rǫnd Edr. 32; G. 53; Hr. S. 14; *dat. sg.* rǫndu *clipeo, i. e. agminibus clipeatis* Edr. 17; læsa strǫnd rǫndu Edr. 24; *gen. sg.* randar Rdr. 7; Hlg. 18; *nom. et acc. pl.* randar Hkm. 8; Hfl. 7; randir Hkv. 21; Gldr. 8; Vkl. 20. 22; Hr. A. 3; Jdr. 22; rendr Kkm. 9; *dat. pl.* rǫndum Hkv. 5; *gen. pl.* randa

Jdr. 17. *Sæpe hæc vox usurpatur in appellatione pugnæ, v. c.* randa drífa, regn, rymr, rǫdd, svarf, þryma, R. 17; Kkm. 15; Bdr. 3; Gldr. 4; Vkl. 14; Jdr. 45; *itemque in appell. gladii, v. c.* randa fár Bdr. 6; randa reyrr Hr. A. 15. *Eodem modo in appell. virorum, e. gr.* randa brjótr *bellator, vir* Sk. 143; randar runnr *arbor clipeum gerens, i. e. bellator, vir* Isl. 1.

rǫskr, *adj., strenuus, fortis;* ǫðlingr skyldi einkar rǫskr Mhk. 5; enn rǫskvi askr álms Isl. 3; rǫskvir menn Mhk. 23; Sk. 80; rǫskvari Gretti *Grettio fortior* Isl. 17.

rǫskvask (að), *v., adolescere;* ef rǫskvask næði Snt. 11.

rǫst, *f., milliarium; leuca;* hundrað rasta heyrði smell Sk. 150. — 2) *pl.* rastir = *vertices;* raukn rasta *naves* Bdr. 3.

rǫsuðr, *m., qui emittit, ejaculatur;* reyks rǫsuðr *i. e. ignis* Yt. 39.

S.

's *pro forma verbali* es (= *est*), *e. gr.* S. S. 2; Bgl. 11. 12. 15; R. 9. 12. 15. *cet.;* G. 1. 9. 12. 22. 30. *cet.;* Jdr. 6; Mhk. 5; Hátt. 70; *et sic passim.* — *Eodem modo* 's *scribitur pro part. relat.* es, *e. gr.* Yt. 17. 22; Vkv. 10; Bgl. 17; Jdr. 15; *et passim.* — *Cfr part.* es *et verb.* vesa!

saðr = sannr, *adj.; convictus alicujus rei;* at rógi saðr Mhk. 22.

safna (að), *v., colligere; c. dat.* byrðum trúi ek at safni Sk. 35.

sag, *n., scobs; attritus;* keppa sag *pugna* Sk. 136; eggja sag *id.* Sk. 139.

saga, *f., narratio;* saga frá ehm Mhk. 9; sagan er sǫnn Sk. 199; Sk. 72; verða at sǫgum *in sermonem hominum venire, per ora hominum ferri* Yt. 30.

sakna (að), *v., desiderare; c. gen.* sakna Hálfdanar Yt. 43; Hildar trúi ek hann sakni Sk. 188.

salkonungr, *m., rex atrii;* himna salr *atrium cæleste, et* himna salkonungr *rex cælorum; gen.* salkonungs G. 66.

salnæfr, *f., cortex betulæ tectorius;* Svafnis salr = Valhǫll, *ideoque* Svafnis salnæfrar = *clipei* (*SnE, AM I 34:* "Valhǫll var skjǫldum þǫkkt") Hkv. 11.

salpenningr, *m., nummus palatii;* Svǫlnis salr = Valhǫll, *et* salpenningr Svǫlnis = *clipeus;* á Svǫlnis salpenningi Rdr. 12.

salr, *m., ædes; aula; atrium;* salr Sǫkkvamímis *i. e. saxum* Yt. 3; byggva sal hjarta *inhabitare atrium cordis; i. e. pectus* Kkm. 27; vargr gein of sal mergjar *i. e. lupus ossibus inhiavit* Jdr. 31; kom fram í fræða sal *incidit in adversam partem capitis Skidii* Sk. 188; und hríðblásnum heiða sal *sub cælo ventis perflato* G. 7; koma í Óðins sali Em. 2. 3; Eiríkr brendi sali þeira Edr. 22.

salt, *n.* — 1) *sal.* — 2) *mare;* salt et eystra *mare Balticum* Hr. A. 2.

saltr, *adj., salsus;* á saltan ægi Hr. S. 12; kasta soltum kjalar stíg *salsum tramitem carinæ, i. e. mare, repellere* Hátt. 76.

salþak, *n., tectum terræ* (salr = *terra*), *i. e. cælum;* til salþaks Þdr. 7.

salvanið-brauti, *m., oppressor ejus, qui domum frequentat;* arin-Syn *gigas femina;* salvaniðr arin-Synjar *qui domum nymphæ montanæ frequentat, i. e. gigas;* salvanið-brauti arin-Synjar *oppressor gigantis, i. e. Thór* Þdr. 18, *ubi vox tmesi divisa est.*

salvorðr, *m., custos atrii;* salvorðr grundar *custos cæli, Deus* G. 19.

salvorðuðr, *m., custos atrii;* salvorðuðr Durnis niðja *qui saxum custodit, i. e. nanus saxicola* Yt. 2.

sama (md, samat), *v., convenire; decere;* oss samir kveðja G. 10; Jdr. 4. 6.

saman, *adv., simul; unâ;* sýsa saman *colligere, congregare* Hkv. 21; fara saman Vkl. 14; leggja saman randir Vkl. 20; Jdr. 22; lét lokit saman *circumcinxit* Kdr. 4; saman fundinn *congregatus* Jdr. 18; sitja saman Jdr. 40; fœra saman Mhk. 1; etja saman Mhk. 22; slyngva saman Mhk. 30. *Cum* einn *conjungitur* saman Mhk. 5.

samangeypnandi, *part. compos., cava manu includens;* samangeypnandi sína skepnu *suam creaturam manu comprehendens (de Deo)* L. 28.

samband, *n., vinculum;* friðar samband L. 40.

samdœgris, *adv., eodem die;* G. 20.

samna (að), *v., colligere; refl.* samnask *conferri;* samnask til homlu Hr. A. 6.

samr, som, samt, *adj.* — 1) *idem;* á somu stundu *eodem momento* L. 9. — 2) *idem; constans* (?); samr of ævi *per omnem vitam constans, et* samr oddbragðs árr Tryggva sunar *prœliator per omnem vitam deditus filio Tryggvii* Efdr. 22 (*ubi alii construunt* samr oddbragðs = *bellicosus; alii pro* samr *malunt* sumr; *ipse I 196 conjeci* svá vas *l.* þá vas). — 3) *adsuetus; c. gen.* samir váss *labori et asperitati rerum adsueti* Hátt. 72. — 4) *promptus; propensus;* samr á sáttir *ad reconciliationem inclinatus* Jdr. 24.

samráða, *adj., communi consilio;* þeir Hamðir ok Sorli samráða Rdr. 5.

samtengja (gð), *v., conjungere;* menn ok englar samtengðust L. 34.

samtog, *n., conflictus;* at samtogi sverða *in contactu ensium, in pugna* Kkm. 23.

samvizka, *f., conscientia;* samvizkunnar bygð *i. e. pectus, cor* L. 84.

sandmen, *n., circulus litoris, i. e. mare;* sandmens býr *territorium mari adjacens* Gldr. 8.

sandr, *m.* — 1) *arena;* huliðr sandi G. 25; ausa sandi of eht Hr. S. 13. — 2) *arena litoralis; ora maritima;* á sandi Rdr. 10; Hkv. 12; Gldr. 8; G. 59; nærri Þrandheims sandi Sk. 54; *pl.* sandar *campi arenosi* L. 93.

sanna (að), *v., probare; verum aliquid esse declarare;* trúan bauð at sanna bæði senn mey ok móður, mann ok guð L. 34; váttar sanna þau mál G. 6.

sannfreginn, *part. compos., vere cognitus; vere auditus;* morð siklings es sannfregit sunnan Efdr. 24.

sannfróðr, *adj., certo prudens;* sannfróðr herlundr R. 9.

sannheilagr, *adj., vere sanctus;* bæði sonr ok móðir sannheilug L. 56.

sannliga, *adv., certo;* Efdr. 19; L. 21.

sannr, sǫnn, satt, *adj., verus;* sannr hǫfðinginn L. 28; L. 27. 63; fyr líkam sannan L. 69; Isl. 22; L. 42; eining sǫnn L. 1. 100; L. 86; saga sǫnn Sk. 72. 199; of sanna sǫk *justa de causa* Efdr. 12; L. 80. 83; með sannri prýði L. 26. 32 *cet.* 68; satt vas, at . . . G. 14; G. 15. 22. 34; Isl. 12. 17; L. 43; mjǫk ferri máli sǫnnu Efdr. 22; sǫnn deili G. 41; L. 40; lét vé (vera) sǫnn *delubra vera esse sivit, i. e. frequentari jussit, restituit* Vkl. 8.

sannreynir, *m., qui vere experitur, qui vere novit, i. e. amicus;* sunr sannreynis Haralds *filius amici Haraldi* Sgdr. 1.

sannspurt, *n. part. compos., certo nuntio cognitum;* G. 36.

sannyrði, *n. pl., vere dicta;* sannyrðum sverða *veriloquio ensium, i. e. justo prælio* Hkdr. 3.

sarka (að), *v., sauciare;* sarka hold barkaðra Efdr. 6.

Satíri, *n.?, Canteria, promontorium Scotiæ;* um Satíri Hrfm. 9.

Sauðungs-sund, *n. pr., fretum in Norvegia situm;* í fornu Sauðungssundi Vkv. 15.

saumr, *m., clavus* (= nagli); saums segl naglfara *velum clavatum navis, i. e. clipeus;* Rdr. 5.

Saurbær, *m. pr., nomen loci cujusdam;* þar Saurbær heitir Sk. 16.

saurgan, *f., contaminatio; spurcitia;* af margfaldri synda saurgan L. 76; L. 21.

Saxar, *m. pl., Saxones;* fyr Saxa norðan Edr. 25; kom Sǫxum á flótta Vkl. 20; hræ Saxa Ódr. 6; Edr. 13.

sá, sú, þat (það), *pron. demonstr.* — A) *is; ille; conjungitur* a) *cum substantivo et* 1) *quidem ita ut pronomen antecedat, substantivum proxime sequatur; e. gr.* sá áttkonr Yt. 42; sá konungr Hkm. 18; á þann veg L. 36; þann dag L. 37; til þess fundar Bgl. 9; sú dýrð G. 24; sú mannraun Mhk. 7; sú miskunn L. 23; fyr þá neyð Sk. 100; því ráði G. 70; því þingi Vkv. 11; Isl. 9; Isl. 18; Sk. 1; þau dœmi Mhk. 3; þau fyrn Sk. 127; *substantivo nonnumquam articulus, quem dicunt, suffixus est, e. gr.* sá kostnaðrinn Sk. 105; sú tǫnnin Sk. 162; *cet. Sæpe tamen unum l. plura vocabula inter pronomen et substantivum intercedunt, e. gr.* sá . . . jarl Vkv. 13; sá . . . málmastríðir G. 38; G. 44; Kkm. 5. 15; Jdr. 21; þann . . . skattfœri Hlt. 3; þann . . . hoddabrjót G. 37; Jdr. 34; Hátt. 69; þeim . . . rǫðli G. 43; þeim . . . syni Isl. 26; þess . . vísa

G. 69; Bdr. 12; þeim . . . seggjum Bdr. 1; sú . . . fregnin Sk. 125; þat . . . víg Vkv. 11; þat . . . orð Bgl. 8; G. 35; Jdr. 5; því . . . skapi Jdr. 4. — 2) *ita ut substantivum antecedat, pronomen sequatur; e. gr.* hrottinn sá Sk. 129; garprinn sá Sk. 132; með þolli þeim (*ubi* þeim *literam principem tenet*) Efdr. 5; á sú Kkm. 4; bænin sú Sk. 104; skræfan sú Sk. 130; í fǫr þeiri Isl. 9; Hr. S. 2; jarteigna þeira G. 34; aldrstríð þat Edr. 31; hǫggit það Sk. 126; *interdum unum l. plura vocabula intercedunt, v. c.* gramr . . . sá G. 20; Isl. 8; þrymsvelli . . . þeim (*ubi* þeim *accentum habet*) Isl. 14; mál . . . þau G. 6. — b) *cum adj. et subst., e. gr.* sá . . . bjartr . . . rǫðull G. 2; Hkdr. 5; Jdr. 14; Isl. 19; þeir . . . bǫðgjarnastir niðjar Jdr. 7. *In tali structura adjectivum etiam definitam, quam vocant, formam habere potest, e. gr.* um manninn þann inn kristna Sk. 180; þeim unga manni L. 41; staðnum þeim hinum fríða Sk. 30; af harkinu því hinu langa Sk. 63; sú hin ljóta pín Sk. 164. *Cum adj., substantivo omisso, pron.* sá *nonnumquam conjungitur, v. c.* sá . . . sóknefnandi Isl. 17; sá . . . snjallastr Jdr. 8; þróttar strǫngum þeim (*quod literam principem habet*) R. 33. — B) *is, hic.* — *Pronomen* sá, sú, þat *cum nulla alia voce conjunctum ad rem l. personam, de qua antea memoratum est, significandam usurpatur, e. gr.* sá (ɔ: logi) Jdr. 19; sá (ɔ: Búi) Jdr. 36; Mhk. 9. 10; Isl. 24; Sk. 20. 78. 145. 154, *ubi* sá *fere est* = hann; sá (ɔ: siðr) Sk. 181; þann (ɔ: hann = Þorleif) Isl. 18; þeim (*dat. sg.*) R. 8; þeim (*dat. pl.*) Mhk. 7; sú (ɔ: Finnan) Mhk. 11 *cet.*; þá (ɔ: hirzlu) Sk. 14; í þeiri (*ubi* fǫr *audiendum est*) Edr. 12; þær (ɔ: tungur) L. 94; þeirra (ɔ: synda) L. 80; þat (ɔ: veldi) Edr. 23; Sk. 107. 197; þau (ɔ: orð) Jdr. 41; L. 3; þau (ɔ: skæðin) Sk. 24. *Sæpissime neutr. sg.* þat, því, þess *absolute usurpatur et ita quidem, ut non modo vim demonstrativam teneat, sed etiam pro neutr. pron. 3:æ pers. sg. habeatur; e. gr. nom.* þat namsk Kdr. 3; þat 's drápulag S. S. 3; þat tér verǫld hryggva Edr. 31; *cfr* Vkv. 13; G. 3. 4. 24. 34. 36. 57. 59; Kkm. 23, *et passim;* þat *c. gen., v. c.* þat drauma Em. 1. — *Vocem* þat *sequitur* at . . ., *v. c.* þat varð loks, at . . . Sk. 150; Vkl. 5; Sk. 175; *similiter* þat kyndisk, hvé . . . Hkm. 18. *Neutr.* þat *etiam subjecti vicibus fungitur, ubi vox prædicativa est masc. l. fem. generis, v. c.* þat var enn illi Ása-Þórr Sk. 46 (*in ejusmodi structuris tamen masc.* sá *usurpari potest, e. gr.* sá er mesti kappi Sk. 78); þat er hun Sk. 87. 112; þat eru rǫskvir bragnar (*ubi* eru *accommodatum est ad vocem prædicativam*) Sk. 80. — *Similiter usurpatur acc. sg. n.* þat, *v. c.* konungs niðr gaf þat G. 34; fyr þat Sk. 88. 119; *cfr* G. 51. 62; Jdr. 20. 22. 44; Mhk. 2. 6. 25. *et passim; sequitur nonnumquam enuntiatio ab* at *incipiens, v. c.* þat frá hverr, at . . . Yt. 43; Sk. 39; *pro* at *sequitur* er, *v. c.* svá fór þat, er svaraði Eva L. 16. *Dat. n. sg.* því *et gen. sg.* þess *eodem modo usurpantur, v. c.* valda því Hlg. 17; Hfl. 13; bregða því Vkl. 6;

hrósa því, es . . . Hr. A. 8; Edr. 23; G. 12; Mhk. 3. 10; Hr. S. 7. 20; Sk. 90. 121; af því G. 2. 32. 40; Sk. 119; frétta at því, hvern . . . Efdr. 17; at því Kdr. 8; G. 8; Jdr. 22; Isl. 5; Sk. 103. 106; á því G. 41; á því, at . . . Sk. 27; í því *in eo momento* Sk. 160; því *idcirco* Vkl. 5; Kkm. 14; Jdr. 32; L. 17. 92, *cet.*; dyljat međr þess G. 21; freista þess Edr. 32; Jdr. 25. 45; Mhk. 1. 28; Isl. 22; L. 97; Sk. 178; til þess Mhk. 2; Isl. 2; Sk. 4. *Formæ numeri pluralis* þeir, þær, þau *sæpe pro pronomine personali habendæ sunt, e. gr. nom. pl. m.* þeir Hkv. 19; Vkv. 10; G. 12. 17; *cet.*; *acc. pl. m.* þá Sk. 50. 55. 75. 89. 159; *dat. pl. m.* þeim Hkv. 19; Jdr. 10; L. 74; Sk. 55. 66. 147; *gen. pl. m.* þeira Hkv. 19; Bgl. 17; Hr. A. 14; Edr. 22; Bdr. 8; Jdr. 38; Isl. 7; þeirra L. 4. 48; *nom. l. acc. f. pl.* þær Hkm. 2 *(cfr tamen ann. ad h. l.)*; Sk. 3. 4. *Neutr.* þau *usurpatur, ubi sermo est de personis genere diversis, v. c.* þau (ɔ: *Adamus et Eva*) L. 13. 19; Mhk. 9; *dat. neutr. pl.* þeim Mhk. 9; L. 13. 14. 19. *Ejusmodi formis numeri pluralis interdum apponuntur ipsa nomina propria, e. gr.* þeir Hamđir ok Sǫrli Rdr. 5; þeir Ása-Þórr ok Skíđi Sk. 53; barđi í hel þá Baldr ok Njǫrđ Sk. 179; *eodem modo* þau skatna vinr ok Skađi Hlt. 3; *nonnunquam unum tantummodo nomen pronomini apponitur, v. c.* þau Evam *(i. e. Adamum et Evam)* L. 43. — C) *Pron.* sá, sú, þat *cum particula relativa* es *(apud recentiores etiam* er *l.* eđ *l.* sem*) conjunctum viribus pronominis relativi fungitur; est itaque = is qui; qui.* — *Sæpe inter pronomen et particulam substantivum (l. adjectivum) aut nonnunquam etiam plura vocabula intercedunt; e. gr.* sá . . . (ɔ: fǫrnuđr), es fenguđ Hr. A. 13; sá mađr, er . . . Mhk. 8; sá . . . er Mhk. 28; Sk. 57; sá margr, er . . . L. 76; margur . . . sá . . . er Sk. 23; þann jarl, es . . . Vkv. 15; Mhk. 19; þann . . . sem Sk. 135; þeim *(dat. pl.)* . . . sem . . . Sk. 19; hvert þat sinn, er . . . L. 81; þat spjót, sem . . . Sk. 143; þau . . . tíđa flaustr, es . . . Edr. 25. *Sæpe particula relativa pronomen proxime sequitur, v. c.* sá es Kkm. 22; sá'r L. 6. 98; sá'đ L. 9; sá, sem Sk. 21. 78; þann, er Mhk. 26; þeim *(dat. sg.)* es Bgl. 2; đeim *(propter concentum vocum pro* þeim*)* es G. 41; þeim er Mhk. 14; þeim 's Mhk. 24; þess 's *(gen. sg. m.)* Vkl. 18; G. 43. 46. 56. 67; Isl. 4; þeir, sem . . . Sk. 182; þeim, es *(dat. pl. m.)* Jdr. 18; þá 'r (= *quam*) L. 7. 64; þeirri 'r L. 24; þær es G. 64; þeim *(dat. pl. f.)* er L. 48; þat er L. 10. 13. 15. 18. 21. 23. 67. 76. 83; þađ, er Sk. 98; þess *(gen. sg. n.)* 's Mhk. 1; þess er Mhk. 28. *Ubi* sá es *cum conjunctivo conjungitur, vertendum est = talis qui . . .; talis ut . . .: v. c.* aldri var sá mađr, er ek næsta hræddumst *(conj.)* L. 41; *eodem modo* sá . . . at Sk. 97; þann niđ, es . . . sé Snt. 16; stilli þann, es anni R. 32; L. 21. 64. — *Part. rel.* er *interdum omittur; vid. s. v.* er! — D) *Neutr.* þat *pro conjunctione* (= at) *sumendum est in* heyrđak svá þat hugreynandi Hœnis flaug Hlg. 12 *(cfr annot. Gislasonii in* Njála *II 203, not. 160).*

sá (sera *l.* søra *l.* sáða, sáinn). *v., serere;* sáði hafglóð *aurum dissevit, dispersit* R. 12.

Sága, *f. pr., dea ex genere Ansium;* dólga Sága *dea pugnarum* = Hildr *l.* hildr (= *pugna);* dagráð dólga Ságu *occasio pugnæ faciendæ* Vkl. 21.

sál, *f., anima;* sál at bœta Edr. 12; Edr. 28: sálin berist um L. 75; vertu nálæg minni sálu L. 86; fyr kristnum sálum L. 88.

sár, *m., hama; vas grande;* sár gólfhǫlkvis *hama cubiculi dormitorii, i. e. lectus;* gǫrva gyrðan sá gólfhǫlkvis *lectum circumdare* Rdr. 5.

sár, *n., vulnus;* sárs logrunnar Hrfm. 9; sár en iðri Edr. 28; dreyrug sárin L. 87; L. 71. 91; Sk. 201; ór sárum Kkm. 7; Bdr. 9; átján hundruð sára Sk. 144; Hlg. 20; Vkv. 2; Kkm. 21; Bdr. 11.

sárgýmir, *m., mare vulneris; i. e. cruor;* Hkm. 7.

sárjǫkull, *m., stiria vulneris;* sárjǫkull geima *stiria vulneris maris, i. e. stiria cruoris l. cruentans — ensis, gladius (propter splendorem, quem cum stiria gladius communem habet);* þrymsvellir sárjǫkuls geima *prœliator* Isl. 14.

sárliga, *adv., acerbe; crudeliter;* meiða ehn sárliga G. 40.

sárr, sár, sárt, *adj.* — 1) *saucius;* gramr mun sárr Efdr. 19; við sáran fót Mhk. 16; frá sárum tyggja Efdr. 24; sárir sukku niðr Efdr. 10; Hkv. 10; tungan sár *lingua saucia* Mhk. 12; L. 22; sveitin gǫrðist sár ok móð Sk. 156. — 2) *gravis, asper; urens; acerbus;* í sáran dauða L. 52; fyr Máríu grát hinn sára L. 57; með sárum sullum L. 77; sárar nauðir Sk. 191; með sárum syndum L. 19; sárra súta sverði L. 56; sárast mein Mhk. 10. — *Neutr.* sárt *pro adv., acerbe, crudeliter;* leika sárt við ehn Isl. 20; svíða sárt *acerbe dolere* L. 84.

sás, sús, þaz *(pro* sá es, sú es, þat es *ita scriptum per* bragarmál, *de qua re cfr I 172 § 5), pron. rel.; qui, quæ, quod; nom. m. sg.* sás *(is, qui l. quem l. cui l. cujus)* Yt. 28. 49; Hlg. 7; Hkm. 14; Snt. 4. 15; Efdr. 12; Bgl. 4. 12; *cet. cet.;* sás *cum conjunctivo* Vkl. 6. 10; *acc. m. sg.* þanns *(eum, qui l. quem l. cui l. cujus)* Hkv. 5; Hlt. 11; Snt. 19; Efdr. 27; Edr. 27; G. 7. 38. 45. 50; Mhk. 28; Isl. 23; Hr. S. 19; *dat. m. sg.* þeims *(ei, qui etc.)* Hlt. 15; Hdr. 6; Vkv. 4; Bgl. 1. 12; R. 2; G. 23; *nom. pl. m.* þeirs Bj. 2; Hkv. 21; Vkv. 2; Kdr. 7; G. 59; Mhk. 19; *acc. m. pl.* þás Isl. 2. 4; *dat. m. pl.* þeims Hkv. 20; G. 61; *nom. f. sg.* sús Hfl. 4; G. 6; *acc. f. sg.* þás Hlg. 1. 9; Vkl. 3; *gen. f. sg.* þeirars G. 2; *acc. f. pl.* þærs R. 25; *nom. l. acc. sg. n.* þaz Snt. 12; Bgl. 13. 14; Hr. A. 6. 14; *cet. cet.; dat. sg. n.* þvís Hkv. 3; *nom. l. acc. n. pl.* þaus Bgl. 5. 7; G. 51. 57; *dat. pl. n.* þeims Hkv. 1.

sátt, *f., reconciliatio; pax; concordia;* sáttar gørð *pactio de reconciliatione* Mhk. 10; *sæpissime in pl., e. gr.* samr á sáttir Jdr. 24; halda sáttum Snt. 17; sátta rof *fæderum violatio* Edr. 15.

sáttr. *adj., concors; reconciliatus;* sitja sáttir saman Jdr. 40; þú gerir þá sátta Sk. 50. 89.

seđja (sadda), *v., saturare;* bragnar sǫddu snóka dýnflóka Hrfm. 9; *reflex.* ylgr saddisk Isl. 11; úlfar sǫddusk R. 6.

seđr. *adv.* (= senn); *subito, repente;* Hlg. 15.

sefa (ađ), *v., tranquillare, placare;* til seinn at sefask *i. e. ad reconciliationem tardior* Mhk. 14.

sefgrímnir, *m. hircus junceti, i. e. lupus;* sefgrímnis mágar *affines lupi* (ɔ: *Fenreri*), *i. e. gigantes;* Þdr. 4.

sefi, *m., animus;* geta sér slíkan sefa *similem indolem animi sibi comparare* Hkm. 19.

seggjandi. *part. præs. verbi* *seggja *dicere, præcipere;* seggjandi *qui præcipit, præceptor; dux;* at móti seggjǫndum sagna *obviam ducibus agminum (de diis)* Hlg. 2.

seggr, *m., vir; vir ensiger; nom. sg.* seggr Efdr. 24; Bgl. 14; G. 24. 67; Isl. 12; L. 92; seggrinn Sk. 41. 98. 146; *acc. sg.* segginn Sk. 45; *dat. sg.* seggnum Sk. 20; *gen. sg.* seggs G. 59; *nom. pl.* seggir Hkv. 11; Efdr. 19; Kkm. 13; Mhk. 20; Hátt. 72; L. 58; Sk. 21. 39; *acc. pl.* seggi Gldr. 5. 7; Bdr. 7; Isl. 15; Sk. 19. 28; *dat. pl.* seggjum Edr. 7; G. 23; Bdr. 1; L. 70; Sk. 30. 187; *gen. pl.* seggja Efdr. 7; Edr. 19; Bdr. 4; Jdr. 9.

segi, *m., offa;* laust sega *(dat.) offam (ferri candentis) conjecit* Þdr. 15.

segja (sagđa), *v.* — 1) *dicere; eloqui, enuntiare;* ek segi rétt, at . . . L. 59; segik eigi, at . . . Jdr. 11; engill segir, at . . . L. 30; Sk. 115. 118; *(diabolus)* segir, at "Eva! svara . . . L. 16; hildingr segi mér. ef . . . S. S. 3; segi hverr Máríu hennar vess L. 99; Eysteinn! segiđ, hvé brag leystak G. 71; seg þat Márju meyju L. 24; þeir sǫgđu at ódæmin kæmi L. 61; þótt þjóđ annat segđi Snt. 12; đvílíkt sem andinn segđi orđin slík af tungu L. 39. — 2) *narrare;* segja frá ehu Hkv. 1; segja Óđni, at . . . Hkm. 13; segja fremr *plura narrare* Hfl. 7; frægr siđr 's at segja til slíks Efdr. 3; segja hilmis hegju R. 23; G. 64; Jdr. 34; segja mér fréttir Sk. 93; segik frá Haraldi Hkv. 1; ǫldum segik, hvé . . . Hr. S. 3; seggr segir frá sárum tyggja Efdr. 24; dylja þess 's einnhverr segir Mhk. 1; segir frá, hvat *narrat quid* . . . Sk. 195; seggir segja hvárttveggja Efdr. 19; seg af berserkjum Hkv. 20; sagđi þat, at . . . Efdr. 22; ýtar sǫgđu *c. acc. et inf.* Jdr. 21; G. 49; hefk fregit, at konungr segđi sínn draum G. 15; G. 12; landvǫrđr vas sagđr mér lýđum firđr ok láđi Efdr. 20; Mhk. 21; men hafa sagt, at . . . G. 35; Sk. 39; sagt vas, at . . . Jdr. 16. 17; sagt er frá hvé . . . Mhk. 25; happsdáđir Óláfs hǫfum sagđar jǫfra kyni G. 70. — *Reflex.* drengrinn segist (= segir sik) hafa sótt heim seggi Sk. 19. — 3) *pronuntiare; promulgare;* jafnan segir enn ríkri ráđ Mhk. 23; sǫgđu upp lǫg Efdr. 8.

segl, *n., velum navis;* snara segl við húna Jdr. 33; und búnu segli Hr. S. 15; Hr. S. 14; blá segl Kdr. 7; hlaða seglum Hr. S. 6. — Saums segl *velum clavis distinctum, i. e. clipeus; gen.* segls Rdr. 5. — Hlakkar segl *clipeus;* ór Hlakkar seglum *e clipeis* Vkl. 2.

seiðr, *m.* — 1) *incantatio magica.* — 2) *cantus; strepitus;* lǫgðis seiðr *pugna;* eljunfróðr lǫgðis seiðs Gldr. 8.

seil *f., funis; lorum;* skaunar seil *lorum cinguli* Þdr. 9; grundar seil *lorum terræ flexuosum, i. e. serpens; gen.* seilar Isl. 2.

seimfarri, *m., ignis* (farri, *m., ignis*) *pugnæ* (seimr = *sonitus,* ɔ: *armorum, i. e. pugna*), *i. e. gladius* seimfarra snerra *impetus gladiorum crepantium, i. e. pugna, et* snarr seimfarra snerru *pugnax, bellicosus;* Isl. 27.

seimr, *m.* — 1) *aurum (quia ductile est);* Óðinn gefr þér auð ok seim Sk. 50; seims skerðir *vir liberalis* Ódr. 8; seima sneiðir *id.* Hátt. 71; seima stiklir *id.* Hr. S. 4; seima lundr, viðr, þollr *id.* Hr. S. 2; Sk. 92. 145. 199; seima Guðr *i. e. femina* Jdr. 6. — 2) *soni finalis productio; sonitus continuus; ideoque* í ǫrva seim *in sonitu sagittarum, i. e. in pugna* Sk. 147.

seimþiggjandi, *part. compos., qui aurum accipit, i. e. vir;* G. 48.

sein, *f., tarditas; impedimentum; mora;* aldri láta sein at munni *i. e. linguæ moderari non posse* Mhk. 24.

seinn, *adj., serus; tardus;* eyvit týr þótt skyndi seinn Mhk. 12; til seinn at sefask Mhk. 14; seinir af því minni *i. e. tendres hujus memoriæ* Bgl. 4. — *Neutr.* seint *pro adv., sero;* Sk. 44.

selja (**selda**), *v., vendere; tradere;* niðja steypir selr bróður hrør við baugum Snt. 15; selr út fǫðurleifð ehm *tradit res paternas alicui* Bgl. 14; (Júðas) seldi mildan guð sveitum L. 48; velr at selja fornyrðin í kvæði *archaismos in carmine promendos eligit* L. 98.

Seljupollar, *m. pl. pr., locus quidam in ora Francogalliæ (?) situs:* í Seljupollum Vkv. 13.

sem, *conj. comparativa et part. relativa.* — A) *Conj. comparativa et vi quidem modali:* 1) *ut; sicut; quemadmodum. Enuntiationem primariam accuratius definit enuntiatio secundaria a particula* sem *incipiens et verbum in indic. habens. Nonnumquam part.* sem *voci antecedenti* svá *respondet, v. c.* svá fór þat, sem fjandinn hugði L. 16; *sæpissime tamen* svá *omittitur, e. gr.* Áláfr lét sverðþing háit verða, sem ferk máli Vkv. 7; varla sýnisk alt, sem er Mhk. 17; Vkv. 10; G. 65; L. 8. 13. 17; Sk. 10. — 2) *prout;* hǫfum unnit mærð, sem kunnum *(i. e. pro viribus)* G. 71; svá kǫllum vér ráð sem gefask *(i. e. pro eventu)* Mhk. 14. — 3) sem *sequente conjunctivo = ut si; tamquam si;* svá *vel antecedente vel omisso, e. gr.* svá lét, sem letti Rdr. 9; þykki mér, sem . . . nálgist L. 39; og ðvílíkt (ɔ: var) sem andinn segði L. 39. *Sic modus conjunctivus semper usurpatur in fictis comparationibus et similitudinibus et in ejusmodi enuntiatis, ubi de iis, quæ tantummodo cogitata sunt, sermo*

est; e. gr. svá beit . . . sem brygði Hkm. 5; brautin var svó breið, sem borgarstræti væri Sk. 66; sem vísi kœmi Em. 1; Em. 2; sem rǫðull renni eða vitar brenni Hr. A. 8; vas sem . . . gingi G. 55; vasat sęm konur bæri vín Kkm. 18; Kkm. 20; Mhk. 1. 11; Hr. S. 15. 18; L. 80. 92; Sk. 109. 132. 133. 184. *Rarissime in ejusmodi structuris indicativus usurpatur, e. gr.* sem þá 'r geislinn brár í gegnum skygnast glerit L. 33. *Pro conjunctivo etiam infinitivus cum* sem *construi potest, e. gr.* vasat sem leggja brúði í bing Kkm. 13; vasat sem kyssa unga ekkju Kkm. 20. – 4) *ut; tamquam; verbum enuntiationis comparativæ, a particula* sem *incipientis, omittitur, qua quidem re enuntiatio primaria et secundaria in unam confunduntur: e. gr.* hann sǫktist sem blývarða (ɔ: sǫkkvist) L. 9; þat var sem kveisuflug (ɔ: er) Mhk. 4; Gabriel leið sem geisli sólar (ɔ: líðr) L. 27; glóa sem gull (ɔ: glóar) Sk. 68; Bj. 6; Hlt. 16; Hfl. 21; Snt. 4; Mhk. 5; L. 16. 25; Sk. 8. 14. — 5) sem *c. superl.* = *quam c. superl., apud Latinos, qui usus etiam ex brachylogia quadam ortus est, e. gr.* tem með líknar vendi tendrat brjóst sem optast (ɔ: þú mátt) L. 81; sem vænst G. 60; sem skjótast L. 47. — 6) *vi fere copulativa* = *cum; et; non minus — quam; sueth.* så wäl som; *e. gr.* lát auman svá sem sælan njóta laga *in str. I 140;* hendr sem fœtr Rdr. 4; á Háleygi sem á Hólmrygi Hkm. 3; nú sem áðan Vkl. 9; hér sem hvar Hfl. 14; fótar ok tungu sem augna G. 61; hvers sem annars *omnium et singulorum* L. 71; R. 11; Jdr. 3; L. 10. 93. 94. — B) *Particula relativa; e. gr.* leyfði alt, sem konungr krafði Edr. 14; mál, sem innik G. 7; alt, sem æstir G. 18. 21. *cet.;* dísir, sem Óðinn hefr mér sendar Kkm. 29; á sǫmu stundu, sem . . . L. 9; sá sem . . . Sk. 21. 78; *cfr.* L. 26; Sk. 6. 48. 110. 135. 140. 143. 177. 182. 200; þar sem *ubi* L. 9; *præpositiones postponuntur particulæ* sem, *e. gr.* sem . . . í = *in quo, ubi* Sk. 69.

semja (samða), *v., componere, constituere;* semk mærð *carmen condo* Hátt. 68.

senda (nd), *v.* — 1) *mittere;* send mér sanna gipt L. 80; stýrir sendi dóttur ehm Hr. S. 2; Hkm. 1; Hr. S. 18; Hrfm. 17; L. 11. 68; Sk. 46; dísir, sem Óðinn hefr mér sendar Kkm. 29; sjóli hefr sent þér rit Sk. 49. — *Refl.* sendast fram *provenire; e. gr.* ǫll lýða kind sendist fram af Adáms lendum L. 19; sú miskunn sendist fram af guðdóms hendi L. 23.

sendiboði, *m., nuntius;* L. 27.

sendir, *m., missor;* of allan aldr flotna sendis Bgl. 16.

senn, *adv., simul; unâ;* ǫll senn Vkl. 8; R. 4; allir senn L. 50; Sk. 28; bæði senn mey ok móður L. 34; *cfr* Kdr. 1; R. 30; L. 1. 100; *cum numeral., e. gr.* tvær íþróttir senn R. 25; R. 16. — *Cfr* seðr!

senna, *f., sermo; jurgium;* at vápna sennu *i. e. in pugna* Efdr. 2; at slíðrloga sennu *id.* Kkm. 12; at odda sennu *id.* Kkm. 17.

Serkir, *m. pl., Saraceni;* út með Serkjum *peregre apud Saracenos* Hr. S. 21.

serkr, *m., indusium; subucula;* bera hǫsvan serk hrísgrimnis Hlt. 8; él eggja kom á Hamðis serki *procella telorum infusa est indusiis Hamderi, i. e. loricis* Bdr. 4; (á) serkjum hringofnum Hkv. 19.

sess, *m., sedile; transtrum;* yngvi helt jǫfra sess *rex sedem regiam tenuit* Edr. 2; L. 7; í sess hjá mér Sk. 92; slögusk und sessa Hkv. 10.

sessi, *m., consessor; sodalis; amicus;* þjóðar sessi *amicus populi, i. e. rex; gen.* sessa Efdr. 2.

set, *n., cubiculum;* of set Rdr. 4.

setja (setta), *v.* — 1) *ponere; collocare;* hann setr svínit fyr sik Sk. 40; (hann) setr upp trúss meðal herða Sk. 42; Óðinn setr hann ei hjá sér Sk. 86; setr í skrá eht *literis aliquid mandat* Sk. 195; verk, er í einn stað settik *opus, quod composui* L. 96; setti hǫfuðkirkjur *templa cathedralia ædificavit* Edr. 25; settu skeiðr af hlunnum *naves deduxerunt* Hr. S. 3; settu fyr *(prætenderunt)* hóf skotnaðra Þdr. 6; flærðum settr *fraudibus imbutus* L. 17; settr yzt við gátt Sk. 85; lét erkistól settan Edr. 27; á settum tíma *stato tempore* L. 23. — 2) *comprimere;* setja etjulund jǫfra *furorem regum comprimere* Vkl. 1. — 3) *adstringere; impers. c. acc. obj., e. gr.* setr kvarða *adstringitur limbus bracarum (sequente* at *c. dat. pers.)* Sk. 41. — *Reflex.* setjask *considere;* hann sezt niðr *consedit* Sk. 145; Sk. 77; ǫrn settisk Hlg. 2; *eodem modo vi translata* kostnaðrinn sezt at mér *sumptus ad me pervenit, i. e. mihi est sumptui* Sk. 105.

setr, *n., sedes, domicilium;* setr heilags siðar sólar *(cfr I 146) habitaculum Christi, i. e. cælum* G. 3; ríkri skǫtum Gandvíkr, Iðja setrs Þdr. 2; Þdr. 8; randa reyrar setr *sedes gladii, i. e. scutum, et* rýrir randa reyrar setrs *bellator* Hr. A. 15; hirðir orma setra *(i. e. auri)* Sk. 86.

setrverjandi, *part. compos., defensor fundi aviti; pl.* setrverjendr Yt. 6.

sex, *num. card., sex;* R. 18; Edr. 30; G. 54; Kkm. 11; L. 10. 36. 68.

sextán, *num. card., sedecim;* Vkl. 24; Isl. 20.

sextigir *l.* **sextigi** *num. card., sexaginta;* nú er ek sextigi vetra Sk. 94.

seyðir, *m., ignis;* bera mat á seyði Hlg. 2.

sér, *vide* sik!

sérhverr, *pron., pro se quisque;* Snt. 17.

sétti, *num. ord., sextus;* enn sétti Em. 8; en sétta atsókn Vkv. 6.

siðforn, *adj., veteri religioni deditus;* siðfornir *pagani* Jdr. 7.

siðr, *m.* — 1) *mos, consuetudo;* frægr siðr 's til slíks at segja Efdr. 3; sýndr er honum siðrinn vórr Sk. 181. — 2) *probitas; boni mores;* siðunum spilla L. 9; fátt er þat, er siðuna váttar L. 76. — 3) *religio;* sól heilags siðar *sol sanctæ religionis, i. e. Christus* G. 3.

siđuna, *adj. indecl., qui consuetudine delectatur;* sverđs siđuna *qui gladii ratione agendi gaudet; prœliator; nom. pl.* siđuna Þdr. 11.
siđvandr, *adj., honestus, probus;* siđvandr herlundr R. 9.
Sif, *f. pr., Sifa dea, conjux Thoris;* Sifjar svarđfestar *coma Sifæ, i. e. aurum (cfr SnE, AM I 340)* Bj. 4.
Sigarr, *m. pr., rex quidam, qui Hagbardum suspendio necavit; idioque* jór Sigars = *patibulum* Hlt. 6.
sigdeilir, *m., qui pugnam decernit; bellator;* sól skein of snotran sigdeili Hrfm. 3.
Sighvatr, *m. pr., poëta Islandus, in cohortem prœtoriam Olavi Sancti receptus;* Bgl. 9; G. 12; *gen.* Sighvats Bgl. 17.
sigla, *f., arbor navis; mâlus;* siglur saums segls naglfara *mâli clipeati, i. e. prœliatores* Rdr. 5.
sigla (ld), *v., navigare;* sigldum vér sex dœgr Kkm. 11.
Sigmundr, *m. pr., filius Volsungi et pater Sigurdi Fafnericidæ;* Em. 4.
signa (ađ), *v.* — 1) *consecrare; benedicere;* bađ guđ signa hans líf Sk. 33; signi guđ ykkr báđa Sk. 118; signat ljós *lux fausta, beata* L. 63. — 2) *cruce se signare;* hann signdi sik Sk. 44.
Signý, *f. pr., filia Sigaris regis;* Signýjar verr *maritus Signyæ, i. e. Hagbardus, qui suspendio necatus est;* Yt. 17.
sigr, *m., victoria;* sigr grams ens digra vas þér skaptr Hr. A. 13; hljóta sigr Gldr. 7; Þdr. 18; G. 30; hverr vann sigrinn? L. 62; ráđa sigri Gldr. 5; R. 3; þú tókt viđ sigri meira *majore victoriâ potitus es* Hr. A. 14; Em. 6; R. 17; Edr. 23; G. 31; Jdr. 8; L. 26. 32 *cet.* 67; sigrs valdari Edr. 8; Kkm. 15.
sigra (ađ), *v., superare;* sigrandi páfugls prýđi *splendorem pavonis superans* L. 27.
sigrflaust, *n., navis victrix; dat. pl.* sigrflaustum Hrfm. 1.
sigrgjarn, *adj., victoriæ cupidus;* R. 31.
sigrhafandi, *part. compos., victoriam obtinens; victor; pl.* sigrhafendr Yt. 48.
sigrhǫfundr, *m., auctor victoriæ, i. e. Oden;* Snt. 21.
sigrmagnađr, *m., victoriam augens;* sigrmagnađr bragna *victoriam viris concilians* Hrfm. 12.
sigrmætr, *adj., victoriâ clarus;* enn sigrmæti Hrfm. 17.
sigrþollr, *m., arbor pugnæ; prœliator, vir;* stillir barg sigrþoll R. 28.
sigrunnr, *m., frutex pugnæ, i. e. prœliator;* und sigrunni svinnum Vkl. 17; Hdr. 7.
Sigtryggr, *m. pr., rex Dublinensis, cui cognomen erat* Silkiskegg; S. S. 1.
Sigurđr, *m. pr.* — 1) *heros in fabulis inclitus, cognomine* Fáfnisbani; *in* Skíđa-ríma *appellatus* Sigurđr sveinn; Sk. 85. 180. 182. 185. 186. — 2) *rex Daniæ, cognomine* Hringr, *pater Ragnaris*

loðbrókar; *nom.* Sigurðr Sk. 154; Sigurður Sk. 80; *gen.* Sigurðar Rdr. 2; Sk. 155. — 3) *dynasta Hladensis; acc.* Sigurð Hlt. 11; *dat.* Sigurði Sgdr. 2. — 4) *rex Norvegorum, filius Haraldi Gillii;* G. 8. — 5) *rex Norvegorum, cognomine* Jórsalafari, *filius regis Magni Nudipedis;* Sigurðr enn ellri G. 69. — 6) *Vesetii filius, frater Buii; dat.* Sigurði Jdr. 9.

Sigvaldi, *m. pr., filius Strutharaldi, dynasta Jomensis;* Jdr. 9. 24. 33; *acc. et dat.* Sigvalda Jdr. 12. 13.

Sigyn, *f. pr., uxor Lokii; gen.* Sigynjar Hlg. 7.

sik, sér, sín, *acc., dat., gen. pronominis reflexivi.* — *Acc.* sik, *e. gr.* þryngva jǫrðu und sik Gldr. 6; fylkir framði sik Edr. 20; hefr sik út *exit* Sk. 103; Hr. A. 14; G. 20. 62; Mhk. 3. 10. 27; Isl. 25; L. 20; Sk. 39. 40. 44; *præpos. postposita* kveðit sik á Sk. 3. — *Dat.* sér; Yt. 25; Hlg. 4; Hkm. 19; S. S. 3; Edr. 8. 26; eitt vas sér þaz *res singularis erat, quod* . . . Edr. 29; G. 20. 48. 66; Jdr. 11. 13. 27; Mhk. 12. 15. 18. 25. 27; Isl. 7; L. 6. 7. 8. 18. 21. 31. 55; Sk. 10. 13. 23. 42. 78. 86. 92. 127. 129. 137. 194; *cum vocibus partem quandam corporis significantibus dativus* sér *construitur, e. gr.* af fingrum sér *e digitis suis* Bdr. 10; í hǫnd sér Bdr. 11; *eodem modo* á belti sér Sk. 39. — *Gen.* sín, *e. gr.* snúa til sín Mhk. 28; ríða til sín Sk. 47; hafa til sín Sk. 48; kallar til sín Sk. 102.

siklingr, *m., rex;* siklingr ýtti flota Hr. A. 6; G. 14. 63; Kkm. 5; of viða sikling Yt. 1; Yt. 33; ór siklings hendi Hkm. 5; Efdr. 24; Edr. 31; G. 67.

silfr, *n., argentum;* gorva róðu skreytta silfri ok golli G. 34; L. 48.

silfrvafiðr, *part. compos., argento revinctus;* (á) sverðum silfrvǫfðum Hkv. 19.

silki, *n., bombycinum;* brúna grundar silkis sími *i. e. frontale sericum* Vkl. 7.

silkihrund, *f., dea* (hrund = *Bellona*) *sericata, i. e. femina;* hjá kátum silkihrundum Sk. 3.

Silkiskegg, *n. pr., 'barba bombycina': cognomen Sigtryggii, regis Dublinensis; S. S. in tit.*

silkitreyja, *f., subucula serica; gen.* silkitreyju Sk. 186.

Silund, *n. pr., Selandia, insula Daniæ;* til slétts Silunds Kdr. 3.

Sinfjǫtli, *m. pr., filius Sigmundi regis;* Em. 4.

Singastein, *m. pr., scopulus quidam, ubi Lokius et Heimdallius de torque* Brísingamen *certarunt;* at Singasteini Hdr. 2.

sinn, sitt *apud recentiores pro* sínn, sítt *q. v.!*

sinn *l.* sinni, *n., tempus; momentum temporis;* annat sinn *iterum* R. 18; í sinn et fimta *quinta vice* R. 31; efsta sinn *postremum; ultima vice* R. 15; hvert sinn L. 81; eitthvert sinni L. 53; hverju sinni *quavis vice* R. 3; at sinni *eo tempore, ea vice* Kkm. 8; L. 68; Sk. 165; fyrsta sinni Vkv. 1; ǫðru sinni Yt. 24; Vkl. 11; í ǫðru sinni L. 70; þriðja sinni R. 21; fjórða sinni Vkv. 4; sjaunda sinni

Vkv. 7; tólfta sinni Vkv. 12; mǫrgu sinni *sæpissime* R. 14; fimm tegum sinna *quinquagies* Kkm. 28; sex at sinnum *sexies* L. 36; tíu sinnum *decies* L. 67.

sinna (nt), *v., ire, proficisci;* sinna með úlfs algífris lifru *cum Hela proficisci, i. e. mori* Rdr. 9; varð út at sinna Hr. S. 12.

sinni, *m., socius; comes;* Aðils of sinnar Bj. 1.

sinni, *n.* — 1) *iter; comitatus;* með ýta sinni *cum comitatu virorum, i. e. cum comitibus* Þdr. 9; vas á sinnum *i. e. comitabatur* Hkv. 8. — 2) *auxilium; studium;* þjóða sinni erumka þekkt *studium hominum erga me injucundum est* Snt. 17.

sinnjor, *m., dominus* (*cfr gall.* seigneur): sinnjor Nóregs *rex Norvegiæ; cfr str. in I 140 all.*

sitja (sat, setinn), *v., sedere;* inni at sitja *sub tecto otiosum sedere* Hkv. 6; sitja at Jómi *sedem in arce* Jómsborg *habere* Jdr. 6; sitja sáttir saman *concordes considĕre* Jdr. 40; sitja í frið Sk. 28; Þórr sitr í reiðu Sgdr. 3; konungr sitr á stóli G. 5; Sk. 71. 73. 78. 79. 80: vel hefr hinn er sitr of sitt *bene gerit is, qui in suas res intentus est* Mhk. 22; kempur sitja Sk. 70; sat á horni bjarga Hkv. 2; sat at Jórvík *Eboraci sedem habuit* Kdr. 11; L. 27; eigi sátuð í kyrðum *haud quietus mansisti* Hr. S. 5; sátu dǫglingar Hkm. 9; mér virðist, sem Adám sæti miklu hærra L. 43.

sía, *f., scintillula e ferro candefacto emissa;* síu lyptisylgr Þdr. 16.

síð, *adv.* — 1) *sero;* síð aptans *pervesperi* Bgl. 15; Isl. 17. — 2) *tandem;* Hrfm. 17. — *Compar.* síðar *serius, post, posterius;* muni síðar G. 23; fám vikum síðar *paucis post hebdomadibus* G. 37; fimm mánuðum ok fjórum síðar L. 33; fyrr né síðar *neque antehac neque postea* L. 34 — *Vocabulum* síð *reapse est subst. fem. generis; plur.* síðir *exstat tantummodo in locutione* of síðir = *tandem;* Edr. 21.

síða, *f.* — 1) *latus corporis humani;* af Adáms síðu L. 13; Sk. 42; at báðum síðum L. 40. — 2) *litus; ora maritima;* Bálagarðs síða Vkv. 3; fyr Kinnlima síðu Vkv. 5; Edr. 24; Hr. S. 11.

síðan, *adv., postea, deinde;* Yt. 48; Hlg. 6. 9. 12; Vkl. 6. 15; Þdr. 11; Vkv. 1. 10; Bgl. 4; Hr. A. 3. 6. 14; R. 4. 5. 6. 7. 9. 23. 27. 30; Edr. 5. 11. 31; G. 16. 17. 20. 26. 36. 38. 41. 44. 50; Kkm. 5. 21; Jdr. 7. 10. 13. 21. 37; Hr. S. 4. 6. 7. 11. 19; L. 6. 8. 11. 12. 13. 19. 63. 67. 82; Sk. 40. 45. 67. 146.

síðans (= síðan es), *conj., postquam;* Snt. 10.

síðr. **sízt**. *adv. compar. et superl., minus, minime.* — *Comp.* hóti síðr *aliquanto minus* Mhk. 1; at síðr *eo minus* Mhk. 16. — *Superl.* sízt *minime* Mhk. 13; Sk. 120.

síðr, *adj., grandis; demissus;* ristir mikla lengju ok síðu Sk. 27; síðar brynjur *loricæ demissæ* Isl. 10; miklar hendr ok síðar Sk. 8.

Síðu-Hallr, *m. pr., vir Islandus;* Isl. 22. — *Cfr* Hallr!

síðusár, *n., vulnus lateris;* af síðusári Krists L. 5.

síga (sé *l.* seig, siginn), *v., labi, sensim cadere;* lét sígask ofan *se demisit* Hlg. 4.
sími, *m., funiculus;* silkis sími brúna grundar *frontale sericum;* geymir silkis síma brúna grundar *custos vittæ bombycinæ, i. e. vir princeps* Vkl. 7.
sínn (*l. apud recentiores* **sinn**), sín, **sítt** *l.* **sitt**; *pron. poss; suus.* — *Acc. sg. masc.* sínn Yt. 6; Hlg. 16; Hlt. 9; G. 15. 31. 48; sinn L. 9. 52. 67. 68; Sk. 162; *dat. sg. m.* sínum Rdr. 8; Yt. 8; G. 28. 30; Jdr. 17. 33; L. 7; Sk. 126. 135; *gen. sg. m.* síns Vkl. 3; O. S. 1; Isl. 5. 7. 17; *acc. pl. m.* sína G. 63; Jdr. 38; *gen. pl. m.* sínna Jdr. 10; *acc. sg. f.* sína Bj. 3; Hkv. 15; Bgl. 14; Jdr. 24; Hr. S. 2; L. 28. 52. 84; Sk. 22. 104. 114; *dat. sg. f.* sinni L. 99; Sk. 125. 171; *gen. sg. f.* sinnar L. 42. 74; Sk. 12; *acc. pl. f.* sínar G. 23; L. 70; *nom. l. acc. sg. n.* sítt Vkv. 2; Kkm. 22; sitt Mhk. 10. 22; L. 56; Sk. 165. 198; *dat. sg. n.* sínu Yt. 40; Jdr. 25; Hr. S. 7. 17; L. 6; *nom. et acc. pl. n.* sín G. 14. 19; L. 51. 57 *cet.*; L. 64; Sk. 109; *dat. pl. m., f. et n.* sínum L. 4. 9. 47; Sk. 18. 12. — *Neutrum* sítt *pro pron. pers.* sik *usurpatur* Kkm. 27, *ubi* láta sitt kyrt vesa = láta sik kyrra vesa [*cfr ea, quæ ad* Hávamál 130 (*in ed.* *Buggii str. 129*) *in libro, qui* Om Ordfogningen i den äldre Eddan (*Lundæ 1865*) *inscribitur, annotavi*]. — *Apud recentiores pronomen* sinn *substantivo postpositum, terminatione nonnumquam caret, e. gr.* úr garđi sín (*pro* sínum Sk. 14; í skreppu sín (*pro* sína) Sk. 164; af skæđum sín (*pro* sínum) Sk. 38.
síz *l.* **sízt** (= síđ es), *conj., postquam; c. ind.* Hkv. 4; Hkm. 21; Snt. 19; G. 3, *ubi tamen pro* síz *potius legendum est* siđar, *de qua re cfr I 146.*
sjaldan, *adv., raro;* Bgl. 16; Mhk. 22. 25; Isl. 26.
sjaldgætr, *adj., insolens; novus;* sjá urđr þótti sjaldgætust Yt. 40.
sjaldstundum, *adv., raro;* R. 35.
sjau, *num. card., septem;* Vkl. 7. 14; Sk. 41.
sjaufaldr, *adj., septemplex; gen. sg. m.* sjaufalds L. 27. 80.
sjaundi, *num. ord., septimus;* sjaunda sinni Vkv. 7.
sjá, *pron. dem. m. et f. nom. sg.* (= þessi); *hic, hæc; ille, illa.* — *Masc.* sjá halr Hlt. 8; sjá fundr G. 32; sjá mađr L. 12; *fem.* sjá urđr Yt. 40; geipun sjá Mhk. 1; sjá atfrétt Mhk. 29.
sjá (sá, sénn), *v.* — 1) *videre; conspicere;* sjá hjálm slitnađan Kkm. 13; sjá, hversu Kkm. 21; Mhk. 5; L. 37; Sk. 37; þat fall sék Rdr. 7; sék far á hlýri Hlg. 1; þú sér hǫlda tólf Sk. 83; enn of sér, es . . . Hlg. 14; sér á gerđum þeira, at . . . Hkv. 19; Em. 6; Þdr. 7; Hátt. 77; sák verđung falla Bgl. 1; Kkm. 8. 14. 17. 18. 20; Viđrir sá, hvar . . . Hfl. 3; Ullr sá stođ Vkl. 13; Vkl. 21; Efdr. 18; Edr. 10; Hrfm. 2; (hon) sá dróttin hanganda L. 56; Sk. 82. 91. 175. 180; þann hoddabrjót sám vér G. 37; sá vé ríđa *viderunt vexilla circumferri* Bdr. 9; sáu bróđur fara Hkm. 2 (*ex emend.*);

þeir sáu stóran hólk Sk. 192; dǫglingr vas sénn skrýddr R. 31; eldr vas sénn Hr. S. 14. — 2) *intelligere; animadvertere; sentire;* sjá glym járna Jdr. 7; sék, at engi . . . fái L. 26; L. 64; hann sér, at . . . L. 47; sjám vér hans of hugi Hkm. 15; (ðit, *i. e.* þit) sjáið mik ǫllu varða, at . . . L. 96; raun þess vas sén Isl. 22. — *Cum præpp., v. c.* sjá á ehn *aliquem visere* Hkm. 13; sjá við ehu *ab aliqua re cavere, e. gr.* sjá við snǫrum Mhk. 22; engi of sér við ǫllum rokum Mhk. 19; fæstir sjá við prettum L. 43.

sjálfboðinn, *part. compos., qui ultro venit et benevole accipitur; certus conviva;* sjálfboðinn skaltu í sess hjá mér Sk. 92; *c. dat.* hann lét sjálfboðit Skíða Sk. 30.

sjálflopta, *adj. indecl., ultro allevatus;* Þdr. 9.

sjálfr, *adj. pron., ipse; nom. sg. m.* sjálfr Yt. 40; Em. 8; Snt. 11. 16; Mhk. 8; L. 15. 21. 36. 64; Sk. 183; sjálfur Sk. 26. 115; *acc. sg. m.* sjálfan Hkm. 13; Mhk. 10; L. 56; Sk. 33. 129; *dat. sg. m.* sjálfum Edr. 30; *nom. pl. m.* sjálfir Hkm. 17; L. 59; *nom. sg. f.* sjálf L. 31. 42. 67. 95; *dat. sg. f.* sjálfri Hr. S. 9; *dat. pl. f.* sjálfum Kkm. 15; *nom. l. acc. sg. n.* sjálft L. 27. 83; Sk. 41.

sjár, *m., mare;* deila við sjá Mhk. 13; girnask í sjá Mhk. 27.

sjávarrok, *n., tempestuosa aquæ diffusio;* Suðra sjávarrok *spuma maris Sudrii nani, i. e. poësis* Sk. 203 *(cfr SnE, AM I 244 cet.).*

sjóða (sauð, soðinn), *v., coquere;* áttruðr Suðra laust sega soðnum í gin Þdr. 15.

sjóli, *m., rex;* Sk. 49.

sjón, *f., visus; oculorum sensus;* seggr fekk sjón G. 24.

sjónbraut, *f., via visûs, i. e. oculus;* strauk sínar sjónbrautir G. 23.

sjór (= sær), *m., mare;* fyr ofan sjó O. S. 4; á brǫttum sjó Sk. 55.

sjóvarbelti, *n., zona oceani;* um sjóvarbelti L. 10.

sjúkr, *adj., ægrotus;* hann lá sjúkr Sk. 201.

sjǫt, *n., sedes, habitaculum; cœtus;* sjá á sjǫt goða Em. 6; á ýta sjǫt *in sedem hominum, in terram* Hkm. 20; of manna sjǫt Hfl. 20.

skaði, *m., noxa, damnum;* skaða bótir R. 30.

Skaði, *f. pr., conjux Njordii dei, filia Thjassii gigantis* Hlt. 3.

skaf, *n., ramentum, velut cortices derasi et simil.; pl.* skǫf Hlg. 13 *(ubi alii legunt* skǫpt).

skafa (skóf, skafinn), *v.* — 1) *scabere, radere;* eik hefr þaz af ǫðrum skefr Mhk. 26; Niðjungr skóf af haugi horn Mhk. 8; skófu skǫpt *(l. potius* skǫf) *ligna (l. ramenta) deraserunt* Hlg. 13. — skafa af *abradere, e. gr.* hann skefr ofan af skæðum sín Sk. 38. — 2) *levigare, dolare;* skreytir stafna skafna *proras politas ornat* Hátt. 73.

skafl, *m., cumulus;* jarðar skafl *cumulus terræ, i. e. mons;* jarðar skafls hretviðri Þdr. 8.

skaka (skók, skekinn) *v., concutere;* skekr *(impers.)* blán vegg *cæruleus pluteus quassatur* Hátt. 78; valgammr skók fiðri Hr. A. 14; Vkl. 2; heiðingjar skóku hǫfuðin *gentiles capita quassabant* L. 53.

skakkr, *adj., obliquus*; skakkar tenn *dentes obliqui et inæquales* Sk. 9.
Skalla-Grímr, *m. pr., vir in prædio Islandico* Borg *habitans; pater Egilli, poëtæ incliti; gen.* Skalla-Gríms Isl. 10.
skalli, *m., calvaria; calvities*; mitt í skalla *in medium caput* Sk. 146.
skammr, **skǫmm**, **skamt**, *adj., brevis*; skammar rár Mhk. 12; skamt frá Lundi *prope a Lunda (i. e. Lundæ)* Edr. 27; á skǫmmu mæli Jdr. 18; skammu (*pro* skǫmmu) *non diu, parumper* Þdr. 2.
skammær, *adj., haud diutinus; instabilis*; ofsin þykkja skammæ Mhk. 15; lýtin skarar þykkja skammæ Mhk. 19.
skap, *n., animi indoles; animus*; halda því skapi Jdr. 4; G. 58.
skapa (að), *v., creare*; feðrpersónan skapandi alt með syni ok anda L. 24; (engill) skapaðr góðr L. 7.
skapadœgr, *n., dies fatalis* (skǫp, *n. pl., fatum*), *i. e. dies vitæ supremus*; engi kemsk of skapadœgr fram Mhk. 23.
skapan. *f., creatio*; L. 5.
skapari, *m., creator*; skapari manna L. 62; L. 51. 57 *cet.* skapara næstr L. 7.
skapleikr, *m., ingenium*; skilja skapleik skata frá verum vilja *ex pectore expromere, i. e. enarrare ingenium viri liberalis* (ɔ: *regis*) Hfl. 16.
skapstyggr, *adj., malus, morosus*; Sk. 62.
skapt, *n.* — 1) *manubrium.* — 2) *telum; missile*; skǫpt hófu brinna Hlg. 13 *(ubi tamen potius legendum videtur* skǫf; *cfr I XIII et quæ in libro, quem inscripsi* Emendationer och Exegeser till Norröna Dikter, *pagg. 54 et sqq., allata sunt).*
skarð, *n., lacuna; detrimentum*; sunar skarð *jactura filii* Snt. 6.
skarðr, *adj., accisus, resectus*; vann barðmána skarðan Efdr. 27; með skarða skjǫldu *diffractis clipeis* Hkm. 9.
Skarpasker, *n. pl. pr., nomen loci cujusdam*; í Skarpaskerjum Kkm. 6.
skarpr, *adj., acutus; asper, acer*; fyr skǫrpum hamri Hlg. 18; R. 6; úr skarpri húð Sk. 24.
skati, *m., vir generosus et liberalis*: leyfðr skati Hátt. 71; skapleikr skata Hfl. 16; Gandvíkr skǫtum ríkri *Gandvikiæ viris l. incolis potentior* Þdr. 2. — *In plur. forma* skatnar *usitatior est, e. gr. nom.* skatnar Hkv. 21; G. 17; Sk. 185. 196; *dat.* skǫtnum Sk. 18. 141; *gen.* skatna Hkm. 6: Hlt. 3; G. 64; Mhk. 12; Isl. 10. 13; Sk. 31.
skatnar, *m. pl., vid.* skati!
skattfœrir, *m., qui tributum fert; regulus; acc. sg.* skattfœri Hlt. 3.
skaun, *f., tutela; cingulum tutelare*; skaunar seil Þdr. 9.
skaut, *n.* — 1) *margo*; fyr skauti gjálfrs grundar *in ora maritima* G. 40. — 2) *gremium*; ágætu verndar skauti *insigni tutelæ gremio* L. 86. — 3) *pes veli; velum.*
skautfagr, *adj., pulchris velis ornatus*; en skautfǫgru flaust Hrfm. 15.
skautvanr, *adj., velis assuetus*: skein af skautvǫnum skeiðum *e ratibus velivolis resplenduit* Hrfm. 3.

skákmaðr, *m., latrunculus;* skákmanns efnit *materia, ex qua latrunculi fingi possunt, i. e. dens serpentis Fafneri* Sk. 164.

skáld, *n., poëta, vates;* fagna skáldi Bgl. 17; á skálda reiðu Hkv. 18.

skáldblótr, *m., qui observat et colit poëtas, qui poëtas muneribus ornat, i. e. rex l. dynasta* Hlt. 3.

skáleik, *f., (quercus i. e.) arbor pateram præbens. i. e. femina* Þdr. 11.

skálmald (*pro* skálmǫld), *f., ætas ensium* (skálm *f., ensis*), *i. e. bellis infesta* Efdr. 26.

Skáney, *f. pr., Scania;* lét Skáney herjaða Kdr. 5; á Skáneyju Ódr. 4. — *Plur.* Skáneyjar *regnum Danorum insulare* (?); menn Skáneyjum kunnir G. 35.

skefla (ld), *v., cumulare; impers. c. acc. obj.* haflauðr skeflir *spuma marina in cumulos cogitur* Hátt. 76.

skegg, *n., barba;* skeggit þunt Sk. 9.

skeið, *f., navis longa; acc. sg.* skeið Jdr. 38; *gen. sg.* skeiðar Hr. A. 10; *nom. l. acc. pl.* skeiðar Efdr. 6; Vkv. 3; skeiðr Hr. S. 3. 6. 13; *dat. pl.* skeiðum Vkv. 5; R. 14. 15; Jdr. 15. 40; Hrfm. 3; *gen. pl.* skeiða Hr. S. 14.

skeið, *n., curriculum; spatium;* at Reifnis skeiði Rdr. 11.

skeiðarbrandr, *m., rostrum navis; cervix capitis navalis* (= svíri); skjǫldungr skeiðarbrands Hr. A. 5.

skeiðarhúfr, *m., latus navis (tertius et quartus ordo tabularum navalium);* stétt á skǫrum hveldan skeiðarhúf Hr. A. 2.

skeiðhestr, *m., equus tolutarius;* á Gestils skeiðhestum *in navibus* Hrfm. 3.

skeina (nd), *v., icere, vulnerare,* meiða ok skeina mína ǫnd L. 85; L. 84.

skelfa (fð), *v., tremefacere, quassare;* á skelfðan grœði *in pelago commoto* Hr. A. 7.

skelfihríð, *f., procella concutiens;* skelfihríð Skǫglar borðs *pugna;* skýbjóðr skelfihríðar Skǫglar borðs *prœliator* R. 29.

Skeljakarl, *m. pr., nomen, quod sibi assumpsit Magus dynasta, vestitu conchis* (skel, *n. = concha; squama*) *ornato occultatus;* Sk. 141.

skella (ld), *v., cum sonitu tundere;* lét skella í stæltum hólki Sk. 130.

skemta (mt), *v., narrando oblectare;* (Skíði) skemti af ferðum sínum Sk. 18.

skemtan *l.* **skemtun**, *f., ludus; jocus; narratio oblectans;* skemtun kát Sk. 6; fyr skemtan sína Sk. 22.

skepja (skóp *l.* skapta, skapiðr *l.* skaptr), *v., formare, fingere; parare;* himna harri skóp veg sannan hǫfuðsmanna Isl. 22; gagarr es skaptr þvít geyja skal Mhk. 4; sigr vas þér skaptr *victoria tibi erat destinata* Hr. A. 13.

skepna, *f.* — 1) *creatura; omnia quæ a Deo creata sunt;* skepnan ǫll *omnis rerum natura* L. 51. 57. *cet.;* áðr enn skepnan væri L. 6; samangeypnandi sína skepnu L. 28. — 2) *ordo; classis;* Kristr ræðr engla skepnu *Christus ordini angelorum præest* G. 4.

sker, *n., scopulus;* við sker Sóta Vkv. 1; of sker Mhk. 27.

skera (skar, skorinn), *v., secare; dissecare; (regina)* lét skera tungu manns ór hǫfði G. 37; húfr skerr hrǫnn *latus navis secat undam* Hátt. 78; sker þú sjálfur skæðin Sk. 26; skáru óðar ár ór kverkum G. 40; L. 87; skorin vas Skǫglar kápa Kkm. 18; G. 60; með skornar brynjur Hkm. 9; Ívarr lét Ellu bak ara skorit Kdr. 11; skæðin vóru skorin úr skarpri húð Sk. 24.

sker-Baldr, *m., (Balder, i. e.) deus scopuli;* sker Skǫglar elda *scopulus gladiorum, i. e. clipeus;* sker-Baldr Skǫglar elda *deus clipeatus, i. e. bellator* R. 7.

skerðir, *m., qui secat; consumptor;* seims skerðir *qui (secat et) distribuit aurum; vir liberalis* Ódr. 8; málma skerðir *prœliator* Hr. S. 2; Vindr meiddu Niðbranda skerði G. 40.

skeyti, *n., sagitta; telum;* skeytin hin flærðarfullu L. 45.

skikkja, *f., lacerna; tunica;* vann spell dýrligri skikkju R. 30; hilmir gaf vápn ok skikkjur R. 12.

skil, *n. pl., nota; character; discrimen rerum;* vita skil á ehu *aliquid probe scire, gnarum esse alicujus rei* Hkv. 18; kannk máls of skil *rei gnarus sum, perbene scio* S. S. 2.

skilfingar, *m. pl., regia progenies (a Skilfero oriunda);* niðr skilfinga *cognatus regiæ progeniei, rex* Yt. 28.

skilinn, *adj., distinctus, dilucidus; neutr.* skilit *pro adv., exacte, certo* Efdr. 12.

skilja (ld), *v.* — 1) *sejungere; dirimere; separare;* skilja frá verum vilja *ex pectore expromere, i. e. narrare* Hfl. 16 *(ubi alii aliter vertunt);* mundu, at eigi skiljumst undan *memento, ne excipiar* L. 88; skiliðr emk við skylja Efdr. 26. — 2) *intelligere; nosse, scire;* mann, er skilja var bannat *(quem intelligere non erat datum)* L. 39; skilja skýr orð L. 98; svá 'r skiljanda *(nom. neutr.)* dróttins vilja *(acc.)* L. 11; þó 'r atferðin undarlig, svát skil ek þat varla *(ut vix perspiciam)* L. 41; skili þjóðir minn vilja L. 98.

skilning, *f., intellectus;* dvelja skilning L. 98.

skilvíss, *adj., prudens;* skatnar skilvísir Hkv. 21.

skin, *n., splendor; (deus)* brá skini sólar G. 19.

skinn, *n.* — 1) *cutis;* skinn fǫlnar L. 58. — 2) *pellis; limbus pelliceus;* grán skinn á hánum (ɔ: á goðvef) R. 30.

skip, *n., navis;* hrjóða skip Bdr. 12; skips rár Mhk. 12; herr gekk á skip Jdr. 15; þunn skip Jdr. 38; fimm skipum R. 21; Edr. 16; Jdr. 10; lét þrungit skipa barðum Gldr. 1; skipa stóll R. 2; Jdr. 16.

skipstafn, *m., prora l. puppis;* af skipstǫfnum Hrfm. 5; Bdr. 3.

skipta (pt), *v., dividere, distribuere; c. dat.* hví skiptir þú svá gunni? *cur exitum certaminis ita decernis?* Hkm. 12; ǫrn skipti sjálfri ógnarbáru við úlfa Hr. S. 9. — skipta um = *mutare, permutare; e. gr.* skipti hann um þá síðan Sk. 67. — skipta við ehn *rem cum aliquo habere* Sk. 115.

skipuðr, *m., instructor;* unnviggs skipuðr *qui naves armat, sociis implet* Hr. S. 3.

skíð, *n.* — 1) *assula; solea lignea longior; sæpe usurpatur hæc vox in appellationibus navigii, v. c.* skíð lagar = *navis, eodemque modo* skíð hlunna *l.* skorðu *l.* sævar; *dat. sg.* skíði Hr. A. 6. 9; *dat. pl.* skíðum Gldr. 2; Hátt. 76. — 2) *vagina (lignea); vid.* skíðlauss!

skíðgarðr, *m., sæpimentum (ex assulis factum);* Haka skær *navis, et* skíðgarðr Haka skæs *vallum navis, i. e. clipeus (naves enim clipeis ornari solitæ sunt); acc.* skíðgarð Hfl. 16.

Skíði, *m. pr., erro ille, de quo in* Skíðaríma *narratur; nom.* Skíði Sk. 10. 17. 18. 22. 26. 52. 53. 60. 63. 69. 70. 90. 91. 114. 117. 119. 123. 124. 125. 128. 162. 164. 185; *acc.* Skíða Sk. 45. 47. 58. 121. 138. 140. 142. 177. 181; *dat.* Skíða Sk. 6. 30. 147. 151. 157. 161. 166. 175. 183. 194. 196. 201; *gen.* Skíða Sk. 15. 67. 102. 108. 130. 169. 187. 198. 203.

skíðlauss, *adj., vaginæ expers;* skíðlauss hjǫrr Yt. 28.

skíðrennandi, *part. compos., soleam ligneam in cursum incitans;* unnar skíð = *navis, ideoque* skíðrennandi unnar *qui navem regit, vir* G. 41.

skífa (fð), *v., scindere; dissecare;* skífðum undorn frekum vargi Kkm. 2.

skína (skein, skinit), *v., splendere, fulgere;* lét sól skína Edr. 6; rǫðull náðit skína G. 19; jarteignum skína *miraculis inclarescere* G. 7; sól skínn í heiði Mhk. 27; L. 33; lengra en rǫðull skíni Hr. S. 20; faðir skínandi! *pater serenissime!* L. 81! frúin skínandi! L. 29; *(Ioannes)* mátti sjá skínandi þrenning guðs L. 37; fyr skínanda barni þínu L. 88; innmáni ennis skein Hdr. 3; Hrfm. 3; L. 7.

Skíringssalr, *m. pr., ora maritima Vestfoldensis, meridiem versus;* í Skíringssal Yt. 44.

skírleikr, *m., castitas;* með skírleiks anda L. 25.

skírn, *f., baptismus;* skírn ok prýði L. 5.

skírnarnafn, *n., prænomen; nomen in baptismo acceptum;* kalla ehn at skírnarnafni Sk. 58.

skírr, *adj., purus; splendens, micans; illustris;* við skíra Skotborgar á Hr. A. 13; skírar skjaldborgir Hkm. 6.

skíta (skeit, skitinn), *v., cacare; part. præt.* skitinn *immundus, illotus;* Skíði rétti skitna hǫnd Sk. 123.

skjal, *n., nugæ; gerræ;* hvórki skrum né skjal Sk. 7.

skjaldborg, *f., testudo clipeorum;* hilmir lauk hauðr rauðri skjaldborg Edr. 24; skírar skjaldborgir *micantes clipeorum testudines; corona clipeatorum militum* Hkm. 6.

skjaldbúinn, *part. compos., clipeis ornatus;* halda skjaldbúnum frónbands fœriǫndrum R. 7.

skjaldfryðr, *adj. (pro* skjaldfrynnr, *ubi* y *vocalis propter vocem assonantem* ryðja *correpta est; proprie* skjaldfrýnn) *clipeo decorus l. ornatus, i. e. prœliator* R. 6 *(ubi alii aliter).*

skjalla *l.* **skella** (skall, skollinn), *v., illidi; cum sonitu allidi; percelli;* lét hnefa skjalla við eyra *i. e. alapam inflixit* Hdr. 4; hugfull hjǫrtu skullu *animosa corda palpitabant* Bgl. 3.

Skjálf, *f. pr., conjux Agnii regis;* ráð Skjálfar Yt. 16.

skjálfa (skalf, skolfinn), *v., tremere;* rœði skjálfa Hátt. 75; L. 61; náttúran skjálfandi æpti af ótta L. 59; hlýðan skalf Edr. 16; skalf af sútum *præ mærore cohorruit* L. 54; skalfa við ótta *non tremuit metu* Þdr. 10. 20.

skjómi, *m., gladius;* vann toginn skjóma Vkl. 3; hvassir skjómar Kkm. 14.

skjóta (skaut, skotinn), *v., conjicere; mittere; jaculari; trudere; c. dat.* skjóta ǫrum af fingrum sér Bdr. 10; Hrólfr enn skjótandi *Rolfius jaculator* Bj. 2; áss skaut œgigeislum á men storðar Hdr. 3; R. 19. 23; hlýrum skaut Edr. 5; Bdr. 2; áðr bauga brjótendr skyti spjótum Efdr. 4. — *Reflex.* **skjótast**, *e. gr.* skýzt í leikinn *negotio implicatur* Sk. 141; skauzt á fætr *se erexit* Sk. 52. — *Part. præt.* skotinn, *e. gr.* ekki er því til eins manns skotit *ea res non ad unum hominem refertur l. pertinet* Mhk. 3; skotit út kinnarbeinum *i. e. genis eminentibus* Sk. 9.

skjótla, *adv., cito, celeriter* Kdr. 5.

skjótliga, *adv., cito;* Sk. 185.

skjótr, *adj., celer;* ógipt verðr skjót *calamitas in promptu est* Mhk. 19. — *Neutr.* skjótt *pro adv., cito, celeriter;* Hlg. 13; Efdr. 8; svara mér skjótt *(sine ambagibus)* L. 16; Sk. 63. 125. 128; *superl.* sem skjótast *quam primum* L. 47; Sk. 23.

skjǫldr, *m., clipeus;* ættar skjǫldr *tegumentum l. columen familiæ* Snt. 10; hǫggva í skjǫld Hkv. 21; at skildi *pro clipeo* Hkv. 10; skjaldar linnr *gladius* R. 1; skjaldar hríð *prælium* Isl. 7; skildir brotnuðu Hkm. 5; með hvíta skjǫldu Hr. A. 3; Hkm. 9; Kkm. 4. 13. 14. 21; Jdr. 24; Isl. 10; hilmir gaf skjaldu (*pro* skjǫldu) R. 12; ráða rauðum skjǫldum Hkv. 5; Kkm. 6; (knerrir) hlaðnir hvítra skjalda Hkv. 8; hýr-Baldr hvítra skjalda *bellator* R. 25; í dyn skjalda *in pugna* G. 13; skjalda álmr *præliator* Isl. 25.

skjǫldungr, *m.* — 1) *rex; nom. l. voc.* skjǫldungr Hr. A. 12. 13; hæstr skjǫldungr kristni *deus* G. 6; ætla hót at móti skjǫldungi Bgl. 13; at skjǫldungs orðum Edr. 13; at skjǫldunga hjaldri Kkm. 18; fremstr skjǫldunga Hátt. 68[1] *et* 70[3]. — 2) *qui clipeis ornat;* skjǫldungr skeiðarbrands *qui (cervicem l.) proram navis clipeis ornat, bellator* Hr. A. 5.

skoða (að), *v., inspicere;* skoðuðu hann uppi ok niðri Sk. 196.

skoltr, *m., os frontis; sinciput* (?); sló Skíða á skoltinn Sk. 142.

skorða, *f., fulcrum; destina;* skorðu skíð *i. e. navis (quia naves in terram subductæ destinis fulciebantur)* Hr. A. 6; *in appell. feminarum, e. gr.* bauga skorðum *destinis annulatis, i. e. feminis* Sk. 4; hjá gullhlaðs skorðum *apud destinas vittæ aureæ, i. e. apud feminas*

vittatas Sk. 5. — *Plur.* skorður *certi fines, regulæ; e. gr.* í stuðla skorðum *in legibus, quibus literæ metricæ servæ astringuntur, in præceptis metricis* L. 2.

skorða (að), *v., destinis firmare; fulcire;* skorða orðum mjúkan dikt í kvæði *lepidum argumentum verbis in carmen includere* L. 92.

skorta (rt), *v., deficere, deesse (conjungitur cum acc. pers. et rei);* svát eigi skorti *ut nihil intemptatum relictum sit* Jdr. 21.

Skotar, *m. pl., Scoti;* oddr beit Skota feiga R. 6; eyddi Skotum Ódr. 8; Skota þverrir *victor Scotorum* Gldr. 8.

Skotborg, *f. pr., arx quædam in Jotlandia sita;* við Skotborgar á *ad amnem Skotborgensem* Hr. A. 13.

skotbroddr, *m., telum, missile;* skotbroddar meiddu fjǫr flotna Bdr. 4.

Skotland. *n. pr., Scotia;* ryðja Skotland R. 6; á Skotlandi Hrfm. 9; Hrfm. 16; í Skotlands fjǫrðum Kkm. 24.

skotnaðr, *m., sors;* báðut sér slíks skotnaðar *similem sortem sibi non optarunt* Vkv. 10.

skot-naðr, *m., serpens jaculatorius, i. e. hasta l. baculus præferratus;* hófr skotnaðra Þdr. 6.

Skozkr, *adj., Scotus;* Skozkir ský-Þundar egghríðar Hrfm. 20.

skóð, *n.* — 1) *res noxia.* — 2) *telum;* mær skóð Efdr. 12.

Skógarnef, *n. pr., cognomen Ormii, viri Islandi;* Isl. 19.

skógr, *m., silva;* skógar hógbrotuingr Þdr. 19; dróttir runnu til skógar Hr. S. 10.

skólauss, *adj., sine calceis;* ganga skólaust *nudis pedibus ire* Sk. 23.

Skólmr, *m. pr., vir Islandus;* erfingi Skólms *i. e.* Þórálfr Isl. 13.

skónál, *f., subula sutoria;* hann átti skónál harðla prúða Sk. 10.

skór, *m., calceus;* býr um skó á belti sér Sk. 39; upp yfir skó Sk. 55; tvennir skór Sk. 193; skórnir Skíða Sk. 67; gǫrði skóna fjóra Sk. 38.

skraf, *n., nugæ; sermo otiosus;* Sk. 11. 62.

skrautfǫr, *f., iter splendidum;* geta óhneppra skrautfara Hátt. 70.

skrautligr, *adj., magnificus, splendidus;* skrautligt kǫllum nafnit farar *magnificum dicimus nomen navigii* (Skrauti = *nomen navigii*) Mhk. 19.

skrá (áð), *v., scribere, inscribere;* hvórki skrum né skjal var skrát Sk. 7.

skrá, *f., membrana; liber membranaceus;* setr í skrá *literis mandat* Sk. 195.

skreppa, *f., pera;* Skíði átti sér skreppu Sk. 10; Sk. 33.

skreppa (skrapp, skroppinn), *v., elabi; laxari;* tennur skruppu úr *dentes exciderunt (ex ore)* Sk. 142.

skreppuskrúði, *m., res, quæ in pera asservari solent;* Skíði átti allan skreppuskrúða Sk. 10.

skreyta (tt), *v., ornare;* skreytir stafna *proras ornat* Hátt. 73; lét gørva róðu skreytta silfri ok golli G. 34; skrín 's skreytt of skatna dróttin G. 64; skrín et skreytta dreka bóli G. 41.

skriðr, *m., cursus; præcipue de cursu navis, e. gr.* skíði skorðu vas skriðar auðit Hr. A. 6; vísi nýtr viðar skriðar Hátt. 72.
skrifa (að), *v., scribere; pingere;* þar á (ɔ: *in poëmate*) var skemtun skrifuð Sk. 6.
skript, *f., pictura; effigies depicta;* á dýrðar skriptum *in splendidis picturis* Hr. S. 14.
skríða (skreið, skriðinn), *v., procedere;* (Ormr) skríðr með lið lýða Efdr. 10; eiki skríðr und fylki Hr. A. 7; ormar skríða ór hamsi *(i. e. exuvias ponunt)* á vár Mhk. 6; skreið vestan viðr Kdr. 6; *c. acc. spatii,* Ormr enn langi skreið ǫlna vang R. 15.
skrín, *n., scrinium; arcula;* skreytt skrín G. 64; G. 41; skrín hnossum gǫfguð Edr. 29; Edr. 12.
skrum, *n., gloriatio, laus inanis;* hvórki skrum né skjal Sk. 7; hvórki hól né skrum Sk. 61.
skrúð, *n., ornatus;* Eiríkr tók við allvalds skrúði *regia ornamenta Ericus accepit* Edr. 30.
skrýða (dd), *v., ornare; ornatum induere; instruere;* skrýðast bjǫrtu holdi hennar *indui candidâ ejus carne* L. 24; dǫglingr vas sénn skrýddr R. 31; mildingr málmi skrýddr Edr. 18; lét yðr of skrýdda kórónu Hr. S. 1; hǫfuðkirkjur virki skrýddar Edr. 25.
skræfa, *f., vir ignavus; rabula, clamator;* skræfan sú Sk. 130.
skrǫkva (að), *v., ementiri; confingere;* skrǫkva ek ekki, at... Sk. 130.
skulu (skal, skylda), *v. præt.-præs.* — 1) *oportere; debere; necessitate cogi; sequ. inf., e. gr.* hvat skal ek leggja í lófann þér Sk. 114; *2 sg. præs. ind.* skalt Bgl. 13; mæla skalattu (*pro* skalt-at-þú) Em. 3 *(ubi tamen potius legendum mælia; cfr I 188); 3 sg. præs. ind.* skal Hkv. 6; Kkm. 23; Mhk. 4. 10. 13; skal *impers.* Hlg. 1; Hkm. 17; Hfl. 16; Efdr. 2; Bgl. 12; G. 46; Jdr. 8; Mhk. 6. 28; skala Hátt. 68; skalat Bgl. 8; *1 pl. præs. ind.* skulum G. 57; *3 pl. præs. ind.* skulu Hkv. 24; G. 27; *3 sg. præs. conj.* skyli Vkl. 24; Bgl. 10; *3 sg. præt. ind. l. conj.* skyldi Hkm. 1. 4; Mhk. 5. 21. 22. 28 *(impers.)*; *3 pl. præt. ind.* skyldu Mhk. 4. — 2) *Ab illa significatione haud multum differt usus, in quo vox* skulu *pro verbo auxiliari habenda est atque ad notionem futuri temporis exprimendam usurpatur, et quidem ita, ut eventus earum rerum, de quibus mentio est, pro certo prædicatur; respondet igitur* skulu *persæpe verbo Germanorum* ſollen, *rarius verbo* werden. *Hæc exempla habes: 1 sg. præs. ind.* skalk Bj. 6; Rdr. 1; Snt. 24; R. 1. 29; G. 38; Kkm. 29; ek skal L. 21. 24; Sk. 60; *2 sg. præs. ind.* (þú) skalt Hlg. 11; Hkm. 16; Hr. A. 11; Sk. 93. 108; skaltu kominn Em. 7; Sk. 92. 100. 102. 110. 111; *3 sg. præs. ind.* skal Bgl. 9; Edr. 10. 28; Mhk. 29; L. 98; Sk. 51. 106; skal *impers.* Mhk. 24; Isl. 1; L. 38; Sk. 35. 122. 135. 138. 203; *1 pl. præs. ind.* skulum Hkm. 13 *(cum pron. pers. dual.)*; G. 7; Sk. 58. 122; *2 pl. præs. ind.* skuluð L. 14; *3 pl. præs. ind.* skulu Hkv. 13;

G. 11. 22; L. 73; Sk. 168; *3 sg. præt. ind. l. conj.* Kkm. 28; Sk. 36. 63. 123; *3 pl. præt. ind.* skyldu Sk. 50; *1 sg. præt. conj.* skyldi Sk. 121; *3 pl. præt. conj.* skyldi Jdr. 36; *præt. inf.* skyldu, *e. gr.* lézk skyldu at fylgja Búa *promisit se Buio opem laturum esse* Jdr. 14. — *Inf.* vera *l.* verða *in his structuris sæpe omittitur, v. c.* Em. 7; Bgl. 9; Edr. 10; Sk. 51 *cet.* — 3) *Periphrastice usurpatur præt.* skyldi *c. inf., e. gr.* skyldi viða (= vann) Yt. 1; *eodem modo* skyldi Yt. 4. 9. 12. 14. 15. 17. 21. 22. 24. 32. 32. 43. 52; Hlt. 9.

skunda (að) *v., properare;* skundar út *properat exire* Sk. 52; Danir skunduðu undan *Dani aufugerunt* R. 20.

skutill, *m., mensa;* af helgum skutli Hlg. 4.

skutr, *m., puppis l. prora navis;* hlaða hugknarrar skut *onerare pectus, i. e. memoriæ mandare* Hfl. 1.

Skúli, *m. pr., dynasta Norvegus;* Hátt. 68.

skúr, *f., pluvia, imber; procella; sæpe in appellationibus pugnæ, e. gr.* odda skúr Sk. 153; til odda skúrar *ad pugnam* Isl. 3; odda skúrir Edr. 19; í skúrum Þróttar fúrs *in imbribus gladii, in præliis* Vkl. 5.

Skúta, *f. pr., amnis Suecicus;* á beði Skútu Yt. 5.

skygn, *adj.* — 1) *perspicax; acri oculorum acie præditus.* — 2) *pellucidus;* skygnast glerit *vitrum maxime pellucidum* L. 33.

skygnleikr, *m., visus perspicax;* með skygnleik skýrum *intuitu perspicaci* L. 24.

skylda, *f., officium;* at skyldu *ut decebat* Jdr. 11; í skyldu *ex debito* L. 14.

skyldast (ld), *v., obligari, debere;* meir skyldumst enn nǫkkurr þeirra *magis obligor quam eorum quisquam* L. 4.

skyld-Bretar, *m. pl., (Bretones, i. e.) homines cognati;* skyld-Bretar skytju *Skadeæ cognati, i. e. gigantes; acc.* skyld-Breta Þdr. 11.

skyldir, *m., qui officium alicui injungit;* hauka skyldir *præfectus militum* Efdr. 1 [*Egilssonius vertit* skyldir (*pro* skildir) = *qui clipeis munit*].

skyldr, *adj.* — 1) *obligatus;* værik skyldr *deberem* L. 3; skepnan er skyld at falla á kné sín L. 51 *cet.* — 2) *debitus;* skylt er *(justum est)* því at hæla Sk. 31.

skyli, *m., rex;* fyr skylja *coram rege* Efdr. 12; við skylja Efdr. 26.

skylmast (að), *v., digladiari;* Sk. 128.

skynda (nd), *v., festinare; properare;* at skynda undan *effugere* Jdr. 40; þótt skyndi seinn *etsi segnis festinet* Mhk. 12; skyndu undan ehm *aufugerunt (aliquem)* Hrfm. 20.

skyndikross, *m., celere signum crucis;* gǫrði skyndikross Sk. 125.

skyndir, *m., incitator;* þremja skyndir *missor acierum, bellator* R. 10; skyndir éla Gǫndlar þeys R. 11; rimmu skyndir Isl. 5.

skynsemd, *f., ratio;* skynsemd full L. 5.

skyrta, *f., subucula;* skyrtur Svǫlnis *i. e. loricæ* Kkm. 12; brestr á Hamðis skyrtum *loricis crepitat* Hkdr. 8.

skytja, *f., venatrix; i. e. Skadea, filia Thjassii gigantis;* viđ skyld-Breta skytju Þdr. 11.
ský, *n., nubes, imber;* upp ór skýjum L. 70; grjót skýja *i. e. grando* Jdr. 32; *in appell. clipei, e. gr.* Skǫglar ský *nubes Skagulæ i. e. clipeus, et* Skǫglar skýs veđr *(plur.) impetus* Hkm. 8; Gunnar ský *(acc. pl.) clipeos* G. 43; hjǫrva gnýr *pugna, et* ský hjǫrva gnýs := *clipeus, e. gr.* hlóđu hlýrvigg hjǫrva gnýs skýjum Ódr. 1.
skýbjóđr, *m., nubem offerens;* ský skelfihríđar Skǫglar borđs *nubes pugnæ, i. e. clipeus, ideoque* skýbjóđr skelfihríđar Skǫglar borđs *clipeum prætendens, i. e. bellator;* skýbjóđs merki R. 29.
skýra (rđ), *v., demonstrare, declarare; exponere, celebrare, enarrare;* skýra Márju prýđi L. 94; Sk. 57. 70; eggmóts mǫnnum skýrisk eigi lítil merki fremđar verka mærings *militibus haud exigua indicia rerum a principe fortiter gestarum demonstrentur* R. 10; hǫfum skýrđa jǫfurs dýrđ G. 66.
skýrann, *n., ædes nubium, i. e. cælum;* und skýranni *sub cælo* G. 2.
skýrr, *adj.* — 1) *perspicuus, dilucidus, clarus;* skýr orđ L. 98. L. 3. — 2) *perspicax;* skýrr greppr *sollers poëta* Hátt. 70; međ skygnleik skýrum L. 24; hann fékk skýra andagipt L. 12.
skýrunnr, *m., arbor nubis;* ský Þróttar *nubes Odinis, i. e. clipeus;* Þróttar skýrunnr *arbor clipeum gerens, i. e. bellator;* smíđa lof skýrunn (*dat., pro* skýrunni) Þróttar R. 1.
ský-Þundr, *m., (Oden, i. e.) deus nubis;* egghríđar ský *nubes pugnæ, i. e. clipeus;* egghríđar ský-Þundar *dii clipeati, i. e. pugnatores* Hrfm. 20.
skær, *m., equus;* ala sváru skæ viđ hræ S. S. 1; á Gjálpar skæ Hfl. 12; skíđgarđr skæs Haka Hfl. 16.
Skæreiđ, *n. pr., locus quidam in Vestfoldia, provincia Norvegiæ, situs;* Skæreiđ drúpir of brynjálfs beinum Yt. 44.
skæriligr, *adj., clarescens; coruscus;* skæriligr hallar gandr Hr. S. 10.
skærr, *adj., clarus; purus; splendidus;* beimar skærir L. 74; móđir skærust *mater serenissima* L. 91; međ skæru holdi *nitida carne præditus* L. 12; fyr brjósti skæru L. 28.
skævađr, *m., equus;* međ þolli skævađar geima *cum rege* Efdr. 5.
skœđi (skæđi Sk.), *n., calceamentum;* skæđin vóru skorin úr húđ Sk. 24; Sk. 26; á skæđum kvađ sér þǫrf Sk. 23; Sk. 38; tvenn pǫr skæđa Sk. 32.
skœđr. *adj., noxius; perniciosus;* eldr elri skœđr *ignis alno noxius* Jdr. 19: međ skœđan þokka *infesto animo* Hr. A. 5.
skœra, *f., pugna;* of skœru *in pugna* Kkm. 19.
skœrubíldr, *m., scalprum pugnæ, i. e. gladius l. hasta* Kkm. 6.
skǫfnungr, *m., gladius Rolfii Krakii, regis Danorum;* ept skǫfnungi Isl. 21.
Skǫgul, *f. pr., una ex semideabus, quæ Valkyriæ dicuntur; Bellona;* en ríkja Skǫgul Hkm. 13; Hkm. 1. — *Sæpe in circumlocutionibus*

hæc vox usurpatur, v. c. borð Skǫglar *clipeus* R. 29; ský Skǫglar *id.* Hkm. 8; eldr Skǫglar *gladius* R. 7; tandr Skǫglar *id.* R. 20; kápa Skǫglar *lorica* Kkm. 18; dynr Skǫglar *pugna* Gldr. 5.

skǫp, *n. pl., fatum; id quod constitutum est a Nornis (= Parcis);* fár gengr of skǫp norna *nemo fatum superat* Kkm. 24; skǫp þess *eventus ejus rei a fato constitutus, i. e. talis eventus* Efdr. 23; at skǫpum *ex fato, ut fas erat (cfr gr.* κατὰ μοῖραν) Yt. 16.

skǫr, *f.* — 1) *margo extremus alicujus rei;* á skǫr hjálmi *in margine cassidis* Kkm. 8. — 2) *compages tabularum; coassatio;* skǫrum hveldr (*sueth.* bygga på klinf) skeiðarhúfr Hr. A. 2.

skǫr, *f., coma;* lýtin þykkja skammæ skarar Mhk. 19; *pl.* skarar *(ubi de coma plurium hominum agitur);* vann rauðar skarar *capita (sanguine) rubefecit* Vkv. 9.

Skǫrð, *n. pl. pr., nomen loci cujusdam in Islandia siti;* austr um Skǫrð Sk. 29.

skǫrungr, *m., homo præstans;* skǫrungr mestr Sk. 31; Isl. 5.

slag, *n., plaga; ictus;* Ubbi fékk af Álfi slag Sk. 136; fékk í augat slag Sk. 139; brandr gall við slǫg *ensis in plagis inferendis insonuit* R. 17.

slangi, *m., serpens;* þú hinn vóndi slangi! Sk. 190.

slá (sló, sleginn), *v.* — 1) *flagellare, verberare; percutere, ferire;* ef þú vilt, ek ei þik slá Sk. 168; sló Skíða á skoltinn Sk. 142; sló til Gunnars Sk. 154; Sk. 128. 169; (Júðar) slógu (Jesúm) afklæddan L. 49; slóu (= slógu *mactabant*) Sk. 21. — 2) *devincere; fugare;* Knútr sló Aðalráðs sunu Kdr. 1. — *Cum præp., e. gr.* slá á ehn *involare, incedere in alqm, v. c.* þǫgn hefir slegit á þegna *silentium incessit hominibus, viri obmutescunt* Bgl. 13. — *Reflex.* slásk *se corripere, e. gr.* slógusk und sessa *sub transtra se dejecerunt* Hkv. 10. — *Part. præt.* sleginn 1) *circumdatus, e. gr.* bragnar báli slegnir Hr. S. 10; 2) *cusus, e. gr.* hamri slegnar Hǫgna váðir Hkdr. 2; af slegnu gulli Hr. S. 14.

slátra (að), *v., mactare;* seggir fóru at slátra Sk. 21.

Sleipnir, *m. pr., equus Odinis;* hǫrva Sleipnir *patibulum* Yt. 22; verðr Sleipnis *i. e. fenum* Yt. 15.

slétta (tt), *v., levigare, expolire;* sléttik óð bragar tólum G. 50; vinnk sléttan sylg Surts ættar *carmen expolio* Efdr. 17; kveðk hljóðs at sléttum óði *posco animi attentionem ad carmen elaboratum* R. 1; í vísum sléttum L. 3.

sléttr, *adj.* — 1) *planus, æquus;* við sléttan þrǫm grundar G. 31; á sléttri grundu G. 48; í sléttu Súðvirki Vkv. 6; til slétts Silunds Kdr. 3. — 2) *lēvis;* af hlunni sléttum Hr. A. 11.

slitna (að), *v., dirumpi;* slitna sundr Hlg. 8; knáttu sjá hjálm slitnaðan Kkm. 13.

slíðr, *adj., atrox, sævus;* í slíðri Suðrvík *in periculosa Sudervikia* Vkv. 4.

slíðr, *f., lamella lignea; pl.* slíðrar *l.* slíðrir *vagina (lignea);* þorn slíðra *spina vaginæ, i. e. gladius* Kkm. 17.
slíðrliga, *adv., avide* Hlg. 6.
slíðrlogi, *m., flamma vaginæ, i. e. ensis;* senna slíðrloga *rixa gladii, i. e. pugna* Kkm. 12.
slíkr, *adj., talis; nom. sg. m.* slíkr R. 35; *acc. sg. m.* slíkan Hkm. 19; Vkl. 10; R. 8; Edr. 29; Jdr. 12; Hr. S. 16; *dat. sg. m.* slíkum Efdr. 23; R. 32; *gen. sg. m.* slíks Vkv. 10; *gen. pl. m.* slíkra Efdr. 10; *acc. sg. f.* slíka L. 19; *dat. sg. f.* slíkri Hkv. 12; *acc. pl. f.* slíkar G. 49; *dat. pl. f.* slíkum L. 25; *nom. l. acc. sg. n.* slíkt Hr. A. 15; G. 34; Bdr. 10; Mhk. 9. 10; Sk. 72; slíkt *sequente plur. vb.* eru, *ad vocem prædicativam accommodato, e. gr.* slíkt eru yrkisefni Jdr. 11; Sk. 39; slíkt (= þat) eru kempur ríkar Sk. 77; *dat. sg. n.* slíku Vkl. 6. 9; G. 39; L. 23. 42. 78; *gen. sg. n.* slíks Efdr. 3; Mhk. 11. 14. *cet.; nom. l. acc. pl. n.* slík G. 62; L. 39. 40. 87; *dat. pl. n.* slíkum R. 10.
slíta (sleit, slitinn), *v., vellere; abscindere; discerpere; rumpere;* at slíta hǫmlur Hkv. 17; Kkm. 8; L. 84; hrygðin slítr styrk af hjarta rótum L. 77; menn, es hnøggvi slíta Edr. 4; Kkm. 26; freki sleit und Hfl. 11; marr sleit bǫnd Snt. 7; sleit þátt af mér sjálfum *funem quasi a me ipso tortum abscidit* Snt. 7; sleit vinað við mik Snt. 21; þat sleit víg *id pugnam diremit* Vkl. 11; Kkm. 19; Hr. S. 9; hreggský slitu hringa Kkm. 9; Kkm. 12; þeir hafa verr er trygðum slitu Mhk. 3; slitinn *(dilaceratus)* af króki bitrum L. 82.
slóð, *f., trames, semita;* slóð *(acc.)* geima *viam marinam, i. e. mare* Hátt. 71.
slyngva (slǫng, slunginn), *v., jactare; jaculari; c. dat.* Einriði slǫng rœðu í brag *narratiunculam in carmen inseruit, i. e. hæc poëtæ narravit* G. 45; stjórnlausu hefk slungit saman *(in unum congessi)* Mhk. 30. — *Part.* slunginn a) *in orbem tortus, e. gr.* slungins snáka vangs *(annuli)* sløngvir G. 38; b) *concinnus;* mjúkt slungin lof L. 4.
slær (= sljór), *adj., hebes, obtusus; neutr.* slætt, *e. gr.* kveða slætt *carmen obtusum l. languidum contexere* Mhk. 2 *(ubi alii malunt* slætt = slétt, *adv., polite, concinne).*
slœgð (slægð L.), *f., astutia;* púkans slægð L. 45; margar kunni slœgðir sér Mhk. 18.
slœgr, *adj., astutus, callidus;* Hrómundr þótti slœgr Mhk. 7; við firna slœgjan Fárbauta mǫg Hdr. 2; ekki margt er slœgra en refr Mhk. 26.
slœgvitr (slægvitr L.), *adj., astutus;* L. 43.
slœmr, *m., epilogus; pars extrema carminis intercalaris;* dœma of slœm harða stóran R. 24.
sløkkva (sløkða), *v., exstinguere; (corvus)* sløkði þungan hungr *famem vehementem expulit* G. 52.

slønguþref, *n.*, *baculus fundalis;* slønguþref Sleipnis verðar *baculus feni fundalis, i. e. furca fenaria, merga* Yt. 15.
sløngvir, *m.*, *funditor; qui mittit l. jacit l. dat alqd;* sløngvir harra *i. e. fugator regulorum* Edr. 7; sløngvir brimloga *auri distributor, vir liberalis* G. 56; of sløngvi snáka vangs *i. e. de viro munifico* G. 38.
smán, *f.*, *contumelia, turpitudo;* fundu fulla smán L. 58.
smár, *adj.*, *parvus, exiguus;* Ísungs synir ekki smáir Sk. 81; þótt smátt sé und einum *etsi parum in uno homine momenti sit* Efdr. 26; ekki smátt *haud minute* Kkm. 18; *superl. dat. pl.* smæstum *pro adv., v. c.* ríðra þat smæstum *non minimum refert* G. 57.
smellr, *m.*, *crepitus;* hundrað rasta heyrði smell Sk. 150.
smeltr, *adj.*, *inductus aliqua re; perfusus;* bengrefill blóði smeltr *gladius sanguine perfusus* Kkm. 10.
smiðja, *f.*, *officina;* í smiðju Sk. 82; út í smiðju Sk. 103.
smíða (að), *v.*, *fabricari; condere;* smíða lof ehm *laudes alicujus carmine celebrare* R. 1; smíða tíða flaustr *templa ædificare* Edr. 25; smíða óð *carmen pangere* Isl. 18; smíða hólk *munimentum baculi procudere* Sk. 102; sveinn er smíðadr *puer est procreatus* L. 30; Hallfreðr vann smíðat drápu R. 34.
smjúga (smaug, smoginn), *v.*, *irrepere; c. acc.* rækyndill smaug rítr *hasta clipeos penetravit* Kkm. 7.
smjǫr, *n.*, *butyrum;* þrífornt smjǫr Sk. 197; Sk. 104. 106. 198.
smjǫrlauss, *adj.*, *butyro carens; fem.* smjǫrlaus Sk. 105.
Smjǫrsvín, *n. pr.*, *vas escarium formâ porcinâ, aptum ad butyrum asservandum;* Sk. 13.
smyrja (smurða), *v.*, *ungere;* oleu smurðr *oleo unctus* L. 83.
smyrsl, *n.*, *unguentum;* ber þú smyrsl í sárin L. 91.
snara (að), *v.*, *festinare; urgere; raptim facere, raptare;* snara segl við húna *vela ad apices malorum attollere* Jdr. 33; hjaldrganga vas snǫruð Edr. 19.
snara, *f.* — 1) *laqueus.* — 2) *dolus;* sjá við snǫrum *a dolis cavere* Mhk. 22.
snarfengr, *adj.*, *acer; strenuus;* snarfengr konungr! Hr. S. 6; hǫfðingi snarfengra seggja Jdr. 9.
snarla, *adv.* = snarliga; Vkv. 11; Hr. A. 7; R. 21; Bdr. 9.
snarliga, *adv.*, *cito; celeriter;* Em. 4.
snarlyndr, *adj.*, *animo acer;* sendi snarlynda sveit Hrfm. 17.
snarpr, snǫrp, snarpt, *adj.* — 1) *acutus, acer;* snǫrp sverða snót Efdr. 16; Bdr. 6; skjóta ǫrum snǫrpum Bdr. 10; sǫngr snarpra sverða Jdr. 28. — 2) *fortis;* sœkja garp snarpan Isl. 20; snarpir sveinar Kkm. 27; Hr. S. 8.
snarr, *adj.*, *fortis, strenuus; firmus;* snarr þiggjandi byrjar viggjar Hkdr. 3; Vkv. 6; snarr tyggi sólar G. 65; Edr. 32; Isl. 19. 20. 27; sleit snaran þátt *restem firmam abscidit* Snt. 7; snarir dróttnar

Kdr. 5; lofđungr leyndi snara þegna G. 14; Gunnarr varđisk snǫrum runnum Gǫndlar garđa Isl. 20; snart hjarta Kkm. 5.

snarræđi, *n.*, *prompta celeritas; audacia; acc.* snarræđi Bdr. 1.

snauđr, *adj.*, *spoliatus; egenus;* snauđr at ástvinum *amicis orbatus* Snt. 7; *(deus)* rak þau braut snauđ ok nǫkt L. 19.

snákr, *m.*, *serpens; coluber natrix;* snáka vangr *i. e. aurum* G. 38; snáka stígr *aurum* Isl. 8.

sneiđa (dd), *v.*, *secare;* sneiđa lunda vǫll *secare æquor* Hr. S. 6.

sneiđir, *m.*, *sector, lacerator;* sneiđir seima *i. e. vir liberalis* Hátt. 71.

snekkja, *f.*, *navis longa;* fleinþollr lætr snekkjur hrinda hniggrund Hátt. 75; Hátt. 77; á snekkjum jarla Bdr. 9.

snekkjubarđ, *n.*, *prora navis longæ;* hermǫrg snekkjubǫrđ R. 4.

snemma, **snemr**, **snemst**, *adv.* — 1) *mature.* — 2) *mane.* — 3) *olim;* Jdr. 6. — 4) *cito, repente;* snemst *ocissime* Rdr. 5.

snerra, *f.*, *pugna;* sigldum til snerru Kkm. 11; Isl. 19. 27.

snerta, *f.*, *pugna:* of snertu óhljóđ *de prælii tumultu* Jdr. 5.

snerta, *f.*, *spatium viæ;* hann gekk fram nakkvara snertu Jdr. 24.

snild, *f.*, *excellentia, præstantia; dexteritas;* snildar brúđr *virgo eximia* Hr. S. 19; hrađr at snildar verki Sk. 73.

snilli, *f.* — 1) *præstantia; gloria;* jǫfurs snilli þreifsk G. 26; ǫđlingr hafđi alla snilli Edr. 9. — 2) *fortitudo;* kendr snilli *fortitudine clarus* Edr. 5; lítit varđ af snilli Sk. 183. — 3) *eloquentia:* tala međ snilli! *diserte loquere!* L. 22.

snimma, *adv.* = snemma, *q. v.!* Ódr. 4; Kkm. 17.

snjallmæltr, *adj.*, *disertus;* snjallmæltr stillir Hátt. 76.

snjallr, *adj.*, *præstans, excellens; fortis;* snjallr dróttinn Vkv. 13; Em. 6; G. 30; Isl. 19; *c. gen.* bǫđvar snjallr *in pugnando strenuus* Edr. 25; enn snjalli sunr Skalla-Gríms Isl. 10; krafđi konung snjallan Edr. 31; Isl. 12; hafa fyr vátt Hálfdan hinn snjalla Sk. 122; fyr gram snjallum (*pro* snjǫllum) G. 16; hátíd snjalls mildings G. 36; greiđa óđ ok bœnir ens snjalla allsvaldanda G. 1; snjallir menn Edr. 31; viđ jǫfra snjalla Efdr. 3; Edr. 26; af gǫrpum snjǫllum Sk. 85; segja draum sínu snjallri ferđ G. 15; réđ liđi snjǫllu Jdr. 9; snjallastr at gǫrvǫllu Jdr. 8.

snjallráđr, *adj.*, *consilii promptus;* snjallráđr konungs spjalli Hkdr. 5; Danir báđu þik snjallráđan fyrđa gram sætta Hr. S. 17.

snotr, *adj.*, *prudens, peritus;* snotr sunds *nandi peritus* Efdr. 18; of snotran sigdeili Hrfm. 3; snotrir víkingar Þdr. 8.

snoppa, *f.*, *rostrum;* hann fékk hǫgg á snoppu Sk. 125.

snókr, *m.*, *coluber natrix;* snókr dýnflóka *coluber flocci plumei, i. e. corvus:* seđja snóka dýnflóka Hrfm. 9.

snót, *f.*, *femina;* snót saka *femina pugnarum, i. e.* Hildr, *Bellona* Hfl. 16; sverđa snót, *i. e.* Hildr = hildr *pugna, v. c.* snǫrp sverđa snót Efdr. 16; grjón Danskrar snótar G. 35; úlfr snótar *(i. e. Idunæ)* Hlg. 2.

snúa (snera *l.* snera, snúinn), *v., vertere, convertere; torquere; flectere; c. dat.* snúa enu betra til sín *meliora sibi arripere, occasionem lucrandi arripere* Mhk. 28; *impers. c. dat., e. gr.* heyrik sagt, at snúi heimi *audivi, mundum converti* Mhk. 24; skeytin snerust *spicula invertebantur* L. 45.
snúđr, *m., celeritas negotii perficiendi;* snúđar mála biđk syni Óláfs *agendi vim et celeritatem Olavo imprecor* Bgl. 15.
snúnađr, *m., commodum; emolumentum;* snúnađr vas þat landi *reipublicæ id utile fuit* Vkl. 7.
snyđja (snudda), *v., properare;* snyđja á Manar hlekk *super mare ruere* Hátt. 77.
snyrtidrengr, *m., juvenis excellens, illustris;* þrír tegir ungra snyrtidrengja Jdr. 39.
snyrtimađr, *m., vir magnificus, splendidus; nom. pl.* snyrtimenn Jdr. 16.
snyrtir, *m., qui polit; qui splendidum facit;* hjǫrva snyrtir *i. e. bellator* R. 26; brǫgđ bauga snyrtis *(viri liberalis)* G. 49.
snytrir, *m., excultor;* hapta snytrir *excultor deorum, i. e. Oden* Hlg. 3; þat fær þjóđar snytri *(excultori populi, i. e. regi)* tírar Vkl. 5.
Snægrund, *f. pr., terra nivosa, i. e. Islandia;* á Snægrundu Isl. 17.
snæriblóđ, *n., sanguis rapidus;* snæriblóđ marnar *incitatus (sanguis i. e.) latex fluvii, vertex fluminis* Þdr. 7.
snœri, *n.* — 1) *funis; rudens;* snœris vitnir *i. e. navis* Efdr. 18. — 2) *amentum;* í bug snœrum Jdr. 27.
snǫkta (kt), *v., singultire;* andinn snǫktir L. 54.
snøggr, *adj., celer;* fara snøggjum verka *carmine celeri persequi* G. 8.
sofa (svaf, sofinn), *v., dormire;* Brandingi svaf loks í hel Mhk. 8; né hvelvǫlur markar sófu *lapides non dormiebant (i. e. lapides resonabant cuspidibus baculorum)* Þdr. 6.
sofna (ađ). *v., obdormiscere; inf.* G. 47; Sk. 45.
Sogn, *m. pr., provincia Norvegiæ;* fǫr til Sogns Vkl. 13.
somr = sumr, *q. v.!* somr seggr Efdr. 24.
son *l.* **sonr**, *m., filius; nom. sg.* son S. S. 2; L. 24. 44; Márju son! L. 69; son Máríu! L. 87; sonr L. 44. 56; Sk. 80; *dat. pl.* sonum Rdr. 6; *cfr* sunr!
sorg, *f., dolor; ægritudo; mœror;* víf hlutu sorg G. 29; valdiđ Venda sorg *(dat.)* Hr. A. 11; mart sorgar Vkv. 8; of minni sorgir G. 60; lézt valdit Venda sorgum Hr. A. 13; gleyming sorga L. 89.
sorgœrr, *adj., mœstitiæ infestus (cfr vb.* óra = *infestum esse), lætitiam afferens; acc. sg. f.* sorgœra *(de Iduna)* Hlg. 9, *ubi tamen melior fortasse lectio et interpretatio est acc. sg. m.* sorgœran = *cruciatu perturbatum (de Lokio); cfr I 121.*
sóa (ađ), *v., perdere; interficere; c. dat.* sóa Jóta dólgi Yt. 9; Sýslu kind hafđi sóat Yngvari Yt. 35.

sókn, *f., pugna, impetus;* kenna sókn Rdr. 12; vinna sókn Gldr. 8; sóknar álfr *prœliator* Rdr. 4; Þdr. 3; við sóknar læti Kkm. 16; sókna gífr *securis* Hr. S. 8.

sóknarstrangr, *adj.* = sóknstrangr; *gen. sg. m.* sóknarstrangs Hr. S. 7.

sóknbráðr, *adj., in pugnam promptus;* sóknbráðr hljómváttandi hrælinns R. 3; dáðir jǫfurs sóknbráðs G. 12.

sóknefnandi, *part. compos., pugnam ciens; bellator* Isl. 17.

sóknherðir, *m., impetum ciens;* sverða sóknherðir *impetum ensium ciens, prœliator* Vkl. 11.

sóknhvattr, *part. compos.* (*a* hvetja), *ad prœlium excitus;* sóknhvattar sveitir Hrfm. 1.

sóknsterkr, *adj., in pugna fortis;* G. 8.

sóknstrangr, *adj., in impetu acer;* sóknstrangr hildingr R. 23; Sigvaldi bað sína sóknstranga sveit ganga Jdr. 24.

sóknþýðr, *adj., comis, affabilis in prœlio;* G. 31.

sól, *f.* — 1) *sol;* sól skínn í heiði Mhk. 27; sól glóar af glerinu L. 33; geisli sólar L. 27; Kkm. 8. 11; L. 11; dǫglingr sólu vænni R. 31; *sæpe in circumlocutionibus, e. gr.* Rínar sól *aurum* Edr. 6; sól Svǫlnis éla *sol pugnæ, i. e. gladius* R. 16; brynreiðar sól *aurum* Hrfm. 3; sól heilags siðar *i. e. Christus, et* setr sólar heilags siðar *cœlum* G. 3; miskunnar sól *Christus* G. 1; sól straums *aurum* G. 28; gramr sólar *deus* G. 18 *cet.;* ítrból sólar *i. e. cœlum* R. 33; ból sólar *id.* G. 67; und sólar gnapstól *sub cœlo* Gldr. 9; und sólar jaðri *id.* Efdr. 13; und sólar hǫll *id.* R. 10. 11 *cet.* — 2) *vastus et fulgidus orbis;* sólar brá tungls *vasti et fulgidi orbes oculorum (i. e. vasti oculi feminarum gigantum)* Þdr. 14.

sólbjartr, *adj., solis instar lucidus; nom. sg. f.* sólbjǫrt Mhk. 11 *cet.*

sólroð, *n., rubor solis; aurora;* í sólroð *sub ortum solis* Hátt. 77.

sóma (mð), *v., decere;* vel sómir þat Hfl. 3; ekki sómir amors vess ǫllum Sk. 4.

sóma-ǫrr, *adj., honoris largus;* kóngr sóma-ǫrr L. 70.

sómi, *m., honor;* fyr yðvarn sóma *coram vestra majestate* L. 80; hon tapaði sóma L. 18; L. 25; verðr hás sóma G. 42.

són, *f., pax; reconciliatio;* lǫg sónar Isl. 22.

Són, *f. pr., vas Sona, in quo mulsum poëticum asservabatur;* ofnir Sónar Isl. 5.

Sóti, *m. pr., pirata quidam;* við sker Sóta Vkv. 1.

sótt, *f., dolor; morbus;* grimmlig sótt L. 73; sóttar brími *œstus morbi* Snt. 19; lækning sótta L. 89; L. 53; í kvǫlum ok sóttum L. 82.

sóttarauki, *m., augmentum doloris;* slík stórmerkin afla mér sóttarauka *(mihi dolorem adaugent)* L. 40.

spakfrǫmuðr, *m., qui perite protendit;* valteins spakfrǫmuðr *gladium perite protendens, i. e. peritus pugnator* Yt. 14.

spakr, *adj., prudens;* of spakan mæti oddbraks Hátt. 70.

spara (rđ, sparat), *v., parcere; parce tueri;* muna gramr spara gollhring viđ mik S. S. 3; flestr mun sik til nǫkkurs spara Mhk. 27; stillir sparđit skađa bótir *compensationi damni rex non pepercit* R. 30.

spá, *f.* — 1) *vaticinium.* — 2) *vox; sonitus;* spá málmhríđar *sonitus pugnæ* Hfl. 4.

spádómr, *m., præsagium; vaticinatio;* leita spádóms Sk. 56.

spádómsorđ, *n., vaticinium;* andagipt svá vorđinna spádómsorđa *donum spirituale vaticiniorum eventui respondentium* L. 12.

spell, *n., vitium; damnum;* vinna spell ehu *damnum alicui rei inferre* R. 30.

spenja (spanda), *v., ducere; attrahere; allectare;* spenr Þriđja biđkván und sik *terram in potestatem suam redigit* Hkdr. 3; hann speni oss frá bǫlvi! G. 13; aldri frák, at dǫglingr spendi *(præt. conj.)* fleiri skip *numquam audivi regem quemquam plures naves duxisse* Hr. A. 11; máttut spanit Danmǫrk und sik *Daniam sibi subjicere non potuerunt* Kdr. 5.

spenna (nd *et* nt), *v., intendere; graviter premere; amplecti;* spenna gyld horn *aurea cornua manibus tenere* R. 13; spenna hlummi Hátt. 75; *c. dat.* spenna þrǫngum þyrni um ennit *frontem spina (corona spinea) arcte circumdant* L. 49; helga menn, er fjǫtrar spenna L. 61; spendi ilja gaupnum á Endils mó *plantis pedum montana graviter pressit* Þdr. 3; Mjǫlni spenti hinn máttki Þórr Sk. 169.

sperna (sparn), *v.* — 1) *calcare;* þann hergammr sparn Yt. 29. — 2) *ictu (calcis) propellere;* álmr sparn af sér odda *arcus sagittas nervo excutiebat* Jdr. 27.

sphera, *f., sphæra;* langt yfir spheras *(acc. pl. lat.)* efri L. 72.

spilla (lt), *v., perdere; corrumpere; c. dat.* siđunum spilla L. 9; eigi spillir hyggins hjali Mhk. 15; engillinn tók at spillast *(corrumpi)* L. 9.

spjalli, *m., cum aliquo confabulans; familiaris; amicus;* Gauta spjalli *Oden* Snt. 20; spjalli lausnara *i. e. Olavus Sanctus* G. 30; Hkdr. 5; Hr. A. 5; Edr. 26.

spjót, *n., hasta; jaculum;* þat spjót Sk. 143; spjótit nisti L. 66; skjóta spjótum Efdr. 4.

spjótrunnr, *m., arbor hastæ, i. e. pugnator;* skikkja spjótrunns R. 30.

spjótskopt, *n., hastile;* sigrmagnađr bauđ orrostu spjótskoptum Hrfm. 12.

spjǫr, *n. pl., hastæ; spicula;* spjǫr knáttu glymja Gldr. 7; Efdr. 7: dreyrug spjǫr Hfl. 10.

spordr, *m., cauda (piscium et serpentum);* drekarnir rísa opt á spord Mhk. 5.

sprakki, *m., femina; gen.* sprakka Isl. 5.

springa (sprakk, sprunginn), *v., dirumpi; dissilire;* augnabrúnin á honum springr Sk. 154; Sǫrli sprakk af gildri þrá Mhk. 13; brynjur sprungu *loricæ dissiluerunt* Edr. 20; sumir af mæði sprungu Sk. 156; sprunginn *diruptus* Hlg. 8.
sprund, *n., femina (splendidi cultus studiosa);* hváru tveggja hellis sprundi Þdr. 14; ein af sprundum L. 90; L. 28.
spyrja (spurða), *v., cognoscere, audire;* þjóð spyrr alt þaz þrír menn vitu Mhk. 3; jafnan spyrja menn at lokum Mhk. 19; Skíði spurði Þór at þessu Sk. 70; Sk. 95. 120; spurðu leiðangr *de expeditione famam acceperunt* Hr. S. 6; spurt hefr ǫld, at . . . G. 12; Mhk. 15; *refl.* mun spyrjast víða Sk. 181.
spýja (spjó, spúinn), *v., vomere; c. dat.* Fofnir spjó eitri Sk. 161.
spǫrgœlir, *m., passerem delectans;* randa svarfa spǫrr *passer pugnarum, i. e. corvus;* randa svarfa spǫrgœlir *corvum delectans, i. e. prœliator;* með spǫrgœli Vkl. 14.
spǫrr, *m., passer;* spǫrs at hefna Yt. 14.
Staðarhóll, *m. pr., nomen villæ, in Islandia sitæ;* Sk. 17.
staðr, *m.* — 1) *locus;* hingat í stað þenna G. 65; setja í einn stað *in locum collocare, i. e. conficere* L. 96; ór hyggju stað *i. e. ex pectore* Snt. 2; í bróður stað Snt. 16; í stað mǫrgum Ódr. 3; ór stað *e loco suo, i. e. loco manens* Vkv. 2; í stað einum Hrfm. 2; villr staðar Hfl. 5; haldandi staði *locum (locos) tenens, i. e. permanens* L. 1. 100; ei þurfandi staða né stunda *nec locorum nec temporum indigus* L. 1. 100. — 2) *villa;* (Sturli) stýrði staðnum þeim hinum fríða Sk. 30.
staddr, *vid.* steðja!
Stafanes, *n. pr., promontorium in regione Norvegiæ, quæ* Fjalir *appellatur, situm;* Stafaness vágr Hlt. 10.
Stafangr, *m. pr., sinus Norvegicus;* umb Stafangr Hr. A. 10.
stafn, *m., prora l. puppis; præcipue prora;* skreytir stafna *proras ornat* Hátt. 73.
stafr, *m., baculus; clava;* kómu farlystir fylki hafanda staf *(baculum in loca sacra peregrinantis)* Kdr. 9; hann á stóran staf Sk. 11; (Skíði) laust til Ǫlmóðs lǫngum staf Sk. 62; Sk. 101. 102; á stafnum Sk. 192.
Stagley, *f. pr., nomen loci in Islandia siti;* slóu Stagleyjar uxa Sk. 21.
staka (að), *v., recedere;* árflóð stakar *flumen decrescit* Mhk. 26.
stalldræpr, *adj., in sede sua palpitans; timore perculsus;* vinna hjǫrtu stalldræp ehm *facere ut corda palpitent* Hr. A. 12.
stallr, *m., locus, ubi aliquid stat; sedes;* dólgs akarn drápu stall *corda sedem pulsabant, i. e. timore palpitabant* Þdr. 10; í fjǫrnis stǫllum *in sedibus cassidis, i. e. in capitibus* Bdr. 7.
standa (stóð, staðinn), *v.* — 1) *stare;* kvað stiga fagran standa G. 15; *(Christus)* veitir lǫmdum at standa L. 46; Hkv. 21; standa

í kring um búka *stant circa cadavera* L. 73; Rdr. 5; hvar annarr þegn standi á hlið mér Snt. 14; stóðk í miðjum flokki Bgl. 2; stóð und árhjálmi Hkm. 3; Hkm. 4; Hkm. 15; Þdr. 20; Jdr. 31; Hr. S. 9; stóðu fasta Þdr. 12. — 2) *exstare; esse;* veitk skarð standa Snt. 6; elris grand þótti standa uppi í himni *ignis in cœlo exstare videbatur, ignis cœlum lambere videbatur* Edr. 22; G. 50; hjǫrvanipt stendr *(versatur)* á nesi Snt. 24; stendr at miklu trausti *magno præsidio est* Hkdr. 1; mark stendr í kirkju G. 34; stóð þar bær *villa ibi sita erat* Sk. 17. — 3) *consistere;* at standa frammi *coram consistere* (ɔ: *supplicem)* L. 21; stattu frammi fyr barni þínu *(supplex) consiste coram filio tuo* L. 88; legir á grundu stóðu ok undrast L. 31. — 4) *oportere, decere;* miðr enn þætti standa *minus quam condignum visum sit* L. 97. — 5) *pendere:* stóð merkur átta *octo librarum pondus habuit* Sk. 192. — 6) *transitive cum acc.* a) *opprimere;* Ánasótt knátti of standa Aun Yt. 24; b) *occupare;* Ellu kind stóð alla Hringmaraheiði Vkv. 7. — 7) *cum præpp. l. adverbiis l. simil. conjunctum* standa *varias habet significationes; e. gr.* standa af ehu *oriri, manare ex aliqua re, v. c.* grimt grand stendr af naðri Kkm. 27; ógnin stóð af jarla meiði *rex auctor fuit terroris* Edr. 32; Hrfm. 8; fǫrnuðr stóð af því *ex ea re salus orta est* G. 2 — stendr á enda *subvertitur* Snt. 4; stendr á hendi mér *mihi instat* Snt. 18; stendr á móti *resistit* Sk. 88. — stóðk ferri *abfui* Efdr. 26. — standa í ehu *fixum hærere in aliquo l. aliqua re, v. c.* væntum at Víðris vǫndr standi í Ellu Kkm. 27; stóð ólauss í hausi Hlg. 19; sverð stóð fast í tǫnnum Sk. 155. — standa í gegnum eht *aliquid transfigere* L. 45. — standa í gegn ehm *alicui resistere, impetum alicujus sustinere* Isl. 26. — stóð til hjarta *ad cor penetravit* Yt. 28. — stóð upp *surrexit* Sk. 163; upp stóðu *superstites erant* Jdr. 39. — stendr víða Hákonar ríki *late patet imperium Haquini* Vkl. 10. — *Refl.* standask *impetum (hostium) sustinere; hosti reniti;* stóðsk fólk þeygi Hfl. 18; *c. acc.* stóðsk marga þrimu *multas pugnas sustinuit* Efdr. 7; hvergi stóðusk konungs reiði Edr. 32.

stanga (að), *v., pungere; refl.* stangast *pungi, transfigi* L. 56.

stara (rð, starat), *v., torvis oculis aliquem aspicere;* starði á fróns fólka reyni Hdr. 3.

starf, *n.* — 1) *labor assiduus et durus.* — 2) *labores pugnæ; cædes (cfr anglosax.* steorfan, *germ.* sterben*);* Haralds arfvǫrðr olli starfi *Olavus auctor fuit cædis* Vkv. 7.

Starkaðr, *m. pr., bellator in fabulis antiquis inclitus;* Sk. 165. 170; *sæpissime* (enn) gamli *appellatur, e. gr.* Starkaðr gamli Sk. 138. 163; má líta Starkað gamla Sk. 74. 171; af Starkaði gamla Sk. 139.

stál, *n.* — 1) *ferrum; chalybs;* háðu straum stáli stríðan *commoverunt flumen ferro* (ɔ: *baculo præferrato) molestum; i. e. effecerunt,*

ut rapiditas fluminis vel ferri duritiem vinceret Þdr. 9; smíða hólk úr stáli mín (= mínu) Sk. 102. — 2) *gladius, ensis; telum;* stakk stáli bjartra mála Kkm. 1; hríð stáls *i. e. pugna* Vkv. 3; regn stáls *id.* G. 55; *sæpissime in plur., v. c.* þunn stál Bgl. 10; þunnvaxin rekin stál G. 43; strǫng stálin R. 19; klauf stálum virða kindir R. 4; stála flaumr Rdr. 6; stála víkr Hlg. 19; stála ríkismál Hkdr. 4; *plerumque in circumlocutionibus, e. gr.* él stála *pugna* Efdr. 22; Jdr. 27; gnýr stála *id.* G. 54; stála hríð *id.* Sk. 165: þrymr stála *id.* Bdr. 12; stála sveigir *pugnator* R. 27; stála gautr *id.* Sk. 124. — 3) *carina navis ad proram surgens* (= *græc.* στεῖρα): of stál en steindu Hr. S. 13; halda stirðum stálum *asperas proras dirigere* Hr. A. 10; stálum *carinis* Hátt. 75.

steði, *m., incus;* steði Feðju *incus Fenjæ, i. e. saxum;* með steðja Feðju Þdr. 6.

steðja (stadda), *v., aliquo loco collocare, constituere, firmare;* leysa þjóð vid trú stadda *populum redimere in fide confirmatum l. perseverantem* G. 68.

stef, *n., versus intercalaris;* fúss (at) vanda stef G. 18; L. 26; at stæla brag stefjum Mhk. 11; R. 24.

stefjamél, *n., ea pars carminis laudativi, quæ est inter versus intercalares;* í stefjaméli Hr. A. 11.

stefligr, *adj., ornatus versu intercalari;* at vísan verði steflig gǫrð L. 2; steflig orð *verba digna, quæ in versum intercalarem recipiantur* L. 51.

stefna (nð), *v., spectare; contendere;* Skíði stefnir þangat *Skidius eo contendit cursum* Sk. 17; (Júðas) stefndi óvænt *mala consilia animo agitabat* L. 48.

stefnir, *m., qui cursum dirigit;* stefnir stǫðvar hrafna *gubernator navium* Hkdr. 4.

steik, *f., assum; tosta caro; (Olavus)* gaf hjaldrs orra steikar G. 43.

steina (nd), *v., pingere; colorare;* stillir fekk steinda knǫrru R. 12; galli steindrar mundriða borgar (ɔ: *clipei colorati)* G. 48; of stál en steindu Hr. S. 13.

Steinarr, *m. pr., vir Islandus; gen.* Steinars Isl. 26.

steinn, *m.* — 1) *lapis; saxum;* þreif upp stein Sk. 158; hljóp í stein Yt. 2; musteri af steini Edr. 25; Hlt. 7; steins Listi *terra saxosa* Þdr. 19; steinar ok stræti L. 94; steina brú *pons lapideus (de opere diu duraturo)* Hlt. 16. — 2) *color;* ilja blað hreingróit steini Rdr. 1.

stela (stal, stolinn), *v., furari; c. dat. rei ablatæ;* stolit væri mér ekki ór ætt *a familia non subreptus essem, i. e. a majoribus non degenerarem* Mhk. 2 *(ubi alii aliter interpretantur).*

sterkliga, *adv., vehementer, graviter;* at emja starkliga Sk. 138.

sterkligr, *adj., firmus, validus;* sterkligt varð jǫfurs merki *firmum manebat vexillum regis* R. 19.

sterkr, *adj., firmus, validus, robustus;* Þráinn er sterkur Sk. 159; Álfur hinn sterki Sk. 73; merki blés umb hilmi sterkan Edr. 19; sterkir rjóðendr darra dreyrgra Jdr. 10.

steypa (pt), *v., præcipitare; fundere, dejicere; c. dat.* steypir ǫðrum niðr í fjandann miðjan L. 72.

steypir, *m., eversor; oppressor;* steypir niðja Snt. 15; steypir stophnísu *Thor* Þdr. 9; at dólga steypi dyggvan Edr. 31.

stétt, *f.* — 1) *via strata;* stofn stétthrings *pro* stofn stettar hrings *truncus viæ gladii, i. e. truncus clipei, bellator* R. 12; í dauðans stéttir *in plateas mortis, in Orcum* L. 16. — 2) *ordo, genus;* ýfirbjóðandinn allrar stéttar engla ok þjóða *omnium ordinum angelorum et hominum gubernator* L. 1. 100.

stétthringr, *vid.* stétt!

stigi, *m., scala;* kvað fagran stiga standa G. 15.

stik, *n. pl., pali ante litora defixi; sublicæ;* við stik bundinn *ad palos alligatus* Gldr. 6.

stikki, *m., carmen;* veitti stikka *carminis materiam præbuit* R. 12.

Stiklastaðir, *m. pl. pr., locus Norvegiæ;* á Stiklastǫðum G. 17. 43 *(utroque loco divisum et in duos versus distributum).*

stikleið, *f., ordo sublicius;* stikleiðar vegr *via sublicarum, i. e. amnis* Þdr. 5.

stiklir, *m., qui spargit;* seima stiklir *largitor auri* Hr. S. 4.

stilla (lt), *v., moderari; temperare; rem expedire;* veittu mér at stilla ok stýra L. 51.

stillir, *m., moderator, dux;* lýða stillir Rdr. 10; *nom. l. voc. sg.* Rdr. 13; Hkv. 9; Bgl. 6; R. 12. 26. 28. 30; Edr. 4. 7. 31; Hátt. 76; Hr. S. 17; *acc. sg.* stilli R. 32; Edr. 11. 18; *dat. sg.* stilli Yt. 49; R. 34; Edr. 23; *gen. sg.* stillis Hlt. 16; Hrfm. 10.

stinga (stakk, stunginn), *v., pungere, transfodere;* strenghumlur sák stinga Kkm. 8; málmr stakk á skǫr hjálmi *sagitta (l. telum) marginem cassidis pupugit* Kkm. 8; stakk í nefit á Skíða Sk. 175; stungu heila himintungl ór hǫfði prest G. 59; stungu at stála gaut *in virum invecti sunt, virum lacessiverunt* Sk. 124; of stunginn vas *transfixus est* Yt. 50; *c. dat., immittere, e. gr.* stinga nǫsum í feldi Bgl. 13; stakk (ek) stáli á storðar lykkju Kkm. 1; stungu hǫfðum í kjǫl *capita in sentinam demiserunt* Hkv. 10.

stingr, *m., pertica navis; rostrum;* stinga hjǫrtr *i. e. navis* Hátt. 73.

stinnr, *adj., firmus; solidus;* smíða stinnan hólk Sk. 102; af harða stinnum hlunni Hr. A. 2; með krókum stinnum L. 78.

stirdr, *adj., asper, durus; rigidus;* raumrinn stirðr Sk. 51; bað stirðan *(bellicosum, fortem)* gram varða virki Vkl. 18; bjuggu stirðan streng Hr. S. 5; hrafn valði nái stirda Bdr. 12; stirðum stálum Hr. A. 10; stirðra branda stormr R. 29.

stirđþinull, *m., rigidus funis, qui retem marginat;* stirđþinull storđar *durus funis terram marginans, i. e. serpens Midgardicus* Hdr. 3.

Stíflusund, *n. pr., fretum in Vestfoldia, provincia Norvegiæ, situm;* á beđi Stíflusunds Yt. 50.

stíga, (sté *l.* steig, stiginn), *v., incedere, gradi;* nam at stíga fyr borđ *de nave se projecit* Jdr. 37; *2 sg. præt. ind.* stétt á skeiđarhúf Hr. A. 2; steig í gegnum ehn *calcando transforavit* Yt. 39; *(Christus)* sté upp *resurrexit* G. 5; steig *(se projecit)* fyr húf hesti hrófs Bdr. 11; sté of *(i. e. superavit)* teg hálfan fjorđa runna Hlakkar Isl. 24.

stígr, *m., semita; callis;* stígr varđ strangr R. 27; vísa ehm himna stíg *viam cœlestem alicui monstrare* Edr. 27; hlýr náir kasta sǫltum stíg kjalar Hátt. 76; Njǫrđr snáka stígs *deus auri, i. e. vir* Isl. 8.

stjarna, *f., stella;* frá flœđar stjǫrnu *i. e. de Sancta Maria* G. 2; heiđar stjǫrnur L. 93.

stjóri, *m., rector, gubernator;* reiđar stjóri Yt. 53; dróttar stjóri Efdr. 25; viđ gumna stjóra Efdr. 9.

stjórnlauss, *adj.* — 1) *gubernaculi expers.* — 2) *incompositus; confusus; perturbatus;* stjórnlausu *(dat. sg. n.)* hefk slungit saman *confusa in unum congessi* Mhk. 30.

stjǫlr, *m., pyga; posticum;* létu stjǫlu upp stúpa Hkv. 10.

stjǫrnuljós, *n., splendor stellarum;* L. 40.

stjǫrnureitr, *m., regio stellarum, i. e. cœlum;* dróttinn stjǫrnureitar *deus* L. 26.

stođ, *f., columen; adjumentum, præsidium;* branda Ullr sá stođ af því Vkl. 13.

stođa (ađ), *v., juvare;* hefk stođat bœn þína *mandatis parui tuis* G. 71; eyvit mun sjá atfrétt stođa *nihil, puto, hæc percontatio proderit* Mhk. 29.

stofa, *f., tugurium, casa; atrium;* kom inn í stofuna Sk. 46; fram í stofunni *in anteriore parte atrii* Sk. 36.

stofn, *m., caudex, truncus; statumen;* svarđar stofn *i. e. caput* Efdr. 6; sem tré stykki af stofni Sk. 133; veitti stofnum stétthrings *(i. e. bellatoribus)* R. 12.

stop-hnísa, *f., phocœna rupis, i. e. femina gigas;* steypir stop-hnísu *Thor* Þdr. 9.

storđ, *f.* — 1) *terra;* men storđar *torques terræ, i. e. serpens Midgardicus* Hdr. 3; stirđþinull storđar *id.* Hdr. 3; storđar lykkja *i. e. serpens* Kkm. 1. — 2) *frutex viridis;* storđar úlfr *i. e. ignis* Hr. S. 11; storđar gandr *i. e. ventus* Hr. S. 13.

Storđ, *f. pr., insula Norvegiæ;* í fjǫru Storđar Hkm. 7.

stormr, *m., tempestas; procella;* viđ storminn þenna *hac tempestate oborta* L. 53; þremja stormr = *pugna, et* þrekmađr þremja storms *bellator fortis* R. 21; stormr stirđra branda *procella asperorum ensium, i. e. pugna, et* harđleygr stirđra branda storms *gladius* R. 29.

stóð, *n., equitium; equi; lagar* stóð *equitium maris, i. e. naves* Hlt. 14; stóði kveldriðu *equo lamiæ, i. e. lupo* Ódr. 6.

stóll, *m.* — 1) *sedes; solium;* á stóli G. 5; Sk. 71. 87; stillir Fróða stóls *possessor solii Frodiani, i. e. rex Daniæ* Edr. 7. — 2) *sedes cathedralis; episcopatus;* stóls hæð vex G. 9.

stóll, *m. classis (græce στόλος);* Óláfr réd brigða miklum skipa stóli R. 2; Jdr. 16.

stórbygð, *f., regio frequens ædificiis;* herðu herferðir í stórbygðir Hrfm. 14.

stórgeðr, *adj., magnanimus;* enn stórgeði Dulsa konr Yt. 2.

stórlátr, *adj., generosus; munificus;* Hrólfr enn stórláti Bj. 7.

stórligr, *adj., magnus; amplus; ingens;* stórlig stræti Hr. S. 11.

stórmerki, *n. pl.* — 1) *insignia argumenta, indicia;* fǫgr stórmerkin dróttins verka L. 5. — 2) *res magnæ; magnalia;* slík sǫnn stórmerkin L. 40; L. 22.

Stórólfr, *m. pr., vir Islandus;* Ormr Stórólfs sun Isl. 15.

stórr, *adj., magnus;* maðr stórr Sk. 46; Sk. 169. 193; laufa viðrinn stóri Sk. 52; við stóran gný vinar Lóðurs Hlt. 10; R. 24; Sk. 11. 192; af stórum hrotta Sk. 192; stórir þegnar Hr. S. 3; Hr. S. 7; sœkja stóra helga dóma Edr. 12; Jdr. 7; Sk. 38. 133; stór ok mikil er (ɔ: hirzla) Sk. 13; gaf stóra skreppu Sk. 33; stórar gjafar Edr. 26; Sk. 142; ór borgum stórum Edr. 29; þessi húsin stór Sk. 69; Sk. 167; mein hin stóru L. 91. — *Compar.* stœrri; stillir framði stœrra *rex majora perpetravit* R. 26. — *Neutr.* stórt *pro adv., magna vi, vehementer;* lundr hjó stórt Isl. 26. — *Eodem modo dat. pl.* stórum *pro adv., magnopere;* veita opt ok stórum ehm eht Edr. 7; stórum verri *multo deterior, longe inferior* Hr. A. 1; stórum ǫrr *perquam liberalis* Jdr. 44.

stórráðr, *adj., imperiosus;* stórráðr stillir R. 12; ógn stóð af stórráðum stýri gindýra Hrfm. 8.

stórvald, *n., ampla regio;* ǫld á stórvǫldum *homines lata regna incolentes* Hrfm. 6.

strandleið, *f., via litoralis;* breiðar strandleiðir Hrfm. 13.

strangr, *adj., sævus; vehemens; acer;* strangr þengill Vkv. 15; R. 22; heiptar strangr *in ulciscendo severus* Bgl. 10; stígr varð strangr *semita erat ardua* R. 27; Kristr bauð þeim þróttar strǫngum R. 33; drengmenn hugum strangir Jdr. 39; strǫng gunnr Vkl. 16; Vkv. 3; at bǫð strangri Jdr. 29; frá strangri kvǫl G. 68; strǫng stálin sungu R. 19.

Straumeyjarnes, *n. pr., isthmus quidam in Dania situs;* Hlt. 7.

straumr, *m., amnis;* Vǫðlu straumr Yt. 46; Jdr. 35; ekkjur háðu stríðan straum Þdr. 9; straumr mækis *sanguis, et* fyr mækis straumi *pro effusione sanguinis* Hkm. 8; søkkvir straums sólar *(i. e. auri)* G. 28.

strákligr, *adj., improbus, nefarius;* strákligr lízt mér Skíði Sk. 124.

strákr, *m., homo nequam; homo vagus;* þeir stǫktu vatni á strákinn Sk. 189; Sk. 43.

strengflaug, *f., incisura in postico ligno sagittæ, qua nervus in sagittis expellendis nititur;* strengflaugar pálmr *palma (arbor) ex ejusmodi incisurâ emissa, i. e. sagitta* Kkm. 15.

strenghumla, *f., crabro nervi, i. e. sagitta;* sák strenghumlur stinga Kkm. 8 *(ubi tamen alii malunt* strenghǫmlur; *cfr* hamla *tolleno!).*

strengja (gđ), *v., constringere; urgere;* strengja kapp viđ ehn *contentionem urgere, contendere cum aliquo* Edr. 32; réđ strengja heit til dóttur Þorketils *voto se obstringere, fore ut filiâ Thorketilli potiretur* Jdr. 14; Jdr. 43.

strengr, *m., funis; nervus arcûs;* bjuggu stirđan streng *asperum rudentem pararunt* Hr. S. 5; flugu af streng ǫrvar Bdr. 6; strengjar hagl *grando nervi, i. e. sagittæ* Hkdr. 7; *nom. pl.* strengir L. 94; á vǫfđum strengjum L. 45.

stríđ, *n., molestia; calamitas; pugna, certamen;* bíđa meira stríđ *majore ægritudine affici* Efdr. 20; kemr grimmu stríđi at mér Jdr. 15. 19 *cet.;* ǫrr í stríđi *in pugna strenuus* Sk. 124; létta stríđum G. 18. 21 *cet.*

stríđa (dd), *v., pugnare;* at stríđa viđ ehn Sk. 157; Sk. 140. 147.

stríđir, *m., adversarius; hostis;* Breta stríđir Efdr 12.

stríđkveđjandi, *part. compos., qui bellum postulat;* stríđkveđjǫndum glamma stǫđvar vamms *iis, qui bellum giganti indicunt* Þdr. 10.

stríđlundr, *adj., animo infesto;* stríđlundr steypir Þdr. 9.

stríđr, *adj., difficilis, molestus, asper;* ógnar stríđr Hr. S. 11; háđu stáli stríđan straum Þdr. 9; stríđ ógn svall G. 54; gǫrđi atsókn gilda ok stríđa Sk. 187; í stríđri Herdala gǫngu Vkv. 3.

strjúka (strauk, strokinn), *v.* — 1) *verrere; tergere;* hrannir strjúka hlađin borđ *fluctus verberant onustam navim* Hátt. 76; *(vir)* strauk sjónbrautir sínar í brunni G. 23. — 2) *abire;* at morni vill hann strjúka Sk. 20; búinn at strjúka Sk. 33.

stræti, *n., via strata;* í hverju stræti Sk. 68; stórlig ýta stræti *amplæ civium plateæ* Hr. S. 11; L. 94; vala stræti *stratum accipitrum, i. e. manus, et* fasti vala strætis *aurum* G. 25.

strǫnd, *f., litus, ora; margo;* læsa úrga strǫnd oddum Edr. 24; liggja eptir á strǫndu G. 60; vítt of strandir Kkm. 9.

stuđill, *m., litera metrica serva;* í stuđla skorđum L. 2.

Stulli, *m. pr.* = Sturli; Sk. 99.

stumra (ađ), *v., sollicitum et officiosum esse;* þeir stumruđu yfir strákinn međ ljósi Sk. 189.

stund, *f., hora, tempus;* hrygđar stund *lacrimabile tempus* Hr. S. 11; drykklanga stund Sk. 65; Hr. S. 3; Sk. 93; um stund *aliquantum temporis* Sk. 165; af stundu *mox, brevi* Edr. 23; á sǫmu stundu, sem L. 9; lífs stundir eru liđnar Kkm. 29; ei þurfandi stađa né

stunda L. 1. 100. — *Dat. pl.* stundum *pro adv., interdum; e. gr.* stundum þýtr·í logni lá Mhk. 13; G. 58; Isl. 25; L. 97.
stunda (að), *v., operam dare alicui rei;* hví stundaðir á Jesú dauða? *cur in mortem Jesu incubuisti?* L. 65.
Sturli, *m. pr., vir Islandus;* Sk. 30. 31. 33; *vid.* Stulli!
stuttligr, *adj., brevis; abruptus;* stuttligt lag á kvæði Mhk. 11.
stúpa *(præt. ind. et part. desunt), v., reclivem esse;* upp stúpa *acclivem esse, eminere* Hkv. 10.
stúra, *f., mæstitia;* ekki er mér at stúru gaman Mhk. 22.
stúta (að?), *v., pessum ire;* lét Starkað stúta Sk. 171; Sk. 167.
stútr, *m., myxa; tubus;* með stúti horns *acumine cornus* Sk. 126.
styðja (studda), *v.* — 1) *fulcire, sustentare; munire;* styðja mærð G. 8; studdi mítt afl Snt. 12; studdi borðvið hlýðu Edr. 5; studdisk geirskapti Hkm. 10. — 2) *percutere;* styðja Gjúka niðja Rdr. 6.
styggjast (gð), *v., irasci; offendi; ægre ferre;* ugði hann, at Eva stygðist L. 18.
styggr, *adj., ferus;* fyr styggvan leiknar hest Ódr. 6.
stynja (stunda), *v., ingemiscere;* heimrinn stundi L. 58.
styrjarfimr, *adj., pugnandi peritus;* G. 15.
styrjarsnjallr, *adj., in pugna fortis;* mærð styrjarsnjalls mildings G. 46.
styrjǫld, *f., tempus belli; bellum; tumultus;* styrjǫld óx umb stilli Edr. 18; bæði hark ok styrjǫld Sk. 184.
styrkr, *adj., fortis; robustus;* styrkr vǫrðr verðungar Vkv. 8; of stilli styrkjan G. 46; borg styrks mundriða G. 48; styrkir menn Hr. S. 9; ljós er styrkra *lux prævalet* L. 61.
styrkr, *m., vis; robur;* slítr harðan styrk af hjarta rótum L. 77.
styrlundr, *m., arbor tumultûs;* styrlundr harðleygs stirðra branda storms *arbor tumultûs gladii; arbor pugnæ, i. e. bellator; acc.* styrlund R. 29.
styrr, *m., turba, tumultus; pugna;* styrr þreifsk R. 22; Sk. 171; við styr annan Vkl. 15; gørði styr harðan Vkl. 19; Vkv. 8. 11. 13; ór styr slíkum Efdr. 23; ór styr miklum Efdr. 24; Sgdr. 4; Ódr. 4; G. 32; Kkm. 5; styrjar væni Hkv. 9; í broddi styrjar Hr. A. 8; stœrir styrs *pugnator* Hátt. 68.
styrremðr, *adj., in pugnando validus; ferox;* R. 26.
styrsnjallr, *adj.* = styrjarsnjallr; G. 48.
stytta (tt), *v., decurtare, mutilare;* stytta hǫnd *manum amputare* Bgl. 12; stytti næsta hinn brúna Sk. 163.
stýfa (fð), *v., abscindere;* stýfa þjófa hendr Edr. 8; benlaukar stýfðu liðs leggi Bdr. 7; njóta stýfðrar tungu G. 61.
stýra (rð), *v., regere; gubernare; præesse; c. dat. e. gr.* lukku stýra Sk. 57; L. 51; fólkum stýrir *agmina ducit* Hdr. 5; þeim stýra goð Vkl. 8; Vkl. 23; þótt konungr stýri Ormi Efdr. 10; konungr sás Írlandi stýrði Kkm. 16; Efdr. 16; R. 15; L. 23; Sk. 18. 30; stýrðud

gubernavistis (ɔ: *navem*) Hr. S. 16; dýrđarmenn, er ríkjum stýrđu L. 36; alls stýrandi *omnium rerum moderator, i. e. Deus* Edr. 31; landa stýrandi *rex* Hrfm. 5.

stýri, *n.*, *gubernaculum (navis)*; stýri mól Ódr. 1; stýri brimdýrs Hátt. 74.

stýrir, *m.*, *gubernator*; *possessor*; mundjǫkuls stýrir Efdr. 23; Hr. S. 2; of skeiđar stýri Hr. A. 10; af stýri gindýra Hrfm. 8.

stæla (lt), *v.*, *sententias l. versus intercalares interponere*; stæla brag stefjum *versus intercalares carmini inserere* Mhk. 11.

stæla (lt), *v.*, *chalybe durare*; hann á stæltan brodd Sk. 11; Sturli gaf honum stæltan kníf Sk. 33; Sk. 175; međ stæltan hamar Sk. 46; í stæltum hólki Sk. 130. — Stæltr *pro adj.* = *acer, durus*; fleina lundrinn stælti Sk. 127.

stœra (rđ), *v.*, *magnum facere*; *augere*; stœra hǫgg liđi fyrđa *gravem ictum agmini virorum infligere* Jdr. 26; G. 46; ek fæ drópu stœrđa hróđri R. 35.

stœriaskr, *m.*, *fraxinus augens, i. e. vir qui auget*; stœriaskr ránsíks *qui auget aurum (aliorum)*; *aurum largiter distribuens*; rógsvellir bađ stœriaska fella remmilauka R. 22.

stœrir, *m.*, *qui auget, incitat*; bera hróđr stœri styrs Hátt. 68.

stǫđ, *f.*, *statio*; *statio navalis*; stǫđvar hrafnar *i. e. naves* Hkdr. 4; glamma stǫđ *statio luporum, i. e. montana, et* vamm glamma stǫđvar *gigas* Þdr. 10; stǫđum brá stillir *rex rupit navium stationes, signa movit* Hkv. 9.

stǫđva (ađ), *v.*, *sistere*; stǫđva hǫđ Rdr. 10.

stǫng, *f.*, *pertica*; *dat. sg.* stangu (*pro* stǫngu) Hlg. 6; viđ stangar enda Hlg. 7; báru fram stengr *perticas (signa) proferebant* Edr. 18.

Stǫrkuđr, *m. pr.* = Starkađr, *q. v.!* Mhk. 7.

støkkva (stǫkk, stokkinn), *v.*, *currere*; *salire*; *impetu ferri*; *aspergi*; Starkađr stǫkk á fætr Sk. 138; hun stǫkk upp Sk. 175; þat stǫkk upp, at . . . *fama emanavit, sq. acc. c. inf.* . . . Yt. 35; stǫkk ór landi *e regno aufugit* Hr. A. 5; keyra járn, svát stǫkk *(exsiliat)* dreyrinn L. 49; sem tré stykki af stofni Sk. 133; blóđi stokkinn *cruore rorans* Hlg. 19; gríma hrími stokkin Hr. A. 2.

støkkva (kt; stǫkkva Sk.), *v.*, *spargere*; *inspergere*; *c. dat.* þeir stǫktu vatni á strákinn Sk. 189.

støkkvir, *m.*, *qui dispergit*; støkkvir stála flaums Rdr. 6.

suđr *l.* **sunnr**, *adv.*, *meridiem versus*; *in meridiana regione*; *in austros, ad austrum*; renna norđan sunnr Vkl. 17; Efdr. 6; fara suđr ór Niđ Kdr. 2; suđr Kdr. 10; Bgl. 9; suđr međ láđi Hr. A. 6; Hr. S. 4; suđr á Jómi Hr. A. 12; Kkm. 19; Jdr. 6; Hrfm. 11; Sk. 34; sunnr G. 35. — *Compar.* sunnar *magis in austros*; ei mun betra sunnar Sk. 84.

Suđreyjar, *f. pl. pr.*, *Hebudes insulæ*; í Suđreyjum Kkm. 15; Hrfm. 7. 10.

Suđri, *m. pr., nanus meridianum cœli cardinem sustinens;* Suđra sjávarrok *i. e. poësis* Sk. 203; áttruđr Suđra *cognatus Sudrii, i. e. Geirrodius gigas* Þdr. 15.

Suđrvík, *f. pr., locus in diœcesi Ripensi;* í slíđri Suđvík Vkv. 4.

sullr, *m., vomica, ulcus;* međ sárum sullum L. 77.

sultr, *m., fames;* tekr úr seggnum sult *famen de viro depellit* Sk. 20; þverrir úlfs sultar *sedator famis lupinæ, prœliator;* Efdr. 26.

sumar, *n., æstas;* í sumars broddi Edr. 5.

sumbl, *n., cerevisia;* jólna sumbl *potus deorum, poësis, carmen* Hlt. 16; veitk bekki búna at sumblum Kkm. 25.

sumr, *adj., pron., nonnullus; quidam;* rauf af suman Rúmsveg Kdr. 9; sumt liđ Vkv. 6; Mhk. 25; sumir stungu Sk. 124; Mhk. 20. 24; Sk. 156. — *Cfr.* somr!

sund, *n.* — 1) *natatio;* snotr sunds *natandi gnarus* Efdr. 18. — 2) *fretum; mare;* á víđu sundi Efdr. 15; bar út at sundi *in altum provexit* Vkv. 1; Jdr. 35; drasill sunda *navis* Efdr. 5; brímis sunda valr *corvus* G. 55.

sundfaxi, *m., equus maris, i. e. navis;* sundfaxa sœki-Þróttr Vkl. 20.

sundr, *adv., in partes;* slitna sundr *frangi, dirumpi* Hlg. 8; ganga sundr *id.* Hlg. 15; Vkv. 4; ljósta sundr *frangere* G. 59; hjálmar gengu í sundr *galeæ dissiluerunt* Bdr. 7; í sundr (sundur) Sk. 67. 152. 159. 193.

sundra (ađ), *v., dissecare;* sundruđum skjǫldu Kkm. 13; samvizkunnar bygđ, sundruđ ǫll *pectus, totum dilaceratum* L. 84.

sunna, *f., sol;* réttlætis sunna *sol justitiæ, i. e. Christus* G. 4.

sunnan, *adv., ab austro; a regione meridiana;* Hlg. 10; fyr haf sunnan Gldr. 6; Efdr. 17; Isl. 21; fyr lǫg sunnan Efdr. 4; Hr. S. 17. 18; fyr Heiđabœ sunnan Ódr. 5; um Satíri sunnan Hrfm. 9; sunnan Hlt. 14; Efdr. 16. 24; Vkv. 14; Edr. 14. 15; G. 36; Jdr. 16. 18; Dǫnum sunnan *i. e. Danis meridianis* Hr. S. 3.

sunnarla, *adv., in regione meridiana;* Vkv. 13.

sunnr = suđr, *q. v.!*

sunnudagr, *m., dies solis; dies dominica;* sunnu dag *die solis* L. 67; bíđa sunnudagsins Sk. 203.

sunr *l.* **sun**, *m., filius; nom. sg.* sunr Yt. 41; Hlg. 13. 14; Sgdr. 1; Ódr. 6; Bgl. 1. 5; G. 5; Jdr. 29; Isl. 10; *nom. sg.* sun Snt. 17; *acc. sg.* sun Snt. 19; Efdr. 13; R. 34; Jdr. 42; Isl. 6; *dat. sg.* syni Hkv. 4; Snt. 11; Bgl. 15; Kkm. 17; Jdr. 8. 30; Mhk. 9; Isl. 26; L. 8. 24. 58; *gen. sg.* sunar Snt. 6; Hdr. 5; Efdr. 21. 22. 25; *nom. pl.* synir Hlt. 6; Sk. 74. 81. 147; krátins synir *i. e. incolæ Valhallæ* Sk. 136; *acc. pl.* sunu Hlt. 4; Kdr. 1; Isl. 22; *dat. pl.* sunum Kkm. 27.

Surtr, *m. pr., gigas quidam;* Surts ætt *gigantes* Efdr. 17; *Suttungus gigas* Surtr *appellatur* Hlt. 2.

súđ, *f., tabula navis; compages quædam (sueth.* på flint*) tabularum navalium;* þynnri enn súđ Sk. 24; nýjar súđir *nova latera navium* Hr. S. 5.

súðsbani, *m., noxa lateris navigii, i. e. mare* = Ægir; við súðsbana *contra Ægerem* Snt. 9 (*ubi alii malunt* við sunar bana).
Súðvirki (*pro* Suðvirki), *n. pr., locus mercatorius flumini Tamesi vicinus;* í sléttu Súðvirki Vkv. 6 (*ubi ita propter metricas rationes legendum est*).
sút, *f., morbus; mæror;* hvé sút ferr Mhk. 12; bregða hrafns sút (*dat. sg.*) Isl. 25; óteitan sútar Jdr. 3; skalf af sútum L. 54; nist sárra súta sverði L. 56; í súta myrkri *in tenebris mæroris* L. 77.
súthrœrandi (suthrærandi L.), *part. compos., dolorem movens;* sárin Jesú súthrærandi munu sýnast L. 71.
Svafnir, *m. pr., nomen Odinis;* Svafnis salnæfrar Hkv. 11.
svalr, *adj., frigidus; algidus;* svalr sær Jdr. 16; temja svalan hest (*de patibulo*) Yt. 17; svalir kilir Kdr. 3; læsa strǫnd oddum ok svalri rǫndu Edr. 24; allopt verðr í hreggi svalt Mhk. 21.
svanglýjaðr, *m., cygnum delectans;* svanglýjaðr sverða sverrifjarðar *cygnum sanguinis, i. e. corvum delectans; prœliator; dat.* svanglýjaði Vkl. 2.
svangr, *adj.* — 1) *tenuis, gracilis.* — 2) *jejunus; esuriens;* Hlg. 6.
svanni, *m., mulier elegans, magnifica;* ómildr svanni G. 35; gǫfugr svanni Hr. S. 19.
svanr, *m., cygnus;* svanr hanga *olor suspensorum, i. e. corvus* Bdr. 8; veita eht svǫnum farma-Týs (*i. e. corvis*) Hlt. 11; svana fjǫll *i. e. fluctus* Hátt. 76.
svanteig, *f., campus cygnorum, i. e. mare;* svanteigar herdróttir *milites classiarii* Hrfm. 11.
svar, *n., responsum;* í svaranna reikan *in vacillatione responsorum* L. 17.
svara (að), *v., respondere;* svara mér skjótt! L. 16; seggrinn svaraði engu Sk. 146; L. 16.
svarðfen, *n., liquor terræ* (svǫrðr *cæspes*), *i. e. flumen;* svarðfen (*tmesi divisum*) flaut Þdr. 8.
svarðfestr, *f., funis capitis* (svǫrðr *cutis capitis*), *i. e. coma;* Sifjar svarðfestum *i. e. auro* Bj. 4 (*cfr SnE, AM I 336, 340*).
svarf, *n., scobs; attritio;* hefr meiri svǫrf *majorem facit attritionem, i. e. plura calceamina atterit* Sk. 23; randa svǫrf *detrimenta clipeorum, i. e. prœlia, et* randa svarfa spǫrgœlir *prœliator* Vkl. 14.
svarra (að), *v., strepere;* sárgýmir svarraði Hkm. 7.
svarri, *m., femina magnanima l. superba;* errinn sendi ungan svarra Hr. S. 18; Jdr. 4; ríða móti svarra Hr. S. 19.
svartflekkóttr, *adj., maculis nigris conspersus;* kvæði svartflekkótt *i. e. carmen tristitia plenum* Mhk. 22.
svartklæddr, *part. compos., nigra veste indutus; acc. pl.* svartklædda Hrfm. 9.
svartr, *adj., niger;* svartir seggir L. 58; *dat. pl.* svǫrtum Hátt. 73. 76.
svartskygðr, *adj., livido splendore;* svartskygð sverð Gldr. 7.

svá *l. (apud recentiores)* svó, *adv., sic, ita; adeo; eo modo;* Veiðr mælti svá Hlg. 11; Hlg. 12. 17. 19; Em. 1; Hkm. 12; Vkl. 24; Hdr. 9; Ódr. 3; es verr en svá Efdr. 22; bœr heitir svá Vkv. 14; Kdr. 10; Bgl. 3. 5. 6. 11. 15; R. 35; G. 63; Jdr. 39. 43; Mhk. 18. 20. 30; L. 9. 11. 12. 18. 20. 27. 28. 43. 52. 66. 68. — *Scribitur* svó Sk. 114. 117. 126. 128. 137. — svá lengi *etiamnunc* R. 23. — svá = *postea* L. 48; svó Sk. 28. 33. 34. — svá *fere pro obj.* = þat, *e. gr.* má svá *id valet* O. S. 6 (I 141). — *Vocem* svá *sequitur* sem, *e. gr.* Bj. 6; Mhk. 14; sem *c. conj.* Rdr. 9; Hkm. 5; svó . . . sem Sk. 66. *Eodem modo* svá . . . at *c. ind. l. conj., e. gr.* Hfl. 20; G. 64; L. 3. 35. 70. 80. 98; svó . . . at Sk. 155. 176. — svó *pro* svó at *legitur* Sk. 26. 60. 140. 142. 158. 174. 191.

svára, *f., gigas femina; lamia;* skær sváru *i. e. lupus* S. S. 1.

svás = svá es *ita est* Hfl. 1.

svát, *conj.* (= svá at), *ut, ita ut.* — a) *vi consecutiva;* svát hjǫrtu dugðu Kkm. 26; Rdr. 2. 5; Hlg. 8; Þdr. 16; Vkl. 20; Edr. 17; G. 52; Jdr. 21; L. 41. 49. 75. 81. — b) *vi finali, e. gr.* G. 68; L. 21. 30. 69. — *Nonnumquam vim limitativam habet, e. gr.* svát dœmi finnisk *quantum exempta testantur* Hr. S. 16; svát konungr eigi Yt. 53.

svát barsk = svá at barsk Gldr. 4; *ubi adv.* at *proxime ad verbum* barsk *pertinet (cfr pag. 12).*

svefja (svafða), *v., sopire; placare;* gørir sá betr er annan svefr Mhk. 28; gramr svafði bil *rex moram sopivit, morari noluit* Vkl. 1.

svefn, *m., somnus;* í svefni Sk. 195.

Svegðir, *m. pr., rex e genere Ynglingorum; acc.* Svegði Yt. 2.

sveiðuðr, *m., bos;* mækir sveiðuðs *gladius bovis, i. e. cornu* Yt. 25.

sveifla (að), *v., vibrare; versare;* sveiflar til *(ferrum) vibrat* Sk. 182.

sveigir, *m., qui vibrat;* stála sveigir *bellator; dat.* sveigi R. 27.

sveigja (gð), *v., flectere; intendere;* árar at svegja Hkv. 17; jǫfurr sveigði ý Hfl. 15.

sveinn, *m., puer, filius; vir juvenis et fortis;* sveinn fæðist af meyju hreinni L. 33; L. 30; gangi sveinn í móti sveini Kkm. 23; Sigurðr sveinn Sk. 180; klæddi reifum fæddan sveininn L. 55; at Grundar sveini Hlg. 19; snarpir sveinar Kkm. 27; með sveina *cum sociis* Jdr. 25.

Sveinn, *m. pr., filius Haraldi, rex Daniæ, cognomine Furcoberbis* (tjúguskegg); und Sveini Edr. 23; R. 20.

sveipr, *m., subita volutatio;* sveipr varð í fǫr *cursus subito impeditus est* Hlg. 13.

sveit, *f., cœtus, cohors; homines;* sveit barðisk snarla *exercitus acriter pugnavit* Bdr. 9; væn sveit Jdr. 39; Mhk. 15; orma sveit L. 94; sveitin gǫrðist sár ok móð Sk. 156; hann hefr aðra sveit L. 72; Jdr. 24; Hrfm. 17; sveitir ór Finnbygðum Hrfm. 1; Edr. 12; Hr. S. 7; L. 97; veita eht djǫfla sveitum L. 85; L. 47. 48.

sveiti, *m.* — 1) *sudor.* — 2) *cruor; sanguis;* heitr sveiti Kkm. 6; Edr. 19; Kkm. 3; Bdr. 12; drótt þó dýran sveita af líki G. 22; Isl. 7; ormr drifinn sveita Kkm. 12; kendu hendr sem fœtr við sveita *viderunt manus pedesque cum cruore, i. e. cruore perfusos* Rdr. 4; sveita nagr Hlg. 8.

svelgja (svalg, sólginn *l.* solginn), *v., glutire; devorare; consumere;* svelgja eht Yt. 6; hofgylðir svalg hræ Yt. 41; svalg handa hrapmunnum lyptisylg Þdr. 16; Eljúðnir vann sólginn (= svalg) Baldr Mhk. 9. — *Part.* sólginn *avidus; e. gr.* þyrmðit sólgnum dólgi Hlg. 16.

svell, *n., glacies;* svell dalnauðar *glacies manûs, i. e. argentum;* fetils svell *gelicidium baltei, i. e. gladius; dat. sg.* svelli Bj. 4; Hfl. 8.

svella (svall, sollinn), *v., turgere, tumescere;* sunum mínum man svella *irâ intumescent filii mei* Kkm. 27; engill svellr L. 15; heipt svall Rdr. 10; Hlg. 14; Sgdr. 4; G. 54; húfr svall *tabulæ navales undâ maduerunt* R. 14; trýni sollinn *i. e. rostro tumescente l. madente* R. 17; Kkm. 2; sveiti fell í sollinn sæ Kkm. 3.

svella (ld), *v., tumefacere, turgidum reddere; part.* sveldr *turgidus; amplus, ingens; e. gr.* harða sveld útboð *convocatio militum severe exacta* Hr. S. 12.

svelta (lt), *v., fame necare;* es Haraldr hafi sveltar valdreyra *(lynces) quas Haraldus siti sanguinis enecavit* Hkv. 13.

sverð, *n., ensis, gladius; nom. l. acc. sg.* sverð Em. 5; Hkm. 5; R. 17; G. 44; Sk. 155; sverðit Sk. 170. 182; *dat. sg.* sverði Snt. 8; Ódr. 8; Efdr. 6; Isl. 8. 10; L. 56; Sk. 145. 148; *gen. sg.* sverðs Þdr. 11; Isl. 12. 17; *nom. l. acc. pl.* sverð Gldr. 7; Hkm. 9; Efdr. 17; Vkv. 6; Edr. 7; Kkm. 21; Bdr. 1; *dat. pl.* sverðum Hkv. 19; Efdr. 14; Bgl. 1; Kkm. 11. 12; *gen. pl.* sverða Rdr. 3; Hkv. 8; Vkl. 2. 11; Hkdr. 3; Efdr. 15. 16; Kkm. 15. 22. 23; Jdr. 28; Isl. 6. 10; Hrfm. 17.

sverðálfr, *m., genius gladii, i. e. prœliator* Hlt. 14.

sverðberandi, *part. compos., qui enses gestat; pugnator;* sverðberendr *viri* Yt. 8.

sverð-Freyr, *m., deus gladii, prœliator* Hfl. 16.

sverðjálmr, *m., crepitus ensium, pugna* Efdr. 12.

sverðleikr, *m., ludus gladiorum, pugna;* gerði sverðleik Ódr. 8.

sverðregn, *n., pluvia ensium, pugna;* árr sverðregns *minister pugnæ, prœliator* Hdr. 9.

sverðþing, *n., conventus gladii, pugna;* láta sverðþing verða háit Vkv. 7.

sverrifjǫrðr, *m., sinus æstuosus;* sverða sverrifjǫrðr *mare fremens gladiorum, i. e. sanguis; gen.* sverrifjarðar Vkl. 2.

sviðkaldr, *adj., frigore urens; præfrigidus;* uðr en sviðkalda Bdr. 2.

sviðna (að), *v., amburi;* sunr biðils Greipar sviðnar Hlg. 13.

sviðra (að), *v., urere;* reiðigall sviðrar mér um iðrin *bilis iræ per mea viscera furit* L. 77.

svigðir, *m., bos;* geirr svigðis *cornu* Yt. 1. — *Cfr. Aarb. f. nord. Oldk. 1881, pag. 205 sqq.*
svik, *n. pl., fraus; dolus;* svik fálusk Vkv. 2; fara á svik *ad fraudem spectare* Bgl. 7; bella svikum Efdr. 20.
svikdómr, *m., perfidia; proditio;* svikdóms menn Edr. 15.
svikfólk, *n., homines fraudulenti; proditores;* svikfólks eyðir Edr. 5.
svinneygr, *adj., argutis oculis præditus;* svinneyg drós Mhk. 3.
svinnr, *adj., strenuus, promptus; prudens;* enn svinni Vkl. 8; und sigrunni svinnum Vkl. 17; *c. gen.* svinnr sylgs heilags tafns ok hrafna *gnarus sanguinis sacræ victimæ et vaticinii corvorum* Hdr. 7, *ubi est dat. sg.* svinnum.
svipr, *m., jactura, damnum; desiderium eorum, quæ amissa sunt;* þótti svipr at Friggjar syni Mhk. 9.
svipstund, *f., momentum temporis brevissimum;* á svipstund einni R. 30.
svipta (pt), *v., privare;* svipta ehn ehu *raptim auferre aliquid ab aliquo;* Helgi vann elgs fenviðu svipta *(part. præt. acc. pl. m.)* aldri *Helgius viros vita privavit* Isl. 6.
sviptilundr, *m., arbor spargens, i. e. distributor;* sviptilundr Rínar logs *vir liberalis* Hr. S. 14.
sviptir, *m., qui raptim aufert;* med svipti sagna *cum duce agminum, i. e. cum Lokio* Þdr. 3.
Svíar, *m. pl., Sueci;* með Svíum Yt. 33. 40; Svía kind Yt. 9; Yt. 41; O. S. 6 (I 141); Hr. S. 2.
svíða (sveið *l.* svídda, sviðinn), *v.* — 1) *urere; ustulare;* á sviðnu landi *in agro combusto* Hr. S. 10. — 2) *uri; dolore affici;* hyrningr lét ben svíða brynskíðs viðum R. 21; svíða sárt *acerbe dolere* L. 84; Sk. 175. 194; brjóst svíður af synda saurgan L. 76; dubba þik, svó svíði Sk. 60; armar svíddu *lacerti dolebant* L. 56.
svífa (sveif, svifinn), *v.* — 1) *vibrare, librare.* — 2) *circumferri, agitari;* svífa á vatn et breiða Hr. S. 13; eldrinn sveif *ignis circumvolitavit* Edr. 22; Kkm. 7.
svíkja (sveik, svikinn), *v., decipere;* sás annan sýkr (*pro* svíkr) *qui alios decipit* Mhk. 18; sveik Ása leikum *ludendo Anses decepit* Hlg. 12; L. 43; sviku Týs áttung í trygð Hlt. 12.
svími, *m., defectio virium; vertigo;* hann lá í svíma *vertigine correptus est; collapsus est* Sk. 128.
svín, *n.* — 1) *sus; porcus;* Sk. 14. — 2) *vas escarium formâ porcinâ;* fylla svín Sk. 107; setr hann fyr sik svínit frítt Sk. 40; Sk. 41. 42. 98. 185. 186. 187.
Svínbjúgr, *m. pr., mons Islandiæ;* á Svínbjúg suðr Sk. 34.
svíri, *m., cervix; collum;* svíra megin Þdr. 7; svíra vín *i. e. cruor* Kkm. 7; svíra hringar *annuli colli, i. e. torques* Rdr. 10 *(cfr I 117);* um svírum *super capitibus* Gldr. 7.
Svíþjóð, *f. pr., Suecia;* dólgferð Svíþjóðar kólgu Þdr. 12.

Svǫlnir, *m. pr.*, *nomen Odinis;* salpenningr Svǫlnis *i. e. clipeus* Rdr. 12; ekkja Svǫlnis *terra* Hlg. 15; dómr Svǫlnis *pugna* R. 3; él Svǫlnis *id.* R. 16; Svǫlnis skyrtur *loricæ* Kkm. 12.

svǫrf, *vid.* svarf!

svǫrđr, *m.* — 1) *cæspes vivus.* — 2) *cutis capitis crinita;* svarđar stofn *statumen cutis capitalis, i. e. caput* Efdr. 6.

Sygnir, *m. pl.*, *incolæ Sogniæ, provinciæ Norvegicæ;* međ Sygnum Bgl. 9; Sygna dróttinn G. 22; Hr. S. 17.

sylgr, *m.*, *potus, haustus;* ylgr fær at hræm sylg Ó. S. 3; svinnr sylgs heilags tafns Hdr. 7; sylgr Surts ættar *potus gigantum, i. e. mulsum poëticum, poësis, carmen, e. gr.* vinnk sléttan sylg Surts ættar Efdr. 17.

synđ *l. (apud recentiores)* **synd**, *f.*, *peccatum;* at blekkja ehn í synd L. 45; bragna syndir L. 90; L. 84; venja sik synđum G. 20; firra sik synđum G. 62; međ sárum syndum L. 19; L. 60. 90; í synda saurgan L. 21; L. 76; L. 80.

syndabrjótr, *m.*, *demolitor peccatorum;* at drepa syndabrjót *(de Salvatore)* L. 47.

syndafár, *n.*, *pestis peccatorum; dat.* syndafári L. 91.

syndalíkn, *f.*, *remissio peccatorum;* L. 5.

syngva *l.* **syngja** (sǫng, sunginn), *v.*, *canere, insonare;* drengir létu sókna gífr syngja Hr. S. 8; strǫng stálin sungu R. 19; Edr. 19; Kkm. 2; Bdr. 6; L. 4. 34; Sk. 156; sunginn heiđr L. 26. 32 *cet.*; sungit vas Edr. 29.

synja (ađ), *v.* — 1) *negare, infitiari.* — 2) *renuere, carere;* hlýtr at synja viđbit sjálft *obsonio (l. butyro) ipso carere cogitur* Sk. 41.

synngast (ađ; *pro* syndgast), *v.*, *peccare;* L. 30.

systir, *f.*, *soror; acc. sg.* systur Hkdr. 6.

***sýja** (séđa *l.* sýđa, séđr *l.* sýđr), *v.*, *suere;* geirrótu gǫtvar járni sýđar *armatura ferro consuta* Hkdr. 7 *(ubi melius fortasse est scribere* séđar).

sýja, *f.*, *compago navis; margo, latus navis;* sær gnúđi á sýju Jdr. 16; gyltar sýjur Hr. S. 15.

sýkr = svíkr; *vid.* svíkja!

sýna (nd), *v.*, *monstrare, ostendere;* sýna ehm eht Sk. 98; Sk. 64; sýn þú sárin feđrnum L. 87; salvǫrđr sýndi sín tákn G. 19; L. 12; sýndr er honum siđrinn vórr Sk. 181. — *Reflex.* sýnask (sýnast L., Sk.) *apparere, conspici;* sárin munu sýnast L. 71; mér sýnisk *mihi videtur* Kkm. 24; varla sýnisk alt sem er Mhk. 17; sýnist mér engi sæmd Sk. 106; (ljós) sýndisk samdœgris G. 20.

sýnn, *adj.*, *perspicuus, evidens; neutr.* sýnt *manifesto* R. 23; Kkm. 10.

Sýr, *f. pr.*, *nomen Freyæ;* fentanna Sýr *i. e. gigas femina, et* greppar fentanna Sýrar *gigantes* Sgdr. 1.

sýsa (st), *v., facere, efficere, gerere; c. dat.* því 's sýst *factum est* G. 12; sýsa ehm saman *aliquos in unum locum compellere, e. gr.* þeim 's þar sýst saman *ibi congregati sunt* Hkv. 21.

sýsla (að), *v., occupatum esse; aliquid curare;* sýsla of sik *sibi operari, sibi indulgere* Mhk. 3.

Sýsla, *f. pr.* (= Aðalsýsla), *pars Estlandiæ;* Sýslu kind Yt. 35.

sýta (tt), *v., mærere; sollicitum esse;* sýtir ævi *vitam lamentatur* Kkm. 22; sýtira drengr við dauða *vir fortis mortem non timet* Kkm. 25; esat sýtandi dauði *mors non est lugenda* Kkm. 28.

sæla, *f., felicitas, fortuna; salus;* auðr ok sæla Sk. 69; Óláfr þiggi alla sælu R. 33; G. 62; með sigri ok sælu L. 26. 32 *cet.;* sér til sælu *cum sua salute* Edr. 8.

sæll, *adj., beatus, felix;* heill ok sæll, minn Skíði! Sk. 92; G. 66; Sk. 185; lát auman, svá sem sælan, njóta laga þinna Bgl. *in add. I 140.*

sæmeiðr, *m., lignum l. traha maris, i. e. navis;* Vkv. 1.

sær, *m., mare;* svalr sær Jdr. 16; Snt. 6; of sæ allan Vkl. 8; Hfl. 12. 15; Efdr. 20; Kkm. 3; enn lengra frá sæ Vkl. 22; fjarri sæ Vkv. 14; sævar niðr *frater maris (i. e. Ægeris), i. e. ignis* Yt. 6; sævar bein *lapides, saxa* Hlt. 4; sævar skíð *navis* Hr. A. 9.

særa (rð), *v., vulnerare;* trauðr at særa Jóta ferðir R. 19; særðist bæði sonr ok móðir L. 56; særendr hrings *annulum in frusta dissecantes, i. e. viri liberales* G. 22; lét særða darra hljómviðu sextán Isl. 20.

sæskíð, *n., lignea solea maris, i. e. navis;* af sæskíðum *e navibus* Hrfm. 11.

sætt (= sátt), *f., pax; reconciliatio;* at rofnar sættir Hr. S. 5; Danir báðu þik sætta Hr. S. 17.

sætta (tt), *v., reconciliare; refl.* sættast *in gratiam redire;* at þit sættust (ɔ: sættuzt, *præt. conj. 2 pl. pro* sættizt) *ut reconciliaremini* Sk. 116; sættizt þá! *reconciliamini!* Sk. 118.

sœfa (fð), *v., mactare, interficere;* drengir sœfðusk Edr. 19.

sœki-Þróttr, *m., (Oðen i. e.) deus impetum faciens;* sœki-Þróttr sundfaxa *petitor navium, i. e. præliator classiarius, dux prælii navalis* Vkl. 20.

sœkja *l. (apud recentiores)* sækja (sótta, sóttr; *2 sg. præt.* sæktir Sk. 186), *v.* — 1) *visere; visitare; adire; c. acc. e. gr.* at sœkja Hákonar fund Vkv. 15; Hallfreðr sótti konung Isl. 12; sótti helga dóma Edr. 12; G. 41; Edr. 4; sótti heim ehn G. 38; sóttu Heðins þrym *pugnam adibant* Rdr. 10; sóttu fund ehs Vkl. 17; drengr segist hafa sótt heim seggi Sk. 19. — 2) *aggredi, adoriri; c. acc., e. gr.* herr sótti drasil sunda Efdr. 5; Vkv. 6; R. 18; Isl. 20; þegnar sóttu gram Efdr. 23; Hrfm. 1; lét of sóttan ehn *aliquem aggressus est* Hlg. 14; hann gat sótt fílinn Mhk. 7; hykk dróttin und lok sóttan *(ad mortem lacessitum)* Efdr. 25; sóttir herdróttum

Hrfm. 11. *Eodem modo* sóttu at ehm Sk. 141. 148. 149. 151. — 3) *progredi; ire, proficisci; se conferre;* sækja austur þangat Sk. 49; Sk. 51; sótti fram *progressus est* (ɔ: *in pugna*) Hfl. 4; Efdr. 4; sótti á flótta *se in fugam contulit* Þdr. 12; landsfólk sótti þér til handa *populus ad te confluxit* Hr. A. 3; lét sótt (= sótti) *progressus est* Vkl. 11; ef hér eru menn til sóttir *si hospites huc venerunt* Sk. 113. — 4) *potiri; sibi assumere;* hinn 's sækja þorði (ɔ: sverð Óláfs) G. 44; ef þú sæktir svínit mitt inn til Freyju *si arculam porcinam in atrio a Freyja repeteres* Sk. 186.

sœma (mð), *v., honorare; concelebrare;* þás sœmi (*i. e.* sœmik) rekka *quum viros concelebro* Hlg. 1; herr sœmði (*cfr I 208*) lof þengils (*laudem regis celebravit*) Hrfm. 17.

sœmð (sæmd L. *et* Sk.), *f., honor, decus;* sæmd ok vald L. 26. 32 *cet.;* sæmd ok heiðr Sk. 30; Sk. 106; í hárri sæmd L. 91; sœmðar fúss Hr. S. 19; með sœmðum ǫllum *summo honore* Hr. S. 2. — *Pl.* sœmðir *præclare facta, e. gr.* lof sœmða þengils *laus præclare gestorum regis* Hrfm. 17, *ubi tamen meliorem lectionem habes I 208.*

sœmðarfullr (sæmdarfullr Sk.) *adj., honoratus;* maðrinn sæmdarfulli Sk. 99.

sœmðarsæti (sæmdarsæti L.), *n., sedes honorata; (deus)* rak þau braut af sæmdarsæti (*e paradiso*) L. 19.

Sœnskr, *adj., Sueticus;* Sœnskr herr R. 17; G. 44; med her Sœnskan Kdr. 3; jǫfri Sœnskum Yt. 36; Sœnskri þjóð Yt. 30; of Sœnskar bygðir Hr. A. 3.

sœtleikr (sætleikr L.), *m., dulcedo;* sætleiks brunnar *fontes dulces* L. 28.

sœtr (sætr L.), *adj., dulcis, jucundus; sincerus;* hinn sæti Jesú! L. 63. 80; faðir hinn sæti L. 79; í audláti Jesú sæta L. 60; af sætu brjósti *ex sincero pectore* L. 99; orðin skýr ok sæt L. 3; at bíta sætast blóm L. 16.

sǫgn, *f., narratio, expositio.* — *Plur.* sagnir *agmen, cohors; e. gr.* fjǫlð sagna *multitudo hominum (in clipeo effictorum)* Rdr. 7. 12; seggjendr sagna *i. e. dii Anses* Hlg. 2; sagna hrœrir *Lokius* Hlg. 9; sviptir sagna *id.* Þdr. 3.

sǫgukvæði, *n., carmen historicum;* Jdr. 5.

sǫk, *f.* — 1) *res; negotium;* óframs sǫk *negotium hominis ignavi* Bgl. 15; fara með annars sǫk *aliorum negotiis se immiscere* Mhk. 16. — 2) *res; causa;* vera sǫk til ehs L. 14; of sanna sǫk *justa de causa* Efdr. 12; of sǫk litla G. 37. — 3) *injuria;* of sǫk *ob injuriam* Snt. 8. — 4) *crimen;* auðfengnar 'ru gelti sakar Mhk. 26. — 5) *pugna;* sakar afl *vis pugnandi, resistendi* Snt. 9; snót saka *femina pugnarum, Bellona* Hfl. 16. — *Dat. pl.* sǫkum *ut præp. c. gen. = causâ, auxilio, e. gr.* sǫkum herfarar *expeditione bellica* Kdr. 5.

sǫkkdalr, *m., profunda vallis;* ór Surts sǫkkdǫlum *i. e. ex antro Hnitbjargensi* Hlt. 2.

sǫkkva (*i. e.* sœkkva, kt) *v., præcipitare;* (engill) sǫktist í djúpleik jarðar L. 9.
Sǫkkvamímir, *m., gigas quidam;* salr Sǫkkvamímis *i. e. saxum* Yt. 3.
sǫkmiðlandi, *part. compos., lites decernens; pl.* sǫkmiðlendr *viri* Yt. 43.
sǫngr, *m., cantus, carmen;* sǫngr vigra *pugna* Gldr. 7; sǫngr sverða *id.* Jdr. 28; lítit varð af sǫngum Sk. 43.
Sǫrli, *m. pr.* — 1) *filius Jonakeri regis, frater Hamderi;* þeir Hamðir ok Sǫrli Rdr. 5; und Sǫrla ranni *sub tecto Sorlii, sub clipeo* Vkl. 22; Sǫrla fǫt *loricæ* Hkdr. 8. — 2) Sǫrli Brodd-Helgason *vir Islandus; gen.* Sǫrla Isl. 3. — 3) Sǫrli hinn sterki *vir, de quo in* Sǫrla þáttr *et* Sǫrla saga *narratur;* Sk. 77. 148, *ubi tamen* Sǫrli hinn sterki *cum alio, cui erat cognomen* síðnefr, *fortasse confunditur; cfr* Saga Gǫngu-Hrólfs, *cap.* 31. — 4) *vir nescio quis* Mhk. 13.
sœkkva, kt, *v., vid.* sǫkkva!
sœkkva (sǫkk, sokkinn), *v., delabi, submergi;* gríma nam sœkkva niðr Hr. A. 2; sukku niðr af Naðri Efdr. 10.
sœkkvir, *m., inimicus, hostis;* sœkkvir sólar straums (ɔ: *auri*) = *vir liberalis (de Olavo Sancto)* G. 28.

T.

-t, *suffixum negat., cfr.* -a, -at, -t! — *In* svát, þótt, þvít *est* -t *pro conj.* at.
tafn, *n., victima; dapes;* tafn fekksk vǫrgum Kkm. 10; vargr fagnaði tafni Kkm. 9; Isl. 10; sylgr heilags tafns Hdr. 7.
taka (tók, tekinn), *v.* — 1) *capere; sumere, assumere;* hold ok blóð, þat er tókt *(quæ assumsisti)* L. 83; tók gjǫld af Nesþjóðum Hrfm. 6; tók meyjar líkam L. 65; L. 67; Sk. 182; hafa tekit himin handum Bǫl. 6. — 2) *nancisci; accipere, recipere;* seggr taki ást *(dei)* G. 67; unz her-Gauts hendr of tœki Snt. 11. — 3) *potiri, subigere;* vísi tekr Óska víf O. S. 5; áðr of tœki austrland Vkl. 3. — 4) *obire;* líf tók dauða G. 3. — 5) *eripere;* hann tekr svínit frá seggjum Sk. 187; Sk. 20; tók *(e vita eripuit)* þjóðkonung Yt. 43; maðr tók sverð af gram G. 44; at ljós tæki andir í braut ór djǫfla díki L. 23. — 6) *eligere;* tók konu Dǫnsku Hkv. 14; teknir menn *viri delecti* Hr. A. 3. — 7) *supertegere;* svát hver (rǫnd) tók aðra *ita ut alter clipeus margini alterius supercubaret* Edr. 17. — 8) *pertinere; ascendere;* aldri tók þeim upp yfir skó *supra calceos eorum aqua numquam pertinebat* Sk. 55; tók upp í ǫkla *ad talum ascendit* Sk. 156. — 9) *incipere; modo fere periphrastico, e. gr.* rekstefju tekk (= tek ek) hefja (= ek hef rekstefju) R. 1; herr tók hringja *viri tinnire cœperunt* Edr. 29; tók lýsa *refulgescebat* Hr. S. 6; brúðr tók leita G. 35; Isl. 15; L. 9. 15. 39. 46; Sk. 36.

44. 90. 138. 162. 175; innin tóku at brenna Hr. S. 11; hausar tóku rísa Hr. S. 14; L. 54; áđr Hákon tœki at blóta syni Jdr. 30. — *Cum adv. et præposs. conjungitur verbum* taka, *e. gr.* taka af *deficere, v. c.* taki af mál *sermo deficiat* L. 75. — taka til ehs *aliquid apprehendere, instituere; e. gr.* taka til gǫrs *promptum habere aliquid* Hkm. 17; tók til orđa *loqui orsus est* Sk. 180; áđr til vígs tœki *antequam arma caperet* Hkm. 4. — taka við *accipere, recipere, e. gr.* þú tókt viđ sigri Hr. A. 14; tóktu viđ brúđfǫr *agmen nuptiale excepisti* Hr. S. 2; Eiríkr tók viđ allvalds skrúđi Edr. 30; allir tóku viđ dóttur þinni Hr. S. 18; aldir tóku viđ *(adv.)* Bj. 4. — *Reflex.* takast *evenire, e. gr.* greyliga tókst þér gangan *iter tibi male evenit* Sk. 181.

tal, *n., sermo;* óbreytiligt tal L. 98; of tal *in sermone, in loquendo* Mhk. 4.

tala, *f., sermo; enumeratio;* minst tala es þat telja *nihil negotii est hæc enumerare* Vkv. 11.

tala (ađ), *v., dicere; loqui;* Þorleifr talar viđ þegninn Sk. 190; L. 17; tunga mín! tala međ snilli L. 22; hǫfuđengillin talađi lengra L. 29; Sk. 22; illa er talat Sk. 119.

tandr, *m., ignis;* tandr Skǫglar *ignis Bellonæ, i. e. ensis* R. 20.

tandrauđr, *adj., ignis instar rubens; gen.* tandrauđs fasta G. 25.

tanni, *m., ramus, ramulus;* tanni vegbrautar *ramus clipei, i. e. gladius;* rǫdd tanna vegbrautar *pugna* Gldr. 3 *(cfr add. et emendd. hujus libri).*

tannr, *m., dens* (= tǫnn); sár tungan leikr viđ tanna *(acc. pl.)* Mhk. 12.

tapa (ađ), *v., amittere, perdere; c. dat.* (Eva) tapađi sóma L. 18; auđnan þín tapast Sk. 110; Sk. 119.

targa, *f., breve scutum;* tǫrgur trǫddusk Hkm. 6; vápn eru grimm tǫrgum Bdr. 3.

Taurr, *m. pr., regio provinciæ Sudermanniæ, in Suecia sitæ;* viđ Taur Yt. 17.

tákn, *n., miraculum;* tákn (ɔ: *Olavi*) ferr hvert á annat G. 46; *(deus)* sýndi sín tákn G. 19; G. 51.

tálhreinn, *vide* međaltálhreinn!

tár, *n., lacrima;* lagast minnilig tár af kinnum L. 35; líttu á tárin klǫkk L. 91; tárum Mardallar *i. e. auro* Bj. 4; tárum rigni *lacrimis pluat* L. 75; L. 53; drukna í tára flóđi L. 54.

tára, *f., pugna;* viti (nýtr) táru *corvus prælio fruitur* Hfl. 21 *(perperam a nonnullis hæc vox scribitur* tara).

tármútarir, *m., accipiter lacrimarum;* tár benja *lacrimæ vulnerum, i. e. cruor; unde* benja tármútarir *accipiter sanguinolentus, i. e. corvus, et* benja tármútaris teitir *bellator, qui corvum prædâ exhilarat* Bgl. 12.

tegr, *m., decas; decuria;* tegr vas fullr Vkv. 10; stíga of teg hálfan fjórđa Isl. 24; sex tegir manna G. 54; Jdr. 39; fimm tegum sinna Kkm. 28; R. 18.

teiga (gð?), *v., sorbere;* orð at teiga *vocem opprimere* Sk. 120 *(alii aliter).*

teinhlaut, *f., sanguis sacer, qui sacrificantibus penicillo* (teinn) *aspergebatur;* teinhlautar Týr *deus sanguinis sacrificalis, vir sacrificans* Vkl. 21 *(Observandum est, vocem* hlaut *aliis locis neutrius generis esse).*

teiti, *f., lætitia;* vekja Hugins teiti G. 41; konan drepr allri teiti fyr mér Jdr. 15. 19 *cet.*

teitir, *m., qui exhilarat;* tármútaris teitir Bgl. 12.

telgja, *f., ascia, dolabra;* viðar telgja *pro* Trételgja, *quod cognomen erat Olavo regi, filio Ingjaldi; gen.* telgju Yt. 41.

telja (talða; talda L.), *v., enarrare; numerare; recitare;* munk telja fǫðurfall Snt. 5; Snt. 10; Vkv. 11; Jdr. 6; Isl. 2; L. 98; telja rán í því *pro rapina habere* Bgl. 14; þat telk undr, ef . . . *mirum censeo, quod* Yt. 16; Snt. 22; *c. duobus acc.* hann telk yfirmann Ó. S. 2; R. 25; Kkm. 23; tel ek L. 98; Sk. 1. 72. 101. 131. 193; teljum hans ætt til goða Hlt. 1; telja þenna brag vísa *hoc carmen de rege recitant* G. 68; tąlðak fátt G. 67; yngvi talði erfðir þangat *rex eam regionem in herediis suis numeravit* Edr. 23; sá (ɔ: Baldr) var talðr ór miklu kyni Mhk. 9; kvaldr af mæðing taldri L. 79; hef níu orrostur talðar Vkv. 9. — *Refl.* teljask; *e. gr.* tvítugir tǫlðumk *vicennales habiti sumus* Kkm. 3.

temja (tamða), *v., domare;* temja hest Signýjar vers *equo Signyæ mariti vehi, i. e. in patibulo suspendi* Yt. 17; tem mitt brjóst *doma pectus meum* L. 81; tamði Sigars grimman jó *i. e. patibulo suffixus est* Hlt. 6; Ásmundr tamði Gnoð við gjálfr Mhk. 8. — *Part. præt.* tamiðr *assuetus, c. gen. e. gr.* fylgja Búa gunnar tǫmðum *comitari Buio præliis assueto* Jdr. 14.

tendra (að), *v., accendere;* tendrast *(imperat.)* ǫll tunga mín *accendaris tota mea lingua!* L. 22; tendrat brjóst *pectus accensum* L. 81.

teygja (gð), *v.* — 1) *ducere, trahere; extendere; (deus)* teygði tvá jafnaldra tíma L. 6; forvitni hans mun teygjast honum til vansa *curiositas ejus ignominiæ ei ducenda est* L. 60. — 2) *allicere, pellicere;* gat teygja at sér *ad se pellexit* Hkdr. 4; (Eva) teygði með sér Adám L. 18.

tiggi (= tyggi), *m., rex;* tiggja hlunnvigg Hátt. 74.

til, *præp. c. gen., ad, in.* — *Præpositio* til *conjungitur* a) *cum verbis veniendi, eundi, ferendi, offerendi, congregandi, numerandi, simil., ad locum sive terminum, ad statum, ad rem l. personam significandam, ad quam aliquis l. aliquid venit l. fertur; conjungitur itaque cum his verbis:* bera eht til ehs Rdr. 8; Hr. A. 11; Bdr. 3; bjóða ehm til ehs Yt. 47; G. 6; Jdr. 18; Isl. 15; L. 74. 85; drífa til ehs Hr. S. 4; falla til grundar G. 44; Kkm. 14; fara til ehs Yt. 45; Hkm. 3. 14; Bgl. 9; fljúga til ehs Þdr. 16; vera fúss til ehs Bdr. 6; gǫrva fǫr til Sogns Vkl. 13; fylgja til ehs Jdr. 13;

fœra Gldr. 2; Sk. 107; ganga til ehs Vkl. 21; Edr. 10; Isl. 3; *similiter* ganga til þess *eo spectare* Sk. 4; gǫrvask til ehs Þdr. 2; hafa ehn til sín Sk. 48; halda *(e. gr.* liði, skipum *simil.)* til ehs R. 7; Jdr. 10; Hr. S. 13. 15; heimta eht til ehs Kkm. 4; hníga til ehs Isl. 17; hverfa til blóta Vkl. 9; kalla til sín Sk. 102; kljúfa lunda vǫll til lægis Kkm. 5; koma Yt. 14; Hkv. 21; Hdr. 9; Þdr. 4; Kkm. 25; L. 36; Sk. 155; laða ehn til ehs L. 68; (brautir) liggja *(tendunt, patent)* til ehs Þdr. 1; Hlt. 15; líða Kdr. 7; reka Gldr. 4; renna (rendi) Kkm. 12; renna (rann) Hr. S. 10; L. 20; ríða til borgar Hdr. 5; Sk. 47; samnask Hr. A. 6; senda Hrfm. 17; Sk. 187; sigla Kkm. 11; skjóta til ehs Mhk. 3; snúa ehu til ehs Mhk. 28; spenja skip til óðals Hr. A. 11; standa *(penetrare)* til hjarta Yt. 28; standa af ehu til ehs G. 15; stíga G. 5; stýra Hr. S. 16; telja ætt til goða Hlt. 1; teygjast til ehs L. 60; þyrja Kdr. 3; Hr. A. 3; vaxa til salþaks *usque ad cælum crescere* Þdr. 7; vesa til Róms *Romam venire* Edr. 12. — b) *cum verbis feriendi, e. gr.* hǫggva til ehs Sk. 130. 146. 155. 170; ljósta til ehs Sk. 62; slá til ehs Sk. 154. 169; *aliter* berja ehn til heljar Sk. 160. — c) *cum verbis dicendi, percontandi, audiendi, simil., e. gr.* fregna til ehs Hfl. 7; Mhk. 6; frétta til ehs Efdr. 19; heyra til ehs G. 8; hlýða til óðar Hr. A. 1; segja til slíks Efdr. 3; geð deilisk til þess Isl. 2. — d) *cum verbis capiendi, accommodandi, præparandi, commutandi, dandi, utendi, simil., e. gr.* taka til vígs Hkm. 4; taka til gǫrs Hkm. 17; taka til orða Sk. 180; bregða ehu til ehs G. 58; gefa eht til ehs Sk. 14; gǫra eht til væla Sk. 2; hafa eht til ehs Mhh. 6; spara eht til ehs Mhk. 27; verja ehu til ehs Mhk. 2. *Eodem modo alia vocabula, quæ peritiam, proclivitatem vel aliam quandam qualitatem exprimunt, accuratius illustrantur addito* til *et gen., e. gr.* búinn til ehs Edr. 26; Sk. 15. 28; eiga kyn til ehs Mhk. 2; kænn til ehs Sk. 42; ilt til litar Mhk. 26; lund er mér til hroða Mhk. 29; vendr til ehs Sk. 18; vígðr til biskups Edr. 27; sǫk til ehs L. 14; ǫrr til ehs Isl. 19. — e) *cum aliis quoque verbis et locutionibus ad finem propositam exprimendam, e. gr.* fara til fárhúga *in exitium cedere* Rdr. 8; til bleyði *ut ignaviam efficeret* Rdr. 9; drekka til ehs *alicui propinare* Sk. 108; ryðja til dýrðar *viam facere ad gloriam* Bgl. 8; Hr. A. 5; vega til menja *ad opes parandas pugnare* Sgdr. 6; segja upp lǫg til gumna feigðar Efdr. 8; halda goðs lǫg til sælu sér *(ad fortunam sibi parandam)* Edr. 8; ráða eht til þurftar mǫnnum Edr. 14; strengja heit til ehs Jdr. 14; vefja eht ehu til hjálpar mǫnnum L. 86. — *In structura verborum* sækja eht til ehs, Sk. 186 = *aliquid (apud aliquem, i. e.) ab aliquo repetere, præp.* til *cum subst. usurpatur, quia illud* sækja eht = *se aliquo conferre ad aliquid repetendum.* — *Adverbialiter particula* til *sæpe usurpatur, v. c.* hlýða til hvat . . . Bgl. 12; bregða til ehu L. 11; vera til *exstare* L. 21; bera til

concedere, largiri L. 30; vinna til eht *alqd facere, e. gr.* er vann til ekki *qui nihil fecit (i. e. nihil deliquit)* L. 65; alt ynni ek til *omnia facerem* Sk. 116; koma til međ ehm *venire in controversiam, controversari cum aliquo* Sk. 50; víkiđ til viđ kónginn *ad regem vos convertite* Sk. 117; innir til viđ Skíđa Sk. 166; heyra til Sk. 173; sveifla til Sk. 182. *Eodem modo* þar til *eo* L. 11. 99; Sk. 29. 50; hér til Sk. 113; þangat til L. 13. *Cum adj. l. adv. gradus positivi adv.* til *est = admodum, nimis, nimium, e. gr.* mengi til mikit Em. 2; til mjǫk Efdr. 3.

timbr, *n., materia; lignum;* mærđar timbr *carminis tamquam materia* Snt. 5.

timbrfastr, *adj., firmiter ædificatus;* Yt. 34.

tingl, *n., ornatus navium; assulæ frontales navium;* međ grǫfnum tinglum Hkv. 7.

tíđ, *f., tempus; hora;* hæstrar tíđar Gldr. 1. — *Plur.* tíđir *horæ canonicæ;* tíđa flaustr *naves rerum sacrarum, i. e. templa* Edr. 25.

tíđendi, *n. pl., res novæ;* engi jǫfn tíđendin heyrđust *nulla exstitere tanta nova* L. 34; hvat er tíđenda? *quid novi?* L. 62.

tíđhǫggvit, *neutr. part. compos., crebro ictum;* lét tíđhǫggvit hræ Saxa *crebro percussit corpora Saxonum* Ódr. 6.

tíđr, *adj.* — 1) *creber; assuetus.* — 2) *celeber;* einkar tíđr of allan Austrveg Edr. 4. — 3) *avidus; c. gen.* tíđr fjǫrlama Hlg. 17.

tígna (ađ), *v., honorare;* Jesúm tígna engla rásir L. 40.

tígnarkveđja, *f., salutatio honorifica;* þvílíkri tígnarkveđju L. 29.

tígnarsæti, *n., sedes gloriæ;* ágæt í tígnarsæti L. 62.

tími, *m.* — 1) *tempus;* um langan tíma *per longum tempus* L. 20; á settum tíma L. 23; Sk. 128; *(deus)* teygđi tvá tíma jafnaldra L. 6. — 2) *vita, fortunæ;* vas ǫlsmiđ allra tíma *i. e. fortunæ pocillatori jam actæ essent* Snt. 8.

tínir, *m., recitator;* mærđar tínir *eloquentiam (laudem) proferens, vir disertus* Hr. S. 21.

tírarsterkr, *adj., illustris; gen. sg. m.* tírarsterks G. 40.

tírbráđr, *adj., gloriosus, augustus;* G. 13.

tírfylgjandi, *part. compos., honorem sectans; gloriæ cupidus* Vkv. 12.

tírkunnr, *adj., famâ notus (propter eloquentiam);* tírkunn tunga G. 60.

tírr, *m., gloria, fama;* vinna heimtan nýztan tír G. 55; međ trygđar tíri Edr. 25; þat fær tírar þjóđar snytri Vkl. 5; Ódr. 9; til tírar þinga *ad conventus gloriæ, i. e. ad pugnas* Hr. A. 3.

tívi, *m., deus;* međ fróđgum tíva *i. e. cum Lokio* Hlg. 8; *dat. pl.* tívum Hlg. 3; *gen. pl.* tíva Hlg. 1.

tíu, *num. card., decem;* tíu sinnum *decies* L. 67.

tjald, *n., tentorium; tentorium navale;* und drifnu tjaldi *sub tentorio (imbribus) asperso* Hr. A. 7; ráđa tjǫldum drifnum Hkv. 5; tjǫld Hlakkar *i. e. clipei, e. gr.* halda Hlakkar tjǫldum Kkm. 13.

tjarga (að), *v., pice liquidâ perlinere;* snekkjubǫrð hála tjǫrguð R. 4; ræðr tjǫrguðum árum Hkv. 5.

tjá (téða, téðr), *v., monstrare, præbere; offerre;* ték Grímnis geðjarðar lá Óleifi Hdr. 1; tjá **við** ehm *apud alqm valere, e. gr.* reyna, hvat Óláfs bœnir téðu við goð G. 31; *periphr. c. inf.* tér hryggva *contristat* Edr. 31.

tjóa (tjóaða *l.* tjóða), *v., juvare, opem ferre; c. dat. e. gr.* tjóar ǫngum at auka lengra L. 95; hǫnum tjóði vel móður hlýri G. 32.

tjǫrr, *m., gladius;* tjǫr ruðum víða Kkm. 3; Týr dýrra tjǫrva *numen ensium pretiosorum, præliator* Ódr. 9.

toginn, *part. præt. verbi in aliis formis obsoleti; ductus, strictus;* vinna toginn skjóma Vkl. 3; með sverð of togin *strictis gladiis* Hkm. 9.

tollr, *m., acumen;* tollr brautar liðs *spiculum baculi præferrati* Þdr. 18.

torfyndr, *adj., difficilis inventu;* mjǫk torfyndr Snt. 15.

tormiðluðr, *m., qui ægre impertitur;* tormiðluðr beina *parcus in largiendo* Hlg. 3 *(ubi alii malunt part. comp.* tormiðlaðr = *difficulter divisus; quum vero neque* tormiðluðr *neque* tormiðlaðr *bonum faciat sensum verborum, legendum puto* beini torsoðinn = *carnes ægre coctæ; de qua re uberius disputavi in libello, quem* Emendationer och Exegeser till Norröna Dikter *(pagg. 33 et sqq.) inscripsi).*

tortrygð, *f., desperatio;* tortrygðar hnekkir *(de Olavo)* Efdr. 2.

torveldr, *adj., difficilis, molestus;* erumk torvelt Snt. 24.

tól, *n., instrumentum;* af fremstu meistara tólum Sk. 200; bragar tólum *i. e. arte poëtica* G. 50.

tólf, *num. card., duodecim;* Ódr. 1; G. 13. 25; Jdr. 44; Sk. 71. 83. 149. 179.

tólfti, *num. ord., duodecimus;* tólfta sinni Vkv. 12.

tómr, *adj., vacuus;* hun (hirzlan) var tóm Sk. 197.

tópt *(alii* topt), *f., fundus; area ædificii;* nǫkkvi tóptar *navis areæ, i. e. domus* Yt. 34.

Trana, *f. pr., navis quædam bellica;* sá Trǫnu fljóta auða Efdr. 18 (trana = *grus*).

Trandill, *m. pr., cognomen Thorketilli, viri Islandi; gen.* Trandils Isl. 19.

trauðla, *adv., vix, ægre;* Mhk. 12.

trauðr, *adj., invitus;* herr vasa trauðr at særa Jóta ferðir R. 19; hyggja ehn mjǫk trauðan at láta systur Auðs eina Hkdr. 6. — *Neutr.* trautt *pro adv., vix, ægre,* trautt má telja L. 98; Mhk. 19. 28.

traust, *n.* — 1) *præsidium, tutela;* stendr at miklu trausti Hkdr. 1. — 2) *fiducia;* af trausti G. 54; með fullu trausti *plenâ fiduciâ* L. 50.

traustr, *adj., fidus, firmus;* lukku traustr *fortunâ fretus* Sk. 53; hirðmenn traustir Hr. S. 10.

*tređja (tradda, traddr), *v., calcare;* trǫddusk tǫrgur fyr hjalta harđfótum Hkm. 6.

tregr, *adj.* — 1) *invitus, coactus;* tregum otrs gjǫldum *mulctis vi extortis* Bj. 4. — 2) *difficilis;* mjǫk erumk tregt at hrœra tungu Snt. 1.

treysta (st), *v.* — 1) *confidere; cum dat.* mák treysta þinni ást L. 85; treystir gǫngum *i. e. ambulationi deditus est* Sk. 23; *eodem modo* treystandi á yđra vægđ L. 82. — 2) *experiri; tentare;* húfar treystu dúfur Hr. S. 13. — *Refl.* treystast *confidere, audere;* treystumst ek at freista L. 43; hann treystist at freista L. 17.

treystir, *m., confirmator;* fólka treystir *dux* Edr. 24.

tré, *n., arbor;* sem tré stykki af stofni Sk. 133; at fornu tré Mhk. 23.

trigglauss (*pro* trygglauss), *adj., intutus;* far trigglaust Hlg. 1.

trjóna, *f.* — 1) *rostrum;* í Fofnis trjónu ljóta Sk. 162; farra trjóna *frons taurina* Yt. 27, *ut plerique vertunt; h. l.* farri drjóna *pro* farra trjónu *legere volo, ut monui I 118 et in* Emendd. och Exegeser till Norr. Dikter, *pagg. 9 et sqq.* — 2) *res cacuminata, ideoque* trjónu trǫll *res noxia formâ cuneatâ, i. e. Mjolner malleus* Hlg. 17.

trođa (trađ, trođinn), *v., calcare, conculcare; conterere;* trođa ehn Yt. 4; trađ Ingjald ífjórvan Yt. 39; Hfl. 10; tráđusk þungu tróđi *conculcati sunt auxilio perticæ validæ* Þdr. 14; skór trođnir í sundr Sk. 193.

troll, *n., monstrum giganteum; furia;* trolls marr *i. e. lupus* R. 17 (= trǫll).

trollkundr, *adj., a furiis oriundus;* Grímhildr trollkund *(i. e. Fennica origine)* Yt. 4.

tróđ, *n., pertica; etiam collective = canterii;* þungu tróđi *i. e. baculo Gridæ* Þdr. 14.

trúa, *f., fides; fides Christiana; religio;* þat er rétt trúa mín L. 6; trúan bauđ at sanna L. 34; trúa mín veit *per fidem meam* Sk. 101; kendi trúu (*pro* trú) góđa R. 9; frá trú G. 40; nýta þjóđ, viđ trú stadda G. 68.

trúa (trúđa, trúat), *v., credere; confidere; c. dat.* trúa ehm Snt. 15. 21; trúa fláráđum Mhk. 28; aldri trúi ek hann batni Sk. 34; Sk. 35. 62. 188. 202; trúik L. 41; at mér trúi *(3 pl. conj.)* Mhk. 24; Eva trúđi L. 18; L. 29; sás trúđi á gođ G. 13; hugprúđr trúđi á sik Isl. 25.

trúđr, *m., histrio;* at leikurum ok trúđum Hkv. 22.

trúr, *adj., fidus, fidelis; certus;* trúr at hug Mhk. 7; engi gǫrđist ǫđrum trúr Sk. 153; ekki er trútt, at hnjósi Sk. 189.

trúss, *n., mantica; impedimenta;* upp vatt trúss međal herđa Sk. 28; Sk. 42; í trússi Sk. 199.

trygđ, *f., fides;* svíkja ehn í trygđ *fidem alicujus fallere* Hlt. 12; međ trygđar tíri *cum fidelitatis* (ɔ: *soliditatis*) *laude* Edr. 25. — *Plur.* trygđir *pacta; e. gr.* slíta trygđum Mhk. 3.

tryggr, *adj., fidus; tutus; credulus;* gerđumk tryggr Snt. 21; vilgi tryggr Þdr. 1; fyr tryggs jarls bœ Vkv. 11.

tryggva *l.* **tryggja** (gđ), *v.*, *fidelem, tutum reddere;* kanna bygđ friđi trygđa *lustrare territorium pace securum* Edr. 28.

Tryggvi, *m. pr.*, *regulus Norvegicus, pater Olavi, regis Norvegiæ; gen.* Tryggva Ódr. 6; Efdr. 13. 21. 22. 25; Bgl. 5; R. 4. 32. 34.

trýni, *n.*, *rostrum (suis);* trýni sollinn *rostrum madens* R. 17.

trǫđ, *f.*, *via septa; terra septa;* trǫđ glamma ferđar *via lupis trita, i. e. tesqua, montana* Gldr. 3; koma á auđa trǫđ *in vacuum locum succedere* Hkm. 20.

trǫll (≐ troll), *n.* — 1) *furia;* trǫll at mætti Sk. 159; Mhk. 15. — 2) *res noxia;* trjónu trǫll Hlg. 17 (*ubi rectius fortasse scribitur* troll).

trǫllsligr, *adj.*, *monstrosus, immanis;* trǫllslig var sú tǫnnin Sk. 162.

tunga, *f.* — 1) *lingua; nom. sg.* tunga Bgl. 17; G. 60. 64; L. 22. 26; tungan Mhk. 12; L. 51. 75; *acc., dat., gen. sg.* tungu Snt. 1; Hr. A. 3; G. 38. 61; L. 39; *dat. pl.* tungum L. 26. 32 *cet.* 93. — 2) *lingua; sermo; literæ;* á Danska tungu Vkv. 15; Edr. 27; G. 26; međ Danskri tungu L. 4; ungr nam hann margar tungur Edr. 9.

tungl, *n.*, *stella;* tungl brá *i. e. oculus, et* sólar brá tungls *vasti orbes oculi* Þdr. 14; tungla rann *i. e. cælum* G. 46.

tungusætr (*i. e.* tungusœtr), *adj.*, *suaviloquus* L. 92.

Tunni, *m. pr.*, *servus quidam; gen.* Tunna Yt. 27.

tuttugu, *num. card.*, *viginti;* Sk. 199.

tún, *n.*, *area circa ædes septa;* í Haralds túni Hkv. 16.

Tveggi, *m. pr.*, *nomen Odinis;* Tveggja bági *i. e. Fenrer* Snt. 24.

tveir, tvær, tvau, *num. card.*, *duo; nom. masc.* tveir Yt. 21; R. 17; Isl. 9; Sk. 65; *acc. masc.* tvá Isl. 20; L. 6. 76; tváa Efdr. 3; *dat. m.* tveim R. 20; Mhk. 10; Sk. 50; *gen. m.* tveggja Gldr. 4; Isl. 12; *acc. fem.* tvær R. 25; *acc. n.* tvau Efdr. 28.

tvennr, *num. distr.*, *bini; duo; duplex, geminus;* tvennir skór Sk. 193; dreifast í flokka tvenna L. 72; R. 26; kristnađi tvenna þjóđ R. 10; tvennar rásir dægranna *bini cursus dierum, bini dies* L. 67; tvenn pǫr skæđa Sk. 32.

tvisvar, *num. adv.*, *bis;* tvisvar tíu sinnum *vicies* L. 67.

tvískelfđr, *adj.*, *'bitremulus', ut ita dicam; carmen vocatur* tvískelft, *ubi in primo et tertio versu semistrophæ cujusque literæ metricæ, quæ servæ* (stuđlar) *appellantur, unâ tantum interjectâ syllabâ inter se distent;* ek fæ tvískelfđa drópu hróđri stœrđa R. 35.

tvítugr, *adj.*, *vicennalis; viginti annos natus;* tvítugir tǫlđumk Kkm. 3.

tvíviđr, *m.*, *arcus;* tvíviđar Týr *(Tyr i. e.) deus arcitenens; bellator; de Geirrodio gigante* Þdr. 18.

tyggi, *m.*, *rex; nom. sg.* Ódr. 6. 9; R. 20; G. 65; *dat. l. gen. sg.* tyggja Efdr. 24; R. 25; G. 9.

typpi, *n.*, *apex; carchesium;* élmars typpi Hr. A. 10.

typta (ađ), *v.*, *castigare;* typta mitt brjóst! L. 81.

tystr (*pro* tvistr), *adj.*, *tristis; discors;* tyst grund Bgl. 9.

tysvar *pro* tvisvar; *bis;* G. 60.

týframr (*pro* tvíframr?), *adj., valde excellens; gen. pl.* týframra Hlg. 1.

týja (týđa, týđr), *v., prodesse, sufficere;* eyvit týr *nihil sufficit* Mhk. 12.

týna (nd), *v., perdere, amittere; c. acc.* týna fjǫr Gauta Vkl. 21; *sæpissime c. dat., e. gr.* týna ǫndu Jdr. 41; Sk. 64; liđ týndi ævi Kkm. 3; týndu lífi Edr. 19; Hr. S. 7; L. 59. — *Part. præt.* týndr, *e. gr.* endr frá trú týndir *(apostatæ)* G. 40; vægđ, er týndum nægđist L. 82. — týna af = *dejicere, excutere, e. gr.* ek týndi honum af Sk. 101. — *Refl.* týnask *cessare;* þars gleđi týnisk aldri G. 63.

týnir, *m., qui perdit, consumit;* týnir vala strætis fasta *i. e. vir* G. 25.

Týr, *m. pr., deus ex genere Ansium;* Týs áttungr Yt. 27; Hlt. 12; *sæpe in appellationibus virorum, e. gr.* Týr tjǫrva *præliator* Odr. 9; sverđa Týr *id.* Efdr. 15; teinhlautar Týr *sacrificator* Vkl. 21; Týr ára elgs *navigator* Isl. 8; bauga Týr *vir liberalis, v. c.* fyr bauga Týs hjalta harđfótum Hkm. 6; kom at Tývi tvíviđar *(i. e. giganti Geirrodio)* Þdr. 18.

tæla (ld), *v., decipere;* tæla ehn Sk. 2; marga hefr þat hyggna tælt Mhk. 20.

tœja (œđ), *v., adjuvare; periphrastice usurpatur, e. gr.* velja tœđi *elegit* R. 13.

tœma (md; tæma Sk.), *v., vacuefacere;* seggrinn tæmdi svínit hálft Sk. 41.

tœnađr (tænađr L.), *m., auxilium; intercessio;* fyr Márju fagran tænađ L. 82.

tǫng, *f., forceps;* tangu (*dat. pro* tǫngu) laust *forcipe (prehendit et) conjecit* Þdr. 15; viđ rauđbita tangar Þdr. 21; međ tangar munni G. 60.

tǫnn, *f., dens;* rauđ ylgjar tǫnn Vkv. 12; Sk. 199; tǫnnin ein Sk. 162; *pl. nom. l. acc.* tennr L. 73; teđr Isl. 7; tenn Sk. 5. 9; tennur Sk. 142. 194; *dat. pl.* tǫnnum Sk. 155.

Þ.

þađan, *adv., inde; exinde; ex eo loco;* ganga þađan Vkl. 16; rísa upp þađan G. 6; Hlg. 17; Hkdr. 8; Kdr. 6; Kkm. 1. 19.

þađra, *adv., ibi; eo loco;* R. 13; Hr. S. 21; Sk. 39. 152.

þagna (ađ), *v., obmutescere; silere;* ek þagna = *"dixi" (formula carminis concludendi)* R. 35; G. 71; hann þagnar Sk. 145; tungan þagni *lingua conticescat* L. 75.

þagnafundr, *m., id quod tacite inventum est; inventum clandestinum;* þagnafundr Þriggja niđja *res per furtum Ansibus conciliata, i. e. poësis* Snt. 2.

þakka (að), *v., gratias agere; c. dat. pers., acc. rei, e. gr.* þakkar herra vín *propter vinum domino gratias agit* Sk. 109; (fagnaðarlaug) æ þakkandi miskunn mjúka L. 32.

þang, *n., alga; fucus;* þang hlíðar *alga clivi, i. e. silva, et* bitsótt hlíðar þangs *ignis* Yt. 34; þrøngvir þangs *calcator fuci, i. e. Thor* Þdr. 21.

þangat, *adv., eo, illuc;* halda skipum þangat Edr. 16; Edr. 19. 23; Hr. S. 1; Sk. 17. 49. 61; þjóðir þangat *i. e. populi illis locis habitantes* Hr. S. 20; heyrði þangat *(i. e. ex eo loco)* hávan brest Sk. 151; þangat til er = *ut (finale)* L. 13.

þannig (= þann veg), *adv.* — 1) *eo;* gramr helt borðum þannig Hr. S. 5. — 2) *ita;* Mhk. 11. 20. 24.

þanninn (= þann veginn), *adv., hoc modo; ita;* L. 41; Sk. 47.

þar, *adv., ibi, eo loco, illuc;* Rdr. 5; Hlg. 16. 18. 19; Hkv. 21 *(bis);* Gldr. 4; Em. 2; Hlt. 10. 13; Hfl. 4. 10. 14; Hdr. 7. 9; Þdr. 13. 14; Efdr. 5. 12; Vkv. 6. 7. 15; Ó. S. 3; Hr. A. 13; R. 7. 24; Edr. 10. 25; G. 23. 50. 52; Bdr. 9; Jdr. 6. 7. 9. 18. 21. 25. 28. 31. 34. 37. 38. 39. 41; Isl. 17. 18; Hr. S. 8. 16. 20; L. 15. 18 (ðar), 27. 33. 73; Sk. 17. 18. 30. 31. 32. 36. 68. 71. 73. 74. 77. 78. 80. 84. 87. 97. 99. 106. 108. 152. 156. 183; *sæpe cum aliis particulis conjungitur, e. gr.* þar á *in ea re* Sk. 6; þar í *in eam rem* Sk. 121. 197; þar með L. 46; Sk. 10. 124; þar næst Sk. 75; þar til L. 11. 99; Sk. 29. 50; þar úr *ex his rebus* Sk. 2; *eodem modo* uppi ok niðri ok þar í miðju L. 1. 100; þar sem *ubi* L. 9; þar er *id.* L. 19. 34. — þar = þar es *ubi* Sk. 16. 173. 185. — *Cfr* ðar!

þari, *m., alga;* á þaranum ganga Sk. 63.

þars (= þar es), *adv. cum part. relat.; ubi;* Yt. 1. 18. 46. 54; Hlg. 2. 4; Gldr. 5; Hlt. 7. 12; Hfl. 5; Vkl. 22; Þdr. 5. 6. 13; Efdr. 5. 26; Vkv. 6. 9. 11; Bgl. 2. 3; R. 18; Edr. 20; G. 9. 20. 37. 54. 56. 63. 68; Kkm. 2. 11. 14. 21; Jdr. 20. 22. 29. 32; Hr. S. 16.

þausn, *f., strepitus, tumultus;* mikit þausnar vess Sk. 178.

þaz = þat es *(part. relat.)* Efdr. 26; Edr. 29.

þá, *adv., tum;* Rdr. 10; Hlg. 7. 8. 10; Hkm. 2. 5. 18; Hfl. 4. 9. 13; Kdr. 5; Bgl. 17; Hr. A. 6. 12; Edr. 15. 23; G. 48; Bdr. 12; Jdr. 11. 14. 18. 32. 33. 36. 38. 41. 45; Mhk. 1. 21; Hátt. 72; Isl. 13. 23; L. 20. 70. 71. 72. 82. 84. 88. 96; Sk. 3. 5. 21. 22. 24. 51. 67. 81. 113. 118. 128. 129. 132. 135. 137. 140. 144. 145. 148. 163. 168. 170. 174. 178. 180. 182. 187. — *Nonnumquam particulam* þá *sequitur part. relativa (temporalis)* es, *e. gr.* Hkv. 17; Bgl. 6; *sæpissime tamen* þá *et* es *in unam vocem conflantur, quod videre licet s. v.* þás. *Apud recentiores post* þá *usurpatur* er *l.* 'r; þá'r = *quum, e. gr.* L. 30. 33. 37. 54. 55. 84. 86. 87. 99. — *In* Skíðaríma þá *pro* þá er, *quum, invenimus, e. gr.* Sk. 36. 63. 133. 150; *eodemque modo* Edr. 29, *nisi h. l. legere mavis* þás.

þás (= þá es, þá er), *conj. tempor., tum quum, i. e. quum, quando;* Rdr. 3. 6. 8; Yt. 2. 4. 6. 9. 14. 16. 21. 22. 34. 39. 47; Hlg. 15. 16;

Hkv. 21; Gldr. 5; Em. 6; Hlt. 3. 5. 14; Sgdr. 4; Vkl. 14. 18. 19; Þdr. 2. 4. 12. 16. 17; Ódr. 1; Efdr. 9; Vkv. 4. 5; G. 3. 19. 31. 35. 37. 44. 54; Kkm. 1. 2. 4. 6. 9. 10. 12. 24; Jdr. 42; Hátt. 75; Isl. 7. 8. 9. 15. 16.

þáttr, *m.* — 1) *restis, funis; filum;* sleit snaran þátt Snt. 7. — 2) *narratiuncula intertexta;* esa þǫrf at segja þann þátt Jdr. 34.

þefr, *m., odor;* hræs þefr Hkv. 3.

þegar, *adv., statim, extemplo;* þegar ungr *jam ab adolescentia* O. S. 2; G. 59; Jdr. 41; Mhk. 23; Sk. 57. 128. 147. — þegar er *(statim) quum* L. 38; þegar *pro conj.* (= þegar er) *habendum est* Sk. 47.

þegja (þagđa, þagat), *v., tacere;* þegir *(3 sg. præs. ind.)* Mhk. 1; ef firar þegja Hfl. 7; væri þokks betr at þegđak *(1 sg. præt. conj.)* Mhk. 25; þótt aldri þegđi *etsi numquam tacerent* L. 94.

þegn, *m., vir, colonus; homo militaris; nom. sg.* þegn Snt. 14; Kkm. 23; Isl. 13; *acc. sg.* þegn G. 61; þegninn Sk. 35. 190; *dat.* þegni Kkm. 23; *gen. sg.* þegns Snt. 9. 11; Vkl. 4; *nom. pl.* þegnar Efdr. 23; Bgl. 2; Jdr. 36; Hr. S. 3; Hrfm. 12; *acc. pl.* þegna Bgl. 13; G. 14; Jdr. 28. 41; *dat. pl.* þegnum Hlg. 5; Edr. 8; Jdr. 44; *gen. pl.* þegna Hdr. 9; Bgl. 11. 14; Hr. A. 5; Edr. 20; Jdr. 9.

þegnprýđir, *m., qui viros ornat, honorat; gen.* þegnprýđis G. 11.

þekkiligr, *adj., gratus;* Hlg. 5.

þekkja (þátta *l.* þekta), *v., cognoscere; agnoscere;* má þekkja Þóri járnskjǫld Sk. 84; þekkik sút Mhk. 12; þátti sinn bana Hlg. 16; G. 48; þekktu Gǫngu-Hrólf Sk. 83.

þekkjask (kt), *v., gratum esse; sibi placere;* þenna lét þorgils þekkjast Sk. 17.

þekkr, *adj.* — 1) *gratus; acceptus;* misjafnt þekkur (= þekkr) fólki Sk. 11; kvađ hugrekki sér þekkja Efdr. 1; erumka þekkt þjóđa sinni Snt. 17. — 2) *venustus;* þekk 's þó en fránleita Hkv. 2.

þella, *f., pinus;* hefk ort of mjađar þellu *(de femina)* Jdr. 4.

þengill, *m., rex; nom. l. voc. sg.* þengill Efdr. 25; Vkv. 6. 15; Bgl. 6. 10; Ó. S. 2; R. 5. 28. 33; G. 11. 13. 43. 56. 71; Jdr. 15; Hr. S. 16. 20; *acc. sg.* þengil Rdr. 1; Edr. 2. 29; Hátt. 69; *gen. sg.* þengils Hfl. 20; R. 8; G. 12; Hrfm. 17.

þerra (rđ), *v., abstergere;* þerđi of hyrnu Hkv. 4.

þerrir, *m., siccatio;* þerris æđa ósk-Rán *(de Hilda cædis cupiente)* Rdr. 8 *(in annot. ad h. l. H. Falkius in* Arkiv f. Nord. Fil. V 270 *vertit* æđa þerrir = *id quod sistit effusionem sanguinis, ideoque* ósk-Rán æđa þerris = *dea l. femina sanatrix).*

þessi, þessi, þetta, *pron. dem.; hic, hæc, hoc; nom. sg. m.* þessi G. 69; L. 24. 37; *acc. sg. m.* þenna G. 65. 68; L. 12. 30. 43. 47. 53. 83. 97. 98; Sk. 17. 35. 99; *dat. sg. m.* þessum Hr. A. 9; G. 66; Isl. 2; L. 2. 56; Sk. 59; þeima G. 2. 49. 57; *gen. sg. m.* þessa G. 17. 70; *nom. pl. m.* þessir L. 49; *acc. pl. m.* þessa Sk. 122; *nom. sg. f.* þessi L. 25; *acc. sg. f.* þessa L. 99; *dat. sg. f.* þessi

Edr. 2; *acc. pl. f.* þessar G. 49; *nom. l. acc. sg. n.* þetta L. 47. 85. 96; Sk. 15. 64. 69. 116. 118. 164; *dat. sg. n.* þessu G. 10. 11. 64; L. 46. 72. 74; Sk. 70. 91. 174; *nom. l. acc. pl. n.* þessi L. 9. 49; Sk. 69; *dat. pl. n.* þessum L. 41; *gen. pl. n.* þessa L. 96.

þeygi, *adv.; neque tamen; haudquaquam;* Bj. 5; Hfl. 18; Mhk. 29; L. 47; Sk. 116.

þeyr, *m., tepor cœli;* Gǫndlar þeyr *ventus tepidus Bellonæ;* él Gǫndlar þeys R. 11.

þeysa (st), *v., magna vi propellere, jactare;* vǫrru þeysa Hkv. 17; *c. dat.* flota þeystu Hlt. 13.

þér, *dat. pron.* þú, *q. v.!*

þér = ér, *pron. pers. 2:dæ plur.; vos;* Sk. 109. 126.

þiggja (þá, þeginn), *v., accipere; impetrare;* þiggja eht Yt. 24; Sk. 101; þiggja líf, fjǫr Jdr. 43; Óláfr þiggr alt, sem æstir G. 21. 24 *cet.;* Óláfr þiggi alla sælu R. 33; þigg þú at Ásum ǫl Hkm. 16; þiggjandi byrjar viggjar Hkdr. 3; þák eld ǫlna bekks af jǫfri Rdr. 13; þák bifkleif at Þorleifi Hlg. 13. 20; þá fóstr *educatus est* R. 2; Edr. 30; lýðar þágu lǫg af þeim nǫfnum Bgl. 5; Edr. 7.

þikkja = þykkja, *q. v.!*

þing, *n., conventus, præcipue conventus judicialis; contio; colloquium;* at þingi Hlg. 10; L. 72; af því þingi *ex eo congressu, i. e. ex ea pugna* Vkv. 11; bjóða ehm til þings Þriðja *ad colloquium Odinis invitare, i. e. e vita auferre* Yt. 47. *Sæpe in circumlocutionibus pugnæ, e. gr.* hjǫrlautar hyrjar þing *conventus ensium, pugna* Vkl. 22; odda þing *id.* Vkv. 2; hringa þing *id.* Isl. 18; á því hrings þingi *in ea pugna* Isl. 9; til tírar þinga *ad conventus gloriosos, i. e. ad pugnas* Hr. A. 3. — *Plur.* þing *res pretiosæ, dona* Bgl. 16.

þingat, *adv., eo, illuc;* Sgdr. 5; Vkv. 10; G. 5.

þing-Baldr, *m., (Balder i. e.) deus conventûs;* þing-Baldr skjaldar linna *deus gladiorum conventûs, i. e. deus pugnæ, bellator* R. 1.

þingdjarfr, *adj., in conventibus audax, libere loquens; gen. sg. m.* þingdjarfs G. 49.

þingmaðr, *m., civis, qui in judicium venit; pl.* þingmenn Bgl. 13.

þingskil, *n. pl., disceptatio in comitiis; dijudicatio; oratio;* Þjassa þingskilum *sermone Thjassii, i. e. auro (ut fabula est de Thjassio)* Bj. 5.

þinn, þitt, *vid.* þínn!

þit, *pron. 2 pers. dual., vos (ambo), gr.* σφώ; *nom.* þit L. 14; þit Adám *tu (Eva) et Adamus* L. 17; þit Hǫgni *tu et Hognius* Sk. 116; Sk. 118; *pro* þit *scribitur* ðit L. 96; *acc. dual.* ykkr Sk. 118; *dat. dual.* ykkr L. 14; ykkur L. 16.

þíðr, *adj., tepidus;* á þrǫm þíðan Efdr. 14.

þínn, þín, þítt (*apud recentiores* þinn, þitt), *pron. poss.; tuus; nom. sg. m.* þínn Hr. A. 1; þinn Sk. 117. 167; *acc. sg. m.* þinn

L. 38; Sk. 26; *dat. sg. m.* þínum Bgl. 2; G. 64; Hr. S. 2. 14; L. 22. 59. 92; Sk. 25; *nom. pl. m.* þínir Hkm. 12; Hr. S. 7. 17. 21; *acc. pl. m.* þína L. 66; *dat. pl. m.* þínum Bgl. 10. 11; L. 81; *nom. sg. f.* þín Hr. A. 9; Sk. 48. 89; *acc. sg. f.* þína G. 71; Hr. S. 20; L. 2. 3. 79; Sk. 93. 168; *dat. sg. f.* þinni Hr. S. 12. 18. 21; L. 32. 51. 85. 96; *gen. sg. f.* þinnar L. 57; *nom. pl. f.* þínar Hr. S. 3. 6. 21; *dat. pl. f.* þínum L. 59; *nom. l. acc. sg. n.* þitt L. 26. 32 *cet.*; Sk. 186; *dat. sg. n.* þínu Hr. S. 4. 9. 19; L. 29. 69. 87. 88; Sk. 100. — *In* Skíđaríma *terminatio pronominis, ubi substantivo postponitur, nonnumquam omittitur v. c.* náđir þín (*pro* þínar) Sk. 94. *Observanda est præterea consuetudo illa linguarum Scandicarum, qua in alloquio aut blandientis aut reprehendentis pronomen possessivum cum substantivo conjunctum pro pronomine personali usurpatur, e. gr.* hrottinn þinn *tu, vir nequissime* Sk. 167.

Þjassi *l.* Þjazi, *m. pr., gigas in fabulis antiquis inclitus*; gulli mældi Þjazi sjálfr Mhk. 8; gođ véltu Þjaza Sgdr. 5; *gen.* Þjaza Hlg. 1; þingskil Þjassa *sermo Thjassii, i. e. aurum (cfr SnE, AM I 214)* Bj. 5; byrvindr málu Þjaza *i. e. animus* Snt. 13.

þjá (áđ), *v., in servitutem redigere*; þjóđ es þjáđ Hkm. 21.

Þjálfi, *m. pr., servus et comes Thoris*; *nom.* Þdr. 9; *gen.* Þjálfa Þdr. 10. 20.

þjokkr, *adj., densus; crassus*; brjóta þjokkva leggi Jdr. 34.

þjokkva (ađ?), *v., densare*; þjokkva skal hrœsinn viđ međ hrísi *arbores excelsæ fruticibus densandæ sunt, i. e. tenuiores homines non sunt spernendi* Bgl. 2.

þjóđ, *f., populus*; *pl.* þjóđir *homines*; *nom. l. acc. sg.* þjóđ Hkm. 21; Snt. 12; Efdr. 14; Vkv. 1; Bgl. 4; R. 10; Edr. 27; G. 7. 13. 52. 62. 68; Jdr. 20; Mhk. 3; Hr. S. 4; Sk. 76; *dat. sg.* þjóđu Yt. 40; R. 8; þjóđ Yt. 30; G. 57; Hátt. 69; *gen. sg.* þjóđar Yt. 13; Vkl. 5; Þdr. 11; Efdr. 2. 25; R. 5; G. 20; Hr. S. 8. 9; *nom. l. acc. pl.* þjóđir Bj. 5; Ódr. 9; Hr. A. 9; Jdr. 41. 44; Isl. 18; Hr. S. 3. 6. 19. 20; L. 51. 98; *dat. pl.* þjóđum Hr. A. 14; Hr. S. 21; L. 41; *gen. pl.* þjóđa Snt. 17; L. 1. 86. 89. 100.

þjóđá (þjóđ- *vim amplificativam habet; cfr got.* þiuþ = ἀγαθόν), *f., fluvius ingens*; œstar þjóđár fnœstu eitri Þdr. 5.

þjóđkonungr (*cfr ann. ad* þjóđá), *m., magnus rex; rex potentissimus*; *acc. sg.* þjóđkonung Yt. 43; *gen. sg.* þjóđkonungs Gldr. 7; G. 11 *(tmesi divisum)*.

þjóđnýtr, *adj., valde strenuus*; G. 49.

þjófr, *m., fur*; *gen. sg.* þjófs Rdr. 1; Bgl. 12; *gen. pl.* þjófa Edr. 8.

þjóna (ađ), *v., servire*; L. 80; *c. dat.* Jón baptista þjónar dróttni L. 37.

þjónn, *m., servus*; mildings þjónn *(de sacerdote Richardo)* G. 58; dróttna ykkrum þjóni L. 87.

þjórhlutr, *m., pars tauri elixi*; leggja upp þjórhluti fjóra Hlg. 5.

þjóstbrjóst, *n., animus infensus;* af þjóstbrjósti *(tmesi divisum)* Þdr. 16.

þjóstr, *m., vehementia animi; invidia;* L. 48.

þjóta (þaut, þotinn), *v., ululare; fremere, stridere;* lá þýtr Mhk. 13; jǫtuns háls undir þjóta *i. e. mare fremit* Snt. 3; mækis á þaut Hfl. 4; Þdr. 6; Ó. S. 4.

þokki, *m.* — 1) *animus;* með skœðan þokka *animo infesto* Hr. A. 5. — 2) *gratus animus; jucunditas;* ekki er mér á þessum þokki *hæc mihi non arrident* L. 41.

þokkr, *m.* — 1) *animus;* í fǫstum þokk *animo obstinato* Snt. 18. — 2) *animi affectus; id quod sensum commovet; discrimen; gen.* þokks *cum compar. = aliquanto, v. c.* þokks betr *aliquanto melius* Mhk. 25.

þola (lð *l.* ld, þolat), *v., ferre, pati, sustinere;* púkinn þoldi þeygi þenna leik L. 47; hlýr þolðu hríð Vkv. 5.

þollr, *m.* — 1) *arbor;* af fornum þolli Hlg. 3; *sæpe hæc vox usurpatur in appellationibus virorum, e. gr.* seima þollr *i. e. vir liberalis* Hr. S. 2; sagan seima þollsins unga Sk. 199; atgeirs þollr *prœliator* Isl. 9; með þolli skævaðar geima *cum gubernatore navis* Efdr. 5; hrings háraddar þollar *bellatores* Isl. 14; málma þollar *id.* Hr. S. 8. — 2) *absol., vir;* ungr þollr *adolescens* Vkv. 11.

þora (rð, þorat), *v., audere;* hinn 's sœkja þorði G. 44; Hr. A. 12; R. 15; Edr. 32; G. 55; Isl. 18; ne þrym-Nirðir þorðu at standa í gegn Isl. 26; þorðut berjask Hrfm. 12; Edr. 15.

Þorbjǫrn, *m. pr., vir Islandus, cognomine* yxnamegin; Isl. 17.

Þorgils, *m. pr., dominus fundi cujusdam Islandici, qui* Staðarhóll *appellabatur;* Þorgils bóndinn fríði Sk. 17; Sk. 20. 22. 32.

Þorketill, *m. pr.* — 1) Þorketill, *cognomine* Nefja, *frater Olavi regis Tryggvidæ;* Efdr. 18. — 2) *avunculus Olavi regis Tryggvidæ, cognomine* dyðrill; *dat.* Þorkatli R. 29. — 3) Þorketill, enn hávi *(procerus) appellatus, filius Strut-Haraldi;* Jdr. 9. — 4) *vir Norvegus, cognomine* Leira, *q. v.!* Jdr. 42; *gen.* Þorketils Jdr. 14. — 5) Þorketill Geitisson, *vir Islandus; dat.* Þorkatli Isl. 5.

Þorleifr, *m. pr.* — 1) *vir Norvegus, a quo Thjodolfus poëta clipeum dono accepit; dat.* Þorleifi Hlg. 1. 13. 20. — 2) *vir,* Þorleifr skúma *appellatus;* Jdr. 34. — 3) *vir Islandus,* Þorleifr jarlaskáld *appellatus* Isl. 18. — 4) *vir, alias* beiskjaldi *l.* Leifi *appellatus;* Sk. 190; *acc.* Þorleif Sk. 35.

þorn, *m., gigas;* þorns niðjar *cognati gigantis, i. e. gigantes* Þdr. 2; þorns bǫrn *id.* Þdr. 7.

þorn, *m., spina; acus; infibula;* þorn slíðra *gladius* Kkm. 17; þorna vigg *gerula infibularum, i. e. femina* Sk. 87; þorna brú *pons infibularum; femina* Sk. 112.

þornrann, *n., domus gigantum;* hringbálkar þornranns *gigantes* Þdr. 13.

Þorsteinn, *m. pr., vir Islandus, filius Sidu-Hallii;* Isl. 23.

þó, *adv., tamen;* Hkv. 2; Hkm. 12; Snt. 5. 22. 24; Bgl. 7. 9; Jdr. 1. 3. 4; Mhk. 11. 14 *cet.;* L. 6. 12. 20. 35. 41. 42. 56. 92; Sk. 8. 96. 98; eđa þó *aut sane, aut etiam* Kdr. 1; þó at hváru *nihilo minus* G. 32. — þó = þá Sk. 161. — *In* Skíđaríma *pro conjunctione* þó *habendum est nonnullis locis* = þótt, *e. gr.* Sk. 53. 55. 116.

þó, *præt. vb.* þvá, *q. v.!*

Þóarr (*pro* Þonarr), *m. pr., Thor deus* Þdr. 2.

Þóra, *f. pr., conjux Ragnaris Lodbrokii;* þá fengum vér Þóru Kkm. 1.

Þórarinn, *m. pr., filius Steinaris,* kappi *appellatus;* Isl. 26.

Þórálfr, *m. pr., vir Islandus, filius Skolmii,* enn sterki *appellatus* Isl. 13.

Þórhaddr, *m. pr., Steinii filius, vir Islandus; acc.* Þórhadd Isl. 23.

Þórir, *m. pr., heros quidam, cognomine* járnskjǫldr; Sk. 158; *acc.* Þóri Sk. 84; *gen.* Þóris Sk. 170.

Þórólfr, *m. pr., vir Islandus, filius Skalla-Grimii* Isl. 9.

Þórr, *m. pr., Thor deus;* Þórr sitr í reiđu Sgdr. 3; Sk. 47. 169. 181; heilsar á Þór Sk. 57; Sk. 70; med Þóri Sk. 52; á fætur Þór *(dat.)* Sk. 173; Þórs ofrúni *i. e. Lokius* Hlg. 8; Þdr. 10. 20.

Þótn, ?, *regio Norvegiæ;* á Þótni Yt. 43.

þótt (= þó at), *conj., etsi; cum conj., e. gr.* Rdr. 9; Snt. 12. 17; Vkl. 19; Efdr. 10. 20. 26; Jdr. 1; Mhk. 2. 12; Isl. 5; L. 17. 64. 67. 78. 93. 94. 97; *rarissime c. ind., v. c.* þótt gefit vas fleira Edr. 30.

þram *pro* þrǫm, *acc. sg. subst.* þrǫmr, *q. v.!*

þramma (ađ), *v., graviter calcare, procedere; grassari;* fram þramma Hdr. 8; ætla ek drengrinn þrammi gǫtu Ásólfs Sk. 29.

þrá, *f., desiderium; mæror;* ekki er manni verra en þrá Mhk. 27; springa af gildri þrá Mhk. 13.

þrá, *n., pertinax concertatio;* þrá málma *concertatio ensium, i. e. pugna* Sk. 88.

þráđr, *m., filum;* borgin var sem léki á þræđi *(dat. sg.) arx fuit quasi filo in orbem circumageretur* Sk. 184.

þrágjarn, *adj.* (þrá *n.,*) *contentionis cupidus;* viđ þrágjǫrnum Snt. 14.

Þráinn, *m. pr., heros quidam,* Þráinn í haugi *appellatus;* Sk. 75; Sk. 159; *acc.* Þráin Sk. 157. 160.

þrálífr, *adj., vivax;* Yt. 24.

þrámóđnir, *m., desiderio commotus;* þrámóđnir Þrúđar *Thrudam diligens; pater Thrudæ i. e. Thor; gen.* þrámóđnis Þdr. 16.

Þrándheimr, *m. pr., pars Norvegiæ septentrionalis; gen.* Þrándheims R. 15; Sk. 54.

þrár, *adj., pertinax; neutr.* þrátt *pro adv., sæpe, assidue* Sk. 110.

þrefi, *m., sermo; disceptatio;* komask á þrefa *in sermonem hominum venire* Mhk. 4.

þrekfǫrlađr, *part. comp.* (fǫrlast = *imminui*), *is, cujus virtus languescit;* vas hugraun þrekfǫrluđum jarli Jdr. 33.

þrekhvass, *adj., fortis; dat. sg. m.* þrekhvǫssum G. 49.
þrekleyfðr, *part. compos., fortitudine præclarus;* R. 28.
þreklyndr, *adj., forti animo præditus; gen. sg.* þreklynds G. 11.
þrekmaðr, *m., vir fortis;* Ormr þrekmanns þremja storms *Serpens (navis longa) viri, virtute bellica clari* R. 21.
þrekmestr, *superl. adj.* þrekmikill; *excellentissimus;* enn þrekmesti Bdr. 11.
þrekr, *m., fortitudo, virtus; specimen fortis animi;* efla slíkan þrek Jdr. 12.
þrekrammr, *adj., experta fortitudine præditus;* G. 71.
þreksgǫrr, *adj., fortitudine excellens;* Ó. S. 2.
þreksnjallr, *adj., fortitudine clarus;* þreksnjǫll ǫld G. 66.
þrekstœrðr, *part. compos., fortitudine auctus;* við þrekstœrðan blikrýri Hrfm. 12; þrekstœrðum Hávarði Jdr. 34.
þremjar, *pl. f.?, pars quædam gladii; fortasse* = vettrimar *l.* vættrimar, *striæ leviter eminentes et in media lamina gladii ancipitis a capulo mucronem versus procurrentes. Per synecdochen hæc vox in circumlocutionibus usurpatur = gladius, ensis, v. c.* þremja regin *i. e. pugnatores* Rdr. 10; þremja skyndir *bellator* R. 10; þremja stormr *pugna* R. 21.
þrenning, *f., trinitas;* eins goðs þrenning G. 1; guðs þrenning L. 37.
þrennr, *num. distrib., ternus; triplex;* ein persóna þrennrar greinar L. 31; eining sǫnn í þrennum greinum L. 1. 100; með þrysvar þrennum englastéttum L. 6. — *Sæpe pro num. card. usurpatur = tres, tria; v. c.* ræsir hitti dǫglinga þrenna R. 16; Kkm. 19; yfirspennandi heima þrennra L. 22; kvæði þrenn *tria carmina* Hátt. 69; R. 10.
þrettándi, *num. ord., tertius decimus;* á þrettanda dag L. 36; Vkv. 13.
þreyta (tt), *v., contentiose agere;* þreyta húsgang *assidue mendicari* Sk. 12.
Þriði, *m. pr., nomen Odinis;* frá Þriðja Þdr. 2; þing Þriðja Yt. 47; Þriðja log *i. e. gladius* Vkl. 20; biðkván Þriðja *terra* Hkdr. 3.
þriði, *num. ord., tertius;* oddamaðr fæsk opt enn þriði Mhk. 10; við jarl enn þriðja Efdr. 3; Rdr. 14; G. 4; Jdr. 21; af himni þriðja L. 40; en þriðja stáls hríð Vkv. 3; Sk. 87; ek fæ ena þriðju drópu R. 35; þriðja sinni R. 21.
þrifnuðr, *m., fortuna; successus;* Hr. A. 1; G. 3.
Þriggi, *m. pr., nomen Odinis;* Þriggja niðjar *dii Anses* Snt. 2.
þrima, *f., strepitus; in appell. pugnæ, e. gr.* þrima Þundar *pugna* Kdr. 4; gœðir hræsíks þrimu *incitator pugnæ, præliator* G. 70. — *Etiam absol.* þrima = *pugna, v. c.* stóðsk þrimu marga Efdr. 7. — *Cfr* þryma!
þrimlundr, *m., arbor pugnæ, i. e. præliator;* Vkl. 4.
þrinnr = þrennr; þrinnum skeiðum R. 15.

þrífa (þreif, þrifinn), *v., manu prehendere; apprehendere;* Álfr þrífr upp *(suspensum tenet)* kappann Víkar Sk. 174; Hǫgni þreif upp Hálfdan Sk. 176; Sk. 158. *Reflex.* **þrífask** *incrementa capere; augeri; vigere, florere;* styrr þreifsk *pugna increbruit* R. 22; Gldr. 7; Kdr. 4; G. 26.

þríforn, *adj., trimus;* þrífornt smjǫr Sk. 197.

þrír, þrjár, þrjú, *num. card., tres, tria; nom. m.* þrír Vkl. 5; Jdr. 20. 39; Mhk. 3; *acc. m.* þrjá G. 13; *acc. f.* þrjár G. 49; *acc. n.* þrjú Sk. 130; *dat.* þrimr Vkl. 16; G. 32; *gen.* þriggja Hlg. 1; Sk. 89.

þrítugr, *adj., tricenarius;* á þrítugs aldri L. 37.

þrjátigi, *num. card. indecl., triginta; nom.* þrjátigi Sk. 178.

þrjóta (þraut, þrotinn), *v., deficere; impers. c. acc., e. gr.* þrýtra þann er verr hefr valt *vires eum non deficiunt l. minime deficit is, qui pejorem causam delegit, i. e. injustam causam tuetur* Mhk. 26. — *Part.* þrotinn *consumptus, peractus;* hans líf v's þrotit *de vita ejus actum fuit* R. 27.

þrjótr, *m., vir pertinax; rixator; altercator molestus;* þrjóti vegtaugar *i. e. giganti (Geirrodio)* Þdr. 17; aldri mun ǫrmum þrjót illra meina batna Sk. 202; urðar þrjótr *i. e. gigas, et* støkkvir urðar þrjóts *fugator gigantis, Thor* Þdr. 5.

þróask (að), *v., crescere; augeri;* niðkvisl náði þróask Yt. 51; þróask *(honore augetur)* hér sem hvar Hfl. 14; Hildr þróask Snt. 13.

Þrór, *m. pr., nomen Odinis;* þróttar Þrór *i. e. Oden fortissimus, et* niðkvísl þróttar Þrós *prosapia Odinis* Yt. 51; til drósar Þrós *i. e. in terram* Isl. 17.

þróttarhvass, *adj., acer et fortis;* dýrð þróttarhvass jǫfurs *(de Olavo Sancto)* G. 66.

þróttarsteinn, *m., lapis fortitudinis, i. e. cor* Þdr. 10. 20.

þrótthardr, *adj., acer viribus;* sóttu þrótthardan gram Efdr. 23.

þróttigr, *adj., fortis;* þróttig þremja regin Rdr. 10.

þróttr, *m., robur; fortitudo;* þróttar Þrór *Oden magni roboris* Yt. 51; þróttar orð *i. e. animose dicta* Efdr. 2; Jdr. 41; þróttar strangr *robore acer* R. 33.

Þróttr, *m. pr., Oden;* Þróttar fúrr *ignis Odinis, gladius* Vkl. 5; Þróttar skýrunnr *bellator* R. 1; Þróttar él *procellæ Odinis, i. e. prælia* R. 2.

þruma, *f., strepitus;* þruma hjaldrskíðs *strepitus gladii, i. e. pugna, et* heyja hjaldrskíðs þrumu *prælium committere* Gldr. 2.

Þrúðr, *f., Thruda, filia Thoris;* Þrúðar þjófr *raptor Thrudæ, i. e. Rungner gigas* Rdr. 1; Þdr. 16.

þrútinn, *adj., turgidus, tumens;* á geima þrútinn Hr. S. 18; drótt dreyra þrútin *milites cruore perfusi* R. 20; linna eitr þrútit L. 80.

þrútna (að), *v., intumescere;* engill þrútnar L. 15; L. 54.

þryma, *f., strepitus;* þryma randa *i. e. pugna, et* Ullr þrymu randa *præliator* Jdr. 45 (*cfr* þrima!).

þrymja (þrumđa), *v., strepere;* hvat þrymr þar? Em. 2; vǫllr of þrumđi Hfl. 5.

þrym-Njǫrđr, *m., (Njordius, i. e.) deus strepitûs;* fleina þrymr *strepitus spiculorum, i. e. pugna, et* þrym-Nirđir fleina *bellatores, viri* Isl. 26.

þrymr, *m., stridor, strepitus, fremitus; in appell. pugnæ, v. c.* þrymr odda *pugna* Vkl. 20; þrymr stála *id.* Bdr. 12; sóttu Heđins þrym *se in prælium contulerunt* Rdr. 10.

þrymseil, *f., lorum stridens, i. e. nervus arcûs;* þrymseilar Vár *(Vara, i. e.) dea sagittaria, Skadea;* hvalr þrymseilar Várar *cetus Skadeæ, i. e. taurus ferus* Hlg. 5.

þrymsvellir, *m., qui auget strepitum;* þrymsvellir sárjǫkuls geima *augens strepitum gladii, i. e. pugnam ciens, præliator* Isl. 14.

þryngva (þrǫng, þrunginn), *v., urgere; premere; pellere; c. dat.* áđr of þryngvi þrimr hundruđum Vkl. 16; þrǫng jǫrđu ok gumnum und sik *terram et homines sibi subjecit* Gldr. 6; lét skipa barđum á lǫg þrungit *naves in mare deduxit* Gldr. 1. — **þryngva at** *impers. c. dat., v. c.* þrǫng at rym randa *stridor clipeorum ingruebat* Bdr. 3. — *Part. præt.* harmi þrungin *luctu turgida* L. 54.

þrysvar, *adv., ter;* L. 6.

þrýsta (st), *v., opprimere; c. dat.* þrýsta þorns niđjum Þdr. 2.

þrýstir, *m., oppressor;* hlenna þrýstir Hr. A. 12.

þræll, *m., servus; acc. et dat. sg.* þræl G. 61; L. 52; *acc. pl.* þræla Sk. 137.

þrætugjarn, *adj., rixosus;* L. 72.

Þrœndir *l.* **Þrœndr**, *m. pl., incolæ Thrandheimiæ; nom.* Þrœndir G. 11; *gen.* Þrœnda Vkv. 13; Hr. A. 4; G. 14.

Þrœnzkr, *adj., Thrandheimensis;* af gram Þrœnzkum G. 44; gengi Þrœnzkra đrengja Efdr. 3.

þrǫmr, *m.* — 1) *ora, margo;* viđ hlífar þram (*pro* þrǫm) *ad clipei marginem* Hfl. 4; á þrǫm þíđan Efdr. 14. — 2) *ora, litus;* viđ foldar þrǫm *in litore* Yt. 52; G. 31.

Þrǫng, *f. pr., Freyja dea* (Þrǫng = *in angustias coacta, mærore afflicta; nam maritum mœsta quærit);* langvinr Þrangvar (*pro* Þrǫngvar) *vetus amicus Freyjæ, i. e. Thor* Þdr. 16.

þrǫng, *f., angustiæ;* ei kennandi krapta þrǫng *virium defectum non agnoscens* L. 90.

þrǫngr, *adj., angustus; arctus, astrictus;* þrǫngum þyrni L. 49.

þrǫngskorđađr, *part. compos., arcte ligatus;* njóta þrǫngskorđađra kvæđisorđa L. 96.

þrǫngva (gđ), *v., in angustum cogere; molestiâ affligere; c. dat.* þrǫngva þeira ráđi Hr. A. 5; þrǫngđr ok kvaldr L. 79.

þrǫngvimeiđr, *m., qui pellit, fugat;* Vkl. 16.

þrǫngvir, *m., qui premit, trudit;* þrǫngvir þangs *i. e. Thor (cfr ea, quæ in* Hýmiskviđa *narrata sunt)* Þdr. 21.

þula, *f., cantilena; carmen inconditum;* Mhk. 11.

þulr, *m., orator; poëta;* kváðu þann þul ok Ólaf annan vega berserk *ille poëta (Thorleifus* jarlaskáld) *auxilio fratris Olavi athletam furiosum interfecisse dicebatur* Isl. 18.

Þundr, *m. pr., nomen Odinis;* auka Þundi þegns gnótt Vkl. 4; Þundar hyrr *gladius* Vkl. 11; þrima Þundar *pugna* Kdr. 4.

Þund-regn, *n., pluvia l. procella Odinis, i. e. pugna;* Þund-regns dróttir *pugnatores* R. 8.

þungr, *adj., ponderosus; gravis; molestus;* þungr vas Loptr Hlg. 8; byrskíð brjóta þungan víði bǫrðum *naves arduum pelagus proris perfringunt* Hátt. 74; sløkkva þungan hungr G. 52; við þungum rauðbita Þdr. 21; *cum gen. mensuræ, v. c.* funðu tǫnn tuttugu marka þunga Sk. 199; með þungar kistur Jdr. 36; tróði þungu Þdr. 14.

þunnr, *adj., tenuis; acutus;* á hjǫr þunnum Efdr. 6; þunnar skeiðr *naves tenui tabularum compage, i. e. celoces* Hr. S. 3. 6; skeggit þunt *barba rara* Sk. 9; þunn stál Bgl. 10; þunn skip *celoces* Jdr. 38; (skæðin) vóru ekki þynnri enn súð Sk. 24.

þunnvaxinn, *part. compos., tenuis, acutus;* þunnvaxin stál G. 43.

þurfa (þarf, þurfta), *v., indigere; opus esse; c. inf., e. gr.* hvat þarf ek at jaga of slíkt Mhk. 9; engi þarf at hræðask hót Mhk. 16; Jdr. 5; Mhk. 24; Sk. 106. 120; *c. acc.* ek þykkjumst þurfa þína vægð L. 79; *c. gen.* þarfk þess opt Snt. 14; ei þurfandi staða né stunda L. 1. 100.

þurft, *f., res, quâ ad vitam degendam opus est; c. dat.* til þurftar mǫnnum *ad promovenda hominum commoda* Edr. 14.

þurftugr, *adj., egenus, inops;* þurftug sálin L. 75.

þurnir, *m., gigas;* hǫll þurnis bifðisk Þdr. 17.

þú, *pron. pers., tu; nom.* þú Hlg. 11; Hr. S. 5. 20; L. 28. 65. 66. *cet. cet.* Sk. 25. 26. 31. 50 *et passim. Nom.* þú, *in* -ðu *l.* du *l.* -tu *l.* -u *conversus, formis verborum plerumque suffigitur, v. c.* gaztu Hr. A. 3; namtu Hr. A. 5; fekktu Hr. A. 14; heyrðu G. 8; tóktu Hr. S. 2; áttu L. 22; kenndu L. 44; veittu L. 51. 83; dragðu L. 63; kennstu L. 69; muntu L. 85; Sk. 166; vertu L. 86. 95; kreistu L. 87; stattu L. 88; mundu L. 88; ertu L. 91; lifðu *ibm;* léttu *ibm;* líttu *ibm;* spáðu Sk. 60; horfðu Sk. 72; þekktu Sk. 83; skaltu Em. 7; Sk. 92. 100. 102. 110. 111; fórtu Sk. 100; farðu Sk. 107; vendu Sk. 119; lemdu Sk. 131; leggstu Sk. 168; *suffigitur particulæ* at, *v. c.* attu L. 21. — *Acc. sg.* þik Em. 7; Hr. A. 5; Hr. S. 1. 13. 17; L. 3. 66; Sk. 49. 60. 61. 119. 168. — *Dat. sg.* þér Em. 5; Bgl. 6. 15; Hr. A. 13; líkar þér at auka yðvart vald Hr. S. 20; L. 1. 2. 26. 28. 44. 79. 95. 96; Sk. 25. 26. 49. 50 *cet. cet.;* ðér L. 26. 32 *cet.*

þúsund, *f., mille;* þúsund Em. 2; þjóð þúsundum *i. e. innumerabiles viri* G. 52.

þvá (þó, þveginn), *v., lavare; abluere;* drótt þó sveita af dǫglings líki G. 22; ýtar hǫfðu þvegit jǫfurs bein G. 23; útsker verða af

bárum þvegin Mhk. 6; *c. dat.* hrǫnn þó hlýrum *unda lavit latera, proras aspersit* Bdr. 2; blóð þó bens árum Bdr. 9.

þvengr, *m., corrigia;* mjór sem þvengr Sk. 8; hann rekr í þvengi stóra Sk. 38.

þverr, *adj., transversus;* hverr lá þverr of annan Kkm. 16.

þverra (þvarr, þorrinn), *v., minorem, pauciorem fieri; deficere; cessare;* frágum lið þverra Jdr. 41; vinir þverra *amici deficiunt* Snt. 14; L. 47; glæpir þverri! L. 88; gráðr þvarr Ódr. 9; Jdr. 31; mættir þurru *vires deficiebant* L. 58; nema snæriblóð þyrri Þdr. 7. *Part. præt.* þorrinn *spoliatus, exutus; c. dat.* sigri þorrinn R. 17.

þverrir, *m., qui pauciorem reddit, qui consumit; oppressor;* þverrir þorns barna *Thor* Þdr. 7; þverrir úlfs sultar *præliator; dat. sg.* þverri Gldr. 8; Efdr. 26.

því, *dat. sg. n. pron.* sá, sú, þat, *pro adv. usurpatur = quare, ideo, quocirca; cfr* L. 35. 42. 43. 47. 79. 85. 99; Sk. 1. 13. 31. 49. — *Conjungitur cum compar., e. gr.* því miðr *eo minus* L. 82. — því = því at L. 62; Sk. 23. 113. 115. 159. *Cfr pron.* sá!

því at, *conj., nam; quia; ideo quod;* Em. 6.

þvílíkr, *adj., talis;* þvílíkr þengill G. 11; meðr þvílíkri tígnarkveðju L. 29; af þvílíku móðurmáli L. 4. — *Scribitur* ðvílíkt L. 39.

þvít, *conj., nam, enim; ideo quod; quia;* Em. 3. 5; Hlt. 1; Snt. 2. 4. 9. 15; G. 18. 20. 46; Mhk. 4; L. 2. 18. 21. 29. 34. 39. 59. 74. 95. *Nonnullis locis, e. gr.* L. 48. 64. 91. 98 *ab initio enuntiationis remota est particula.* — *Scribitur* ðvít Bgl. 7; Bgl. 5 *est* af ðvít = af því at.

þykkja (þótta), *v., videri; inf.* þykkja Mhk. 11; *3 sg. præs. ind.* þykkir Hkm. 14. 15; Mhk. 5. 10. 12. 13. 15 *(bis).* 18. 21. 23. 27. 29; Sk. 1. 86; *etiam* þykki, *ubi pron.* mér *proxime sequitur, v. c.* þykki mér L. 39; *3 pl. præs. ind.* þykkja Mhk. 15. 19. 20; þykkjat *non videntur* Efdr. 23; *3 sg. præs. conj.* þykki Sk. 62; *3 sg. præt. ind.* þótti Yt. 40; Em. 6; Hr. A. 6; Edr. 22; Jdr. 7. 20; Mhk. 7. 9. 11 *cet.;* Hr. S. 16. 17; Sk. 152 *(ubi post sing.* þótti *sequitur plur.* ferlig undr); þóttit *non videbatur* Hr. S. 3; *3 pl. præt. ind.* þóttu Yt. 16; Hr. S. 14; *3 sg. præt. conj.* þætti *(i. e.* þœtti) standa L. 97. — *Reflex.* þykkjask *l.* þykkjast = *(mihi, tibi) sibi videri;* ek þykkjumst *mihi videor* L. 79; þú þykkisk *tibi videris* Hkv. 18; þykkisk *sibi videtur* Mhk. 2; þóttumk *mihi videbar* Snt. 9; þóttist þú meiri at mætti? *an tu prævalere tibi videbaris?* L. 65; þóttisk *sibi videbatur* Bgl. 6; þóttusk *sibi videbantur* Mhk. 8; þóttust Sk. 147; sú mannraun hefr þótt fullstrǫng *id virtutis specimen gravissimum visum est* Mhk. 7. — *Formam ex verbo et pronomine agglutinatam, ut ita dicam, habes* Hfl. 19, *ubi est* gótt þóttumk (= þótti mér) þat.

þykkja, *f., opinio;* um lítilmennis þykkju Sk. 37.

þylja (þulða), *v., recitare (carmen);* ek fat þylja Hfl. 3; Jdr. 4; þylk granstrauma Grímnis Þdr. 3.

þyngja (gđ), *v., gravem l. molestum reddere;* hverr þyngir annan at *unusquisque alterum aggravat* L. 21.
þyrja (þurđa), *v., magno impetu ferri; festinare;* hrǫnn þurđi *unda ruebat* Þdr. 8; kilir þurđu norđan Kdr. 3; Vkl. 14; Hr. A. 3; þurđu *festinabant* Hr. S. 15.
þyrma (mđ), *v., parcere; c. dat.* þyrmđit dólgi Hlg. 16; hafđi þyrmt véum *fana conservaverat* Hkm. 18.
þyrna (nd), *v., horrificare; aculeatum reddere;* þyrna jǫrđ oddum *terram cuspidibus exasperare* Hátt. 79.
þyrnir, *m., sentis; vepres;* spenna þrǫngum þyrni um ennit L. 49.
þysta (= þyrsta; st), *v., sitientem reddere; impers. c. acc.* þystir hann *i. e. sitit* L. 42.
þýđa (dd), *v., explicare; nominare;* þegninn skal þýđa Þorleif ǫđru nafni Sk. 35.
þýđr, *adj., clemens; comis;* þýđr ok glađr Sk. 22; kýs ek þýđa þorna brú Sk. 112.
þýfi, *n., furtum;* Viđris þýfi *rẹs ab Odine subrepta, i. e. mulsum poëticum, poësis* Snt. 1.
þœfa (fđ), *v., cudere; densare;* hringskyrtur hamri þœfđar Efdr. 9; Kkm. 12.
þǫgn, *f., silentium;* þǫgn hefr slegit á þegna Bgl. 13; geta þǫgn Hfl. 3. 19; þagnar rof Hfl. 20.
þǫkk, *f., gratia; gratiarum actio;* gefa þakkir L. 13.
þǫrf, *f.* — 1) *id quod opus est; necessitas;* þeim þótti þǫrf *iis opus esse visum est* Jdr. 7; esa þǫrf at segja þann þátt Jdr. 34; Kkm. 14; þǫrfum meiri *justo major* Jdr. 33. — 2) *desiderium;* kvađ sér þǫrf á skæđum Sk. 23. — 3) *res utilis;* þǫrf andur-Jálks *i. e. navis* Vkl. 15.

U.

Ubbi hinn Fríski, *m. pr., athleta quidam ex Frisia oriundus;* Sk. 84. 134. 136. 137. 142. 144; *acc.* Ubba Sk. 143; *dat.* Ubba Sk. 141.
uđr (= unnr), *f., unda;* uđr en sviđkalda Bdr. 2.
ugga (gđ), *v.* — 1) *territare; terrorem injicere;* þat uggir mik *id mihi terrorem injicit* Sk. 44; Sk. 59. — 2) *timere; metuere;* hann ugđi, at Eva stygđist L. 18; Vkv. 1; flestir ugđu foldvǫrđ Edr. 32.
ugglauss, *adj., securus;* vera ugglauss L. 78. — *Neutr.* ugglaust *pro adv., sine metu* R. 6.
uggr, *m., timor, metus;* léttir hvárki ugg né ótta L. 20.
ull, *f. lana;* hreistr ok ull L. 93.
Ullarakr, *m. pr., locus prope Upsaliam situs;* á Ullarakri Kkm. 7.
Ullr, *m. pr., Uller deus ex genere Ansium;* Ullar mágr *vitricus Ulleri, i. e. Thor* Hlg. 15; gulli Ullar *Thor* Þdr. 17; Ullar far

i. e. clipeus (vid. ann. s. v. kjóll!) Hr. S. 14. — *In appellationibus virorum, e. gr.* branda Ullr *bellator* Vkl. 13; Ullr egghríðar *id.* Jdr. 43; Ullr þrymu randa *id.* Jdr. 45; él-Freyr Ullar kjóla *id.* R. 6; Ullar askþollar *præliatores* Hkdr. 1; *plur.* Ullar veggjar Heðins *id.* Vkl. 14.

um, *præp. et adv.* — *Præp.* um, *c. acc. et dat.* — 1) *super, supra; circa; c. dat.* um svírum *super cervicibus* Gldr. 7 (*ubi fortasse rectius scribitur* umb); *c. acc.* um sjóvarbelti L. 10; um ennit L. 49; um hjartat *circa præcordia* L. 80; um nára *circa inguina* Sk. 144; margr um einn *multi (circa i. e.) contra unum* Sk. 180. — 2) *per, trans; et de loco et de tempore, c. acc.* um brimleið *per viam æstuosam* Kdr. 7; um búðir *per habitacula* Hr. S. 10; Hr. S. 20; um hafstrauma Hrfm. 4; um líkams æðar *per venas corporis* L. 11; um heljar bygðir L. 61; um iðrin *per viscera* L. 77; L. 46; L. 87; um landit þetta Sk. 15; yfir um fjǫrð *trans sinum* Sk. 16; Sk. 19. 48. 152; um aldr ok ævi *per ævum et ætatem* L. 1. 100; um allan aldr Sk. 12; um aldir alda *per secula seculorum* L. 74; um langan tíma *diu* L. 20; um stund *i. e. aliquantum temporis; satis diu* Sk. 165. — 3) *præter; c. acc.* um Satíri Hrfm. 9; austr um Skǫrð Sk. 29; falla út um dyrr *præter fores, i. e. foras labi* Sk. 144; reka út um gætti *foras extrudere* Sk. 159; hnykkja ehm um hallardyrr Sk. 183. — 4) *de; c. acc.* yrkja um eht L. 22; ræða um eht L. 38; ráða um eht Sk. 118. — 5) *de; propter; quod attinet ad; c. acc.* um Jesúm þenna L. 43; um mansǫng Sk. 1; um ǫrleik þinn Sk. 26; Sk. 37; minst er oss um þræla *servi nobis minime accepti sunt* Sk. 137. — *Adv.* um *c. verbis, e. gr.* berjast um *torqueri* L. 75; búa um *aptare, alligare* Sk. 39; káklast um *transcidi* Sk. 61; skipta um *permutare* Sk. 67; stǫkkva um *dispergi* L. 49; vera um *exstare, v. c.* mikit var um *ingens tumultus exstitit* Sk. 133. — *Cfr* umb!

umb, *præp. et adv.* — *Præpos. c. acc. l. dat.* — 1) *super, supra; circa;* guðr óx umb gram Hfl. 4; Efdr. 16; styrjǫld óx umb stilli Edr. 18; umb sik *circa se* Hkdr. 2; R. 19; lauk umb rekka kindir *cohortes circumsepsit* Edr. 17; merki blés umb hilmi sterkan Edr. 19; Edr. 22; umb brims ǫndr *circa navem* Kdr. 4. — 2) *per;* umb aldr *perpetuo* Kkm. 21. — 3) *præter; ultra;* umb Stafangr *præter Stafangrium sinum* Hr. A. 10; umb Saxa merki *ultra fines Saxonum* Edr. 13. — *Adv.* umb, *e. gr.* hyggjumk umb *circumspicio, considero* Snt. 13. — *Cfr* um!

umbgeypnandi, *part. compos., qui manu includit;* umbgeypnandi alls heims *deus* G. 16.

umbráð, *n.* — 1) *consilium.* — 2) *dolus;* draga umbráð at ehm Yt. 49.

umbúð, *f., præparatio;* í umbúð Mhk. 19.

umbætandi (*i. e.* umbœtandi), *part. comp., luens, expians;* umbætandi bragna syndir L. 90.

umrennandi, *part. compos., præterlapsus;* umrennandi *(dat.)* sex at sinnum sex daga grein *elapso sexies sex dierum spatio* L. 36; umrennandi sex daga grein *præterlapsis sex diebus* L. 68.
umsjá, *f., providentia; cura;* fyr umsjá þína L. 3.
umsniðning, *f., circumcisio; gen. sg.* umsniðningar L. 35.
una (unda. unat), *v., contentum esse;* eik má una bruna *navis in currendo adquiescat, i. e. libenter currat* Hátt. 72; unir illa við bann *ægre fert condemnationem* L. 15.
und, *præp. c. acc. l. dat.* — 1) *sub; c. acc., ubi præpositio cum verbis, quæ motum quendam significant, conjungitur, v. c.* falla und ara greipar Yt. 29; fljúga und iljar Hlg. 17; ganga und hurðir Hjarranda Rdr. 11; koma und eht Gldr. 9; Hkm. 2; koma ehu und eht Þdr. 17; þryngva ehu und eht Vkl. 16; slásk und sessa Hkv. 10; *simili modo* sóttr und lok *sub i. e. usque ad mortem lacessitus* Efdr. 25. — 2) *sub; vi locali, quæ dicitur; c. dat., ubi de motu quodam non cogitatur, e. gr.* und Himinfjǫllum Yt. 37; und lagar beinum Yt. 45; und árhjálmi, gollhjálmi Hkm. 3. 4; und Sǫrla ranni Vkl. 22; und randa himni Efdr. 7; und merkjum Hr. S. 9; und drifnu tjaldi Hr. A. 7; und búnu segli Hr. S. 15; und himni Hkm. 8; und himnum Kdr. 2. 6; Efdr. 13. 27; R. 10. 11 *cet.;* G. 2. 7; und leiðarstjǫrnu Hr. S. 20; und hendi *sub ala* R. 28; und forsum, und hanga Jdr. 2. — 3) *sub potestatem alicujus; sub imperio alicujus; penes aliquem; c. acc., e. gr.* fara und ehn Hkdr. 6; koma ehu und sik Vkl. 7; spenja eht und sik Hkdr. 3; Kdr. 5; þryngva ehu und sik Gldr. 6; *c. dat., v. c.* eiga kost und sér Mhk. 25; liggja und ehm Vkl. 10. 24; Edr. 23; G. 53; *eodem modo* ligga und bœgi ehs *esse sub lacerto i. e. sub imperio alicujus* Hlt. 15; vera und einum *in unius potestate positum esse* Efdr. 26. — 4) *Præpos.* und, *sub, cum. dat. pers. conjungitur, ubi sermo est de re, (super quâ, i. e.) quâ quis vehitur, præcipue de navigiis, e. gr.* eiki skríðr und fylki *navis procedit sub rege, i. e. rex in navi vehitur* Hr. A. 7; *(naves)* runnu und gram mildum R. 4; *cfr* Vkl. 11. 17; Efdr. 14; Hátt. 72; *simili modo* Mána vegr dunði und hánum Hlg. 14.
und, *f., vulnus; nom. l. acc. sg.* und, *e. gr.* und *(vulnus, i. e. cruor vulneris)* of glumði Hfl. 5; Hfl. 11; *nom. l. acc. pl.* undir Hfl. 7; Snt. 3; G. 17; *dat. pl.* undum Hkm. 7; Hr. S. 8; *gen. pl.* unda Hfl. 15; Vkl. 11; Kkm. 4. 12; Isl. 10.
undan. — 1) *præp. c. dat., ex, ab, de;* skyndu undan víglundum Hrfm. 20. — 2) *adv., se-, ab-, ex- (in verbis compositis); v. c.* halda undan *secedere, aufugere* Efdr. 18; renna undan *id.* Vkv. 2; skunda *l.* skynda undan *id.* R. 20; Jdr. 40; flýja *l.* flœja undan *id.* Edr. 23; G. 52; fjandr ætla undan *diaboli effugere conantur* L. 61; víkja undan *decedere, i. e. exceptionem habere* L. 97; at eigi skiljumst undan *ne excipiar* L. 88.

undarligr, *adj., mirus; mirandus; nom. sg. f.* undarlig L. 41.
undarn, *n., jentaculum, prandium; cibus;* eta undarn Ó. S. 3.
undbára, *f., unda vulneris, i. e. sanguis;* roðinn undbáru *cruentus* G. 54.
undir, *præp. c. dat., sub;* undir berum himni *sub dio* G. 47. — *Cfr* hér felst undir *sub hac re latet* Sk. 89. — *Cfr* und!
undirjálfr, *n., resonantia; fragor resonans;* blika undirjálfrs *fulgor fragoris resonantis, fulmen* Þdr. 19.
undirkúla, *f., tuber fundamenti loco subjectum;* undirkúla vaztar (vǫzt, *f., mare; aqua piscosa*) *substructio maris, i. e. saxum;* Áli undirkúlu vaztar *i. e. gigas;* rǫdd Ála undirkúlu vaztar *vox gigantis, i. e. aurum (SnE, AM I 214); ideoque* vazt-rǫdd *(dat. sg.)* Ála undirkúlu verstr *auro inimicissimus, i. e. vir liberalissimus* Rdr. 14 (*ubi* vazt-rǫdd = vaztar rǫdd).
undirstaða, *f., vis; significatio;* undirstaðan allra orða L. 97.
undorn, *n.,* = undarn; Kkm. 2.
undr, *n., miraculum; monstrum; portentum; nom. l. acc. sg.* undr Yt. 16; Sk. 159; undur Sk. 153. 158; *nom. l. acc. pl.* undr Sk. 152; undrin Sk. 45. — *Dat. pl.* undrum *pro adv.* = *mire, mirum in modum* Mhk. 27.
undrast (að), *v., mirari;* fjandi tók at undrast fæddan mann L. 39; jungfrú undrast orðin L. 29; L. 61; legir stóðu ok undrast L. 31.
undreyr, *n., calamus vulneris, i. e. gladius;* undreyr bitu G. 31.
ungr, *adj., juvenis, adolescens; nom. sg. m.* ungr Hkv. 6; Ódr. 8; Vkv. 9. 11. 15; Bgl. 6; Ó. S. 2; Edr. 9. 20; G. 63; Kkm. 2. 28; Jdr. 43; Hátt. 70. 77; Isl. 13; ungi G. 45; enn ungi Isl. 21; *acc. sg. m.* ungan Hr. A. 5; G. 61; Hr. S. 18; L. 36; enn unga Vkv. 1; *dat. sg. m.* ungum Hkv. 4; Bgl. 11. 17; Mhk. 23; Sk. 7; þeim unga L. 41; *gen. sg. m.* ungs G. 26. 37; Mhk. 5; unga Sk. 199; *nom. pl. m.* ungir L. 74; *gen. pl. m.* ungra Jdr. 39; *nom. sg. f.* unga Jdr. 4 (*sine artic. præpos., nisi pro* of unga *legendum sit* en unga); *acc. sg. f.* unga Kkm. 20; Sk. 120; *acc. pl. f.* ungar Sk. 2.
unna (ann, unna, unnat *l.* unnt), *v., amare, diligere; c. dat.* at unna þér L. 44; firar unnu hánum Bgl. 4; unnandi guði L. 25; *part. c. gen.* unnandi Krists Edr. 14.
unnartamr, *adj., pelago assuetus; gen. sg. m.* unnartams Hr. S. 18.
unndýr, *n., animal undæ, i. e. navis;* runnr unndýrs *vir* Hkdr. 8.
unneldr, *m., ignis undæ, i. e. aurum (SnE, AM I 338);* unnelds yppirunnr *vir* R. 23.
unnglóð, *f., pruna undæ, i. e. aurum;* eyðir unnglóða *vir* Bdr. 12.
unninn, *part. præt., ornatus;* unnin mærð G. 9. *Vid. s. v.* vinna!
unnr, *f., unda;* unnar blik *aurum* G. 33; unnar fasti *id.* Hr. S. 14; Isl. 23; unnar hreinn *navis* Isl. 15; unnar meiðr *id.* Hr. S. 12; G. 41; *nom. pl.* unnar Hr. A. 9; *dat. pl.* unnum Hr. S. 16.
unnvigg, *n., jumentum undæ, i. e. navis;* unnvigs skipuðr Hr. S. 3.

unz, *conj., donec; c. ind.* Yt. 52; Hlg. 11; Þdr. 9; Isl. 6; *c. conj.* Snt. 11.
upp, *adv., sursum; sub-, ex-, cet. (in verbis compositis)*; upp ok niðr *sursum deorsum* L. 40; fullr upp *impletus* L. 48; upp ór skýjum *inde ex nubibus* L. 70; upp í lopt *sub summo culmine* Sk. 43. — *Sæpissime cum verbis, e. gr.* alast upp *educari* Sk. 7; bera upp *recitare* Jdr. 5; binda upp *alligare* Sk. 39; ganga upp *escendere* G. 16, Vkv. 13 *(in terram)*, Jdr. 38 *(in navem adversariorum)*; gefa upp *tradere (in potestatem alicujus)* Hrfm. 7; gjósa upp *emicare* Jdr. 19; halda upp ehu *sustinere, sustentare alqd* Yt. 26; Snt. 12. 18; hefja upp *tollere, subducere, suscipere, elevare* Snt. 20, Vkl. 1, Hkm. 2, L. 67; hlaupa upp *consurgere* Hkv. 17, Sk. 129. 131. 135; koma upp *oriri* Bj. 1, *emergere, patefieri* G. 9. 25; leggja upp *apponere* Hlg. 5, *(navem) appellere* Kkm. 4; reka upp *ejicere, emittere* Hrfm. 16, Sk. 163; renna upp *oriri* Hr. A. 8, G. 4, Hr. S. 16, L. 25; rísa upp *surgere* Em. 1, *exoriri* G. 6, *resurgere* L. 71; segja upp *promulgare* Efdr. 8; setja upp *collocare* Sk. 42; standa upp *superstitem esse* Jdr. 39; *surgere* Sk. 163; stíga upp *resurgere* G. 5; stúpa upp *eminere* Hkv. 10; støkkva upp *erumpere, exire* Yt. 35, *exsilire* Sk. 175; taka upp í eht *ad alqd pertinere, ascendere* Sk. 156; taka upp yfir eht *supereminere* Sk. 55; þrífa upp *tollere* Sk. 158. 174. 176; vera ehs upp ehm, *e. gr.* er vegar *(gen.)* upp ungum *via ascendit juveni* Mhk. 23; vera upp úr ehu *ex aliqua re eminere* Sk. 8; vera upp *dissutum esse* Sk. 193; vinda upp *(humeris) injicere* Sk. 28; vinna gang upp *(in interiores terræ partes)* Vkv. 14.
upphaf, *n., initium; principium*; upphaf bragar *initium carminis* Ó. S. 1; valda upphǫfum *auctorem esse* Vkv. 4.
upphiminn, *m., cælum superius*; Hlg. 16.
uppi, *adv.* — 1) *supra; superne*; uppi glóðu *(illic fulgebant)* élmars typpi Hr. A. 10; uppi í himni *in summo cælo* Edr. 22; uppi ok niðri *supra et subter* L. 1. 100; Sk. 196; fjara ehn uppi *in locum (undis) superiorem, i. e. in litus aliquem ejicere; aliquem derelinquere* Mhk. 19. — 2) *in conspectu; palam; in memoria*; láta uppi *palam proferre* Sgdr. 1; vera uppi *e lecto surrexisse* Sk. 21; Yggjar veðr þaz æ mun uppi (ɔ: vesa) *prælium, cujus memoria semper superstes erit* Hr. A. 14; hafa uppi *memoriâ tenent* Jdr. 41.
uppreist, *f., honor, successus*; með hári uppreist Edr. 23.
uppruni, *m., ortus*; meðr *l.* viðr uppruna sólar Kkm. 8. 11.
Uppsalir, *m. pl. pr., urbs Uplandiæ, provinciæ Suecanæ*; at, frá Uppsǫlum Yt. 24. 32. 42.
urð, *f., saxetum*; urðar þrjótr *gigas* Þdr. 5.
Urðr, *f. pr., Urda, ex Parcis una*; Urðr komsk at brunni Sgdr. 4. *Hæc vox pro appellativo habenda est* Yt. 40, *ubi* urðr = *mors, exitium (nonnulli huic voci perperam tribuunt genus masc.)*.
utan, utar, *vid.* útan, út!
uxi, *m., bos*; sloú Stagleyjar uxa Sk. 21; af uxanum þínum góða Sk. 25.

Ú.

Úlfasund, *n. pl. pr., fretum quoddam in Norvegia situm;* í Úlfasundum Bgl. 8.
úlfheđnar, *m. pl., athletæ lupinâ pelle induti;* Hkv. 8. 21.
Úlfkell, *m. pr., dynasta regionis cujusdam in Britannia sitæ;* á Úlfkels landi Vkv. 7.
úlfnistandi, *part. compos., qui lupo cibum præbet, præliator;* kista dáđmilds úlfnistanda (ɔ: *Olavi sancti*) G. 25.
úlfr, *m., lupus; nom. sg.* úlfr Hfl. 13; Ó. S. 3; Jdr. 31; *etiam in circumlocutionibus, e. gr.* snótar úlfr *lupus, i. e. raptor feminæ, Thjassius gigas* Hlg. 2; storđar úlfr *i. e. ignis* Hr. S. 11; *acc. sg.* úlf Mhk. 5; úlfgi (*acc. c. suff. neg.* -gi) Kkm. 22; *dat. sg.* úlfi Kkm. 19; *gen. sg.* úlfs Rdr. 9; Snt. 23; Efdr. 26; Vkv. 1; Isl. 10. 21; *nom. pl.* úlfar R. 6; *acc. pl.* úlfa Hr. S. 9; *dat. pl.* úlfum Hfl. 12. 15; Isl. 4; *gen. pl.* úlfa Ódr. 8; Hr. A. 3. 5. — *Sæpe de Fenrero lupo hæc vox usurpatur, v. c.* Rdr. 9, Snt. 23, *quare etiam pro nom. propr. habendum est, ita ut scribatur* Úlfr (enn hǫsvi) Em. 6; *gen.* Úlfs Hlg. 8.
úr (Sk.; *pro* ór), *præp. et adv.; ex, de.* — *Præpos. c. dat.; de loco, unde aliquid est, e. gr.* úr garđi sín *ex domicilio suo* Sk. 14; úr Asiaveldi *ex Asia* Sk. 197; *de materia, ex qua aliquid conficitur, v. c.* smíđa eht úr stáli Sk. 102; *cfr* gǫra eht úr (ɔ: þar úr) *ex ea re exsculpere alqd* Sk. 200; *translato sensu* úr máta *i. e. extra modum* Sk. 13. — *Conjungitur cum verbis abeundi, abscidendi, auferendi, eligendi, eminendi, excidendi, expediendi, simil., v. c.* fara úr landi Sk. 100; falla úr ehu Sk. 91. 194; gefa eht úr ehu Sk. 198; hrjóta úr ehu Sk. 162; kjósa eht úr ehu Sk. 100; skera eht úr ehu Sk. 24; taka eht úr ehu Sk. 20; vera upp (*prominere*) úr ehu Sk. 8. — *Adv.* úr *etiam cum verbis conjungitur, e. gr.* skreppa úr *excidere* Sk. 142; feta þar úr Sk. 2; *vid. supra de* Sk. 200.
úrigr, *adj., udus, madidus;* læsa úrga strǫnd *litus humidum circumcludere* Edr. 24.
úrþveginn, *part. comp., imbre* (úr, *n., imber*) *lavatus;* of úrþvegnar jarđir vestrgarđa Hrfm. 8.
út, *adv.* — 1) *foras; ex-, de-, pro- (in verbis compos.); e. gr.* bera út *exprimere* Snt. 5; falla út *procidere* Sk. 144; flæma út *expellere* Kdr. 1; hafa sik út *exire* Sk. 103; inna út *eloqui* L. 64; reka út *deducere* Gldr. 3, *expellere* Sk. 159; selja út *dedere* Bgl. 14; skjóta út *protendere* Sk. 9; skunda út *propere exire* Sk. 52. *Nonnumquam verbum quoddam audiendum est, v. c.* ef smjǫr þarf út (ɔ: ganga) at kaupa *si exire opus est ad butyrum emendum* Sk. 106. *Præpositionibus additur* út *ad vim quasi augendam, v. c.* út af = af L. 50. — 2) út *sæpe vocibus, quibus significatio*

maris subjecta est, additur, e. gr. út á haf *in altum* Sk. 54; hrinda út á saltan ægi Hr. S. 12; draga út at sundi *in altum provehere* Jdr. 35. — *Absolute, ut dicitur, eodem modo eademque vi* út (= *in altum, in alto*) *usurpatur, e. gr.* bera út *evehere in altum* Vkv. 1, Kdr. 6, *in mare projicere* Jdr. 37; út fyr eyri *in mari ante litus arenosum* Kkm. 21; sinna út *iter maritimum facere* Hr. S. 12. — 3) *peregre; e. gr.* hann gerđi fǫr út *peregrinatus est* Edr. 28; Edr. 11; helgir dómar út frá Rómi *reliquiæ sanctorum, quæ extra Romam erant* Edr. 12; út í lǫndum *in terris externis* Edr. 31; út í lǫnd *in terras externas* Hr. S. 18; út međ Serkjum *in peregrina Saracenorum terra* Hr. S. 21. — *Compar.* utar (*apud antiquiores etiam* útar) *remotius, in exteriore loco;* sitja *l.* vera utar ífrá ehm *remotius ab aliquo sedere* Sk. 80. 81. 82. 84; þar utar ífrá *exterius ex eo loco* Sk. 74; hann hrǫkk utar at hurđu *propius januam se abripuit* Sk. 161.

útan (utan Sk.), *adv., extra; extrinsecus, ab exteriore parte;* sveitir útan *i. e. homines externi* Edr. 12; fœra útan *e terra externa transferre* Edr. 13. *Conjungitur cum præpositionibus, e. gr.* útan á lypting *supra puppim* Hr. A. 10; utan á kinnar vanga *in bucca* Sk. 136; fyr Elfi útan *ante fluvium Gotorum* Hr. S. 5.

útbođ, *n., evocatio militum;* hǫfđu œrin útbođ Hr. S. 3; harđa sveld útbođ Hr. S. 12.

úti, *adv.* — 1) *foris; ex- (in verb. compos.);* úti ok inni *foris et intus* L. 1. 100; byrgjast úti *excluduntur* L. 71. — 2) *sub dio; in mari, in alto;* hafa flota úti *classem educere* Vkl. 1; drekka jól úti Hkv. 6; Hkdr. 8; Vkv. 4; búa úti á skeiđum *in navibus longis excubare* R. 14.

útiseta, *f., sub dio commoratio nocturna ad artem magicam exercendam;* útisetuna eflir hann *magiæ exercendæ causâ abnoctat* Sk. 56.

útleiđa (dd), *v., educere; (deus)* útleiđandi Evam af Adáms síđu L. 13.

útrǫst, *f., extima sedes;* útrǫst Belja dólgs *loca maritima* Hlt. 5.

útsker, *n., scopulus maritimus exterior; n. pl.* útsker Mhk. 6.

Útsteinn, *m. pr.* — 1) *dynasta quidam, unus ex viris Halfii regis;* Útsteinn jarl Sk. 141. — 2) *locus quidam in Norvegia situs;* á Útsteini Hkv. 9.

útstrǫnd, *f., litus exterius;* útstrandir landa Hátt. 79; Hrfm. 2.

útstunginn, *part. compos., effossus, erutus;* njóta útstunginna augna G. 61.

útver, *n., regio maritima exterior; locus piscatorius;* þegnar útverja Hrfm. 12.

útvé, *n., extremi terrarum fines;* útvés Jólnir *Geirrodius gigas* Þdr. 12.

V.

vađ, *n., vadum amnis;* Vimrar vađs Viđgymnir Hdr. 4.

vađa (óđ, vađinn), *v., vadere; ferri; ruere;* í fólk vađa *in aciem ruere* Hkv. 20; fram vađa Hátt. 69; benkneif óđ í blóđi Efdr. 15; Kkm. 2; óđu fast Þdr. 8.

Vađla, *f. pr., amnis quidam;* Vǫđlu straumr Yt. 46.

vafa (fđ), *v.* — 1) *vibrari; oscillare.* — 2) *hæsitare, dubitare;* vafđir lítt *minime hæsitasti* Hr. A. 2. — (*Alii scribunt* váfa, *fortasse rectius*).

vafreyđi, *m., ignis vibrans, i. e. fulmen;* vafreyđa hregg *procella fulminea* Þdr. 14.

Vagn, *m. pr., bellator quidam, Akii filius; nom.* Bdr. 12; Jdr. 9. 14. 28. 29. 38. 40. 42; *dat.* Vagni Jdr. 39. 41. 43. 44; *gen.* Vagns Jdr. 36.

vagn, *m.* — 1) *currus;* vagna runni *l.* rúni Snt. 21. — 2) *plaustrum Bootæ.*

vagna, *f., delphinus orca;* (sem) vagna (nýtr) váru Hfl. 21.

vagnaborg, *f., carrago; carri pro vallo objecti;* gumnar eyddu vagnaborg G. 56.

vagnræfr, *n., tectum plaustri (Bootæ), i. e. cælum;* vagnræfrs vísi *deus* G. 71.

vagnskreytir, *m., ornator currûs;* víka vagnskreytir *ornator currûs sinuum, i. e. ornator navigii, vir* Isl. 4.

vaka (kđ, vakat), *v., vigilare;* lætr sverđ-Frey vaka Hfl. 16; vaki ok vaki æ vina hǫfuđ Bj. 1.

vakna (ađ), *v., expergisci;* vakna viđ illan draum Rdr. 3; vakna af draumi Sk. 44; frá ek, at aulinn vakni Sk. 188.

vakr, *adj., pernix, velox; neutr.* vakrt, *adv., perniciter* Sk. 148.

val, *n., electio; delectus (militum);* vildra val fremđarmanna G. 10; hrókr Haddingja vals Hlt. 11.

valblóđ, *n., cruor cæsorum;* í valblóđi Kkm. 2.

valbroddr, *m., cuspis hostes prosternens; telum;* jarl ern valbrodda Hátt. 79.

valbǫst, *f., pars gladii, nescio quæ;* valbastar rǫđull G. 43 *i. e. gladius. (Egilssonius putat,* valbǫst *appellari fastigatam gladii partem anteriorem, a summo dorso mucronem versus procurrentem, in gladiis unam tantum aciem habentibus; alii censent* valbǫst = friđbǫnd *vincula, quæ gladium in vagina retinent).*

vald, *n., dominatio; imperium; potestas;* sæmd ok vald L. 26. 32 *cet.;* auka vald *imperii fines proferre* Hr. S. 20; L. 13; er valdit beiddi L. 61; bægjask viđ valdi ehs Sgdr. 6; í kyrrleiks valdi L. 1. 100; Hr. S. 1. 4; L. 6. 17.

valda (olla, valdit), *v., efficere; auctorem esse; c. dat.; e. gr.* valda aldrspelli, hǫppum R. 5. 10; Vkv. 4; Mhk. 10. 19; hvat mun valda? *quæ est causa?* Hlg. 3; hǫfugligr ekki veldr Snt. 2; vér vǫldum því Hkm. 12; valdiđ Venda sorg Hr. A. 11; olli starfi *auctor fuit*

cædis Vkv. 7; Isl. 19; band ollu því Hlg. 17; Isl. 4; skálmald hefr því valdit Efdr. 26; lézt valdit sorgum Hr. A. 13.

valdari, *m., qui potestatem alicujus rei habet;* sigrs valdari *auctor victoriæ* Edr. 8.

valdr, *m., dominus, possessor;* hlífar valdr Gldr. 4; valdr Hǫrđa hólmfjǫturs Vkl. 17; valdr foldar *rex* G. 28; valdr himnanna *Christus* L. 37; Isl..23; hersa valdi *i. e. regi* Yt. 23.

valdr, *adj., qui auctor est; c. gen.* valdr hǫlđa morđs Vkl. 12.

valdreyri, *m., cruor cæsorum;* sveltr valdreyra *(dat. sg.)* Hkv. 13.

valdrós, *f., virgo mortifera, Bellona;* valdrósar blóm *clipei* Hrfm. 4.

valfall, *n., strages;* valfall jǫtna *i. e. mare, ideoque* vitnir jǫtna valfalls *lupus maris, i. e. navis* Vkl. 8; hlađa vǫllu valfǫllum *(viris cæsis)* Vkl. 23.

valgammr, *m., vultur cæsorum, i. e. corvus;* Hr. A. 14; Hr. S. 9; *nom. pl.* valgammar Hrfm. 18.

Valhǫll, *f. pr., Valhalla; aula cæsorum Odiniana;* þetta er Valhǫll Sk. 69; ryđja Valhǫll Em. 1; í Valhǫllu Hkm. 1; vega til Valhallar Hkm. 9.

valkeri, *m., embolus ad cædendum aptus, i. e. gladius;* lík valkera *involucrum gladii, i. e. vagina* Ódr. 7 *(Thorkelssonius interpretatur* Valkeri, *m. = incola insulæ Gualachriæ; cfr I 136).*

valkyrja, *f., quæ pugnatores cædendos eligit; Bellona;* víg valkyrja Hkv. 2; *pl.* valkyrjur Em. 1; Hkm. 11; Hdr. 7.

valkǫstr, *m., acervus hominum cæsorum;* verja valkǫstr Hr. A. 13; sveiti fell á valkǫst heitan Edr. 19; valkastar bára *sanguis* Hlg. 3; hlóđ háva valkǫstu Ódr. 3.

vallrjóđandi, *part. compos., campum sanguine cruentans; gen. pl.* vallrjóđanda G. 10.

valmær, *f., Bellona, i. e. pugna (cfr* Hildr = hildr); heyja valmey Vkl. 12.

valr, *m. (sing. tantum), homines cæsi, strages;* valr lá á sandi Hkv. 12; Hfl. 3; Bdr. 9; Óđinn hlaut val Vkl. 23; Bgl. 1; Kkm. 9.

valr, *m., falco; accipiter;* nœra brímis sunda val *(i. e. corvum)* G. 55; eyđendr geima vals *vastatores (falconis maris, i. e.) navis* Hr. A. 9; grundar vals *territoria l. loci, ubi falco venaticus sedet, i. e. manus* Kkm. 7; báru sverđ á vali víka *enses imposuerunt in falcones sinuum, i. e. in naves* Bdr. 1; vala stræti *manus* G. 25.

valrugr, *m., secale præliare, i. e. tela, sagittæ;* látreldar valrugar *gladii* Þdr. 19.

valserkr, *m., tunica pugnantium, cæsorum; gen. pl.* valserkja Vkl. 18 *(ubi alii aliter interpretantur).*

Valskr, *adj., Gallicus; Hispanicus;* Valskar þjóđir *gentes Hispanicæ* Hr. S. 19; Vǫlsk sverđ *Gallici enses* Vkv. 6; (knerrir) vǫru hlađnir Valskra sverđa Hkv. 8.

valstafn, *m., (prora i. e.) navis falconis, i. e. manus;* valstafns vætki rofinn *manu haud debilis* R. 26.

valsœfandi, *part. compos., homines prosternens, pugnator; pl.* valsœfendr Yt. 21.

valtafn, *n., esca ex cæsis parata;* valtafn gefit hrafni Kkm. 16; of hjǫrkleyfđu valtafni Hrfm. 10.

valteinn, *m., ramulus cæsorum, i. e. gladius;* valteins spakfrǫmuđr Yt. 14.

val-Týr, *m., deus* (Týr) *cæsorum, i. e. Oden; gen.* val-Týs Hlt. 15.

Valþjófr, *m. pr., bellator quidam;* Kkm. 11.

vamm, *n.* — 1) *vitium; scelus;* auđsénna er annars vamm Mhk. 23; íþrótt vammi firđ *ars ab (omni) vitio remota* Snt. 23; vamma varr *scelerum fugax* Snt. 19. — 2) *vir sceleratus;* vamm glamma stǫđvar *dedecus montium, i. e. gigas; gen. sg.* vamms Þdr. 10.

vanda (ađ), *diligenter elaborare;* vanda stef G. 18; vandak hótt R. 8; L. 97; vandat stef L. 26.

vandi, *m., periculum; difficultas;* minni vandi Sk. 95.

vandla, *adv., dextere, sollerter;* leika handsǫxum vandla R. 25.

vandliga, *adv., accurate* Kkm. 26.

vandr, *adj., difficilis;* velja óđinn vandan L. 98; mér 's vant at yrkja of stilli G. 46.

vangi, *m., mala;* á kinnar vanga Sk. 136; Sk. 178.

vangr, *m., campus; terra;* Ormr enn langi skreiđ ǫlna vang *(i. e. trans mare)* R. 15; vangi næst *proxime agrum* Edr. 21; á vangi *in campo* G. 47; snáka vangr *aurum, et* slǫngvir snáka vangs *vir liberalis (de Olavo Sancto)* G. 38; vangr dorgar *mare, ideoque* eldreiđ dorgar vangs *femina* Jdr. 4.

Vanlandi, *m., pr., rex Upsaliensis; dat.* Vanlanda Yt. 4.

vanr, *adj., expers; c. gen.* landa vanr Rdr. 10; Efdr. 10; *nom. pl. f.* vanar Hfl. 11.

vanr, *adj., assuetus; gnarus; c. dat.* vigi vanr Snt. 23; púkans slægđ . . . hrekkjum vǫn L. 45; *c. inf.* ei er ek vanur at . . . Sk. 98; *c. gen.* gunngangs vanir Þdr. 4.

vansi, *m., contumelia, ignominia; vitium;* þat lízt vansi L. 47; teygjast ehm til vansa L. 60.

vara (rđ, varat), *v., exspectantem, suspicantem facere; impers. c. acc. pers. et gen. rei, e. gr.* þess m'n grepp vara *id, puto, poëta exspectat* S. S. 3; verđr sumt þaz manngi *(acc.)* varir *nonnulla eveniunt, quæ nemo exspectat* Mhk. 25.

vara (ađ), *v., dehortari;* trautt kallak þann valda 's varar *insontem dico eum, qui dehortatur* Mhk. 19.

varđa (ađ), *v.* — 1) *custodire, defendere;* varđa eht fyr ehm Vkl. 18; Efdr. 14; Hr. A. 12; þú varđar Haralds haukey Bgl. 15. — 2) *referre, interesse; impers. c. acc. pers. et dat. pretii, e. gr.* er đit sjáiđ mik ǫllu varđa *quum vos videbitis meâ maxime referre* L. 96; þaz miklu varđar G. 8; varđar mest, at . . . L. 97.

varfleygr, *adj., alis destitutus;* verđ varfleygr *i. e. ope destitutus sum* Snt. 14.

vargfœðir, *m., altor luporum, i. e. bellator; gen.* vargfœðis Hrfm. 14.
varghollr, *adj., lupis favens, i. e. bellicosus;* Efdr. 7; R. 3.
vargr, *m.,* — 1) *lupus;* vargr fagnaði tafni Kkm. 9; Bdr. 5; Jdr. 31; gefa val vargi Bgl. 1; Kkm. 2. 19. 24; fríðar vargs Þdr. 4; vargar gindu of hræ G. 29; G. 56; hykk varga vel burgusk Isl. 10; tafn fekksk vǫrgum Kkm. 10; varga ætt Hr. A. 13; Vkl. 2; vargr Niðar *i. e. navis, et* lundr varga Niðar *vir* Gldr. 8. — 2) *maleficus; proscriptus;* vǫrgum eyddi Edr. 8.
varhugi, *m., cautio; præcavendi diligentia;* gjalda varhuga *cautionem adhibere* Bgl. 12.
vari, *m., cautio;* fýsa ens fyrra vara *adhortari ad cautionem (præcedentem, i. e.) prospicientem* Mhk. 97.
varkunnigr, *adj., inscius, imperitus* L. 97.
varla, *adv., haud; vix, ægre;* varla gengur í hag *minime placet* Sk. 64; Mhk. 17; L. 41.
varliga, *adv., caute; cautione tantummodo adhibita;* Efdr. 14.
varmr, *adj., calidus, tepidus;* leiddisk varma dyngju Hkv. 6; Hr. S. 9; varmar laugar Kkm. 20; varmra benja tármútarir Bgl. 12; í ráfit varma Hr. S. 11.
varna (að), *v.* — 1) *prohibere; defendere;* varnendr goða *defensores deorum, i. e. Oden, Hœner, Lokius* Hlg. 4. — 2) *se abstinere;* varnaði við námæli Snt. 19. — 3) *denegare; c. gen.* varna hjálpar L. 85.
varr, *adj., cautus, providus; c. gen.* vamma varr Snt. 19; *dat. pl.* vǫrum Mhk. 22.
varra, *f., sulcus navis, i. e. mare;* vǫrru hjalt Þdr. 5.
Varrandi, *m. pr., emporium quoddam in Pictavia situm;* Vkv. 14.
varrbál, *n., rogus i. e. ignis maris, aurum;* varrbáls hǫtuðr *vir liberalis* Hr. S. 1.
varta, *f., pars quædam navis; pluteus, puto, lateralis navis;* varta hrǫkk Hr. A. 2.
vaskliga, *adv., strenue, fortiter* Isl. 8.
vaskr, *adj., fortis, strenuus;* at eiga vaskan dreng Sk. 120.
vatn, *n., aqua; mare;* bregða í vatn Hkm. 5; Hr. S. 13; L. 10; í víðbygðu vatni Hrfm. 13; G. 22; L. 11. 37; Sk. 189.
vatna (að), *v.* — 1) *aquatum ducere.* — 2) *vitam aquâ (et pane) sustentare* = vatnfasta; Sk. 202.
vaxa (óx, vaxinn), *v., crescere, augeri;* lét laufa veðr vaxa Vkl. 4; Þdr. 7; gengi goða vex Hkm. 10; G. 9; dæmin góð vaxa víða L. 47; óx af mér *a me ortus est* Snt. 20; óx hjǫrva hlam Hfl. 4; guðr óx *ibm;* Efdr. 12. 16. 17; Ó. S. 4; R. 17; Edr. 18; G. 52; dægrin sex vuxu (*pro* uxu) *sex dies increscebant* L. 10; þegns efni vaxit Snt. 11.
vaztrǫdd (= vaztar rǫdd), *f., vox maris; dat. sg.* vaztrǫdd Rdr. 14, *de quo loco vid. s. v.* undirkúla!

vá, *f.* — 1) *res incerta, dubia.* — 2) *malum, damnum; calamitas;* Mhk. 21.

váð, *f.* — 1) *vestis; velamen; in appell. loricæ, e. gr.* váðir Váfaðar Hkm. 5; Hǫgna váðir Hkdr. 2; Heðins váða draugr *bellator* Vkl. 21. — 2) *velum;* greiða váð Hátt. 77; byrr fell í váðir *ventus vela implevit* Jdr. 33.

váfa, *vid.* vafa!

Váfaðr, *m. pr., nomen Odinis;* váðir Váfaðar *loricæ* Hkm. 5.

vágr, *m., recessus maris; sinus; mare;* vágr vindlauss Yt. 1; Hlt. 10; við vág Yt. 41; straumr kemr at vági Yt. 46; Vkl. 11; Kkm. 13; hroði vágs *turbator maris i. e. Karius* Snt. 8; Vkl. 19.

válaust, *adv., haud dubie;* G. 37.

ván, *f., spes; exspectatio; c. gen. obj.* hans ván *exspectatio ejus adventûs* Em. 4; Em. 5; G. 22; Mhk. 23; vánir hǫlða Em. 1; þess vánir Jdr. 25; *c. præp.* á *e. gr.* ván á himnasælu L. 5; L. 73; *cfr* L. 86. 99. — vánu verr *pejus quam exspectaveris* Mhk. 2. — *Vid.* vón!

vápn, *n., sæpissime in plur.; tela, arma;* dreyrug vápn Yt. 8; Yt. 18; R. 12; Bdr. 3; vápnum verjask Jdr. 28. 36; *in circumlocutionibus, e. gr.* Egils vápna hryngráp *sagittæ* Hkdr. 8; vápna senna, galdr, brestr, mót *pugna* Efdr. 2; G. 43; Jdr. 25; Hr. S. 9.

vápnarimma, *f., rixa armorum, i. e. pugna;* í vápnarimmu Hr. A. 14.

vápnberr, *adj., armis nudatus;* Hlt. 9.

vápnrjóðr, *m., arma cruentans, i. e. bellator;* Isl. 16.

vápnsundraðr, *part. compos., ense dissectus;* vápnsundruð hræ G. 56.

Vár, *f. pr., una ex Ansibus deabus;* þrymseilar Vár *i. e. Skadea, filia Thjassii; gen.* Várar Hlg. 5.

vár, *n., ver;* vár ǫndvert *primo vere* Edr. 5; á vár Mhk. 6; Mhk. 12.

vára, *f., vestigium navis currentis;* vagna (nýtr) váru Hfl. 21 (vára, *non* vara, *scribendum esse, videre licet ex SnE, AM I 502*).

várr, *pron. poss., noster.* — *Nom. sg. m.* vórr (*pro* várr) Sk. 47. 70. 181; *acc. sg. m.* várn Edr. 13; L. 77; *dat. sg. m.* ossum Bgl. 7; órum Jdr. 1; *nom. sg. f.* vór (*pro* vár) Sk. 69. 119; *acc. sg. f.* ossa G. 4; *nom. pl. m.* várir Hrfm. 18; *acc. pl. f.* várar Hkm. 17; ossar Kkm. 26; *nom. l. acc. pl. n.* ór Bgl. 7; vár L. 18; *dat. pl.* várum Kkm. 11. 15; L. 3. 28 (= mínum); L. 33.

váss, *n., labor cum asperitate rerum sustentus;* seggir váss framir *viri ad labores perferendos parati* Hátt. 72.

vátr, *adj., madidus;* ei frá ek þá váta *nec puto eos madescere* Sk. 55.

vátta (að), *v., testari;* svá munk vátta R. 35; L. 21; náttúran váttar *(comprobat)* sannan manndóm L. 42; L. 13. 35. 65. 76; sem ljósin vátta L. 17.

váttr, *m.* — 1) *testis; custos;* þessi (ɔ: Jón baptista) er nú váttr *testis est* L. 37; váttr hreins reinar myrkbaka vagna *custos gigantum, Hrungner* Hlg. 16, *ubi* vátt *in acc.;* hafa fyr vátt *pro teste habere* Sk. 122. — 2) *martyr;* framir váttar G. 6.

veðja (að), *v., pignore certare de aliqua re; c. acc. rei et dat. pretii, e. gr.* veðja haus manns hringi ljósum R. 26.
veðr, *n., tempestas; ventus; procella;* mikit veðr Ó. S. 4; í veðri óðu Edr. 5; hǫll veðrs *i. e. cælum* G. 2. — *Sæpe in appell. pugnæ, v. c.* boga veðr Rdr. 8; í Óðins veðri *in pugna* Hkm. 8; at Hás veðri *id.* Hlt. 8; í veðri barðraukns rǫðuls *id.* G. 53; *etiam in plur.,* laufa veðr Vkl. 4; Yggjar veðr *prælia* Hr. A. 14; Skǫglar skýs veðr *procellæ clipei, i. e. impetus (pl.)* Hkm. 8; í Gǫndlar veðrum Vkl. 1.
Veðrafjǫrðr, *m. pr., sinus quidam;* í Veðrafirði Kkm. 16.
veðrgjarn, *adj., procellæ cupidus;* Viðris veðr *procella Odinis, i. e. pugna, ideoque* Viðris veðrgjarn *pugnax* Isl. 16.
veðrgœðir, *m., qui procellam auget;* veðrgœðir ímunborðs *augens procellam clipei, præliator; gen. sg.* veðrgœðis Vkl. 10.
veðrhirðir, *m., procellæ custos;* valserkja veðr *procella loricarum, i. e. pugna, et* valserkja veðrhirðir *auctor pugnæ, præliator* Vkl. 18.
vefja (vafða), *v., involvere; nectere;* vef þú verndar skauti *involve tutelæ gremio* L. 86; á vǫfðum strengjum *in nexis funibus* L. 45.
vefr, *m., tela, textum;* vefr darraðar *i. e. clipeus l. vexillum* Hfl. 5.
vega (vá, veginn), *v.* — 1) *vehere, ferre; vibrare.* — 2) *ensem l. arma vibrare, i. e. pugnare, dimicare;* es vega skyldi Hlt. 9; vega at ehm *ensem vibrare adversus aliquem, petere aliquem, v. c.* vá at hilmi Yt. 35; vá at álfi Þdr. 19; hart vá hann með kylfu Jdr. 34; gat vegit at hánum *impetum in eum fecit* Jdr. 42; vá við jǫfra *contra reges pugnavit* Efdr. 3; vega til ehs *sibi expugnare, pugnando sibi acquirere, e. gr.* vega til Valhallar Hkm. 9 (*aliter* *Egilssonius:* eiga vega til Valhallar *ad Valhallam iter habere);* gramr vá til menja Sgdr. 6. — 3) *pugnando adipisci; c. acc.* vá gagn *victoriâ potitus est* Þdr. 20; hvat fylkir vá Hfl. 3. — 4) *cædere, interficere;* vega ehn Snt. 8; Isl. 18; Glúmr vá menn Isl. 11; Yt. 20; Isl. 4 *(bis);* liggja veginn Yt. 20; hafa ehn veginn Yt. 30; vegnir þollar fellu Hr. S. 8; láta tvá vegna Isl. 20; fyr vegnu fólki Em. 1. — 5) *pondus habere, pendere;* hagl hvert vá eyri *globulus unusquisque grandinis octavam partem libræ pendebat* Bdr. 9.
vegbraut (vegi, *m., gladius;* braut *via) f., via gladii, i. e. clipeus;* galdr vegbrautar *i. e. pugna, et* œskimeiðr galdra vegbrautar *præliator* Gldr. 2; tanni vegbrautar *ramus clipei, i. e. gladius* Gldr. 3.
vegfremstr, *adj., superl., honoratissimus;* vegfremstr at ǫllu R. 10. 11 *cet. (ubi vox tmesi divisa est; alii aliter, cfr Njála II 961 et ShI III ad h. l.).*
veggr, *m.* — 1) *paries;* til veggjar viggs *i. e. ad ædes* Þdr. 1; Þdr. 17; Heðins veggr *i. e. clipeus, et* Ullar veggjar Heðins *præliatores* Vkl. 14; at ýmsum veggjum L. 92; viðbjǫrn veggja aldinna *i. e. mus* Bj. 6. — 2) *latus navis; pluteus;* skekr blán vegg Hátt. 78.

vegligr, *adj., splendidus; pulcher;* vegligt flaustr Edr. 5; veglig flaust Hr. S. 15; veglig mæti Hr. S. 21.
vegljómi, *m., fulgor splendidus;* vegljómi brims *i. e. aurum; dat. sg.* vegljóma Hrfm. 4.
vegmildr, *adj., gloriosus;* R. 2.
vegmæti, *n. pl., res pretiosæ;* gætir vegmæta *i. e. rex, princeps* Hrfm. 9.
vegna (að), *v., evenire, cedere;* hversu vegnar *quorsus hæc evenient?* L. 8.
vegr, *m., via;* giptu vegr L. 89; of veg langan Hlg. 8; Þdr. 5; Edr. 10; fram of Haka veg *super mare* Hátt. 76; á þann veg (= þannig) *ita* L. 36; upp at eins er ungum vegar *(gen. partit. pro subj.) juveni via tantummodo ascendit* Mhk. 23; lofðungr byrjar vegs *rex cœli, i. e. deus* G. 64; óhræddr vegs Hrfm. 13.
vegr, *m., honor, gloria;* himna harri skóp veg sannan Isl. 22; G. 71; hrósak veg *(dat.)* þess vísa G. 69; at veg *cum gloria, gloriose.* Vkl. 8.
vegrœkinn, *adj., gloriæ cupidus;* Jdr. 34.
vegsamligr, *adj., gloriosus, augustus;* L. 68.
vegsemd, *f., honor;* í vegsemd hæstri L. 7.
vegstórr, *adj., honore conspicuus; dat. sg. m.* vegstórum Hrfm. 18.
vegtaug, *f., funis vibrans;* þrjótr vegtaugar *funem fatigans, amento assidue utens, i. e. gigas* Þdr. 17.
vegþverrir, *m., honorem deterens;* vegþverrir vǫrru hjalts Nannu *laudes feminæ gigantis deterens, i. e. Thor* Þdr. 5.
Veiðr, *m. pr., nomen Thoris dei;* Hlg. 11.
veifan, *f., jactatio, vibratio;* veifanar orð *verbum leviter jactum* Efdr. 24.
veig, *f., mulsum; cerevisia;* veig Dvalins *i. e. poësis, carmen. (cfr SnE, AM I 240);* hafna Dvalins veigum *carmen spernere* Isl. 1.
veita (tt), *v.* — 1) *dare; præbere;* at veita bæn *petita perficere, dare* L. 18; veita ehm eht *concedere alicui alqd* L. 85; gjafar, þær es (þú) veitir vin þínum G. 64; *(Christus)* veitir blindum . . . augu L. 46; *(viri)* veiti þǫgn *animos attendant* Isl. 2; veittu mér *da mihi* L. 51; veittu at . . . *fac, ut* . . . L. 83; veitti bjór svǫnum Hlt. 11; R. 12; Edr. 7. 30; G. 6; L. 64. — *Part. præt.* veittr. *v. c.* lét helfarar verða veittar *necem attulit* Jdr. 34; veitt er líf *data est vita* L. 23; tal, veitt at vilja *sermo, ex voto i. e. sincere habitus* L. 98; stórmerkin, veitt hjá mǫnnum *res magnæ, apud homines exhibitæ* L. 40. — *Reflex.* (þín miskunn) mér veitist *mihi præbeatur* L. 2; sigrinn veittist Hrólfi Sk. 150. — 2) *absol.* veita = veita lið *succurrere; c. dat.* veita Skíða Sk. 147.
vekja (vakða, vakiðr *l.* vakðr), *v.* — 1) *e somno suscitare;* vekka (*i. e.* vek-ek-a) yðr *vos non expergefacio* Bj. 2; vekðak *(1 sg. præt. conj.)* einherja Em. 1. — 2) *excitare;* vekja Hildi Kkm. 26; Eiríkr vakði odda skúrir Edr. 19; G. 41; gǫll geira vas vǫkð Bdr. 8; vakit frák víg G. 17.

vel, *adv., bene, egregie; magnopere; fortiter;* Hkv. 19; Em. 3. 7; Hkm. 17. 18; Hfl. 3; Efdr. 14; Vkv. 4; Kdr. 2; Bgl. 2. 9. 17; G. 7. 32. 41. 52; Bdr. 1; Jdr. 4. 6. 24. 28. 29. 39; Mhk. 6. 8. 22; Isl. 10. 11; vel skilja skýr orđ *verba clara facile intelligere* L. 98.
veldi, *n., imperium, regnum: provincia;* heilagt veldi Edr. 27; mest veldi Miklagarđs G. 53; Hr. S. 2; halda veldi *provinciam retinere* Edr. 15; af Nóregs veldi Hr. S. 12; Edr. 23. 29; Kkm. 10.
velja (valđa), *v., eligere;* velja ehm eht R. 8. 13; sá 'r skal velja vandan óđinn, velr hulin fornyrđin at selja í kvæđi L. 98; hrafn valđi nái Bdr. 12; Hkv. 19; þrýtra þann er verr hefr valt Mhk. 26; engi jafngóđr gramr valđisk Hr. S. 1; veljendr vígaskýs *qui clipeum sumunt, i. e. prœliatores, viri* G. 68.
vell, *n., aurum; pl. ornamenta aurea;* vellum grimmr *i. e. munificus* G. 69; vella brú *i. e. femina* Sk. 120.
vellbjóđr, *m., auri prœbitor; vir liberalis* R. 2.
velta (valt, oltinn), *v., volvi;* hlaupár oltnar *flumina volubilia* Þdr. 5.
velta (lt), *v., volvere, devolvere; c. dat.* velta ehu. — *Refl.* veltast *jactari; vagari, errare;* (Adám ok Eva) veltust víđa lands í veslum heimi L. 19.
veltiligr, *adj., volubilis;* dægrin veltilig *dies volubiles, labentes* L. 10.
veltir, *m., qui devolvit;* veltir þjófs *oppressor furum, i. e. rex justus* Bgl. 12.
veltireiđ, *f., currus volubilis;* víđis veltireiđ *currus maris, i. e. navis;* hirđir veltireiđar víđis Efdr. 7.
venda (nd), *v., vertere; part. prœt.* vendr til ehs *in alqd inclinatus i. e. assuetus aliqua re* Sk. 18 *(alii habent* vendr *pro adj. = assuetus).*
Vendill, *m. pr., pars quœdam Jotlandiœ septentrionalis;* á Vendli Yt. 29.
Vendr, *m. pl., Vendi* (= Vindr); *gen. pl.* Venda Hr. A. 11. 13.
venja (vanđa), *v., assuefacere;* venja liđ dýrđ *(dat.)* Edr. 10; venr sik gjǫfli *(dat.)* S. S. 3; vendu þik af því *desuefac te ab ea re* Sk. 119; sá gramr vanđit sik synđum G. 20; hann vanđisk á þat Ódr. 4.
ver, *n., locus maritimus, ad quem venandi l. piscandi causâ venire solent; mare;* vestr of ver Hfl. 1; gaupu ver *mare lyncis, i. e. terra* Þdr. 5.
vera, *v., vid.* vesa!
vera, *f., locus, ubi versatur aliquis;* frá vilja verum *ex locis (voluntatis, i. e.) animi, ex pectore* Hfl. 16.
verđ, *n., merces, pretium;* gjalda ehm verđ fyr eht L. 70.
verđa (varđ, orđinn; *obs.* vurđu L. 34; vyrđi L. 14; vorđin L. 3; vorđinna L. 12), *v., fieri; esse.* — 1) *Vb.* verđa *copula est, quâ subjectum et vox prœdicativa, quœ vocant, junguntur; sic usurpatum invenimus inf.* verđa Sk. 105. 117; *1 sg. prœs. ind.* verđ Snt. 14; *3 sg. prœs. ind.* verđr G. 46; Mhk. 19. 21. 24. 29; Sk. 89; *3 pl. prœs. ind.* verđa L. 74; *1 sg. prœs. conj.* ek verđa L. 83; *3 sg. prœs.*

conj. verði Hr. A. 1; *3 sg. præt. ind.* varð Yt. 1; Hlt. 9; Þdr. 3; Vkv. 15; R. 15; Edr. 4; Kkm. 16; Mhk. 22; Hátt. 68; Isl. 6. 8. 9; Sk. 134. 171. 174; varðat *(non fuit)* Mhk. 11 *cet.*; *3 pl. præt. ind.* urðu Bgl. 16; Edr. 7; Hr. S. 17; Sk. 178. 203; urðut *(non fuerunt)* Hlg. 10; *3 sg. præt. conj.* vyrði L. 14; *3 pl. præt. conj.* yrði Isl. 12; *ad perf. ind. periphr. formandum vel verb. auxil.* vesa (vera) *vel verb. auxil.* hafa *cum part. præt.* orðinn, orðit *conjungitur v. c.* emk orðinn Jdr. 3; ek hefr orðit L. 43; (dýrð) es orðin (ágæt) G. 11. 39; Sk. 194; (Vagn) hefr orðit (ørfengr) Jdr. 29; (lǫnd) eru orðin (auð) Efdr. 21. — *Hoc loco annotandæ sunt quædam structuræ, ubi pro voce prædicativa præpositio cum casu nominis usurpatur, e. gr.* verða af *fieri, perfici, velut* lítit varð af sǫngum *de cantibus nihil fuit* Sk. 43; lítit varð af snilli *ex fortitudine ejus nihil factum est* Sk. 183; bróður vápn urðu Eiríki at bana *arma fratris Erico mortis causa fuerunt* Yt. 18; *ideoque vi reciproca* urðusk at bǫnum *alter alteri mortem attulit* Yt. 21; verða at sǫgum *in sermonem hominum venire* Yt. 30; verða at ehu *in aliquid verti, converti* (varð, yrði) G. 35; L. 93; verða fyr ehn *l.* ehu *incidere in aliquem l. aliquid* Vkl. 15; G. 58; verðr fyr augum ehm *in conspectum alicujus venit* Snt. 9. — 2) verða *est verbum auxiliare, quod cum part. præt. conjunctum ad formam passivam fingendam usurpatur; e. gr. inf.* verða (háit) Vkv. 7; Jdr. 34; *3 sg. præs. ind.* verðr Hkm. 19; R. 35; G. 40; Mhk. 20; *3 pl. præs. ind.* verða Mhk. 6. 25; *3 sg. præs. conj.* Kkm. 22; L. 2. 21; *3 sg. præt. ind.* varð Yt. 22. 32. 37. 49; Hlg. 8; Hlt. 10; Vkv. 12. 14; Kkm. 16; Mhk. 21; Isl. 5; varðat Edr. 32; *3 pl. præt. ind.* urðu Rdr. 5; Hr. S. 4. — 3) *fieri, oriri; accidere, evenire; inveniri, exstare, esse; inf.* verða Efdr. 23; Mhk. 26. 28; Isl. 17; L. 53; lét verða *excitavit* Efdr. 15; *3 sg. præs. ind.* verðr Mhk. 11 *cet.* 25. 26; *3 pl. præs. ind.* verða Mhk. 19; *3 sg. præt. ind.* varð Rdr. 3; Hlg. 13; Hkm. 6; Hlt. 13; Vkl. 3. 10. 20; Þdr. 13; Efdr. 7; Kkm. 16; Jdr. 22; Sk. 150; varðat Vkl. 6; *3 pl. præt. ind.* vurðu L. 34; (orðin) vorðin af vǫrrum várum *(verba) de labiis nostris (orta i. e.) enata* L. 3; andagipt svá vorðinna spádómsorða *donum spirituale vaticiniorum sic* (ɔ: *ut prædictum erat*) *evenientium, i. e. eventui respondentium* L. 12. — 4) *Vb.* verða *cum inf. alius verbi conjunctum necessitatem quandam significat, quare verti potest* = *cogi, oportere, licere;* verða at stúta *in exitium cogi* Sk. 167; minnast verð ek *commemorare me oportet* L. 53; Eiríks lof verðr ǫld at heyra *laudes Erici, oportet, omnes audiant* Edr. 2; stefjum verðr at stæla brag *versus intercalares carmini inserendi sunt* Mhk. 11; Mhk. 2; fǫt Sǫrla verða rjóðask í blóði *loricæ cruentandæ sunt* Hkdr. 8; varð flýja *fugere coactus est* Gldr. 8; ragna konr varð at hrósa gagni *filio deorum licuit victoriâ frui* Vkl. 23; veitt er líf, þat er varð (ɔ: veitast) *data est vita, quam dari licitum erat*

L. 23; Yt. 20; Edr. 23; G. 29; Kkm. 11. 15; Bdr. 4; Mhk. 3; Hr. S. 12; Sk. 151. 158; varđat bíđa *non opus habuit exspectare* Hlg. 17; urđu at forđa fjǫrvi *vitæ consulere necesse habuerunt* Hr. A. 4; Edr. 21; Sk. 173. — *Inf.* verđa *sæpe omittitur, e. gr.* né mun síđan (ɔ: verđa) Vkl. 6; lýst skal hitt (ɔ: verđa) Edr. 10. 28; skyldi (ɔ: verđa) fyr borđ Jdr. 36; þú lézt audit (ɔ: verđa) Hr. S. 5.

verđa (varđ, orđinn), *v., reperire, invenire; c. acc.* verđa sinn fǫđur ráđinn *patrem dolo oppressum reperire* Kkm. 27; (þanns) varđ ríkri orđinn *qui potentior inventus est, quem potentiorem esse apparuit* Efdr. 27.

verđleikr, *m., meritum;* L. 14.

verđr, *m., cibus, esca;* fá verđ ehm Kkm. 8. 24; Isl. 10; ari getr verđ Ó. S. 3; fá fótgúlum fugli mikils verđar Kkm. 2; Sleipnis verđr *i. e. fenum, et* slønguþref Sleipnis verđar *furca fenaria* Yt. 15.

verđr, *adj., dignus;* loks hefr hverr þat er verđr er *ad extremum pro merito uni cuique tribuitur* Mhk. 25; *c. gen. (deus)* lætr ræsi verđan hás sóma G. 42; gagns verđir Hkm. 12.

verđugr, *adj., dignus;* (stef) sem verđugt væri *quod condignum esset* L. 26.

verđung, *f., cohors prætoria; satellitium;* sú verđung gørđisk vel Efdr. 14; sák fullkerska verđung falla Bgl. 1; vísi verđungar Hkm. 4; Vkv. 8.

verfákr, *m., equus maris, i. e. navis; dat. pl.* verfákum R. 4.

verja (varđa; *got.* varjan), *v.* — 1) *defendere, tueri; c. acc.* verja land Hkm. 4; Jdr. 21; fólk-Baldr verr fold Ó. S. 6 *(cfr I 141)*; verjum konung Bgl. 9; sás varđi víđ lǫnd Efdr. 12; Bj. 5; Vkl. 20; Bgl. 3; víkingar vǫrđu díki Vkv. 6; Edr. 21; Isl. 9; frák at Vagn verđi *(præt. conj.)* skeiđ Jdr. 38. — *Reflex.* verjask vápnum *armis se defendere* Jdr. 28. 36; herr varđisk Edr. 19; Vkv. 4; Víkarr varđist vakrt Sk. 148; verjask ehm *se contra aliquem defendere, v. c.* Gunnarr varđisk greitt runnum Gǫndlar garđa Isl. 20. — 2) *arcere, prohibere; c. dat.* hilmir varđi Dǫnum hjálmsprotum *rex Danos (nave) gladiis prohibuit* Efdr. 5; Vǫlsungar vǫrđu þeim Sk. 147. — 3) *impers., referre, interesse; c. dat.* litlu verr *parum interest* Mhk. 13.

verja (varđa; *got.* vasjan), *v.* — 1) *inducere (aliquâ re);* varđi skrín međ golli *aurum induxit scriniis* Edr. 12; á altari golli vǫrđu *in altari inaurato* G. 50. — 2) *adhibere alqd ad alqd; sumptum impendere in alqd;* fullvel ættak til þess varit *facillime in eam rem sumptum impendissem* (ɔ: *si voluissem*) *l. optimo jure mihi id vindicassem* Mhk. 2.

verjar, *m. pl., viri; pugnatores;* verja valkǫstr Hr. A. 13.

verk, *n.* — 1) *plur.* verk *facinora; res gestæ;* þau verk Yt. 30; blíđ verk *bene facta* G. 23; hrósa verkum vísa G. 30; merki fremđar verka *indicia rerum gloriose gestarum* R. 10; L. 5; *nonnumquam*

in sing., v. c. at því verki Isl. 18; hradr at snildar verki Sk. 73. — 2) *opus;* þetta verk *hoc opus, hoc carmen* L. 96. — 3) *miraculum;* af því verki G. 26; inna dǫglings verk *(plur.)* G. 56; G. 57. 62.

verka (að), *v., operari; labore sibi alqd comparare;* verkendr baugs meginserkjar *qui loricati operantur; prœliatores* Efdr. 10 *(Egilssonius vertit: 'comparantes loricam').*

verkbitinn (verkr, *m., dolor*), *part. compos., dolore l. morbo afflictus* Yt. 11.

verki, *m., carmen;* vandak verka þenna L. 97; fara sneggjum verka G. 8.

vernd, *f., tutela;* verndar skaut L. 86.

verpa (varp, orpinn), *v., conjicere, mittere; c. dat.* verpr broddfleti Hfl. 14; Hfl. 18; verpa húnum *talos mittunt* Hkv. 16; *impers. c. dat.* varp laudri *spuma spargebatur* Hr. A. 10.

verr, *m., vir; maritus; gen. sg.* vers Yt. 17; *nom. pl.* verar Hkv. 13; *dat. pl.* verum Hkv. 20.

verr, *m., gladius;* at vers vígum *in vibrationibus gladii, i. e. in pugna* Isl. 24.

verr, *adv. compar. (adv. posit.* illa); *pejus, deterius;* es verr en svá *hoc gravius est* Efdr. 22; vánu verr Mhk. 2; verr *pro obj., e. gr.* hafa verr *pejori sorte utuntur, infeliciores sunt* Mhk. 3; velja verr *pejus, i. e. pejorem causam deligere* Mhk. 26.

verri, verstr, *adj. comp. et superl. (cfr adj.* illr); *pejor, pessimus. — Nom. sg. m. comp.* verri, *c. dat.* þér verri *te inferior* Hr. A. 1; *neutr. compar. sg.* verra Mhk. 4. 15. 27; *neutr. pl. comp.* verri Bgl. 8; L. 47; *acc. sg. m. superl.* verstan Rdr. 14.

vers, *n., versus; sonitus;* vers dreyra *stridor cruoris, i. e. pugna cruenta* Þdr. 4.

verǫld, *f., mundus;* þat tér hryggva verǫld Edr. 31; G. 56; í verǫld þessi *in hac vita* Edr. 2.

vesa *l.* vera (vas *l.* var, verit [vesit]), *v., esse. — Observandœ sunt hæ formæ:* 's *(pro* es *3 sg. præs. ind.)* Hlg. 13; Hkv. 2; Hfl. 14. 17; Snt. 15. 16; Vkl. 20; Efdr. 24. 25; G. 1. 9. 12 *et passim;* Mhk. 5. 9 *cet.;* Isl. 17; *eodem modo* 'r (= er) L. 6. 9. 11. 12. 27. 41; Sk. 31; 'ru *(pro* eru) Hkv. 17. 19; Em. 8; Mhk. 20. 26; séu *(pro* séud, séd) Sk. 118; v's *(pro* vas) Hfl. 8. 9. 10. 13; Vkv. 13; Kdr. 7; R. 27; vǫrum (= várum) Hkm. 12; *pro* váru *scribitur* vǫru Hkv. 8. 11; vóru L. 91; voru Sk. 67. 193; *pro* várut *est* vǫrut Hfl. 11; *præt. infin.* váru Efdr. 9; erum, erumk (er mér) Em. 1; Snt. 1; erumk = eru mér Em. 1. — A) *Vox* vesa *l.* vera *est verbum auxiliare, quod ad formas passivas fingendas c. partic. præt. (l. præs. l. gerundivo) aliorum verborum conjungitur; hoc modo usurpatur inf. præs.* vesa Hkm. 19; Efdr. 22; G. 69; *1 sg. præs. ind.* emk (skilidr) Efdr. 26; ek em L. 39; *3 sg. præs. ind.* es Bj. 1; Yt. 53; Hkm. 21; G. 11. 36. 39; Mhk. 4; 's Hlg. 13; Hfl. 14; Snt. 16; Efdr. 24. 25;

G. 9. 12; Mhk. 28; er Mhk. 3. 10. 17. 29; L. 23. 30. 42. 56. 62. 74; Sk. 1. 10. 28 *cet. cet.*; 'r *e. gr.* svá 'r greinanda *(ita exponendum est)* L. 9. 27; svá 'r skiljanda L. 11; sjá 'r líđandi L. 12; *2 pl. præs. ind.* eruđ Hkv. 3; *3 pl. præs. ind.* eru Kkm. 29; L. 71; *1 sg. præs. conj.* sék L. 82; *3 sg. præs. conj.* sé Snt. 16; L. 97; Sk. 3; *2 sg. præt. ind.* vart L. 59; *3 sg. præt. ind.* vas Yt. 38. 50; Hlg. 10. 15; Hkm. 2. 15; Hr. A. 13; G. 23. 25. 44. 60. 63; Kkm. 18. 21; Bdr. 8; Jdr. 18; Isl. 22; vasa *(non erat)* Snt. 11; v's Hfl. 13; R. 27; var Mhk. 9. 21; Hr. S. 14; L. 35. 39. 41. 60; Sk. 6. 7. 18. 36. 140. 145. 193. 197; *3 pl. præt. ind.* váru Hlg. 4; Jdr. 38; vǫru Hkv. 8. 11; *3 sg. præt. conj.* væri Yt. 10; Mhk. 2; *3 pl. præt. conj.* væri L. 94; *3 sg. perf. ind.* (hátíđ) hefir verit (haldin) G. 36. — B) *Vb.* vesa *l.* vera *copula est, qua subjectum cum voce prædicativa conjungitur; sic usurpatum invenimus inf. præs.* vesa Em. 6; Hkm. 15; Bgl. 10; Kkm. 27. 28; Jdr. 13. 21; vera L. 78; *præt. inf.* váru Efdr. 9; *1 sg. præs. ind.* emk Em. 8; G. 18; Jdr. 3; ek er Sk. 94. 98. 105; *2 sg. præs. ind.* est þú Hr. A. 1; ert L. 28. 89. 90; ertu L. 91 *(bis)*; *3 sg. præs. ind.* es Efdr. 22; G. 34. 66; Bdr. 10; 's Hkv. 2; Snt. 15; Hfl. 14. 17; G. 1. 22. 30. 34. 46. 57; Mhk. 5. 9. 12. 13. 17. 28; Isl. 17; esa *(non est)* Snt. 1. 2. 4; Jdr. 34; esat *id.* Kkm. 28; er Mhk. 5. 8. 12. *cet. cet.*; L. 5. 6 *(bis)*. 8 *et passim*; Sk. 2. 13. 14. 26 *et multis aliis locis*; 'r L. 41; Sk. 31; erumk *(pro* es mér *est mihi)* Snt. 1; erumka *(pro* esa mér *mihi non est)* Snt. 17; *1 pl. præs. ind.* erum vér Mhk. 15; *3 pl. præs. ind.* eru G. 49; Mhk. 8. 21; Hátt. 72; L. 52; Sk. 96. 191; *nonnumquam pro sing.* er *usurpatur plur.* eru, *ubi vox prædicativa in plur. est, v. c.* slíkt eru yrkisefni Jdr. 11; slíkt eru brǫgđin þađra Sk. 39; Sk. 77; þat eru rǫskvir bragnar Sk. 80; 'ru Hkv. 17; Em. 8; Mhk. 20. 26; *1 sg. præs. conj.* sjá Snt. 22; *3 sg. præs. conj.* sé Em. 4; Kkm. 22; Mhk. 23; *2 pl. præs. conj.* séđ Hkv. 13; séu (= séuđ, *forma recentior pro* séđ) þit kvittir Sk. 118; *1 sg. præt. ind.* vask Bgl. 17; Hátt. 68; *3 sg. præt. ind.* vas Hkv. 2; O. S. 2; Hr. A. 13; G. 2. 14. 18. 19. 24 *cet.*; Bdr. 6. 10. 12; Jdr. 8. 11. 12 *cet.*; Isl. 12. 16. 17. 19. 24; vasa, vasat *(non erat, fuit)* Hlg. 2; G. 60; Kkm. 14; Jdr. 24; v's Hfl. 8. 10; Vkv. 13; Kdr. 7; var Kdr. 6; Hr. S. 4; Hrfm. 4. 6. 11; Mhk. 7. 8. 29; L. 6. 35; Sk. 20. 28. 32. 46 *et passim*; *1 pl. præt. ind.* vǫrum *(pro* várum) Hkm. 12; *3 pl. præt. ind.* váru Hlg. 10; Hkv. 2; vóru L. 91; vǫrut *(non fuerunt)* Hfl. 11; *1 sg. præt. conj.* værik L. 3; *2 sg. præt. conj.* værir L. 22; *3 sg. præt. conj.* væri Jdr. 9; L. 26; Sk. 66; *2 sg. præs. imperat.* vertu L. 86; *2 pl. præs. imper.* veriđ Sk. 117; veri *(pro* veriđ) L. 97; *3 sg. perf. ind.* hefir verit Jdr. 21. 26. *Hoc loco has quoque structuras verborum afferamus:* vas at hjaldri *prælio interfuit* Jdr. 9; Jdr. 18; váru at ehu Isl. 18; váru at móti *obstiterunt* Jdr. 22; þú hefr verit á gangi *agitatus es* Sk. 190

(*cfr* Sk. 76); vesa fyr ehu *portendere aliquid* G. 3; verit hafđi mér í hug *cogitaveram* Mhk. 4; vasa í hugum *bono animo non fuit* Hkm. 9; vesa í kunnleik viđ ehn *aliquo familiariter uti* Hkv. 19; vera í sundr *dilabi* Sk. 67; vas í vexti *increbruit* Kkm. 10; vas međ uppreist *rem cum successu gessit* Edr. 23; vera of *l.* um ehn *circumstare alqm* G. 54; Sk. 180; vera sér = *peculiarem esse, e. gr.* eitt vas sér, þaz . . . *res erat singularis, quod* . . . Edr. 29; hvat er til ráđa? *quid optimum factu est?* L. 21; eitt er til (*adv.*) *id solum exstat* L. 21; vas til Róms *Romam venit* Edr. 12; mikit var um (*adv.*) *magnum exstitit negotium* Sk. 133; minst er oss um þræla *servos nihil curamus* Sk. 137; vera upp *dissutum esse* Sk. 193; vera upp úr *eminere ex aliqua re* Sk. 8; vera uppi *e lecto surrectum esse* Sk. 21; þat var úr Asíaveldi *ex Asia latum erat* Sk. 197. — C, a) *esse, videri;* er sem *est quasi* . . . Mhk. 1; þótt smátt sé *etsi parum momenti sit* Efdr. 26; var sem *perinde erat ac si* Hr. S. 15; Mhk. 4; Sk. 184; vasat sem *non erat ac si* Kkm. 13. 18. 20; vasa bært *haud ferendum videbatur* Yt. 21; væri betr *melius foret* Mhk. 25. — C, b) *esse; exstare, inveniri; oriri, fieri; se habere;* flagđs litr er á draugi Sk. 75; er þó 'r at lesti *quod tamen ultimum restat* L. 20; L. 62. 73; varla sýnisk alt sem er *omnia haud videntur, ut re vera se habent* Mhk. 17; herfall vas þar *strages ibi fiebat* Vkv. 7; hlam vas *clangor ortus est* Hkv. 9; Hfl. 9; hundmargr herr vas at verja hauđr *ingens exercitus exstitit ad terram defendendam* Jdr. 22; vasat einn konungr meiri *major rex non inventus est* Kkm. 9; áđr enn skepnan væri *priusquam creatura ulla exstitit* L. 6; frétta at syndum, ef nǫkkur væri *peccata investigare, si quæ exstiterint* L. 60. *Huc referendæ sunt structuræ verbi* vesa *l.* vera *cum dat pers. conjuncti, e. gr.* erumk (= er mér) glatt hjarta *mihi est animus hilaris* Em. 1; ekki er mér þokki á þessum *his rebus non delector* L. 41; Mhk. 29; mál es ehm at vinna eht Bj. 1; hvat es ydr? *quid agitis?* Hkv. 3; erumk (= eru mér) vánir ehs *exspecto alqm* Em. 1; lof sé þér L. 1. 100; sé đér dýrđ *gloria sit tibi* L. 26. 32 *cet.*; hugraun vas ehm Jdr. 33; vasat friđr hauks fjǫllum Bdr. 7; Isl. 5; væri oss líkn *solatium nobis exstaret* Efdr. 20. *Pro nominativo etiam genetivus partitivus subjecti loco usurpari potest, e. gr.* vas ǫlsmiđ allra tíma Snt. 8 (*cfr ann. ad h. l. I 129*). — C, c) *esse; versari;* er L. 68; Sk. 77; vertu L. 95; var Sk. 36; várum G. 37; (sem) væri (innanlands) Hr. S. 18; Jdr. 20. — C, d) *vivere;* vesa í Valhǫllu Hkm. 1; verandi L. 1. 100; vask međ þér *tecum vixi* Bgl. 6; sás lǫngu vas *qui olim vixit* Yt. 49. — C, e) *accidere, evenire;* vera kann L. 99; hitt vas fyrr Yt. 8; G. 19; vas þat fyr langu Hlg. 6. — C, f) *opus esse; licere;* þar 's at yrkja *adest occasio canendi* Jdr. 6; Sk. 115; vasat at frýja *non erat, quod derogares* Vkl. 2. — *Forma reflex. verbi* vera *vim habet reciprocam, v. c.* erumk vér (*erga l. inter nosmetipsos*

sumus) vægnir Bgl. 15. — *Infin.* vesa *l.* vera *sæpe omittitur, e. gr.* Hkv. 10; Em. 7; Efdr. 19; Vkv. 15; Bgl. 9. 16; Hr. A. 14; R. 26; Kkm. 23; Mhk. 10; Hátt. 78; Sk. 51. 61. 84. 92; *eodem modo omittitur* eru Bgl. 17; L. 73; vas R. 17; Hr. S. 11; Sk. 9; váru Hr. S. 10; Sk. 193.

vesall, *adj., miser, infelix;* ofbeldit hefr veslan anda feldan L. 77; í veslum heimi L. 19.

vess, *n., versus;* hennar (ɔ: *Virginis Sanctæ*) vess, *i. e. versus S:tæ Mariæ ("Ave Maria"!)* L. 99; amors vess Sk. 4; þausnar vess *i. e. pugna* Sk. 178. — *Cfr* vers!

vestan, *adv., ex occidente* Kdr. 6. 7.

Vestmarir, *m. pl. pr., regio Norvegiæ;* of Vestmari Yt. 51.

vestr, *adv., occidentem versus;* rak hernađ vestr *in occidente arma circumtulit* R. 3; heruđin vestr *territoria occidentalia* Sk. 31; Hfl. 1; Sk. 19.

vestrgarđar, *m. pl., domicilia occidentalia; regiones occidentales* (= vestrlǫnd); of jarđir vestrgarđa *super campos regionum occidentalium* Hrfm. 8 *(ubi Egilssonius aliter).*

vestrlǫnd, *n. pl., terræ occidentales (Britannia, Scotia, Hibernia, Orcades cet.);* Áláfr lét herjat vestrlǫnd R. 4.

vestrœnn, *adj., occidentalis;* (knerrir) vǫru hlađnir vigra vestrœnna Hkv. 8.

vestursveit, *f., locus l. regio occidentalis;* vestursveitur Sk. 16; á bygđum vestursveita Sk. 97.

vesǫld, *f., miseria;* vissu vesǫld sína breiđask Hr. A. 4.

vetr, *m., hiems;* á einum vetri Hr. A. 15; lengi vetrar *magnam partem hiemis* Sk. 201; þrjá vetr G. 13; vas tólf vetra (ɔ: gamall) *duodecim (hiemes i. e.) annos natus est* Ódr. 1; nú er ek sextigi vetra (ɔ: gamall) Sk. 94.

vettrim *l.* vættrim, *f., stria leviter eminens et in media lamina gladii a capulo mucronem versus procurrens;* nađr vettrimar *i. e. gladius* G. 47.

vé, *n., fanum; delubrum;* vé *(plur.)* banda Vkl. 8; vé hapta Vkl. 9; þyrma véum Hkm. 18.

vé, *n., numen;* vægja vé *numen gladiorum, i. e. prœliator, et* vald vægja vés *potestas principis* Sgdr. 6 *(sic Egilssonius; mallem equidem legere* véa, *gen. sing. vocis* vé *l.* véi, *m., numen, deus* [*pl.* véar]).

vé, *n., vexillum;* gyld vé *vexilla inaurata* Bdr. 9.

vébraut, *f., area loci sacri, locus sacer;* hilmir vébrautar *tutor fani, rex* Gldr. 2; nakkvi (*l.* nǫkkvi) vébrautar *ædes sacra, templum, et* mœtir vébrautar nakkva *templi cultor, rex* Gldr. 3. — *Sic Egilssonius; aliam habes explicationem s. v.* vegbrautar!

végrimmr, *adj., fana (ethnica) destruens;* Ódr. 4.

vél, *f., artificium; fraus, dolus;* vélum *dolo* Hlg. 11. — *Cfr* væl!

véla (lt), *v., callide instituere; decipere;* salvǫrđuđr vélti Svegdi Yt. 2; gođ véltu Þjaza Sgdr. 5; véltr *deceptus* Hlg. 11; af vélǫndum *ex insidiatoribus* Snt. 23.

vélakringr, *adj., facile decipiens; pro subst. = fraudum artifex;* skeytin vélakrings *(i. e. diaboli)* L. 45.

vélir, *m., deceptor;* vélir viðbjarnar veggja *deceptor muris, i. e. felis; acc. sg.* véli Bj. 6.

vélsparr, *adj., doli expers; nom. pl. m.* vélsparir Hlg. 4.

vér, *nom. pl. pron. 1 pers.*, G. 7. 37; Mhk. 14. 15. 26; L. 50. 62; Sk. 58. 122; *acc. pl.* oss G. 13; L. 55. 64; Sk. 166. 177; *dat. pl.* oss G. 3. 10 *cet.*; Mhk. 29; L. 25. 37. 60. 62; Sk. 96 *cet.*; *gen. pl.* vór Sk. 5. — *Cfr* ek!

Véseti, *m. pr., insulæ, quæ* Borgundarhólmr *appellatur, præfectus;* efla Véseta arfa Jdr. 7.

véstallr, *m., ara, cui simulacra deorum imposita sunt;* vǫrðr véstalls *i. e. rex* Yt. 20.

véttr, *f., animans quidam, extra humanum modum;* vitta véttr Yt. 4. 31.

við, *præp. c. acc. l. dat., propinquitatem et commercium (aut in bonam aut in malam partem) hominum l. rerum significat et verti potest = cum, in, sub, pro, ob, ad, apud, prope, adversus, erga, contra cet.* — 1) *ad, apud; prope, juxta; vi locali sæpissime c. acc., e. gr.* við vág Yt. 41; við Sóta sker Vkv. 1; bera segl við rá Kdr. 7; ýzt við gátt Sk. 78. 85. 189; hǫgg við vanga *plaga (prope malam i. e.) malæ inflicta* Sk. 178; Yt. 11. 17. 52; Vkl. 15; Hr. A. 13; Edr. 5; G. 31; L. 25; Sk. 101; *c. dat.* við hrǫnnum *ad undas l. in undis* Hdr. 4. — 2) *ad, ob, adversus alqd;* hjǫrva hlam við hlífar þram *strepitus ensium (ad marginem l.) cum margine clipei collisorum* Hfl. 4; þungu tróði við loga himni *i. e. auxilio baculi Gridæ tecto domûs obtrusi* Þdr. 14. — 3) *cum (aliquo); in structuris verborum conventum, congressum, amicitiam, inimicitiam simil. significantium, e. gr.* kunnleikr við ehn *familiaritas cum aliquo* Hkv. 19; vinaðr við ehn *amicitia cum aliquo* Snt. 21; eiga gótt við ehn *amicitiam cum aliquo colere* ibm; odda skúr við Brodd-Helga *pugna cum B.* Isl. 3; fundr við ehn *pugna cum aliquo* Hr. S. 13. — 4) *cum; unâ cum;* drekka brúðkaup við bragna þessa alla Sk. 122; við helming minna *minoribus cum copiis* Hr. A. 13; við harðan hnitvegg *cum firmo clipeo, i. e. firmo clipeo protectus* Efdr. 7; hendr sem fœtr við sveita *manus pedesque cum cruore, i. e. cruore perfusi* Rdr. 4. *In his structuris præp.* við *sæpe vim habet modalem, e. gr.* við ofrkapp *cum ferocia, ferociter* Hlt. 6; við morðfrost *pugnando* Vkl. 18; við móð enn mikla *magna cum audacia* Bgl. 3; við orðstír langan *cum gloria diuturna* Edr. 2; við hæst lof aldar *cum summa cunctorum laude* Edr. 30; við heiptir *iracunde* Isl. 25. — 5) *ad, apud aliquem; adversus, erga, contra alqm; v. c.* fégjǫfull við ehn *liberalis erga alqm* Hkv. 15; eiga sakar afl við ehn Snt. 9; við þrágjǫrnum *contra obstinatos* Snt. 14; spara gollhring við mik *annulum contra me parce tueri* S. S. 3;

við goð *apud deum* G. 31; glaðr við gumna *comis erga viros* Jdr. 21; fara við ehn *se gerere erga alqm* Mhk. 3; ganga fram við ehn *procedere adversus alqm* Isl. 14; óttalauss við ehn *alqm non metuens* Hr. S. 4; djarfmæltur við ehn *libere cum aliquo loquens* Sk. 9. — 6) *in, per, sub; ad res l. tempora, quæ alicui rei conjuncta sunt, accuratius describenda, e. gr.* við illan draum *in tristi somnio* Rdr. 3; við drykkju *in convivio* Rdr. 13; við stóran gný vinar Lóðurs Hlt. 10; við ísabrot *æstate* Hfl. 1; Hfl. 7; við óðræði *in tumultu* Snt. 14; við styr annan *in altera pugna* Vkl. 15; við ólman hernað *in sævo bello* Edr. 24; við sóknar læti *in fremitu pugnæ* Kkm. 16; við hvers manns dauða *in omnium morte* L. 20; við storminn þenna *hac tempestate oborta* L. 53; við dóminn hryggva *in tristi judicio* L. 71; við þetta *inter hæc, sub hæc* Sk. 164. — 7) *ob, propter, ex;* við djúprastar falli *ob propulsum verticis* Þdr. 10; við ótta *ex pavore* Þdr. 10. 20; við þat *propter id* Bgl. 3; reiðask ehm við eht *ob aliquid alicui irasci* Bgl. 8. — 8) *pro;* við fylli Fjǫlnis fjalla *pro carmine* Rdr. 13; selja eht við baugum Snt 15. — *Omnes illæ significationes optime illustrantur his structuris, ubi præpositio* við *cum casu substantivi additur verbis accipiendi, adhærendi adæquandi, allidendi, alligandi, alloquendi, assuefaciendi, attingendi, attollendi, cavendi, colloquendi, concelebrandi, confirmandi, crepandi, defendendi, delectandi, dimicandi, discedendi, distribuendi, expediendi, hiandi, indignandi, ludendi, lugendi, miscendi, nutriendi, perferendi, procreandi, resistendi, separandi, suspendendi, timendi, simil., e. gr.* ala við eht S. S. 1; baga við ehm Hlg. 18; berjask við ehn Hkv. 7; G. 20. 28; Isl. 6; Hrfm. 12; binda við eht Gldr. 6; blanda við eht Yt. 32; bregða við ehn *contendere cum aliquo* Hdr. 2; bregða ehu við ehn *concelebrare alqd cum aliquo* Vkl. 6; bresta við eht Hfl. 7; bægja við ehn, bægjask við ehu Ódr. 8; Sgdr. 6; deila afli við ehn Mhk. 13; deila megn við ehn L. 8; eiga við ehn Jdr. 26; fastr verða við ehn Hlg. 7; firrask við eht Efdr. 12; gera dyn við ehu Þdr. 11; geta við ehm Hlt. 3. 4; gína við ehm Yt. 3; Þdr. 21; gjalla við eht Gldr. 5; R. 17; glaða ehn við eht Hfl. 17; glymja við eht *l.* ehu Þdr. 6; Kkm. 17. 21; grenja við eht Kkm. 4; halda við ehn Isl. 22; heyja eht við ehn Gldr. 2. 5; Kkm. 19; *hlimma við eht Hfl. 8; hlýja við ehu Hkdr. 7; hníta við eht Kkm. 17; hræðask (vesa hræddr) við ehn *l.* eht Hr. A. 6; Efdr. 13; Hrfm. 6; inna til við ehn Sk. 166; jafnask við ehn Edr. 29; koma við eht Mhk. 16; kunna við ehu Efdr. 24; kveða við ehn Efdr. 2; leika við ehn Hkm. 4; Mhk. 12; Isl. 20; líka ehm við ehn Sk. 75; líkjast við ehn L. 17; loða við ehn Hlg. 7; nema við ehu Bdr. 3; ráða við ehu Bgl. 13; reiða við eht Hlt. 6; reisa rǫnd við ehm Edr. 32; ræða við ehn Hkv. 1; segja upp lǫg við eht Efdr. 8; sjá við ehu Mhk. 22; L. 43; skilja við ehn Efdr. 26; skipta við ehn Hr. S. 9; Sk. 115; skjalla við eht Hdr. 4; snara eht við eht Jdr. 33; steðja

við eht G. 68; strengja kapp við ehn Edr. 32; stríða við ehn Sk. 157; syngva við eht Kkm. 2; Bdr. 6; sýta við ehu Kkm. 25; taka við ehu Hr. A. 14; Edr. 30; Hr. S. 2. 18; tala við ehn Sk. 22. 190; temja eht við eht Mhk. 8; una illa við eht L. 15; varna við eht Snt. 19; vega við ehn Efdr. 3; víkja til við ehn Sk. 117. — *Pro adv.* við *nonnullis locis habendum est, v. c.* blandask við *conseri* Hkm. 8; kennast við *agnoscere* L. 69; taka við Bj. 4; vægjast við Efdr. 10; koma við *tangere* Sk. 62. — *Cfr* viðr!

við, *f.* (*gen. sg.* viðjar), *vinculum, catena;* í viðjum Sk. 132.

viða = vinna *q. v.!*

viðbit, *n., obsonium;* viðbit hlýtr at synja sjálft Sk. 41.

viðbjǫrn, *m., ursus silvestris;* viðbjǫrn veggja aldinna *ursus parietum vetustorum, i. e. mus; gen. sg.* viðbjarnar Bj. 6.

viðfǫr, *f., tractatio (mala); vexatio;* ef vissi of viðfarar ossar *si scirent, quam crudeliter cum nobis ageretur* Kkm. 26.

Viðgymnir, *m. pr., gigas quidam;* Viðgymnir vaðs Vimrar *gigas vadi Vimreani, i. e. Thor* Hdr. 4 (*alii scribunt* Víðgymnir; *Egilssonius pro appellat. habet* víðgymnir = *transgressor, ingenti gradu vadens*).

viðkvæmr, *adj., dolens, dolorosus;* œrit þykkir viðkvæm vá *calamitas nimium dolorem afferre videtur* Mhk. 21.

viðr (= við), *præp. c. acc. l. dat.;* gjalda varhuga viðr ehu *cautionem adhibere contra alqd* Bgl. 12; viðr Helganes *apud H.* Hr. A. 14; viðr uppruna sólar *sub solem orientem* Kkm. 11; viðr afspringit alt *una cum omni progenie* L. 13; síðu viðr *ad latus* Sk. 42.

viðr, *m.* — 1) *arbor; sæpe in appell. virorum, e. gr.* viðr Hǫgna meyjar *pugnator* Hlt. 9; seima viðr *arbor aurum distribuens, i. e. vir liberalis* Sk. 145; laufa viðrinn *bellator* Sk. 52; randláðs viðir *prœliatores* Efdr. 17; nadda viðu (*acc. pl.*) *viros* Isl. 23; brynskíðs viðum *viris* R. 21; brynju viðum *id.* Isl. 25. — 2) *lignum;* heilagr viðr af himnagørvis píningarkrossi G. 65; *de malo navis, v. c.* viðar morð *pernicies mali* (*quod tamen etiam verti potest* = *noxa silvæ l. noxa navis*) Ó. S. 4. — 3) *silva;* viðr ok grjót L. 94; þjokkva hrœsinn við Bgl. 2; viði gróinn *silvosus* Hkdr. 5; viðar telgja Yt. 41. — 4) *navis;* viðr skreið vestan Kdr. 6; skriðr viðar Hátt. 72.

Viðrir, *m. pr., nomen Odinis;* Viðrir sá, hvar valr lá Hfl. 3; til Viðris hallar Kkm. 25; Viðris vǫndr *i. e. gladius* Kkm. 27; Rdr. 11; Hfl. 1; Snt. 1; Isl. 16.

viðrkennandi, *part. compos., agnoscens;* viðrkennandi mjúkleik þenna L. 83.

viðrlíf, *restitutio vitæ l. valetudinis;* viðrlíf vasa sem vænst *minima spes erat vitæ restituendæ* G. 60.

viðrlíkjast (kt), *v., assimilari, adæquari; c. dat.* at viðrlíkjast syni guðs L. 8.

Vigfúss, *m. pr., filius Viga-Glumii;* Jdr. 34.

vigg, *f.? (cfr* viggr *m.), gestatrix (?);* þorna vigg *i. e. femina* Sk. 87. *Fortasse* vigg = *prædium, ager, terra; et* vigg þorna *dea (Tellus) infibulis ornata, i. e. femina.*

vigg, *n., jumentum; equus;* vigg veggjar *jumentum parietis, i. e. domus;* til veggjar viggs Þdr. 1.

viggr, *m., (gestator i. e.) equus;* byrjar viggr *navis, et* þiggjandi byrjar viggjar *possessor navis, i. e. vir* Hkdr. 3.

vigr, *f., hasta;* rjóða vigrar Hkv. 21; (knerrir) hlaðnir vigra vestrœnna Hkv. 8; Gldr. 7.

vika, *f., hebdomas;* fám vikum síðar G. 37.

vikr, *m., pumex;* stála vikr *pumex armorum, cos Rungneri* Hlg. 19.

vil, *n.* — 1) *voluntas; arbitrium;* þetta gengur í vil *hæc ad sententiam cedunt* Sk. 116. — 2) *libido; arrogantia;* vil ok dul Efdr. 26.

vildr, *adj., carus, gratus, acceptus;* val vildra *(acc.; meliorem delectum)* fremðarmanna G. 10.

vilgi, *adv.* — 1) *perquam, valde;* (-gi *h. l. vim suam nativam, i. e. intensivam l. affirmativam, retinet);* ríðr at vilgi víðu báli *ad rogum valde latum equitat* Hdr. 7. — 2) *haudquaquam, minime* (-gi *negativum);* vilgi tryggr Þdr. 1.

Vilhjálmr, *m. pr.* — 1) *dynasta quidam;* fyr Vilhjálms bœ Vkv. 11. — 2) *cardinalis quidam episcopus;* Hr. S. 1.

Vili, *m. pr., deus ex genere Ansium;* Vilja bróðir *i. e. Oden* Yt. 4. — *Cfr* Vilir!

vili, *m., voluntas, sententia; animus;* skili þjóðir minn ljósan vilja L. 98; L. 11; góðum vilja *voluntario* Snt. 24; at vilja *ex sententia* L. 98; vilja byrðr *onus animi, i. e. corpus* Yt. 6 (*ubi alii malunt* byrgi vilja); frá vilja verum *ex locis voluntatis, ex pectore* Hfl. 16.

Vilir, *m. pr., i. q.* Vili, *q. v.!* Vilis bróðir *Oden* Snt. 22.

vilja (vilda, viljat), *v., velle; optare, exoptare; c. acc. obj., v. c.* viljak hljóð *animos attendatis velim* Hlt. 1; vildi mína fylgiu Bgl. 2; Rdr. 2; hvat búmenn vilja Bgl. 12; Sk. 90; *pro obj. vox* svá *usurpatur, e. gr.* ímundísir vildu svá Hlg. 17. *Sæpissime tamen vb.* vilja *cum infin. alicujus verbi conjungitur, e. gr.* kvazk vilja hafa ehn Jdr. 13; vilk hann kveðja Hdr. 1; vil mæra S. S. 2; L. 79; Sk. 101. 117; vilt þiggja líf? *visne salutem accipere?* Jdr. 43; vill drekka Hkv. 6; hverr er vill (ɔ: eiga) Mhk. 29; L. 9. 24; Sk. 20. 22. 48. 88; hǫldar vilja ekki sjá hann Sk. 37; Sk. 2; engi sá . . . at vili neita greiða Sk. 97; vilið *(2 pl. præs. conj.)* heyra Rdr. 1; *3 sg. præt. (ind. l. conj.)* vildi *c. inf., e. gr.* konungr vildi biðja friðar Vkl. 12; Yt. 40; Hlt. 5; Vkl. 12. 18. 21; Þdr. 4; Kdr. 8; R. 7. 9; Edr. 8. 11. 28; G. 35; Mhk. 9. 22; Hr. S. 19; L. 7. 53. 64. 67; Sk. 123; vildi (ɔ: ganga) ór porti Edr. 21; allir vildu vekja Hildi Kkm. 26; Rdr. 6; Jdr. 11; Sk. 140; *1 sg. præt. conj.* vildak *pro ind. præs. l. præt. modestius usurpatur, e. gr.* hins vildak þik fregna Em. 7; Bgl. 15; Mhk. 22. (30); L. 95. — *Sequitur* at *c. conj.:*

v. c. vil ek, at drápan heiti Lilja L. 98; *enuntiatio objectiva in conj.* (*omisso* at), *v. c.* ef þú vilt, ek ei þik slá Sk. 168.

viljugr, *adj., lubens;* er þér viljugt? *an tibi lubet?* Sk. 120.

villa, *f., error;* villan gørđisk þeim at illu Edr. 15; af villu G. 58.

villa (lt), *v., in errorem inducere; fallere;* Mhk. 28.

villr, *adj., errans, vacillans;* *c. gen.* villr stađar *in statione, loco vacillans* Hfl. 5.

Vimur, *f. pr., amnis Jotunheimio confinis; gen.* Vimrar Hdr. 4.

vin = vinr, *q. v.!*

vina, *f., amica; gen. sg.* vinu Rdr. 5.

vinađr, *m., amicitia;* slíta vinađ viđ ehn *amicitiam renuntiare alicui* Snt. 21.

vinátta, *f., amicitia;* vináttan vór Sk. 119.

vinda (vatt, undinn *l.* vundinn), *v., flectere; torquere; vibrare;* vinda flaust *flectere naves, cursum navium velis ad ventum obliquatis dirigere* Hr. S. 15; vatt upp (*subligavit*) trúss međal herđa Sk. 28; skeytin vundin (*tela contorta*) á vǫfđum strengjum L. 45.

vindhólmr, *m., insula ventosa, i. e.* Svǫldr; á víđu vindhólms sundi Efdr. 15 (*ubi* vindhólms *tmesi divisum est. Fortasse scribendum erat* ,Vindhólms = *insulæ* ,*Vendicæ?*).

vindlauss, *adj., venti expers;* vágr vindlauss Yt. 1.

vindr, *m., ventus; tempestas; nom. sg.* vindur L. 93; ofbeldit vindi fult *arrogantia tempestuosa, turbulenta* L. 77; lasta vindr *tempestas vitiorum, ideoque* lasta vinds í bylja kasti *in impetu turbinum e tempestate vitiorum orientium* L. 81.

Vindr, *m. pl., Vendi, incolæ oræ maris Baltici; nom.* Vindr Edr. 15. 23; G. 40; *dat.* Vindum Vkv. 8; *gen.* Vinda Vkl. 15. 19; Ódr. 4; Efdr. 7; R. 3; Edr. 5. 8. 16. 22. — *Hæc vox scribitur etiam* Vinđr *l.* Vendr, *q. v.!*

Vindverskr, *adj., Vendicus;* Vindversk víf G. 29.

vinfengi, *n., amicitia, familiaritas; n. pl.* vinfengin Mhk. 21.

Vingi, *m. pr., vir quidam, qui infelici arbore suspensus est; ideoque.* Vinga meiđr = *patibulum;* Hlt. 7.

Vingnir, *m. pr., gigas quidam; gen.* Vingnis Hlg. 19.

ving-Rǫgnir, *m.;* ving-Rǫgnir vagna *transmutatum est pro* Rǫgnir ving-vagna; Rǫgnir *est nomen Odinis;* ving-vǫgn, *f.* = *cetus l. delphinus campi* (vingi = vengi, *n., campus*), *i. e. gigas; ideoque* Rǫgnir ving-vagna (*deus*) *princeps gigantum, i. e. Thjassius gigas* Hlg. 4.

vinhróđigr, *adj., amicis beatus;* Ódr. 6.

vinna, *f., facinus; opus; labor;* telja vinnur *res gestas commemorare* R. 25; Jdr. 6.

vinna (vann, unninn *l.* vunninn, *inf.* viđa *pro* vinna Yt. 1. 31. 52), *v.* — 1) *perficere, facere, gerere;* at vinna erfiđi *opus facere* Bj. 1; Bgl. 11; víg vant *prælium fecisti* Vkv. 5; vant styr Vkv. 11; Hr. A. 14; vann sókn *impetum fecit* Gldr. 8; vann jarteignir *docu-*

menta exhibuit R. 31; vann ǫs *tumultum ciwit* Jdr. 28; Vkv. 13. 14; R. 2; G. 14. 18. 49. 57. — 2) *elaborare, componere, perpolire*; vinnk sléttan sylg Surts ættar *carmen perpolitum elaboro* Efdr. 17; vann lof *carmen composui* Hfl. 2; hǫfum unnit mærð, sem kunnum G. 71; unnin mærð *carmen expolitum* G. 9; vísan, vunnin af þessum munni L. 2. — 3) *inferre alicui aliquid; afficere aliquem aliqua re; c. acc. et dat., e. gr.* vann mér skarð *damnum mihi intulit* Snt. 6; vann mikit spell dýrligri skikkju R. 30; Isl. 19. — 4) *obtinere, assequi, sibi conciliare;* vann hefnd síns fǫður Vkl. 3; vann happ Isl. 26; vann Bót *insulam B. expugnavit* Hrfm. 10; hverr vann sigrinn? *quis victoriâ potitus est?* L. 62. — 5) *superare, devincere; c. acc.* viða ehn Yt. 1. 52; vinna oflinn *devincere Serpentem (navem longam)* R. 22; hann vann Fofni Sk. 85; unnum átta jarla Kkm. 3. — 6) *perimere; delere; c. dat.* viða fjǫrvi Aðils Yt. 31. — 7) *vi faciendi, gerendi, periphrastice usurpatur cum part. præt. alicujus verbi, e. gr.* Hallfreðr vann smíðat (= smíðaði) drápu R. 34; vann brotit (= braut) leggi Jdr. 34; *sæpissime tamen objectum et part. præt. casu, genere, numero congruunt, e. gr.* vant herskip geyst (= herskipum geystir) af hlunni Hr. A. 2; vann sólginn (= svalg) Baldr Mhk. 9; Vkl. 5; Þdr. 5; R. 11; G. 55; Isl. 6; vinna toginn skjóma *stringere gladium* Vkl. 3. *Pro præt. part. etiam adjectiva usurpantur, v. c.* vann rauðar skarar Vkv. 9; hǫnd Óláfs vann þræl heilan G. 61; Efdr. 27; unnuð mǫnnum hjǫrtu stalldræp Hr. A. 12. — *Cum adv.* til *vb.* vinna *conjungitur;* vinna til = *facere, committere, v. c.* vann til ekki *nihil commisit, deliquit* L. 65; alt ynni ek til, at . . . *omnia facerem, impenderem, ut. . .* Sk. 116. — *Refl.* vinnask *sufficere;* frák dýrð vinnask þeim Vkv. 4; *eodem sensu* vinna *intransitive, v. c.* frægð vinnr af því verki G. 26.

vinr *l.* **vin**, *m., amicus; nom. sg.* vinr Hlg. 3; Hlt. 3; Bgl. 12; G. 62; vin Hlg. 4; *acc. sg.* vin Rdr. 14; G. 9; *dat. sg.* vin Efdr. 9; *gen. sg.* vinar Hlg. 7; Hlt. 10; Vkl. 5; Hdr. 3; G. 46; Isl. 1; *nom. pl.* vinir Hlt. 10; Snt. 14; Efdr. 14; *acc. pl.* vini G. 63; Jdr. 38; *gen. pl.* vina Bj. 1.

virða (rð), *v., æstimare;* ei skal milding minna virðr Sk. 51. — *Reflex.* **virðast** *videri:* þér mun virðast saga mín sǫnn Sk. 72; mér virðist sem *c. conj.* L. 43.

virðar, *m. pl., viri, homines; nom.* virðar Hrfm. 14; *acc.* virða Bdr. 12; Jdr. 25; *dat.* virðum Hr. A. 13; Sk. 64; *gen.* virða Efdr. 26; R. 4; Hr. S. 7; L. 97.

virðing, *f., dignitas; gloria;* (engill) vildi ǫðlast æðra sess ok virðing L. 7; með virðing sannri L. 68; L. 74.

virðir, *m., æstimator;* brings virðar Hrfm. 18.

virki, *n., munimentum; arx;* varða virki fyr ehm Vkl. 18; vǫrðu virkit Edr. 21; gekk at virki Vkv. 8; í virki breiðu Hr. A. 12; virki skrýddar hǫfuðkirkjur *templa sepimento instructa* Edr. 25.

vist, *f.*, *victus, penus; hospitium; habitaculum; (deus)* gaf þeim vist paradísar L. 13; L. 15; til vista *i. e. ad escam asservandam* Sk. 14.
vistafátt, *n.*, *adj.*, *cibariis carens;* vistafátt mun verða þér *cibariorum penuria tibi erit* Sk. 105.
vit, *pron. pers. dual.*, L. 16; *cfr* ek!
vit, *n.*, *prudentia;* lánuð er þér list ok vit Sk. 49; viti borinn *sapiens, prudens* Yt. 29 *(cfr tamen ann. ad h. l. I 118).*
vit, *n.*, *visio; accessio; non usurpatur nisi in structura* á vit ehs *ad aliquem l. aliquid visendum, e. gr.* á vit Vilja bróður Yt. 4; á vit Danmarkar = til Danmarkar Vkl. 17.
vita (veit, vissa, vitaðr, *præt. inf.* vissu Jdr. 25), *v.* — 1) *nosse, scire;* óvíst es at vita Em. 6; veizt *(quasi in parenthesi)* Snt. 8; trúa mín veit *i. e. per fidem meam* Sk. 101. *Hac significatione conjungitur vb.* vita a) *cum acc. obj., e. gr.* vitu þat Mhk. 2; veitk þat Snt. 11; veitk sǫnn deili á því G. 41; vitu rómu væni Hkv. 17; R. 32; Mhk. 3; þú vitir hvat *nihil, puto, non nosti* Em. 3; kveða virða vissu *(præt. inf.)* vánir þess Jdr. 25 *(ubi alii aliter interpretantur);* ek vissa ótta Bgl. 7; engi veit fremra þengil Edr. 2; *sæpe cum duobus acc., v. c.* veitk enda fólginn Yt. 33; manngi veit ek fremra Hr. A. 1; Hátt. 69; vissi aldri mann kvaddan L. 29; L. 18; *præt. part.* hans ván erumk vituð *adventus ejus mihi compertus est* Em. 4. — b) *cum acc. et inf., v. c.* veitk skarð sunar standa opit Snt. 6; þærs ek veit færi (ɔ: fremja) R. 25; L. 76; þjóð veit hann skína G. 7; Hátt. 74; hvar viti ǫld hjarl svá liggja Vkl. 24; jarl vissi sik missa foldar Hr. A. 14; vissuð nái liggja Hkv. 3; dólgar vissu vesǫld breiðask Hr. A. 4. — c) *cum* at *et indic., v. c.* veitk at . . . Yt. 11; Vkv. 8; G. 4. 40; ek veit. at Snt. 19; viti menn, at *sciant homines* . . . R. 26. — d) *cum enuntatione interrogativa, e. gr.* veitkat hitt, hvárt . . . eðr . . . Efdr. 19; veitkak, hvat verða kann Mhk. 28; hverr veit, nema hrottinn hǫggvi kónginn Sk. 129. — 2) *notam, notitiam habere alicujus rei; c. gen. e. gr.* geipun sjá veit gleði minnar *hæ nugæ notas habent lætitiæ meæ, meam lætitiam produnt* Mhk. 1; súðir vissu nauða *compages expertæ sunt afflictionem (vim maris)* Hr. S. 5.
viti, *m.*, *corvus;* viti (ɔ: nýtr) táru Hfl. 21.
viti, *m.*, *ignis prænuntiativus; strues lignorum accendenda ad hostium adventum significandum;* sem vitar brenni Hr. A. 8.
vitnir, *m.*, *lupus;* farði jǫtna valfalls vitni *lupum maris, i. e. navem duxit* Vkl. 8; af snœris vitni *ex lupo armamentorum, i. e. ex navi* Efdr. 18.
vitr, *adj.*, *prudens, sapiens;* herrann vitr! Sk. 79; Isl. 11; beimar vitrir L. 74.
vitt, *n. pl.*, *res magicæ; veneficia;* vitta véttr *nympha veneficiorum, i. e. venefica, maga* Yt. 4. 31.
vizka, *f.*, *ratio; (Christus)* veitir . . . ærum . . . vizku L. 46.

víđa, *adv., late; longe; multis locis;* Vkl. 4. 10; Ódr. 6. 8; Efdr. 11; Hr. A. 13; Edr. 25. 31; G. 7; Kkm. 3. 5; Bdr. 9; Jdr. 19; Hr. S. 3. 7. 8. 10. 17. 19. 21; Hrfm. 14; L. 47; Sk. 48. 169. 181. 196. 198. 201; harđa víđa *longe lateque, permultis locis* R. 8; *c. gen.* víđa lands *passim terrarum* L. 19.

víđbygđr, *part. comp., late habitatus;* eyjar í víđbygđu vatni Hrfm. 13.

Víđfađmi, *m. pr., cognomen Ivaris regis;* Sk. 79.

víđfrægr, *adj., late celebratus;* víđfrægr Hropta-Týr Hdr. 7; R. 13; víđfrægt mannfall Vkl. 15.

víđir, *m., mare;* byrskíđ brjóta þungan víđi bǫrđum Hátt. 74; hirđir víđis veltireiđar Efdr. 7.

víđlendr, *adj., late imperans;* G. 17.

Víđólfr, *m. pr., vir quidam fortissimus;* Sk. 76. 150; *cfr* Mittumstangi!

víđr, *adj., latus;* víđr Nóregr Bdr. 3; leggja í klassekk víđan Sk. 67; á víđum Peizínavǫllum G. 52; fyr víđri grundu Hr. S. 3; Yt. 51; Hr. S. 9; vǫrđr víđrar foldar R. 2; krummur harđla víđar Sk. 8; á víđu sundi Efdr. 15; Hdr. 7; G. 25; víđ lǫnd Efdr. 12. *Neutr.* vítt *late, multis locis; e. gr.* Hkv. 12; Edr. 22; Kkm. 9. 24.

víđþingađr, *m., multis locis conventus habens;* Hringa víđþingađr *qui cum Hringiis multos agit conventus, i. e. rex Norvegiæ* Hrfm. 7 *(ubi alii scribunt* viđþingađr = *qui cum aliquo conventum habet).*

víf, *n., femina, mulier;* frægast víf L. 28; Fjǫlnis víf *(h. l.* = Freyja) Sk. 175; Óska víf *(in acc.) uxorem Odinis, i. e. Tellurem, terram* Ó. S. 5; at vífs rúnum Bj. 2; hamra vífs byrr *ventus feminæ giganteæ, i. e. animus (cfr SnE, AM I 540)* Isl. 2; Vindversk víf hlutu sorg G. 29; of vífa fǫr Jdr. 3; gimsteinn vífa L. 27.

víg, *n., pugna, prœlium; nom. et acc. sg.* víg Vkl. 11; Vkv. 5. 11; G. 17; *dat. sg.* vígi Yt. 15; Snt. 23; Kkm. 1. 3. 9; Isl. 8; *gen. sg.* vígs Yt. 21; Hkv. 21; Hkm. 4; Vkl. 19; Edr. 21; *dat. pl.* vígum Isl. 24; *gen. pl.* víga Vkv. 8. 14.

vígadrótt, *f., cohors bellicosa;* þollar málma vígadrótt *(dat.)* vegnir *viri a cohorte belligera prostrati* Hr. S. 8.

vígaský, *n., nubes pugnarum, i. e. clipeus;* veljendr vígaskýs *prœliatores* G. 68.

vígdjarfr, *adj., audax, bello fortis;* verja vísa enn vígdjarfa Bj. 5; verk vísa vígdjarfs G. 30; fagna vígdjǫrfum verum Hkv. 20.

vígdrótt, *f.* = vígadrótt; fleiri vígdróttir Hrfm. 2.

vígfrekr, *adj., pugnax;* Hlg. 4.

víg-Freyr, *m., (Freyer, i. e.) deus pugnæ, bellator;* víg-Freys Óska víf *terra bellatoris* Ó. S. 5.

vígfrǫmuđr, *m., gestor pugnæ, bellator; acc. sg.* vígfrǫmuđ Yt. 30.

vígja (gđ), *v., inaugurare; initiare;* réđ vígja þik *te regem inauguravit* Hr. S. 1; *(Christus)* vígđist oss *nobis initiatus est* L. 37; fregna Ǫzur til biskups vígđan Edr. 27.

vígligr, *adj., bellicosus; acc. sg. m.* vígligan Hlg. 16.

víglundr, *m., arbor pugnæ, i. e. bellator; dat. pl.* víglundum Hrfm. 20.
vígmiðlungr, *m., pugnator, vir; acc. sg.* vígmiðlung Yt. 52.
vígr, *adj., bellicosus;* víg Valkyrja Hkv. 2.
vígrunnr, *m., arbor pugnæ, bellator* R. 8.
vígský, *n., nubes pugnæ, i. e. clipeus;* rymr vígskýs Efdr. 7.
vígþeyr, *m., procella præliaris, pugna;* lét verða vígþey Efdr. 15.
vígǫrr, *adj., ad pugnam promptus;* Ó. S. 2.
Vík, *f. pr., sinus maris Norvegici;* fyr norðan Vík Vkl. 10.
vík, *f., sinus maris;* þars víkr *(acc. pl.)* deilir *ubi sinus scinduntur* Hlt. 7; á vali víka *in falcones sinuum, i. e. in naves* Bdr. 1; víka vagnskreytir Isl. 4.
Víkarr, *m. pr., rex quidam;* Sk. 77. 148; *acc.* Víkar Sk. 174.
Víkaskerðir, *m. pr., locus nescio quis;* á Víkaskerði Kkm. 18.
víkingr, *m., bellator; prædo; pirata;* víkingar snotrir *bellatores prudentes, i. e. Thor cum sociis* Þdr. 8; Vkv. 6. 10; *dat. pl.* víkingum Bj. 1; R. 8; Edr. 8; Jdr. 22; *gen. pl.* víkinga Vkv. 3.
víkja (veik, vikinn), *v.* — 1) *movere, admovere; transvehere; c. dat.* — 2) *cedere; se convertere;* víkja at ehm *alloqui alqm, e. gr. (Gabriel)* veik svá at meyju L. 28; Sk. 114. 117; víkja til við ehn *ad alqm se convertere, v. c.* víkið til við kónginn rǫgna Sk. 117; at víkja undan *decedere, i. e. exceptionem habere* L. 97.
vín, *n., vinum;* velja vín húskǫrlum R. 13; Kkm. 18; Sk. 109; vín svíra *vinum (i. e. liquor) cervicis, i. e. sanguis* Kkm. 7; at víni Bj. 2; hrafna víns glœðr *i. e. gladii* Isl. 1.
Vína, *f. pr.* — 1) *Dvina fluvius.* — 2) *amnis quilibet; latex;* í Vínu Vkl. 5.
vínheimr, *m., domicilium vini, dolium vinarium;* Lopts vinar vínheimr *dolium vinarium Odinis, i. e.* Óðrœrir *l.* Són *(q. v.), et* Vína Lopts vinar vínheims *(amnis i. e.) latex dolii Odinis, mulsum poëticum, carmen* Vkl. 5 *(ubi alii aliter).*
vínker, *n., vasculum vinarium;* vínkers Njórun *dea pocula ministrans, i. e. femina* Kkm. 20.
vísa, *f., stropha; carmen;* at vísan verði steflig gǫrð L. 2; í vísum sléttum L. 3.
vísa (að), *v., monstrare;* vísar hánum himna stig Edr. 27.
Vísburr, *m. pr., rex Upsaliensis; gen.* Vísburs Yt. 6.
vísdómr, *m., sapientia;* vísdóms grœðir Edr. 25.
vísi, *m., rex, dux;* vísi verðungar; *nom. sg.* vísi Em. 1; Hkm. 11; Ódr. 6; Ó. S. 5; Hr. A. 11; R. 13; Edr. 24; G. 18. 57; Hátt. 72. 79; vísi veðrs hallar *i. e. deus* G. 2; *acc., dat., gen. sg.* vísa Bj. 5; Yt. 15; Hkv. 17; Hfl. 2; G. 30. 68. 69. 71; Hr. S. 15.
vísir, *m., rex, dux;* hygg vísir at, hvé . . . Hfl. 3; *gen. sg.* vísis Edr. 18; Sk. 76.
víss, *adj., certus, verus;* víss verðleikrinn L. 14; víss auðr Sk. 69; gerðak mér vísa fjandr *certos, apertos hostes mihi conciliavi* Snt. 23;

vísar dáđir *nota facinora* R. 2. *Neutr.* víst *pro adv., certo, haud dubie, profecto, e. gr.* Hfl. 2; Efdr. 3; Ó. S. 5; G. 32; Jdr. 6. 9. 38; Mhk. 28; Isl. 27; L. 23; L. 99; *eodem modo* at vísu *certo* L. 10. 36, vísu *id.* L. 13.

Vísundr, *m. pr. (i. e. bos bison), nomen navis longæ, quæ erat Magni regis, cogn. Boni* Hr. A. 6. 7 (*nonnulli scribunt* Visundr).

víta (tt), *v., vitiare, lædere;* víg vítti hjálma Vkv. 11.

vóđi (*apud antiquiores* váđi), *m., periculum; calamitas; malum;* sem at honum færi vóđinn Sk. 109.

vón, *f., pro* ván, *q. v.!* Sk. 167.

vóndr (*pro* vándr), *adj., malus;* þú hinn vóndi slangi Sk. 190.

vórr, *pron. poss. pro* várr, *q. v.!*

vreiđr, *adj., pro* reiđr, *q. v.!* Þdr. 20.

Vrǫskva (*pro* Rǫskva) *f. pr., serva Thoris;* Vrǫsku bróđir *i. e. Thjalvius* Þdr. 20.

Vulnir, *m. pr., bellator quidam;* Kkm. 9.

vægđ, *f., clementia;* þurfa þína vægđ L. 79; L. 82.

vægđarlauss, *adj., nulli parcens, immitis;* enn vægđarlausi ǫlbeinir ása Isl. 16; *neutr.* vægđarlaust *pro adv., sine misericordia* Hr. S. 7; *continenter* Hr. S. 21.

vægđartrauđr, *adj., nulli parcens;* Isl. 24.

væginn, *adj., indulgens;* erumk vér vægnir *mutuo (inter nosmet) indulgentes sumus* Bgl. 15.

vægir, *m., gladius;* vægja vé Sgdr. 6.

vægja (gđ), *v., cedere;* nam vægja Efdr. 1; L. 8; jarl vægđit fyr jǫfri Vkl. 12; *vi recipr.* gørđut viđ vægjask Efdr. 10.

væl (= vél), *f., dolus;* flest er gǫrt til væla Sk. 2.

væna (nd), *v., spem facere alicui;* væna ehm ehu. — *Refl.* vænast *sperare;* ek vænumst, at megi . . . L. 87.

væni, *n., exspectatio;* væni ehs Hkv. 9. 17.

vænligr, *adj., sperabilis; sperandus;* esa vænligt Viđris þýfi *facultas carminis fundendi non est speranda* Snt. 1.

vænn, *adj., de quo aliquid sperari potest; bonæ spei; bonus, præstans, eximius;* væn sveit Jdr. 39; *compar.* dǫglingr sólu vænni R. 31; *superl.* viđrlíf vasa sem vænst G. 60.

vænta (nt), *v., exspectare, sperare; c. gen.* væntum hins, at . . . Kkm. 27.

Væringjar, *m. pl., cohors prætoria imperatoris Byzantini, e regione septentrionali oriunda* G. 53.

værr, *adj., placidus, tranquillus;* værar né váru (ɔ: valkyrjur) Hkv. 2.

vætki, *n., nihil; pro adv., haud, minime;* vætki rofinn *haud debilis* R. 26.

vætr, *n.* — 1) *aliquid; quidpiam.* — 2) *nihil; pro adv.* = *non, v. c.* firđisk vætr Efdr. 12.

vætta (tt), *v., exspectare, sperare; c. gen.* vættik virđa dróttins Efdr. 26; vættik þess L. 97. — *Cfr* vænta!

vǫgn, *f., cetus; delphinus orca;* vagnir hreins reinar myrbaka *gigantes* Hlg. 16 (*ubi est gen. pl.* vagna); vagna ving-Rǫgnir *Thjassius* Hlg. 4.
vǫk, *f., hiatus glaciei;* Mhk. 25.
vǫldugr, *adj., potens;* Hr. S. 2.
vǫllr, *m., campus;* vǫllr brimils *campus phocæ, i. e. mare* Hfl. 5; *acc. sg.* vǫll Hkm. 4; Kkm. 5; Hr. S. 6; *dat. sg.* velli Hkm. 12; Vkl. 12. 21; *gen. sg.* vallar Hlg. 6; *acc. pl.* vǫllu Vkl. 23; *dat. pl.* vǫllum Bdr. 2.
vǫlr, *m., baculus;* með vǫl Gríðar Þdr. 9.
Vǫlsungar, *m. pl., viri a rege Volsungo oriundi* Sk. 147.
Vǫlsungr, *m. pr., rex in fabulis antiquis inclitissimus; nom.* Vǫlsungur Sk. 76.
vǫlundarhús, *n., labyrinthus;* ór vǫlundarhúsi L. 92.
vǫndr, *m.* — 1) *virga;* Viðris vǫndr *virga Odinis, i. e. gladius* Kkm. 27; með líknar vendi *virgâ clementiæ* L. 81. — 2) *virga l. stria versicolor in velo;* vendir bifðusk Hr. A. 2 (*Egilssonius vertit: mali* (ɔ: *navium*) *tremuerunt*). — 3) *malus; arbor navis;* vandar dýr *i. e. navis* Vkl. 11 (vandar dýr *tamen etiam, fortasse rectius, verti potest = animal striarum, i. e. navis*).
vǫrðr, *m., custos; nom. sg.* Yt. 20; Snt. 18; Vkl. 3; Vkv. 8; R. 2; Edr. 3; Hr. S. 15; *dat. sg.* verði Isl. 9; *acc. pl.* vǫrðu Edr. 4.
vǫrn, *f., defensio;* hans vǫrn hefðisk R. 20; með klókar varnir L. 72.
vǫrnuðr, *m., cautio;* bjóða vǫrnuð Bgl. 12.
vǫrr, *m., spatium, quod uno impulsu remorum transcurritur; sulcus l. vestigium navis; mare;* varrar eldr Hr. S. 19; ríkt þeysa vǫrru *i. e. magno impetu remigare* Hkv. 17
vǫrr, *f., labium; pl. nom.* varrar *l.* -ir; vǫrrum láta L. 59; L. 3. 88. 99.
Vǫrvi, *m. pr., locus nescio quis;* til Vǫrva Yt. 14.
Vǫttr, *m. pr., dux quidam militum Danorum; gen.* Vǫtts Yt. 30.
vǫttr, *m., manica, chirotheca; acc. pl.* vǫttu Hkv. 6.
vǫxtr, *m.* — 1) *incrementum;* kom vǫxtr í Vínu Vkl. 5; hildr vas í vexti *pugna increbruit* Kkm. 10. — 2) *statura;* gildr í vexti Sk. 83.

Y.

yðarr *l.* **yðvarr**, **yður**, **yðart** *l.* **yðvart**, *pron. poss., vester. Acc. sg. m.* yðvarn L. 80; *acc. sg. f.* yðra L. 82; *gen. sg. f.* yðvarrar G. 8; *nom. l. acc. sg. n.* yðvart Jdr. 43; Hr. S. 2. 20; *dat. sg. n.* yðru Hr. A. 1. 8; Hr. S. 19 (*ubi appos. in. gen.*); *nom. pl. m.* yðrir Hr. A. 4; Hr. S. 3. 6; *acc. pl. m.* yðra Hr. A. 4; *dat. pl.* yðrum Bgl. 8; Hr. S. 21.
yðr, *pron. pers. 2 pl. acc. et dat.;* Hkv. 3; Gldr. 9; Hr. S. 1. 17 *cet. Vide* ér!
yfir, *præp. c. acc. et dat., super, supra. Cum acc., e. gr.* upp yfir himna hæðir L. 67; langt yfir spheras efri L. 72; upp yfir skó

supra calceum Sk. 55; *conjungitur cum* um, *e. gr.* yfir um fjǫrð *trans sinum* Sk. 16. — *Cum dat. v. c.* líki yfir G. 20 *(ubi præp. ponitur post subst.)*; yfir þessum luudi Sk. 59.

yfirbjóðandi, *part. compos., præfectus, rex; pro subst.* yfirbjóðandinn engla ok þjóða *deus* L. 1. 100.

yfirmaðr, *m., vir superior, viribus melior; præfectus;* hann telk yfirmann *hunc virum principem existimo* Ó. S. 2; yfirmanni lærðrar alþýðu *præfecto ordinis clericalis, i. e. archiepiscopo* G. 9.

yfirmann, *m.* (= yfirmaðr); *dominus;* Óðinn, yfirmann vórr Sk. 47.

yfirmeistari, *m., summus magister;* yfirmeistarinn allra lista L. 51.

yfirmorðingi, *m., sceleratissimus homicida;* yfirmorðinginn *(de diabolo)* L. 48.

yfirskjǫldungr, *m., rex summus;* yfirskjǫldungr jǫfra *i. e. imperator Græciæ* G. 50; yfirskjǫldungr aldar *deus* G. 65.

yfirspennandi, *part. compos.; qui passis digitis complectitur; c. gen.; e. gr.* stórmerkin yfirspennanda heima þrennra L. 22.

yfirvaldandi, *part. comp., summus dominus;* eptirdæmi yfirvaldanda himins ok landa L. 52; L. 58.

yfrinn, *adj., copiosus, abundans; neutr.* yfrit *pro adv., valde, maxime* L. 8.

ygglaust, *adv., haud dubie* R. 33.

Yggr, *m. pr., nomen Odinis; gen.* Yggs *l.* Yggjar; Yggs niðr *Odine prognatus* Vkl. 12; *sæpe in circumlocutionibus, v. c.* Yggs at *pugna* Vkv. 6; Yggjar él *id.* Jdr. 29; Yggjar veðr *id.* Hr. A. 14; Yggjar már *corvus* Hr. A. 4; Yggjar bjórr *carmen* Jdr. 1; Mhk. 29; Yggjar fengr *id.* Jdr. 2; Yggjar bál *gladius* Isl. 13; Yggjar eldr *id.* Jdr. 26; Yggjar eldbroti *bellator* Jdr. 37; Yggjar élsvellandi *id.* Jdr. 43.

ykkarr, *pron. poss. ad dual.* it, þit, ykkr *spectans; vester (græce* σφωΐτερος*)*; dróttna ykkrum þjóni L. 87; Sk. 59.

ylgr, *f., lupa;* ylgr saddisk Isl. 11; Ó. S. 3; Jdr. 31; léta ǫrn né ylgi fasta Kkm. 16; tírfylgjandi rauð tǫnn ylgjar Vkv. 12.

ymja (umða), *v., stridere;* umði álmr Kkm. 12; umðu oddláar Hkm. 8.

ymsir, ymsa, *vid.* ýmiss!

ynði (yndi L.), *n., gaudium, jucunditas;* dagligt yndi L. 5; með ynði *cum gaudio* G. 5.

yngismaðr, *m., adolescens;* yngismenn Sk. 2.

Yngvarr, *m. pr., rex Upsaliensis; dat.* Yngvari Yt. 35.

Yngvi, *m. pr., rex Upsaliensis, filius Njordii;* Yngva þjóð *i. e. Sueci* Yt. 13; *dat. l. gen.* Yngva Yt. 20; Hlt. 6; Hkm. 1; Edr. 12.

yngvi, *m. rex;* Hr. A. 13. 14; Edr. 2. 16. 23; *dat. l. gen.* yngva Yt. 10; Edr. 7.

Yngvifreyr, *m. pr., nomen Freyeri dei; gen.* Yngvifreys Hlt. 13.

ynkr (?), *f.* (?), *lamentatio;* heita mátti ynki Sk. 133.

yppa (pð), *v., tollere, proferre; c. dat.* yppa yðru kappi Hr. A. 1; Gillings gjǫldum yppik Hlt. 1.

yppirunnr, *m. (arbor præbens, i. e. vir) qui præbet;* unnelds yppirunnum *præbitoribus auri, i. e. viris* R. 23.
yppiþollr, *m. (arbor, i. e. vir) qui subducit;* yppiþollar árablakks *qui naves subducunt, navigatores, viri* Hr. S. 18.
yrki, *n., opus; carmen arte confectum;* yrkis efni *materia, de qua carmen conscribatur* Sk. 195.
yrkisefni, *n., res carmini faciendo apta;* Hr. A. 15; Jdr. 11.
yrkja (orta, ort), *v., facere opus; poëma condere;* ek fat yrkja Hfl. 19; at yrkja of ehn G. 46; Jdr. 5. 6; Mhk. 2; L. 22; Óttarr orti of gram G. 12; Jdr. 5; hnykkilundar handbáls ortu hvikkvæđi R. 34; hefk ort of eha Jdr. 4.
yrþjóđ, *f.* (= virþjóđ *pro* verþjóđ; virar = verar), *gens hominum; populus;* ýtti allri yrþjóđ Vkl. 13; gramr varđi garđ yrþjóđum Vkl. 20.
yss, *m., tumultus* Sk. 130.
yzt, *adv. (neutr. superl.* yztr *l.* ýztr *extremus), in extremo loco;* sitr yzt viđ gátt *extremus ad januam sedet* Sk. 78; Sk. 85. 189. — *Cfr comparat.* ýtri!

Ý.

ýbogi, *m., arcus taxicus;* gall ýbogi Hfl. 18.
ýdraug (*rectius fortasse* ýdróg), *f., nervus arcûs;* ýdrauga Ægir *i. e. præliator* Ódr. 9.
ýfa (fđ), *v., irritare, exasperare;* ýfa ehn Sk. 140.
ýgr, *adj., terribilis; furiosus;* Jdr. 37.
ýmiss, *adj., varius, diversus; sæpe vertitur = utrinque, mutuo, alternis;* ýmsir bjóđa ǫđrum fár Mhk. 6; Mhk. 3; ymsir (*pro* ýmsir) réđu falla Sk. 153; á ýmsa (ɔ: vega) Mhk. 26; ymsa (*pro* ýmsa) hefr þú byst ok bart Sk. 191; þeim frák ýmsum annir aukask *iis labores utrinque (nunc his, nunc illis) augeri audivi* Jdr. 10; L. 45. 92.
ýmsi, *m., gigas;* til ýmsa kindar Þdr. 2.
ýr, *m.* — 1) *taxus.* — 2) *arcus taxicus;* jǫfurr sveigđi ý Hfl. 15.
ýsetr, *n., sedes arcûs, i. e. manus;* eldr ýsetrs *i. e. annulus aureus* Ódr. 1.
ýta (tt), *v., prorsum movere, protendere; præbere, offerre; c. dat.* ýta skeiđum á lǫg *protrudere naves in mare* Jdr. 15; ýtti Sifjar svarđfestum *aurum distribuit* Bj. 4; ýtti allri yrþjóđ *totum populum ad militiam concivit* Vkl. 13; Hr. A. 6.
ýtar, *m. pl., viri, homines; nom.* ýtar Efdr. 11; R. 21; G. 23; Jdr. 1. 21. 22; Hr. S. 7; Sk. 65. 66. 149; *acc.* ýta Jdr. 5; Sk. 143; *dat.* ýtum Jdr. 29. 30. 32. 40; Hr. S. 3; Sk. 18. 166; *gen.* ýta Hkm. 20; Þdr. 9; Jdr. 11; Mhk. 10; Hr. S. 11; L. 92; Sk. 89.

ýtiblakkr. *m., equus mobilis (qui in mare deduci potest);* rendu Ekkils ýtiblǫkkum *concitarunt equos piratæ, i. e. naves* R. 16.
ýtri, *adj. compar., exterior;* of landit ýtra *i. e. per terram maritimam* Edr. 24.

Æ.

æ, *adv., semper;* Bj. 1; Rdr. 9; Hkm. 19; Hfl. 18; Hr. A. 14; Kkm. 23; L. 32. 52.
***æða,** *vid.* œða!
æðr, *f.* — 1) *vena corporis;* um líkams æðar L. 11; þerrir æða Rdr. 8. — 2) *vena aquarum;* með æðar hreinar L. 37; *sensu translato* líknar æðr *fons solatii* L. 89.
æðra, *f., timor, metus;* með æðru orð *cum fama ignaviæ* Kkm. 25.
æðri, æztr *vid.* œðri, œztr!
æfinliga, *adv., in æternum;* L. 51. 57. 63 *cet.*
æfr, *adj., sævus, vehemens;* æfr hjǫrr Gldr. 5.
Ægir, *m. pr., deus maris; sæpe pro appellativo habendum est* Ægir *l.* ægir = *mare, liquor;* Ægir hjarna *liquor cerebri* Yt. 32; álmtaugar Ægir *vir* Þdr. 15; ýdrauga Ægir *id.* Ódr. 9; ægir vas sollinn *mare intumescebat* Kkm. 2; Óðins ægi *(i. e. carmen)* hrœrðak Hfl. 19; blóð fell í ægi Kkm. 19; Hr. S. 12; Ægis man *uxor Ægeri, Rana* Snt. 8; Ægis asni *navis* Kkm. 18; Ægis eldr *aurum* Hrfm. 3.
æpa, *vid.* œpa!
æra, *f., gloria, honor;* gaf þeim æru paradísar L. 13.
æra, *vid.* œra!
ærinn, *vid.* œrinn!
ærr, *vid.* œrr!
ærusnauðr, *adj., honore privatus;* ek sveik þau Evam bæði ærusnauð L. 43.
æsa, æskja *vid.* œsa, œskja!
æsir, *vid.* áss!
æsta (st), *v., petere, rogare;* Óláfr þiggr alt, sem æstir G. 18. 21 *cet.*
ætla (að), *v.* — 1) *cogitare; in animo habere; parare;* muntu ei ætla at lemja oss Sk. 166; ætlak gørva mér létt of tal Mhk. 4; (hann) ætlar spádóms leita Sk. 56; L. 8; ætlum fœra forn orð saman Mhk. 1; hót ætla *minas parant* Bgl. 13; fjandr ætla undan *diaboli effugere conantur* L. 61; Sk. 147; sáttar gørð er ætluð tveim Mhk. 10. — 2) *putare, opinari;* slíkt ætlak nú henda mik Mhk. 10; *c. conj. (omisso* at), ætla ek drengrinn þrammi Sk. 29; Sk. 99. 170.
ætt, *f., progenies; familia; genus; nom. l. acc. sg.* ætt Hlt. 1; Snt. 4; Vkv. 15; Hr. A. 13; *dat. sg.* ætt Kdr. 8; ór ætt Mhk. 2; *gen. sg.*

ættar Hkm. 1; Snt. 7. 10. 20; Hr. A. 6; *nom. pl.* ættir Þdr. 12; L. 39; allar ættir *omnia hominum genera* L. 66; ættum góðr Vkl. 10. — *Etiam de singulis hominibus hæc vox. usurpatur, v. c.* góð ætt gœðings *clara progenies viri illustris, i. e. virgo nobilis* Jdr. 15. 19 *cet.*; hykk ætt (*dat.*) Haralds hug duga *puto animum filio Haraldi suppetere* Kdr. 2.

ættgóðr, *adj.*, *claris natalibus ortus*; skǫrungr ættgóðr Isl. 5; ættgóðir ýtar Jdr. 1.

ættrýrir, *m.*, *exstirpator generis*; jǫfra ættrýrir *gentem regiam exstinguens*; *dat. sg.* ættrýri Vkl. 23.

ættstórr, *adj.*, *nobilis, generosus* R. 22.

ættumgóðr, *adj.*, *genere nobilis*; ættumgóðr jǫfra hneitir Hr. S. 5; menn ættumgóðir Bj. 2.

ævi, *f.* (*indecl.*) — 1) *vita, ætas, tempus*; leyfa háva ævi hringvarpaðar Edr. 3; Efdr. 22; týndi lið ævi Kkm. 3; Bgl. 1; Kkm. 22. 27; L. 83; um allan aldr ævi sinnar Sk. 12. — 2) *æternum tempus; æternitas*; um aldr ok ævi L. 1. 100.

ævilok, *n. pl.*, *finis vitæ; mors*; Sk. 203.

ævinliga (= æfinliga), *adv.*, *in æternum* L. 13.

ævintýr, *n.*, *fabella*; á litlum ævintýrum Sk. 5.

Œ.

œða (dd; æða Sk.), *v.* — 1) *effrenare*; œða él *turbinem movere* Jdr. 32. — 2) *furere, sævire; proruere*; æða fram at skíða Sk. 157; æðir fram at Skíða Sk. 161.

œðiveðr, *n.*, *ventus sæviens*; hætta elgjum œðiveðrs Hr. A. 7.

œðri, œztr, (æðri, L.), *compar. et superl.*, *superior, præstantior; summus, præstantissimus*; *nom. sg. m.* œðri Gldr. 9; Sgdr. 2; *acc. sg. m.* æðra L. 7; *nom. l. acc. sg. f.* œðri G. 62; Hr. S. 18; *nom. sg. m.* œztr Vkv. 15; G. 3; *nom. pl. m.* enir œztu Bj. 1; *gen. pl. m.* œztra Hr. S. 19; *acc. sg. f.* œzta R. 33; *gen. sg. f.* œztrar G. 5.

œgigeisli, *m.*, *minax vultus (propr. minax 'radius', ɔ: oculi)*; skaut œgigeislum *torvis oculis spectavit* Hdr. 3.

œgiligr, *adj.*, *terribilis, formidolosus*; þótti œgiligt Hr. S. 17.

œgir, *m.*, *qui aliquem terret*; œgir Eydana Hkm. 3.

œgishjálmr, *m.*, *galea terrifica*; með allra hæstum œgishjálmi Hr. A. 4; Hr. S. 8.

œgja (gð), *v.*, *minitari*; sás ǫll regin œgja *cui omnia numina comminabantur (de Lokio)* Hlg. 7.

œpa (pt; æpa L.), *v.*, *ejulare*; œpa kann í mǫrum frǫskr Mhk. 5; æpti af ótta L. 59.

œra (rð; æra Sk.), *v.*, *in furorem agere*; Finnan gat œrðan Harald Mhk. 11 *cet.* — *Refl.* ærast *furere*; þú hefr ærst í alla nátt Sk. 190.

œri, **œstr**, *adj. compar. et superl.* (*posit.* ungr); œri *junior;* œstr *admodum adolescens;* manngi mildingr œri Hr. A. 5; œstr manna Vkv. 1.

œrinn (ærinn L.), *adj., abundans, copiosus;* œrinn sér *sibi sufficiens* Mhk. 12; L. 6; œrin elding Hr. S. 15; hafa œrna bráð Kkm. 8; œrit blóð Kkm. 19; œrnu blóði Hr. S. 8; œrin útboð Hr. S. 3. *Neutr.* œrit *pro adv.* = *valde;* œrit gjarn Jdr. 3; Mhk. 21.

œrr (ærr L.), *adj., delirus, amens;* veitir . . . ærum . . . vizku L. 46.

œsa (st; æsa L.), *v., concitare, excitare;* at æsa fram (*cum impetu conjicere*) ódygðar flein L. 42; œsti fleina dunu Isl. 13; œsti hjálms hregg Isl. 21; með ofsa æstum L. 8; œst alda *unda percita* Bdr. 2; œstar þjóðár *amnes ferventes* Þdr. 5. *Refl.* œsask, æsast *exasperari, incitari, ruere, e. gr.* blóð æsist L. 35; œstusk auðkylfur Hkv. 11.

œsikaldr, *adj., perfrigidus;* fyr œsikǫldum unnar meið Hr. S. 12.

œsi-Þróttr, *m.* (*Oden, i. e.*) *deus excitans;* œsi-Þróttr unnar hreina *navigator, vir* Isl. 15.

œskimeiðr, *m.,* (*arbor flagitans i. e.*) *flagitator;* œskimeiðr galdra vegbrautar *qui pugnam flagitat, pugnæ cupidus; acc. pl.* œskimeiða Gldr. 2.

œskja (kt; æskja L.), *v., optare;* æskik þína mikla miskunn L. 2.

œxla (xt), *v., augere, multiplicare;* herr œxti gný darra Jdr. 30; œxtusk undir *vulnera increbruerunt* Hfl. 7.

Ǫ.

ǫðlask (að), *v. dep., adipisci, nancisci;* vildi ǫðlast bæði æðra sess ok virðing L. 7. *Cfr* øðlask!

ǫðlingr, *m., rex;* betri ǫðlingr munat fœðask G. 21; Edr. 9. 26; Mhk. 5; ǫðlingr alnar orms *possessor (et distributor) auri* Hlt. 12; (fylgja) ungum ǫðlingi Hkv. 4; ǫðlings hjǫrr G. 43; R. 27; G. 39; Jdr. 38; Hr. S. 19; hirð dǫglings ǫðlinga (*i. e. dei*) G. 5. — *In poëmatis antiquioribus pro* ǫðlingr *rectius scribitur* øðlingr, *q. v.!*

ǫflugr, *adj., fortis, potens;* af ástum ǫflugs Krists G. 68.

ǫfugmæli, *n., obtrectatio, calumnia;* G. 61.

ǫfugr, *adj.* — 1) *retrorsus, resupinus;* hann féll ǫfugr Sk. 134; keyra ofan Eiríks vini ǫfga *amicos Erici retrorsum detrudere* Jdr. 38. — 2) *perversus; iniquus, infestus;* ǫfgast mál Bgl. 14.

ǫfund, *f., invidia; odium;* fyr kaldri ǫfund G. 58; í ǫfundar eitri L. 77.

ǫfundgjarn, *adj., invidiosus;* Yt. 20.

ǫglir, *m., accipiter;* ǫglis barn (*de Lokio exuviis accipitris induto*) Hlg. 12.

Ǫgló, *n.?, prædium Thrandheimiæ;* á Ǫglói Hlt. 11.

ǫkla, *n., talus;* blóð tók þar upp í ǫkla Sk. 156.
ǫl, *n., cerevisia;* áfengt ǫl Sk. 108; Hkm. 16; Kkm. 29.
ǫlbeinir, *m., qui cerevisiam alicui apponit;* Ása ǫl *mulsum Ansium, i. e. poësis, carmen, ideoque* ǫlbeinir ása *poëta* Isl. 16.
ǫld, *f.* — 1) *tempus; ætas; seculum;* hans aldar mun getit vesa Hkm. 19; um allar aldir alda *per omnia secula seculorum* L. 74. — 2) *genus humanum; populus; homines; nom. l. acc. sg.* ǫld Vkl. 6. 24; Efdr. 22; Edr. 2; G. 12. 33. 66; Hrfm. 6. 16; *gen. sg.* aldar Ó. S. 5; Edr. 23. 30; G. 10. 58 *(de fratribus duobus).* 65; Hr. S. 1; *plur. nom. l. acc.* aldir Bj. 4; Hr. S. 2; aldar Hrfm. 20; *dat. pl.* ǫldum Hr. A. 3; Kkm. 14; Jdr. 1; Hr. S. 3; Hrfm. 14.
ǫldr, *n., convivium;* at ǫldrum Mhk. 25.
ǫldugangr (alda, *f., unda*), *m., jactatio maris, æstus;* í óðastrǫngum ǫldugangi Edr. 16.
ǫldurmaðr (*anglosax.* ealdorman), *m., vir dignitate spectabilis; dux; nom. pl.* ǫldurmenn Jdr. 11.
ǫl-Gefjon, *f., dea cerevisiam alicui ministrans, i. e. femina; de Groa* Hlg. 20.
ǫl-Gefn, *f., dea pocula ministrans; gen. sg.* ǫl-Gefnar *(de Iduna)* Hlg. 11 *(bis).*
ǫllungis, *adv., omnino, omni ex parte, profecto;* ǫllungis eigi *prorsus non, nullo modo* Jdr. 2.
Ǫlmóðr, *m. pr., vir Norvegus;* Sk. 57. 64; *acc.* Ǫlmóð Sk. 56; *gen.* Ǫlmóðs Sk. 62.
ǫln, *f., ulna;* alnar ormr *serpens ulnæ, i. e. annulus* Hlt. 12.
ǫlr, *adj., ebrius;* at ǫlum stilli *quum rex ebrius esset* Yt. 49.
ǫlselja, *f., femina (pocula ministrans);* þylja of eina ǫlselju Jdr. 4.
ǫlsmiðr, *m., cerevisiarius; zythopepta;* vas ǫlsmið *(dat.)* allra tíma *confectori cerevisiæ jam acta vita esset* Snt. 8 *(de Ægere).*
ǫlteiti, *f., lætitia convivalis;* ǫlteiti vas lítil Jdr. 11; Þdr. 15.
ǫlun, *f.?, piscis, nescio qui; in appell. maris, velut* ǫlua bekkr, fold, jǫrð, vangr Rdr. 13; R. 27; Hlt. 12; R. 15.
Ǫlvishaugr, *m. pr., locus quidam in Norvegia situs;* fyr innan Ǫlvishaug G. 13.
ǫnd, *f., anima; vita; nom. l. acc. sg.* ǫnd Efdr. 28; G. 20. 60; L. 11. 52. 80. 83. 85; ǫndin L. 31. 96; *dat. sg.* ǫndu Jdr. 41; *gen.* andar Edr. 31; *acc. pl.* andir L. 23. 46.
ǫndr, *m., solea lignea, qua per nives curritur;* umb brims ǫndr *circa soleam æstûs, circa navem* Kdr. 4; Egils *l.* Eynefis ǫndrum *i. e. navibus* Kkm. 5. 11.
ǫndurdís (ǫndurr = ǫndr; *cfr* andur-Jálkr!), *f., dea solearum lignearum, i. e. Skadea;* ǫndurdís sævar beins *Skadea montivaga* Hlt. 4.
ǫndurðr = ǫndverðr; verða látinn ǫndurðr *in prima acie collocari* Kkm. 22; við ǫndurt fylki *ad provinciam exadversum sitam* Vkl. 15.

ǫndurgođ, *f., dea soleis ligneis currens, Skadea; gen.* ǫndurgođs Hlg. 7.
ǫndvegi *l.* **ǫndugi**, *n., princeps sedes;* í ǫndvegi Kkm. 29; í ǫndugi Kkm. 20.
ǫndverđr, *adj.* — 1) *obversus; adversus.* — 2) *primus; incipiens;* ǫndverđan dag Hlt. 13; at degi ǫndverđum *incipiente die, prima luce* Hkv. 3; vár ǫndvert *primo vere* Edr. 5.
ǫngr, *vid.* øngr!
Ǫngulsey, *f. pr., insula Britannorum;* í Ǫngulseyju Kkm. 21.
Ǫngulseyjarsund, *n. pr., fretum ad* Ǫngulsey *situm;* í Ǫngulseyjarsundi G. 31, *ubi vox tmesi divisa est.*
ǫnn, *f., labor, negotium;* frák annir aukask Jdr. 10.
Ǫnundr, *m. pr.* — 1) *rex Upsaliensis* Yt. 37. — 2) *rex Sueciæ* Kdr. 3.
ǫr, *f., sagitta; nom. l. acc. pl.* ǫrvar Hfl. 13; Efdr. 4; Bdr. 6; *dat. pl.* ǫrum Bdr. 10; *gen. pl.* ǫrva Vkl. 2; Hr. A. 15; G. 54; Jdr. 30; Sk. 26. 147.
ǫrbjóđr, *m., sagittam offerens, bellator* R. 15.
ǫrbragđ, *n., jaculatio sagittarum;* ǫrbragđs ærir *sagittarii* R. 18.
ǫrgrannr, *adj.* — *Rectius scribitur* ørgrannr, *q. v.!*
ǫrkumlađr, *part. comp. l. adj., corpore deformatus* Sk. 193.
ǫrleikr, *m., munificentia, liberalitas;* um ǫrleik þinn Sk. 26.
ǫrlyndr, *adj., generosa indole præditus;* Jdr. 45; Isl. 3.
ǫrn, *m., aquila; nom. sg.* ǫrn *(de Thjassio)* Hlg. 2; Ó. S. 3; Hr. S. 9; *acc. sg.* ǫrn Ó. S. 6 (I: 141); Kkm. 16; *gen. sg.* arnar Hkv. 4; G. 29; *acc. pl.* ǫrnu Isl. 7; *dat. pl.* ǫrnum Mhk. 23.
Ǫrn, *m. pr., rex quidam;* Kkm. 20.
ǫrr, *adj.* — 1) *promptus animi; strenuus, alacer; c. inf. e. gr.* ǫrr at efla þrek Jdr. 12; *c. gen., v. c.* hildar ǫrr Jdr. 24; *nom. sg. m.* ǫrr Edr. 24; Jdr. 44; Isl. 19; Sk. 124; *acc. sg. m.* ǫrvan Efdr. 13; Edr. 18; Isl. 3; *dat. sg. m.* ǫrum Kkm. 22; *nom. pl. m.* ǫrvir Hkv. 17. — 2) *liberalis;* ǫrr hilmir Bj. 4; Sgdr. 1; Edr. 7; Jdr. 15; *neutr.* ǫrt *large* Hr. S. 8.
ǫrrjóđr, *m., sagittam rubefaciens; bellator* R. 31.
ǫrskiptir, *m., sagittarum distributor, bellator* G. 60.
ǫs, *f., tumultus, strepitus;* vann ǫs *tumultum civit* Jdr. 28.
ǫttu, *vid.* etja!
Ǫzurr, *m. pr., archiepiscopus Lundensis; acc.* Ǫzur Edr. 27.

Ø.

ødlask (ađ; *apud recentiores* ǫđlask), *v., adipisci, consequi;* ødlask eht Edr. 28. *Vid.* ǫđlask!
øđlingr = ǫđlingr, *q. v.!*
øfri, *compar., excelsior, superior;* konungr sitr ǫllum øfri G. 5. *Cfr* efri!

ǫngr *l. (apud recentiores)* **ǫngr**, *pron. indef. adj.* — 1) *ullus;* né (ɔ: ert þú kennandi) lǫstinn ǫngvan *nec ullum vitium agnoscis* L. 90. — 2) *nullus;* ǫngr brimloga slǫngvir G. 56; Hrfm. 2; tjóar ǫngum at auka lengra L. 95. — *Aliæ formæ hujus vocis jam allatæ sunt, s. v.* engi, *q. v.!*

ǫrfengr (ǫr- *priv.*), *adj.*, *difficilis impugnatu;* Jdr. 29.

ǫrgáti, *m.*, *oblectamentum, quo hospites excipiuntur;* Hkv. 22.

ǫrgrannr, *adj.* (ǫr- *intens.*), *tenuissimus, subtilissimus;* ǫrgranns erum vér lengst á leit *subtilissima quæque diutissime quærimus* Mhk. 15. *Aliam interpretationem exposuit Söderbergius (Arkiv f. nord. Filol. VI 104), qui* ǫrgranns = ǫrgrands (*gen. n. sg. adj.* ǫrgrandr) *accipit et vertit: 'ea, quæ vitio carent, diutissime quærimus' i. e. rarissime inveniuntur.*

ǫrlygi, *n.*, *pugna;* ǫrlygis draugr *præliator* Rdr. 8.

ǫrþrásir, *m.*, *qui magnopere desiderat, amat;* ǫrþrásir Greipar *Greipam diligens, i. e. pater Greipæ;* áss ǫrþrásis Greipar *contus a Geirrodio missus* Þdr. 16.

ǫruggr, *adj.*, *sine timore l. hæsitatione;* ǫruggt mælik þat *haud dubitans ista loquor* G. 62.

ǫx, *f.*, *securis;* hefr upp ǫxi breiða Sk. 131; ǫxir ok kesjur sungu Sk. 156; rymr reiddra ǫxa Gldr. 7.

Appendix.

allþroskinn, *adj., fortis; magna vi præditus; gen. sg.* allþroskins Hrfm. 20.
Andri, *m. pr., dynasta quidam; dat.* Andra Sk. 81.
Asialǫnd, *n. pl.,* = Asiaheimr; Sk. 123.
Asiaveldi, *n.,* = Asiaheimr; úr Asiaveldi Sk. 197.
Aventróð, *m. pr., frater Eddgeiri et Vidolfii;* Sk. 76. 157.
á, *vid.* eiga!
Áli, *m. pr., bellator quidam, cognom.* hinn frækni; Sk. 80. 143; *acc.* Ála Sk. 145.
Ásmundr = Gnóðar-Ásmundr Sk. 78.
áttniðr, *m., cognatus; acc. sg.* attnið Snt. 16.
Blót-Haraldr, *m. pr., athleta quidam; nom.* Blót-Haraldur Sk. 75. 157; *gen.* Haralds Sk. 158.
brandél, *n., procella gladiorum, i. e. pugna; n. pl.* brandél G. 51.
Brúni, *m. pr., athleta quidam;* Sk. 160.
Brúsi, *m. pr., athleta quidam* Sk. 171; *acc.* Brúsa Sk. 173.
brynmót, *n., conflictus loricæ, i. e. pugna:* at brynmóti Hrfm. 20.
bǫrr, *m., filius; dat. sg.* bǫr Isl. 11.
Dýna, *f. pr., fluvius Russiæ;* fyr Dýnu mynni Kkm. 3.
dæll, *adj., facilis;* villa 's dælst of heimskan mann *stolidum hominem fallere est facillimum; stulti facillime in errorem ducuntur* Mhk. 28.
Eddgeirr, *m. pr.,* risi *appellatus, frater Aventrodii et Vidolfii* Sk. 75. 146. 157.
Eljarnir, *m. pr., vir quidam;* Mhk. 7.
Eljuðnir, *m. pr., domus Helæ;* Mhk. 9.
erfiði, *n., labor; opus;* vinna erfiði Bj. 1.
élsnœrðr, *adj., procellâ afflictus;* jǫrð með élsnœrðum jaðri Hátt. 79.
Finnbogi, *m. pr., vir Islandus,* enn rammi *appellatus;* Isl. 14.
Fofnir (= Fáfnir), *m. pr.; nom.* Fofnir Sk. 161. 165; *acc.* Fofni Sk. 82. 85; *gen.* Fofnis Sk. 162.
Freyja, *f. pr., dea ex genere Vanorum;* Sk. 87. 107. 175; *acc. l. gen.* Freyju Sk. 104. 111. 186.

fúr-Rǫgnir, *m., (Oden, i. e.) deus ignem spargens;* fens fúr-Rǫgnir *i. e. vir liberalis* Sgdr. 6.

Gautrekr, *m. pr., rex quidam,* hinn mildi *appellatus; dat.* Gautrek Sk. 172; *gen.* Gautreks Sk. 83.

Geirmundr, *m. pr., vir cognom.* Heljarskinn; Sk. 77. 131.

Geirstaðir, *m. pl. pr., prædium in Vestfoldia, provincia Norvegiæ, situm;* á Geirstǫðum Yt. 52.

gnapa (pð), *v., hiare, inhiare;* gnǫpðu skoltar R. 14.

Gnóðar-Ásmundr, *m. pr., vir qui navem* Gnóð *appellatam habuit;* Sk. 187.

goðkonungr, *m., rex diis ortus* (?), *acc.* goðkonung Yt. 39 *(cfr tamen ann. ad h. l.).*

gramr, *adj., iratus, infestus;* Þdr. 18.

Gramr, *m. pr., nomen gladii Sigurdi Fafnericidæ; acc.* Gram Sk. 182.

Gǫngu-Hrólfr, *m. pr., vir Norvegus, dynasta Normanniæ; acc.* Gǫngu-Hrólf Sk. 83; *dat.* Gǫngu-Hrólfi Sk. 148.

gørð = gǫrð, *q. v.!*

Haraldr = Blót-Haraldr; *gen.* Haralds Sk. 158.

Haraldr, *m. pr., rex,* Hilditǫnn *appellatus;* Sk. 133; *dat.* Haraldi Sk. 132.

járnskjǫldr, *m., clipeus ferreus; cognomen Thoreri, bellatoris cujusdam;* Sk. 158; *acc.* járnskjǫld Sk. 84.

lé, *m., falx messoria;* Mhk. 13.

mannfall, *n., strages hominum;* Vkl. 15.

margfalda (að), *v., multiplicare;* gjalda margfaldaðan lofsǫng L. 95.

Niflungar, *m pl., familia Niflungorum, de qua cfr SnE, AM I 360, ubi legitur:* 'Gjúkungar, þeir eru ok kallaðir Niflungar'; Niflunga róg *i. e. aurum* Bj. 5.

nǫkkvi, *m., navis;* tóptar nǫkkvi *i. e. domus* Yt. 34; á Náins nǫkkva Snt. 3.

ofsi, *m., ferocia, superbia;* með æstum ofsa L. 8.

ógipt, *f., calamitas;* ógipt verðr í umbúð skjót *calamitas in præparatione celeris est; calamitas semper in promptu est* Mhk. 19.

ógnrakkr, *adj., fortis in pugna; superl. pl.* ógnrakkastir Jdr. 10.

ósýnn, *adj., haud perspicuus; incertus;* þykkja ósýnt ehm Mhk. 29.

randormr, *m., serpens clipei, i. e. gladius;* rjóðendr randorma *præliatores* Jdr. 17.

Reginn, *m. pr., frater Fafneri; acc.* Regin Sk. 82. 102.

regla, *f., regula;* Eddu regla L. 97.

Rǫgnir, *m. pr., nomen Odinis;* Sk. 102.

Corrigenda et Addenda in Vol. I.

(præter ea, quæ in I XIII et XIV jam allata sunt).

Bjarkamál str. 5[8] *pro* Baldr *scribendum* baldr *Ynglingatal str. 10*[2] *pro* Yngva *scribendum* yngva *Haustlǫng str. 3*[1] *legendum* torsoðinn þá vas tívum *et str. 3*[2] *pro* beina *legendum* beini (*cfr* Emendationer och Exegeser till Norröna Dikter *pag. 36*) *Ibm 8*[4] Úlfs *Ibm 14*[4] haugs *Ibm 19*[7] vikr *Hkv. 13*[5] *pro* séð *legendum* sé *Glymdrápa str. 2*[1-4] *ita legendum et interpungendum:* hilmir réð á heiði hjaldrskíðs þrumu, galdra óðr við œskimeiða ey vegbrautar, heyja (*cfr* Emend. och Exeg. t. Norr. Dikt. *pag. 60*) *Ibm str. 3*[5 8] *legendum:* áðr út á mar mœtir mannskœðs raddar tanna ræsinaðr ok rausnar rak vegbrautar nakkva (*cfr* Emend. o. Exeg. *pag. 67*) *Sunatorrek 16*[5] *legendum* né áttnið *Ibm 19*[2] brími *Erfidrápa 12*[7] skilit frá ek fyr skylja *Ibm 25*[5] *aut legendum* grams dauði brá gœði *aut ita transponendum:* grams brá gleði dauði *Ibm 26*[5] *legendum* skilíðr em ek *Hrynhenda Arnórs 11*[3] heppinn *Ibm 13*[5] hæri *Ibm 15*[2] gørvik *Rekstefja 12*[3] stofnùm *Ibm 25*[8] frár *Ibm 32*[8] Tryggva? *Eiríksdr. 8*[4] ósið *Ibm 28*[7] øðlask *Geisli 55*[6] brímis *Krákumál 6*[10] á brími *Jómsv. dr. 8*[8] Áka *Háttatal 68*[1] *scribendum:* Fremstr varð Skúli *Ibm 70*[8] skjǫldunga ungr *Islend. dr. 5*[5] Sónar *Hrafnsmál 9*[6] dýnflóka *Ibm 14*[8] Áleinn *Ibm 17*[5] drápi dulgreipa *Ibm 17*[8] dœmði herr sœmði *Lilja 73*[4] í kring um *Skíða-ríma 65*[3] drykklanga *Ibm 94*[3] nálgazt *Ibm 199*[3] *comma post* sǫnn *tollendum* *In commentariis pag. 133*[23] *pro* tigrrunni *legendum* sigrrunni *eademque pagina lin. 38 pro* felli *legendum est* fellir. — *Pag. 136, l. 24 legendum: str. 26—27 = Fms III 10—12; str. 28 = Fms III 13.*

Corrigenda et Addenda in Vol. II.

3^{25} *(= pag. 3, lin. 25) addendum:* af móði *vehementer* Hfl. 5. 3^{33} *addendum:* rjúfa af *dirimere* Kdr. 9. 4^{13} *pro* Kkm. 17 *legendum: nom.* Sk. 145; *acc.* Agnar Kkm. 17; *gen.* Agnars Sk. 146. 4^{19} *pro* ne *scribendum* né 5^{5} *legendum:* aldrstríð, *n.* 5^{13} *legendum* Þdr. 21. 5^{14} alkeppinn *delendum est et locus laudatus* fyr allkeppnum eyði . . . Hrfm. 7 *paulo inferius s. v.* allkeppinn *transferendus* 5^{39} *pro* L. 71 *legendum* L. 66. 71. 8^{37} *addendum:* þann þul ok Óláf annan *i. e. hunc poëtam cum Olavo* Isl. 18. 9^{35} *pro* Sk. 74 *legendum* Sk. 74. 147. 14^{11} *leg.* Sk. 168. 170. 180. 188. 199. 14^{15} *lege:* atferð, *f.* 14^{17} *pro* raka *legendum* reka 15^{35} *legendum:* Rdr. 8; Vkl. 1 *cet.* 16^{1} *legendum:* lát auman njóta laga *vid. I 140;* þú fyrdœmdir *sqq.* 19^{1} *legendum:* á kømr til sævar Hdr. 9; á roðin *sqq.* 19^{20} *legendum:* Sk. 99; vef ágætu verndar skauti L. 86; í ágæt tígnarsæti L. 62; þú ert *sqq.* 19^{26} *lege:* R. 4. 8; *sqq.* 19^{39} *legendum:* Sk. 73; *nom.* Álfr Sk. 174; *dat.* Álfi Sk. 136 19^{40} *lege:* Yt. 32. 20^{8} *legendum:* Ánasótt, *f., morbus Anii; rectius* ánasótt = *languor senilis (in dial. suethicis* ansot = *morbus mortifer; cfr* Rietz, Dial. lex. pag. 11; Arkiv f. nord. Fil. III 188). 20^{10} *legendum:* ár, *adv., olim; aliquando; mane;* 20^{11} *addendum:* Isl. 3. 11. 20^{34} *legendum:* Sk. 46. 53. 166. 167. 21^{3} *addendum: Plur.* Æsir Sk. 61. 71. 177. 22^{24} *legendum:* Gldr. 1; bǫrðum *proris* Hátt. 74. 22^{40} Mhk. 5; at ǫglis barni Hlg. 12; *sqq.* 23^{21} Efdr. 4; bauga meiðir *id.* Isl. 6. 24^{10} *addendum:* af bárum Mhk. 6. 25^{9} bens ǫr Bdr. 9; bens bára Bdr. 11; *sqq.* 25^{10} *legendum: inflectere;* borðgrund bendir stýri *unda flectet gubernaculum* Hátt. 74; *cet.* 26^{5} Snt. 5; bera hróðr ehm Hátt. 68; *sqq.* *Pag. 26, lin. 9 et sequentes ita mutandæ:* 5) *adducere;* berr mik þar til ván *eo me spes adducit* L. 99. — B) *verb. impers.* — 1) *transit., e. gr.* bera til = *concedere, largiri sqq.* 26^{42} *leg.:* Snt. 22; snúa enu betra til sín Mhk. 28; *cet.* 26^{44} Edr. 25; bezta sveit Mhk. 15; *cet.* 27^{25} bil, *n.* 28^{3} Mhk. 8; Efdr. 20; *cet.* 28^{20} Mhk. 7; Sk. 149. 30^{27} blíð verk *bene facta* G. 23; með blíðum *sqq.* 31^{26} *addendum:* halda mætum borðum þannig Hr. S. 5. 32^{13} *leg.:* bólginn 33^{9} G. 53; hríð branda *id.* Bdr. 6. 33^{11} Hr. S. 14; Hr. S. 12. 33^{17} *pro: (de conto ferreo) legendum: (de baculo præferrato).* 34^{2} *inserenda hæc sunt:* bregða at ehm *se ad alqm convertere, e. gr.* bregðr at þeim er heldr á lopt *i. e. fortuna se ad eum, qui alte spectat, convertit* Mhk. 14; *nisi fortasse legendum sit* bregðrat *(non mutatur* ɔ: *fortuna; constr. impers.)* þeim er heldr á lopt; *cfr proverbium Suecorum:* lyckan står dem djerfwom bi. 34^{6} *legendum:* Bgl. 7; eitt bregðsk Mhk. 1. 35^{6} *pro* af brimils móði *legendum:*

brimils vǫllr = *mare*. *36*^{34} *lege:* Sk. 180; brynju viðr *bellator* Isl. 25; brynjur sprungu Edr. 20; Kkm. 4; Isl. 10. *37*^{43} í kring um *38*^{9} Hlt. 5; Vkl. 9; *cet.* *39*^{33} Jdr. 26; Mhk. 26; *cet.* *41*^{4} *addendum:* dauða orð = dauði Yt. 14. *41*^{28} *legendum:* deigr, *m., mollis; hebes, obtusus, cet.* *42*^{5} *add.: hæc vox etiam scribitur* digull *43*^{34} *legendum:* drengmaðr, *m.* *44*^{11} *addendum:* 4) *inserere; c. dat.* hafask drepit húfum und linda *in cingulum pileos inseruerunt* Hkv. 24. *44*^{12} *lege: c. acc. pers. et rei, e. gr.* ferlig *sqq.* *44*^{16} *lege:* Hkm. 15; R. 20; Kkm. 9 *cet.* *44*^{18} dreyrfár *44*^{33} *pro* ǫrva *legendum* oddavífs *47*^{16} *legendum:* Edr. 10; til dýrðar Bgl. 8; *cet.* *48*^{35} *addendum:* (*fortasse his locis legendum est* endr). *51*^{1} *lege:* Jdr. 2. 11. *cet.* *51*^{24} *lege:* Hlg. 19; Einriða (= Eindriða) menn *cultores Thoris* Vkl. 8. *54*^{9} *terra* Hlg. 15. *56*^{30} ǫngvan Jdr. 1; L. 90. *61*^{26} fagnaðarlaug, *f.* *61*^{34} Hdr. 2; fǫgr stórmerkin L. 5. *62*^{29} Hfl. 17; ynðit láta ǫngvir falt Mhk. 21; fljóðin *cet.* *63*^{18} L. 41; Mhk. 12; *cet.* *63*^{25} L. 16; orð fóru á svik Bgl. 7; hugði *cet.* *64*^{30} Bgl. 1 *et* R. 12 *ad nom.* 3) *referenda sunt* *65*^{41} Hdr. 2; Sk. 107. *66*^{28} *addendum;* svik fálusk Vkv. 2. *67*^{30} *pro* ferða *legendum* ferðar *70*^{42} *pro* fjúka *legendum* fjúki *71*^{14} *lege: Oden deus;* Skíði heilsar Fjǫlni fyst Sk. 91; at dýrs Fjǫlnis húsum Kkm. 25; Sk. 174. 175; *cet.* *72* *vox* fleingaldrvǫlr *inter* fleinbǫrr *et* fleinglygg *interponenda* *74*^{21} *legendum:* Vkl. 20; sœkja á flótta Þdr. 12; Efdr. 3; *cet.* *74*^{23} *vocabula* sœkja á flótta Þdr. 12 *delenda sunt* *76*^{21} *lege:* fróns leggs fólk *76*^{22} fróns leggs fólka *78*^{10} R. 1; Hátt. 68; *cet.* *79*^{40} *legendum:* Vkl. 15; fremðar ráð *egregia consilia* Edr. 4; *cet.* *80*^{40} *addendum:* Freya ok Frigg Sk. 87. *81*^{26} fróns leggs fólk *83*^{45} *add.:* Hr. S. 7. *86*^{20} *lege:* Snt. 5; Mhk. 2. 10; *cet.* *87*^{41} *legendum: famem* *88*^{12} *pro:* hjaldrskíðs vébrautar (*clipei*) galdr = *pugna; legendum est:* vegbrautar (*clipei*) galdr = *pugna.* *88*^{14} *lege:* œskimeiðr galdra vegbrautar *sqq.* *88*^{22} *lege:* Sk. 74; (*ubi adj.* gamli *pro cognomine habendum est, eodemque modo* Sk. 138. 139. 163. 171); *cet.* *89*^{2} *pro* es *legendum* er *89*^{8} *pro* Jdr. 38 *legendum* Jdr. 40. *91*^{36} *addendum:* gef stórum *i. e. magna munera da I 140; cet.* *92*^{13} *lege:* Vkv. 5; Isl. 26; *cet.* *92*^{18} G. 55; Isl. 8; *cet.* *93*^{15} *add.* Hfl. 5. *95*^{36} *add.* Mhk. 22. *95*^{38} *add.* sókna gífr *lamia pugnarum, i. e. securis* Hr. S. 8. *96*^{40} *add.* Sk. 154. *97*^{39} *add.* Mhk. 27. *101*^{29} *add.* Hr. S. 17. *102*^{40} *add.* Isl. 20. *104*^{11} *scribendum* mara *108*^{12} *lege:* R. 18; garðr Gǫndlar *id.* Isl. 20. *108*^{19} *lege:* gǫrð *l.* gerð *108*^{21} *addendum:* 3) *pactio;* sáttar gerð *pactio de reconciliatione* Mhk. 10. *109*^{7} *pro* gerik *scribendum* gervik *109*^{16} *lege:* Sk. 55; Rdr. 5; *cet.* *109*^{27} *impendebat* (*pro 'impendit'*) *112*^{22} *lege: e. gr.* halt mál *fidem serva I 140;* þótt sáttum *cet.* *113*^{43} *addendum:* engi mátti hamla Sk. 139. *115*^{8} *add.* Kdr. 2. *117*^{20} *pro* hæfis *scribendum* hœfis. *118*^{6} *lege:*

Sk. 72. 122. 176; *cet.* 118[7] *lege: nom.* Hálfur Sk. 135; *dat.* Hálfi Sk. 140; *gen.* Hálfs Yt. 10. 119[34] *lege: e. gr.* Heðins þrymr *pugna* Rdr. 10; *cet.* 119[39] *pro* vindr *legendum* vígþeyr 119[40, 41] *lege: Nom.* Heðinn Sk. 88; *dat.* Heðni Sk. 113. 121. 120[25] *lege:* ósið 121[9] *add.* sylgr heilags tafns Hdr. 7. 124[35] *addendum:* ræsir hendi ríp *rex rupem manu prehendit, ope manuum enisus est in rupem* R. 28. 126[20] *add.:* Hrfm. 17. *Pag. 127 vocabula* herþarfr, herþjófr, herþruma *proxime post* herstefnir *ponenda sunt* 128[19] *lege:* Hlg. 1; Hildar næfr *id.* Kkm. 21. 132[38] *add.* hjǫrva snyrtir R. 26. 135[39] *lege:* hlýja (hléða *l.* hlúða *l.* hlýða) *cet.* 135[39] *lege:* gǫtvar hlýðut (*l.* hléðut) *cet.* 139[24] *leg.:* Ódr. 7; Bgl. 1; *cet.* 141[31] víðþingaðr 155[18] skitna 157[7] *add.* L. 25. 159[44] *legendum:* Mhk. 24; leiða L. 76; leiðast *cet.* 160[10] *legendum:* 152. 159. 193. 162[31] *pro 'gen.' legendum: dat. l. gen.* 162[45] *add.* at Jómi Jdr. 6. 170[31] *leg.:* í kring um 177[19] ynðit 177[41] *add.: cfr str. I 140 allatam;* 178[12] *leg.:* látask 182[21] *legendum:* ljósan (*ubi tamen* ljósin *potius legendum*) 184[44] lífguð verði 191[27] *add.:* njóta laga *I 140* 192[36] *add.* Efdr. 2. 195[4] *leg.* Isl. 11 (*aliter* Gislasonius *in Njála II 942*) 195[13] *legendum: promissa, ideoque* halt mál *fidem serva I 140;* ganga á bak *sqq.* 195[35] *ensium concertatio, ensium attritus, cet.* 202[6] *leg.* Hátt. 68; Sk. 172. 203[2] *pro* mitt *legendum:* mítt (mitt) 206[45] *add.* Kkm. 3. 207[25] *addendum: alii pro* mældi *malunt* mælti (*loquebatur*). 213[42] *leg.* L. 96; *cfr I 140;* drótt *cet.* 214[43] *et* 215[5] *addendum: cfr str. I 140 all.* 216[41] *scriptum est: sedilia; legendum est: cubiculum* 217[31] *lege* Kkm. 15; of tal *in sermone* Mhk. 4; *cet.* 218[45] *addendum: E. Magnussonius,* Aarb. 1888 pag. 337, *legendum putat* skammreyst þykkja ópin ǫll. 227[2] *pro* es *scribendum* er 233[42] *add.* hǫlða reynir *i. e. deus* Edr. 27. *Pag. 234:* risi *et* risnumaðr *locum invicem mutant* 247[5] *legendum:* L. 43. 80. *cet.* 253[2] *leg.* var 256[44] *pro* vid *scribendum* við 258[41] *addendum:* 2) *rostrum;* skoltar gnǫpðu R. 14. 260[26] *scribendum* mælia 263[18] *addendum: alii interpretantur* slǫg, *n. pl.* = *arma, tela.* 275[27] *lege:* Edr. 7; gefa stórum I 140; *cet.* 293[19] ífjǫrvan 296[18] *add.* Sk. 95. 296[31] *addendum: cfr s. v.* sás! 298[45] *legendum:* þinn Hr. A. 1. 13; Sk. 117 *sqq.* 306[27] liggja 311[45] slóu 317[12] *pro* Mhk. 97 *legendum* Mhk. 27. 318[44] *addendum: alii* vátt Hlg. 16 *pro* vætt *scriptum putant.* 323[10] *addendum: Vigfussonius vertit* orðinn Efdr. 27 = *amissus.* 323[16] *unicuique* 323[34] *legendum* lítlu. 325[30] *delendum: 2 pl. præs. conj.* séð Hkv. 13. 326[21] *sub* C, b, *addendum:* annat . . . en sé hergaupur *aliud . . . quam lynces inveniri* Hkv. 13. 342[23] *scribendum* Skíða.

